Kalin Apo Dios

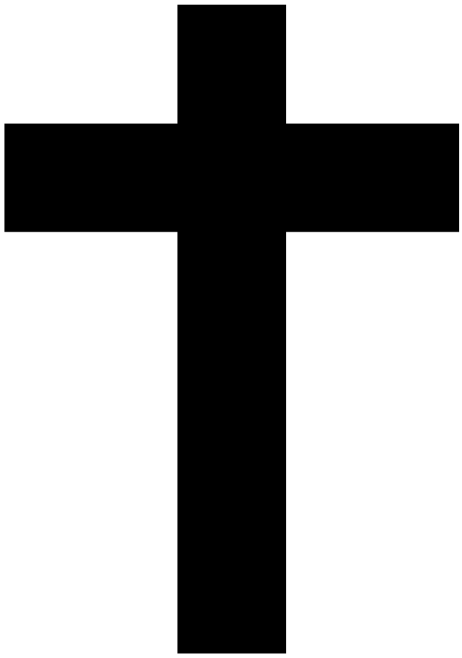

New Testament in Kankanay, Northern

Kalin Apo Dios
New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Nov 2023 from source files dated 29 Jan 2022
08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534

Contents

Mateo 1
Marcos 49
Lucas 78
Juan 128
Aapostolis 163
Roma 210
1 Corinto 234
2 Corinto 257
Galacia 272
Efeso 281
Filipos 289
Colosas 295
1 Tesalonica 301
2 Tesalonica 307
1 Timoteo 310
2 Timoteo 318
Tito 323
Filemon 327
Hebreo 329
Santiago 348
1 Pedro 354
2 Pedro 361
1 Juan 366
2 Juan 373
3 Juan 374
Judas 375
Naipagtek 378

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Mateo

Nan Maipanggep Isnan Insolat Mateo

Nan naay ay insolat Mateo et ipagtekna ay si Jesus nan inkalin Apo Dios isnan Daan ay Tolag ay mangisalakan ken datako. Nan naay gawis ay damag et baken kedeng isnan Judio ay kailiyan Jesus isdin kad-ana isnan batawa is menpaayana nodi pala isnan am-in ay ipogaw.

Gawis nan naiolnosan nan insolat Mateo ay naay tay inlogina ay mangibaga isnan naiyanakan Jesus, isnan nabonyagana ya isnan nangdoldologan Satanas ken siya esanapay ibaga nan nin-is-isolowana ya nan nangpagawgawisana isnan masak-sakit id Galilea. Danat abes ibaga nan inmay-ayan Jesus ay nin-isolsolowan ay menlogi id Galilea enggana id Jerusalem ya nan inom-ommat ken siya isnan naodi ay natatagowana isnan batawa ay nan nateyana ya nan kasina natagowan.

Ipailan nan naay ay naisolat ay si Jesus nan osto ay men-is-isolo ay nagapo ken Apo Dios isonga siya nan makaipakaawat isnan linteg Apo Dios ya makaibaga isnan maipanggep nan mentolayana. Kaadowan isnan insolsolon Jesus et naponok ay menbasal isnan kayatda ay kanan. Siya dana nan lima ay nadagopanda. (1) Nan pamagbaga isnan bilig ay maipanggep isnan ogali, nan obla, nan lebbengen ya nan gon-oden nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 5-7) (2) Nan inbagbagan Jesus isnan simpoo ya dowa ay papasolotna isnan nangibaaana ken daida. (Kapitolo 10) (3) Nan deeyday pangngalig maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 13) (4) Nan insolsolon Jesus isnan mangkayat ay maitapi ta menpasolotna. (Kapitolo 18) (5) Nan insolsolon Jesus maipanggep nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios ya nan makombosan nan naay ay timpo. (Kapitolo 24-25)

Nan wada isna

Nan alal-apon Jesu Kristo ya nan naiyanakana 1:1-2:23
Nan inik-ikkan Juan ay Menbonbonyag 3:1-12
Nan nabonyagan Jesus ya nan nangdoldologan Satanas ken siya 3:13-4:11
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea 4:12-18:35
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 19:1-20:34
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 21:1-27:66
Nan kasin natagowan Apo Jesus ya nan ninpailaana 28:1-20

Nan Alal-apon Jesu Kristo
Luc. 3:23-28

1 Naay nan kaibagaan din alal-apon Jesu
Kristo. Siya nan apon din si Ali David ay
apon abes din si Abraham. 2 Si Abraham
et siya nan aman din si Isaac. Si Isaac et
aman Jacob. Si Jacob et aman din si Juda ya
nan bebsatna. 3 Si Juda et aman da Pares
ken Zara et din si Tamal nan inada. Si
Pares et aman Esrom ya si Esrom et aman
Aram. 4 Si Aram et aman Aminadab ya si
Aminadab et aman Naason ya si Naason et
aman Salmon. 5 Si Salmon et aman Booz et
si Rahab nan inana. Si Booz et aman Obed
et si Ruth nan inana. Si Obed et aman Jesse.
6 Si Jesse et aman Ali David.

Si David et aman Solomon. Nan inana
et din asawan din si Urias. 7 Si Solomon et
aman Roboam. Si Roboam et aman Abias.
Si Abias et aman Asa. 8 Si Asa et aman
Josafat. Si Josafat et aman Joram. Si Joram
et aman Ozias. 9 Si Ozias et aman Joatam.
Si Joatam et aman Acaz. Si Acaz et aman
Ezekias. 10 Si Ezekias et aman Manases. Si
Manases et aman Amon. Si Amon et aman
Josias. 11 Si Josias et aman Jeconias ya nan
bebsatna et issan deey ay timpo nan nangalaan nan iBabilonia isnan Judio ay baa
daida.

12 Isdin kad-an nan Judio id Babilonia
et naiyanak si Salatiel ay si Jeconias nan
amana. Si Salatiel et aman Zorobabel. 13 Si
Zorobabel et aman Abiud. Si Abiud et
aman Eliakim. Si Eliakim et aman Azor.
14 Si Azor et aman Sadoc. Si Sadoc et
aman Akim. Si Akim et aman Eliud. 15 Si
Eliud et aman Eleazar. Si Eleazar et aman
Matan. Si Matan et aman Jacob. 16 Si
Jacob et siya nan aman Jose ay nang-asawa
ken Maria ay nangiyanak ken Jesus ay

makwani en Kristo ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan ken datako.

17 Isonga simpoo ya epat nan kaap-
owan ay nagapo ken Abraham enggana
ken David. Ya wada abes nan simpoo ya
epat ay kaap-owan ay nagapo ken David
enggana isdin nang-alaan nan iBabilonia
isnan Judio. Ya wada abes nan simpoo ya
epat ay kaap-owan ay ninlogi isdin nin-
teanda id Babilonia enggana ay naiyanak
nan Kristo.

Nan Naiyanakan Jesu Kristo
Luc. 2:1-7

18 Siya na nan inommat isnan
naiyanakan Jesu Kristo. Si Maria ay
awnit mangiyanak ken Jesus et naitoya
ay makiasawa ken Jose. Ngem sadapay
mentipon et naliton si Maria gapo isnan
kabaelan nan Ispirito Santo. 19 Si Jose et
nalinteg ay ipogaw ngem adina layden
ay maibabain si Maria isonga adina
kayten ay mangidalom ken siya nodi
kanana en apedna isiyan si Maria ay maid
mangtek. 20 Ngem idi nemnemnemena
pay nan ikkana dat menpaila ken siya
isnan iitawna nan anghel ay nagapo ken
Apo Dios ay mangwani en, "Jose, ay apon
Ali David, adika madanagan ay mang-
asawa ken Maria tay nan malitonana et
gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo.
21 Awnit omanak siya is lalaki dakayot
ngadnan siya is Jesus tay siya nan awnit
mangisalakan isnan kaipoipogaw ta adida
kadosdosa gapo isnan basbasolda."

22 Inommat am-in dana tapno matong-
pal din inpasolat Apo Dios isdin mamad-
tona id kasin en, 23 "Awnit maliton nan
babai dapay maid nangiseyseyep ken siya
et awnit omanak is lalaki ay mangadanan
is Emmanuel. Nan kanan nan naay ay
ngadan et wada si Apo Dios ken datako."

24 Magido pay si Jose danat tongpalen
san kinwanin san anghel ken siya ay
asawaena si Maria. 25 Ngem egayna
inid-idlen si Maria engganay binmala nan
anakna. Dat ngadnan Jose siya is Jesus.

2

Nan Bisita Ay Nagapo Isnan Balaan Di Agew

1 Isdin kaalin Herod et siya nan
naiyanakan Jesus id Betlehem ay esay ili
isnan probinsiya ay Judea. Issan deey
ay timpo et inmey id Jerusalem nan
mamasilib ay aamam-a ay nagapo isnan
balaan di agew. Daida nan mang-ad-adal
isnan maipanggep nan talaw. Omdanda
pay dadat sooten, 2 "Into nan onga ay
naiyanak ay awnit men-ali isnan Judio?
Tay isnan kad-anmi isnan balaan di agew
et inilami nan talaw ay nangipagtek ken
dakami isnan naiyanakana isonga inmali
kami ay mangdayaw ken siya."

3 Issan nangdengngan Ali Herod issan
kinwanida dat pilmi nan egyatna tay
kanana en waay awnit masokatan siya ay
ali ya madanaganda abes nan kailiyana
id Jerusalem isnan awnit ommat. 4 Danat
padagop nan menkangangato ay papadi
ya nan men-is-isolo isnan linteg Apo
Dios et sootena ken daida mo into nan
maiyanakan nan makwani en Kristo ay
insolat din mamadton Apo Dios. 5 Dadat
ibaga en, "Id Betlehem isnan naay probin-
siya ay Judea tay siya na nan insolat din
mamadton Apo Dios id sang-adom ay
mangwani en,

6 'Nan ili ay Betlehem isnan probin-
siya ay Judea et awnit siya nan
kadadayawan isnan am-in ay ili
isnan Judea tay isdi nan awnit
maiyanakan nan mentolay isnan
ipogawko ay Judio et siya nan mang-
ay-ayowan ken daida.' "

7 Dinngen pay Herod di danat ayagan
san bisita ay mamasilib ay aamam-a et
sootena ken daida ay maiwed mangde-
denge no ngan nan timpo ay binmalaan
nan talaw. 8 Idi gintek Herod danat
ibaa daida id Betlehem danapay ibaga ken
daida en, "Anapenyo ay gawis san onga.
No das-anyo siya dakayot somagong isna
ta ipagtekyo ken sak-en tapno omeyak
abes ay mangdayaw ken siya."

9-10 Dadat menlobwat ay omey id Betle-
hem. Issan mendad-aananda dadat ilaen
kasin san talaw isonga palalo nan gas-
ingda. Dat ipangpangon san talaw daida
engganay inomdanda isnan kad-an san
onga. 11 Omdanda pay dadat songgep is-
nan baey et ilaenda san onga ya si Maria ay

inana. Dadat menpalintomeng ay mangdayaw issan onga dadapay ited ken siya nan ninkangingina ay sagotda ay balitok ya nan menbango ay insinso ya mira.

12 Nakwas di dat ipaiitaw Apo Dios issan mamasilib ay adida somagsagong isnan baey Herod. Isonga dadat idaan isnan teken ay daan ay somaa isnan ilida.

Nan Inmayan Da Jesus Id Egipto

13 Idi kinmaan san mamasilib dat kasin menpaila nan anghel Apo Dios isnan iitaw Jose ay mangwani ken siya en, "Bomangonka ta eyeymo ay dagos nan onga yas inana id Egipto dakayot mentee isdi engganay ibagak en somagong kayo kasin. Tay ipaan-anap Herod nan onga ta ipapateyna." 14 Dat bomangon si Jose isnan tengan di labi et ilobwatna san onga ya si inana et omeyda id Egipto. 15 Dadat mentee isdi engganay natey si Ali Herod et siya nan natongpalan din inpasolat Apo Dios isnan mamadtona en, "Awnit ayagak nan Anakko ay magapo id Egipto."

Nan Nangipapateyan Herod Isnan Oongong-a

16 Issan nanggetkan Herod ay sinikapan san mamasilib ay aamam-a siya dat dadama nan ligetna isonga danat ibilin ay mapatey am-in ay oongong-a ay lalaki id Betlehem ya isnan am-in ay ili ay sagena. Pinateyda am-in ay lalalaki ay kabalbala engganay mentew-en is dowa tay doway tew-en san nallos issan nang-ilaan san mamasilib ay aamam-a issan talaw. 17 Isonga natongpal tet-ewa din insolat din mamadto ay kangadan is Jeremias ay mangwani en,

18 "Adoado nan men-ag-aga isnan ili id
Rama. Men-ag-aga nan iin-a ay aapon Rakel tay natey nan an-akda. Et
adida polos maliwliwa tay epdas
natey nan an-akda."

Nan Kinmaananda Id Egipto

19 Idi natey si Herod dat menpaila kasin nan anghel isnan iitaw Jose id Egipto ay mangwani en, 20 "Bomangonka ta isaam nan onga ya si inana id Israel tay nateyda et nan mangwani en mangpatey isnan onga." 21 Bomangon pay si Jose danat eyey san onga ya si inana id Israel. 22 Ngem dat dengngen Jose ay si Arkelao ay anak Herod nan mentolay id Judea isonga dat omegyat siya ay somagong isdi. Ngem dat kasin menpaiitaw si Apo Dios ken siya et ibagana en omeyda isnan probinsiya ay Galilea ta isdi nan menteanda. 23 Dadat omey mentee isnan esa ay ili ay makwani en Nazaret. Et siya nan natongpalan nan kinwanin din deeyday mamadto id kasin maipanggep ken Jesus en, "Awnit kananda en siya nan iNazaret."

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag

Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-20; Juan 1:19-28

1 Nakwas pay nan kaat ay tew-en dat omey si Juan ay Menbonbonyag isnan bilbilig id Judea et ilogina ay mangibagbaga isnan ipogaw en, 2 "Ibabawiyo nan ngawi ay ik-ikkanyo tay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios." 3 Si Juan et siya nan inbagan din mamadto id sang-adom ay si Isaias ay mangwani en,

"Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw
en, 'Isaganayo nan daanen nan Apo
tako ay awnit omali. Pagawisenyo
nan daan ay mendaanana.' "

4 Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dilo. 5 Adoado nan om-omey isnan kad-ana tapno dengngenda nan it-itdona. Wadada nan nagapo id Jerusalem ya isnan probinsiya ay Judea ya isnan kailiili ay sag-en nan ginawang ay Jordan. 6 Dadat ibabawi nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dadapay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.

7 Ngem isnan nang-ilaan Juan isnan adoado ay Fariseo ya Saduceo ay omey menpabonyag ken siya danat kanan ken daida en, "Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay kananyo en omanay nan mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan Apo Dios? 8 Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyo dokogan nan ngawi ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyo nan

basbasolyo. 9 Et adiyo kanan en mailisi
kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo
din si Abraham ay nangtongtongpal ken
Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi
ken dakayo tay olay nan bato ay naay et
mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on
Abraham." 10 Dat itoloy Juan ay mang-
wani en, "Nan awnit idosan Apo Dios et
siya nan kaneg nan wasay ay naisasagana
ay mangpoyo isnan kaiw. Am-in ay kaiw
ay adi bomgas is gawis et mapoyo dat
mapoowan. Et dakayo nan kaneg nan
kaiw ay adi bomgas."

11 Danat itoloy ay mangwani en, "Danom
nan ibonyagko ken dakayo ay mangi-
pagtek en inbabawiyo nan basbasolyo.
Ngem wada nan wedweda mo sak-en ay
omon-onod et gapo isnan kawedwedana
et adiyak maibilang ay mangkaan isnan
sapatosna. Siya nan awnit mangibonyag
ken dakayo isnan Ispirito Santo ya nan
apoy. 12 No omali siya awnitna mensiya-
nen nan mamati ken siya isnan adi ma-
mati et kaneg waday ligao ay mangtap-ana
isnan pagey danat idolin isnan agamang
nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan
apoy ay adi katkatkatey."

Nan Nabonyagan Jesus
Mar. 1:9-13; Luc. 3:21-22

13 Daan ay menbonbonyag si Juan is-
nan ginawang ay Jordan dat omdan si Je-
sus ay nagapo id Galilea ay menpabonyag
ken siya. 14 Ngem kinwanin Juan en, "Ay
sak-en nan mangbonyag ken sik-a dapay
lebbengna ay sik-a koma nan mangbonyag
ken sak-en?" 15 Ngem dat kanan Jesus,
"Olay, tay gawis no ikkanta nan layden
Apo Dios." Isonga dat bonyagan Juan si
Jesus.

16 Nabonyagan pay si Jesus daet domaka
isnan ginawang daet mapewak id daya
danat ilaen nan Ispirito Santo ay lomayog
ken siya ay kaneg kalapati et pomatong
ken siya. 17 Dat wada nan kali ay nagapo
id daya ay mangwani en, "Si tona nan
Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak
gapo ken siya."

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mar. 1:12-13; Luc. 4:1-13

1 Nakwas pay di dat ipangon nan Ispirito
Santo si Jesus isnan bilbilig tapno dologen
Satanas siya. 2 Epatpoo ay agewna isdi
ay egay nangnangan isonga naowaowat
siya. 3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog
ken siya ay mangwani en, "No tet-ewa ay
Anak Apo Dios sik-a dakan adi kanan ta
maboliw nan naayda ay bato is makan?"
4 Dat songbatan Jesus ay mangwani en,
"Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en
baken makan et kedeng di katagowan di
ipogaw nodi masapol ay patiyenda am-in
nan kankanan Apo Dios."

5 Dat ipangon Satanas si Jesus id
Jerusalem danat eyey siya isnan toktok
di Templo 6 danat kanan ken siya, "No
tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a kadya
lomabtokka isna. Tay kanan nan naiso-
lat ay kalin Apo Dios en bilinena nan
aanghelna ta ayowananda ay mangtapaya
ken sik-a ta adi masogatan nan dapanmo
isnan bato." 7 Ngem dat songbatan Jesus
siya ay mangwani en, "Nan naisolat ay
kalin Apo Dios et kanana gedan en adiyo
dologen si Apo Dios ay Apoyo."

8 Nakwas di dat ipangon kasin Satanas si
Jesus isnan ataatakdag ay bilig et ipailana
nan am-in ay ili isnan batawa ya nan kin-
abaknangda. 9 Danat kanan, "Idyak am-
in dana ken sik-a no menpalintomengka
ay mangdayaw ken sak-en." 10 Dat kanan
Jesus, "Komaanka Satanas tay kanan nan
naisolat ay kalin Apo Dios en sak-en ay
Diosyo nan daydayawenyo ya mensilsil-
biyanyo et kedeng."

11 Dat komaan si Satanas dapay do-
mateng nan aanghel Apo Dios et badan-
ganda si Jesus.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mar. 1:14-15; Luc. 4:14-15

12 Idi dinngen Jesus ay naibalod si Juan
ay Menbonbonyag, sinmagong siya is-
nan probinsiya ay Galilea ay men-isolo.
13 Ngem egay nintee id Nazaret ay ilina
nodi inmey id Capernaum ay esay ili is-
nan benget di baybay ay Galilea isnan

sakopen nan dagan Zabulon ya dagan Neftali. 14 Naikkan dana tapno matongpal din
insolat din mamadto ay si Isaias id sang-
adom ay naay,
15 "Id Galilea isnan dagan da Zabulon ken
da Neftali isnan benget di baybay
ya isnan bas-ang di ginawang ay
Jordan et siya gedan nan kad-an di
baken Judio. 16 Nan ipogaw isdi et
menbolinget nan nemnemda isonga
kanegda natey tay adida getken si
Apo Dios. Ngem awnit isdi nan
mentanggewan nan silaw tay omey
nan mangisolo ken daida et awnit
matanggewan nan nemnemda."
17 Natongpal san deey ay kali tay isnan
deey ay timpo inlogin Jesus ay men-isolo
ay mangmangwani en, "Ibabawiyo nan
basbasolyo tay nganngani ay omali nan
mentolayan Apo Dios."

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna

Mar. 1:16-20; Luc. 5:1-11

18 Isnan esa ay agew ay mendad-aan si
Jesus isnan benget di baybay ay Galilea
danat ilaen nan doway sin-agi ay da Si-
mon ay makwani en Pedro ya si Andres.
Mensidsidokda isnan baybay tay siya nan
oblada. 19 Dat kanan Jesus ken daida
en, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en.
Id kawni ninsidok kayo is ikan ngem id
wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok
is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan
Apo Dios." 20 Dadat taynan nan sidokda et
ikamoda ay omonod ken siya.
21 Idi mendad-aanda dat ilaen Jesus da
Santiago ken Juan yas amada ay Zebe-
deo ay mangitotokdo isnan bangkada ay
mang-es-eset isnan sidokda. Dat ayagan
Jesus da Santiago ken Juan ta maitap-
ida abes ken siya. 22 Dadat taynan abes
nan bangkada yas amada et ikamoda ay
omonod ken siya.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangi-pagawisana Isnan Masaksakit

Luc. 6:17-19

23 Inmey si Jesus isnan il-ili isnan probin-
siya ay Galilea et men-is-isolo isnan kasi-
nasinagoga. Inpagpagtekna nan gawis ay
damag ay maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios ya pinagawisna nan natkenatken
ay saksakit di ipogaw. 24 Nindinamag nan
inikkan Jesus isnan am-in ay ili ay sakop
nan Siria isonga dadat eyey ken siya nan
ipogaw ay wada nan sakitda ay kaneg
nan kinapet di anito ya nan menkedas ya
nan napilay et inpagawisna am-in daida.
25 Isonga inmonod nan adoado ay ipogaw
ken siya. Wadada nan nagapo isnan
probinsiya ay Galilea ya Judea ya wadada
gedan nan nagapo id Jerusalem ya Decapo-
lis ya isnan bas-ang nan ginawang ay Jor-
dan.

5

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Nagasat

Luc. 6:20-26

1 Inilan Jesus nan adoado ay ipogaw
ay omey ken siya dat tomikid isnan bilig
danat itokdo et somag-en nan papasolotna
ken siya. 2 Dat ilogin Jesus ay men-isolo
ken daida ay mangwani en,
3 "Nagasat nan mangtek ay kolang nan
kabaelana ay mang-ikkan isnan lay-
den Apo Dios tay daida nan awnit
maitapi isnan mentolayana.
4 Nagasat nan menseseg-ang gapo isnan
basbasolda tay awnit liwliwaen Apo
Dios daida.
5 Nagasat nan mangipabababa isnan nem-
nemda tay awnit ited Apo Dios nan
am-in ay inkalina ken daida.
6 Nagasat nan manglaylayad ay mang-
ikkan isnan layden Apo Dios tay
awnit mapnekda.
7 Nagasat nan managseg-ang isnan iib-ada
tay awnit seg-angan Apo Dios daida.
8 Nagasat nan ipogaw ay kedeng nan lay-
den Apo Dios is nemnemnemenda
ay ikkan tay awnitda ilaen siya.
9 Nagasat nan mang-ol-olnos isnan iib-ada
tay awnitda maibilang ay an-ak Apo
Dios.
10 Nagasat nan mang-it-itpe isnan ligat
gapo isnan mang-ik-ikkananda is-
nan layden Apo Dios tay awnitda
maitapi isnan mentolayana id daya.
11 Nagasat kayo no aamisen di ipogaw
dakayo ya palpaligatenda dakayo dada-
pay kanan am-in nan ngawi maipanggep

ken dakayo gapo isnan mangpatpatiyanyo ken sak-en. 12 Men-gasing kayo od tay olay no adoado nan ligatyo id wani et awnit dakkel nan ganabenyo ay idyan Apo Dios ken dakayo ay insaganana id daya. Tay nan ikkanda id wani ken dakayo et siya gedan nan inik-ikkan din alal-apoda id sang-adom isdin mamadton Apo Dios isonga men-galalasing kayo isnan maiy-isowanyo ken daida."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Mamati Ken Siya

Mar. 9:50; Luc. 14:34-35

13 Dat itoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Gawis nan asin ay os-osalen tako tay pagawisena nan makan. Et dakayo ay mamati ken sak-en et kaneg dakayo nan asin di kaipoipogaw isnan batawa tay nan mangisolsolowanyo ken daida et pagawisenyo nan ogalida. Ngem no epdas tinmamnay nan asin et adi mabalin ay makaasin ya maid silbina nodi maiwasit ay gatgatinan nan ipogaw."

14 Dat kasin kanan Jesus, "Nan ili isnan bilig et adi polos maigago. Siya nan kanegyo tay dakayo nan kaneg silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw. 15 Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba tasiyay adi kaila nan silangna nodi ipatangna tapno masilawan am-in nan baey. 16 Et siya abes nan masapol ay ikkanyo ta adiyo igagago nan mangsolsolotanyo ken Apo Dios nodi ipailayo tapno getken nan kaipoipogaw nan gawis ay ogaliyo dadat mendayaw ken Amayo id daya."

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Linteg Moses

17 Dat kanan Jesus en, "Adiyo nemnemnemen ay inmaliyak ay mangpamaid isnan linteg Moses ya nan insolsolon nan mamadto nodi inmaliyak tapno tongpalek nan am-in ay inbagbagada. 18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay engganay wada pay laeng nan batawa ya nan daya et adi polos mabalin ay mamaid nan linteg Apo Dios is olay bassit engganay matongpal nan am-in.

19 Et nan ipogaw ay adi mangtongpal isnan olay teeteen ay linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno maki-ikkanda abes ken daida et awnit siya nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios. Ngem nan ipogaw ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno tongpalenda abes et awnit siya nan kaaamedan isnan mentolayan Apo Dios. 20 Isonga ibagak ken dakayo en adi kabalin ay maitapi kayo isnan mentolayan Apo Dios no baken napaspasnek nan ikkanyo ay mangtongpal isnan laydena mo nan ik-ikkan nan Fariseo ya nan men-is-isolo is linteg."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Liget

21 Intoloy Jesus ay mangwani, "Getkenyo nan naibaga isnan linteg id sang-adom ay adi kayo menpatpatey tay nan ipogaw ay menpatey et maiyeyda isnan pagbistaan. 22 Ngem ibagak ken dakayo ay nan ipogaw ay makaliget isnan ib-ana et awnit maiyeyda isnan pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangiiyaw isnan ib-ana et awnit maiyeyda isnan nangatngato pay ay pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangbab-aos isnan ib-ana et awnit omey isnan kadan di apoy ay adi katkatey. 23 Isonga no wada nan itedyo isnan Templon Apo Dios dayot nemnemen omona no waday mangliliget ken dakayo 24 et masapol ay taynanyo nan itedyo ken Apo Dios ta enkayo omona makitoya isnan mangliliget ken dakayo sakayopay omey ited nan itedyo ken Apo Dios.

25 No wada pay gedan di mangidalom ken dakayo dakayot omey omona ken siya tapno aliglowenyo sadapay eyey dakayo isnan pagbalodan. Tay no epdasda eyey dakayo isnan howis et waay itedna dakayo isnan polis et ibalodna dakayo. 26 Et adi kayo makabala isnan pagbalodan engganay bayadanyo am-in nan moltayo."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makikamkamolala

27 "Dinngeyo gedan nan kinkinwanida id sang-adom en adi kayo makikamkamolala. 28 Ngem ibagak na ken dakayo, no wada ken dakayo nan mang-ila isnan babai danat nemnemnemen ay

mangiseyep ken siya et law-en Apo Dios tay kaneg gedan mamabai. 29 Isonga no nan pang-ilan nan esa ay matam is makabasolam et gawis no soklatem laengen tay gag-awis no es-esang nan matam id wani ngem wada nan biyagmo ken Apo Dios ay enggana mo nan awakmo ay maid kolangna ngem omey isnan apoy ay adi katkatey. 30 Wenno nan ikkan nan esa ay ledengmo di makabasolam et gawis no pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no es-esa nan ledengmo mo nan awakmo ay maid kolangna ngem omey isnan apoy ay adi katkatey."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makiidang
Mar. 10:11-12; Luc. 16:18

31 "Kinkinwanida id sang-adom abes en nan lalaki ay makiidang et masapol ay waday kasolatan is mangipagtek ay ninsiyanda. 32 Ngem ibagak ken dakayo en bomasol nan lalaki ay aped makiidang dapay egay makikamkamolala nan babai. Tay no makiasawa kasin san babai et bomasol san asawana tay pinabalina siya ay makilalalaki. Ya nan maikadwa ay asawaena et bomasol gedan tay kanega mamabai."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mensapata

33 "Getkenyo gedan nan linteg id sang-adom ay adiyo dokdokogan nan insapatayo tay no waday insapatayo ken Apo Dios et masapol tongpalenyo. 34 Ngem ibagak ken dakayo en no waday ibagayo is ikkanyo et adi kayo mensapsapata. Adi kayo aped mensapsapata id daya tay siya nan kad-an Apo Dios 35 wenno isnan batawa tay siya nan men-gagatinan nan sikina wenno id Jerusalem tay siya nan ilin nan kangatowan ay Apo. 36 Olay nan oloyo et adiyo gedan isapsapata tay maid kabaelanyo ay mangipapolaw wenno mangipangitit is olay esay book. 37 Nodi gag-awis no kananyo en owen no tet-ewa wenno adi no baken tay magapgapo ken Satanas nan kompolmi ay itaptapiyo."

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Luc. 6:27-36

38 "Dinngeyo abes nan kinkinwanida id sang-adom ay no waday mangtedkaw isnan matan nan ib-ana et awnitda tedkawen abes nan matana ya no waday mangpogopog isnan bab-an nan ib-ana et awnitda pogopogen abes nan bab-ana. 39 Ngem ibagak ken dakayo en adi kayo ibab-aes nan kompolmi ay ikkan nan ib-ayo ken dakayo. Nodi no waday mangtipak isnan ipingmo dakat idoo nan topakna. 40 No waday mangidalom ken dakayo ta mamolta kayo is bado dakayot agtan is abito gedan. 41 No waday mangipapati ken dakayo en awitenyo nan awitna is esay kilometro dakayot awiten is doway kilometro. 42 Ya no waday menkedaw dakayot agtan ya no waday menbolod dakayot pabolodan.

43 Getkenyo abes ay naibaga id sang-adom ay laylaydenyo nan iib-ayo dayopay adyan nan mang-aamis ken dakayo. 44 Ngem ibagak ken dakayo en masapol ay laylaydenyo nan olay mang-aamis ken dakayo dayopay ilowalowan nan mangpalpaligat ken dakayo. 45 Tay no siya dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak Ama tako id daya dakayo. Tay ipalpalobos Apo Dios nan agew ay mangtangtanggew isnan am-in ay ipogaw ay gawis nan ogalida ya nan ngawi gedan. Kaneg abes nan odan et it-itedna isnan kaipoipogaw ay gawis nan ik-ikkanda ya isnan ngawi gedan. 46 Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglaylayad ken dakayo is laylaydenyo? Tay olay nan mensingsingil is bowis ay sowitik et siya abes nan ik-ikkanda. 47 Ngan ngalod di katekenyo isnan adi mamati no kedeng nan iib-ayo is toytoyaenyo ay gawis dapay olay nan adi mangtek ken Apo Dios et ik-ikkanda gedan. 48 Si Ama tako id daya et kedeng nan gawis is ik-ikkana isonga masapol ay siya nan solsoloten tako tapno menbalin tako ay kaneg ken siya."

6

Nan Gawis Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Jesus

1 Intoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Makailanyo ta baken kedeng isnan

mangiilaan nan ipogaw ken dakayo is mang-ik-ikkananyo is gawis. Tay no siya na nan wada isnan nemnemyo et awnit maid polos ganabenyo is ited Amayo id daya ken dakayo.

2 Isonga no waday badanganyo isnan kodokdo et adiyo ipapaila ya iwalwala-
gawag ay kaneg nan ik-ikkan nan aginsis-
ingpet ay ipogaw. Tay ipagpagtekda nan
gawis ay ik-ikkanda isnan sinagoga ya nan
tap-in di om-ombonan di ipogaw tapno
dayawenda daida. Ibagak ken dakayo en
nan tet-ewa et epdasda ginanab nan lig-
aloda. 3 Ngem no waday badanganyo is-
nan iib-ayo et adiyo ipagpagtek isnan olay
bebsatyo 4 tapno maid polos makagtek. Et
si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay ik-
ikkanyo et siya nan mang-ited isnan gan-
abenyo."

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Men-lowalo
Luc. 11:1-13

5 "No menlowalo kayo et adiyo koma
toltoladen nan ik-ikkan nan aginsisingpet
ay ipogaw. Tay gagalaenda ay tomakdeg
ay menlowalo isnan paggimonganda ya
isnan tengan nan daan tapno boyaen nan
ipogaw. Ibagak ken dakayo en nan tet-ewa
et epdasda ginanab nan ligaloda. 6 Ngem
dakayo no menlowalo kayo ken Apo Dios
et songgep kayo isnan baeyyo dayot em-
ban tapno maid mangiila ken dakayo. Et
si Apo Dios ay mangiila isnan am-in et
awnitna agtan dakayo is ligaloyo.

7 Isnan menlowalowanyo et adi kayo an-
doandowen ay kaneg nan ik-ikkan nan adi
mamati ken Apo Dios tay kananda en no
andoandowenda et madnge nan lowaloda.
8 Adiyo toltoladen daida tay getken Amayo
id daya nan masapolyo sayopay ilowalo.
9 Isnan menlowalowanyo ngalod ken Apo
Dios et siya na nan kananyo,

'Amami ay wada id daya,
Madaydayaw koma nan ngadanmo.
10 Omdan koma ay dagos nan mentolayam
tapno matongpal nan laydem isnan
batawa ay kaneg id daya.
11 Agtam dakami is menkatagomi isnan
inagew.
12 Pakawanem nan basbasolmi ay kaneg
nan mangpakawananmi abes isnan
nakabasol ken dakami.
13 Adim ipalobos dakami ay bomasol
nodi badangam dakami ta adi kami
madoldolog.' "

14 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No
pakawanenyo nan makabasol ken dakayo
et pakawanen abes Amayo id daya nan
basbasolyo. 15 Ngem no adiyo pakawanen
daida et adi abes pakawanen Amayo id
daya nan basbasolyo."

Nan Gawis Ay Ikkan No Mentepe

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Is-
nan menteptepeanyo no menlowalo kayo
ken Apo Dios et adiyo koma toltoladen
nan ik-ikkan nan aginsisingpet. Tay isnan
menteptepeanda et laydenda ay getken
nan ipogaw nan ik-ikkanda isonga adida
mendad-aop ya mensagsagaysay dadapay
aginseseg-ang. Ibagak ken dakayo en nan
tet-ewa et epdasda dinawat nan ligaloda.
17 Ngem no mentepe kayo et mendaop
kayo dayopay sagaysayen nan bookyo
18 tapno adi madlaw ay menteptepe kayo
nodi kedeng si Apo Dios ay adi kaila is
mangtek tay siya nan mangiila isnan
am-in ya siya abes nan mang-ited isnan
ganabenyo."

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Luc. 12:32-34

19 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Adi
kayo nemnemnemen ay men-ol-olnong
is bomaknanganyo isnan kad-anyo isnan
naay batawa. Tay nan kokwayo isnan
batawa et nalaka ay dadaelen nan atam-
ing ya lati ya akewen pay nan man-
gakew. 20 Isonga nan layden Apo Dios di ik-
ikkanyo koma tay no siya di nan ikkanyo
et awnit wada nan kinabaknangyo id daya
ay maid polos makaakew ya makadadael.
21 Tay no id daya nan kad-an nan kinabak-
nangyo et siya gedan nan kad-an nan nem-
nemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana
et siya abes nan kad-an nan nemnemyo."

Nan Silaw Nan Awak
Luc. 11:33-36

22 Dat itoloy Jesus et kanana en, "Nan
mata et siya nan kaneg nan silaw nan

awak isonga no gawis nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada isnan nemnemmo. 23 Ngem no ngawi nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo."

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako

Luc. 16:13, 12:22-31

24 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan baa et adi mabalin ay madodowa nan apona tay awnitna laylayden nan esa danapay aamisen nan esa isonga wada nan paam-amdena ken daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan kinabaknangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo et makaikkan isnan layden Apo Dios.

25 Siya di nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado. 26 Ilaenyo pod nan koyat. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda is mangidoldolinanda is menkatagoda dapay kayet pakpakanen Amayo id daya daida. Ay baken am-amed nan mangayowanana ken dakayo? Napatpateg kayo adi mo nan koyat. 27 Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaanando is biyagmo is olay esay olas?

28 Dakayon abes aped madanagan is ibadoyo? Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomotobo isnan bilbilig. Adida men-obla ya adida men-abe is badoda. 29 Ngem ibagak ken dakayo en palalo ay mabmabgew nan sabsabong mo din kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sangadom. 30 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sin-awyan dadat maango et mapoowanda, ay adi am-amed nan mangnemnemana ay mangbado ken dakayo? Kolang bawet nan talekyo ken Apo Dios.

31 Isonga adi kayo madanagan is kanenyo ya badoyo. 32 Tay siya na nan nenenenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et gegetken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo. 33 Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios ya nan laydena ay ikkanyo et awnitna ited ken dakayo nan am-in ay masapolyo. 34 Isonga adi kayo madanagan id wani isnan ligat ay waay awnit ommat is wakgat. Awni ta mawakgat. Tay amedyo taptapiyan nan ligatyo id wani no itaptapiyo ay mangnemnemnem isnan ligat ay awnit ommat is wakgat."

7

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Iib-ada

Luc. 6:37-42

1 Intoloy Jesus ay men-isolo ay mangwani en, "Adiyo pabasbasolen nan ib-ayo tapno adi abes pabasolen Apo Dios dakayo. 2 Tay nan ikkanyo ay mangpabasol isnan ib-ayo et siya abes nan ikkan Apo Dios ay mangpabasol ken dakayo."

3 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-ada et kanana, "Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam? 4 Ngan nan ikkam ay mangwani en, 'Pangaasim besatko ta kaanek nan bota isnan matam,' dapay wada nan kega domet ay bota isnan matam? 5 Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem omon-ona nan dakkel ay bota isnan matam tapno makaila ay gawis esakapay kaanen nan teeteen ay bota isnan matan nan besatmo."

6 Dat itoloy Jesus, "Adiyo ipapati ay mangisolo isnan kalin Apo Dios isnan adi mangidnge tay kanegda aso ay olay gawis nan itedyo et ketbanda kayet dakayo. Ya kanegda gedan beteg ay mo maitep-a nan napateg ay oway isnan sagangda dadat aped gatigatinan."

Adi Somadsadot Koma Nan Mendawat Ken Apo Dios

Luc. 11:9-13

7 Dat kanan Jesus pay, "No waday masapolyo, menlowalo kayo ay mendawat ken Apo Dios et awnitna ited nan masapolyo ta no waday an-anapenyo et awnityo datngan. Kaneg no menkogkog kayo isnan segpan et tokabana ta songgep kayo. 8 Tay am-in ay kadadanawat ya kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna agtan. Ya nan

kakakanogkog et awnitna tokaban nan eneb ta songgepda.

9 Waay maid ama ken dakayo is mang-idya is bato isnan anakna no mendawat siya is kanena 10 wenno agtana siya is oweg no mendawat is ikan. 11 Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et getkenyo ay mang-ited is gawis isnan an-akyo. Isonga am-amed nan ikkan Amayo id daya ay mang-ited isnan gawis ken daida ay mendawat ken siya.

12 Isonga ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo. Tay siya nan osto ay kayat ay kanan nan linteg din si Moses ya siya nan init-itdon din mamadton Apo Dios id sang-adom."

Nan Nalipit Ay Segpan
Luc. 13:24

13 Kinwanin Jesus gedan en, "Masapol ay songgep kayo isnan nalipit ay segpan tay siya nan omey isnan kad-an di biyag ay maid patenggana. Nan segpan ay omey isnan apoy ay adi katkatey et nalawa dapay nalaklaka nan daan isonga adoado nan ipogaw ay om-omey isdi. 14 Ngem nan segpan ay omey isnan kad-an di biyag ay maid patenggana et nalipit dapay naligat ay masolotan nan daan isonga at-atik nan makaey."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

15 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Makailanyo nan baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios ay omali ken dakayo. Tay naanos nan kaiilaanda ay kaneg nan kalnilo ngem nan tet-ewa et kanegda naangnganga ay aso. 16 Isonga nan ik-ikkanda ay baken gawis et siya nan mangilasinanyo ken daida. Kaneg isnan kaiw ay nan begasna nan mangilasinanyo. Tay adi mabalin ay bomgas nan kawayan is papaya ya nan sibit is alomani. 17 Nan gawis ay kaiw et gawis nan ibgasna ngem nan ngawi ay kaiw et ngawi nan ibgasna. 18 Tay nan gawis ay kaiw et adi kabalin ay bomgas is ngawi ya siyang na gedan isnan ngawi et adi makabegas is gawis. 19 Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et awnit mapoyo dat mapoowan. 20 Isonga mabalin ay mailasinanyo nan baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios gapo isnan ik-ikkanda."

Nan Adi Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios
Luc. 13:25-27

21 "Baken am-in nan mangwani en saken nan Apoda is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi kedkedeng nan mang-ik-ikkan isnan layden Ama id daya nan awnit maitapi. 22 Isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan kaipoipogaw et ado nan awnit mangmangwani en, 'Apo, itapim dakami isnan mentolayam tay insolsolomi nan maipanggep ken sik-a ya inosalmi nan ngadanmo ay nang-ikkan isnan ado ay kaskasdaaw ya nangpakak-aan isnan anito ay kinmapet isnan ipogaw.' 23 Ngem awnit kanak ken daida en, 'Adiyak get-getken dakayo. Komaan kayo ay managbasol.' "

Nan Dowa Ay Ninsaad
Luc. 6:46-49

24 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Am-in ay mangidnge ya mangpati isnan ibagbagak et kanegda nan masilib ay ipogaw ay ninsaad ay nangikaob ay gawis isnan tokodna enggana ay maipegnad isnan bato esanapay saaden nan baeyna. 25 Isonga no lomemlem ya men-inewang et adi polos maiyanod nan baeyna tay naipegnad isnan bato. 26 Ngem am-in ay mang-denge ngem adida patiyen nan ibagbagak et kanegda nan ipogaw ay nangsaad isnan baeyna isnan lota ay egayna pegnadan is bato. 27 Isonga no lomemlem ya men-inewang et makibet ay matokang san baeyna tay egayna pegnadan ay gawis."

28 Issan nakwasan san inbagan Jesus et nasdaaw am-in nan ipogaw ay nadagop isdi 29 tay nan insolsolona et naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo isnan linteg tay maila nan lebbeng Jesus isnan ikkana ay men-isolo.

8

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mar. 1:40-45; Luc. 5:12-16

1 Issan kinmaanan Jesus isnan bilig ay deey et inmonod nan adoado ay ipogaw

ken siya. 2 Dat somag-en nan am-ama ay
nakolit isnan kad-an Jesus dat menpalin-
tomeng ay mangwani en, “Apo, getkek ay
kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no
kayatmo.” 3 Dat gen-an Jesus siya danapay
kanan, “Kayatko ay maagasanka.” Dat da-
gos ay makaan nan kolitna. 4 Danat kanan
ken siya, “Adim ibagbaga nan inikkak ken
sik-a. Basta idadawesmo ta enka men-
paila isnan padi damet idya nan limosmo
ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta
pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di iRoma
Luc. 7:1-10

5 Idi inomdan si Jesus id Capernaum
dat sab-aten nan esa ay iRoma ay kapi-
tan di ado ay soldado. Inmey ken Jesus
ay menseg-ang ken siya en, 6 “Apo, wada
nan baak id baey ay pilmi nan sakitna
et adi makakiwi.” 7 Dat kanan Jesus ken
siya, “Owen, omaliyak ta pagawisek siya.”
8 Ngem dat kanan san kapitan, “Olay adika
omali tay adi maibagay ay songgepka is-
nan baeyko tay bakenak Judio. Omanay
nan kalim ay mangipagawis ken siya. 9 Tay
olay sak-en et wada nan nangatngato ay
opisyal ay mangbab-aa ken sak-en. Et
wada gedan nan sosoldado ay bab-aaek et
patiyenda nan kankanak. No ibagak isnan
esa en, ‘Omeyka,’ dat omey ay dagos ya
no ibagak isnan esang en, ‘Omalika,’ dat
omali ya no ibagak isnan esa en, ‘Ikkam
na,’ danat ikkan tet-ewa. Isonga getkek
ay omanay nan kalim is mangpagawis ken
siya.”

10 Nasdaaw si Jesus isnan dinngena
danat kanan isnan ipogaw ay omon-
onod ken siya en, “Ibagak ken dakayo en
maid polos dinasdas-ak is napigpigsa ay
talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan
naay kapitan. 11 Et ibagak ken dakayo
en adoado ay ipogaw ay baken Judio ay
magapo isnan natkenatken ay ili nan
awnit maitapi isdin alal-apo tako ay da
Abraham, Isaac yas Jacob isnan men-
gasgasinganda isnan mentolayan Apo
Dios id daya. 12 Ngem nan bebsatko ay
Judio ay maitapi koma isnan mentolayan
Apo Dios et awnitda maitep-a isnan kad-
an nan menbolinget et men-ag-ag-agada
dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan
ligatda.” 13 Dat kanan Jesus isnan kapitan
en, “Somaaka tay gapo isnan talekmo et
matongpal nan dawdawatem.”

Et tinmet-ewa tay issan menkalkaliyan
Jesus et ginmawis ay dagos nan sakit san
baa.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mar. 1:29-34; Luc. 4:38-41

14 Dat omey si Jesus isnan baey Pedro et
inilana ay pomopodan nan katogangan Pe-
dro ay babai tay menpodpodot. 15 Dat sag-
enen Jesus siya et gen-ana nan ledengna
dat maganawis siya. Dat bomangon et
pakanena daida.

16 Isnan sedemna dadat iyey ken Jesus
nan ipogaw ay kinapet di anito. Et olay no
kali nan inosalna et kedeng et inpakaana
am-in ay anito ya pinagawisna gedan nan
masaksakit. 17 Nan inikkana ay naayda et
siya nan natongpalan din insolat di ma-
madto ay si Isaias ay mangwani en, “Siya
ay mismo nan manglak-am isnan ligat tako
ya mangkaan isnan sakit tako.”

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Luc. 9:57-62

18 Isnan esa ay sedem et al-alibongbongan
kayet di adoado ay ipogaw si Jesus isonga
danat ibaga isnan papasolotna en omeyda
isnan bas-ang di baybay. 19 Ngem sadapay
menlobwat dat somag-en ken siya nan
esay men-is-isolo isnan linteg et kanana,
“Apo, omon-onodak ken sik-a olay intoy
omay-ayam.” 20 Dat kanan Jesus ken siya
en, “Owen, ngem nemnemem ay gawis tay
naligat nan ik-ikkak. Tay nan motit ya nan
koyat et wada nan baeyda dapay sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto
is baeyko is omil-illengak.” 21 Dat kanan
nan esay pasolot Jesus en, “Apo, awnika od
ta makilebenak ken Ama sakpay omonod
ken sik-a.” 22 Ngem dat kanan Jesus ken
siya, “Gag-awis no id wani nan mang-
onodam ken sak-en. Tay nan iib-an amam
ay adi mamati ken Apo Dios et kanegda
natey isonga olay daida nan mangileben
isnan ib-ada.”

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mar. 4:35-41; Luc. 8:22-25

23 Dat menlogan si Jesus ya nan papa-
solotna isnan bangka. 24 Idi om-omeyda
dat maseyep si Jesus. Dat domateng
nan napigsa ay dagem et masepyatan nan
bangkada et nganngani ay malimonda.
25 Dat omegyat nan papasolot Jesus et gi-
dowenda siya dadapay kanan en, “Apo,
isalakam dakami tay naay malimon tako.”
26 Dat kanan Jesus, “Dakayon omegyat?
Atiatik obpay nan talekyo.” Dat tomakdeg
et ipakin-ena nan dagem ya nan danom et
omnengda.

27 Nasdanasdaawda am-in et kananda
en, “Manakabalin obpay nan ipogaw ay
naay tay olay nan dagem ya nan danom et
tongpalenda siya.”

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 5:1-20; Luc. 8:26-39

28 Issan inomdan da Jesus isnan demang
di baybay ay lakon di Gadareno dat sab-
aten nan dowa ay lalalaki ay kinapet di
anito ay nagapo isnan liyang ay kad-an di
natey. Pilmi nan kedseda isonga omegyat
nan ipogaw ay mendaan isdi. 29 Dadat
ibobogaw ay mangwani ken Jesus en, “Sik-
a nan Anak Apo Dios, ay ngan di ngotom
ken dakami isna? Ay inmalika ta dosaem
dakami id wani dapay egay omdan nan
osto ay timpo?” Siya nan inpakalin nan
anito ken daida.

30 Dat wada nan adoado ay beteg ay
mangmangan isnan pondag ay sag-enda
31 isonga dat menseg-ang san anito ken Je-
sus et kananda en, “No pakaanem dakami
et ipalobosmo ngalod ta nan deeyday
beteg nan kaptenmi.” 32 Dat kanan Jesus
en, “Enkayo.” Dadat taynan san lalalaki et
kaptenda san deeyday beteg. Dat kanega
naong-ong san kabetebeteg et kasida tatag-
tag ay omey isnan deppas dadat matekdag
isnan baybay et malimonda. 33 San mang-
banbantay issan deeyday beteg et tinmag-
tagda ay somaa isnan ilida dadat ibaga san
inommat issan dowa ay lalalaki ay kinapet
di anito. 34 Dat omey nan omili ken Jesus et
dawatenda ay taynana nan ilida.

9

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Na-palalais
Mar. 2:1-12; Luc. 5:17-26

1 Isonga dat menlogan da Jesus isnan
bangkada et somagongda isnan bas-ang di
baybay isnan ilina. 2 Idi omdanda isdi dat
domateng nan mangaatangay isnan lalaki
ay napalalais. Gintek Jesus ay talkenda
siya isonga danat kanan issan napalalais
en, “Adika omegyat tay napakawan et nan
basolmo.”

3 Dat kankanan nan men-is-isolo is-
nan linteg isnan nemnemda en, “Aytay
dan iyiison tona nan awakna ken Apo
Dios?” 4 Gintek Jesus nan wada isnan
nemnemda danat kanan en, “Dayon
nenemnemen nan ngawi? 5 Ay ngan nan
nalaklaka ay kanan, nan ‘Mapakawan
nan basolmo,’ wenno nan ‘Ibangonmo
ta mendaanka?’ 6 Ngem gapo tay adiyo
patiyen et paneknekak ngalod ken dakayo
ay wada nan kalebbengak isnan batawa
ay mangpakawan is basol tay sak-en nan
makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw.”
Isonga danat kanan issan napalalais en,
“Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta
somaaka.” 7 Dat mabanangon san am-ama
et somaa. 8 Am-in san wada isdi ay nangiila
et nasdaawda dadapay inmegyaegyat.
Isonga dadat dayawen si Apo Dios is nang-
itedana is kaneg todi ay kabaelan isnan
ipogaw.

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Mateo
Mar. 2:13-17; Luc. 5:27-32

9 Kinmaan si Jesus isdi et issan mendad-
aanana et inilana si Mateo ay esay
mensingsingil is bowis ay mangitotokdo
isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan
Jesus ken siya en, “Omalika ta maitapika
ken sak-en.” Daet tet-ewa omonod et
maitapi ken siya.

10 Inmey da Jesus ya nan papasolotna
isnan baey Mateo ay makikan. Dat
domateng nan ado ay ib-an Mateo ay
mensingsingil is bowis ya nan tap-in
di managbasol et makikanda. 11 Idi
inilan nan Fariseo daida dadat kanan
isnan papasolot Jesus en, “Dan makikikan

nan apoyo isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?” 12 Dinngen Jesus nan kankananda danat songbatan isnan pangngalig et kanana en, “Nan ipogaw ay maid sakitda et adida masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol. 13 Isonga inmaliyak isnan batawa tapno badangak nan mangtek ay nakabasolda ngem baken nan mangnenemnem en gawisda. Nemnenemnemenyo tapno maawatanyo nan inpasolat Apo Dios en, ‘Nan mangseg-anganyo isnan iib-ayo nan laylaydek mo nan apedyo menpalpaltiyan ta tongpalenyo nan linteg.’ ”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mar. 2:18-20; Luc. 5:33-35

14 Nakwas di dat omey nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ken Jesus dadat sooten ken siya en, “Dan wada nan mentepeanmi ya nan Fariseo dapay nan papasolotmo et adida mentepe?”

15 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna et kanana, “Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin. Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mar. 2:21-22; Luc. 5:36-39

16 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, “Maid mangitakop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan takop et am-amed mabisngat nan natakopan. 17 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas.”

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Onga Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina
Mar. 5:21-43; Luc. 8:40-56

18 Daan ay menkalkali si Jesus dat omey nan esay apon di Judio ken siya. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus et kanana en, “Katkatey nan anakko ay babai ngem omalika kad Apo, ta gen-am siya ta matago.” 19 Dat makkey si Jesus ya nan papasolotna.

20 Dat wada nan in-ina ay egay somal-saldeng nan basana is simpoo ya doway tew-en. Inmey isnan dodokogan Jesus issan mendad-aananda danat sikgaden nan benget nan badon Jesus 21 tay kanana isnan nemnemna en, “Olay no apedak sikgaden nan badona et gomawisak.” 22 Ngem gintek Jesus ay wada nan nangsik-gad ken siya isonga dat menligos et ilaena san in-ina. Danat kanan en, “Laton sa. Gomawiska gapo isnan pammatim ken sak-en.” Dat maganawis siya.

23 Inomdan da Jesus isnan baey san apon di Judio danat ilan nan menbay-bayao ya nan adoado ay ipogaw isnan pantew ay menseseg-ang ya men-ag-aga. 24 Danat kanan ken daida en, “Komaan kayo tay egay katey nan onga ay sana nodi maseseyep et kedeng.” Dadat sayoten siya. 25 Danat pabalaen daida et songgep siya. Danat gen-an nan ledeng san onga daet bomangon siya. 26 Dat mendinamag nan inikkan Jesus isnan am-in ay il-ili isdi.

Inpagawis Jesus Nan Dowa Ay Kowap

27 Kinmaan si Jesus isdi dat issan mendad-aanana et inmonod nan dowa ay kowap ay lalaki ay mangibogbogaw en, “Sik-a ay apon din si Ali David, seg-angam kad dakami.” 28 Ngem dat itoltoloy kayet Jesus ay mendaan engganay inomdan isnan baey dat songgep dat makisgep nan dowa ay kowap gedan. Dat sooten Jesus ken daida, “Ay mamati kayo ay makaipagawisak ken dakayo?” Dadat kanan, “Owen Apo.” 29 Dat kapposen Jesus nan matada et kanana en, “Gapo isnan

* **9:17** Nan kodil di kalding et siya nan kaneg gosin di Judio ay mangipaypay-anda is tapey.

pammatiyo et matongpal nan laydenyo.” 30 Dadat makaila. Dat bilinen Jesus daida et kanana, “Adiyo ibagbaga isnan iib-ayo nan inikkak ken dakayo.” 31 Ngem dadat komaan et enda ipagtek isnan kailiili nan inikkan Jesus ken daida.

Inpakalin Jesus Nan Naomel

32 Issan komak-aanan nan dowa ay lalaki dat wada nan mang-eyey ken Jesus isnan am-ama ay inomel di anito. 33 Dat pakaanen Jesus san anito et dadlo makakali san am-ama. Nasdaaw san nangiila isdi et kananda en, “Maid polos inilami isnan am-in ay iyIsrael is kaneg nan inikkana.” 34 Ngem kanan nan Fariseo ay wada isdi en, “Nan kabaelana ay mangipakaan isnan dimonyo et nagapo ken Satanas ay apon di dimonyo.”

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan Kaipoipogaw

35 Nakwas di dat omey si Jesus isnan ili-ili ay men-isolsolo isnan kasinasinagoga. Inpagpagtekna nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ya pinagawisna nan natkenatken ay saksakit di ipogaw. 36 Isnan nang-ilaan Jesus isnan kaipoipogaw dat maseg-ang siya isnan maligligatanda tay kanegda kalnilo ay maid mang-ay-ayowan ken daida. 37 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, “Adoado nan egay pay laeng namati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan men-ani ngem atiatik kayo. 38 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omibaa is mangbadang ken dakayo.”

10

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna

Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luc. 6:12-16, 9:1-6

1 Nakwas di dat ayagan Jesus nan simpoo ya dowa ay papasolotna danat agtan daida is kabaelan ay mangipakaan is anito ya mangipagawis isnan natkenatken ay saksakit.

2 Siya na nan ngadngadan nan simpoo ya dowa ay apostolis Jesus. Si Simon ay makwani en Pedro yas Andres ay besatna, da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo, 3 da Felipe ken Bartolome, da Tomas ken Mateo ay mensingsingil is bowis ya si Santiago ay anak Alfeo. Si Tadeo, 4 si Simon ay mangisaksakit isnan ilida ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

5 Inbaan Jesus daida et kanana en, “Enkayo ngem adi kayo om-omey isnan il-ili id Samaria ya isnan tap-in di ili ay kad-an di baken Judio 6 nodi omey kayo isnan iib-a tako ay Judio tay kanegda nan naamas ay kalnilo. 7 Ibagayo ken daida en nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios. 8 Intedko nan kabaelanyo isonga pagawisenyo gedan nan masaksakit ya tagowenyo nan natey. Pagawisenyo nan nakolit ya pakaanenyo nan anito ay kinmapet isnan ipogaw. Maid inbayadyo isnan am-in ay wada ken dakayo isonga adiyo abes ipabaybayad nan ibadangyo. 9 Adi kayo omikawkawit is siping 10 ya makan ya is mensokatanyo ay bado ya sapatos ya is sokodyo. Tay lebbengna ay ited nan ipogaw nan masapolyo tay badbadanganyo daida.

11 No omdan kayo isnan esa ay ili dakayot omanap is makayat ay mangsangaili ken dakayo dakayot mentee ken daida engganay taynanyo nan ili ay deey. 12 No songgep kayo isnan esa ay baey dakayot kanan en, ‘Si Apo Dios nan mangbadang ken dakayo.’ 13 Et no mengasingda ay mangsangaili ken dakayo et tet-ewa ay badangan Apo Dios daida. Ngem no adida sangailiyen dakayo et somagong ken dakayo nan badang Apo Dios ken daida. 14 Ngem no nan omayanyo ay ili wenno baey et adida idnge dakayo dakayot komaan dayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan isoloyo. 15 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed nan dosan nan mang-adi isnan insoloyo mo nan iSodoma ya iGomora ay pinoowan Apo Dios id sangadom gapo isnan dadama ay basolda.”

Nan Ligat Ay Awnit Omali

Mar. 13:9-13; Luc. 21:12-17, 12:2-9, 51-53, 14:26-27

16 Intoloy Jesus ay mangwani, “Dengngenyo na. Ibaak dakayo ay kaneg nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso isonga masapol ay makailanyo dayopay gagawisen nan ikkanyo. 17 Makailanyo tay awnit wada nan mangdepap ken dakayo dadat eyey dakayo isnan pagbistaan dadapay baigen dakayo isnan sinagogada. 18 Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnitda idalom dakayo isnan aali ya gogobilnadol et siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan Judio ya nan baken Judio. 19 No somalyaenda dakayo et adi kayo madanagan isnan awnityo isongsongbat tay kigad si Apo Dios. 20 Isonga nan awnityo kankanan et baken isnan nemnemyo is magapowana nodi isnan Ispiriton Apo Dios ay Amayo.

21 Isnan deey ay timpo et awnit idalom nan ipogaw nan olay besatna ay mangipapatey ken siya. Olay nan am-a et awnit papateyda nan an-akda ya awnit pabasolen nan an-ak nan am-ada dadat ipapatey daida. 22 Awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat engganay makwas nan am-in et isalakan Apo Dios daida. 23 No wada nan mangpaligat ken dakayo isnan esa ay ili dakayot men-aton isnan teken. Tay ibagak ken dakayo et tet-ewa ay adiyo lepasen nan inbagak ay ikkanyo isnan am-in ay ili id Israel engganay omali nan Iyon-an Amin di Ipogaw.”

24 Dat itoloy Jesus ay men-isolo maipanggep isnan awnit ommat ken daida et kanana en, “Maid maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken siya ya maid baa is nangatngato mo nan apona. 25 Isonga masapol ay maawatanyo ay nan awnit ommat isnan men-is-isolo et paliso nan ommat isnan isolsolowana. Kaneg isnan baa et awnit ommat ken siya nan kaneg nan ommat isnan apona. Isonga no kananda en Satanasak et am-amed nan pangwanida ken dakayo ay papasolotko.

26 Ngem adi kayo omeg-egyat ken daida. Tay nan am-in ay ikkan nan ipogaw ay adi kagtek et awnit magtek met laeng. 27 Nan ibagak ken dakayo id wani ay maid makadenge et masapol ay awnityo ibaga tapno dengngen nan am-in ay ipogaw. 28 Adi kayo omeg-egyat isnan menpatpatey tay kedeng nan awak is pateyenda nodi si Apo Dios nan omegyatanyo tay siya nan wada nan kalebbengana ay mang-igwa isnan awak ya nan ab-abiik di ipogaw isnan apoy ay adi katkatey.

29 Ngem dakdak-e abes nan layadna tay olay nan biding ay malakowan nan dowa is esay siping et adi kalkalingkingan Apo Dios daida tay no matey nan esang ken daida et getkena. 30 Am-amed kayo ay ipogaw et nenemnemen Apo Dios dakayo tay olay nan bookyo et getkena nan kabibilangda. 31 Isonga adi kayo omegyat tay am-amed kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado ay biding.”

32 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Nan mangibagbaga isnan kaipoipogaw en mamati ken sak-en et awnitko ibaga abes ken Ama id daya en ipogawko daida. 33 Ngem nan mangibagbaga ay adyana sak-en et awnitak adyan abes siya ken Ama id daya.

34 Adiyo kanan en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa. Tay baken talna nan inyalik nodi nan mensiyanan nan kaipoipogaw tay mamati nan tap-ina ken sak-en dapay adi mamati nan tap-ina. 35 Isonga awnit men-innapos nan sin-am-a ya sin-in-a. Et men-innapos gedan nan menkakatogangan. 36 Et awnit nan kasapen nan ipogaw et nan met laeng pamilyana.

37 Isonga kanak en nan mangpaam-amed isnan amana ya inana mo sak-en et adi maibagay ay pasolotko. Olay nan mangpaam-amed isnan anakna mo sak-en et adi maibagay gedan ay pasolotko. 38 Et nan adi makaitpe isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan pammatina ken sak-en et adi mabalin gedan ay menpasolotko. 39 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng. Ngem nan ipogaw ay adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana.”

Nan Maganab Ken Apo Dios
Mar. 9:41

40 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Amin ay mangsangaili ken dakayo et kaneg
sak-en nan sinangailida ya nan nangibaa
ken sak-en. 41 Et nan mangsangaili is-
nan mamadton Apo Dios gapo tay si Apo
Dios nan men-ob-oblaana et awnit maki-
ganab isnan ganaben san mamadto. Ya
nan mangsangaili isnan ipogaw ay gawis
nan ogalina tay getkena ay tet-ewa ay na-
gapo ken Apo Dios nan kagawisna et awnit
makiganab isnan ganaben san gawis nan
ogalina. 42 Ibagak ken dakayo en olay
nan aped mangpainom is danom isnan
kababaan ay pasolotko gapo tay pasolotko
et awnit wada nan ganabena.”

11

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Luc. 7:18-23

1 Nakwas pay ay binilin Jesus nan sim-
poo ya dowa ay apostolisna dadat komaan
dapay omey si Jesus isnan il-ili ay naisasag-
en et men-isolo.
2 Daan ay naibabalod si Juan ay Men-
bonbonyag ngem isnan nangdengngana
isnan ik-ikkan Kristo danat ibaa nan pa-
pasolotna ken siya ta sootenda en, 3 “Ay
sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo
Dios wenno waday teken is sedsed-enmi?”
4 Dat kanan Jesus ken daida, “Somagong
kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngeyo ya
nan inilayo ay ik-ikkak. 5 Tay nan kowap
et makailada, nan pilay et makadaanda,
nan nakolit et ginmawisda. Nan toweng
et makadngeda, nan natey et natagoda ya
olay nan kodokdo et dinngeda nan naibag-
baga ay gawis ay damag. 6 Kananyo gedan
ken siya en mabindisyonan nan ipogaw
ay adi mendowadowa ay mamati ken sak-
en.”

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Luc. 7:24-35

7 Issan kinmaanan san papasolot Juan
dat kanan Jesus isnan kaipoipogaw, “Isdin
inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig
ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninem-
nemyo ay si Juan et kanegna nan goon
ay pakiwkiwiyen di dagem? 8 Baken. Ay
ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esa ay
ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken
gedan tay nan ipogaw ay menbabado is
gawigawis et nan makitetee isnan ali. 9 Ay
ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay
mamadton Apo Dios? Owen, ngem ibagak
ken dakayo ay nan inilayo et nangatngato
mo is mamadto. 10 Tay si Juan nan kak-
waniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id
kasin en, ‘Wada nan ibaak ay omon-ona ay
mangisagana isnan daanem.’ ”

11 Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken dakayo
en isnan am-in ay ipogaw et maid nangat-
ngato mo si Juan. Ngem nan kababaan is-
nan mentolayan Apo Dios et nangatngato
mo si Juan. 12 Isnan login nan men-is-
isolowan Juan enggana id wani et dadama
nan panglayad nan ipogaw ay maitapi is-
nan mentolayan Apo Dios. Et olay nan
mang-ik-ikkan is ngawi et ipapatida abes
ay maitapi. 13 Am-in nan mamadton Apo
Dios ya nan lintegna ay insolatda et iba-
gada nan maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios ay awnit omali. Dat domateng
si Juan ay inmona ay mangtongpal isnan
inbagada. 14 Tay no patiyenyo nan tet-
ewa et maawatanyo ay si Juan nan Elias ay
inbagada en awnit omali. 15 Isonga dakayo
ay mangdedenge et nenemnemenyo nan
dinngeyo.”

16 Intoloy Jesus en, “Ay ngan nan
mangidiligak ken dakayo ay ipogaw
id wani? Men-ap-apos et kedeng nan
getkenyo. Kaneg kayo nan oongong-a
ay adi polos mapnek. Tay no men-ay-
ayamda isnan malkitan et kankanan nan
ib-ada ken daida en, 17 ‘Nin-ganggangsa
kami ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga
kami ngem egay kayo nakiaga.’ 18 Kanak
en kanegyo daida tay adi kayo polos
mapnek. Inmali si Juan et at-atik nan
kinkinana ya egay polos inmin-inom is
bomoteng ay mainom dakayot kanan en,
‘Matawtawaw siya.’ 19 Inmaliyak abes
et nakikikanak ya nakiin-inomak ken
dakayo. Dakayot kanan en, ‘Ilaenyo kod
nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-
inom danapay gayyem nan mensos-owitik
ay mensingsingil is bowis ya nan manag-
basol.’ No siya ngalod sa is kankananyo

et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay mangpagasing ken dakayo. Ngem olay no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon Juan et mailanto isnan ogalin nan mamati ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya nan silib Apo Dios."

Nan Mang-adi Ay Mamati Ken Jesus
Luc. 10:13-15

20 Dat sagiiten Jesus nan mentetee isnan il-ili ay nang-ikkanana isnan adoado ay kaskasdaaw tay daida nan nang-il-ila dadapay egay inbabawi nan basbasolda. 21 Kanana en, "Kaseseg-ang kayo ay iCorazin ya iBetsaida tay egayyo inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom et palalo nan dosan Apo Dios isnan iTiro ya isnan iSidon ngem no daida koma nan nang-ila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay itotokdo isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda. 22 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon. 23 Dakayo abes ay iCapernaum ay mangipapangato isnan nemnemyo et awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatey. Tay no naikkan nan adoado ay kaskasdaaw id Sodoma ay kaneg nan inikkak isnan iliyo et waay inbabawida nan basbasolda et egay pinoowan Apo Dios daida. 24 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo nan iSodoma."

Nan Omibbayan Nan Mapalpaligatan
Luc. 10:21-22

25 Dat menlowalo si Jesus et kanana en, "Ama, sik-a nan Apo id daya ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a tay inpagtekmo isnan egay nakaadal nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem egaymo inpagtek isnan mangwani en nalaing ya masilib tapno adida maawatan. 26 Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay maikkan."

27 Nakalowalo si Jesus danat kanan isnan papasolotna en, "Inyalin Ama nan am-in ay wada ken sak-en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken sak-en nodi kedeng si Ama ya maid gedan mangtek isnan am-in ken Ama nodi kedengak ay Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek isnan maipanggep ken siya."

28 Danat kanan en, "Dakayo ay nabbay ya mapalpaligatan et omali kayo ken sak-en ta paibbayek dakayo. 29 Dawatenyo nan it-itdok et solowenyo nan am-in ay maipanggep ken Apo Dios tay siya nan mangdatnganyo isnan tet-ewa ay talna ay nagapo ken sak-en. Tay isnan men-it-itdowak et naanosak ya adiyak ipapangato nan awakko. 30 Et nalaka ay tongpalenyo nan ibagbagak tay adiyak palpaligaten dakayo."

12

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mar. 2:23-28, 3:1-6; Luc. 6:1-11

1 Sinabado ay obayan di Judio et issan esay Sabado indaan da Jesus isnan paypayewan. Naowat nan papasolotna dadat menlosing is kotimenda. 2 Idi inilan nan Fariseo dadat kanan ken Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkan nan papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay law-en nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"

3 Dat kanan Jesus, "Aytay dayon pabasolen daida? Ay egayyo polos binasa din inikkan da David isdin linmayawanda?* Naowaowatda 4 isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida. 5 Nan esa pay et ay egayyo polos binasa din insolat Moses en lawenda no men-obla nan ipogaw isnan obaya tako? Dapay am-amed nan obaya is men-oblaan nan papadi isnan Templo ngem

* **12:3** Id kasin et din si Saul nan alin di Judio ngem gapo tay ngawi nan inkana et kinwanin Apo Dios ay awnit men-ali si David ngem kanan Saul en pateyena siya isonga linmayaw da David.

adi pabasolen Apo Dios daida tay masapol
ay ikkanda nan oblada. 6 Ngem ibagak
ken dakayo en nan wada isna id wani et
napatpateg mo nan Templo. 7 Naisolat
isnan kalin Apo Dios en, 'Nan managseg-
anganyo isnan iib-ayo nan laylaydek mo
nan menpalpaltiyanyo ay mangtongpal is-
nan linteg.' No maawatanyo nan kayat
tona ay kaliyen et egayyo idalom nan maid
basolda. 8 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay
maik-ikkan isnan obaya."
9 Nakwas pay di dat komaan si Jesus et
omey isnan sinagoga. 10 Wada isdi nan
am-ama ay nabingoy ya wada isdi gedan
nan mangkayat ay mangidalom ken Jesus
isonga dadat kanan, "Ay law-en nan linteg
tako nan men-agas is sakit isnan obaya?"
11 Dat kanan Jesus, "Ngan nan ikkanyo
no waday talakenyo is natekdag isnan
tengey isnan obaya? Ay adiyo en alaen?
12 Napatpateg nan ipogaw mo nan ta-
laken isonga ipalobos nan linteg tako ay
badangan tako nan ib-a tako ay olay no
obaya." 13 Danat kanan isnan nabingoy
en, "Oyadem nan ledengmo." Inoyadna
dat maoyad tet-ewa ay kaneg nan esa ay
ledengna. 14 Ngem mamaslat nan Fariseo
dadapay komaan et omeyda mentotya no
ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Ipogaw Ay Pinilin Apo Dios

15 Gintek Jesus ay kaytenda ay mang-
patey ken siya danat taynan nan ili ay
deey. Dat omonod nan adoado ay ipogaw
et pagawisena daida am-in. 16 Ngem
binilina daida ay adida ibagbaga isnan iib-
ada nan maipanggep ken siya. 17 Et siya
nan natongpalan din inpasolat Apo Dios is-
nan mamadtona ay si Isaias ay mangwani
en,

18 "Ilaenyo nan naay ay pinilik ay in-
baak. Siya nan laylaydek ya siya
nan mangipagasgasing ken sak-en.
Itedko ken siya nan Ispiritok ta siya
nan mangipadamag isnan tet-ewa
ay maipanggep ken sak-en isnan
baken Judio abes. 19 Adina ibib-iyad
nan kalina ay makisongbat isnan
iib-ana isnan om-ombonanda ya ad-
ina bogbogawan daida. 20 Adina
dokogan nan ipogaw ay tetetetеen
nan pammatida ya badangana nan
kaseseg-ang. Itoltoloyna engganay
abakena nan am-in ay ngawi isnan
batawa. 21 Et siya et kedeng nan
namnamaen nan am-in ay ipogaw
ay mangisalakan ken daida."

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mar. 3:20-30; Luc. 11:14-23

22 Isnan esa ay agew inyeyda ken
Jesus nan am-ama ay adi makaila ya
adi makakali tay kinapet di anito. Dat
pakaanen Jesus nan anito et makakali ya
makaila dadlo nan am-ama. 23 Nasdaaw
san nangiila isnan inikkan Jesus dadat
kanan en, "Ay siya ngen nan apon David
ay sedsed-en tako?" 24 Ngem idi dinngen
nan Fariseo san kinwanida dadat kanan,
"Baken, tay si Beelzebub ay Satanas ay
apon di dimonyo nan nang-idya ken tosa
isnan kabaelana ay mangipakpakaan
isnan dimonyo." 25 Gintek Jesus nan
nemnemda isonga danat kanan, "Iyalig
tako isnan sinpangbon. No mensaspe
nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-
ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey
ya nan kakailiyan ay no maid olnosda
et mabokada. 26 Isonga adi mabalin ay
sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena
ay no isapena daida awnit mamaid nan
tolayna. 27 Kananyo en si Satanas nan
nangiyali isnan kabaelak ay mangipak-
pakaan is anito. No siya di, into pay
nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo
ay Judio ay mangipakak-aan is anito?
Tay nan ik-ikkan nan iib-ayo et siya
nan mangipaila ay baken si Satanas is
mangbadbadang ken sak-en. 28 Siya nan
kagtekana ay si Apo Dios nan nangiyali
isnan kabaelak ay mangipakpakaan is
anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay
inmali nan mentolayan Apo Dios."

29 Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna
en napigpigsa nan panakabalina mo si Sa-
tanas. Kanana, "Nan mangakew et adi ma-
balin ay songgep isnan baey nan napigsa
ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay
kowana no adina omon-ona galotan dat

mabalin et ay alaena nan kayatna. 30 Am-
in ay adi maitapi ken sak-en et daida nan
mang-ap-apos ken sak-en. Ya am-in ay
adi bomadbadang ay mangponok isnan
ipogaw et daida nan mangipaad-addawi
isnan ipogaw ken sak-en. 31 Tet-ewa nan
kanak ken dakayo en mabalin ay ma-
pakawan am-in nan basbasol di ipogaw
ken Apo Dios ya nan mangmangwani is-
nan ngawi maipanggep ken siya. Ngem
nan komalkali is ngawi maipanggep is-
nan Ispirito Santo et adi mabalin ay ma-
pakawan ay eng-enggana. 32 Olay nan
mangmangwani is ngawi maipanggep ken
sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et ma-
balin ay mapakawan nan basolna ngem
nan menkalkali is ngawi maipanggep is-
nan Ispirito Santo et adi mabalin ay ma-
pakawan tay basolna ay eng-enggana."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

33 Dat menpangngalig si Jesus ay mang-
wani en, "Nan gawis ay kaiw et gawis
nan ibgasna ngem no ngawi nan kaiw et
ngawi abes nan ibgasna. Tay nan begasna
nan mangipaila isnan kakaiwna. 34 Ay
apo kayo ay ngananganangwi. Ayke ma-
balin ay kananyo nan gawis dapay ngawi
nan nemnemyo? Tay nan kalin di ipogaw
et ipailana nan wada isnan nemnemna.
35 Isonga nan gawis nan nemnemna et
gawis gedan nan kankanana. Ngem nan
ngawi nan nemnemna et ngawi gedan nan
kankanana. 36 Ibagak ken dakayo nan
tet-ewa ay isnan agew ay mangbanagan
Apo Dios isnan ipogaw et wasdin kigad
ay mangsongbat isnan am-in ay ngawi ay
kinkinwanina. 37 Tay am-in ay kinkin-
waniyo et siya nan mangipaila no awnit
madosa kayo wenno adi."

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omi-
paila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-12; Luc. 11:29-32

38 Et wada isdi nan men-is-isolo isnan
linteg ya nan Fariseo ay mangwani en,
"Apo, kadya omipailaka is kaskasdaaw
tapno getkenmi ay tet-eway nagapoka ken
Apo Dios."

39 Ngem dat kanan Jesus, "Palalo nan
kangawin nan ipogaw id wani tay dinoko-
ganda si Apo Dios. Kaytenyo ay omipailaak
is kaskasdaaw sakayopay mamati ken sak-
en ngem maid polos ipailak nodi kedeng
nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat
isdin si Jonas. 40 Tay din si Jonas et nintee
isnan eges di dakkel ay ikan isnan tolo ay
agew. Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw et awnitak maikakaob is
tolo ay agew. 41 Isonga isnan mangbana-
gan Apo Dios isnan ipogaw et pabasolen
nan iNineve dakayo tay inbabawida nan
basbasolda isnan nangdengnganda isdin
insolsolon Jonas dapay nan inmali ken
dakayo et nangatngato mo din si Jonas
dapay adiyo kayet patiyen.

42 Et isnan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw et wada abes nan in-ina ay reyna
id Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id
sang-adom et nagapo siya isnan addaad-
dawi ay ili ngem inmey kayet ay mang-
denge isnan insolsolon nan kasiliban ay
ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena
dakayo tay adiyo polos idnge ya patiyen
nan inmali ken dakayo dapay nangatngato
mo din si Solomon."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Luc. 11:24-26

43 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay
mangwani en, "Wada nan ipogaw ay
kinapet di anito dat taynan san anito san
ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid
polos danom et men-an-an-anap is omil-
lengana ngem maid dinatngana. 44 Isonga
kanana en, 'Somagongak isnan ipogaw ay
nagapowak.' Dat somagong et datngana
san nagapowana ay maid mentetee dapay
nadalos. 45 Dat omey kasin men-ayag is
pito ay anito ay makedkedse mo siya et
komapetda issan ipogaw ay tinaynana.
Dat am-amed ngawi et nan ommat issan
ipogaw mo san damo. Et kaneg todi gedan
ken dakayo ay ngawi ay ipogaw id wani
tay awnit am-amed nan kangawiyanyo mo
adiyo dawaten nan gawis."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mar. 3:31-35; Luc. 8:19-21

46 Daan ay menkalkali si Jesus dat om-
dan da inana ya nan bebsatna. Idi wadada

isnan pantew dadat ipaayag si Jesus. 47 Dat wada nan mangwani ken siya en, “Wada da inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a.” 48 Dat kanan Jesus en, “Owen, ngem sinoda pay nan inak ya bebsatko?” 49 Danat tamaangen nan papasolotna et kanana en, “Ilaenyo naayda nan kanegko ina ya bebsat. 50 Tay am-in nan mamati ay mang-ikkan isnan layden Ama id daya et kanegko gedan ina ya bebsat.”

13

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mar. 4:1-20; Luc. 8:4-15

1 Issan agew ay deey kinmaan si Jesus isnan baey dat omey isnan benget di baybay. Danat itokdo et ilogina ay men-isolo isnan kaipoipogaw. 2 Adoadoda ay nadagop ken siya isonga dat omey tomokdo isnan bangka et tomatakdeg nan mendenge isnan benget di baybay. 3 Dat menpangngalig si Jesus ay men-isolo et kanana en, “Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a. 4 Idi insapowakna nan bonobon isnan om-a dat maekdag nan tap-ina isnan daan. Dat topken di koyat. 5 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dadat dalas ay tomobo tay baken adaem nan lota. 6 Ngem idi naagewanda dadat maango tay nalabaw nan linmamotanda. 7 Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit. Dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda. 8 Ngem nan tap-ina ay naekdag isnan gawis ay lota et tinmobo dadapay bomgas am-in. Wada nan binomgas is singagsot, nan tap-ina et sag-eenempoo ya nan begas nan tap-ina et sagtotolompoo. 9 Dakayo ay mangdedenge isnan sodokko et dengngenyo no waday ingayo.”

10 Nakasodok pay si Jesus dat sooten nan papasolotna en, “Daen pangngalig nan osalem ay men-isolo isnan ipogaw?” 11 Dat kanan Jesus, “Owen, tay naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem egay naipagtek isnan tap-in di ipogaw. 12 Tay nan mamati isnan isolsolok ta maawatana et taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et awnit mamaid nan atiatik ay getkena. 13 Et pangngalig nan ik-ikkak ay mangisolo ken daida tay olay no iilanda adida getken nan tet-ewa ya olay no dedengngenda et adida maawatan. 14 Isonga natongpal din inpasolat Apo Dios ken Isaias ay mamadtona ay mangwani en,

‘Olay no dengedengenda et adida maawatan. Ya ilailaenda ngem adida makaimaton isnan tet-ewa. 15 Owen, tay adida layden ay mangnemnem isnan tet-ewa isonga totowengenda dadapay bobolagen. Tay no adida ikkan dadi modiyet makailada ya makadengeda adi pay maawatanda nan tet-ewa dadat menbabawi et pakawanek nan basolda.’ ”

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ngem dakayo et nagasat kayo tay makaila kayo ya makadnge kayo isnan tet-ewa. 17 Ibagak ken dakayo ay adoado din mamadton Apo Dios ya nan tap-in di ipogaw id sang-adom ay nangtongtongpal isnan laydena et kakakayatda ay mang-ila isnan ililaenyo id wani ngem egayda naila ya kaytenda gedan ay mangdenge isnan dengdengenyo ngem egayda nakadnge.”

18 Danat itoloy ay mangwani, “Dengngenyo tay siya na nan kayat ay kanan san sinodokko ay ninbonobon. 19 Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan mangdedenge isnan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem adina maawatan. Dat omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adina patiyen. 20 Nan kabatbatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya men-galalasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios 21 ngem adi lomamot nan kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyena is sin-awyan danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina. 22 Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya mengasgasingana is nenemnemena isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et kalingkingana. 23 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et

kanegna nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itotoloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan kaad-adon nan gawis ay ik-ikkana et siya nan kaneg nan begasna."

Nan Awnit Ommat Isnan Mentolayan Apo Dios

24 Dat kasin menpangngalig si Jesus isnan kaipoipogaw et kanana en, "Nan ommat isnan mentolayan Apo Dios et kanegna nan inommat isnan gawis ay padog ay intoned nan esa ay am-ama isnan payewna. 25 Isnan esa ay labi ay maseseyepda dat omey nan bosona et men-esek is logam issan natondan. 26 Dat tomobo nan pagey et menlogi ay bomgas dapay maigiddan abes san logam ay tomobo. 27 Isonga dat omey nan baa isnan apoda et kananda en, 'Apo, ay baken gawis nan padog ay intoned tako isnan payewmo? Into pay nan nagapowan nan tinmobo ay logam?' 28 Dat kanan san apoda, 'Wada nan men-apos ay nang-ikkan issa.' Dat kanan san baana, 'Ay omey kami menlogam?' 29 Ngem kanan san apoda en, 'Adi, ta maid magabot isnan tinoned 30 isonga bay-anyo nan logam ay makisiken isnan pagey engganay maani. Awnitko ibaga isnan men-ani ta nan logam di omon-ona is gabotenda dadat bedbeden ta poowanda esadapay aniyen nan pagey et kapinenda isnan agamangko.' "

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mar. 4:30-34; Luc. 13:18-21

31 Dat kasin menpangngalig si Jesus et kanana en, "Naay pay di esay sodok ay mangibaga isnan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya. Nan kanegna et nan masikenan nan teeteen ay bowa ay inis-ek nan am-ama isnan om-ana. 32 Siya di nan kateteenan isnan am-in ay bowa ngem no masiken et siya nan kadakkelan isnan am-in ay esek engganay kanega kadakkelan ay kaiw. Isonga mabalin ay bomaey nan koykoyat isnan pangana."

33 Dat kasin menpangngalig et kanana en, "Naay pay abes nan kaneg nan mentolayan Apo Dios. Kanegna nan bobod ay intapin nan in-ina isnan tinapay ay olay bassit et bomma isnan kaibobodana."

34 Pangngalig nan os-osalen Jesus ay men-isolo isnan kaipoipogaw et maid polos nangisolowana ken daida ay egay ninpangngalig. 35 Et siya na nan natongpalan din insolat di esay mamadto id kasin ay mangwani en,

"Pangngalig nan awnitko osalen ay
menkali ken daida. Awnit ibagak
ken daida nan egay naipagtek isdin
nawad-an nan batawa enggana id
wani."

Nan Kayat Ay Kanan Nan Pangngalig San Logam

36 Nakwas pay di dat taynan Jesus nan adoado ay ipogaw daet songgep isnan baey ay mamakkey nan papasolotna. Dadat sooten ken siya, "Ibagam kad ken dakami nan kayat ay kanan san pangngalig ay maipanggep issan logam isnan payew." 37 Dat kanan Jesus en, "San am-ama ay inmey mentoned et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. 38 San payew nan naiyaligan nan batawa. Nan gawis ay padog et daida nan an-ak Apo Dios tay naitapida isnan mentolayana. Nan logam et daida nan ipogaw Satanas. 39 Nan boso ay nin-esek is logam et si Satanas. Nan panag-ani et siya nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw. Nan men-ani et daida nan aanghel. 40 Isnan mangponokan nan baa isnan logam ay mapoowan et siya nan kaneg nan awnit ommat isnan adi mamati isnan mangbanagan Apo Dios isnan kaipoipogaw. 41 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitko ibaa nan aanghelko ay omey mangdagop isnan am-in ay nangipabasbasol isnan ipogaw ya nan am-in ay nang-ik-ikkan is ngawi. 42 Dadat itep-a daida isnan apoy ay adi katkatey et men-ag-ag-agada dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda. 43 Ngem nan an-ak Apo Dios et awnitda makitee ken siya ay Amada id daya. Et awnitda somilang ay kaneg nan agew tay nakaan am-in nan basbasolda. Isonga dakayo ay mangdedenge et dengngenyo no waday ingayo."

Nan Kagawisan Ay Maitapiyan Di Ipogaw Isnan Mentolayan Apo Dios

44 Intoloy Jesus ay men-isolo ay mang-
wani en, “Nan kagawis nan maitapiyan
di ipogaw isnan mentolayan Apo Dios
et kanegna nan napateg ay gameng ay
naikakaob isnan om-a. Dinatngan nan
esay am-ama et palalo nan gasingna danat
igago kasin ta omeyna on-ona ilako am-in
ay kowana esapay somagong et lakowana
san deey om-a.
45 Naay gedan nan kaneg nan kagawis
nan maitapiyan di ipogaw isnan mento-
layan Apo Dios. Kanegna nan ipogaw ay
oman-anap is kanginaan ay apang. 46 No
waday ilaena is kagawisan ay apang dat
somagong et ilakona am-in ay kowana
esanapay lakowan san apang.”

Baken Am-in Ay Ipogaw Et Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios

47 “Nan mentolayan Apo Dios et kaneg
nan ommat isnan mensidsidok is adoado
ay kalasin di ikan. 48 No mapno nan
sidok dadat goyoden et idakada dadat
piliyen nan gawis et igwada isnan labbada
dadapay iwasit nan adyanda. 49 Awnit
kaneg todi nan ommat isnan mangbana-
gan Apo Dios isnan ipogaw. Omey nan
aanghel ay mangisiyan isnan kaipoipogaw
ay gawis nan ogalida isnan ngawi nan
ogalida. 50 Dadat iwasit nan ngawi nan
ogalida isnan apoy ay adi katkatey et men-
ag-ag-agada dadapay men-oowakis isdi tay
pilmi nan ligatda.”
51 Dat sooten Jesus isnan papasolotna,
“Ay maawatanyo nan kayat ay kanan
nan sodsodokko?” Dadat kanan “Owen,
maawatanmi.” 52 Danat kanan, “Isonga
maawatanyo gedan ay nan men-is-isolo
isnan linteg no patiyena nan isolsolok ay
maipanggep isnan mentolayan Apo Dios et
kanegna nan kabaey ay mangtek ay mang-
osal isnan indodolina ay logak ya balo ay
maosal.”

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mar. 6:1-6; Luc. 4:16-30

53 Nakasodok pay si Jesus dat komaan
54 et omey isnan ilina. Dat omey ay men-
isolo isnan sinagogada et nasdaaw san
ipogaw ay nangdenge issan insolsolona
dadat kanan, “Into nan aped nang-alaan
tona isnan silibna ya nan kabaelana ay
mang-ikkan isnan kaskasdaaw? 55 Ay
baken kad anak Jose ay alawagi si tona?
Ay baken anak Maria ya besat da Santi-
ago, Jose, Simon, yas Judas? 56 Et nan
bebsatna ay bababai et wadada gedan
isna. Into ngen nan nangsolowana is-
nan am-in ay getkena?” 57 Isonga dadaet
adi mamati ken siya. Dat kanan Jesus
ken daida, “Am-in ay ipogaw et patpat-
genda nan mamadto ay bakenda kailiyan
ngem nan osto ay kailiyanda et adi patpat-
gen nan kakailiyana ya nan papamilyana.”
58 Et gapo tay adida mamati ken siya egay
inmipaila si Jesus is ad-ado ay kaskasdaaw
ken daida.

14

Nan Nateyan Juan Ay Menbonbonyag
Mar. 6:14-29; Luc. 9:7-9

1 Isnan deey ay timpo dinngen Herod
ay mentoltolay id Galilea nan ik-ikkan Je-
sus. 2 Danat kanan isnan opisyalna en,
“Nan naay ipogaw et waay din si Juan
ay Menbonbonyag ay kasin natago isonga
mabalin ay ik-ikkana nan kaskasdaaw.”
3-4 Kinwanin Herod di tay nan inommat
id kasin et inpabalodna si Juan gapo tay
iniyaw Juan siya isnan nang-asawaana is-
nan aydona ay si Herodias dapay daan nan
asawana ay innodin Herod ay si Felipe.
5 Isonga kayten Herod ay ipapatey si Juan
ngem omegyat isnan ipogaw tay kananda
en mamadton Apo Dios si Juan.
6 Dat omdan nan agew ay kanemnemne-
man nan naiyanakan Herod isonga dadat
lagsakan. Dat songgep nan babassang ay
anak Herodias et mensala isnan sagang
nan kaipoipogaw. Dat gomasing si Herod
isnan ninsalaana 7 isonga dat mensapata
si Herod ken siya et kanana en, “Idyak
ken sik-a nan kompolmi ay ibagam.” 8 Dat
ibagan inana isnan babassang ta kanana
ken Herod en, “Paiyalim ngalod nan olon
Juan ay Menbonbonyag ay mapapalato.”
9 Menseseg-ang si Herod ngem gapo tay
adoado nan nangdedenge isnan sapatana
et inbilina ay matongpal san kinwanin san
babassang 10 ay mapotowan nan olon Juan

isnan pagbalodan. 11 Dadat ippey isnan palato et idyada issan babassang danat eyey ken inana. 12 Idi dinngen nan papasolot Juan dadat omey et alaenda san awakna et ikaobda. Dadat omey ibaga ken Jesus nan inommat.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

13 Issan nangdengngan da Jesus issan damag ay maipanggep ken Juan dadat komaan et menloganda isnan bangka ay gomdang ta omey isnan pondag tapno makekedengda koma isdi. Ngem idi gintek nan ipogaw nan inmayan Jesus dadat mendaan isnan benget di baybay ay omey isnan inmayana. 14 Idi domaka da Jesus et inilana nan kaipoipogaw ay inmonod ken siya isonga dat maseg-ang ken daida et pagawisena nan wada nan sakitda.

15 Masmasdem pay dat omey nan papasolotna ken siya ay mangwani en, "Nasdem datakopay wada kayet isnan pondag. Ibagam kad ken datona ta was-in omey isnan naisasag-en ay il-ili ta lomakoda is kanenda." 16 Ngem dat kanan Jesus ken daida en, "Adi masapol ay omeyda nodi dakayo nan mangpakan ken daida." 17 Dadat kanan en, "Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada ken dakami et kedeng." 18 Dat kanan Jesus, "Iyaliyo ngalod ken sak-en." 19 Danat patokdowen nan kaipoipogaw. Danat alaen san limay tinapay ya nan doway ikan dat mentangad id daya et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwatwatda. 20 Dadat mangan am-in et nabsogda dapay napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan binay-anda ay tinogop san papasolotna. 21 Et waay limay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan bababai ya oongong-a.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom

Mar. 6:45-52; Juan 6:16-21

22 Nakwas di dat ibaan Jesus nan papasolotna ay menlogan isnan bangka ta omon-onada isnan demang nan baybay danapay pasaaen nan ipogaw ay nadagop isdi. 23 Idi inpasaana daida daet mentikid isnan bilig ta menlowalo. Nalabi et daan si Jesus isnan bilig 24 dapay nan papasolotna et wadada et isnan tengan di baybay ngem adida makaipadaan isnan bangkada tay napigsa nan dagem ya dalloyon. 25 Natano pay dat mendaan si Jesus isnan danom ay mangsab-at isnan papasolotna. 26 Dadat ilaen siya ay mendad-aan isnan danom dat palalo nan egyatda tay kananda en waay anito. Dadat kabanogaw gapo isnan egyatda. 27 Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, "Laton, laton sa. Sak-en na. Adi kayo omegyat." 28 Dat kanan Pedro, "Apo, no tet-ewa ay sik-a sa ipalobosmo es sak-en ay mendaan isnan danom ta enak datngan sik-a." 29 Dat kanan Jesus, "Aka isna." Dat tet-ewa domaka si Pedro isnan bangka et omey ken Jesus. 30 Ngem idi liknaena ay napigsa nan dagem dat omegyat et ilogina ay malimon. Dat kabanogaw en, "Apo, badangam sak-en." 31 Dat dagos ay genan Jesus siya et kanana, "Kolang pay laeng obpay nan talekmo. Dakan mendowadowa kayet ken sak-en?" 32 Dadat somakyat isnan bangka dat somaldeng nan dagem.

33 Dat dayawen nan papasolotna siya ay mangmangwani, "Tet-ewa ay sik-a nan Anak Apo Dios."

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret

Mar. 6:53-56

34 Nakagdangda pay et omdanda isnan dagan di Genesaret 35 dat inmamatonan nan ipogaw isdi si Jesus. Dadat ipadamag isnan il-ili ay eyeyda nan masaksakit ken Jesus. 36 Dadat menseg-ang ta olay kedeng nan benget nan badona is sikgaden nan masaksakit daet am-in ay nangsikgad et ginmawisda.

15

Nan Nateknan Nan Isolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios

Mar. 7:1-13

1 Isnan esay agew inmey ken Jesus nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo id Jerusalem. Dadat sooten ken siya en, 2 "Dan adi tongpalen nan papasolotmo nan ogalin din alal-apo tako tay adida menboo sadapay mangan dapay lawa di ken datako?"

3 Dat kanan Jesus, “Dakayo pay, dayon
adi tongpalen abes nan linteg Apo Dios
dapay nan isolsolon di ipogaw et tongtong-
palenyo? 4 Tay kanan nan linteg Apo Dios
en, ‘Masapol ay tongpalenyo da amayo
ken inayo,’ ya kanana gedan en, ‘Nan ko-
mali is ngawi isnan amana wenno inana
et maipapatey.’ 5 Ngem nan apedyo isol-
solo et kananyo en mabalin ay alaen nan
ipogaw nan ibadangna koma isnan amana
ya inana dat menlason ken daida en, ‘Ep-
dasko inted ken Apo Dios.’ 6 No siya di
nan ikkana et adi pay adiyet masapol ay
badangana da amana. Isnan mang-ik-
ikkananyo is dana et dokdokoganyo nan
linteg Apo Dios dayopay tongtongpalen
nan aped isolsolon di ipogaw. 7 Dakayo
ay aginsosolot ken Apo Dios. Tet-ewa nan
kalin Apo Dios maipanggep ken dakayo
ay inpasolatna ken Isaias id sang-adom ay
mangwani en,

8 ‘Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda
sak-en isnan kalida ngem addaad-
dawi nan nemnemda ken sak-en.
9 Maid kapaayan nan mangdaydayawanda
ken sak-en tay nan isolsoloda et nan
aped bilin di ipogaw dadat aped
kankanan en siya nan lintegko.’ ”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mar. 7:14-23

10 Nakwas ay kinwanin Jesus di danat
ayagan nan kaipoipogaw et kanana
ken daida en, “Dengngenyo tapno
maawatanyo nan ibagak ken dakayo.
11 Baken nan songgep isnan topek di
ipogaw is mangipangawi ken siya nodi
nan bomala isnan topekna.”

12 Dat somag-en nan papasolotna ken
siya et kananda en, “Ay egaymo gintek
ay naokos nan Fariseo isnan nangdengn-
ganda isnan kinwanim?” 13 Dat kanan
Jesus, “Awnit magabot am-in ay esek ay
egay inis-ek Ama id daya. 14 Isonga bay-
anyo san deeyday Fariseo tay kanegda nan
nakowap ay mangipangpango isnan ib-
ada ay kowap isnan daan et no siya di et
maekdagda ay dowa isnan ketang.” 15 Dat
kanan Pedro en, “Ibagam kad ken dakami
no ngan nan kayat ay kanan nan songgep
isnan topek di ipogaw.” 16 Dat kanan Jesus,
“Ay adiyo maawatan kayet? 17 Ay adiyo
getken ay nan songgep isnan topek et ke-
deng nan makan isonga omey isnan eges
dat bomala kasin. 18 Ngem nan ngawi ay
kali ay bomala isnan topek di ipogaw et
siya nan wada isnan nemnemna et siya
nan mangipangawi ken siya. 19 Tay nan
nemnem di ipogaw nan magapgapowan
nan am-in ay dakes ay ik-ikkana ay kaneg
nan pomatey, lomalaki ya mamabai, man-
gakew ya nan menkamkampot ya men-
pabpabasol isnan ib-ana. 20 Siya dana
am-in nan mangipangawi isnan ipogaw.
Ngem nan mangan ay adi menboo et
baken di is mangipangawi ken siya.”

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mar. 7:24-30

21 Nakwas pay dadi dat komaan da Jesus
et omeyda isnan sakop nan ili ay Tiro ya
Sidon. 22 Dat omey ken siya nan in-ina
ay iCanaan ay baken Judio danat ibibiyad
ay mangwani en, “Apo, ay apon din si
Ali David, maseg-angka ken sak-en tay
pilmi nan ligat nan anakko ay babai ay
kinapet di anito.” 23 Ngem egay inkaska-
son Jesus siya dat kanan nan papasolotna,
“Pakaanem kitdin ta adi tomaktak tay
omon-on-onod ken datako dapay menbog-
bogbogaw.” 24 Dat kanan Jesus, “Nan nan-
gibaaan Apo Dios ken sak-en et kedeng is-
nan Judio tay kanegda naamas ay kalnilo.”
25 Ngem inpapatin san in-ina ay omey ken
Jesus et menpalintomeng isnan sagangna
danapay kanan, “Apo, badangam adi sak-
en.” 26 Ngem dat kanan Jesus, “Baken osto
no maipakan nan kanen di an-ak isnan
aso.” 27 Dat kanan san in-ina en, “Tet-ewa
sa, Apo. Ngem olay nan aso et kanenda nan
kamogay ay matekdag isnan dao.” 28 Dat
kanan Jesus, “Ina, napigsa nan talekmo
ken sak-en isonga ikkak nan laydem.” Dat
tet-ewa maganawis san anakna.

Inpagawis Jesus Nan Adoado Ay Masak-sakit

29 Kinmaan si Jesus isdi dat mendaan
isnan benget di baybay ay Galilea. Dat
tomikid isnan bilig et tomokdo. 30 Dat
omey nan adoado ay ipogaw ken siya ya
nan inbobowegda ay masaksakit. Wada

nan pilay, nan bingoy, nan kowap, nan omel ya nan tap-ina. Inyeyda daida isnan sagang Jesus danat pagawisen am-in daida. 31 Nasdanasdaaw san nadadagop isdi. Dadat dayadayawen si Apo Dios ay nangbadbadang isnan Judio tay menkalkali et nan omel ya ginmawis nan bingoy, nan pilay et makadaan ya nan kowap et makaila.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw

Mar. 8:1-10

32 Maikatlo ay agew ay daanda isdi dat ayagan Jesus nan papasolotna et kanana ken daida en, "Maseg-angak isnan naayda ay ipogaw tay tolo ay agewda isna dapay naamin et nan baonda. No ipasaak daida waay maolawda is owatda isnan somaaanda." 33 Dat kanan nan papasolotna en, "Into pay omalaanmi is makan is omanay is ipakanmi isnan naayday kaipoipogaw dapay ilit isna?" 34 Dat kanan Jesus, "Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo?" Dadat kanan, "Pito ay tinapay ya nan atiatik ay ikan." 35 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw 36 danat alaen san pito ay tinapay ya san ikan et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwatwatda. 37 Dadat mangan am-in et nabsogda. Dat togopen nan papasolotna nan binay-anda et napno kayet nan pito ay lowa. 38 Waay epat ay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan babaai ya oongong-a. 39 Dat pasaaen Jesus daida dapay menlogan da Jesus isnan bangka et omeyda isnan sakop di Magadan.

16

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw

Mar. 8:11-13; Luc. 12:54-56

1 Isnan esa ay agew wada nan inmey ay Fariseo ya Saduceo ken Jesus tay laydenda ay allilawen siya. Kinwanida en omipaila koma is kaskasdaaw ay mangpaila ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios. 2 Ngem dat kanan Jesus, "No men-gadangdang nan daya isnan masdem dakayot kanan en maegew is wakgat. 3 Isnan abes wakgawakgat no men-gadangdang nan daya ya bomobolinget dakayot kanan en waay omodan. Mabalinyo ay ibaga no awnit omodan wenno adi no ilaenyo nan daya ngem adiyo maimatonan nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani. 4 Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani ay timpo tay adida polos nemnemen si Apo Dios. Laydenyo ay omipailaak is kaskasdaaw ngem maid polos maipaila ken dakayo nodi kedeng nan kaneg nan kaskasdaaw ay inommat ken Jonas id sang-adom." Kinwanin Jesus di danat taynan daida.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo

Mar. 8:14-21

5 Isnan inomdanan da Jesus isnan demang di baybay dat nemnemen nan papasolotna ay kinalingkinganda ay omala is baonda ay tinapay. 6 Dat kanan Jesus ken daida, "Makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo." 7 Dat men-asikwani nan papasolotna en, "Waay kinwanina di tay kinalingkingan tako ay omala is baon." 8 Getken Jesus nan kankananda danat kanan ken daida en, "Kolang nan talekyo. Dayon aped ap-apaten nan kamaid di kanenyo? 9 Ay adiyo kayet maawatan nan kabaelak? Kanegyo kinalingkingan din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin solok is limay libo ay ipogaw. Dapay kaat ay lowa nan pinnoyo isdin nabayan? 10 Et san pito ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw, kaat gedan ay lowa nan pinnoyo isdin nabayan? 11 Aytay dan adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak issan nangibagaak ken dakayo en makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo?" 12 Dadat maawatan en baken obpay nan bobod di tinapay is ipanemnemnemna nodi makail-ilanda nan baken osto ay isolsolon di Fariseo ya Saduceo.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mar. 8:27-30; Luc. 9:18-20

13 Dat itoloy da Jesus isnan sakop nan ili ay Cesarea Filipos. Wadada pay isdi dat sooten Jesus isnan papasolotna, "Ay

ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?” 14 Dat kanan nan papasolotna en, “Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan kayet nan tap-ina en sik-a din si Jeremias wenno din ib-an di mamadton Apo Dios.” 15 Dat sooten Jesus ken daida, “Dakayo pay abes ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?” 16 Dat kanan Simon Pedro en, “Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana en awnit omali ay men-apo.” 17 Dat kanan Jesus en, “Nagasatka Simon ay anak Jonas tay baken nan ipogaw is nagapowan nan mangtekam ken sak-en nodi si Amak id daya nan nangipanemnem ken sik-a. 18 Isonga ngadanak sik-a is Pedro tay kanegka bato. Et nan kinwanim ay maipanggep ken sak-en et siya nan kanega bato ay maipegnadan nan pammatin nan am-in ay maitapi ken sak-en. Et gapo isnan pammatida et maid polos makaabak ken daida ay olay nan tetey. 19 Et agtak sik-a is lebbengem ay kaneg mamanggen isnan tolbek ay manglokat isnan mentolayan Apo Dios. Et am-in ay iyadim ay maikkan isnan batawa et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosmo ay maikkan isnan batawa et maipalobos abes id daya.”

20 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna en adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios ay omali ay men-apo.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mar. 8:31-33; Luc. 9:22

21 Enggana isnan deey ay timpo et inbagan Jesus isnan papasolotna nan awnit ommat ken siya. Kinwanina ken daida, “Masapol ay omeyak id Jerusalem et awnit paligaten nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg sak-en ya awnitda mangipapatey ngem isnan katlon di agew et kasinak matago.” 22 Dat ipagay-ed Pedro si Jesus et kanana ken siya, “Apo, adi koma ipalobos Apo Dios dana ay ommat ken sik-a.” 23 Dat kanan Jesus, “Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas. Adim dologen sak-en ay adi mang-ikkan isnan kayat Apo Dios. Nan ninemnemmo et baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi isnan ipogaw.”

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mar. 8:34-9:1; Luc. 9:23-27

24 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, “No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en. 25 Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng ngem no baken nan awakna is nemnemnemena gapo isnan mangsolsolotana ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay engenggana ken Apo Dios. 26 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi. Tay maid polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna. 27 Awnitak omali ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. Isnan omaliyak et somilangak ay mangipaila isnan kangaton Ama et mamakkey nan aanghelko. Et awnitak sobalitan nan kaipoipogaw ay menbasal isnan inik-ikkanda. 28 Tetewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay.”

17

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mar. 9:2-13; Luc. 9:28-36

1 Nallos nan enem ay agew dat ayagan Jesus si Pedro ya nan sin-agi ay da Santiago ken Juan ta ikekedengda ay omey isnan atakdag ay bilig. 2 Dat tomeken nan mangilaanda ken Jesus id isdi tay mensilsilang nan angasna ay kaneg nan agew ya pinmolapolaw nan badona ay kaneg silang di silaw. 3 Dadat men-ila da Moses ken Elias ay makitoytoya ken Jesus.

4 Dat kanan Pedro ken Jesus, “Apo, gawis tay wada tako isna. No kayatmo omesetak is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa.”

5 Daan ay menkalkali si Pedro daet
mawanada nan somili ay liboo ay man-
glingeb ken daida. Dadat dengngen nan
kali ay nagapo isnan liboo ay mang-
wani, “Si tona nan Anakko ay laylaydek.
Men-galalasingak gapo ken siya isonga
dengngenyo nan kankanana.”
6 Isnan nangdengngan nan papasolotna
isnan kali dat dadama nan egyatda et
menlokbobda isnan lota. 7 Dat somag-
en si Jesus et kapposena daida et kanana,
“Bomangon kayo. Adi kayo omegyat.”
8 Mentangadda pay dat maid teken is ini-
lada nodi kedeng si Jesus.
9 Issan lomayoganda isnan deey ay
bilig dat ibilin Jesus ken daida en, “Adiyo
polos ibagbaga san inilayo engganay
matagowak kasin.” 10 Dat sooten nan
papasolotna, “Owen. Ngem dakan kanan
en matagoka kasin dapay kanan nan
men-is-isolo isnan linteg en masapol ay
omon-ona ay omali si Elias mo si Kristo?”
11 Dat kanan Jesus, “Owen, tet-ewa ay
omali omon-ona si Elias ta isaganana nan
am-in. 12 Ngem epdas inmali si Elias
dapay egay inmatonan nan ipogaw isonga
inik-ikkanda nan ngawi ken siya. Et
awnit kaneg todi gedan nan ikkanda ay
mangpaligat ken sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw.” 13 Dat maawatan nan
papasolotna ay si Juan ay Menbonbonyag
nan kankanana en Elias.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mar. 9:14-29; Luc. 9:37-43

14 Issan linmayoganda et dinatnganda
nan adoado ay ipogaw dat omey nan esay
am-ama ken Jesus et menpalintomeng is-
nan sagangna danapay kanan, 15 “Apo, seg-
angam kad nan anakko ay menkedas. Tay
no domateng nan kedasna et palalo nan
ligatna et namin ado ay naek-ekdag isnan
apoy ya isnan danom. 16 Inyeyko ay mangi-
paagas isnan papasolotmo ngem adida
kabaelan.” 17 Dat kanan Jesus, “Palalo
kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto
nan nemnemyo tay nabayagak ay nakite-
tee ken dakayo et palalo nan anosko ngem
adi kayo kayet pomati.” Danat kanan issan
aman san onga, “Iyalim isna.” 18 Dat bili-
nen Jesus nan anito ta komaan isonga dat
maganawis san onga ay lalaki.
19 Maaw-awni pay dat ikekedeng nan
papasolot Jesus ay omey mensoot ken siya
en, “Aytay dakamin adi makaipakaan is-
san deey ay anito?”
20 Dat kanan Jesus, “Gapo tay kolang pay
laeng nan pammatiyo ken Apo Dios. Ngem
ibagak nan tet-ewa et no waday pam-
matiyo ken siya ay olay teeteen ay kaneg
nan kateteenan ay esek et mabalin ay
kananyo isnan bilig ay naay en, ‘Omeyka
isdi,’ dat tet-ewa omey. Maid polos adi
mabalin is adiyo ikkan. 21 Ngem nan kaneg
todi ay anito et adi maipakaan no adiyo
ipapasnek ay menlolol-owalo ay olay adi
kayo mangan.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mar. 9:30-32; Luc. 9:44-45

22 Isnan namingsan ay nadagop nan pa-
sasolot Jesus ken siya id Galilea danat
kanan, “Nganngani ay maitedak ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw isnan mangdepap ken
sak-en 23 et awnitda mangpatey. Ngem
awnitak matago kasin isnan maikatlo ay
agew.” Dat dadama ay menseseg-ang nan
papasolotna isnan inbagana ken daida.

Binayadan Da Jesus Nan Bowisda Isnan Templo

24 Inomdan pay da Jesus id Capernaum
dat omey nan mensingsingil is bowis di
Templo ken Pedro et sootenda, “Ay men-
baybayad is bowis di Templo nan apom?”
25 “Owen,” insongbat Pedro.
Idi sinonggep si Pedro isnan baey ay kad-
an Jesus dat menkali omon-ona si Jesus
ay mangwani, “Pedro, ay ngan nan nem-
nemmo, ay into nan men-alaan di aali is
sipingda? Ay isnan an-akda wenno isnan
teken ay ipogaw?” 26 Dat kanan Pedro,
“Nan teken ay ipogaw adi.” Dat kanan
Jesus, “No siya sa et adi masapol ay men-
bayad nan an-akna. 27 Ngem adita koma
paligten nan ipogaw isna isonga enka laen-
gen menbanniit isnan baybay. Et nan
damo ay banniitam dakat takawen nan
topekna ta das-am nan siping ay omanay

is maibayad. Dakat alaen et enka bayadan nan bowista."

18

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mar. 9:33-37; Luc. 9:46-48

1 Isnan deey ay agew dat omey nan papasolot Jesus ken siya et kananda, "Sino ken dakami nan kapatgan isnan mentolayan Apo Dios?"
2 Dat ayagan Jesus nan esa ay onga et ipatakdegna isnan sagang nan papasolotna 3 danat kanan, "Ilaenyo nan naay onga et adina polos nemnemnemen ay ipangato nan awakna. Ibagak ken dakayo nan tet-ewa no adiyo sokatan nan nemnemyo ta kaneg nan nemnem di onga et adi kayo polos maitapi isnan mentolayan Apo Dios. 4 Isonga nan kapatgan isnan mentolayan Apo Dios et nan mangipabababa isnan awakna ay kaneg nan naay onga. 5 Et nan manglayad ya mang-ayyew isnan kaneg nan naay ay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan layadna ken sak-en."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol
Mar. 9:42-48; Luc. 17:1-3

6 "Ngem no wada nan mang-aw-awis isnan esa ay kapatpati ken sak-en ay menbasol et gag-awis no maitaked nan losongan ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay mo nan mangipaypay-owana ay menbasol nan ib-ana. 7 Kaseseg-ang amin nan ipogaw isnan batawa tay adoado nan maaw-awisanda ay bomasbasolanda. Kanayon ay wada nan mang-aw-awis ay mangipabasbasol isnan ipogaw ngem kaseseg-ang nan mang-aw-awis isnan iib-ana tay palalo nan dosana. 8 No nan ikkan nan ledengmo wenno sikim di makabasolam et gawis no pokolam ta iwasitmo. Tay gag-awis no makolangka isnan ledeng wenno siki id wani basta wada nan biyagmo ay eng-enggana mo nan dowa nan ledengmo ya nan sikim dakat mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey. 9 Et no nan pang-ilan nan esa ay matam di makabasolam gawis no soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esa nan matam et kedeng mo nan dowa nan matam dakat mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey.
10 Et maipanggep abes isnan oongong-a ay naayda et makailanyo ta adiyo aamisen daida. Tay ibagak ken dakayo ay nan aanghel Apo Dios ay mang-ay-ayowan ken daida et wawawadada isnan sagang Apo Dios id daya. 11 Et sak-en gedan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et inmaliyak ay mangisalakan isnan adi mangtek ken Apo Dios."

Nan Naamas Ay Kalnilo
Luc. 15:3-7

12 Kinwas Jesus ay nangwani is dana danat itoloy ay menpangngalig et kanana, "Ngan nan ikkan nan ipogaw ay wada nan sin-gasot ay kalnilona dat maamas nan esa? Ay adina taynan nan siyampoo ya siyam isnan pagpastolan ta ena anapen san naamas? 13 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en isnan mangdatngana isnan naamas ay daan ay natatago et dadama nan gasingna mo nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay egay naamas. 14 Paliso abes ken Amayo id daya tay adina layden no waday maisiyan ken siya is esa ay olay no nan kababaan ay ipogaw."

Nan Ikkan Isnan Nakabasol Ken Datako

15 "No wada nan ib-am ay mamati ken Apo Dios ay nakabasol ken sik-a dakat omey ta mentoya kayo ay dowa ta ibagam ken siya nan basolna. No idngena nan ibagam ya maawatana ay basolna et mabalin ay men-gayyem kayo kasin. 16 Ngem no adyana nan ibagam dakat omayag is esa wenno dowa ay ib-am ay makkey ken sik-a isnan omayam kasin ay makitoya ken siya tapno matongpal nan naisolat ay bilin ay masapol ay wada nan dowa wenno tolo ay mang-aboloy isnan tet-ewa ay kankanam. 17 Et no adyana pay laeng ay idnge daida dakat ipagtek isnan iib-am ay mamati isnan pagdagdagopanyo. Ngem no adyana kayet nan kanan nan iib-am ay mamati dakayot ibilang siya ay kaneg nan adi mamati ay ngawi nan ogalina.
18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan am-in ay iyadiyo ay maikkan isnan batawa

et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosyo ay maikkan isnan batawa et maipalobos abes id daya.

19 Wada pay nan ibagak ken dakayo. No eesaen nan dowa ay mamati nan dawatenda et awnit ikkan Amak id daya. 20 Tay olay no kedkedeng nan dowa wenno tolo is madagop gapo isnan mamatiyanda ken sak-en et wadaak gedan ken daida."

Nan Ommat Isnan Adi Mangpakawan Isnan Ib-ana

21 Nakwas pay di dat omey si Pedro ken Jesus et kanana en, "Apo, no wada nan ib-ak ay mang-ik-ikkan is ngawi ken sak-en et mamin kaat ay pakawanek siya? Ay mamin pito?" 22 Dat kanan Jesus, "Adiyak kanan en mamin pito et kedeng ay pakawanenyo nan ib-ayo nodi olay mamin ado pay. 23 Tay no iyaligko nan mentolayan Apo Dios et kaneg nan esay ali ay makitolag isnan ipogawna gapo isnan otangda ken siya. 24 Kailoglogina ay makitolag dat omey ken siya nan esa ay kalibolibo nan otangna. 25 Ngem adi makabayad isnan otangna isonga inbilin san ali ay mailako siya ya nan asawana ya nan an-akda tapno menbalinda is baa. Et masapol abes ay mailako am-in ay kowana tapno maibayad isnan otangna. 26 Dat menpalintomeng san am-ama isnan sagang san ali et mendawat ken siya ay mangwani en, 'No maseg-angka ken sak-en et awnitak bayadan am-in nan otangko.' 27 Dat maseg-ang san ali issan am-ama ay deey isonga pinakawana nan otangna et pinalobosana siya.

28 Issan nangtaynanan san am-ama issan baey san ali danat ilaen nan esay ib-ana ay nakaotang ken siya is kolang ay sin-gasot. Danat ikawe siya danapay seen ay mangwani en, 'Bayadam nan otangmo ken sak-en.' 29 Dat menpalintomeng nan ib-ana isnan sagangna et mendawat ken siya ay mangwani en, 'Maseg-angka ken sak-en et awnitak bayadan nan otangko ken sik-a.' 30 Ngem egayna idnge san kinwanin san ib-ana nodi inpabalodna siya engganay bayadana nan otangna.

31 Idi inilan nan iib-ana nan inikkan san am-ama dat mensakit nan nemnemda isonga dadat omey ibaga issan ali nan inommat. 32 Dat ayagan san ali san am-ama et kanana ken siya en, 'Ngawingawi nan ogalim. Am-in ay otangmo et pinakawanko tay nindawatka ken sak-en. 33 Aytay damen egay seg-angan san ib-am ay nindawat ken sik-a ay kaneg nan inikkak ay nangseg-ang ken sik-a?' 34 Dat makaliget san ali et ipabalodna san am-ama et paligatenda siya ta engganay bayadana am-in nan otangna."

35 Dat kanan Jesus en, "Keg todi nan ikkan Amak id daya no adi kayo pakawanen ay tet-ewa nan basol di ib-ayo ken dakayo."

19

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang

Mar. 10:1-12; Luc. 16:18

1 Nakwas si Jesus ay nin-isolo danat taynan nan probinsiya ay Galilea et omey isnan bas-ang di ginawang ay Jordan ay sakop di Judea. 2 Adoado nan ipogaw ay inmonod ken siya et inpagawisna nan wada nan sakitda.

3 Isnan esa ay agew et wada nan Fariseo ay inmey ken Jesus tay kaytenda ay mangsikap ken siya. Dadat kanan, "Ay kanam en ipalobos nan linteg tako ay idangan nan lalaki nan asawana isnan kompolmi ay lason?" 4 Dat kanan Jesus, "Ay egayyo binasa isnan kalin Apo Dios ay isnan login di batawa et isnan nangboliwana isnan ipogaw et sinapona nan lalaki ya babai. 5 Dat kanan Apo Dios en gapo is dana et taynan nan lalaki nan amana ya inana et maitapi isnan asawana et menbalinda ay esa. 6 Et bakenda et dowa nodi es-esangda. Isonga baken osto no men-idang nan tinipon Apo Dios." 7 Dat kanan san Fariseo, "Owen, ngem aytay dan insolat ngalod Moses nan linteg ay mangwani en mabalin ay men-ited nan lalaki is kasolatan ken asawana ay mangipagtek ay nin-idangda danat pakaanen siya?" 8 Dat kanan Jesus, "Gapo tay nasokil kayo isonga inpalobos Moses ay makiidang kayo ngem enggana isdin damo et adi layden Apo

Dios di. 9 Ibagak ken dakayo nan tet-
ewa. Nan lalaki ay makiidang dapay egay
makikamkamolala nan asawana et kaneg
mamabai no makiasawa is teken."
10 Dat kanan nan papasolot Jesus, "No
keg todi ngalod nan sin-asawa et gag-
awis no adiyet makias-asawa." 11 Dat
kanan Jesus, "Owen, ngem baken am-in
ay ipogaw nodi kedeng isnan deeyda ay
nang-itedan Apo Dios is makaanos. 12 Tay
wada nan natkenatken ay gapo ay adi
makiasawa nan ipogaw. Nan esa ay gapo
et naiyanakda ay kanegda naibobotowan
ya nan tap-ina et inbotowan nan ipogaw
daida. Ya nan tap-ina et adida makiasawa
tapno itoltoloyda ay mangibagbaga isnan
maipanggep ken Apo Dios. Nan makaanos
ay mangsolot et daida koma nan mang-
ikkan."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a

Mar. 10:13-16; Luc. 18:15-17

13 Isnan esay agew et wadada nan
nangyey isnan oongong-a ken Jesus tapno
kapposena ya ilowalowana daida ngem
inyadin nan papasolotna. 14 Ngem dat
kanan Jesus, "Palobosanyo nan oongong-a
ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay
nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan
naayday oongong-a et daida nan maitapi
isnan mentolayan Apo Dios." 15 Dat
kapposen Jesus daida dat komaan.

Nan Kadangyan

Mar. 10:17-31; Luc. 18:18-30

16 Isnan namingsan et wada nan esa
ay ipogaw ay inmey ken Jesus et kanana,
"Apo, ngan nan osto ay ikkak tapno
matagotagowak ken Apo Dios?" 17 Dat
kanan Jesus, "Damen sos-ooten ken sak-
en nan maipanggep isnan gawis dapay
kedkedeng si Apo Dios is gawis? Ngem
no kayatmo ay matagotago ken Apo
Dios et masapol ay tongpalem nan lin-
tegna." 18 Dat kasin sooten san lalaki,
"Ngan pay ay linteg?" Dat kanan Je-
sus, "Adika menpatpatey, adika mam-
abai, adika menpabpabasol isnan ib-am.
19 Masapol ay tongpalem da amam ken
inam ya laylaydem nan iib-am ay keg nan
pananglayadmo isnan awakmo." 20 Dat
kanan san lalaki, "Tinongtongpalko met
am-in dana. Ngan pay laeng di masapol ay
ikkak?" 21 Dat kanan Jesus, "No kayatmo
ay ikkan nan ostoosto et ilakom am-in
nan kokwam damet ipakdaw nan lakona
isnan kodokdo. Dakat mang-onod ta
maitapika ken sak-en et awnit wada nan
kinakadangyanmo id daya." 22 Idi dinngen
san lalaki nan kinwanin Jesus dat komaan
ay menseseg-ang tay adina kayten ay
taynan nan kinakadangyana.
23 Dat kanan Jesus isnan papasolotna
en, "Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, nali-
gat nan maitapiyan di kadangyan isnan
mentolayan Apo Dios. 24 Owen, kasinak
kanan en nalaklaka pay nan songgepan
nan dakkel ay camel isnan lokaw di dagom
mo nan maitapiyan di kadangyan isnan
mentolayan Apo Dios." 25 Nasdaaw nan
papasolotna isnan nangdengnganda issan
kinwanin Jesus dadat sooten, "Sino pay
obpay nan mabalin ay maisalakan?" 26 Dat
inenengneng Jesus daida danapay kanan,
"Nan adi mabalin ay ikkan di ipogaw et
mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos
adina kabaelan isonga am-in ay mangpati
ken siya et maisalakan, kadangyan man
wenno kodo."
27 Dat kanan Pedro, "Ilam dakami et
tinaynanmi am-in ay kokwami ta maitapi
kami ken sik-a. Ngan pay es nan awnitmi
ganaben?" 28 Dat kanan Jesus, "Ibagak
ken dakayo nan tet-ewa, awnit ipabalon
Apo Dios nan batawa et awnit sak-en nan
mentolay et dakayo ay simpoo ya dowa ay
papasolotko nan tomokdo isnan tokdowan
di ali ay mangbanag isnan am-in ay Ju-
dio ay aap-on din simpoo ya doway an-
ak din si Israel. 29 Nan am-in ay mang-
taynan isnan baeyna, nan bebsatna, da
amana, nan an-akna ya nan payewna gapo
isnan maitapiyana ken sak-en et adoado
nan ganabena dapay wada nan biyagna
ay maid patenggana. 30 Ngem ado isnan
kapapatgan id wani et awnit daida nan
kababaan. Ya ado isnan kababaan id wani
et awnit daida nan kapapatgan."

20

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan

Awnit Ganaben Nan Ipogaw

1 Intoloy Jesus ay menpangngalig et
kanana en, “Nan awnit ited Apo Dios isnan
ipogaw isnan mentolayana et kaneg nan
ikkan nan kakwa isnan adoado ay payew.
Isnan esa ay wisngit dat omey men-anap
is agagena 2 dat makitolag isnan deeyday
dinas-ana isnan osto ay lagbo isnan sin-
agew dadat lomokso.

3 Idi napatpat-a dat omey kasin san am-
ama isnan pag-ag-aggongan danat ilaen
ay wadada nan men-ag-aggong tay maid
oblada. 4 Danat kanan ken daida en,
‘Enkayo abes makiobla isnan payewko et
awnitak ited nan osto ay lagboyo.’ 5 Dadat
tet-ewa omey.

Idi nakag-aw dat omey kasin san am-
ama isnan pag-ag-aggongan danat paeyen
kasin san deeyday dinatngana isdi. Idi alas
tres danat ikkan kasin.

6 Nasdem pay dat kasin omey danat ilaen
ay wadada kayet nan men-ag-aggong.
Danat sooten ken daida en, ‘Aytay dakayon
men-ag-aggong? Ay egay kayo linmokso?’
7 ‘Maid met mangipaobla ken dakami,’
insongbatda. Dat kasin kanan san am-ama
ken daida en, ‘Enkayo ngalod men-obla
isnan payewko.’

8 Maaw-awni pay dat kanan san am-ama
isnan apon di baana en, ‘Ayagam nan men-
ob-obla ta bayadam nan lagboda. Ilogim
isnan naodi ay inmey enggana isnan in-
mona.’ 9 Dat omey san kaodiyan ay nin-
obla et nan lagbo isnan sin-agew nan inlag-
bona ken daida. 10 Isonga ninemnem san
ninlogi issan wisngit en ad-ado nan lag-
boda ngem dat obpay paliso isnan lagbon
nan naod-odi.

11 Inalada nan lagboda dadat iyagotoot
san nangipaobla ken daida 12 ay mang-
wani en, ‘Nan deeyda et es-esa ay olas nan
nin-oblaanda dapay dakami et dadama
nan poos dakami pay inmaagew. Into nan
ikkana ay aped paliso nan lagbomi?’ 13 Dat
kanan san nangipaobla issan esa, ‘Owen
gayyem, ngem egayak logiyen dakayo tay
nintolag tako isnan osto ay inagewyo.
14 Alaem bawet nan lagbom dakat somaa.
No kayatko ay paliso nan lagbo nan naodi
is ken dakayo ay ngan di ngotoyo od? 15 Ay
maid kalintegak ay mang-ikkan isnan kay-
atko isnan sipingko? Ay mensakit nan
nemnemmo tay manag-itedak?’ ”

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Siya
di nan kaneg nan mentolayan Apo Dios
tay nan ipogaw ay kababaan id wani et
awnit daida nan kapatgan. Et nan ipogaw
ay kapatgan id wani et awnit daida nan
kababaan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Is-nan Kateyana

Mar. 10:32-34; Luc. 18:31-34

17 Isnan omay-ayan da Jesus id
Jerusalem danat ipaigid san simpoo ya
dowa ay papasolotna 18 danat kanan
ken daida en, “Dengngenyo. Omey tako
id Jerusalem et maidyaak ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw isnan menkangangato
ay papadi ya nan men-is-isolo isnan
linteg. Et awnit kananda en masapol ay
maipapateyak. 19 Dadat idya sak-en isnan
baken Judio et awnit mangselaselatda
ya mangbaibaigda dadat omilansa isnan
kros. Ngem awnitak kasin matago isnan
maikatlo ay agew.”

Nan Nindawatan Nan Inan Da Santiago Ken Juan

Mar. 10:35-45

20 Nakwas di dat omey ken Jesus nan
asawan Zebedeo ya nan dowa ay an-akna
dat menpalintomeng san in-ina isnan
sagang Jesus ta mendawat koma. 21 Dat
sooten Jesus, “Ngan nan kayatmo?” Danat
kanan, “Apo, no mabalin ta isnan mento-
layam et makitokdo koma nan doway an-
akko ken sik-a isnan makanawan ya nan
makanigidmo.” 22 Dat kanan Jesus issan
dowa ay an-ak Zebedeo ay papasolotna
en, “Adiyo getken nan dawdawatenyo.
Ay makaitoled kayo ay mang-okmon
isnan ligat ay awnitko ligaten?” Dadat
kanan, “Owen. Makaitoled kami.” 23 Dat
kanan Jesus en, “Tet-ewa ay awnit kayo
maligatan ay kanegko. Ngem bakenak is
kalebbeng ay menpili is tomokdo isnan
makanawan ya makanigidko. Tay si Amak
nan kalebbeng ay mangpili is tomokdo is
dana.”

24 Issan nangdengngan san simpoo ay ibada ay pasolotna isnan dinawat san sinagi ya nan inada dadat ligten daida. 25 Dat ayagan Jesus daida am-in et kanana en, “Getkenyo nan maik-ikkan isnan aali ya nan tap-in di mentolay isnan batawa. Igagatinda nan ipogawda gapo tay wada nan kalinteganda ken daida. 26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan manglayad ay ngomato ken dakayo et masapol ay siya nan menpababa ta badangana nan iib-ana. 27 Owen, nan manglayad ay kapatgan ken dakayo et masapol ay mensilbi ay kaneg baa isnan iib-ana. 28 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et egayak inmali ay masilbiyan nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw. Isonga awnitak matey tapno masbot nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Dowa Ay Kowap

Mar. 10:46-52; Luc. 18:35-43

29 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerico et adoado nan inmonod ken daida. 30 Et wada nan dowa ay kowap ay tinmotokdo isnan benget nan daan. Issan nangdengnganda ay lomaos da Jesus dadat menbogaw ay mangwani en, “Sik-a ay apon din si David, seg-angam kad dakami.” 31 Dat sagiiten nan ipogaw daida ta igiginekda. Ngem am-amedda kayet ninbogaw ay mangwani en, “Sik-a ay apon din si David, seg-angam kad dakami.” 32 Dat isaldeng Jesus et ayagana daida danat kanan, “Ay ngan nan kayatyo ay ikkak ken dakayo?” 33 Dadat kanan en, “Apo, kayatmi ay makaila koma.” 34 Dat seg-angan Jesus daida et kapposena nan matada dadat maganawis et makailada dadlo. Dadat makkey ken siya.

21

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem

Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan sinmag-enan da Jesus id Jerusalem et nganngani ay omdanda isnan ili ay Betfage ay sag-en nan bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay papasolotna 2 et kanana, “Enkayo isnan ili ay deey et awnit ilanyo nan kabayo ay wada nan anakna. Dayot okasen nan baodda ta iyaliyo isna. 3 No waday mensoot isnan ik-ikkanyo dayot kanan en masapol nan apoyo et ipalobosna ay dagos.”

4 Naikkan dana ta matongpal nan inbagan nan esay mamadton Apo Dios en,

5 “Ibagayo isnan iJerusalem en, ‘Ilaenyo.
Naay omal-ali nan Aliyo ay nangipababa isnan awakna ay mensasakay isnan anak di kabayo.’ ”

6 Dat omey nan papasolotna et ikkanda nan inbagan Jesus ken daida. 7 Inyeyda nan kabayo ya nan anakna dadat ap-apan isnan badbadoda dat sakayan Jesus san anak di kabayo. 8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daanen Jesus dapay iyaplag nan tap-ina nan tobon di kaiw ta ipailada ay daydayawenda si Jesus. 9 Nan inmon-ona ya naod-odi et menbogbogawda ay mangmangwani en, “Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali tako ay apon din si David. Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako. Madaydayaw nan ngadan Apo Dios id daya.”

10 Issan inomdanan da Jesus id Jerusalem dat men-giyaw nan omili isdi ay mangmangwani, “Sino nan ipogaw ay deey?” 11 Dat kanan nan ipogaw ay nakkey ken siya en, “Siya na si Jesus ay mamadton Apo Dios ay nagapo id Nazaret isnan probinsiya ay Galilea.”

Nan Inmayan Jesus Isnan Templo

Mar. 11:15-19; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

12 Id Jerusalem et sinonggep si Jesus isnan Templo danat pabalaen nan men-il-ilako ya lomaklako is awnitda ited ken Apo Dios danapay tokangen nan lamisaan di mensoksokat is siping ya nan tokdowan di men-ilaklako is kalapati. 13 Danat kanan ken daida en, “Naisolat isnan kalin Apo Dios en, ‘Nan baeyko et paglol-owalowan di ipogaw.’ Siya di nan inbagan Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay pagsos-owitikan?”

14 Dat omey nan kowap ya nan pilay ken Jesus issan Templo. 15 Ngem issan

nang-ilaan nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg issan kaskasdaaw ay inikkan Jesus et dadama nan ligetda. Dadat am-amed lomiget issan nangdengnganda isnan oongong-a ay menbogbogaw isnan Templo ay mangmangwani en, “Dayawen tako nan apon din si David.” 16 Dadat sooten ken Jesus, “Ay adim dengngen nan kankanan nan oongong-a?” Dat kanan Jesus, “Dedengngek ya. Ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios en initdowana nan oongong-a tapno ostoosto nan mangdaydayawanda ken siya?” 17 Kinwanin Jesus di danat taynan daida et omey omapa id Betania.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mar. 11:12-14, 20-22

18 Kawakgatana isnan sinmagongan da Jesus id Jerusalem et naowat siya. 19 Danat ilaen nan esay kaiw ay higos dat omey ta ilana no waday begasna ngem kedeng nan tobona is wada. Danat kanan, “Adika kasin bombomgas.” Dat maango ay dagos san kaiw. 20 Nasdaaw nan papasolotna isnan nang-ilaanda et kananda en, “Ine. Dan aped naango ay dagos nan naay ay kaiw?” 21 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo no mamati kayo ken Apo Dios ay maid dowadowana et makaikkan kayo abes isnan kaneg nan inikkak isnan naay ay kaiw. Baken pay kedeng di is maikkanyo nodi mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tetewa. 22 Tay no ostoosto nan pammatiyo ken Apo Dios et am-in ay dawatenyo ken siya et tongpalena.”

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mar. 11:27-33; Luc. 20:1-8

23 Dat somagong si Jesus isnan Templo ay men-isolo dat omey ken siya nan aamama ya nan menkangangato ay papadi et kananda en, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam. Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?” 24 Dat songbatan Jesus daida en, “Sootek na od ken dakayo et no makasongbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko. 25 Siya na nan sootek. Into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw?” Dadat men-asisoot et kananda en, “Ay sino nan isongbat tako? No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, ‘Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan?’ 26 Ngem no kanan tako en nagapo isnan ipogaw et kaeegyat nan ikkan nan ipogaw ken datako tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan.” 27 Isonga dadat kanan en, “Adimi getken.” Dat kanan Jesus, “Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak.”

Nan Pangngalig Isnan Doway Sin-agi

28 Dat menpangngalig si Jesus et kanana en, “Ngan nan nemnemyo isnan naay? Wada nan esay am-ama ay doway lalalaki nan anakna. Kinwanina isnan iyon-a en, ‘Kadya enka mensaba.’ 29 ‘Adiyak,’ insongbatna. Ngem maaw-awni pay danat sokatan nan nemnemna et omey menobla. 30 Dat omey nan am-ama isnan innodi et paliso nan inbagana ken siya. Danat kanan ken amana en, ‘Owen Ama, omeyak.’ Ngem egay obpay inmey. 31 Sino issan dowa nan nangtongpal isnan bilin amada?” Dadat kanan, “Nan iyon-a adi.” Dat kanan Jesus, “Owen et ibagak ken dakayo ay aap-apon di Judio, nan managbasol ay kaneg nan mensingsingil is bowis ya nan makilalalaki et awnitda maitapi isnan mentolayan Apo Dios esakayopay maitapi. 32 Tay inmali si Juan ay Menbonbonyag et inbagana ken dakayo nan osto ay ikkanyo tapno gomawis nan ogaliyo ngem egayyo pinati siya dapay pinatin nan mensingsingil is bowis ya nan makilalalaki siya. Olay no inilayo nan ninbabawiyanda et egayyo sinokatan nan nemnemyo ta patiyenyo nan inbagan Juan.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mar. 12:1-12; Luc. 20:9-19

33 Dat sodoken Jesus na, “Dengngenyo nan tap-in di pangngalig. Wada nan esay am-ama ay nin-esek is adoado ay onas.

Danat bakden nan om-ana dat omset is paglebkan is mangsetset isnan danom di onas dapay mensaad is atakdag ay baey is mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan isnan ipogaw esapay omey isnan addaaddawi ay ili.

34 Inomdan pay nan maapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan baana ta enda alaen nan pigasna. 35 Ngem dinpap san men-ay-ayowan san inbaana et baibaigenda nan esa dadat pateyen nan esa dadapay gayangen nan esa. 36 Dat kasin omibaa san kakwa is ad-ado mo san damo ngem paliso nan inikkan san men-ay-ayowan ken daida. 37 Isonga danat ibaa nan anakna tay kanana en sigolado ay siya nan idngeda. 38 Ngem issan nangilaan san men-ay-ayowan issan anak san kakwa dadat mentotya et kananda en, ‘Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidna.’ 39 Isonga dadat depapen et ibalada isnan onasan dadat pateyen.”

40 Dat kanan Jesus isnan mangdedenge en, “No omali san kakwa isnan deey ay onasan ay ngan ngata nan ikkana isnan deeyda ay men-ay-ayowan?” 41 Dadat kanan, “Kaeegyat nan ikkana ay mangpatey ken daida tay palalo nan kangawida danat ipaayowan nan onasana isnan teken ay matalek ya makaited isnan pigasna.” 42 Dat kanan Jesus ken daida en, “Tet-ewa sa. Ngem ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,

‘Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw ken datako.’ ”

43 Intoloy Jesus en, “Ibagak ken dakayo en olay no nan Judio nan pinilin Apo Dios id sang-adom ngem gapo isnan mangadyananyo isnan inbaana et adi kayo et maitapi isnan mentolayana nodi nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kayatna. 44 Et nan maipakpak isnan deey ay kapatgan ay bato ay naiyaligak et masogasogatan ya no matekdag gedan san deey ay bato et mamekmemekmek nan pontaana.”

45 Isnan nangdengngan nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo isnan pangngalig Jesus et naawatanda ay daida nan kankanana ay nang-adi isnan inbabaan nan kakwa issan onasan ya nan napateg ay bato tay adyanda siya. 46 Isonga laydenda ay depapen siya ay dagos ngem omegyatda isnan ipogaw tay kananda en mamadton Apo Dios siya.

22

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Babayas

Luc. 14:15-24

1 Dat kasin menpangngalig si Jesus ken daida et kanana en, 2 “Nan awnit maitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios et kaneg nan ikkan nan esay ali ay mangisagana isnan bomayasan nan anakna. 3 Insaganana nan am-in danat ibaa nan baana ay omey mendekat ngem adyan nan nadkat ay omey. 4 Isonga inbaana kasin nan tap-in di baana ta ibagada en, ‘Kadya, omali kayo tay pinaltimi nan baka ya nan tap-in di menlalmes ay talakenmi. Nakasagana et am-in isonga omali kayo et.’ 5 Ngem nan inayaganda et adida polos idnge nodi itoltoloyda kayet nan ik-ikkanda. Wada nan linmokso ya wada nan inmey nin-ilako 6 dapay depapen nan tap-ina san deeyday baa et baigenda ay mangpatey ken daida.

7 Dadama nan liget san ali issan nangdengngana is dadi isonga danat ibaa nan sosoldadona ay omey mangpatey isnan ngawi ay ipogaw dadapay poowan nan ilida. 8 Dat kasin kanan san ali isnan baana en, ‘Naisagana nan am-in isnan babayas ngem nan inayagak et adida maibagay ay maitapi. 9 Enkayo ngalod isnan madagdagopan di ipogaw ta ayaganyo am-in daida.’ 10 Isonga dadat omey ayagan am-in nan das-anda olay no ngawi wenno gawis nan ogalina daet napno nan baey san ali.

11 Maaw-awni pay dat songgep san ali ay makitoya isnan sangailina danat ilaen nan esa ay egay nangibado isnan pala bodana. 12 Dat kanan san ali ken siya en, ‘Gayyemko, aytay dakan wada isna dakapay egay ninbado isnan pala bodam?’

Ngem aped gomiginek san am-ama. 13 Dat
kanan san ali isnan baana en, ‘Ogdenyo
nan naay ipogaw dayot itep-a siya isnan
menbolinget. Et men-ag-ag-aga ya men-
oowakis isdi gapo isnan pilmi ay ligatna.’ ”
14 Dat kanan Jesus en, “Adoado nan aya-
gan Apo Dios ngem atiatik nan mapili ay
maitapi ken siya.”

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mar. 12:13-17; Luc. 20:20-26

15 Nakwas di dat komaan nan Fariseo ta
enda mentotya is ikkanda ay mangsikap
koma ken Jesus isnan mensootanda ken
siya. 16 Dadat ibaa nan iib-ada ya nan ib-
an Ali Herod ta omeyda ken Jesus. Da-
dat kanan, “Apo, getkenmi ay adika po-
los al-allilawen nan ipogaw nodi isolsolom
nan osto ay layden Apo Dios ay ikkanda
ya maid paam-amdem isnan nangato ya
nababa ay ipogaw. 17 Isonga ibagam
kad ken dakami no ngan nan kanam is-
nan naay. Ay iyadin nan linteg tako
nan mangbayadanmi is bowis ken Cesar
ay ali id Roma?” 18 Ngem getken Jesus
ay siksikapanda siya isonga danat kanan,
“Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay-
tay dayon layden ay mangsikap ken sak-
en? 19 Omyali kayo is siping ay maibayad
is bowis.” Dadat idya ken siya nan sip-
ing 20 danat sooten, “Sino nan kaangas
ya kangadan isna?” 21 “Si Cesar,” insong-
batda. Dat kanan Jesus ken daida en, “No
siya ngalod sa et kowan Cesar nan siping
isonga ikkanyo ken Cesar nan kalebben-
gana dayopay abes ikkan ken Apo Dios nan
kalebbengana.”
22 Nasdaaw san Fariseo issan nang-
dengnganda isnan kinwanin Jesus isonga
dadat komaan.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey

Mar. 12:18-27; Luc. 20:27-40

23 Isnan deey ay agew et wada nan Sa-
duceo abes ay inmey ken Jesus ay mang-
padas ay mangsikap ken siya. Datona nan
Judio ay adi mamati ay kasin matago nan
natey. 24 Kinwanida ken Jesus, “Apo, inso-
lat Moses id sang-adom en no matey nan
lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et
masapol ay asawaen nan besat san natey
nan balo tasiyay omanakda et maibilang
ay kaneg anak san natey. 25 Kadya, id kasin
et wada nan pito ay sin-ag-i ay lalalaki
ay omili isna. Inmasawa nan iyon-a dat
matey ay maid anakda. Dat asawaen
nan maisned san aydona 26 dat matey
gedan ay maid anakda. Et siya gedan
nan inommat isnan maikatlo enggana is-
nan maikapito. Nateyda am-in ay maid
anakda. 27 Kaodiyan ay natey san balo.
28 Naay nan sootenmi, isnan katagowan
nan natey ay sino pay nan osto ay asawan
san babai issan pito ay sin-ag-i tay ina-
sawada am-in siya?”
29 Dat songbatan Jesus et kanana, “Baken
osto nan nemnemyo tay adiyo od getken
nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo
gedan getken nan kabaelana. 30 Tay is-
nan matagowan nan natey et menbalinda
ay kaneg nan aanghel id daya ay adi
makias-asawa. 31 Et maipanggep isnan
matagowan nan natey ay egayyo binasa
nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Tay
kanana en, 32 ‘Sak-en nan Dios ay day-
dayawen da Abraham ken Isaac ya si Ja-
cob.’ Ngem epdas natey da Abraham issan
nangwaniyan Apo Dios isdi. Et siya di nan
manggetkan tako ay matatago kayet nan
natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin
ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya
kayet no egayda natago kasin.” 33 Dat nas-
daaw nan ipogaw isnan nangdengnganda
isnan isolsolon Jesus.

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios

Mar. 12:28-34; Luc. 10:27

34 Issan nangdengngan nan Fariseo ay
inabak Jesus nan Saduceo isnan mensos-
ootanda dadat omey abes ken siya. 35 Dat
padasen nan esay men-is-isolo isnan lin-
teg ay mangsikap ken Jesus et kanana en,
36 “Apo, ngan nan kapatgan isnan linteg
tako?” 37 Dat kanan Jesus, “Masapol ay
laylaydenyo ay ostoosto si Apo Dios ay
Apoyo isnan nemnem ya posoyo ya isnan
am-in ay ik-ikkanyo. 38 Siya na nan ka-
patgan isnan am-in ay linteg. 39 Et nan
maikadwa ay kapatgan et laylaydenyo nan
iib-ayo ay kaneg nan pananglaylayadyo
isnan awakyo. 40 Nan naay dowa et daida

nan poon nan am-in ay linteg Moses ya
nan am-in ay isolsolon nan mamadton Apo
Dios."

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mar. 12:35-37; Luc. 20:41-44

41 Esapay komaan san deeyday Fariseo
et ninsoot abes si Jesus ken daida et
kanana, 42 "Ngan nan pangwaniyo ken
Kristo ay inbagan Apo Dios ay awnitna
ibaa ay mentolay? Sino nan kaapo ken
siya?" Dadat kanan, "Apon din si David."
43 Dat kanan Jesus, "No apon din si David si
Kristo ayta ngalod dan kanan din si David
en si Kristo nan Ap-apona? Tay inpakalin
nan Ispiriton Apo Dios si David ay mang-
wani en,
44 'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay
Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko engganay abakek
am-in nan bosom.' "
45 Dat kasin mensoot si Jesus ken daida
et kanana, "No kanan David en Ap-apona
si Kristo, dayon aped kanan en alapon
Kristo si David? Ay baken Ap-apon David
si Kristo?"
46 Dadat adi makasongbat isnan soot Je-
sus isonga enggana issan agew ay deey et
egayda et kasin ninsos-oot ken siya.

23

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Mar. 12:38-39; Luc. 20:45-46

1 Dat ibagan Jesus isnan ipogaw ay
nadagop ya isnan papasolotna en, 2 "Nan
men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo et
daida nan kalebbeng ay mangisolo isnan
linteg Apo Dios ay insolat din si Moses
3 isonga masapol ay tongpalenyo am-in
ay isoloda ken dakayo. Ngem adiyo sol-
soloten nan ik-ikkanda tay adida ik-ikkan
nan isolsoloda. 4 Tay taptapiyanda is
adoado ay bilin nan linteg engganay ma-
paligatan nan mangtongpal ay kanegda
men-ipaaw-awit is mendagsen dadapay
adi polos badangan daida. 5 Am-in nan
ik-ikkanda et ikkanda isnan mangiilaan
di ipogaw tapno it-it-ekda daida. Isonga
inpadakdak-eda nan papil ay naisolatan
nan kalin Apo Dios ay ibebedbedda is-
nan kitongda ya isnan takkayda dada-
pay ipaando nan pagaypay nan badoda
ta ipailada isnan ipogaw nan kagawisda.
6 Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tok-
dowan isnan enda makikanan ya isnan
sinagoga. 7 Kaytenda abes ay malispito
isnan enda menpasyalan ya kaytenda abes
ay makmakwani en mistolo.
8 Ngem dakayo et adiyo ipalobos nan ib-
ayo ay mangwani ken dakayo en mistolo
tay sinbebsat kayo am-in et kedengak is
mistoloyo. 9 Et adiyo abes kankanan is-
nan ib-ayo isnan naay batawa en Ama tay
wada nan es-esay amayo ay si Apo Dios
id daya. 10 Adiyo gedan ipalobos nan ib-
ayo ay mangwani en Apo ken dakayo tay
sak-en ay Kristo nan Apoyo ay inbaan Apo
Dios. 11 Nan kapatgan ken dakayo et mas-
apol ay siya nan mangbadbadang isnan
ib-ana. 12 Et nan mangipapangato isnan
awakna et awnit maipagowab met laeng.
Ngem nan mangipabababa isnan awakna
et awnit maipangato."

Nan Nangiiyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Luc. 11:39-42,44,52

13 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Aye
nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo
isnan linteg ya Fariseo tay aginsosolot
kayo ken Apo Dios. Seseyatanyo nan
maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios
gapo isnan isolsoloyo ya isnan ik-ikkanyo.
Adi kayo polos maitapi gapo isnan ogaliyo
dayopay adi ipalobos nan mangkayat ay
maitapi.
14 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-
is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay agin-
sosolot ken Apo Dios. Tay tagikowaenyo
nan kokwan di nabalo ay bababai. Dayot
lingban nan ngawi ay ik-ikkanyo isnan
mang-andoandowanyo isnan lowaloyo.
Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan
dosayo.
15 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-
is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay agin-
sosolot ken Apo Dios. Tay nan ikkanyo et
olay nan baybay isnan teken ay ili et bas-
angenyo ta omanap kayo is olay es-esa ay
awisenyo ta men-ib-ayo. Ngem no waday

awisenyo et am-amedyo ipangawi isonga am-amed nan maipaeyana isnan apoy ay adi katkatey mo dakayo.

16 Aye nan awnityo dosa tay dakayo koma nan men-isolo ngem kanegyo nan kowap ay mangipangpango isnan ib-ada. Tay isolsoloyo en no waday mangisapata isnan Templon Apo Dios et baken basol no adina tongpalen. Ngem kananyo en no nan balitok isnan Templo nan isapatana et masapol ay tongpalena nan sapatana. 17 Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid nemnemyo. Ngan nan kapatgan, nan balitok wenno nan Templo ay kabindisyonan nan balitok? 18 Kananyo abes en no nan mangisapata isnan altar ay maipaypay-an nan maited ken Apo Dios et baken basol no adina tongpalen ngem nan mangisapata isnan naited ken Apo Dios et masapol ay tongpalena nan insapatana. 19 Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid getkenyo. Ay ngan nan kapatgan, nan naited ken Apo Dios wenno nan naipay-ana ay kabindisyonan nan naited? 20 Ngem no isapatan nan ipogaw isnan naipay-an nan naited ken Apo Dios et itapina abes nan naited ken siya. 21 Et no isapatana abes nan Templon Apo Dios et isapatana gedan si Apo Dios ay wada isdi. 22 Et no wada nan mangisapata isnan daya ay kad-an Apo Dios et isapatana abes si Apo Dios ay mentotolay isdi.

23 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay agin-sosolot ken Apo Dios. Tet-ewa ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya is bingayna ay olay nan kaatikan ay ap-apitenyo ay mangipabango isnan madengdeng ngem kalingkinganyo nan kaam-amedan isnan lintegna ay nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mangbadanganyo isnan makasapol is badang ya nan mang-ikkananyo isnan ikkan di matalek. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan bingayna ngem masapol ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay kaam-amedan isnan linteg. 24 Tet-ewa ay kowap kayo ay men-ipangpango. Kanegyo nan mangsagat is lingew isnan inomena danapay men-okmon nan baka tay eestenyo ay mang-ik-ikkan isnan kababaan ay bilin dayopay adi tongpalen nan kapatgan.

25 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay agin-sosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan mang-owas isnan tasa ya nan palato ay kedkedeng nan maiila is owasana. Kanegyo datona tay gawis nan ipap-ailayo ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay kinaagom ya sowitik. 26 Dakayo ay Fariseo et kaneg kayo kowap. Masapol ay dalosanyo omon-ona nan ngawi ay adi mamaila ta madalosan abes nan mamaila.

27 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay agin-sosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan pantiyong ay napintolan is polaw. Gawis nan boyana ngem isnan leemna et kaingi-ingit di natey nan mentetee dapay men-peleleteg. 28 Siya di tet-ewa nan kanegyo tay isnan mangiilaan nan ipogaw et gawis kayo ngem kedeng nan ngawi is wada is-nan nemnemyo."

Nan Awnit Madosaan Nan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Luc. 11:47-51

29 Intoloy Jesus ay mangwani ken daida en, "Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay agin-sosolot ken Apo Dios. Tay om-omset kayo is gawis ay pantiyong isnan naikaoban din mamadton Apo Dios dayopay altialtiyan nan tap-in di naikaoban din gawis di ogal-ida. 30 Dayopay kanan en, 'No wada kami koma issan timpon din alal-apomi et egay kami nakiik-ikkan isdin inik-ikkanda ay nangipapatey isdin mamadton Apo Dios.' 31 Siya nan kananyo na ngem gapo isnan ngawi ay nemnemyo et ipailayo ay dakayo nan tet-ewa ay aap-on din nangpatey isdin mamadton Apo Dios id sang-adom. 32 Sigi ngalod. Kewasenyo et ay mang-ikkan is-nan inlogin din alal-apoyo id sang-adom. 33 Kaneg kayo oweg tay nasikap ya manag-allilaw kayo. Ay kananyo en mailisi kayo isnan dosa isnan apoy ay adi katkatey? Ngem adi. 34 Tay awnitak ibaa nan ma-madto ya nan mamasilib ya nan men-isolsolo ay mangisolo koma ken dakayo. Ngem awnityo pateyen ya ilansa isnan

kros nan tap-ina. Nan tap-ina et baigenyo isnan sinagoga dayopay kedagen nan tap-ina ay mangpaligat olay intoy omayanda. 35 Isonga dakayo nan awnit mangikalo isnan dosan nan nangpatpatey isnan am-in ay ipogaw ay maid basolda menlogi isdin napateyan Abel ay esay lalaki ay gawis nan ogalina enggana isdin napateyan din anak Barakias ay si Zacarias isnan pantew ay ninbaetan nan Templo ya nan altar. 36 Ibagak ken dakayo ay tet-ewa en awnit madosa nan ipogaw id wani gapo ken daida am-in ay napatpatey."

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Luc. 13:34-35

37 Dat kanan Jesus en, "Dakayo ay i Jerusalem et maseg-angak ken dakayo tay ginaygayangyo ya pinatpateyyo nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay kayatko ay ponoken dakayo koma ay kaneg nan mangsakokowan nan manok isnan anakna ngem adyanyo. 38 Isonga id wani kigad kayo et tay adiyet mentetee si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo. 39 Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin mang-il-ila engganay kananyo en, 'Madaydayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan Apo Dios.' "

24

Nan Mabakasan Nan Templo
Mar. 13:1-2; Luc. 21:5-6

1 Isnan kinmaanan Jesus isnan Templo dat somag-en nan papasolotna ken siya ay mangipaila isnan kagawis nan Templo ya nan bab-aey ay sag-ena. 2 Ngem dat kanan Jesus, "Owen, ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esa ay batona tay awnit mapokada am-in."

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mar. 13:3-13; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo. Idi wadada isdi dat ikekedeng nan papasolotna ay omey ken siya et kananda en, "Kadya, ibagam ken dakami no tongona nan maikkanan san kinwanim id kawni. Ngan nan awnit kailasinana ta getkenmi ay nganngani nan omaliyam ya nan menpatenggaan nan batawa?"

4 Dat kanan Jesus ken daida en, "Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken dakayo. 5 Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios et awnit allilawenda nan ado ay ipogaw. 6 Awnit dengngenyo nan ngalawngaw di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya nan damag ay wada nan gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat dana ngem baken di is menpatenggaan nan batawa. 7 Awnit men-asigobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit wada gedan nan kabitibitil ya yegyeg isnan natkenatken ay il-ili. 8 Amin dana et siya nan menlogiyan nan ligat ay kaneg nan damo ay menpasikalan nan omanak.

9 Et awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Et awnit depapenda dakayo dadapay paligaten nan ib-ayo ya pateyen nan tap-iyo. 10 Gapo is dana et ado nan mangdokog isnan pammatida dadat men-inamis dadapay isipsip nan ib-ada. 11 Et awnit omdan ken dakayo nan mamadto ay baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios et allilawenda nan ado ay ipogaw. 12 Gapo isnan kapalalon nan ngawi isnan batawa et awnit mamaid nan layad nan ipogaw isnan ib-ada. 13 Ngem nan makaanos ay adi mangdokdokog isnan pammatina engganay makwas nan am-in et wada nan biyagna ay maid patenggana. 14 Et awnit maibaga isnan kaipoipogaw isnan batawa nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios engganay dengngenda am-in et siya dinto et nan menpatenggaan nan batawa."

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mar. 13:14-23; Luc. 21:20-24

15 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Wada nan inbagan din si Daniel ay esay mamadton Apo Dios id sang-adom en, 'Awnit ilaenyo nan kadodogis isnan pangilaan Apo Dios ay tomakdeg isnan Templo ay adina bagay ay tomakdegan.' (Nan mangbasa isnan naay et maawatanyo

koma.) 16 Isonga isnan mang-ilaanyo is
dana et masapol ay nan ipogaw id Judea
et menbakwitda isnan bilbilig. 17 Et nan
wada isnan pantewna et adiyet songgep
ay mang-ala isnan bonagna. 18 Kaneg abes
nan epdas linmokso et adiyet makasaa
isnan baeyna ay mang-ala isnan badona.
19 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya
nan mensaskot isnan omdanan nan deey
ay timpo. 20 Isonga menlowalo kayo ken
Apo Dios tapno baken isnan timpon di lem-
lem wenno isnan obaya nan ommatana.
21 Tay nan ligat isnan deey ay timpo et
siya nan kaam-amedan isnan am-in ay
ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa
ay enggana id wani dat maid et kasin
domatdateng is kaneg todi isnan batawa
ay eng-enggana. 22 Ngem maseg-ang si
Apo Dios isnan pinilina ay ipogaw isonga
inat-atikna nan agew ay menligatan tay
no egayna geddengan nan agew et maid
mabay-an isnan batawa."

23 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isonga
no wada nan mangwani en, 'Ilam, naay
si Kristo,' wenno 'Deey siya,' et adi kayo
kadi patpatiyen. 24 Tay awnit wadada nan
mangwani en daida kano si Kristo ya nan
tap-ina et kananda en mamadton Apo Dios
kano daida. Et awnit omipailada is kaskas-
daaw ay kabaelanda tapno men-allilawda
pati nan pinilin Apo Dios ay ipogawna
no mabalin. 25 Ipaon-onak ay mangibaga
ken dakayo isnan naayda tapno nenemne-
menyo ta adi kayo maal-allilaw.

26 Isonga no kananda en, 'Ilam, wada si
Kristo isnan bilig,' dakayot adi kadi om-
omey isdi. Ya no kananda en, 'Wada isna
ay mentatabon,' dayot adi kadi patpatiyen.
27 Tay isnan omaliyak kasin ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw et kaneg nan kimat ay
menpangsilaw isnan daya.

28 Awnit matongpal dana tay kaneg nan
kananda en, 'No intoy kad-an di natey ay
egay naikaob et siya nan maponokan di
koyat ta topekenda.' "

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mar. 13:24-27; Luc. 21:25-28

29 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isnan
makwasan san deey ay ligat et awnit bo-
molinget nan agew ya adiyet somilang nan
bowan. Matekdag nan talaw ya maiki-
weg nan am-in ay wada id daya. 30 Et
siya na nan mailaan nan sinyal id daya
ay somagongak. Et am-in nan ipogaw
isnan batawa et pilmi nan egyatda ya
men-agada isnan mang-ilaanda ken sak-
en. Tay siya na nan lomayogak ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw ay maitatapi isnan
liboo ay magapo id daya et somisilangak
ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya
nan kabaelan ay wada ken sak-en. 31 Et
wada nan tanggoyob ay napigsa daket ibaa
nan aanghelko isnan am-in ay kad-an di
ipogaw isnan batawa ta dagopenda am-in
nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mar. 13:28-31; Luc. 21:29-33

32 "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay
wada nan masoloyo. No sombo nan to-
bona et getkenyo ay nganngani nan pinag-
odan. 33 Kaneg abes no ilaenyo nan om-
ommat isnan batawa ay kaneg san in-
bagak ken dakayo et getkenyo ay ngan-
ngani nan omaliyak. 34 Ibagak ken dakayo
nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay
matey nan am-in ay ipogaw ay matatago
id wani. 35 Olay no mamaid nan batawa
ya nan wada id daya ngem nan am-in
ay kankanak et mawawada kayet ay eng-
enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Oma-
liyan Kristo
Mar. 13:26-44; Luc. 17:26-36

36 "Maid polos mangtek isnan osto ay
agew ya olas ay ommat san inbagak. Olay
nan aanghel et adida getken ya olay sak-
en ay Anak Apo Dios et adiyak getken
gedan nodi kedeng si Ama is mangtek.
37 Din inik-ikkan nan ipogaw isdin timpon
din si Noah et siya gedan nan ikkan nan
ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin.
38 Tay esapay mapsong nan batawa et
maid egyatda nodi ginan-ganasda nan
biyagda ay apedda mangmangan dadapay
omin-inom ya men-as-asawa engganay
sinonggep da Noah isnan bapor. 39 Egayda
ninemnemnem nan ommat ken daida eng-
ganay linmayos nan batawa et nalimonda
am-in. Et awnit kaneg todi gedan nan
ommat no somagongak. 40 Tay isnan deey

ay timpo et no wada nan doway lalalaki
isnan payewda et maala nan esa dapay
mataynan nan esa. 41 Et no wada nan
doway babai ay menbaybayo et maala
gedan nan esa dapay mataynan nan esa.
42 Isonga mensasagana kayo ay kanayon
tay adiyo getken nan osto ay agew ay
omaliyan nan Apoyo.
43 Tay kaneg nan mangakew, no getken
nan akinbaey nan osto ay olas ay oma-
liyana et adi polos kaseyep ta adi makas-
gep nan mangakew. 44 Isonga dakayo abes
et masapol ay kanayon ay mensasagana
kayo tay maid mangtek no tongona nan
omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Luc. 12:41-48

45 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep
nan somagongana isnan batawa et kanana
en, "Nan matalek ya masilib ay baa et
siya nan pinilin nan apona ay mangipang-
pango isnan iib-ana ay baa ta siya nan
kigad ay mang-ited isnan kanenda. 46 Men-
gasing nan sanay baa isnan domatngan
nan apona no inikkana nan inbilina.
47 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et
gapo tay matalek siya et awnit siya nan
mangitalkan nan apoda isnan am-in ay
kowana. 48 Ngem nan adi katalek ay baa
et nenemnemena ay waay madmadney
nan somaaan nan apoda 49 isonga ngawi
nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa
ya aped makikikan isnan ipogaw dapay
menboteng. 50 Dat somaa nan apoda isnan
agew ay adi getgetken san baana. 51 Daet
dosaen nan apoda siya et itapina siya
isnan dosan nan aginsosolot ken Apo Dios
isnan kad-an nan pilmi ay ligat. Et men-ag-
ag-aga dapay men-oowakis isdi gapo isnan
pilmi ay ligatna."

25

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Sim-
poo Ay Bababassang

1 Dat itoloy Jesus et kanana en, "Iyaligko
nan ikkan di nakasagana ya nan egay is-
nan somagongak. Kanegda nan simpoo ay
bababassang ay mang-ala isnan silawda ta
enda sab-aten nan lalaki ay makiasawa.
2 Nan lima et adida osalen nan nemnemda
ngem nan lima et masilibda. 3 San lima
ay egay nang-osal isnan nemnemda et in-
meyda ay egayda inmaala is pondon di
silawda. 4 Ngem san lima ay masilib et in-
maalada is pondon di silawda. 5 Nalabiyan
ay inmey san lalaki ay makiasawa isonga
dadat mentom-e.
6 Tengan di labi esapay wada nan men-
bogaw ay mangwani en, 'Naay omali nan
makiasawa. Omaliyo sab-aten.' 7 Isonga
dat mabanangon san simpoo ay bababas-
sang et isaganada nan silawda. 8 Dat kanan
san limay maid pondoda isnan iib-ada ay
masilib en, 'Agtanyo kad dakami is tap-in
nan igasyo tay matmatdok nan igas nan
silawmi.' 9 Ngem sinmongbat san limay
masilib en, 'Adi kabalin tay adi omanay
nan pondomi ken datako am-in. Omey
kayo lomako isnan masapolyo.' 10 Dadat
omey. Wadada isnan daan dapay om-
dan san sesed-enda. Dat makkey san li-
may nakasagana ay makikan dat maem-
ban nan segpan.
11 Maaw-awni pay dat domateng san
limay en linmako is igas dadat menbo-
gaw isnan segpan et kananda en, 'Apo,
songgep kami kad.' 12 Ngem sinmongbat
san lalaki en, 'Adi kayo, tay adiyak get-
getken dakayo.' "
13 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en,
"Isonga masapol ay mensasagana kayo tay
adiyo getken nan agew ay omaliyak kasin."

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan
Kowan Di Ipogaw
Luc. 19:11-27

14 Dat itoloy Jesus ay mangwani en,
"Iyaligko kasin nan ommat isnan awni-
tak omaliyan. Kanegna nan inikkan nan
kadangyan ay ninsagana isnan omayana
isnan addawi ay ili. Esapay omey et in-
ayagana nan kabaabaana ta ibagana nan
ikkanda isnan gamengna. 15 Nan esang
et inagtana is limay libo ay siping, nan
maikadwa et doway libo ya nan maikatlo
et sinlibo tay sigon isnan kabaelan di
wasdin esa ken daida. Dat komaan san
kadangyan. 16 San naagtan is limay libo
et inigosyona ay dagos dat men-galansiya
is limay libo abes. 17 Siyang na gedan
nan inikkan san naagtan is doway libo et

doway libo abes nan galansiyana. 18 Ngem
san naagtan is sinlibo et inkaobna san in-
alana ta igagona.
19 Nabayag pay dat somaa san apoda
danat paayagan san deeyday baana ta
sootena nan inikkanda issan siping. 20 Dat
omey san naagtan is limay libo et kanana
en, ‘Apo, inagtam sak-en is limay libo et
naay gedan nan limay libo ay inyanakna.’
21 Dat kanan san apoda, ‘Gawis nan
inikkam. Tet-ewa ay matalekka ay baa.
Gapo tay matalekka isnan atiatik et
taptapiyak nan kalebbengam isnan ado ya
makigasingka isnan gasingko.’
22 Dat omey abes san naagtan is doway
libo et kanana en, ‘Apo, inagtam sak-en
is doway libo et naay gedan nan doway
libo ay inyanakna.’ 23 Dat kasin kanan
san apoda, ‘Gawis nan inikkam. Tet-ewa
ay matalekka abes ay baa. Gapo tay
matalekka isnan atiatik et taptapiyak abes
nan kalebbengam isnan ado ya makigas-
ingka gedan isnan gasingko.’
24 Dat abes omey san naagtan is sinlibo
et kanana en, ‘Apo, getkek ay makedseka
tay ap-apitem nan egaymo inis-ek dakapay
men-galansiyaan nan egaymo ninligatan.
25 Isonga daket ikaob nan sipingmo tay
omegyatak ken sik-a et naay isagongko et
ken sik-a nan sipingmo.’ 26 Dat kanan san
apoda en, ‘Ngawika is baa tay sadotka ay
pilmi. Getkem ay ap-apitek nan egayko
inis-ek ya men-galansiyaak nan egayko
ninligatan. 27 Ayta damen egay ngalod
inbangko tapno no somagongak damet is-
agong nan sipingko ya nan binisna?’
28 Danat kanan isnan tap-in di baana en,
‘Alaenyo san intedko ken siya ta itedyo
issan baa ay nakasimpoo ay libo. 29 Tay
nan matalek isnan naidya ken siya et mat-
aptapiyan pay is ad-ado ngem nan adi
katalek et olay nan atiatik ay wada ken
siya et mamaid. 30 Nan naay pay maid
silbina ay baa et itep-ayo isnan kad-an nan
menbolinget et men-ag-ag-aga dapay men-
oowakis isdi tay pilmi nan ligatna.’ ”

Nan Maodi Ay Kabanagan Di Kaipoi-pogaw

31 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Is-
nan omaliyak ay men-ali et mamakkey
nan aanghel ta maila nan kangaton Apo
Dios ken sak-en daket tomokdo isnan tok-
dowan di mentolay. 32 Dat madagop is-
nan sagangko nan am-in ay ipogaw is-
nan batawa. Daket mensiyanen daida
ay kaneg nan ikkan nan menpaspastol
ay mangisiyan isnan kalnilo isnan kald-
ing. 33 Daket ipaey nan ipogaw ay gawis
nan ogalida isnan makanawanko ya nan
ngawi nan ogalida et ipaeyko abes is-
nan makanigidko. 34 Daket kanan isnan
wada isnan makanawanko en, ‘Akayo tay
dakayo nan binadangan Amak ta maitapi
kayo isnan mentolayana ay naisasagana
enggana isdin naboliwan di batawa. 35 Tay
isdin naow-owatak ya naew-ewewak et
nangpakpakan kayo ya nangpap-ainom
kayo. Ya isnan inmay-ayak isdin il-iliyo et
sangsangailiyak dayopay inayagan kayet
sak-en isnan bab-aeyyo. 36 Et isdin ka-
maid badok et nangbadbado kayo gedan
ya nang-ay-ayowan kayo isdin nasaksaki-
tak dakayo pay inmal-ali ay nangtoytoya
isdin naibalbalodak.’ 37 Dat kanan san
gawis nan ogalida ken sak-en en, ‘Tong-
ona nan nang-ilaanmi ken sik-a ay maid
kanem ya inomem dakamit pinakan ya
pinainom sik-a? 38 Tongona nan nangsan-
gailiyanmi ya nangbadowanmi ken sik-a?
39 Tongona nan nasakitam ya naibalodam
dakamit omey ay makitoytoya ken sik-
a?’ 40 Sak-en ay ali et awnitak kanan ken
daida en, ‘Ibagak ken dakayo et tet-ewa
ay olay no nan kababaan ay mamati ken
sak-en nan nang-ikkananyo et kaneg sak-
en gedan nan naikkanana.’
41 Daket kanan abes isnan wada isnan
makanigidko en, ‘Komaan kayo tay dakayo
nan dosaen Apo Dios. Maitep-a kayo is-
nan apoy ay adi katkatey ay naisagana
ken Satanas ya nan baana ay aanghel ay
nangdokog ken Apo Dios. 42 Tay isdin
naow-owatak ya naew-ewewak et egay
kayo nangpakpakan ya nangpap-ainom.
43 Isdin sangsangailiyak et egay kayo nang-
ayag dakayo pay egay nangbadbado is-
din kamaid badok ya egay kayo nang-ay-
ayowan isdin nasaksakitak ya naibalbalo-
dak.’ 44 Dadat kanan en, ‘Apo, tongona
nan nang-ilaanmi ken sik-a ay naow-owat
ya naew-ewew ya sangsangailika daka-

pay ninlalabos, nasaksakit ya naibalbalod
damipay egay badangan sik-a?' 45 Daket
kanan ken daida en, 'Ibagak ken dakayo
nan tet-ewa et isdin nang-adyanyo ay
badangan nan kababaan ay mamati ken
sak-en et kaneg sak-en nan inadyanyo.'
46 Isonga datona nan omey isnan dosa ay
maid patenggana. Ngem nan gawis nan
ogalida et matagotagoda ken Apo Dios."

26

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Kinwas Jesus ay mangibaga is dana
isnan papasolotna danat kanan ken daida
en, 2 "Gegetkenyo ay isnan dowa ay agew
et omdan et nan Fiestan di Linmaosan di
Anghel. Isnan deey ay agew et sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et maitedak ay
mailansa isnan kros."
3 Isnan deey gedan ay timpo et naponok
isnan baey Caifas ay kangatowan ay padi
nan am-in ay menkangangato ay papadi
ya menlelebbeng ay aamam-a 4 ta men-
totyada isnan ikkanda ay mangdepap ay
mangpatey ken Jesus ay maid mangtek is
ipogaw. 5 Tay kananda en, "Adi mabalin
ay ikkan tako na isnan timpon di fiesta
modatya golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mar. 14:3-9; Juan 12:1-8

6 Issan kawad-an da Jesus id Betania
isnan baey Simon ay inpagawisna nan
kolitna 7 dadat mangan. Dat songgep
nan esay babai ay nananggen isnan gaw-
igawis ay palanggo ay kad-an di nangina
ay bangbanglo danat ibokbok am-in is-
nan olon Jesus. 8 Dat menkakaslat nan
papasolotna et kananda en, "Ayyew pay
na. Kawas nan bangbanglo. 9 No mailako
koma adi di et ado nan bayadna ay maited
isnan kodo." 10 Ngem getken Jesus nan
kankananda danat kanan, "Bay-anyo siya
tay gawigawis nan inikkana ken sak-en.
11 Olay ket wawawawada nan kodo ken
dakayo ngem sak-en et adiyak mabayag
ay makitetee ken dakayo. 12 Nan nangi-
bokbokana et isaganana nan awakko is-
nan maikaobak. 13 Osto nan ibagak ken
dakayo, olay no into nan maiwalasan nan
gawis ay damag isnan batawa et maipag-
pagtek abes nan inikkana ta kanemnem-
nemana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mar. 14:10-11; Luc. 22:3-6

14 Dat omey isnan menkangangato ay pa-
padi si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo
ya dowa ay pasolot Jesus 15 danat kanan,
"Kaat nan ilagboyo ken sak-en no itedko
si Jesus ken dakayo?" Dadat bilangen nan
tolompoo ay napateg ay pilak et itedda ken
siya. 16 Ninlogi isdi dat mennemnemnem
si Judas is gawis ay timpo is mangipadepa-
pana ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mar. 14:12-26; Luc. 22:7-20; Juan 13:21-30; 1 Cor 11:23-25

17 Isnan omona ay agew nan Fiestan
di Linmaosan di Anghel et siya nan
mangkakananda is egay kabobodan
ay tinapay ya siya gedan nan mang-
paltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan
din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan
di anghel isnan bab-aeyda id Egipto
tapno adina itapi ay mangpatey ken
daida. Inmey nan papasolot Jesus ay
mangsoot ken siya en, "Into nan laydem
ay enmi mangisaganaan isnan kanen tako
is fiesta?" 18 Dat kanan Jesus, "Omey kayo
isnan esay am-ama id Jerusalem dakayot
kanan ken siya en, 'Kanan nan Apo tako
en nganngani kano nan mateyana. Omali
kano siya ya dakami ay papasolotna isnan
baeymo ta isna nan mang-isdaanmi isnan
kalnilo.' " 19 Dat omey nan papasolotna
et ikkanda nan inbagana ken daida ay
mangisagana isnan kanenda.
20 Nasdem pay dat menlikob da Jesus
ya nan simpoo ya doway papasolotna.
21 Mangmanganda dat kanan Jesus ken
daida, "Ibagak ken dakayo en awnit isip-
sip nan esa ken dakayo sak-en." 22 Dadat
madanagan ay pilmi dadapay men-asisoot
en, "Ay sak-en ngen di mang-ikkan, Apo?"

23 Dat kanan Jesus, “Maid teken is mang-
ikkan nodi nan makisiwsiwsiw isnan ka-
nena ken sak-en isnan malakong. 24 Sak-
en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa
ay awnitak matey tay siya nan naisolat
id kasikasin ngem kaseseg-ang nan sanay
awnit mangisipsip ken sak-en. Gepgepes
et di egay kaiyanak siya.” 25 Dat kanan
Judas Iscariote, “Apo, ay sak-en nan mang-
ikkan is dana?” Dat kanan Jesus, “Sinoy
teken nodi sik-a?”
26 Mangmanganda pay laeng dat omala
si Jesus isnan tinapay et men-iyaman ken
Apo Dios danat amam-asen et idyana is-
nan papasolotna. Danat kanan, “Alaenyo
na ta kanenyo tay siya na nan awakko.”
27 Danat abes alan nan inomenda dat
men-iyaman ken Apo Dios. Danat idya
isnan papasolotna danapay kanan, “Omi-
nom kayo am-in. 28 Tay siya na nan basak
ay mangipaila isnan balo ay nakitolagan
Apo Dios isnan ipogaw. Ipailana nan men-
ayosan nan basak ay mang-owas isnan
basbasol nan ipogaw. 29 Et ibagak ken
dakayo en adiyak kasin omin-inom is basi
engganay kasin tako menkakadwa ay omi-
nom isnan balo ay basi isnan mentolayan
Amak id daya.”
30 Dadat menkanta ay mangdayaw ken
Apo Dios dadat bomala et omeyda isnan
bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

31 Isnan omay-ayanda dat kanan Jesus
ken daida en, “Isnan labi met laeng ay
naay et awnit lomayaw kayo am-in ay
mangtaynan ken sak-en. Et siya nan ma-
tongpalan nan naisolat isnan kalin Apo
Dios ay mangwani en, ‘Awnitko pateyen
nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et
maiwakatda am-in.’ ” 32 Dat itoloy Jesus
ay mangwani, “Ngem isnan matagowak et
awnitak omon-ona id Galilea daket sesed-
en dakayo.” 33 Dat kanan Pedro ken
Jesus en, “Olay no lomayaw am-in nan
iib-ak et adiyak kayet taytaynan sik-a.”
34 Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak ken sik-
a, esapay mentan-o nan manok is wak-
gat et mamitlo ay mangisotka en adika
mangtek.” 35 Dat kayet kanan Pedro, “Adi
polos mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay
no maitapiyak ken sik-a ay matey.” Et
paliso nan kinwanin nan am-in ay papa-
solotna.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mar. 14:32-42; Luc. 22:39-46

36 Dat omey si Jesus ya nan papasolotna
id Getsemani. Danat kanan ken daida
en, “Sosom-ed kayo isna ta omeyak
menlowalo isnan gaygay-edna issa.”
37 Inkawitna si Pedro ya nan sin-agi ay an-
ak Zebedeo. Dat liknaen Jesus nan pilmi
ay seg-ang isnan nemnemna gapo isnan
awnit ommat ken siya. 38 Danat kanan
ken daida en, “Pilmi nan seg-ang nan
nemnemko et nganngani ay omisokba.
Mentee kayo isna ta mangkakadwa kayo.”
39 Inaddawiyana bassit daida dat men-
lokbob et menlowalo ay mangwani en,
“Ama, no mabalin et kaanem koma nan
naay ligatko. Ngem baken kadi nan laydek
is matongpal nodi nan laydem.”
40 Dat somagong isnan kad-an san tolo
ay ib-ana danat ilan daida ay naseseyep.
Danat gidowen si Pedro et kanana en,
“Dakan adi makaitpe obpay ay makilowalo
is olay esa ay olas? 41 Makailanyo ay
gawis ya menlowalo kayo tapno adi kayo
kadolog ay menbasol tay kayat nan nem-
nemyo ay mang-ikkan isnan gawis ngem
nan awakyo et nakapsot.”
42 Dat kasin en menlowalo si Jesus ay
mangwani en, “Ama, no masapol ay lilik-
naek nan mendagsen ay ligat ay naay et
ikkak tapno maikkan am-in nan laydem.”
43 Idi kasin mensagong isnan kad-an nan
iib-ana danat ilan ay maseseyepda kasin
tay adida makaitpe isnan seyepda. 44 Dat
kasin taynan Jesus daida et omey men-
lowalo isnan maikatlo et paliso met laeng
nan linowalona.
45 Idi kasin mensagong danat ilan ay
daanda ay maseseyep danat kanan, “Ay
daan kayo pay laeng ay omiilleng ya
maseseyep aya? Inomdan et nan maitedak
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan manag-
basol. 46 Ibangonyo ta omey takot tay naay
omal-ali nan mangisipsip ken sak-en.”

Nan Nadpapan Jesus
Mar. 14:43-52; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng si Judas ay esa isnan simpoo ya doway papasolotna. Inpangolona nan adoado ay iib-ana ay inbaan nan menkangangato ay papadi ya aamam-an di Judio ay nananggen isnan ispada ya pato. 48 Esadapay omdan isnan kad-an da Jesus et inbagan Judas isnan iib-ana en, "Nan bisitowek et siya nan depapenyo." 49 Dat menneneknek si Judas ken Jesus et kanana en, "Apo," danat bisitowen siya. 50 Dat kanan Jesus ken siya en, "Sigi, gayyem. Ikamom ay mang-ikkan isnan ikkam." Dat depapen nan sosoldado si Jesus et ikaweda.

51 Dat asoten nan esay ib-an Jesus nan ispadana et menpingasana nan ingan nan esay baan nan kangatowan ay padi. 52 Ngem dat kanan Jesus ken siya en, "Isiklangmo nan ispadam tay nan mangos-osal isnan ispada et ispada met laeng nan mangpatey ken siya. 53 Ay adiyo getken ay no mendawatak is badang et ipaalin Amak nan adoado ay aanghel? 54 Ngem no ikkak di et adi matongpal nan naisolat isnan kalin Apo Dios en ommat."

55 Dat kanan Jesus isnan deeyda ay wada isdi en, "Aykeak pomatey ta menaalmas kayo ay mangdepap ken sak-en? Kaageagew ay tomotokdowak ay men-is-isolo isnan Templon Apo Dios et egay kayo nangdepdepap. 56 Ngem masapol ay ommat dana tapno maikkan nan insolat nan mamadto isnan kalin Apo Dios." Dat lomayaw am-in nan papasolotna et tay-nanda siya.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mar. 14:53-65; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

57 Dadat eyey si Jesus isnan baey Caifas ay kangatowan ay padi ay nadadagopan nan men-is-isolo isnan linteg ya aamam-an di Judio. 58 Omon-onod si Pedro ngem maiyaaddawi. Inomdanda pay isnan nangyanda ken Jesus dat makitokdo si Pedro isnan pantew ay kad-an di sosoldado tapno getkena nan ommat.

59 Dat men-anap nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-an di Judio is ikkanda ay mangipabasol ken Jesus tapno waday gapo ay ipapateyda siya. 60 Ngem maid maanapanda olay no ado nan en mangpabpabasol ken siya. Dat omey nan dowa ay lalaki 61 et kananda, "Kinwanin nan naay ay ipogaw ay mabalin ay bakasena nan Templon Apo Dios danat kasin kano kewasen ay mangsaad isnan maikatlo ay agew."

62 Dat tomakdeg nan kangatowan ay padi et kanana ken Jesus, "Ay maid isongbatmo isnan kinwanin nan mangipabasbasol ay naayda ken sik-a?" 63 Ngem aped igiginek Jesus. Dat kasin kanan nan kangatowan ay padi, "Isapatam isnan ngadan nan natatago ay Dios ta ibagam no sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios." 64 Dat kanan Jesus, "Tet-ewa nan kinwanim. Ngem ibagak ken dakayo ay no makwas na et ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomotokdo isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin ya maitaptapi isnan liboo ay magapo id daya." 65 Idi dinngen san kangatowan ay padi san kinwanin Jesus danat mensingat nan badona tay dadama nan ligetna danapay kanan, "Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basolna tay dinngeyo et ay apedna ipapangato nan awakna tay kankanana en siya nan Anak Apo Dios. 66 Ngan nan kananyo?" Dadat kanan, "Nakabasol adi et masapol ay matey."

67 Dadat tobbatobbaan dadapay tipatipaken nan angasna. Dat kanan san nangtipak ken siya, 68 "Sik-a ay Kristo kano. No tet-ewa ay mamadtoka, kadya ibagam no sino met laeng nan nangtipak ken sik-a."

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mar. 14:66-72; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

69 Daan ay tomotokdo si Pedro isnan pantew dat somag-en nan esay babai ay baan di padi et kanana, "Esaka samet ay iban Jesus ay iGalilea." 70 Ngem dat isot Pedro tay adoado nan ipogaw isdi et kanana, "Maid getkek isnan ibagbagam." 71 Dat

men-aton isnan malilingban. Dat abes ilaen nan esay babai ay baa danat kanan isnan lalalaki isdi en, “Ib-an Jesus sa ay iNazaret.” 72 Ngem kasin inisot Pedro et kanana en, “Isapatak ay adiyak getgetken si tosa.” 73 Maaw-awni pay dat kanan nan deeyday tomatakdeg isdi ken Pedro en, “Tet-ewa ay ib-ana sik-a. Adi mabalin ay is-isotmo tay mamagtek isnan menkalkaliyam.” 74 Dat kanan Pedro en, “Dosaen Apo Dios sak-en no menkamkampotak. Tet-ewa ay adiyak getgetken nan lalaki ay sana.”

Dat katanan-o nan manok. 75 Dat nanemnem Pedro san inbagan Jesus en, “Esapay mentan-o nan manok et nangisotka is mamitlo.” Dat dadama nan babawin Pedro issan nangisotana ken Jesus dat bomala et men-ogaog.

27

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mar. 15:1-2; Luc. 23:1-2; Juan 18:22-38

1 Kawakgatana dat mentotya nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a no ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus. 2 Dadat galoten nan ledengna esadapay eyey ken Pilato ay gobilnadol.

Nan Nateyan Judas
Apos. 1:18-19

3 Dat si Judas ay nangisipsip ken Jesus et menbabawi isnan ngawi ay inikkana issan nangtekana ay pateyenda et si Jesus. Danat isagong nan tolompoo ay siping isnan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a 4 danapay kanan, “Binmasolak tet-ewa tay insipsipko nan ipogaw ay maid basolna.” Ngem dadat kanan, “Ngan di ngotomi is inikkam. Kigadka adi.” 5 Dat men-ibkas Judas san siping isnan Templo dat komaan et omey mensakkey.

6 Dat pididen nan menkangangato ay papadi san siping et kananda en, “Iyadin nan linteg tako ay maitapi nan naay isnan siping di Templo tay naibayad isnan biyag di ipogaw.” 7 Dadat mentotya is mangosalanda issan siping dadat lakowan nan om-an nan esay men-al-alamid is banga ta maikak-aoban nan matey ay baken Judio. 8 Et nangadanan san deey ay om-a is om-a ay nabasaan enggana id wani tay nan siping ay inbayadda et bayad di biyag di ipogaw. 9 Siya na nan natongpalan din insolat din si Jeremias ay mamadton Apo Dios id sang-adom ay mangwani en,

“Inalada nan tolompoo ay siping ay osto
ay bayadna isnan panangkalkolon
di Judio 10 dadat lakowan nan om-an
di men-al-alamid is banga tay siya
di nan kinwanin Apo Dios en awnit
ommat.”

Nan Ninsootan Pilato Ken Jesus
Mar. 15:2-5; Luc. 23:3-5; Juan 18:29-40

11 Inyeyda si Jesus ken Pilato ay gobilnadol danat sooten ken siya en, “Ay sik-a nan alin di Judio?” Dat somongbat si Jesus et kanana en, “Osto nan kinwanim.”

12 Ngem olay no pabasbasolen nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et egay sinmongsongbat. 13 Isonga dat kanan Pilato en, “Ay adim dedengngen nan ipabasbasolda ken sik-a?” 14 Ngem egay sinmongsongbat si Jesus isnan adoado ay ipabasbasolda ken siya isonga am-amed nasdaaw san gobilnadol.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mar. 15:6-15; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

15 Tinew-en ay Fiestan di Linmaosan di Anghel et wada nan ogalida ay omipalobos nan gobilnadol is esay balod ay piliyen nan ipogaw. 16 Isnan deey ay timpo et wada nan kangadan is Jesus Barabas ay getgetken am-in nan ipogaw gapo isnan ngawi ay inik-ikkana. 17 Isonga isnan nadagopan nan ipogaw dat sooten san gobilnadol en, “Sino nan kayatyo ay ipalobosko? Ay si Jesus Barabas wenno si Jesus ay makwani en Kristo?” 18 Ngem gegetkena ay nan nang-itedanda ken Jesus is ken siya et gapo isnan apalda isnan inik-ikkan Jesus.

19 Daan si Pilato isnan pagbistaan dat wada nan bilin asawana ay mangwani en, “Adika makidosdosa isnan lalaki ay maid basolna. Tay isnan iitawko id labi et napaligatak maipanggep ken siya.”

20 Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et dinologda nan

kaipoipogaw ay mendawat ken Pilato ta si Barabas di palobosana dapay maipapatey si Jesus. 21 Ngem dat kasin sooten Pilato ken daida, “Sino ken datona ay dowa nan kayatyo ay palobosak?” Dadat kanan en, “Si Barabas.” 22 Dat kanan Pilato, “Ngan ngalod nan ikkak ken Jesus ay makwani en Kristo?” “Ipalansam isnan kros,” insongbatda. 23 Dat kasin kanan Pilato ken daida en, “Aytay? Ngan nan ngawi ay inikkana?” Dadat amed men-giyaw ay mangwani en, “Ipalansam isnan kros.”

24 Gintek Pilato ay maid teken is mabalin ay ikkana modatya am-amed mengalawngaw nan ipogaw isonga dat omala is danom et menboo isnan sagangda danapay kanan, “Siya na nan ikkak tapno ipailak ay maid bibiyangko isnan maipapateyan nan naay ipogaw nodi dakayo nan kigad.” 25 Dadat ibobogaw ay mangwani en, “Olay tay dakami ya nan aapomi nan manglikna no wada nan dosa isnan maipapateyana.” 26 Dat ipalobos Pilato si Barabas danapay ipabaig si Jesus danat ited isnan sosoldado ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus

Mar. 15:16-20; Juan 19:2-3

27 Dat isgep nan sosoldadon Pilato si Jesus isnan baey di gobilnadol et madagopda am-in ay sosoldado isdi. 28 Dadat kaanen nan badona et sokatanda is men-gadangdang ay kaneg nan badon di ali. 29 Dadat komawikaw is sibit et ipabedbedda ken siya. Dadat omipagen is pao ay kaneg nan ikakkan di ali. Dadat menpalintomeng isnan sagangna ay mangsayot ken siya ay mangwani en, “Madayaw kano nan alin di Judio.” 30 Dadat tobbatobbaan siya dadapay alan nan pao ay ginegen-ana et ibaigda isnan toktokna. 31 Idi nakwas nan mangsaysayotanda ken siya dadat kaanen nan men-gadangdang ay bado et ipabadoda kasin san sigod ay badona dadat eyey ay mangilansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

32 Isnan omay-ayanda et sinab-atda nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene dat ipapati nan sosoldado ay mangipaawit isnan kros Jesus. 33 Dadat itoloy engganay inomdanda id Golgota ay makwani en ingit di toktok. 34 Dadat painomen si Jesus isnan basi ay natapiyan is menpait ay agas ay mangpaon-onina isnan mensakit. Pinadasna ngem adyana ay manginom. 35 Dadat ilansa siya isnan kros. Dat menbobonot nan sosoldado ay mangbingay isnan badona. 36 Nakwas pay di dadat tomokdo ay mangseed isnan kateyana. 37 Inpaeyda isnan ngangatowen nan toktokna nan naisolat ay mangibaga isnan inpabasolda ken siya ay mangwani en, “Siya na si Jesus ay alin di Judio.” 38 Wada gedan nan doway mangakew ay inlansada isnan krosda isnan makanawan Jesus ya isnan makanigidna.

39 Nan lomal-aos et iwegwegda nan toktokda dadapay gilgilawen si Jesus 40 ay mangmangwani en, “Sik-a nan nangwani en bakasem nan Templon Apo Dios esakapay kasin esten isnan maikatlo ay agew. No tet-ewa ay sik-a met laeng nan Anak Apo Dios kadya isalakanmo nan awakmo ta lomayogka isnan krosmo.”

41 Paliso gedan nan ik-ikkan nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-an di Judio. 42 Kankananda en, “Insalakana kano nan tap-in di ipogaw ngem adi makaisalakan isnan awakna dapay siya kano nan alin di Judio. No lomayog siya isnan krosna id wani et mamati kami ay siya nan Kristo ay alin di Judio. 43 Talkena si Apo Dios kano isonga ilaen tako kadya no kayten Apo Dios ay mangisalakan ken siya. Tay kinkinwanina en siya nan tetewa ay Anak Apo Dios.” 44 Olay nan mangakew ay nailalansa isnan krosda et maitaptapida gedan ay makisaysayot ken siya.

Nan Nateyan Jesus

Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

45 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bomolinget nan batawa engganay inmalas tres isnan sedem. 46 Dat menbogaw si Jesus

ay mangwani en, “Eli Eli lama sabaktani.” Nan kayatna ay kanan et, “Apo Dios ay Diosko, aytay damen taynan sak-en.”

47 Et nan nangdedenge ay wada isdi et kananda en, “Kanegna ay-ayagan din si Elias.” 48 Dat ikakamon nan esa ay omala is galot et itab-awna isnan basi danat igalot isnan pao danat ipangato ken Jesus ta sop-sopana koma. 49 Ngem kinwanin nan iib-ana en, “Awnika od ta ilaen tako no omali si Elias ay mangisalakan ken siya.” 50 Dat kasin menbogaw si Jesus dat maoyos nan leng-agna.

51 Isnan Templo et nan menselelede ay koltina ay manglilingeb isnan nasantowan ay kowalto et aped mabisngat ay men-logi isnan ngato ay menpababa. Dapay menyegyeg et magpak nan dadadadakke ay bato. 52 Dat malokatan nan lil-iyang ay naikaoban nan natnatey ay ipogaw Apo Dios et matagoda kasin 53 dadat taynan nan naikaobanda. Issan natagowan kasin Jesus dadat omey id Jerusalem et adoado nan ipogaw ay nang-ila ken daida.

54 Nan kapitan ya nan sosoldadona ay mangbanbantay ken Jesus et liniknada nan yegyeg ya inilada nan am-in ay in-ommat dat dadama nan egyatda. Dadat kanan en, “Tet-ewa obpay ay Anak Apo Dios siya.” 55 Wadada gedan nan ado ay bababai isdi ngem egayda sinmag-en. Daida nan naknakkey ya nangbadbadang ken Jesus isdin nagapowana id Galilea. 56 Et nan iib-ada et da Maria Magdalena ya si Maria ay inan da Santiago ken Jose ya nan asawan Zebedeo.

Nan Naikaoban Jesus

Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

57 Nasdem pay dat omdan si Jose ay iyArimatea ay esay baknang ya pasolot Jesus. 58 Dat omey ken Pilato ay mang-dawat isnan awak Jesus. Dat ibilin Pilato ta itedda. 59 Dat omey si Jose ay mang-ala isnan awak Jesus et bongonena isnan balo ay galot. 60 Danat eyey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal. Nan bato ay naay et siya nan awnitna koma maikaoban no matey. Danat seyatan is dakkel ay bato nan segpana dat komaan. 61 Si Maria Mag-dalena ya nan ib-ana ay Maria et wadada isdi ay tomotokdo ay mangsasagang isnan segpana.

Nan Mangbanbantay Isnan Naikaoban Jesus

62 Kawakgatana ay Sabado et obayan di Judio dat omey nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo ken Pilato 63 et kananda, “Apo, ninemnemmi nan inbagan san deey managkampot esapay matey en isnan maikatlo ay agew et kasin matago kano. 64 Isonga gawis no bomilinka is omey mangbantay isnan naikaobana eng-gana isnan maikatlo ay agew. Tay waay awnit omey nan papasolotna ay mang-ala isnan awakna dadat aped kanan en kasin natago. No siya na nan ommat et maam-amed nan komampotanda mo isdin damo.”

65 Dat kanan Pilato, “Owen, ayaganyo ngalod nan sosoldado isdi ta bantayanda ay gawis.” 66 Isonga dat omey nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et estenda ay gawis san seyatna dada-pay malkaan tapno getkenda no waday mangkaan isnan bato ay segpan dadat komaan dapay mataynan nan sosoldado ay menbantay.

28

Nan Kasin Natagowan Jesus

Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-9

1 Nakwas nan obayada ay Sabado dat omey da Maria Magdalena ya nan esay kangadan is Maria isnan naipay-an Jesus isnan wisngit di Domingo. 2 Dat meny-egyeg is napigsa dat wada nan anghel Apo Dios ay nagapo id daya ay nang-olin isnan bato ay segpan danat tokdowan. 3 Mensilsilang nan angasna ya mapomap-olaw nan badona. 4 Issan nang-ilaan nan menbanbantay ken siya dadat menpayeg-peg gapo isnan dadama ay egyatda dadat matomba ay kaneg natey.

5 Dat kanan san anghel isnan iinin-a id isdi en, “Adi kayo omegyat. Getkek ay an-anapenyo si Jesus ay nailansa isnan kros 6 ngem maid siya isna tay kasin natago ay kaneg din inbagana ken dakayo. Akayo

isna ta ilaenyo nan nangipopodanana.
7 Dakayot ikamo ay omey ay mangibaga
isnan papasolotna en tet-ewa ay kasin
natago si Jesus et inmon-ona et id Galilea
et sayo ilaen id isdi. Adiyo kalkalingkingan
nan inbagak ken dakayo."
8 Dadat bomala ay dagos. Omeegyatda
ngem wada abes nan gasingda. Dadat
tomagtag ay omey mangibaga isnan pa-
pasolot Jesus. 9 Ngem isnan mentagtagta-
ganda dat sab-aten Jesus daida et kanana
en, "Menlamlamnin kayo." Isnan nang-
ilaanda ken siya dadat menpalintomeng
ay dagos isnan sagangna ay mangdayaw
ken siya. 10 Dat kanan Jesus ken daida
en, "Adi kayo omegyat. Enkayo ibaga is-
nan bebsatko ta omeyda id Galilea ta men-
asiila kami id isdi."

Nan Inbagan Nan Menbanbantay

11 Issan kinmaanan san iinin-a dapay
abes omey nan tap-in di menbanbantay
id Jerusalem ta ibagada isnan menkan-
gangato ay papadi nan am-in ay inom-
mat. 12 Daet madagop nan menkangan-
gato ay papadi ya nan aamam-a et men-
totyada is ikkanda. Dadat agtan is siping
san deeyda ay menbanbantay 13 et ibagada
ken daida en, "Siya na nan kananyo is-
nan ipogaw, 'Naseseyep kami dat omali
nan papasolot Jesus isnan tengan di labi et
alaenda nan awak Jesus.' 14 No dengngen
nan gobilnadol nan naay et kigad kami
tay dakami nan mangtoya ken siya tapno
maid dosayo."
15 Dat alaen san menbanbantay san
siping et tongpalenda nan naibilin ken
daida. Isonga enggana id wani et siya nan
maipagpagtek isnan Judio.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papa-solotna

Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

16 Inmey nan simpoo ya esa ay papasolot
Jesus id Galilea isnan esay bilig ay inbagan
Jesus ay mangsab-atana ken daida. 17 Issan
nang-ilaanda ken siya dadat dayawen.
Ngem nan tap-ina et kanegda adi mamati
ay siya si Jesus. 18 Dat somag-en si Jesus
ken daida et kanana, "Naited ken sak-en
nan am-in ay kabaelan id daya ya isnan
batawa. 19 Isonga omey kayo isnan kaipoi-
pogaw isnan am-in ay il-ili isnan batawa
ta isolowanyo daida tapno mamatida ken
sak-en. Dakayot bonyagan daida isnan
ngadan Ama ya is ken sak-en ay Anakna
ya isnan Ispirito Santo. 20 Isolowanyo
ay gawis daida tapno tongpalenda am-in
nan inbagak ken dakayo. Ya adiyo kalka-
lingkingan ay wadaak ken dakayo ay eng-
enggana."

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Marcos

Nan Maipanggep Isnan Insolat Marcos

Nan logiyan nan insolat Marcos et kanana en, “Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios.” Inpailan Marcos isnan naay nan panakabalin Jesus ya nan kalebbengana ay nagapo ken Apo Dios. Mapaneknekan dana isnan inikkan Jesus ay men-isolo, isnan makapakaanana isnan anito ay nangkapet isnan ipogaw ya nan naka-pakawanana isnan basbasol di ipogaw. Nan pangwanin Jesus isnan awakna et siya nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay inmali ay napaligatan isnan mang-itedana isnan awakna tapno maisalakan am-in ay mamati ken siya isnan basbasolda.

Am-amed nan nangsodokan Marcos isnan inik-ikkan Jesus mo nan kinkin-wanina ya insolsolona. Inbagana nan atik ay maipanggep ken Juan ay Men-bongonyag ya nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana danat dagos ay sodoken nan mangpagawisan Jesus isnan masaksakit ya nan nin-isolsolowana. Nan papasolot Jesus et ginmag-awis nan nang-awatanda ken siya ngem nan deeyday mang-adi ken siya et am-amedda inaamis siya. Isnan kombosna et ibagana nan naodi ay nintetean Jesus isnan naay ay batawa ay nan nateyana isnan kros ya nan kasina natagowan.

Wada nan naitapi ay waay baken si Mar-cos nan nangisolat et siya nan 16:9-20.

Nan wada isna

Nan login nan gawis ay damag 1:1-13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 1:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 10:1-52
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 11:1-15:47
Nan kasin natagowan Jesus 16:1-8
Nan ninpail-ilaan Jesus ya nan sin-magongana id daya 16:9-20

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbon-bonyag

Mat. 3:1-12; Luc. 3:1-18; Juan 1:19-28

1 Naay nan gawis ay damag ay
maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo
Dios. 2 Nan logiyana et kaneg din insolat
Isaias ay mamadton Apo Dios id sang-
adom isnan nangwaniyan Apo Dios isnan
Anakna en,

“Wada nan ibaak ay omon-ona ay
mangisagana isnan daanem isnan
omayam. 3 Et siya nan wada
isnan bilbilig ay mangibogbogaw en
isaganayo nan daanen nan Apo tako
ay awnit omali. Pagawisenyo nan
daan ay mendaanana.”

4 Et natongpal di tay inmey si Juan is-
nan bilig ay nin-isolsolo ya ninbonbonyag.
Kankanana, “Masapol ay dokoganyo nan
basbasolyo dakayopay menpabonyag tay
siya nan kailasinan nan ninbabawiyanyo
tapno pakawanen Apo Dios dakayo.”

5 Dat omey nan adoado ay i Judea
ya i Jerusalem ay mangdenge ken Juan.
Dadat ibaga nan basbasolda tapno ma-
pakawanda ken Apo Dios dadapay men-
pabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jor-
dan.

6 Nan badon Juan et inabe ay dotdot di
camel ay badon di kodo ya kodil nan ba-
likesna ya nan menkatagona et dodon ya
dilo. 7 Siya na nan kinwanina, “Wada nan
wedweda mo sak-en ay omon-onod et gapo
isnan kawedwedana et adiyak maibilang
ay mangkaan isnan sapatosna. 8 Danom
nan ibonyagko ken dakayo. Ngem siya
nan awnit mangibonyag ken dakayo isnan
Ispirito Santo.”

Nan Nabonyagan Jesus Ya Nan Nang-doldologan Satanas Ken Siya

Mat. 3:13-4:11; Luc. 3:21-22, 4:1-13

9 Issan menbonbonyagan Juan dat wada
si Jesus ay nagapo id Nazaret ay ili is-
nan probinsiya ay Galilea ay omey men-
pabonyag ken siya isnan ginawang di Jor-
dan. 10 Nakwas pay ay mabonyagan si
Jesus dat domaka isnan danom et ilaena ay
mapewak id daya dat lomayog nan Ispirito
Santo ken siya ay kaneg kalapati. 11 Dat

kanan Apo Dios, “Sik-a nan Anakko ay lay-laydek. Men-galalasingak gapo ken sik-a.”

12-13 Dat dagos ay ipangon nan Ispirito Santo si Jesus isnan bilig ay kad-an di ayawan dat mentetee isdi is epatpoo ay agew. Isnan kakad-ana isdi et pinadpadas Satanas ay mangdoldolog ken siya ngem egay patpatiyen Jesus siya. Wadada nan aanghel ay mangbadang ken Jesus.

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mat. 4:12-22; Luc. 4:14-15, 5:1-11

14 Naibalod et si Juan dat omey si Jesus id Galilea ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. 15 Kanana en, “Inomdan et nan osto ay timpo tay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patiyenyo nan ibagbagak ay gawis ay damag.”

16 Issan mendad-aanan Jesus isnan benget di baybay id Galilea et inilana nan doway sin-agi ay da Simon ken Andres ay mensidsidok isnan baybay tay siya nan oblada. 17 Dat kanan Jesus ken daida, “Akayo ta maitapi kayo ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios.” 18 Dadat taynan ay dagos nan sidokda et makkeyda ken siya.

19 Ginmaygay-edda dat ilaen Jesus da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo ay mang-es-eset isnan sidokda isnan bangkada 20 dat ayagan Jesus daida da-dat taynan da Zebedeo ya nan men-ob-oblaenda et makkeyda ken Jesus.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Luc. 4:31-37

21 Inmey da Jesus id Capernaum. Sin-abado nan obayan di Judio isonga isnan Sabado dat omey da Jesus isnan sinagoga dat men-isolo siya. 22 Nasdaaw nan nang-denge isnan insolsolona tay naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo isnan lin-teg dapay maila nan kabaelan Jesus isnan ikkana ay men-isolo.

23 Sinonggep isnan sinagoga nan am-ama ay kinapet di makedse ay anito dat menbogaw 24 ay mangwani, “Jesus ay iN-azaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan napateg ay inbaan Apo Dios.” 25 Ngem dat kanan Jesus issan anito, “Igiginekmo. Taynam bawet si tosa.” 26 Dat menkedas san ipogaw dapay men-oowakis nan anito ay mangtayan ken siya. 27 Nasdaaw nan nangiila dadapay men-asikwani, “Ay ngan ngen nan wada ken tosa? Ay balbalo sa is solsolo? Dan kabaelana ay mangbilin isnan anito et patiyenda?”

28 Dat masodsodok isnan kailiili id Galilea nan inik-ikkana ay kaskasdaaw.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Luc. 4:38-41

29 Kinmaan da Jesus isnan sinagoga et makkey da Santiago ken Juan dadat omey am-in isnan baey da Simon ken Andres. 30 Nan katogangan Simon et inpopodana tay menpodpodot dadat ipagtek ay dagos ken Jesus. 31 Dat sag-enen Jesus san in-ina et gen-ana nan ledengna ay mangpatokdo dat maganawis siya. Dat bomangon et pakanena daida.

32 Isnan sedemna dat iyey nan kaipoi-pogaw nan am-in ay masaksakit ya nan deeyday kinapet di anito. 33 Nab-on nan am-in ay omili isnan pantew nan baey da Simon 34 dat pagawisen Jesus nan wada nan sakitda danapay pakaanen nan anito issan kinapetda. Inyadina pay nan koma-liyan nan anito ta bakenda is mangipagtek ay siya nan nagapo ken Apo Dios.

Nan Nin-isolowan Jesus Id Galilea
Luc. 4:42-44

35 Isnan tan-o dat bomangon si Je-sus et omey isnan bilig ay menlowalo. 36 Bomangon pay da Simon dadat ilaen ay maid si Jesus isonga dadat omey anapen siya. 37 Das-anda pay dadat kanan ken siya, “An-anapen nan kaipoipogaw sik-a.” 38 Dat kanan Jesus, “Entako et isnan tap-in di ili ta men-isolowak abes isdi tay siya nan gapo ay inmaliyak.”

39 Dadat omey isnan il-ili id Galilea et men-isolo si Jesus isnan kasinasinagoga danapay pakaanen nan kaanianito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Luc. 5:12-16

40 Dinmateng nan esay nakolit isnan
kad-an Jesus dat menpalintomeng ay
menseg-ang en, “Apo, getkek ay kabae-
lam ay mangkaan isnan sakitko no kay-
atmo.” 41 Naseg-ang si Jesus danat gen-
an siya danapay kanan, “Kayatko ay
maagasanka.” 42 Dat dagos ay makaan
nan kolitna. 43 Ngem esanapay papikaen
siya et binilina omon-ona 44 ay mangwani,
“Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a.
Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan
padi damet idya nan limosmo ay mapalti
ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan
nan ipogaw ay ginmawiska.”
45 Ngem sinodokna kayet et naiwala-
gawag nan inommat ken siya. Siya et di
nan gapo ay adi menlanoy nan songgepan
Jesus isnan il-ili. Isonga isnan ilit nan
inmay-ayana ngem in-inmey kayet nan
ipogaw ken siya ay nagapo isnan kailiili.

2

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Luc. 5:17-26

1 Nallos nan kaat ay agew dat somagong
da Jesus id Capernaum et nindinamag is-
nan ipogaw ay sinmaada. 2 Dat madagop
nan kaipoipogaw engganay maid tean olay
isnan segpan ya nan pantew. Dat isolon Je-
sus nan gawis ay damag ay maipanggep is-
nan mentolayan Apo Dios. 3 Dat domateng
nan epat ay nang-aatangay isnan lalaki
ay napalalais. 4 Ngem adida makasag-
en ken Jesus tay napno nan baey isonga
dadat ikay-at isnan atep. Dadat lokawan
nan babatogen Jesus et oy-oyenda nan
abek ay nangipopodanana isnan sagang
Jesus. 5 Getken Jesus ay talkenda siya
isonga danat kanan issan napalalais en,
“Gayyemko, napakawan et nan basolmo.”
6 Wadada isdi nan men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios ay mangnemnemnem en,
7 “Sino pay na? Aytay dan iyiison tona nan
awakna ken Apo Dios dapay kedkedeng si
Apo Dios is makapakawan is basol?”
8 Ngem getken Jesus nan nenemne-
menda danat kanan, “Ngan nan apedyo
nemnemnemen? 9 Ay ngan nan nalaklaka
ay kanan, nan ‘Mapakawan nan basolmo’
wenno nan, ‘Ibangonmo. Alam nan
dayonmo ta somaaka.’ 10 Ngem gapo tay
adiyo patiyen et paneknekak ngalod ken
dakayo ay wada nan kalebbengak isnan
batawa ay mangpakawan is basol tay
sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in
di Ipogaw.” Isonga danat kanan isnan
napalalais en, 11 “Ibangonmo. Alam nan
dayonmo ta somaaka.”
12 Dat bomangon et alaena nan dayona
daet bomala. Am-in san wada isdi ay
nangiila et nasdaawda dadat daydayawen
si Apo Dios ay mangmangwani, “Kedengna
is nakail-an tako is makapabangon is na-
palalais.”

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Luc. 5:27-32

13 Inmey kasin si Jesus isnan benget
di baybay dat madagop nan ipogaw
danat isolowan daida. 14 Maaw-awni
pay dat mendaan si Jesus et ilaena nan
mensingsingil is bowis ay anak Alfeo ay
si Levi ay mangitotokdo isnan kabay-
bayadan di bowis. Dat kanan Jesus ken
siya en, “Omalika ta maitapika ken sak-
en.” Daet tet-ewa omonod et maitapi ken
siya.
15 Inmey da Jesus isnan baey da Levi ay
makikan dat domateng nan ado ay ib-an
Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-
in di managbasol ay makikan gedan tay
ado nan inmon-onod ken Jesus ay kaneg
datona. 16 Nan ib-an di Fariseo ay men-
is-isolo isnan linteg et inilada si Jesus ay
makikikan isnan mensingsingil is bowis ya
isnan tap-in di managbasol. Dadat sooten
isnan papasolot Jesus, “Dan makikikan
nan apoyo isnan sanada ay mensos-owitik
ay mensingsingil is bowis ya nan manag-
basol?”
17 Dinngen Jesus nan kankananda danat
songbatan isnan pangngalig et kanana en,
“Nan ipogaw ay maid sakitda et adida
masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay
mensakit et daida nan makasapol isnan
doktol. Isonga inmaliyak isnan batawa

tapno badangak nan mangtek ay nakabasolda ngem baken nan mangnenemnem en gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe

Mat. 9:14-15; Luc. 5:33-35

18 Isnan namingsan et nintepe nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ya nan papasolot nan Fariseo tay menngilinda. Dat wada nan omey ken Jesus ay mangsoot, "Dan dakami ya nan Fariseo et mentepe kami dapay nan papasolotmo et adida menteptepe?"

19 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna. Et kanana, "Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin tay adi mentepe nan nadkat no daan nan nadawak ken daida. 20 Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo

Mat. 9:16-17; Luc. 5:36-39

21 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, "Maid mangitakop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan takop et amamed mabisngat nan natakopan. 22 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas."

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya

Mat. 12:1-14; Luc. 6:1-11

23 Issan esay Sabado ay obayan di Judio et indaan da Jesus isnan paypayewan dat menlosing nan papasolotna is kotimenda. 24 Dat kanan nan Fariseo ken Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkan nan papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay lawen nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"

25 Dat kanan Jesus, "Aytay dayon pabasolen daida? Ay egayyo polos binasa nan inikkan da David isdin linmayawanda isdin timpon padi Abiatar? 26 Naowaowatda isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida."

27 Danat itoloy ay mangwani, "Egay aped boliwen Apo Dios nan ipogaw ta matongtongpal nan obaya nodi sinapona nan obaya pala isnan ipogaw ta waday omillenganda. 28 Et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan isnan obaya."

3

1 Kasin inmey si Jesus isnan sinagoga danat ilan nan nabingoy ay am-ama. 2 Wada isdi nan mangkayat ay mangidalom ken Jesus isonga sis-iimenda siya mo agasana san nabingoy tapno pabasolenda siya tay law-enda nan men-obla isnan obaya ay olay nan men-agas. 3 Dat kanan Jesus issan nabingoy, "Omalika isna." 4 Danat sooten isnan deeyday ipogaw, "Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenno kawasen?" Ngem apedda igiginek.

5 Dat mainge si Jesus isnan nang-ilana ay maid somongbat ken daida tay ikekedseda ngem seg-angana met laeng daida. Danat kanan isnan nabingoy, "Oyadem nan ledengmo." Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et. 6 Dat komaan nan Fariseo et enda makitoya isnan papasolot Ali Herod mo ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Inmayan Nan Kaipoipogaw Isnan Benget Di Baybay

* **2:22** Ilaem Mat. 9:17.

7 Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna
isdi dadat omey isnan benget di baybay.
Et inmonod ken daida nan adoado ay i
Galilea ya i Judea. 8 Adoda ay i Jerusalem
ya iyIdumea. Wada pay nan nagapo is-
nan bas-ang nan ginawang ay Jordan ya
nan i Tiro ya i Sidon. Inmonodda tay
didinngeda nan am-in ay inik-ikkan Jesus.
9 Gapo tay adoado nan ipogaw et inbagan
Jesus isnan papasolotna ta isaganada nan
bangka isnan danom ay tomokdowana ta
adi lipiten di kaipoipogaw. 10 Tay inagasan
Jesus nan adoado ay ipogaw isonga men-
innipit nan mensaskit ay omey manggeen
ken siya ta moke makaan nan sakitda.
11 Issan nang-il-an nan kinapet di anito ay
ipogaw si Jesus dadat menpalintomeng ay
mangibogbogaw en, “Sik-a nan Anak Apo
Dios.” 12 Ngem binilin Jesus nan deeyday
anito ta adida ipagtek siya.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:1-4; Luc. 6:12-16

13 Isnan namingsan et tinmikid si Je-
sus isnan bilig danat ayagan nan tap-in di
ipogawna. Omeyda pay 14 danat piliyen
nan simpoo ya dowa ay nginadnana is
apostolis. Danat kanan, “Pinilik dakayo
ay makitee ken sak-en. Awnitak bab-
aaen dakayo ta enyo ibagbaga nan gawis
ay damag 15 dakpay idya ken dakayo nan
kabaelan ay mangipakaan isnan anito.”

16 Datona nan simpoo ya dowa ay
pinilina. Si Simon ay nginadnan Jesus
is Pedro, 17 nan dowa ay an-ak Zebedeo
ay da Santiago ken Juan ay nginadnan
Jesus is Boanerges ay makwani en an-
ak di kido 18 ya si Andres, si Felipe,
si Bartolome, si Mateo, si Tomas ya si
Santiago ay anak Alfeo, si Tadeo ya si
Simon ay mangisaksakit isnan ilida 19 ya si
Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken
Jesus.

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mat. 12:22-32; Luc. 11:14-23

20 Nakwas di dat somaa da Jesus et
madagop kasin nan ipogaw isonga maid
wayada ay mangan. 21 Dinngen pay nan
ag-ina ay adi mangmangan si Jesus da-
dat omey ayagan koma siya tay wada
nan mangmangwani en naong-ong siya.
22 Wadada abes nan nagapo id Jerusalem
ay men-is-isolo isnan linteg ay mangmang-
wani en, “Linoganan Satanas ay apon di di-
monyo et siya nan nang-idya isnan kabae-
lana ay mangipakpakaan isnan anito.”

23 Dat ayagan Jesus nan deeyday ipogaw
dat men-apat ay mangwani, “Ayke sapeen
Satanas nan awakna met laeng? 24 Iyalig
tako isnan sinpangbon. No mensaspe
nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-
ombonanda. 25 Kaneg abes nan sinbaey ay
no maid olnosda et mabokada. 26 Isonga
adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-
aana tay getkena ay no isapena daida
awnit mamaid nan tolayna.”

27 Dat itoloy Jesus ay mensodok ta
ipagtekna en napigpigsa nan panaka-
balina mo si Satanas. Kanana, “Nan
mangakew et adi mabalin ay songgep
isnan baey nan napigsa ay ipogaw ay
mang-ala isnan napateg ay kowana no
adina omon-ona ogden siya tapno mabalin
ay alaena nan kayatna.

28 Tet-ewa nan kanak ken dakayo,
mabalin ay mapakawan am-in nan bas-
basol di ipogaw ken Apo Dios ya nan
kankananda ay ngawi maipanggep ken
siya 29 ngem nan komalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo et adi
mabalin ay mapakawan ay eng-enggana.”
30 Siya di nan songbat Jesus tay wada nan
mangwani en nan kabaelana et baken nan
Ispirito Santo is nang-idya nodi si Satanas.

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna

Mat. 12:46-50; Luc. 8:19-21

31 Dat domateng da inan Jesus ya nan
bebsatna. Wadada isnan pantew dadat
ipaayag si Jesus. 32 Dat kanan nan ipogaw
ay manglilikob ken siya, “Wada da inam ya
nan bebsatmo isnan pantew ay mangpaay-
ayag ken sik-a.” 33 Dat kanan Jesus, “Owen,
ngem sinoda pay nan inak ya nan beb-
satko?” 34 Danat tamaangen nan deey-
day tomotokdo danapay kanan, “Ilanyo,
naayda nan kanegko ina ya bebsat 35 tay

am-in nan mamati dadapay ikkan nan layden Apo Dios et kanegko gedan ina ya bebsat."

4

Nan Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Luc. 8:4-15

1 Kasin nin-isolo si Jesus isnan benget di baybay daet madagop nan kaipoipogaw isonga tinmokdo si Jesus isnan bangka ay wada isnan danom dapay nan kaipoipogaw et wadada isnan benget di baybay. 2 Adoado nan insolon Jesus isnan pangngalig. Dat men-isolo et kanana, 3 "Dengngenyo pod. Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a. 4 Idi insapowakna nan bonobon dat maekdag nan tap-ina isnan daan dat topken nan koyat. 5 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dadat dalas ay tomobo 6 ngem idi naagewanda dadat maango tay nalabaw nan linmamotanda. 7 Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda isonga egayda bomgas. 8 Nan tap-ina et naekdagda isnan gawis ay lota dadat tomobo dadapay menliliton et bomgasda am-in. Wada nan binomgas is sin-gagsot, nan tap-ina et sag-eenempoo ya nan tap-ina et sagtotlompoo. 9 Dakayo ay mangdedenge isnan sodokko et dengngenyo no waday ingayo."

10 Kinmaan nan adoado ay ipogaw dapay san deeyda ay simpoo ya dowa ay papasolot Jesus ya nan tap-in di ipogaw ay nabay-an et inpootda ken Jesus no ngan nan kayat ay kanan nan sinodokna. 11 Dat kanan Jesus, "Owen, naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Ngem isnan tap-ina et pangngalig nan ikikkak ay mangisolo ken daida. 12 Isonga iilanda ngem adida getken nan tet-ewa ya dedengngenda ngem adida maawatan tay adyanda ay somagong ken Apo Dios ta mapakawan nan basolda."

13 Danat sooten ken daida, "Ay adiyo es maawatan nan naay sinodokko? Into pay ngalod esayo ikkan ay mang-awat isnan tap-in di sodsodok? Nan kanan nan sinodokko et siya na. 14 Nan kalin Apo Dios et siya nan inbonobona. 15 Nan daan ay natekdagan di bonobon et siya nan kaneg nan ipogaw ay mamannge isnan kalin Apo Dios dat omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adina patiyen. 16 Nan kabatbatowan et kanegna nan mangdenge ya mengasgasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios 17 ngem adi lomamot isnan nemnemna isonga patiyena is sin-awyan danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina. 18 Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan mangdenge isnan kalin Apo Dios 19 ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya nan men-gasgasingana is nenemnemena dapay omanap kayet is tap-in di mangipagasing ken siya. Isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et kalingkingana. 20 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan kaad-adon nan gawis ay ikikkana et siya nan kaneg nan begasna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Luc. 8:16-18

21 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No pasgedan tako nan silaw, ayke tako ippey isnan timba wenno isnan silok di kama? Ipatang tako adi tapno makasilaw. 22 Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit magtek met laeng. 23 Dakayo ay mangdedenge, dengngenyo ngalod no waday ingayo.

24 Masapol ay ikkanyo nan dinngeyo tay no siya nan ikkanyo et am-amed mataptapiyan nan panang-awatyo isnan dengdengngenyo. 25 Tay nan mamati isnan isolsolok ta maawatana et taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et olay nan atiatik ay getkena et mamaid."

Nan Ikkan Nan Mentolayan Apo Dios Ay Somika
Mat. 13:31-35; Luc. 13:18-19

26 Kasin ninsodok si Jesus ay mangwani, "Nan ikkan nan mentolayan Apo Dios ay

somika et kaneg nan ikkan di esek ay tomobo ay adi kagtek. 27 Tay no epdas inisek di ipogaw et kigad san esek ay tomobo tay olay no ngan di ik-ikkan san nin-esek ay maseyep wenno bomangon siya et tomobo kayet nan inis-ekna ay adi kagtek nan inikkana ay tinmobo. 28 Nan lota nan makigad isnan am-in ay tomobo. Bomgi nan esek dat tomobo dat maliton dat bomgas. 29 Mo pay mensedang dat kanan nan nin-esek, 'Entako men-ani.' "

30 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Naay nan kaiyaligan nan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya. 31 Nan kanegna et nan kateteenan ay bowa. 32 Ngem no naisek dat tomobo et siya nan kadakkelan ay kaiw isonga malilinongan nan bomaey ay koyat."

33 Adoado nan kaneg tona ay sinodsodok Jesus isnan ipogaw maipanggep isnan kalin Apo Dios. Insolona isnan getkena ay mabalin ay maawatanda. 34 Maid polos nin-isolowana ay egay ninpangngalig. Ngem no makekedengda isnan papasolotna danat ikwani am-in nan kayatna ay kaliyen ken daida.

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Luc. 8:22-25

35 Nagisbet pay dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Entakot isnan bas-ang nan baybay."

36 Dadat taynan nan adoado ay ipogaw et menloganda issan bangka ay nintotokdowan Jesus et omeyda am-in. Wada gedan nan tap-in di bangka ay nangboboweg ken daida. 37 Dat domateng nan napigsa ay dagem dat menkeyasaw nan danom et maisepyat isnan bangka et ngan-ngani ay malimonda. 38 Dapay maseseyep kayet si Jesus isnan solin di bangka ay ninpopongan. Dadat bangonen ay mangwani, "Apo, ay maseseyepka kayet dapay naay malimon tako?"

39 Dat bomangon si Jesus et bilinena nan dagem ya danom ay mangwani, "Ikineyo." Dat ikin-en nan dagem dapay omneng nan danom. 40 Danat kanan isnan papasolotna, "Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan talekyo ken sak-en."

41 Nasdanasdaawda isnan inikkana dadat men-asikwani, "Manakabalin obpay si tona tay tongpalen nan dagem ya nan danom nan kanana."

5

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Luc. 8:26-39

1 Inomdan da Jesus isnan demang di baybay isnan lakon di Geraseno 2 et issan dinmakaanda isnan bangka dat sab-aten nan am-ama ay kinapet di anito. 3 Tawaw nan inidyada ken siya isonga nan lil-iyang ay kad-an di natey nan nintet-eeana. Maiwed makaikawe ken siya olay mo kawalanda. 4 Namin ado ay binalbalodda nan ledengna ya nan sikina ngem apedna soksokpoten nan kawal di ledengna danapay engewen nan balod di sikina. Maiwed makaipakin-e ken siya. 5 Inagew ya linabi ay menbogbogaw isnan liyang ya nan bilig dapay apedna tegtegtegen nan awakna is bato.

6 Issan nang-il-ana ken Jesus et naiyaaddawi siya isonga dat tomagtag et en ninlokbob isnan sagang Jesus. 7-8 Dat kanan Jesus, "Sik-a ay anito, taynam siya." Dat menbogaw san am-ama, "Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom ken sak-en? Maseg-angka ta adika mangdosdosa." 9 Dat sooten Jesus isnan anito, "Sino nan ngadanmo?" Dat kanan nan anito, "Nan ngadanko et Linibo tay adoado kami." 10 Dat menseg-ang nan kaanianito ta adina palayawen daida isnan lakon di ili ay deey.

11 Adoado ay beteg nan mangmangan isnan deey pondag 12 isonga dat kanan nan anito ken Jesus, "Ipalobosmo ta nan deeyday beteg nan kaptenmi." 13 Dat ipalobos Jesus et taynanda san am-ama et kaptenda nan kabetebeteg. Dat kanega naong-ong san kabetebeteg et asida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag am-in isnan baybay et malimonda. Waay doway libo nan kabibilang san beteg ay natey.

14 Dat maboka nan menbanbantay isnan kabetebeteg dadat asitatagtag ay omey mangibaga isnan kailiili. Dat omey san

deeyday nangdenge ta ilaenda mo ngan nan inommat. 15 Dadat datngan da Jesus dadapay ilaen san am-ama ay kinapet di anito ay ninbabado dadlo dapay ginmawis nan nemnemna. Dadat menkakikibtot. 16 Dat sodoken san nang-ila nan inommat isnan am-ama ya nan kabetebeteg ken daida. 17 Dadat ipapati ay komaan da Jesus isnan ilida gapo isnan inommat.

18 Sinmagong pay da Jesus isnan bangkada dat menseg-ang nan am-ama ay kinapet di anito ken Jesus ta makkey koma ken daida. 19 Ngem dat iyadin Jesus et kanana, "Somaaka bawet ta ibagam isnan agiyo nan gawis ay inikkan Apo Dios ya nan nangseg-angana ken sik-a."

20 Dat somaa san am-ama et ipagtekna isnan lakon di Decapolis nan inikkan Jesus ken siya. Et nasdaaw am-in nan ipogaw.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina
Mat. 9:18-26; Luc. 8:40-56

21 Issan nanggedangan da Jesus isnan baybay ay omey isnan demangna et nadagop nan adoado ay ipogaw isdi. 22 Dat domateng nan am-ama ay kangadan is Jairo ay esay apon di sinagoga. Inmey ken Jesus dat menpalintomeng isnan sagangna 23 et menseg-ang ken siya en, "Apo, matmatey nan anakko. Omalika kad ta gen-am siya ta gomawis."

24 Dat makkey si Jesus dapay omononod kayet nan kaipoipogaw ay mang-al-alibongbong ken siya.

25 Wada gedan nan in-ina isdi ay egay somalsaldeng nan basana is simpoo ya doway tew-en. 26 Dadama ay naligatan isnan adoado ay nang-ag-agas ken siya et naamin nan kokwana dapay kayet adi kaagasan nan sakitna nodi ket aped masepsep. 27 Dinngena nan damag ay maipanggep ken Jesus isonga dat omey isnan dodokogan Jesus danat sikgaden nan badona. 28 Tay kanana isnan nemnemna en, "Olay no apedak sikgaden nan badona et gomawisak."

29 Idi sinikgadna nan badon Jesus dat masanaldeng nan basana danat liknaen ay nakaan nan sakitna. 30 Dat liknaen abes Jesus ay wada nan pinagawis nan panakabalina danat sagongen nan kaipoipogaw et sootena, "Ay sino nan nangsikgad isnan badok?" 31 Dat kanan nan papasolotna, "Iilam ay kaipoipogaw nan mang-al-alibongbong ken sik-a. Damen kayet sooten mo sino nan nangsikgad isnan badom?" 32 Ngem nintamaang kayet ay mangimatmaton mo sino nan nangsikgad ken siya. 33 Gintek san in-ina nan inommat isnan awakna dat omey ay menpaypayegpeg is egyatna. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus et ibagana nan tet-ewa. 34 Dat kanan Jesus ken siya, "Ina, ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-en. Somaaka ay menlamlamnin tay adi kasin somagsagong nan sakitmo."

35 Daan ay mentoytoya da Jesus issan in-ina dat domateng nan nagapo issan baey Jairo et kananda ken siya, "Somaa tako bawet Jairo, ta adim taktaken nan Apo tako." Danat getken ay natey et san anakna.

36 Ngem dinngen Jesus san kinwanida danat kanan ken Jairo, "Adika menseseg-ang. No waday talekmo ken sak-en et awnit gomawis siya."

37 Kedeng da Pedro ya nan sin-ag-i ay da Santiago ken Juan is pinakkeyna ken siya. 38 Idi inomdanda isnan baey Jairo dadat dengngen nan ngalawngaw ya nan agan di ado ay ipogaw. 39 Dat songgep si Jesus et kanana ken daida, "Dakayon menngalawngaw ya men-ag-aga? Egay katey nan sana ay onga nodi aped maseseyep."

40 Dadat sayoten siya isonga dat pabalaen Jesus daida danat ayagan san tolo ay papasolotna ya nan sin-asawa ay kaanak issan onga et omeyda isnan kad-an san onga. 41 Dat gen-an Jesus nan ledeng san onga danapay kanan isnan kalida, "Talita kom." Nan kayatna ay kanan et, "Ibangonmo ay anakko."

42 Dat mabanangon san babassang ay simpoo ya dowa nan tew-ena et mendaan. Dat masdamasdaaw nan kaipoipogaw. 43 Dat ipoot Jesus ken da amana ya nan inana ta adida ap-apaten isnan ipogaw danapay ibaga en pakanenda san onga.

6

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mat. 13:53-58; Luc. 4:16-30

1 Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna
isdi dadat somaa isnan ilina. 2 Isnan
Sabado dat men-isolo si Jesus isnan sina-
goga et masdaaw nan adoado ay wada isdi
ay nangdedenge dadat kanan, “Into nan
aped nang-alaan tona isnan isolsolona?
Into ngen nan inikkana ay nang-ala isnan
silibna? Kaskasdaaw pay am-in nan ik-
ikkana. 3 Ay baken kad siya san alawagi
ay anak Maria ya besat da Santiago, Jose,
Judas ya si Simon? Wada pay nan bebsatna
ay bababai id isna.” Isonga dadaet adi
mamati ken siya.

4 Dat kanan Jesus ken daida, “Am-
in ay ipogaw et patpatgenda nan ma-
madto ay bakenda kailiyan ngem nan
osto ay kailiyanda et adi patpatgen nan
kakailiyana ya nan pangbona ya nan
bebsatna.”

5 Gapo tay adida mamati ken siya et egay
omipaila si Jesus is ado ay kaskasdaaw.
Kedeng nan atiatik ay masasakit ay ma-
mati ken siya is ginen-ana ta makaan nan
sakitda. 6 Nasdaaw si Jesus tay adi patiyen
nan ipogaw siya.

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Simpoo Ya Dowa Ay Papasolotna
Mat. 10:5-15; Luc. 9:1-6

Inmey si Jesus isnan kailiili ay men-
is-isolo 7 danat ayagan nan simpoo
ya dowa ay papasolotna et ibaana
daida ay sindodwa et inagtana daida
is panakabalin ay mangipakaan is an-
ito. 8 Danat ibaga ken daida ta kedeng
nan soksokodda is gegen-anda isnan
menbaatanda. Adida mensengsenget,
mensangsangi ya adida omikawkawit is
siping 9 ya adida omikawkawit is men-
sokatanda ya sapatos. 10 Kinwanina pay
ken daida en, “No waday mangsangaili ken
dakayo isnan baeyda dakayot adi men-at-
aton engganay taynanyo nan ili ay deey.
11 Ngem no adida idnge dakayo isnan ili
ay omayanyo dakayot komaan dayopay
pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta
ipailayo ay adyanda nan isoloyo.”

12 Dat omey nan papasolotna ay man-
gibagbaga isnan ipogaw ta dokoganda nan
basbasolda. 13 Inpakaanda nan adoado
ay anito dadapay lanaan nan wada nan
sakitda ta pagawisenda daida.

Nan Nateyan Juan ay Menbonbonyag
Mat. 14:1-12; Luc. 9:7-9

14 Gintek et am-in nan ipogaw nan
ik-ikkan Jesus tay nasodsodok isonga
dinngen et Herod ay alin di Judio nan
maipanggep ken Jesus. Wada nan nang-
wani, “Nan naay ipogaw et si Juan ay
din ninbonbonyag ay kasin natago isonga
mabalin ay ik-ikkana nan kaskasdaaw.”
15 Nan tap-in di ipogaw abes et kananda en
siya si Elias ay kasin natago. Nan tap-ina
et kananda en si Jesus et mamadton Apo
Dios ay kaneg nan deeyda ay mamadto id
kasin.

16 Ngem isnan nangdedengngan Herod
isnan inikkan Jesus danat kanan, “Nan
ipogaw ay deey et si Juan ay pinapotok ay
kasin natago.”

17-18 Kinwanin Herod di tay siya nan
nangipabalod ken Juan id kasin tay iniyaw
Juan siya isnan nang-asawaana isnan ay-
dona ay si Herodias dapay daan nan
asawana ay innodin Herod ay si Felipe.
19 Isonga dat nakaliget si Herodias ken
Juan et laydena ay ipapatey siya. Ngem
adi mabalin 20 tay iyegyat Herod od si
Juan tay getkena ay gawis nan kaipogaw
Juan isonga inbalbaliwana. Makokolkol
nan nemnem Herod no dedengngena nan
kankanan Juan ngem laydena kayet ay
dengngen. 21 Dat omdan nan agew ay
lagsakanda nan naiyanakan Herod danat
paayagan am-in nan oopisyal ya nan ap-
apon di soldado ya nan kakadangyan id
Galilea. Et siya nan nawayaan Herodias ay
mangipapatey ken Juan 22 tay dat songgep
nan anak Herodias ay babassang ay men-
sala. Dat gomasing da Herod ya nan ib-
ana isonga danat kanan isnan babassang,
“Ngan nan laydem? Ibagam ta idyak ken
sik-a.” 23 Dalos ninsapata ay mangwani,
“Olay ngan di ibagam et idyak olay mo nan
kagedwan di kinakadangyanko.”

24 Dat bomala nan babassang et sootena
ken inana en, “Ay ngan di dawatek?” Dat

kanan inana en, “Nan olon Juan ay Menbonbonyag nan dawatem.”
25 Dat ikakamon tet-ewa san babassang ay songgep et ibagana ken Herod en, “Laydek ay paiyalim nan olon Juan ay Menbonbonyag ay napapalato.”
26 Menseseg-ang nan ali ngem gapo tay adoado nan nangdedenge isnan sapatana et mabain ay teknena nan kinwanina. 27 Isonga dagos ay binaana nan esay soldado ta alana nan olon Juan. Dat omey et potowana nan olon Juan isnan pagbalodan. 28 Danat ippey nan olo isnan palato et idyana isnan babassang danat es idya ken inana. 29 Idi dinngen nan papasolot Juan nan inommat dadat omey alaen nan awakna et ikaobda.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

30 Sinmagong nan papasolot Jesus ay binaana dadat ibaga am-in nan inik-ikkanda ya nan insolsoloda. 31 Dat kanan Jesus ken daida, “Ikekedeng tako ay omey isnan maid ipogaw ta omilleng kayo is sinawyan.” Tay adoado nan om-omey isnan kad-anda et maid wayada is ikkanda ay mangan. 32 Dadat menlogan isnan bangka ta makekedengda koma isnan omayanda.
33 Ngem inmamatonan kayet nan ado ay ipogaw nan ninlologan isnan bangka isonga dadat tomagtag ay magapo isnan il-ilida et las-iyanda daida et omon-onada isnan omayan da Jesus. 34 Idi domaka da Jesus dadat ilaen nan kaipoipogaw dat maseg-ang ken daida tay kanegda kalnilo ay maid mang-ay-ayowan ken daida. Danat ilogi ay men-isolo et adoado nan insolsolona ken daida. 35 Masdem pay dat omey nan papasolotna ken siya ay mangwani, “Naay masdem datakopay wada kayet isnan pondag. 36 Ibagam et ken datona ta was-in omey isnan naisagsag-en ay il-ili ya isnan bab-aey isnan ilit ta enda lomako is kanenda.” 37 Ngem kinwanin Jesus ken daida, “Dakayo nan mangpakan ken daida.” Dadat sooten, “Ay enkami lomako is tinapay is pasal di dowanggasot ay ipakanmi ken daida?” 38 Danat sooten ken daida, “Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo? Kadya enkayo ilan.” Enda pay ilan dadat kanan, “Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada et kedeng.”
39 Danat patokdowen nan kaipoipogaw isnan logam et malikobda. 40 Nalikob nan tap-ina is sin-gagsot ya nan tap-ina is sinlil-mampoo. 41 Dat alan Jesus san limay tinapay ya nan doway ikan dat mentangad id daya et men-iyaman ken Apo Dios. Danat amam-asen et idyana isnan papasolotna et iwatwatda. Danat es ipawatwat nan ikan ken daida. 42 Dadat mangan am-in et nabsogda 43 dapay napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan tinogopda ay nabay-an ay tinapay ya ikan. 44 Waay limay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay kaibilang nan oongong-a ya bababai.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Juan 6:16-21

45 Nakwas di dat ibagan Jesus isnan papasolotna ta menloganda isnan bangka ta omon-onada ay omey isnan demangna ay id Betsaida ta danapay es pasaaen nan ipogaw ay nadadagop isdi. 46 Nakapakadada pay ken siya dat omey si Jesus isnan bilig ta menlowalo. 47 Nalabi et dapay daan nan papasolotna isnan tengan di baybay ya si Jesus et daan es isnan bilig. 48 Dat ilan Jesus daida ay adida makaipadaan isnan bangka tay napigsa nan dagem. Natan-o pay dat mendaan si Jesus isnan danom ay mangsab-at ken daida. Laosana koma daida 49 ngem inilada siya ay mendad-aan isnan danom dat palalo nan egyatda tay kananda en waay anito. Dadat kabanogaw 50 is egyatda issan nang-il-anda am-in ken siya. Ngem dat komali si Jesus ken daida ay mangwani, “Laton, laton sa. Sak-en na. Adi kayo omegyat.”
51 Dat somakyat isnan bangka et kasanaldeng nan dagem. Dadat am-amed masdaaw 52 tay adida maawatan nan kabaelan Jesus olay no inilada nan inikkana ay nangipaad-ado isnan tinapay tay adida makaipasnek ay gawis isnan nemnemda.

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret
Mat. 14:34-36

53 Nakagdangda pay et omdanda isnan
dagan di Genesaret dadat ipad-an nan
bangkada isnan lota isnan benget di bay-
bay. 54 Issan dinmakaanda dat inmato-
nan ay dagos nan ipogaw si Jesus 55 dadat
asitatagtag isnan bab-aey ay kad-an di
masakit ta dangeyenda daida ay mangyey
isnan olay intoy getkenda ay kad-an Jesus.
56 Et olay mo into nan omayan Jesus ay
dadakkel ay ili wenno baban-eg ya olay mo
isnan bab-aey isnan ilit et inyeyda kayet
nan masaksakit isnan malkitan di ili ay
inmayana. Dadapay menseg-ang ken siya
ta olay kedeng nan benget nan badona is
sikgaden nan masaksakit daet am-in ay
nangsikgad et ginmawisda.

7

Nan Nateknan Nan Insolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mat. 15:1-9

1 Nakilikob ken Jesus nan deeyda Fariseo
ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo
id Jerusalem. 2 Dadat ilaen ay egay nin-
boo nan tap-in di papasolot Jesus esada-
pay mangan ay kaneg nan ogalin di Ju-
dio. 3 Tay nan Fariseo ya nan tap-in di
Judio et adida mangan no adida menboo
omon-ona ta makaan nan lawada tay siya
nan ogalin din alal-apoda. 4 Nan esa
pay et adida kanen nan minalkitanda eng-
ganay owasanda omon-ona. Et wada pay
nan nateketeken ay ogalida isnan mang-
owasanda isnan tasa ya nan banga ya nan
kandiloda. 5 Isonga san deeyda ay Fariseo
ya nan men-is-isolo isnan linteg et kin-
wanida ken Jesus en, “Dan adi tongpalen
nan papasolotmo nan ogalin di alal-apo
tako? Tay manganda dapay adida menboo
omon-ona dapay lawa.”

6 Dat kanan Jesus ken daida, “Tet-ewa
nan kalin Apo Dios ay maipanggep ken
dakayo ay aginsosolot ken siya isnan inpa-
solatna ken Isaias id sang-adom ay mang-
wani en,

‘Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda
sak-en isnan kalida ngem addaad-
dawi nan nemnemda ken sak-en.
7 Maid kapaayan nan mangday-
dayawanda ken sak-en tay nan
isolsoloda et nan aped bilin di
ipogaw dadat aped kankanan en
siya nan lintegko.’

8 Et tet-ewa ay ik-ikkanyo nan insolat
Isaias ay naay tay baybay-anyo nan linteg
Apo Dios tapno tongpalenyo nan isolon
nan aped ipogaw.”

9 Danat itoloy ay mangwani, “Ipipinoyo
ay mangisiksikap isnan kaadyan nan lin-
teg Apo Dios ta nan ogaliyo nan ik-ikkanyo.
10 Tay inbagan din si Moses isdin in-
pasolat Apo Dios ken siya en, ‘Masapol
ay tongpalenyo da amayo ken inayo,’ ya
kanana gedan en, ‘Nan komali is ngawi
isnan amana wenno inana et maipapatey.’
11 Ngem nan apedyo isolsolo et kananyo en
mabalin ay alaen nan ipogaw nan ibadan-
gna koma isnan amana ya inana dat men-
lason ken daida en, ‘Korban nan naay,’
et siya nan mangwaniyana en intedna et
san inalana ken Apo Dios. 12 No siya
di nan ikkana dayot tet-ewa itan-oy nan
adina et mangbadangan ken da amana.
13 Isnan mang-ik-ikkananyo is dana et dok-
dokoganyo nan linteg Apo Dios tay nan
isolsolon di ipogaw nan apedyo tongtong-
palen ya ado pay nan kaneg tona ay ik-
ikkanyo.”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mat. 15:10-20

14 Kasin inayagan Jesus nan ipogaw
danat kanan ken daida, “Am-in kayo et
dengngenyo ta maawatanyo nan ibagak.
15 Baken nan songgep isnan topek di
ipogaw is mangipangawi ken siya nodi
nan bomala isnan topekna. 16 Dakayo ay
mangdedenge et dengngenyo no waday
ingayo.”

17 Dadat taynan nan ipogaw et
songgepda isnan baey. Dat sooten nan
papasolotna no ngan nan kayat ay kanan
san kinwanina. 18 Danat kanan, “Ay
adiyo es maawatan? Ay adiyo getken
ay baken nan songgep isnan topek di
ipogaw is mangipangawi ken siya?
19 Tay
nan makan et baken nan nemnemna is
omayana nodi omey isnan egesna dat
bomala kasin.” Isnan nangwaniyan Jesus
isdi et siya nan mang-itdowana en maid
lawa isnan makan.

20 Danat itoloy ay mangwani, “Nan
ngawi ay kali ay bomala isnan topek
ya nan ngawi ay ikkana et siya nan
mangipangawi isnan ipogaw. 21 Tay nan
nemnem di ipogaw nan magapgapowan
nan am-in ay dakes ay ik-ikkana ay
kaneg nan lomalaki ya nan mamabai,
nan mangakew, nan pomapatey, nan
makikamkamolala, 22 nan men-ag-agom
ya nan am-in ay natkenatken ay sokil.
Magapo am-in dadi isnan nemnem. Wada
abes nan men-al-allilaw, nan somisikap,
nan men-ap-apal, nan men-ap-apos, nan
men-et-etek ya nan adi mang-osal isnan
nemnemna. 23 Datona am-in nan ngawi ay
ik-ikkan di ipogaw ay magapo isnan nem-
nemda et siya dana nan mangipangawi
isnan ipogaw.”

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio

Mat. 15:21-28

24 Kinmaan si Jesus isdi dat omey isnan
sakop di Tiro. Dat songgep isnan esay baey
tay adina layden ay waday mangtek isnan
kad-ana tasiyay makailleng ngem adi ka-
balin ay men-gago. 25 Wada nan esay in-
ina isdi ay kinapet di anito nan anakna ay
babai. Issan nangdengngana ay wada si
Jesus isdi dat omey menpalintomeng isnan
sagangna. 26 Baken Judio san in-ina tay
id Fenisia id Siria nan ilina ngem ninseg-
ang kayet ken Jesus ta pagawisena nan
anakna.
27 Ngem dat kanan Jesus, “Masapol ay
mangan nan an-ak omon-ona tay baken
osto no maipakan nan kanen di an-ak is-
nan aso.” 28 Naawatan nan in-ina nan
kinwanina ay masapol ay badangana nan
Judio esanapay badangan nan tap-in di
ipogaw isonga danat kanan, “Owen Apo,
ngem olay nan aso et kanenda nan kamo-
gay nan an-ak.” 29 Dat kanan Jesus, “Osto
nan insongbatmo. Somaaka tay kinmaan
nan anito et ginmawis nan anakmo.”
30 Dat somaa nan in-ina et datngana nan
anakna ay maseseyep isnan kama tay tet-
ewa ay tinaynan nan anito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Awew

31 Tinaynan Jesus id Tiro danat laosan
id Sidon ya id Decapolis et omey kasin
isnan baybay id Galilea. 32 Dat wadada
nan mangyey isnan am-ama ay awew da-
dat menseg-ang ken Jesus ta gen-ana siya.
33 Dat ayagan Jesus san awew et omeyda
ay dowa isnan kamaid ipogaw. Dat pay-
en Jesus nan gomotna isnan ingan san am-
ama dat mentobba danat kapposen nan
dilan san am-ama. 34 Dat mentangad id
daya et menpog-es danapay kanan isnan
kalida, “Eppata.” Nan kayatna ay kanan et
makadngeka.
35 Dat tet-ewa makadnge ya makadiladil
dapay domawes nan menkaliyana. 36 Dat
ibilin Jesus ta adida sodsodoken nan in-
ommat. Ngem am-amedda sodsodoken
nan inik-ikkana. 37 Nasdanasdaaw san
nangdedenge dadat kanan, “Ay-ay. Gaw-
igawis am-in nan ik-ikkana. Olay nan
natoweng et makadngeda ya nan omel et
makakalida.”

8

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw

Mat. 15:32-39

1 Isnan namingsan ay agew et kasin
nadagop nan adoado ay ipogaw ken Jesus
dat naamin nan kanenda. Dat ayagan Je-
sus nan papasolotna et kanana ken daida,
2 “Maseg-angak isnan ipogaw ay naayda
tay tolo ay agewda isna dapay naamin et
nan baonda. 3 No ipasaak daida dadapay
egay nangan et waay maolawda is owatda
isnan daan dapay addaaddawi nan saaen
nan tap-ina.” 4 Dat kanan nan papasolotna,
“Into pay nan mang-al-an tako is makan
isnan naay bilig?” 5 Dat kanan Jesus, “Kaat
nan tinapay ay wada ken dakayo?” “Pit-
pito,” kinwanida.
6 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw
danat alaen san tinapay et men-iyaman
ken Apo Dios danat amam-asen danat
ipawatwat isnan papasolotna ta kanen san
kaipoipogaw. 7 Wada gedan nan nagabis
ay baban-eg ay ikan. Dat men-iyaman ken
Apo Dios danat ipawatwat es isnan kaipoi-
pogaw. 8-9 Waay epat ay libo nan kabibi-
langda ay nangan dadapay nabsog. Dadat
togopen nan nabay-an et napno nan pito
ay lowa. Danat pasaaen nan kaipoipogaw.

10 Dat menlogan da Jesus isnan bangka et
omeyda isnan sakop di Dalmanuta.

Nan Nindawatan Nan Fariseo Ken Jesus Is Kaskasdaaw

Mat. 12:38-42, 16:1-4

11 Dinmateng nan Fariseo ay mensoot
ken Jesus ta padpadasenda siya. Kananda
en omipaila is kaskasdaaw ay mangipaila
ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios.
12 Ninpog-es si Jesus danat kanan, "Dan
aped is kaskasdaaw nan dawdawaten nan
ipogaw id wani ay timpo? Tet-ewa nan iba-
gak ay maid polos maipaila is kaskasdaaw
ken dakayo."

13 Dat taynan et da Jesus daida isdi
dadapay kasin menlogan isnan bangka et
omeyda isnan demangna.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo

Mat. 16:5-12

14 Kinalingkingan nan papasolot Jesus
ay omala is baonda et es-esa ay tinapay
nan inkakawitda isnan bangka. 15 Dat
bagbagaan Jesus daida ay mangwani,
"Makail-ilanyo nan bobod Herod ya nan
deeyda ay Fariseo." 16 Dat men-asikwani
nan papasolotna en, "Waay kinwanina
di tay kinalingkingan tako ay omala is
baon." 17 Gintek Jesus nan kankananda
danat kanan, "Dayon aped ap-apaten
nan kamaid di baonyo? Ay adi kayo
kayet maawatan nan kabaelak? Ay
maid maiyoloyo? 18 Wada nan iilanyo
dayopay adi maimatonan. Wada nan
dedengngenyo dayopay adi maawatan. Ay
kinalingkinganyo 19 din limay tinapay ay
inpaad-adok ta komdeng isdin limay libo
ay ipogaw? Kaat ay lowa din nangtogopa-
nyo isdin nabay-an?" "Simpoo ya dowa,"
kinwanida.

20 "Din pay es pito ay tinapay ay inpaad-
adok ta komdeng isdin epat ay libo ay
ipogaw et kaat ay lowa din nabay-an
isdi?" "Pito ay lowa," kinwanida. 21 Danat
kanan, "Ay adiyo kayet maawatan ay
baken makan nan kankanak nodi nan
baken osto ay isolsolon di Fariseo?"

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakowap

22 Inmey da Jesus id Betsaida dat wada
nan nangyey ken siya isnan kowap dadat
menseg-ang ta kapposena nan matana ta
makaila. 23 Dat pedngen Jesus et ipang-
ona isnan benget di ili. Dat tobbaan Je-
sus nan matana danat kapposen. Danat
sooten, "Ay waday mailam?" 24 Daet men-
tamaang san kowap danat kanan, "Wada.
Iilak nan ipogaw ngem kanegda kaiw ay
mendad-aan." 25 Dat kasin kapposen Jesus
nan matana. Dat menbotag san kowap et
pinmat-a dadlo nan iilaena. 26 Dat pasaaen
Jesus ay mangwani, "Somaaka ngem adika
somagsagong isnan ili ay tinaynanta."

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mat. 16:13-20; Luc. 9:18-21

27 Inmey si Jesus ya nan papasolotna
isnan kailiili id Cesarea Felipe. Issan
nindad-aananda dat sooten Jesus en, "Ay
ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-
en?" 28 Dadat kanan, "Wada nan mang-
wani en sik-a din si Juan ay Menbon-
bonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda
en sik-a din si Elias dapay kanan nan tap-
ina en sik-a nan esa isdin tap-in di ma-
madton Apo Dios." 29 Dat sooten Jesus
ken daida, "Dakayo pay abes, ay ngan
nan pangwaniyo ken sak-en?" Dat kanan
Pedro, "Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios
ay inbagana en awnit omali ay men-apo."
30 Dat bilinen Jesus daida ta adida ibagbaga
isnan olay sino ay ipogaw.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana

Mat. 16:21-23; Luc. 9:22

31 Inlogin Jesus ay men-isolo ken daida
ay masapol ay mapaligatan siya ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw tay nan aamam-an
di Judio ya nan menkangangato ay pa-
padi ya nan men-is-isolo isnan linteg et
awnit adyanda siya dadapay ipapatey siya
ngem is katlon di agew et matago kasin.
32 Inpootna pay ay mangibaga. Dat ipagay-
ed Pedro siya et yamyamana si Jesus gapo
isnan inbagana ken daida. 33 Dat menligos
si Jesus danat ilan nan papasolotna dana-
pay abes yamyaman si Pedro et kanana,
"Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin
Satanas. Nan ninemnemmo et baken adi

si Apo Dios is nagapowana nodi isnan ipogaw."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Luc. 9:23-27

34 Dat ayagan Jesus nan papasolotna ya nan ado ay ipogaw et kanana ken daida, "No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay kaneg natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en. 35 Tay nan mangnemnemnem isnan awakna et kedeng et awnit matey met laeng. Ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag et olay no matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios. 36 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa isnan am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi. 37 Tay maid polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna. 38 Ngawingawi nan ipogaw id wani tay ado nan mangdokdokog ken Apo Dios. Isonga no sinoy mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes adyan daida isnan omaliyak ay mangipaila isnan kangatok ya nan kangaton Ama ya nan kaangheanghelna."

9

1 Danat kanan pay ken daida, "Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan mento-layana."

Nan Nateknan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-13; Luc. 9:28-36

2 Nallos nan enem ay agew dat ayagan Jesus da Pedro ken Santiago ya si Juan danat ipango daida isnan atakdag ay bilig. Dat tomeken nan kaiilaan Jesus ken daida 3 et pinmolapolaw ay sinmilang nan badona ay maid is-isona isnan batawa 4 dat menpaila da Elias ken Moses ay makitoytoya ken Jesus. 5 Dat kanan Pedro ken Jesus, "Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is toloy bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa." 6 Ngem apedna kinwani di tay pilmi ay nasngangda et adina getken nan kankanana. 7 Dadat malilingban isnan liboo dadat dengngen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Si tona nan Anakko ay laylaydek. Dengngenyo nan kankanana." 8 Dat menpangatamaang da Pedro ngem daet nakekedeng si Jesus ay maid da Elias ken Moses.

9 Issan lomaylayoganda issan deey ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en, "Adiyo polos ibagbaga nan inilayo engganay kasinak matago." 10 Egayda sinodsodok ngem asida popoot mo ngan nan kankanana ay kasina matagowan. 11 Dadat sooten abes ken Jesus en, "Dakan kanan en kasinka matago dapay kanan nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en masapol ay omon-ona ay omali si Elias mo si Kristo?" 12 Dat kanan Jesus, "Tet-ewa ay omali omon-ona si Elias ta isaganana nan am-in. Ngem ayta ngalod dan naisolat isnan kalin Apo Dios en masapol ay mapaligatanak ya maamisak? 13 Ibagak ken dakayo ay epdas inmali si Elias ngem inikkan nan deey-day ipogaw nan kinaykayatda ken siya tay pinateyda ay kaneg nan naisolat id kasin ay ommat ken siya."

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-21; Luc. 9:37-43

14 Sinmagong da Jesus issan kad-an san tap-in di papasolotna dadat ilaen ay adoado nan ipogaw dapay makisongsong-bat nan men-is-isolo isnan linteg issan deeyday papasolot Jesus. 15 Kaanila nan ipogaw ken Jesus dadat nasdaaw dadapay tomagtag ay mangsab-at ya mangtoya ken siya. 16 Dat kanan Jesus ken daida, "Ngan nan mangsongsongbatanyo ken da todi?" 17 Dat kanan nan esay am-ama, "Apo, iyalik koma ken sik-a nan naay anakko tay wada nan anito ay mang-om-omel ken siya. 18 No kapten san anito siya danat tokangen et omosab nan topekna dat menngilet nan bab-ana dapay komenteg nan awakna. Inbagak isnan papasolotmo en pakaanenda nan anito ngem adida kabaelan." 19 Dat kanan Jesus ken daida. "Dakayo od id wani et adi kayo polos

mamati. Nabayagak ay nakitetee ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati. Aye pay di anosko ken dakayo. Iyaliyo isna." 20 Dadat eyey san onga ken Jesus. Idi inilan nan anito si Jesus danat pakedasen san onga et matokang dat menbalibalin dapay men-osab nan topekna. 21 Dat kanan Jesus, "Tongona nan nangkapetan nan anito ken tona?" Dat kanan san aman di onga, "Enggana isdin kaong-ongana. 22 Namin ado ay binkasna siya isnan apoy no baken et isnan danom ta matey koma. Maseg-angka ta badangam nan anakko no kabaelam." 23 Dat kanan Jesus, "Damen aped kanan en no kabaelak? Nan mamati ken Apo Dios et maid adi mabalin is maikkana." 24 Dat pigsaan san am-ama nan kalina ay mangwani, "Mamatiyak. Ngem kolang nan pammatik isonga mangbadangka ta maanayan nan pammatik."

25 Dat ilan Jesus ay madagdagop nan ipogaw ay manglikob ken daida danat bilinen nan anito ay mangwani, "Sik-a ay toweng ya omel ay anito, taynam siya ta adim kasin kapkapten." 26 Dat men-owakis nan anito et dadama nan ikkana ay mangpakedas issan onga dat komaan et taynana siya. Dat kega natey nan kaiil-an san onga isonga kanan san deeyday ipogaw en natey. 27 Ngem dat gen-an Jesus nan ledengna danat bangonen et tomakdeg.

28 Dat makekedeng da Jesus ya nan papasolotna ay songgep isnan baey dat sooten nan papasolotna, "Aytay dakamin adi makaipakaan issan deey ay anito?" 29 Dat kanan Jesus, "Nan anito ay kaneg todi et adi maipakaan no adiyo ipapasnek ay menlowalo."

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mat. 17:22-23; Luc. 9:44-45

30 Kinmaan da Jesus isdi dadat laosan id Galilea tay kayat Jesus ay maid mangtek isnan menteteanda 31 ta isolowana nan papasolotna. Danat ibaga ken daida en, "Nganngani ay maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan mangdepap ken sak-en et awnitda mangpatey. Ngem isnan maikatlo ay agew et awnitak matago kasin."

32 Egayda maawatan nan kayatna ay kanan ngem mabainda ay mangsoot.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan

Mat. 18:1-5; Luc. 9:46-48

33 Inomdanda pay id Capernaum dadat songgep isnan baey dat sooten Jesus no ngan nan kinkinwanida isnan daan. 34 Ngem igiginekda tay nan kinkinwanida et mo sino nan kapatgan ken daida. 35 Dat tomokdo si Jesus et palikobena daida ay simpoo ya dowa ken siya. Danat isolowan daida ay mangwani, "Nan manglayad ay siya nan kapatgan ken dakayo et masapol ay iyoy-oyana danapay badbadangan amin ay ipogaw."

36 Danat ayagan nan esay onga et daingena danapay kanan, 37 "Nan manglayad ya mang-ayyew isnan kaneg nan naay ay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya nan kaneg nan layadna ken sak-en. Et nan manglayad ken sak-en et bakenak kedeng is laydena nodi laydena gedan nan nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios."

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang

Luc. 9:49-50

38 Dat kanan Juan, "Apo, inilami nan esay am-ama ay mangipakpakaan is anito isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano ken sik-a. Ngem inyadimi tay baken tako ib-a." 39 Dat kanan Jesus, "Adiyo iyadi siya tay nan mang-osal isnan ngadanko ay mang-ikkan is kaskasdaaw et adi mabalin ay aposena sak-en ay dagos. 40 Tay nan adi mang-ap-apos ken datako et daida nan bomadbadang. 41 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo en olay nan aped mangpainom is danom ken dakayo gapo tay ib-ayo sak-en ay si Kristo et awnit wada nan ganabena."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol

Mat. 18:6-11; Luc. 17:1-3

42 "Ngem no wada nan mang-aw-awis ay menbasol nan esa ay kapatpati ken sak-en et gag-awis no maitaked nan losong ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay."

43 Dat itoloy Jesus en, "Mo nan ikkan nan ledengmo di makabasolam et gawis

no pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no kolang nan ledengmo id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan ledengmo id wani dakat mapaligatan isnan impilno ay kad-an di apoy ay adi katkatey. 44 (-) 45 Ya no nan ikkan nan esa ay sikim di makabasolam, gag-awis no pokolam. Tay gag-awis mo es-esang nan sikim id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan sikim dakapay omey isnan apoy ay adi katkatey. 46 (-) 47 Et no gapo abes nan pang-ilan nan esay matam is makabasolam et gawis no soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esang nan matam id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan matam dakat omey isnan apoy ay adi katkatey. 48 Tay id isdi ay impilno et adi katkatey nan bogis isnan awakda ya adi kasebsebseban nan apoy ay eng-enggana.

49 Kaneg nan mang-osalan nan ipogaw isnan asin ay mangpagawis is makan et nan ligat abes nan osalen Apo Dios ay mangpagawis isnan ogalin di ipogaw. 50 Gawis nan asin ngem no epdas nakaan nan sidekna et maid et kaosalana. Isonga dakayo et menpinagawis kayo ta menbinadang kayo ay kaneg nan mangipaimisan nan asin isnan makan."

10

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang
Mat. 19:1-12; Luc. 16:18

1 Kinmaan da Jesus isdi dadat omey isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan ay sakop di Judea. Dat kasin madagop nan kaipoipogaw ken siya danat isolowan daida tay siya nan sigod ay ogalina. 2 Dat wada abes nan tap-in di Fariseo ay omey mangpadas ay mangsikap ken Jesus isonga dadat kanan, "Ay ipalobos nan linteg tako ay idangan nan lalaki nan asawana?" 3 Dat kanan Jesus, "Ngan nan bilin ay insolat din si Moses?" 4 Dadat kanan, "Inpalobosna met. Ngem masapol kano ay men-ited nan lalaki is kasolatan ken asawana ay mangipagtek ay nin-idangda sanapay pakaanen siya." 5 Dat abes kanan Jesus, "Gapo tay gintekna od ay adi kayo maisolowan isonga siya nan insolatna. 6 Ngem wada isnan naisolat ay maipanggep isdin login di batawa en, 'Binoliw Apo Dios nan ipogaw ay lalaki ya babai. 7 Isonga taynan nan lalaki da amana ken inana et maitapi ken asawana. 8 Et nan deeyda ay sin-asawa, menbalinda ay es-esang,' kanana. Tet-ewa bakenda dowa nodi es-esang. 9 Isonga baken osto no men-idang nan tinipon Apo Dios."

10 Sinmagongda isnan baey dat sooten nan papasolotna no ngan san kayatna ay ibaga issan kinwanina. 11 Danat kanan ken daida, "Nan lalaki ay makiidang dat makiasawa is teken et kaneg gedan mamabai. 12 Kaneg abes nan babai et makabasol no makiidang dat makiasawa is teken."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Luc. 18:15-17

13 Wadada nan nangyey is oongong-a ken Jesus ta mokena kapposen daida ta mabindisyonanda ngem inyadin nan papasolot Jesus daida. 14 Ngem idi inilan Jesus danat sagiiten daida ay mangwani, "Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. 15 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan mangtalkan nan oongong-a isnan amada." 16 Danat sag-es-angen ay manglakey isnan oongong-a et ipatangna nan ledengna isnan oloda ay mangwani en, "Bindisyonan Apo Dios dakayo."

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Luc. 18:18-30

17 Isnan nalobwatan da Jesus et nintagtag nan esay lalaki dat menpalintomeng isnan sagang Jesus danat kanan, "Apo, gawigawiska ay ipogaw isonga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak ta matagotagowak ken Apo Dios." 18 Dat kanan Jesus, "Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios et kedeng nan kagawisan. 19 Getkem met nan linteg Apo Dios ay

kanana, ‘Adika menpatpatey, adika mam-abai, adika mangak-akew, adika menpab-pabasol isnan ib-am, adika men-al-allilaw ya masapol ay tongpalem da amam ken inam.’ ” 20 Dat kanan san lalaki, “Apo, am-in dana et tinongtongpalko enggana is-din kaongak.” 21 Palalo nan layad Jesus issan nang-ilaana ken siya danat kanan, “Wada pay nan esang ay kolangmo. Enka ilako am-in nan kokwam damet ipakdaw isnan kokodokdo nan lakona dakat omali et maitapika ken sak-en. Tay no siya nan ikkam et awnit wada nan kinakadan-gyanmo id daya.” 22 Ngem isnan nang-dengngana issan kinwanin Jesus et maiila isnan angasna ay menbabawi nan nem-nemna. Dat menseseg-ang ay komaan tay adina kayat ay taynan nan kinakadan-gyana.

23 Dat menligos si Jesus ay mang-ila isnan papasolotna danat kanan, “Naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.” 24 Nasdaaw nan papasolotna issan kinwanina. Dat kasin kanan Jesus, “Gagayyemko, tet-ewa ay naligat nan kaitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios. 25 Nalaklaka pay nan songgepan nan camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.” 26 Dadat am-amed masdaaw dadat kanan, “Apo, sino pay obpay nan mabalin ay maisalakan?” 27 Dat iilan Jesus daida danapay kanan, “Nan adi mabalin ay ikkan di ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan isonga am-in ay mangpati ken siya et maisalakan, kadangyan man wenno kodo.”

28 Dat kanan Pedro, “Ilam dakami. Tinaynanmi nan am-in ta maitapi kami ken sik-a.” 29 Dat kanan Jesus, “Owen. Ibagak nan tet-ewa ken dakayo et nan mangtayan isnan baeyna, bebsatna, inana, amana, an-akna ya nan payewna isnan maitapiyana ken sak-en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag Apo Dios 30 et awnitda maagtan is am-amed id wani ay timpo. Maagtanda is ad-ado ay baey, bebsat, in-a, an-ak ya paypayew mo nan tinaynanda ngem mapaligatanda abes. Ngem maagtanda abes is biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. 31 Et ado isnan kapapatgan id wani et awnit daida nan kababaan ya ado isnan kababaan id wani et awnit daida nan kapapatgan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Is-nan Kateyana

Mat. 20:17-19; Luc. 18:31-34

32 Issan omay-ayanda id Jerusalem et inyon-onan Jesus ay mangidadawes. Nasdaaw nan papasolotna ya omeegyat am-in nan ipogaw ay nangboboweg tay omey si Jesus id Jerusalem ay kad-an nan bosona. Dat kasin ayagan Jesus san simpoo ya dowa ay papasolotna danat ibaga ken daida nan awnit ommat ken siya. 33 Kanana, “Dengngenyo, naay omey tako id Jerusalem et maidyaak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg. Awnitda kanan en masapol ay maipapateyak esadapay idya sak-en isnan baken Judio. 34 Et awnitda mangsaysayot, mangtobbatobba ya mangbaibaig esada-pay mangpatey. Ngem awnitak matago kasin isnan maikatlo ay agew.”

Nan Nindawatan Da Santiago Ken Juan Ken Jesus

Mat. 20:20-28

35 Inmey da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo ken Jesus dadat kanan, “Apo, wada koma nan dawatenmi ken sik-a.” 36 Dat kanan Jesus, “Ngan nan laydenyo ay ikkak ken dakayo?” 37 Dadat kanan, “Apo, no mabalin ta isnan men-aliyam et tomokdo kami koma isnan makanawan ya nan makanigidmo.” 38 Ngem dat kanan Jesus, “Adiyo getken nan dawdawatenyo. Ay makaitoled kayo ay mang-okmon isnan ligat ay awnitko ligaten? Ay makatoled kayo isnan tetey ay kaneg nan ikateyko?” 39 Dadat kanan, “Owen. Makaitoled kami.”

Dat kanan Jesus, “Tet-ewa ay awnit kayo maligatan ay kanegko. Et awnityo itoled nan tetey ay ikateyko. 40 Ngem bakenak is kalebbeng ay menpili is tomokdo isnan makanawan ya makanigidko tay si Apo Dios nan mangpili isnan tomokdo is dana.”

41 Issan nangdengngan nan simpoo ay ib-ada ay papasolotna isnan dinawat da Santiago dadat ligten daida. 42 Isonga

dat ayagan Jesus daida am-in et kanana, “Getkenyo nan maik-ikkan isnan mak-wani en apo ya nan tap-in di mentolay isnan batawa. Igagatinda nan ipogawda gapo tay wada nan kalinteganda ken daida. 43 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan manglayad ay ngomato ken dakayo et masapol ay siya nan menpababa ta badangana nan iib-ana. 44 Owen, nan manglayad ay kapatgan ken dakayo et masapol ay mensilbi ay kaneg baa isnan iib-ana. 45 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et egayak inmali ay masilbiyan nodi tapno men-silbiyak isnan ipogaw. Isonga awnitak matey tapno masbot nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Kowap

Mat. 20:29-34; Luc. 18:35-43

46 Inomdan da Jesus ya nan papasolotna id Jerico dapay kayet on-onoden nan adoado ay ipogaw. Isnan kinmaananda isdi et wada nan esay kowap ay anak Timeo ay si Bartimeo ay nangitotokdo isnan benget di kalsa ay menlimlimos. 47 Issan nangdengngana ay si Jesus ay iNazaret nan lomaos dat menbogbogaw ay mangmangwani, “Jesus ay apon din si David, seg-angam kad sak-en.” 48 Dat ibagan nan ado ay ipogaw ta iginekna. Ngem am-amed kayet ninbogaw en, “Apon din si David, seg-angam adi sak-en.” 49 Dat itakdeg Jesus et kanana, “Ayaganyo siya.” Dadat ayagan san kowap ay mangwani, “Gomasingka tay naay paayagana sik-a.” 50 Danat men-itep-a nan ewesna et katanakdeg dat omey ken Jesus. 51 Dat kanan Jesus ken siya, “Ay ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?” Danat kanan, “Apo, kaytek ay makaila koma.” 52 Dat kanan Jesus, “Enka. Gomawiska gapo isnan pammatim ken sak-en.” Dat maganawis nan matana et makaila dadlo dat makkey ken Jesus.

11

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan om-omdanan da Jesus id Jerusalem ay nganngganida laosan id Betfage ya id Betania ay gogowaben nan bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay pasolotna 2 ay mangwani, “Enkayo isnan ili ay deey et awnityo ilaen nan koyaw di kabayo ay egay kasaksakayan ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta iyaliyo isna. 3 No waday mangsoot en, ‘Dayon aped alaen sa?’ dayot kanan en, ‘Masapol nan apo tako ngem sin-awyan danat ipasagong.’ ”

4 Inmeyda dadat tet-ewa datngan nan koyaw di kabayo isnan kalsa ay naibabaod isnan segpan di baey dadat okasen nan baodna. 5 Wadada nan nang-ila dadat sooten, “Dakayon kak-aanen nan baod tosa?” 6 Dadat ibaga san kinwanin Jesus dat itan-oy san nang-ila ken daida.

7 Inyeyda san kabayo ken Jesus dadat iyap-ap nan badbadoda isnan edeg san kabayo dat mensakay si Jesus. 8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daan ay daanen Jesus ta mangipaila ay daydayawenda siya. Nan tapina et in-malada isnan lamos ay tinmotobo isnan benget di daan et iyaplagda isnan daa-nena. 9 Dat menbogbogaw nan ipogaw ay inmon-ona ya nan omon-onod ay mang-mangwani, “Hosanna. Madayaw nan naay Ali tako. Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako 10 ya gaw-igawis abes nan mentolayana tay awnitna isagong din nintolayan din alapo tako ay si Ali David. Madaydayaw si Apo Dios id daya.”

11 Dadat omdan id Jerusalem et songgep si Jesus isnan Templo danat tamaangen am-in nan wada isdi. Gapo tay nasdem dadat komaan ay omey id Betania ay nanakkey nan simpoo ya dowa ay papa-solotna.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas

Mat. 21:18-19

12 Kawakgatana isnan nagapowanda id Betania ay omey kasin id Jerusalem et naowat si Jesus. 13 Danat ilaen isnan

naiyad-addawi nan kaiw ay higos ay adoado nan tobona. Isonga dat omey si Jesus ay mang-ila no waday begasna tay nan higos et bomgas isnan bomalaan nan tobona. Ngem idi ilaena dat maid polos begasna tay baken timpon di panagbebegas di higos. 14 Danat kanan, “Adika kasin makabegas.” Didinngen nan papasolotna nan kinwanina.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

15 Isnan inomdanda id Jerusalem dat kasin omey si Jesus isnan Templo. Danat pabalaen nan men-il-ilako ya nan lomaklako isnan awnitda ited ken Apo Dios danapay tokangen nan lamisaan di mensoksokat is siping ya nan tokdowan di menilaklako is kalapati. 16 Inyadina gedan nan men-aawit ay mangidaan isnan Templo. 17 Danat isolowan daida ay mangwani en, “Naisolat isnan kalin Apo Dios en, ‘Nan baeyko et paglol-owalowan amin di ipogaw.’ Siya di nan inpasolat Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay pagsos-owitikan nan baeyna?”

18 Dinngen pay nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg dadat anapen nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus. Ngem omegyatda ay mangikkan tay nasdaaw am-in nan ipogaw isnan insolona.

19 Nasdem pay di dat taynan da Jesus nan ili.

Nan Maadal Issan Kaiw Ay Higos

Mat. 21:20-22

20 Issan kawakgatana et linaosanda kasin san kaiw ay higos ay maid begasna. Ilan pay nan papasolotna ay naango enggana isnan lamotna 21 dat nemnemen Pedro din kinwanin Jesus danat kanan, “Apo, ilam pod san kaiw ay binaosmo et naango.”

22-23 Dat kanan Jesus ken daida, “Nenemnemenyo nan kanak. No mamati kayo ay maid dowadowana ken Apo Dios et mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tet-ewa. 24 Isonga ibagak ken dakayo, olay mo ngan nan dawatenyo ken Apo Dios, no talkenyo siya awnit tongpalena tet-ewa nan dawatyo. 25 Ya abes no menlowalo kayo et masapol ay pakawanenyo nan nakabasol ken dakayo ta pakawanen abes Amayo id daya nan basbasolyo.” 26 (-)

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus

Mat. 21:23-27; Luc. 20:1-8

27 Inmeyda id Jerusalem kasin dat isnan mendad-aanan Jesus isnan Templo et inmey ken siya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a. 28 Dadat sooten, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan isnan amin ay ik-ikkam? Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?” 29 Danat kanan abes ken daida, “Sootek od na ken dakayo et no makasongbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko. Siya na nan sootek. 30 Into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw? Ibagayo.” 31 Dadat men-asisoot ay mangwani, “Ay ngan nan isongbat tako? Mo kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, ‘Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan?’ 32 Ngem ayke tako kanan en nagapo isnan ipogaw?” Siya nan kinwanida tay omegyatda isnan kaipoipogaw tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan. 33 Isonga dadat kanan en, “Adimi getken.” Daet kanan Jesus, “Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak.”

12

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Men-lelebbeng Ay Judio

Mat. 21:33-46; Luc. 20:9-19

1 Dat menpangngalig si Jesus ken daida ay mangwani, “Wada nan am-ama ay ninesek is adoado ay onas danat bakden nan om-a. Dat omset is paglebkan ay mangset-set isnan danom di onas dapay mensaad is

atakdag ay baey ay mentean di menban-bantay. Danat ipaayowan esapay omey isnan addaaddawi ay ili.
2 Inomdan pay nan kaapitan nan onas
dat ibaan san kakwa nan esay baana ta
ena alaen nan pigasna. 3 Ngem din-
pap san men-ay-ayowan san inbaana da-
dat baibaigen esadapay ipasaa ay maid
polos ginegen-ana. 4 Dat kasin omibaa
san kakwa is esa. Ngem ginongayanda
nan olona dadapay baibainan siya. 5 Dat
kasin omibaa nan kakwa is teken. Dadat
pateyen. Et adoado pay nan inik-ikkanda
ay ngawi isnan tap-in di baan di kakwa.
Binaigda nan tap-ina ya pinateyda nan
tap-ina. 6 Kamaodiyana et kedeng nan
kalalayadna ay anak is nabay-an danat
ibaa tay kanana en modatya siya nan id-
ngeda. 7 Ngem kanan san deeyda ay mang-
ay-ayowan en, 'Naay omali nan awnit
mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako
bawet siya ta datako nan mangkowa is-
nan tawidna.' 8 Isonga dadat depapen et
pateyenda dadat ibala isnan onasan."
9 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngan
pay nan ikkan et san kakwa ken daida?
Awnit omey et pateyena nan deeyday
mang-ay-ayowan danat ipaayowan isnan
teken ay ipogaw san om-a.
10-11 Waay binasayo met nan naisolat is-
nan kalin Apo Dios ay mangwani en,

'Nan bato ay inadyan di nangsaad is-
nan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey. Inikkan
Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw
ken datako.' "

12 Gintek san deeyday aap-apon di Judio
ay daida nan kankanan Jesus ay nang-adi
issan inbab-aan nan kakwa issan onasan
ya nan napateg ay bato tay adyanda siya.
Isonga laydenda ay depapen siya. Ngem
omegyatda isnan ipogaw isonga dadat ko-
maan et taynanda si Jesus.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Luc. 20:20-26

13 Nakwas di dadat ibaa nan tap-in
di Fariseo ya nan ib-an Ali Herod ta
enda sikapan koma si Jesus isnan men-
sootanda ta waday mangipabasolanda ken
siya. 14 Inomdan san nabaa ken Jesus
dadat kanan, "Apo, getkenmi ay tet-ewa
am-in nan kankanam tay adika polos al-
allilawen nan ipogaw nodi isolsolom nan
layden Apo Dios ay ikkanda ya maid
paam-amdem isnan nangato ya nababa ay
ipogaw. Isonga ibagam kad ken dakami
no iyadin nan linteg tako nan mang-
bayadan tako is bowis ken Cesar ay ali id
Roma. 15 Ay menbayad kami wenno adi?"
Ngem getken Jesus ay agindasosoot isonga
danat kanan, "Aytay dayon padpadasen
ay mangsikap ken sak-en? Omyali kayo
is esay siping ta ilaek." 16 Dadat omidya.
Dat sooten Jesus, "Sino nan kaangas ya
kangadan isna?" Dadat kanan, "Si Cesar."
17 Dat kanan Jesus en, "No siya ngalod sa
et kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo
ken Cesar nan kalebbengana dayopay abes
ikkan ken Apo Dios nan kalebbengana."
Dadat masdaaw gapo isnan laingna ay
somongbat.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey

Mat. 22:23-33; Luc. 20:27-40

18 Inmey ken Jesus nan tap-in di Saduceo
ay mangpadas ay mangsikap ken siya. Da-
tona nan tap-in nan Judio ay adi mamati
en kasin matago nan natey. 19 Kinwanida
ken Jesus, "Apo, insolat Moses id sang-
adom en mo matey nan lalaki ay inma-
sawa dapay maid anakna et masapol ay
asawaen nan besat san natey nan balo ta
omanakda et maibilang ay kaneg anak san
natey. 20 Kadya, id kasin et wada nan
pito ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna.
Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid
anakda. 21 Dat asawaen nan maisned san
aydona ay balo dat matey abes ay maid
anakda. Et siya gedan nan inommat is-
nan maikatlo 22 enggana isnan maikapito.
Nateyda am-in ay maid anakda. Kaodiyan
ay natey san balo. 23 Naay nan sootenmi,
isnan katagowan nan natey ay sino pay
nan osto ay asawan san babai issan pito ay
sin-ag-i tay inasawada am-in siya?"

24 Dat songbatan Jesus daida ay mang-
wani, "Baken osto nan nemnemyo tay
adiyo od maawatan nan naisolat isnan
kalin Apo Dios ya adiyo getken abes
nan kabaelana. 25 Tay isnan matagowan

nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel id daya ay adi makias-asawa.
26 Et maipanggep isnan matagowan nan
natey, ay egayyo binasa nan insolat din si
Moses? Inpagtekna ay gintekna ay kasin
matago nan natey isdin nangisolatana
isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios
ken siya isdin menbidbidang ay kaiw. Tay
insolatna nan kinwanin Apo Dios ken siya
en, 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da
Abraham ken Isaac ya si Jacob.' 27 Siya
na nan insolatna dapay epdas natey da
Abraham issan nangwaniyan Apo Dios
isdi. Et siya di nan manggetkan tako ay
matago kasin nan natey ay ipogaw Apo
Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios
en daydayawenda siya kayet no egayda
natago kasin. Isonga tet-ewa ay naillado
kayo."

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mat. 22:34-40; Luc. 10:27

28 Inmey ken Jesus nan esay men-is-isolo
isnan linteg. Dinngena nan kinkinwanin
san Saduceo et gintekna ay gawis nan
insongbat Jesus ken daida isonga danat
sooten, "Apo, ngan nan kapatgan ay linteg
Apo Dios?" 29 Dat kanan Jesus, "Nan kapat-
gan ay linteg Apo Dios et siya na. 'Dakayo
ay Judio, dengngenyo. Nan Ap-apo tako
ay si Apo Dios et siya nan Dios ay maid
teken. 30 Masapol ay laylaydenyo siya ay
ostoosto isnan nemnem ya posoyo ya is-
nan am-in ay ik-ikkanyo ya isnan kabae-
lanyo.' 31 Nan maikadwa ay kapatgan et,
'Laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan
pananglaylayadyo isnan awakyo.' Maid
teken is napatpateg ay linteg Apo Dios mo
datona."

32 Dat kanan san men-is-isolo isnan lin-
teg, "Osto Apo. Tet-ewa nan kinwanim en
esa et kedeng si Apo Dios ay maid teken
is dios. 33 Et tet-ewa abes ay masapol ay
laylayden tako siya isnan nemnem, poso
ya nan am-in ay kabaelan tako. Et osto
gedan nan kinwanim ay masapol ay lay-
layden tako nan ib-a tako ay kaneg nan
manglaylaydan tako isnan awak tako. Tet-
ewa ay napatpateg di is ikkan tako mo nan
am-in ay ik-ikkan tako ay men-id-idya is
pala ken Apo Dios ay kaneg nan mapalti ya
nan tap-ina."

34 Gintek Jesus ay nanemneman di ay
ipogaw tay gawis nan songbatna isonga
danat kanan, "Ngannganika ay maitapi is-
nan mentolayan Apo Dios."

Inmegyat et nan tap-in di ipogaw ay
mensos-oot ken Jesus tay gawis am-in nan
songbatna.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Luc. 20:41-44

35 Issan nin-isolowan Jesus isnan Tem-
plo et sinootna en, "Dan kanan nan men-
is-isolo isnan linteg en alapon Kristo din
si David 36-37 dapay inbagan David nan
initdon Ispirito Santo ken siya ay kanana
en Ap-apona si Kristo? Tay siya na nan
kinwanin David,

'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok
en tomokdoka isnan makanawanko
engganay abakek am-in nan bo-
som.' "

Dat itoloy Jesus en, "No kanan David en
Ap-apona si Kristo, dadan aped kanan en
alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon
David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Luc. 20:45-47

Men-gasing nan deeyday kaipoipogaw
ay mangdedenge isnan kankanan Jesus
38 danat itoloy ay men-isolo et kanana,
"Makail-ilanyo nan deeyda ay men-is-isolo
isnan linteg. Tay laylaydenda ay men-
babado is gawigawis ay maisagsagayad
tasiyay mailalasinda ya laydenda abes ay
lislispitowen nan ipogaw daida ay mang-
mangwani en, 'Omayanyo, Apo?' no enda
menpasyal. 39 Pilpiliyenda pay nan ka-
gawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya
kagawisan ay kad-an no enda makikan.
40 Dadapay tagikowaen nan kokwan di na-
balo ay bababai. Ngem kayatda ay ling-
ban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga an-
doandowenda nan lowaloda. Ngem gapo
is dana et awnit am-amed nan dosada."

Nan In-gasing Nan Balo
Luc. 21:1-4

41 Tinmokdo si Jesus et sagangena nan
maig-igwaan di siping isnan Templo danat

ilan nan mang-ip-ippey isnan siping. Ado ay kakadangyan nan mang-ip-ippey is sagaado ay siping. 42 Dat omey abes nan balo ay babai ay kodokodo et ippeyna nan dod-owa ay galak ay sipingna. 43 Dat ayagan Jesus nan papasolotna et kanana ken daida, “Ibagak ken dakayo en ad-ado nan inippey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-ina. 44 Tay kedeng nan soblan di kinabaknangda is inidyada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona.”

13

Nan Mabakasan Nan Templo
Mat. 24:1-2; Luc. 21:5-6

1 Issan binmalaan da Jesus isnan Templo dat kanan nan esay pasolotna, “Apo, ilam pod nan naayda ay ganaganagwis ay bato ay naisaad isnan ganagwis ay bab-aey ya Templo.” 2 Dat kanan Jesus, “Owen, ilam nan naayda menbebgew ay baey ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esa ay batona tay awnit mapokada am-in.”

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mat. 24:3-14; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo et tomokdo si Jesus ay mangdedemang isnan Templo. Dat somag-en da Pedro, Santiago, Juan ya si Andres ken Jesus et kananda, 4 “Kadya, ibagam ken dakami mo tongona nan omdanan san kinwanim id kawni ya nan kailasinan nan omdanana.”

5 Dat ilogin Jesus ay men-isolo et kanana, “Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken dakayo. 6 Tay ado nan awnit omali ay aped mangwani en daida si Kristo et awnit adoado nan allilawenda. 7 Awnit dengngenyo nan ngalawngaw di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya nan damag ay wada nan gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat dana ngem baken di is menpatenggaan nan batawa. 8 Awnit men-asigogobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit wada gedan nan adoado ay yegyeg ya kabitibitil isnan natkenatken ay il-ili. Am-in dana et siya nan menlogiyan di ligat ay kaneg nan menpasikalan di omanak. 9 Dakayo abes, makailanyo nan ikkanyo tay awnit wada nan mangdepap ken dakayo dadat eyey dakayo isnan pagbistaan dadapay baigen dakayo isnan sinagoga. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnitda idalom dakayo isnan gogobilno ya aali et siya nan wayayo ay mangipagtek isnan gawis ay damag ken daida. 10 Tay masapol ay maipagtek nan gawis ay damag isnan am-in ay kailiili isnan batawa esapay omdan nan menpatenggaana. 11 No somalyaenda dakayo et adi kayo madanagan isnan awnityo isongsongbat tay kigad si Apo Dios. Isonga nan awnityo kankanan et baken nan nemnemyo is magapowana nodi isnan Ispirito Santo.

12 Isnan deey ay timpo et awnit idalom nan ipogaw nan olay besatna ay mangipapatey. Olay nan am-a et awnit ipapateyda nan an-akda ya awnit pabasolen nan an-ak nan am-ada dadat ipapatey daida. 13 Awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem nan mangan-anos ay olay ngan di ommat engganay makwas nan am-in et isalakan Apo Dios daida.”

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mat. 24:15-28; Luc. 21:20-24

14 Dat itoloy Jesus, “Awnit ilanyo nan kadodogis isnan pangiilaan Apo Dios ay tomakdeg isnan Templo ay adina bagay ay tomakdegan. (Nan mangbasa isnan naay et maawatanyo koma.) Isonga isnan mang-ilaanyo is dana et masapol ay nan ipogaw id Judea et menbakwitda isnan bilbilig. 15 Et nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna. 16 Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna ay mang-ala isnan badona. 17 Amamed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay deey. 18 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ta adi kaitimpo nan ligat isnan pinaglemlem. 19 Tay nan ligat isnan deey ay timpo et awnit siya nan kaam-amedan isnan am-in ay ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa ay enggana id wani dat maidet

kasin domatdateng is kaneg todi isnan batawa ay eng-enggana. 20 No egay geddengan Apo Dios nan agew ay menligatan et awnit maid mabay-an is ipogaw isnan batawa ngem gapo tay maseg-ang siya isnan pinilina ay ipogaw isonga awnit atatikena nan agew ay menligatanda.

21 Isonga no wada nan mangwani ken dakayo, 'Ilam. Naay si Kristo,' wenno 'Deey siya,' et adiyo kadi patpatiyen. 22 Tay awnit wadada nan mangwani en daida kano si Kristo ya nan tap-ina et kananda en mamadton Apo Dios kano daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw ay kabaelanda tapno men-allilawda pati nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no mabalin. 23 Makailanyo. Ipaon-onak ay mangibaga ken dakayo isnan am-in tapno nenemnemenyo ta adi kayo maal-allilaw."

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Luc. 21:25-28

24 Intoloy Jesus ay mangwani, "Ngem isnan makwasan nan deey ay ligat et awnit malingban nan agew et bomolinget ya adiyet somilang nan bowan. 25 Nan talaw et awnit maekdagda ya nan am-in ay wada id daya et awnit maikiweg. 26 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken saken ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya et somilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya nan kabaelana ay wada ken sak-en. 27 Esak ibaa nan aanghelko isnan am-in ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Luc. 21:29-33

28 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay wada nan masoloyo. No sombo nan tobona et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan. 29 Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san inbagak et getkenyo ay nganngani nan omaliyak. 30 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan amin ay ipogaw ay matatago id wani. 31 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyana
Mat. 24:36-44

32 "Maid polos mamangtek isnan osto ay agew ya olas ay ommatan san inbagak. Olay nan aanghel et adida getken ya olay sak-en gedan ay Anak Apo Dios et adiyak getken nodi kedeng si Ama isnan mangtek. 33 Isonga mensasagana kayo ay kanayon ya makail-ilanyo tay adiyo gegetken nan ommatana.

34 Nan is-isona et kaneg nan ipogaw ay menbaat ay esapay komaan et ibilina omon-ona nan biyang di wasdin esa ken esa isnan baana danat abes ibaga isnan gowaldiya ta adi aped maseyseyep nodi sesed-ena nan somaaana. 35 Isonga mensasagana kayo ay kanayon tay adiyo getken nan somaan nan kabaey no sedem, tengan di labi, tan-o wenno wakgat. 36 Mensagana kayo ta no golpi nan omaliyak et adi kayo kadatngan ay maseseyep. 37 Nan ibagak ken dakayo et ibagak abes isnan am-in ay ipogaw ta wasdin mensasagana."

14

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mat. 26:1-5; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et siya gedan di nan agew ay mangkakananda is tinapay ay egay kabobodan. Doway agew esapay omdan nan fiesta dat anapen nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg nan ikkanda ay mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay maid mangtek is ipogaw. 2 Tay kananda en, "Masapol ay adi tako iyasaspo isnan timpon di fiesta ta modatya golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mat. 26:6-13; Juan 12:1-8

3 Wada da Jesus id Betania isnan baey da Simon ay din nakolit ay inpagawisna. Isnan mangmanganda dat songgep nan esay babai ay nananggen isnan gawigawis

ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo danat gepaken nan olon di palanggo ay mangtokab esanapay ibokbok am-in isnan olon Jesus. 4 Ngem naslat nan tap-in di ipogaw et kananda en, “Ayyew pay sa. Danan aped kawkawasen nan bangbanglo? 5 Mo nailako di koma et waay solok ay lagbo is makatew-en ta maibadang koma isnan kodo.” Dadat iyawen san babai.

6 Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Bayanyo siya tay gawigawis nan inikkana ken sak-en. 7 Olay ket wawawawada nan kodo ken dakayo et ado ay agew nan mabalin ay mangbadanganyo ken daida. Ngem sak-en pay et adiyak mabayag ay makitetee ken dakayo. 8 Isonga inikkana nan kabaelana ken sak-en. Nan nangibokbokana et isaganana nan awakko isnan maikaobak. 9 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, olay no into nan maiwalasan nan gawis ay damag isnan batawa et maipagpagtek abes nan inikkana ay kanemnemnemana.”

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus

Mat. 26:14-16; Luc. 22:3-6

10 Nalpas am-in dadi dat omey si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya dowa ay papasolot Jesus isnan menkangangato ay papadi et makitolag ay awnitna isipsip si Jesus ken daida. 11 Palalo nan gasing san papadi isnan nangdengnganda isnan kinwanin Judas dadat tolagen siya ay awnitda agtan is siping. Dat ilogin Judas ay mennemnem is gawis ay timpo is mangipadepapana ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna

Mat. 26:17-30; Luc. 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Cor. 11:23-25

12 Inomdan et nan agew ay mangkakanan di Judio is egay kabobodan ay tinapay. Et siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan di anghel isnan bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay mangpatey ken daida. Dat kanan nan papasolot Jesus ken siya, “Into nan laydem ay enmi mangisaganaan isnan kanen tako is fiesta?”

13 Dat baaen Jesus nan dowa ay papasolotna et kanana, “Enkayo id Jerusalem et awnityo sab-aten nan mangbobolig is sinakdona dayot onoden siya 14 isnan baey ay segpena dayot kanan isnan kabaey, ‘Kinwanin nan Apo tako en into kano nan kowalto ay esana manganan ya nan papasolotna is fiesta?’ 15 Et awnit itdon nan kabaey ken dakayo nan dakedake ay kowalto isnan maikadwa ay galado dayot isagana nan kanen tako tay wada am-in nan masapol tako isdi.”

16 Dat omey san dowa ay papasolot Jesus isnan ili et naikkan san kinwanina dadat isagana nan kanenda.

17 Nasdem pay dat omey da Jesus ya nan simpoo ya dowa ay papasolotna issan baey. 18 Mangmanganda pay dat kanan Jesus ken daida, “Ibagak ken dakayo nan tetewa et wada nan esang ay makikikan ken datako isna ay awnit mangisipsip ken sak-en.” 19 Dadat menseseg-ang dapay wasdin mensoot ken siya, “Ay sak-en ngen?” 20 Dat kanan Jesus, “Owen, nan esa ken dakayo ay simpoo ya dowa ay makisiwsiwsiw isnan tinapayna ken sak-en. 21 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey tay siya nan naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en. Gepgepes et di egay kaiyanak siya.”

22 Mangmanganda dat alaen Jesus nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen et idyana ken daida. Danat kanan, “Alaenyo na ta kanenyo tay siya na nan awakko.” 23 Danat alaen abes nan inomenda et men-iyaman ken Apo Dios. Danat idya ken daida am-in et inomenda. 24 Dat kanan Jesus ken daida, “Naay nan basak ay mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan ipogaw. Ipailana nan omayosan nan basak ay mangsakbot isnan ipogaw. 25 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo et adiyak kasin ominom is basi engganay omdan nan agew ay ominomak isnan balo ay basi isnan mentolayan Apo Dios.”

26 Dadat menkanta ay mangdayaw ken Apo Dios esadapay bomala ay omey isnan bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

27 Issan mendad-aananda dat kanan Jesus ken daida, “Awnit lomayaw kayo amin ay mangtaynan ken sak-en et siya nan matongpalan din naisolat isnan kalin Apo Dios ay, ‘Awnitak pateyen nan mang-ayayowan isnan kalnilo et maiwakatda amin.’ ” 28 Dat itoloy Jesus et kanana, “Ngem isnan matagowak kasin et awnitak omonona id Galilea daket sesed-en dakayo.” 29 Dat kanan Pedro, “Olay no lomayaw amin nan iib-ak et adiyak kayet taytaynan sika.” 30 Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak ken sik-a en id wani ay labi esapay mentano nan manok is mamin dowa et namitlo ay mangisotka ay adika mangtek.” 31 Dat kayet kanan Pedro, “Adi mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay no maitapiyak ken sik-a ay matey.” Et siya gedan nan kinkinwanin nan iib-ana.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani

Mat. 26:36-46; Luc. 22:39-46

32 Inmeyda id Getsemani dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Sosom-ed kayo isna ta omeyak menlowalo ken Apo Dios.”

33 Danat ipakkey da Pedro ken Santiago ya si Juan. Dat liknaen Jesus nan dadama ay seg-ang ya sakit di nemnemna gapo isnan awnit ommat ken siya. 34 Danat kanan ken daida, “Palalo ay menseseg-ang nan nemnemko ay nganngani ay omisokba. Mentee kayo isna ta mangkakadwa kayo.” 35 Dat gomay-ed si Jesus et menlokbob ay mendawat ken Apo Dios ta no mabalin et adi matoloy nan nganngani ay ommat ken siya 36 et kanana, “Ama, Ama. Maid adi mabalin ken sik-a. Kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem.”

37 Dat somagong si Jesus et ilana ay maseseyep san tolo ay papasolotna danat gidowen si Pedro et kanana en, “Simon, ay maseseyepka? Ay adika makakadwa ken sak-en is olay esay olas? 38 Makailanyo ay gawis ya menlowalo kayo tapno adi kayo kadolog ay menbasol tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan isnan gawis ngem nan awakyo et nakapsot.”

39 Dat kasin omey si Jesus ay mendawat ken Apo Dios ay kaneg san dinawatna issan damo. 40 Dat somagong et ilaena nan papasolotna ay maseseyep kasin. Dadat adi makanemnem is kananda ken siya.

41 Dat omey menlowalo is maikatlo esapay kasin mensagong et ilaena nan papasolotna danat kanan, “Ay daan kayo pay laeng ay omiilleng ay maseseyep aya? Ado sa tay inomdan et nan maitedak ay Iyonan Am-in di Ipogaw isnan managbasol. 42 Ibangonyo ta entakot tay naay omal-ali et nan mangisipsip ken sak-en.”

Nan Nadpapan Jesus

Mat. 26:47-56; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

43 Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng si Judas ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolotna. Ipapangolona nan ado ay iib-ana ay inbaan nan menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-an di Judio et gegen-anda nan ispada ya pat-o. 44 Esadapay omdan isnan kad-an da Jesus et inbagan Judas isnan bowegna en, “Nan bisitowek et siya nan depapenyo dayot ikaan et bantayanyo ay gawis.”

45 Idi inomdanda dat idadawes Judas ken Jesus et kanana, “Apo,” danat bisitowen siya. 46 Dadat depapen et ikakaweda. 47 Ngem inasot nan esay pasolot Jesus nan ispadana et menpingasana nan ingan nan esay baan nan kangatowan ay padi.

48 Dat kanan Jesus isnan deeyda ay wada isdi en, “Aykeak pomatey is ipogaw ta menaalmas kayo ay mangdepap ken sak-en? 49 Kaageagew ay nin-isolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo nangdepdepap. Ngem olay ta matongpalan nan naisolat isnan kalin Apo Dios id kasin.”

50 Dat lomayaw am-in nan papasolotna et taynanda siya. 51 Ngem wada kayet nan omon-onod ken Jesus ay baballo ay nineewes et kedeng. Pinadas nan sosoldado ay mangdepap ken siya 52 dat matekdag nan ewesna ngem linmayaw kayet ay ninlalabos.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-68; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

53 Inyeyda si Jesus isnan baey di kangatowan ay padi ay nadadagopan am-in nan menkangangato ay papadi, nan aamaman di Judio ya nan men-is-isolo isnan linteg. 54 Inmon-onod si Pedro ken daida ngem maiyaaddawi engganay inomdanda isnan pantew danat itokdo et makianido isnan gogowaldiya.

55 Nan menkangangato ay papadi ya nan menlelebbeng ay Judio et menanapda is mangipabasolanda ken Jesus tapno maipapatey siya ngem maid maanapanda. 56 Wada nan ado ay ninibagbaga is baken tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ngem adi men-iiso nan kankananda. 57 Dat tomakdeg nan tap-in di ipogaw et menkampotda ay mangwani, 58 "Dinngemi nan kinwanina ay awnitna bakasen kano nan Templo ay sinaad di ipogaw danat sa kasin saaden isnan katlon di agew ay awnit baken ipogaw nan mangsaad." 59 Ngem olay da todi et egay napalloy nan kinwanida.

60 Dat tomakdeg nan kangatowan ay padi ay mangsagang ken daida et kanana ken Jesus, "Ay maid isongbatmo isnan kinwanin da tona ay mangipabasbasol ken sik-a?" 61 Ngem igiginek Jesus. Dat kasin sooten nan kangatowan ay padi, "Ay sik-a si Kristo ay Anak nan madaydayaw ay si Apo Dios?" 62 Dat kanan Jesus, "Sak-en. Et awnityo ilan sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomotokdo isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin. Et awnityo ilan gedan nan omaliyak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya."

63 Idi dinngen san kangatowan ay padi san kinwanin Jesus danat mensingat nan badona tay dadama nan ligetna danapay kanan, "Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basol tona 64 tay dinngeyo ay apedna kanan en siya nan Anak Apo Dios. Ngan nan kananyo?"

Dadat am-in kanan en masapol ay matey. 65 Dat ilogin nan tap-in di ipogaw ay mangtobba ken Jesus dadat komonan nan matana et tipakenda siya dadapay kanan, "No tet-ewa ay mamadtoka, kadya ibagam no sino nan nangtipak ken sik-a." Dat maitapi nan gogowaldiya et sogtowenda siya.

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

66 Daan kayet si Pedro isnan pantew dat lomaos nan babassang ay baan nan kangatowan ay padi. 67 Issan nang-ilaana ken Pedro ay men-an-anido danat inengneng siya danapay kanan, "Esaka samet ay ib-an san iNazaret ay si Jesus." 68 Ngem dat isot Pedro ay mangwani, "Bakenak. Adiyak getken nan kankanam." Dat men-aton si Pedro isnan segpan nan pantew. Dat mentan-o nan manok. 69 Dat kasin ilan san babai et kanana isnan mentetee isdi, "Nan sana ay ipogaw et siya nan esay ib-an Jesus." 70 Ngem dat kasin isot Pedro. Maaw-awni pay dat kanan nan wada isdi, "Tet-ewa ay ib-ana sik-a tay iGalileaka." 71 Dat kanan Pedro en, "Dosaen Apo Dios sak-en no menkamkampotak. Tet-ewa ay adiyak polos getken nan lalaki ay sana."

72 Dat pomindowa ay mentan-o nan manok daet maipanemnem ken Pedro din kinwanin Jesus en, "Esapay pomindowa ay mentan-o nan manok et epdasmo inisot sak-en is namitlo." Dat menbabawi si Pedro issan nangisotana ken Jesus dat bomala et men-aga.

15

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Luc. 23:1-5; Juan 18:28-38

1 Wiit dat kasin madagop nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan tapin di menlelebbeng nan Judio ta mentotolagda is esada ikkan. Dadat galotan nan ledeng Jesus esadapay eyey ken Pilato ay gobilnadol. 2 Dat sooten Pilato ken Jesus, "Ay sik-a nan alin di Judio?" Dat kanan Jesus, "Osto nan kinwanim."

3 Nan deeyday menkangangato ay papadi et adoado nan mangpabasbasolanda ken Jesus. 4 Dat kanan Pilato ken Jesus,

“Ay maid isongbatmo? Ilam et adoado nan
mangpabasbasolanda ken sik-a.”
5 Ngem egay sinmongbat si Jesus isonga
am-amed nasdaaw si Pilato.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mat. 27:15-26; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

6 Tinew-en isnan Fiestan di Linmaosan
di Anghel et nan ogalida et omipalobos
nan gobilnadol is esay balod ay piliyen di
ipogaw. 7 (-) 8 Isonga nadagop nan adoado
ay ipogaw ay mendawat ken Pilato ta palo-
bosana nan esay balod. 9 Dat kanan Pilato
ken daida, “Ay laydenyo ta nan lobosak et
nan naay alin di Judio?” 10 Tay gintekna
ay aped inbalod nan menkangangato ay
papadi si Jesus gapo is apalda ken siya.
11 Ngem nan deeyday menkangangato
ay papadi et dinologda nan nadagop ay
ipogaw ta si Barabas nan dawatenda ay
bomala ta baken si Jesus. (v 7) Si Barabas et
nakitapi ay nakigobat isnan gobilno isonga
nabalod et wada nan pinateyna isnan nin-
golowanda. 12 Dat kanan Pilato kasin isnan
nadagop, “Ngan pay ngalod nan ikkak is-
nan kananyo en alin di Judio?” 13 Dadat
asigigiyaw ay mangwani, “Ipalansam is-
nan kros.” 14 “Ayta ay? Ngan nan ngawi
ay inikkana?” kinwanin Pilato. Ngem
am-amedda men-giyaw, “Ipalansam isnan
kros.”
15 Kayten Pilato ay mapnek nan ipogaw
isonga inpalobosna si Barabas danapay
ipabaig si Jesus danat ited isnan sosoldado
ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus
Mat. 27:27-31; Juan 19:2-3

16 Dat eyey nan sosoldado si Jesus isnan
makwani en Preterio ay bangsal nan baey
di gobilnadol. Dadat ayagan nan iib-ada
ay sosoldado 17 dadat badowan si Jesus
isnan men-gadangdang ay bado ay kaneg
nan badon di ali. Dadat komawikaw is
sibit et ipabedbedda isnan olona. 18 Dadat
kankanan en, “Madayaw kano nan alin
di Judio.” 19 Dadat menpalintomeng ay
agindadayaw ken siya. Dadat ibaibaig nan
pao isnan olona dadapay tobbatobbaan
siya. 20 Naomada pay ay mangselselat ken
siya dadat kaanen san men-gadangdang
ay badona et kasinda ipabado san sigod
ay badona esadapay eyey ay mangilansa
isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

21 Issan mendad-aananda et sinab-atda
nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene
ay aman da Alejandro ken Rufo. Na-
gapo si Simon isnan ilit ay omey koma id
Jerusalem ngem dat ipapatin nan sosol-
dado ay mangipaawit ken siya isnan kros
Jesus. 22 Dadat eyey si Jesus id Golgota ay
makwani en ingit di toktok. 23 Dadat pain-
omen koma si Jesus is basi ay natapiyan is
agas ay mira ay mangpaon-onina is sakit
di awakna ngem adyana. 24 Dadat ilansa
siya isnan kros. Dat menbobonot nan
sosoldado is mangbingay isnan badona.
25 Nakag-aw ay alas nowibi nan nangi-
lansaanda ken Jesus. 26 Inippeyda isnan
ngangatowen nan olona nan naisolat ay
basolna ay mangwani en, “Alin di Judio.”
27 Wada abes nan dowa ay mangakew ay
inlansada isnan krosda isnan makanawan
ya makanigid Jesus. 28 (-) 29 Nan lomal-aos
et gilgilawenda si Jesus dadapay iwegweg
nan oloda dadapay kanan, “Essem, sik-a
od nan nangwani en bakasem nan Tem-
plon Apo Dios esakapay kasin esten isnan
maikatlo ay agew. 30 Kadya, lomayogka
isnan krosmo ta isalakam nan awakmo.”
31 Nan menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg et sinaysayotda
si Jesus gedan dadapay kankanan, “In-
salakana kano nan tap-in di ipogaw ngem
adi makaisalakan isnan awakna. 32 No lo-
mayogka isnan krosmo id wani et mamati
kami ay sik-a si Kristo ay alin di Judio.”
Olay nan dowa ay nailansa isnan krosda et
nakisaysayotda gedan ken Jesus.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

33 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bo-
molinget nan batawa enggana ay inmalas
tres isnan sedem. 34 Dat menbogaw si Jesus
ay mangwani, “Eli, Eli lama sabaktani.”
Nan kayatna ay kanan et, “Apo Dios ay
Diosko, aytay damen taynan sak-en?”

35 Et nan nangdedenge ay wada isdi
et kananda, “Kanegna ay-ayagan din si
Elias.”
36 Dat ikakamon nan esa ay omala is
galot et itab-awna isnan basi danat igalot
isnan pao danat ipangato ken Jesus ta sop-
sopana. Danapay kanan, “Ilaen tako mo
omali si Elias ay mangkaan ken siya isnan
krosna.”
37 Dat kasin menbogaw si Jesus dat
maoyos nan leng-agna. 38 Isnan Templo
et nan menselelede ay koltina ay man-
glilingeb isnan nasantowan ay kowalto et
aped mabisngat ay menlogi isnan ngato
ay menpababa. 39 Nan kapitan di sosol-
dado ay tomatakdeg isnan sagang nan
kros Jesus et inilana nan nakateyana danat
kanan, “Tet-ewa obpay ay Anak Apo Dios
siya.”
40 Wada abes nan bababai ay naiyaad-
dawi ay mangiila ken siya, ay da Maria
Magdalena ya si Maria ay inan da Jose
ken Santiago ya si Salome. 41 Daida
nan naknakkey ya nangbadbadang ken Je-
sus isdin nagapowana id Galilea. Wada
gedan nan tap-in di bababai et daida nan
nang-on-onod ken Jesus isnan inmayana
id Jerusalem.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

42 Esapay magisbet isnan Biyalnis ay
mensaganaan di Judio pala isnan obayada
43 et intotoled Jose ay iyArimatea ay omey
ken Pilato ay mangdawat isnan awak Je-
sus. Si Jose et wada nan saadna tay esay ap-
apon di Judio. Siya abes nan nangses-eed
isnan mentolayan Apo Dios. 44 Nasdaaw
si Pilato issan nangwaniyana en natey et
si Jesus isonga danat ayagan nan kapi-
tan di sosoldado ta sootena no tet-ewa.
45 Kinwanin nan kapitan en natey et si
Jesus dat ipalobos Pilato ay alaen Jose nan
awak Jesus. 46 Danat kaanen si Jesus isnan
krosna et bongonena isnan linakowana ay
balo ay galot danat eyey isnan nakakaon-
gan ay bato. Danat seyatan nan segpana is
dakdake ay bato. 47 Wada da Maria Mag-
dalena ken Maria ay inan Jose ay mangiila
isnan nangipay-ana.

16

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-10

1 Nakwas nan obayada ay Sabado dat
omey da Maria Magdalena ken Maria ay
inan Santiago ya si Salome ay lomako is
agas ay menbango ta iyapowapda isnan
awak Jesus. 2 Wiit pay isnan Domingo
dadat omey isnan naipay-an nan awak Je-
sus dadat omdan isdi isnan ostoy bomala
nan agew. 3 Nintoytoyada isnan mendad-
aananda ay mangwani, “Sino ngen nan
mang-olin isnan bato ay naitangeb isnan
liyang?” 4 Ngem idi dinmangda dadat ilan
ay naolin san dakedake ay bato. 5 Dadat
songgep isnan liyang dadat men-ila nan
baballo ay tomotokdo isnan makanawan
ay ninbabado is andoando ay polaw da-
dat ninkakikibtot. 6 Danat kanan ken
daida, “Adi kayo omegyat. Getkek ay an-
anapenyo si Jesus ay iNazaret ay nailansa
isnan kros ngem maid siya isna tay kasin
natago. Ilanyo nan naipay-ana et maiwed
siya. 7 Enkayo et ta ibagayo ken da Pe-
dro ya nan tap-in nan papasolot Jesus ta
onodenda tay inmon-ona id Galilea. Et
isdi nan mang-il-anda ken siya ay kaneg
met laeng san inbagbagana ken daida.”
8 Dat bomala ay dagos san iinin-a dadat
lomayaw tay menpaypayegpegda ya nas-
ngangda. Ngem in-giginekda et maid polos
nangibagaanda gapo isnan egyatda.

(Nan Naitapi Isnan Kombosna) Nan Nang-ilaanda Ken Jesus Ay Kasin Natago
Mat. 28:9-20; Luc. 24:13-49; Juan 20:11-23 Apos. 1:6-8

9 Issan kasin natagowan Jesus ay wiit
issan Domingo et nan inmona ay ninpail-
ana et si Maria Magdalena ay din nangi-
pakaanana isnan pito ay anito. 10 Dat
omey si Maria issan papasolot Jesus ay
daanda ay menseseg-ang ya men-ag-aga
danat ibaga nan nang-il-ana ken Jesus.
11 Ngem olay dinngeda nan nangwaniyana
en inilana si Jesus et egayda kayet patiyen
ay kasin natago.

12 Nakwas pay di dat menpaila si Jesus
isnan dowa ay papasolotna ay nindaan
isnan ilit ngem natken nan nang-il-anda

ken siya. 13 Dadat somagong ay mangibaga
isnan iib-ada ngem egayda patiyen.
14 Dat menpaila si Jesus isnan simpoo
ya esa ay papasolotna isnan mangman-
gananda. Danat sagiiten daida tay egayda
patiyen nan kinwanin nan inmona ay
nang-ila ken siya ay kasin natago. Kega
kinmenteg nan oloda. 15 Danat kanan,
“Omey kayo isnan kailiili isnan batawa
ay mangibaga isnan gawis ay damag is-
nan kaipoipogaw. 16 Nan mangpati is-
nan gawis ay damag dadat mabonyagan
et maisalakanda ta makiteteeda ken Apo
Dios ay eng-enggana. Ngem nan adi
mangpati et madosada tay awnit dosaen
Apo Dios daida tay egay nakaan nan
basolda. 17 Et nan mangpati ken Apo
Dios et awnitda ik-ikkan nan kaskasdaaw
tapno maipagtek ay naitapi si Apo Dios
ken daida. Siya dana nan awnitda ik-
ikkan, pakaanenda nan anito ay kinmapet
isnan ipogaw gapo isnan kabaelan nan
ngadanko dadapay makakali isnan teken
ay kali ay egayda solowen 18 ya no bangten
nan oweg daida ya no ominomda is kedet
et maid ommat ken daida. Ya mo gen-anda
nan awak nan mensakit et gomawisda.”

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Luc. 24:50-53; Apos. 1:9-11

19 Nakwas ay binagbagaan Apo Jesus
nan papasolotna dat ipangaton Apo Dios
siya id daya et tomotokdo si Jesus is-
nan makanawana. 20 Dat omey nan pa-
pasolotna ay mangibaga isnan gawis ay
damag isnan kailiili et badbadangan Apo
Jesus daida ay mang-idya isnan kabaelana
ken daida ay mang-ikkan isnan kaskas-
daaw ta kagtekana ay tet-ewa nan ibagba-
gada.
Siya dadi nan inom-ommat.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Lucas

Nan Maipanggep Isnan Insolat Lucas

Nan naay ay insolat Lucas et ipailana ay si Jesus nan naikali isnan Judio ay mangisalakan ya siya nan mangisalakan gedan isnan am-in ay ipogaw ay mamati ken siya. Insolat Lucas ay si Jesus nan pinilin nan Ispirito Santo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kodokdo ay mabalin ay maisalakanda isonga maipaila isna ay isakit Jesus nan kaipoipogaw ay natkenatken nan masapolda. Kagagasing nan inpailan Lucas isna ay am-amed isnan logiyana ay nangipagtekana isnan inmaliyan Jesus ya isnan kombosna ay nan naipangatowan Jesus id daya. Isnan esa pay ay insolat Lucas ay "Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis" et intoloyna nan sodok isnan mangipanggep nan naetengan ya naiwalagawagan nan pammatin nan mamati ken Jesus issan nakwasan san sinmagongana id daya.

Ado nan banag ay kedeng isnan naay ay nailiblo ay Lucas is kad-ana ay kaneg nan kantan nan aanghel ya nan inmayan nan menpaspastol ken Jesus isnan naiyanakana, nan inmayan Jesus isnan Templo isdin kaongana ya nan pangngalig maipanggep isnan layad ay kaneg nan esay iSamaria ya nan maipanggep isnan naamas ay anak. Isnan naay ay insolat Lucas et dalona inbaga nan kaam-amed nan lowalo, nan Ispirito Santo, nan pateg nan bababai isnan men-is-isolowan Jesus ya nan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-4
Nan naiyanakan da Juan ay Menbonbonyag ken Jesus ya nan kaongan Jesus 1:5-2:52
Nan nin-isolsolowan Juan ay Menbonbonyag 3:1-20
Nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana 3:21-4:13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 4:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 9:51-19:27
Nan naodi ay nintetean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 19:28-23:56
Nan kasin natagowan Jesus, nan ninpail-ilaana ya nan sinmagongana id daya 24:1-53

Login Nan Solat

1-4 Gayyem Teofilo,

Naay di sodsodok ay maipanggep ken Jesus ay isolatko ken sik-a. Nan ipogaw ay naknakkey ken Jesus ay nang-il-ila isnan am-in ay inik-ikkana enggana isdin damo et daida nan nangibaga isnan am-in ay inom-ommat isdin kad-ana isna tay daida nan nangipagpagtek isnan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus. Issan nangdengngak is dana daket ipoot ay gawis ay mangsolo isnan am-in ay inom-ommat enggana isdin logiyana tay getkek ay adoado nan nangisolat isna ngem kanak en gawis no sak-en nan mang-eset ay mangisolat abes tapno getkem ay tet-ewa am-in nan dindinngem.

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Juan

5 Naay da nan inom-ommat. Isdin nintolayan Herod isnan probinsiya ay Judea et wada nan esay padi ay kangadan is Zacarias ay ib-an nan papadi ay kaapo isdin si Abias. Nan asawan Zacarias et si Elisabet ay anak gedan di padi. 6 Gawis nan ogalida ay sin-asawa isnan pangiilaan Apo Dios tay pinatpatida am-in nan bilina. 7 Ngem maid anakda tay adi makaanak si Elisabet dadapay gedan nain-ina ya naamama.

8 Isnan esay agew inomdan nan biyang da Zacarias ay mensilbi isnan Templo. 9 Nan ogalin di papadi et menbonotda no sino nan songgep isnan Templo ay mangpoo isnan insinso ay menbango et si Zacarias san nabonotan. 10 Idi pop-oowana nan insinso, menlol-owalo abes nan kaipoipogaw isnan pantew. 11 Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken siya ay tinmatakdeg isnan

makanawan nan kapop-oowan nan insinso. 12 Nasngang si Zacarias isnan nangilaana ya palalo nan egyatna. 13 Ngem dat kanan san anghel ken siya, “Adika omegyat Zacarias. Inmaliyak ay mangibaga ken sik-a en dinngen Apo Dios nan lowalom et awnit omanak si Elisabet ay asawam is lalaki dakat ngadanan is Juan. 14 Isnan maiyanakana et men-galalasing kayo ya nan ado ay ipogaw 15 tay awnit madaydayaw siya ken Apo Dios. Masapol ay adi omin-inom is bomoteng. Olay isnan kailililitonana et wada et nan Ispirito Santo ken siya. 16 Awnit adoado nan pasagongena ay Judio ken Apo Dios ay Diosda. 17 Siya nan ibaan Apo Dios ay mangisagana isnan kaipoipogaw isnan esa omaliyan Kristo ay mangisalakan. Kaneg nan kabaelan ya silib din si Elias ay mamadton Apo Dios id kasin nan kabaelana. Awnit paolnosena nan nasisiyan ay sin-am-a et pasagongena nan ipogaw ay adi mamati tapno gomawis nan nemnemda. Siya di nan ikkana ay mangipasagana isnan kaipoipogaw isnan omaliyan nan Apoda.”

18 Dat kanan Zacarias issan anghel, “Ay ngan di manggetkak ay tet-ewa ay ommatna dapay naam-amaak ya nain-ina si asawak?”

19 Kinwanin san anghel en, “Getkem tay sak-en si Gabriel ay esay bab-aaen Apo Dios et binaana sak-en ay mangibaga ken sik-a isnan naay gawis ay ommat. 20 Ngem gapo tay adika patiyen nan kinwanik et maomelka enggana ay omdan nan agew ay ommatana tay tet-ewa ay ommat isnan osto ay timpona.”

21 Isnan pantew di Templo et masmasdaaw nan kaipoipogaw ay mangsseseed ken Zacarias tay adi bomalbalbala. 22 Ngem issan binmalaana dat mensinsinyas ken daida tay adi makakali isonga getkenda ay wada nan ninpaila ken siya. 23 Nakwas pay san talabakona isnan Templo dat somaa.

24 Egay pay nabayag daet maliton si Elisabet et limay bowan ay ninlololololokok is baeyda. 25 Danat kanan, “Men-gasingak tay sineg-angan Apo Dios sak-en et kinaana nan maibabainak isnan ipogaw.”

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Jesus

26 Issan maikan-em ay bowan nan liton Elisabet dat kasin ibaan Apo Dios si Gabriel ay anghel isnan ili ay Nazaret isnan probinsiya ay Galilea 27 ta omey isnan babassang ay kangadan is Maria ay naitoya ay makiasawa ken Jose ay esay apon din si Ali David. Dat menpaila si Gabriel ken Maria et kanana, 28 “Men-gasingka. Nagasatka ay babai tay sik-a nan pinilin Apo Dios.” 29 Pilmi ay madanagan si Maria issan inbagan san anghel et nemnemnemena mo ngan nan kayatna ay kanan. 30 Ngem dat kanan san anghel, “Adika omegyat Maria tay tet-ewa ay pinabolan Apo Dios sik-a. 31 Awnit malitonka et omanakka is lalaki dakayot ngadnan is Jesus. 32 Awnit kangangatowan siya ay makwani en Anak Apo Dios ay kangatowan ya patolayen Apo Dios siya ay kaneg din alapona ay si Ali David id kasin 33 et siya nan men-alin di Judio ay eng-enggana.”

34 Dat kanan Maria issan anghel, “Ngem intoy ikakkana ay malitonanak dapay maid polos kaseyseyepko is lalaki?” 35 Dat kanan san anghel, “Nan Ispirito Santo nan awnit omali ken sik-a isonga nan panakabalin Apo Dios nan mangtakdo ken sik-a. Siya na nan kakwaniyan nan anakmo en Anak Apo Dios ay maid polos basbasolna. 36 Kaneg si Elisabet ay agiyo ay makwani en adi omanak et enem ay bowan nan litona id wani dapay nain-ina. 37 Tay am-in et kabaelan Apo Dios ay ikkan.”

38 Dat owenan Maria et kanana, “Owen. Maikkan ken sak-en nan inbagam tay baan Apo Dios sak-en.” Dat komaan san anghel.

Nan Nangsangailiyan Elisabet Ken Maria

39 Nakwas pay nan kaat ay agew dat ikakamon Maria et omey isnan baey da Zacarias ay wada isnan esay ili id Judea isnan bilbilig. 40 Omdan pay danat kanan ken Elisabet, “Inmaliyak ay mang-ila ken dakayo.”

41 Issan nangdengngan Elisabet isnan
kalin Maria dat menkiwi nan onga isnan
egesna et takdowen nan Ispirito Santo siya
ay mang-itdo isnan kanana. 42 Dat ibiyad
Elisabet ay mangwani, “Isnan am-in ay
bababai et sik-a nan kagasatan tay sik-
a nan pinilin Apo Dios ya nan awnitmo
iyanak abes nan kagasatan. 43 Nagasatak
tay inmalika ay inan Kristo ay Apok.
44 Tay nan nangdengngak isnan kalim dat
menkiwi nan onga isnan egesko gapo is-
nan gasingna. 45 Kaneg ken sik-a abes
men-gasingka tay patiyem ay awnit tomet-
ewa nan inbagan Apo Dios ken sik-a.”

Nan Nangdaydayawan Maria Ken Apo Dios

46 Dat kanan Maria,
“Dadama nan panangdayawko ken Apo
Dios
47 et men-gasingak ken siya ay mangisal-
salakan ken sak-en.
48 Tay nenemnemena sak-en ay baana. Et
menlogi id wani kanan am-in nan
ipogaw en nagasatak
49 gapo isnan kaskasdaaw ay inikkan nan
manakabalin ay Dios ken sak-en
isonga madaydayaw nan ngadana.
50 Maseg-ang isnan am-in ay mangdayaw
ken siya enggana isnan ipogaw id
sang-adom ya nan awnit maiyanak.
51 Inpailana nan panakabalina danapay
bokaen nan ipogaw ay mangipapan-
gato isnan nemnemda ya nan nem-
nemnemenda ay ikkan.
52 Inpababana nan ninkangangato ay
ali danapay pangatowen nan na-
pakombaba ay ipogaw.
53 Inagtana nan kaseseg-ang is masapolda
danapay pakaanen nan babaknang
ay maid polos gegen-anda.
54-55 Badbadangan Apo Dios nan ipogawna
ay datako ay Judio ay eng-enggana
tay egayna kinalkalingkingan din
inkalina ken Abraham ya nan an-
akna ay alal-apo tako. Tay kinwan-
ina en seg-angana daida ya datako
ay ap-oda ay eng-enggana.”
56 Nakitetee si Maria is toloy bowan ken
da Elisabet esapay somaa.

Nan Naiyanakan Juan Ay Menbon-bonyag

57 Inomdan nan omanakan Elisabet dat
omanak is lalaki. 58 Issan nangdengn-
gan nan sagsagogongda ya nan ag-ida is-
san kaskasdaaw ya kagagasing ay inikkan
Apo Dios ken siya dadat omey am-in
makigasgasing. 59 Nan ogalin di Judio
et no maikawao ay agew nan onga dat
madagop nan ag-ida et segyatanda dada-
pay ngadnan. Sinegyatanda san onga et
ipangadanda koma nan ngadan amana
ay Zacarias 60 ngem dat kanan inana en,
“Baken sa. Nan ngadana et Juan.” 61 Dadat
kanan ken siya, “Ayta? Dapay maid polos
apo tako is kangadan is Juan.” 62 Dadat
isinyas ken amana ay mangsoot no sino
nan kayatna ay ngadan nan onga. 63 Dat
menpaala si Zacarias is mensolatana et
isolatna, “Nan ngadana et Juan.” Et nas-
daawda am-in ay wada isdi issan nang-
basaanda. 64 Dat makanali si Zacarias ay
mangdaydayaw ken Apo Dios. 65 Am-in
nan sagogongda et nasdaawda isnan in-
ommat dadat ibaag isnan am-in ay il-ili is-
nan bilig id Judea. 66 Am-in nan nangdenge
et getkenda ay wada nan panakabalin Apo
Dios ken Juan dadat men-asisoot, “Ay ngan
ngata nan menbalinan nan onga ay naay?”

Nan Nangdaydayawan Zacarias Isnan Ik-ikkan Apo Dios

67 Si aman Juan ay Zacarias et tinakdon
nan Ispirito Santo danat kanan en,
68 “Madaydayaw si Apo Dios ay Dios tako
ay Judio tay inmali ay mangbadang
isnan ipogawna danapay sobten
daida ta adida madosdosa gapo
isnan basbasolda.
69 Inbaana nan manakabalin ay apon din si
David ay mangisalakan ken datako.
70-72 Si tona din inbagana id kasin ay awnit
mangisalakan ken datako isnan am-
in ay mang-aamis. Tay inbagan
Apo Dios id kasin ay kanan din ma-
madtona en awnit badbadangana
nan alal-apo tako et adina kalka-
lingkingan nan nasantowan ay to-
lagda.
73-75 Inkalin Apo Dios id sang-adom ken
Abraham ay alapo tako ay siya nan

awnit mangilisi isnan mang-aamis
ken datako tasiyay adi tako omegyat
ay mensilbi ken siya ya ta maid il-
ilaena is kolang wenno ngawi ay ik-
ikkan tako engganay matey tako."
76 Dat itoloy Zacarias ay mangwani,
"Sik-a ay anakko et awnitka makwani en
mamadton nan Kangatowan ay si
Apo Dios. Tay awnit mang-on-onaka
mo nan Apo tako ta isaganam nan
ipogaw isnan omaliyana
77 tay omeyka ay mangibaga isnan
ipogawna en awnit maisalakanda
isnan kapakawanan nan basba-
solda.
78-79 Nan Dios tako et managseg-ang ya
naanos. Isonga awnit omali nan
mangisalakan ken datako. Kaneg
siya nan silaw ay nagapo id daya
tay silawana nan ipogaw ay kaneg
natey ay maisisiyan ken Apo Dios
tay menbolinget nan nemnemda. Et
siya nan mangsilaw isnan daan tako
ay omey isnan gawis," kinwanin
Zacarias.
80 Nasiken si Juan ay masilib ya mamati
ken Apo Dios dat omey mentetee isnan
bilig engganay inomdan nan menpailaana
ay men-isolo isnan Judio.

2

Nan Naiyanakan Jesus
Mat. 1:18-25

1 Isdin nawad-an Juan et wada nan bilin
nan ali id Roma ay si Cesar Augusto ay
omey am-in nan ipogaw ay menpalista is-
nan il-ilida. 2 Siya na din damdamo ay
ninpalistaan di ipogaw isdin kagobilnadol
Kirenio isnan probinsiya ay Siria. 3 Daet
wasdin omey menpalista isnan ilin di alal-
apoda id sang-adom.
4 Si Jose abes ay nagapo id Nazaret ay
esay ili id Galilea et inmey menpalista id
Betlehem ay esay ili id Judea ay ilin din si
Ali David. Siya nan inmayana tay siya et
apon din si Ali David. 5 Si Maria et nakkey
ken Jose ay menpalista tay naitoya ay men-
asawada. Maliton si Maria 6 et isnan
kawad-anda id Betlehem dat padongen
san onga ay bomala 7 ngem maid somya
is menteanda isnan pag-abangan ay baey
tay nanapno is ipogaw isonga dadat omey
isnan kolongan di bakbaka. Et isdi nan
nangiyanakana isnan damo ay anakna ay
lalaki danat ewesan et papodanena isnan
pangpanganan di baka.

Nan Ninpailaan Nan Anghel Isnan Men-paspastol

8 Issan labi issan deey ay ili et wadada
nan menpaspastol isnan pondag ay mang-
banbantay isnan kakalnikalniloda. 9 Dat
menpaila nan esay anghel Apo Dios ken
daida et matanggewanda isnan silang Apo
Dios dat palalo nan egyatda. 10 Ngem dat
kanan san anghel ken daida, "Adi kayo om-
egyat. Tay wada nan gawis ay ipadamagko
ken dakayo ay mangpagasing isnan am-in
ay ipogaw. 11 Siya na nan ipadamagko,
id wani ay labi et naiyanak si Kristo ay
Apo tako isnan ilin din si David et siya
nan mangisalakan isnan ipogaw. 12 Nan
pangilasinanyo et nan awnityo datngan ay
onga ay naeewesan ay aped naipapapodan
isnan pangpanganan di baka." 13 Daet
menpaila nan adoado ay anghel ay mang-
daydayaw ken Apo Dios ay mangmang-
wani en,
14 "Madaydayaw si Apo Dios ay wada
id daya tay binmala si Kristo ay
mangipasingpa isnan ipogaw isnan
batawa ay mangipagasing ken Apo
Dios."
15 Issan ninsagongan san aanghel id
daya et nin-asikwani san menpaspastol en,
"Omey tako ilan nan onga id Betlehem ay
inpagtek Apo Dios ken datako." 16 Dadat
ikakamo ay omey et datnganda da Maria
ken Jose ya san onga ay naipapapodan
isnan pangpanganan di baka. 17 Issan
nang-ilaanda issan onga dadat sodoken
san inbagan san anghel maipanggep ken
siya 18 et nasdaaw am-in nan nangdenge.
19 Ngem si Maria et ninenemnemna am-in
nan inommat ya nan inbagan nan menpas-
pastol. 20 Dat somaa san deeyday menpas-
pastol ay menkankanta ay mangdaydayaw
ken Apo Dios tay inilada san onga et tet-
ewa am-in san inbagan san anghel ken
daida.

Nan Nangadnan Jesus

21 Issan maikawao ay agew san onga
dadat segyatan dadapay ngadnan tay siya
nan ogalin di Judio. Nan inpangadanda et
Jesus tay siya san inbagan di anghel esapay
mainginaw.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Templo

22-24 Inomdan pay nan mangtongpalan
da Jose ken Maria isnan bilin Apo Dios ay
insolat din si Moses id kasin maipanggep
isnan babai ay kaan-anak dadat omey id
Jerusalem. Tay kanan san bilin en mas-
apol ay omyeyda is ilimosda is mapalti ay
doway tala wenno doway anak di kalap-
ati isnan Templo tay siya nan kadalosan
nan kaan-anak. Inyeyda gedan si Jesus ta
idatonda ken Apo Dios. Tay nan bilin Apo
Dios et am-in ay damo ay anak ay lalaki
et masapol ay maidaton ken siya ay kaneg
siya nan kaanak.

25 Id Jerusalem wada nan esay am-ama
ay kangadan is Simeon ay mangses-eed
isnan kaisalakanan nan Judio. Gawigawis
nan ogalina tay patiyena nan bilin Apo
Dios ya daydayawena siya. Tinakdon nan
Ispirito Santo siya 26 ay nangipagtek ken
siya en adi matmatey enggana ay ilana
nan inkalin Apo Dios ay awnit omali ay si
Kristo. 27 Issan kad-an da Jose ken Maria
id Jerusalem inpangon nan Ispirito Santo
si Simeon isnan Templo dat isgep abes da
Maria ken Jose si Jesus ta ikkanda nan
linteg ay inbilin Apo Dios. 28 Dat akwaen
Simeon nan onga dapay mendayaw ken
Apo Dios ay mangwani en,

29-31 “Apo, id wani et tinmet-ewa nan
inpagtekmo gapo isnan naay onga
isonga mang-apitka et tay naay ini-
lak nan inbagam ay awnit omali ay
mangisalakan isnan ipogaw, ay siya
nan inbaam tapno getken am-in nan
ipogaw. 32 Kaneg siya nan silaw ay
mang-itdo olay isnan baken Judio
tapno ilaenda nan daan ay omey
ken sik-a. Isonga gapo isnan onga ay
naay awnit madayaw nan Judio.”

33 Nasdaaw da Jose ken Maria isnan
kinwanin Simeon maipanggep ken Jesus.
34-35 Binindisyonan Simeon daida danapay
kanan ken Maria, “Nan onga ay naay et
siya nan kadadaelan nan ado ay Judio ya
kaisalakanan nan tap-ina. Maila gedan
ken siya ay tet-etet-ewa nan am-in ay inba-
gan Apo Dios ngem adoado nan mang-adi
ken siya et siya nan kagtekan nan ngawi
ay nemnemda. Ngem ken sik-a, Maria,
awnitmo liknaen nan sakit di nemnem ay
kanega waday naitbek isnan pagaewmo
gapo isnan ommat ken siya.”

36 Wada id sidi gedan si Ana ay nain-
iin-ina ay mamadton Apo Dios. Siya et
anak Panuel ay apon din si Aser. Pitoy
tew-en ay nin-aasawa da Ana ken asawana
37 et waompoo ya epat ay tew-ena ay na-
balo. Wedweda ay mentetee isnan Tem-
plo tay inagew ya linabi ay menteptepe ay
menlol-owalo ya mendaydayaw ken Apo
Dios. 38 Isdin nangisgepanda ken Jesus et
wada gedan si Ana isdi ay nin-iyaman ken
Apo Dios maipanggep isnan onga danat
sodsodoken nan onga isnan ipogaw ay
mangses-eed isnan mangsobotan Apo Dios
isnan ipogaw id Jerusalem.

39 Issan nakwasan san inkanda ay inba-
gan san linteg Apo Dios et sinmagongda is-
nan ilida id Nazaret ay sakop di probinsiya
ay Galilea. 40 Nasiken si Jesus ay napigsa ya
masilib tay nan badang Apo Dios et wada
ken siya.

Nan Nataynanan Jesus Isnan Templo

41 Tinew-en ay omey da Jose ken Maria
id Jerusalem isnan Fiestan di Linmaosan
di Anghel. 42 Et issan maikasimpoo ya
doway tew-en Jesus, inmeyda kasin tay
siya nan ogalida. 43 Issan nakwasan san
fiesta dadat menlobwat ay somaa ngem
dat obpay mataynan si Jesus id Jerusalem
et adi getken da inana ay nataynan
44 tay kananda en waay naiboweg isnan
bowegda. Esay agew nan nindaananda
esadapay getken ay maid siya dadat omey
anapen isnan ag-ida ngem maid. 45 Dadat
somagong id Jerusalem ay mang-anap
ken siya. 46 Isnan maikatlo ay agew,
dinas-anda siya isnan Templo ay maki-
totokdo isnan men-is-isolo isnan linteg.
Dedengngena nan kankananda dapay
mensos-oot ken daida. 47 Nasdaaw am-
in nan mangdedenge ken siya gapo isnan
silibna tay ostoosto nan isongsongbatna ya
kankanana. 48 Nasdaaw gedan da inana

issan nang-ilaanda ken siya danat kanan,
“Anakko, dakan egay naiboweg ken
dakami? Madadanagan kami ken amam
ay mang-an-anap ken sik-a.” 49 Ngem dat
kanan Jesus, “Dakayon mang-an-anap? Ay
adiyo getken ay masapol ay wadaak isnan
baey Ama?” 50 Ngem adida maawatan nan
kankanana ken daida.
51 Dat makkey si Jesus ken da inana et
somaada id Nazaret et pinatpatina am-
in nan inbagbagada ken siya. Si inana
et egayna kinalkalingkingan am-in nan
inom-ommat. 52 Nasiken si Jesus ay
napigsa ya masilib et laylayden Apo Dios
ya nan kaipoipogaw siya.

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbon-bonyag
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-28

1-2 Isdin maikasimpoo ya lima ay tew-en
ay mentolayan Cesar Tiberio et wada nan
inpaliknan Apo Dios isnan anak Zacarias
ay si Juan ay mentetee isnan bilig. Siya
na gedan din kagobilnadol nan epat ay
naayda; si Poncio Pilato id Judea, si Herod
id Galilea, nan besat Herod ay si Felipe
id Iturea ya id Traconite ya si Lisanias id
Abeline. Nan kangatowan ay papadi id
Jerusalem issan deey ay tew-en et da Anas
ken Caifas. 3 Si Juan et inmeyna sinolsol
am-in nan sakop nan ginawang ay Jordan
ay mangibagbaga, “Masapol ay dokoganyo
nan basbasolyo dakayopay menpabonyag
tay siya nan kail-an nan kakaanan di ba-
sol.” 4 Nan inikkan Juan et siya nan nang-
tongpalana isnan insolat din si Isaias ay
mamadton Apo Dios ay kanana en,

“Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw
en isaganayo nan daanen nan Apo
tako ay awnit omali. Pagawisenyo
nan daan ay mendaanana. 5 No
nadodontog ya nakakaongan et
masapol ay simpaenyo. No abes
natikotiko et paletgenyo ya nan
ngawi ay daan et estenyo. 6 Tapno
am-in ay ipogaw et ilaenda nan
ibaan Apo Dios ay mangisalakan
ken daida.”

7 Adoado nan ipogaw ay inmey ken Juan
ay menpabonyag danat kanan ken daida,
“Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay
kananyo en omanay nan mabonyaganyo
is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan
Apo Dios? 8 Ngem adi kayo aped mabonya-
gan mo adiyo dokogan nan ngawi ay
ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa
ay inbabawiyo nan basbasolyo. Et adiyo
kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo
Dios gapo tay apoyo din si Abraham ay
baan Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi
ken dakayo tay olay nan bato ay naay et
mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on
Abraham.”
9 Dat itoloy Juan ay mangwani en, “Nan
awnit idosan Apo Dios et siya nan kaneg
nan wasay ay naisagsagana ay mangpoyo
isnan kaiw. Am-in ay kaiw ay adi bom-
gas is gawis et mapoyo dat mapoowan.
Et dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi
bomgas.” 10 Dat sooten nan kaipoipogaw
ken siya, “Ay ngan ngalod nan ikkanmi?”
11 Sinmongbat si Juan, “Nan dowa nan
badona et idyana nan esa isnan maid
badona ya nan wada nan kanenda et
agtanda nan ib-ada ay maid kanenda.”
12 Inmey abes nan ib-an di mensingsingil
is bowis ay menpabonyag dadat sooten
ken Juan, “Apo, ay ngan nan masapol ay
ikkanmi?” 13 “Adi kayo mensingsingil is
sobla nodi nan ostoosto nan singilenyo,”
insongbatna ken daida. 14 Dat abes sooten
nan sosoldado, “Dakami pay abes ay ngan
nan ikkanmi?” Danat kanan, “Adiyo paeg-
egyaten ya pabasbasolen nan ipogaw ay
aped mangkikikil ken daida ya masapol od
ay mapnek kayo isnan lagboyo.”

15 San kaipoipogaw ay nangdenge is-
san kinkinwanin Juan et nasdaawda ya
inpagalopda ay siya nan Kristo ay in-
bagan Apo Dios id sang-adom en awnit
omali. 16 Ngem kinwanin Juan ken daida,
“Bakenak si Kristo. Ngem wada siya ay
omon-onod et gapo isnan kawedwedana
et adiyak maibilang ay mangkaan isnan
sapatosna. Danom nan ibonyagko ken
dakayo ngem awnit bonyagana dakayo is-
nan Ispirito Santo ya nan apoy. 17 No omali
siya et awnitna mensiyanen nan mamati

ken siya isnan adi mamati et kaneg waday ligao ken siya ay mangtap-ana isnan pagey danat idolin isnan agamang nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan apoy ay adi katkatkatey." 18 Siya na ya adoado pay nan inbagbagan Juan isnan kaipoipogaw isnan mang-it-itdowana ken daida isnan gawis ay damag tapno getkenda ay mensagana isnan omaliyan Kristo.

19 Olay si Gobilnadol Herod et iniyaw Juan gedan tay apedna inasawa nan aydona ay si Herodias dapay daan nan asawana ay innodin Herod ya iniyawna gedan nan tap-in di ngawi ay inik-ikkana. 20 Ngem dat am-amed somokil si Herod et paibalodna si Juan.

Nan Nabonyagan Jesus
Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

21-22 Issan nangbonyagan Juan issan kaipoipogaw dat menpabonyag abes si Jesus. Issan nabonyagan Jesus dat menlowalo ken Apo Dios et issan menlolowalowana et napewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ay kaneg kalapati et pomatong ken siya. Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, "Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Mengalalasingak gapo ken sik-a."

Nan Alal-apon Jesus
Mat. 1:1-17

23 Si Jesus et waay tolompoo nan tew-ena esanapay ilogi ay men-isolo. Siya nan anak Jose, kanan nan kaipoipogaw. Naay nan ngadngadan nan alal-apon Jose. Si Jose, anak Eli. 24 Si Eli, anak Matat; si Matat, anak Levi; si Levi, anak Melki; si Melki, anak Jane; si Jane, anak Jose; 25 si Jose, anak Matatias; si Matatias, anak Amos; si Amos, anak Nahum; si Nahum, anak Esli; si Esli, anak Nage; 26 si Nage, anak Maat; si Maat, anak Matatias; si Matatias, anak Semei; si Semei, anak Jose; si Jose, anak Juda; 27 si Juda, anak Joana; si Joana, anak Resa; si Resa, anak Zorobabel; si Zorobabel, anak Salatiel; si Salatiel, anak Neri; 28 si Neri, anak Melki; si Melki, anak Adi; si Adi, anak Cosam; si Cosam, anak Elmodam; si Elmodam, anak Er; 29 si Er, anak Josue; si Josue, anak Eliezer; si Eliezer, anak Jorim; si Jorim, anak Matat; si Matat, anak Levi; 30 si Levi, anak Simeon; si Simeon, anak Judas; si Judas, anak Jose; si Jose, anak Jonan; si Jonan, anak Eliakim; 31 si Eliakim, anak Melea; si Melea, anak Mena; si Mena, anak Matata; si Matata, anak Natan; si Natan, anak David; 32 si David, anak Jesse; si Jesse, anak Obed; si Obed, anak Booz; si Booz, anak Salmon; si Salmon, anak Naason; 33 si Naason, anak Aminadab; si Aminadab, anak Aram; si Aram, anak Arni; si Arni, anak Esron; si Esron, anak Fares; si Fares, anak Juda; 34 si Juda, anak Jacob; si Jacob, anak Isaac; si Isaac, anak Abraham; si Abraham, anak Tare, si Tare, anak Nacor; 35 si Nacor, anak Serug; si Serug, anak Ragau; si Ragau, anak Peleg; si Peleg, anak Heber; si Heber, anak Selah; 36 si Selah, anak Cainan; si Cainan, anak Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem; si Sem, anak Noah; si Noah, anak Lamec; 37 si Lamec, anak Matusalem; si Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak Jared; si Jared, anak Mahalaleel; si Mahalaleel, anak Cainan; 38 si Cainan, anak Enos; si Enos, anak Set; si Set, anak Adam; si Adam, anak Apo Dios.

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

1 Tinakdon nan Ispirito Santo si Jesus issan nabonyagana isnan ginawang ay Jordan danat ipango siya isnan bilig. 2 Omdan pay issan bilig dat padasen Satanas ay mangdoldolog ken siya isnan epatpoo ay agew. Egay nangnangan si Jesus isnan deeyday agew et naowaowat siya issan nakwasana.

3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken siya ay mangwani en, "No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a dakat kanan ta maboliw nan naay bato is makan." 4 Dat songbatan Jesus ay mangwani en, "Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en baken makan et kedeng di katagowan di ipogaw."

5 Dat ipangon Satanas si Jesus isnan ataatakdag ay bilig danat ipaila ken siya is sin-awyan nan am-in ay ili isnan batawa. 6 Dat kanan Satanas, "Idyak ken sik-a am-in dana ya nan kinabaknangda tay kowak am-in datona et mabalin ay idyak isnan olay sino ay laydek ay mang-idyaan.

7 Kowam am-in datona no sak-en nan
dayawem ay apom.” 8 Ngem sinmongbat
si Jesus et kanana, “Kanan nan naisolat
ay kalin Apo Dios en, ‘Sak-en ay Diosyo
nan daydayawenyo ya mensilsilbiyanyo et
kedeng.’ ”
9 Dat kasin ipangon Satanas si Jesus id
Jerusalem danat eyey siya isnan toktok di
Templo danat kanan ken siya, “No tet-ewa
ay Anak Apo Dios sik-a, kadya lomabtokka
isna. 10 Tay kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en bilinena nan aanghelna ta
ayowananda ay 11 mangtapaya ken sik-a ta
adi masogatan nan dapanmo isnan bato.”
12 Ngem dat songbatan Jesus siya ay mang-
wani, “Nan naisolat ay kalin Apo Dios et
kanana gedan en adiyo dologen si Apo Dios
ay Apoyo.” 13 Nakwas pay san nangpad-
padasan Satanas ay nangdoldolog ken Je-
sus danat taynan siya ta enggana is mam-
ingsan kasin.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

14 Sinmagong si Jesus id Galilea et wada
nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya
isonga mendinamag isnan kailiili nan inik-
ikkana. 15 Nin-is-isolo siya isnan kasinasi-
nagoga et daydayawenda am-in siya.

Nan Nang-adyanda Ken Jesus Id Nazaret
Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6

16 Inmey si Jesus isnan nasiknana ay ili
ay Nazaret. Sinabado ay obayan di Judio
dat isnan esay Sabado et inmey siya isnan
sinagoga tay siya nan sigod ay ogalina. Dat
tomakdeg ay mangibasa isnan kalin Apo
Dios 17 isonga dadat ited nan insolat nan
mamadto ay din si Isaias danat bilagen et
datngana nan naisosolat ay naay,

18 “Wada nan Ispirito Santon Apo Dios
ken sak-en tay pinilina sak-en ay
mangipagtek isnan gawis ay damag
isnan kodokdo. Inbaana sak-en ay
mangbadang isnan maligligatan ta
mapalobosan nan balod ya makaila
kasin nan kollaw 19 ya mangipagtek
isnan awnitna mangisalakanan is-
nan ipogawna.”

20 Linolon Jesus san mabasbasa danat
isagong isnan mensilsilbi dat tomokdo et
men-isolo. Am-in nan ipogaw issan sina-
goga et inenengnengda siya. 21 Danat ilogi
ay mangwani ken daida, “Tinmet-ewa id
wani ay agew san dinngeyo ay binasak ay
naisosolat ay kalin Apo Dios.”
22 Laylayden am-in nan ipogaw siya
gapo isnan gawis ay inbagbagana ngem
nasdaawda dadat kanan, “Ay baken kad na
san anak Jose ay kailiyan tako?” 23 Danat
kanan ken daida, “Waay nenemnemenyo
nan kankanan nan ipogaw isna ay nan
men-ag-agas et masapol ay agasana nan
awakna esapay mamati nan ipogaw is-
nan agasna. Kaneg todi nan nemne-
myo tay kaytenyo ay ikkak abes isna nan
dinngeyo ay inik-ikkak id Capernaum.
24 Ngem kanak ken dakayo en am-in ay
ipogaw et patpatgenda nan mamadto is-
nan nateketeken ay ili ngem isnan osto
ay ilina et adi patgen nan kailiyana siya.
25 Kaneg din timpon Elias ay mamadto ay
egay polos omod-odan is toloy tew-en ya
kagedwa dat menbitil am-in ay ili id Is-
rael. Wada nan ado ay balo issan deey
ay ilida 26 ngem egay inbaan Apo Dios si
Elias ay mangbadang ken daida ay Judio
nodi kedeng nan esa ay balo ay iSerepta
is binadangana isnan ili id Sidon. 27 Dat
kaneg abes din timpon Eliseo ay esay ma-
madto et ado nan nakolit ay kailiyana id
Israel dapay maid olay esa ken daida is
inpagawisna nodi kedkedeng si Naaman
ay iSiria is pinagawisna.”
28 Palalo nan liget am-in nan ipogaw
issan sinagoga issan nangdengnganda is-
san kinwanin Jesus tay kailiyana daida.
29 Dadat tomakdeg et goyodenda si Jesus
ay mangibala dadat iyey isnan toktok di
bilig ay benget di ilida ta tekdagenda koma
siya isnan deppas. 30 Ngem dat kayet idaan
Jesus isnan tengan nan napoponokanda et
komaan.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 1:21-28

31 Linmayog si Jesus id Capernaum ay
esay ili isnan probinsiyan di Galilea dat
men-isolo isnan sinagoga isnan Sabado
ay obayan di Judio. 32 Nasdaawda issan
inikkan Jesus ay men-isolo tay inpailana
nan kabaelana.

33 Issan deey ay sinagoga et wada nan
am-ama ay kinapet di makedse ay anito
dat menbogaw is napinapigsa, 34 "Ine. Je-
sus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken
dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek
sik-a. Sik-a nan nasantowan ay inbaan
Apo Dios." 35 Ngem dat kanan Jesus issan
anito, "Igiginekmo. Taynam si tosa." Dat
men-idogos san anito san am-ama et ma-
tokang isnan sasagangenda danapay tay-
nan siya ay maid inommat. 36 Nasdaawda
am-in san nangiila dapay wasdin mang-
wani, "Ay ngan ngen nan wada ken tona?
Dan kabaelana ay mangipakaan isnan
makedse ay anito?" 37 Siya di nan inikkan
Jesus isonga nindinamag isnan am-in ay ili
isdi.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit

Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

38 Tinaynan Jesus san sinagoga et omey
isnan baey da Simon. Nan katogangan Si-
mon isdi et menpodpodot dadat ibaga ken
Jesus en mensakit siya. 39 Dat sag-enen Je-
sus san in-ina et pagawisena san podotna
dat mabanangon san in-ina et pakanena
daida.
40 Nakwas et nan obayada issan naono-
gan di agew isonga dat iyey nan omili nan
am-in ay wada nan sakitda ken Jesus danat
sag-es-aen ay mang-egen ken daida dat go-
mawis nan sakitda. 41 Nan anito gedan
et tinaynanda nan ipogaw ay kinapetda
dadapay ibogbogaw, "Sik-a nan Anak Apo
Dios." Daet paginken Jesus daida tay adina
layden ay daida nan mangipagtek en siya
nan Kristo.

Nan Nin-isolsolowan Jesus Isnan Kasinasinagoga

Mar. 1:35-37

42 Issan kawakgatana et nasapa si Jesus
ay inmey isnan bilig ngem omey kayet an-
anapen nan ipogaw siya. Dadat datngan
siya et adida ipalobos ay taynana daida.
43 Ngem danat kanan, "Masapol ay omeyak
abes isolo isnan teken ay ili nan gawis
ay damag maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios tay siya nan nangibaaana ken
sak-en." 44 Isonga dat omey men-isolo
isnan kasinasinagoga ay paggimongan di
Judio.

5

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Tolo Ay Papasolotna

Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

1 Issan namingsan ay nin-isolowan Je-
sus isnan benget di baybay id Genesaret
et natogop nan kaipoipogaw isnan kad-
ana et mendindinogosda tay kayatda ay
dengngen nan kalin Apo Dios ay isolona.
2 Maid somya is tomakdegan Jesus danat
ilaen nan doway bangka ay ninbebenget
isnan baybay ay tinaynan nan mensidsi-
dok tay inmeyda inowasan nan sidokda.
3 Dat omey si Jesus issan bangkan nan
esay mensidsidok ay si Simon danat ibaga
ken siya ta iyad-addawina is bassit isnan
benget di baybay tasiyay tomokdowana ay
mangisolo isnan kaipoipogaw.

4 Nakwas pay ay nin-isolo danat kanan
ken Simon, "Ipagawgawam nan bangkam
isnan kaadaeman nan baybay ta mensi-
dok kayo." 5 Dat kanan Simon, "Apo, in-
lalabimi ay ninsidsidok dapay maid po-
los inalami ngem no siya say kanam et
ikkanmi." 6 Dadat oy-oyen nan sidok
et adoado nan inalada ay ikan et ngan-
ngani ay mabakas nan sidok isonga adida
makaipangato. 7 Dadat wag-eyan san
iib-ada issan esay bangka ta badanganda
daida. Inmeyda binadangan daida et
pinopinoda san doway bangka is ikan et
gistayda malimon. 8 Idi inilan Simon
Pedro san inommat dat menpalintomeng
ken Jesus et kanana, "Apo, mabainak ken
sik-a tay managbasolak isonga taynam
sak-en." 9 Nasdaaw am-in san wada is-
san bangkan Simon issan nang-ilaanda is-
nan kaad-adon san sinidokanda 10 ya olay
gedan san ib-an Simon issan esay bangka
ay da Santiago ken Juan ay an-ak Zebe-
deo. Dat kanan Jesus ken Simon, "Adi
kayo mabain ay maitapi ken sak-en. Nin-
sidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok
abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw
ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."

11 Isonga dadat ipakni nan bangkada dadapay taynan am-in nan kowada et omonodda ken siya.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

12 Isnan namingsan ay kad-an Jesus isnan esay ili et sinmag-en nan am-ama ay nabayag ay nakolit dat menlokbob ay menseg-ang, "Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo."
13 Dat gen-an Jesus siya danapay kanan, "Kayatko ay maagasanka." Dat dagos ay makaan nan kolitna. 14 Danat kanan ken siya, "Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a isnan teken ay ipogaw. Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska."
15 Ngem dinngen kayet nan kaipoipogaw san inikkan Jesus ken siya dadat omey et enda dengngen nan kankanana ya ta pagawisena nan wada nan sakitda. 16 Ngem no mamingsan et komaan si Jesus tay omey isnan bilig ay menlowalo.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

17 Issan esay agew ay men-is-isolowan Jesus isnan esay baey et wadada nan nangitotokdo ay Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya isnan ili ay Jerusalem. Nan panakabalin Apo Dios ay mangipagawis isnan sakit et wada ken Jesus. 18 Dat domateng nan mang-aatangay isnan napalalais ay kayatda ay eyey issan baey ay kad-an Jesus. 19 Ngem nanapno nan baey is ipogaw et maid polos ikkanda ay mangisgep ken siya isonga insakyatda isnan atep san baey ay nadadata dadat lokaben nan atep dadat oy-oyen san napalalais et ompa issan tengan nan ipogaw ay sasagangen Jesus. 20 Getken Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan am-ama, "Gayyem, napakawan et nan basolmo."
21 Dat kasiaagasaas nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo ay mangwani en, "Sino pay nan lalaki ay naay? Ayta dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios dapay kedkedeng si Apo Dios is makapakawan is basbasol?" 22 Ngem getken Jesus nan kankananda danat kanan, "Ngan nan apedyo nemnemnemen? 23 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan 'Mapakawan nan basolmo' wenno nan 'Ibangonmo ta mendaanka?' 24 Ngem gapo tay adiyo patiyen et paneknekak ken dakayo ay wada nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga danat kanan issan napalalais en, "Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka." 25 Nabanangon et san am-ama danat alaen san dayona et somaa ay mangdaydayaw ken Apo Dios. 26 Am-in san wada isdi ay nangiila et nasdaawda dadapay inmegyaegyat dadat dayawen si Apo Dios ay mangwani en, "Kaskasdaaw nan inilami id wani."

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17

27 Nakwas pay san nin-agasan Jesus dat bomala et ilana si Levi ay esay mensingsingil is bowis ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan Jesus, "Omalika ta maitapika ken sak-en."
28 Dat taynan Levi nan oblana ya am-in ay kokwana isnan opisina daet omonod ken Jesus et maitapi ken siya. 29 Inmeyda isnan baey Levi dat menpalti siya ta makikan da Jesus ya nan iib-an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di ipogaw.

30 Idi inilan san ib-an san Fariseo ya san men-is-isolo is linteg ay makikikanda dadat kanan issan papasolot Jesus, "Aytay dakayon makikikan isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?" 31 Ngem si Jesus nan sinmongbat et kanana ay mangiyalig, "Nan ipogaw ay maid sakitna et adina masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol.
32 Isonga inmaliyak tapno badangak nan mangtek ay nakabasol tapno menbabawida ngem baken nan mangnenemnem ay gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe

Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20

33 Sinootda ken Jesus ay mangwani en,
“Nan papasolot Juan et wada nan mentepeanda ay adi mangan isnan obaya dadapay menlol-owalo ay kaneg abes nan papasolot nan Fariseo dapay nan papasolotmo et adida mentepe.” 34 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna et kanana,
“Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no daan pay nan nadawak ken daida? Adi mabalin. 35 Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo

Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22

36 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, “Maid mangitakop is balo ay bado isnan logak. No ikkana na et kawasena nan balo ay bado dapay gedan nan baloy galot et adi maibagay ay maitakop isnan logak. 37 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay mo menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. 38 Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas. 39 Maid abes mangkayat ay ominom is olay gawis ay kapewpewak ay tapey no epdas inminom isnan nabayag ay tapey tay kanana en gawgawis nan nabayag mo nan balo.”

6

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya

Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28, 3:1-6

1 Sinabado ay obayan di Judio et isnan esay Sabado indaan da Jesus isnan paypayewan. Dat menlosing nan papasolotna is kotimenda. 2 Dat kanan nan tap-in di Fariseo, “Aytay dakayon menlosing is kotimenyo dapay lawaen nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?” 3 Dat kanan Jesus, “Ayta dayon pabasolen daida? Ay egayyo binasa din inikkan da David isdin linmayawanda?* Naowaowatda 4 isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios et alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iibana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida.” 5 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Sak-en ay Iyon-an Amin di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan isnan obaya.”

6 Isnan esay Sabado kasin, sinonggep si Jesus isnan sinagoga ay men-isolo. Dat wada nan am-ama ay nabingoy nan kanawan ay ledengna. 7 Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, kaytenda ay mangidalom ken Jesus isonga sis-iimenda siya no pagawisena nan nabingoy tay lawaenda nan men-agas is sakit isnan obaya tay kananda en obla di. 8 Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan issan nabingoy, “Omalika ta itakdegmo isnan sasagangenmi.” Dat omey san nabingoy. 9 Dat sooten Jesus ken daida, “Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenno kawasen?” 10 Danat inengneng daida danat kanan issan nabingoy, “Oyadem nan ledengmo.” Inoyadna dat maoyad tetewa tay naagasan et. 11 Ngem mamaslat nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg dadapay men-asitoya no ngan nan ikkanda ken Jesus.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

12 Issan esay agew tinmikid si Jesus isnan bilig ta omey menlowalo danat ilalabi ay menlol-owalo ken Apo Dios. 13 Kawakgatana pay danat ayagan nan papasolotna et piliyena nan simpoo ya dowa ay nginadnana is aapostolis. 14 Datona nan ngadngadan nan pinilina. Si Simon ay

* **5:37** Ilaem Mat. 9:17. * **6:3** Ilaem Mat. 12:3.

nginadanan Jesus is Pedro ya nan besatna ay si Andres ya da Santiago ken Juan, si Felipe, si Bartolome, 15 si Mateo, si Tomas, si Santiago ay anak Alfeo, si Simon ay mangisaksakit isnan ilida, 16 si Judas ay anak Santiago ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangi-pagawisana Isnan Masaksakit

Mat. 4:23-25

17 Linmayog si Jesus ya nan papasolotna ay nagapo issan bilig et omdanda pay isnan nasisimpa dat isaldeng Jesus ya nan ado ay pasolotna. Wadada gedan nan adoado ay nagapo id Judea ya id Jerusalem ya isnan il-ili isnan benget di baybay ay id Tiro ya Sidon. 18 Inmeyda ay mang-denge isnan kankanana dapay ta paga-wisena nan wada nan sakitda et olay nan deeyday pinalpaligat di anito ay inmey et ginmawisda gedan. 19 Am-in nan ipogaw et kaytenda ay somag-en ay mangsikgad ken siya tay wada nan panakabalina ay magapo ken siya ay mangpagawis isnan am-in ay sakitda.

Nan Kinwanin Jesus Isnan Nagasat Ya Kaseseg-ang

Mat. 5:1-12

20 Inilan Jesus san papasolotna danat kanan,

“Nagasat kayo ay mangtek isnan kolangyo
tay awnit kayo maitapi isnan men-
tolayan Apo Dios.
21 Nagasat kayo ay manglaylayad ay mang-
ikkan isnan layden Apo Dios tay
awnit kayo mapnek.
Nagasat kayo ay menseseg-ang gapo is-
nan basolyo tay awnit kayo men-
gasgasing.
22 Nagasat kayo no kaliliget nan ipogaw
dakayo ya aamisenda ya bab-
ainanda dadapay kanan en ngawi
kayo gapo isnan mangpatpatiyanyo
ken sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw.
23 Men-gasing kayo tay olay no adoado
nan ligatyo id wani et awnit dakkel
nan ganabenyo ay idyan Apo Dios
ken dakayo ay insaganana id daya.
Tay nan ik-ikkanda id wani ken
dakayo et siya gedan nan inik-ikkan
din alal-apoda id sang-adom isdin
mamadton Apo Dios isonga men-
galalasing kayo isnan maiisowanyo
ken daida.
24 Ngem kaseseg-ang kayo ay kedeng
nan kinabaknangyo is nenemne-
menyo tay epdasyo ginanaganas
nan biyagyo.
25 Kaseseg-ang kayo ay mamapnek id wani
tay awnit kayo maowat.
Kaseseg-ang kayo ay men-gasgasing id
wani tay awnit kayo menseseg-ang
ya men-ag-aga.
26 Kaseseg-ang kayo no it-it-ek nan ipogaw
dakayo olay baken tet-ewa ay kaneg
din inik-ikkan din alal-apoyo ay
nang-it-it-ek isdin baken tet-ewa ay
mamadto.”

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis

Mat. 5:38-48

27 “Dakayo ay mendedenge isnan kankanak et masapol ay laylaydenyo nan mang-aamis ken dakayo ya ipailayo gedan nan gawis isnan mangliliget ken dakayo. 28 No waday mang-aamis ken dakayo kananyo en badangan Apo Dios daida dayopay ilowalowan daida. 29 No waday mangtipak isnan esa ay ipingmo dakat idoo nan topakna ya no waday mang-ala isnan abitom, bay-am ta alaena gedan nan badom. 30 No waday menkedaw ken sik-a dakat agtan ya no waday mang-ala isnan osalmo adim kankanan en isagongna. 31 Ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo.

32 Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglaylayad ken dakayo is laylaydenyo? Adi tay olay nan adi mamati ken Apo Dios et laylay-denda gedan nan manglaylayad ken daida. 33 Ngan ngalod nan naitkenanyo no ke-deng nan mang-ikkan is gawis ken dakayo nan mang-ikkananyo abes is gawis? Olay nan adi mamati ken Apo Dios et siya gedan di nan ik-ikkanda. 34 Ya no kedeng nan mangisagsagong isnan bolodenda ken dakayo is pabolbolodanyo ay it-it-ek ngen

Apo Dios dakayo? Olay nan adi mamati et menpabolodda gedan isnan ib-ada tay getkenda ay maisagong met laeng san inpabolodda. 35 Isonga baken dana is ikkanyo koma nodi laylaydenyo nan mang-aamis ken dakayo dayopay ikkan nan gawis ken daida. Menpabolod kayo olay getkenyo ay adida isagong nan bolodenda tay no siya dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak Apo Dios dakayo et awnit gawis nan idyana ken dakayo. Tay maseg-ang siya olay isnan adi mangtek ay men-iyaman ya nan naimot. 36 Masapol abes ay managseg-ang kayo ay kaneg nan Amayo ay managseg-ang."

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Ib-ada
Mat. 7:1-5

37 "Adiyo banbanagen nan ib-ayo ta adi abes banagen Apo Dios dakayo. Adiyo abes pabasbasolen nan ib-ayo ta adi gedan pabasolen Apo Dios dakayo. Nodi pakawanenyo nan ib-ayo ta pakawanen abes Apo Dios dakayo. 38 Agtanyo nan ib-ayo et agtan gedan Apo Dios dakayo. Tay nan kaad-adon nan in-intedyo et siya gedan nan kaad-adon nan idyana ngem nasolsolok pay tay olay itamtamedna ya ibasbasbasna ay mangisedsed et lomoslosoy kayet."

39 Dat sodoken Jesus nan naay, "Nan kowap et adi makaipango isnan kanegna ay kowap tay no ikkana na et maekdagda ay dowa isnan ketang. 40 Maiwed maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken siya ngem am-in nan oskila ay mangkewas isnan ad-adalena et awnit kanegna abes nan mistolona."

41 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-ada et kanana, "Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam? 42 Ngan nan ikkam ay mangwani en, 'Pangaasim besatko ta kaanek nan bota isnan matam,' dapay adim malikna nan kega sindomet ay bota isnan matam? Sika ay aginsisingpet. Kaanem omon-ona nan dakkel ay bota isnan matam tasiyay makailaka ay gawis esakapay kaanen nan teeteen ay bota isnan matan nan besatmo."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Mat. 7:16-20, 12:33-35

43 "Nan gawis ay kaiw et adi bomgas is ngawi ya adi abes bomgas nan ngawi is gawis. 44 Nan kailasinan nan am-in ay kaiw et nan ibgasda tay adi mabolas nan papaya isnan kawayan wenno nan alomani isnan sibit. 45 Kaneg abes datako ay ipogaw, no nan gawis nan nemnemna et gawis nan ik-ikkana ngem no nan ngawi nan nemnemna et ngawi abes nan ik-ikkana. Tay nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada isnan nemnemna."

Nan Dowa Ay Ninsaad
Mat. 7:24-27

46 "Dayon kankanan en sak-en nan Apoyo dakayopay adi patpatiyen nan ibagbagak? 47 Am-in ay omali ken sak-en ay mangidnge ya mangpati isnan ibagbagak et siya na nan kaiyaligana. 48 Kanegna nan esa ay ipogaw ay ninsaad is baeyna. Inkaobna ay gawis nan tokod enggana ay maipegnad isnan bato sanapay saaden nan baeyna. Isonga no men-inewang et dalaposena san baey ngem egay natokang tay menkeneg. 49 Ngem nan ipogaw ay mangdedenge isnan kankanak danapay adi patiyen et kanegna nan nangsaad is baeyna isnan lota ngem egayna pegnadan is bato ay menpatangan nan tokodna. Isonga idi men-inewang dat makibbek ay matokang san baeyna tay egay kasaad ay gawis."

7

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di Kapitan Ay iRoma
Mat. 8:5-13

1 Issan nakwasan pay san am-in ay kayatna ay ibaga isnan kaipoipogaw dat omey si Jesus id Capernaum. 2 Id sidi et wada nan iRoma ay kapitan di adoado ay soldado. Wada nan baana ay laylaydena ay matmatey. 3 Dinngen san kapitan nan maipanggep ken Jesus danat ibaa nan aamam-a ay Judio ta enda ayagan si Jesus ta omeyna pagawisen nan baana. 4-5 Dadat omey ken Jesus ay menseg-ang ay mangwani en, "Nan naay kapitan et olay baken

Judio ngem laylaydena datako ay Judio dapay gedan ninpasaad is sinagoga isonga gawis abes no badangam siya."

6 Dat makkey si Jesus ken daida. Idi naisag-enda isnan baey san kapitan, inbaan san kapitan nan gagayyemna ay mangibaga ken Jesus en, "Apo, olay adika kano songgep tay mabain ken sik-a 7 isonga baken siya is nangsab-at ken sik-a. Getkena gedan ay omanay nan kalim is mangipagawis isnan baana 8 tay siya kano et kanegmo gedan ay wada nan nangatngato ay opisyal ay mangbab-aa ken siya ngem wada gedan nan sosoldadona ay bab-aaena. Et no ibagana isnan esay bab-aaena en, 'Omeyka,' dat omey ay dagos, ya no ibagana isnan esang en, 'Omalika,' dat omali, ya no ibagana is esa en, 'Ikkam na,' danat ikkan tet-ewa. Isonga getkena ay omanay nan kalim is mangpagawis ken siya."

9 Nasdaaw si Jesus issan dinngena dat menligos ay mangwani isnan ipogaw ay omon-onod ken siya, "Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdas-ak is napigpigsa ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan sana ay kapitan."

10 Dat somagong et san deeyda ay binaan san kapitan issan baey dadat datngan ay ginmawis san baa ay masaksakit.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Di Balo

11 Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan ili ay Nain et nakkey nan papasolotna ya nan adoado ay ipogaw. 12 Omdanda pay isnan soban di ili dadat sab-aten nan mabob-oweg ay omey mangikaob isnan natey. San deey lalaki ay natey et dalos kedkedeng is anak nan esay balo isonga adoado nan omili ay binmadang. 13 Olay si Jesus et palalo gedan nan seg-angna isnan nang-ilaana issan balo. Danat kanan ken siya, "Laton sa. Adika men-ag-aga." 14 Daet somag-en si Jesus et gen-ana san inaawitda ay koong dat itakdeg san deeyday mangaawit. Dat kanan Jesus, "Baballo, bomangonka." 15 Dat tet-ewa mabanangon san natey dapay komali. Dat kanan Jesus issan balo, "Naay san anakmo."

16 Am-in ay wada isdi et palalo nan egyatda dadat dayawen si Apo Dios ay mangmangwani en, "Esay mamadton Apo Dios nan naay inmali ken datako." Dapay kanan es nan ib-ana, "Inmali si Apo Dios ay mangisalakan ken datako ay ipogawna." 17 Daet maibaag san inik-ikkan Jesus id Judea ya isnan am-in ay naliliwes ay il-ili.

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Mat. 11:2-6

18 Si Juan ay Menbonbonyag et wada isnan pagbalodan ngem getkena met laeng san ik-ikkan Jesus tay ibagbagan san papasolotna. 19 Danat ayagan san dowa et ibaana daida ta omeyda sooten ken Jesus no siya nan Kristo ay inbaan Apo Dios wenno waday teken is awnit omali is mamas-ed.

20 Idi inomdanda ken Jesus kinwanida en, "Inbaan Juan ay Menbonbonyag dakami ta sootenmi no sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios ay si Kristo wenno waday teken is sedsed-enmi."

21 Issan inmayanda ken Jesus et adoado nan pagawgawisena ay masaksakit ya ipakak-aana nan anito ay kinmapet ken daida. 22 Danat kanan issan papasolot Juan, "Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak. Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginmawisda, nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dingeda nan naibagbaga ay gawis ay damag. 23 Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi mendowadowa ay mamati ken sak-en."

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Mat. 11:7-19

24 Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus issan kaipoipogaw, "Isdin inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig, ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninemnemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwkiwiyen di dagem? Baken. 25 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis ya naganas nan biyagna et nan

makitetee isnan ali. 26 Ay ngan ngalod
nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo
Dios? Owen, ngem ibagak ken dakayo
ay nan inilayo et nangatngato mo is ma-
madto. 27 Tay si Juan nan kakwaniyan
nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en,
'Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangis-
agana isnan daanem isnan omaliyam.' "
28 Dat itoloy Jesus, "Ibagak ken dakayo en
isnan am-in ay ipogaw et maid nangat-
ngato mo si Juan. Ngem nan kababaan is-
nan mentolayan Apo Dios et nangatngato
mo si Juan.
29 Nan adoado ay ipogaw ya olay nan
mensingsingil is bowis et dinngeda san
kinkinwanin Juan. Da tona nan nang-
tongpal isnan kayten Apo Dios isonga da-
dat menpabonyag ken Juan. 30 Ngem nan
Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg et
egayda tinongpal nan kayten Apo Dios ay
ikkanda isonga adyanda ay menpabonyag
ken Juan."
31 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ay
ngan nan mangidiligak ken dakayo ay
ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng
nan getkenyo. 32 Kaneg kayo oongong-
a ay adi polos mapnek tay no men-ay-
ayamda isnan malkitan et kankanan nan
ib-ada ken daida en, 'Nin-ganggangsa kami
ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami
ngem egay kayo nakiaga.' 33 Kanak en
kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek.
Inmali si Juan ay Menbonbonyag et at-atik
nan kinkinana ya egay polos inmin-inom
is bomoteng ay mainom dakayot kanan
en, 'Matawtawaw siya.' 34 Inmaliyak
abes et nakikikanak ya nakiin-inomak ken
dakayo dakayot kanan en, 'Ilaenyo pod
nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-
inom danapay gayyem nan mensos-owitik
ay mensingsingil is bowis ya nan manag-
basol.' No siya ngalod sa di kankananyo
et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay
mangpagasing ken dakayo. 35 Ngem olay
no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon
Juan et mailanto isnan ogalin nan mamati
ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya nan
silib Apo Dios."

Nan Inmayan Jesus Isnan Baey Di Fariseo

36 Inayagan nan esay Fariseo ay kan-
gadan is Simon si Jesus ta omey makikan
isnan baeyna. Dat omey si Jesus et maki-
likob. 37 Issan deey ay ili et wada nan babai
ay managbasol. Idi dinngena ay wada si Je-
sus ay makikikan issan baey di Fariseo dat
omey ay mangikakawit isnan gawigawis
ay palanggo ay kad-an di nangina ay bang-
banglo. 38 Dat menpalintomeng isnan kad-
an Jesus ay men-ag-aga dat mentedted nan
agana isnan sikin Jesus. Danat ponasan
isnan bookna danat bisitowen danapay
bokbokan is bangbanglo.

39 San Fariseo ay nang-ayag ken Jesus
et inilana danat kanan isnan nemnemna,
"No tet-ewa ay mamadtona et getkena
koma no ngan nan kaipogaw nan babai
ay naay ay manggeg-een ken siya." 40 Dat
kanan Jesus, "Simon, wada nan ibagak ken
sik-a." Dat kanan Simon, "Apo, ay ngan
di ibagam?" 41 Dat kanan Jesus, "Wada
nan doway aamam-a ay nin-otang is siping
isnan kadangyan. Nan esa et limang gasot
nan otangna ya nan esang abes et limam-
poo. 42 Ngem gapo tay adida makabayad
danat kaanen san otangda. Kadya ibagam
ken sak-en no sino ken daida ay dowa nan
dakdake nan layadna issan kadangyan?"
43 Sinmongbat si Simon en, "Kanak en
waay san ad-ado nan otangna ay nakaan."
"Tet-ewa nan songbatmo," kinwanin Jesus.
44 Dat ilaen Jesus san babai danat kanan
ken Simon, "Ay iilaem nan babai ay naay?
Sinangailim sak-en isnan baeymo ngem
maid inbaam is mang-owas isnan sikik da-
pay siya nan ogali tako ngem si tona et
inowasana nan sikik isnan agana danapay
iponas nan bookna. 45 Egaymo sinab-at
sak-en ay mangbisito ay kaneg gedan nan
ogali tako ngem siya et egay somalsaldeng
ay mangbisbisito isnan sikik enggana is-
san inmaliyak. 46 Egaymo linanaan nan
bookko ay kaneg nan ogali tako ngem siya
et binokbokana nan sikik is nangina ay
bangbanglo. 47 Ibagak ngalod ken sik-a,
gapo tay getkena ay adoado nan basolna ay
mapakawan isonga siya na nan inikkana
ay mangipaila isnan dakkel ay layadna ken
sak-en. Ngem nan ipogaw ay mangwani en
bassit nan basolna ay napakawan et bassit

abes nan layadna."
48 Dat kanan Jesus issan babai, "Napakawan nan basbasolmo."
49 Nan ib-ada ay mangmangan et kinwanida isnan nemnemda, "Ay sino ngen nan ipogaw ay naay ay olay nan basol et pakawanena?"
50 Ngem dat kanan Jesus issan babai, "Nan pammatim nan nangisalakan ken sik-a. Somaaka et ay menlamlamnin."

8

Nan Iinin-a Ay Nakkey Ken Jesus

1 Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan kailiili ay mangibagbaga isnan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Nakkey san simpoo ya dowa ay pasolotna 2 ya san pinagawis Jesus ay iinin-a ay nasaksakit ya tinoyan di anito. Naay nan ngadanda. Si Maria Magdalena ay tinaynan di pito ay anito, 3 si Juana ay asawan Cusa ay ap-apo isnan baey Herod ya si Susana ya nan adoado pay ay iinin-a ay nang-idya isnan tap-in di kokwada ta badanganda si Jesus ya nan papasolotna.

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Mar. 4:1-20

4 Inmali nan kaipoipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay ili dadat madagop tay kaytenda ay dengngen nan kalin Jesus. Dat mensodok si Jesus ken daida et kanana, 5 "Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a. Idi insapowakna nan bonobon isnan om-a, naekdag nan tap-ina isnan daan et gatgatinan nan ipogaw dapay topken di koyat. 6 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dat tomobo ngem namgaan nan lota isonga dadat maango. 7 Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda. 8 Ngem nan tap-ina ay natekdag isnan gawis ay lota et tinmoboda dadapay bomgas is adoado." Dat ibiyad Jesus ay mangwani en, "Dengngenyo ngalod no waday ingayo."
9 Dat sooten nan papasolot Jesus ken siya nan kayat ay kanan nan sinodokna.
10 Sinmongbat si Jesus ay mangwani, "Owen tay naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem isnan tap-ina et ipangpangngaligko nan ikkak ay mangisolo ken daida tasiyay olay ililaenda et adida getken nan tet-ewa ya olay dengdengngenda et adida maawatan.
11 Siya na nan kayat ay kanan san sinodokko. Nan bonobon et siya nan kanega kalin Apo Dios. 12 Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem dat omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adi mamati ya maisalakan. 13 Nan kabatbatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya men-gasgasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios. Ngem adi lomamot nan kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyena is sin-awyan danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina. 14 Nan ginsatan ay sibit et siya nan mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya mengasgasingana is nenemnemena isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et kalingkingana. 15 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et siya nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas nan kalin Apo Dios isnan biyagna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Mar. 4:21-25

16 Danat itoloy ay mensodok, "Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba wenno igwana isnan silok di podanan tasiyay adi kaila nan silangna nodi ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw. 17 Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit maipabala ya nan nenemnemen nan ipogaw et awnit magtek met laeng. 18 Isonga dengngenyo ay gawis nan isolok tay nan mamati isnan isolsolok et masilawan nan nemnemna ta maawatana dat taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan ipogaw ay adi mangidnge ya adi mamati et awnit mamaid nan atiatik ay getkena."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

19 Inmey si inan Jesus ya nan bebsatna
isnan kad-ana ngem adida makasag-en
ken siya tay adoado nan ipogaw. 20 Dat
wada nan mangwani ken Jesus, "Wada da
inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay
mangpaay-ayag ken sik-a." 21 Dat kanan Je-
sus ken daida am-in en, "Owen, ngem bak-
enda kedeng is inak ya bebsatko tay am-
in nan mangidnge isnan kalin Apo Dios et
daida gedan nan inak ya bebsatko."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

22 Isnan namingsan et ninlogan si Jesus
ya nan papasolotna isnan bangka tay kin-
wanin Jesus en omeyda isnan bas-ang di
baybay. 23 Idi om-omeyda dat maseyep
si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay
dagem et masepyatan nan bangka et ngan-
ngani ay malimonda dat omegyat nan pa-
pasolotna 24 isonga dadat gidowen si Jesus
ay mangwani, "Apo, Apo, naay malimon
tako."

Dat bomangon siya et ipakin-ena nan
dagem ya dalloyon. 25 Danat kanan isnan
papasolotna, "Dakayon omegyat? Ay maid
talekyo ken Apo Dios?"

Ngem nasdaawda ya nakibtotda am-in
dadat men-asikwani, "Manakabalin ob-
pay nan ipogaw ay naay. Danan bilinen
nan dagem ya danom dadat tet-ewa tong-
palen?"

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

26 Intoloyda ay men-gedang isnan bay-
bay id Galilea ay omey isnan dedeman-
gena ay lakon di Geraseno. 27-29 Dinmaka
si Jesus isnan benget di baybay dat sab-
aten nan esay lalaki ay kinapet di an-
ito. Tawaw nan inidyada issan lalaki et
nabayag ay aped menlalabos ya adi kasala
isnan baey ay aped nan lil-iyang ay kad-an
di natey nan nintet-eeana. Et nabayag ay
pinalpaligat san anito siya et olay ibalodda
ya galotenda nan ledengna ya sikina is
kawal, mensokpotna kayet dat patagta-
gen san anito siya isnan pondag. Issan
nang-ilaana ken Jesus nin-owakis dapay
menlokbob isnan sasagangena danapay
ibibiyad ay mangwani, "Jesus ay Anak Apo
Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom
ken sak-en? Maseg-angka ta adika mang-
dosdosa." Kinwanina di tay inbilin Je-
sus en komaan san makedse ay anito ken
siya. 30 Dat sooten Jesus ken siya, "Ay sino
nan ngadanmo?" "Nan ngadanko et Lin-
ibo," kinwanina tay kalibolibo nan anito
ay kinmapet ken siya. 31-32 Dat menseg-ang
san kaanianito ken Jesus en adina paeyen
daida isnan longok ay kadosdosaanda.

Ngem isnan sasag-enenda adoado nan
beteg ay mangmangan isnan bilig isonga
dat kanan san kaanianito ken Jesus en
palobosana daida tasiyay enda kapten
nan kabetebeteg. Danat palobosan daida
33 isonga dadat taynan san lalaki et kap-
tenda san kabetebeteg. Dat kanega naong-
ong am-in san beteg et kasida tatagtag ay
omey isnan deppas dadat matekdag isnan
baybay et malimonda.

34 Issan nang-ilaan san mangbanbantay
isnan beteg issan inommat dadat tomagtag
et omeyda ibaga isnan kailiili. 35 Dat omey
nan nangdenge et enda ilan nan inommat
dadat datngan san lalaki ay tinaynan di
anito ay tinmotokdo isnan sag-en Jesus et
ninbabado dadlo dapay gawis nan nem-
nemna dadat menkakikibtot am-in. 36 San
deeyda ay nang-ila et inbagada isnan ka-
datdateng ay ipogaw nan inkakkan san
lalaki ay ginmawis. 37 Gapo isnan dadama
ay egyat san iGeraseno et inbagada ken
Jesus en olay komaan isnan ilida.

38-39 Ngem san lalaki ay tinaynan di kaa-
nianito et ninseg-ang ken Jesus en makaey
koma ken siya. Ngem dat kanan Jesus
ken siya, "Somaaka bawet ta enka ibaga
nan gawis ay inikkan Apo Dios ken sik-
a." Dat menlogan da Jesus issan bangka
et taynanda daida. Dat somaa san lalaki
et ena ibaga isnan am-in ay kailiyana san
inikkan Jesus ken siya.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina
Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

40 Sinmagong da Jesus isnan demang di
baybay dat men-gasing nan kaipoipogaw
isdi tay sisin-edda siya. 41 Dat domateng

nan am-ama ay kangadan is Jairo ay esay apon di sinagoga isdi. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus ay menseg-ang ken siya ta omey id baeyda 42 tay matmatey nan bogtong ay anakday babai ay simpoo ya dowa nan tew-ena. Dat makkey si Jesus et omon-onod kayet nan kaipoipogaw ay mang-al-alibongbong ken siya.

43 Dat wada gedan nan in-ina isdi ay egay somalsaldeng nan basana is simpoo ya doway tew-en. Inamina am-in nan kokwana ay inbaybayadna is mangagas ken siya ngem maid polos nakaagas. 44 Inmey isnan dodokogan Jesus danat sikgaden nan benget nan badon Jesus dat masanaldeng nan basana. 45 Dat sooten Jesus, "Ay sino nan nangsikgad ken saken?" Dat was-in mangwani isnan kaipoipogaw isdi en bakenda. Dat kanan Pedro, "Apo, adoado nan mang-al-alibongbong ken sik-a isonga nasikgadka adi." 46 Ngem dat kanan kayet Jesus, "Wada nan teken ay nangsikgad ken sak-en tay gegetkek ay wada nan masaksakit ay pinagawis nan panakabalinko." 47 Gintek san in-ina ay nasokalan siya dat menpaypayegpeg ay omey menpalintomeng isnan sasagangen Jesus. Et isnan sasagangen am-in di ipogaw, inbagana ken Jesus nan gapo ay nangsikgadana ken siya ya nan dagos ay ginmawisan nan sakitna. 48 Dat kanan Jesus ken siya, "Ina, ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-en. Somaaka ay menlamlamnin."

49 Daan ay mentoytoya da Jesus issan in-ina dat domateng nan nagapo issan baey Jairo et kanana ken siya, "Somaa tako bawet Jairo, ta adim aped taktaken nan Apo tako." Danat getken ay natey san anakna. 50 Ngem dinngen Jesus san kinwanina danat kanan ken Jairo, "Adika menseseg-ang. No waday talekmo ken saken et awnit gomawis siya."

51 Inomdanda issan baey et maid inpasgep Jesus is teken ay ipogaw nodi kedeng da Pedro, Juan, Santiago ya san aman ya inan nan onga. 52 Men-ag-aga am-in nan ipogaw issan pantew ngem dat kanan Jesus, "Adi kayo men-ag-aga tay egay katey nan onga ay sana nodi maseseyep et kedeng." 53 Dadat sayoten siya tay getkenda ay natey et. 54 Ngem dat songgep si Jesus et gen-ana nan ledeng san onga danat kanan, "Anakko, ibangonmo." 55 Dat somagong nan ab-abiikna et bomangon tet-ewa. Dat ibagan Jesus en pakanenda. 56 Nasdaaw da amana ngem inbagan Jesus ken daida en adida ibab-aag isnan ipogaw.

9

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna
Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

1 Issan esay agew inayagan Jesus san simpoo ya dowa ay apostolisna danat agtan daida is panakabalin ay mangipagawis isnan masaksakit ya mangipakaan isnan am-in ay anito. 2 Danat ibaa daida ta omeyda ay mangibaga ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios dadapay pagawisen gedan nan masaksakit. 3 Inbagana ken daida en, "Adi kayo omikawkawit is olay sokod, sangi, makan, siping ya mensokatanyo no menbaat kayo. 4 No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot adi men-at-aton enggana ay taynanyo nan ili ay deey. 5 Ngem no adida idnge dakayo isnan ili ay omayanyo dakayot komaan dakayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan isoloyo."

6 Dat omey san papasolotna isnan am-in ay il-ili ay mangibagbaga isnan gawis ay damag dadapay pagawisen nan wada nan sakitda.

Nan Nakolkolan Nan Nemnem Herod
Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29

7 Si Herod ay mentoltolay id Galilea et dinngena am-in nan inik-ikkan Jesus et nakolkol nan nemnemna tay wada nan mangwani en si Jesus et waay siya din si Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago. 8 Kanan nan ib-ana en siya din si Elias ay ninpaila dapay kanan kayet nan ib-ana en siya din esa ay mamadto id kasin ay natago. 9 Dat kanan Herod, "Dakpay inpapoto nan olon Juan ngem ay sino ngata nan ipogaw ay ibagbagada ay sana?" Enggana isdi et kaytena ay mang-ila ken Jesus.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14

10 Issan sinmagongan san simpoo ya
doway apostolis ay inbaan Jesus dadat
ibaga ken siya am-in nan inik-ikkanda.
Danat ipakkey daida et kedkedengda is
inmey isnan pondag id Betsaida 11 ngem
idi gintek nan ipogaw ay inmeyda da-
dat omonod. Dat ayagan Jesus daida et
isolowana daida isnan maipanggep nan
mentolayan Apo Dios danapay pagawisen
nan masaksakit.
12 Masmasdem pay dat omey san sim-
poo ya doway pasolot Jesus ken siya et
kananda en, "Nasdem datakopay daan is-
nan pondag. Ibagam kad ken da tona
ta was-in omey isnan naisagsag-en ay il-
ili ya isnan bab-aey isnan il-ilit ta enda
makilang-ay dadapay omapa." 13 Ngem
dat kanan Jesus ken daida, "Dakayo nan
mangpakan ken daida." Dadat kanan,
"Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan
nan wada ken dakami et kedeng. Ay
omey kami lomako is kanen nan naayda ay
ipogaw?"
14 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna
ta patokdowenda daida is saglilimampoo.
Waay limay libo ay lalalaki san wada isdi
ngem egay kaibilang nan bababai ya nan
oongong-a. 15 Dadat patokdowen nan
kaipoipogaw. 16 Dat alaen Jesus san limay
tinapay ya doway ikan dat mentangad id
daya et men-iyaman ken Apo Dios esana-
pay amam-asen danat idya isnan papa-
solotna et iwatwatda. 17 Dadat mangan
am-in et nabsogda dapay napno kayet nan
simpoo ya doway lowa isnan binay-anda
ay tinogop san papasolotna.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

18 Isnan namingsan ay kedkedeng da Je-
sus ya nan papasolotna dat menlowalo si
Jesus. Nakwas pay ay makalowalo danat
sooten ken daida, "Ay ngan nan pang-
wanin nan ipogaw ken sak-en?" 19 Dadat
kanan, "Wada nan mangwani en sik-a din
si Juan ay Menbonbonyag. Kanan nan
tap-ina en sik-a din si Elias dapay kanan
kayet nan tap-ina en kasin natago nan esa
isdin mamadto id kasin." 20 "Dakayo pay
abes, ay ngan nan pangwaniyo ken sak-
en?" sinootna ken daida. Dat kanan Pedro,
"Sik-a si Kristo ay din inbagan Apo Dios ay
awnit omali ay men-apo."
21 Dat ibilin Jesus ken daida en mas-
apol ay adida ibagbaga isnan olay sino ay
ipogaw 22 danat itoloy ay mangwani, "Sak-
en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol
ay awnitak mapaligatan. Nan aamam-an
di Judio ya nan menkangangato ay papadi
ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit
adyanda sak-en dadapay mangipapatey
ngem kasinak matago isnan maikatlo ay
agew."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

23 Isnan namingsan et kinwanina ken
daida am-in, "No sino nan manglayad ay
maitapi ken sak-en et masapol ay ibi-
langna ay natey et nan awakna ta baken
nan laydena is ik-ikkana nodi nan lay-
dek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan
mang-aw-awit isnan krosna ta omonod
ken sak-en. 24 Tay nan ipogaw ay kedeng
nan awakna is nemnemnemena et awnit
matey met laeng ngem nan adi mangnem-
nemnem isnan awakna gapo ken sak-
en et awnit matey ngem matagotago ay
eng-enggana ken Apo Dios. 25 Ay wa-
day ganaben di ipogaw ay mangkowa is
am-in ay kinabaknang isnan batawa no
matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid
adi. 26 No sinoy mang-adi ken sak-en ya
nan it-itdok et awnitko abes adyan daida
isnan omaliyak ay mangipailaan isnan
kangatok ya nan kangaton Ama ya nan
kaangheanghelna. 27 Tet-ewa nan ibagak,
wada ken dakayo nan matatago pay laeng
engganay ilaenda nan panakabalin Apo
Dios isnan mentolayana."

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8

28 Nallos nan waay esay domingo dat
ayagan Jesus da Pedro, Juan ya si Santiago
et omeyda menlowalo isnan bilig. 29 Issan
menlol-owalowan Jesus daet mateken nan
angasna ya nan badona et pinmolapolaw
ay mensilsilap. 30-31 Dat nawanada nan

ninpaila ay mensilsilang ay doway amam-a ay makitoytoya ken Jesus ay da Moses ken Elias ay ap-on di Judio id kasin. San kankananda et maipanggep isnan ngannngani ay kateyan Jesus id Jerusalem. 32 Da Pedro et naseypanda ngem dadat magido et ilanda ay mensilsilang si Jesus ya san dowa ay amam-a ay makitatakdeg ken siya.

33 Idi komak-aan san doway amam-a issan kad-an Jesus, kinwanin Pedro ken siya, "Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa." Ngem aped kinwanin Pedro di tay nasngang et adina getken nan kankanana.

34 Daan ay menkalkali si Pedro daet kanaliboo et lingbana daida isonga inmegyat san papasolot Jesus. 35 Dadat dengen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Siya na nan Anakko ay pinilik ay mentolay isonga dengngenyo nan kanana." 36 Idi sinmaldeng san kali, kedeng si Jesus is inilada. San papasolotna et egayda inbagbaga san inilada engganay sokod natago kasin si Jesus.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

37 Kawakgatana ay ninlayogan da Jesus issan bilig et adoado nan ipogaw ay nangsab-at ken siya. 38 Dat wada nan esay am-ama ay mangibogbogaw, "Apo, segangam kad nan naay kedkedeng ay anakko 39 tay wada nan anito ay mangkakapet ken siya et aped menbogbogaw dapay menkedas et tomaltalabotab nan topekna. Pakalokalowena ay adina taytaynan siya. 40 Mensegseg-angak isnan papasolotmo ta pakaanenda koma nan anito ngem adida kabaelan."

41 Dat kanan Jesus, "Palalo kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto nan nemnemyo tay nabayagak ay nakitetee ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati." Danat kanan issan aman san onga, "Iyalim nan anakmo isna." 42 Idi somagsag-en san onga ken Jesus dat pakedasen san anito danapay ibkas siya. Ngem dat bilinen Jesus san anito ta komaan isonga dat gomawis san onga dat kanan Jesus ken amana, "Naay nan anakmo." 43 Am-in san nang-ila et nasdaawda isnan panakabalin Apo Dios.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Daan ay masmasdaaw nan kaipoipogaw issan am-in ay inikkan Jesus danat kanan issan papasolotna, 44 "Adiyo kalkalingkingan nan naay ibagak ken dakayo. Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nganngani ay maitedak isnan mangdepap ken sak-en et kigadda ay mang-ikkan isnan kaytenda ay ikkan ken sak-en." 45 Ngem adi getken nan papasolotna nan kayatna ay kanan tay egayna inpagtek ken daida. Ngem mabainda ay mangsoot ken siya.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

46 Nan papasolot Jesus et nintotyada no sino nan kapatgan ken daida. 47 Ngem getken Jesus nan kankananda isonga danat ayagan nan esay onga et patakdegena isnan sag-ena 48 danat kanan ken daida, "Nan manglayad ya mang-ayowan isnan kaneg nan naay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan layadna ken sak-en. Et nan manglayad ken sak-en, laydena abes nan nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios. Tay nan kababaan ken dakayo et siya nan kapatgan ken Apo Dios."

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang
Mar. 9:38-40

49 Dat kanan Juan, "Apo, inilami nan esay am-ama ay mangipakpakaan is anito isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano ken sik-a. Ngem inyadimi siya tay baken tako ib-a." 50 Dat kanan Jesus ken siya ya isnan iib-ana, "Adiyo iyad-adi siya tay nan adi mang-ap-apos ken dakayo et daida nan bomadang."

Nan Nang-adyan Nan iSamaria Ay Omapa Da Jesus Isnan Ilida

51 Idi nganngani nan kateyan Jesus ya
nan katagowana kasin ya nan maipanga-
towana id daya, ninemnemna ay masapol
ay omey siya id Jerusalem. 52 Isonga
inpaon-onana nan papasolotna ay mangis-
agana isnan awnitda omapaan isnan
esay ili isnan probinsiya ay Samaria tay
laosanda ay omey id Jerusalem. 53 Ngem
nan ipogaw isdi et adyanda ay omapa
da Jesus tay id Jerusalem nan omayanda
dapay adi patiyen nan iSamaria ay id
Jerusalem nan osto ay pangdayawan ken
Apo Dios. 54 Issan nangtekan san papa-
solotna ay da Santiago ken Juan ay adyan
nan iSamaria daida dadat kanan ken
Jesus, "Apo, ay dawatenmi ken Apo Dios
ta poowana daida?" 55 Danat sagongen
daida et sagiitena daida 56 dadat omey
isnan teken ay ili.

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Mat. 8:19-22

57 Issan mendad-aananda kinwanin nan
esay am-ama ken Jesus, "Omon-onodak
ken sik-a olay intoy omay-ayam." 58 Dat
kanan Jesus ken siya, "Owen, ngem nem-
nemem ay gawis tay naligat nan ik-ikkak
tay nan motit ya nan koyat et wada nan
baeyda dapay sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is
omil-illengak." 59 Danat kanan abes isnan
teken ay am-ama, "Omonodka ken sak-en."
Ngem kanan san am-ama, "Apo, awnika od
ta makilebenak ken ama sakpay omonod
ken sik-a." 60 Dat kanan Jesus, "Nan iib-
an amam ay adi mamati ken Apo Dios
et kanegda natey isonga olay daida nan
mangileben isnan iib-ada. Ngem sik-a,
omeyka bawet ibagbaga nan maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios."

61 Wada kayet nan esay am-ama ay nang-
wani ken Jesus, "Apo, makkeyak abes ken
sik-a ngem omeyak od ipagtek isnan ag-
ik." 62 Ngem daet kanan Jesus, "Nan
mensamsama ay mangsagosagong isnan
dokogna et baken gawis nan samaena.
Kaneg abes nan makmakkey ken sak-
en ay mangsagosagong isnan dodokogana
et adida mappay isnan mentolayan Apo
Dios."

10

Nan Inbaan Jesus Ay Pitompoo Ya
Doway Pasolotna

1 Nakwas pay di dat piliyen Jesus nan
teken ay pitompoo ya dowa ay pasolotna
danat ibaa daida ay sindodwa ta omon-
onada ay omey men-isolo isnan tonggal
ili ay awnitna omayan. 2 Dat mensodok
si Jesus en, "Adoado nan egay namati
ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay
maani. Dakayo ay mangisolsolo isnan
kalin Apo Dios et kanegyo nan men-
ani ngem atiatik kayo isonga dawatenyo
ken Apo Dios ay kakwa isnan maani
ta omibaa is mangbadang ken dakayo.
3 Enkayo. Ibaak dakayo ay kanegyo nan
naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et
kanegda nan makedse ay aso. 4 Adi kayo
omikawkawit is siping, sangi ya sapatos
dakayot idadawes ay adi kayo mensalde-
saldeng ay makitoya isnan ipogaw. 5 No
songgep kayo isnan esay baey kananyo
en, 'Inmali kami ay mangipagtek isnan
gawis ay biyag ay maid patenggana tapno
tet-ewa ay menlamnin kayo.' 6 No waday
manglayad ay mamati isnan isoloyo et
dawatena ken Apo Dios nan gawis ay
biyag ngem no adida patiyen et maid
silbin nan insoloyo ken daida. 7 No waday
mangsangaili ken dakayo isnan baeyda
dakayot mentetee isdi ay adi kayo men-
atoaton is teken ay baey. Nan idyada
ken dakayo et kanenyo ya inomenyo tay
lebbengna ay itedda nan kanegyo lagbo ay
men-isolo. 8 Isonga siya nan ikkanyo isnan
omayanyo isnan teken ay ili. Kanenyo
nan idyada 9 dayopay pagawisen nan
masaksakit ya ibagayo ken daida en,
'Ipagtekmi ken dakayo ay inomdan nan
mentolayan Apo Dios tapno maitapi kayo
ken siya.'

10 Ngem no omey kayo isnan esay ili ya
adyanda dakayo, omey kayo isnan kapon-
ponokan nan ipogaw dakayot kanan,
11 'Pokpokenmi nan tapok ay pinomket
isnan sikimi isnan iliyo ta mangipaila en
maid teken is ikkanmi ken dakayo nodi
inmali kami ay mangipagtek en inomdan
nan mentolayan Apo Dios ngem gapo
tay adyanyo nan isolsolomi et adi kayo

maitapi ken siya.’ 12 Ibagak ken dakayo
en isnan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw et am-amed nan dosan san mang-
adi isnan isoloyo mo nan iSodoma ay
pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo
isnan dadama ay basolda.” Siya di nan
kinwanin Jesus issan pitompoo ya doway
pasolotna.
13 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Aye
nan awnityo dosa ay iCorazin ya iBet-
saida. Tay inilayo nan kaskasdaaw ay inik-
ikkak isnan iliyo dayopay egay inbabawi
nan basbasolyo. Id sang-adom palalo nan
dosan Apo Dios id Tiro ya id Sidon ngem
no daida koma nan nang-ila isnan kaskas-
daaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay
ninbadoda is mensampet ay sako dadapay
itotokdo isnan dapo ay mangipaila en in-
babawida nan basbasolda. 14 Isonga no
omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw et am-amed nan dosayo mo nan
iTiro ya iSidon. 15 Dakayo pay abes ay iCa-
pernaum ay mangipapangato isnan nem-
nemyo et awnit kayo maibkas isnan kad-
an di apoy ay adi katkatkatey.”
16 Dat kanan Jesus isnan papasolotna,
“Nan mangidnge ken dakayo et sak-en nan
idngeda, et nan mang-adi ken dakayo, sak-
en nan adyanda ya nan mang-adi ken sak-
en et si Apo Dios abes ay nangibaa ken sak-
en nan adyanda.”

Nan Sinmagongan San Papasolot Jesus

17 Adi pay issan nadandan dat men-
galalasing ay mensagong san pitompoo
ya dowa ay inbaan Jesus dadat kanan
ken siya, “Apo, olay nan anito et pinatida
dakami gapo isnan panakabalin ay wada
ken dakami.”
18 Dat kanan Jesus, “Getkek ay epdas
naabak si Satanas tay inilak ay naekdag
ay nagapo id daya ay kaneg nan ikkan
di kimat nan naekdagana. 19 Inidyak
od nan panakabalinyo tasiyay olay gat-
gatinanyo nan oweg ya nan minoong et
maid ngawi is om-ommat ken dakayo ya
abakenyo gedan nan kabaelan Satanas.
20 Ngem baken nan mangpatiyan nan anito
ken dakayo is men-gasinganyo nodi nan
men-gasinganyo et nan naisolatan nan
ngadanyo isnan listaan di ngadan id daya
tay siya nan kail-ana ay matagotago kayo
ay eng-enggana.”

Men-gasgasing Si Jesus
Mat. 11:25-27, 13:16-17

21 Idi nakwas san ibagbagan Jesus ken
daida dat menlowalo ken Apo Dios tay
inpagasing nan Ispirito Santo siya et
kanana en, “Ama, sik-a nan Apo id daya
ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a
tay inpagtekmo isnan egay nakaadal nan
tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem
egaymo inpagtek isnan mangwani en
nalaing ya masilib tapno adida maawatan.
Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay
maikkan.”
22 Danat kanan isnan ipogaw isdi, “In-
yalin Ama nan am-in ay wada ken sak-
en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in
ay maipanggep ken sak-en nodi kedeng si
Amak ya maid gedan mangtek isnan am-in
ken Ama nodi kedengak ay Anakna ya nan
pinilik ay mangipagtek isnan maipanggep
ken siya.”
23 Dat sagongen Jesus san papasolotna
et kedengda isnan nangwaniyana en,
“Dakayo et iilaenyo nan ik-ikkak ya
dedengngenyo nan kankanak 24 isonga na-
gasat kayo mo nan adoado ay mamadton
Apo Dios ya ali id kasin tay kakakayatda
ay mang-ila isnan il-ilaenyo id wani
ngem egayda inila ya kaytenda abes ay
mangdenge isnan dengdengngenyo id
wani ngem egayda nakadnge.”

Sino Nan Makwani Ay Ib-a Tako

25 Dat wada nan esay men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios ay inmey ken Jesus tay kay-
atna ay sikapan siya danat sooten, “Apo, ay
ngan nan masapol ay ikkak ta matagowak
ay eng-enggana ken Apo Dios?” 26 Dat
sooten abes Jesus ken siya, “Ngan nan
kanan nan linteg isnan liblon Apo Dios?
Ngan nan mang-awatam?” 27 Dat song-
batan san men-is-isolo, “Masapol ay laylay-
den tako ay ostoosto si Apo Dios ay Apo
tako isnan nemnem ya poso tako ya isnan
am-in ay ik-ikkan tako ya masapol gedan
ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay
kaneg nan pananglayad tako isnan awak
tako.” 28 Dat kanan Jesus, “Nan songbatmo
et osto. Ikkam na et awnit matagotagoka.”

29 Ngem tapno adi kabainan san men-
is-isolo sinootna kasin ken Jesus, “Sino
nan iib-ak?” 30 Dat mensodok si Jesus
et kanana, “Wada nan am-ama ay Judio
ay nagapo id Jerusalem ay lomaylayog
id Jerico dat sab-aten nan mangakew et
sogtosogtowenda dadapay pat-opat-owan
dadat alaen am-in nan kowana ya nan
badona dadat taynan ay matmatey. 31 Dat
wada nan Judio ay padi ay lomaos et
inilana san matmatey ay am-ama ngem
dat omigid et teken nan idaana. 32 Dat
wada kasin nan lomaos ay bomadbadang
isnan Templon Apo Dios ay makwani en
Levite et dinatngana san matmatey ay am-
ama danat aped ilaen siya danapay laosan
et kedeng. 33 Wada pay nan lomaos ay
iSamaria ay kaliliget nan Judio et idi in-
ilana san am-ama dat dadama nan seg-
angna. 34 Dat omey et agasana nan na-
sogatan danapay bedbeden danat isakay
san am-ama isnan kabayona et eyeyna is-
nan pag-abangan danat ay-ayowanan siya.
35 Kawakgatana dat agtan san iSamaria
is siping san kabaey isnan pag-abangan
danat ibaga ken siya en, ‘Banbantayam
siya ta no somagongak kasin isna ya no
waday kolangna et awnitak anayan.’ ”
36 Dat sooten Jesus issan men-is-isolo is-
nan linteg Apo Dios en, “Ken sik-a, sino ken
da tona ay tolo nan kanam en ib-an san am-
ama ay pinaligat di mangakew?” 37 Danat
kanan, “San nangseg-ang adi ken siya.”
Dat kanan Jesus, “Omeyka et, ta ikkam
abes nan gawis ay kaneg san inikkan san
iSamaria.”

Nan Nangsangailiyan Da Marta Ken Maria Ken Jesus

38 Isnan nindad-aanan da Jesus ya san
papasolotna, dinatnganda nan esay ili ay
kad-an nan in-ina ay kangadan is Marta
ay nangsangaili ken da Jesus. 39 Wada
nan innodin Marta ay si Maria ay mangde-
denge isnan isolsolon Jesus. 40 Dapay ked-
kedeng si Marta is mensonsoni ay mang-
ik-ikkan isnan obla isonga nabbay dat
omey ken Jesus et kanana, “Apo, kedke-
dengak is mensonsoni ay mang-ik-ikkan
isnan obla isonga no maseg-angka ken
sak-en et ibagam ken innodik ta omali ay
bomadang.” 41 Dat kanan Jesus, “Marta,
Marta, dakan aped madanagan is menson-
soniyam et kedeng ay adika od mendenge
ken sak-en. 42 Si Maria et pinilina nan
mapaay tay mendedenge ken sak-en et adi
makaan san dinngena.”

11

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Men-lowalo
Mat. 6:9-13, 7:7-11

1 Isnan namingsan et ninlowalo si Jesus
ken Apo Dios. Dat kanan nan esay pa-
solotna ken siya, “Apo, itdowam dakami ay
menlowalo ay kaneg nan inikkan Juan ay
nang-itdo isnan papasolotna.”
2 Dat kanan Jesus ken daida, “No men-
lowalo kayo siya na nan kananyo.
Ama, madaydayaw koma nan ngadanmo.
Omdan koma ay dagos nan mentolayam.
3 Agtam dakami is menkatagomi isnan in-
agew.
4 Pakawanem nan basbasolmi dakami pay
pakawanen abes nan nakabasol ken
dakami.
Ya adim ipalobos dakami ay madoldolog
ay menbasol.”
5-6 Dat mensodok si Jesus ay mangwani,
“Kadya no waday gayyemmo dakat omey
isnan baeyna isnan tengan di labi dakat
kanan ken siya, ‘Gayyem, kadya omatedka
is binay-anyo tay wada nan dinmag-os ay
sangailik dapay maid ipakanko.’ 7 Ngem
sinmongbat san gayyemmo ay wada isnan
baey, ‘Adika mangtawtaw tay epdas kami
nindakig ya inpodanmi isnan an-akko et
adiyak layden ay bomangon.’ 8 No ipapa-
tim ay ngan ngata nan ikkana? Ibagak ken
dakayo, olay no gayyemmo, adi bomangon
ay mang-ated ken sik-a isnan masapolmo
ngem gapo tay ipapatim et kapilitan ay
bomangon et itedna nan am-in ay mas-
apolmo.
9 Kaneg todi nan ikkanyo ay menlowalo
ken Apo Dios. No waday masapolyo dayot
dawaten ken siya et awnit itedna nan mas-
apolyo. No waday an-anapenyo et awni-
tyo datngan. No menkogkogkog kayo is-
nan segpan et awnit tokabana ta songgep
kayo. 10 Tay am-in ay kadadanawat ya

kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna agtan ya am-in ay menkogkog et awnit tokabana nan eneb ta songgepda.

11 Ken dakayo waay maid ama is en
mang-idya is oweg isnan anakna no mendawat is ikan 12 wenno agtana siya is gayaman no mendawat is itlog. 13 Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et getkenyo ay mang-ited isnan an-akyo is gawis. Ngem am-amed adi nan ikkan Ama tako id daya tay nan itedna isnan mendawat et nan Ispirito Santo."

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus
Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

14 Wada nan am-ama ay inomel di anito. Inilan Jesus danat pakaanen san anito et kasin dadlo menkali san am-ama. Nasdaaw san nang-ila 15 ngem kanan nan tapina en, "Si Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana ay mangipakaan is dimonyo." 16 Nan tap-ina et kayatda ay allilawen si Jesus isonga kananda en kasin omipaila is kaskasdaaw no tet-ewa ay si Apo Dios nan wada ken siya.

17 Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan ken daida, "Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey, no maid olnosda et mabokada. 18 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan babaana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolayna. Ay kananyo en si Satanas nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakak-aan is anito? 19 No siya di into pay nan nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay mangipakaan is anito? Tay nan ik-ikkan nan ib-ayo et siya nan mangipaila ay baken si Satanas is mangbadbadang ken sak-en. 20 Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakpakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan mentolayan Apo Dios."

21 Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpigsa nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, "Si Satanas et kanegna nan napigsa ay ipogaw ay mangbanbantay isnan baeyna et menbabalbeg ya mengagamig siya ta maid mangakew isnan bonagna. 22 Ngem no sapeen ya abaken nan napigpigsa ay ipogaw san mangbanbantay is baeyna maalana nan balbeg ya gamig ay mangsalsalaknib koma issan kasapena danat alaen gedan nan bonag san inabakna et iwalasna isnan iib-ana.
23 Isonga am-in ay adi maitapi ken sak-
en, daida nan mang-ap-apos ken sak-en. Am-in nan adi bomadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan mangipaad-addawi isnan ipogaw ken sak-en."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Mat. 12:43-45

24 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani, "Wada nan am-ama ay kinapet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid datngana isonga danat kanan en, 'Somagongak issan ipogaw ay nagapowak.' 25 Dat somagong et datngana san nagapowana ay nadalosan. 26 Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-am-amed ngawi et nan ommat issan ipogaw mo san damo."

Sino Nan Nagasat

27 Idi menkalkali si Jesus, inbiyad nan esay in-ina ay makikib-on isnan ipogaw ay mangwani en, "Nagasat nan ina ay nangiyanak ya nang-ay-ayowan ken sika." 28 Dat kanan Jesus, "Nagasgasat kayet nan ipogaw ay mangidnge ya mamati isnan kalin Apo Dios."

Nan Nindawatanda ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

29 Inaalibongbongan nan kaipoipogaw si Jesus danat itoloy ay mangwani, "Palalo nan kangawin di ipogaw id wani ay timpo tay laydenda ay omipailaak is kaskasdaaw sadapay mamati ken sak-en. Ngem maid polos ipailak nodi kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas. 30 Tay din si Jonas et nintetee isnan eges di dakkel ay ikan is toloy agew et siya nan pangilaslasinan nan iNineve ay siya

nan inbaan Apo Dios ay mangibaga isnan kalina. Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nan awnit ommat ken sak-en nan pangilaslasinan nan ipogaw id wani.
31 Isnan awnit mabanagan nan ipogaw et wada nan in-ina ay reyna id Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id kasikasin et nagapo siya isnan addaaddawi ay ili. Ngem inmey kayet ay mangdenge isnan insolon nan kasiliban ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo tay adiyo polos idnge ya patiyen nan inmali ken dakayo dapay nangatngato mo si Solomon.
32 Isnan mabanagan nan ipogaw et pabasolen gedan nan iNineve dakayo tay inbabawida nan basbasolda issan nangdengnganda isdin insolsolon din si Jonas dapay nan inmali ken dakayo et nangatngato mo si Jonas dapay adiyo kayet patiyen."

Nan Silaw Nan Awak
Mat. 5:15, 6:22-23

33 Dat itoloy Jesus, "Maiwed mangpasged is silaw danat igwa isnan masasalinan wenno tangbana is sokong nodi masapol ay ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw.
34 Nan mata et siya nan kaneg nan silaw nan awak isonga no gawis nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada isnan nemnemmo. Ngem no ngawi nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo. 35 Makailanyo ngalod ta masilawan ay gawis nan nemnemyo. 36 Tay no gawis nan nemnemyo ay maiwed ngawi is ik-ikkanyo et menpat-a nan awakyo ay kaneg nan kapat-an nan sisilangan nan silaw."

Nan Nang-iyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-36

37 Nakakali pay si Jesus dat ayagan nan esay Fariseo siya ta omeyda mangan isnan baeyda. Dat omey si Jesus et makilikob. 38 Ngem nasdaaw san nang-ayag ken siya isnan nang-ilaana ay egay ninboo si Jesus ay kaneg nan ogalida esadapay mangan.
39 Isonga dat kanan Jesus ken siya, "Dakayo ay Fariseo et kanegyo nan mang-owas isnan tasa ya nan palato ay kedkedeng nan maiila is owasana. Siya di nan kanegyo tay menboo kayo ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay kinaagom ya sowitik. 40 Ong-ong kayo. Si Apo Dios ay nangsapo isnan awak ay daldalosanyo et sinapona gedan nan nemnem. 41 Isonga masapol ay dalosanyo nan nemnemyo tapno getkenyo ay mangseg-ang isnan ib-ayo. Tay no gawis nan nemnemyo ay adi kaiila et gawis abes nan ik-ikkanyo ay maiila.
42 Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo tay tet-ewa ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya is bingayna ay olay nan kaatikan ay ap-apitenyo ay mangpabango isnan madengdeng ngem kalingkinganyo nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mangipailaanyo ay laylaydenyo si Apo Dios. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan bingayna ngem masapol ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay kaam-amedan isnan linteg.
43 Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo. Kaykayatyo ay dakayo nan wedweda ay tomokdo isnan kagawisan ay tokdowan isnan paggimonganyo ya madaydayaw isnan kad-an nan adoado ay ipogaw. 44 Kaseseg-ang kayo. Kanan nan ipogaw en gawis no makikib-ada ken dakayo ngem adida getken ay apedda maalisan isnan ngawi ay ogaliyo," kinwanin Jesus.
45 Dat kanan nan esay men-is-isolo isnan linteg ken Jesus, "Apo, isnan mang-mangwaniyam issa et maitaptapi kami ay mabab-ainan."
46 Dat kanan Jesus, "Aye nan awnityo dosa dakayo gedan ay men-is-isolo isnan linteg. Kanegyo ipaawit isnan ipogaw nan mendagsen ay awit tay ipapatiyo ay ikkanda nan lintegyo ay adi mabalin ay maikkan dayopay adi badangan daida. 47 Kaseseg-ang kayo. Tay isapsapowanyo is pantiyong din mamadton Apo Dios

id kasin ay pinatpatey din alal-apoyo. 48 Nan pantiyong ay sapsapowenyo et siya
nan kail-ana ay iyoowogyo din nangpat-
pateyan din alal-apoyo isdin mamadto id
kasin. 49 Siya na nan mangipaila ay tete-
wa nan kinwanin Apo Dios id kasin ay
naay, 'Awnitak ibaa nan mamadtok ya
nan papasolotko ay mangisolsolo isnan
ipogaw ngem awnitda pateyen nan tap-
ina dadapay aposen nan tap-ina.' 50 Isonga
nan ipogaw id wani et awnit madosada
gapo isnan napatpateyan nan am-in ay
mamadto enggana isdin nakaboliwan nan
batawa 51 ay menlogi isdin napateyan
Abel enggana isdin napateyan Zacarias ay
pinateyda isnan pantew ay ninbaetan nan
Templo ya nan altar. Owen, ibagak ken
dakayo ay awnit madosa nan ipogaw id
wani gapo ken daida am-in ay napatpatey.
52 Aye nan awnityo dosa dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg tay dakayo nan
lebbengna ay mangisolo isnan kalin Apo
Dios ngem egayyo insolo tay adi kayo od
mamati ken siya dakayo pay iyad-adi nan
ipogaw ay manglayad ay mamati," kin-
wanin Jesus.
53 Idi binmala si Jesus isnan baey di
Fariseo, linmiget san deeyday Fariseo ya
nan men-is-isolo is linteg isonga siya nan
ninlogiyan nan adoado ay sos-ootenda ken
siya 54 tay kaytenda ay depapen no waday
kanana is ngawi ta waday gapo is mangi-
pabasolanda ken siya.

12

Nan Aginsisingpet Ay Fariseo
Mat. 10:26-27

1 Napoposek nan ipogaw ay mang-al-
alibongbong ken da Jesus isonga men-gin-
ginatinda. Dat kanan Jesus issan papa-
solotna, "Makail-ilanyo ta adi kayo maal-
isan isnan aginsisingpet ay Fariseo ay
kaneg nan bobod ay mang-alis isnan kai-
bobodana ay tinapay. 2 Kananda en maid
mangtek isnan ogalida ngem awnit gedan
magtek. Tay nan am-in ay egay kagtek
ay naikkan et awnit magtek met laeng.
3 Ya olay nan kankananyo isnan labi et
awnit magtek isnan kag-aw ya nan am-
in ay inyag-agasaasyo isnan naeemban ay
kowalto et awnit maipabala isnan pag-ag-
aggongan."

No Sino Nan Omegyatan Tako
Mat. 10:28-31

4 "Ibagak ken dakayo ay gagayyemko,
adi kayo omeg-egyat isnan menpatpatey
tay kedeng nan awak di ipogaw is
pateyenda. 5 Si Apo Dios koma nan
omegyatanyo tay no matey nan ipogaw
et wada nan kalebbengana ay mang-igwa
ken daida id impilno. Owen, siya nan
masapol ay omegyatanyo. 6 Ngem dakdake
abes nan layadna tay olay nan biding ay
maiwed banolna ay malakowan nan lima
is dowa ay galak et adi kalingkingan Apo
Dios daida. 7 Am-amed kayo ay ipogaw
et nenemnemen Apo Dios dakayo tay olay
nan bookyo et getkena nan kabibilangda.
Isonga adi kayo omegyat tay am-amed
kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado
ay biding."

Nan Mamati Ya Nan Mang-ap-apos Ken Jesus
Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20

8 "Ibagak ken dakayo, nan mangibag-
baga isnan kaipoipogaw en mamati
ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et awnitko abes ibaga isnan aanghel
Apo Dios en ipogawko daida. 9 Ngem
nan mangibagbaga ay adyana sak-en et
awnitak adyan abes siya isnan aanghel
Apo Dios. 10 Am-in ay menkalkali is
ngawi maipanggep ken sak-en et ma-
balin ay mapakawan nan basolna ngem
nan menkalkali is ngawi maipanggep
isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay
mapakawan. 11 No idalomda dakayo
isnan apon di Judio ya isnan howis gapo
isnan pammatiyo ken sak-en et adi kayo
madadanagan is awnityo isongsongbat
isnan sos-ootenda ken dakayo 12 tay nan
Ispirito Santo nan awnit mangipagtek
isnan isongbatyo," kinwanin Jesus.

Nan Sodok Maipanggep Isnan Kadan-gyan

13 Nan esay lalaki ay nakikib-on is-
nan kaipoipogaw et kinwanina ken Jesus,
"Apo, ibagam kad isnan besatko ta agtana
sak-en is kowak isnan tawidmi ta adina

bobokodan.” 14 Ngem dat kanan Jesus, “Kigad kayo adi tay egayak inmali ay mangbanag isnan tawidyo.” 15 Danat itoloy ay mangwani ken daida am-in, “Makaililanyo ta adi kayo men-ap-apal. Tay nan tet-ewa ay katagowan di ipogaw et baken nan kaad-adon di bonagna is kagapowana.”

16 Dat sodoken Jesus ken daida nan naay, “Wada nan esay kadangyan ay gawis nan ap-apitena. 17 Danat nemnemen, ‘Maiwed somya is mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek. Ay ngan ngen nan ikkak? 18 A, siya na gayam nan ikkak. Bakasek am-in nan agamangko ta mensaadak is dadadakke tasiyay omanay nan mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek ya nan bonagko gedan. 19 Daket kanan isnan awakko en nagasatak tay wada am-in nan gawis ay masapolko is katew-etew-en. Isonga mabalin ay gan-ganasek nan biyagko. Owen. Manganak, ominomak, dakpay gan-ganasen et kedeng.’ 20 Ngem dat kanan Apo Dios ken siya, ‘Tollolka tay mateyka is labi et sino ngen di esa mang-ala isnan am-in ay kokwam?’ ”

21 Dat kanan Jesus, “Siya na nan maikkan isnan deeyda ay ipogaw ay aped mangbobokod isnan kinabaknangda ngem bakenda baknang isnan pangiil-an Apo Dios.”

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako
Mat. 6:25-34

22 Dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Siya na nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo. 23 Tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado. 24 Ilaenyo pod nan gayang. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda dapay pakanen kayet Apo Dios daida. Amamed nan mang-ayowanana ken dakayo tay napatpateg kayo mo nan koyat.

25 Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaan-ando is biyagmo is olay esay olas? 26 No nan bassit et maid mabalinanyo is ikkan dakayon aped madanagan is teken? 27 Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomobtobo. Adida men-obla ya adida men-abe is badoda. Ngem ibagak ken dakayo en mabmabgew nan sabsabong mo nan kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sangadom. 28 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sin-awyan dat maango et mapoowan, amam-amed nan mangnemnemana ay mangbado ken dakayo. Kolang bawet nan talekyo. 29 Adi kayo ngalod madadanagan is kanenyo. 30 Tay siya nan pilmi ay nenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et getken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo. 31 Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios et awnit itedna ken dakayo nan am-in ay masapolyo.”

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Mat. 6:19-21

32 “Dakayo ay papasolotko ay ay-ayowanak, adi kayo omegyat olay at-atik kayo tay si Amayo id daya et men-gasing ay mangitapi ken dakayo isnan mentoltolayana. 33 Isonga ilakoyo nan kokwayo dayopay ited nan lakona isnan kokodokdo et kanegyo isagana nan sopot ay adi madondonot tay id daya nan kad-an di kinabaknangyo et isdi adi makeskesayan ya maiwed mangakew is makasag-en ya maiwed ataming is mangbotbot. 34 Tay no id daya nan kad-an nan kinabaknangyo et siya gedan nan kad-an nan nemnemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan nemnemyo.”

Nan Nakasagana Ay Baa

35-36 Intoloy Jesus ay mangwani isnan papasolotna, “Masapol ay mensagana kayo ay kaneg nan mabab-aa ay mangses-eed isnan apoda ay inmey nakibabayas. Menbabadoda ya mensisilawda ta no somaa nan apoda ya menkogkog et ikakamoda ay mangtokab isnan eneb. 37 Mengalalasing nan mabab-aa no nagigidoda ya nakasaganada ay datngan nan apoda. Ibagak ken dakayo en awnit patokdowen nan apoda daida isnan pagkakanan danat pakanen daida. 38 Olay no tengan di labi wenno maladladaw pay nan somaan nan apoda et men-galalasing kayet nan sanaday mabab-aa no nagigidoda. 39 Adiyo

kalkalingkingan nan naay, no getken nan akinbaey nan osto ay olas ay omaliyan nan mangakew, adi polos kaseyep ta adi makasgep nan mangakew. 40 Isonga dakayo et kanayon ay masapol ay mensasagana kayo abes tay maid mangtek no tongona nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Mat. 24:45-51

41 Dat kanan Pedro, "Apo, ay dakami ngen nan mangibagbagaam isnan sodsodokem wenno nan am-in ay ipogaw?"

42 Dat kanan Jesus, "Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan piliyen nan apoda ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mangited isnan kanenda. 43 Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apoda no inikkana nan inbilin nan apoda ken siya. 44 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, gapo tay matalek siya et awnit siya nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana. 45 Ngem nan adi katalek ay baa et nenemnemena ay waay madmadney nan somaaan nan apona isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa ay lalalaki ya bababai ya aped makikikan isnan ipogaw dapay menboteng. 46 Daet somaa san apoda isnan agew ay adi getgetken san baa daet dosaen nan apoda siya et ipaliknana ken siya nan dosan di adi katalek ay baa danat pateyen.

47 Nan baa ay mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan ngem adina tongpalen et madosa siya is mendagsen. 48 Ngem nan baa ay adi mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan dat bomasol, mayapyap-ew nan dosana. Tay nan kaad-adon nan nait-ited ken siya et siya abes nan kaad-adon nan magamgam ken siya. Isonga no ad-ado nan nait-ited ken siya mo nan ib-ana et awnit ad-ad-ado pay nan magamgam ken siya."

Si Jesus Nan Gapo Ay Masis-iyan Nan Kaipoipogaw
Mat. 10:34-36

49 "Getkek ay nan inmaliyak isnan batawa et siya nan gapo ay makawas nan olnos nan kaipoipogaw tay masis-iyanda ay kaneg nan ikkan nan apoy ay mangkawas isnan poowana isonga kaytek ay epdas makwas koma. 50 Ngem masapol ay mapaligatak omon-ona et maol-olawak enggana ay makwas. 51 Ay kananyo ngen en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa? Ngem baken nodi inmaliyak ay mangsis-iyan isnan kaipoipogaw tay mamati nan tap-ina ken sak-en dapay adi mamati nan tap-ina. 52 Menlogi id wani, nan sinbaey no limada et awnitda masis-iyan tay men-innaposda et aposen nan tolo nan dowa, ya aposen abes nan dowa nan tolo. 53 Olay nan sin-ama ya sin-ina et awnit men-innaposda am-in ya olay nan an-akda. Olay nan sinkatogangan et men-innaposda gedan."

Nan Kailasinan Nan Timpo
Mat. 16:2-3

54 Dat kanan gedan Jesus issan kaipoipogaw, "No ilaenyo nan menngitiyan ay liboo ay magapgapo isnan kaonogan di agew kananyo en awnit omodan dat omodan tet-ewa. 55 No abes getkenyo ay magapgapo nan dagem isnan abagatan kananyo en awnit palalo abes nan atong dat pomoos tet-ewa. 56 Aginlalaing kayo tay mabalinyo ay ibaga nan timpo no ilaenyo nan batawa ya nan daya. Ngem dakayon adi getken nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani."

Makialiglo Esapay Maidalom
Mat. 5:25-26

57 "Dakayo ay aginsisingpet, dayon adi nemnemen nan masapol ay ikkanyo? 58 Id wani mabalin pay ay ibabawiyo nan basbasolyo ta mamati kayo ken sak-en. Tay kanegyo nan nakaotang ay awnit maidalom gapo isnan otangna. Esanapay idalom sik-a et masapol ay ipakatmo nan kabaelam ay makialiglo tapno adina eyey sik-a isnan howis tay nan howis et awnit eyeyna sik-a isnan polis et nan polis awnit ibalod daka. 59 Ibagak ken sik-a en adika makabala isnan pagbalodan enggana ay bayadam am-in nan otangmo. Kaneg todi nan awnit ikkan Apo Dios ken dakayo no adiyo ibabawi nan basbasolyo esapay omdan nan pinagdosa."

13

Nan Nangibagaan Jesus En Masapol Ay Ibabawi Nan Basbasol

1 Issan nin-isolowan Jesus et wada nan
tap-in di ipogaw ay inmey ken siya ay man-
gibaga isnan inikkan Gobilnadol Pilato tay
inpapateyna nan iGalilea isnan mangpal-
paltiyanda isnan idatonda ken Apo Dios.
2 Dat kanan Jesus ken daida, "No nap-
ateyda ay keg todi, waay kananyo en siya
nan mangipaila ay am-amed nan basolda
mo nan ib-ada ay iGalilea. 3 Ngem iba-
gak ken dakayo en baken sa tay no adi
kayo ibabawi nan basbasolyo et awnit
matey kayo am-in ay kanegda. 4 Ngan
pay abes nan kananyo isnan simpoo ya
wao ay nagat-onan ay natey id Siloe ay
sakop di Jerusalem? Ay kananyo ngen en
am-amed nan basolda mo nan tap-in di
kailiyanda? 5 Ngem baken gedan. Ibagak
kasin ken dakayo, no adi kayo ibabawi nan
basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay
kanegda."

Nan Kaiw Ay Adi Bomgas

6 Dat ibagan Jesus nan naay sodsodok
ken daida, "Wada nan kaiw ay makwani
en higos ay inis-ek nan esay am-ama. Idi
omdan nan bomgasana koma dat omey
et ena ilaen no waday begasna ngem
maid. 7 Isonga danat kanan issan mang-
banbantay issan om-ana, 'Ilam, toloy tew-
en ay inmal-aliyak ay nang-il-ila isnan
mola ay naay dapay maid polos begasna is
dinasdas-ak. Poyowem na. Ay aped obpay
tomotobona ay mang-amin isnan abonon
nan lota?' 8 Ngem dat kanan san mang-
banbantay, 'Apo, bay-am kadya ta kaobak
od nan liliwesena daket abonowan 9 et no
is tew-en dat bomgas, gawis, ngem no adi
dakat ipapoyo.' " Siya na nan sinodok Jesus
tay nan kaiw ay adi bombomgas et siya
nan kaneg nan Judio ay adi mamati ken
Apo Dios.

Nan In-ina Ay Binakog Di Anito

10 Sinabado ay obayan di Judio. Issan
esay Sabado men-is-isolo si Jesus isnan sin-
agoga 11 dat wada nan in-ina ay binakog
di anito is simpoo ya wao ay tew-en et adi
polos makatakdeg ay menleteg. 12 Issan
nang-ilaan Jesus ken siya danat ayagan
et kanana, "Ina, gomawis nan sakitmo."
13 Dat gen-an Jesus siya dat tomakdeg et
menleteg dadlo danapay dayawen si Apo
Dios.

14 Ngem nan ap-apo isnan sinagoga et
nakaliget ken Jesus tay apedna pinagawis
san in-ina dapay obaya. Isonga danat
kanan isnan kaipoipogaw, "Enem ay agew
nan men-oblaan tako et siya dadi ay
agew nan omaliyanyo ay menpaagasan
ay baken nan obaya." 15 Ngem dat kanan
Jesus ken siya, "Dakayo ay aginsisingpet.
Isnan obaya et men-obla kayo gedan
tay ipokayyo nan nowangyo ya bakayo
ay mangipainom ken daida. No siya di
nan ikkanyo, 16 ay ngawi ngen no men-
oblaak isnan obaya ta pagawisek nan in-
ina ay naay ay apon din si Abraham dapay
pinalpaligat Satanas is simpoo ya wao ay
tew-en?" 17 Gapo isnan kinwanin Jesus,
nabainan am-in san mang-ap-apos ken
siya. Ngem san tap-in di ipogaw et men-
gasingda isnan am-in ay kaskasdaaw ay
inik-ikkana.

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32

18 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Naay
di sodsodokko ay mangibaga isnan kaneg
nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado
ay awnit maitapi ken siya. 19 Nan kanegna
et nan teeteen ay bowa ay nais-ek dat
tomobo et pomanga is dadadadakke et
masasalinan nan bomaey ay koyat."

20 Danat kasin kanan, "Naay pay
nan kaneg nan mentolayan Apo Dios.
21 Kanegna nan bobod ay intapin nan in-
ina isnan tinapay ay olay bassit et bomma
isnan kaibobodana."

Nan Nalipit Ay Segpan
Mat. 7:13-14, 21-23

22 Issan inmayan Jesus id Jerusalem
et nin-isolsolo isnan linal-aosana ay il-ili.
23 Dat wada nan mensoot ken siya, "Apo, ay
awnit atiatik nan maisalakan ay adi omey
id impilno ay kadosdosaan di ipogaw?"

Dat kanan Jesus ken daida, 24 "Nan
segpan isnan mentolayan Apo Dios et
nalipit. Isonga ipakatyo nan kabaelanyo
ay songgep id wani tay tet-ewa ay awnit

adoado nan mangpadas ay songgep
25 ngem no epdas inemban nan kabaey et
adi kayo makasgep. Olay no menkogkog
kayo dakayo pay mensegseg-ang en, ‘Apo,
tokabam kad ta songgep kami,’ ngem
awnit kanana ken dakayo, ‘Adiyak getken
dakayo.’ 26 Dakayot kanan kayet, ‘Dapay
nakikikan kami ken sik-a ya insolsolowam
dakami isnan ilimi.’ 27 Ngem danat kasin
kanan, ‘Adiyak getken no sino kayo tay
bakenak ib-a dakayo. Komaan kayo issa,
dakayo am-in ay mang-ik-ikkan is ngawi.’
28 Awnit men-aga kayo dakayo pay men-
owakis no ilaenyo da Abraham, Isaac ya
si Jacob ay alal-apoyo ya nan am-in ay
mamadto isnan mentolayan Apo Dios tay
adi kayo makasgep. 29 Madagop gedan
nan ipogaw isnan kailiili isnan batawa
et manganda isnan mentolayan Apo Dios
ngem adi kayo kayet maitapi. 30 Tay nan
kananyo en adi mapaay ay ipogaw et
daida nan maitapi ken Apo Dios ngem nan
kananyo en mapaay ay ipogaw et daida
nan adi maitapi ken Apo Dios.”

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Mat. 23:37-39

31 Issan olas ay deey inmey nan tap-in
di Fariseo ken Jesus dadat kanan, “Gag-
awis no komaanka isna tay kayat kano Ali
Herod ay mangipapatey ken sik-a.” 32 Dat
kanan Jesus ken daida, “Enkayo ibaga is-
nan sanay nasikap ay ali en isnan madan-
dan ay agew et pakak-aanek nan anito
dakpay pagawgawisen nan masaksakit et
nganngani ay kewasek nan oblak.”

33 Danat itoloy ay mangwani, “Masapol
ay omeyak od id Jerusalem tay isdi nan
kateyan nan am-in ay mamadton Apo
Dios isonga masapol ay isdi nan kateyak
gedan. 34 Mensakit nan nemnemko isnan
ipogaw id Jerusalem. Kaseseg-ang kayo
ay iJerusalem tay ginaygayangyo ya pinat-
pateyyo nan mamadto ay inbaan Apo Dios
ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat
ay kayatko ay ponoken dakayo ay kaneg
nan ikkan nan manok ay mangsakoko is-
nan an-akna ngem adyanyo. 35 Isonga
id wani kigad kayo et tay si Apo Dios
et adiyet mentetee ay mangbadang ken
dakayo. Ibagak ken dakayo en adi kayo
kasin mang-il-ila enggana ay kananyo en,
‘Madaydayaw si Kristo ay inmali isnan
ngadan Apo Dios.’ ”

14

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Am-
ama

1 Esay Sabado ay obayan di Judio kasin
dat omey si Jesus ay makikan isnan baey
di esay apon di Fariseo dat sis-iimen nan
ipogaw isdi siya 2 tay wada nan am-ama
isdi ay nabotot. 3 Dat sooten Jesus isnan
men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo,
“Ay lawaen nan linteg tako ay maipagawis
nan masaksakit isnan obaya?” 4 Ngem
apedda igiginek. Dat kayet gen-an Jesus
san am-ama et gomawis danat pasaaen.
5 Dat kanan Jesus issan men-is-isolo is-
nan linteg ya nan Fariseo, “Kadya, no wa-
day anakyo wenno bakayo is matekdag is-
nan bobon, ay adiyo ngen padakaen isnan
agew di obaya?” 6 Ngem adida makasong-
bat issan kinwanina.

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Mad-
kat Ya Mendekat

7 Inilan Jesus nan tap-in di ipogaw is-
san baey di Fariseo ay mangpilpili is ka-
gawisan is mentokdowanda isonga danat
bagbagaan daida et kanana en, 8 “No wa-
day mangdekat ken daita isnan babayas,
adita pilpiliyen nan kagawisan ay tok-
dowan modatya waday nadkat is nangat-
ngato pay mo daita. 9 Tay mabainanta no
kanan san nangdekat ken daita en, ‘Kadya
ikoyam nan tokdowam ken tona,’ datat
en tomokdo isnan kaasiyan ay tokdowan.
10 Isonga gawgawis no tomokdota isnan
kaasiyan ay tokdowan tapno kanan san
nangdekat ken daita en, ‘Gayyem, oma-
lika isnan gawgawis ay tokdowan.’ Et no
siya di nan ikkam et ibilang daka isnan
ipogaw isdi ay nangatngato. 11 Tay nan
mangipapangato isnan awakna et awnit
maipagowab. Nan abes mangipabababa
isnan awakna et awnit maipangato.”

12 Dat kanan Jesus abes isnan nang-awis
ken siya, “No men-ayagka is makikan is-
nan baeymo, baken kedeng nan maka-
sobalit ay gagayyemmo, bebsatmo, ag-im

ya nan baknang ay sag-ogongmo is ay-ayagam. 13 Nodi nan gawis ay ikkam et
ayagam nan kaseseg-ang ay kaneg nan
nababakog ya nan kowap 14 tay adida
makasobalit ken sik-a isnan ikkam ken
daida et awnitka men-galalasing tay si
Apo Dios nan kigad ay mangsobalit isnan
inikkam ken daida no kasin matago nan
nangpatpati ken siya."

Nan Sodsodok Ay Laglagsak
Mat. 22:1-10

15 Dinngen nan esa ay makioobong san
inbagan Jesus en kasin matago nan mang-
patpati ken Apo Dios danat kanan ken siya,
"Aye, nagasat nan awnit makiobong isnan
mentolayan Apo Dios."

16 Dat kanan Jesus ken siya, "Tet-ewa
nan kanam ngem olay no adoda ay naaya-
gan et adida am-in makikan tay kanegda
nan naay. Wada nan am-ama ay nangis-
agsagana is laglagsak danat paayagan nan
adoado ay ipogaw. 17 Nganngani pay nan
panangan danat ibaa nan baana ay omey
mendekat isnan sangailiyena.

18 Ngem san deeyda ay naayagan was-
inda ninlason. Nan damo ay naayagan et
kinwanina issan nabaa, 'Ibagam kad en
adiyak makaey tay wada nan linakowak
ay payew et masapol ay omeyak ilaen
id wani.' 19 Nan esa et kinwanina,
'Ibagam isnan apoyo en laydek ay omey
ngem wada nan linakowak ay simpoo ay
nowang et masapol ay omeyak padasen ay
mangisama ken daida.' 20 Nan esa et kin-
wanina abes, 'Adiyak mabalin ay omey tay
kaas-asawaak.' 21 Dat somagong san nabaa
et ibagana issan apona san kinkinwanin
san ena inayagan. Dat makaliget san
apona danapay kanan, 'Ala, ikakamom
ngalod ta omeyka isnan kaseseg-ang ay
kodokdo ya olay nan nababakog, kowap
ya nan pilay ta ibagam en omalida ay
makikan.'

22 Isonga inmey san baana ngem issan
inmaliyan san deeyday inayagana et ini-
lana ay adoado kayet nan naisagana danat
ipagtek isnan apona. 23 Dat kanan san
apona ken siya, 'Omeyka kasin omayag is
tap-ina ta mapno nan baeyko. 24 Tay maid
polos olay esa issan damo ay naayagan is
esa mangtamtam isnan insagsaganak ay
makan.' "

Nan Ligat Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 10:37-38, 5:13; Mar. 9:50

25 Issan omay-ayan Jesus id Jerusalem
et adoado nan ipogaw ay mang-on-onod
ken siya. Danat sagongen daida et kanana,
26 "Nan mangkayat ay maitapi ken sak-
en et masapol ay paam-amdena sak-en
mo nan am-in, ay kaneg da amana, nan
asawana ya an-akna, nan bebsatna ya olay
pay nan awakna. 27 Nan adi makaitpe
isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan
pammatina ken sak-en et adi mabalin ay
menpasolotko. Isonga nan maitapi ken
sak-en et masapol ay nemnemena omon-
ona nan ligat sapay omonod.

28 Kaspangaligan no waday mensaad
ken dakayo is baey et koblalena omon-ona
nan banolna no omanay nan sipingna is
gastowena enggana ay makwas. 29 Ngem
no adina nemnemen danat aped saaden
dapay adi omanay nan sipingna awnit adi
makwas nan baey et am-in ay mang-ila
et ammenganda siya 30 ya kananda en,
'Ilanyo kod nan aped nangilogi ay men-
sapo is baey danat adi kewasen.'

31 Kaneg abes no omey makigobat nan
ali ay simpooy libo nan soldadona is-
nan ali ay dowampoy libo nan soldadona.
Ay adina ngen nemnemen omon-ona no
makaabak isnan kagobatna? 32 Dat no adi
makaabak et omibaa is mangsab-at isnan
ali ay kagobatna ta mensoot no ngan nan
ikkanda ta adida men-gobat. 33 Isonga
kaneg todi nan ikkanyo gedan ta nem-
nemenyo omon-ona ay masapol ay tay-
nanyo am-in nan laylaydenyo esakayopay
omonod ken sak-en.

34 Nan mangmangwani en onodena sak-
en ngem egayna tinaynan nan laylaydena
et kanegna nan mentamnay ay asin tay
gawis nan asin ngem no epdas tomam-
nay et adi kasin somidek. 35 Isonga maid
kaosalana nodi maiwasit tay olay isnan
lota wenno nan abono et adi kappay nan
asin. Kaneg todi ay maid kapaayan nan
pasolotko no adina paam-amden sak-en.
Dengngenyo ngalod no waday ingayo."

15

Nan Naamas Ay Kalnilo
Mat. 18:12-14

1 Nan mensingsingil is bowis ya nan
ib-ada ay managbasol et om-omeyda ay
mangdengdenge isnan isolsolon Jesus.
2 Dat menlili nan Fariseo ya nan men-is-
isolo isnan linteg ay mangwani en, “Ilanyo
kod nan ipogaw ay naay et laylaydena ay
makitoytoya isnan naayda ay managbasol
ya aped makikikan ken daida.” 3 Isonga
dat sodoken Jesus nan naay ta ipagtekna
nan layad Apo Dios isnan managbasol ay
mangibabawi isnan basolna. 4 “Kadya, no
wada ken dakayo nan kakwa is sin-gasot
ay kalnilo dat maamas nan esa, ay ngan
nan ikkana? Ay adina taynan nan siyam-
poo ya siyam isnan pagpastolan ta ena
anapen san naamas enggana ay datngana?
5 No datngana san naamas ay daan ay
natatago et men-galalasing. Danat boligan
6 et isaana danat ayagan nan gagayyemna
ya nan sag-ogongna et kanana, ‘Men-
gasgasing tako tay dinatngak nan naamas
ay kalnilok.’ 7 Idiligko san gasing san
kakwa isnan kalnilo isnan gasing Apo Dios
id daya tay am-amed nan gasingna no
menbabawi nan esa ay managbasol mo
nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay
ipogaw ay mangwani en adi masapol ay
menbabawida.”

Nan Naamas Ay Palata

8 Intoloy Jesus ay mensodok, “Kadya,
no waday simpoo ay nabanol ay palatan
di in-ina danat amasen nan esa, ay sino
ngen nan ikkana? Pasgedana nan silaw
danapay iyaamma ay mensigid ta anapena
enggana ay datngana. 9 Et no datngana
danat ayagan nan gagayyemna ya nan sa-
gogongna et kanana en, ‘Makigasgasing
kayo ken sak-en tay naay dinatngak san
palatak ay naamas.’ 10 Ibagak ken dakayo
ay kaneg tona nan ikkan nan aanghel Apo
Dios tay men-gasingda no menbabawi nan
managbasol.”

Nan Naamas Ay Anak

11 Dat itoloy Jesus ay mensodok, “Wada
nan am-ama ay kaanak is doway lalalaki.
12 Dat kanan nan innodi ken amana, ‘Ama,
iyalim nan tawidko.’ Isonga dat pigasen
amada nan tawidda ay sin-agi. 13 Adi pay
nan nadandan dat ilakon san innodi am-
in san tawidna danat alaen nan lakona et
komaan. Inmey siya isnan addaaddawi
ay ili danat gastogastowen san sipingna is
komkompolmi.

14 Idi naamin san sipingna dat domateng
nan bitil isnan ili ay kad-ana et maiwed po-
los nabay-an is ilakona is kanena. 15 Isonga
dat omey menpabaa isnan esay baey di
kadangyan isdi et pala banbantay di beteg.
16 Maoooowat siya et kayatna ay mangan
isnan kankanen di beteg tay egay polos
inag-agtan san kabeteg siya is kanena.
17 Dat dadlo mennemnem et kanana en,
‘Am-in nan baan Ama et mapnekda ay
mangan dapay apedak wada isna ay mat-
matey is owatko. 18 Somagongak gayam
ken Ama ta kanak, “Ama, nakabasolak ken
Apo Dios ya ken sik-a abes 19 isonga adiyak
et makwani en anakmo. Ngem alaem kad
sak-en ta maitapiyak isnan baam.” ’

20 Issan sinmagongana isnan kad-anda
et egay pay laeng omdan dat ilaen amana
ay omal-ali et palalo nan seg-angna dat
tomagtag ay mangsab-at ken siya et sek-
tena danapay bisitowen. 21 Danat tet-
ewa kanan ken amana, ‘Ama, nakabaso-
lak ken Apo Dios ya ken sik-a abes isonga
adiyak et makwani en anakmo.’ 22 Ngem
dat bogawan amana san baana, ‘Ikamoyo
ta alaenyo nan kagawisan ay bado ta
ipabadoyo dayot pay-an nan ledengna is
singsing dayopay pasapatosen. 23 Omey
kayo gedan alaen nan menlames ay koyaw
di baka ta paltiyenyo ta isda tako datako-
pay men-gasgasing 24 tay nan naay anakko
kanak en natey ngem wada obpay ay mat-
matago. Naamas siya ngem kasin din-
mateng.’

25 Ngem maiwed san iyon-ana tay
linmokso. Idi somas-aa, dinngena ay
wada nan men-ganggangsa isnan baeyda.
26 Isonga danat ayagan nan baada et
sootena no dadan aped men-ganggangsa.
27 Dat kanan nan baada en, ‘Men-
gasgasingda tay dinmateng dadlo nan
innodim. Isonga inpapaltin amam nan
menlames ay baka tay sinmagong nan
anakna ay maid inom-ommat ken siya.’

28 Dat makaliget nan iyon-a et adiyet
songgep isnan baeyda. Isonga dat bo-
mala si amana et ayakena ta songgep.
29 Ngem danat kanan ken amana, ‘Ilam,
kaat ay tew-en ay nin-ob-oblaak ken sik-a
ya pinatpatik nan inbilbilinmo ken sak-en
ngem maid inyalim is olay anak di kald-
ing tapno waday igasingko is mang-ayagak
isnan gagayyemko. 30 Domateng pay nan
anakmo ay inmeyna aped inam-amas nan
menkatagom ay ena inbababai dakat aped
ipaltiyan is baka.’ 31 Dat kanan amana en,
‘Anakko, adim kankanan sa. Wadaka ay
mentetee ken sak-en ay enggana. Sik-a
am-in nan kakwa isnan wada ken sak-en.
32 Ngem gawgawis no men-gasgasing tako
tay dinmateng nan naamas ay innodim ay
kanak en natey dat obpay daan ay mat-
matago.’ ”

16

Nan Nasikap Ay Menbanbantay

1 Nakwas di dat kanan Jesus abes isnan
papasolotna, “Wada nan baa ay am-ama
ay mamanggen isnan am-in ay kowan
nan esay kadangyan ngem dat wada nan
nangipagtek issan kadangyan en nan
baana et apedna gasgastowen nan siping
ay ipapag-ena. 2 Isonga danat paayagan
et kanana, ‘Ayta dan dinngek ay keg todi
nan ik-ikkam? Iyalim am-in nan listaan
nan ay-ayowanam ay kokwak tay kaanek
et sik-a isnan oblam.’ 3 Dat kanan san baa
isnan nemnemna, ‘Ngan di esak pay ik-
ikkan no kaanen nan apok sak-en isnan
oblak? Adiyak kabaelan ay menkamanilo
ya mabainak gedan ay menlimos. 4 A,
owen, siya gayam na nan ikkak tasiyay
waday gagayyemko is awnit mang-aw-
awis ken sak-en isnan bab-aeyda olay no
makaanak isnan oblak.’ 5 Isonga danat
ayagan ay sin-es-a nan nakaotang isnan
apona. Kinwanina isnan omona, ‘Kaat
nan inotangmo isnan apok?’ 6 Dat kanan
san nakaotang, ‘Sin-gasot ay bolnay ay
mantika.’ ‘Naay ngalod di lisibom. Itok-
dom ta isolatmo en limampoo et kedeng.’
7 Naisoblat san esa danat es kanan, ‘Sik-
a pay abes, kaat nan inotangmo?’ Danat
isongbat en, ‘Sinlibo ay sako ay pagey.’
‘Naay di lisibom. Isolatmo en waoy gasot,’
kinwanin san baa. 8 San apona et init-ekna
nan kinasikap san baana. Tay nan ipogaw
isnan naay batawa ay adi mamati ken Apo
Dios et nasiksikapda isnan ik-ikkanda mo
nan mamati,” kinwanin Jesus.

9 Danat itoloy ay mangwani, “Isonga iba-
gak ken dakayo en osalenyo nan kinabak-
nangyo ay mangbadang isnan ib-ayo tay
olay no maamin ngem maitapi kayo isnan
biyag ay maid patenggana. 10 Tay nan
mang-ikkan is gawis isnan naited ken siya
olay no bassit et matalek isnan dadakke
ngem nan adi katalek isnan bassit ay ba-
nag et adi katalek isnan dadakke. 11 No
ngalod adi kayo katalek ay mang-ayowan
isnan kinabaknang isnan batawa, intoy
ikkana ay maitalek ken dakayo nan tet-
ewa ay kinabaknang ay wada ken Apo
Dios? 12 No adi kayo matalek isnan bak-
enyo kowa et maid mang-ited ken dakayo
is awnityo menkowa.

13 Nan baa et adi mabalin ay madodowa
nan apona tay awnit laylaydena nan esa
danapay aamisen nan esa isonga wada
nan paam-amdena ken daida. Kaneg
abes ken dakayo ay no nan kinabak-
nangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo
et makaikkan isnan layden Apo Dios.”

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Deeyda Ay Fariseo

Mat. 5:31-32; Mar. 10:11-12

14 San deeyday Fariseo et dinngeda san
kinwanin Jesus isonga dadat sayoten siya
tay dadama nan layadda isnan siping.
15 Dat kanan Jesus ken daida, “Dakayo
nan aped mangmangwani isnan ipogaw
en gawis kayo ngem getken Apo Dios nan
kaipogawyo. Tay olay nan mapaay isnan
ipogaw et adi paayen Apo Dios.

16 Nan linteg Apo Dios ay insolat din
si Moses ya din mamadto id sang-adom
et siya nan osto ay nasolsolot engganay
nawada si Juan ay Menbonbonyag. Ngem
id wani et maibagbaga nan gawis ay
damag maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios isnan kaipoipogaw isonga adoda
nan aped mangkayat ay maitapi olay
ngawi kayet nan ogalida. 17 Ngem nalak-
laka ay mamaid nan batawa ya nan daya

mo nan esay kali isnan linteg Apo Dios ay mangibaga isnan osto ay maikkan.

18 Naay nan esa ay adi mabalin ay mamaid. Nan lalaki ay makiidang isnan asawana dat makiasawa is teken et kaneg makikamkamolala gedan ya olay es nan lalaki ay mang-asawa isnan babai ay nakiidang."

Nan Kadangyan Ya Si Lazaro

19 Dat mensodok si Jesus en, "Wada nan esay kadangyan ay menbababado is kanginaan ay bado ya inagew ay ganganasena nan biyagna. 20 Wada abes nan kodokodo ay si Lazaro ay nakikilop nan awakna is yam-an. Tinaynanda siya isnan segpan san kadangyan 21 ta kanena koma nan iwaswasit san kadangyan. Olay nan aso et omeyda dildildilan nan yamana. 22 Dat matey san kodokodo et eyey nan aanghel nan ab-abiikna isnan kad-an Abraham id daya. Matey pay san kadangyan dadat ikaob 23 et mapalpaligatan nan ab-abiikna id impilno. Idi mentangad danat ilaen si Abraham isnan addaaddawi et wada gedan si Lazaro isnan kadana. 24 Isonga dat menbogaw, 'Amay Abraham. Maseg-angka ken sak-en. Ibaam kad si Lazaro ta itab-awna nan gomotna isnan danom ta tedtedana nan dilak tay palalo nan ligatko ay mapopop-oowan isnan apoy.' 25 Ngem dat kanan Abraham, 'Nemnemem anakko, issan natatagowam et wada am-in nan kaykayatmo dapay si Lazaro et napalpaligatan ngem id wani gan-ganasena isna dapay ta mapalpaligatanka abes issa. 26 Baken pay kedeng sa. Wada nan deppas isnan baet tako tapno nan mangkayat ay omey isnan kadam ay magapo isna et adi makaey ya adi abes makaali isna nan magapo isnan kadam.' 27 Dat kanan san kadangyan, 'Dawatek ngalod ken sik-a, Ama, ta ibaam si Lazaro isnan baey amak 28 ay kad-an nan limay bebsatko. Kanam ta omeyna bagbagaan daida tapno adida awnit omal-ali isna ay kad-an di ligat.' 29 Dat kanan Abraham, 'Nan bebsatmo et wada nan insolat din si Moses ya din mamadton Apo Dios ay mangbagbaga ken daida. Bay-am nan bebsatmo ta kigadda ay mangdenge isnan kankananda.' 30 Sinmongbat san kadangyan, 'Adi omanay sa, Amay Abraham. Ngem no waday matago is natey dat omey ken daida, et balbaliwanda nan ngawi ay ik-ikkanda.' 31 Ngem dat kanan kayet Abraham, 'No adida patiyen nan insolat din si Moses ya din mamadton Apo Dios, adida kayet mamati olay no waday matago is natey.' "

17

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Papasolotna

Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

1 Nakwas di dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Tet-ewa ay wada nan maawisan di ipogaw ay menbasol ngem kasesegang nan mang-aw-awis isnan iib-ana ay menbasol tay mendalalagsen nan dosana. 2 Gawgawis pay no naitaked nan losongan ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay mo nan mangipaypay-owana ay menbasol isnan esang ay kapatpati ken Apo Dios. 3 Isonga makail-ilanyo ta adiyo aw-awisen nan ib-ayo ay mang-ikkan is ngawi.

No makabasol nan ib-am, sagiitem. Dat no menbabawi et pakawanem. 4 Olay no mamin pito ay bomasol ken sik-a isnan sin-agew ngem no tonggal makabasol ay omey ken sik-a ay mangwani, 'Ibabawik nan basolko,' masapol ay pakawanem."

5 Dat kanan nan apostolis, "No siya sa ngalod, padakdakkelem nan pammatimi tapno mabalin esa ay ikkanmi." 6 Dat kanan Jesus ken daida, "Baken nan kadakdaken di pammati is masapol nodi nan tetewa ay pammati tay olay no teeteen nan pammatiyo ay kaneg nan kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo isnan kaiw en, 'Gabotem nan lamotmo dakat omey isnan baybay tasiyay tomobowam,' danat tet-ewa tongpalen.

7 Kadya, no waday esa ken dakayo is waday baana is mensamsama wenno mangipaspastol is kalnilo, no domateng ay magapo isnan payew, ay kanam ken siya en, 'Ikamom ta manganka'? 8 Adi. Nodi

kanam ken siya, ‘Mensokatka dakat isagana nan kanek dakat mangseed enggana ay makakanak esakapay mangan abes.’ Siya nan ikkam tay baam siya. 9 Et adi masapol ay men-iyaman nan kabaa isnan baana no tongtongpalena nan maibab-aa ken siya tay siya nan oblana. 10 Kaneg abes ken dakayo no kinwasyo amin nan inbagan Apo Dios ay ikkanyo et adiyo it-it-ek nodi kananyo en, ‘Aped tako is nabab-aa et inikkan tako et kedeng nan masapol ay ikkan tako.’ ”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Simpoo Ay Nakolit

11 Issan inmayan da Jesus id Jerusalem et indaana isnan baet nan Samaria ya Galilea. 12 Nganngani ay omdanda isnan esay ili dat sab-aten nan simpoo ay nakolit daida. Tinmakdegda isnan ad-addawi bassit 13 dadat menbogaw, “Apo Jesus, maseg-angka kad ken dakami.” 14 Inilan Jesus daida danat kanan, “Enkayo ipaila nan awakyo isnan padi.” Issan mendadaananda ay omey dat gomawis nan kolitda.

15 Issan nang-il-an nan esa ken daida ay ginmawis nan awakna dat mensagong ken Jesus danapay ibibiyad nan kalina ay mangdaydayaw ken Apo Dios. 16 Dat menpalintomeng isnan sasagangen Jesus dapay men-iyaman ken siya. San sinmagong et iSamaria. 17-18 Dat kanan Jesus, “Ay kedeng nan sangaili ay naay is makaali? Ay egay obpay ginmawis am-in san simpoo ay lalalaki? Into pay san siyam? Ay adida makaali ta men-iyamanda abes ken Apo Dios?” 19 Dat kanan Jesus ken siya, “Ginmawiska gapo isnan pammatim ken saken. Itakdegmo ta somaaka.”

Nan Omaliyan Nan Mentolayan Apo Dios

Mat. 24:23-28, 37-41

20 Isnan namingsan et sinoot nan tap-in di Fariseo ken Jesus no tongon nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios. Dat kanan Jesus, “Baken nan mata nan osalen tako ay mangtek isnan omaliyan nan mentolayan Apo Dios 21 tay adi kaila. Isonga adi kabalin ay kanan nan ipogaw en, ‘Ilam, naay,’ wenno, ‘Ilam, deey nan mentolayan Apo Dios.’ Ngem nan tet-ewa et epdas inmali tay wada isna.”

22 Danat kanan isnan papasolotna, “Awnit wada nan agew ay kayakayatyo ay ilaen sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw is olay sin-awyan ngem adi kayo makaila. 23 Wadada nan awnit mangwani en, ‘Deey si Jesus. Ilaem kod isdi,’ wenno, ‘Ilaem kod isna.’ Ngem adi kayo kadi patpatiyen. 24 Tay nan omaliyak kasin et kaneg nan kimat ay menpangsilaw isnan daya. 25 Ngem masapol ay menligatak omon-ona tay mang-adi nan ipogaw id wani.

26 Din inik-ikkan nan ipogaw isnan batawa isdin timpon Noah et siya nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin. 27 Tay esapay mapsong nan batawa ay manglimon ken daida am-in et kaneg maid egyatda nodi ginan-ganasda nan biyagda ay aped mangmangan dadapay omin-inom ya men-as-as-awa enggana issan agew ay sinonggepan da Noah issan bapor.

28 Kaneg abes isdin timpon Lot id Sodoma. Am-in nan ipogaw et maid idngeda is kalin Apo Dios nodi apedda mangmangan dadapay omin-inom, lomaklakoda dadapay ilaklako, men-esesekda ya mensas-aadda 29 enggana issan agew ay tinaynan da Lot id Sodoma dat wada nan apoy ya asopli ay kaneg niket ay nagapo id daya et mapoowanda am-in.

30 Kaneg todi abes nan ommat isnan agew ay kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. 31 Et isnan agew ay deey, nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna. Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna. 32 Nemnemenyo din inommat isdin asawan Lot tay natey isdin nangsagongana ay mang-ila isnan ilida. 33 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayyewana et awnit matey met laeng ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios. 34 Ibagak ken dakayo ay isnan labi ay omaliyak et no waday dowa ay lalalaki ay maseseyep isnan kama et maala nan esa ay

maitapi ken sak-en dapay mataynan nan esa. 35 No wada abes di doway bababai is menbaybayo et maala nan esa dapay mataynan nan esa. 36 No waday doway lalalaki gedan isnan payew et maala nan esa dapay mataynan nan esa."

37 Dat sooten nan papasolotna ken siya, "Apo, intoy sana maikkanan?" Dat kanan Jesus, "No intoy kad-an di natey ay egay kaikaob et siya nan maponokan di koyat ta topkenda."

18

Nan Balo Ya Nan Howis

1 Dat mensodok si Jesus ken daida ta itdona ay masapol ay menlol-owaloda ay kanayon ya adida somadsadot. 2 Kinwanina en, "Wada nan esay howis isnan esay ili ay adi polos omegyat ken Apo Dios ya maid gedan baina isnan ib-ana ay ipogaw. 3 Et isnan deey ay ili et wada gedan nan esay balo ay babai ay kanayon ay omey issan howis ay mensegang isnan kalintegana ay mangmangwani en, 'Badangam sak-en isnan mangbosboso ken sak-en.'

4 Nabayag ay egay inkaskason san howis ngem omanono pay danat kanan isnan nemnema, 'Olay no adiyak omegyat ken Apo Dios ya maid bainko isnan ib-ak ay ipogaw 5 ngem gawgawis no idyak et nan dawdawatena tay no adi, awnit gedan omaliali ay mangtaktataktak et maamin nan anosko.' "

6 Dat itoloy Jesus, "Ilanyo san inikkan san ngawi ay howis. Olay no maid segangna et binadangana kayet san balo ta adi omeomey ay mangtaktataktak ken siya. 7 Isonga si Apo Dios et am-amedna badangan nan ipogawna no mensegseg-angda ken siya is inagew ya linabi 8 et itedna ay dagos nan dawatenda. Ngem olay no adoado nan badangan Apo Dios et waay atiatik kayet nan mamati ken sak-en isnan kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw."

Nan Fariseo Ya Nan Mensingsingil Is Bowis

9 Naay di sodsodok Jesus isnan ipogaw ay mangnemnemnem ay gawisda ya meniyaiyaw isnan ib-ada. 10 Danat kanan, "Wada nan doway lalaki ay inmey ninlowalo isnan Templo. Nan esa et Fariseo ya nan esa et mensingsingil is bowis. 11 Tinmakdeg san Fariseo dat menlowalo ay mangwani en, 'Men-iyamanak ken sik-a Apo Dios tay bakenak kaneg nan ib-ak ay ipogaw tay agomda, lastogda ya makibababaida. Bakenak kaneg gedan nan naay sowitik ay mensingsingil is bowis. 12 Gapo ken sik-a et dinomingo ay adiyak mangmangan is doway agew ya id-idyak abes nan pigasmo ay pagkasimpoon nan lagbok.'

13 Ngem san mensingsingil is bowis et tinmakdeg isnan ad-addawi dapay egay nintangad id daya tay mabain danapay aped kegkegkegen nan pagaewna gapo isnan sakit di nemnemna ay mangmangwani en, 'Apo Dios, maseg-angka ken sak-en tay adoado nan basolko.' " 14 Kinwanin et Jesus, "Ibagak ken dakayo esapay somaa san mensingsingil is bowis et pinakawan Apo Dios siya ngem san Fariseo et egay napakawan. Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

15 Issan esay agew et wadada nan nangyey isnan an-akda ken Jesus tapno kapposena daida ta mabindisyonanda. Ilaen pay san papasolot Jesus dadat iyadi ta adida taktaken siya. 16 Ngem dat ayagan kayet Jesus san oongong-a danat kanan isnan papasolotna en, "Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. 17 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan onga ay mangtalek isnan amana."

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

18 Wada nan esay ap-apon di Judio
ay nangwani ken Jesus en, “Apo, gaw-
igawiska ay ipogaw, isonga ibagam kad
no ngan nan osto ay ikkak tapno matago-
tagowak ken Apo Dios.” 19 Dat kanan Jesus,
“Dakan aped kanan en gawigawisak dapay
si Apo Dios et kedeng nan kagawisan.
20 Getkem nan linteg Apo Dios ay kanana
en, ‘Adika mamabai, adika menpatpatey,
adika men-ak-akew, adika menpabpaba-
sol isnan ib-am ya masapol ay tongpalem
da amam ken inam.’ ” 21 Dat kanan san
lalaki, “Enggana isdin kaongak, tinong-
tongpalko am-in nan naayday linteg.”
22 Dinngen pay Jesus danat kanan, “Wada
pay nan esang ay kolangmo. Ilakom am-
in nan kokwam damet ipakdaw isnan
kokodokdo nan lakona dakat mang-onod
ta maitapi ken sak-en et awnit wada
nan kinakadangyanmo id daya.” 23 Idi
dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat
menseseg-ang tay adina kayat ay taynan
nan kinakadangyana.

24 Inilan Jesus ay menseseg-ang san
kadangyan danat kanan, “Naligat nan
maitapiyan di kadangyan isnan mento-
layan Apo Dios. 25 Nalaklaka pay nan
songgepan nan dakkel ay camel isnan
lokaw di dagom mo nan maitapiyan nan
kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.”
26 Dinngen nan ipogaw san kinwanin Jesus
dadat sooten, “Apo, sino pay obpay nan
maisalakan?” 27 Dat kanan Jesus, “Nan
adi mabalin ay ikkan nan ipogaw et ma-
balin ay ikkan Apo Dios tay maid polos ad-
ina kabaelan isonga am-in ay mangpatpati
ken siya et maisalakan, kadangyan man
wenno kodo.”

28 Isonga dat kanan Pedro, “Ilam dakami
et tinaynanmi nan bab-aeymi ta maitapi
kami ken sik-a.” 29 Dat kanan Jesus, “Owen.
Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan
mangtaynan isnan baeyna, nan asawana,
nan bebsatna, da amana wenno nan an-
akna gapo isnan maitapiyana isnan men-
tolayan Apo Dios 30 et adoado nan gan-
abena ken Apo Dios isnan naay batawa mo
san tinaynana dapay wada nan biyagna
ken Apo Dios ay maid patenggana.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34

31 Nakwas ay kinwanin Jesus di danat
ipaigid san simpoo ya doway pasolotna
danat kanan ken daida, “Dengngenyo.
Omey tako id Jerusalem ay matongpalan
am-in din insolsolat din mamadto id sang-
adom maipanggep ken sak-en ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw. 32 Maidyaak is-
nan baken Judio et awnitda mangselse-
lat, mangbaibain dadapay mangtobbato-
bba. 33 Awnitda mangbaibaig sadapay
mangpatey. Ngem awnitak kasin matago
isnan maikatlo ay agew.” 34 Ngem adi
polos getken san papasolotna san inbagba-
gana tay adida maawatan nan kayatna ay
kanan.

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Kowap

Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

35 Nganngani ay omdan da Jesus id
Jerico et wada nan kowap ay tinmotokdo
isnan benget di daan ay menlimlimos.
36 Dinngena nan lomal-aos ay kaipoipogaw
danat sooten no ngan nan maik-ikkan.
37 Dadat ibaga ken siya, “Naay lomaos si
Jesus ay iNazaret.” 38 Dat ibogaw san
kowap, “Jesus ay apon din si David, seg-
angam kad sak-en.” 39 Dat islat san nang-
on-ona ay mendad-aan et kananda en igig-
inekna. Ngem am-amed kayet ninbogaw
ay mangwani, “Apon din si David, seg-
angam kad sak-en.” 40 Dat isaldeng Jesus
et kanana en padangenda san kowap ta
isag-enda ken siya. Naisag-en pay san
kowap dat sooten Jesus ken siya, 41 “Ay
ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?”
Dat kanan nan kowap, “Apo, kaytek ay
makaila koma.” 42 “Makailaka et,” kin-
wanin Jesus. “Nan pammatim ken sak-
en nan gapo ay makailaka kasin.” 43 Dat
maganawis et makaila dadlo daet omonod
ken Jesus ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
Issan nang-ilaan san kaipoipogaw issan
inommat dadat abes dayawen si Apo Dios.

19

Si Jesus Ya Si Zakeo

1 Isnan mendad-aanan da Jesus id Jerico
2 et wada nan kangadan is Zakeo ay bak-
nang tay siya nan apon di mensingsingil

is bowis. 3 Kayatna ay ilaen no sino nan
kaneg Jesus ngem maid somya tay adoado
nan ipogaw dapay gedan aptiaptik siya
et adi makaila. 4 Isonga dat tomagtag et
omey komaab isnan esay kaiw ay sikamolo
tasiyay makaila isnan lomaosan Jesus.

5 Wada pay ay maibatog si Jesus is-
san kad-an Zakeo danat tangaden siya et
kanana, "Zakeo, ikamom ay lomayog tay
is baeyyo nan omeyak omapaan." 6 Dat
malanayog si Zakeo issan kinokomabana
ay kaiw et men-galalasing ay mangipango
ken Jesus isnan baeyda.

7 Am-in san nang-ila issan inommat et
men-ag-agotootda ay mangmangwani en,
"Dan aped omey si Jesus isnan baey nan
managbasol ay deey?"

8 Ngem si Zakeo, tinmakdeg et kanana
ken Jesus, "Ilam Apo, ipakdawko isnan
kokodokdo nan kagedwan nan kokwak.
No wada abes di inallilawko et isagongko
is mamin epat nan kaad-adona mo san in-
alak." 9 Dat kanan Jesus, "Id wani ay agew
maisalakan kayo ay sinbaey isnan dosa ay
maid patenggana tay nan ikkam et kaneg
din inikkan Abraham ay nangtalek ken
Apo Dios. Siya di nan kagtekana ay tet-ewa
ay apon din si Abraham sik-a. 10 Nan gapo
ay inmaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et ta ayagak nan ipogaw ay adi mamati ken
Apo Dios tapno maisalakanda."

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw

Mat. 25:14-30

11 Dandaney omdan da Jesus id
Jerusalem et inpagalop nan nanangnge
ken siya en nganngani ay menpaila nan
mentolayan Apo Dios. Dat sodoken Jesus
nan naay ta getkenda ay egay kayet
ninpaila. 12 Kanana, "Wada nan nangato
ay ipogaw ay inmey isnan addaaddawi
ay ili ta dotokanda siya ay men-ali isnan
ilina. 13 Ngem esapay omey, inayagana
nan simpoo ay baana et agtana daida is
sag-es-a ay palata ay balitok.* Danat ibaga
ken daida en, 'Ipaanakyo nan naay siping
isnan kamaidko.'

14 Ngem kaliliget nan kailiyana siya
isonga dadat omibaa is mang-onod ken
siya ta enda ibaga isnan mangdotok ay
adida layden siya is men-alida.

15 Ngem nadotokan kayet ay ali dat so-
maa danat ayagan san babaana ay inag-
tana is siping tay kayatna ay getken no
kaat nan inyanak nan intedna ay siping
ken daida. 16 Dat omey nan esa et kanana
en, 'Apo, inmanak is simpoo ay palata ay
balitok san inyalim.' 17 Dat kanan san ali
en, 'Gawis nan inikkam. Gawiska obpay
is baa. Isonga gapo tay matalekka isnan
atiatik ay inpaikkak ken sik-a et mento-
layka isnan simpoo ay ili ay sakop nan
mentolayak.'

18 Dat abes omey nan maikadwa ay baa
et kanana en, 'Apo, inmanak is lima ay
palata ay balitok san inyalim.' 19 Dat kanan
san ali ken siya en, 'Sik-a abes et mento-
layka isnan lima ay ili.'

20 Dat omey san esa ay baa et kanana
en, 'Apo, naay san inyalim ay siping.
Binongonko isnan panyo daket idolin.
21 Omegyatak od ken sik-a tay getkek ay
masapol ay matongpal nan kankanam
dakapay men-galansiyaan nan egaymo
ninligatan ya ap-apitem gedan nan
egaymo inis-ek.' 22 Dat kanan san ali
en, 'Ngawika is baa. Moltaek sik-a isnan
am-in ay kinwanim. Getkem ngalod ay
masapol ay matongpal nan kanak et men-
galansiyaak nan egayko ninligatan ya
apitek nan egayko gedan inis-ek. 23 Aytay
ngalod damen egay ibangko ta no somaaak
damet isagong nan siping ya nan binisna.'
24 Dat kanan et san ali issan deeyday
tomatakdeg isdi en, 'Alaenyo nan siping
ken siya ta itedyo isnan nangipaanak is
simpoo.' 25 Dadat kanan issan ali en, 'Apo,
dapay wada nan simpoo ay sipingna.'
26 Ngem kinwanin san ali en, 'Ibagak ken
dakayo no sino nan matalek isnan naidya
ken siya et mataptapiyan pay is ad-ado
ngem nan adi katalek et olay nan atiatik ay
wada ken siya et mamaid.' 27 Danat kanan
pay, 'Nan deeyda ay mangbosboso ay adi
mangkayat ay men-aliyak et iyaliyo daida

* **19:13** Esay palata ay balitok isnan naay sodsodok et siya nan kanega lagbon di esay ipogaw isnan tolo ay bowan.

ta pateyenyo isnan sasagangek.' "

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

28 Nakwas ay ninkali si Jesus dat omon-
ona ay omey id Jerusalem. 29 Wada
nan doway ili ay Betfage ya Betania ay
gogowaben nan bilig ay makwani en Olivo
tay adoado nan olivo ay kak-aiw et isnan
inomdanan da Jesus isdi danat ibaa nan
dowa ay pasolotna et kanana, 30 "Enkayo
isnan ili ay deey et awnit datnganyo nan
koyaw di kabayo ay egay kasaksakayan
ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna
ta iyaliyo isna. 31 No waday mensoot no
dayon kak-aanen nan baodna dayot kanan
en masapol nan apoyo."
32 Dadat omey isdi et datnganda tet-
ewa am-in san inbagan Jesus ken daida.
33 Isnan mang-ok-okasanda isnan baodna
dat kanan nan kakwa, "Dakayon kak-
aanen nan baod tosa?" 34 Dadat kanan
"Owen tay masapol nan apo tako." 35 Dadat
eyey ken Jesus dadat iyap-ap nan bad-
badoda isnan edeg nan kabayo dadat
ipasakay si Jesus. 36 Issan mendad-aanan
san kabayo ay mensasakayan Jesus dat
iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda
isnan daan ay daanena ta mangipaila ay
daydayawenda siya.
37 Inomdan pay da Jesus isnan dedeman-
gen di Jerusalem ay menpalayog isnan
bilig ay Olivo dat ilogin nan kaipoipogaw
ay omon-onod ken Jesus ay mangibibiyad
isnan kalida ay men-iyaman ken Apo
Dios dadapay dayawen siya gapo isnan
kaskasdaaw ay inilada ay inik-ikkan Jesus.
38 Kankananda en, "Hosanna. Mabindisy-
onan nan naay Ali tako. Madaydayaw nan
ngadan Apo Dios isnan natalna ay daya."
39 Nan tap-in nan Fariseo ay makikib-
on isnan kaipoipogaw et adyanda ay ma-
dayaw si Jesus isonga kinwanida ken siya,
"Mistolo, paginkem nan papasolotmo."
40 Ngem dat kanan Jesus, "Ibagak ken
dakayo en no iginekda et olay nan bato et
mangdayawda gedan."

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan iJerusalem

41 Issan sinmag-enan Jesus id Jerusalem
dat men-aga gapo isnan seg-angna is-
nan ipogaw isdi 42 danapay kanan, "Ay-
ayyewka ay Jerusalem. No getkem koma
id wani nan masapol tapno tomalnaka
ngem id wani adika et makaila. 43 Awnit
domateng nan agew ay menligatka tay
awnit likoben nan bosom sik-a is baked
et maseyatanka ya nan am-in ay sol-
solim. 44 Awnitda dadaelen sik-a ya nan
ipogawmo et paapokenda am-in nan bat-
batom tay inadyam nan inmaliyan Apo
Dios ay mangisalakan ken sik-a."

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-17

45 Inomdan si Jesus id Jerusalem dat
omey isnan Templo danat pabalaen san
men-il-ilako isnan awnit ited nan ipogaw
ken Apo Dios 46 danat kanan ken daida,
"Naisolat isnan kalin Apo Dios en, 'Nan
baeyko et paglol-owalowan di ipogaw.'
Siya di nan inbagan Apo Dios ngem ngan
nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen
is pagsos-owitikan?"
47 Dat men-is-isolo et si Jesus isnan Tem-
plo ay inagew. Ngem nan menkangan-
gato ay papadi, nan men-is-isolo isnan lin-
teg ya nan ap-apon di ipogaw et kayatda
ay pateyen siya 48 ngem maid somya is
ikkanda ay mangpatey ken siya tay am-in
nan ipogaw et laylaydenda ay dengdengn-
gen am-in nan kankanana.

20

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus

Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

1 Isnan esay agew ay kad-an Jesus is-
san Templo ay men-isolsolo ya mangibag-
baga isnan gawis ay damag dat omey ken
siya nan menkangangato ay papadi, nan
men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a
2 et kananda, "Ibagam kad ken dakami no
ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan
isnan am-in ay ik-ikkam. Ay sino nan
nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?"
3 Dat songbatan Jesus daida en, "Sootek
na od ken dakayo. Ibagayo ken sak-en

4 ay into nan nagapowan din kalebbengan
Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios
wenno isnan ipogaw?"
5 Dadat men-asisoot et kananda, "Ay sino
nan isongbat tako? No kanan tako en
nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en,
'Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si
Juan.' 6 Ngem no kanan tako abes en na-
gapo isnan ipogaw et am-in nan ipogaw
ay naayda et awnit gomayangda engganay
matey tako tay kananda en tet-ewa ay ma-
madton Apo Dios din si Juan." 7 Isonga da-
dat kanan en adida getken nan nagapowan
nan kalebbengan din si Juan ay Menbon-
bonyag. 8 Dat kanan Jesus, "Adiyak nga-
lod abes ibagbaga nan nagapowan nan
kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-
ikkak."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Men-lelebbeng Ay Judio

Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

9 Dat sodoken Jesus na isnan kaipoi-
pogaw, "Wada nan esay am-ama ay nin-
esek is adoado ay onas danat ipaayowan
isnan ipogaw esapay omey isnan addaad-
dawi ay ili tay mabayag isdi. 10 Inomdan
pay nan maapitan san onas dat ibaan
san kakwa nan esa ay baana ta ena
alaen nan pigasna. Ngem sinogtosog-
ton san mang-ay-ayowan san baa dadat
ipasaa ay maid polos ginegen-ana is onas.
11 Binaana kasin nan esay baana ngem
am-amed nan inikkanda ken siya mo
san damo. Binaibainanda pay esadapay
pasaaen ay maid intedda gedan ken siya.
12 Pinitlowana ay nangibaa isnan baana
ngem sinogatanda dadat ipabala isnan
onasan. 13 Dat kanan et san kakwa
issan onasan, 'Ay ngan ngen et di ikkak?
Ibaak gayam nan laylaydek ay bogtong
ay anakko et getkek ay awnitda idnge
siya.' 14 Ngem isnan nang-ilaan san
mang-ay-ayowan issan onasan ken siya
dadat mentotya et kananda, 'Naay omali
nan awnit mangtawid isnan naay om-a.
Pateyen tako bawet siya ta datako nan
mangkowa isnan tawidena.' 15 Dadat ibala
isnan onasan et pateyenda."

Siya na nan sinodok Jesus danat kanan
ken daida, "Ay ngan ngata nan ikkan
nan kakwa isnan onasan isnan deeyda
ay mang-ay-ayowan? 16 Awnit omey et
pateyena daida danat ipaayowan nan om-
ana isnan teken ay ipogaw."

Dinngen san kaipoipogaw dadat kanan,
"Ay inayan. Baken koma keg tosa abes nan
ommat ken dakami."

17 Dat inengneng Jesus daida et kanana,
"Ay sino ngalod nan kayat ay kanan din
naisolat id kasin ay naay,

'Nan bato ay inadyan di nangsaad is-
nan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey.'

18 Et nan maipakpak isnan naay ay bato et
masogasogatan ya no matekdag gedan nan
naay ay bato et mamekmemekmek nan
pontaana."

19 Getken nan men-is-isolo isnan linteg
ya nan menkangangato ay papadi ay daida
nan kankanan Jesus ay nang-adi isnan
inbab-aan nan kakwa issan onasan ya san
napateg ay bato tay adyanda siya. Isonga
kaytenda ay depapen ay dagos ngem om-
egyatda isnan kaipoipogaw.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

20 Enggana isdi et ninses-eedda is gawis
ay timpo ay mangdepapanda ken siya.
Linagbowanda nan tap-in di lalalaki da-
dat ibaa daida ta omeyda aginsisingpet
ay mang-allilaw ken Jesus tapno waday
ikkanda ay mangdepap ken siya ta eyeyda
isnan gobilnadol. 21 Dat omey san lalalaki
ken Jesus et kananda en, "Apo, getkenmi ay
ostoosto am-in nan kankanam ya it-itdom
ya maid paam-amdem isnan nangato ya
nababa ay ipogaw nodi isolsolom nan tet-
ewa ay kayat Apo Dios ay ikkan di ipogaw.
22 Isonga ibagam kad no iyadin nan linteg
tako nan mangbayadanmi is bowis ken
Cesar ay ali id Roma."

23 Ngem getken Jesus ay siksikapanda
siya isonga danat kanan, 24 "Omyali kayo
is esay siping. Ay sino nan kaangas ya
kangadan isnan naay siping?" 25 "Si Ce-
sar," insongbatda. Dat kanan Jesus, "No
siya sa ngalod et kowan Cesar nan siping

isonga ikkanyo ken Cesar nan kalebbengana dayopay abes ikkan ken Apo Dios nan kalebbengana."

26 Egayda nakaallilaw ken siya isnan kad-an nan adoado ay ipogaw ya nasdaawda isnan insongsongbatna isonga dadat igiginek.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey

Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27

27 Inmey abes nan tap-in di Saduceo ken Jesus ay mangpadas ay mangsikap ken siya. Datona nan tap-in di Judio ay adi mamati ay kasin matago nan matey. Kinwanida ken siya, 28 "Apo, insolat din si Moses id sang-adom en no matey nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat san natey nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey. 29 Kadya, id kasin et wada nan pitoy sin-ag-i ay lalalaki. Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda. 30 Dat asawaen nan maisned san aydona ay balo dat matey gedan ay maid anakda. 31 Et siyang na gedan nan inommat isnan maikatlo enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda. 32 Kaodiyan ay natey san balo. 33 Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey, ay sino pay nan osto ay asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?"

34 Dat songbatan Jesus et kanana, "Men-as-as-awa nan ipogaw id wani 35 ngem adi men-as-as-awa nan awnit tagowen kasin Apo Dios ay paayena ay makitetee ken siya 36 tay kanegda nan aanghel ay adi katkatey isonga adi masapol di omanakda. Daida nan an-ak Apo Dios tay kasinda matago. 37 Adiyo patiyen nan kasin katagowan nan ipogaw ay natey ngem pinaneknekan din si Moses ay kasin matago nan natey isdin nangisolatana isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya isnan menbidbidang ay kaiw en, 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham, Isaac ya si Jacob.' Siya na nan insolat Moses dapay epdas natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi. 38 Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda natago kasin."

39 Nan tap-in san men-is-isolo isnan linteg et kinwanida ken siya, "Apo, gawis nan insongbatmo," 40 tay adida et maitoled ay mensoot ken Jesus.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo

Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

41 Dat sooten Jesus ken daida en, "Dadan kanan en alapon Kristo din si David 42 dapay kanan David en madaydayaw ay Ap-apona si Kristo isnan nangisolatana isnan naay isnan liblo ay Salmo,

'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok
en tomokdoka isnan makanawanko
43 engganay abakek am-in nan bosom.'"

44 Dat kasin sooten Jesus ken daida en, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dadan aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg

Mat. 23:1-12; Mar. 12:38-40

45 Issan nangdengan san kaipoipogaw dat kanan Jesus isnan papasolotna, 46 "Makail-ilanyo nan men-is-isolo isnan linteg. Kaykaytenda ay menbabado is gawigawis ay maisagsagayad tasiyay mailalasinda ya kaytenda ay lislispitowen nan ipogaw daida ay mangwani, 'Omayam, Apo?' no omeyda menpasyal. Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya nan kagawisan ay kad-an no enda makikan. 47 Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay bababai. Ngem kaytenda ay malingban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga andoandowenda nan lol-owaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan dosada."

21

Nan In-gasing Nan Balo

Mar. 12:41-44

1 Issan ninmoliyan Jesus danat ilaen nan babaknang ay mang-ip-ippey isnan sipingda isnan maig-igwaan di siping issan Templo. 2 Inilana gedan nan kodokodoy

babai ay balo ay nang-ippey isnan dodowa ay galak ay sipingna. 3 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo en ad-ado nan inippey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-ina. 4 Tay kedeng nan soblan di kinabaknangda is inigwada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Ngawi Ay Om-ommat
Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

5 Nan tap-in san pasolotna et sodsodokenda nan Templo tay naalkosan is ganaganagwis ay batbato ya nan inig-igwada ay igasingda ken Apo Dios. Ngem dat kanan Jesus en, 6 “Owen. Ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esay batona tay awnit mapokada am-in.”

7 Dadat sooten ken Jesus, “Apo, ay tongon nan maikkanana? Ngan nan kailasinana no ommat sa?”

8 Dat kanan Jesus, “Makailanyo ta adi kayo maallilaw. Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios ya kanan nan tap-ina en nganngani ay omdan nan omaliyan kasin Kristo. Ngem adiyo patpatiyen daida tay baken tet-ewa nan kankananda. 9 Awnit dengngenyo ay wada nan gobat ya golo ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat da tona ngem baken di is menpatenggaan di batawa.”

10 Danat itoloy ay mangwani en, “Awnit men-asigobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno. 11 Awnit wada gedan nan adoado ay kaeegyat ay yegyeg, kabitibitil ya sakit ay mangpatey isnan adoado ay ipogaw isnan natkenatken ay il-ili. Id daya et wada abes nan kaeegyat ya kaskasdaaw ay kailasinan di awnit om-ommat. 12 Ngem esapay ommat da tona kayman awnit depapen ya paligaten nan ipogaw dakayo. Awnit idalomda dakayo isnan sinagoga ay pagdalomanda ta maibalod kayo. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnit kayo maidalom isnan aali ya gogobilno. 13 Ngem olay tay awnit siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay damag. 14 Ipasnekyo isnan nemnemyo ta adi kayo madadanagan is awnityo isongsongbat 15 tay sak-en nan awnit mang-itdo isnan kankananyo ya silibyo et adi polos masopyat ya masongbatan. 16 Nan tap-ina ken dakayo et awnit idalom nan in-ayo ya am-ayo, nan bebsatyo, nan ag-iyo ya nan gagayyemyo ya awnitda ipapatey dakayo. 17 Awnit aamisen am-in nan ipogaw dakayo gapo isnan kaitapiyanyo ken sak-en. 18-19 Ngem no anosanyo olay ngan di ik-ikkanda ken dakayo et adi kayo mabalin ay maisiyan ken sak-en.”

Nan Madadaelan Nan Ili Ay Jerusalem
Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

20 “No ilaenyo ay likoben di sosoldado id Jerusalem et getkenyo ay nganngani ay madadael 21 et masapol ay nan ipogaw id isna Judea et menbakwitda isnan bilbilig. Isonga nan mentetee id Jerusalem masapol ay komaanda ya nan linmokso abes et masapol ay adida somaa id Jerusalem. 22 Tay siya na nan pinagdodosa ay matongpalan nan am-in ay insolat din mamadto id kasin. 23 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay naay tay domateng nan kaeegyat ay om-ommat isnan naay ay ili tay dosaen Apo Dios nan naayda ay Judio. 24 Awnit mabetbet nan tap-ina ay mapatey dapay maiyey nan tap-ina isnan natkenatken ay il-ili ta menbalinda ay baa. Dadaelen nan baken Judio id Jerusalem engganay pasaldengen Apo Dios daida.”

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

25 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Awnit wada pay nan kaeegyat ay ommat isnan agew, isnan bowan ya isnan taltalaw. Am-in ay ipogaw isnan batawa et awnitda omegyat isnan dakkel ay dalloyon ya napigsapigsa ay ngengen nan baybay. 26 Matalimodawda gapo isnan egyatda tay adida getken nan awnit ommat pay isnan batawa tay am-in ay wada id daya et maikiwegda. 27 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya. Et somisilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo

Dios ya wada ken sak-en am-in nan kabaelana. 28 No ommat nan naayda et adi kayo
omeg-egyat nodi gomasing kayo tay siya
nan manggetkanyo ay nganngani ay mapalobosan kayo isnan ligatyo."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

29 Dat sodoken Jesus na ken daida, "Nemnemenyo nan kaiw ay higos ya nan tap-in
nan kak-aiw 30 tay no sombo nan toboda
et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.
31 Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat
isnan batawa ay kaneg san inbagak ken
dakayo et getkenyo ay nganngani ay omali
nan mentolayan Apo Dios. 32 Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay
matatago id wani. 33 Olay no mamaid nan
batawa ya nan wada id daya ngem nan
am-in ay kankanak et mawawada kayet ay
eng-enggana."

Nan Mensaganaan Nan Ipogaw Isnan Omaliyan Jesus

34 "Makail-ilanyo ta baken nan masapolyo isnan batawa is paam-amdenyo
ya adi kayo menbaybayanggodaw ya
menboteboteng modatya madanatengak
ay adiyo getgetken. 35 Tay no omaliyak et
awnit makibtot am-in nan ipogaw isnan
batawa. 36 Isonga gawis no mensasagana
kayo dakayo pay kanayon ay menlolowalo tasiyay waday pigsayo ya toledyo ay
mang-itpe isnan awnit om-ommat tapno
maitapi kayo ken sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw isnan omaliyak kasin."

37 Inagew ay nin-isolsolo si Jesus isnan
Templo ngem no malabi dat omey omapa
isnan bilig ay Olivo. 38 Winakgat ay masapasapa ay omey nan kaipoipogaw isnan
Templo ta dengngenda nan kankanana.

22

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53

1 Nganngani ay omdan nan Fiestan di
Linmaosan di Anghel. Siya gedan di nan
agew ay mangkakananda is tinapay ay
egay kabobodan. 2 Nan menkangangato
ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg
et nintotyada is ikkanda ay mangipapatey
ken Jesus tay omegyatda ay mangpatey
ken siya no iilaen nan kaipoipogaw tay
laylayden nan ipogaw si Jesus. 3 Daet kapeten Satanas si Judas Iscariote ay esa isnan
simpoo ya dowa ay pasolot Jesus 4 et ena
tolagen nan menkangangato ay papadi ya
nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo
ay awnitna isipsip si Jesus ken daida dadapay mentotolag isnan ikkanda ay mangdepap ken Jesus. 5 Palalo nan gasingda issan
kinwanin Judas dadat kanan en awnitda
agtan siya is siping. 6 Inowenan Judas
danat ilogi ay mennemnem is gawis ay
timpo ay mangipadepapana ken Jesus ta
adi iilaen nan ipogaw.

Nan Mensaganaanda Isnan Mangananda
Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan 13:21-30

7 Inomdan et nan agew ay mangkakanan
di Judio is egay kabobodan ay tinapay et
siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo
ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay
Judio isdin nanglaosan di anghel isnan
bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay
mangpatey ken daida. 8 Dat baaen Jesus da Pedro ken Juan ay mangwani en,
"Enkayo isagana nan kanen tako is fiesta."
9 Dadat kanan, "Into pay nan laydem ay
omey kami mensaganaan?" 10 Dat kanan
Jesus, "Enkayo id Jerusalem et awnityo
sab-aten isdi nan lalaki ay mangbobolig is
sinakdona. Dayot onoden isnan baey ay
segpena 11 dayot kanan isnan kabaey en,
'Inbaan nan apo tako dakami ta sootenmi
no into nan kowalto ay awnitmi manganan.' 12 Et awnit itdona ken dakayo nan
dakedake ay kowalto isnan maikadwa ay
galado dayot isagana nan kanen tako tay
wada am-in nan masapol tako isdi."

13 Dadat omey et naikkan nan kinwanin
Jesus dadat isagana nan kanenda.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Cor. 11:23-25

14 Inomdan nan osto ay olas ay manganda dat malikob da Jesus ya nan aapostolisna. 15 Danat kanan ken daida,
“Esakpay menligat et palalo nan layadko
ay makiobong ken dakayo isnan naay
manganan tako ay mangipanemnem is-
din inommat id Egipto. 16 Ibagak ken
dakayo en adiyak kasin mangmangan is-
nan keg tona ay kikan enggana ay ma-
tongpal nan tet-ewa ay kakwaniyana is-
nan mentolayan Apo Dios.”

17 Danat alaen nan inomenda dat meniyaman ken Apo Dios danat kanan ken daida,
“Alaenyo na ta wasdin ominom
18 tay ibagak ken dakayo en adiyak kasin
omin-inom is basi enggana ay omali nan
mentolayan Apo Dios.”

19 Danat alaen abes nan tinapay et meniyaman ken Apo Dios danat amam-asen et idyana ken daida ay mangmangwani,
“Siya na nan awakko ay maidya ay
mangisalakan ken dakayo. Et siya na nan
awnityo ik-ikkan ay mangnemnemnem
ken sak-en.”

20 Issan nakakananda danat idya kasin ken daida nan inomenda et kanana,
“Siya na nan mangipaila isnan balo ay
nakitolagan Apo Dios isnan ipogawna.
Ipailana nan awnit men-ayosan nan basak
ay mang-owas isnan basbasolyo.”

21 Danat kanan,
“Ngem ilaenyo. Nan
awnit mangisipsip ken sak-en et wada isna
ay makioobong. 22 Sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey
ta matongpal nan naisolat id sang-adom
ay ommat ken sak-en ngem kaseseg-ang
nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en.”
23 Dat men-asisoot san aapostolis no sinoy
awnit mangisipsip ken siya.

Sino Nan Tet-ewa Ay Kangatowan

24 Maaw-awni pay dat mentotya nan papasolot Jesus no sino ken daida nan makwani en kangatowan. 25 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
“Nan ali isnan batawa
et wada nan kalinteganda isnan ipogaw
dapay nan mentolay abes et kayatda ay
daydayawen di ipogaw daida. 26 Ngem adi
kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan
kangatowan koma ken dakayo nan mang-
badbadang isnan ib-ana ay kaneg nan ik-
ikkan nan baa. 27 Sino aya nan nangat-
ngato, ay nan tomotokdo ay mapakpakan
wenno nan baana ay mang-id-idya is ka-
nena? Ay baken nan masilbiyan? Ngem
sak-en pay ay apoyo et mensilsilbiyak ken
dakayo ay kanega baa.

28 Nakitetee kayo ken sak-en et inan-
anosanyo nan ligatko ya egay kayo nang-
taytaynan. 29 Isonga awnitko mentolayen
dakayo ay kaneg nan inikkan Ama ay
nangyali isnan kalebbengak ay mentolay
30 tapno makiobong kayo isnan manganak
isnan mentolayak, dakayopay tomokdo is-
nan tokdowan di ali ay mangbanag isnan
am-in ay Judio ay aap-on din simpoo ya
doway an-ak din si Israel.”

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

31 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Dengngem pod Simon. Layden Satanas
ay mangdolog ken dakayo tasiyay masis-
iyan kayo ay kaneg nan matap-an ay pagey
et komaan nan taep dapay mataynan nan
begasna. 32 Ngem inlol-owalowak sik-a,
Simon, tapno adi mamaid nan pammatim.
Getkek ay awnitka mangdokog ngem no
somagongka et masapol ay papigsaem
nan iib-am.” 33 Ngem dat kanan Simon
Pedro,
“Apo, sak-en et adi kamam-aid nan
pammatik et olay pay no maitapiyak ken
sik-a isnan pagbalodan ya maitapiyak ken
sik-a ay matey.” 34 Dat kanan Jesus,
“Ngem
ibagak ken sik-a, Pedro, esapay menta-
o nan manok is wakgat et mamitlo ay
mangisotka en adika mangtek.”

Nan Nangibagaan Jesus En Omikawit Nan Papasolotna Is Masapolda

35 Dat kanan Jesus ken daida en,
“Isdin
nangibab-aaak ken dakayo ay maid inkaw-
ityo is sangi, siping ya sapatosyo, ay waday
ninkolanganyo?” Dadat kanan,
“Maid.”
36 Dat kanan Jesus,
“Owen, maid tay lay-
layden nan ipogaw sak-en isdi isonga
inid-idyada nan masapolyo ngem id wani
adyanda sak-en isonga nan wada nan
sangina ya sipingna danat ikkawit. Nan

maid gamigna danat ilako nan badona no maid sipingna ta lomako. 37 Tay mas-apol matongpal din naisolat id kasin ay maipanggep ken sak-en isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Siya et naitapi isnan dosan nan ninpatpatey' et naay nganngani ay matongpal." 38 Dat kanan nan papa-solotna, "Apo, naay di dowa ay gamig." Dat kanan Jesus, "Osto et sa."

Nan Ninlowalowan Jesus Isnan Bilig Ay Olivo

Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

39 Kinmaan si Jesus ya nan papasolotna issan ili dadat omey isnan bilig ay Olivo tay siya nan ogalina. 40 Inomdanda pay danat kanan ken daida, "Menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol." 41 Dat omad-addawi si Jesus ken daida dat men-palintomeng et menlowalo ay mangwani en, 42 "Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem." 43 Dat menpaila ken siya nan anghel ay nagapo id daya ay mangipapigsa ken siya. 44 Gapo isnan palalo ay ligatna danat ipapasnek ay menlowalo et kaneg basa nan lingetna ay nintedted isnan lota.

45 Nakalowalo pay dat somagong isnan kad-an san papasolotna danat ilaen ay maseseyepda tay nabbayda gapo isnan dadama ay seg-angda ken siya. 46 Dat kanan Jesus ken daida, "Dakayon aped maseseyep? Igidoyo ta menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol."

Nan Nadpapan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat do-mateng nan kaipoipogaw ay inpangolon Judas ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolotna. Dat somag-en ken Jesus ta bisi-towena 48 ngem dat kanan Jesus, "Judas, ay mangbisitoka tapno ipailam ay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan depapenda?"

49 Wada pay ay ilaen nan papasolotna nan ommat ken Jesus dadat kanan, "Apo, ay makibinetbet kami?" 50 Dat menpin-gasan nan esay pasolotna nan kanawan ay ingan nan baan nan kangatowan ay padi. 51 Ngem dat kanan Jesus, "Ad-o sa." Danat kapposen nan ingan san baa dat gomawis.

52 Dat kanan Jesus isnan menkan-gangato ay papadi, nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo ya nan aamam-a ay inmey mangdepap ken siya en, "Aykeak pomatey ta men-aalmas kayo ay omali ay mangdepap ken sak-en? 53 Kaageagew ay nin-isolsolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo nangdepdepap. Ngem id wani inpalobos Apo Dios dakayo ay mangdepap isonga nan layden Satanas ya nan laydenyo nan matongpal."

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus

Mat. 26:69-75; Mar. 14:66-72; Juan 18:15-18, 25-27

54 Dinpapda si Jesus dadat eyey is-nan baey san kangatowan ay padi et omon-onod si Pedro ngem omaaddawi. 55 Dinentanda nan pag-anidowan isnan pantew dat makianido si Pedro. 56 Dat ilaen nan esay baa si Pedro ay sisilangan nan apoy danat inengneng siya danapay kanan, "Naay di esay ib-an Jesus." 57 Dat isot Pedro ay mangwani isnan babai en, "Dapay adiyak getken si todi ay ipogaw." 58 Maaw-awni pay dat imatonan kasin nan esay lalaki si Pedro danat kanan, "Esaka gedan ken daida." Ngem dat kanan Pedro, "Bakenko ib-a daida." 59 Maid pay esay olas dat wada kasin nan lalaki ay mangipapati en, "Tet-ewa ay ib-an nan lalaki ay naay si Jesus tay iGalilea siya gedan." 60 Dat kasin kanan Pedro, "Adiyak polos getken nan kankanam." Daan ay menkalkali dat matanan-o nan manok. 61 Dat sagongen Jesus si Pedro et inengnengna. Dat maipanemnem ken Pedro san inbagan Jesus en, "Esapay mentan-o nan manok id wani ay agew et mamitlo ay nangisotka." 62 Menbabawi si Pedro issan nangisotana ken Jesus isonga dat bomala et men-ogaog.

Nan Nangselselatanda Ya Nangtipti-pakanda Ken Jesus

Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

63 Dat ilogin nan mangbanbantay ken Je-sus ay mangselselat dadapay tipaken siya. 64 Kinobotanda nan matana dadat kanan, "Ibagam no sino nan nangtipak ken sik-a no tet-ewa ay mamadtoka." 65 Adoado

pay nan kinkinwanida ay nangbaibain ken siya.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24

66 Kawakgatana pay dat madagop nan menlelebbeng ay Judio ay menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg dat maeyey si Jesus isnan kad-anda et somalyaenda siya. 67 Dadat kanan, “Kadya, ibagam no sik-a si Kristo ay inbaan Apo Dios.” Dat kanan Jesus, “No ibagak et adi kayo met laeng patiyen saken 68 ya no mensootak et adi kayo met laeng songbatan. 69 Ngem enggana id wani et tomokdo nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin.” 70 Dadat kanan amin, “Adi pay sik-a ngalod nan Anak Apo Dios?” Danat kanan, “Osto nan inbagayo.” 71 Dadat kanan, “Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basolna tay dinnge tako am-in ay apedna kankanan en Anak Apo Dios siya.”

23

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

1 Am-in san wada isdi ay nangidalom ken Jesus et tinmakdegda dadat eyey si Jesus ken Pilato ay gobilnadol 2 et kasinda idalom ken siya ay mangmangwani en, “Sinokalanmi si tona ay mang-al-allilaw isnan kailiyanmi ta adida kano baybayadan nan bowis ken Cesar danapay kankanan en siya si Kristo ay ali.”

3 Dat sooten Pilato, “Ay sik-a nan alin di Judio?” Dat kanan Jesus, “Osto nan kinwanim.”

4 Isonga dat kanan Pilato isnan menkangangato ay papadi ya nan kaipoipogaw, “Maid met masokalak is basol nan naay lalaki.” 5 Ngem ipapatida kayet ay mangwani en, “Dapay it-itdona isnan ipogaw en men-goloda. Inlogina id Galilea et enggana id isna Judea.”

Nan Naeyeyan Jesus Ken Herod

6 Issan nangdengan Pilato isna danat sooten no iGalilea siya. 7 Issan nangtekana ay nagapo si Jesus isnan ili ay sakop di Galilea ay mentoltolayan Herod danat paeyen siya ken Herod tay wada si Herod id Jerusalem issan fiesta. 8 Men-galalasing si Herod isnan nang-ilaana ken Jesus tay nabayag ay dinngena nan maipanggep ken siya isonga laydena ay mang-ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana. 9 Adoado nan sinos-oot Herod ngem egay polos sinmongsongbat si Jesus. 10 Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et tinmakdegda ay mangpabasbasol ken Jesus. 11 Dat saysayoten ya selselaten da Herod ya nan sosoldadona si Jesus. Dadat badowan siya is badon di ali esadapay pasagongen ken Pilato. 12 Enggana isdi ay agew dat men-gayyem da Herod ken Pilato dapay ninbinbinosoda id kasin.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:39-19:16

13 Dat paayagan Pilato nan menkangangato ay papadi ya nan ib-ada ay menlelebbeng ay Judio ya nan kaipoipogaw. 14 Danat kanan ken daida, “Indalomyo si tona ken sak-en ay mangwani en ipangpangolona nan ipogaw ay manggolo isnan gobilno. Ngem sinomalyak ay iilaenyo et maid nasokalak is ngawi ay mangipabasbasolanyo ken siya. 15 Olay si Herod et maid sinokalana is basolna tay inpasagongna siya ken dakami. Maid basol tona is apedna kapateyan. 16 Ipasaplitko et kedeng esakpay palobosan.” 17 Kinwanina di tay nan ogalida et tinew-en isnan fiesta ay deey et omipalobos nan gobilnadol is esay balod. 18 Dat igig-iyaw nan kaipoipogaw en, “Ipapateymo kayet siya. Tay si Barabas nan kayatmi ay palobosam.” 19 Si Barabas et naibalod gapo tay nin-golo id Jerusalem dapay ninpatey.

20 Gapo tay kayten Pilato ay mangipalobos ken Jesus isonga nakikali kasin ken daida 21 ngem in-giyawda kayet en, “Pailansam isnan kros. Pailansam isnan kros.” 22 Dat pitlowan Pilato ay mangwani ken daida, “Aytay? Ay ngan pay di basolna? Maid getkek is inikkana is gapo is

kapateyana. Pasaplitko et kedeng daket palobosan."

23 Ngem am-amedda in-giyaw en
mailansa si Jesus isnan kros et nangabakda.
24 Isonga dat tongpalen Pilato nan lay-
denda. 25 Pinalobosana san nin-golo ya
ninpatey tay siya nan laydenda danapay
kanan en mapatey si Jesus ay kaneg nan
inbagada.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

26 Inkaanda si Jesus ay omey mangilansa
isnan kros dadat sab-aten nan esay lalaki
ay si Simon ay iCirene ay nagapo isnan
ilit. Omey koma id Jerusalem ngem in-
papatida ay mangipabolig isnan kros ken
siya dadat ipaonod ken Jesus. 27 Adoado
nan ipogaw ay inmonod ken Jesus et nan
tap-in di bababai et men-ag-agada gapo
isnan seg-angda ken siya. 28 Ngem dat
sagongen Jesus daida et kanana, "Dakayo
ay bababain di iJerusalem et adiyo ag-
agaan sak-en nodi nan aw-awakyo ya nan
an-akyo bawet nan agaanyo. 29 Tay awnit
omdan nan timpo ay menligat nan ipogaw
isonga awnit kananda en nagasat nan
bababai ay maid an-akda tay awnit maid
ilaenda is menligatan di an-akda. 30 Siya
di gedan nan awnitda mangwaniyan isnan
bilbilig en gawgawis no magday ta gab-
onanda daida gapo isnan palalo ay ligatda.
31 Tay no siya di nan ikkanda ken sak-en
ay maid basolna et awnit am-amed nan
ikkanda ken dakayo ay managbasol," kin-
wanin Jesus.

32 Wada gedan nan dowa ay mangakew
ay inbowegda ta mapateyda ay maigisan
ken Jesus. 33 Wada pay ay omdanda is-
nan bilig ay makwani en ingit di toktok
wenno Calvary dadat ilansa si Jesus is-
nan kros. Inlansada gedan san dowa
ay mangakew isnan krosda et wada nan
esa isnan makanawan Jesus ya nan esa
isnan makanigidna. 34 Dat kanan Jesus,
"Ama, pakawanem nan mang-ik-ikkan is-
nan ngawi ken sak-en tay adida getken nan
ik-ikkanda." Daet menbobonot nan sosol-
dado esadapay pigasen nan badon Jesus.

35 San kaipoipogaw et tomatakdegda
ay mangboyboya dapay saysayoten nan
aap-apon di Judio ay mangmangwani en,
"Insalakana kano nan tap-in di ipogaw.
Isonga isalakana koma abes nan awakna
no tet-ewa ay siya si Kristo ay inbaan Apo
Dios."

36 Sinaysayot gedan nan sosoldado.
Sinmag-enda ken Jesus et agindaiidya
is basi 37 dadapay kanan, "Isalakanmo
nan awakmo no sik-a tet-ewa nan alin
di Judio." 38 Kinwanida di tay wada nan
naisosolat isnan ngangatowena ay, "Si
tona nan alin di Judio."

39 San esa abes ay mangakew ay nailansa
et saysayotena si Jesus ay mangmangwani,
"Ay baken sik-a si Kristo? Isalakanmo
ngalod nan awakmo dakat abes isalakan
dakami." 40 Ngem san ib-ana ay mangakew
et iniyawna san ib-ana ay mangwani, "Ay
adika omegyat ken Apo Dios? Nais-o tako
am-in ay madosdosa 41 ngem lebbengna
ay madosata gapo isnan inikkanta. Ngem
si tona et maid ngawi is inikkana dapay
aped madosdosa." 42 Danat kanan ken Je-
sus, "Apo, mangnenemnemka no awnitka
omali ay men-ali." 43 Dat kanan Jesus ken
siya, "Ibagak ken sik-a, id wani ay agew
maitapika ken sak-en ay makigasgasing id
daya."

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

44 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat
bomolinget nan batawa engganay inmalas
tres isnan sedem. 45 Isnan Templo et nan
menselelede ay koltina ay manglilingeb is-
nan nasantowan ay kowalto et aped nabis-
ngat ay makadwa. 46 Dat ibiyad Jesus nan
kalina, "Ama, idyak nan ab-abiikko ken
sik-a." Osto ay kinwanina di dat maoyos
nan leng-agna.

47 Nan kapitan di sosoldado et inilana
san inommat dat mendayaw ken Apo Dios
ay mangwani, "Tet-ewa obpay ay maid ba-
sol nan ipogaw ay naay." 48 Inilan gedan
san kaipoipogaw ay inmey ninboya san
inommat dadat somaa ay dadama nan seg-
angda. 49 Ngem am-in san iib-an Jesus ya

nan bababai ay naknakkey ken siya enggana id Galilea et nataynanda tay kayatda ay ilaen nan om-ommat.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

50-51 Wada nan am-ama ay kangadan si Jose ay iyArimatea ay sakop di Judea. Siya et gawis ay ipogaw tay osto nan ik-ikkana et sedsed-ena nan menlogiyan nan mentolayan Apo Dios. Siya et esay ap-apon di Judio ngem egay naitapi isnan ngawi ay inik-ikkan nan iib-ana ken Jesus. 52 Inmey si Jose ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. 53 Danat kaanen nan awak Jesus isnan krosna et bongonena isnan balo ay galot danat ippey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal. 54 Nganngani ay magisbet isnan Biyalnis et mensagana nan Judio tay siya nan menlogiyan nan obayada engganay magisbet kasin isnan Sabado.

55 San bababai ay nang-on-onod ken Jesus enggana id Galilea et inmonodda ken Jose ta ilaenda nan maipay-an nan awak Jesus. 56 Dadat somaa ay mangisagana isnan lana ya nan menbango ay agas ay awnitda iyapowap isnan awakna. Inomdan nan obaya isonga dadat omilleng tay siya nan bilin nan lintegda.

24

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-9

1 Wakgawakgat isnan Domingo dat omey san bababai issan naipay-an san awak Jesus et inkawitda nan menbango ay agas. 2 Dinatnganda ay naolin nan bato ay tangeb san naipay-an Jesus 3 isonga dadat songgep ngem maid dinatnganda issan awakna. 4 Nasngangda isnan inommat dat mawanada nan doway lalalaki ay mensilsilang nan badoda. 5 Dadat menlokbob gapo isnan dadama ay egyatda ngem dat kanan san lalalaki ken daida en, “Aytay dayon an-anapen nan natago isnan kad-an di natey? 6 Maiwed si Jesus isna tay kasin natago. Ay kinalingkinganyo din inbagana ken dakayo isdin kad-ana id Galilea en 7 siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay maidya isnan managbasol et ilansada isnan kros ngem dat kasin matago isnan maikatlo ay agew?”

8 Ninemnem san bababai din inbagan Jesus 9 isonga dadat somaa et ibagada issan simpoo ya esay pasolotna ya san iibada san inommat. 10 Naay da san bababai ay nangibaga isnan aapostolis issan inommat, si Maria Magdalena, si Juana ya si Maria ay inan Santiago ya nan tap-ida ay bababai. 11 Ngem egay pinatin san aapostolis daida tay kananda en waay baken tetewa nan inbagada. 12 Ngem si Pedro et tinmagtag ay omey issan naipay-an Jesus danat osdongan et tet-ewa ay kedeng nan galot is inilana. Dat somaa ay mangnemnemnem isnan inommat.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Doway Pasolotna
Mar. 16:12-13

13 Issan deey met laeng ay agew et mendad-aan nan dowa ay pasolot Jesus ay omey isnan ili ay Emaus. Waay nasolok ay simpoo ya esa ay kilometro nan kaadaddawina id Jerusalem. 14 Sodsodokenda nan am-in ay inom-ommat ken Jesus. 15 Issan menkalkaliyanda dat somag-en si Jesus et maiboweg ken daida. 16 Inilada siya ngem egayda nakaimaton.

17 Dat kanan Jesus ken daida, “Ay ngan nan sodsodokenyo isnan mendadaananyo?” Dadat itakdeg et maiila isnan angasda ay menseseg-angda. 18 Nan esa ken daida ay kangadan is Cleofas et kinwanina ken Jesus, “Waay kedengka is mentetee id Jerusalem is adi mangtek isnan inom-ommat isdi isnan nadandan ay agew.” 19 Dat sooten Jesus, “Ay ngan di inom-ommat?” Dadat kanan, “San inikkanda ken Jesus ay iNazaret. Siya nan tet-ewa ay mamadton Apo Dios tay inilan am-in nan ipogaw nan panakabalina isnan kinagawis nan insolsolona ya nan nakaskasdaaw ay inik-ikkana. 20 Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan menlelebbeng isnan ili tako et indalomda siya isnan gobilnadol dadat pailansa isnan kros. 21 Dapay kananmi en siya koma nan mangisalakan id Israel. Owen, et baken kedeng di. Id wani nan maikatlo

ay agew enggana isdin nateyana. 22 Nan
tap-in nan bababaimi et tinaada dakami
tay inmeyda issan wakgawakgat issan
naipay-an Jesus 23 ngem egayda kano
dinatngan nan awakna. Dadat mensagong
ay mangmangwani en ninpaila kano nan
aanghel ay nangwani en natago siya.
24 Inmey gedan nan iib-ami issan naipay-
ana et pinaneknekanda ay tet-ewa san
kinwanin san bababai ay egayda inila si
Jesus."
25 Dat kanan Jesus ken daida, "Ay apo,
menkenteg nan toktokyo. Naligat nan
mangpatiyanyo isnan am-in ay inbagba-
gan din mamadto. 26 Ay baken aya mas-
apol ay menligat si Kristo esapay omey id
daya?" 27 Danat ibaga nan maipanggep
ken siya isnan naisolat id kasin ay kalin
Apo Dios enggana isnan liblon Moses ya
nan insolsolat din mamadto.
28 Inomdanda pay issan ili ay omayanda
dat itoloy Jesus ay mendaan 29 ngem da-
dat ipakod siya ay mangmangwani, "Oma-
paka isna tay naay bomolinget." Isonga dat
makkey ken daida.
30 Wada pay ay manganda danat alaen
nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios
danat amasen et idyana ken daida. 31 Dat
kaneg natokaban nan matada et imato-
nanda siya ngem dat aped namanaid si
Jesus. 32 Dadat men-asikwani en, "Tet-ewa
obpay ay siya si Jesus iso gayam nga gawis
nan nemnemta issan daan issan nangibag-
bagaana isnan maipanggep ken siya ay
wada isnan liblon Apo Dios."
33 Dadat ikakamo ay mensagong id
Jerusalem dadat datngan san simpoo ya
esay pasolot ya nan tap-ina ay nadagop
isdi 34 ay mangmangwani en, "Tet-ewa
obpay ay natago si Apo Jesus tay ninpaila
ken Simon." 35 Dat abes ibagan san
dowa san inommat issan daan ya san
nangimatonanda ken Jesus issan nang-
amasana issan tinapay.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Tap-in Nan Papasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

36 Daan ay sodsodokenda na ken daida
dat mawanada si Jesus et kanana ken
daida, "Somingpa nan nemnemyo." 37 Dat
dadama nan egyatda tay kananda en ab-
abiik Jesus nan iilanda.
38 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
"Dakayon omegyat ya mendowadowa no
sak-en wenno bakenak? 39 Ilaenyo nan
sikik ya adpak et sak-en tet-ewa. Mangkap-
pos kayo tasiyay mapnek kayo. Tay nan
ab-abiik et maid awakna ya ingitna ngem
wada ken sak-en ay iilanyo."
40 Kinwanina di danapay ipaila
nan nalansaan ay adpana ya sikina.
41 Masmasdaawda ya men-galalasingda
ngem mendodowada kayet isonga dat
sooten Jesus, "Ay waday makan isna?"
42 Dadat agtan is dinawkis ay ikan 43 danat
isda dadapay iilaen.
44 Danat kanan ken daida, "Nan nateyak
ya nan natagowak kasin et siya din inbag-
bagak isdin kawad-ak ken dakayo. Tay
masapol ay matongpal am-in din naisolat
ay maipanggep ken sak-en isnan insolat
din si Moses ya din tap-in di mamadton
Apo Dios ya nan naisolat gedan isnan liblo
ay Salmo."
45 Danat ipalawag ken daida nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ta
maawatanda 46 danat kanan, "Siya na
nan naisolat ay maipanggep ken sak-en,
'Masapol ay menligat si Kristo esapay
matey dat matago isnan maikatlo ay
agew 47 isonga am-in ay mamati ken
siya dadapay ibabawi nan basbasolda et
pakawanen Apo Dios daida.' Masapol ay
maibagbaga nan naay gawis ay damag
isnan am-in ay il-ili isnan batawa menlogi
id isna Jerusalem. 48 Et dakayo ay nang-
ila is dadi et masapol ay dakayo nan
mangibagbaga en tet-ewa da tona. 49 Ngem
sesed-enyo id Jerusalem enggana ay
dawatenyo nan panakabalin ay magapo id
daya tay awnitak ibaa nan Ispirito Santo
ay inbagan Amak."

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya

Mar. 16:19-20; Apos. 1:9-11

50 Danat eyey nan papasolotna id Be-
tania danat ipangato nan ledengna et
bindisyonana daida. 51 Daan ay bin-
bindisyonana daida danat taynan daida et
maipangato id daya. 52 Dinaydayawda siya

dadat somagong id Jerusalem ay dadama
nan gasingda. 53 Kanayon ay omeyda is-
nan Templo ay mendaydayaw ken Apo
Dios.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Juan

Nan Maipanggep Isnan Insolat Juan

Nan naay ay insolat Juan et ipailana ay si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada ken Apo Dios esapay naboliw nan batawa dat menbalin is ipogaw et makitee isnan ipogaw isnan batawa. Intapin Juan nan gapo ay insolatna nan naay isnan nangibagana isnan menbasa en, "...nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay eng-enggana." (20:31)

Nakwas ay inbagan Juan en si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada danat ilogi ay mangibaga isnan inom-ommat isdin kad-an Jesus isna. Ibagana nan nateketeken ay nakaskasdaaw ay inik-ikkan Jesus ay mangipaila ay siya nan naikali ay mangisalakan ken datako danat ipagtek nan kayat ay kanan san kaskasdaaw isnan mangibagbagaana isnan sod-sodok ya insolsolon Jesus. Insolat Juan gedan nan inkakan nan tap-ina ay namati ken Jesus dadat menbalin ay pasolotna dapay ligten nan tap-ina siya et adida patiyen. Isnan kapitolo 13 enggana isnan 17 et naibaga nan menkakadwaan da Jesus isnan papasolotna isdin labi esapay madpap ya nan inbagbagan Jesus ken daida issan deey ay labi ta mensaganada ya papipigsaenda nan nemnemda ay olay no ngan di ommat. Isnan kombosna et inbagan gedan Juan nan nadpapan Jesus ya nabistaana, nan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan ninpailaana isnan papasolotna isdin kasina natagowan.

Dalon inbagan Juan isnan naay ay insolatna nan maipanggep isnan biyag ay maid patenggana ay gon-oden tako no mamati tako ken Kristo. Et siya nan namnama nan am-in ay mangpati ay si Jesus nan daan ay omey ken Apo Dios, nan mangibagbaga isnan tet-ewa ya nan mang-ited is biyag. Nan naiitken ay insolat Juan et nan ad-ado ay inbagana maipanggep isnan nangidildiligan Jesus isnan sigod ay wada isnan insolsolona ay kaneg nan danom, makan, silaw, kalnilo, nan kaiw ya nan begasna, pagey ya nan tapina pay.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-18
Si Juan ay Menbonbonyag ya nan damo ay papasolot Jesus 1:19-51
Nan nin-isolsolowan Jesus 2:1-12:50
Nan kad-an Jesus id Jerusalem esapay madpap 13:1-19:42
Nan kasin natagowan Jesus ya nan ninpailaana 20:1-31
Nan ninpailaan Jesus id Galilea 21:1-25

Si Jesus Nan Kali Ay Ninbalin Ay Ipogaw

1 Isdin loglogina ay esapay mawada nan batawa et nawawada nan Kali ay si Kristo et nawawada ken Apo Dios san Kali ya Dios gedan siya. 2 Owen, nawawada siya ken Apo Dios esapay mawada nan naboliw. 3 Inpaboliw Apo Dios ken siya nan am-in et maiwed nawada no egayna boliwen. 4 Magapo ken siya nan biyag ya siya nan mangtangtanggew isnan nemnem di ipogaw ay kaneg silaw. 5 Tatanggewan nan silaw nan menbolinget et adi polos makaabak nan bolinget isnan silaw.

6 Wada gedan nan inbaan Apo Dios ay kangadan is Juan.* 7 Inmali ay mangi-pagtek issan silaw tasiyay dengen am-in di ipogaw dadat patiyen san silaw. 8 Baken si Juan san silaw ngem inmali ay mangi-pagtek issan silaw ay si Jesu Kristo. 9 Owen, siya nan tet-ewa ay silaw ay inmali isnan batawa ay mangtanggew isnan am-in ay ipogaw.

10 Inmali san makwani en Kali isnan batawa et olay no naboliw gapo ken siya et egay kayet inmatonan nan ipogaw siya. 11 Inmali isnan osto ay ilina ngem inadyan nan kailiyana siya. 12 Ngem wadada nan nangdawat ya nangpati ken siya et daida nan inagtana is kalintegan ay menbalin ay an-ak Apo Dios. 13 Et baken kaneg nan ikkan nan sin-asawa ay omanak is ikkanda ay menbalin ay an-ak Apo Dios nodi isnan kabaelana ay Amada.

* **1:6** Si Juan ay naay et siya san menbonbonyag ay baken nan pasolot Jesus ay nangisolat isna.

14 San Kali et ninbalin is ipogaw ay si
Jesu Kristo dat makitee ken dakami. Amin ay kinkinwanina et tet-ewa ya gawigawis nan inik-ikkana ay nangipaila isnan layadna. Inilami nan panakabalina ay inidyan Amana ken siya ay kedkedeng is Anakna.
15 Siya nan inpagtek Juan isdin nangwaniyana en, "Si tona din inbagak ken dakayo en awnit wada nan somosokat ken sak-en ay nangatngato mo sak-en tay nawawada esakpay mawada."

16 Gapo isnan dadama ay layadna ken datako et id-id-idyana nan gawis ken datako. 17 Nan linteg Apo Dios nan inpagtek din si Moses ngem nan inpagtek Jesu Kristo et nan kinatet-ewan nan maipanggep ken Apo Dios ya nan layadna ken datako. 18 Maiwed nakail-ila ken Apo Dios nodi nan kedkedeng ay Anakna ay makitetee ken Amana et siya nan nangipagtek.

Nan Inpagtek Juan Ay Menbonbonyag
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18

19 Naay nan inommat isdin nangipagtekan Juan isnan maipanggep ken Jesus. Inbaan nan aap-apon di Judio id Jerusalem nan papadi ya nan iib-ada ay makwani en Levite ta sootenda ken Juan no sino siya. 20 Dat songbatan Juan et ibagana nan tet-ewa ay mangwani en, "Bakenak si Kristo ay inbaan Apo Dios." 21 Ngem dadat kayet sooten, "Sinoka pay obpay? Ay sik-a din si Elias ay mamadto ay kasin natago?" "Bakenak," kinwanin Juan. "Ay sik-a nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay sesed-enmi?" kinwanida. "Baken," kinwanin Juan. 22 Dadat kanan, "Ibagam ngalod ken dakami no sinoka tay masapol ay ibagami isnan nangbaa ken dakami. Ay ngan pay nan pangwanim isnan awakmo?" 23 Dat kanan Juan, "Sak-en nan mangtongpal isdin kinwanin Isaias ay mamadto id kasikasin ay nangwani en,

'Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw
en enkayo menletgen nan daanen
nan Apo tako ay awnit omali.' "

24 Dat kayet sooten nan Fariseo ay tapin di inbaan nan aap-apon di Judio en, 25 "Ngan nan kalebbengam ay menbonbonyag no bakenka si Kristo, si Elias ya no bakenka san mamadto?" 26 Dat kanan Juan, "Ibonyagko nan danom ngem wada nan naiddom ken dakayo ay adiyo getgetken 27 et siya nan awnit mangsokat ken sak-en. Et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan olay sapatosna."

28 Inommat am-in dana id Betania ay dedemangen di ginawang ay Jordan ay menbonbonyagan Juan.

Si Jesus Nan Mangkaan Is Basol

29 Kawakgatana dat ilaen Juan si Jesus ay somagsag-en danat kanan, "Si todi nan mangkaan isnan basbasol di ipogaw isnan batawa gapo isnan awnitna kateyan. Inyalin Apo Dios siya ay kaneg kalnilo ay mapalti ta kaanena nan basol. 30 Si todi san kinwanik en awnit wada nan mangsokat ken sak-en ay nangatngato mo sak-en tay nawawada esakpay mawada. 31 Egayak gintek no sino siya ngem inmaliyak ay mangibonbonyag is danom tasiyay ipagtekko siya isnan Judio."

32-33 Danat kanan ay mangipagtek isnan inommat, "Egayak gintek siya ay sokod inbagan Apo Dios ay nangibaa ken sak-en en, 'Awnitmo ilaen nan Ispirito Santo ay lomayog ay pomatong isnan esay lalaki et siya nan awnit mangibonbonyag isnan Ispirito Santo.' Et tinmet-ewa tay inilak nan Ispirito Santo ay linmayog ay nagapo id daya ay kaneg kalapati dat pomatong ken Jesus. 34 Siya nan inilak isonga ipaneknekko ken dakayo ay siya tet-ewa nan Anak Apo Dios."

Nan Inmon-ona Ay Papasolot Jesus

35 Kawakgatana kasin dat wada da Juan ya nan dowa ay pasolotna 36 danat inenengneng si Jesus ay lomaos danapay kanan, "Ilaenyo. Si tona nan kalnilon Apo Dios ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw."

37 Dinngen pay san doway pasolotna san kinwanina dadat omonod ken Jesus. 38 Dat mensagong si Jesus et ilaena daida ay omon-onod danat sooten, "Ay waday ibagayo?" Dadat kanan, "Rabbi, ay into nan menteteam?" (Nan kanan nan Judio

isnan rabbi et mistolo.) 39 Danat kanan
ken daida, “Akayo ta entako ilaen.” Isonga
dadat makkey ken siya et enda ilaen nan
menteteana dadat makitetee ken siya is-
san sedem engganay nagisbet.
40 San esa ken daida ay dowa et si Andres
ay besat Simon Pedro. 41 Dat ikakamon
Andres ay mang-anap ken Simon ta iba-
gana en, “Dinas-anmi nan Mesias.” Nan
kayatna ay kanan et dinas-anda si Kristo
ay sedsed-enda tay inbagan Apo Dios en
awnitna ibaa.
42 Dat bowegen Andres si Simon et
omeyda ken Jesus. Dat inengneng Jesus
siya danat kanan, “Sik-a si Simon ay anak
Juan ngem menngadanmo et nan Cefas.”
(Nan ngadan ay naay isnan kalin di Judio et
paliso nan kanana isnan ngadan ay Pedro
ay makwani en bato.)

Nan Namatiyan Abes Da Felipe Ken Natanael

43 Issan kawakgatana dat kanan Jesus en
omey isnan probinsiya ay Galilea. Dinat-
ngana si Felipe danat kanan, “Makkeyka
ken sak-en.” 44 Si Felipe et kailiyan da
Andres ken Pedro ay nagapo id Betsaida id
Galilea.
45 Dat anapen Felipe si Natanael danat
kanan, “Dinas-anmi nan ipogaw ay insolat
Moses isnan liblo ay naisolatan nan linteg
ya din insolat din mamadto. Siya si Jesus
ay iNazaret ay anak Jose.” 46 “Ayke waday
gawis is magapo id Nazaret?” kinwanin
Natanael. Dat kanan Felipe, “Aka bawet
ta enta ilaen.” 47 Issan nang-ilaan Jesus
ken Natanael ay om-omey isnan kad-ana
danat kanan, “Naay di tet-ewa ay Judio
ay maid ngawi isnan nemnemna.” 48 Dat
sooten Natanael, “Ngan di mangtekam ken
sak-en?” Dat kanan Jesus, “Inilak sik-a
issan kad-am issan poon di kaiw esapay
omey ayagan Felipe sik-a.” 49 Dat kanan
Natanael, “Apo, sik-a od nan Anak Apo
Dios. Sik-a nan ali ay sedsed-enmi isna
id Israel.” 50 Dat kanan Jesus, “Ay nan
mamatiyam et gapo tay inbagak en inilak
sik-a isnan poon di kaiw? Ngem awnit
wada pay nan ilaem ay kaskasdaaw mo
nan naay. 51 Ibagak et tet-ewa ay awnityo
ilaen ay matokaban id daya et om-omey ya
omal-ali nan aanghel Apo Dios ken sak-en
ay makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw.”

2

Nan Danom Ay Ninbalin Is Tapey

1 Issan maikatlo ay agew et wada nan
babayas id Cana ay sakop di Galilea. Wada
si inan Jesus isdi 2 dapay nadkat gedan si
Jesus ya san papasolotna. 3 Naamin pay
nan tapey* dat kanan inan Jesus ken siya,
“Naamin et nan tapeyda.” 4 Dat kanan
Jesus, “Ina, adi masapol ay ibagam nan
ikkak. Egay pay omdan nan mang-ikkanak
isnan inbilin Apo Dios.” 5 Ngem dat ibagan
inana isnan deeyday baa isdi en, “Tong-
palenyo am-in nan ibagana ken dakayo.”
6 Nan Judio et wada nan abigda isnan
menboowanda isonga wada nan enem ay
bolnay isdi ay maipaypay-an di danom
et waay limay boti nan malaon di esa.
7 Dat kanan Jesus issan deeyday baa,
“Ponowenyo dana is danom.” Dadat
ponowen san deeyday bolnay 8 danat
kanan, “Ala, gomaod kayo ta eyeyyo isnan
apowen di baey ay naay.” Siya di nan
inikkanda.
9 Dat tamtaman san apowen di baey san
danom ay ninbalin is tapey daet masdaaw
tay gawigawis. Ngem adina getken nan na-
gapowana tay kedengda ay baa is mangtek
tay daida nan nang-ala. Danat ayagan san
lalaki ay binommey 10 et kanana, “Nan
ogalin di ipogaw et nan kagawisan ay
tapey nan iyapagda omon-ona isnan san-
gailida et no maamin nan kagawisan dadat
iyapag nan kaasiyan. Ngem sik-a et apay
nga inpaod-odim ay nangiyapag isnan ka-
gawisan ay tapey?”
11 Nan naay inikkan Jesus id Cana ay
esay ili id Galilea et siya nan damo ay
kaskasdaaw ay inikkana ay nangipailaana
isnan panakabalina dat omam-amed nan
pammatin nan papasolotna ken siya.
12 Nakwas pay san babayas dat omey
da Jesus ken da inana, nan bebsatna ya
nan papasolotna id Capernaum dadat
mentetee isdi isnan nadandan ay agew.

* **2:3** Nan tapey di Judio et nasapo isnan danom di obas ya kanegna nan ingel di tapey isna.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc. 19:45-46

13 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan
di Anghel ay mangnemneman di Judio
isdin nangbadangan Apo Dios isdin alal-
apoda id sang-adom isonga inmey da Je-
sus id Jerusalem ay makifiesta. 14 Dadat
omey isnan Templo et datnganda nan
men-ilaklako is baka, kalnilo ya kalapati
ay awnit mapalti ay iboyag nan ipogaw
ken Apo Dios. Wada gedan isdi nan men-
soksokat is siping. 15 Dat somalapid si Jesus
is saplit et abowena am-in san bakbaka ya
kakalnilo ta bomalada danapay tokangen
nan lamisaan di mensoksokatanda is sip-
ing et maiwakat san sipingda. 16 Danat
ibilin issan men-ilaklako is kalapati, "Ibal-
ayo am-in dana. Ay inayan kayo pay, ay
dakayon pabalinen ay pag-ilakowan nan
baey Amak?" 17 Dat nemnemen san pa-
pasolotna nan naisolat ay kalin Apo Dios
id kasin ay naay, "Apo Dios, dadama nan
sakit di nemnemko tay adida polos paayen
nan baeymo."

18 Gapo isnan inikkan Jesus isnan Tem-
plo dat kanan nan aap-apon di Judio,
"Ngan di kaskasdaaw ay ikkam ta kail-
ana ay waday kalintegam ay mang-ikkan
isna?" 19 Dat kanan Jesus, "No bakasenyo
nan baey Apo Dios ay naay et pasagongek
kasin isnan tolo ay agew."

20 Dat kanan san deeyday Judio, "Aykeka
makasaad kasin isna is tolo ay agew?
Dapay epatpoo ya enem ay tew-en nan
nasaadan nan Templo ay naay."

21 Ngem nan baey Apo Dios ay kankanan
Jesus et nan awakna. 22 Isonga idi natey si
Jesus dat kasin matago et ninemnem san
papasolotna ay tinmet-ewa nan kinwan-
ina dadat patiyen nan naisolat id kasin ay
kalin Apo Dios ya din inbagan Jesus isnan
awnitna katagowan.

23 Issan kawad-an Jesus id Jerusalem
ay makifiesta et adoado nan mamati ken
siya tay inilada nan kaskasdaaw ay inik-
ikkana. 24 Ngem getkena ay kolang kayet
nan pammatida ken siya tay gegetkena
nan kaipogawda 25 et adi masapol di wa-
day mang-itdo ken siya maipanggep isnan
ipogaw tay gegetkena nan nemnemda am-
in.

3

Si Jesus Ya Si Nikodemo

1 Wada nan esay ap-apon di Judio ay
Fariseo ay kangadan is Nikodemo. 2 Isnan
esay labi inmey ken Jesus et kanana, "Apo,
getkenmi ay si Apo Dios nan nangibaa ken
sik-a ay mangisolo ken dakami tay mai-
wed makaikkan isnan kaskasdaaw ay ik-
ikkam malaksig no wada si Apo Dios ken
siya." 3 Dat kanan Jesus, "Tet-etet-ewa nan
ibagak ken sik-a, maiwed makasgep isnan
mentolayan Apo Dios no adi maiyanak
kasin." 4 Dat kanan Nikodemo, "Ayke ma-
balin ay maiyanak kasin nan ipogaw ay
naeteng? Ay daan di songgepana isnan
eges inana esapay bomala kasin?"

5 Dat kanan kasin Jesus, "Ibagak ken
sik-a nan tet-ewa, adi mabalin ay maitapi
nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios no
adida maiyanak isnan danom ya Ispirito
Santo. 6 Nan iyanak nan ipogaw et awa-
tena nan nangiyanak ken siya ay ipogaw.
Et nan ipogaw ay iyanak nan Ispirito Santo
et awatena abes nan nangiyanak ken siya
ay Ispirito Santo isonga menbalinda ay an-
ak Apo Dios. 7 Isonga adika masdaaw
no ibagak en masapol ay maiyanak kayo
kasin. 8 Kaneg nan dagem et adi kaila
ngem menpoypoyopoy isnan laylaydena.
Dedengngem nan ngengena ngem adim
getken nan magapgapowana ya nan omay-
ayana. Siya na nan kaneg nan am-in ay
maiyanak isnan Ispirito Santo." 9 "Intoy
ikakkana?" sinoot Nikodemo. 10 Dat kanan
Jesus, "Esaka ay nangato ay mangisol-
solo ken datako ay Judio dakapay adi
getken na? 11 Ibagbagak met nan tet-
ewa ay getkek ya inilak ngem adiyo kayet
patiyen nan kankanak. 12 Inpagtekko
nan maipanggep isnan wada isnan batawa
ngem adiyo patiyen. Intoy ikkanyo nga-
lod ay mangpati no ibagak ken dakayo
nan maipanggep isnan wada id daya?
13 Maiwed ipogaw is in-inmey id daya ay
makaibaga isnan wada isdi nodi keden-
gak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw tay na-
gapowak id daya.

14 Et awnitak maipangato ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw ay kaneg din inikkan
din si Moses ay nangilansa isnan sinang-
oweg isnan sokod danat ipangato isnan
kad-anda issan bilbilig* tay masapol ay
awnitak mailansa abes esakpay maipan-
gato 15 tasiyay am-in ay mamati ken sak-en
et matagotagoda ay eng-enggana ken Apo
Dios." Siya di nan kinwanin Jesus.
16 Gapo tay dadama nan layad Apo Dios
isnan ipogaw isnan batawa et inpaiyalina
nan kedkedeng ay Anakna tasiyay am-in
ay mamati ken siya et adida kadosdosa
nodi matagotagoda ken Apo Dios. 17 Tay
egay inbaan Apo Dios nan Anakna ay
mangpabasol ken datako ay ipogaw nodi
ta isalakana datako 18 tay am-in ay mamati
isnan Anakna et adida madosa ngem nan
adi mamati et awnit madosada is maid
patenggana tay adida patiyen nan kedke-
deng ay Anak Apo Dios. 19 Nan kapaba-
solanda et inmali nan silaw isnan batawa
ngem pawedwed-en kayet nan ipogaw nan
menbolinget mo nan menpat-a gapo is-
nan ngawi ay ik-ikkanda. 20 Tay adyan
nan mang-ik-ikkan is ngawi nan menpat-
a isonga adida somag-en isnan silaw tay
adida layden ay maila nan ik-ikkanda.
21 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan gawis et
somag-enda isnan silaw tasiyay ipailada
ay si Apo Dios nan mangbadbadang isnan
gawis ay ik-ikkanda.

Nan Pangwanin Juan Ken Jesus

22 Nakwas pay di dat omey si Jesus ya
nan papasolotna isnan tap-in di ili isnan
probinsiya ay Judea. Ninteeda isdi isnan
nadandan ay agew et menbonbonyagda.
23 Si Juan et menbonbonyag abes id Enon
ay sag-en di Salim tay adoado nan danom
isdi. Men-inonod nan ipogaw ay omey ken
siya danat bonyagan daida. 24 Egay pay
naibalod si Juan issan deey ay menbon-
bonyagana.
25 Issan esay agew et wada nan in-
mey ay nakisongbat isnan papasolot Juan
maipanggep isnan bonyag ay kakaanan di
basol. 26 Isonga dadat omey ken Juan et
kananda, "Apo, din ib-am issan demang
di ginawang ay Jordan ay inbagam ken
dakami et menbonbonyag id wani et siya
nan omay-ayan am-in nan kaipoipogaw
isonga atiatik nan omal-ali isna."
27 Dat kanan Juan, "Adi mensakit nan
nemnemko olay no atiatik nan omali
isna tay si Apo Dios nan mang-idya
isnan kalebbengan di ipogaw ay ikkan.
28 Dakayo met laeng nan mangpaneknek
isdin kinwanik en bakenak si Kristo nodi
inbaan Apo Dios sak-en ay mangipagtek
ken siya tasiyay mamatida ken siya. 29 Nan
kaidiligana et kaneg nan mangisagana is
omasawaan nan gayyemna. No omey nan
lalaki isnan babai ay asawaena et dadama
nan gasing nan gayyemna tay men-
asawada tet-ewa. Et siya nan kanegko
abes ay nangisagana isnan omaliyan
Jesus isonga dadama nan gasingko tay
inmali et siya. 30 Et siya nan masapol ay
maipawedweda dakpay maipababa."

Nan Magapo Id Daya Nan Kangatowan

31 Nan magapo isnan batawa et ibatawa
isonga nan getkena et nan maipanggep
isnan batawa ngem nan magapo id daya
et siya nan kangatowan isnan am-in.
32 Ibagbagana nan inil-ilana ya nan dindin-
ngena ngem atiatik nan mangpati isnan
kankanana olay no siya nan kangatowan.
33 Ngem nan mangidnge isnan ibagbagana
et paneknekana ay tet-ewa nan kankanan
Apo Dios. 34 Tay si Jesu Kristo ay inbaan
Apo Dios et kankanana nan kalin Apo
Dios tay inidyan Apo Dios nan am-in ay
panakabalin di Ispirito Santo ken siya. 35 Si
Apo Dios et laylaydena nan Anakna isonga
inidyana nan kabaelana ta makigad isnan
am-in. 36 Nan mamati isnan Anakna et
matagotago ken Apo Dios ngem nan adi
mamati et adi matagotago nodi dosaen
Apo Dios ay eng-enggana.

4

Si Jesus Ya Nan Babai Ay iSamaria

* **3:14** Isdin kad-an di Judio isnan bilbilig et binmasolda isonga inpaeyey Apo Dios nan kaoweoweg ay mangketeb ken daida ta mateyda. Ngem idi inbabawida san basolda, inbagan Apo Dios ken Moses en somapo is sinang-oweg ay gading ta mailansa isnan sokod danat ipangato et am-in ay mang-ila isdi et matagoda olay naketbanda.

1 Nan Fariseo et mamaslatda issan nang-
denganda ay adoado nan om-omey ken
Jesus ay menpabonyag ay amed ad-ado
mo nan om-omey ken Juan. 2 (Ngem nan
kinatet-ewana et egay ninbonbonyag si Je-
sus nodi kedeng nan papasolotna.) 3 Idi
gintek da Jesus ay mamaslat nan Fariseo
dadat komaan id Judea et somagongda id
Galilea 4 et nan daanda ay omey et isnan
probinsiya ay Samaria.
5-6 Kag-aw nan inomdananda id Sicar ay
esay ili id Samaria ay sag-en di om-a ay
inpatawid din si Jacob ken Jose ay anakna
id sang-adom. Wada gedan isdi nan bobon
din si Jacob. Nabbay si Jesus ay nindad-
aan dat omey tomokdo isdi 7-8 dapay omey
san papasolotna isnan ili ay lomako is ka-
nenda.
Dat wada nan somakdo ay babai ay
iSamaria dat kanan Jesus ken siya, "Omya-
lika kad is inomek." 9 Nasdaaw san
babai issan kinwanin Jesus tay nan Judio
et aamisenda nan iSamaria isonga danat
kanan, "Judioka dakapay aped makiin-
inom ken sak-en ay iSamaria?" 10 Dat
kanan Jesus, "No getkem koma nan idyan
Apo Dios ya no sinowak ay mangmang-
wani en painomem et ibagam koma tapno
agtak sik-a isnan danom ay mang-idya is
biyag." 11 Dat kanan san babai, "Apo,
maid met igaodmo dapay adaadaem nan
naay ay bobon. Ay intoy apedmo mang-
alaan is danom ay mang-idya is biyag?
12 Inpatawid din alapo tako ay si Jacob
nan naay bobon. Siya na nan sakdowanda
isdin an-akna ya nan inmin-inoman din
talakena. Ay kanam en nangatngatoka mo
din si Jacob?"
13 Ngem dat kanan Jesus, "Nan mang-
inom isnan danom ay naay et maewew
kasin 14 ngem nan mang-inom isnan idyak
ay danom et adi kaew-ewew. Tay nan
danom ay idyak et menbalin ay kaneg
balaan ay adi katkatdok isnan awakna
ay mang-idya ken siya is biyag ay eng-
enggana."
15 Dat kanan san babai, "Apo, iyalim nga-
lod nan sanay danom tasiyay adiyak kasin
maew-ewew ya mabmabbay ay somakdo
isna." 16 Dat kanan Jesus, "Enka ayagan
si asawam dakayot omali isna." 17 Dat
kanan san babai, "Dapay maid asawak."
Dat kanan Jesus, "Tet-ewa nan inbagam ay
maid asawam. 18 Namin limaka ay nakias-
asawa et nan lalaki ay ibabaeymo id wani
et bakenmo asawa. Tet-ewa nan in-
bagam." 19 Dat kanan san babai, "Apo, ma-
madtoka obpay. 20 Ay into ngalod nan osto
ay mangdayawan tako ken Apo Dios? Tay
nan bilig ay naay nan nangdaydayawan
di alal-apomi ay iSamaria ken siya ngem
dakayo et kananyo en id Jerusalem nan
kadayawan Apo Dios et kedeng." 21 Dat
kanan Jesus, "Patiyem nan kanak, awnit
omdan nan timpo ay baken nan bilig ay
naay ya baken gedan id Jerusalem is mang-
daydayawan nan ipogaw ken Apo Dios
ay Ama. 22 Dakayo ay iSamaria et adiyo
getken no sino nan daydayawenyo ngem
dakami ay Judio et getkenmi nan day-
dayawenmi tay nagapo isnan Judio nan
awnit mangisalakan. 23 Ngem inomdan
nan timpo ay nan ikkan nan tet-ewa ay
mangdayaw ken Apo Dios et dayawenda
ay ostoosto isnan nemnemda ya isnan tet-
etet-ewa ay pammatida tay si Apo Dios ay
Ama et siya di nan laydena ay ikkan di
mangdayaw ken siya. 24 Si Apo Dios et
manakabalin ay adi kaila isonga olay no
intoy kad-am et wada siya isonga masapol
ay dayawenda siya isnan kinatet-ewa ya
isnan osto ay nemnemda."
25 Dat kanan san babai, "Getkek ay awnit
omali nan Mesias ay makwani en Kristo
et awnit ipagtekna nan am-in ken datako."
26 Dat kanan Jesus, "Nan kankanam ay
awnit omali et sak-en ay makikalkali ken
sik-a."

Nan Dinmatngan Nan Papasolot Jesus

27 Daan ay makikalkali si Jesus dat do-
mateng san papasolotna et nasdaawda tay
dinatnganda siya ay makitoytoya isnan
babai. Ngem maid makasoot no ngan di
masapol san babai ya dan aped makitoy-
toya ken siya.
28 Dat taynan san babai nan kalambana
et somagong isnan ili danat kanan isnan
kakailiyana, 29 "Akayo pod ta entako ilaen
nan lalaki ay nangibaga isnan am-in ay
inik-ikkak. Ay baken ngen siya di nan

Kristo?” 30 Isonga dadat menlobwat ay
omey issan kad-an Jesus.
31 Issan kinmaanan san babai isnan kad-
an da Jesus dat kanan san papasolotna
ken siya, “Apo, aka ta manganka od.”
32 Ngem danat kanan, “Wada nan kanek
ay adiyo getken.” 33 Dat men-asikwani san
papasolotna, “Ay wada ngen di nangyali
is kanena?” 34 Dat kanan Jesus, “Nan
kanek et nan mangtongpalak isnan layden
nan nangibaa ken sak-en ya nan mangke-
wasak isnan ipaoblana. 35 Olay kananyo
en epat pay ay bowan esapay aani ngem
ibagak ken dakayo en mentamaang kayo
et ilaenyo nan ado ay egay mamati ken
Apo Dios tay kanegda pagey ay maani et.
36 Dakayo ay mangisolsolo id wani nan
kaneg nan men-ani et malagbowan kayo
tay togopenyo nan nabgasan tapno waday
biyagda ay maid patenggana. Nan nin-
isolo id kasin et daida nan nintoned isonga
maigiddanda ay makigasing ken dakayo
ay men-ani. 37 Tay tet-ewa nan pang-
wanida id kasin en teken nan mentoned
ya teken nan men-ani. 38 Ibaak dakayo
ay men-ani isnan egayyo ninbannogan.
Teken nan nangibannog ngem makilak-
am kayo isnan ninbannoganda.”

Nan Namatiyan Nan iSamaria Ken Jesus

39 Adoado ay iSamaria nan namati ken
Jesus issan deey ay ili gapo isnan nang-
waniyan san babai en, “Inbagana ken sak-
en nan am-in ay inik-ikkak.” 40 Isonga in-
meyda ken Jesus dadat ipapati ay makitee
da Jesus ken daida dadat makitee is doway
agew 41 et adoado pay nan namati ken
siya gapo isnan insolsolona. 42 Kinwanida
issan babai, “Mamati kami et baken gapo
isnan inbagam nodi tay dinngemi abes
nan kankanana et getkenmi ay siya tet-
ewa nan mangisalakan isnan ipogaw is-
nan batawa tay idyana nan biyag ay maid
patenggana.”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Anak Di Opisyal

43 Nakwas nan doway agew dat ko-
maan da Jesus id Samaria et omeyda isnan
probinsiya ay Galilea. 44 Id kasin kinwanin
Jesus en, “Nan mamadto et adi maipateg
isnan ilina,” 45 ngem issan inomdanda id
Galilea ay nasiknana dat dayawen obpay
nan kailiyana siya tay issan inmayanda id
Jerusalem issan Fiestan di Linmaosan di
Anghel et inilada am-in nan inik-ikkana.
46 Dat omey da Jesus id Cana ay esay
ili id Galilea ay din nangipabalinana is
tapey nan danom. Id Capernaum et wada
nan opisyal ay masaksakit nan anakna ay
lalaki. 47 Dinngena ay wada si Jesus id
Galilea ay nagapo id Judea isonga dat omey
menseg-ang ken siya ta ena koma paga-
wisen nan anakna ay matmatey. 48 Ngem
dat kanan Jesus, “Ay adi kayo mamati no
maid ilaenyo is kaskasdaaw?” 49 Dat kanan
san opisyal, “Apo, pangaasim ta enta esa-
pay matey nan anakko.” 50 Dat kanan Je-
sus, “Somaaka tay ginmawis nan anakmo.”
Pinatin san opisyal san inbagan Jesus
dat somaa. 51 Issan kawakgatana ay
egay kayet omdan dat sab-aten nan
baana ay mangibaga en ginmawis nan
anakna. 52 Danat sooten no tongona nan
ginmawisana dadat kanan en, “Nabaew
nan podotna issan nakwasan di kakan
isnan kag-aw id kob-a.” 53 Nasdaaw
siya tay ninemnemna ay siya di san
osto ay nangwaniyan Jesus ken siya en,
“Ginmawis nan anakmo.” Isonga dadat
mamati ay sinbaey ken Jesus.
54 Siya na nan maikadwa ay kaskas-
daaw ay inikkan Jesus id Galilea isnan na-
gapowana id Judea.

5

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Masakit Dapay Obaya

1 Nakwas pay di dat fiestan di Judio
id Jerusalem isonga dat omey si Jesus ay
makifiesta. 2 Wada nan pag-emsan isdi
ay nginadnan di Judio is Betsaida isnan
sag-en di segpan nan kakalnilo. Isnan
bengetna et wada nan limay bawi 3 ay
mangipodpodanan nan adoado ay masak-
sakit ay kollaw, pilay ya nan napalalais
(tay sedsed-enda nan menkiwiyan nan
danom 4 tay mamin ado kano ay lomayog
isnan pag-emsan nan esay anghel et paki-
wiyena nan danom et nan omon-ona ay
manggatin isnan pag-emsan et gomawis
kano nan kompolmi ay sakitna.) 5 Wada

isdi nan lalaki ay nasasasakit is tolompoo ya wao ay tew-en. 6 Issan nang-ilaan
Jesus ken siya ay nangipopodan isdi et gintekna ay nabayag ay nasasakit isonga
danat kanan, “Ay laydem ay gomawis?” 7 Dat kanan san masaksakit, “Apo, maiwed od mangippey ken sak-en isnan pagemsan no menkiwi nan danom tay no
kanak en omeyak dat wada et nan epdas inmey.” 8 Dat kanan Jesus, “Bomangonka.
Alaem nan abekmo ta mendaanka.” 9 Dat maganawis san mensakit danat alaen nan
abekna et mendaan et.

Sinabado ay obayan di Judio et issan agew ay deey et Sabado 10 isonga kinwanin nan aap-apon di Judio issan lalaki ay ginmawis, “Obaya id wani et lawaen
nan linteg tako nan mangaawitam isnan abekmo.” 11 Danat kanan, “Dapay inbagan
san ipogaw ay nangipagawis ken sak-en en alaek nan abekko ta mendaanak.” 12 Dadat
sooten ken siya, “Ay sino nan ipogaw ay sana ay nangwani issa?”

13 Ngem adi getken san lalaki san nangipagawis ken siya tay adoado nan ipogaw et
kinmaan si Jesus ay egayda getken.

14 Maaw-awni pay dat anapen Jesus san lalaki ay deey danat datngan siya isnan
Templo danat kanan, “Ilam, ginmawiska et. Adika bomasbasol kasin modatya
waday ommat ken sik-a is am-am-amed ngawi.”

15 Dat komaan san lalaki et ena ibaga issan aap-apon di Judio en si Jesus obpay nan
nangipagawis isnan sakitna. 16 Gapo isnan naay et kaliligetda si Jesus tay inpagawisna
nan masaksakit isnan obaya.

17 Issan nang-ilaan pay Jesus ken daida danat kanan en, “Nan kananyo et no obaya
datakot adi men-obla. Ngem si Apo Dios ay Amak, et adina isalsaldeng ay mangay-ayowan isnan ipogaw olay no obaya isonga masapol ay kaneg todi abes nan
ikkak.”

18 Isnan kinwanina ay naay et am-amed ginmege nan aap-apon di Judio ay mangwani en mangpatey ken siya tay baken kedeng di egayna nangtongpalan isnan
lintegda isnan obaya nodi iyis-isona nan awakna ken Apo Dios ay mangwani en
Amana siya.

Nan Kalebbengan Jesus

19 Isonga dat kanan Jesus ken daida en, “Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en
ay Anak Apo Dios et maiwed mabalinko is ikkan no makekedengak nodi ikkak et
kedeng nan ilaek ay ik-ikkan Ama. Tay am-in ay ik-ikkan Ama et siya abes nan ikikkak. 20 Tay si Ama et laylaydena sak-en ay Anakna isonga ipailana ken sak-en nan
am-in ay ik-ikkana et awnitna ipaikkan ken sak-en nan am-amed kaskasdaaw no
da tona isonga awnit kayo masdaaw. 21 Si Ama et tagowena nan natey et siya abes
nan ikkak ay Anakna tay agtak is biyag nan laydek ay agtan. 22 Tay baken si Ama
is mangbanag isnan ipogaw nodi inyalina ken sak-en ay Anakna nan kalebbengak
ay mangbanag isnan ipogaw 23 tasiyay dayawenda am-in sak-en ay Anakna ay
kaneg nan panangdayawda ken Ama. Nan adi mangpateg ken sak-en et adina gedan
patgen si Ama ay nangibaa ken sak-en.”

24 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ibagak nan tet-ewa, am-in ay mangidnge
isnan ibagbagak ya mamati isnan nangibaa ken sak-en et matagotago ay engenggana ya adi kadosdosa. Napakawan et
nan basbasolna isonga makitetee ken Apo
Dios ay eng-enggana. 25 Ibagak nan tetewa ken dakayo et kaneg nan natey nan
kaipoipogaw tay maisisiyanda ken Apo
Dios ngem enggana id wani et dengngenda
nan kalik ay Anakna et nan mangidnge
et awnit matagotagoda. 26 Tay si Ama
nan kagapowan di biyag isonga inyalina
nan kalebbengak ay mang-idya gedan is
biyag. 27 Inyalina gedan nan kalebbengak
ay mangbanag isnan ipogaw tay sak-en
nan Iyon-an Am-in di Ipogaw. 28 Adi kayo
masdaaw isnan inbagak tay awnit omdan
nan timpo ay am-in ay natey et dengngenda nan kalik 29 et awnitda bomala isnan naipay-anda. Am-in ay gawis nan inikikkanda et awnit matagotagoda ay engenggana ken Apo Dios ngem nan ngawi
nan inik-ikkanda et awnit maid patenggan
nan dosada.”

Si Amana Nan Mangpaneknek Ken Jesus

30 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “No
makekedengak et maiwed maikkak isonga

kedeng nan ibagan Ama ken sak-en is banagek. Osto nan ikkak ay mangbanag isnan ipogaw tay baken nan laylaydek is ik-ikkak nodi kedeng nan layden Ama ay nangibaa ken sak-en. 31 No sak-en met laeng nan mangpanpaneknek isnan awakko et waay baken kapapati nan kankanak. 32 Ngem si Ama nan mangpaneknek ken sak-en et getkek ay tet-ewa nan ibagana maipanggep ken sak-en.

33 Wadada nan inbaayo ay inmey ken Juan et inbagana nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en. 34 Adiyak od masapol di ipogaw is mangpaneknek ken sak-en ngem apedko ipanemnem ken dakayo din inbagan Juan tasiyay mamati kayo koma daket agtan dakayo is biyag ay eng-enggana ken Apo Dios. 35 Si Juan et siya nan kaneg silaw ay menbidbidang tay tangtanggewana nan nemnem di ipogaw ngem apedyo ginanas is sin-awyan nan insolsolona.

36 Ngem wada nan mangpaneknek ken sak-en ay am-am-amed no si Juan. Nan naayday ik-ikkak ay ipaik-ikkan Ama et siya nan mangpaneknek isnan maipanggep ken sak-en ya mangipaila gedan ay si Ama nan nangibaa ken sak-en. 37 Isonga si Ama ay nangibaa ken sak-en et siya gedan nan nangibaga isnan maipanggep ken sak-en ngem egayyo dindinnge nan kalina ya egayyo gedan inil-ila nan kanegna 38 ya adiyo ipateg nan inbagana tay adiyo patiyen sak-en ay inbaana. 39 Solsolowenyo nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin isnan liblo tay kananyo en no siya nan patiyenyo et matagotago kayo ay eng-enggana dapay sak-en nan kankanan san liblo. 40 Ngem dayon ngalod adyan ay mamati ken sak-en tapno matagotago kayo ay eng-enggana?

41 Adiyak masapol nan dayaw di ipogaw 42 tay getkek nan gapo ay mang-adyanyo ken sak-en. Owen, tay maiwed layadyo ken Apo Dios. 43 Inmaliyak gapo isnan kalebbengan Ama ngem mang-adi kayo. Ngem no waday aped omali is teken ay wada nan kabaelana ay egay inbaan Apo Dios et siya nan dawatenyo. 44 Ayke kayo od mamati? Tay laydenyo ay mendind-inayaw ngem adyanyo ay mang-ikkan is gawis tasiyay dayawen nan kedkedeng ay Dios ay si Apo Dios dakayo.

45 Ngem adiyo kanan en sak-en nan awnit mangpabasol ken dakayo ken Ama tay nan awnit mangpabasol ken dakayo et nan insolat din si Moses ay nangitalkanyo isnan namnamayo ay maisalakan. 46 Tay no pinatpatiyo din si Moses et patiyenyo abes sak-en tay din insolat Moses et sak-en nan kankanana. 47 Ngem gapo tay adiyo patiyen nan insolsolatna, intoy ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak?" kinwanin Jesus.

6

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17

1 Nallos nan kaat ay agew dat gedan-gen da Jesus nan baybay ay Galilea ay makwani gedan en baybay ay Tiberias. 2 Adoado nan ipogaw ay nang-onod ken siya gapo tay inilada nan kaskasdaaw ay inik-ikkana issan nangipagawisana isnan masaksakit. 3 Tinmikid si Jesus ya nan papasolotna isnan bilig dadat tomokdo. 4 Issan deey ay timpo et nganngani nan kapatgan ay fiestan di Judio ay makwani en Linmaosan di Anghel.

5 Nintamaang si Jesus danat ilaen nan kaipoipogaw ay om-omey isnan kad-ana isonga danat kanan ken Felipe, "Ay into ngen lomakowan tako is kanen am-in nan ipogaw ay naayda?" 6 Getken Jesus nan awnitna ikkan ngem apedna kinwani di ta ilaena no ngan nan ikkan Felipe. 7 Dat kanan Felipe, "Isnan kaad-adoda et adi omanay nan kaat ay gasot ay pisos is mailako is tinapay ay kanenda olay no sin-at-ikenda ay mangpigpigas."

8 Dat kanan nan esay pasolotna ay si Andres ay besat Simon Pedro, 9 "Wada nan esay baballo ay kabaon is limay tinapay ya doway ikan. Ngem ayke omanay di isnan naayda ay kaipoipogaw?"

10 Dat kanan Jesus, "Kadya patok-dowenyo daida." Isonga dat tomokdo am-in san ipogaw isnan kaloglogaman isdi

et waay limay libo nan lalalaki ay egay kaibilang nan bababai ya nan oongong-a.
11 Dat alan Jesus nan deeyday tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat ipawat-wat isnan adoado ay tinmokdo. Siya di gedan nan inkana issan ikan et nanganda engganay nabsogda.
12 Idi nabsogda am-in danat kanan isnan papasolotna, "Togopenyo nan binay-an ta maid makawas." 13 Isonga dadat togopen am-in san binay-anda issan limay tinapay et napno nan simpoo ya dowa ay lowa.
14 Issan nang-ilaan san kaipoipogaw issan kaskasdaaw ay inikkan Jesus dadat kanan, "Waay siya na nan tet-ewa ay mamadto ay inbaan Apo Dios isnan batawa."
15 Gintek Jesus ay ipapatida ay mang-ala ken siya ta menbalinenda ay alida isonga dat makekedeng ay omey isnan bilig.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52

16 Nagisbet pay dat lomayog san papasolotna issan baybay. 17 Nalabi et dapay maid kayet si Jesus isnan kad-anda isonga dadat menlogan isnan bangka et men-gedangda koma ay omey id Capernaum 18 ngem dat domateng nan napigsa ay dagem et mendalloyon. 19 Idi lima wenno enem ay kilometro nan nallosanda dadat ilaen si Jesus ay mendad-aan isnan danom ay omey isnan bangka daet palalo nan egyatda. 20 Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, "Adi kayo omegyat tay sak-en na." 21 Dadat men-galalasing ay mangipalogan ken siya isnan bangka dadat maanedan isnan omayanda.
22-24 Issan kawakgatana et wada kayet nan adoado ay ipogaw issan kad-an san nin-iyamanan Jesus ay nangananda is tinapay. Kananda en waay wada kayet si Jesus isdi tay inilada ay es-esang ay bangka nan ninloganan nan papasolotna dapay egay nakilogan si Jesus. Ngem idi inilada ay maiwed si Jesus wenno san papasolotna isdi dadat et menlogan isnan bangka tay wada nan tap-in di bangka ay nagapo id Tiberias dadat omey anapen siya id Capernaum.

Si Jesus Nan Kaneg Makan Ay Mang-idya Is Biyag

25 Issan nangdatnganan san kaipoipogaw ken Jesus issan demang di baybay dadat kanan ken siya, "Apo, ay tongona nan inmaliyam isna?" 26 Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et mangan-anap kayo gapo tay napnek kayo isnan tinapay ay kinanyo ay baken gapo tay naawatanyo nan kayat ay kanan nan kaskasdaaw ay inpailak ken dakayo. 27 Adi kayo koma aped menligligat gapo isnan makan ay adi menbayag nodi anapenyo nan makan ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana. Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan mang-idya ken dakayo isnan makan ay naay tay si Apo Dios ay Amak nan nangyali isnan kalebbengak."
28 Isonga dadat sooten, "Ngan pay nan ikkanmi ay mangtongpal isnan kayat Apo Dios?" 29 Dat kanan Jesus, "Siya na nan layden Apo Dios ay ikkanyo, patiyenyo sak-en tay sak-en nan inbaana."
30 Dadat kanan, "Ngan ngalod di kaskasdaaw is ipailam tasiyay mamati kami ken sik-a? Ay ngan nan ikkam? 31 Tay din si Moses et pinakana din alal-apo tako isnan bilbilig is makan ay makwani en manna tay kanan nan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios en, 'Inagtana daida is makan ay nagapo id daya.' "
32 Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, baken si Moses is nang-idya isnan makan ay nagapo id daya nodi si Amak tay siya nan mang-idya isnan tet-ewa ay makan ay magapo id daya. 33 Et nan makan ay idyan Apo Dios et siya nan magapo id daya ay mang-idya is biyag isnan kaipoipogaw." 34 Dadat kanan, "Apo, agtam kad dakami ay kanayon isnan sanay makan." 35 Dat kanan Jesus, "Sak-en nan makan ay mang-idya is biyag tay nan omali ay maitapi ya mamati ken sak-en et adi kaoowat ya adi kaew-ewew. 36 Ngem ibagak kasin din kinwanik en olay no mang-il-ila kayo et adi kayo kayet mamati.
37 Am-in nan ipogaw ay iyalin Ama ken sak-en et awnitda mamati ken sak-en. Et nan omali ken sak-en et adiyak polos ad-adyan. 38 Tay egayak nagapo id ngato

ay omali ay mang-ikkan isnan laylaydek
nodi nan layden nan nangibaa ken sak-en
nan ikkak. 39 Et siya na nan layden nan
nangibaa ken sak-en ay ikkak, masapol
ay aayewak ta maid maamas is olay esa
isnan am-in ay inyalina ken sak-en nodi
tagowek daida isnan kaodiyan ay agew.
40 Tay siya na nan layden Amak, am-inda
ay mangtek ya mangpati ay sak-en nan
inbaan Apo Dios et agtak daida is biyag ay
maid patenggana ken Apo Dios et sak-en
nan mangtago ken daida isnan kaodiyan
ay agew."
41 Nan Judio et mamaslatda ken Jesus
gapo isnan nangwaniyana en siya nan
makan ay nagapo id daya. 42 Dadat kanan,
"Ay baken siya na si Jesus ay anak Jose?
Getken tako da amana ken inana danat
aped kankanan id wani en nagapo id
daya?"
43 Dat kanan Jesus, "Adi kayo men-ag-
agotoot. 44 Maid makaali ken sak-en no adi
paaliyen Ama ay nangibaa ken sak-en et
siya nan awnitak tagowen isnan kaodiyan
ay agew. 45 Insolat din deeyday mamadto
en, 'Am-in nan ipogaw et itdowan Apo
Dios,' ya nan am-in ay mangidnge ken Ama
et daida nan omali ken sak-en. 46 Ngem
adiyak kanan en waday nang-ila ken Ama
tay maiwed nakaila ken siya nodi keden-
gak ay nagapo ken Apo Dios ay Amak.
47 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo ay nan
mamati ken sak-en et matagotago ay eng-
enggana ken Apo Dios. 48 Sak-en nan
makan ay mang-idya is biyag. 49 Din alal-
apo tako et olay no kinanda nan makan
ay manna isnan bilbilig ngem nateyda
met laeng. 50 Ngem nan mangan isnan
makan ay nagapo id daya et adi katkatey.
51 Sak-en nan makan ay nagapo id daya
ay mang-idya is biyag. Et nan mangkakan
isnan naay ay makan et maagtan is biyag
ay eng-enggana. Nan awakko et siya
nan makan ay idyak isnan ipogaw isnan
batawa tasiyay matagotagoda."
52 Dat mamaslat nan Judio dadapay
men-asikwani en, "Into nan aped ikkan
tosa ay mangiyali isnan awakna ta kanen
tako?"
53 Dat kasin kanan Jesus, "Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa, no adiyo kanen nan
awakko ya no adiyo inomen nan basak
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed
biyag ken dakayo. 54 Tay nan mangkakan
isnan awakko ya mang-inom isnan basak
et daida nan matagotago ay eng-enggana
ken Apo Dios et daida abes nan awnitak
tagowen isnan kaodiyan ay agew. 55 Tay
nan awakko nan tet-ewa ay makan ya nan
basak nan tet-ewa ay mainom. 56 Nan
mangkakan isnan awakko ya mang-inom
isnan basak et makitetee ken sak-en ya
makiteteeak abes ken siya. 57 Tay si Amak
ay nangibaa ken sak-en et siya nan ka-
gapowan di biyag isonga matatagowak
gapo ken siya. Siya di nan kaneg nan
mangkakan ken sak-en et matatago abes
gapo ken sak-en. 58 Tay sak-en nan
makan ay nagapo id daya ay baken kaneg
din makan ay kinan din alal-apo tako id
kasin dadat matey met laeng. Ngem nan
mangkakan ken sak-en et matagotago ay
eng-enggana ken Apo Dios." 59 Inbagan
Jesus na issan nin-isolsolowana isnan sin-
agoga id Capernaum.

Si Jesus Nan Kali Ay Mang-idya Is Biyag

60 Adoado nan naknakkey ken Jesus
ay nangdedenge isnan inbagbagana ngem
dadat kanan, "Adi kaokmon obpay nan
naay isolsolona. Ayke ngen waday mang-
pati?"
61 Olay no maiwed nangibaga ken Jesus
et gegetkena nan kankananda isonga
danat kanan ken daida, "Ay mensakit
obpay nan nemnemyo gapo isnan naay?
62 Ngan ngen pay nan nemnemyo no
ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
ay somagong id daya ay nagapowak?
63 Nan mang-idya is biyag et nan Ispirito
et nan ipogaw et maid maikkana isonga
no patiyenyo nan kankanak et idyan
Apo Dios ken dakayo nan biyag ay maid
patenggana. 64 Ngem wada kayet ken
dakayo nan adi mamati." Tay sigod ay
getken Jesus nan adi mamati ya nan awnit
mangisipsip ken siya. 65 Danat itoloy
ay mangwani en, "Siya na nan gapo ay
inbagak ken dakayo en maiwed makaali
ken sak-en no adi paaliyen Ama."
66 Gapo isnan kinwanina et adoado nan
kinmaan ay naknakkey ken siya. 67 Isonga

danat kanan issan simpoo ya dowa ay pasolotna, “Dakayo pay, ay mangtaynan kayo abes?”
68 Dat kanan Simon Pedro, “Apo, ay sinoy teken is omayanmi dapay sik-a nan mangibagbaga isnan kali ay mang-idya is biyag ay eng-enggana? 69 Et id wani mamati kami et ay sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan.”
70 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan nangpili ken dakayo ay simpoo ya dowa ngem wada kayet ken dakayo nan esa ay baan Satanas.” 71 San kankanana et si Judas ay anak Simon Iscariote tay siya nan awnit mangisipsip ken siya olay no esa siya ken daida ay simpoo ya dowa ay pasolotna.

7

Nan Inmayan Jesus Isnan Fiestan Di Bawbawi

1 Nakwas pay di dat kedeng id Galilea is sinolsol Jesus ay egay inmey id Judea tay getkena ay layden nan aap-apon di Judio isdi ay mangpatey ken siya. 2 Ngannganí nan fiestan di Judio ay makwani en Fiestan di Bawbawi 3 isonga dat ibagan nan bebsat Jesus ken siya en, “Komaanka isna ay Galilea ta omeyka id Judea ay kad-an di adoado ay ipogaw 4 tay no laydem ay mait-it-ek et baken isna ay teeteen ay ili is apedmo mentetean. Enka koma adi isnan dakkel ay ili tasiyay ilaen am-in nan ipogaw nan kaskasdaaw ay ik-ikkam.” 5 Kinwanida di tay olay bebsat Jesus daida et adida mamati ken siya.
6 Dat kanan Jesus ken daida, “Egay pay inomdan nan menpailaak id Jerusalem. Ngem dakayo, omey kayo tay ikkanyo nan laydenyo is olay ngan tosa ay agew. 7 Adi mabalin ay kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios dakayo ngem kaliligetda sak-en tay ibagbagak ay ngawi nan ik-ikkanda. 8 Enkayo bawet makifiesta. Adiyak makkey tay egay inomdan nan menpailaak.” 9 Inbagana na ken daida dat kayet mentetee id Galilea.
10 Idi nallos san bebsatna ay omey makifiesta id Jerusalem dat abes omey si Jesus isdi ngem egayna inpagpagtek. 11 Nan aap-apon di Judio et an-anapenda siya issan pagfiestaan no into nan kad-ana.
12 Nan kaipoipogaw ay nadagop id Jerusalem et sodsodokenda si Jesus maipanggep isnan ik-ikkana. Wada nan mangmangwani en, “Siya et gawis ay ipogaw.” Ngem nan tap-ina kananda en, “Baken, tay sos-owitikena nan ipogaw.” 13 Ngem inyaammada nan kalida tay omegyatda ay dengngen nan aap-apon di Judio.

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Fiesta

14 Nintenga pay nan fiesta dat omey si Jesus isnan Templo et men-isolo. 15 Nasdaaw nan aap-apon di Judio isnan laingna dadat kanan, “Dan aped adoado nan getken nan ipogaw ay naay dapay egay nin-adal?”
16 Issan nangdengngan Jesus isnan kinwanida danat kanan, “Nan isolsolok et baken nan nemnemko is kagapgapowana nodi ken Apo Dios ay nangibaa ken sak-en. 17 Nan manglayad ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios et getkena no sak-en nan kagapgapowan nan kankanak wenno si Apo Dios. 18 Tay nan mangibagbaga isnan maipanggep isnan awakna et it-it-ekna nan awakna. Ngem nan manglayad ay mangidayaw isnan nangibaa ken siya et adi menlaslastog ya tet-ewa am-in ay kankanana. 19 Inidyan din si Moses nan linteg ken dakayo ngem maiwed olay esa ken dakayo is mangtongpal isnan linteg tay dakayon kanan en mangpatey kayo?”
20 Dat kanan nan kaipoipogaw, “Maong-ong-ongka samet. Ay sinoy mangwani en pateyen dakaet en?”
21 Dat kanan Jesus, “Isdin namingsan et naslat kayo tay Sabado nan nangpagawisak isnan masaksakit dapay obaya. 22 Ngem dakayo et segyatanyo nan anakyo isnan maikawao ay agewna olay no Sabado ay obaya tapno tongpalenyo din inbilin Moses isnan kasegyatan di onga. (Ngem baken si Moses is nangibilin isnan kasegyatan di onga nodi din alal-apona.) 23 No segyatanyo nan onga isnan obaya tasiyay tongpalenyo nan linteg Moses dakayon aped mamaslat ken sak-en gapo isnan nangipagawisak isnan

masaksakit isnan obaya? 24 Adi kayo aped
menpabpabasol gapo isnan il-ilaenyo et
kedeng nodi nemnemenyo ay osto esakay-
opay menpabasol."

Ay Si Jesus Nan Kristo?

25 Nan tap-in di iJerusalem et kinwanida
en, "Ay baken kad si tona nan laydenda ay
pateyen? 26 Ilaenyo. Menkalkali siya is-
nan kad-an nan kaipoipogaw dapay maid
makasopyat ken siya. Ay getken ngen nan
aap-apo tako ay siya tet-ewa nan Kristo ay
inbaan Apo Dios? 27 Ngem waay baken
tay getken tako met am-in nan nagapowan
tona ngem no omali si Kristo et maiwed
mangtek kano is kagapowana."
28 Ngem issan men-isolsolowan Jesus is-
nan Templo et inbibiyadna ay mangwani,
"Kananyo kayman en mangtek kayo ya
getkenyo nan nagapowak. Ngem adiyo
getken adi tay bakenak is kanemnem ay
aped inmali nodi wada nan nangibaa ken
sak-en et siya nan tet-ewa ay nagapowak.
Adiyo getken siya ngem 29 getkek siya tay
siya nan nagapowak ya siya gedan nan
nangibaa ken sak-en."
30 Idi kinwanina di dat depapen koma
nan aap-apon di Judio siya ngem egay in-
palobos Apo Dios isonga egayda nakadpap
ken siya. 31 Ngem olay no kaneg todi et
adoado kayet nan mamati ken siya dadat
kanan, "Waay siya tet-ewa si Kristo. Tay no
baken siya, ay wada ngen teken ay omali
ay menpaila is am-amed kaskasdaaw mo
nan inikkan tona?"
32 Dinngen nan Fariseo nan kankanan
nan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus
isonga dat ibaan nan Fariseo ya nan aap-
apon di papadi nan gogowaldiyan di Tem-
plo ta enda depapen si Jesus.
33 Ngem dat kanan Jesus, "Makiteeak
ken dakayo is sin-awyan pay esakpay so-
magong isnan nangibaa ken sak-en. 34 Et
awnit kayo mang-an-anap ngem adi kayo
makadateng tay nan omayak et adi kayo
makaali."
35 Dat men-asikwani nan aap-apon di Ju-
dio en, "Ay into ngen nan awnitna omayan
tasiyay adi tako datngan? Ay omeyna ngen
isolowan nan baken Judio isnan il-ilida ay
inmayan nan ib-a tako ay Judio? 36 Ay ngan
ngen nan kayat ay kanan nan inbagana en
awnit tako an-anapen siya ngem adi tako
makadateng ya nan inbagana gedan en adi
tako makaey isnan omayana?" kinwanida.
37 Nan kaodiyan ay agew isnan Fiestan
di Bawbawi et siya nan kawedwedaan.
Issan deey ay agew tinmakdeg si Jesus
danat ibibiyad ay mangwani, "No sino nan
maewew dat omali ken sak-en ta ominom.
38 Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo
Dios id kasin en, 'Nan mamati ken sak-
en et mawada ken siya nan kaneg balaan
ay adi katkatdok ay mang-idya is biyag
ay eng-enggana.' " 39 Nan kayat ay kanan
nan inbagan Jesus et nan Ispirito Santo ay
nganngani ay dawaten nan mamati ken
siya ngem egay kayet naidya tay masapol
ay somagong si Jesus isnan kadayawana id
daya esapay maidya.
40 Nan tap-in nan nangdenge isnan naay
ay inbagan Jesus et kinwanida en, "Tet-
ewa obpay ay siya na nan mamadto ay
sinsin-ed tako." 41 Nan tap-ina et kananda
en, "Siya na si Kristo ay inbaan Apo Dios."
Ngem nan tap-ina et kananda en, "Baken
tay id Galilea nan nagapowana dapay
baken kano isdi is kagapowan di Kristo.
42 Tay kanan nan kalin Apo Dios ay naisolat
id kasin en magapo kano si Kristo isnan
ap-on David et maiyanak id Betlehem ay
ilin din si David." 43 Isonga nateketeken
nan pangwanin nan kaipoipogaw ken siya.
44 Nan tap-ina et kayatda ay depapen siya
ngem maiwed nakaitoled is mangikawe
ken siya.

Nan Aap-apon Di Judio Ya Nan Fariseo Et Adida Mamati

45 San gogowaldiyan di Templo et
sinmagongda isnan aap-apon di papadi
ya nan Fariseo dat sooten nan nangibaa
ken daida en, "Dayon egay inyali siya
no?" 46 Dat kanan san gogowaldiya,
"Kaskasdaaw od nan kankanana tay
maiwed makaikkan isnan ikkana ay men-
isolo." 47 Dat gilawen nan Fariseo daida ay
mangwani, "Ay olay dakayo et naallilaw
kayo gedan? 48 Ayke kad waday ap-apo
wenno Fariseo is mamati ken siya? 49 Nan
sanaday ninkanenengneng et adida od

getken nan linteg Moses isonga nayaw-awanda."
50 Dat menkali nan esa ken daida ay si Nikodemo. Siya din inmey nakikali ken Jesus. Kinwanina ken daida en, 51 "Kanan nan linteg tako en adi mabalin ay pabasolen tako nan ipogaw no adi tako somalyaen tasiyay getken tako nan inikkana."
52 Dadat kanan ken siya, "Dakan aped badbadangan siya? Ay kailiyam siya ay iGalilea? Basaem kod nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin et awnit getkem ay maiwed polos mamadto is magapo id Galilea." 53 Dadat somaa am-in.

8

Nan Babai Ay Makiseyseyep Isnan Bakena Asawa

1 Inmey si Jesus isnan bilig ay Olivo ay omapa 2 dat issan kawakgatana et nasapa ay sinmagong isnan Templo dat alibongbongan nan ipogaw siya isonga danat itokdo et isolowana daida. 3 Dat iyey nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo nan babai ay dinatnganda ay makiseyseyep isnan bakena asawa dadat patakdegen isnan sasagangenda am-in. 4 Dadat kanan ken Jesus, "Mistolo, dinatnganmi nan naay babai ay makiseyseyep isnan bakena asawa dapay wada nan asawana. 5 Isnan linteg tako et inbilin Moses en nan kaneg tona ay babai et masapol ay magayang ta matey. Ay ngan nan kanam?"
6 Kinwanida di tay kaytenda ay waday kanan Jesus is mangidalomanda ken siya. Ngem dat aped menyodong si Jesus et isolatna nan gomotna isnan lota. 7 Ngem kasasanootda od isonga dat tomakdeg si Jesus et kanana ken daida, "Nan maiwed ngalod basolna ken dakayo et siya nan omon-ona ay manggayang ken siya." 8 Dat kasin menyodong et mensolat.
9 Issan nangdengnganda isnan kinwanina dadat masonson ay komaan ngem nan kaam-amaan nan inmon-ona ay kinmaan. Et kedeng si Jesus ya san babai ay tinmatakdeg is nataynan isdi. 10 Tinmakdeg si Jesus danat kanan issan babai, "Ay into da todi? Ay maid nataynan is manggayang ken sik-a?" 11 "Maiwed, Apo," kinwanin san babai. Dat kanan Jesus, "Olay sak-en et adiyak dosaen sik-a. Somaaka et ngem adika kasin menbasbasol."

Si Jesus Nan Silaw Nan Ipogaw Isnan Batawa

12 Kasin ninkali si Jesus isnan kaipoipogaw danat kanan, "Sak-en nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw isnan batawa. Nan mamati ken sak-en dat mang-onod et matanggewan siya ta makaan nan menbolinget isnan nemnemna tasiyay maagtan is biyag ay maid patenggana."
13 Dat kanan nan Fariseo ken siya, "Kaneg baken kapapati nan ibagbagam tay sik-a met laeng nan mangpanpaneknek isnan awakmo."
14 Dat kanan Jesus, "Olay no sak-en nan mangpanpaneknek isnan awakko et tet-ewa nan kankanak. Tay gegetkek nan maipanggep ken sak-en dakpay getken nan nagapowak ya nan somagongak ngem dakayo et adiyo getken. 15 Aped kayo menpabpabasol gapo isnan maiila ay iilanyo. Sak-en et adiyak menpabpabasol 16 ngem no pabasolek dakayo et tet-ewa nan ikkak ay mangipabasol tay bakenak kedeng nodi dowa kami ken Ama ay nangibaa ken sak-en. 17 Tay tet-ewa nan kanan nan lintegyo en no menpaliso nan kanan nan doway tistigo et mapati nan kananda. 18 Et dowa kami ken Ama ay nangibaa ken sak-en ay mangpaneknek isnan awakko." 19 Dadat sooten, "Ay into obpay di kad-an di amam is kankanam?" Dat kanan Jesus, "Adi kayo mangmangtek ya adiyo gedan getgetken si Ama. No mangmangtek kayo koma, get-getkenyo koma abes si Amak." 20 Inbagan Jesus am-in dana issan men-isolsolowana isnan mentetean nan maipaypay-an di siping isnan Templo. Ngem maid nangdepap ken siya tay egay pay inpalobos Apo Dios.

Adida Makaey Isnan Omayan Jesus

21 Intoloy kasin Jesus ay mangwani en, "No komaanak et awnit kayo mang-ananap ngem adi kayo makadateng tay awnit kayo matey dapay egay kapakawan nan basbasolyo isonga adi kayo makaey isnan omayak."

22 Isonga nin-asikwani nan Judio, “Ay-
tay ngen danan kanan en adi tako maka-
dateng ken siya? Ay awnitna pateyen ngen
nan awakna?”
23 Dat kanan Jesus, “Ibatawa kayo od et
maipanggep isnan batawa nan getkenyo et
kedeng. Ngem sak-en et idayaak isonga
nan maipanggep abes isnan daya nan
ibagbagak. 24 Isonga inbagak en awnit
matey kayo dapay egay kapakawan nan
basbasolyo et maisisisisiyan kayo ken Apo
Dios no adi kayo mamati ay sak-en nan
inbaana.” 25 Dadat sooten, “Ay sinoka ob-
pay?” Dat kanan Jesus, “Kanayon ngalod
ay ibagak ken dakayo enggana isdin damo
ay nin-isolsolowak. 26 No maipanggep
ken dakayo et adoado nan mabalin ay
kanak ay mangipabasol ken dakayo ngem
adiyak ikkan nodi nan ibagbagak isnan
ipogaw isnan batawa et nan tet-ewa ay
dengdengngek ay kankanan nan nangibaa
ken sak-en.”
27 Ngem daida egayda naawatan ay
si Apo Dios ay Amana nan kinwanina
28 isonga dat kanan Jesus ken daida,
“No ipangatoyo sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw isnan kros et siya nan
mangtekanyo ay sak-en nan inbaan Apo
Dios ya maiwed teken is ikkak nodi nan
it-itdon Ama ken sak-en. 29 Nan nangibaa
ken sak-en et kanayon ay wada ken sak-en
ay mangbadbadang tay adina taytaynan
sak-en ay maeesa tay nan laydena et
kedeng nan ik-ikkak.”

Nan An-ak Abraham

30 Adoado ay Judio nan namati ken
Jesus gapo isnan kinwanina 31 isonga
danat kanan ken daida, “No patpatiyenyo
nan isolsolok et dakayo nan tet-ewa ay
papasolotko. 32 Daket ipagtek nan tet-
ewa ay maipanggep ken sak-en tasiyay
mawayaan kayo.”
33 Dadat kanan, “Ap-on din si Abraham
dakami et enggana id kasin maiwed kabaa
ken dakami. Damen aped kanan en awnit
kami mawayaan?”
34 Dat kanan Jesus, “Ibagak nan tet-ewa
ken dakayo, am-in ay bomasol et baan di
basol. 35 Nan baa et mabalin ay maipakaan
isnan baey nan kabaa ken siya ngem nan
anak et adi mabalin ay aped maipakaan
isnan baey nan amana tay wada nan
kalebbengana. 36 Ngem no sak-en ay Anak
Apo Dios nan mangwaya ken dakayo isnan
basol et mawayaan kayo tet-ewa. 37 Getkek
ay ap-on din si Abraham dakayo ngem lay-
denyo pay laeng ay mangpatey tay adiyo
patiyen nan isolsolok. 38 Isolsolok nan
inpailan Amak ken sak-en ngem dakayo et
nan ik-ikkanyo et nan ibagbagan amayo.”
39 Dadat kanan, “Dapay si Abraham din
amami.” Dat kanan Jesus, “No tet-ewa ay
an-ak Abraham dakayo et ikkanyo koma
nan kaneg nan inik-ikkana. 40 Ngem
dakayon aped layden ay mangpatey da-
pay sak-en nan mangibagbaga ken dakayo
isnan tet-ewa ay dinngek ken Apo Dios?
Maiwed kaneg tosa is inik-ikkan din si
Abraham nodi 41 nan ogaliyo et kaneg nan
ogalin amayo.” Dadat kanan, “Baken kami
nailistog tay es-esa nan Amami ay si Apo
Dios et kedeng.” 42 Dat kanan Jesus, “No tet-
ewa ay amayo si Apo Dios et manglaylayad
kayo koma tay naayak ay nagapo ken siya.
Egayak aped inmali nodi inbaana sak-en.
43 Ngem aytay dayon adi maawatan nan
kankanak? Owen, gapo tay totowengenyo
nan ibagbagak. 44 Dakayo nan an-ak Sa-
tanas ay amayo isonga laydenyo ay mang-
tongtongpal isnan laydena. Enggana isdin
damo et ninpatpatey siya. Maiwed tet-
ewa is kankanana tay siya di nan sigod
ay ogalina ay menlaslastog. Isonga siya
nan kagapowan nan am-in ay kinalastog.
45 Siya na nan gapo ay adi kayo mangpati
olay no ibagak nan tet-ewa. 46 Ay wada ken
dakayo di mangpaneknek en binmasolak?
Maid tay maiwed basolko. Isonga no iba-
gak nan tet-ewa, dakayon pay adi mang-
pati? 47 Nan an-ak Apo Dios et idngeda
nan ibagbagana. Ngem nan gapo ay adiyo
idnge siya et tay bakena an-ak dakayo.”

Nan Pangwanin Jesus Isnan Awakna

48 Dat kanan nan deeyday Judio ken Je-
sus, “Tet-ewa nan kananmi en iSamariaka
tay ap-aposem dakami ay Judio. Waay
obpay naan-anitowanka.”
49 Ngem dat kanan Jesus, “Egayak kaan-
anitowan. Patpatgek si Amak ngem

aped ngawi nan kankananyo ken sak-en. 50 Adiyak oman-anap is mangday-dayaw ken sak-en ngem si Apo Dios ay mangbanbantay ken sak-en et siya nan mangpaneknek ay gawisak. 51 Ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo ay nan mangtongpal isnan ibagbagak et adi katkatey."

52 Dat kanan nan Judio, "Id wani getkenmi ay tet-ewa ay naan-anitowanka. Tay din si Abraham ya din mamadto et nateyda id sang-adom dakapay aped kanan en adi katkatey di mangtongpal isnan kalim? 53 Natey din napateg ay alapo tako ay si Abraham ya din mamadto. Ay kanam en nangatngatoka no daida? Ay sinoka et en?"

54 Dat kanan Jesus, "No idaydayawko nan awakko et maiwed silbina. Nan mangidayaw ken sak-en et si Amak ay apedyo kankanan en Diosyo. 55 Ngem adiyo getken siya. Sak-en pay et getkek tay no kanak en adiyak getken et kampotanak ay kanegyo. Ngem tet-ewa ay getkek siya isonga tongtongpalek nan kankanana. 56 Men-gasing din si Abraham ay alapoyo tay kanana en awnit mang-ila isnan oma-liyak et id wani men-galalasing tay nang-ila." 57 Dat kanan nan Judio, "Maiwed pay limampoo is tew-enmo damet aped kanan en inilam si Abraham?" 58 Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nawadaak esapay naiyanak si Abraham."

59 Dadat menpidit is bato ay igayangda koma ken siya ngem dat itabonan Jesus daida et komaan isnan Templo.

9

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Naiyanak Ay Kowap

1 Issan mendad-aanan Jesus et inilana nan esay lalaki ay naiyanak ay kowap. 2 Dat sooten nan papasolotna ken siya, "Apo, ay sino nan kabasol isnan naiyanakana ay kowap? Ay siya ngen wenno nan makin-anak?"

3 Ngem dat kanan Jesus, "Nan nakowa-pana et baken gapo isnan basbasolna wenno nan makin-anak. Nakowap siya tasiyay maipaila nan panakabalin Apo Dios isnan mangpagawisana ken siya. 4 Masapol ay ikkan tako nan ipaik-ikkan nan nangibaa ken sak-en tay daan ay kag-aw et wada pay laeng nan waya tako. Tay no matey tako et maiwed mabalin is ikkan tako ay kaneg nan labi ay adi tako men-obla. 5 Et isnan kawad-ak isnan batawa et sak-en nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw."

6 Kinwanina di dat mentobba isnan lota danat pekken et ipoklatna isnan matan san kowap 7 danapay kanan, "Enka mendaop isnan pag-emsan id Siloe." (Nan kayat ay kanan nan Siloe et naibaa.) Isonga dat omey mendaop san lalaki dat makaila et ay somaa.

8 Ilaen pay nan sag-ogongna ya nan nang-il-ila ken siya isdin menlimlimosana dadat kanan, "Ay baken si tona din tomoto-totokdo isna ay menlimlimos?" 9 Nan tap-ina et kananda en, "Owen, siya si tosa," ngem nan tap-ina et kananda en, "Baken. Ngem kanekanegna et kedeng."

Isonga dat kanan san lalaki, "Owen, tet-ewa ay sak-en din menlimlimos." 10 Dadat sooten, "Dakan aped makaila? Ay into nan inkakkam ay ginmawis?" 11 Danat kanan, "Nan kangadan is Jesus et inlaokna nan tobbana isnan lota danat ipoklat is-nan matak danat kanan en omeyak men-daop id Siloe isonga daket omey et is-san nakadaopak daket tet-ewa makaila." 12 "Into pay nan kad-ana?" sinootda. Danat kanan, "Adiyak getken."

Nan Ninsootan Nan Fariseo Isnan Kowap

13-15 Dadat eyey san ginmawis ay kowap isnan deeyday Fariseo. Dat sooten nan Fariseo nan inkakkan nan matana ay ginmawis. Danat kanan, "Pinoklatana nan matak is lota daket mendaop daket makaila."

San agew ay nangsapowan Jesus isnan lota danat iyagas isnan matan san kowap et Sabado ay obayan di Judio 16 isonga kinwanin nan tap-in di Fariseo en, "Nan nang-ikkan isna adi et egay kagapo ken Apo Dios tay adina tongpalen nan linteg di obaya." Ngem nan tap-ina et kananda baw en, "Ayke makaikkan di managbasol is kaskasdaaw ay kaneg nan naayda?" Da-dat mensinopyat am-in.

17 Isonga dat kanan kasin nan Fariseo
issan lalaki, “Kanam en inpagawisna nan
matam. Et ngan ngalod nan pangwanim
ken siya?” “Siya et mamadton Apo Dios,”
kinwanina.
18 Ngem san deeyday aap-apon di Ju-
dio et adida patiyen ay kowap siya dat
makaila isonga dadat paayagan da amana
19 et sootenda, “Ay si todi san anakyo?
Ay tet-ewa ay kowap isdin naiyanakana?
Dan aped makaila id wani no?” 20 Dat
kanan da amana, “Owen, anakmi di et tet-
ewa ay kowap isdin binmalaana. 21 Ngem
maipanggep isnan makailaana id wani et
adimi getken no ngan nan inikkana ya
no sino nan nangpagawis isnan matana.
Sootenyo baw ken siya tay naetngan met
siya et getkena nan kankanana.” 22 Siya di
nan kinwanida tay omegyatda isnan aap-
apon di Judio tay kananda en no sinoy
mangwani en si Jesus nan Kristo ay inbaan
Apo Dios et adida ipalobos ay maitapida
isnan sinagoga. 23 Isonga siya na nan gapo
ay kinwanin da amana en sootenda ken
siya.
24 Dat kasin paayagan san Fariseo san
lalaki et kananda en, “Isapatam ngalod
ken Apo Dios en inbagam nan tet-ewa
tay getkenmi ay managbasol nan nangpa-
gawis ken sik-a.” 25 Dat kanan san lalaki,
“Adiyak getken no managbasol siya. Basta
nan getkek et kowapak daket makaila.”
26 Dadat sooten, “Ngem ngan nan inkana
ay nangipagawis isnan matam?” 27 Danat
kanan, “Inbagak et ngalod ken dakayo
ngem adiyo patiyen. Dayon layden ay
dengngen kasin? Ay laydenyo abes ay
menbalin ay pasolotna?”
28 Iniyawda siya ay mangwani en, “Sik-
a adi nan pasolotna tay papasolot Moses
dakami. 29 Getkenmi ay makikalkali si
Apo Dios ken Moses ngem nan ipogaw
ay deey et adimi pay getken no intoy
nagapowana.” 30 Dat kanan san lalaki,
“Katakatataa obpay sa. Adiyo obpay
getken nan nagapowana danapay inpa-
gawis nan matak. 31 Getken tako met ay
adi id-idngen Apo Dios nan kankanan di
managbasol ngem idngena nan mangday-
dayaw ken siya ya nan mang-ikkan isnan
laydena. 32 Enggana isdin naboliwan
nan batawa et maiwed nadnadnge is
nangipagawgawis is naiyanak ay kowap.
33 No egay kagapo ken Apo Dios et adi koma
makaikkan isna.”
34 Dadat kanan, “Naiyanakka ay manag-
basol dakapay aped isolsolowan dakami?”
Dadat pakaanen siya.

Kaneg Kowap Nan Adi Mamati

35 Issan nangdengan Jesus ay in-
pakaanda san lalaki danat anapen siya
et kanana, “Ay mamatika isnan Iyon-
an Am-in di Ipogaw?” 36 Dat kanan san
lalaki, “Apo, ibagam od no sino siya tasiyay
mamatiyak ken siya.” 37 Dat kanan Jesus,
“Siya nan iilaem ay makikalkali ken sik-
a.” 38 “Mamatiyak et ken sik-a, Apo,”
kinwanin san lalaki dat menpalintomeng
ay mangdayaw ken Jesus. 39 Dat kanan
Jesus, “Inmaliyak isnan batawa tasiyay
mailasinan nan mamati ya adi mamati
ken Apo Dios. Nan adi mamati ken Apo
Dios et kanegda kowap ngem awnitak
pagawisen daida no mamatida. Ngem nan
aped mangmangwani en makailada tay
getkenda kano si Apo Dios et daida nan
kowap.”
40 Nan tap-in di Fariseo ay wada isdi et
dinngeda san kinwanina dadat sooten, “Ay
kanam en kowap kami abes?” 41 Dat kanan
Jesus, “No getkenyo koma ay kowap kayo
et pagawisen Apo Dios dakayo tasiyay
mangpatiyanyo ken siya ta adina paba-
solen dakayo. Ngem gapo tay apedyo
kankanan en getkenyo si Apo Dios isonga
siya nan mangipabasolana ken dakayo.”

10

Si Jesus Nan Kagawisan Ay Menbanban-tay

1 Dat menpangngalig si Jesus ay mang-
wani en, “Ibagak nan tet-ewa ken dakayo,
nan ipogaw ay mangsakyat isnan baked
kakalnilo ay baken nan segpana is segpena
et mangakew. 2 Tay nan mang-ay-ayowan
isnan kakalnilo et kedeng nan segpan
is segsegpena 3 tay wada nan mangban-
bantay isnan segpan ay mangtokab isnan

eneb no songgep nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo. No ayagana nan ngadngadan nan kalnilona et gegetkenda nan kalina danat ipabala daida. 4 No inpabalana daida dat mang-on-ona et onoden nan kakalnilona siya tay imamatonanda nan kalina. 5 Adida aped omon-onod isnan teken ay ipogaw nodi itagtaganda tay adida getken nan kalina."

6 Sinodok Jesus di ken daida ngem egayda naawatan nan kayat ay kanan nan ibagbagana ken daida 7 isonga dat kasin kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en nan kanega segpan di pokokan di kalnilo. 8 Ngem am-in ay inmal-ali esakpay omali et kanegda mangakew tay baken tet-ewa nan insolsoloda. Ngem nan mamati ken sak-en et egayda id-idnge daida 9 tay sak-en nan segpan et am-in ay omali ken sak-en et awnitak isalakan daida et kanegda nan kalnilok ay songsonggep ya bomalbala ay mangmangan is gawis ay menkatagoda. 10 Nan mangakew et aped omali ta menakew, menpalti ya mendadael et kedeng ngem inmaliyak tasiyay agtak nan ipogaw is gawis ay biyag et siya na nan biyag ay maid kolangna ken Apo Dios."

11 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Saken nan kagawisan ay mangbanbantay isnan kakalnilo. Nan gawis ay menbanbantay et olay matey gapo is ayyewna isnan kalnilona. 12 Ngem nan malaglagbowan ay menbanbantay et taynana nan kalnilo no waday ilaena is dakkel ay atap ay aso ay omala is isdana isnan banbantayana tay bakena kowa daida. Isonga isdan san atap ay aso nan tap-ina danapay patagtagen nan tap-ina ta mabokada. 13 Siya nan gapo ay lomayaw nan menbanbantay tay aped malaglagbowan et kedeng isonga adina paayen nan kalnilo.

14-15 Ngem sak-en nan kagawisan ay menbanbantay tay nan ikkanmi ken Ama ay men-gin-ginetek et siya nan kaneg nan kalnilok tay getkek daida ya mangtekda abes. Et olay mateyak basta matago nan kalnilok. 16 Wada pay nan tapin di kalnilok ay egay naitatapi isnan naayda ay naipopokok et masapol ay iyalik daida isna ta idngeda abes nan kalik tasiyay maaam-inda ya ta maeesa nan mangbanbantay ken daida. 17 Laylayden Ama sak-en tay ikkak nan laydena ay olay siya nan kateyak tapno matagowak kasin. 18 Maiwed makapatey ken sak-en no adiyak ipalobos tay sak-en et kedeng nan kalebbeng isnan kateyak ya sak-en gedan nan kalebbeng isnan matagowak kasin. Siya na nan inbilin Ama ay ikkak," kinwanin Jesus.

19 Nan deeyday Judio et ninsisinopyatda kasin gapo isnan kinwanin Jesus. 20 Adoado nan mangmangwani en, "Matawtawaw siya tay naananitowan. Dayon aped dengdengngen nan kankanana?"

21 Ngem nan tap-ina et kankananda en, "Nan naan-anitowan et adi makakali is kaneg tona. Ayke kad makaipagawis di anito is kowap?"

Adi Mamati Nan Judio Ken Jesus

22 Isnan pinagtedek et siya nan Fiestan di Daton id Jerusalem. 23 Wada si Jesus issan fiesta et mendad-aan isnan makwani en Bangsal Solomon isnan Templo 24 dat likoben nan Judio siya et kananda, "Tongona pay nan mangibagaam isnan tet-ewa ken dakami? Ibagam kad no sik-a nan Kristo ay inbaan Apo Dios."

25 Dat kanan Jesus, "Inbagak et ken dakayo ngem adi kayo mangpati. Nan ik-ikkak gapo isnan panakabalin Ama et siya dana nan mangipagpagtek ken sak-en 26 ngem adi kayo mamati tay bakenko kalnilo dakayo. 27 Tay nan kalnilok et idngeda nan kalik ya getkek gedan daida isonga mang-on-onodda. 28 Agtak daida is biyag ken Apo Dios ay eng-enggana et adida maisis-iyan ken siya ya maiwed makagowad ken daida ken sak-en. 29 Si Ama nan nangyali ken daida ken sak-en et siya nan kangatowan isnan am-in isonga maiwed makagowad isnan banbantayana. 30 Dakami ken Ama et es-esa kami."

31 Dat kasin menpidit nan Judio is bato ta igayangda koma ken siya 32 isonga dat kanan Jesus, "Ngan nan gapo ay manggayang kayo? Adoado nan gawis ay inpaililak ken dakayo ay inpaik-ikkan Ama et

into isnan naayda nan gapo ay mang-gayanganyo?"
33 Dat kanan nan Judio, "Adimi gayangen
sik-a gapo isnan gawis ay inik-ikkam nodi
nan mangiyiisowam isnan awakmo ken
Apo Dios dakapay aped ipogaw et kedeng."
34 Dat kanan Jesus, "Ngem naisosolat
isnan liblo isnan kalin Apo Dios ay
mangwani en, 'Kaneg kayo dios gedan.'
35 Isonga kinwanina en dios din aap-apoyo
ay nangisolsolowana isnan linteg id sang-
adom et adi mabalin ay sokatan tako din
kinwanin Apo Dios. 36 Sak-en nan pinilin
Ama ay inbaana isnan batawa isonga
dayon aped kanan en ap-aposek si Apo
Dios gapo isnan nangwaniyak en sak-en
nan Anakna? 37 No baken nan ipaik-ikkan
Ama is ik-ikkak et adiyo koma patpatiyen
sak-en. 38 Ngem no nan ipaikkan Ama
nan ik-ikkak et olay no adiyo patiyen nan
kankanak et patiyenyo koma nan gawis ay
inik-ikkak tasiyay getkenyo ay tet-ewa ay
wada si Ama ken sak-en ya wadaak abes
ken siya."
39 Kananda kasin en depapenda siya
ngem danat men-ikolipet ay komaan.
40 Dat kasin somagong si Jesus isnan
demang di ginawang ay Jordan ay ninbon-
bonyagan Juan et mentee isdi. 41 Adoado
nan ipogaw ay inmey ken siya dadat men-
asikwani, "Maiwed kaskasdaaw is inik-
ikkan Juan ngem tet-ewa nan am-in ay
inbagbagana maipanggep ken Jesus." 42 Et
adoado nan namati ken siya isdi.

11

Nan Nateyan Lazaro

1-2 Wada id Betania ay ili id Judea nan
tolo ay sin-ag-i ay kangadan is Maria,
Marta, ya Lazaro. Si Maria ay naay et siya
nan nangibokbok isnan menbango ay lana
isnan sikin Apo Jesus danapay iponas nan
bookna.* Ninsakit si Lazaro 3 dat omibaa
da Maria ken Marta is omey mangibaga
ken Jesus en, "Apo, nan gayyemmo ay lay-
laydem et mensaksakit."
4 Issan nangdengan Jesus isna danat
kanan, "Nan sakit Lazaro et adina ikatey
nodi ta maipaila nan panakabalinko ta ma-
daydayaw si Apo Dios ya sak-en abes ay
Anakna."
5 Si Jesus et laylaydena san tolo ay sin-agi
6 ngem issan nangdengngana ay mensak-
sakit si Lazaro dat mentee kayet issan kad-
ana is doway agew 7 danat kanan isnan
papasolotna, "Somagong tako id Judea."
8 Dadat kanan, "Apo, egay nabayag din
manggayangan koma nan Judio ken sik-a
dakat aped kasin somagong isdi?" 9 Ngem
dat kanan Jesus, "Olay, tay simpoo ya
dowa ay olas nan sin-agew isonga wada
pay nan waya tako ay mang-ikkan isnan
ikkan tako. Kanegna nan mendad-aanan
nan ipogaw isnan kag-aw et adi maisagaw
tay menpat-a 10 ngem no mendad-aan is-
nan labi et maisagaw tay menbolinget."
11 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Nan
gayyem tako ay si Lazaro et naseyep ngem
omeyak ay manggido." 12 Dat kanan nan
papasolotna, "Apo, gawis no naseyep tay
awnit gomawis." 13 Kananda en waay
tet-ewa ay naseseyep si Lazaro ngem nan
kayat Jesus ay kanan et natey et 14 isonga
danat kanan, "Natey si Lazaro 15 ngem
men-gasingak tay maiwedak isnan kad-
ana isnan nateyana tasiyay pomigsa nan
pammatiyo no ilaenyo nan ikkak. Entako
bawet ilaen siya."
16 Si Tomas ay makwani en Ipi et kinwan-
ina isnan iib-ana ay pasolot en, "Makkey
tako ken Jesus id Judea ta olay no maitapi
tako ken siya ay matey."

Si Jesus Nan Mangtago Isnan Natey Ya Nan Mang-idya Is Biyag

17 Issan inomdanan da Jesus id Beta-
nia et dinatnganda ay epdas naikaob si
Lazaro is epat ay agew. 18 Toloy kilometro
nan kaad-addawina id Jerusalem 19 isonga
adoado nan Judio ay inmey nangliwli-
waliw ken da Marta ken Maria gapo isnan
nateyan nan besatda. 20 Issan nangdengan
Marta ay omal-ali si Jesus danat omey sab-
aten siya ngem si Maria et nataynan isnan
baeyda.
21 Dat kanan Marta ken Jesus, "Apo, no
wadaka isna et egay koma katey nan be-
satko. 22 Ngem getkek ay olay id wani

* **11:1-2** Ilaem isnan 12:3.

et idyan Apo Dios ken sik-a nan dawatem ken siya." 23 Dat kanan Jesus, "Awnit matago san besatmo." 24 Dat kanan Marta, "Owen tay getkek ay awnit matago siya isnan katagowan kasin di am-in ay natey isnan kaodiyan ay agew." 25 Dat kanan Jesus, "Sak-en nan mangtago isnan natey tay sak-en nan mang-idya is biyag. Am-in ay mamati ken sak-en olay no matey et awnit matago kasin 26 et daida ay matatago gapo isnan pammatida ken sak-en et adida kaisis-iyan ken Apo Dios. Ay patiyem na?" 27 Danat kanan, "Owen, Apo. Mamatiyak ay sik-a nan sinsin-edmi ay omali isnan batawa ay si Kristo ay Anak Apo Dios."

28 Kinwanin Marta di dat somaa et wag-eyena si Maria ta iyagasaasna ay mangwani, "Inmali nan Apo tako et paay-ayagana sik-a." 29 Issan nangdengan Maria isna danat ikakamo et ena sab-aten si Jesus. 30-31 San deeyda ay Judio ay wada isnan baey da Maria ay mangliwliwaliw ken siya et inonodda siya tay kananda en waay omey isnan naikaoban nan besatna ay men-aga. Ngem baken obpay is inmayana nodi issan kad-an Jesus tay egay kayet inomdan issan ili tay daan issan nangsab-atan Marta ken siya.

32 Inomdan pay si Maria issan kad-an Jesus dat menlokbob isnan sasagangena danapay kanan, "Apo, no wadaka isna et egay koma katey nan besatko."

33 Inilan Jesus ay men-ag-aga siya ya nan Judio ay nakkey ken siya dat dadama nan seg-angna 34 danat sooten, "Ay into nan nangikaobanyo ken siya?" Dadat kanan, "Apo, aka ta entako ilaen." 35 Dat men-aga abes si Jesus 36 isonga dat kanan nan Judio, "Ilaenyo kod et dadama nan layadna ken Lazaro." 37 Ngem nan tap-ina et kinwanida, "Inpagawisna met san kowap. Ay maid ngen mabalin is inkana tasiyay egay katey koma si Lazaro?"

Nan Natagowan Kasin Lazaro

38 Inmam-amed nan seg-ang Jesus issan sinmag-enana isnan liyang ay naipay-an san natey ay naeemban is bato. 39 Danat ibilin en, "Kaanenyo nan bato." Ngem dat kanan Marta ay besat san natey, "Apo, adi tay menpeleleteg tay maikap-at ay agew id wani isnan naikaobana." 40 Dat kanan Jesus ken siya, "Ay kinalingkingam nan inbagak en no mamatika et ilaem nan panakabalin Apo Dios?"

41 Dadat kaanen san bato dat mentangad si Jesus danapay kanan, "Ama, meniyamanak tay id-idngem sak-en. 42 Getkek ay id-idngem sak-en ngem kanak na tasiyay nan mangdedenge ay naayda et mamatida ay sik-a nan nangibaa ken sak-en." 43 Kinwanina na danat ibibiyad ay mangwani en, "Lazaro, bomalaka." 44 Dat bomala ay nabebedbedan nan ledengna ya sikina ya nakokomonan nan angasna is galot. Dat kanan Jesus, "Kaanenyo nan naibebedbed ken siya tasiyay makadaan ay gawis."

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2

45 Adoado issan deeyday Judio ay inmey nangliwaliw ken da Maria et namatida ken Jesus issan nang-ilaanda isnan kaskasdaaw ay inikkana. 46 Ngem nan tap-ina et sinmagongda isnan Fariseo ta ibagada san inikkan Jesus. 47 Isonga nan Fariseo ya nan menkangangato ay papadi et inpadagopda nan aap-apon di Judio dadat kanan, "Ay ngan nan ikkan tako ken Jesus tay adoado nan kaskasdaaw ay ik-ikkana? 48 No adi tako pasaldengen nan ik-ikkana et mamati nan am-in ay ipogaw ken siya daet siya nan men-apoda et awnit omali nan menlelebbeng ay iRoma et bakasenda nan Templo ya nan il-ili tako."

49 Ngem si Caifas ay kangatowan ay padi issan deey ay tew-en et kinwanina, "Maiwed polos getkenyo. 50 Ay adiyo getken en gawgawis no matey nan esa tapno matago nan kaipoipogaw isnan il-ili tako?" 51 Aped kinwanin Caifas di ay baken nan nemnemna is nagapowana ngem tay siya nan kangatowan ay padi isonga siya nan nangipanemneman Apo Dios en nganngani ay matey si Jesus ta kaanena nan basol di am-in ay Judio 52 ngem bakenda kedeng ay Judio nodi nan am-in ay an-ak Apo Dios ay mamati ken siya ay naiwakat isnan batawa tasiyay maeesada.

53 Enggana issan deey ay agew et
ninemnemnem nan aap-apon di Judio
nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus
54 isonga egay ninpail-ila si Jesus ya nan
papasolotna id Judea nodi inmeyda nintee
isnan ili ay Efraim ay sag-en di bilig.
55 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan
di Anghel isonga adoado nan ipogaw ay
nintikid id Jerusalem tasiyay ikkanda nan
lintegda ay masapol ay men-emesda ta
makaan nan dakes esapay omdan nan fi-
esta. 56 Anaanapenda si Jesus et issan
nadagopanda isnan Templo dadat men-
asikwani, “Ay ngan nan kananyo? Ay
omali ngata siya isnan fiesta?” 57 Ngem
nan menkangangato ay papadi ya nan
Fariseo et inbilinda en no waday mangtek
isnan kad-an Jesus danat ibaga ken daida
ta depapenda.

12

Nan Nanglanaan Maria Ken Jesus
Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9

1 Enem pay ay agew esapay menlogi
nan fiesta dat omey si Jesus id Betania ay
ilin Lazaro ay tinagona. 2 Nakikan da Je-
sus isnan insagsaganada ay makan et bin-
madang si Marta ay mangpakan ken daida
dapay makioobong si Lazaro ken Jesus.
3 Dat alaen Maria nan esay palanggo ay
nangina ay menbango ay lana ay makwani
en naldo et ibokbokna isnan sikin Jesus
danat ponasan isnan bookna daet napno
nan baey isnan bangon nan lana.
4 Ngem nan esay pasolot Jesus ay si Judas
Iscariote ay awnit mangisipsip ken siya et
kinwanina en, 5 “Dan egay kitdi nailako
nan lana ay naay is tolong gasot ta maidya
isnan kodokdo?” 6 Kinwanina di ngem
baken gapo tay isakitna nan kodokdo nodi
tay siya nan manggegeen isnan sipingda et
apedna gasgastowen no laydena tay siya di
nan ogalina.
7 Ngem dat kanan Jesus, “Bay-am si
Maria. Tay nan inikkana ken sak-en et
insaganana nan awakko isnan awnitak
maikaoban. 8 Olay ket wawawawada nan
kodokdo ay mabalin ay badanganyo ngem
sak-en et adiyak makitetee ken dakayo ay
eng-enggana.”
9 Dinngen nan adoado ay Judio ay wada
si Jesus id Betania dadat omey isdi. In-
meyda ngem baken si Jesus et kedeng nan
gapona nodi ta ilaenda si Lazaro ay tinag-
ona. 10 Isonga dat mentotolag nan deeyday
menkangangato ay papadi ta pateyenda
gedan si Lazaro 11 tay isnan natagowana
et adoado nan Judio ay naisiyan isnan aap-
apoda ta mamatida ken Jesus.

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40

12 Issan kawakgatana nan kaipoipogaw
ay inmey makifiesta et dinngeda ay domat-
dateng si Jesus id Jerusalem 13 isonga dadat
omala is lamos ay iyap-apda isnan daanen
Jesus isnan enda mangsab-atan ken siya
dadapay ibogbogaw ay mangmangwani
en, “Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali
tako. Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios
ay omali mentolay ken datako ay Judio.”
14 Si Jesus et mensasakay isnan anak di
kabayo. Et siya nan katongpalan nan kalin
Apo Dios ay naisolat id kasin ay naay,
15 “Dakayo ay iJerusalem, adi kayo omeg-
egyat tay naay omal-ali nan Aliyo ay
mensasakay isnan anak di kabayo.”
16 Nan papasolotna et egayda naawatan
nan kayatna ay kanan ngem isnan sin-
magongan Jesus id daya et siya nan
nangnemnemanda isdin naisolat id kasin
maipanggep ken siya tay tinmet-ewa ay
naikkan ken siya.
17 Nan nang-ila isdin nang-ayagan Je-
sus ken Lazaro isnan liyang ay nang-
tagowana ken siya et inpadamagda nan
inommat. 18 Siya di nan gapona ay adoado
nan nangsab-at ken Jesus tay dinngeda
nan inikkana ay kaskasdaaw. 19 Ngem
nan Fariseo et nin-asikwanida kayet en,
“Ilaenyo, maid maikkan tako tay omon-on-
onod ken siya nan am-in ay ipogaw isnan
batawa.”

Inpagtek Jesus Nan Nganngani Ay Kateyana

20 Wadada nan baken Judio ay nagapo
id Grecia ay inmey id Jerusalem ay mak-
ifiesta dadapay mendayaw ken Apo Dios.
21 Dadat omey ken Felipe et kananda en,

“Apo, laydenmi ay mang-ila ken Jesus.” (Si Felipe san iBetsaida id Galilea.)

22 Dat omey ibagan Felipe ken Andres ta omeyda ipagtek ken Jesus. 23 Dat kanan Jesus, “Nganngani nan kateyak ya nan kaipangatowak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. 24 Nan awnitak maikaoban et siya nan kaneg nan mais-ekan nan esay bowa tay no adi kais-ek et adi bomgas ngem no mais-ek et awnit bomgas is adoado. Kaneg nan awnitak mateyan et awnit adoado nan maisalakan. 25 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayyewana et awnit matey met laeng. Ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna isnan naay batawa gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana. 26 Nan manglayad ay menpabaa ken sak-en et masapol ay mang-on-onod tasiyay olay intoy kad-ak et wada siya abes isdi. Tay am-in ay menpabaa ken sak-en et awnit patpatgen Ama.”

27 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Id wani et mangangawngaw nan nemnemko. Ngan ngata nan kanak ken Ama? Ay kanak ngen en, ‘Ama, ilisim koma sak-en isnan naay ommat ken sak-en?’ Ngem adi tay siya na nan gapo ay inmaliyak.” 28 Danat kanan ken Apo Dios en, “O Ama, ipailam nan kadayawan nan ngadanmo.”

Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, “Inpailak nan kadayawak isnan inik-ikkam et awnitak ipaila kasin.”

29 San tinmatakdeg isdi et dinngeda san kali ngem kananda en waay ninkido. Nan tap-ina et kinwanida en nakitoya nan esay anghel ken siya. 30 Ngem dat kanan Jesus, “San kali ay dinngeyo et bakenak is maipadngeana nodi ken dakayo. 31 Id wani et nan menlogiyan nan kabanagan nan ipogaw isnan batawa ya id wani nan kaabakan Satanas ay ap-apon di adi mamati. 32 No maipangatowak et awisek am-in nan kaipoipogaw ta mamatida ken sak-en.” 33 Kinwanina na ta ipagtekna nan kateyana ay mailansa siya isnan kros.

34 Dadat kanan, “Damen kanan en masapol ay maipangato ta matey nan Iyon-an Am-in di Ipogaw dapay kanan nan linteg en nan Kristo et matatago ay eng-enggana? Ay sino obpay nan Iyon-an Am-in di Ipogaw? Ay baken siya nan Kristo?”

35 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan silaw et sin-awyan pay et kedeng nan menteak ken dakayo. Isonga omali kayo isnan silaw tay kakad-ana pay ken dakayo ta adi kayo kalabiyan. Tay nan mendad-aan isnan menbolinget et adina getken nan omay-ayana. 36 Iso ngalod nga mamati kayo ken sak-en ay silaw isnan kakad-ak ken dakayo tapno matatanggewan nan nemnemyo.”

Nan Egay Namatiyan Nan Judio

Kinwanin Jesus di dat komaan et itabonana daida. 37 Olay no inpailana nan adoado ay kaskasdaaw isnan kad-anda et egayda kayet namati ken siya 38 et siya nan katongpalan din insolat Isaias ay mamadton Apo Dios id sang-adom ay naay,

“Apo, maiwed namati isnan inbagbagami
ya maiwed gedan namati isnan
inpail-ilam ay panakabalinmo.”

39 Nan gapo ay egayda namati et insolat gedan din si Isaias en,

40 “Kaneg kinollaw Apo Dios nan dalon
mang-adi ay mamati ya inpak-
entegna nan toktokda tay adida
layden ay mangnemnem isnan tet-
ewa isonga bobolagenda dadapay
totowengen tay adida layden ay
omali ken sak-en ta pakawanek nan
basolda.”

41 Kinwanin Isaias na tay inilana nan kinadios Kristo id sang-adom danat ibaga nan maipanggep ken siya.

42 Ngem olay no kaneg todi et ado nan aap-apon di Judio ay namati ken Jesus ngem egayda inpapagtek tay omegyatda isnan Fariseo tay no getkenda et adida ipalobos ay maitapida isnan sinagogada 43 ya tay laylaydenda ay madaydayaw isnan ipogaw mo nan madayawanda ken Apo Dios.

44 Dat kasin menkali si Jesus et ibibiyadna ay mangwani en, “Nan mamati ken sak-en et bakenak kedeng is patiyenda nodi nan nangibaa gedan ken sak-en 45 tay nan nang-ila ken sak-en et inilana gedan nan nangibaa ken sak-en. 46 Inmaliyak ay silaw isnan batawa ta tanggewak nan

nemnem am-in nan mamati ken sak-en ta adida mentetee isnan menbolinget.
47 Nan mangdenge isnan kalik danat adi tongpalen et bakenak is mangipabasol ken siya tay egayak inmali isnan batawa ay mangipabasol isnan ipogaw nodi inmaliyak ay mangisalakan ken daida. 48 Ngem wada nan mangpabasol isnan mang-adi ken sak-en ya nan kankanak tay nan mangpabasol ken daida et siya nan tet-ewa ay kinkinwanik isonga awnit madosada isnan kaodiyan ay agew. 49 Tay bakenak is kanemnem isnan kinkinwanik nodi inbilin Ama ay nangibaa ken sak-en nan masapol ay kanak. 50 Tay getkek ay nan bilin Ama nan mang-idya is biyag ay maid patenggana isonga nan inbilin Ama nan ibagbagak."

13

Nan Nangdenasan Jesus Isnan Papasolotna

1 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et getken Jesus ay siya nan komaanana isnan batawa ay somagongana ken Amana. Et siya na nan timpo ay mangipailaana ay maid kolang di layadna isnan ipogawna isnan batawa tay enggana isdin damo et linaylayadna daida.
2 Idi mangmangan si Jesus ya nan papasolotna isnan labi dat ipanemnem Satanas ken Judas ay anak Simon Iscariote en id wani ay labi nan mangisipsipana ken Jesus. 3 Ngem si Jesus et getkena ay inidyan Amana nan am-in ay panakabalin ken siya ya getkena gedan ay si Apo Dios nan nagapowana ya nan somagongana. 4 Dat tomakdeg et kaanena nan nin-ooson ay badona dat men-ibalikes is towalya. 5 Danat pay-an nan palanggana is danom et denasana nan papasolotna danapay ponasan issan towalya ay inbalikesna.
6 Idi inomdan si Jesus ken Simon Pedro dat kanan Pedro, "Apo, ay sik-a nan mangdenas ken sak-en dapay apomi sik-a?" 7 Dat kanan Jesus, "Adim pay maawatan nan naay ay ik-ikkak ngem awnit to met laeng getkem." 8 Dat kanan Pedro, "Adiyak layden ay sik-a nan mangdenas ken sak-en." Dat kanan Jesus, "Ngem no adiyak denasan sik-a et adika et maibilang ay pasolotko." 9 "Apo, baken ngalod kedeng nan sikik is owasam nodi nan ledengko ya nan toktokko gedan," kinwanin Pedro.
10 Ngem dat kanan Jesus, "Nan epdas nin-emes et adi masapol ay men-emes kasin tay nadalos et nodi kedeng nan sikina is madenasan. Dakayo et nadalos kayo malaksig nan esa." 11 Getken Jesus nan awnit mangisipsip ken siya isonga siya nan gapo ay kinwanina en bakenda nadalos am-in.
12 Idi dinenasana daida dat menbado kasin et makitokdo ken daida. Danat sooten, "Ay maawatanyo san inikkak ken dakayo? 13 Kankananyo ken sak-en en Mistolo ya Apo et osto nan kananyo tay tet-ewa. 14 Iso ngalod nga no sak-en ay Apoyo ya Mistoloyo et ipababak nan awakko ta denasak dakayo et masapol abes ay mendinenas kayo ya adiyo pangangatowen nan awakyo. 15-16 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, maiwed baa is nangatngato mo nan apona ya maiwed naibaa is nangatngato mo nan nangibaa ken siya. Isonga sak-en ay apoyo et inpailak di ken dakayo tasiyay ikkanyo abes nan inikkak. 17 No getkenyo ya maawatanyo dana et nagasat kayo no tongpalenyo."

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Mangisipsip Ken Siya

Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc. 22:21-23

18 "Ngem baken kayo am-in is pangwaniyak en nadalos kayo tay getkek nan nemnemyo ay pinilik. Ngem masapol ay maikkan na ta matongpal din naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay naay, 'Nan esa ay nakikan ken sak-en et nangisipsip.' 19 Ibagak na ken dakayo esapay ommat tasiyay no matongpal et awnit mamati kayo ay sak-en nan Kristo ay inbaan Apo Dios. 20 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan mangidnge isnan ibaak et mangidnge gedan ya nan mangidnge et idngena gedan nan nangibaa ken sak-en."
21 Kinwanin Jesus di dat dadama ay mangangawngaw nan nemnemna isonga danat kanan, "Ibagak nan tet-ewa et mangisipsip nan esa ken dakayo."

22 Dat men-asiila nan papasolotna tay
adida getken no sino ken daida nan
kankanana. 23 Nan tomotokdo isnan sag-
en Jesus et siya nan pasolot ay laylaydena
24 dat sinyasan Simon Pedro siya ta
sootena ken Jesus no sino ken daida nan
kankanana. 25 Isonga dat somag-en ken
Jesus san deey pasolot et sadagana siya
danapay sooten, "Apo, ay sino ken dakami
nan kankanam?"
26 Dat kanan Jesus ken siya et kedeng,
"Siya nan mang-idyaak isnan itab-awko ay
tinapay." Isonga dat omala is tinapay et
itab-awna danat idya ken Judas ay anak
Simon Iscariote. 27 Idi alaen Judas san
tinapay dat kapten Satanas siya.

Dat kanan Jesus ken siya, "Ikkam ay
dagos nan wada isnan nemnemmo."
28 San kinwanin Jesus ken Judas et egay
naawatan nan papasolotna ay mang-
mangan 29 ngem gapo tay si Judas nan
manggegeen isnan sipingda et inpaga-
lopda en inbagan Jesus en omey lomako
is osalenda isnan fiesta wenno agtana nan
kodokdo. 30 Kinan pay Judas san tinapay
dat bomala. San kinmaanana et nalabi.

Masapol Ay Menlinayad Nan Papasolot Jesus

31 Issan kinmaanan Judas dat kanan Je-
sus, "Maipaila nan kadayawak id wani
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ya siya abes
nan maipailaan nan kadayawan Apo Dios.
32 Et no maipaila nan madayawan Apo
Dios gapo ken sak-en et siya met laeng nan
mail-an nan kinadayawko ay Anakna et
maikkan ay dagos.

33 An-akko, sin-awyan pay et kedeng nan
kawad-ak ken dakayo. Awnit kayo mang-
an-anap ngem ibagak ken dakayo id wani
din inbagak isnan aap-apon di Judio en adi
kayo makaey isnan omayak. 34 Naay di
balbalo ay bilin ay ipagtekko ken dakayo.
Masapol ay menlilinayad kayo. Kaneg nan
pananglayadko ken dakayo nan ikkanyo
koma ay menlilinayad. 35 No menlilinayad
kayo et siya nan mangipagtek isnan am-
in ay ipogaw en tet-ewa ay papasolotko
dakayo."

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34

36 Dat sooten Simon Pedro, "Apo, ay intoy
omayam et en?" "Adi mabalin ay omon-
odka ken sak-en id wani ngem esaka met
laeng omonod," kinwanin Jesus. 37 Dat
kayet sooten Pedro, "Apo, ayta dan adi
mabalin ay omonodak ken sik-a id wani
dapay olay mateyak gapo isnan pammatik
ken sik-a?" 38 Dat kanan Jesus, "Kanam
en olay no mateyka gapo isnan pammatim
ken sak-en ngem ibagak nan tet-ewa ken
sik-a et esapay mentan-o nan manok et
mamitloka ay mangisot."

14

Si Jesus Nan Daan

1 Dat itoloy Jesus ay mangwani ken
daida, "Olay no ngan di ommat et adi kayo
koma mendanag nodi mamati kayo ken
Apo Dios ya mamati kayo gedan ken sak-
en. 2 Tay nan kad-an Ama et omanay
ay mentean di kaipoipogaw et omeyak ay
mangisagana isnan menteanyo. Egayak
koma inbagana no baken tet-ewa. 3 Et is-
nan omayak ay mangisagana isnan awni-
tyo mentean, awnitak somagong ay mang-
ayag ken dakayo tasiyay makitee kayo is-
nan kad-ak. 4 Getkenyo met nan daan ay
omey isnan omayak." 5 Dat kanan Tomas
ken siya, "Apo, adimi getken nan omayam
isonga adimi gedan getken nan daan ay
omey isdi." 6 Dat kanan Jesus, "Sak-en
nan daan tay kedengak is kagapowan di
biyag ya kedengak is mangibagbaga isnan
tet-ewa et maiwed makaey ken Ama no
adi mendaan ken sak-en. 7 No tet-ewa ay
mangtek kayo et getkenyo gedan si Ama
et enggana id wani kanegyo inila siya tay
nang-ila kayo."

8 Dat kanan Felipe, "Apo, ipailam ngalod
si Amam ken dakami ta mapnek kami."
9 Dat kanan Jesus, "Felipe, nabayag ay
wadaak ken dakayo dakapay adi mangtek
kayet? Nan nang-ila ken sak-en et inilana
gedan si Ama. Ngem dakan kayet kanan
en ipailak si Ama? 10 Ay adim patiyen ay
wadaak ken Ama ya wada abes si Ama

ken sak-en? Nan inbagbagak ken dakayo et bakenak is nagapowana nodi si Ama tay siya nan mangipakalkali ken sak-en. 11 Mamati kayo koma ay wadaak ken Ama ya wada abes si Ama ken sak-en. Ngem no adi kayo mamati isnan ibagbagak et mamati kayo koma gapo isnan naayda ay ik-ikkak. 12 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan mamati ken sak-en et awnit ikkana nan ik-ikkak. Owen, dadakke pay mo da tona nan ikkana tay omeyak ken Ama. 13 Isonga am-in ay dawatenyo gapo isnan mangtalkanyo isnan kabaelak et tongpalek tasiyay maidayaw si Ama isnan ik-ikkak ay Anakna. 14 Owen, gapo isnan talekyo ken sak-en et olay am-in ay dawatenyo isnan ngadanko et awnitak ikkan.”

Nan Nangibagaan Jesus En Omali Nan Ispirito Santo

15 Intoloy Jesus ay mangwani en, “No laylaydenyo sak-en et tongpalenyo nan bilinko. 16 Awnitak dawaten ken Ama ta omibaa is teken ay mangbadang ay makitee ken dakayo ay eng-enggana 17 et siya nan Ispirito Santo ay mangipagtek isnan tet-ewa. Nan adi mamati ken sak-en et adida dawaten nan Ispirito Santo tay adida maimatonan siya. Ngem dakayo et gegetkenyo siya tay wada siya ken dakayo ay eng-enggana.

18 Adiyak taynan dakayo ay kaneg ngoso tay awnitak kasin somagong. 19 Isnan sinawyan et awnit adi mang-il-ila nan adi mamati ken sak-en ngem dakayo ay mamati et awnit ilaenyo sak-en. Et gapo tay matagowak kasin isonga awnit kayo abes matagotago. 20 No omdan nan agew ay deey et getkenyo ay wadaak ken Ama et wada kayo ken sak-en ay kaneg nan kawadak ken dakayo. 21 Nan mangdenge isnan bilinko danat tongpalen et siya nan manglaylayad ken sak-en. Nan manglaylayad ken sak-en et laylayden Ama ya laylaydek abes isonga awnitak ipagtek ken siya nan am-in ay maipanggep ken sak-en,” kinwanin Jesus.

22 Dat kanan Judas (baken si Judas Iscariote), “Apo, dakan aped ipagtek nan kaipogawmo ken dakami et kedeng ay baken isnan am-in ay ipogaw?” 23 Dat kanan Jesus, “Nan manglaylayad ken sak-en et tongtongpalena nan ibagbagak. Siya gedan et laylayden Ama isonga dakami ken Ama et awnit kami omali ay makitee ken siya. 24 Ngem nan adi manglaylayad ken sak-en et adina tongtongpalen nan ibagbagak. Bakenak is nagapowan nan kali ay dinngeyo nodi nagapo ken Ama ay nangibaa ken sak-en.

25 Ibagbagak am-in dana tay daanak ken dakayo. 26 Ngem awnit ibaan Ama nan bomadbadang ay si Ispirito Santo ay mangipagtek isnan maipanggep ken sak-en. Awnitna itdo nan maipanggep isnan am-in ay gawis ya ipanemnemna am-in nan inbagbagak ken dakayo.

27 Adi kayo madandanagan ya omeg-egyat tay idyak nan lamnin ken dakayo ta menlamlamnin kayo et nan naay ay lamnin ay magapo ken sak-en et maiwed kaneg di kagawisna isnan batawa. 28 Dinngeyo san inbagak ay awnitak taynan dakayo ngem awnitak kasin somagong. No linaylayadyo sak-en et mengasing kayo tay omeyak ken Ama ay nangatngato mo sak-en. 29 Inbagak na id wani ken dakayo esapay ommat tasiyay no ommat et pomigsa koma nan pammatiyo ken sak-en. 30 Adiyak bayabayagen ay makikalkali ken dakayo tay omal-ali si Satanas ay ap-apon di adi mamati ay ipogaw. Maiwed kabaelana ken sak-en 31 ngem ipalobosko ay ikkana nan kayatna ay ikkan tasiyay ipailak isnan am-in ay ipogaw ay laylaydek si Ama isonga tongtongpalek am-in ay ibagbagana ken sak-en.

Ala, akayo ta entako.”

15

Si Jesus Nan Kanega Kaiw

1 Intoloy Jesus ay mangwani, “Sak-en nan kanega kaiw et si Ama nan mang-ay-ayowan. 2 Kaanena am-in nan panga ay adi bombomgas. Ngem nan bombomgas ay panga kaanena nan pingpingina ay adi bombomgas tasiyay ad-ado nan ibgasda. 3 Kanegyo nan panga ay bombomgas tay nadalosan kayo tay patiyenyo nan inbagak

ken dakayo. 4 Isonga itoltoloyyo ay mang-
taltalek tasiyay menteteeak ken dakayo.
Tay no adi kayo mangtaltalek et adi kayo
makaikkan is gawis. Kaneg nan panga et
adi mabalin ay bomgas mo makaan isnan
poona.

5 Sak-en nan kanega poon di kaiw et
dakayo nan kanegna panga. Nan mang-
taltalek ken sak-en et menteteeak ken siya
et awnit adoado nan ik-ikkana ay gawis
tay no maiwedak et adi kayo makaikkan
is gawis. 6 Isonga nan adi maitoloy ay
mentetee ken sak-en et maiwasit ay kaneg
nan panga ay maango dat maponok et
mapoowan. 7 Ngem no itoltoloyyo ay
mentetee ken sak-en ya idngeyo nan kalik
dakayot ibaga nan kayatyo ken Ama et
awnit maikkan ken dakayo. 8 Siya na nan
pakaidayawan Ama, no gawis nan ikkanyo
et kaneg kayo bomgas is ado ta mangipail-
anyo ay pasolotko dakayo. 9 Laylaydek
dakayo ay kaneg nan pananglayad Ama
ken sak-en isonga adiyo taytaynan nan
layadko ken dakayo. 10 No tongpalenyo
nan bilinko ay kaneg nan ikkak ay mang-
tongpal isnan bilin Ama et adi makak-aan
nan layadko ken dakayo ay kaneg nan
layad Ama ken sak-en ay adi makak-aan.

11 Inbagak na ken dakayo tasiyay maki-
gasgasing kayo ken sak-en ay eng-enggana.
12 Siya na nan ibilinko, menlinlinayad
kayo ay kaneg nan ikkak ay manglay-
layad ken dakayo. 13 Nan kadakkelan ay
layad ay ipailan nan ipogaw et olay matey
siya basta matago nan gagayyemna 14 et
dakayo nan gagayyemko no tongpalenyo
nan bilinko. 15 Id wani gagayyem nan
pangwanik ken dakayo tay inbagak ken
dakayo nan am-in ay dinngek ken Ama
isonga baken et baa nan pangwanik ken
dakayo tay nan baa et adina getken nan ik-
ikkan nan apona. 16 Baken kayo is nangpili
ken sak-en ay mangisolo ken dakayo nodi
sak-en nan nangpili ken dakayo. Pinilik
dakayo ay omey mang-ikkan is gawis et
siya nan kanegyo begas ay adi kaam-am-
amin et ited Ama ken dakayo nan am-in
ay dawatenyo isnan ngadanko tay mamati
kayo ken sak-en. 17 Ibagak kasin san inba-
gak ken dakayo, menlinlinayad kayo."

Nan Mang-aamisan Nan Adi Mamati Ken Jesus Isnan Papasolotna

18 Kinwanin pay Jesus en, "Adi kayo mas-
daaw no aamisen nan adi mamati ken
sak-en dakayo tay inilayo nan inkanda
ay nang-aamis ken sak-en. 19 No kane-
gyo koma nan adi mamati et laylaydenda
dakayo tay ib-ada dakayo. Ngem bakenyo
kaneg daida tay pinilik dakayo ay mamati
ken sak-en isonga siya na nan gapo ay
aamisenda dakayo. 20 Nenemnemenyo
nan inbagak ken dakayo ay maiwed baa
is nangatngato mo nan apona. No in-
aamisda sak-en et awnitda aamisen abes
dakayo. Ngem no tinongtongpalda koma
nan inbagbagak et tongpalenda abes nan
ibagbagayo. 21 Ngem awnit ikkanda na
am-in ken dakayo gapo ken sak-en tay
adida od mamati ken Apo Dios ay nan-
gibaa ken sak-en. 22 No egayak koma
inmali ay ninkali ken daida et bakenda
basol nan adida mangpatiyan ken sak-en.
Ngem id wani maiwed et ilasonda isnan
basbasolda. 23 Tay nan mang-adi ken sak-
en et adyana gedan si Ama. 24 Bakenda
koma basol nan adida mangpatiyan ken
sak-en no egayak inpaila ken daida nan
kaskasdaaw ay maiwed polos makaikkan.
Ngem id wani ay olay inilada nan inik-
ikkak et adyanda kayet dakami ken Ama
isonga dadama nan basolda. 25 Ngem mas-
apol ay ommat dana tasiyay matongpal
nan insolat din mamadto id kasin ay naay,
'Adyanda sak-en ay maiwed gapo na.'

26 Awnitak ibaa ken dakayo nan Ispir-
ito Santo ay magapo ken Ama tasiyay
badbadangana dakayo ay eng-enggana.
Siya nan mangpaneknek isnan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en. 27 Et dakayo
abes nan mangibaga isnan maipanggep
ken sak-en tay naibobobobowег kayo ken
sak-en engganay inlogik ay men-isolo et
getkenyo nan kaipogawko.

16

1 Inbagak na ken dakayo tasiyay adiyo
kalkalingkingan nan pammatiyo olay
ngan di awnitda ik-ikkan ken dakayo 2 tay
awnit adida ipalobos ay maitapi kayo
isnan sinagogada gapo isnan pammatiyo
ken sak-en. Owen, awnit omdan nan

timpo ay nan mangpatey ken dakayo et kananda en nan inikkanda et siya nan layden Apo Dios. 3 Siya na nan ikkanda ken dakayo tay adida getken si Ama ya sak-en. 4 Ngem ibagbagak na tasiyay mo ikkanda na ken dakayo dayot manemnem nan inbagbagak."

Nan Ikkan Nan Ispirito Santo

"Egayak inbaga na id kasin tay daanak ken dakayo 5 ngem id wani ibagak na tay somagongak et isnan nangibaa ken sak-en. Ngem dan maiwed mensoot ken dakayo no intoy somagongak? 6 Getkek ay menseseg-ang kayo gapo isnan inbagbagak 7 ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo, pagaw-isanyo met laeng nan komaanak tay no adiyak komaan et adi mabalin ay omali nan Ispirito Santo ken dakayo ngem is-nan komaanak et ibaak siya ta badbadan-gana dakayo. 8 Et isnan omaliyana awnit ipagtekna isnan adi mamati ken sak-en nan maipanggep isnan basolda. Ipagtekna gedan nan maipanggep isnan kinagawisko ya ipagtekna gedan nan maipanggep is-nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw isnan batawa. 9 Nan maipanggep isnan basol et nan mangtekanda ay nakaba-solda isnan egayda nangpatiyan ken sak-en. 10 Nan maipanggep nan kinagawisko et nan mangtekanda ay sak-en nan pinilin Apo Dios ay mang-ikkan isnan laydena ya nan omayak ken siya ay awnit adi kayo mang-il-ila. 11 Nan maipanggep is-nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et nan mangtekanda isnan nabanagan Sa-tanas ay ap-apon di adi mamati ya nan am-in ay baana.

12 Adoado pay nan ibagak koma ken dakayo ngem id wani adiyo pay laeng maawatan. 13 Ngem olay tay no omali nan Ispirito Santo et siya nan mangipagtek ken dakayo isnan am-in ay tet-ewa. Nan awnitna it-itdo et baken nan nemnemna is kagapgapowana nodi nan dengngena ay ibagbagan Apo Dios danapay ipagpagtek nan awnit om-ommat. 14 Madayawak gapo ken siya tay awnit id-ana nan kayatko ay ibaga ken dakayo. 15 Tay nan nemnem Ama et siya abes nan nemnemko isonga inbagak en awnit id-an nan Ispirito Santo nan kayatko ay ibaga ken dakayo."

Nan Mang-ilaanda Kasin Ken Jesus

16 Intoloy Jesus ay mangwani, "Isnan madandan ay agew awnit adiyo il-ilaen sak-en ngem adi mabayag et awnit mang-ila kayo kasin."

17 Dat kanan nan tap-in nan pasolot Je-sus isnan iib-ada, "Ngan ngen nan kayat ay kanan nan inbagana en isnan madan-dan ay agew et adi tako il-ilan siya ngem adi mabayag datakot ilaen kasin siya ya nan kinwanina gedan en omayana ken Amana?" 18 Dadat men-asisoot en, "Ngan nan kayatna ay kanan isnan madandan ay agew? Adi tako maawatan nan ibagba-gana."

19 Getken Jesus ay kayatda ay sooten ken siya isonga danat kanan ken daida, "Ay men-as-asisoot kayo gapo isnan inbagak en isnan madandan awnityo adi il-ilaen sak-en ngem adi mabayag dakayot mang-ila kasin? 20 Dengenyo pay nan ibagak ken dakayo, awnit kayo men-aga dakay-opay menseseg-ang gapo isnan awnit om-mat ken sak-en dapay men-gasgasing nan adi mamati. Owen, awnit kayo menseseg-ang ngem awnit kayo kasin gomasing. 21 Kaneg nan omanakan nan babai et kaseseg-ang nan ilana gapo isnan men-pasikalana ngem no epdas binmala nan onga et kalingkingana et nan sakitna gapo isnan gasingna isnan onga. 22 Kaneg abes ken dakayo, id wani menseseg-ang kayo ngem nan awnitak mang-ilaan kasin ken dakayo et awnit kayo men-galalasing. Owen, gasing ay maiwed makakaan ken dakayo. 23 Ngem no mang-ila kayo kasin et bakenak is mendawdawatanyo nodi ken Ama. Owen, itedna nan am-in ay dawa-tenyo ken siya no iyosalyo nan ngadanko. 24 Enggana id wani et maiwed dinawatyo ken Ama ay maipoon isnan pammatiyo ken sak-en. Mendawat kayo et awnit maagtan kayo tasiyay maid kolang di gas-ingyo."

Inabak Jesus Si Satanas

25 Intoloy Jesus ay mangwani, "Pangn-galig nan inik-ikkak ay nangsodsodok is

dana ken dakayo ngem awnit omdan nan timpo ay adi masapol ay menpangngaligak ay mensodsodok ken dakayo nodi ipapadawesko ay mangipagtek isnan tetewa maipanggep ken Ama. 26 No omdan nan timpo ay deey awnit siya nan mendawdawatanyo tay idyak nan kalebbenganyo ay mendawat et adiyet masapol ay idawdawatak dakayo 27 tay laylayden Ama dakayo isonga itedna nan dawatenyo. Laylaydena dakayo gapo tay laylaydenyo saken ya patiyenyo ay nagapowak ken Apo Dios. 28 Nagapowak ken Ama daket omali isnan batawa ngem id wani et taynak nan batawa tay somagongak ken Ama."

29 Dat kanan nan papasolotna ken siya, "Ilaem, maawatanmi nan kankanam id wani tay adim dadlo ipapangngalig. 30 Id wani getkenmi ay getkem am-in isonga adi masapol ay mensoot kami ken sik-a tay getkem nan wada isnan nemnemmi. Siya na nan mangpatiyanmi ay nagapoka ken Apo Dios."

31 Dat kanan Jesus, "Ay mamati kayo dadlo id wani? 32 Ngem nganngani ay omdan nan timpo ay awnit kayo masisiyan tay wasdin somaa et mataynanak ay maeesa. Ngem adiyak kaeesa tet-ewa tay wada si Ama ken sak-en. 33 Inbagak na ken dakayo tasiyay menlamlamnin kayo isnan maitatapiyanyo ken sak-en tay awnit paligaten nan adi mamati dakayo. Ngem olay, papigsaenyo kayet nan nemnemyo tay inabakko si Satanas ay ap-apon nan adi mamati ya nan am-in ay anito."

17

Nan Lowalon Jesus

1 Nakwas pay ay kinwanin Jesus na dat mentangad id daya et kanana, "Ama, inomdan et nan kateyak. Ipailam nan kinapategko tasiyay maipaila abes nan kinapategmo ken sak-en. 2 Tay inyalim nan kalebbengak isnan am-in ay ipogaw tasiyay agtak is biyag ay maid patenggana nan am-in ay mamati ken sak-en. 3 Nan gapo ay matagotago nan ipogaw ay engenggana et nan pangtekanda ay sik-a et kedkedeng nan tet-ewa ay Dios ya nan pangtekanda ken sak-en ay Kristo ay inbaam. 4 Inpailak nan kinadiosmo isnan ipogaw isnan batawa tay kinwasko nan inbagam ay ikkak. 5 Ama, pasagongem sak-en isnan kad-am dakat mangipateg ay kaneg san panangipategmo ken sak-en issan kakad-ak ken sik-a esapay maboliw nan batawa.

6 Inpagtekko nan maipanggep ken sik-a isnan ipogaw ay inyalim ken sak-en tay ipogawmo daida dakat iyali ken sak-en. Tinongtongpalda nan kalim 7 et id wani getkenda ay sik-a nan nagapowan am-in nan inik-ikkak. 8 Inbagak am-in ken daida nan inbagam ken sak-en et pinatida. Getkenda ay tet-ewa ay nagapowak ken sik-a ya sik-a nan nangibaa ken sak-en 9 isonga ilol-owalowak daida. Baken nan adi mamati is ilol-owalowak nodi nan mamati tay ipogawmo ay inyalim.

10 Am-in ay ipogawko et ipogawmo gedan kaneg nan ipogawmo et ipogawko abes et daida nan nangipaila isnan kinapategko. 11 Id wani somagongak ken sik-a tay komaanak isnan batawa ngem mataynanda isna. Manakabalin ay Ama, aywanam daida isnan panakabalinmo tasiyay maeesa nan nemnemda ay kanegta. 12 Isnan kawadak ken daida et inaywanak daida isnan panakabalinmo ay inyalim. Inaywanak daida et maiwed naisis-iyan nodi kedeng nan esa ay manglayad ay maisiyan tasiyay matongpal din naisolat ay kalim id kasin. 13 Nganngani ay somagongak ken sik-a isonga ibagak dana ta dengen nan papasolotko esakpay taynan daida tasiyay makigasgasingda ken sak-en. 14 Inpagtekko nan kalim isnan papasolotko ngem inaamis nan adi mamati daida tay bakenda od ib-a daida ay kanegko ay bakenko gedan ib-a daida. 15 Adiyak kanan en pakaanem daida isnan batawa nodi dawatek ta aywanam daida isnan panakabalin Satanas. 16 Tay nan papasolotko et bakenda kaneg nan adi mamati nodi kanegda sak-en. 17 Nan kankanam et tet-ewa isonga ipagtekmo ken daida nan maipanggep ken sik-a ta maisiyanda isnan ngawi tasiyay makaikkanda isnan

laydek ay ikkanda. 18 Nan inikkam ay
nangibaa ken sak-en et siya abes nan ikkak
ay mangibaa ken daida ay omey isnan
il-ili isnan batawa ay mangipadamag
isnan maipanggep ken sik-a. 19 Gapo ken
daida et mensaganaak ay matey tasiyay
madalosanda tet-ewa ken sik-a.
20 Baken kedeng nan naayda ay pa-
solotko is ilol-owalowak nodi olay nan am-
in ay awnit mamati ken sak-en gapo isnan
mangisolsolowanda isnan maipanggep
ken sak-en. 21 Ilowalowak daida ta
maeesa koma nan nemnemda ay kanegta.
Maitapida koma ken daita ay kaneg nan
kawad-ak ken sik-a ya nan kawad-am
ken sak-en tasiyay patiyen nan ipogaw ay
inbaam sak-en. 22 Siya nan gapo ay idyak
ken daida nan panakabalin ay kaneg nan
panakabalin ay inyalim tasiyay maeesada
ay kanegta. 23 Wadaka ken sak-en ya
wadaak abes ken daida isonga maeesada
tasiyay maipaila isnan ipogaw ay inbaam
sak-en ya laylaydem daida ay kaneg nan
pananglayadmo ken sak-en.
24 Ama, linaylayadmo sak-en esapay
maboliw nan batawa et siya nan gapo
ay inyalim nan kinadiosmo. Laydek ay
daida ay mamati ken sak-en et maitapida
ken sak-en id daya ta ilaenda abes nan
kinadiosko. 25 Ama ay nalinteg, nan adi
mamati ken sak-en et adida getken sik-a
ngem getkek sik-a ya getken nan mamati
ay inbaam sak-en 26 tay inpailak ken daida
nan kinadiosmo et itoltoloyko ay mangi-
pagtek tasiyay menlinlinayadda ay kaneg
nan pananglayadmo ken sak-en ya tasiyay
wadaak ken daida ay eng-enggana," kin-
wanin Jesus.

18

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53

1 Issan nakalowalowan Jesus danat
iboweg nan papasolotna et gomdangda
isnan ginawang ay Kidron dadat omey
issan kad-an di kak-aiw ay olivo. 2 Si
Judas ay nangisipsip ken Jesus et getkena
nan kad-anda tay namin ado ay inmey
da Jesus isdi. 3 Isonga inmey si Judas isdi
ay mangboboweg isnan sosoldado ya nan
tap-in di gowaldiyan di Templo ay inbaan
nan menkangangato ay papadi ya nan
Fariseo. Ninseselewda ya nin-aalmasda ay
inmey. 4 Gegetken Jesus nan awnit ommat
ken siya isonga danat sab-aten daida
et kanana, "Ay sino nan an-anapenyo?"
5 Dadat kanan, "Si Jesus ay iNazaret."
Dat kanan Jesus, "Naayak." (Si Judas ay
nangisipsip et wada ay makitatakdeg ken
daida.) 6 Ngem issan nangwaniyan Jesus
en, "Naayak" dadat mensanod dadapay
matokang. 7 Dat kasin sooten Jesus, "Sino
ngalod nan an-anapenyo?" Dadat kasin
kanan, "Si Jesus ay iNazaret." 8 Dat kanan
Jesus, "Inbagak ngalod ay sak-en. No sak-
en nan an-anapenyo, bay-anyo nan iib-ak."
9 Siya di nan kinwanina tasiyay matongpal
san inbagana en, "Ama, maid polos naisis-
iyan isnan am-in ay inyalim ken sak-en."
10 Si Simon Pedro et wada nan gamigna
danat asoten et pingasana nan kanawan
ay ingan Malco ay baan di kangatowan
ay padi. 11 Dat kanan Jesus ken Pedro,
"Isiklangmo nan gamigmo. Ay kanam
en adiyak maanosan nan ligat ay inyalin
Ama?"
12 San sosoldado, san apoda ya san
gogowaldiya et dinpapda si Jesus dadat
ogden nan ledengna 13 dadat eyey omona
ken Anas ay katogangan Caifas ay kanga-
towan ay padi isdin deey ay tew-en. 14 Si
Caifas nan nangbagbaga isnan Judio ay
gawgawis mo matey nan esay ipogaw gapo
isnan kaipoipogaw.

Nan Damo Ay Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luc. 22:56-57

15 Si Simon Pedro ya nan esay ib-ana
ay pasolot et inmonodda ken Jesus. San
ib-an Pedro et getgetkena si Anas ay kan-
gatowan ay padi isdin nallos ay tew-en
isonga nakisgep ken Jesus issan pantew.
16 Ngem si Pedro et nataynan isnan lowan-
gan di pantew isonga dat somagong san
ib-ana et ibagana issan mangbanbantay
isnan lowangan ta pasegpena si Pedro.
17 Dat kanan san babai ken Pedro en, "Ay
baken sik-a nan esay pasolot nan ipogaw
ay deey?" Dat kanan Pedro, "Baken."

18 Issan labi ay deey et mentedek isonga
dat mendenet nan deeyday baa ya san
gogowaldiya et men-anidoda dat makian-
ido abes si Pedro ken daida.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-66; Mar. 14:55-64; Luc. 22:66-71

19 Isnan baey et somsomalyaen san kan-
gatowan ay padi si Jesus maipanggep is-
nan papasolotna ya nan isolsolona. 20 Dat
kanan Jesus, "Nan ninkalkaliyak et is-
nan sagang nan kaipoipogaw tay nan nin-
isolsolowak et isnan kaponponokan am-in
di Judio ay kasinasinagoga ya isnan Tem-
plo. Maiwed polos kinkinwanik is nailil-
imed. 21 Ngem dan sak-en od nan somso-
malyaem ay baken nan naayda ay ipogaw
ay nangdedenge ken sak-en is mensootam
no ngan nan inbagbagak ken daida tay
getkenda?"
22 Idi nakakali si Jesus dat tipaken nan
esay gowaldiya siya danapay kanan, "Dan
aped kaneg tosa nan ikkam ay mangsong-
bat isnan kangatowan ay padi?" 23 Dat
kanan Jesus ken siya, "No waday kinwanik
is ngawi, ibagam. Ngem no maiwed dakan
aped mangtipak?"
24 Dat paeyey Anas si Jesus ay daan ay
nababalod nan ledengna ken Caifas ay
kangatowan ay padi.

Nan Nangisotan Kasin Pedro Ken Jesus
Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luc. 22:58-62

25 Daan ay tomatakdeg si Pedro ay men-
an-anido dat kanan nan tap-ina ken siya
en, "Ay baken kad sik-a nan esay pasolot
todi?" Ngem dat isot Pedro ay mangwani,
"Bakenak."
26 Nan esay baan di kangatowan ay padi
ay agin san piningasan Pedro san ingana
et kinwanina en, "Ay baken sik-a san inilak
ay ib-an todi issan kad-an di kak-aiw?"
27 Dat kasin isot Pedro en bakena ib-a si
Jesus dat matanan-o nan manok.

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luc. 23:1-5

28 Wisngit dat ikaan san aap-apon di Ju-
dio si Jesus issan baey Caifas et eyeyda is-
nan baey Gobilnadol Pilato. Ngem egayda
songgep tay nan ogalida et no songgepda
isnan baey di baken Judio et adi mabalin
ay makikanda isnan Fiestan di Linmaosan
di Anghel tay bakenda nadalos. 29 Isonga
dat bomala si Gobilnadol Pilato et ena
sooten, "Ngan nan mangidalomanyo isnan
naay ay ipogaw?" 30 Dadat kanan, "Adimi
aped iyali siya ken sik-a no maiwed ba-
solna." 31 Dat kanan Pilato ken daida, "Ki-
gad kayo ngalod ay mangbanag ken siya
ay kaneg isnan lintegyo." Dat kanan san
deeyday Judio, "Ngem dakami ay Judio et
maid kalebbenganmi ay mangipapatey is
ipogaw." 32 Siya di nan inommat ta ma-
tongpalan din inbagan Jesus ay ikkakan di
kateyana.

33 Dat songgep kasin si Pilato danat
paayagan si Jesus et sootena en, "Ay
sik-a nan alin di Judio?" 34 Dat kanan
Jesus, "Ay sik-a nan kanemnem isnan
sinootmo wenno waday nangibaga ken
sik-a?" 35 Dat kanan Pilato, "Aykeak Judio?
Nan kailiyam ya nan menkangangato ay
papadiyo nan nangidalom ken sik-a isna.
Ay ngan nan basolmo?" 36 Dat kanan Jesus,
"Baken isnan batawa is men-aliyak. Tay no
isnan batawa koma waay makigobat nan
ipogawko tasiyay adiyak maidya isnan
Judio. Ngem baken isnan batawa is men-
aliyak." 37 Isonga dat kanan Pilato, "Adi
pay alika obpay?" Dat kanan Jesus, "Sik-a
nan nangwani en aliyak. Siya na nan gapo
ay naiyanakak isnan batawa ta ibagbagak
nan tet-ewa. Et nan manglayad isnan tet-
ewa, dengngenda nan ibagbagak."

38 Dat kanan Pilato, "Ay ngan ngen nan
kinatet-ewa?" Dat bomala kasin et kanana
issan deeyday Judio en, "Maiwed getkek is
basol todi is apedna kadosaan. 39 Ngem
gapo isnan ogaliyo ay tonggal Fiestan di
Linmaosan di Anghel et omipalobosak is
esay balod isonga ay laydenyo ta nan naay
alin di Judio nan palobosak?" 40 Dadat
asigigiyaw ay mangmangwani en, "Baken
siya nodi si Barabas nan palobosam." Si
Barabas et mangakew.

19

Nan Nangibagaanda En Mailansa Si Jesus
Mat 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luc. 23:13-25

1 Daet ipabaig Pilato si Jesus. 2 Dat
komawikaw nan sosoldado is sibit
et ipabedbedda ken Jesus ay kaneg
kalagong di ali dadapay badowan is
men-gadangdang ay kaneg badon di ali.
3 Dadat sag-enen siya ay mangmangwani
en, “Madayaw kano nan alin di Judio,”
dadapay tipatipaken siya.

4 Dat bomala kasin si Pilato et kanana
issan kaipoipogaw, “Ilaenyo, ipailak siya
ken dakayo tasiyay getkenyo ay maid met
masokalak is gapo na ay apedak mang-
dosaan ken siya.” 5 Isonga dat bomala si
Jesus ay ninbebedbed is sibit ya ninbabado
is kaneg badon di ali dat kanan Pilato ken
daida, “Ilaenyo, naay san ipogaw.”

6 Idi inilan san menkangangato ay
papadi ya san menlelebbeng ay Judio si
Jesus dadat kasigigiyaw en, “Pailansam
isnan kros. Pailansam isnan kros.” Ngem
dat kanan Pilato ken daida, “Dakayo
ngalod nan mangilansa ken siya isnan
kros tay maiwed nasokalak is gapo na
is apedak mangdosaan ken siya.” 7 Dat
kanan san deeyday Judio, “Ngem isnan
lintegmi et lebbengna ay matey siya tay
apedna kankanan en Anak Apo Dios siya.”

8 Issan nangdengngan Pilato isnan
kinwanida et am-amed inmegyat 9 dat
songgep kasin et sootena ken Jesus, “Ay
into nan nagapowam?” Ngem egay
sinmongbat si Jesus. 10 Dat kanan Pilato,
“Dakan adi somongbat? Ay adim getken
ay wada nan kalebbengak ay mangi-
palobos wenno mangipalansa ken sik-a
isnan kros?” 11 Dat kanan Jesus, “Maid
kalebbengam ken sak-en no egay inidyan
Apo Dios ken sik-a. Isonga nan nang-
idya ken sak-en ken sik-a et dadama nan
basolda.”

12 Issan nangdengngan Pilato isna et
palalo nan layadna ay mangipalobos koma
ken siya. Ngem am-amed inbogaw san
deeyday Judio en, “No palobosam si tosa
et mamagtek ay bakenmo gayyem si Cesar
ay ali tako. Tay nan mangwani en ali nan
awakna et ap-aposena si Cesar.”

13 Issan nangdengngan Pilato issan kin-
wanida danat ipabala kasin si Jesus dat
omey tomokdo si Pilato isnan tokdowan
di howis. San deey ay tokdowan et nada-
datil is bato ay kanan nan Judio en Gabata.
14 Issan tinmokdowana ay mangbanag ken
Jesus et kag-aw esapay menlogi nan fi-
esta. Dat kanan Pilato issan deeyday Judio,
“Naay nan aliyo.” 15 Dadat kasigigiyaw
en, “Papateymo. Papateymo. Pailansam
isnan kros.” Dat sooten Pilato ken daida,
“Ay laydenyo ay pailansak isnan kros nan
aliyo?” Dat kanan san menkangangato
ay papadi, “Maiwed teken is alimi nodi
kedeng si Cesar.”

16 Dat idyan Pilato si Jesus ken daida ta
mailansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43

17 Isonga dat alaen san sosoldado si Je-
sus et ipaboligda nan krosna dadat iyey
isnan bilig ay makwani en ingit di toktok
ay kanan di Judio en Golgota. 18 Isdi nan
nangilansaanda ken siya isnan kros. Wada
gedan nan doway lalalaki ay nailansa is-
nan krosda ay nanggagawa ken Jesus.

19 Dat ipasolat Pilato nan naay, “Si Jesus
ay iNazaret ay alin di Judio” danat ipapaey
isnan kros. 20 Adoado nan Judio ay mang-
basbasa isna tay san nailansaan Jesus et
naisasag-en id Jerusalem dapay naisolat
isnan kalin di Judio, kalin di iRoma ya
isnan kalin di iGrecia. 21 San deeyday Ju-
dio ay menkangangato ay papadi et enda
inbaga ken Pilato en, “Sokatam kad nan
insolatmo ay, ‘Alin di Judio’ ta isolatmo en,
‘Kankanan tona en siya nan alin di Judio.’ ”
22 Ngem dat kanan Pilato, “Nan epdasko
insolat et siya nan maisosolat.”

23 Idi inlansan san sosoldado si Jesus
dadat alaen nan badbadona et pagkap-
atenda ay mangpigpigas tay epatda. In-
alada gedan nan an-ando ay badona ay
inabe ay maid panaitana. 24 Isonga dadat
kanan, “Gawis no adi tako singsingaten na
ta menbonot tako no sinoy mang-ala.” Et
siya nan natongpalan din kalin Apo Dios
ay naisolat id kasin ay naay,

“Pinigpigasda nan badbadok. Nin-
sosogalda gapo isnan an-ando ay
badok.”
Et siya di nan inkan san sosoldado.

25 Issan sag-en nan kros Jesus et tin-
matakdeg da inana ya san besat inana, si
Maria ay asawan Cleofas ya si Maria Mag-
dalena. 26 Inilan Jesus si inana ya san esay
pasolotna ay linaylayadna ay tinmatakdeg
isdi isonga dat kanan Jesus ken inana, “Ina,
si tosa et nan men-anakmo.” 27 Danat abes
kanan issan pasolotna, “Si ina et nan men-
inam.” Et enggana isdi dat ayagan san
pasolot si inan Jesus ta makitee ken siya.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:31-41; Luc. 23:44-49

28 Getken Jesus ay nakwas am-in danat
kanan, “Naewewak,” ta matongpalan nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin. 29 Wada
isdi nan nalaka ay basi dadat itab-aw nan
galot ay naibedbed isnan pao dadat ipan-
gato ta sopsopan Jesus. 30 Sinopsopan Je-
sus san basi danat kanan, “Nakwas et am-
in id wani,” dat maoyos nan leng-agna.

31 Issan agew ay deey et Biyalnis et
kanan nan Judio ay lawa no taynanda nan
nailansa isnan kros isnan agew di obaya
tay nan kawakgatana et ngitingit di obaya
isonga dat dawaten san aap-apon di Ju-
dio ken Pilato en palobosana nan sosol-
dado ta gopongenda nan siksikin san deey-
day nailansa tasiyay epdasda matey ta
kakaananda isnan krosda. 32 Isonga dat
omey san sosoldado et gopongenda san
siksikin san dowa ay naitapi ay nailansa
ken Jesus. 33 Omdanda pay ken Jesus da-
dat ilaen ay epdas natey isonga egayda et
gopongen nan sikina. 34 Ngem nan esay
soldado et indoy-okna kayet nan balbegna
isnan gitang Jesus dat mabanala ay dagos
nan basa ya danom. 35 San nang-ila issan
am-in ay inom-ommat et siya nan nan-
gibagbaga isnan tet-ewa tasiyay patiyenyo
abes. Tet-ewa nan ibagbagana tay getkena
nan inom-ommat. 36 Siya na san inom-
mat ta matongpalan din naipagto ay kalin
Apo Dios id kasin, “Maiwed esay ingitna
is awnit magpong.” 37 Wada gedan nan
naisolat ay kanana en, “Awnit ilaenda met
laeng san dinoy-okda.”

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56

38 Wada nan am-ama ay si Jose ay iyAri-
matea. Si Jose et mamati ken Jesus ngem
egayna inpagpagtek tay omegyat isnan
aap-apon di Judio. Ngem issan nateyan
Jesus dat omey ken Pilato ay mangdawat
isnan awak Jesus. Dat palobosan Pilato
siya ay mang-ala ken Jesus isonga dadat
omey ken Nikodemo et alaenda. 39 Si
Nikodemo san inmey nakitoya ken Jesus
isdin esay labi. Issan inmayanda ken Jose
et inkakawit Nikodemo nan limampoo ay
kilo ay menbango ay agas ay ninlaok nan
libon di kaiw ay mira ya alos. 40 Inalada
nan awak Jesus dadat pakbowan issan
menbango ay agas dadapay bongonen is-
nan balo ay galot tay siya di nan ikkan nan
Judio isnan natey sadapay ikaob. 41 Dadat
eyey siya isnan kakak-aiwan ay kad-an di
nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal ay
sag-en nan nailansaana. 42 Siya di nan
nangiyanda tay naisasag-en dapay kamas-
demana et menlogi san obayan di Judio.

20

Nan Namaidan Nan Awak Jesus Issan Naipay-ana
Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12

1 Wisngit isnan Domingo dat omey da
Maria Magdalena issan naipay-an Jesus
dadat ilaen ay nakaan san bato ay nai-
tangeb. 2 Dadat tomagtag ay omey ken
Simon Pedro ya san esay pasolot ay linay-
layad Jesus dat kanan Maria, “Inalada man
nan Apo tako issan naipay-ana et adimi
getken no intoy nangyanda ken siya.”

3 Dat omey si Pedro ya san esay pasolot
issan naipay-an Jesus. 4 Mentagtagtagda
ay dowa ngem san ib-an Pedro et
makatagtag mo siya isonga inomdan
omon-ona 5 danat osdongan et inilana
san galot ay naibongon ken Jesus ngem
egay sinonggep. 6 Omdan pay si Simon
Pedro danat idadawes ay songgep danat
ilaen san galot ay naibongon ken Jesus
ay naibabadeng 7 ngem san galot ay
naibebedbed issan toktok Jesus et nalolon
ay naisisiyan issan galot ay naibongon

issan awakna. 8 Dat abes songgep san iban Pedro. Issan nang-il-ana issan galot et siya nan namatiyana ay natago kasin si Jesus. 9 Ngem egayda kayet naawatan din naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay mangwani en awnit matago kasin.

Nan Ninpailaan Jesus Ken Maria Magdalena

Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11

10 Dat somaa san doway pasolot 11 ngem si Maria Magdalena et nataynan ay men-ag-aga issan kad-an di naipay-an Jesus. Daan ay men-ag-aga dat menosdong 12 danat ilaen nan doway anghel ay ninbabado is polaw. Tinmotokdoda issan naipay-an san awak Jesus. Nan esa et wada isnan totongowen di toktok ya nan esa isnan sikiyan. 13 Dadat kanan, "Dakan aped men-ag-aga?" Danat kanan, "Inalada nan Ap-apo et adiyak getken nan nangyanda ken siya."

14 Kinwanina di dat menligos danat ilaen si Jesus ay tomatakdeg isdi ngem egayna naimatonan ay si Jesus. 15 Dat kanan Jesus, "Dakan aped men-ag-aga? Ay sino nan an-anapem?" Ngem kanan Maria Magdalena en waay siya san mangbanbantay issan kad-an di kak-aiw isonga danat kanan, "Apo, no sik-a nan nang-ala ken siya, ibagam kad no intoy nangyam ta omeyak alaen." 16 "Maria," kinwanin Jesus. Dat sagongen Maria siya danat kanan, "Rabboni." (Nan kanan tona isnan kalin di Judio et mistolo.) 17 Ngem dat kanan Jesus, "Adika mangikawkawe tay egayak kayet ninsagong ken Ama. Omeyka bawet ibaga isnan papasolotko ay bebsatko en somagongak ken Amak ay Diosko ay siya nan Amayo ya Diosyo gedan."

18 Isonga dat omey si Maria Magdalena et ibagana issan papasolot Jesus en inilana si Apo Jesus danapay inbaga san inbagan Jesus ken siya.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49

19 Nalabi issan deey ay Domingo dat matogop san deeyday pasolot Jesus et mendakigda tay omegyatda isnan aapapon di Judio. Ngem dat mawanada si Jesus issan kad-anda ay tomatakdeg danat kanan, "Menlamlamnin kayo." 20 Danat ipaila nan adpana ya nan gitangna et dadama nan gasing san deeyday papasolotna issan nang-ilaanda isnan Apoda.

21 Dat kanan kasin Jesus ken daida, "Menlamlamnin kayo. Ibaak dakayo ay kaneg nan inkan Ama ay nangibaa ken sak-en." 22 Danat sip-oyan daida danapay kanan, "Dawatenyo nan Ispirito Santo. 23 No pakawanenyo nan basbasol di ipogaw et pakawanen Apo Dios daida ngem no adiyo pakawanen daida et adi pakawanen Apo Dios daida."

Nan Ninpailaan Jesus Ken Tomas

24 Issan ninpailaan Jesus issan papasolotna et maiwed si Tomas ay makwani en Ipi ay esa issan simpoo ya dowa 25 isonga dat ibagan san iib-ana en inilada nan Apoda. Dat kanan Tomas, "No adiyak ilaen ya kapposen nan kiblat di nalansaan isnan adpana ya adiyak kapposen nan gitangna et adiyak polos patiyen."

26 Nakwas nan esay domingo dat maponok kasin san papasolot Jesus isnan baey et wada et si Tomas. Naidadakig nan en-eneb ngem dat mawanada si Jesus ay tomatakdeg isnan kad-anda. Danat kanan, "Menlamlamnin kayo." 27 Danat kanan ken Tomas, "Ilaem nan kiblat isnan adpak dakat kapposen dakapay oyaden nan ledengmo ta kapposem nan gitangko. Adika mendowadowa nodi mamatika." 28 Dat kanan Tomas, "Sik-a nan Apok ya nan Diosko." 29 Dat kanan Jesus ken siya, "Mamatika aya tay nang-ilaka? Nan mamati et olay no egayda nang-ila et dadama nan gasingda."

Nan Gapo Ay Naisolat Nan Naay Ay Liblo

30 Adoado pay nan inik-ikkan Jesus ay kaskasdaaw ay inpail-ilana isnan papasolotna ngem egay naisolat isnan naay ay liblo. 31 Ngem nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay eng-enggana ken Apo Dios.

21

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Pito Ay Papasolotna

1 Nallos nan kaat ay agew dat kasin menpaila si Jesus isnan papasolotna isnan baybay id Tiberias. Siya na nan inkana ay ninpaila. 2 Nadadagop da Simon Pedro, Tomas ay makwani en Ipi, Natanael ay iCana ay esay ili id Galilea, san doway an-ak Zebedeo ya nan dowa pay ay ibada. 3 Dat kanan Simon Pedro issan iibana, “Omeyak mensidok.” Dadat kanan, “Makkey kami ken sik-a.” Isonga dadat omey et menloganda isnan bangka ngem maid polos inalada is ikan issan labi ay deey engganay nawakgat.

4 Isnan wisngit dat tomakdeg si Jesus issan benget di baybay ngem egay naimatonan san papasolotna siya. 5 Danat kanan ken daida, “Gagayyem, ay waday sinidokanyo?” Dadat kanan, “Maiwed polos.” 6 Danat kanan ken daida, “Oy-oyenyo nan sidokyo isnan makanawan nan bangka et awnit wada nan alaenyo.” Isonga dadat oy-oyen nan sidok dadat adi makaipadaka isnan sidok tay adoado nan inalada ay ikan.

7 Dat ibagan san pasolot ay linaylayad Jesus ken Pedro en, “Siya di si Apo Jesus.” Issan nangdengngan Simon Pedro ay siya si Apo Jesus dat menbado tay ninlalabos dat lomabtok isnan danom ta ena datngan si Jesus 8 dapay mataynan san iib-ana isnan bangka ay manggoygoyod ay mangidaka isnan sidok ay nanapno is ikan tay waay siyampoo ay metro et kedeng nan kaad-addawida isnan benget nan baybay.

9 Kinmay-atda isnan benget nan baybay dadat ilaen nan men-gag-aeb ay gabbang ay naiyooson nan ikan ya wada gedan nan tinapay. 10 Dat kanan Jesus ken daida, “Omyali kayo isnan kaal-alayo ay ikan.”

11 Dat omey si Simon Pedro et ipadakana isnan benget di baybay san sidok ay nanapno is dadakke ay ikan. Sin-gasot ya limampoo ya tolo am-in ngem olay no adoado nan ikan et egay nabakas san sidok.

12 Dat kanan Jesus ken daida, “Akayo ta mangan tako.” Ngem mabainda ay mangsoot no sino siya tay gegetkenda ay siya si Jesus. 13 Dat alaen Jesus nan tinapay ya nan ikan et idyana ken daida. 14 Siya di san maikatlo ay ninpailaan Jesus issan papasolotna enggana isdin natagowana.

Si Jesus Ya Si Pedro

15 Nakakanda pay dat kanan Jesus ken Simon Pedro, “Simon ay anak Juan, ay am-amed nan pananglayadmo ken saken mo da tona?” Dat kanan Simon, “Owen, Apo, getkem ay laylaydek sik-a.” Dat kanan Jesus, “No siya sa, banbantayam ngalod nan ipogawko tay daida nan kanegko kakalnilo.” 16 Pinidwan Jesus ay mangwani, “Simon, ay anak Juan ay manglaylayadka?” Dat kanan kasin Simon, “Owen, Apo, getkem met ay laylaydek sik-a.” Dat kanan Jesus, “No siya sa, banbantayam nan kakalnilok.” 17 Dat pitlowan Jesus ay mangwani, “Simon, ay anak Juan, ay manglaylayadka tet-ewa?” Dat menseseg-ang si Pedro tay namitlo ay sinoot Jesus no laylaydena siya danat kanan, “Apo, getkem nan am-in et getkem ay laylaydek sik-a.” Dat kanan Jesus ken siya, “Banbantayam ngalod nan kakalnilok. 18 Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, issan kaongam et kigadka ay menbadbado dakat omey is laylaydem ngem no maam-amaka awnit wadada nan mangipadedepa ken sik-a dadapay igalot nan ledengmo dadat eyey sik-a isnan adim layden ay omayan.” 19 Nan nangwaniyan Jesus isna et tasiyay ipagtekna nan awnit maikkan ken Pedro isnan mateyana ta maidaydayaw si Apo Dios. Dat kanan Jesus ken siya, “Mang-on-onodka.”

20 Dat menligos si Pedro et ilaena ay omon-onod san pasolot ay linaylayad Jesus. Siya di san nangsadag ken Jesus isdin deey labi ay nangananda ay nangsoot en no sinoy awnit mangisipsip ken siya. 21 Issan nang-ilaan Pedro issan deey ay pasolot danat kanan ken Jesus, “Apo, ay ngan pay nan awnit ommat isnan naay ay ipogaw?” 22 Ngem dat kanan Jesus, “No laydek ay matatago siya enggana ay omaliyak

kasin, ay ngan di pangtom? Basta mang-
on-onodka bawet."
23 Issan nangdengngan san papasolot Je-
sus et kananda en waay adi matmatey nan
deey ay pasolot. Ngem egay kinwanin
Jesus en adi katkatey nodi kinwanina et
kedeng en, "No laydek ay matatago siya
enggana ay omaliyak kasin, ay ngan di
pangtom?"

Nan Kombos Nan Liblo Ay Naay

24 San deey pasolot ay kankanan Jesus et
sak-en ay nangibaga ya nangisolat isnan
naayda et getkenmi ay tet-ewa nan inso-
latko ay naay.
25 Owen, adoado pay nan tap-ina ay inik-
ikkan Jesus. No maisolatda koma am-in
et kanak en adi omanay nan batawa is
kaipay-an nan liblo ay kaisolatanda.

Nan Inik-Ikkan Nan Aapostolis

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan liblo ay Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis et siya nan toloy nan damo ay liblo ay insolat Lucas ay maipanggep ken Jesus. Nan osto ay kayatna ay ipagtek et nan inik-ikkan din inmon-ona ay papasolot Jesus ay nangibagbaga isnan maipanggep ken siya ay ninlogi id Jerusalem dat isnan kailiili id Judea ya id Samaria enggana isnan kailiili isnan batawa. Nan Ispirito Santo nan nangtaktakdo ay mangbadbadang ken daida. Ibagbagana isna nan nataptapiyan nan mamati ken Kristo ay ninlogi isnan Judio engganay maitapi gedan nan adoado ay baken Judio.

Nan liblo ay naay et napagkatlo ay nagedgedwa ay mangipaila isnan kaadadon nan il-ili ay naibagbagaan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ya nan nangsolotan di ipogaw ken siya. Nan damo et nan ninlogiyana id Jerusalem maisned isdin sinmaaan Jesus id daya. Nan maikadwa et nan naiwakatan nan gawis ay damag isnan tap-in nan ilin di Judio. Ya nan maikatlo et nan am-amedna naiwakatan enggana id Roma.

Nan esay napateg ay ibagbagan nan liblo ay naay et nan nangbadbadangan nan Ispirito Santo isnan mamati. Nan ninlogiyana et siya nan kinmapetana isnan mamati id Jerusalem isnan agew ay makwani en Pentecostes. Et ninlogi isdi danat itoltoloy ay mangbadbadang ya mangipapipigsa isnan mamati ya mangipangpango ken daida. Nan inom-ommat ay naibagbaga isna et ipailana nan kabaelan nan mait-itdo ay wada isnan gawis ay damag ay mangbadbadang isnan ipogaw ay mangpati.

Nan wada isna

Nan maisaganaan nan ipogaw ay mangpaneknek ken Jesus 1:1-26
- a. Nan kaodiyan ay bilin ya inkalin Jesus 1:1-14
- b. Nan naisokat ken Judas 1:15-26

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Jerusalem 2:1-8:3

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Judea ya id Samaria 8:4-12:25

Nan nin-isolsolowan Pablo 13:1-28:31
- a. Nan damo ay omayan da Pablo ay men-itdo 13:1-14:28
- b. Nan nadagopan nan papangolon di mamati 15:1-35
- c. Nan maikadwa ay omayan da Pablo ay men-itdo 15:36-18:22
- d. Nan maikatlo ay omayan da Pablo ay men-itdo 18:23-21:6
- e. Nan naibalodan Pablo id Jerusalem, Cesarea ya id Roma 21:7-28:31

Login Nan Solat

1 Gayyem Teofilo:
Isdin damo ay liblo ay insolatko et inbagak am-in din inik-ikkan ya insolon Jesus menlogi isdin logina 2 ya enggana isdin nangipangatowan Apo Dios ken siya id daya. Ngem esapay somaa id daya et wada nan inbilina isnan deeyda ay papasolotna ay pinilina ay makwani en apostolis. Nan Ispirito Santo nan nang-itdo ken Jesus isnan inbagbagana ken daida. 3 Namin ado nan ninpap-ailaana isnan aapostolis isnan kasina natagowan enggana ay nalpas nan epat poo ay agew. Adoado gedan nan inik-ikkana tasiyay maid gapona is adida mangpatiyan ay kasin natago. Inil-ilada siya et init-itdowana daida maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.
4-5 Isnan esa ay agew nadagopda. Dat kanan Jesus ken daida, “Din si Juan et danom nan inosalna ay menbonyag ngem awnit nan Ispirito Santo nan ited Apo Dios ken dakayo ay kanegna ibonyag ken dakayo. Isonga adi kayo komak-aan id isna Jerusalem ta sed-enyo tay nganngani ay omali. Siya di nan inkalin Ama ay inbagak abes ken dakayo.”

Nan Nangipangatowan Apo Dios Ken Jesus Id Daya

6 Isnan namingsan ay nadagopan da Jesus ya nan aapostolis et sinootda en, “Apo, ay id wani nan mangipakaanam isnan iRoma ay mentotolay ken datako tasiyay datako nan kalebbeng ay mentolay isnan

am-in ay ili tako ay Judio?” 7 Dat kanan
Jesus ken daida en, “Nan timpo ay mentolayan tako et adi kabalin ay getkenyo
tay si Apo Dios et kedeng nan kalebbeng
ay mangtek isnan awnit om-ommat isnan omal-ali ay agew ya nan timpo ay
ommatana. 8 Ngem nan ipagtekko ken
dakayo et siya na. Awnit kapten nan
Ispirito Santo dakayo et itedna nan kabaelanyo ta tomoled kayo ay mangibagbaga
isnan maipanggep ken sak-en id Jerusalem
dat isnan kailiili id Judea ya isnan kailiili id Samaria enggana isnan kailiili isnan
batawa.”
9 Nakwas nan initdon Jesus ay deey dadat ilan siya ay maipangato id daya. Nintangadda ay mang-ila ken siya enggana
ay nasalinan isnan liboo. 10 Daanda pay
ay mangiila id daya dat wada nan doway
lalalaki ay anghel ay ninbabado is polaw
ay natanakdeg isnan kad-an nan aapostolis. 11 Dadat kanan, “Dakayo ay iGalilea,
dakayon aped tatangaden id daya? Si Jesus
ay inilayo ay naipangato id daya et awnityo kasin ilan nan omaliyana ay kaneg
nan inmayana id wani.” 12 Dat somagong
nan aapostolis id Jerusalem ay magapo
isnan bilig ay Olivo ay esay kilometro nan
kaasag-ena.

Nan Nangpiliyanda Isnan Maisokat Ken Judas

13 Idi inomdan nan aapostolis id
Jerusalem et inmeyda isnan baey. Dadat omey isnan maikadwa ay galado
ay menteteanda. Siya dana nan ngadngadanda. Da Pedro ken Juan, Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome,
Mateo, Santiago ay anak Alfeo, Simon
ay mangisaksakit isnan ilina yas Judas
ay anak Santiago. 14 Inagew ay enda
makilol-owalo tay naeesa nan nemnemda
maipanggep isnan pammatida ken Apo
Dios. Wada abes nan bababai ay naitapi
ken daida ya si Maria ay inan Jesus ya nan
bebsat Jesus ay lalalaki.

15 Isnan esay agew ay nadagopan nan
waay sin-gasot ya dowampoo ay mamati
ken Jesus dat tomakdeg si Pedro et kanana,
16-18 “Dakayo ay bebsatko ay mamati ken
Jesu Kristo, natongpal et nan inpanemnem
nan Ispirito Santo ay insolat din si David
ay maipanggep ken Judas tay am-in ay
kankanan Apo Dios et masapol ay matongpal. Si Judas et nadotokan ay nakiobla
ken dakami ay apostolis. Ib-ami siya ngem
siya nan nangipango isnan nangdepap ken
Jesus. Linagbowanda siya isnan ngawi
ay inikkana dat maosal nan lagbona ay
mailako is om-a. Dat mentekdag dat maboslayan nan egesna. 19 Idi gintek am-in
nan iJerusalem nan inikkan Judas dadat
ngadnan san om-a is Aceldama ay makwani en om-a ay nabasaan isnan kalida.”
20 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Siya
na nan inpanemnem nan Ispirito Santo
id kasikasin ay maipanggep ken Judas et
naisolat isnan liblo ay Salmo. Kanana en,

‘Menbayen koma nan baeyna ta maid
kasin mentet-ee isdi.’

Wada abes nan naisolat ay mangwani,

‘Maidya koma nan saadna isnan tap-in di
ipogaw.’

Siya di nan naisolat.”

21-22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
“Isonga omila tako is maisokat ken Judas
ta waday maitapi ken dakami is mangpaneknek isnan kasin natagowan Apo Jesus. Anapen tako nan ipogaw ay nakiib-a
ken datako enggana isdin damo. Masapol
ay inilana am-in nan inik-ikkan Jesus ay
menlogi isdin ninpabonyagana ken Juan et
enggana isdin naipangatowana id daya.”
Siya di nan kinwanin Pedro. 23 Dadat
ibaga nan ngadan di doway ipogaw ay
da Matias ken Jose ta mapili ken daida
nan maisokat ken Judas. Nan tap-in nan
ngadan Jose et Barsabas ya Justo. 24 Dadat
menlowalo ay mangwani en, “Apo, gapo
tay sik-a nan mangtek isnan nemnem amin nan ipogaw et ipagtekmo ken dakami
nan piliyem ken datona ay dowa 25 ta
maitapi ken dakami ay mang-ikkan isnan oblami ay aapostolis tasiyay siya nan
maisokat ken Judas tay kinmaan ay omey
isnan impilno.” Siya di nan lowaloda.
26 Dadat menbobonot ken datodi ay dowa.
Et si Matias nan nabonot. Dat maitapi et
maikasimpoo ya dowa ken daida.

2

Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Isnan Mamati Ken Jesus

1 Idi inomdan nan esay fiestan di
Judio ay makwani en Pentecostes daet
madagop am-in nan mamati ken Jesu
Kristo isnan esay baey. 2 Dadat mada-
nenge isnan kaneg ngengen di dagem ay
nagapo id daya et pinmigsa isnan baey ay
nadadagopanda. 3 Dadat ilan nan adoado
ay kanega apoy ay masisiyan ay omey
pomatong am-in isnan ipogaw. 4 Dadat
wasdin nakapet isnan Ispirito Santo et
wasdin menkali isnan teken ay kali ay
egayda solowen tay inpakalin nan Ispirito
Santo daida.

5 Isnan timpo ay deey wada id Jerusalem
nan adoado ay Judio ay mangdaydayaw
ken Apo Dios ay nagapo isnan kailiili isnan
batawa. 6-8 Idi dinngeda san ninngengenge
dadat madagop isnan kad-anda et nas-
danasdaawda tay was-in nangdedenge is-
nan osto ay kalina isnan komalkaliyan nan
apostolis. Nasdaawda ay mangwani, “Dan
getken nan iGalilea ay naayda nan kalin di
kailiili ay nagapowan tako? 9 Datako pay
iPartia, iMedia, iyElam, iMesopotamia,
iJudea, iCapadocia, iPonto ya iyAsia.
10 Wada pay nan iFrigia, iPamfilia, iyEgipto
ya nan nagapo isnan tapin di ili id Libia
ay as-asag-en id Cirene ya nan nagapo id
Roma abes. 11 Nan tapi tako et Judio ngem
nan tap-ina et baken Judio ngem solotenda
nan ogalin di Judio. Nan tapi tako et iCreta
ya nan tap-ina et iyArabia.” Kananda
pay, “Dengngen tako ay kalkaliyenda nan
nateketeken ay kali tako ay mangibaga
isnan kaskasdaaw ay inikkan Apo Dios.”
12 Nasdanasdaawda dadat men-asitotya ay
mangwani, “Ngan nan aped mangtekan
datona isnan nateketeken ay kali tako?
Ngan nan kayat tona ay ibaga?” 13 Ngem
wadada nan naitapi isnan kaipoipogaw
ay mang-oy-oyaw isnan mamati ken Jesu
Kristo ay mangwani en nabotengda.

14 Dat kanan Pedro ay mangipigsa isnan
kalina ay mangitakdeg isnan simpoo ya
doway apostolis ay mangwani en, “Dakayo
ay iJerusalem ya am-in kayo ay ib-ami ay
Judio, dedengngenyo pod nan kanak ta
ibagak nan kayat tona ay kaliyen. 15 Egay
kami kaboteng ay kananyo. Getkenyo ay
adi kaboteng nan ipogaw isnan olas di
alas nowibi isnan wakgat. 16 Ngem nan
dinngeyo isnan menkalkaliyanmi isnan
nateketeken ay kali et siya na nan inbagan
din mamadton Apo Dios ay si Joel isnan
nangibagaana isnan kinwanin Apo Dios.
Kinwanina en,

17 ‘Siya na nan ik-ikkak isnan maod-odi
ay agew. Awnitko ipakapet nan
Ispiritok isnan kaipoipogaw. Nan
an-akyo ay lalalaki ya babab ai et
awnitda ibagbaga nan itdok ken
daida. Nan bababallo et awnit
kaskasdaaw nan ipailak ken daida.
Nan aamam-a et awnitda iitawen
nan itdok ken daida. 18 Isnan siya di
ay agew awnitko ipakapet nan Ispir-
ito Santo isnan ibab-aak ay lalalaki
ya babab ai et enda ibagbaga nan
itdok ken daida. 19 Awnit wada nan
ipailak ay kaskasdaaw id daya ya
isnan batawa tay awnit ipailak nan
kabaelak ay kaneg naisoyat ay basa,
apoy ya kaeegyat ay asok. 20 Awnit
bomolinget nan agew ya gomadan-
gdang nan bowan ay kaneg basa.
Siya di nan ommat esapay omdan
nan napateg ay agew ay omaliyan
nan Apo. 21 Isonga mo sino nan
menpabadang ken sak-en et daida
nan maisalakan ay adiyak dosaen.’

Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat
din si Joel.”

22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
“Dakayo ay ib-ak ay Judio, dengngenyo
pod nan kanak. Si Jesu Kristo ay iNazaret
et inpagtek Apo Dios ken dakayo ay siya
nan inbaana tay adoado nan kaskasdaaw
ay inik-ikkana ay mangipaila isnan kabae-
lana. Et getkenyo dana tay inilayo nan
inpaikkan Apo Dios ken Jesus. 23 Id kasin
et ninenemnem Apo Dios nan ommat ken
Jesus. Et natongpal tay inpapateyyo isnan
iRoma ay makedse ay ipogaw et inlansada
isnan kros. 24 Ngem si Apo Dios et egayna
ipalobos ay maitoloy ay matey si Jesus tay
tinagona kasin. Tay nan tetey et maid
kabaelana ay mangikawe ken siya.

25 Si Jesus nan natongpalan din insolat
David ay mangwani,

‘Getkek ay mamamamakkeyka, Apo Dios
et olay no waday domateng is
ligat adiyak omegyat tay wadaka
ay bomadang. 26 Isonga men-
galalasingak et maila nan gasingko
isnan kankanak tay patiyek ay adi
madonot nan awakko 27 tay getkek
ay adika mangkalkalingking isnan
kad-an di natey ya adim ipalobos
ay madonot nan awakko tay sak-
en nan mangtongtongpal ken sik-
a. 28 Inpagtekmo nan ikkak tapno
matatagowak ay eng-enggana et
palalo nan gasingko tay makiteteak
ken sik-a.’
Siya di nan insolat din si David.”
29 Dat itoloy Pedro, “Dakayo ay bebsatko,
laydek ay ipagtekko ay osto ken dakayo
nan maipanggep ken David ay ali tako
id kasin. Din si David et baken nan
awakna is kinwanina tay natey et naikaob.
Et daan ay mamaila nan naikaobana
id wani. 30 Ngem gapo tay mamadton
Apo Dios din si David isonga gintekna ay
awnit tongpalen Apo Dios nan insapatana
ay awnit wada nan bomala ay apona
ay mangsokat ken siya ay men-ali et si
Kristo. 31 Gintek David ay awnit tomet-
ewa nan inbagan Apo Dios maipanggep
isnan kasin matagowan nan awnit men-
ali ay si Kristo isonga kinwanina en adi
kakalkalingkingan ay adi madonot nan
awakna isnan kad-an di natey.”
32 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
“Si Jesus din inbagan din si David tay
siya nan tinagon Apo Dios. Mabalin ay
ibagami ken dakayo tay inilami am-in ay
natago siya. 33 Ngem id wani wada si
Jesus id daya isnan makanawan Apo Dios
ay Amana ay kad-an di madaydayaw. Et
intedna ken Jesus nan epdasna inkali ken
siya et siya nan Ispiritona ay inpaalina
ken dakami. Isonga dinngeyo ya inilayo
nan menkalkaliyanmi isnan nateketeken
ay kali. 34 Baken nan awakna is kinwanin
David tay egay inmey nan awakna id daya
nodi si Jesus nan inmey isonga kinwanin
David nan maipanggep ken siya ay mang-
wani en,
‘Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok
en tomokdoka isnan makanawanko
35 enggana ay abakek am-in nan bo-
som ta sik-a nan Apo.’ ”
36 Dat itoloy Pedro ay mangwani, “Isonga
dakayo ay ib-ami ay Judio, masapol ay
getkenyo ay gawis ay si Jesus ay pinateyyo
et siya nan pinabalin Apo Dios is Apo tako
ya Ali tako ay kanan tako en Kristo.”
37 Idi dinngen nan kaipoipogaw nan kin-
wanin Pedro dat dadama nan seg-angda
tay daida nan nangipapatey ken Jesus. Da-
dat kanan ken da Pedro, “Gagayyem, sino
nan ikkanmi tapno makaan nan naay ba-
solmi?”
38 Dat kanan Pedro ken daida, “Wasdin
mangdokog is basolna dat menpabonyag
ay mangipagtek ay apowena si Jesu Kristo
tapno pakawanena nan basolyo et itedna
nan Ispirito Santo ta komapet ken dakayo.
39 Tay nakitolag si Apo Dios ay mang-
wani en, ‘Am-in kayo ay ayagak et awnit
komapet nan Ispirito Santo ken dakayo
ya nan an-akyo ya nan ap-oyo, olay nan
ipogaw ay baken Judio olay sino ay ipogaw
ay ayagak et makapetda isnan Ispirito
Santo.’ ”
40 Menkalkali kayet si Pedro ay mangto-
gon ken daida ay mangwani en, “Masapol
ay dokoganyo nan basolyo ta adi kayo
maitapi isnan ipogaw ay madosa isnan
impilno ay eng-enggana gapo isnan ngawi
ay ik-ikkanda.” 41 Dat adoado nan mamati
ken Jesus et ninpabonyagda. Omey
ay tolo ay libo nan bilang nan mamati
isnan agew ay deey et maitapida issan
deeyda ay namati isnan damo. 42 Nan
mamati et kaageagew ay madagdagopda
ta dengngenda nan it-itdon nan aapostolis.
Isnan madagdagopanda et makilol-owalo
ya makiap-apatda maipanggep isnan
kankanan Apo Dios dadapay makikikan
isnan kanemneman nan nateyan Jesus.

Napos-a Nan Nemnem Nan Mamati Ken Jesus

43 Nan aapostolis et adoado nan inik-
ikkanda ay kaskasdaaw ay mangipaila is-
nan kabaelan Apo Dios et inmegyat am-in
nan ipogaw isnan il-ilaenda. 44 Intoltoloy
nan deeyda ay mamati ken Jesus ay

madagdagop et pinos-ada am-in nan kokowada tapno maiwalas ken daida amin. 45 Dadat omilako isnan payewda ya isnan kokwada ta ipigasanda nan ibada ay makasapol. 46 Intoltoloyda ay madagdagop isnan Templon Apo Dios id isdi Jerusalem ay kaageagew. Makiololnosda ay maob-obong ay mangmangan isnan bab-aeyda et dadama nan gasingda tay napopos-a nan nemnemda. 47 Daydayawenda si Apo Dios et am-in nan omili id Jerusalem olay nan adi mamati ken Jesus, kananda en gawigawis nan ikikkan nan deeyda ay mamati ken Jesus. Inagew ay tapiyan Jesus nan mamati ken siya ay maisalakan.

3

Nan Ginmawisan Nan Napilay

1 Isnan namingsan et inmey da Pedro ken Juan isnan Templo isnan alas tres isnan masdem tay siya nan olas ay menlowalowan di ipogaw isdi. 2 Isnan segpan ay nginadnanda is Menbegew et wada nan am-ama ay pilay enggana isdin binmalaana. Winakgat ay awawitenda siya ay mang-eyey isnan Templo ta menlimlimos isnan songsonggep. 3 Idi ilana da Pedro ken Juan ay songgep isnan Templo daet menlimos ken daida. 4 Dadat ikikiyat siya dat kanan Pedro, “Ilam dakami.” 5 Danat ilan daida ta baleng waday itedda ken siya. 6 Ngem dat kanan Pedro, “Maid polos sipingmi ngem nan kabaelan Apo Jesus ay iNazaret et siya nan wada ay ibadangmi ken sik-a.” Danat kanan, “Mendaanka.” 7 Dat genan Pedro nan kanawan ay ledengna ta patakdegena daet naganawis nan sikina. 8 Dat matanakdeg et mendaan ta makkey ken da Pedro yas Juan ay songgep isnan Templo. San napilay et mendad-aan ay menyakyaking ay mangdaydayaw ken Apo Dios. 9 Am-in nan ipogaw et inilada siya ay mendad-aan ay mangdaydayaw ken Apo Dios. 10 Dadat imatonan ay siya san menlimlimos issan segpan ay makwani en Menbegew. Dadat masdaaw tay makadaan. 11 Isnan nanggegen-anan nan napilay ken da Pedro ken Juan dat matanagtag nan kaipoipogaw ay omey isnan kad-anda isnan kanandan Bangsal Solomon tay pilmi ay masdaawda.

Nin-isolo Si Pedro Isnan Templo

12 Inilan Pedro nan kaipoipogaw danat kanan ken daida, “Dakayo ay ib-ami ay Judio, dakayon masdaaw ay mangwani en dan makadaan si tona? Dakayon ikikiyat dakami? Ay kananyo en gapo tay gawis kami ay ipogaw wenno nan kabaelanmi nan nangipagawis ken tona? 13 Baken dakami tay si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako ay da Abraham ken Isaac yas Jacob nan nangipagawis ken siya ta madayaw si Jesus ay inbaana ken datako. Ngem indalomyo siya isnan iRoma dayopay inadyan isnan nangbistaan Pilato ken siya olay linayad Pilato ay ipalobos siya. 14 Ay apo kayo, inadyanyo nan gawigawis ay ipogaw ay maid polos basolna dayopay aped piliyen nan ninpatey is ipogaw is kayatyo ay mapalobosan. 15 Si Jesus ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana et siya nan pinateyyo. Ngem kasin tinagon Apo Dios siya et ibagbagami ay tet-ewa ay kasin natago tay inilami. 16 Gapo isnan kabaelan nan olay ngadan Jesus isonga ginmawis nan pilay nan ipogaw ay naay. Si Jesus nan nangipapigsa isnan nemnemna ay mamati ken siya isonga iilaenyo am-in ay nakaan nan pilayna.”

17 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Dakayo ay bebsatko, getkek ay egayyo getken nan saad Jesus isonga inpapateyyo. Olay nan ap-apoyo et egayda getken. 18 Nan inikkanyo ay mangpatey ken siya et siya din inbagan Apo Dios isdin mamadtona id kasin tay inbagada en nan pinilin Apo Dios ay mentolay et masapol ay mapaligatan ya matey gapo isnan basbasol di ipogaw. Et siya di nan natongpalan nan kinwanina. 19 Isonga dokoganyo nan basolyo ta nemnemenyo si Apo Dios ta kaanena nan basolyo ya itedna nan nasimpa ay nemnem ken dakayo. 20-21 Si Jesus et id wani masapol ay id daya nan kad-ana enggana isnan timpo ay kasin pagawisen Apo Dios nan am-in. Ngem awnit ibaana kasin si Jesus is Ali tako ay

makwani en Kristo tay siya di nan sigod
ay inbagan Apo Dios isdin mamadtona
enggana id kasin."
22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
"Olay din si Moses et kinwanina en,
'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw
isnan ib-a tako is mamadto ay kaneg
nan inikkana ay nangdotok ken sak-
en et ipootyo ay mangdenge am-in
isnan kankanana. 23 Nan ipogaw
ay adi mamati isnan kankanan nan
mamadton Apo Dios ay deey et
awnitda maisiyan isnan ipogawna
et madosada ay eng-enggana.'
24 Siya met laeng din kinwanin din am-
in ay mamadton Apo Dios ay menlogi ken
Samuel. Tay inbagada nan maik-ikkan
isnan timpo tako id wani. 25 Datako id
wani et naitapi tako abes isnan inpabagan
Apo Dios isdin mamadtona. Naitapi tako
abes isnan nakitolagan Apo Dios isdin alal-
apo tako tay kinwanina ken Abraham en,
'Awnitak osalen nan esa ay Apom ay mang-
badang isnan kaipoipogaw isnan batawa'.
26 Isonga inbaan Apo Dios nan Anakna ta
omali isnan batawa et datako ay Judio nan
damdamo ay inmaliyana tay layden Apo
Dios ay bomadang ken datako ta dokogan
tako nan ngawi ay ik-ikkan tako." Siya di
nan kinwanin Pedro ken daida.

4

Nasomalya Da Pedro Ken Juan

1 Daan ay menkalkali da Pedro isnan
kaipoipogaw dat omey nan papadi ya nan
apon di gogowaldiyan di Templo ya nan
tap-in di Judio ay Saduceo isnan kad-an da
Pedro. Nan Saduceo et daida nan mang-
wani en adi kasin matago nan matey ay
ipogaw. 2 Makaligetda tay isolsolon da Pe-
dro en kasin natago si Jesus isonga tet-ewa
ay kasin matago nan ipogaw. 3 Isonga da-
dat ikawe daida et eyeyda isnan pagbalo-
dan. Ngem gapo tay nasdem et, apedda in-
balod daida ta mawakgat esadapay maso-
malya. 4 Adoado nan mamati isnan deeyda
ay nangdedenge isnan kinkinwanin da Pe-
dro. Nan kabibilang nan aamam-a ay ma-
mati ken Jesus et omey ay limay libo.
5 Idi nawakgat nadagop id Jerusalem
nan menlelebbeng isnan ilida, nan
aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg
Apo Dios. 6 Dadat menmimiting ken da
Caifas, Juan ya si Alejandro yas Anas ay
kangatowan ay padi ya nan tap-in di agin
Anas. 7 Dadat ipatakdeg da Pedro ken
Juan isnan sasagangenda ta somalyaenda
daida. Dadat kanan ken daida. "Sino nan
kangadan isnan kananyo en nangipagawis
isnan napilay ay naay? Sino nan nang-
idya isnan kabaelanyo ay mangipagawis
ken siya?" 8 Dat itdowan nan Ispirito
Santo si Pedro is isongbatna et kanana,
"Dakayo ay ap-apomi ya aam-ami, 9 no
maipanggep isnan gawis ay inikkanmi
ay nangkaan isnan sakit nan pilay nan
isomalyayo ken dakami ya no ngan nan
inikkanmi ay nangipagawis ken siya et
10 dengngenyo tay masapol ay getkenyo ya
nan am-in ay ib-a tako ay Judio. Si Jesu
Kristo ay iNazaret nan nang-idya isnan
kabaelanmi ay mangkaan isnan sakitna.
Et siya nan inlansayo isnan kros ngem
tinagon kasin Apo Dios. 11 Nan inpasolat
Apo Dios ay mangwani en, 'Nan bato ay
inadyan di ninsaad is baey et siya nan
kapatgan tay ipapaknegna nan baey.' Et si
Jesus nan naiyaligana. Owen si Jesus nan
kapatgan. 12 Tay maid teken is mabalin
ay mangisalakan ken datako no baken si
Jesus tay kedkedeng siya is inbaan Apo
Dios ay mangisalakan isnan ipogaw."
13 Idi nakakali si Pedro dat kanan nan
menlelebbeng, "Dan datona ay dowa nan
natoled ay mangsongbat ken datako ay ap-
apoda? Egayda nakaadal dadapay getken
ay mangsongbat ken datako." Masdaawda
dadat nemnemen en daida nan nakiboweg
ken Jesus. 14 Dapay san menlelebbeng et
maid isongbatda tay wada san napilay ay
makitatakdeg ken da Pedro et mamagtek
ay tet-ewa nan kankananda. 15 Isonga
nan inikkanda et inpabalada da Pedro ken
Juan ya san napilay ta ikekedeng nan men-
lelebbeng is menkalkali. 16 Dadat mento-
totya ay mangwani en, "Ngan di ikkan tako
ken datodi tay tet-ewa ay kaskasdaaw nan
inikkanda isnan napilay et getken am-in
nan omili id Jerusalem isonga adi mabalin
ay kanan tako en baken tet-ewa." 17 Dadat

kanan en, “Ibaga tako ken daida en madosada no kasinda sodsodoken si Jesus ta adi dengngen nan kaipoipogaw modatya patiyenda.”

18 Dadat kasin ayagan da Pedro et ibagada ken daida ta adida kasin sodsodoken
si Jesus ya adida isolsolowan nan ipogaw
maipanggep isnan ngadana. 19 Ngem
da Pedro ken Juan et sinmongbatda ay
mangwani en, “Nemnemenyo no sino
nan layden Apo Dios. Ay dakayo nan
osto ay patiyenmi wenno si Apo Dios?
20 Adi mabalin ay isaldengmi ay mangibag-
baga isnan inil-ilami ya dindinngemi ay
maipanggep ken Jesus.” 21 Dat eg-egyaten
nan menlelebbeng da Pedro esadapay
palobosan daida tay adida getken nan
ikkanda ay mangdosa ken daida tay
omegyatda isnan kaipoipogaw tay day-
dayawenda si Apo Dios gapo isnan inikkan
da Pedro isnan napilay. 22 Kaskasdaaw
nan ginmawisan nan napilay tay solok is
epatpoo nan tew-ena.

Nan Lowalon Nan Mamati Ken Jesus

23 Idi naipalobos da Pedro ken Juan da-
dat omey isnan ib-ada ay mamati ken
Jesus. Dadat ibaga nan kinwanin nan
menkangangato ay papadi ya nan aamam-
a ken daida. 24 Idi dinnge nan ib-ada dadat
makilowalo ay mangdayaw ken Apo Dios
ay mangwani en, “Apo, sik-a nan nang-
boliw isnan daya, nan batawa, nan baybay
ya nan am-in ay mentetee. 25 Olay din
alapomi ay din si David ay esay ipogawmo
et inpabagan nan Ispirito Santo ken siya
nan insolatna ay,

‘Dan aped menpapangato ken Apo Dios
nan ipogaw ay baken Judio? Dan
aped nemnemen nan Judio ay
mang-ik-ikkan isnan ol-olay ay maid
silbina ay mang-apos ken Apo Dios?
26 Mensagana nan alin di kailiili et
madagop abes nan menkangangato
ay ipogaw ta gobatenda si Apo Dios
ya nan Anakna ay makwani en
Kristo.’

27 Et natongpal san deey ay kinwanin
David tay nadagop nan ib-ami ay Judio
ya nan baken Judio ya nan ap-apo ay da
Herod ken Poncio Pilato id Jerusalem ta
mentotyada ay mangpatey ken Jesus ay
mangtongtongpal ken sik-a dapay siya
nan dinotokam ay mentolay isnan am-
in ay ipogaw. 28 Inikkanda ken Jesus
nan ninenemnemmo ay ommat gapo
isnan kayat ya panakabalinmo. 29 Id
wani, Apo, ilam pod nan ik-ikkanda ay
mangipaegyat ken dakami ay inbaam. Et
anayam nan toledmi ay mamati ken sik-
a ta ibagbagami kayet nan kankanam.
30 Pagawisem nan masaksakit ay ipogaw et
ipailam nan kaskasdaaw ay maikkan gapo
isnan kabaelan Jesus ay mangtongtongpal
ken sik-a.” 31 Idi nakalowaloda daet
mawedwed nan baey ay menteteanda dat
takdowen nan Ispirito Santo daida dadat
amed tomoled ay mangibagbaga kayet
isnan kankanan Apo Dios.

32 Nan am-in ay mamati ken Jesus et
makiolnosda isonga am-in nan kok-owada
et pinos-ada ta kowada am-in ay maid
mangibobokod. 33 Pilmi nan kabaelan nan
aapostolis ay mangibagbaga isnan nang-
il-anda ken Apo Jesus ay kasin natago.
Et gawigawis nan badang Apo Dios ken
daida. 34 Am-in nan mamati et maid
kolangda tay nan wada nan payewna
wenno baeyna danat ilako et itedna nan
lakona 35 isnan aapostolis ta iwalasda is-
nan makasapol. 36 Siya nan inikkan Jose
ay esay iChipre ay esay apon din si Levi.
Nan inpangadan nan aapostolis ken siya
et Bernabe tay nan kayatna ay kanan et
ipogaw ay mangipagasing is nemnem di
napaligatan. 37 Nan inikkana et nin-ilako
is payewna danat ited nan lakona isnan
aapostolis.

5

Nan Maipanggep Ken Da Ananias Yas Safira

1 Wada pay nan esay am-ama ay kan-
gadan is Ananias ya nan asawana ay si
Safira. Inlakona nan ib-an nan kokwada.
2 Dadat mentoya ay sin-asawa ta igagoda
nan tap-in nan lakona. Danat ited nan tap-
ina isnan aapostolis ay mangwani, “Naay
nan lakon nan kokwami.” 3 Ngem kin-
wanin Pedro, “Ananias, damen patiyen

nan kanan Satanas ken sik-a? Nan Ispirito Santo nan pinadasmo ay sikapan tay isotmo nan tap-in nan lakona. 4 Isnan egayna kailakowan, kokwam. Et sik-a nan kigad is ikkam isnan lakona. Ngem dayon aped nemnemen ay mang-ikkan isnan naay? Baken met aped ipogaw nodi si Apo Dios nan pinadasyo ay sikapan." 5 Dinngen Ananias nan kankanan Pedro dat aped matokang et matey. Dat amin ay mangdedenge isnan inommat ken Ananias et pilmi nan egyatda ken Apo Dios. 6 Dat pomika nan bababallo et bongonenda nan awakna dadat ibala et ikaobda.
7 Nallos nan waay toloy olas dat omey nan asawana ngem egayna getken ay natey san asawana. 8 Dat kanan Pedro ken siya, "Ibagam mo tet-ewa ay siya na nan osto ay lakon nan inlakoyo ay kowayo." Dat kanan nan babai en, "Tetewa ay siya sa." 9 Dat kanan Pedro ken siya, "Dakayon nintolag ay mangsiksikap isnan Ispiriton Apo Dios? Ilam, naay omali nan nangikaob ken asawam esadat abes isoblat sik-a." 10 Dat matokang et matey abes siya. Sinonggep san deeyda ay bababallo et idi ilaenda ay natey dadat ibala ay en mang-idlen isnan naikaoban asawana. 11 Dat nan mamati ken Jesus ya nan amin ay nangdedenge isnan inommat et inmegyaegyatda.

Nan Kaskasdaaw Ay Inik-ikkan Nan Aapostolis

12 Nan aapostolis et adoado nan kaskasdaaw ay inik-ikkanda ay inilan nan ipogaw. Nan osto ay nadagopan nan deeyda ay mamati ken Jesus et nan bangsal nan Templon Apo Dios ay makwani en Bangsal Solomon. 13 Dinayaw am-in nan ipogaw daida ngem omegyatda ay maitapi ken daida no egayda mamati ken Jesus. 14 Ngem inmadoado met laeng nan aamam-a ya iinin-a ay naitapi ay mamati ken Apo Jesus. 15 Gapo isnan inik-ikkan di aapostolis et inpabala nan ipogaw nan masaksakit dadat eyey isnan kalsa dadat ipapodan daida isnan kamada wenno isnan abekda. Tay kananda en ta moke lomaos si Pedro et olay no kedeng nan alinewna is manglingeb ken daida et makaan nan sakitda. 16 Adoado pay nan nagapo isnan kailiili ay as-asag-en id Jerusalem et ey-eyeyda nan masaksakit ya nan kinapet di anito et ginmawisda am-in.

Nan Napaligatan Di Aapostolis

17 Gapo isnan kabaelan nan aapostolis et linmiget nan kangatowan ay padi ya nan iib-ana ay Saduceo gapo isnan apalda. 18 Dat nan inikkanda et inmeyda ay mangdepap isnan aapostolis dadat eyey daida isnan pagbalodan. 19 Ngem isnan labi, inmey nan esay anghel Apo Dios et tokabana nan eneb nan pagbalodan danat ipabala daida ay mangwani en, 20 "Enkayo isnan Templo ta ibagayo isnan ipogaw nan maipanggep isnan biyag ay maid patenggana." Siya di nan kinwanin nan anghel. 21 Isonga idi pinmat-a dadat omey isnan Templo ay men-isolo. Mawakgat pay dat ayagan nan kangatowan ay padi ya nan iib-ana am-in nan menlelebbeng ya nan aamam-a ta menmitingda. Dadat omibaa is omey isnan pagbalodan ta ayaganda nan aapostolis. 22 Omdan pay nan deeyda ay gowaldiya ay inbaada dadat ilaen ay maiwed san aapostolis. Dadat somagong ay mangwani en, 23 "Nan kananyo ay ayaganmi et maidda. Inilami nan pagbalodan et daan ay naeemban ya daan ay naikakandado. Wada abes nan gowaldiya ay tomatakdeg isnan segpan. Ngem idi tinokabanmi et maid ipogaw."
24 Idi dinngen nan menkangangato ay papadi ya nan ap-apon di gogowaldiyan di Templo nan kinwanin nan deeyda ay binaada dadat kanan isnan nemnemda en, "Ngan ngata nan awnit ommat gapo ken daida?" 25 Dat wada nan inmey ay mangibaga en, "San deeyda ay binalodyo et wadada isnan Templo ay men-is-isolo isnan ipogaw." 26 Dat omey nan deeyda ay gowaldiya ya nan ap-apoda ay mang-ala ken daida ngem egayda goyoden daida isnan nang-ayaganda ken daida tay omegyatda isnan kaipoipogaw modatya gayangenda daida tay daydayawen nan ipogaw nan aapostolis.
27 Dadat eyey nan aapostolis isnan menmitmitingan nan deeyda ay menlelebbeng. Dat kanan nan kangatowan ay

padi en, 28 “Binilbilinmi dakayo ta adiyo
isolsolo nan maipanggep ken Jesus. Dapay
id wani et maid polos egay nangdenge
isnan isolsoloyo id Jerusalem. Et kanegyo
layden ay madosa kami isnan nateyan
Jesus.” 29 Sinmongbat da Pedro ya nan
iib-ana ay apostolis ay mangwani en,
“Masapol ay patiyenmi nan inbagan Apo
Dios ken dakami ta ibagbagami nan
maipanggep ken Jesus isonga baken nan
kananyo ay aped ipogaw is patpatiyenmi.
30 Tet-ewa ay pinateyyo si Jesus ya in-
lansayo isnan kros ngem si Apo Dios ay
dinaydayaw din alal-apo tako et tinagona
kasin siya. 31 Danat ipangato siya ta
tomokdo isnan makanawana ta siya nan
men-ap-apo ya siya nan mangisalsalakan
ken datako tasiyay mawayaan tako ay
Judio ay menbabawi tapno pakawanen
Apo Dios nan basbasol tako. 32 Dakami nan
nang-ila ay tet-ewa isonga ibagami ken
dakayo. Et nan Ispirito Santo ay inpakapet
Apo Dios ken dakami ay mamati ken
Jesus nan mangpaneknek ay tet-ewa nan
kankananmi isnan mangipaik-ikkanana
ken dakami isnan kaskasdaaw.” Siya di
nan kinwanin Pedro.

33 Isnan nangdengngan nan deeyda ay
menlelebbeng isdi et nakaligetda isonga
kayatda ay pateyen daida. 34 Ngem wada
nan esay Fariseo ken daida ay kangadan is
Gamaliel. Siya nan esay men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios et siya nan ikabain nan ib-
ana. Tinmakdeg ay mangibaga ta ikaanda
san aapostolis is sin-awyan.

35 Inpabalada daida dat kanan Gamaliel,
“Dakayo ay ib-ak ay Judio, nemnemen
tako ay gawis nan ikkan tako ken datona.
36 Nemnemenyo nan inommat id kasin
tay no maid si Apo Dios isnan ipogaw et
mamaid nan itdoda. Kaneg din binmal-
an Teudas ay aped nangipangato isnan
awakna issan kaat todi ngen ay tew-en et
sinmolot nan waay epat gasot ay ipogaw
ken siya. Ngem napatey siya et aped
naboka nan papasolotna et namaid nan
insolsolona. 37 Nakwas di dat wada si Ju-
das ay iGalilea isdin timpon di nasinsosan
di ipogaw. Adoado abes nan naawis ay
nakiboweg ken siya. Ngem napatey abes
dat maboka nan namati ken siya. 38 Isonga
nan ibagak ken dakayo id wani et adiyo pa-
ligaten nan naayda ay ipogaw. Bay-anyo
daida tay siya met laeng nan ommat no
aped nan nemnemda nan nagapowan nan
isolsoloda ya ik-ikkanda tay awnit mamaid
abes. 39 Ngem no si Apo Dios nan nang-
idya isnan kabaelanda et adi mabalin ay
ipasaldengyo. Isonga adiyo itoltoloy ay
mang-aamis ken daida modatya si Apo
Dios nan aamisenyo.” Siya di nan kin-
wanin Gamaliel.

40 Et siya di nan pinatida. Isonga kasinda
inpaayag daida et ipabaibaigda daida. Da-
dat kanan, “Adi kayo kasin men-is-isolo
isnan maipanggep isnan ngadan Jesus.”
Dadat palobosan daida. 41 Napalobosanda
dadat taynan nan deeyda ay menmit-
miting et men-gasingda tay maawatanda
ay getken Apo Dios ay adida omegyat
olay no mabainanda maipanggep isnan it-
itdoda ay maipanggep ken Jesus. 42 Isonga
winakgat ay om-omeyda kayet isnan Tem-
plo ya nan am-in ay bab-aey ay mangisol-
solo ay si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo
Dios ay mentoltolay isnan ipogaw.

6

Nan Napiliyan Nan Nangbadang Isnan Aapostolis

1 Issan timpo ay deey isnan inmad-
adowan nan mamati ken Jesus et nin-
asisongbat nan mamati ay Judio ya nan iib-
ada ay Judio ay naiyanak isnan teken ay
ili ay Griego nan kalida. Dat menlili nan
kakali is Griego ay mangwani en, “Apay
nga mabaybay-an nan bababaimi ay balo
isnan maiwalasan nan makan isnan in-
agew?”

2 Isonga inpaayag nan aapostolis am-
iam-in nan deeyda ay mamati ken Jesus
dadat kanan, “Adi mabalin ay mataktak-
tak kami isnan oblami ay mangibagbaga
isnan kankanan Apo Dios ay maipanggep
ken Jesus ta dakami nan mangiwalwalas
is makan. 3 Isonga dakayo ay kadwami
ay mamati ken Jesus et pomili kayo is pito
ay nalaing ay amam-a ay managpati isnan
Ispirito Santo ta daida nan dotokanmi ay
mangiwalas isnan makan. 4 Tapno dakami

pay ay aapostolis et mabalin ay eesangenmi ay menlol-owalo ya mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus."

5 Dat iyoog am-in nan mamati ken Jesus nan kinwanin nan aapostolis. Et datona nan pinilida. Nan esa et si Esteban. Managtongpal isnan Ispirito Santo ya napigsa nan pammatina ken Jesus. Nan ib-ana et da Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas ya Nicolas ay iyAntiokia. Baken Judio si Nicolas ngem solsolotena nan ogalin di Judio. 6 Dadat eyey daida isnan aapostolis. Dat menlowalo nan aapostolis dadapay ipatang nan ledengda isnan olon nan deeyday pito tay siya nan ikkanda ay mangdotok ken daida.

7 Isonga inmad-ado nan nangdengdenge isnan kalin Apo Dios dat omadoado abes ay mamati ken Jesus id Jerusalem. Olay nan papadi et adoadoda ay mamati ken Jesus.

Nan Nang-ap-aposanda Ken Esteban

8 Si Esteban pay et kaskasdaaw nan inikikkana isnan ipogaw tay binadangan Apo Dios siya et adoado nan intedna ay kabaelana. 9 Ngem wadada nan ipogaw isnan sinagogan di Libertino, ay Judio ay nagapo id Cirene ya id Alejandria ya Judio ay iCilicia ya iyAsia et nakisongbatda ken Esteban. Ngem adida makaabak ken siya tay 10 initdowan nan Ispirito Santo siya isonga nalaing ay komali. 11 Dadat lagbowen nan ipogaw ta menkampotda ay mangwani en, "Dinngemi nan kinwanin Esteban et aposena din si Moses yas Apo Dios." 12 Isonga nan kaipoipogaw ya nan aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios et nakaligetda ken Esteban gapo isnan kinwanin nan deeyda ay menkampot. Dadat ikawe si Esteban et eyeyda isnan menlelebbeng. 13 Dadat ipatakdeg san deeyda ay menkamkampot ay mangwani en, "Si Esteban et adi somalsaldeng ay mang-ap-apos isnan linteg ay initdon din si Moses ya ngawi nan kankanana maipanggep isnan Templo 14 tay dinngemi nan nangwaniyana en awnit dadaelen Jesus ay iNazaret nan Templo tako ya sokatana nan linteg ay initdon din si Moses ay tinawid tako." 15 Iilan pay nan deeyda ay menlelebbeng si Esteban dadat ilaen ay somilang nan angasna ay kaneg angas di anghel.

7

Nan Insongbat Esteban

1 Dat kanan nan kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg isnan Judio ken Apo Dios ken Esteban en, "Ay tet-ewa nan kankanan datona?" 2 Dat kanan Esteban ay mangwani en, "Dakayo ay ap-apok ya aam-ak ya bebsatko, nemnemenyo pod nan inikikkan Apo Dios ken datako ay Judio enggana id kasin. Si Apo Dios ay kangatowan et ninpaila ken Abraham ay din alapo tako isdin ninteteana id Mesopotamia isdin egay pay laeng nin-alisana id Haran. 3 Et kanan Apo Dios ken siya, 'Komaanka isnan iliyo ay naay ta taynam nan agiyo ta enka isnan ili ay awnitko itdo ken sik-a.' 4 Isonga kinmaan si Abraham id Mesopotamia ay mentetean nan ipogaw ay makwani en Caldeo et inmey nintetee id Haran. Idi natey din amana dat ipangon Apo Dios siya isnan naay ili ay mentetean tako id wani. 5 Issan inmaliyan Abraham isnan kad-an tako id wani et maid polos inidyan Apo Dios is dagana is olay teeteen. Ngem nakitolag si Apo Dios ay mangwani en awnitna idya ken siya ta ipatawidna isnan anakna ya nan ap-ona. Isnan nangwaniyana isdi et maid pay laeng anak da Abraham. 6 Et siya na nan tap-in nan inbagan Apo Dios ken Abraham. Kinwanina en awnit omey nan ap-ona isnan ilin di teken ay ipogaw et awnitda mapilit ay menpabaa ay maid lagboda ya awnit maligligatan am-in nan ap-ona enggana ay makwas nan epat gasot ay tew-en. 7 Ngem kanan Apo Dios en, 'Awnitko dosaen nan deeyda ay ipogaw ay mangpaligat isnan ap-om. Et gapo isnan madosaanda et awnitda ipalobos nan ap-om ay komaan isdi ay omali kasin ay mangdaydayaw ken sak-en id isna.' " 8 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, "Wada nan inbilin Apo Dios ken daida ta waday mangnemnemnemanda isnan nakitolagan Apo Dios ken daida. Et siya nan nangsegyatanda isnan an-akda ay lalalaki. Isonga idi binmala nan anak Abraham ay

si Isaac et isnan maikawao ay agewna siya nan inikkan amana ken siya. Et siya met laeng nan inikkan Isaac isnan anakna ay si Jacob. Siya abes nan inikkan Jacob isnan simpoo ya dowa ay an-akna ay lalalaki ay kanan tako en am-a tako id kasin.
9 Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob et inapalanda nan innodida ay si Jose. Isonga inlakoda siya isnan iyEgipto ta eyeyda isnan ilida ta mabab-aa ay adi kalagbo. Ngem si Apo Dios et wada kayet ken siya
10 et binadbadangana siya isnan naligligatana. Gapo tay wada si Apo Dios ken siya ya wada nan intedna ay laingna et laylayden nan alin di Egipto ay makwani en Faro si Jose. Danat dotokan siya ay mengobilnadol isnan am-in ay ili id Egipto ya men-ap-apo abes isnan am-in ay ipogaw isnan baey Faro. 11 Dat domateng nan bitil isnan kailiili id Egipto ya id Canaan et napalipaligatan nan ipogaw. Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob et maid ikkanda ay omanap is kanenda. 12 Isonga idi dinngen Jacob ay wada nan kasaoyan di makan id Egipto danat ibaa nan iiyon-an Jose ta omeyda manaoy is kanenda. Siya di nan damo ay inmayanda. 13 Isnan ikadwa ay inmayanda et ninpagtek si Jose ken daida. Danat ipagtek abes daida ken Faro.
14 Danat ipaayag da amana ay si Jacob ya nan am-in ay ag-ida ta omeyda id Egipto. Pitompooda ya lima am-in. 15 Inmey da Jacob am-in id Egipto. Et siya nan ninteteana enggana ay natey. Siya abes nan nateyan nan an-akna ay din am-a tako. 16 Ngem naisas-aa nan awakda id Sikem et naikakaobda isnan liyang ay linakowan Abraham isnan an-ak Hamor isdi."
17 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, "Nganngani ay omdan nan nakitolagan Apo Dios ken Abraham et inmad-ado nan ap-on Jacob ay din alal-apo tako. 18 Isdin deey ay timpo et wada nan naisokat ay ali ay egay nangtek isdin gawis ay inik-ikkan din si Jose tay adoado nan nallos ay tewen. 19 Nan ali et siniksikapana din alal-apo tako et pinaligatna daida ya inpapatina ay mabaybay-an nan kaengaenga ta mateyda tasiyay adida omad-ado. 20 Et siya di nan timpo ay naiyanakan Moses ay menbelelegew ay onga et linaylayad Apo Dios siya. Toloy bowan nan nangpasososowan inana ken siya. 21 Idi adida makaigago ken siya dadat baybay-an. Ngem dinatngan nan esay babai ay anak nan ali danat alan et talaknena ay kanegna anak. 22 Et naisolowan si Moses isnan am-in ay adal nan iyEgipto et nalailaing ay mangmangwani isnan kankanana ya mang-ik-ikkan isnan ik-ikkana.
23 Idi epatpoo nan tew-en Moses danat kayten ay omey ilan nan kadalaana ay ap-on Jacob. 24 Isnan inmayana et inilana ay am-amisen nan esay iyEgipto nan esay kailiyana. Dat omey ta badangana nan napaligatan et pateyena nan iyEgipto.
25 Tay kanan Moses en waay gintek nan kadalaana ay siya nan pinilin Apo Dios ay mangipalobos ken daida isnan mapalpaligatanda ngem egayda obpay maawatan.
26 Idi kasin napseng dat mensape nan doway ipogaw ay ap-on Jacob dat sekaken Moses daida ay mangipagawis koma isnan nemnemda ay mangwani en, 'Bebsat, dakayon mensapsape dapay sin-ag-i kayo?' 27 Ngem indogos nan nakabasol si Moses danat kanan ken siya, 'Ayke waday lebbengmo ay men-apo ken dakami ya mangibanag isnan ik-ikkanmi? 28 Ay laydem ay pomateyka ay kaneg nan inikkam isdin iyEgipto id kob-a?' 29 Idi dinngen Moses san kinwanina dat omegyat et linmayaw ay omey id Midian. Nakiasawa isdi et isdi nan naiyanakan nan doway anakna ay lalalaki.

30 Nallos nan epatpoo ay tew-en ay nintetean Moses id Midian daet menpaila si Apo Dios ken siya isnan apoy isnan kadana isnan pondag ay gogowaben nan bilig ay Sinai. 31 Et nasdaaw si Moses tay nan inilana et nan kaiw ay aped menbidbidang ngem adi kanen nan apoy. Idi inmasasag-en dinngena nan kalin Apo Dios ay mangwani en, 32 'Sak-en si Apo Dios ay Dios din alapom ay da Abraham, Isaac yas Jacob.' Dinngen Moses dat aped menpayegpeg et omegyat ay mang-ila. 33 Dat kanan Apo Dios ken siya, 'Kaanem nan sapatosmo, tay napateg nan naay lota ay menteteam tay wadaak isna. 34 Tetewa ay inil-ilak nan mapalpaligatan nan

ipogawko id Egipto. Dakpay dengdengngen nan adawagda. Isonga inmaliyak ay mangisalakan ken daida isnan mababaaanda. Aka ta ibaak sik-a ay omey id Egipto.' Siya di nan kinwanin Apo Dios ken Moses." 35 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, "Din si Moses ay egay dinawat din kadalaana ay nangwaniyanda en, 'Ayke waday lebbengmo ay men-apo ken dakami ya mangibanag isnan ik-ikkanmi?' et siya kayet nan inbaan Apo Dios ay men-apo ya mangipalobos ken daida isnan napalpaligatanda. Et nan anghel ay ninpaila ken siya issan kaiw et binadbadangana siya. 36 Din si Moses met laeng nan nang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw isnan nangipangpangowana ken daida isnan kinmaananda id Egipto ya isnan inikkanda ay ginomdang isnan baybay ay makwani en Gadangdang ya nan inik-ikkana isnan epatpoo ay tew-en ay nindad-aananda isnan pondag. 37 Din si Moses abes nan nangibaga isnan deeyda ay ap-on Jacob ay mangwani en, 'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw isnan ib-a tako is mamadtona kaneg nan inikkana ay nangdotok ken saken.' 38 Nakidagop met laeng si Moses isdin alal-apo tako isnan bilig ay Sinai ay makitoya ken Apo Dios. Danat dawaten nan naisolat ay linteg ay naidya ken datako ay adi makak-aan ay eng-enggana. 39 Ngem egay pinatin din alal-apo tako din si Moses. Et inadyanda siya ay men-ap-apo ken daida tay kayatda ay somagong id Egipto. 40 Gapo tay nabayag si Moses isnan bilig ay Sinai, kinwanida ken Aaron ay iyon-an Moses en, 'Somapoka is dios tako is mangipangpango ken datako. Adi tako getken no ngan di inommat ken Moses ay nangipango ken datako issan linmayawan tako id Egipto.' 41 Dadat sapowen nan kanega anak di baka ay kinadiosda. Dadat ipaltiyan ay menlalagsak ya mangdaydayaw isnan sinapoda ay dios.

42 Isonga dinokogan Apo Dios daida et binaybay-ana daida ay mangdaydayaw isnan olay talaw id daya. Naisolat isnan liblon din mamadton Apo Dios nan nangwaniyan Apo Dios ken daida en,

'Dakayo ay nagapo isdin si Israel, ayke saken di inpaltiyanyo issan epatpoo ay tew-en ay nindad-aananyo isnan pondag? 43 Nodi nan sinang didios ay sinapoyo nan dinaydayawyo. Inawityo pay nan baey ay nangipay-anyo isnan sinang didiosyo ay makwani en Moloch. Dayopay daydayawen nan sinapoyo ay sinang tatalaw ay makwani en Refam. Gapo isnan inik-ikkanyo et awnitko pakaanen dakayo isnan iliyo ta omey kayo isnan bas-ang nan ili id Babilonia ta mapaligatan kayo.'

44 Ngem din alal-apo tako et egayda dinawat si Apo Dios is men-apo ken daida, olay no sinapoda ya inkawkawitda din inos-osalda ay mangnemnemanda koma ken siya issan nindad-aananda isnan pondag. Sinapon da Moses nan baey ay tolda ay kaneg nan inpailan Apo Dios ay toladena. 45 Et siya nan inkawkawitda isdin sinonggepanda isnan ili ay inpatawid Apo Dios ken daida. Isdin timpo ay deey et si Josue nan naisokat ken Moses ay mangipangpango ken daida isdin nangipakaanan Apo Dios isnan nateketeken ay ipogaw ay mentetee. Et isdi nan nintetean san baey Apo Dios enggana isdin timpon din si David ay ali. 46 Din ali ay si David et linaylayad Apo Dios siya et sinootna ken Apo Dios no mabalin ay somaad is osto ay baeyna tay siya nan Diosna ay Dios gedan din si Jacob ay alapona id kasin. 47 Ngem egay inyoog Apo Dios. Nodi si Solomon ay anakna nan kanana en mangsaad. 48 Gawis tay sinaadna ngem getken tako ay nan osto ay mentetean Apo Dios ay kangatowan isnan am-in et baken baey ay sinaad di ipogaw olay no gawigawis. Kaneg nan insolat din mamadton Apo Dios ay mangwani en,

49 'Sak-en nan ap-apo id daya ya isnan gagatinak ay batawa. Isonga olay ngan nan saadenyo et adi omanay is menteteak. 50 Tay sak-en nan nangboliw isnan am-in ay wada id daya ya nan wada isnan batawa.'

Siya di din kinwanin Apo Dios." 51 Dat itoloy Esteban ay mangwani ken daida en, "Ay apo kayo, ikekedseyo ay adi mang-

pati ken Apo Dios dayopay totowengen nan ibagbagana. Dayopay adyan abes nan Ispirito Santo. Nan inik-ikkan din alal-apo tako et siya kayet nan ik-ikkanyo.
52 Maid olay esa isdin mamadton Apo Dios is egay pinaligat din alal-apo tako. Olay din mamadto ay nangibagbaga isnan omaliyan nan napateg ay ipogaw ay si Jesus et pinateyda daida. Dakayo abes, siya met laeng nan inikkanyo tay dinpapyo si Jesus olay no maid basolna dayot ipapatey.
53 Dapay dakayo nan naitedan nan linteg Apo Dios ay inpaitedna ken Moses isnan aanghel ngem adiyo patpatiyen."

Nan Nangpateyanda Ken Esteban

54 Idi dinngen nan deeyda ay menlelebbeng nan kinwanin Esteban et nakaligetda ay pilmi dadapay men-gegege.
55 Ngem si Esteban et naitakdo nan Ispirito Santo daet mentangad id daya et masili isnan nang-il-ana ken Jesus ay tomatakdeg isnan makanawan Apo Dios.
56 Dat kanan Esteban en, "Deey. Iilak ay napewak id daya et wada si Jesus ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomatakdeg isnan makanawan Apo Dios."
57 Dat menbogaw san deeyda ay menlelebbeng dadapay opopen nan ingada ta adida dedengngen nan kankanana. Dadat mapanika ay mangikawe ken siya.
58 Dadat goyoden et eyeyda isnan benget nan ili ta gayangenda is bato tasiyay matey. San deeyda ay nangipabasol ken Esteban et kinaanda nan badoda et inbadengda isnan sag-en nan esay baballo ay Saulo nan ngadana.
59 Inikkanda di ta bantayana ta makigayangda abes ken Esteban. Idi gaygayangenda dat menlowalo si Esteban ay mangwani en, "Apo Jesus, dawatem nan ab-abiikko."
60 Dat menpalintomeng et menbogaw ay mangwani, "Apo Jesus, adim pabasolen datona isnan naay ik-ikkanda." Nakwas di dat matey.
Et inyoog Saulo nan nangpateyanda ken siya.

8

Nan Nangpaligatan Saulo Isnan Mamati Ken Jesus

1-2 Natey si Esteban dat agaan nan amam-a ay mangpatpateg ken Apo Dios dadat ikaob siya. Et esangka ay agew nan nangpateyanda ken Esteban ya nan ninlogiyan nan nangpaligatanda isnan am-in ay mamati ken Jesus id Jerusalem. Dat masis-iyan nan deeyda ay mamati ken Jesus et omeyda isnan probinsiyan di Judea ya Samaria. Et kedeng nan deeyda ay aapostolis is nataynan.
3 Ngem nan inik-ikkan Saulo et pinalpaligatna nan ipogaw ay mamati ken Jesus. Sinongsonggep isnan kabaebaey ay mangbalod isnan lalalaki wenno bababai ay mamati ken Jesus ta eyeyna isnan pagbalodan tay kayatna ay mamaid nan ipogaw ay mamati ken Jesus.

Naibagbaga Nan Maipanggep Ken Jesus Isnan Kailiili Id Samaria

4 Nan nasis-iyan ay ipogaw ay mamati ken Jesus et inmeyda isnan nateketeken ay ili ay mangibagbaga isnan kankanan Apo Dios ay maipanggep ken siya.
5 Si Felipe nan esa et inmey isnan esay ili id Samaria et inap-apatna si Jesus ken daida ay mangwani en si Jesus nan inbagan Apo Dios ay omali ay mentolay.
6 Nan kaipoipogaw id isdi et kaykayatda ay mangdengdenge isnan kankanan Felipe ya mang-il-ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana.
7 Nan anito ay kinmapet isnan ipogaw et inpakaan Felipe daida dadat men-owakis ay mangtaynan isnan ipogaw ay kinapetda. Adoado abes nan napalalais ya nan napilay ay inpagawis Felipe.
8 Isonga men-galalasing nan omili isdi.
9 Wada abes nan am-ama ay kangadan is Simon ay somasalamangka. Masdaaw nan iSamaria isnan kabaelana. Men-et-etek siya ay mangwani en siya et nangato ay ipogaw.
10 Patiyen am-in nan omili olay sinoy kaipogawna, nangato wenno nababa. Et kananda en napigsa nan kabaelana ay inidyan Apo Dios ken siya.
11 Et pinatpatin am-in nan ipogaw siya tay nabayag ay siniksikapana daida isnan inik-ikkana ay mensalsalamangka.
12 Ngem idi pinatin nan ipogaw nan inbagbagan Felipe ay masapol ay apowenda si Jesu Kristo esadapay maitapi isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana dat menpabonyag am-in nan lalalaki ya nan

bababai. 13 Olay si Simon et namati abes isnan kabaelan Apo Dios dat menpabonyag. Dat makiboweg ken Felipe et nasdaaw isnan kaskasdaaw ay inik-ikkana.

14 Idi dinngen san deeyda ay aapostolis id Jerusalem ay dinawat nan iSamaria nan kalin Apo Dios dadat ibaa da Pedro ken Juan ay omey isdi. 15 Idi inomdanda, inlowalowanda nan mamati ken Jesus tasiyay kapten nan Ispirito Santo daida. 16 Tay issan nabonyaganda et egay kinmapet ken daida tay basta nan ngadan Apo Jesus et kedeng nan ninpabonyaganda. 17 Dat ipatang da Pedro ken Juan nan ledengda isnan oloda ay mangilowalo ken daida. Dat komapet nan Ispirito Santo ken daida. 18 Dat si Simon ay somasalamangka et inilana ay kinmapet nan Ispirito Santo isnan ipogaw ay gen-an nan aapostolis danat pabal-en nan sipingna 19 ay mangwani en, "Mang-ated kayo is kabaelak tasiyay olay sino nan gen-ak et kapten nan Ispirito Santo daida." 20 Ngem kinwanin Pedro ken siya, "Maitapi nan sipingmo ken sik-a ay mapoowan isnan impilno tay apedmo kanan en mabalin ay malakowan nan badang Apo Dios ay adi kalakowan. 21 Maid polos biyangmo ay maitapi isnan ik-ikkanmi tay getken Apo Dios ay baken osto nan nemnemmo. 22 Dokogam nan ngawi ay nemnemmo. Menlowaloka ta moke pakawanen Apo Dios sik-a. 23 Tay getkek ay palalo ay omapalka ya baan di basol sik-a." 24 Dat kanan Simon, "Ilowalowanyo ngalod sak-en ken Apo Dios ta adi ommat ken sak-en nan sana kankanam."

25 Nakwas pay ay inbagan da Pedro ken Juan nan inilada maipanggep ken Jesus ya inbagada nan kankanan Apo Dios dadat somaa. Ngem isnan somas-aaanda id Jerusalem et inbagbagada nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan kailiili ay linal-aosanda id Samaria.

Nan Nang-itdowan Felipe Isnan Opisyal Di Etiopia

26 Ngem nan inommat ken Felipe et wada nan anghel Apo Dios ay nakitoya ken siya ay mangwani en, "Ipikam ta omeyka isnan kalsa ay magapo id Jerusalem ay omey id Gaza." Et an-annawa ay pondag nan madaan. 27 Inpikana dat omey. Danat datngan nan iyEtiopia ay nangato ay opisyal nan alida ay babai ay kangadan is Candace. Siya abes nan nang-ay-ayowan isnan kokwana am-in. Nan naay am-ama et nagapo id Jerusalem tay inmey ay nindayaw ken Apo Dios. 28 Dat menlogan isnan kalisana ay somaa isnan ilina danapay basbasaen nan tap-in nan liblon Apo Dios ay insolat Isaias ay din mamadton Apo Dios. 29 Inilan Felipe siya dat kanan nan Ispirito Santo, "Enka ta maisag-enka isnan deey logan." 30 Dat tomagtag si Felipe et somag-en isnan logan et dedengngena nan basbasaen nan am-ama ay solat din mamadto ay si Isaias. Danat kanan ken siya, "Ay maawatam nan basbasaem?" 31 "Adiyak maawatan no maid mang-itdo ken sak-en," kanan san am-ama. Danat ibaga ken Felipe ta makilogan. 32 Nan basbasaena isnan liblon Apo Dios et siya na. Kanana en,

"Kanegna nan kalnilo ay maeyey ay mapalti. Apedna igiginek ay kaneg nan kalnilo ay mapokpokisan ay maid polos lilina. 33 Baibainanda siya dadapay adi somalyaen omona. Olay maid basolna ngem pinateyda kayet. Ngem olay natey et adi kabilang nan awnitna kaneg an-ak."

Siya di nan binasana isnan liblon Apo Dios. 34 Dat kanan san am-ama ken Felipe, "Kadya, sino nan inap-apat din mamadto ay si Isaias? Ay nan osto ay awakna nan kanana en awnit mapaligatan wenno nan teken ay ipogaw?" 35 Dat ilogin Felipe ay mangiyispikal ken siya isnan kayat ay kanan nan insolat din si Isaias. Inbagana nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus. 36 Idi wada nan danom ay dinasanda isnan mendad-aananda dat kanan san am-ama, "Naay di danom. Ay mabalin ay mabonyaganak isna?" 37 Dat kanan Felipe, "Mabalin no mamatika ken Jesus." "Mamatiyak," kanan san am-ama, "Patiyek ay tet-ewa ay Anak Apo Dios si Jesu Kristo." 38 Danat ipasaldeng nan logan. Dadat lomayog ay dowa et domakdakda isnan danom. Dat bonyagan Felipe siya. 39 Idi dinmakada isnan danom

dat ikaan nan Ispirito Santo si Felipe et
egay kasin inilan san am-ama siya. Ngem
men-gasing nan nemnemna danat itoloy
ay omey isnan omayana. 40 Ngem si Felipe
et aped wada id Azoto. Danat ibagbaga
nan maipanggep ken Jesus isnan kailiili
isdi enggana ay inomdan id Cesarea.

9

Nan Namatiyan Saulo

1 Ngem si Saulo et intoltoloyna ay mang-
palpaligat isnan mamati ken Jesus tay lay-
dena ay pateyen daida isonga inmey isnan
kangatowan ay padi 2 ay menpasolat is
solat ta eyeyna isnan kasinasinagoga ay
madagdagopan di Judio id Damasco. Nan
kanan nan solsolat et maidya nan kalin-
tegan Saulo ay mangdepap isnan ipogaw
ay lalalaki wenno bababai ay mamati ken
Jesus ta eyeyna id Jerusalem. 3 Dat pomika
si Saulo ay omey id Damasco. Idi inmas-
asag-en isnan ili dat menkatatanggewan
siya isnan pat-a ay nagapo id daya. 4 Dat
matokang et dengngena nan kali ay mang-
mangwani, “Saulo, Saulo, dakan palpali-
gaten sak-en?” 5 Dat kanan Saulo, “Sinoka
Apo?” “Sak-en si Jesus ay mangisakit isnan
ipogawko ay palpaligatem. 6 Ibangonmo ta
omeyka isnan ili ay omayam et awnit wada
nan mangibaga ken sik-a isnan masapol ay
ikkam.”
7 Nan ib-an Saulo et sinmaldengda ya
ginminekda tay didinngeda nan kali ngem
maid inilada is menkalkali. 8 Dat bo-
mangon si Saulo ngem idi bitagena nan
matana et adi makaila tay nakowap isonga
pinadangda ay mangipango id Damasco.
9 Toloy agew nan nakowapana et egay
mangmangan ya egay omin-inom.
10 Wada abes id Damasco nan esay am-
ama ay kangadan is Ananias ay mamati
ken Jesus. Ninpaila si Apo Jesus ken siya
ay kaneg iitaw danat kanan, “Ananias.”
Dat songbatan Ananias, “Sinoy ibagam,
Apo?” 11 Dat kanan Apo Jesus, “Ipikam ta
omeyka isnan kalsa ay Leteg isnan baey
Judas ta ilam si Saulo ay iTarso ay menlol-
owalo. 12 Tay wada nan inpailak ken
siya ay kaneg iitaw et inilana sik-a ay
sinonggep ay mangkappos isnan matana
ta kasin makaila.” 13 Ngem omegyat si Ana-
nias isonga sinongbatana ay mangwani
en, “Apo, adoado nan mangmangwani en
dadama nan ik-ikkan Saulo ay mangpal-
paligat isnan ib-ami ay mamati ken sik-a
id Jerusalem. 14 Id wani kano wada nan
solat ay inalana isnan menkangangato ay
papadi id Jerusalem ta mabalin ay omali
ay mangdepap ken dakami am-in ay ma-
mati ken sik-a.” 15 Ngem kinwanin Apo
Jesus, “Olay, omeyka kayet tay pinilik siya
ay en mangibagbaga isnan maipanggep
ken sak-en isnan ipogaw ay baken Judio
ya nan alida ya nan ib-ayo ay Judio ay
daan pay laeng ay egay mamati ken sak-
en. 16 Awnitko ibaga abes ken Saulo nan
adoado ay ligat ay masapol ay liknaena
gapo tay apowena sak-en.”
17 Dat tet-ewa omey si Ananias et
songgep isnan baey ay mentetean Saulo.
Danat gen-an siya et kanana, “Besat ay
Saulo, nan Apo tako ay si Jesus ay ninpaila
ken sik-a isnan daan isnan inmaliyam et
siya met laeng nan nangibaa ken sak-en
ay omaliyak ken sik-a ta kasinka makaila
ya ta kapten nan Ispirito Santo sik-a.”
18 Dat mapanokyatan nan matana et kasin
makaila. Danat ipika et mabonyagan.
19 Dat mangan et pomigsa nan awakna.

Nakitetee si Saulo isnan mamati ken
Jesus id Damasco isnan nadandan ay
agew. 20 Dat omey isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ana ay Judio et
ibagbagana ay mangwani en, “Tet-ewa
ay Anak Apo Dios si Jesus.” 21 Nasdaaw
am-in nan nangdedenge isnan kankanan
Saulo. Dadat kanan, “Ay baken si todi nan
nangpalpaligat isnan mamati ken Jesus
id Jerusalem? Ay baken nan inmaliyana
isna et ta depapena nan mamati ta eye-
yna isnan menkangangato ay papadi id
Jerusalem?” 22 Ngem am-amed binmikas
si Saulo ay men-isolo isnan ib-ana ay Judio
id Damasco isnan maipanggep ken Jesus
et adida makaabak ken siya tay nalaing
ay mangpaneknek ay si Jesu Kristo nan
inbaan Apo Dios ay omali ay mentolay.

23 Idi nalalanganan is kaat ay agew
dat mentotya nan Judio ay adi mamati
is ikkanda ay mangpatey ken Saulo.

24 Kaageagew ya kalabilabi ay sesed-
enda si Saulo isnan segpan nan ilida ta
pateyenda no bomala. Ngem wada nan
nangipagtek ken Saulo isnan layden nan
ib-ana ay ikkan ken siya. 25 Isonga isnan
labi et inippey nan ib-ana siya isnan
dakedake ay tiklis dadat oy-oyen isnan
ataatakdag ay baked nan ilida. Nan nang-
oy-oy ken siya et daida nan nangpati isnan
kinkinwanin Saulo maipanggep ken Jesus.
Et siya di nan inikkan Saulo ay kinmaan
isnan ili et egayda pateyen.

Nan Inmayan Saulo Id Jerusalem

26 Sinmagong si Saulo id Jerusalem et
laydena ay maitapi isnan mamati ken Je-
sus. Ngem omegyatda tay adida patiyen no
tet-ewa ay mamati siya ken Jesus. 27 Ngem
si Bernabe et inayagana siya ta ibowegna
ay omey isnan deeyda ay aapostolis. Danat
sodoken ken daida nan am-in ay inom-
mat ken Saulo isnan nang-il-ana ken Je-
sus isnan daan ya nan dinngena ay kalin
Jesus. Inbagana abes nan nangitoledana
ay nangibagbaga isnan maipanggep ken
Jesus id Damasco. 28 Isonga nakibob-oweg
si Saulo ken daida id Jerusalem. Natoled
abes ay mangibagbaga isnan maipanggep
ken Jesus. 29 Ngem wada abes nan iib-ana
ay Judio ay Griego nan kalida ay makisong-
songbatan Saulo isnan maipanggep ken
Jesus. Ngem kayatda ay pateyen siya. 30 Idi
gintek nan mamati ken Jesus ay kayatda
ay pateyen siya dadat ipango id Cesarea
dadat palobwaten ta somaa id Tarso ay
ilina. 31 Dat somingpa nan biyag nan ma-
mati ken Jesus isnan probinsiya id Judea
ya id Galilea ya id Samaria tay maid et
mang-am-amis ken daida. Dadat omad-
ado dapay pomigsa nan pammatida tay
apowenda si Jesus ya badangan abes nan
Ispirito Santo daida.

Nan Inmayan Pedro Id Lidda Ya Id Joppe

32 Si Pedro abes et inmey ninpaspasyal
isnan kailiili ay kad-an di mamati ken
Jesus. Nan esay inmayana et id Lidda.
33 Dinas-ana isdi nan esay am-ama ay
kangadan is Eneas ay napalalais ay nin-
popopodan is wao ay tew-en. 34 Dat kanan
Pedro ken Eneas, “Ibangonmo ta lolonem
nan kamenmo tay pagawisen Jesu Kristo
sik-a.” Dat mabanangon siya. 35 Nan omili
id Lidda ya nan kaipoipogaw ay iSarona et
inilada dadat mamati ken Jesus.

36 Wada abes nan kangadan is Tabita
ay in-ina ay mamati ken Jesus id Joppe.
Nan pangwanida isnan kalin di Griego
et Dorcas tay nan kanan nan ngadana et
ogsa. Gawis am-in nan inik-ikkana is-
nan ipogaw danapay badbadangan nan
kokodokdo. 37 Ngem dat mensakit dat
matey. Dadat banyosan et papodanenda
isnan kowalto isnan maikadwa ay galado.
38 Ngem gintek nan mamati ken Jesus ay
wada si Pedro id Lidda ay sag-en nan ilida
dadat ibaa nan dowa ay amam-a ay omey
mang-ayag ken siya ay mangwani, “Pan-
gaasim ta ikakamom ay omey id Joppe.”
39 Dat mapika si Pedro et makkey ken
daida. Idi inomdanda dadat ipango isnan
kowalto ay kad-an san natey. Wadada
isdi nan adoado ay bababai ay babalo
ay men-ag-aga. Inpailada ken Pedro nan
sinapon Dorcas ay badbado ya ew-ewes
isnan egayna kateyan. 40 Dat ipabalan
Pedro daida am-in dat menpalintomeng ay
menlowalo. Danat sagangen nan awak san
natey et kanana, “Tabita, ibangonmo.” Dat
menbitag nan matan san babai et ilana si
Pedro dat bomangon. 41 Dat gen-an Pedro
nan ledengna et patakdegena siya. Dat
ayagan Pedro san deeyda ay bababai ay
balo ya nan ib-ada ay mamati ken Jesus ta
ilaenda si Dorcas ay kasin natago. 42 Nan
inommat ken Dorcas et nagtek isnan am-
in ay omili id Joppe dat omad-ado nan
mamati ken Apo Jesus. 43 Nintetee si Pedro
id Joppe is nadandan ay agew isnan baey
Simon ay mensapsapo is lalat.

10

Nan Inmayan Pedro Isnan Baey Di Baken Judio

1 Id Cesarea et wada nan esay am-ama
ay baken Judio ay kangadan is Cornelio.
Siya nan kapitan di sin-gasot ay sosoldado
ay nagapo id Italia. 2 Olay no baken Judio
si Cornelio et napigsa nan pammatina ken
Apo Dios. Si Apo Dios nan daydayawenda

ay sinbaey ya adoado nan badangna isnan Judio ay kokodokdo. Kanayon abes ay menlol-owalo. 3 Isnan esay agew isnan alas tres isnan kag-aw et inbaan Apo Dios nan esay anghelna ken Cornelio ay mangwani, “Cornelio.” 4 Dat omegyat si Cornelio et ikikiyatna. Danat kanan, “Sino nan ibagam, Apo?” Dat kanan nan anghel, “Nenemnemen Apo Dios sik-a tay getkena nan ik-ikkam ay menlowalo ken siya ya getkena gedan nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan kokodokdo ay ipogaw. 5 Bomaaka is omey mang-ayag ken Simon Pedro id Joppe. 6 Makitetee siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay naisasagen nan baeyna isnan baybay.” 7 Kinwanin nan anghel di dat komaan. Dat omayag si Cornelio is doway baana ya nan esay soldado ay kabadangna ay ib-ana ay mangdaydayaw ken Apo Dios. 8 Danat sodsodoken am-in nan inommat danat ibaa daida ta omeyda id Joppe.

9 Isnan kawakgatana et daan ay mendad-aan nan deeyday tolo ay omasasag-enda et id Joppe. Esadapay omdan et inmey si Pedro isnan nasisingpa ay atep nan baey ay menteteana. Dat menlowalo isnan alas dosi isnan kag-aw. 10 Danat layden ay mangan tay naowat. Ngem egayda makaoto. Dat wada nan inpailan Apo Dios ken siya ay kaneg iitaw. 11 Nan inilana et napewak id daya. Dat wada nan maoy-oy ay kaneg dakkel ay ewes ay napapadonan nan epat ay solina. 12 Nan wada isnan ewes et am-iam-in ay menkiwkiwi ay kalasin di animal, oweg ya koyat. 13 Danat dengngen nan kali ay mangwani en, “Ibangonmo, Pedro, ta pomaltika is isdam.” Ngem isnan Judio et adoado nan law-enda isnan datodi ay maisda. 14 Isonga kinwanin Pedro, “Adi mabalin, Apo, tay maid inis-isdak is malawa ay maisda.” 15 Dat kasin kanan nan menkalkali, “Adim kanan en lawa tay adi law-en Apo Dios daida id wani.” 16 Namitlo ay inilana ya dinngena di dat ngomato nan ewes id daya. 17-20 Dat nemnemen Pedro no sino ngen nan kayatna ay kaliyen. Dat komali nan Ispirito Santo ken siya ay mangwani en, “Dengngem nan ibagak. Wada nan tolo ay mang-ananap ken sik-a. Ipikam ta lomayogka et adika mendodowa nodi makkeyka ken daida tay sak-en gedan nan nangbaa ken daida.” Dat omdan tet-ewa san deeyday toloy inbaan Cornelio ay mang-an-anap isnan baey Simon. Inomdanda isnan segpan dadat sooten mo siya nan baey ay mentetean Simon Pedro. 21 Dat lomayog si Pedro et kanana isnan toloy amam-a, “Saken nan an-anapenyo. Dakayon inmali?” 22 Dadat kanan en, “Si Kapitan Cornelio nan nangbaa ken dakami. Si Cornelio ay apomi et gawigawis ay ipogaw et si Apo Dios nan daydayawena. Olay nan ib-ayo ay Judio et gawigawis nan kankananda ay maipanggep ken siya. Et wada nan ninpaila ken siya ay esay anghel Apo Dios et inbagana ta ipaayagna sik-a ta dengngena no ngan di ibagam ken siya.” Siya di nan kinwanida. 23 Dat pasgepen Pedro daida ta isdi nan kaseyepanda. Mawakgat pay dadat menlobwat. Naiboweg abes nan tapin di mamati ken Jesus ay iJoppe.

24 Inomdanda id Cesarea issan maikadwa ay agew et sisin-ed Cornelio daida. Wada abes nan ag-ina ya nan gagayyemna ay makiseseed tay inayagan Cornelio daida. 25 Idi inomdan da Pedro dat omey sab-aten Cornelio siya. Dat menpalintomeng ay mangdayaw ken siya. 26 Ngem inpatakdeg Pedro siya ay mangwani, “Itakdegmo tay ipogaw tako am-in. Bakenak dios ta dayawem sak-en.” 27 Mentoytoyada ay songgep isnan baeyna dat ilan Pedro nan adoado ay nadagop ay ipogaw. 28 Dat kanan Pedro ken daida, “Dakayo, getkenyo ay dakami ay Judio et law-enmi ay makiiba isnan ipogaw ay baken Judio ya law-enmi abes ay songgep isnan baeyda. Ngem inpagtek Apo Dios ken sak-en ay madi no waday adyak is ipogaw gapo tay kanak en bakenda nadalos gapo tay adida solsoloten nan ogalimi. 29 Isonga isnan nangipaayaganyo ken sak-en et egayak mendodowa ay omali. Isonga ibagayo kadya no dakayon nangipaayag.” 30 Dat kanan Cornelio, “Id sinpang-etewna isnan kaneg tona ay alas tres et ninlowalowak. Dat katanakdeg nan anghel ay somili nan badona. 31 Kinwanina ken sak-en,

‘Cornelio, dengdengngen Apo Dios nan lowalom ken siya ya getkena nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan kokodokdo ay ipogaw. 32 Bomaaka is omey id Joppe ta ayagana nan am-ama ay si Simon Pedro. Makitetee siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay maisasag-en nan baeyna isnan baybay.’ 33 Siya di nan kinwanina isonga inpaayagko sik-a ay dagos et gawigawis tay inmalika. Et iilaen Apo Dios ay nadagop kami isna ta dengngenmi no ngan di laydena ay itdom ken dakami.”

34 Dat ilogin Pedro ay mangibaga en, “Tet-ewa ay maawatak id wani ay si Apo Dios et maid paam-amdena is ipogaw. 35 Tay olay sino ay ipogaw, Judio wenno baken et no dayawenda si Apo Dios ya gawis nan ik-ikkanda et dawatena daida. 36 Inpagtek Apo Dios ken dakami ay Judio ay ap-on din si Israel nan gawis ay damag ay mangwani en nakaan nan ligetna isnan basbasol di ipogaw gapo ken Jesu Kristo ay apon di kaipoipogaw. 37 Waay dindinngeyo nan inik-ikkan ya nan insolsolon Jesus ay iNazaret isnan probinsiya id Galilea dat isnan kailiili id Judea issan nakwasan din nin-isolsolowan Juan ay menbonbonyag. 38 Isonga maawatanyo nan nangitapiyan Apo Dios isnan Ispiritona ya kabaelana ken Jesus. Olay no into nan inmay-ayana et inpagawisna nan masaksakit ya nan ipogaw ay kinapet di anito tay wada si Apo Dios ken siya. 39 Et dakami nan nang-il-ila isnan am-in ay gawis ay inik-ikkana id Jerusalem ya isnan kailiili id Judea. Inilami abes nan nangilansaanda ken siya isnan kros ay nateyana. 40 Ngem si Apo Dios et tinagona kasin siya isnan maikatlo ay agew. Et kasin ninpap-aila ken dakami. 41 Egay ninpap-aila si Jesus isnan am-in ay ipogaw ngem ninpap-aila ken dakami et nakikikan ya nakiin-inom ken dakami tay dakami nan pinilin Apo Dios ay mangibagbaga isnan inil-ilami. 42 Et inbaan Apo Dios dakami ay en mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan kaipoipogaw. Ibagbagami gedan ay si Jesus nan pinilina ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw olay no epdasda natey wenno matatago kayet isnan kasina omaliyan. 43 Olay id kasin et inbagbagan din mamadton Apo Dios en gapo isnan inikkan Jesus et mapakawan nan basbasol nan am-in ay mamati ken siya.” Siya di nan inbagan Pedro ken da Cornelio.

Nan Namatiyan Nan Baken Judio Ya Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Ken Daida

44 Daan ay menkalkali si Pedro dat komapet nan Ispirito Santo isnan am-in ay mangdedenge. 45 Nasdaaw san ib-an Pedro ay Judio ay mamati ken Jesus tay olay nan ipogaw ay baken Judio et kapten nan Ispirito Santo daida. 46 Nan nangtekanda ay kinmapet nan Ispirito Santo ken daida et kasida kakali is nateketeken ay kali ay mangdaydayaw ken Apo Dios. Dat kanan Pedro, 47 “Nan naayda ay ipogaw, olay no bakenda Judio et kinmapet nan Ispirito Santo ken daida ay kaneg ken datako met laeng. Isonga adi mabalin ay iyadi tako nan kabonyaganda.” 48 Danat kanan ken da Cornelio, “Masapol ay menpabonyag kayo ta ipagtekyo ay ap-apowenyo si Jesus.” Dat kanan da Cornelio en makitee si Pedro ken daida is madandan ay agew.

11

Sodsodoken Pedro Nan Inik-ikkana

1 Egay nabayag dat nan aapostolis ya nan iib-ada ay mamati ken Jesus ay wada id Judea et dinngeda ay patiyen abes nan ipogaw ay baken Judio nan kanan Apo Dios ay maipanggep ken Jesus. 2 Dat somaa si Pedro id Jerusalem. Dat wada nan ibana ay Judio ay mangipapati ay masapol ay masolot nan linteg Moses olay no mamatida ken Jesus. Dadat delawen si Pedro 3 ay mangwani en, “Dakan aped songgep isnan baey di baken Judio? Nakikikanka pay isdi. Dapay law-en nan linteg tako di is maikkan.”

4 Dat sodoken Pedro am-iam-in nan inommat. 5 Kinwanina en, “Wadaak id Joppe et menlol-owalowak dat wada nan inpailan Apo Dios ken sak-en ay kanega iitaw et inilak nan maoy-oy-oy ay kanega dakkel ay ewes ay nagapo id daya ay napapadonan nan epat ay solina daet ompa isnan sag-enko. 6 Daket isin-eng et am-iam-in ay menkiwkiwi ay kalasin di animal, oweg ya koyat nan mentetee. 7 Daket dengngen nan

kali ay mangwani en, ‘Ibangonmo, Pedro,
ta pomaltika is isdam.’ 8 Daket kanan,
‘Adi mabalin Apo, tay maid inis-isdak is
malawa ay maisda.’ 9 Dat kasin kanan nan
menkalkali ay nagapo id daya en, ‘Adim
kanan en lawa tay adi law-en Apo Dios
daida id wani.’ 10 Namitlo nan nang-ilaak
ya nangdengngak isdi dat ngomato nan
ewes. 11 Idi nginmato san ewes id daya dat
siya nan inomdanan nan tolo ay amam-a
ay nabaa ay nagapo id Cesarea. 12 Inbagan
nan Ispirito Santo en adiyak mendodowa
ay makkey ken daida olay bakenda Judio.
Nakkey abes nan naayda ay enem ay ib-
a tako et inmey kami am-in id Cesarea
et sinonggep kami isnan baey da Corne-
lio. 13 Dat apaten Cornelio nan nang-il-ana
isnan anghel isnan baeyna ya nan inba-
gan nan anghel ken siya ay mangwani en,
‘Bomaaka is omey mang-ayag ken Simon
Pedro. 14 Et awnitna ibaga nan masapol
ay patiyenyo ta mapakawan nan basolyo
ta maisalakan kayo.’ Siya di nan kinwanin
nan anghel ken Cornelio.” 15 Dat itoloy
Pedro ay mangwani en, “Issan menkalka-
liyak et komapet nan Ispirito Santo ken
daida ay kaneg met laeng din kinmapetana
ken datako isdin damo. 16 Daket nemne-
men nan kinwanin Apo Jesus ken datako
en, ‘Si Juan et binonyagana dakayo is
danom ay mangipagtek ay mamati kayo
ken Apo Dios ngem id wani ibonyag Apo
Dios nan Ispiritona ken dakayo.’ Siya di
nan kinwanin Apo Jesus. 17 Si Apo Dios
nan nangipakapet isnan Ispiritona ken
datako isdin namatiyan tako ken Apo Jesu
Kristo. Paliso gedan isnan baken Judio
et inpakapetna nan Ispiritona ken daida.
Et sinowak is mangiyadi ken Apo Dios ay
mang-ikkan isdi?” 18 Idi dinngeda di dadat
somaldeng ay mangdeldelaw ken siya et
daydayawenda si Apo Dios. Et kananda
en layden Apo Dios obpay ay maidya
nan biyag ay maid patenggana isnan olay
ipogaw ay baken Judio no ibabawida nan
basolda.

Nan Damo Ay Makwani En Kristiano

19 Isnan nangpateyan nan Judio ken Es-
teban et nasis-iyan nan mamati ken Jesus
tay pinalpaligat nan adi mamati ay Judio
daida. Inomdan nan tap-ina enggana id
Fenicia ya id Chipre ya id Antiokia. Inbag-
bagada kayet nan maipanggep ken Jesus
ngem kedkedeng isnan iib-ada ay Judio is
nangibagbagaanda. 20 Ngem wada nan
iChipre ya iCirene ay mamati ken Jesus
et inmeyda id Antiokia et inbagada abes
nan gawis ay damag ay maipanggep ken
Apo Jesus isnan baken Judio. 21 Inted
Apo Dios nan kabaelanda ay men-is-isolo
isonga adoado nan nangibabawi isnan
basbasolda ta mamatida ken Apo Jesus.

22 Nan mamati ken Jesus ay wada id
Jerusalem et dinngeda di. Dadat ibaa si
Bernabe ay omey mang-ila ken daida id
Antiokia. 23 Idi inomdan isdi dat men-
gasing isnan nang-il-ana isnan badang
Apo Dios ken daida. Danat bagbagaan
daida ta itoltoloyda ay mamati ken Apo
Jesus olay ngan di om-ommat ken daida.
24 Si Bernabe et gawigawis siya ay ipogaw.
Nan Ispirito Santo nan mang-it-itdo isnan
ik-ikkana dapay napigsapigsa nan pam-
matina ken Apo Dios. Et adoado nan
naitapi ken Apo Jesus gapo isnan insolona.

25 Kinmaan si Bernabe id Antiokia
dat omey id Tarso ay mang-anap ken
Saulo. 26 Idi dinatngana danat ayagan
et somagongda ay dowa id Antiokia et
nakatew-enda isdi ay makibob-oweg isnan
ipogaw ay mamati ken Jesus et adoado nan
insolsolowanda. Nan mamati ken Jesus id
Antiokia et daida nan damo ay makwani
en Kristiano.

27 Isnan ninteteanda id Antiokia et
wadada nan mamadton Apo Dios ay
nagapo id Jerusalem. 28 Nan esa ay
kangadan is Agabo et initdowan nan
Ispirito Santo siya danat ibaga en awnit
mabtil nan kailiili isnan batawa. Tinmet-
ewa nan kinwanina isnan timpon Ali
Claudio. 29 Et nan deeyda ay mamati
ken Jesus et nintotolagda ay mangipaw-it
isnan badangda isnan ib-ada ay mamati
ken Jesus ay wada id Judea. Nin-itedda
isnan wada ay mabalin ay ibadangda.
30 Nan nangyey isnan badangda et da
Bernabe ken Saulo dadat ited isnan amam-
an di mamati ken Jesus id Jerusalem.

12

Nan Naipalobosan Pedro Isnan Pagbalodan

1 Isnan timpo ay deey inlogin Ali Herod
ay mangpaligat isnan tap-in di ipogaw
ay mamati ken Jesus. 2 Inpapotona
nan olon Santiago ay besat Juan. 3 Idi
inilana ay men-gasing nan Judio isnan
inikkana danat ipadpap si Pedro. Nan
nang-ikkanana isdi et isnan fiesta ay
mangananda isnan tinapay ay egay
kabobodan. 4 Idi nadpap si Pedro dadat
ipagowaldiya isnan simpoo ya enem
ay sosoldado ngem masin-ep-atda ay
mensinsinokat ay menbanbantay. Kanan
Herod en ipapateyna siya isnan mangboy-
aan di kaipoipogaw no makwas nan fiesta.
5 Naibalod si Pedro ngem nan ib-ana ay
mamati ken Jesus et adida somaldeng ay
mangilol-owalo ken siya.

6 Nalabi et naseseyep si Pedro isnan
betaay nan doway gowaldiya tay kanan Ali
Herod en kawakgatana et ipaboyana siya
ay maipapatey. Nakakawalan si Pedro
is doway kawal ya nagogowaldiyaan
abes nan segpan nan pagbalodan. 7 Dat
aped pomat-a nan kowalto et mawanada
nan anghel Apo Dios. Dat iwedwed nan
anghel ay manggido ken siya danat kanan,
“Ikamom ta bomangonka.” Dat aped
natanekdag nan kawal ay naibabalod
isnan ledengna. 8 Dat kanan nan anghel,
“Isiglotmo nan balikes nan badom dakat
mensapatos.” Inikkan Pedro di dat
kasin kanan nan anghel, “Isadleymo nan
ewesmo ta omonodka.” 9 Dat bomala si
Pedro ay omonod isnan anghel ngem nan
wada isnan nemnemna et waay baken tet-
ewa nodi iitaw et kedeng. 10 Linaosanda
nan esa ay gowaldiya ya nan maikadwa
dadat omdan isnan dakkel ay eneb ay
landok isnan segpan ay bomala id deya.
Dat aped matokaban ay maid mangtokab
dadat bomala. Mendaanda pay isnan esa
ay kalsa dat mamaid san anghel.

11 Nakwas di dat nemnemen Pedro ay
tet-ewa obpay nan inommat ken siya.
Danat kanan, “Getkek id wani ay tet-
ewa ay si Apo Dios nan nangbaa isnan
anghelna ay mangisalakan ken sak-en
ta adi pomatey si Ali Herod tasiyay adi
maikkan nan layden nan Judio ay maikkan
ken sak-en.”

12 Danat nemnemen ay omey isnan baey
da Maria ay inan Juan ay kangadan abes
is Marcos. Siya di nan nadagopan nan
mamati ken Jesus ay menlol-owalo. 13 Idi
inomdan isnan segpan dat menkogkog
dat omey nan esay baa ay si Roda ay
mangtokab. 14 Mailalasina nan kalin Pe-
dro ngem kinalingkingana ay mangtokab
gapo isnan gasingna dat tomagtag ay en
mangibaga ay wada si Pedro isnan seg-
pan. 15 Ngem egayda patiyen ay kananda
en. “Ay naong-ongka?” Ngem inpap-
atina ay tet-ewa dadat kanan, “Waay nan
anghelna.” 16 Ngem ninkogkog kayet si Pe-
dro enggana ay enda tinokaban dadat ilan
ay tet-ewa ay si Pedro dadat masdamas-
daaw. 17 Dat ipaginek Pedro daida et
sodokena nan inikkan Apo Dios ay nangi-
pabala ken siya isnan pagbalodan. Danat
kanan, “Enkayo ibaga abes is ken da Santi-
ago ya nan iib-a tako ay mamati ken Jesus.”
Dat komaan et omey isnan teken ay ili.

18 Mawakgat pay dat palalo ay menngal-
ngalawngaw nan men-gogowaldiya isnan
pagbalodan tay maid si Pedro. 19 Si Ali
Herod pay et inbilina ay anapenda siya
ngem adida makadateng. Isonga sinoma-
lyan Ali Herod nan gogowaldiya danat ipa-
patey daida. Dat komaan si Ali Herod id
Judea et omey menpasyal id Cesarea.

Nan Nateyan Ali Herod

20 Si Ali Herod et nakaliget isnan ipogaw
id Tiro ya id Sidon. Isonga maid somya
is ikkanda ay omala is kanenda tay nan
ili ay mentolayan Ali Herod nan mag-
apowan nan kanenda. Isonga nin-an-
anapda is limidyoda ay mang-ayak ken
siya ta makaan nan ligetna. Nan inikkanda
et inawisda si Blasto ta gayyemenda ta
badangana daida tay siya nan kangatowan
ay baan Ali Herod. Et tet-ewa ay binadan-
gana daida ay makitoya ken Ali Herod.
Dadat menseg-ang ken siya ta makaan nan
ligetna ken daida. 21 Inomdan nan agew
ay pinilin Herod ay menpailaana ta it-
edna nan songbatna ken daida. Dat men-
bado is nanginangina ay bado ay badon
di ali dat omey tomokdo isnan tokdowan

di ali et menkali isnan adoado ay ipogaw ay nadagop isdi. 22 Nakwas di dat menbogaw nan kaipoipogaw ay mangdayaw ken siya ay mangwani en, “Kalin di dios, baken aped kalin di ipogaw.” 23 Dat dosaen Apo Dios siya tay laylaydena nan mangdayawanda ken siya dapay maid polos panangdayawna ken Apo Dios. Isonga inpa-eyna ay dagos nan esay anghelna ay mangipasakit ken siya. Dat aped mabanogis nan awakna et egay nabayag dat matey.

24 Ngem nan kalin Apo Dios et naitoltoloy ay maipagtek ya inmad-ad-ado nan ipogaw ay mamati.

25 Da Bernabe ken Saulo et nakwas nan oblada id Jerusalem dadat komaan et somagongda id Antiokia. Inkawitda abes si Juan ay kangadan is Marcos.

13

Nan Nabaaan Da Bernabe Ken Saulo Ay Men-isolo

1 Isnan mamati ken Jesus id Antiokia et wada nan naitapi ken daida ay mamadton Apo Dios. Wada abes nan nalaing ay men-is-isolo isnan kalin Apo Dios. Siya dana nan ngadanda. Da Bernabe, si Simeon ay kangadan is Niger, si Lucio ay iCirene yas Manaen ay esa ay tinalaken din aman Herod ay gobilnadol id Galilea yas Saulo. 2 Isnan esay agew et menlol-owalo nan mamati ken Jesus dadapay mentepe ay adi mangmangan ta kedeng si Apo Dios is nenemnemenda. Dat kanan nan Ispirito Santo ken daida en, “Dotokanyo da Bernabe ken Saulo ta ikkanda nan ipaoblak ken daida.” 3 Isonga kasinda ninlowalo ya nintepe dadat ipatang nan ledengda isnan olon da Bernabe ken Saulo ay mangdotok ken daida. Dadat papikaen daida ta omeyda ikkan nan kayat Apo Dios ay ikkanda.

Si Elimas Ay Mensip-ok

4 Isonga da Bernabe ken Saulo ay inbaan nan Ispirito Santo et inmeyda id Seleucia. Dadat menlogan isnan bapor ay omey id Chipre. 5 Inomdanda pay id Salamina ay esay ili id Chipre dadat ibagbaga nan kalin Apo Dios isnan kasinasinagoga ay madagdagopan nan ib-ada ay Judio. Inkawitda si Juan Marcos ay mangbadang ken daida. 6 Pinasyalda amin nan ili id Chipre enggana id Pafo. Dadat datngan nan esay Judio ay mensip-ok ay mangwani en siya nan esay mamadton Apo Dios ay mang-it-itdo isnan ibagbagana ngem baken tet-ewa kadi. Nan ngadana et Barjesus wenno Elimas tay nan kayat ay kanan nan Elimas isnan kalin di Griego et mensip-ok. 7 Siya nan esay ib-an nan nalaing ay gobilnadol id Chipre ay si Sergio Paulo. Isnan esay agew et inayagan nan gobilnadol da Bernabe ken Saulo tay laydena ay dengngen nan kanan Apo Dios. 8 Idi makikalkalida ken siya dat taktaken nan mensip-ok daida tasiyay adi patiyen nan gobilnadol si Jesus. 9 Dat liknaen Saulo ay kangadan abes is Pablo nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya et ikiyatna si Elimas. 10 Danat kanan ken siya, “Sik-a nan anak Satanas tay aposem am-in nan gomawisan nan ipogaw. Nalaingka ay menkamkampot ya mensiksikap. Dakan adi somaldeng ay mangbalbalinsowek isnan kankanan Apo Dios? 11 Id wani et dosaen Apo Dios sika ta makowapka ta adika makaila is kaat ay agew.” Osto ay kinwanina di dat liknaen nan mensip-ok ay kaneg wada nan mangsasalin isnan matana et menkapkapokap ay omanap is mangpadang ay mangipango ken siya. 12 Inilan nan gobilnadol di dat mamati tay nasdanasdaaw isnan insoloda ay maipanggep ken Apo Jesus.

Id Antiokia Pisidia

13 Nakwas pay di dat komaan da Pablo ya nan ib-ana id Pafo et menloganda kasin isnan bapor et omeyda id Perge ay esay ili id Pamfilia. Idi inomdanda isdi dat taynan Juan Marcos daida ay somaa id Jerusalem. 14 Ngem intoloy da Pablo ay omey et taynanda id Perge et omeyda isnan teken ay Antiokia ay ili id Pisidia. Wadada isdi isnan Sabado ay agew ay omil-illengan di Judio dadat songgep isnan sinagoga ay madagdagopan di Judio et makitokdoda. 15 Idi nakwas nan nangbasaanda isnan

tap-in di naisolat ay linteg Moses ya nan
naisolat ay kalin di tap-in di mamadton
Apo Dios dat kanan nan apon di sinagoga
ken da Pablo en, “Dakayo ay gagayyem,
no waday isoloyo isnan ipogaw ay naayda,
ibagayo.”

16 Dat tomakdeg si Pablo et ipaginekna
daida danat kanan, “Dakayo ay ib-ami ay
Judio ay kaalapo ken Israel ay din apo
tako id kasin ya dakayo abes ay baken
Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios et
dengngenyo. 17 Nan daydayawen tako ay
Judio et si Apo Dios. Siya nan nangpili
isdin alal-apo tako ay an-ak din si Israel. Et
siya gedan nan nangipaad-ado ken daida
isdin ninteteanda id Egipto. Siya abes nan
nangipaila isnan pigsana ay nangipango
ken daida ay komaan id isdi. 18 Isdin nin-
teteanda isnan pondag et inan-anosana
nan inik-ikkanda ay menlilili ken siya eng-
gana ay inmey nan waay epatpoo ay tew-
en. 19 Idi inomdanda id Canaan et bi-
nadbadangan Apo Dios daida ay mang-
abak isnan ipogaw isnan pito ay ili isdi ta
ipatawidna ken daida ay Judio. Nakwas
nan epat gasot ya limampoo ay tew-en eng-
gana isdin inmayanda id Egipto.

20 Nakwas di dat menpilpili si Apo Dios
is mangibanbanag ken daida ay mensinsi-
nokat enggana isdin timpon din si Samuel
ay esay mamadtona. 21 Dat mendawat
din alal-apo tako ken Apo Dios is ali ay
men-apo ken daida. Isonga pinilin Apo
Dios si Saulo ay anak Kis ay kaalapo ken
Benjamin. Dat siya nan men-ali is epat-
poo ay tew-en. 22 Dat kaanen Apo Dios si
Saulo et isokatna si David ay men-ali ken
daida. Naay nan kinwanin Apo Dios ay
maipanggep ken David.

‘Nan anak Jesse ay si David nan laylay-
dek tay gawigawis ay ipogaw siya
tay matalek ay mang-ik-ikkan isnan
am-in ay laydek.’ ”

23 Dat itoloy Pablo ay mangwani, “Din si
David nan kaapo isnan mangisalsalakan
ken datako ay ap-on din si Israel. Et
siya si Jesus ay inkalin Apo Dios ay omali.
24 Isnan egay pay laeng ninlogiyan Jesus
ay men-isolo et wada si Juan ay men-
bonbonyag ay mangibagbaga isnan ib-a
tako ay ap-on Israel en dokoganda nan ba-
solda ya menpabonyagda. 25 Nganngani ay
makwas nan lebbeng Juan ay men-is-isolo
danat kanan isnan kaipoipogaw en, ‘Waay
kananyo en sak-en nan inbaan Apo Dios
ay mangisalakan ken dakayo ngem baken.
Ngem omal-ali ay mangsokat ken sak-en
et gapo isnan kawedwedana et adiyak
maibagay ay mangkaan isnan sapatosna.’
Kinwanin Juan di.”

26 Dat itoloy Pablo ay mangwani en,
“Dakayo ay ib-ak ay kaalapo ken Abraham,
olay dakayo ay baken Judio ay mang-
daydayaw ken Apo Dios et datako am-
in nan nangipagtekan Apo Dios isnan
maipanggep isnan mangisalakan ken
datako. 27 Ngem nan ib-a tako ay Judio
ay iJerusalem ya nan ap-apoda et egayda
getken ay si Jesus nan mangisalakan isnan
ipogaw. Egayda maawatan ay si Jesus nan
sinodsodok din mamadton Apo Dios id
kasin olay no sinabado ay basbasaenda
din insolatda. Ngem daida nan nangtong-
pal isnan kinwanin din mamadton Apo
Dios tay kinwanida en masapol ay matey
si Jesus. 28 Isonga olay maid basolna is
gapo ay matey siya ngem inbagada kayet
ken Pilato ta ipapateyna. 29 Siya di nan
inikkanda tapno matongpal am-in nan
epdas naisolat ay maipanggep ken siya.
Dat wada nan nangkaan isnan awakna
isnan kros dadat iliyang. 30 Ngem tinagon
Apo Dios siya kasin. 31 Et san nakiboboweg
ken siya issan nagapowanda id Galilea ay
enggana id Jerusalem et daida nan ninpap-
ailaana is nadandan ay agew et daida id
wani nan mangipagpagtek ken datako ay
Judio ay kasin natago siya. 32-33 Siya di
nan inmaliyanmi id wani ta ibagami ken
dakayo nan gawis ay damag tay tinmet-
ewa isnan timpo tako din nakitolagan Apo
Dios isdin alal-apo tako id kasin isnan
kasina nangtagowan ken Jesus. Kaneg nan
naisolat isnan maikadwa ay Salmo en,

‘Anakko sik-a, isonga id wani ipagtekko ay
sak-en nan Amam.’

34 Id kasin abes inbagan Apo Dios nan
maipanggep isnan kasin matagowan Jesus
ay adi kasin matey ay enggana isnan nang-
waniyana en,

‘Ikkak ken sik-a nan badang ay inkalik
isdin si David ay adi polos kasok-
sokat.’
35 Tay nan inkalina ken David et naisolat
isnan nangwaniyan David en,
‘Adi kabalin ay iyoogmo, Apo, ay madonot
nan awakko tay patiyek sik-a.’
36 Tay si David et pinatina am-in nan
inbagan Apo Dios ay ikkana isdin tim-
pona. Ngem dat matey dadat ikaob is-
nan naikaoban din alapona gedan dat
madonot nan awakna. 37 Ngem si Jesus
et egay nadonot nan awakna tay kasin
tinagon Apo Dios siya. 38 Isonga ibagami
ken dakayo ay gagayyemmi en gapo isnan
inikkan Jesus et mabalin ay pakawanen
Apo Dios nan basol tako. 39 Olay no patiyen
tako am-in nan linteg din si Moses ngem
baken kayet gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken datako. Ngem no si Jesus nan
patiyen tako et gawis nan pangiilaana ken
datako. 40 Makailanyo ta adi ommat ken
dakayo din inbagan din mamadton Apo
Dios id kasin ay mangwani en,
41 ‘Dakayo ay mang-oy-oyaw isnan
kankanan Apo Dios et makailanyo
tay awnit kayo masdaaw isnan
ikkan Apo Dios dakayot maisiyan
ken siya ay matey tay adi kayo
mamati. Olay no ipootda ay gawis
ay mangibaga ken dakayo et adi
kayo met laeng mamati.’
Siya di nan naisolat.” Siya di nan kombos
nan inbagan Pablo ken daida.
42 Idi bomala da Bernabe ken Pablo is-
nan sinagoga dat kanan nan ipogaw en
no mabalin koma ta tapiyanda kasin nan
insoloda isnan omali ay Sabado. 43 Idi
nabokada isnan sinagoga dat makiboweg
nan adoado ay ipogaw ken da Pablo yas
Bernabe. Wada ken daida nan Judio ya
wada abes nan baken Judio ay mangsol-
solot isnan ogalin di Judio. Dadat kanan
ken daida en itoltoloyda ay mamati isnan
gawis ay badang Apo Dios ken daida.
44 Idi kasin Sabado dat kanega am-iam-
in nan omili id Antiokia nan inmey ay
makidenge isnan maitdo ay nagapo ken
Apo Dios. 45 Ngem nan adi mamati ay Judio
et pilmi ay inmapalda isnan nang-ilaanda
isnan adoado ay ipogaw ay mangdedenge
ken da Pablo. Dadat makisongbat ken
Pablo dadapay oyawen siya. 46 Ngem da
Pablo ken Bernabe et intoledda ay mang-
wani en, “Masapol ay dakayo nan damo
ay maibagaan nan kalin Apo Dios tay Ju-
dio kayo ngem gapo tay adyanyo ya adiyo
layden ay matatago ken Apo Dios ay eng-
enggana, isonga id wani omey kami isnan
baken Judio ta ibagami ken daida. 47 Tay
siya nan inbilin Apo Dios ken dakami is-
nan nangwaniyana en,
‘Ibaak sik-a ay omey mang-itdo isnan
baken Judio ay manglawag isnan
nemnemda ta waday waya ay
maisalakan nan am-in ay kaipoi-
pogaw isnan batawa.’
Siya di din inbagan Apo Dios.” 48 Idi din-
ngen nan deeyda ay baken Judio nan kin-
wanin Pablo dadat men-galalasing. Dada-
pay dayawen si Apo Dios gapo isnan inba-
gan da Pablo ay maipanggep ken Jesus. Dat
am-in ay pinilin Apo Dios ay manglayad ay
mangdawat isnan biyag ay maid pateng-
gana et mamatida. 49 Dat maibagbaga nan
maipanggep ken Apo Jesus isnan kailiili id
isdi.
50 Ngem nan Judio ay adi mamati et
tinoyada nan amam-a ay kalebbeng isnan
ili ya nan babaknang ay inin-a ay mang-
solsolot isnan ogalin di Judio ta aposenda
da Pablo ken Bernabe. Dadat ilogi ay
mangpaligat ken daida dadat ipapati ta
komaanda isnan ilida. 51 Isonga nan
inikkan da Pablo et inpigadda nan sikida
ta makaan nan tapok ay mangipagtek ay
adida kasin isolsolowan daida tay olay no
dinngeda nan kali ay maipanggep ken Je-
sus et egayda patiyen. Dadat omey id Ico-
nio. 52 Ngem nan deeyda ay mamati ken Je-
sus ay nataynan id Antiokia et egay makak-
aan nan gasingda. Et wawawawada nan
Ispirito Santo ken daida.

14

Id Iconio

1 Id Iconio abes et inmey da Pablo ay
men-isolo isnan sinagoga ay madagdagopan
nan ib-ana ay Judio. Isnan nin-isolowan
Pablo et adoado nan Judio ya nan baken
Judio ay namati ken Jesus. 2 Ngem nan

Judio ay egay namati et inawisda nan baken Judio ta aposenda nan mamati ken Jesus. 3 Ngem nabayag kayet da Pablo ken Bernabe id isdi. Dadapay natoled ay men-is-isolo isnan maipanggep ken Apo Jesus. Et inpagtek Apo Jesus ay tetewa nan inbagbagada ay maipanggep isnan badangna isnan ipogaw tay intedna nan kabaelanda ay mang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw. 4 Ngem nagegedwa nan nemnem nan kaipoipogaw ay omili id isdi maipanggep ken da Pablo. Wada nan mangsolot issan Judio ay adi mamati ngem wada abes nan mangsolot ken da Pablo. 5 Dat mentolag nan Judio ya nan baken Judio ay adi mamati ya nan menlelebbeng ken daida ta aamisenda da Pablo dadat gayangen ta mateyda. 6 Idi gintek nan aapostolis dadat lomayaw et inmeyda isnan tap-in di ili id Licaonia ay id Listra ya id Derbe ya isnan tap-in di ili ay naisasagen isdi. 7 Dadat isolo kasin nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.

Id Listra Ya Id Derbe

8 Wada id Listra nan esay am-ama ay pilay et egay polos nindad-aan enggana isdin naiyanakana. 9 Dedengngen nan pilay nan kankanan da Pablo dat inengneng Pablo siya et gintekna ay patiyena ay mabalin ay kaanen Apo Dios nan pilayna. 10 Danat ibiyad nan kalina ay mangwani, “Itakdegmo.” Dat katanakdeg et mendaan. 11 Idi inilan nan kaipoipogaw nan inikkan da Pablo dadat ilogi ay menbogaw, “Dios dana ay ninpaila ay kaneg ipogaw et inmalida ken datako.” Ngem egay maawatan da Pablo tay nan kalida ay iLicaonia nan ikalkalida. 12 Dadat ngadnan daida isnan ngadan nan diosda. Nginadnanda si Bernabe is Zeus ya si Pablo gapo tay siya nan ninkalkali et nginadnanda is Hermes ay esay diosda gedan. 13 Nan simbaan ay mangdayawanda isnan diosda ay si Zeus et wada isnan soban nan ili. Et nan padida et wada nan sabsabong ya bakbaka ay inyeyda isnan segpan nan ilida ta paltiyenda ay mangdayaw ken da Pablo. 14 Ngem idi gintek da Bernabe ken Pablo nan layden nan ipogaw ay ikkan dadat bisngaten nan badoda ay mangipagtek isnan mangadyanda isnan ikkanda tay ngawi di ken Apo Dios. Dadapay tomagtag ay omey isnan kad-an nan kaipoipogaw ay menbogaw ay mangwani en, 15 “Gagayyem, dayon aped ik-ikkan na? Ipogaw kami ay kanegyo met laeng. Inmali kami isna ta ibagbagami nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo ta taynanyo nan sinang didiosyo ay maid kapaayanda ta patiyenyo si Apo Dios ay naleleng-agan. Si Apo Dios et siya nan nangboliw isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan amin ay mentetee. 16 Id kasin et binaybayana nan kaipoipogaw ay mang-ik-ikkan isnan laylaydenda. 17 Ngem wada met laeng nan mangtekanda ay wada siya gapo isnan gawigawis ay inik-ikkana ay pala ken daida. Tay siya nan mang-it-ited isnan odan ya nan bomgasan di nais-ek ta waday katatagowanyo tasiyay men-gasing kayo.” 18 Ngem olay dinngeda nan kinwanin Pablo ay deey ngem kayakayatda kayet ay ipaltiyan daida.

19 Nakwas di dat wada nan Judio ay adi mamati ken Jesus ay iyAntiokia id Pisidia ya nan iyIconio ay inmey id isdi Listra. Dadat awisen nan kaipoipogaw ta gayangenda si Pablo. Idi nakagayangda dadat goyoden ay mangyey isnan soban nan ili tay kananda en natey. 20 Ngem idi likoben nan mamati ken Jesus siya dat bomangon et somagong isnan ili. Kawakgatana dat komaan da Pablo ken Bernabe ay omey id Derbe.

Nan Simagongan Da Pablo Id Antiokia Siria

21 Idi inomdan da Pablo id Derbe dadat isolo nan maipanggep ken Jesus isdi et adoado nan mamati. Dadat somagong id Listra ya id Iconio enggana id Antiokia ay ili id Pisidia 22 ta papigsaenda nan pammatin nan ipogaw ay mamati ken Jesus issan damo ay inmayanda. Kinwanida en, “Itoltoloyyo kayet ay mamati ken Apo Jesus tay mapaligatan tako is nateketeken ay ligat esatakopay maitapi isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana.” 23 Dadat mendotok is kalebbeng ay mangipangpango isnan iib-ada ay mamati isnan

tonggal paggimgimongan nan mamati ken Jesus. Dadat mentepe ay mangilowalo ay mangitalek ken daida ken Apo Jesus ay mamatiyanda. 24 Dadat idaan isnan probinsiya ay Pisidia et omeyda id Perge ay ili id Pamfilia. 25 Insoloda nan maipanggep ken Jesus id Perge dadat omey id Atalia. 26 Dadat menlogan isnan bapor et somagongda id Antiokia id Siria. Sinmaada isdi isnan nangkewasanda isnan oblada tay siya di din ninlowalowan nan mamati ken Jesus ay nangidawat ken Apo Dios ta ay-ayowanana da Pablo ken Bernabe isnan oblada.

27 Idi inomdanda id Antiokia dadat ipadagop nan mamati ken Jesus dadat ibaga am-in nan inpaik-ikkan Apo Dios ken daida. Inbagada abes ay inpalobos Apo Dios nan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag isnan baken Judio ta mamatida abes ken Jesus. 28 Nabayag nan nakitetean da Pablo ken Bernabe isnan mamati ken Jesus id isdi Antiokia.

15

Maipanggep Isnan Osto Ay Ikkan Nan Baken Judio Ay Mamati Ken Jesus

1 Wada nan Judio ay iJerusalem id Judea ay inmey id isdi Antiokia dadat menisolsolo isnan ipogaw ay baken Judio ay mamati ken Jesus. Kinwanida en, “Adi isalakan Apo Dios dakayo no adi kayo menpasegyat ay kaneg nan initdon Moses ay ogalimi ay Judio.” 2 Isonga da Pablo ken Bernabe et pilmi nan inik-ikkanda ay makisongsongbat ay mangwani en adi masapol ay ikkanda. Isonga inbaan nan iyAntiokia ay mamati ken Jesus da Pablo ken Bernabe ya nan tap-ina ay omey id Jerusalem ta sootenda isnan aapostolis ya nan amam-a no sino nan tet-ewa. 3 Dat palobwaten nan mamati ken Jesus daida. Isnan nanglaosanda id Fenicia ya id Samaria et sinodsodokda isnan ib-ada ay Judio ay mamati ken Jesus nan mamatiyan nan baken Judio. Isonga men-galalasingda isnan nangdengnganda isdi.

4 Inomdanda id Jerusalem dat mengalalasing nan aapostolis ya nan aamam-a ya am-in nan mamati ken Jesus ay mangila ken daida. Dat sodsodoken abes da Pablo nan inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang ken daida isnan inmay-ayanda. 5 Ngem wada nan Fariseo ay mamati ken Jesus et tinmakdegda ay mangwani en, “Masapol ay bilinen tako nan baken Judio ta menpasegyatda ya patiyenda abes amin nan linteg Moses ay patpatiyen tako ay Judio.”

6 Dat menpamiting nan aapostolis ya nan aamam-a ay mangipangpango isnan mamati ta tolagenda nan kinwanin nan Fariseo ay maipanggep isnan linteg Moses. 7 Nabayag ay mentoltolagda dat tomakdeg si Pedro ay mangwani en, “Bebsatko, getkenyo ay sak-en nan pinilin Apo Dios ken datako id kasin ay en mangisolo isnan baken Judio isnan maipanggep ken Jesus tasiyay dengngenda ta patiyenda. 8 Si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay nemnem di ipogaw et inpailana ay dawdawatena nan baken Judio no mamatida ken siya tay inpakapetna nan Ispirito Santo ken daida ay kaneg met laeng nan inikkana ken datako. 9 Baken tako kedeng is kaamamedan di layad Apo Dios. Tay dalosana nan basol nan ipogaw ay baken Judio met laeng no mamatida ken siya. 10 No epdas inpagtek Apo Dios ay dawatena daida dayon layden ay mangpadas isnan anosna isnan mangmangwaniyanyo en masapol ay tongpalenda nan linteg tako dapay nan linteg ay kananyo en masapol ay tongpalenda et adi tako kabaelan ay mangtongpal? Olay din alal-apo tako id kasin et egayda nakaikkan. 11 Nodi getken tako ay maisalakan tako gapo isnan badang Apo Jesus ken datako et siya gedan nan maisalakanan nan baken Judio.” Siya di nan kinwanin Pedro.

12 Nakwas di dat gominek nan kaipoipogaw ta dengngenda nan mangsodokan da Bernabe ken Pablo isnan kaskasdaaw ay inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang ken daida isnan nin-isolowanda isnan ipogaw ay baken Judio. 13 Nakwas abes di dat menkali si Santiago ay mangwani en, “Dakayo ay bebsat, dedengngenyo pod nan kanak. 14 Sinodsodok Simon Pedro din damo ay nangipailaan Apo Dios isnan layadna isnan ipogaw ay baken Judio tasiyay wada abes ken daida nan menbalin

is ipogawna. 15 Maiyiso abes nan kinwanin
din mamadton Apo Dios ay naisolat id
kasin ay mangwani en,

16 ‘Kinwanin Apo Dios en, Awnitak kasin
somagong ay men-ali et maisagong
nan paliso isdin napigsa ay nin-
aliyan din si David 17 tasiyay mang-
anap nan kaipoipogaw olay nan
baken Judio ay inawisko ay men-
balin is ipogawko. 18 Siya di nan
kinwanin Apo Dios ay inpagtekna id
kasin.’ ”
19 Dat itoloy Santiago ay mangwani en,
“Isonga kanak en adi tako paligaten nan
baken Judio ay mangdokdokog isnan
pinatpatida id kasin ta mamatida ken
Jesus. 20 Nodi mensolat tako ken daida ta
ibaga tako ta adida is-isda nan naiboyag
isnan sinang didios ya adida is-isda nan
napalti no egay nakaan nan basana isnan
napaltiyana ya adida is-isda nan basa
ya adida iseyseyep nan bakenda asawa.
Tay no siya dadi nan ik-ikkanda et adi
liligten ay pilmi nan Judio daida. 21 Tay
getken am-in nan Judio nan naayda ay
linteg ya enggana id kasin insolsoloda
nan linteg Moses isnan kasinasinagoga
ay madagdagopanda ay sinabado. Isonga
gawis no ibaga tako isnan baken Judio ta
tongpalenda nan naayda ta adi masaktan
nan nemnem di Judio.” Kinwanin Santi-
ago di.

22 Dat owenan am-in nan aapostolis ya
nan aamam-a ya nan am-in ay mamati
ken Jesus. Dadat kanan en pomilida isnan
amam-ada ta makkeyda ken da Pablo yas
Bernabe ay omey id Antiokia. Nan pinilida
et nan dowa ay apoda ay da Judas ay kan-
gadan gedan is Barsabas yas Silas. 23 Siya
na nan inpaw-itda ay solat ken daida,

“Naay di solatmi ay aapostolis, amam-
a ya ib-ayo ay mamati ken Jesus id isna
Jerusalem ken dakayo ay bebsatmi ay
baken Judio id issa Antiokia ya isnan
kailiili id Siria ya id Cilicia. 24 Dinngemi
ay mendodowa kayo gapo isnan insolon
nan deeyda ay nagapo id isna ay inmey
nangngawngaw isnan nemnemyo issa.
Ngem baken kami is nangbaa ken daida.
25 Isonga ninmiting kami isna et ninem-
nemmi en gawis no piliyenmi nan ibaami
ay makkey ken da Pablo yas Bernabe ay
gayyem tako. 26 Datona ay ipogaw et adida
kawanan nan biyagda olay mateyda gapo
isnan men-oblaanda ay pala ken Apo Jesu
Kristo. 27 Nan pinilimi ay makkey ken
daida et da Judas ken Silas ta ibagada abes
nan insolatmi ay naay. 28 Nan kankananmi
isna et inaboloyan abes nan Ispirito Santo.
Adimi layden ay paligaten dakayo ay
mangipapati ay tongpalenyo nan ogalimi.
Basta siya dana nan gawis ay maik-ikkan.
29 Adiyo is-isda nan naiboyag isnan sinang
didios ya adiyo is-isda nan basa ya adiyo is-
isda nan napalti no egay nakaan nan basa
isnan napaltiyana. Adiyo abes iseyseyep
nan bakenyo asawa. Gawigawis no siya
dana nan tongtongpalenyo. Kedeng di is
laydenmi ay ibaga ken dakayo issa.” Siya
di nan insolatda. 30 Idi nakasolatda dat
komaan nan nangipaw-itanda isnan solat
ay omey id Antiokia.

Idi inomdanda dadat ipadagop nan
mamati ken Jesus dadat ited nan solat.
31 Basaenda pay dat gomasing nan nem-
nemda isnan gawis ay inbagbagana. 32 Da
Judas ken Silas et mamadton Apo Dios
daida et adoado nan insolsoloda isonga
pinmigsa nan pammatida. 33 Nakwas nan
kaat ay agew dat palobwaten nan mamati
ken Jesus da Judas. Kinwanida en, “Sapay
koma ta bobowegen Apo Dios dakayo
isnan omayanyo.” Dadat somagong id
Jerusalem ay kad-an di nangbaa ken
daida. 34 (-) 35 Ngem nataynan da Pablo
ken Bernabe id Antiokia ay men-isolo ya
mangibaga isnan maipanggep ken Jesus ya
wada gedan nan iib-ada ay men-is-isolo.

Inlogin Da Pablo Ken Silas Ay Men-isolo Isnan Kailiili

36 Nakwas nan kaat ay agew dat kanan
Pablo ken Bernabe, “Enta pasyalen nan
ib-ata ay mamati ken Jesus isnan kaili-
ili ay inmay-ayanta ay nangibaga isnan
maipanggep ken Jesus ta ilanta no kas-
anoda.” 37 Inyoog Bernabe ngem laydena
ay makkey si Juan Marcos. 38 Ngem kanan
Pablo en olay adi makkey siya tay siya
san linmayaw isdin kad-anda id Pamfilia
et egayna itoloy ay mangbadang isnan

oblada. 39 Dadat menbinogtak et mensiyanda. Isonga inboweg Bernabe si Marcos et menloganda isnan bapor ay omey id Chipre. 40 Ngem si Pablo et pinilina si Silas is kadwana. Dat ilowalowan nan mamati ken Jesus daida ta badangan Apo Dios daida isnan am-in ay omayanda. Dadat omey. 41 Inmeyda isnan kailiili id Siria ya id Cilicia ta papigsaenda nan nemnem nan mamati ken Jesus isnan paggimgimonganda id isdi.

16

Si Timoteo Nan Nakiboweg Ken Da Pablo Yas Silas

1 Inmeyda abes id Derbe ya id Listra. Dadat datngan si Timoteo ay esa ay mamati ken Jesus. Nan inana et Judio ay esa ay mamati abes ngem si amana et Griego. 2 Dinayaw am-in nan mamati ken Jesus id Listra ya id Iconio si Timoteo. 3 Et layden Pablo ay makkey si Timoteo ken daida ngem gapo tay gintek am-in nan ipogaw ay baken Judio si amana isonga sinegyatana ay kaneg nan ogalin di Judio ta adi masaktan nan nemnem di ib-ada ay Judio isnan il-ili ay omayanda. 4 Isnan nangpasyalanda isnan kailiili isdi et inbagbagada san kinwanin nan aapostolis ya amam-a id Jerusalem ta siya di nan solotenda. 5 Isonga nan mamati ken Jesus isnan paggimgimonganda et pinmigsa nan pammatida dapay inagew ay omad-adoda.

Iniitaw Pablo Nan iMacedonia Ay Menpakpakaasi

6 Nalpas di dadat idaan isnan il-ili id Frigia ya id Galacia tay inyadin nan Ispirito Santo nan omayanda id Asia ay mangibaga isnan maipanggep ken Jesus. 7 Idi inomdanda isnan pep-eng nan probinsiya id Misia dadat kanan en omeyda id Bitinia ngem kasin inyadin nan Ispiriton Jesus. 8 Isonga dinaanda id Misia et inmeyda id Troas. 9 Nalabi dat ipaiitaw Apo Dios ken Pablo nan esay am-ama ay iMacedonia ay tomatakdeg ay menpakpakaasi ken siya ay mangwani en, “Omalika id isna Macedonia ta badangam dakami.” 10 Isonga dakamit mensagana ay omey id Macedonia tay gintekmi ay inayagan Apo Dios dakami ay mangibaga isnan maipanggep ken Jesus isnan ipogaw isdi. Et sak-en si Lucas ay nakkey gedan.

Mamati Si Lydia

11 Ninlogan kami isnan bapor id Troas dakamit mendagas id Samotracia. Mawakgat pay dakamit omey id Neapolis. 12 Nindessaag kami isdi dakamit mendaan ay omey isnan ili ay Filipos. Siya nan esay dakkel ay ili id Macedonia ay mentolayan nan iRoma. Nintee kami isdi is nadandan ay agew. 13 Isnan Sabado ay omil-illengan di Judio et tinaynanmi nan ili et inmey kami isnan benget di ginawang tay kananmi en waay siya nan madagopan nan ib-ami ay Judio ay menlowalo. Dakamit tomokdo et makitoya kami isnan inin-a ay nadagop isdi. 14 Wada nan esa ay in-ina ay kangadan is Lydia ay iTiatira ay men-ilaklako is nangina ay lopot ay men-gadangdang. Olay baken Judio siya ngem solsolotena nan ogalin di Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios. Idi dinngena nan kankanan Pablo dat ipanemnem Apo Dios ken siya ta patiyena nan inbagana. 15 Dadat menpabonyag ay sinbaey. Danat kanan ken dakami, “Mo kananyo en tet-ewa ay mamatiyak ken Apo Jesus, omali kayo isnan baeymi ta makitee kayo.” Inpapatina isonga inmey kami.

Naibalod Da Pablo Id Filipos

16 Isnan esa ay agew, inmey kami isnan paglowalowan dat maisab-at nan babassang ay kinapet di anito. It-itdowan nan anito siya isonga ibagbagana nan awnit ommat isnan omali ay agew. Nan kabaa ken siya et adoado nan inalada ay lagbon san babassang tay lagbowen nan ipogaw siya no ibagana nan awnit ommat ken daida. 17 Dat omonod ken dakami ken Pablo ay mangibogbogaw en, “Nan naayda ay ipogaw et inbaan di kangatowan ay Dios daida. Ibagada nan masapol ay ikkanyo ta maisalakan kayo.” 18 Nadandan ay agew nan mang-ik-ikkanana isdi enggana ay naoma si Pablo tay agindadayaw nan anito ken Apo Dios. Isonga dat sagongen Pablo nan babassang et kanana isnan anito en, “Gapo isnan kabaelan nan ngadan Jesu Kristo et ibagak en taynam siya.” Dat

tet-ewa komaan nan anito ay dagos. 19 Idi
gintek nan kabaa ken siya ay maid kasinda
omalaan is siping dadat depapen da Pablo
ken Silas dadat goyoden daida ay mangyey
isnan kad-an di mentolay isnan malkitan.
20 Dadat pabasolen daida isnan mentolay
ay tinodingan nan iRoma ay mangwani en,
“Datona ay Judio et ap-aposenda nan ili
tako. 21 Tay adi mabalin ay soloten tako
ay iRoma nan linteg ay isolsoloda.” 22 Dat
nan kaipoipogaw abes et sapsapeenda da
Pablo. Dat bisngaten nan mentoltolay
nan badon da Pablo ay mangkaan dadat
ipabaig daida. 23 Nakwas ay nabaibaigda
dadat ibalod daida. Dadat ibilin isnan
gowaldiya ta bantayana daida ay gawis.
24 Idi dinngen nan gowaldiya nan kin-
wanida danat ipa-ey daida isnan kowalto
isnan dogon nan pagbalodan danat ippey
nan sikida isnan nalolokawan ay kaiw ay
pag-ipitan.

Nan Namatiyan Nan Gowaldiya

25 Tengan di labi pay dat menlol-owalo
ya menkankanta da Pablo ken Silas ay
mangdayaw ken Apo Dios dapay dedengn-
gen nan ib-ada ay balod. 26 Dat kayane-
gyeg nan batawa is napigsa et naiwedwed
am-in nan pagbalodan. Dat aped matok-
aban am-in nan segpan ya aped makaan
nan kawal ay naitaked isnan kabalobalod.
27 Binmangon nan gowaldiya et inilana
ay natotokaban nan en-eneb isonga ina-
sotna nan gamigna ay mangpatey isnan
awakna tay kanana en waay linmayaw
am-in nan balod. 28 Ngem ninbogaw si
Pablo ay mangwani en, “Adim ikkan sa.
Wada kami isna am-in.” 29 Dat ibagan nan
gowaldiya ta waday mangyey is silaw. Dat
menkakamo ay songgep et omey menpal-
intomeng ay aped menpaypayegpeg isnan
sag-en da Pablo ken Silas. 30 Danat pabal-
en daida et sootena en, “Apo, sino nan
masapol ay ikkak tapno maisalakanak ay
maitapi ken Apo Dios?” 31 “Masapol ay
patiyem si Apo Jesu Kristo ta maitapika ya
nan pamilyam ken Apo Dios,” kinwanin
Pablo. 32 Dat itdowan da Pablo daida am-
in ay sinbaey isnan kankanan Apo Dios.
33 Daan pay ay tengan di labi dat aya-
gan nan gowaldiya daida et owasana nan
sogatda isnan nangbaiganda ken daida
dadapay menpabonyag am-in ay sinbaey.
34 Danat ayagan da Pablo ken Silas is-
nan baeyda ta pakanena daida. Et men-
gasingda am-in ay sinbaey tay ninbalinda
is mamati ken Apo Dios.

35 Mawakgat pay dat ibaan nan men-
tolay nan polis ta ipalobosda da Pablo.
36 Dat ibagan san gowaldiya ken Pablo
en, “Kanan nan mentolay en maipalobos
kayo ken Silas. Isonga enkayo ya sa-
pay koma ta badangan Apo Dios dakayo.”
37 Ngem kinwanin Pablo isnan polis en,
“Adi, tay apedda inpasaplit ya inpabalod
dakami dadapay egay nangsomalya on-
ona ta getkenda no tet-ewa ay waday ba-
solmi. Dapay paliso nan kalebbenganmi
isnan iRoma. Ayke mabalin ay igagoda
nan inikkanda ken dakami ay mangwani
en aped kami igiginek ay komaan? Gag-
awis no daida ay mismo nan omali ay
mangipalobos ken dakami.” 38 Dat iba-
gan nan polis nan kinwanin Pablo isnan
mentolay. Et inmegyatda isnan nang-
dengnganda ay iRoma gedan da Pablo.
39 Isonga inmeyda isnan pagbalodan ta
menpakawanda esadapay ipango daida
ay komaan isnan pagbalodan dadapay
kanan no mabalin ta komaanda isnan ili.
40 Isonga kinmaan da Pablo ken Silas is-
nan pagbalodan et omeyda isnan baey Ly-
dia. Nakidagopda isnan ib-ada ay mamati
ken Jesus et insolowanda daida ta pomigsa
kayet nan pammatida. Dadat komaan.

17

Id Tesalonica

1 Linaosan da Pablo ken Silas id Am-
fipolis ya id Apolonia dadat omdan id
Tesalonica et wada isdi nan sinagoga ay
madagdagopan di Judio. 2 Tolo ay Sabado
ay in-inmey si Pablo isnan sinagoga ay
men-isolo isnan kalin Apo Dios. Tay nan
ogalin Pablo no omey isnan teken ay ili
et nan sinagoga nan omayana on-ona ay
men-isolowan. 3 Nan insolsolona et nan
naisolat ay kankanan Apo Dios ay masapol
ay matey si Kristo dat kasin matago. Danat
kanan, “Si Jesus ay ibagbagak ken dakayo
et siya nan inbaan Apo Dios ay makwani

en Kristo.” 4 Wadada nan Judio ay mamati et naitapida ken da Pablo yas Silas. Adoado abes nan mamati ay baken Judio ay nangsolsolot isnan ogalin di Judio ya nan inin-a ay wada nan kalebbenganda. 5 Ngem omapal nan Judio dadat dagopen nan mamakedse ay ipogaw ya nan menbaybayanggodaw ta menngalawngawda enggana ay magolo am-in nan omili. Dadat ipapati ay songgep isnan baey Jason ay esay mamati tay siya nan mentetean da Pablo. Tay laydenda ay pabal-en daida ta ilan nan kaipoipogaw. 6 Ngem egayda makadateng isonga ginoyodda da Jason ya nan ib-ana ay mamati ken Jesus dadat iyey daida isnan mentolay. Dadat pabasolen daida ay mangwani en, “Wada nan ipogaw ay manggolgolo isnan kailiili et naay inmalida abes isna. 7 Dat si Jason ay naay et palanglang-ayena daida. Et am-in nan mangpati ken daida et adida patiyen nan linteg Ali Cesar dadapay kanan en wada nan teken ay ali ay kangadan is Jesus.” 8 Idi dinngen nan mentolay ya nan kaipoipogaw nan kinwanida dadat makaliget. 9 Dadat moltaen da Jason ya nan ib-ana esadapay ipalobos daida.

10 Nalabi dat palobwaten nan mamati ken Jesus da Pablo ken Silas ta omeyda id Berea. Idi inomdanda isdi dadat omey isnan sinagoga ay madagdagopan nan ibada ay Judio. 11 Nan Judio id Berea et gag-awis nan nemnemda mo nan Judio id Tesalonica tay laylaydenda ay mangdengdenge isnan kankanan Apo Dios. Inagew ay basbasaenda nan naisolat ay liblon Apo Dios ta ilanda no tet-ewa nan isolsolon da Pablo. 12 Isonga adoado nan mamati ken Jesus. Adoado abes nan wada nan kalebbenganda ay inin-a ya nan amama ay baken Judio ay mamati. 13 Ngem idi gintek nan Judio id Tesalonica ay inmey da Pablo id Berea ay mangisolo isnan maipanggep ken Jesus dadat omonod. Dadat omawis is ipogaw ta amisenda da Pablo. 14 Isonga nan mamati ken Jesus et inpalobwatda ay dagos si Pablo ta omey isnan ili isnan benget nan baybay ngem nataynan da Silas ken Timoteo id Berea. 15 Nan nangipango ken Pablo et nakkeyda enggana id Atenas. Dadat somaa id Berea et ibagada ken da Silas yas Timoteo nan kinwanin Pablo ta ikakamoda ay omey mangdateng ken siya.

Id Atenas

16 Nan kad-an Pablo id Atenas ay mangses-eed ken da Silas et inilana nan adoado ay tinagtago ay sinang didios di ipogaw id isdi et palalo nan sakit nan nemnemna. 17 Isonga nakitoytoya isnan Judio ya nan baken Judio ay mangdayaw ken Apo Dios isnan sinagoga. Winakgat abes ay omey isnan malkitan ay makitotya isnan madagdagop isdi. 18 Dat wada nan omey ay makisongbat ken Pablo. Daida nan mangsolsolot isnan insolon din si Epicureo ya din si Estoicio. Wada ken daida nan mangwani en, “Ngan nan kankanan nan naay ay aped menkalkali is maid paayna?” Kanan abes nan tapina en, “Waay nan teken ay dios nan isolsolona.” Kananda di tay insolon Pablo nan maipanggep ken Jesus ya nan kasin matagowan di ipogaw. 19 Dadat ayagan siya et eyeyda isnan bilig ay kananda en Areopago ay pag-ag-aggongan di amam-a et kananda en, “Mo mabalin ta ipagtekmo ken dakami nan naay balo ay isolsolom. 20 Nasdaaw kami isnan isolsolom tay teken. Ket no mabalin laydenmi ay getken nan kayat ay kanan nan kankanam.” 21 Siya di nan kinwanida tay am-in nan omili id Atenas olay nan nagapo isnan teken ay ili ay nakiili id isdi et iyaagewda ay mangibagbaga wenno mangdengdenge isnan balo ay solsolo.

22 Dat tomakdeg si Pablo isnan sasagangen nan ipogaw id isdi Areopago et kanana en, “Dakayo ay iyAtenas, inilak ay pilmi nan mangnemnemnemanyo isnan diosyo 23 tay pinasyalko nan iliyo et inilak nan adoado ay mangdaydayawanyo isnan kadiodiosyo et wada abes nan esa ay inilak ay naisolatan nan kali ay mangwani en, ‘Siya na nan mangdaydayawanmi isnan dios ay adimi getken.’ Nan Dios ay dayawenyo ay adiyo getken et siya nan ipagtekko ken dakayo id wani. 24 Et siya si Apo Dios ay nangboliw isnan batawa ya nan am-in ay mentetee. Et baken isnan

sinang bab-aey ay sinapon di ipogaw is menteteana tay siya nan Apo isnan am-in, nan daya ya nan batawa. 25 Et maid masapolna is mabalin is ibadang tako ay ipogaw ken siya tay siya nan mangiyal-ali isnan biyag tako ya am-iam-in ay masapol tako. 26 Es-esang nan ipogaw ay binoliw Apo Dios isdin damo et siya nan poon nan kaipoipogaw isnan am-in ay kailiili isnan batawa. Enggana id kasikasin et pinilin Apo Dios nan timpon nan menlebbengan nan nateketeken ay ipogaw ya nan il-ili ay awnitda mentean. 27 Inikkana di tasiyay nemnemnemenda siya koma ta moke siya di nan mangtekanda ken siya tay baken met ad-addawi ken datako. 28 Kaneg nan esay nangwani en,

‘Si Apo Dios nan nangiyali isnan biyag ken
datako. Siya abes nan nangiyali is-
nan nemnem tako ya wawawawada
siya ken datako isnan am-in ay ik-
ikkan tako.’

Wada din nakaadal ay ib-ayo abes ay nangwani en,

‘Si Apo Dios nan kaanak ken datako.’

29 Isonga kanak en nan anak et awatenda nan kaanak ken daida. No datako nan anak Apo Dios et adi kabalin ay kanan tako en balitok wenno bato si Apo Dios ay sinapon di nalaing ay ipogaw is tinagtago. 30 Id kasin inan-anosan Apo Dios nan inik-ikkan din ipogaw ay egayna dosdosaen daida tay egayda getken siya. Ngem id wani et inbilina ay masapol ay dokogan am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-ikkanda. 31 Tay epdas ninemnem Apo Dios nan agew ay mangbanagana isnan kaipoipogaw ta ibagana nan maitapi ken siya ya nan adi. Inpagtekna ay si Jesus nan pinilina ay mang-ikkan is dana tay tinagona kasin siya. Si Apo Dios nan mangtek isnan timpo ay mangibanagana isnan kaipoipogaw et nan ikkana ay mangbanag et gawigawis.” 32 Idi dinngeda nan nangwaniyan Pablo en wada nan kasin matago ay ipogaw et nin-ammeng nan tap-ina. Ngem nan tap-ina et kinwanida en, “Laydenmi ay dengngen nan kankanam is mamingsan kasin.” 33 Dat taynan Pablo daida. 34 Wadada nan naitapi ken Pablo ay mamati ken Jesus. Nan esa et si Dionisio ay esay am-ama ay makipangbon isnan obong di Areopago. Si Damaris ay in-ina nan esa ya wadada abes nan tap-ina.

18

Nan Mamati Id Corinto

1 Nakwas di dat komaan si Pablo id Atenas et omey id Corinto. 2 Dinatngana isdi da Akila ken Priscila ay sin-asawa ay iPonto. Judio datona et kadatdatengda ay nagapo id Italia tay inpakaan Ali Claudio am-in nan Judio id Roma ay dakkel ay ili id Italia. Inmey si Pablo ay mangila ken daida. 3 Dat makitetee ken daida tay kanegna daida ay mensapsapo is lalat ay baey isonga nakiob-obla ken daida. 4 Sinabado ay omey si Pablo ay mangiyis-ispikal isnan maipanggep ken Jesus isnan sinagoga ta mamati koma nan Judio ya nan baken Judio.

5 Idi inomdan da Silas ken Timoteo ay nagapo id Macedonia daida nan makiobla dapay eesten Pablo ay mangibagbaga ay inagew isnan maipanggep ken Jesus isnan Judio. Ibagbagana en tet-ewa ay si Jesus nan makwani en Kristo ay inbaan Apo Dios ay mentoltolay. 6 Ngem inaposda ya inoyawda siya isonga inyagyag Pablo nan badona ta ipagtekna ay adina kasin isolsolowan daida. Kinwanina en, “Kigad kayo is ik-ikkanyo no madosa kayo tay id wani et maid bibiyangko ken dakayo. Isonga taynak dakayo ta omeyak ay mangisolo isnan baken Judio.” 7 Dat komaan et egay kasin men-isolo isnan sinagoga ngem inmey isnan baey Tito Justo ay baken Judio ngem si Apo Dios nan daydayawena. Nan baeyna et naisasagen isnan sinagoga. 8 Ngem si Crispo ay apon di sinagoga ya nan pamilyana et mamatida ken Jesus. Adoado abes nan iCorinto ay mamati isnan nangdengnganda isnan kinwanin Pablo dadat menpabonyag. 9-10 Isnan esay labi et ninpaiitaw si Apo Dios ken Pablo ay mangwani, “Adika omegyat isnan ipogaw id isna tay adi mabalin ay aamisen daka tay wadaak ken sik-a. Isonga itoltoloymo ay men-isolo tay adoado pay laeng nan egay mamati ay laydek ay maitapi ken sak-en.” 11 Isonga nintetee si Pablo isdi is esay tew-en ya

kagedwa ay mangisolsolo isnan kankanan Apo Dios.

12 Idi men-gobilnadol si Galion id Acaya
dat makitoya nan Judio ay adi mamati et
eyeyda si Pablo ay mangidalom isnan go-
bilnadol. 13 Kananda en, “Nan naay am-
ama et aw-awisena nan ipogaw ta teken
nan ikkanda ay mangdayaw ken Apo Dios
ay bakenmi linteg.” 14 Kanan Pablo ta
komali dat kanan Gobilnadol Galion isnan
Judio, “No waday inikkan tosa is ngawi et
masapol ay dengek nan ibagayo. 15 Ngem
gapo tay maipanggep isnan ogaliyo ya nan
mentontonanyo isnan agiyo ya nan lint-
egyo nan lililiyenyo et adiyak layden ay
mangdedenge is dasa. Isonga kigad kayo
ay mangnemnem is ikkanyo.” 16 Danat
ipakaan daida isnan kad-ana isdi. 17 Dat
ikawen nan kaipoipogaw si Sostenes ay ap-
apon nan sinagogan di Judio dadat baigen
isnan pantew nan mentetean nan gobil-
nadol. Ngem olay inilan Gobilnadol Galion
nan ik-ikkanda et binaybay-ana daida.

Sinmagong Si Pablo Id Antiokia

18 Nabayag pay laeng si Pablo id Cor-
into danat taynan nan ib-ana ay mamati
ken Jesus. Nakkey da Akila ken Priscila
ken siya. Idi inomdanda id Cencrea dat
menpaapolog si Pablo tay siya nan ogalida
ta getken nan ib-ana ay wada nan insap-
atana ken Apo Dios. Dadat menlogan isnan
bapor et omeyda id Siria. 19-21 Idi inom-
danda id Efeso dat songgep si Pablo isnan
sinagoga ay madagdagopan di ib-ada ay
Judio ay makitoya ken daida. Laydenda
ay makitetee siya ken daida ngem adina
layden. Ngem isnan kinmaanana et inba-
gana ken daida en, “No layden Apo Dios,
awnitak kasin omali.” Danat taynan da Ak-
ila ay sin-asawa et menlogan isnan bapor
ay omey id Siria. 22 Nindessaag id Cesarea
ay esay ili id Siria dat omey id Jerusalem
ay mang-ila isnan mamati ken Jesus isnan
paggimgimonganda isdi esapay omey id
Antiokia id Siria. 23 Nabayag isdi esapay
kasin komaan et pasyalena am-in nan il-
ili id Galacia ya id Frigia et men-is-isolo
isnan mamati ken Jesus ta pomigpigsa nan
pammatida.

Nan Nin-isolowan Apolos Id Efeso Ya Id Corinto

24 Daan si Pablo id Galacia ya id Frigia
dat wada nan esa ay Judio ay iyAlejandria
ay inmey id Efeso. Nan ngadana et Apolos.
Nalaing siya ay men-isolo et adoado nan
getkena maipanggep isnan kalin Apo Dios
ay naisolat id kasikasin. 25 Et wada din
nangisolo ken siya maipanggep ken Apo
Jesus ngem kedeng nan inbagan Juan ay
din menbonbonyag is insolona. Nagaget
si Apolos ay men-isolo isnan maipanggep
ken Jesus ngem adina getken am-in. 26 Idi
tinmoled si Apolos ay men-isolo isnan sin-
agoga et siya di nan nangdengngan da Ak-
ila ken Priscila ken siya. Dadat ayagan ay
makkey is baeyda et isoloda nan egayna
getken maipanggep ken Jesus ya nan inik-
ikkana. 27 Dat layden Apolos ay omey men-
isolo isnan probinsiya id Acaya. Isonga
ninsolat nan ib-ana id Efeso isnan mamati
ken Jesus id Acaya ta sangailiyenda siya
ay gawis. Idi inomdan isdi et adoado
nan badangna isnan ipogaw ay mamati
gapo isnan nangipailaan Apo Dios isnan
layad ya anosna ken daida. 28 Nalaing siya
ay makisongsongbat isnan Judio ay mang-
ap-apos ken siya isonga inabakna daida
tay inpailana nan wada isnan naisolat ay
kalin Apo Dios ay mangpaneknek ay si
Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios ay
mangisalakan isnan kaipoipogaw.

19

Kinapet Nan Ispirito Santo Nan Ipogaw Ay iyEfeso

1 Daan si Apolos id Corinto ay esay ili
id Acaya dat omey si Pablo id Efeso et
indaana isnan bilbilig ay magapo id Frigia.
Idi inomdan id Efeso dat wada nan di-
natngana ay mamati. 2 Danat sooten ken
daida en, “Ay kinapet nan Ispirito Santo
dakayo isnan namatiyanyo?” “Egay,” kin-
wanida. “Maid getkenmi isnan kanam
en Ispirito Santo.” 3 Dat kanan Pablo
kasin, “Sino nan kaneg din ninpabonya-
ganyo?” “Kaneg din inikkan Juan ay
ninbonyag nan ninpabonyaganmi,” kin-
wanida. 4 Dat kanan Pablo, “Nan insolon

Juan isdin ninbonyagana et inbagana isnan ipogaw ta menpabonyagda ay mangipaila ay ibababawida nan basbasolda. Ngem inbagana abes en masapol ay patiyen nan ipogaw nan maisokat ken siya ay si Jesus." 5 Idi dinngeda di dadat mamati ken Jesus dadat kasin menpabonyag ngem nan naikadwa ay ninpabonyaganda et gapo isnan pammatida ken Jesus. 6 Idi inpatang Pablo nan ledengna ken daida dat kapten nan Ispirito Santo daida et komalida is nateketeken ay kali ay mangibaga isnan inpagtek Apo Dios ken daida. 7 Nan kabibilangda et waay simpoo ya dowa.

Nan Kad-an Pablo Id Efeso

8 Tolo ay bowan nan nin-isolowan Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan nan ibana ay Judio id Efeso. Intoledna ay mangisolo isnan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios tasiyay maawisda ta patiyenda gedan si Jesus. 9 Ngem wada nan makedse ay ipogaw ay mang-adi ay mamati et oyawenda nan ibagbagan Pablo maipanggep ken Jesus isnan kad-an nan nadagop ay ipogaw. Isonga tinaynan Pablo daida dat makkey ken siya nan mamati ken Jesus. Inmeyda isnan oskilaan Tirano. Dat inagew ay men-isolsolo si Pablo isdi. 10 Doway tew-en nan ninisolsolowana isdi isonga am-in nan ipogaw id Asia ay Judio ya nan baken Judio et dinngeda nan maipanggep ken Apo Jesus.

11 Si Pablo et adoado nan inpaikkan Apo Dios ken siya ay maid nakail-ila is kanegna. 12 Tay olay nan panyo wenno galot ay kapposena dat maiyey isnan masaksakit ya nan kinapet di anito et gomawisda ya taynan nan anito daida. 13 Ngem wada nan Judio ay mensip-ok ay om-omey ay mangipagawis isnan kinapet di anito. Dadat padasen ay mang-osal isnan ngadan Apo Jesus ay mangwani en, "Sik-a ay anito, komaanka id wani tay si Jesus ay insolon Pablo nan mangipakaan ken sika." Siya di nan kinwanida isnan anito. 14 Nan tap-in nan nang-ikkan isdi et nan pito ay an-ak Sceva ay esa isnan menkangangato ay padin di Judio. 15 Ngem sinongbatan nan anito daida ay mangwani en, "Getkek da Jesus ken Pablo et omegyatak ken daida. Ngem dakayo et adiyak getken dakayo." 16 Dat nan ipogaw ay kinapet nan anito et dinpapna daida et gapo isnan pigsan nan anito et inabakna daida am-in dadat lomayaw ay menlalabos ya nakiblakibladan. 17 Idi dinngen nan Judio ya nan baken Judio ay mentetee id Efeso dadat omegyat isnan kabaelan Apo Dios dapay omam-amed nan kinapateg nan ngadan Apo Jesus. 18 Dat wada nan namati ken Jesus ay mensip-ok id kasin ay omey ken Pablo ta ipagtekda nan inik-ikkanda esadapay mamati. 19 Isonga adoado nan nangibala isnan inos-osalda ay mensip-ok ya mensapsapo. Dadat dagopen am-in et iilaen nan kaipoipogaw nan nangpoowanda. Nan banol nan deeyda et omey is limampoo ay libo. 20 Isonga naiwalagawag nan maipanggep ken Jesus et inmad-ado nan mamati ken siya.

Nan Menbesa Ay iyEfeso Et Mengalawngawda

21 Idi nakwas di dat nemnemen Pablo ay omey isnan probinsiya id Macedonia ya id Acaya esapay omey id Jerusalem. Kanana abes en masapol ay omey id Roma. 22 Isonga inbaana on-ona nan dowa ay kabadangna ay da Timoteo ken Erasto ay omey id Macedonia. Dapay mataynan si Pablo isnan probinsiya id Asia ay kad-an nan ili ay Efeso et mentee isdi is sinawyan. 23 Isnan kawad-ana isdi et siya di nan ninlogiyan nan nin-golowan nan kaipoipogaw maipanggep isnan mamati ken Jesus. Siya na nan inommat. 24 Wada nan am-ama ay kangadan is Demetrio ay nalaing ay menbesa is balitok. Adoado nan men-oblaena ay mensapsapo is sinang sisimbaan nan diosda ay babai ay nginadnanda is Artemis. Ilaklakoda nan sinang sisimbaan ay deey et dakkel abes nan galansiyada. 25 Isonga menpamiting si Demetrio isnan men-ob-oblaena ya nan am-in ay ib-ana ay menbesbesa et kanana en, "Dakayo ay kakadwak, getkenyo ay nan obla tako ay besa nan menkatagowan tako. 26 Iilaen tako ya dedengngen tako abes ay adoado nan mamati isnan isolsolon Pablo id isna Efeso ya gistay am-iam-in nan kailiili isnan probinsiya id Asia. Et awisena

daida ta dokoganda si Artemis tay kanana en baken tet-ewa ay dios nan aped sinapon nan ipogaw. 27 Naligat na tay awnit maid mangpaay isnan sapowen tako ay menbesbesa. No ipalobos tako nan ik-ikkan Pablo et baken kedkedeng nan obla tako is adida paayen nodi awnitda kanan abes en maid bilang nan simbaan nan kangatowan ay dios tako ay si Artemis ya mamaid nan panangdayawda ken Artemis dapay siya nan dios nan kaipoipogaw isnan probinsiya id Asia ya nan kailiili isnan batawa." Siya di nan kinwanin Demetrio.

28 Idi dinngen nan menbesbesa nan kinwanina dadat makaliget dadat kasibobogaw ay mangwani en, "Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso." 29 Isonga nagolo am-in nan omili dadat asitatagtag ay omey isnan kadagdagopan di ipogaw dadat depapen da Gayo ken Aristarco ay iMacedonia ay boweg Pablo isnan inmayanda id Efeso. Dadat goyoden daida ay mangyey isnan madagdagopan nan kaipoipogaw. 30 Si Pablo abes et kanana en ta omey isnan madagdagopan nan kaipoipogaw ngem nan mamati ken Jesus et egayda inpalobos. 31 Olay nan gagayyem Pablo ay menlelebbeng isnan probinsiya et inbaada nan omey mangibaga ken Pablo ta adi menpailila koma isnan madagdagopanda. 32 Nan ipogaw isnan madagdagopanda pay et wasdin menbogbogaw is teken tay adi men-iso nan nemnemda tay nan kaadowan ken daida et egayda getken nan poon nan nadagopanda. 33 Dat ipatakdeg nan Judio nan ib-ada ay si Alejandro isnan kadan nan kaipoipogaw ta iyispikalna koma nan om-ommat. Isonga tinmakdeg si Alejandro et pinadasna ay mangipaginek isnan ipogaw ta kaliyana daida. 34 Ngem inmatonanda ay Judio siya dadat eesangen nan ibogbogawda is nganngani ay doway olas ay mangmangmangwani en, "Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso." 35 Ngem nan esay nangato ay ipogaw isnan ili et inpaginekna daida danat kanan ken daida, "Dakayo ay kailiyak ay iyEfeso, ayke maid mangtek ay datako nan mangbanbantay isnan simbaan nan madaydayaw ay dios tako ay si Artemis ya nan tinagtago ay bato ay nagapo id daya id kasin? 36 Maid mabalin is mangwani en baken tet-ewa na isonga masapol ay igiginekyo ay adi kayo kaneg matawtawaw. 37 Nan ipogaw ay inyaliyo isna et maid inakewda isnan simbaan tako ya egayda oyawen nan dios tako. 38 Isonga no wada nan ipogaw ay idalom da Demetrio ya nan ibana et wada nan howis isnan opisinada ya olay nan menlelebbeng isnan probinsiya et wadada abes. Isonga idalomda koma ken daida esapay songbatan abes nan idalomda. 39 No waday tap-in di laydenyo is maibaga et totyaen tako isnan osto ay miting tako. 40 Tay gapo isnan inikkanyo id wani mabalin ay maidalom tako isnan apo tako id Roma et sino ngen nan isongbat tako tay maid osto is ninpoonan nan nin-golowanyo." 41 Kinwanina di danat kanan en mabokada.

20

Nan Sinmagongan Da Pablo Isnan Il-ili Ay Pinaspasyalda

1 Idi nakwas nan nin-golowan nan menbesbesa dat ayagan Pablo nan mamati ken Jesus ay mangipagaget ken daida isnan pammatida esanapay taynan daida ay omey id Macedonia. 2 Isnan nangpaspasyalana isnan kailiili id isdi ay men-is-isolo isnan mamati ken Jesus et ginmasingda dat omey id Acaya. 3 Tolo ay bowan nan ninteteana id isdi danat kanan en menlogan isnan bapor ta omey koma isnan probinsiya id Siria ngem dat maipagtek nan kanan nan Judio ay adi mamati ken Jesus en pateyenda siya. Isonga ninemnemna ay kasin idaan id Macedonia. 4-5 Idi inomdan kami id Filipos dat omon-ona nan ib-ami ay menlogan isnan bapor ay omey mangseed ken dakami id Troas. Daida da Sopatro ay anak Pirro ay iBerea ken Aristarco yas Segundo ay iTesalonica yas Gayo ay iDerbe yas Timoteo ya da Tikico ken Trofimo ay iyAsia. 6 Idi nakwas nan fiesta ay nangananda isnan tinapay ay egay kabobodan dakamit menlogan isnan bapor. Sak-en si Lucas ay nakkey abes. Inmey nan limay agew esamipay datngan

nan ib-ami id Troas. Et nakadomingomi isdi.

Nan Natekdagan Eutico Id Troas

7 Isnan Domingo et nadagop kami am-in
ay mamati ken Jesus ta kanenmi nan tina-
pay ay mangnemnemanmi isnan nateyan
Jesus. Dat men-isolo si Pablo enggana is-
nan tengan di labi tay kanana en komaan
isnan kawakgatana. 8 Adoado nan silaw
isnan kowalto id ngato ay ninteteanmi.
9 Nan esa ay baballo ay si Eutico et in-
totokdona isnan tawa. Idi nabayag ay
ninkalkali si Pablo dat mentomtom-e si
Eutico dat maseyep isonga natekdag ay na-
gapo isnan maikatlo ay galadon nan baey.
Idi enda bangonen dat obpay natey et.
10 Ngem linmayog abes si Pablo et enna
gen-an danat kanan, “Adi kayo madana-
gan tay natago kasin.” 11 Dat kasin tomikid
si Pablo dakamit mangan isnan tinapay ay
mangnemnemanmi isnan nateyan Jesus.
Dat kasin makikalkali si Pablo engganay
mawakgat dat komaan. 12 San baballo
pay et inyeyda isnan baeyda dadat men-
galalasing tay daan ay matatago.

Nan Inmayan Pablo Id Mileto

13 Ngem isnan komaananmi et inbilin
Pablo ay menlogan kami isnan bapor ay
omey id Asson dapay ta mendad-aan siya
ay omey isdi esamipay dag-osen siya. 14 Idi
ninsab-at kami id Asson dat makilogan ken
dakami et omey kami am-in id Mitilene.
15 Napseng dakamit kasin menlobwat et
linaosanmi id Chio. Napseng abes dakamit
domag-os id Samos. Kasin mawakgat pay
dakamit idadawes ay omey id Mileto 16 tay
kananmi en adi kami domag-os id Efeso
tay adi layden Pablo ay mabayag kami
id Asia tay menkakamo siya ay omdan
id Jerusalem esapay omdan nan fiesta ay
Pentecostes no mabalin.

Nan Inbagan Pablo Isnan Amam-an Di Mamati Ken Jesus Id Efeso

17 Isonga isnan kad-anmi id Mileto et
inbaan Pablo nan omey id Efeso ay mang-
ayag isnan mangipangpango isnan ma-
mati ken Jesus id isdi. 18 Idi inmalida
danat kanan ken daida en, “Dakayo ay
amam-a, getkenyo am-in nan inik-ikkak
isnan nakiteteak ken dakayo isnan probin-
siyayo id isna Asia enggana isdin damo
ay inmaliyak. 19 Tinongpalko am-in nan
inbagan Apo Jesus ken sak-en. Egayak
aped ninpapangato. Getkenyo abes ay no
mamingsan et mensakit nan nemnemko
gapo isnan inik-ikkan nan ib-ak ay Judio
ay nangpalpaligat ken sak-en ay mang-
patey koma ngem itoltoloyko kayet nan
oblak. 20 Getkenyo abes ay maid egayak
inbagbaga is men-gawisanyo isdin nin-it-
itdowak ken dakayo isnan madagdagopa-
nyo ya isnan bab-aeyyo. 21 Getkenyo abes
ay insetko ay mangibagbaga isnan ib-ak
ay Judio ya nan baken Judio ay masapol
ay dokoganda nan basolda ta patpatiyenda
si Apo Dios ya mamatida ken Apo Jesus.
22 Isonga id wani omeyak id Jerusalem
tay siya nan inbagan nan Ispirito Santo
ken sak-en. Et adiyak getken am-in nan
awnit ommat ken sak-en id isdi. 23 Ngem
inpagtek nan Ispirito Santo ken sak-en is-
nan kailiili ay linal-aosanmi ay awnitak
maibalod ya mapaligatan id Jerusalem.
24 Ngem napatpateg nan bilin Apo Jesus is
ikkak mo nan awakko isonga kedeng nan
mangkewasak isnan inpaoblan Apo Jesus
ken sak-en is nemnemnemek. Et siya nan
mangibagbagaak isnan gawis ay damag ay
mangipagpagtek isnan dakkel ay badang
Apo Dios isnan ipogaw. 25 Inbagbagak
ken dakayo nan maipanggep isnan mento-
layan Apo Dios ay maid patenggana. Ngem
menlogi id wani et getkek ay adi kayo
kasin il-ilaen sak-en. 26 Isonga ibagak
ken dakayo en no waday awnit madosa
isnan impilno et adi kabalin ay omipaba-
sol kayo 27 tay maid egayak inbaga isnan
layden Apo Dios ay maipagtek ken dakayo.
28 Isonga dakayo ay amam-a, pagawisenyo
koma nan nemnemyo dayot abes banban-
tayan ay gawis nan ipogaw ay inted nan
Ispirito Santo ay biyangyo tapno solsolo-
tenda si Kristo ay osto. Isolowanyo ay
gawis nan mamati ken Jesus tay nan nang-
itedana isnan awakna ay matey nan in-
sakbotna ken datako. 29 Getkek ay no ko-
maanak et awnit omali nan men-isolo is-
nan baken tet-ewa ay kanegda atap ay ani-
mal ay mangpatey isnan talaken. Kanak di

tay laydenda ay madadael nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ay banbantayanyo. 30 Olay ken dakayo ay mamati et wada nan maitatapi ken dakayo ay awnit men-isolo isnan baken tet-ewa ta awisenda nan mamati ken Jesus ta daida nan patiyenda. 31 Isonga makailanyo. Nemnemenyo ta toladenyo nan inik-ikkak isnan toloy tewen ay nakiteteak ken dakayo ay egayak somalsaldeng ay men-isolo ken dakayo ay olay no mamingsan et men-ag-agaak gapo isnan dakkel ay seg-angko ken dakayo. 32 Id wani italekko dakayo ken Apo Dios ya isnan mait-itdo maipanggep isnan pilmi ay badangna ken datako. Tay nan mait-itdo ay naay et kabaelana ay mangipapigsa isnan pammati tako ya mang-ited isnan gawis ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna. 33 Sak-en pay et egayak ninkedkedaw is sipingyo wenno badoyo. 34 Tay getkenyo ay kigadak ay nin-ob-obla is ninkatagok ya nan ninkatagon nan iib-ak. 35 Tay siya di gedan nan inpail-ilak ken dakayo et gawis no men-obla tako ta waday ibadang tako isnan makasapol tay nenemnemek nan kinwanin Apo Jesus en, 'Am-amed nan gasing nan men-ited ay mangbadang isnan makasapol mo nan gasing nan maagtan.' "

36 Idi nakakali si Pablo dadat menpalintomeng am-in ay menlowalo. 37 Dadat men-aga ay mangikawe koma ken siya tay adida layden ay komaan siya. 38 Tay pilmi ay menseseg-angda gapo isnan nangdengnganda ay adida kasin esa men-in-inila. Dadat ipango siya enggana isnan bapor.

21

Nan Inmayan Pablo Id Jerusalem

1 Dakami ken da Pablo et idi kasin kami ninlogan ay mangtaynan ken daida et indadawesmi id Coos. Isnan napsengana inmey kami id Rodas. Idi napseng abes dat id Patara. 2 Et dinatnganmi isdi nan esay bapor ay omey id Fenicia. Dat siya nan ninlogananmi. 3 Isnan omay-ayanmi et linaosanmi id Chipre isnan makanigidmi. Damit indadawes id Tiro ay esay ili isnan probinsiya id Siria dakamit mendessaag tay siya nan nangipadessaaganda isnan kalga. 4 Dinatnganmi nan mamati ken Jesus et nakadomingomi ay nakitetee ken daida. Dadat ibaga ken Pablo ta adi omey id Jerusalem tay inpagtek nan Ispirito Santo ken daida en awnit mapaligatan id isdi. 5 Ngem idi nakwas nan ninteteanmi id isdi dakamit omey kayet. Dadat masinbabaey ay mangipango ken dakami enggana isnan baybay ay benget nan ilida. Dakamit menpalintomeng ay menlowalo. Idi nakapakada kami ken daida dadat palobwaten dakami. 6 Dakamit menlogan isnan bapor dadapay somaa isnan babaeyda.

7 Ninlogan kami enggana id Tolemaida ay nagapo id Tiro dakamit mendessaag. Nakiag-aggong kami isnan mamati ken Jesus id isdi et siya nan inmapaanmi. 8 Idi nawakgat dakamit komaan ay omey id Cesarea. Nan baey Felipe nan nakiteteanmi id isdi. Siya nan esa isnan pito ay napili ay mangbadang isnan aapostolis id Jerusalem id kasin. Men-is-isolo abes maipanggep ken Jesus. 9 Wada abes nan epat ay an-akda ay bababassang ay mamadton Apo Dios. 10 Nakitetee kami id isdi is nadandan ay agew dat wada nan am-ama ay mamadton Apo Dios ay kangadan is Agabo ay inmali ay nagapo id Judea. 11 Dat omali ay mangila ken dakami. Danat alan nan balikes Pablo et ibedbedna isnan ledengna ya nan sikina danat kanan en, "Siya na nan kayat ay ipagtek nan Ispirito Santo. Nan kakwa isnan balikes ay naay et siya nan awnit esa ogden nan Judio id Jerusalem ay kaneg met laeng nan naikkan isnan ledengko ya nan sikik ay nag-od. Awnitda abes idalom isnan baken Judio ay mangipapatey ken siya." Kinwanin Agabo di. 12 Idi dinngemi di dakamit menpakaasi am-in ta adi koma omey si Pablo id Jerusalem. 13 Dat songbatan Pablo ay mangwani en, "Dayon agaan saken? Dayon pasakiten nan nemnemko? Nakasaganaak isnan mangibalodanda ken sak-en olay no mangpateyda id Jerusalem maipanggep isnan pammatik ken Apo Jesus." 14 Idi adi kabalin ay ipapatimi nan kayatmi dakamit iginek et kananmi en,

“Sapay koma ta nan layden Apo Dios di
ommat.”
15 Nakwas nan ninteteanmi isdi dakamit
mensagana ay omey id Jerusalem. 16 Wada
abes nan mamati ken Jesus ay iCesarea ay
nakkey abes id Jerusalem. Dadat ipango
dakami isnan baey Nason ay iChipre tay
siya nan kananda en menteanmi. Si Nason
et nabayag ay mamati ken Jesus.

Nan Inbagan Santiago Ken Pablo

17 Nan mamati ken Jesus id Jerusalem
et ginmasingda isnan inomdananmi isdi.
18 Idi napseng dakamit omey ay menpaila
ken da Santiago ya nan am-in ay amam-
a ay mangipangpango isnan mamati ken
Jesus. 19 Idi nin-asiinilada dat sodsodoken
Pablo am-iam-in nan inpaikkan Apo Dios
isnan baken Judio isnan nin-isolowana
ken daida. 20 Idi dinngeda di dadat day-
dayawen si Apo Dios. Ngem kinwanida
ken Pablo, “Besatmi, getkem et kalibolibo
nan bilang nan Judio ay mamati ken Jesus
et am-iam-inda et ipapatida ay mangwani
en masapol ay matongpal nan linteg tako
ay Judio. 21 Ngem wada nan nangibaga
ken daida en initdowam kano nan Judio
ay wada isnan ilin di baken Judio ta tay-
nanda nan linteg tako ay initdon din si
Moses. It-itdom kano ta adida segyatan
nan an-akda ya adida soloten nan ogali
tako. 22-24 Isonga sino nan ikkan tako
ta getken nan ib-a tako ay egaymo initdo
dadi tay kapilitan ay awnitda dengngen
ay wadaka isna? Waay siya ngalod na
nan gawis ay ikkam. Makkeyka isnan
naayda epat ay amam-a ay wada nan in-
sapatada ken Apo Dios. Et omey kayo is-
nan Templo ta menpaila kayo isnan padi ta
tongpalenyo nan kanan nan linteg tako ay
maikkan. No makwas pay nan pitoy agew
dakat bayadan nan masapolda ta mabalin
ay apologan nan padi daida. Et awnit siya
nan mangtekan nan ipogaw en tongpalem
gedan nan linteg tako. 25 Ngem nan baken
Judio ay mamati ken Jesus et adimi kanan
ta patiyenda nan linteg tako ay Judio. Ked-
kedeng san bilin ay insolatmi ken daida
ta adida is-isda nan naiboyag isnan sinang
didios ya adida is-isda nan basa ya adida
is-isda nan napalti no egay nakaan nan
basana isnan napaltiyana ya adida isey-
seyep nan bakenda asawa.” Siya di nan
kinwanin da Santiago ken Pablo. 26 Isonga
napseng dat maiboweg si Pablo isnan epat
ay amam-a et omeyda isnan Templo et
menpailada isnan padi ta ipagtekda nan
agew ay kakwasan nan ikkanda esadapay
menpalti ya menpaapolog.

Nadpap Si Pablo

27 Nganngani ay makwas nan pitoy agew
dat wadada nan Judio ay nagapo id Asia ay
nang-ila ken Pablo isnan Templo. Dadat
ibaga isnan kaipoipogaw ta sapeenda si
Pablo dadat depapen 28 dadapay menbo-
gaw isnan ib-ada ay Judio ay mangwani
en, “Akayo gagayyem. Mangbadang kayo
tay si tona nan om-omey isnan kailiili
ay men-is-isolo isnan naikakasiyo ken
datako ay Judio ya nan Templo tako ya
nan linteg tako ay initdon din si Moses.
Nan esa pay ay inikkana et padogisena
nan Templo tako tay inpasgepna nan
baken Judio.” 29 Kinwanida di tay inilada
ay inboboweg Pablo nan esay iyEfeso
ay si Trofimo isnan ili id Jerusalem et
kananda en waay inisgepna siya isnan
Templo. 30 Idi dinngen nan omili id
Jerusalem di dadat makaliget dadat ka-
sitatagtag ay en mangikawe ken Pablo et
goyodenda ay mangibala isnan Templo
dadat emban. 31 Laydenda ay mangpatey
ken siya koma ngem dinngen nan apon
di soldado ay iRoma ay mentoltolay id
Jerusalem ay men-golgolo am-in nan omili.
32 Danat ipaayag nan kakapitan ya nan
sosoldadoda dadat asitatagtag ay omey
mangdateng isnan kaipoipogaw. Idi ilan
nan ipogaw san apo ya san sosoldado
dadat isaldeng ay mangbab-aig ken Pablo.
33 Dat ikawen san apo si Pablo et ipag-
odna is doway kawal danat sooten isnan
kaipoipogaw no sino nan ngadana ya
nan basolna. 34 Ngem nateketeken nan
insongbatda dadapay menngalngalawn-
gaw isonga egay maawatan san apo
nan kinwanida. Isonga kinwanina en
maiyey isnan menteteanda ay sosoldado.
35 Idi inomdanda isnan agdan dadat
lak-eyen siya ay mangipapangato tay
dadama nan inikkan nan kaipoipogaw

36 ay nangboboweg ken daida dadapay
menbogbogaw ay mangwani en, “Pateyen
tako.”
37 Si Pablo pay isnan songsonggepanda
isnan mentetean di sosoldado et kinwan-
ina issan apo, “No mabalin koma wada
nan ibagak ken sik-a.” Dat nasdaaw
san apo tay gintek Pablo nan kalina ay
Griego tay siya nan inkalina. 38 “Kanak
en sik-a san iyEgipto ay ninpagolo isnan
ipogaw id kasin ay apon di epat ay libo
ay ninpatey is ipogaw ay nangboboweg
ken siya isnan pondag,” kinwanin san
apo ken Pablo. 39 “Bakenak,” kinwanin
Pablo. “Judiowak ay iTarso id Cilicia et
waay maid egay nangtek isnan ilimi. Et
wada nan kayatko ay ibaga isnan ipogaw
ay naayda no mabalin.” 40 Dat owenan
san apo dat tomakdeg si Pablo isnan agdan
danat ipaginek nan kaipoipogaw. Idi gin-
minekda dat komali si Pablo isnan Hebreo
ay kalin nan ib-ana ay Judio.

22

Nan Nangsongbatan Pablo Isnan Judio

1 Kinwanin Pablo en, “Dakayo ay beb-
satko ya am-ak, dengngenyo pod nan
isongbatko isnan ipabasolda ken sak-
en.” 2 Idi dinngeda ay Hebreo nan kalina
dadat am-amed gominek. Dat itoloy Pablo
ay mangwani en, 3 “Sak-en et Judiowak.
Naiyanakak id Tarso ay esay ili isnan
probinsiya id Cilicia. Ngem id isna
Jerusalem nan nasiknak. Si Gamaliel din
mistolok ay nangisolo ken sak-en am-in
isnan linteg din alal-apo tako ay Judio.
Napigsa nan pammatik ken Apo Dios ay
kaneg ken dakayo abes id isna. 4 Tay sak-
en abes et pinalpaligatko ya inpapateyko
nan mamati ken Jesus. Olay lalalaki
wenno bababai et dinpapko daida am-
in ay mangipabalod. 5 Nan kangatowan
ay padi ya nan am-in ay amam-a tako
et getkenda nan inik-ikkak. Mabalin ay
paneknekanda ay tet-ewa nan ibagbagak
tay daida nan nangiyali is solat ay maipaw-
it isnan ib-a tako ay Judio id Damasco ta
mabalin ay omeyak id isdi ay mangdepap
isnan mamati ken Jesus ta iyalik daida id
isna Jerusalem ta madosada.
6 Ngem isnan nganngani ay omdananmi
id Damasco et nakag-aw dat aped
mapanat-a din kad-ak et masilanganak
isnan pat-a ay nagapo id daya. 7 Daket
matokang daket dengngen nan mang-
mangwani en, ‘Saulo, Saulo dakan mang-
palpaligat?’ 8 Daket songbatan, ‘Sinoka,
Apo?’ Danat kanan en, ‘Sak-en si Jesus ay
iNazaret ay mangisakit isnan ipogawko ay
palpaligatem.’ 9 Nan iib-ak pay et inilada
nan pat-a ngem egayda dengngen nan
ninkalkali ken sak-en. 10 Daket kanan,
‘Sino nan masapol ay ikkak, Apo?’ Danat
kanan ken sak-en en, ‘Ibangonmo ta
omeyka id Damasco ta maipagtek ken sik-
a isdi nan awnitak ipaikkan ken sik-a.’
11 Ngem adiyak makaila tay nakowapak
isnan nasiliyak issan pat-a. Isonga nan iib-
ak et pinadangda sak-en ay mangipango
enggana ay inomdan kami id Damasco.

12 Wada id Damasco nan kangadan is
Ananias. Gawis nan inik-ikkana ay ma-
mati isnan linteg Moses isonga lispitowen
am-in nan ib-a tako ay Judio id Damasco
siya. 13 Dat omali siya et tomakdeg isnan
sag-enko. Danat kanan ken sak-en, ‘Be-
satko ay Saulo, mapokyatan nan matam
ta makailaka.’ Daket bitagen nan matak
et ilak siya. 14 Danat kanan ken sak-
en, ‘Nan Dios ay dinaydayaw din alal-apo
tako et pinilina sik-a ay mang-ila ya mang-
denge isnan maibagay ay Anakna tay lay-
dena ay getkem nan ipaikkana ken sik-
a. 15 Tay sik-a nan awnit mangipagtek
isnan kaipoipogaw isnan inilam ya din-
ngem. 16 Sino nan sedsed-em? Ibangonmo
ta menpabonyagka. Apowem si Apo Jesus
ta makaan nan basolmo.’ Siya di nan inba-
gan Ananias ken sak-en.

17 Idi sinmagongak id isna Jerusalem
daket menlol-owalo isnan Templo tako dat
wada nan kaneg iitaw ay inpailan Apo
Dios ken sak-en 18 tay inilak si Jesus ay
mangwani ken sak-en en, ‘Ikakamom ay
mangtaynan id isna Jerusalem tay awnit
adi patiyen nan ib-am ay Judio id isna
nan ibagbagam maipanggep ken sak-en.’
19 Ngem kinwanik ken siya, ‘Waay ma-
matida, Apo, tay getkenda ngalod ay id
kasin et sak-en nan nangbab-aig ya nangi-

pabalbalod isnan mamati ken sik-a isnan kasinasinagoga ay madagdagopanda.
20 Getkenda abes nan gasingko id kasin ay mangbantay isnan nangpateyanda isdin si Esteban ay esay nangibagbaga isnan maipanggep ken sik-a. Sak-en pay nan nanggegeen isnan badon di nangpatey ken siya.'
21 Danat kanan ken sak-en en, 'Olay, omeyka et tay ibaak sik-a ay omey mennis-isolo isnan baken Judio isnan anaanaddawi ay il-ili.' " Siya di nan inbagan Pablo isnan kaipoipogaw.

22 Et dinngen nan kaipoipogaw siya enggana isnan nangwaniyana en omey isnan baken Judio dadat menbogaw ay mangwani en, "Pateyen tako siya tay gag-awis no matey."
23 Et nakaligetda dadat aped iwasawas nan badbadoda ya itabtab-okda nan tapok gapo isnan ligetda.
24 Dat ipasgep nan apon di sosoldado si Pablo isnan menteteanda ta ipabaigna ta ibagana nan tet-ewa no aytay dan aped nakaliget nan kaipoipogaw ken siya.
25 Ngem idi ibaodda siya tasiyay baigenda koma dat komali si Pablo isnan kapitan ay tinmatakdeg isnan sag-ena ay mangwani en, "Ayke waday lebbengyo ay mangbaig isnan ipogaw ay waday kalintegana ay kanega iRoma no egay kasomalya on-ona?"
26 Idi dinngen nan kapitan nan kinwanina danat omey ibaga isnan apona. Kinwanina en, "Sino nan aped tako ik-ikkan dapay wada nan kalintegan tona ay kanega iRoma?"
27 Dat omey nan apo ay mangsoot ken Pablo ay mangwani, "Ibagam no tet-ewa ay iRomaka." Dat kanan Pablo en, "Owen, tet-ewa."
28 Dat kanan nan apo, "Olay sak-en ngem dakkel nan inbayadko ta mabalin ay maibilangak ay iRoma." "Ngem sak-en," kanan Pablo, "maid inbayadko tay naiyanakak ay iRoma abes."
29 Dat nan deeyday mangbaig koma ken siya et kinmaanda ya olay nan apoda et inmegyat isnan nangtekana ay apedna inpabaod nan ipogaw ay wada nan kalintegana ay kanega iRoma.

Nan Nangsomalyaan Nan Judio Ken Pablo

30 Isnan napsengana et kayat nan apo ay getken nan osto ay mangipabasolan nan Judio ken Pablo isonga inpakaana nan naigagalot ken siya danat ipatogop nan menkangangato ay papadi ya nan am-in ay amam-an di Judio. Danat ipatakdeg si Pablo ta komali ken daida.

23

1 Dat inengneng Pablo nan amam-a et kanana en, "Dakayo ay iib-ak ay Judio, getken Apo Dios ay enggana id wani et ostoosto nan mangsolsolotak ken siya isonga maid babawin nan nemnemko."
2 Ngem si Ananias ay kangatowan ay padi et inbagana isnan naisasag-en ken Pablo ta tampikenda nan topekna.
3 Dat kanan Pablo ken siya en, "Ayke adi dosaen Apo Dios sik-a abes tay aginngangatoka tay bistaem sak-en maipanggep isnan linteg tako ngem sik-a nan nakabasol tay inpatampikmo sak-en dapay iyadin nan linteg tako di is maikkan."
4 Dat kanan nan naisasag-en ken siya, "Damen aped oyawen nan kangatowan ay padin Apo Dios?"
5 Dat kanan Pablo, "Mosaya gintekko ay siya nan kangatowan ay padi, gagayyem, ta egayak koma kinwani di tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en adi tako oyawen nan apo tako."

6-8 Dat ilan Pablo nan amam-a ay wada nan doway dagop ay Fariseo ya Saduceo. Nan Saduceo et daida nan mamati ay adi kasin matago nan ipogaw no epdas natey ya kananda en maid anghel wenno ab-abiik. Ngem nan Fariseo et patiyenda ay wada am-in dadi. Dat nemnemen Pablo nan limidyona. Isonga ibibiyadna nan kalina ay mangwani en, "Gagayyem ay amam-a, sak-en et Fariseowak. Naiyanakak ay Fariseo. Isonga patiyek ya sedsed-ek nan kasin matagowan nan natey ay ipogaw. Dapay siya di nan apedyo mangipabasolan ken sak-en."
Et siya nan nin-asiligtan nan Fariseo ya nan Saduceo tay adi men-iso nan pammatida.
9 Isonga ninngangalawngawda ay menbogaw. Dat tomakdeg nan tap-in di Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et ipapatida ay mangwani en, "Maid magtek is basol nan ipogaw ay naay tay waay tet-ewa ay ninpaila nan adi kaila

wenno anghel ken siya.” 10 Dadat am-
amed men-asisongbat isonga inmegyat
nan apon di sosoldado moditya men-
ginoyodanda si Pablo et maanok-a nan
awakna isonga inbilina isnan sosoldado
ta enda eyey isnan menteteanda.
11 Dat isnan labi, ninpaila si Apo Je-
sus ken Pablo ay mangwani en, “Adika
omegyat tay awnitmo ipagtek nan
maipanggep ken sak-en id Roma ay
kaneg met laeng nan inik-ikkam id isna
Jerusalem.”

Nan Nangpadasan Di Epatpoo Ay Ipogaw Ay Mangdepap Ken Pablo

12-13 Isnan napsengana wada nan epat-
poo ay Judio ay adi mamati ken Jesus ay
nintotya no sino nan ikkanda ay mang-
patey ken Pablo. Ninsapatada am-in ay
adida mangmangan ya adida omin-inom
engganay pateyenda si Pablo. 14 Dadat
omey makitoya isnan menkangangato ay
papadi ya nan amam-an di Judio ay mang-
wani en, “Insapatami ay adi kami mang-
mangan engganay pateyenmi si Pablo.
15 Isonga dakayo ay amam-ami et kadya
ibagayo isnan apon di sosoldado ta iyalina
si Pablo isnan naay pagmitinganyo ay
kaneg laydenyo tet-ewa ay somalyaen siya
ay gawis. Dakamit siimen siya isnan daan
ta pateyenmi siya esapay omdan isna.”
16 Ngem nan kaanakan Pablo et din-
ngena ay siimen koma san deeyda ay
ipogaw si Pablo. Isonga inmey isnan
mentetean di sosoldado ay mangibaga ken
Pablo. 17 Dat ayagan Pablo nan kapitan
danat kanan ken siya, “Eyeymo nan ba-
ballo ay naay isnan apoyo tay wada nan
ibagana ken siya.” 18 Isonga inyey nan
kapitan danat kanan, “Nan balod ay si
Pablo et inayagana sak-en ta ipangok nan
baballo ay naay tay wada kano nan iba-
gana ken sik-a.” 19 Dat padangen nan apo
san baballo et gomaygay-edda ta makeke-
dengda danat sooten no sino nan kayatna
ay ibaga. 20 Dat kanan nan baballo isnan
apon di sosoldado en, “Nan Judio et nin-
totolagda ta ibilinda ken sik-a ta eyeymo
si Pablo isnan pagmitinganda is wakgat
ta somalyaenda ay gawis kano. 21 Ngem
adim kadi patpatiyen daida tay nasolok is
epatpoo ay ipogaw nan mangsis-iim ken
siya tay insapatada en adida mangmangan
ya adida omin-inom engganay pateyenda
siya. Nakasaganada et kedkedeng nan
kanam is sesed-enda.” 22 Dat kanan nan
apo, “Adim ibagbaga ay inbagam nan naay
ken sak-en.” Kinwanina di danat pabalaen
san baballo.

Nan Nangyeyanda Ken Pablo Id Cesarea

23 Dat ayagan nan apo nan dowa ay
kapitan danat kanan ken daida, “Is-
aganayo nan dowanggasot ay sosoldado
ay mangipango ken Pablo id Cesarea ya
nan dowanggasot ay menbabalbeg ya nan
pitompoo ay mensakay is kabayo. Ngem
sokod alas nowibi isnan labi esakayopay
menlobwat. 24 Pasakayenyo abes si Pablo.
Dayot bantayan siya ta maid ommat ken
siya enggana ay id-anyo ken Gobilnadol
Felix.” Siya di nan inbagana isnan
kakapitan. 25 Ninsolat abes ay mangwani
en, 26 “Apo Gobilnadol Felix, sak-en si
Claudio Lisias nan mensolat et komostaka.
27 Nan ipogaw ay naay et dinpap nan Judio
tay kananda en pateyenda. Ngem dakami
ya nan sosoldado et dinatnganmi siya.
Idi gintekko ay iRoma siya et inbaliwak.
28 Ngem gapo tay kayatko ay getken no
sino nan ipabasolda ken siya et inyeyko
isnan aamam-ada. 29 Isonga getkek ay
maid basolna is gapo ay maibalod wenno
mapatey tay maipanggep isnan lintegda
nan gapo ay nakaligtanda ken siya. 30 Idi
wada nan nangipagtek ken sak-en en
wada nan mangsiim ken siya daket kanan
en gawis no maiyey ay dagos ken sik-a.
Inbilinko abes isnan nangidalom ken siya
ta omeyda abes issa ta ibagada ken sik-a
no sino nan ipabasolda ken siya.” Siya di
nan naisolat.
31 Idi nalabi dat ipangon nan sosol-
dado si Pablo enggana id Antipatrisa tay
siya nan inbilin nan apoda ken daida.
32 Kawakgatana dat somagong nan tap-
in di sosoldado isnan menteteanda id
Jerusalem daet kedeng nan nakasakay is
kabayo nan nangiboweg ken Pablo. 33 Idi
id-anda si Pablo id Cesarea dadat iyey
siya ya nan solat isnan gobilnadol. 34 Idi
binasan nan gobilnadol nan solat danat
sooten ken Pablo no sino ay probinsiya

nan nagapowana dat ibagan Pablo en iCilicia siya. 35 Dat kanan nan gobilnadol ken siya en, “Esak somalyaen sik-a no omali nan nangidalom ken sik-a.” Kinwanina di danat ibaga ta magowaldiyaan si Pablo isnan baey ay inpasaad din ali ay si Herod.

24

Nan Nangsomalyaan Felix Ken Pablo

1 Nallos nan limay agew dat omey nan kangatowan ay padi ay si Ananias ya nan tap-in di amam-an di Judio ya nan esay abogadoda ay si Tertulo id Cesarea ta ibagada isnan gobilnadol nan ipabasolda ken Pablo.
2 Idi inpaayag nan gobilnadol si Pablo dat ibagan Tertulo nan ipabasolda ken siya. Kanana en, “Madaydayaw ay Apo Gobilnadol. Gapo isnan gawigawis ay ikikkam ay mentolay ken dakami et sinmaldeng nan nang-aamis ken dakami dapay adoado nan nas-et isnan kad-anmi. 3 Et am-in kami isnan kailiili et getkenmi am-in nan inik-ikkam et men-iyaman kami ken sik-a. 4 Adiyak layden ay tawtawen sik-a ngem no mabalin ta anosam ay mangdedenge isnan naay atiatik ay ibagami ken sik-a. 5 Nan ipogaw ay naay et getkenmi ay ngawi siya tay golgolowena am-in nan Judio isnan kailiili isnan batawa. Siya gedan nan esay apon nan obon di ipogaw ay mamati ken Jesus ay iNazaret ay mang-ad-adi ay mangsolot isnan tet-ewa. 6 Pinadasna abes ay padogisen nan Templomi ay mangdaydayawanmi ken Apo Dios isonga dinpapmi. 7 (-) 8 No somalyaem et magtek ay tet-ewa am-in nan ibagbagami.” Siya di nan kinwanin Tertulo ken Felix.
9 Nan iib-an Tertulo abes et ababoloyanda nan kankanana.

Nan Insongbat Pablo Isnan Naidalomana

10 Dat ipakalin Gobilnadol Felix si Pablo. Et siya na nan songbatna. Kanana en, “Getkek ay nabayag nan nintolayam ken dakami ay Judio isonga men-gasingak ay mangsongbat isnan ipabasol datona ken sak-en tay sik-a nan wada. 11 Nalaka ay getkem ay egay nasolok is simpoo ya doway agew nan ninteak id Jerusalem. Inmeyak isdi ay mangdayaw ken Apo Dios isnan Templona. 12 Maid polos nang-ilanda ken sak-en is makisongsongbatak isnan Templo wenno nanggolgolo isnan kaipoipogaw isnan kasinasinagoga wenno isnan kompolmi ay kad-anda. 13 Maid polos mabalin is ikkanda ay mangpaneknek isnan naay ay ipabasbasolda ken sak-en. 14 Ngem kedeng na is getkek ay tet-ewa is kinwanida tay tet-ewa ay maitatapiyak isnan mamati ken Jesus ay kananda en teken ay solsolo. Si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apomi nan daydayawek abes ngem nan initdon Jesus nan solsolotek ay mangdaydayaw ken siya. Patiyek pay am-in nan naisolat isnan lintegmi ya nan am-in ay insolat nan mamadton Apo Dios id kasin. 15 Nan naayda ay amam-ami ay Judio et patpatiyenda ya sedsed-enda gedan nan patpatiyek ya sedsed-ek et siya di nan mangtagowan Apo Dios isnan am-in ay natnatey ay gawis wenno ngawi. 16 Gapo tay siya di nan patpatiyek et padpadasek ay mang-ikkan isnan gawis tasiyay adiyak mabainan ken Apo Dios ya isnan ipogaw.

17 Nabayag ay kinmaanak id Jerusalem et kadatdatengak ay en mang-ited isnan siping ay maibadang isnan ib-ak ay makasapol. Daket omey abes ay menpalti ta maiboyag ken Apo Dios isnan Templona. 18 Et maid mabalin is ipabasolda ken sak-en tay siya di san ik-ikkak isnan nangdatngan nan Judio ay iyAsia ken sak-en isnan Templo. Kagapgapowak ay en ninpaila isnan padi. Maid met menngangalawngaw isdi ya maid abes adoado is ipogaw. 19 San deeyda ay iyAsia koma nan inmali ay mangidalom no waday ipabasolda ken sak-en. 20 Ngem maidda isonga nan naayda ay amam-ami nan mangibaga koma no tet-ewa ay waday getkenda is basolko isnan nangsomalyaanda isnan nadagopan nan amam-a id Jerusalem. 21 Nan getkek et kedeng ay kananda en basolko et nan inbagak ken daida isnan nangitakdegak ay nangibiyad isnan kalik ay mangwani en, ‘Nan gapo ay mangsomalyaanyo ken sak-en et gapo tay mamatiyak ay kasin matago nan natey ay ipogaw.’ ” Siya di nan kinwanin Pablo isnan gobilnadol.

Nan Nabalodan Pablo Isnan Kagobilnadol Felix

22 Ngem si Gobilnadol Felix et adoado
nan gintekna maipanggep isnan ik-ikkan
nan mamati ken Jesus ya nan isolsoloda
ay initdon Jesus. Isonga inpakaana
daida tay kanana en ta omali si Lisias
ay apon di sosoldado esanapay bana-
gen. 23 Danat ibilin isnan kapitan ta
ipagowaldiyana si Pablo ngem adida
palpaligaten dadapay ipalobos abes nan
omayan nan gagayyemna ay mangyey
isnan masapolna.

24 Nallos nan nadandan ay agew dat
wada da Felix ya nan asawana ay Judio
ay si Drusila. Danat ipaayag si Pablo
ta dengngenda nan ibagana maipanggep
isnan pammati ken Jesu Kristo. 25 Dat
isolon Pablo ken siya nan maipanggep is-
nan gawis ay maikkan ya nan osto ay
nemnem ta adi ik-ikkan di ipogaw nan ol-
olay. Inbagana abes ay awnit banagen
Apo Dios nan kaipoipogaw isnan batawa
ta ibagana nan maitapi ken siya ya nan adi.
Idi insolona di dat omegyat si Gobilnadol
Felix danat pabal-en siya ay mangwani en,
“Olay omeyka id wani ta is mamingsan no
waday wayak esakpay kasin ipaayag sik-
a.” 26 Dat kanayon ay ipaayagna si Pablo
ta mentoyada ngem nan wada isnan nem-
nemna et kanana en ta moke agtan Pablo
siya is siping. 27 Nakwas nan doway tew-
en dat maisokat si Porcio Festo ken Felix ay
men-gobilnadol. Ngem gapo tay layden Fe-
lix ay it-it-ek nan Judio siya isonga egayna
pinalobosan si Pablo.

25

Nan Nangbistaan Festo Ken Pablo

1 Nakwas nan toloy agew enggana isdin
ninlogiyan Festo ay men-gobilnadol id
Cesarea dat omey id Jerusalem. 2-3 Dat
nan menkangangato ay papadi ya nan
apon di Judio id isdi et inbagada nan
lilida maipanggep ken Pablo dada-
pay mensegseg-ang ay mangipapati ta
ipaeyeyna si Pablo id Jerusalem. Siya
di nan kananda tay nenemnemenda ay
siimenda siya isnan daan ta pateyenda.
4 Ngem sinmongbat si Festo ken daida ay
mangwani en, “Nagogowaldiyaan si Pablo
id Cesarea dakpay nganngani ay somaa.
5 Isonga no waday manglayad isnan ap-
oyo ay makkey ken sak-en et gawis no id
isdi nan mangidalomanyo ken Pablo no
waday inikkana is ngawi.” Siya di nan
insongbat Gobilnadol Festo isnan Judio.

6 Et waay wao wenno simpoo ay agewna
id Jerusalem esapay somaa id Cesarea. Dat
isnan kawakgatana et inpaayagna si Pablo
ta bistaena. 7 Idi inomdan si Pablo dat
likoben nan Judio ay nagapo id Jerusalem.
Et adoado nan mendagsen ay inpabasolda
ken siya. Ngem maid ikkanda ay mang-
paneknek is basolna. 8 Nan insongbat
Pablo et kinwanina en, “Maid getkek is
basolko isnan linteg wenno isnan Templo
tako. Olay ken Ali Cesar et maid gedan.”
9 Ngem gapo tay kayat Gobilnadol Festo ay
dayawen nan Judio siya isonga sinootna
ken Pablo en, “Ay laydem ay omey id
Jerusalem ta isdi nan mangbistaak isnan
dalomda ken sik-a?” 10 Dat kanan Pablo en,
“Adi, tay naayak ay mangitatakdeg isnan
sasagangem et sik-a nan esay tinodingan
Ali Cesar ay kalebbeng ay mangibanag is-
nan kasok. Ngem nan ib-ak ay Judio et
maid biyangda ken sak-en tay getkem met
ay maid basolko ken daida. 11 Tay no
nakabasolak isnan lintegyo ya omanay is
kapateyak et adiyak adyan. Ngem nan
inpabasolda ken sak-en et maid kinatet-
ewana isonga adi mabalin ay ipabanagmo
nan kasok ken daida. Isonga laydek ay si
Ali Cesar nan mangibanag.” 12 Dat mak-
itoya si Gobilnadol Festo isnan ib-ana ay
nalaing ay mangibanag danat kanan ken
Pablo, “No si Ali Cesar nan laydem ay man-
gibanag isnan kasom et siya nan mangi-
paeyak ken sik-a.”

Nan Nangsodokan Festo Ken Ali Agripa Maipanggep Ken Pablo

13 Nallos nan kaat ay agew dat omey
nan Alin di Judio ay da Agripa ya
nan asawana ay si Bernice id Cesarea
ta ipagtekda nan gasingda isnan nin-
gobilnadolan Festo. 14 Idi nadandanda
isdi dat sodoken Gobilnadol Festo ken
Ali Agripa nan maipanggep ken Pablo
ay mangwani en, “Wada nan esay balod

isna ay tinaynan Gobilnadol Felix. 15 Idi wadaak id Jerusalem et inbagan nan menkangangato ay papadi ya nan aamaman di Judio nan inpabasolda ken siya tay kayatda ay ipapatey. 16 Ngem inbagak ken daida ay bakenmi ogali ay iRoma ay mangipapatey isnan naidalom no egay mawayaan omona ay mangsongbat isnan ipabasol nan mangidalom ken siya. 17 Isonga idi inomdan isna nan amam-a ay mangidalom ken siya daket banagen ay dagos isnan nawakgatana. 18 Kanak en wada nan ngawi ay inikkana ngem idi inmalida et maid met. 19 Nodi nan lilida ken siya et maipanggep isnan ogalida ay Judio ya nan esay ipogaw ay kangadan is Jesus ay natey ay kanan Pablo en kasin natago. 20 Gapo tay maid getkek ay mangbanag isnan kaneg todi ay lili isonga sinootko ken Pablo no laydena ay id Jerusalem nan mangbistaak isnan kasona. 21 Ngem adina layden di tay laydena ay sed-en nan mangbanagan Ali Cesar ken siya. Isonga inpagowaldiyak engganay mabalin ay maipa-ey siya isnan kad-an Ali Cesar." Siya di nan kinwanin Gobilnadol Festo ken Ali Agripa. 22 Dat kanan Ali Agripa, "Laydek ay dengngen abes nan kanan Pablo." Dat kanan Gobilnadol Festo, "Is wakgat ta esak ipaayag ta dengngem."

23 Isnan wakgat ninbado da Ali Agripa ken Bernice isnan gawigawis ay badoda ay men-et-etek dadat omey isnan pagbistaan. Nakkey abes nan aap-apon di sosoldado ya nan aap-apon di ili. Inpaayag Festo si Pablo dadat eyey siya. 24 Dat kanan Gobilnadol Festo en, "Ali Agripa ya dakayo am-in ay wada isna, nan ipogaw ay iilaenyo ay naay et siya na nan inpapapatin nan kaJudiojudio id Jerusalem ya id isna Cesarea ay ipapateyko. 25 Ngem saken, maid dinatngak is basolna is omanay is mapateyana. Isonga awnitak ipa-ey siya id Roma isnan kad-an Ali Cesar tay laydena ay siya nan mangbanag isnan kasona. 26 Ngem maid getkek is isolatko ken Ali Cesar maipanggep ken siya. Et siya di nan poon nan nangyaliyak ken siya isnan sasagangenyo am-in ya am-amed ken sik-a Ali Agripa tasiyay waday isolatko no makabista tako ken siya. 27 Tay baken osto no maipaeyey nan balod ken Ali Cesar no maid ibaga tako is basolna."

26

Nan Insongbat Pablo Ken Ali Agripa

1 Dat kanan Ali Agripa ken Pablo, "Kadya ibagam nan songbatmo." Dat ipaginek Pablo nan ipogaw danat songbatan nan inpabasolda ken siya ay mangwani en, 2 "Apo Ali Agripa, dadama nan gasingko tay sik-a nan mangibagaak isnan songbatko isnan ipabasbasol nan ib-ata ay Judio ken sak-en. 3 Tay sik-a et getkem ay osto nan ogali tako ay Judio ya getkem gedan nan mensinsinongbatan tako. Isonga anosam kad ay mangdenge isnan kanak. 4 Getken am-in nan ib-ata ay Judio nan inik-ikkak enggana isdin kaongak tay nakiteteeak ken daida isnan ilik ya id Jerusalem. 5 No laydenda ay mangibaga isnan tet-ewa et ibagada koma ay nabayag ay getkenda ay Fariseowak ay mang-atiw isnan tap-in di Judio ay mangsolsolot isnan linteg tako. 6 Gapo tay patpatiyek nan inkalin Apo Dios isdin alal-apo tako ay awnit kasin matago nan natey et siya nan gapo ay wadaak isna ay mabisbista. 7 Dapay siya nan sedsed-en nan am-in ay Judio isnan mangdaydayawanda ken Apo Dios isnan kaageagew ya kalabilabi. Et gapo isnan naay ay namnama et siya di nan mangipabasolanda ken sak-en, Apo Ali Agripa. 8 Ay adi kayo abes mamati ay kabaelan Apo Dios ay mangtago isnan natey ay ipogaw? 9 Olay sak-en id kasin esakpay mamati et kanak en gawis no aposek am-in nan mamati ken Jesus ay iNazaret. 10 Et siya di nan inik-ikkak id Jerusalem. Inyalin nan menkangangato ay papadi nan lebbengko ay mangibalod isnan mamati ken Jesus. Idi kinwanida en masapol ay mapateyda et inow-owenak abes tay kanak en gawis no mapateyda. 11 Kanayon abes ay sinonggepak isnan sinagoga ay madagdagopanda ay mangpaligat ken daida. Pinadasko ay mangipapati ta taynanda nan pammatida. Dadama nan inik-ikkak ken daida tay olay isnan ilin di baken Judio et in-inmeyak gedan

ay mang-amis ken daida. 12 Et siya di nan
inmayak id Damasco tay wada nan ginen-
ak ay solat di menkangangato ay papadi
ay mangwani en mabalin ay depapek nan
mamati ken Jesus. 13 Ngem isnan osto ay
kag-aw Apo Agripa et nasilanganak isnan
pat-a ay nagapo id daya ay napigpigsa
mo nan agew et nasilangan gedan nan
bobowegko. 14 Dakamit aped matokang
dat wada nan dinngek ay mangwani
isnan kali tako ay Hebreo, 'Saulo, Saulo
dakan mangpalpaligat? Maid silbin nan
ik-ikkam tay nan awakmo met laeng
nan palpaligatem.' 15 Daket sooten ay
mangwani en, 'Sinoka, Apo?' Dat kanan
Apo Jesus ken sak-en, 'Sak-en si Jesus ay
mangisakit isnan ipogawko ay palpali-
gatem. 16 Ngem ibangonmo tay ninpailaak
ken sik-a ta ibaak sik-a ta makibadangka
ay mangipagtek isnan maipanggep ken
sak-en. Awnitmo ibagbaga nan inilam id
wani ya nan awnitko ipaila ken sik-a isnan
tap-in di agew. 17 Et sak-en nan mangibal-
baliw ken sik-a no waday mangpadas ay
mangpatey ken sik-a isnan mangibaaak
ken sik-a ay omey isnan Judio ya nan
baken. 18 Isolowam daida ta maawatanda
nan maipanggep ken sak-en ta malawagan
nan nemnemda ya dokoganda nan ngawi
ya ta maabak nan kabaelan Satanas
ken daida. Et no mamatida ken sak-
en, pakawanen Apo Dios nan basbasolda
tapno maitapida isnan ipogawna.' Siya di
nan kinwanin Jesus ken sak-en." 19 Dat
itoloy Pablo ay mangwani, "Isonga, Apo
Ali Agripa, tinongpalko nan inpagtek Apo
Jesus ken sak-en 20 tay inbagbagak isnan
kaipoipogaw ta dokoganda nan basolda
ta si Apo Dios di patiyenda dadapay ik-
ikkan nan gawis ay mangipagtek isnan
pammatida. Id Damasco nan damo ay
nangisolowak is dadi dat id Jerusalem
dat isnan kailiili isnan probinsiya ay
naay ay Judea dat abes isnan baken
Judio. 21 Et gapo isnan insolsolok et
dinpap nan Judio sak-en isnan Templo
tay kananda en mangpateyda. 22 Ngem
gapo tay si Apo Dios nan kanayon ay
mangbadang ken sak-en isonga wadaak
isna ay mangibagbaga kayet is dadi isnan
nangato wenno nababa ay ipogaw. Isonga
nan ibagbagak et maid teken nodi nan
inbagan gedan din mamadton Apo Dios
id kasin ya nan inbagan din si Moses ay
awnit ommat. 23 Tay inbagada en awnit
wada nan ibaan Apo Dios ay si Kristo et
masapol ay matey siya ngem awnit siya
nan damo ay kasin matago. Et siya nan
mangipagpagtek isnan Judio ya nan baken
Judio tapno malawagan nan nemnemda ta
maisalakanda."

24 Daan ay menkalkali si Pablo dat men-
bogaw si Gobilnadol Festo ay mangwani
en, "Natawawka Pablo. Waay nan dadama
ay sinolom nan nangtawaw ken sik-a."
25 Dat songbatan Pablo ay mangwani en,
"Adiyak matawtawaw, Apo Gobilnadol
Festo, tay tet-ewa nan kankanak. Adiyak
aped kankanan. 26 Intoledko ay man-
gibaga isnan naayda ken Ali Agripa tay
getkek ay getkena am-in dana tay inom-
ommat isnan mangiilaan nan adoado ay
ipogaw." 27 Danat itoloy ay mangwani
isnan Ali, "Apo Ali Agripa, ay patiyem nan
inbagan din mamadton Apo Dios id kasin?
Getkek ay patpatiyem nan inbagada."
28 Ngem kinwanin Ali Agripa ken siya, "Ay
kanam en nalaka nan mang-awisam ken
sak-en ta maitapiyak isnan Kristiano?"
29 Dat kanan Pablo, "Sik-a Ali ya am-in
kayo ay mangdedenge ken sak-en id wani,
olay nalaka wenno naligat ay mamati kayo
ngem nan dawatek ken Apo Dios et ta
maiyiso kayo koma ken sak-en basta adi
kayo maibalod." 30 Dat bomala da Ali
Agripa ya nan gobilnadol yas Bernice ya
nan nakitotokdo ken daida. 31 Dadat men-
totya ay mangwani en, "Si todi ay ipogaw
et maid basolna is omanay is maibalodana
wenno maipapateyana." 32 Dat kanan
Agripa ken Festo, "Mabalin ay palobosam
siya no baken nan nangwaniyana en si Ali
Cesar nan mangbanag isnan kasona."

27

Nan Ninlogiyan Nan Inmayan Da Pablo Id Roma

1 Idi inomdan nan omayan Pablo id Italia
ay kad-an Ali Cesar dakamit menlogan is-
nan bapor. Inpagowaldiyada da Pablo ya
nan tap-in di balod ken Julio. Si Julio
nan kapitan nan sosoldado ay makwani en

gropon Augusto. 2 Nan ninlogananmi et
nagapo id Adrumeto ay omey isnan il-ili
id Asia. Sak-en si Lucas yas Aristarco ay
iTesalonica id Macedonia et nakkey kami
abes. Dakamit menlobwat. 3 Nawakgat
nan inomdananmi id Sidon. Gapo isnan
anos Kapitan Julio et inpalobosna si Pablo
ay omey mangpasyal isnan gagayyemna
ta agtanda siya is masapolna. 4 Idi kasin
kami ninlobwat ay nagapo id Sidon dat
napigsa nan dagem ay sab-aten nan lo-
ganmi isonga indaanmi isnan igid nan ili
id Chipre ay baken dadama nan dagem.
5 Linaosanmi nan demang nan probinsiya
id Cilicia ya id Pamfilia dakamit omdan
id Mira ay esay ili id Licia. 6 Et id isdi
nan nangdatngan Kapitan Julio isnan esay
bapor ay nagapo id Alejandria ay omey
id Italia ay omayanmi et siya nan nin-
logananmi. 7 Iyam-amman nan loganmi
isonga nabayag esakamipay demangen
nan ili id Nido tay napaligatan kami isnan
napigsa ay dagem ay mangsabsab-at. Idi
adi kami makaipadaan isnan bapor gapo
isnan dagem damit teknen nan daanenmi
et idaanmi isnan igid id Creta ay bassit nan
dagem et dinmangmi id Salmon. 8 Ngem
olay no inpadaanmi nan bapor isnan sag-
en nan ili id Creta et napaligatan kami
gedan. Dakamit omdan isnan ili ay mak-
wani en gawis ay somaldengan di bapor ay
sag-en id Lasea.

9 Ngem gapo tay nabayag kami isnan
daan et kaeegyat ay menlogan isnan bapor
tay pinaglemlem. Isonga dat kanan Pablo
ken daida en, 10 “Gagayyem, kaeegyat no
ipapati tako ay omey kayet. No itoloy tako
et awnit adoado nan madadael isnan kalga
tako ya madadael abes nan naay bapor ya
awnit wada abes nan matey ken datako.”
11 Ngem nan kapitan et egayna patiyen nan
kinwanin Pablo tay nan menmanmaniho
ya nan kakwa isnan bapor nan patiyena et
kedeng. 12 Ad-ado abes nan manglayad ay
itoloymi ay omey mo dakami tay kananda
en kaeegyat isdi is menteanmi isnan pina-
glemlem. Isonga kananda en, “Waay ma-
balin ay omdan tako id Fenix ay esay ili
id Creta ta siya di nan mentetean tako is-
nan pinaglemlem.” Kinwanida di tay gag-
awis di is somaldengan di bapor tay adina
sasagangen nan magapowan di dagem is-
nan pinaglemlem.

Nan Nalemleman Da Pablo

13 Idi naegew dakamit menlobwat tay
kananda en mabalin et. Damit idaan isnan
sag-en nan igid id Creta. 14 Ngem kaloblob-
wat kami dat omdan nan napigsa ay lem-
lem ay nagapo isnan totongowen nan ili.
15 Et maisaplit nan bapor et paliwesena et
adi kabalin ay pasagangenda isnan dagem
isonga apedmi inpalobos ay padaanen nan
dagem dakami isnan omayana. 16 Idi din-
mangmi nan teeteen ay ili id Cauda et
bakin kami nasalinan isnan dagem. Damit
ilogan nan bangka ay ginoygoyod nan ba-
por ngem napaligatan kami ay mangilo-
gan tay mendagdagem. 17 Nailogan san
bangka dadat bedbeden nan bapor ta adi
masisiyan nan tablana. Ngem omegy-
atda modatya mailomlom nan bapor is-
nan lagan tay at-atapew nan danom id
Sirte isonga linolonda nan mensede ay
galot ay osalenda ay mangsalapa isnan
dagem et indogos nan dagem dakami is-
nan omayanmi gedan. 18 Idi nawak-
gat dat am-amed pomigsa nan lemlem
et pilmi nan ikkana isnan bapor isonga
kinsayanda nan kalga ay mangiwasit ta
yomap-ew. 19 Isnan maikatlo ay agew in-
wasitda gedan nan tap-in di maosal isnan
bapor. 20 Nabayag ay egaymi il-ilan nan
agew ya nan talaw isonga kananmi am-
in en waay adi kami makaibaliw isnan
awakmi tay napigsapigsa nan dagem.

21 Nabayag abes ay egay kami polos
nangnangan dat tomakdeg si Pablo ay
mangwani, “Gagayyem, mosaya tinongpa-
lyo san kinwanik ta egay tako koma tinay-
nan id Creta. No siya di nan inikkan
tako et egay tako napaligatan ya maid
abes nadadael. 22 Ngem olay baw, pa-
pigsaenyo nan nemnemyo kayet tay awnit
maid matey ken datako nodi kedeng nan
bapor is madadael. 23 Getkek di tay si Apo
Dios ay daydayawek ay kakwa ken sak-en
et id labi inbaana nan esay anghelna ay
ninpaila ay mangwani ken sak-en 24 en,
‘Adika omegyat, Pablo, tay masapol ay

omeyka menpaila ken Ali Cesar. Et gapo isnan layad Apo Dios ken sik-a et awnit maid matey gedan isnan iib-am isnan bapor.' Siya di nan kinwanin nan anghel ken saken. 25 Isonga tomoled kayo ay iib-ak tay patiyek si Apo Dios ay awnit ommat am-in nan inbagana. 26 Ngem awnit maidongpal nan bapor isnan teeteen ay ili isnan gawan di baybay et isdi nan maisalakanan tako."

27 Dowa ay domingo ay aped indogdogos nan dagem nan bapor isnan gawan di baybay id Adriatico. Tengan di labi dat nemnemen nan men-ob-obla isnan bapor ay waay omas-asag-en kami isnan lota. 28 Dadat lokden nan kaad-adaem nan danom ngem dowampoo ay depa pay laeng. Sinomsomleg kami is atik dadat kasin lokden et simpoo ya limay depa damit getken en wada nan ili isnan sag-enmi. 29 Dadat omegyat modatya maidongpal nan bapor isnan bato ay wada isnan benget nan ili. Isonga inoyoyda nan epat ay landok ay napapalongan ay mangikawe isnan obet nan bapor damit ilol-owalo ta epdas koma mawakgat. 30 Ngem ngawi tay layden nan tap-in di men-ob-obla isnan bapor ay lomayaw et agindaooy-oy isnan landok ay mangikawe isnan bapor isnan sagangna ngem nan bangka nan inpagowabda isnan baybay ay kananda kadi en ta menlogananda. 31 Idi gintek Pablo nan kayatda ay ikkan danat kanan isnan kapitan ya nan sosoldadona, "No lomayaw nan deeyda ay men-obla isnan bapor et awnit maid matago ken datako." 32 Isonga ginedged nan sosoldado nan tali ay mangikawe isnan bangka et matekdag ta adida makalayaw.

33 Nganngani ay mawakgat dat menpakaasi si Pablo ta manganda. Kanana en, "Naay dowa ay domingo ay egay kayo polos nangnangan tay sinsin-edyo nan somaldengan nan dagem. 34 Isonga pangaasiyo ta mangan kayo ta pomigsa kayo is bassit. Adi kayo madanagan tay awnit tako maisalakan am-in ya maid gedan masogatan ken datako." 35 Dat omala isnan esay tinapay dat menlowalo ken Apo Dios danat pit-ingen et kanena et inilada am-in. 36 Isonga pinmigsa nan nemnemda dadat mangan abes. 37 Nan kabibilangmi am-in isnan bapor et dowanggasot ya pitompoo ya enem. 38 Idi nakakanda dadat iwasit nan tap-in di kalga tapno am-amed yomapew nan bapor.

Nan Naisaplitan Nan Bapor Isnan Bato

39 Mawakgat pay dat maila nan benget di ili. Adida makailasin no sino nan kailina. Ngem inilada ay nadadata nan bengetna et kananda en waay mabalin ay ipad-anda nan bapor isdi. 40 Isonga inokasda nan landok ay mangikawe et tinaynanda isnan baybay. Dadat okasen abes nan tali ay mangikawe isnan tabla ay mangipango isnan omayan nan bapor dadat ipangato nan mensede ay galot ay wada isnan sagang ta idogos nan dagem nan bapor isnan bengetna. 41 Ngem dat mailomlom nan sagang nan bapor isnan lagan dat maikawe. Nan obetna pay et nasaplisaplit isnan napigsa ay dalloyon isonga nadadael. 42 Dat kanan nan sosoldado en pateyenda koma nan balod ay gogowaldiyaanda ta adida lomayaw. 43 Ngem dat iyadin nan kapitan tay laydena ay ibaliwan si Pablo. Isonga inbagana ta menlamew nan mangtek ta omeyda isnan benget nan ili. 44 Dapay men-akbaya nan tap-ina isnan tabla ya nan tap-in di kaiw ay magapo isnan bapor. Isonga siya di nan inikkanmi et dinatnganmi nan ili et maid natey ken dakami am-in.

28

Nan Kad-an Pablo Id Malta

1 Idi dinmaka kami esamipay getken ay Malta nan ngadan nan ili ay inomdananmi. 2 Nan omili id isdi et gawigawis nan inikkanda ay nang-ay-ayowan ken dakami. Dinomnetda is men-anidowanmi tay men-od-odan dapay mentedek. 3 Si Pablo et nangmong is maanido abes ngem idi inigwana isnan apoy dat bomala nan oweg ay menkedet et kinetbana nan ledengna. 4 Idi inilan nan omili nan oweg ay mentatayon isnan ledeng Pablo dadat men-asikwani, "Waay ninpatey is ipogaw tay dey olay egay katey isnan baybay ngem bakena gasat ay matago kayet." 5 Ngem si

Pablo et apedna inwakgi nan oweg isnan apoy et maid inommat. 6 Binanbantayan nan omili ta ilaenda no bomgeng nan ledengna wenno aped matokang ay matey. Idi nabayag dapay maid inommat dadat sokatan nan nemnemda et kananda en waay dios obpay gedan siya.

7 Isnan sag-en nan inomdananmi ay deey et wada nan kowan Publio ay esay apoda id isdi. Et gawis tay inpasgepna dakami et nakitetee kami ken siya is toloy agew. 8 Nan aman Publio et masaksakit ay menpodpodot dapay mentakki is basa. Isonga inmey si Pablo isnan kad-ana et gen-ana siya danat ilowalowan et makaan nan sakitna. 9 Idi gintekda nan inommat daet am-in nan masaksakit isnan ili isdi et inmeyda ken Pablo et pagawisena daida. 10 Adoado abes nan inyalida ay mangipaila isnan gasingda ken dakami. Issan kinmaananmi abes inyalida am-in nan masapolmi isnan daan.

Nan Inomdanan Da Pablo Id Roma

11 Nintetee kami isdi is toloy bowan esakamipay komaan. Ninlogan kami isnan bapor ay nagapo id Alejandria ay nintetee isdi issan pinaglemlem. Nan inpangadanda isnan bapor et Singin ay Dios. 12 Inomdan kami id Siracusa et toloy agewmi isdi. 13 Kasin kami ninlobwat et omey kami id Regio. Esay agewmi isdi danat ilogi ay mendagem isnan nagapowanmi isonga ninlobwat kami kasin et inomdan kami id Puteoli isnan nawakgatana. 14 Dinatnganmi isdi nan iib-ami ay mamati ken Jesus. Dadat kanan en makitetee kami ken daida is esay domingo. Nalpas nan esay domingo dakamit mendadaan ay omey id Roma. 15 Idi gintek nan mamati ken Jesus id Roma ay omey kami isdi dadat mangsab-at isnan malkitan id Appio. Nan tap-ina et isnan kad-an di toloy tindaan nan nangsab-atanda ken dakami. Idi inilan Pablo daida dat men-iyaman ken Apo Dios et pomigsa nan nemnemna. 16 Idi inomdan kami id Roma dat ipalobos nan soldado ay men-abang si Pablo isnan esay baey ngem wada abes nan gowaldiya ay makitetee ken siya.

Tinoyan Pablo Nan Judio Id Roma

17 Nallos nan toloy agew dat ipaayag Pablo nan aamam-an di Judio ay wada id Roma. Idi nadagopda danat kanan ken daida en, “Dakayo ay aamam-a, olay maid basolko isnan ib-a tako ay Judio wenno isnan ogalin din alal-apo tako ngem aped inpabasol nan iJerusalem sak-en ta maitedak isnan iRoma. 18 Idi sinomalyan nan iRoma sak-en dadat kayat ay ipalobos sak-en tay gintekda ay maid inikkak is omanay is mangpateyanda ken sak-en. 19 Ngem nan ib-a tako ay Judio et daida nan nangiyadi isnan mapalobosak. Isonga masapol ay omaliyak isna ta ipabanagko ken Ali Cesar. Waay kananyo en idalomko daida ngem adyak. Maid idalomko. 20 Et siya di nan poon nan nangipaayagak ken dakayo ta mensinagang tako ta ibagak ken dakayo nan poon nan naibalodak. Maid teken nodi gapo isnan pammatik isnan sedsed-en nan amin ay Judio ay si Kristo ay awnit mentoltolay ken datako.” Siya di nan kinwanin Pablo isnan aamam-an di Judio. 21 Dadat kanan ken siya, “Maid dinawatmi is solat is nagapo id Judea maipanggep ken sika. Olay gedan nan inmali ay ib-a tako et maid sinodsodokda is ngawi ay inikkam. 22 Ngem getkenmi ay nakaliget nan kaipoipogaw isnan kailiili ken dakayo ay mamati ken Jesus isonga laydenmi ay dengngen no sino nan kanam.” 23 Dadat tolagen nan agew ay kasinda madagopan. Idi kasinda inmey isnan kad-an Pablo dadat madadaoman isonga inlogin Pablo isnan wakgat enggana ay malabi tay adoado nan inbagbagana ken daida. Inbagana nan maipanggep ken Jesus ya nan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana. Laydena ay awisen daida ta mamatida abes ken Jesus isonga adoado nan inbagana ay wada isnan insolat din si Moses ya nan insolat nan tap-in din mamadton Apo Dios id kasin ay maipanggep ken Kristo. 24 Et wadada nan naawis ngem nan tap-ina et egayda mamati. 25 Idi adi kapos-a nan nemnemda dadat kanan en komaanda dat kanan Pablo ken daida,

“Tet-ewa nan inpanemnem nan Ispirito Santo ken Isaias ay esay mamadton Apo Dios id kasin ay maipanggep isnan alal-

apo tako. Tay kinwanin Apo Dios ken Isaias en,

26 ‘Ibaak sik-a ay omey mangibaga isnan ipogaw en, “Tet-ewa ay dengdengngenyo nan kankanak ngem maid polos maawatanyo. Tet-ewa ay boyboyaenyo nan ipap-ailak ken dakayo ngem adiyo imatonan.
27 Tay adiyo nemnemen nan kayatko ay kanan. Nodi totowengenyo ya kokollawenyo ay mang-ad-adi isnan kankanak tay adyanyo ay mang-il-ila ya mangdengdenge ken sak-en dayopay adyan ay mangtek ken sak-en modatya dokoganyo nan basbasolyo ta sak-en di solotenyo ta isalakanko dakayo.” ’ ”

Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat din si Isaias ay inbagan Pablo isnan aamam-a. 28 Dat itoloy Pablo ay mangwani en, “Isonga ipagtekko ken dakayo en id wani et layden Apo Dios ay maibaga nan maipanggep ken Kristo isnan ipogaw ay baken Judio tay daida nan mangidnge ta maisalakanda.” 29 (-)

Nan Nintetean Pablo Id Roma

30 Et doway tew-en nan nintetean Pablo isnan baey ay inabangana id Roma. Et am-in ay omey ken siya et men-gasing ay mangipasgep ken daida. 31 Insolsolona nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana ya maipanggep ken Apo Jesu Kristo. Et maid baina ay mangibagbaga is dadi dapay maid nangiyadadi isnan inik-ikkana.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Roma

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat Pablo isnan mamati id Roma et naisolat ay mangipagtek isnan mangkaytana ay omey mangbisita ken daida. Nan kayatna et men-it-itdo isnan mamati id isdi is sin-awyan esanapay itoloy ay omey id Espanya.

Ninsolat ay mangipaawat ken daida isnan maawatana maipanggep isnan pammati ken Jesus. Laydena ay ipagtek ken daida nan masapol ay ik-ikkan nan ipogaw no mamatida ken Kristo. Isnan am-in ay solat ay insolat Pablo et nan naay ay solatna isnan iRoma nan kad-an nan kaadowan nan inbagana ay maipanggep isnan pammati ken Jesus. Idi pinakomostaana nan mamati id Roma ya inbagana nan mangilol-owalowana ken daida danat ibaga nan kayatna ay ipagtek isnan solat et siya na nan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangiilaana isnan ipogaw. Inbagana ay gapo isnan pammati et kedeng, maid teken. (1:17)

Kinwanin Pablo en am-in ay ipogaw, olay Judio wenno baken et masapol ay mapakawan nan basbasolda tapno mabalin ay maitapida ken Apo Dios tay palisoda ay managbasol. Ngem kedeng nan pammatin di ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay mapakawanda. Nan maisned et inbagan Pablo nan kaneg nan balo ay biyag ay wada isnan maitapi ken Jesus gapo isnan mapakawanan nan basbasolda. Nan mamati et makaan nan mangbosowanda ken Apo Dios ya mawayaanda ay adi mangitoltoloy ay bomasol gapo isnan badang nan Ispirito Santo. Isonga maipalobosda ay adi maitapi isnan dosa ay maid patenggana.

Isnan kapitolo 5 engganay 8 et ibagbagan Pablo nan kaosalan nan linteg Apo Dios ya nan esa et nan kabaelan nan Ispiriton Apo Dios isnan biyag di mamati. Nan maisned et ibagbagana nan planon Apo Dios isnan Judio ya nan baken Judio ay makwani en Gentil. Kinwanina en nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus et siya nan epdas ninemnem Apo Dios tapno mawayaan nan tap-in di ipogaw ay mangdenge isnan badangna ta maisalakanda abes gapo isnan inikkan Kristo. Ngem kinwanin Pablo ay adi maitoltoloy ay enggana nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus.

Isnan maisned ay insolat Pablo et ibagbagana nan osto ay ikkan di mamati, amamed nan maipanggep isnan ikkanda ay menlinayad. Inbagana gedan nan ikkanda ay mensilbi ken Apo Dios ya nan menlinayadanda ya nan masapol ay ikkanda ay mangtongpal isnan menlelebbeng ya nan osto ay maikkan no mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan bilin Apo Dios. Isnan kombos nan solat et inbagana nan mangdaydayawana ken Apo Dios ya nan ipalowalona ken daida ya nan ipogaw ay menpakomostaana.

Nan wada isna:

Login nan solat ya nan napateg ay inbagana 1:1-17
Nan maisalakanan di ipogaw nan masapol 1:18-3:20
Nan inikkan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw 3:21-4:25
Nan balo ay biyag ay magapo ken Jesu Kristo 5:1-8:39
Nan planon Apo Dios maipanggep isnan Judio 9:1-11:36
Nan ogalin di mamati 12:1-15:13
Nan kombos nan solat 15:14-16:27

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay baan Jesu Kristo
ay mensolat ken dakayo id issa Roma.
Napiliyak ay esay apostolisna.
Dinotokan Apo Dios sak-en tapno om-omeyak ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken siya.
2 Nan gawis ay damag ay kankanak et inkalin Apo Dios id kasikasin.
Inbagana isnan mamadtona et siya nan insolsolatda gedan isnan liblo ay inpasolatna.
3 Inpasolatna nan maipanggep isnan Anakna ay si Jesu Kristo ay Apo tako.
Nan maipanggep isnan kaipogawna et naiyanak siya isnan naay ay batawa et nan alapona et din si David.
4 Ngem nan maipanggep isnan kadiosna et nan kasina

natagowan nan pilmi ay nangipagtek ay siya nan Anak Apo Dios.

5 Gapo ken siya et inted Apo Dios ken sak-en nan gawis ay badangna danapay ninbalinen sak-en is esay apostolis Kristo. Inikkana di tapno aw-awisek nan kaipoipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay il-ili tapno mamatida ken Kristo. Tay no siya di nan ommat et madaydayaw siya. 6 Maitatapi kayo gedan id issa Roma isnan ipogaw ay inayagan Apo Dios ay maitapi ken Jesu Kristo. 7 Isonga mensolatak ken dakayo issa ay laylayden Apo Dios ay inayagana ay menbalin is ipogawna. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Apo Jesu Kristo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Pasyalen Nan iRoma

8 Nan damo ay kayatko ay ibaga et men-iyamanak ken Apo Dios gapo ken dakayo am-in tay nagtek isnan olay addaaddawi nan gawis ay pammatiyo. Et dengdengngen Apo Dios nan lowalok tay wada si Kristo ay mangitaktakdeg isnan mamati. 9-10 Gegetken Apo Dios ay tet-ewa nan kankanak en isnan tonggal men-lowalowak et ilol-owalowak dakayo. Dawdawatek ken Apo Dios ay nang-itedak isnan awakko ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay maipanggep isnan Anakna tapno no kayatna et mangwaya ta omeyak pasyalen dakayo tay nabayag ay kakakakayatko. 11 Tay pilmi nan layadko ay mang-ila ken dakayo tapno pomigpigpigsa nan pammatiyo isnan mangitapiyak ken dakayo isnan gawis ay maitdo ay nagapo ken Apo Dios. 12 Nan kayatko ay kanan et ta mabadangan tako am-in. Mabadanganak gapo isnan mang-ilaak isnan pammatiyo ya mabadangan kayo abes isnan pammatik.

13 Bebsatko, kayatko ay getkenyo ay namin ado nan nangnemnemak ay omey pasyalen dakayo ngem kanayon ay wada nan nangipasaldeng ken sak-en. Kayatko ay pasyalen dakayo tay laydek ay wada kayet ken dakayo ay iRoma nan mamati gapo isnan ibagbagak ay kaneg nan namatiyan nan tapin di baken Judio. 14 Tay adi mabalin ay adiyak ibagbaga nan gawis ay damag isnan am-in ay kalasin di ipogaw ay nakaadal wenno egay wenno nan naidokalan wenno egay tay siya nan bilin Apo Dios ken sak-en. 15 Isonga men-galalasingak ay mang-itdo isnan gawis ay damag ken dakayo abes ay mentetee id issa Roma. 16 Adiyak polos mabain ay mangibagbaga is dana tay getkek ay siya nan mail-ilaan nan kabaelan Apo Dios ay mangisalakan isnan am-in ay mamati. Ngem nan mamati ay Judio nan damdamo ay naisalakan esapay maisalakan nan mamati ay baken Judio. 17 Men-gasingak ay mangibaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo tay siya di nan kagtekan nan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay mapakawan nan basbasol di ipogaw tapno gawis nan pangi-ilaana ken daida. Kedkedeng nan mamatiyan nan ipogaw is gapona ay mabalin ay mapakawanda. Kaneg na nan esay nakwani isnan inpasolat Apo Dios ay mangwani en, “Kedkedeng nan pammatin nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangi-ilaan Apo Dios ken daida ay matagotagoda ay enggana.”

Pilmi Ay Managbasol Nan Kaipoipogaw

18 Ipagpagtek Apo Dios nan mang-adadyana isnan ngawi isnan mangipapailaana isnan ligetna isnan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw ya nan kamaid polos nemnemda ken siya. Masolsolin nan tet-ewa ay maipanggep ken siya gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda. 19 Kinwanik ay solsolinenda tay nalaka ay getkenda nan maipanggep ken siya no kayatda tay inpailan Apo Dios dadlo. 20 Tay ninlogi isnan nangboliwan Apo Dios isnan batawa et wada nan naipagtek ay maipanggep ken siya. Olay adi kaila ngem nalaka ay getken tako nan kadiosna ya nan pilmi ay kabaelana ay maid patenggana gapo isnan mangiilaan tako isnan binoliwna. Isonga maid polos lasonda ay adi mangtek isnan tet-ewa. 21 Getkenda ay wada si Apo Dios ngem adida kayet patgen dapay siya nan osto ay mapateg ya adida mensalamat ken siya. Nodi nan nemnemda

et ninbalin is maid polos paayna isonga am-amed menbolinget nan nemnemda. 22 Kankananda en masilibda ngem am-amedda ninbalin ay adi makanemnem is ostoosto. 23 Tay imbis si Apo Dios ay kangatowan ya adi katkatey nan patpatgenda ngem nan sinang didios ay sapsapowenda ay paliso nan kail-anda isnan ipogaw ay nalaka ay mamaid wenno isnan koykoyat wenno isnan tap-in di matagtago nan patpatgenda. 24 Isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ikkan isnan kompolmi ay kadodogis ay maikkan ay laydenda ay ikkan. Ibabainda nan awakda gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda. 25 Sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios ta nan baken tet-ewa nan patiyenda. Tay nan patpatgenda et nan binoliw Apo Dios dadapay adi patgen nan nangboliw is dana dapay siya nan osto ay madaydayaw ay enggana. Tet-ewa sa.

26 Gapo tay siya dadi nan inik-ikkanda isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ik-ikkan isnan kababain. Olay nan bababai, sinokatanda nan osto isnan baken osto ay nemnem ay maipanggep isnan awakda. 27 Paliso isnan ik-ikkan nan lalalaki. Dinokoganda nan osto ay omasawaan nan ipogaw tay nan iib-ada ay lalalaki nan bigbigawenda ay asawaen. Kababain di tay kadodogis nan ikkan nan lalalaki isnan iib-ada ay lalalaki. Isonga nan ngawi ay ommat isnan awakda gapo isnan kadodogis ay ik-ikkanda et maibagay ken daida. 28 Gapo tay adida paayen nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios isonga binaybay-an Apo Dios daida ay mennemnemnem is baken osto ya maid kapaayana. Isonga ik-ikkanda nan baken gawis ay maikkan. 29 Nanapno nan nemnemda isnan am-in ay ngawi. Kaykayatda ay mangipasakit isnan iib-ada ay ipogaw dadapay adi mapnek isnan wada ken daida. Omaapalda, pomapateyda, somasapeda, somisikapda, 30 somosolbogda ya tomatayoktokda. Kaseselatda si Apo Dios ya maid lispitoda isnan kompolmi ay ipogaw. Ipapangatoda nan awakda dadapay men-et-etek. Kanayon ay nemnemenda nan awnitda ikkan ay ngawi dadapay adi polos patiyen nan napowanda. 31 Adida polos matalek ay ipogaw. Maid layadda wenno segangda ya maid nemnemda ken Apo Dios. 32 Olay getkenda nan linteg Apo Dios ay mangwani en osto no madosa ay engenggana nan ipogaw ay mang-ik-ikkan is dadi ngem ik-ikkanda kayet. Et baken kedkedeng di is ik-ikkanda nodi nan am-amed ngawi et nan men-gasinganda no soloten nan tapin di ipogaw ay mang-ikkan isnan kaneg nan ik-ikkanda.

2

Malak-am Nan Judio Gedan Isnan Madosaan Nan Kaipoipogaw

1 Ay kananyo en ngawingawi ay ipogaw da todi? Ngem kanak ken dakayo en maid polos lebbengyo ay mangbanag ken daida tay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkanda. Isonga no banbanagenyo daida et itaptapiyo ay mangbanbanag isnan awakyo. 2 Getken tako ay ostoosto nan mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg da todi. 3 Isonga ayke osto no nemnemenyo ay adi kayo madosa dapay ik-ikkanyo nan ngawi ay paliso isnan ik-ikkan nan ipogaw ay banbanagenyo?

4 Adiyo patgen samet nan pilmi ay anos Apo Dios ken dakayo. Ay adiyo getken ay pilmi ay an-anosan Apo Dios dakayo tay sesesed-ena nan mangibabawiyanyo isnan ngawi ay ik-ikkanyo? 5 Ngem dakayo et adi kayo menbabawi tay menkenteg nan oloyo. Isonga am-amed nan madosaanyo isnan agew ay mangipailaan Apo Dios isnan ligetna ay mangdosa isnan egay nangpati ken siya isnan mangbanagana ay maiyostoosto isnan kaipoipogaw. 6 Tay awnit ited Apo Dios nan ostoosto ay maibagay isnan inik-ikkan nan tonggal esay ipogaw. 7 Nan ipogaw ay gawigawis nan inik-ikkana gapo isnan nanggamgamgamana isnan makiteana ken Apo Dios ay enggana ya nan mangdayawana ken siya et ited Apo Dios ken siya nan biyag ay maid patenggana. 8 Ngem nan ipogaw ay mangipaon-ona isnan kaykayatda ya mang-adi ay mangpati isnan tet-ewa

ay maipanggep ken Apo Dios tapno ik-ikkanda nan ngawi et awnitda lak-amen nan pilmi ay liget Apo Dios. 9 Owen, siya di nan ommat isnan am-in ay ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi, olay no Judioda wenno baken. 10 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan gawis et awnitda ganaben nan maitapiyanda ken Apo Dios ay enggana danapay ipangato ya dayawen daida. Ommat di abes isnan Judio ya nan baken Judio. 11 Tay maid ipogaw is pawedwed-en Apo Dios isnan mangbanagana ken daida. 12 Isonga am-in ay bomasbasol ay olay no Judio wenno baken et madosada ay eng-enggana. Nan baken Judio et adida getken nan linteg Apo Dios ay intedna isnan Judio isonga baken nan lintegna is osalena ay mangbanag ken daida. Ngem madosada kayet ay maisiyan ken Apo Dios ay eng-enggana gapo isnan basbasolda. Ngem nan osalen Apo Dios ay mangbanag isnan Judio isnan basbasolda et nan lintegna tay sigod ay getkenda. 13 Tay baken nan mangtekan nan ipogaw isnan linteg Apo Dios is gapo ay gawis nan pangiilan Apo Dios ken daida nodi masapol ay tongtongpalenda.

14 Olay no adi getken nan baken Judio nan naayda ay linteg ay naited ken Moses et mailasin ay getkenda kayet nan osto ya nan baken osto ay maikkan ay kaneg nan naibaga isnan linteg. Isonga magtek ay nan nemnemda nan mangilin-linteg ken daida ay olay adida getken nan naisolat ay linteg Moses. 15 Ipap-ailada isnan ik-ikkanda ay getkenda nan osto ay maikkan ay kaneg nan inbilin Apo Dios isnan kaipoipogaw. Getkenda tay nan nemnemda nan mangibaga ken daida no gawis wenno baken gawis nan ik-ikkanda. 16 Isonga kaneg nan ibagbagak isnan gawis ay damag et madosa nan am-in ay bomasbasol. Awnit ommat di isnan agew ay ipabanag Apo Dios ken Jesu Kristo nan am-in, ay olay nan adi kakagtek ay wada isnan nemnem di ipogaw.

Baken Nan KaJudion Di Ipogaw Is Napateg Ken Apo Dios Nodi Nan Mangtongpalanda Isnan Bilbilina

17 Dakayo ay iib-ak ay Judio, wada nan ibagak ken dakayo. It-it-ekyo nan kaJudioyo ay mangmangwani en gawis nan nemnem Apo Dios ken dakayo tay wada ken dakayo nan lintegna. It-it-ekyo nan mangtekanyo ken siya ay tet-ewa ay Dios. 18 Tet-ewa ay getkenyo nan kayatna ay maikkan et gapo isnan mangtekanyo isnan lintegna et oowenanyo nan gawis. 19 Isnan nemnemyo et maibagay kayo ay men-itdo isnan adi mangtek ken Apo Dios ay mangipagtek ken daida isnan adida getken. 20 Nalaing kayo kano ay mangeset isnan baken osto ay ik-ikkanda. Kaneg kayo kano mistolo is men-itdo is oongonga. Mabalin ay ikkanyo kano tay getkenyo nan linteg Apo Dios ay kad-an nan am-in ay osto ya tet-ewa. 21 Ngem dakayo ay men-it-itdo et it-itdowanyo nan iib-ayo ngem kanak en aytay dakayon adi itdowan nan awakyo? Ibilbilinyo ken daida ay mangmangwani en, “Adi kayo mangak-akew.” Ngem ay tet-ewa ngen ay adi kayo mangak-akew? 22 Kankananyo abes en, “Adi kayo menkamkamolala.” Ngem ay tet-ewa ay adiyo ik-ikkan ngen? Pilmi ay ad-adyanyo nan tinagtago ay sinang didios ngem ik-ikkanyo nan ngawi tay aped kayo songsonggep isnan kad-an da todi ay ngawi ken dakayo ay mang-ak-akew isnan nabanol ay wada isnan kad-anda. 23 It-it-ekyo nan kawadan nan linteg Apo Dios ken dakayo ngem ibabainyo si Apo Dios isnan adiyo mangtongtongpalan isnan lintegna. 24 Kaneg nan naisolat ay mangwani en oyoyawen nan baken Judio si Apo Dios gapo isnan il-ilaenda ken dakayo.

25 Mapaay nan kaJudioyo no tongtongpalenyo nan linteg Apo Dios. Ngem no adiyo tongpalen et maid polos paayna. Kanegyo nan baken Judio ay baken ipogaw Apo Dios. 26 Paliso isnan baken Judio tay no tongtongpalenda nan linteg Apo Dios et kanegda Judio met laeng abes ay ipogaw Apo Dios. 27 Isonga awnit idalom nan baken Judio dakayo ay Judio ay mangwani en, “Lebbengna no madosa kayo.” Kananda di tay olay wada ken dakayo nan naisolat ay linteg Apo Dios ngem adiyo tongtongpalen ay olay no ipailayo

nan maitatapiyanyo isnan Judio isnan ninpasegyatanyo ay kaneg nan ogali tako ay Judio. Dapay daida ay baken Judio ay egay nasegyatan et tongtongpalenda nan linteg Apo Dios. 28-29 Tay nan tet-ewa ay Judio ay ipogaw Apo Dios et daida nan ipogaw ay ostoosto nan nemnemda. Baken nan menpasegyatan nan ipogaw is mangipaila ay tet-ewa ay ipogaw Apo Dios siya tay nan oson nan awakna et kedeng nan madalosan ay baken nan nemnemna. Tay nan masokatan nan nemnem di ipogaw tapno managtongpalda et nan Ispirito Santo nan kaobla ay baken nan linteg. Et daida nan tet-ewa ay ipogaw Apo Dios. Et olay maid dayawda isnan ipogaw ngem daydayawen Apo Dios daida.

3

Ostoosto Am-in Nan Ik-ikkan Apo Dios

1 No kaneg todi nan tet-ewa, sino ngen
nan kagag-awis nan kaJudion nan ipogaw
isnan baken Judio? Ay waday paay nan
kaJudio tako? 2 Kaysan nan kagag-awisna.
Tay nan damo et intalek Apo Dios isnan
Judio nan damo ay kalina ay inpasolatna.
3 Tet-ewa ay adi matalek nan tapina ken
daida. Ngem adi kabalin ay kanan tako
en adi matalek si Apo Dios. 4 Tay olay
no menkamkampot am-in nan ipogaw et
adi polos mabalin ay menkampot si Apo
Dios. Kaneg nan naisolat isnan kalina id
kasikasin ay mangwani en,

"Tet-etet-ewa ay magtek ay ostoosto nan
am-in ay ikkan ya nemnem Apo Dios
isnan kankanana. Olay no waday
mangipabasol ken siya ngem siya
kayet nan tet-ewa."

Siya di nan naisolat ay maipanggep ken
siya.

5 Waay kankanan nan ipogaw ay
mangilaslason isnan bomasbasolanda
en baken osto nan ikkan Apo Dios no
dosaena daida gapo isnan basbasolda
tay omam-amed kano mamagtek nan
kinangatona no maidilig nan kinaostona
isnan bomasbasolanda. 6 Ngem kanak
en adi kabalin tay no baken osto nan ik-
ikkan Apo Dios et intoy ikkana ay mang-
banag isnan am-in ay ipogaw? 7 Ngem
waay wada nan mangmangwani en adi
lombeng no madosa gapo isnan kampot ay
kankanana tay am-amed maila kano nan
katet-ewan nan kankanan Apo Dios isnan
menkamkampotana isonga am-am-amed
kano maila nan kinangatona. 8 Ngem nan
songbatko et baken osto di tay no tet-ewa
sa et gag-awis no ikkan tako nan ngawi
tapno am-amed nan madayawan nan
kinagawis Apo Dios. Siya sa nan kankanan
nan mensolsolbog ay mangidaldalom ken
sak-en tay kananda en siya di nan it-itdok
dapay baken tet-ewa. Isonga lebbengna
nan awnitda madosaan.

Maid Ipogaw Is Ostoosto Nan Ik-ikkana

9 Isonga sino nan osto ay nemnemen
tako? Ay mabalin ay kanan tako en gag-
awis nan nemnem Apo Dios ken datako
ay Judio mo nan nemnemna isnan baken
Judio? Adi kabalin. Kaneg nan kinwanik
en baan di basol datako am-in. 10 Kaneg na
abes nan naisolat isnan kalin Apo Dios id
kasikasin ay mangwani en,

"Maid polos ipogaw is mabalin ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
11 Maid polos makaawat isnan
ostoosto ay maipanggep ken Apo
Dios ya maid abes manggamgam ay
mangtek ken siya. 12 Nodi teken nan
an-anapenda isonga ninbalinda is
adi mapaay ay ipogaw. Olay esang
et maid mang-ikkan is ostoosto.
13 Kadodogis nan kankananda ay
kaneg nan menpeteg ay magap-
gapo isnan beka. Nanapno nan
dilada is kampot. Omipasakit
nan kankananda ay kaneg nan
kedet di oweg. 14 Liget ya amis
nan kanayon ay kalkaliyenda.
15 Nalaka ken daida nan pomatey.
16 Dadadaelenda nan olnos ya ganas
nan iib-ada ay ipogaw ay olay kom-
polmi nan omay-ayanda. 17 Maid
polos likliknaenda is natalna ay
nemnem. 18 Adida polos patgen si
Apo Dios."

Siya dadi nan inpasolat Apo Dios.

19 Getken tako ay inpasolat Apo Dios nan
lintegna tapno tongpalen nan ipogaw ay

nang-itedana. Isonga adi kabalin ay men-
lason nan olay esay ipogaw isnan mang-
banagan Apo Dios ken datako tay olay
wada ken datako nan linteg Apo Dios et
adi tako tongtongpalen. 20 Isonga ibagak
en maid ipogaw is mabalin ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya gapo isnan
mangtongtongpalana isnan lintegna tay
adina tongpalen am-iam-in. Isonga nan
mabalin ay kaosalan nan linteg et kedke-
deng nan mangipagtekana isnan ipogaw
ay wada nan basolna.

Nan Inikkan Apo Dios Tapno Mabalin Ay Gawis Nan Pangiilaana Isnan Ipogaw

21 Ngem id wani naipagtek nan inikkan
Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan
pangiilaana isnan ipogaw. Ngem baken
nan mangtongtongpalanda isnan lintegna
is gapona ay olay napaneknekan nan
maipanggep isnan inikkana isnan insolat
Moses ya nan tapin di mamadtona. 22 Nan
gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios isnan kaipoipogaw et gapo isnan
pammati tako ken Jesu Kristo. Olay
kompolmi ay ipogaw ay mamati ken Jesu
Kristo et gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken daida tay maid paam-amdena ken
daida am-in. 23 Tay managbasol tako am-
in ya addaaddawi nan kinagawis tako
isnan kinagawis Apo Dios. 24 Ngem kaneg
nan kinwanik en mabalin ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken datako gapo
isnan inikkan Jesu Kristo ay nangsobot
ken datako. Siya nan badang Apo Dios ken
datako ay maid bayadna. 25 Inted Apo Dios
siya ta matey gapo isnan basbasol tako
tapno mabalin ay mapakawan tako gapo
isnan mamatiyan tako ken siya. Inikkana
di tapno ipailana ay maid polos baken
osto isnan ik-ikkana tay tinongpalna ay
mangdosa isnan basol. Tay olay inan-
anosana nan binmasbasolan nan ipogaw
id kasin 26 ngem id wani inpailana ay
egayna aped baybay-an nan basbasol di
ipogaw tay wada si Kristo ay nadosa gapo
isnan basbasol tako isonga magtek ay
ostoosto nan ik-ikkan Apo Dios. Et siya
abes nan mangipap-aosto isnan am-in
ay mamati ken Jesus tapno gawis nan
pangiilaana ken daida.

27 Isonga ay waday somya is mabalin ay
it-it-ek tako nan ginmawisan tako? Maid.
Tay baken nan nangtongpalan tako isnan
linteg Apo Dios is gapo ay ginmawis tako
nodi gapo isnan pammati tako ken Kristo.
28 Tay patiyenmi ay kedkedeng nan ma-
matiyan nan ipogaw ken Jesu Kristo is
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken daida ay baken nan mangtongpalanda
isnan linteg Moses. 29 Nan gapo ay baken
nan mangtongpalan nan ipogaw isnan lin-
teg Moses is gapo ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken daida et tay no keg
todi kedkedeng nan Judio is maisalakan
koma tay kedkedengda is mangtek isnan
lintegna. Ngem baken di is tet-ewa tay olay
no baken Judio et laklak-amen Apo Dios
daida gedan. 30 Es-esa nan Dios et siya nan
Dios isnan am-in. Isonga gawis nan pangi-
ilaana isnan ipogaw am-in ay Judio wenno
baken gapo isnan pammatida. 31 Ngem
baken di is kayatko ay kanan ay adi tako
paayen nan linteg Apo Dios gapo tay ma-
mati tako. Nodi am-amed tako tongpalen
nan lintegna.

4

Si Abraham Nan Esay Pagbasalan Ay Nan Pammatin Nan Ipogaw Nan Gapo Ay Gawis Nan Nemnem Apo Dios Ken Daida

1 Nemnemen tako si Abraham ay alapo
tako ay Judio id kasikasin ta getken tako
ay osto ay baken nan mangtongpalan tako
isnan linteg is gomawisan tako. Sino nan
inommat ken siya? 2 No gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken siya gapo isnan inik-
ikkana et bagayna ay ninpadayaw siya.
Ngem adi kabalin ay men-et-etek siya ken
Apo Dios tay baken nan gawis ay inik-
ikkana is gapo ay nin-gasing si Apo Dios
ken siya. 3 Tay naibaga isnan inpasolat Apo
Dios en adi mendowadowa si Abraham is-
nan kankanan Apo Dios isonga gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya gapo isnan
pammatina.

4 Siya na nan esay pagbasalan. Nan
ipogaw et no men-ob-obla, malagbo siya
ngem adi tako kanan en sagot nan lagbona
tay nan oblana nan sokatna. 5 Ngem baken

keg todi nan ipogaw ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya tay maid mabalin is ikkana ay mangsokat isnan ited Apo Dios ay sagotna. Nodi nan pammatina ken Apo Dios ay mangpakpakawan isnan managbasol nan gapo ay makaganab siya. Tay nan pammatin nan ipogaw nan iiilan Apo Dios sapay mabalin ay gawis nan pangiilaana ken daida. 6 Siya di nan wada isnan nemnem din si David isnan nangibagaana isnan pilmi ay gasing nan ipogaw ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay baken nan inik-ikkanda is gapo na. 7 Kinwanina en,

"Men-galalasing nan ipogaw ay pinakawan
Apo Dios ay mangkalingking isnan
basbasolda. 8 Owen, men-galalasing
siya ay nangwaniyan Apo Dios en
maid et basol is iilaek ken sik-a."

Siya di nan kinwanin din si David.

9 Ay kedeng nan Judio ay mangsolsolot isnan esay lintegda ay mangwani en masapol ay menpasegyatda is mabalin ay manglikna isnan keg todi ay gasing? Baken. Tay mabalin ay malak-am abes nan baken Judio ay olay egayda ninpasegyat. Tetewa na tay kaneg nan inbagak ay naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en adi mendowadowa si Abraham ken Apo Dios et gapo isnan pammatina et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya. 10 Isonga nemnemenyo na. Ay nasegyatan si Abraham sapay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya? Egay. Naodi nan ninpasegyatana. 11 Inpasegyat Apo Dios siya tapno waday malkana ay mangpaneknek ay nan pammatin Abraham nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya ay olay egay pay laeng ninpasegyat. Isonga siya nan kaneg aman am-in nan ipogaw ay mamati ken Apo Dios et nan pammatida nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay olay adida menpasegyat. 12 Si Abraham abes nan aman nan Judio ay nangsolot isnan ogalida ay menpasegyat. Ngem baken isnan ninpasegyatanda is gapona ay kanegda ama siya. Nodi nan pammatida ken Apo Dios ay kaneg nan pammatin Abraham ay olay egay pay laeng menpasegyat siya nan gapona.

13 Inkalin Apo Dios ken Abraham ya isnan aap-ona ay daida nan awnit mangtawid isnan batawa. Inkalin Apo Dios di gapo isnan gawis ay pangiilaana ken siya gapo isnan kamaid dowadowan Abraham isnan kankanana ay baken isnan nangtongtongpalana isnan adoado ay lintegna. 14 Tay no maited nan inkalin Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan mangtongtongpalanda isnan lintegna et maid kaosalan nan pammatida. Ya maid paay abes nan inkalin Apo Dios ken daida tay adida makaganab gapo isnan adida makatongpalan isnan lintegna. 15 Nan tet-ewa ay it-ited nan linteg et siya nan kaliknaan nan liget Apo Dios. Tay kedeng nan kamaid linteg is kamaid basol.

16 Isonga nan inkalin Apo Dios et mabalin ay ganaben nan ipogaw gapo isnan pammatina. Masapol ay kaneg todi tapno matongpal nan inkalin Apo Dios ken datako am-in ay aap-on Abraham ay baken kedkedeng isnan Judio ay mangpatpati isnan linteg. Badang Apo Dios di ay maid bayadna isnan am-in ay mamati ay kaneg Abraham. Tay siya nan ama tako am-in 17 ay kaneg nan naisolat ay inbagan Apo Dios ken siya ay mangwani en, "Menbalinek sik-a is aman nan adoado ay kalasin di ipogaw." Siya di nan kinwanina. Et natongpal nan kinwanina tay isnan nemnem Apo Dios et siya nan ama tako ay mamati. Si Apo Dios nan makabael ay mangtago isnan natey ya mangpawada isnan maid et siya nan Dios ay pinatpatin Abraham. 18 Pinatpatina nan kinkinwanin Apo Dios ay olay no kega adi kabalin ay matongpal nan inkalina. Isonga tet-ewa ay natongpal nan ninbalinana is aman nan adoado ay kaneg nan nangwaniyan Apo Dios ken siya en, "Awnit omadoado nan magapo ken sik-a." 19 Egay kinmapsot nan pammatina isnan nangnemnemana isnan awakna ay maid polos kabaelana ay omanak tay nganngani ay sin-gasot nan tew-ena dapay si Sara ay asawana et adi kabalin ay maliton. 20 Ngem maid sokat nan nangpatpatiyana ken Apo Dios dapay egay nindowadowa nan nemnemna isnan inkalin Apo Dios ken siya. Nodi inam-

amedna kayet nan pammatina ya dinay-dayawna si Apo Dios. 21 Egay polos nin-dowadowa nan nemnemna ay kabaelan Apo Dios ay mangtongpal isnan inkalina. 22 Et siya di nan gapo ay gawis nan pangi-ilaan Apo Dios ken siya. 23 Ngem nan naiso-lat ay mangwani en nan pammatina nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya et baken pala ken Abraham et kedeng is naisolatana. 24 Nodi nalak-am tako. Tay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako abes ay mamati ken siya ay nangtago ken Jesus ay Apo tako. 25 Naited si Jesus ay natey gapo isnan basbasol tako dat tagowen Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangiilaana ken datako.

5

Inpailan Apo Dios Nan Pilmi Ay Layadna Ken Datako Isnan Inikkan Kristo Ay Pala Ken Datako

1 Isonga gapo isnan pammati tako et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako. Ya gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako et nakaan nan liget Apo Dios ken datako gapo isnan basbasol tako. 2 Gapo ken Kristo et ginanab tako nan pilmi ay gawis ay badang Apo Dios ay naay tay mamati tako. Isonga men-galalasing tako isnan mangnamnamaan tako isnan awnit tako maitapiyan ken siya isnan kangatona. 3 Et baken kedeng nan gawis ay awnit om-mat is gomasingan tako nodi men-gasing tako abes isnan ligat tay getken tako ay nan ligat et badangana datako tapno getken tako ay men-itpe. 4 Et no getken tako ay mangitpe isnan ligat et mapaneknekan ay matalek tako ay ipogaw. Dat nan banagna et getken tako ay awnit matongpal nan namnamaen tako. 5 Et adi tako mabainan gapo isnan namnamaen tako tay getken tako ay tet-ewa ay matongpal gapo isnan Ispirito Santo ay inted Apo Dios ken datako tay siya nan mangipaliklikna isnan pilmi ay layad Apo Dios ken datako.

6 Mamagtek nan pilmi ay layadna isnan inikkan Kristo tay isnan timpo ay pinilin Apo Dios et natey siya ay pala ken datako ay managbasol ay maid polos pigsana ay mang-ikkan isnan osto. 7 Naligat isnan kompolmi ay ipogaw ay matey ay pala isnan olay gawigawis ay ipogaw. Ngem waay wada samet nan makaikkan. 8 Ngem inpailan Apo Dios nan pilmi ay layadna tay natey si Kristo ay pala ken datako datako-pay ngawingawi ay ipogaw ay bomasbas-basol ken siya. 9 Isonga am-amed nan mangisalakanan Kristo ken datako isnan liget Apo Dios isnan mangbanagana isnan kaipoipogaw tay gawis et nan pangiilaan Apo Dios ken datako gapo isnan nateyan Kristo. 10 Owen, inpagayyem Apo Dios datako ken siya gapo isnan nateyan nan Anakna dapay pilmi nan nang-ap-aposan tako ken siya. Isonga id wani isnan ep-das tako nanggayyeman ken siya et am-amed nan mangisalakanana ken datako gapo isnan matatagowan nan Anakna. 11 Ngem baken kedeng dadi is gawis tay id wani et pilmi nan gasing tako gapo is-nan mangtekan tako ken Apo Dios gapo ken Apo Jesu Kristo ay nangipagayyem ken datako ken siya.

Nan Ginanab Tako Ken Adam Ya Nan Mang-awatan Tako Ken Kristo

12 Gapo isnan basol Adam id sang-adom et siya nan ninlogiyan nan bomasbasolan di ipogaw. Et nan nateyana abes et gapo isnan binmasbasolana. Isonga am-in tako ay ipogaw et matey tako tay bomasbasol tako am-in. 13 Binmasbasol nan ipogaw esapay ited Apo Dios nan lintegna ken Moses. Isonga getken tako ay wada nan bilina ken daida tay no maid bilin et adi makwani en basol nan ngawi ay inik-ikkanda. 14 Getken tako ay wada nan ba-solda tay ninlogi ken Adam enggana ken Moses et natey nan kaipoipogaw gapo is-nan basbasolda ay olay baken paliso nan basolda isnan basol Adam ay egay nangid-nge isnan kinwanin Apo Dios ken siya.

Si Adam et wada nan naila ken siya ay maiyiso isnan inmali ay si Kristo. 15 Ngem baken nan inikkanda is men-isowanda tay nan om-ommat gapo isnan ited Apo Dios ay maid bayadna et baken paliso isnan om-ommat gapo isnan basol Adam. Tay gapo isnan basol nan esa et matey nan am-in ay ipogaw ngem gapo isnan gawis ay badang nan esa ay si Jesu Kristo et

wada nan somya ay maisalakan nan am-
in. Isonga napigpigsa nan badang Apo
Dios ay maid bayadna mo nan banag nan
basol Adam. 16 Et teken abes nan banag
nan inikkanda tay nan banag nan es-esa
ay basol Adam et nabanag nan ipogaw ay
madosada ay eng-enggana. Ngem nan ba-
nag nan inikkan Kristo et olay adoado nan
basbasol nan ipogaw et mabalin ay ma-
pakawanda tapno gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken daida ay olay maid ibayadda.
17 Owen, gapo isnan basol nan esa et
abaken nan tetey nan am-in. Ngem gapo
isnan esay ipogaw abes ay si Jesu Kristo
et napigpigsa nan banag nan inikkana.
Kanak en napigpigsa tay am-in ay mang-
dawat isnan dadama ay badang Apo Dios
ya isnan gawis ay pangiilaana ken daida
ay sagotna et matatatatago ya maitatatat-
apida ken Jesus isnan mentolayana.

18 Isonga nan men-isowan da Adam ken
Kristo et olay es-esa adoado nan naagam-
bit isnan inikkanda. Tay nabanag ay ma-
dosa ay enggana nan am-in gapo isnan esa
ay inikkan Adam. Et gapo isnan esay os-
toosto ay inikkan Kristo et mabalin ay ma-
palobosan nan am-in ay adi madosa isonga
matagotagoda ay enggana. 19 Gapo isnan
egay nangpatiyan nan esa isnan kinwanin
Apo Dios et ninbalinda is managbasol am-
in. Kaneg todi abes nan ninbalinan ay
gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan am-
in ay mamati tay nan nangpatiyan nan esa
abes nan gapona. 20 Inted Apo Dios nan
lintegna tapno maimatonan nan maam-
amedan nan basol. Ngem isnan naam-
amedan nan basbasol et inmam-amed
kayet nan badang Apo Dios. 21 Isonga id
kasin inabak nan basol nan ipogaw et tetey
nan banagna. Ngem id wani kaneg na
nan nangabakan nan gawis ay badang Apo
Dios isnan basol. Tay gapo isnan inikkan
Apo Jesu Kristo et gawis nan pangiilaan
Apo Dios isnan ipogaw. Et nan banagna et
matagotago tako ay enggana ken siya.

6

Nan Gapo Ay Mabalin Ay Abaken Tako Nan Ngawi

1 Gapo tay napigpigsa nan badang Apo
Dios mo nan basol ay ik-ikkan tako ay
mabalin ngen ay kanan tako en itoltoloy
tako ay bomasbasol tapno omam-amed
pay nan badang Apo Dios? 2 Adi polos
mabalin. Tay naabak nan kabaelan nan
basol ken datako. Isonga adi kabalin ay
bomasbasol tako kayet. 3 Tay getken tako
ay isnan ninpabonyagan tako ay mangi-
paila isnan maitatapiyan tako ken Jesu
Kristo et kaneg tako naitapi ken siya is-
nan nateyana. 4 Naitapi tako ken siya is-
nan nateyana ya isnan naikaobana tapno
matago tako kasin isnan balo ay biyag ay
kaneg nan natagowan Kristo kasin gapo
isnan pilmi ay kabaelan Apo Dios ay Ama
tako. 5 Tay no tet-ewa ay naitapi tako
ken siya isnan nateyana et tet-ewa abes ay
maitapi tako ken siya ay matatago kasin
isnan biyag ay naitken isnan biyag tako id
wani.

6 Getken tako ay naitapi nan inmona
ay biyag tako ken siya isnan nateyana
isnan kros tapno mamaid nan kabae-
lan nan basol ken datako tapno adi tako
kasin mabab-aa isnan ngawi ay maik-
ikkan. 7 Tay no matey nan ipogaw et ma-
palobosan siya isnan kabaelan nan basol.
8 Owen, gapo tay naitapi tako ken Kristo
ay natey, patiyen tako gedan ay maitapi
tako abes ken siya isnan biyagna. 9 Tay
getken tako ay natago kasin siya ay adi
katkatkatey. Namaid nan kabaelan nan
tetey ken siya. 10 Issan nateyana et nap-
atengga nan nang-awitana isnan basol di
ipogaw isonga matatago siya ay mensil-
silbi ken Apo Dios. 11 Kaneg tona koma nan
ik-ikkanyo. Nemnemenyo ay napatengga
nan kabaelan nan basol ken dakayo tapno
mensilbi kayo ken Apo Dios tay maitatapi
kayo ken Jesu Kristo. 12 Adi kayo koma
menpaab-abak kasin isnan basol tapno
baken nan ngawi ay kaykayatyo is tong-
tongpalenyo. 13 Owen, adi tako ipalobos
nan olay esay paltin di awak ay mang-
ikkan isnan ngawi. Nodi ited tako ken
Apo Dios nan awak tako ay mang-ik-ikkan
isnan gawis ay kayatna tay siya nan maiba-
gay ay ikkan nan ipogaw ay naisalakan
isnan tetey ay nangganab isnan balo ay

biyag. 14 Isonga adi tako kasin menpabab-
aa isnan ngawi tay baken nan linteg Moses
ay maid kabaelana ay mangbadang ken
datako is manggegeen ken datako. Nodi
nan gawigawis ay badang Apo Dios nan
wawawawada ken datako.
15 Isonga ay itoltoloy tako ay bomasbasol
gapo isnan napalobosan tako isnan linteg
Moses gapo isnan kawawawawadan nan
anos ya layad Apo Dios ken datako? Adi ka-
balin. 16 Ay adiyo getken ay madogdogdog
kayo isnan nang-itedanyo isnan awakyo?
No ipalobosyo nan awakyo ay mang-ik-
ikkan isnan ngawi et nan ngawi nan kabaa
ken dakayo. Et tetey nan banagna. Ngem
no ipalobosyo nan awakyo ay mangtong-
tongpal ken Apo Dios et nan banagna et
gawis nan pangiilaana ken dakayo.
17 Ngem daydayawek si Apo Dios tay olay
no nabab-aa kayo id kasin isnan ngawi ay
maikkan ngem id wani et adi tay inpas-
nekyo isnan nemnemyo ay mangtongpal
isnan tet-ewa ay mait-itdo ay naipadnge
ken dakayo. 18 Et id wani, nan gawis ya
osto ay maikkan nan kabaa ken dakayo tay
napalobosan kayo isnan nangbab-aaan
nan ngawi ken dakayo. 19 Inikwanik isnan
nalaka ay maawatanyo tay egay pay laeng
maeteng nan pammatiyo. Tay id kasin,
ninpabab-aa kayo isnan basol isonga nan
ngawi nan inik-ikkanyo. Ngem id wani
sokatanyo koma ta nan gawis ya ostoosto
nan menpabaaanyo.
20 Isdin kabaan nan ngawi ken dakayo
et maid polos nabab-aaanyo is gawis.
21 Ngem sino ngen nan ginanabyo isnan
naikkan ay mabab-ainanyo id wani dapay
nan banag nan keg todi ay maikkan et
tetey? 22 Ngem id wani ay napalobosan
kayo, baken et nan ngawi ay maikkan is
apoyo nodi si Apo Dios. Ginanabyo dadlo
nan biyag ay mensilbi ken siya. Et nan
matagotagowanyo ay enggana ken siya
nan banagna. 23 Tay nan bayad nan basol
et tetey ngem nan sagot Apo Dios isnan
kaipoipogaw et biyag ay maid patenggana
gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu
Kristo ay Apo tako.

7

Nawayaan Tako Isnan Dati Ay Naisolat Ay Linteg

1 Bebsatko, getkenyo nan maipanggep
isnan linteg Apo Dios isonga maawatanyo
ay kedkedeng isnan matatagowan nan
ipogaw nan kawadan nan lebbeng nan lin-
teg ken siya. 2 Kaspangaligan nan babai
ay inmasawa. Kankanan nan linteg en adi
kabalin ay omasawa isnan teken ay lalaki
no daan pay laeng nan asawana. Ngem
no matey siya dat mabalin ay omasawa
kasin. 3 Isonga no makitee siya isnan teken
ay lalaki dapay wada pay laeng nan in-
mona et kanan tako en makikamkamolala
siya. Ngem no matey nan asawana et
maipalobos siya ay mangsolot isnan deey
ay bilin. Isonga baken basol no omasawa
kasin. 4 Kanegna abes ken dakayo, beb-
satko. Kaneg kayo nakitetey ken Kristo
isnan nateyana isonga maid et lebbeng
nan linteg Moses ken dakayo. Et id wani
teken nan menlebbeng ken dakayo et siya
si Kristo ay natago kasin tapno mensil-
silbi tako ken Apo Dios. 5 Tay isdin nang-
tongtongpalan tako isnan ngawi satako-
pay mamati et inam-amed tako ikkan nan
ngawi isnan nangtekan tako isnan linteg
tay laylayden nan sigod ay ogali tako ay
mangipapapati isnan kaykayatna. Ngem
nan banagna et tetey. 6 Ngem id wani
napalobosan tako isnan naay ay linteg
tay kaneg tako natey abes isnan nateyan
Kristo. Isonga adi tako kasin mabab-aa
isnan dati ay naisolat ay linteg nodi sol-
soloten tako nan balbalo et siya nan men-
silbiyan tako ken Apo Dios gapo isnan
badang nan Ispirito Santo ken datako.

Nan Osto Ay Kapaayan Nan Naisolat Ay Linteg

7 Ay kanan tako ngen en ngawi nan
linteg gapo isnan nang-am-amedan tako
isnan ngawi isnan nangtekan tako isnan
linteg? Baken. Tay no maid linteg et
adiyak mailasin nan kangawin nan oga-
lik. Kaspangaligan no adi kanan nan lin-
teg en adi kayo men-ap-apal et baken am-
amed nan mangkaytak ay ikkan. 8 Ngem
gapo tay managbasolak et am-amedak
manag-apal isnan nangtekak isnan linteg

ay mangmangwani en adi kayo men-ap-apal. Ngem no maid linteg ay mang-adi isnan ngawi ay maikkan et adi maila nan basol. 9 Sak-en id kasin et maid danagko isnan binmasbasolak tay egayak pay laeng maawatan nan kayat nan linteg ay kanan. Ngem isnan nangtekak ay osto isnan kayatna ay kanan ay inayan, inmam-amedak obpay binmasol. 10 Isonga tetey nan inted nan linteg ken sak-en dapay nan ostoosto ay kaosalana et ipagtekna nan maikkan tapno matagotago nan ipogaw ay enggana. 11 Ngem nangsogsog nan basol isnan nangtekak isnan linteg ay mangipa-pati ay mang-ikkan isnan adyan nan lin-teg. Isonga tet-ewa ay binmasbasolak et siya nan kega nangpatey ken sak-en tay gapo isnan basol et madosa nan ipogaw ay eng-enggana. 12 Isonga baken nan linteg is ngawi nodi nan ipogaw tay nan linteg Apo Dios et maid polos ngawi ya nan bilbilina et gawisda ya ostoostoda.

13 Ay kananyo en into nan ikkana ay gawis nan linteg dapay tetey nan itedna isnan ipogaw? Ngem baken kaneg todi. Nodi nan gapo ay awnit madosa nan ipogaw ay enggana et gapo isnan basba-solda. Nan gapo ay kaneg todi et tapno maila nan kangawingawin nan basol tay ipaadina datako ay mangtongpal isnan linteg dapay gawis. Et gapo isnan adi tako mangtongpalan isnan linteg et ma-dosa tako ay enggana. Isonga gapo isnan ostoosto ay bilbilin Apo Dios et am-amed nan kail-ilaan nan kangawin nan basol.

Nan Manggobgobat Isnan Ipogaw

14 Getken tako ay nagapo isnan Ispirito Santo nan linteg isonga gawis. Ngem sak-en apedak ipogaw ay nalaka ay bomasol. Mabab-aaak isnan ngawi. 15 Isonga kega adiyak maawatan nan ik-ikkak tay adiyak ikkan nan gawis dapay siya nan kayatko ay ikkan. Nodi nan ngawi ay kaseselatko nan ik-ikkak. 16 Isonga nan mamaslatak isnan ngawi ay ik-ikkak et siya nan mangipaila ay oowenak nan linteg ay siya nan gawis ay masolot. 17 Kega bakenak is mang-ik-ikkan isnan ngawi nodi nan mangkaytak ay bomasol nan mangipapapati ken sak-en.

18 Getkek ay maid polos gawis is ma-balin ay ikkan nan naiyogali isnan kaipoi-pogaw tay managbasol tako am-in. Tay olay no kayatko ay ikkan nan gawis ngem adiyak kayet makaikkan. 19 Isonga adiyak makaikkan isnan gawis ay kayatko ay ikkan nodi nan ngawi ay adiyak layden nan apedko ik-ikkan. 20 Isonga nan tet-ewa et bakenak is mangipapati ay mang-ikkan isnan basol nodi nan ngawi ay naiyogali ken sak-en nan mangipapapati ay ikkak dakpay adi layden ay mang-ikkan.

21 Isonga da tona nan likliknaek ay mangbab-aa ken sak-en. Olay laydek ay mang-ikkan isnan gawis et maid polos pigsak ay mang-ikkan isonga nan ngawi nan ik-ikkak kayet. 22 Nan nemnemko et men-gasing isnan am-in ay linteg Apo Dios. 23 Ngem kaneg teken nan mangbab-aa isnan awakko. Et teken nan kayatna isnan kayat nan nemnem ay mangoowen isnan linteg Apo Dios. Isonga kanegna gobgobaten enggana ay maabak nan gawis tapno bomasolak. 24 Ay apo, sak-en nan ipogaw ay maid polos gasingna. Sino nan mangisalakan ken sak-en isnan kan-gawik tapno adiyak itoloy ay omey isnan dosa ay maid patenggana? 25 Tay olay no kayat nan nemnemko ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios ngem no kedkeden-gak et adi kabalin. Nodi napigpigsa kayet nan mangkaytan nan awakko ay mang-tongpal isnan ngawi. Ngem pilmi nan panangdayawko ken Apo Dios tay wada nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay makabael ay mangipalobos ken sak-en tapno adiyak mabab-aa isnan ngawi.

8

Nan Biyag Ay Maid Patenggana Nan Ited Nan Ispirito Santo

1 Isonga am-in ay ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo et adida madosa ay eng-gana. 2 Tay wada nan balo ay linteg ay nagapo isnan Ispirito Santo ay nangipalo-bos ken datako isnan bomasbasolan tako tapno adi tako madosa ay enggana. Tay gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et inyalin nan Ispirito Santo nan balo ay biyag ken datako. 3 Inikkan Apo

Dios nan adi kabalin ay ikkan nan linteg Moses gapo isnan kamaid pigsan nan kaipoipogaw ay mang-adi isnan ngawi. Inpaalina nan Anakna isnan naay ay batawa ay ninbalin is ipogaw ay kaneg tako tapno siya nan madosa ay pala isnan basbasol di ipogaw. Gapo isnan inikkan Kristo et kinaan Apo Dios nan kabaelan nan basol ay mang-aw-awis ken datako. 4 Inikkana di tapno mabalin ay tongtongpalen tako nan lintegna tay siya nan ostoosto ay maonod. Tongpalen tako tay nan Ispirito Santo nan patpatiyen tako ay baken nan ngawi ay kaykayat nan awak tako. 5 Nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kaykayatda et nan kayatda nan mangtimtimbeng isnan nemnemda. Ngem nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kayat nan Ispirito Santo et siya nan mangtimtimbeng ken daida.

6 Nan banag nan matimtimbengan tako isnan kaykayat tako et tetey. Ngem nan matimtimbengan tako isnan kaykayat nan Ispirito Santo et tomalna nan nemnem tako datakopay ganaben nan biyag ay maid patenggana. 7 Tay nan ipogaw ay mangnemnemnem isnan kaykayatna et ap-aposena si Apo Dios. Adina tongpalen nan linteg Apo Dios tay nan tet-ewa et adi kabalin ay ikkana. 8 Isonga adi kabalin ay men-gasing si Apo Dios ken siya.

9 Ngem baken kaneg todi ken dakayo. Tay no mentetee ken dakayo nan Ispirito Santo et tongtongpalenyo nan ipagtekna ken dakayo ay baken nan sigod ay ogaliyo ay mangkaykayat isnan basol is tongtongpalenyo. Ngem nan ipogaw ay adi mentetean nan Ispirito Santo et baken ipogaw Kristo. 10 Ngem no mentetee ken dakayo si Kristo et wada nan balo ay biyagyo. Olay awnit matey nan awakyo gapo isnan basolyo ngem nan ababiikyo et matagotago ay enggana ken Apo Dios gapo tay gawis nan pangiilaana ken dakayo isnan maitatapiyanyo ken Kristo. 11 Et no wada ken dakayo nan Ispiriton Apo Dios ay nangtago ken Kristo et awnitna tagowen abes nan awakyo isnan mateyanyo gapo isnan mentetean nan Ispiritona ken dakayo.

12 Isonga, bebsatko, wada nan masapol ay tongpalen tako ngem baken nan sigod ay kaykayat tako is masapol ay matongpal. 13 Tay no siya dadi nan tongtongpalen tako et madosa tako ay eng-enggana. Ngem no menpabadang tako isnan Ispiriton Apo Dios tapno baken nan ngawi ay kaykayat tako is ik-ikkan tako et matagotago tako ken Apo Dios ay eng-enggana. 14 Nan ipogaw ay mangidnge isnan kankanan nan Ispirito Santo et daida nan an-ak Apo Dios. 15 Tay nan naited ken datako et baken nan nemnem ay iyeeeegyat di baa ay kaneg nan ipogaw ay mapopokok isnan linteg. Nodi nan Ispirito Santo nan naited ken datako et siya nan gapo ay kaanak Apo Dios ken datako. Et siya nan gapo gedan ay men-gasing tako ay mangwani en Ama si Apo Dios. 16 Ipagpagtek nan Ispiriton Apo Dios isnan nemnem tako ay tet-ewa ay an-ak Apo Dios datako. 17 Et gapo tay an-ak Apo Dios datako et tawidana datako datakopay makitawid abes isnan am-in ay itedna ken Jesus. Tay no makiligat tako ken Kristo isnan kaneg nan inommat ken siya id kasin et maitaptapi tako abes ken siya isnan kangatona.

Nan Awnit Gomawisan Nan Am-in Nan Sesesed-en Tako

18 No nemnemek nan ligat ay likliknaen tako et kega mamaid no nemnemek gedan nan dadama ay gawis ay awnit ipailan Apo Dios ken datako. 19 Olay nan am-in ay binoliw Apo Dios et kakakakayatda ay siya dat omdan nan timpo ay ipailan Apo Dios nan kaan-akna ken datako. 20 Tay nan am-in ay binoliwna et nasokat nan kasasaadda ay adi makaikkan isnan osto ay kapaayanda gapo isnan binmasolan Adam. Ngem baken di is kayatda ay ommat ken daida nodi nan nangboliw ken daida nan nang-ikkan isdi. 21 Ngem olay no siya di nan inommat ken daida et namnamaenda kayet ay awnit kasinda gomawis ay adi madondonot ay maitapi isnan an-ak Apo Dios ay adi kasin matmatey. 22 Ninlogi isnan damdamo ay enggana id wani et palalo nan adawag nan am-in ay naboliw ay kaneg nan menpasikalan nan omanak. 23 Ngem bakenda kedeng is men-ad-adawag nodi olay datako met

laeng ay naitedan nan Ispirito Santo ay damdadamdamo ay naited ken datako ay mamati. Tay pilmi nan layad tako ay siya dat omdan nan timpo ay maila ay ostoosto nan kaanak Apo Dios ken datako ya nan mang-alaan tako isnan balo ay awak ay adi katkatey. 24 Tay isnan namatiyan tako et naitapi nan namnamaen tako ay awnit matago kasin nan awak tako. Ngem no ilaen tako nan namnamaen tako et kaneg baken namnama tay epdas inommat. 25 Ngem no adi tako pay laeng ilaen nan namnamaen tako ay awnit ommat et an-anosan tako ay mangseseseeed.

26 Baken kedeng nan namnamaen tako is mangbadbadang ken datako isnan kinakapsot tako nodi olay nan Ispirito Santo. Tay olay isnan menlowalowan tako et adi tako getken nan ostoosto ay ilowalo tako ngem nan Ispiriton Apo Dios et ilolol-owalowana datako ay mangiyas-asog ken datako isnan kali ay maid makaikwani. 27 Ngem si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay wada isnan nemnem tako et getkena abes nan nemnem nan Ispiritona tay ilol-owalowana nan ipogaw Apo Dios ay maipaliso isnan kayat Apo Dios ay ommat isnan ipogawna.

Maid Olay Esang Is Masapol Ay Madanagan Tako Gapo Isnan Layad Apo Dios Ken Datako

28 Datako ay manglaylayad ken Apo Dios ay inayagana gapo isnan gandatna et getken tako ay am-in nan om-ommat ken datako et menbalinena ay masilbi ken datako. 29 Et nan am-in ay epdas gintek Apo Dios ay mamati et daida abes nan epdasna pinili ay awnit maiyiso isnan Anakna tapno siya nan men-inoy-an amin nan kanegna kabebsabebsat. 30 Isonga inayagan Apo Dios am-in ay epdasna gintek ay awnit mamati. Et daida nan ninbalinena ay gawis ken siya. Et am-in ay gawis isnan pangiilaana et awnitna itapi daida isnan kinangaton nan Anakna.

31 Sino ngen nan kayat da todi am-in ay ipagtek? Nan ipagpagtekda ken datako et maid polos mabalin is mangipasakit ken datako tay pilmi nan layad Apo Dios ken datako. 32 Olay nan esesang ay Anakna et inpalobosna siya ay matey ay pala ken datako am-in. No siya di nan inikkana ay adina ited ken datako nan am-in ay masapol tako? 33 Isonga sino ngen nan makaidalom ken datako ay pinilin Apo Dios? Ay si Apo Dios? Baken, tay pinakawana datako tapno gawis nan pangiilaana ken datako. 34 Et sino ngen nan makabanag ken datako ay mangwani en masapol ay madosa tako ay enggana? Ay si Kristo? Baken. Siya nan natey ay pala ken datako et kasin natago. Isonga wada siya id wani ay mangitaktakdeg ay mangbadbadang ken datako isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di menlebbeng.

35 Isonga ay waday mabalin is mangisiyan ken datako isnan layad Kristo ken datako? Maid. Olay kompolmi ay kalasin di ligat et maid kabaelanda. Nan danag tako wenno nan mangpaligatan nan ipogaw ken datako wenno nan kaeegyat ay ommat et adi mabalin ay isiyanda datako isnan layadna. Adi kabalin abes nan kakodo tako wenno nan kaow-owatan tako ya olay nan mateyan tako. 36 Nan mangliklikнaan nan mamati isnan ligat et siya nan kaneg nan inpasolat Apo Dios en,

“Gapo ken sik-a Apo, et eeepdenmi ay mapatey. Inbilangda dakami ay kaneg kakalnilo is maisagana ay mapalti.”

37 Ngem olay wada am-in ay ligat et maid kabaelanda ay mang-abak ken datako tay wada si Kristo ay manglaylayad ken datako. 38 Tay getkek ay maid polos makaisiyan ken datako isnan layadna. Nan am-in ay om-ommat isnan biyag tako ya olay nan tetey et maid polos kabaelanda. Olay anghel wenno nan tapin di adi kaila ay menlelebbeng wenno kompolmi ay wada nan kabaelanda et adida makaisiyan ken datako ken Apo Dios. Ya olay nan om-ommat id wani wenno nan awnit ommat 39 wenno nan am-in ay panakabalin ay wada id daya wenno nan panakabalin ay wada isnan batawa et adida makaikkan. Isnan am-in ay naboliw et maid polos makaisiyan isnan layad Apo Dios ken datako ay intedna gapo ken Jesu Kristo ay Apo tako.

9

Lebbeng Apo Dios Ay Mang-ikkan Isnan Kompolmi Ay Kayatna Ay Ikkan

1-3 Nan ibagak ay naay et tet-etet-ewa
tay adiyak menkamkampot gapo tay esaak
ay mamati ken Kristo. Et nan nemnemko
ay tatakdowen nan Ispirito Santo et pan-
paneknekana ay bakenko kampot. Nan
kayatko ay ibaga et pilmi nan seg-angko
ay maid makaipagasing gapo isnan beb-
satko ay kakadalaak ay Judio. Gapo is-
nan layadko ken daida no mabalin koma
olay sak-en nan adi maisalakan ya sak-en
nan madosa ay pala ken daida. 4 Pilmi
nan kinapategda tay daida nan pinilin Apo
Dios et ninbalinena daida is an-akna. Et
inpap-ailana nan kinadiosna ken daida.
Wada abes nan nakitolagana ken daida ya
intedna nan lintegna. Inpagtekna gedan
nan osto ay ik-ikkanda ay mangdayaw ken
siya ya adoado nan gawis ay inkalina ken
daida. 5 Nan alal-apoda et napategda ay
ipogaw id kasikasin. Et si Kristo ay kanga-
towan ay Dios et Judio siya isnan ninbali-
nana is ipogaw. Madaydayaw siya koma
ay eng-enggana.

6 Ngem olay no ad-adyan nan adoado ay
Judio ay mangpati ken Jesus et adi kabalin
ay kanan tako en maid paay nan inkalin
Apo Dios ken daida. Nodi tongpalen Apo
Dios tet-ewa nan inkalina isnan ipogawna
am-in ay baken kedeng nan Judio. Tay
baken am-in ay nagapo isdin si Israel et
ipogaw Apo Dios. 7 Baken gedan am-in ay
kaalapo ken Abraham is tet-ewa ay aap-
ona is mangtawid isnan inkalin Apo Dios
ken siya. Kaneg nan kinwanin Apo Dios
ken Abraham en, "Kedeng nan magapo
isnan anakmo ay si Isaac is tet-ewa ay aap-
om ay inkalik ken sik-a." Et am-in nan
mamati et daida nan kaneg nan nagapo
ken Isaac. 8 Isonga getken tako ay baken
nan nagapo isnan anak Abraham ay egay
inkalin Apo Dios is ibilangna ay an-akna.
Nodi kedkedeng nan nagapo isnan anak
Abraham ay inkalin Apo Dios. 9 Tay esa-
pay maiyanak si Isaac et inkalin Apo Dios
ken Abraham en, "Is tew-en et ipailak nan
kabaelak ken Sara ay asawam tay awnit
omanak is lalaki."

10-12 Et baken kedeng di is mangipaila
ay ikkan Apo Dios nan kayatna ay ikkan
tay isdin nalitonan Rebecca ay asawan
nan alapo tako ay din si Isaac et wada
nan inbagan Apo Dios ken siya. Esapay
maiyanak nan doway an-akna ay lalalaki
et kinwanin Apo Dios ken siya en awnit
napatpateg nan innodi mo nan inoy-ana.
Kinwanina di sapay wada nan ikkanda
ay gawis wenno ngawi tapno magtek ay
ikkan Apo Dios nan ik-ikkana gapo isnan
epdasna mangnemneman isnan kayatna
ay ommat. Isonga egay nagapo isnan inik-
ikkan san sin-agi nodi nan epdas ninem-
nem Apo Dios ay awnit ommat nan na-
gapowana. 13 Kaneg nan naisolat ay nang-
waniyan Apo Dios en, "Laylaydek si Jacob
ngem si Esau et adi."

14 Gapo tay kaneg todi nan inikkan Apo
Dios isnan nangwaniyana isdi, ay kanan
tako en baken osto nan ik-ikkana? Adi
kabalin tay kalebbengana ay mang-ikkan
isnan gawis ken siya. 15 Kaneg nan in-
bagana isdin si Moses ay mangwani en,
"Seg-angak nan kayatko ay maseg-angan."
16 Isonga baken nan ik-ikkan ya manglay-
dan nan ipogaw is gapo ay matongpal
nan kayatda nodi gapo isnan seg-angna
ken daida. 17 Kaneg nan naisolat ay kin-
wanin Apo Dios ken Faro ay ali id Egipto
id kasikasin. Kinwanina en, "Ninbalinek
sik-a ay apo tapno matongpal nan kayatko
ay mangipaila isnan kabaelak isnan ikkam
tapno maipagtek isnan kaipoipogaw isnan
batawa." Siya dana nan kinwanin Apo
Dios. 18 Isonga getken tako ay seg-angan
Apo Dios nan kayatna ay seg-angan ya pak-
entegena nan olon nan kayatna ay paken-
tegen.

19 Gapo isnan kinkinwanik waay wada
nan mangwani en, "No keg todi intoy
ikkan Apo Dios ay mangipabasol isnan
ipogaw? Tay no waday kayat Apo Dios
et maid ipogaw is makaadi isnan kay-
atna." 20 Ngem kanak en ayke mabalin
ay songbatan nan aped ipogaw si Apo
Dios? Ay mabalin ay kanan nan banga
isnan nangsapo ken siya en aytay dan
kaneg tona nan nangsapowam ken sak-en?
21 Ay adi mabalin ay ikkan nan mensapo
is banga nan kayatna ay ikkan isnan ko-

layeng ay sapowena is banga? No laydena
et somapo is pala napateg nan kaosalana
danapay sapowen nan tapina is kompolmi
nan kaosalana.
22 Kaneg todi abes nan inikkan Apo Dios
tay lebbengna ay mang-ikkan isnan kay-
atna. No kayatna ay mangipaila isnan
ligetna ya kabaelana isnan mangdosaana
isnan ipogaw ay maibagay ay madosa ay
enggana gapo isnan bomasbasolanda et
lebbengna. Ngem inan-anosana daida.
23 Inan-anosana tay lebbengna gedan ay
mangipaila isnan pilmi ay kagawisna is-
nan ipogaw ay segseg-angana ay epdasna
insagana tapno makiteeda ken siya ay eng-
enggana. 24 Et datako ay mamati nan
ipogaw ay deeyda. Ngem baken kedeng
nan Judio is inayagana nodi nalak-am nan
baken Judio abes. 25 Kaneg tona nan inpa-
solat Apo Dios ken Hosea ay mamadtona id
kasin. Kinwanina en,

"Nan bakenko ipogaw et awnitko kanan en
ipogawko daida. Et nan ipogaw ay
maid layadko ken daida et awnitak
kanan en daida nan laylaydek.
26 Nan ipogaw ay egay nangtek ken
sak-en ay makwani en bakenko
ipogaw et awnit daida nan makwani
en an-ak nan tet-ewa ay Dios."

27 Et wada abes nan inpabagan Apo Dios
ken Isaias id kasikasin ay maipanggep is-
nan Judio ay ipogaw ay nagapo isdin si
Israel. Kinwanina en,

"Olay no kaneg nan lagan isnan baybay
nan kaad-adon nan nagapo isdin si
Israel et atiatik ken daida nan awnit
maisalakan. 28 Tay awnit tongpalen
Apo Dios nan inbagana ay dosaena
nan ipogaw isnan batawa et adina
pabayagen nan mang-ikkanana."

29 Kaneg abes nan esay kinwanina en,

"No egay binay-an Apo Dios ay kanga-
towan nan atiatik ken dakami et na-
maid kami am-in ay kaneg nan in-
ommat isdin iSodoma ya iGomora."

30 Sino nan kayat ay kanan nan naayda
ay inbagak? Siya na nan banagna. Nan
ipogaw ay baken Judio ay baken nan gawis
ay pangiilaan Apo Dios ken daida is ninem-
nemnemda et daida nan nangdateng isdi
gapo isnan pammatida. 31 Ngem nan Ju-
dio ay nanggamgamgam isnan gawis ay
pangiilaan Apo Dios ken daida gapo isnan
nangsolsolotanda isnan gawis ay linteg et
egayda dinatngan. 32 Nan gapo ay egayda
dinatngan et tay ipagalopda en nan mang-
ik-ikkananda isnan gawis di mangdat-
nganda ay baken nan mamatiyanda ken
Kristo. 33 Isonga naseyatanda ken Kristo
ay makwani en bato ay nadismayaanda ay
naibaga isnan inpasolat Apo Dios. Kanana
en,

"Ilaenyo, ipa-eyko id Jerusalem ay mak-
wani en Sion nan bato ay madisdis-
mayaan di ipogaw ay kaol-olinanda.
Ngem nan kompolmi ay ipogaw ay
mamati ken siya et adida polos
mabainan."

10

Baken Osto Nan Nemnem Nan Judio Maipanggep Isnan Maisalakanan Di Ipogaw

1 Ngem bebsatko, nan nemnemko is-
nan iib-ak ay Judio et kakakakayatko ay
maisalakanda. Siya di nan kanayon ay
ilol-owalok ken Apo Dios. 2 Getkek ay
dadama nan mangnemnemnemanda ken
Apo Dios. Ngem adida getken ay osto nan
maipanggep ken siya. 3 Adida ikaskaso
nan inikkan Apo Dios tapno gawis nan
pangiilaana isnan ipogaw. Nodi daida
nan nangpadas ay somapo isnan wayada
et siya nan mangsolsolotanda isnan linteg
Moses. 4 Ngem baken osto di tay pinateng-
gan Kristo nan linteg Moses tapno nan
pammatin nan ipogaw nan gapo ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay
baken nan mangsolsolotanda isnan linteg.
5 No nan mangsolsolotan nan ipogaw
isnan linteg di nemnemenda is gawis
ay pangiilaan Apo Dios ken daida et
pinaneknekan Moses ay adi kabalin
di tay insolatna en, "Nan ipogaw ay
mangtongpal isnan am-iam-in ay linteg
et daida nan makaganab isnan biyag ay
maid patenggana." 6 Ngem naitken nan
inpagtek nan kalin Apo Dios maipanggep
isnan pammati tako ay siya nan gapo
ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
datako. Tay inpagtekna ay adi masapol ay

ikkan tako nan adi mabalin ay maikkan ay kaneg nan inbilin nan linteg. Tay adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday omey id daya is mang-ayag ken Kristo tay epdas inpaalin Apo Dios et. 7 Ya adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday lomayog is omey isnan kadan di natey ay mangtago ken Kristo tay epdas natago. 8 Nodi nan ipagtekna ken dakayo et wada ken dakayo nan damag ay nagapo ken Apo Dios tay wada isnan nemnemyo ya mabalin ay itoytoyayo. Nan damag ay naay et siya nan ibagbagami ay mangwani en nan pammatin nan ipogaw nan gapo ay maisalakanda. 9 Tay kankananmi en maisalakan kayo no tet-ewa ay patiyenyo ay tinagon Apo Dios si Jesus dayopay ipagtek nan patpatiyenyo ay siya nan kangatowan ay Apo. 10 Tay gapo isnan tet-ewa ay pammati tako et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako. Ya gapo isnan mangipagpagtekan tako isnan patpatiyen tako et maisalakan tako ay adi madosdosa ay enggana. 11 Kanan nan inpasolat Apo Dios en maid polos menbabawiyan nan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken Jesus. 12 Tay mabalin ay maitapi nan am-in. Tay maid nateknan nan Judio isnan baken Judio ken Apo Dios. Tay si Apo Dios nan Apon nan am-in et dadama nan badangna isnan am-in ay menpabadang ken siya. 13 Kaneg na nan naisolat isnan kalin Apo Dios tay kanana en nan am-in ay menpabadang ken Kristo ay menpaisalakan et isalakana.

Dinngen Nan Judio Nan Tet-ewa Ngem Egayda Pinati

14 Ngem ay mabalin ngen ay menpabadang nan ipogaw isnan adida patiyen? Adi kabalin. Et sino nan wayan nan ipogaw ay mamati ken Jesus no adida dengngen nan maipanggep ken siya? Maid. Et intoy ikkanda ay mangdenge no maid mangibaga? 15 Et into abes nan ikkanda ay mangibaga no maid nangbaa ken daida? Ngem naibaada. Tay naisolat isnan kalin Apo Dios en, “Kagagasing nan omaliyan nan mangibaga isnan gawigawis ay damag.” Siya dana nan naisolat. 16 Ngem baken am-in ay ipogaw et dawatenda nan gawis ay damag. Olay si Isaias ay esay mamadton Apo Dios id kasin et siya nan esa ay nangwani en, “Apo, atiatik nan mangpatpati isnan ibagbagami.” 17 Ngem nan kankanak et siya kayet nan tet-ewa ay masapol ay dengngen nan ipogaw nan maibaga sadapay mamati. Et nan maibaga et siya nan damag ay maipanggep ken Kristo.

18 Ngem sootek na. Ay egay dinngen nan Judio nan maipanggep ken Kristo? Dinngeda tay kanan nan inpasolat Apo Dios en nadnge isnan natkenatken ay ili. Naipagtek isnan am-in ay batawa. 19 Ngem kasinak sooten. Ay egayda getken ay maitapi nan baken Judio? Getkenda tay inbagan Moses nan kinwanin Apo Dios isnan Judio ay mangwani en,

> “Awnitak men-imonen dakayo gapo isnan ipogaw ay bakenko ipogaw. Paligtek dakayo gapo isnan ipogaw ay maid polos getkenda isnan maipanggep ken sak-en.”

20 Olay si Isaias et natoled pay ay mangibaga isnan kinwanin Apo Dios ay maipanggep isnan baken Judio. Kinwanina en,

> “Nangdateng nan egay nang-an-anap ken sak-en. Ninpailaak isnan ipogaw ay maid sinos-ootda is maipanggep ken sak-en.”

21 Ngem nan kinwanina ay maipanggep isnan nagapo isdin si Israel et kinwanina en,

> “Nabayabayag nan nang-ay-ayagak isnan ipogaw ay mangikekeeg ya adi managpati.”

11

Nan Planon Apo Dios Isnan Judio Ya Isnan Baken Judio

1 Mensootak kadya. Gapo tay inadyan nan Judio ay mamati et ay ipagalopyo en inadyan Apo Dios daida ay ipogawna? Egay. Tay sak-en nan esay ipogawna ay nagapo isdin si Israel. Si Abraham nan alapok id kasikasin. Et nan anak Israel ay si Benjamin nan osto ay nagapowak. 2 Tet-ewa nan kinwanik en egay inadyan Apo Dios nan ipogawna ay pinilina isdin

damdamo. Getkenyo nan kinwanin din si Elias ay esay mamadton Apo Dios isnan ninliliyana gapo isnan ngawi ay inik-ikkan nan kakadwana ay Judio. 3 Kinwanina ken Apo Dios en, “Apo, pinateyda nan tapin nan mamadtom. Dinadaelda nan am-in ay kapop-oowan nan ited nan ipogaw ken sik-a. Kedkedengak is nabay-an et olay sak-en et mang-an-anapda ta pomateyda.” 4 Ngem sino nan insongbat Apo Dios ken siya? Kinwanina en, “Wada pay nan ipogawko tay wada nan pito ay libo ay adi mangdayaw isnan sinang didios ay kangadan is Baal.” 5 Et paliso id wani ay timpo tay wada nan nagabis ay pinilin Apo Dios gapo tay kayatna ay ited nan gawis ay badangna ken daida. 6 Tet-ewa nan kanak ay pinilina daida gapo isnan layadna ay mang-ited isnan gawis ay baken nan ik-ikkanda is gapona. Tay no masapol ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw sadapay mapili et maid paay nan badang Apo Dios ken daida ay mang-ited isnan maisalakananda.

7 Isonga sino nan inommat? Egay dinat-ngan nan Judio nan inan-anapda. Kedke-deng nan atiatik ay napili is nangdateng. Nan adoado ay tapina ay Judio et kin-menteg nan oloda. 8 Kaneg nan inpasolat Apo Dios ay mangwani en,

“Inted Apo Dios ken daida nan nemnem
ay kaneg nan nemnem nan ipogaw
ay maseseyep. Enggana id wani
et olay mamamataanda et adida
makaila. Ya olay maiingaanda et
adida makadnge.”

9 Olay din si David et wada nan lowalona abes ay maipanggep ken daida. Kinwan-ina en,

“Sapay koma ta bitowan nan pilmi ay pap-
aayenda daida et siya nan mabae-
sanda. 10 Makowap nan nemnemda
koma tapno adida makaawat isnan
tet-ewa. Dadapay mapalpaligatan
ay pilmi.”

Siya dadi nan kinwanin David.

11 Sino nan nemnemnemenyo? Ay kananyo ngen en nan mang-ad-adyanan nan Judio ay mangpati ken Kristo et siya nan madadaelanda ay adida kasin maka-sobli? Baken, nodi nan ninbanagan nan basolda ay adi mamati ken Kristo et siya nan gapo ay nalak-am nan baken Judio ay maisalakan tapno isnan mang-ilaan nan Judio et apalanda ay maisalakan abes. 12 Isonga no dadama nan mabadangan nan baken Judio gapo isnan basol nan Judio ya nan adida mangganaban isnan kayat Apo Dios ay ited ken daida et am-amed gag-awis nan ommat isnan baken Judio isnan somagongan nan Judio ay mamati ay osto ken Apo Dios.

13 Siya dana nan kanak ken dakayo ay baken Judio. Gapo tay inbaan Apo Dios sak-en ay esay apostolisna ay omey men-it-itdo ken dakayo et patpatgek nan naay ay oblak. 14 Et ipapangatok ta modatya apalan nan iib-ak ay Judio nan mabadan-ganyo tapno maitapida koma ay mamati tapno maisalakanda abes. 15 Tay isnan mang-aadyanan Apo Dios ken daida et ninbalin nan baken Judio is gagayyem Apo Dios. Isonga getken tako ay am-am-amed gawis nan ommat isnan kasin mang-dawatan Apo Dios ken daida. Nan kagaw-isna et kega natey is kasin natago.

16 Siya na nan kaiyaligan nan kayatko ay kanan ay maipanggep isnan Judio ay daan ay ipogaw Apo Dios tay ipogawna nan alal-apoda. Kaneg na nan damdadamdamo ay begas di esek ay maited ken Apo Dios ay mangipagtek ay kowan Apo Dios nan am-iam-in. Nan esa pay no nemnemen tako nan kaiw. No kowan Apo Dios nan poopoona, kowana met laeng nan tinmobo ay nagapo isnan poopoona. 17 Nan Judio et daida nan kaneg nan pangan nan esay kaiw Apo Dios. Ngem nabodasan nan tapin di pangan nan kaiw daet maisoop nan teken ay panga ay nagapo isnan aped tinmobo ay kaiw. Et dakayo ay baken Judio nan kanak en aped tinmobo ay kaiw tay id wani et maitatapi kayo isnan gawis ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna ay Judio. 18 Isonga adiyo ipangato nan nemnemyo ay mangwani en dakayo nan gag-awis mo nan inmona ay panga. Tay masapol ay adiyo kalkalingkingan ay baken kayo is mangipatobo isnan lamotna nodi nan lam-otna nan mangipatobo.

19 Waay wada nan mangwani en, “Tet-

ewa sa, ngem nabodasan nan inmona
ay panga tapno nawayaak ay maitapi."
20 Ngem kanak en tet-ewa ay nabodasanda
ngem nan gapo na et gapo tay egayda
namati. Dapay nan gapo ay maitatapi
kayo et gapo isnan mamatiyanyo. Ngem
adiyo koma it-it-ek. Nodi masapol ay
makailanyo 21 tay no kinaan Apo Dios
nan Judio ay ipogaw ay pinilina isnan
damdamo et nalaklaka ay kaanena dakayo
ay bakena ipogaw isnan loglogina. 22 Siya
na nan mangipap-aila isnan kaneg Apo
Dios tay tet-ewa ay naanos siya ngem men-
dosa gedan. Dinosana nan egay nangpati
ken siya danapay ipap-aila nan anosna
ken dakayo ay mamati. Ngem masapol
ay itoltoloyyo ay mamati ken siya tapno
maitoloy abes nan anosna. Tay no adi, ma-
bodasan kayo gedan. 23 Dapay nan Judio
et no mamatida, isagong Apo Dios daida
isnan sigod ay kad-anda tay kabaelana ay
mang-ikkan. 24 Tay no mabalin ay itapin
Apo Dios nan aped tinmobo ay kaiw isnan
nais-ek ay kaiw et am-amed nan kalakana
ay mangisagong isnan sigod ay pangan
nan nais-ek ay kaiw isnan dati ay kad-anda
id kasin.
25 Bebsatko, wada nan ipagtekko ken
dakayo ay egay naipagtek id kasin. Kay-
atko ay ipagtek tapno adi kayo men-et-
etek gapo isnan naisalakananyo dapay
egay pay laeng nan Judio. Tay nan nang-
adyanan nan tapin di Judio ay mamati ken
Kristo et adi maitoloy ay enggana. Awnitda
mamati abes ngem sokod maanay nan
bilang nan baken Judio ay maisalakan.
26 Isonga awnit maisalakan nan nagapo
isdin si Israel ay kangadan is Jacob met
laeng. Naibaga isnan esay naisolat id kasin
ay mangwani en,

"Awnit omali nan mangisalakan isnan
kaipoipogaw ay magapo id Sion.
Nan ikkana et kaanena nan ngawi
isnan ap-on din si Jacob. 27 Et siya
nan matongpalan nan nakitolagak
ken daida ay awnitak kaanen nan
basbasolda."

Siya di nan kinwanin Apo Dios. 28 Gapo
isnan nang-adyanan nan Judio ay mamati
isnan gawis ay damag et kega boson Apo
Dios daida. Ngem gapo isdi et nawayaan
kayo ay baken Judio ay mabadangan.
Ngem no nemnemen tako nan nangpiliyan
Apo Dios ken daida et gagayyem Apo Dios
daida met laeng tay ipogawna nan alal-
apoda. 29 Tay si Apo Dios et adi mabalin
ay sokatana nan nemnemna no waday
piliyena ya ikalina ay ited.
30 Dakayo ay baken Judio, egayyo pinati
si Apo Dios id kasin. Ngem id wani
ay patpatiyenyo, sineg-angana dakayo ay
mangpakawan isnan basbasolyo. Nan
seg-angna ken dakayo et siya nan banag
nan nang-adyan nan Judio ay patiyen si
Kristo. 31 Kaneg na abes nan Judio id
wani. Adida patpatiyen si Apo Dios. Ngem
awnitna met laeng seg-angan daida ay
kaneg nan nangseg-angana ken dakayo.
32 Tay kayat Apo Dios ay maawatan nan
am-in ay ipogaw ay managbasolda tapno
maawatanda abes nan seg-angna isnan
am-in isnan mangisalakanana ken daida
ay olay adoado nan basbasolda.
33 Pilmi ay dadama nan gawigawis ay ik-
ikkan Apo Dios ken datako. Nan getkena
ya nan laingna ay mennemnem et maid
kais-isona. Maid ipogaw is makaawat
ay ostoosto isnan ninemnemna ya isnan
ikkana ay mangipatongpal isnan ninem-
nemna. 34 Kaneg nan naisolat isnan kalin
Apo Dios ay mangwani en,

"Ay waday mangtek isnan nemnem Apo
Dios? Maid. Isonga maid mak-
abagbaga ken siya. 35 Maid polos
masapol Apo Dios tapno mabalin ay
pabolodan nan ipogaw siya ta wada
es di otangna."

36 Tet-ewa nan kanan nan naisolat tay siya
nan nangboliw isnan am-in. Siya nan
mang-ay-ayowan isnan am-in ta waday
toloyda ya nan gapo ay naboliwda tapno
madayaw siya. Isonga daydayawen tako
siya ay eng-enggana. Sapay koma.

12

Nan Osto Ay Isobalit Tako Ken Apo Dios

1 Bebsatko, gapo isnan am-in ay gawis ay
inik-ikkan Apo Dios ay pala ken datako ya
gapo isnan seg-angna ken datako, kanak
en pangaasiyo ta itedyo ken Apo Dios nan
awakyo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna

tay siya nan gomasingana ken datako. Ikkan tako tay siya di nan osto ay maikkan no tet-ewa ay patgen tako si Apo Dios. 2 Adi tako ipalpaliso nan ogali ya ik-ikkan tako isnan ogalin nan adi mamati. Nodi ipasokat tako ken Apo Dios nan nemnem tako tapno baken kaneg nan ogali tako isdin damo. Tay no siya di nan ikkan tako et mabalin ay getken tako nan ostoosto ya gawigawis ay kayat Apo Dios ay kapkapnekana.

Masapol Ay Osalen Tako Nan Laing Tako Ay Ostoosto

3 Gapo isnan lebbengko ay inyalin Apo Dios ay men-itdo ken dakayo kanak en adiyo ipapangato nan awakyo. Nodi masapol ay nemnemenyo ay ostoosto nan laingyo ay inted Apo Dios gapo isnan pammatiyo. 4 Tay nan laing ay naited isnan mamati et natkenatken ay kaneg nan awak di ipogaw. Tay nan awak et adoado nan paltina ngem baken paliso nan oblada amin. 5 Kaneg na ken datako ay mamati. Tay olay adoado tako ngem kaneg tako es-esa gapo isnan maitatapiyan tako amin ken Kristo. Tay paltin nan esa nan tonggal esa ken datako am-in. 6 Isonga masapol ay ikkan tako nan ipaoblan Apo Dios ken datako sigon isnan laing ay intedna ken datako. Isonga no nan laingmo et nan mangibagaam isnan inpagtek Apo Dios ken sik-a, sigi, ikkam ay maitimbang isnan pammatim. 7-8 No nan mangbadangam isnan makasapol is badang wenno nan men-itdowam isnan kalin Apo Dios isnan iib-am wenno nan mangbadangam ken daida ay mangsolot ken Apo Dios ay ostoosto di laingmo et masapol ay ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ikkan ay gawis. No nan men-itedam isnan wada ken sik-a ay ibadangmo isnan makasapol di ipaikkana ken sik-a et ikkam ay gawigawis ay maid polos imotam. No nan laing ay men-ipango di inted Apo Dios ken sik-a et ipangom nan ipogaw ay naitalek ken sik-a ay ostoosto. Wenno nan mangbadangam isnan kaseseg-ang di getkem et mengasingka koma ay mang-ikkan.

9-10 Siya dana nan tapin nan kayat Apo Dios ay maikkan. Ipailayo ay tet-ewa nan layadyo isnan am-in ay ipogaw et nan iib-ayo ay mamati et nemnemenyo daida ay kanegyo tet-ewa bebsat. Patgenyo daida mo nan mangpatganyo isnan awakyo. Kaseselatyo nan ngawi dakayopay soloten ay kanayon nan gawis ay maik-ikkan. 11 Adi kayo somadsadot nodi itoltoloyyo ay kanayon nan mang-ikkananyo isnan oblayo ay pala ken Apo Dios dakayopay men-gasing ay mang-ikkan. 12 Men-gasing kayo abes isnan gawis ay namnamaen tako ay awnit ommat. Anosanyo koma nan naligat. Adiyo taytaynan nan kanayon ay menlowalowanyo ken Apo Dios. 13 Men-ited kayo is badang isnan iib-ayo ay mamati ay makasapol is badang dakayopay men-gasing ay mangsangaili isnan somikom. 14 Nan ipogaw ay mangpaligat ken dakayo et adiyo nemnemen en gawis no dosaen Apo Dios daida. Nodi ilowaloyo ta badangana daida. 15 No men-gasing nan iib-ayo ay ipogaw et makigasing kayo abes gapo isnan gasingda. Wenno no menseseg-angda et makiseg-ang kayo abes. 16 Iyesayo nan nemnemyo koma isnan iib-ayo ay mamati tapno adi kayo men-asisape. Adiyo polos menlalasinen nan nemnemyo wenno ipapangato nan awakyo isnan iib-ayo ay ipogaw. Adi kayo menbab-ain ay mang-ikkan isnan oblan di baa.

17 No waday mang-ikkan is ngawi ken dakayo et adiyo ibab-aes. Nodi nan kankanan nan am-in ay ipogaw en gawis et siya koma nan ik-ikkanyo. 18 No mabalin koma et bakenka is mangiloglogi is ngalawngaw isnan ipogaw tapno gawis nan men-ginayyemanyo amin. 19 Laylaydek ay bebsatko, adi kayo menbab-aes. Bay-anyo ken Apo Dios tay naisolat isnan inpasolatna en, “Sak-en ay kangatowan nan mang-ikkan isnan baes.” 20 Isonga ikkan tako nan kaneg nan naisolat id kasin ay mangwani en no naowat nan bosom dakat pakanen. No naewew et painomem. Tay no siya di nan ik-ikkan tako et mabainan ay pilmi gapo isnan ngawi ay inikkana. 21 Isonga kanak en adi tako koma paabak nan gawis ay ik-ikkan tako isnan ngawi. Nodi nan kanayon ay ikkan tako et nan gawis tapno maabak

nan ngawi.

13

Masapol Ay Patiyen Tako Nan Menlebbeng

1 Siya dana pay nan ibagak. Am-in
tako ay ipogaw et masapol ay patiyen
tako nan menlebbeng isnan gobilno tay
maid lebbeng is baken ken Apo Dios is na-
gapowana ya am-in nan menlebbeng et si
Apo Dios nan nangipatakdeg. 2 Isonga nan
mang-adi ay mangpati isnan menlebbeng
et adyana abes ay mangpati isnan kayat
Apo Dios ay maikkan. Et siya di nan gapo
ay madosa siya. 3 Nan ipogaw ay mang-
ik-ikkan isnan gawis et maid iyegyatna
isnan menlebbeng. Ngem nan mang-ik-
ikkan isnan ngawi et omegyat. Isonga no
laydenyo ay maid iyegyatyo ken daida et
nan gawis nan ik-ikkanyo. Tay no siya
di nan ik-ikkanyo, men-gasing nan men-
lebbeng ken dakayo. 4 Tay ipap-aoblan
Apo Dios ken daida nan oblada tapno
gawis nan biyagyo. Ngem no ngawi nan ik-
ikkanyo omegyat kayo koma tay mabalin
ay osalenda nan lebbengda ay mendosa.
Tay daida nan kaneg baan Apo Dios ay
mangtongpal isnan kayatna ay mangdosa
isnan ipogaw ay mang-ikkan isnan ngawi.
5 Isonga masapol ay tongtongpalen tako
nan bilin nan gobilno tapno adi tako lak-
amen nan liget Apo Dios. Ngem baken
kedeng di is gapona nodi masapol ay tong-
palen tako tay getken tako ay siya nan osto
ay maikkan.

6 Isonga gapo tay si Apo Dios nan nangi-
patakdeg isnan gobilno et masapol ay
bayadan tako nan bowis tako tay nan men-
lebbeng et ibab-aan Apo Dios daida ay
mang-ik-ikkan isnan oblada ay pala ken
datako. 7 Isonga am-in ay bowisyo et
bayadanyo. Dayopay lispitowen nan men-
lebbeng tay siya nan ostoosto.

Nan Kapatgan Ay Bilin

8 No waday otang tako masapol ay adi
tako bayabayagen ay mangbayad. Malak-
sig mo nan otang ay maid patenggana ay
layad isnan iib-a tako. Tay no layden tako
nan iib-a tako ay ipogaw et matongpal
am-in nan linteg Apo Dios. 9 Tay nan
bilbilin ay mangmangwani en adi kayo
menkamkamolala ya adi kayo menpat-
patey ya adi kayo mangak-akew ya adi
kayo men-ap-apal wenno nan kompolmi
ay tapin di bilin et matongpalda am-in is-
nan esay bilin ay mangwani en laylaydem
nan iib-am ay kaneg nan manglaylaydam
isnan awakmo. 10 Tay no laylaydem nan
iib-am et maid polos ngawi is ikkam ken
daida. Siya di nan gapo ay kinwanik en
matongpal nan am-in ay linteg Apo Dios no
laylayden tako nan iib-a tako.

11 Masapol am-ameden tako ay ikkan
nan gawis tay getken tako ay omas-as-asag-
en nan agew ay omaliyan kasin Kristo.
Isonga masapol ay adi tako komaneg nan
maseseyep ay ipogaw nodi kanayon ay ik-
ikkan tako nan obla tako ay pala ken Apo
Dios. 12 Tay nganngani ay menpatengga
nan labi. Adi mabayag dat somagong si
Kristo ay mang-ala ken datako. Isonga
dokogan tako koma nan am-in ay ngawi
ay maikkan ta nan gawis di ikkan tako
tay siya nan kaneg almas nan ipogaw ay
nalawagan nan nemnemda. 13 Owen, nan
ostoosto ay maikkan nan ik-ikkan tako
koma tay siya nan maibagay isnan ipogaw
ay nalawagan nan nemnemda. Adi tako
menbotboteng ya ik-ikkan nan kababain
ay ik-ikkanda. Ya adi tako mamabai ya
lomalaki wenno men-ap-apal ya makisap-
sape. 14 Baken nan ngawi ay kaykayat nan
awak tako is palaglagsaken tako. Nodi nan
ogalin Jesu Kristo ay Apo tako nan toladen
tako.

14

Adi Tako Men-asiiyaw Maipanggep Isnan Nateknan Nan Nemnem Nan Esa Ken Esa

1 Nan ipogaw ay nakapsot pay laeng
nan pammatida et masapol ay dawatenyo
daida ay maitapi ken dakayo. Ngem adi
kayo makisongsongbat ken daida gapo
isnan naitkenan nan nemnemda ken
dakayo. 2 Tay natkenatken nan nemnem
nan esa ken esa. Nan nemnem nan esa
et baken ngawi nan mangkakanana isnan
kompolmi. Dapay nan nakapsot nan
pammatina et nenemnemena ay kedeng
nan madengdeng is gawis ay kanena.

3 Nan ipogaw ay maid egyatna ay mangan
isnan kompolmi et adina nemnemnemen
koma ay gag-awis siya mo nan ipogaw ay
omegyat. Ya nan es ipogaw ay omegyat ay
men-isda et adina ibanag nan ipogaw ay
maid egyatna tay dinawat Apo Dios siya.
4 Isonga adi tako men-asibanag. Tay maid
lebbeng tako ay mangbanag isnan ipogaw
ay baan nan teken. Nodi si Apo Dios ay
Apona nan lombeng ay mangbanag ken
siya no gawis wenno baken nan ik-ikkana.
Et gawis nan ik-ikkana tay makabael nan
Apona ay si Kristo ay mangipaosto ken
siya.
5 Nan esa pay ay nateknan nan nemnem
di mamati et kankanan nan tapina en mas-
apol ay patpatgen tako nan tapin di agew
mo nan tapina. Ngem kanan abes nan
tapina en paliso am-in nan agew isonga
adi masapol ay patgen tako nan esa mo
nan esa. Ngem kanak en kigad nan esa ay
mangnemnem isnan men-gawisana. 6 Tay
nan ipogaw ay mangpateg isnan tapin di
agew et ikkana tay siya nan gawis ken siya
ay mangpateg ken Apo Dios. Paliso isnan
ipogaw ay maid adyana is makan tay si
Kristo nan patgena isnan men-iyamanana
ken Apo Dios. Ya nan ipogaw ay mang-adi
ay mensida et ikkana abes ay mangpateg
ken Apo Jesus tay men-iyaman siya gedan
isnan kanena. 7 Tay am-in tako ay mamati
et baken tako et kedeng is kakwa isnan
biyag tako ya olay isnan mateyan tako.
8 Tay isnan biyag tako masapol ay ipaona
tako nan kayat Apo Jesus ken datako. Ya is-
nan mateyan tako et siya gedan nan kakwa
ken datako. Isonga olay no matatago tako
wenno matey tako et si Kristo nan kakwa
ken datako. 9 Tay si Kristo et natey dat
kasin matago tapno siya nan Apo tako is-
nan matatagowan tako ya isnan mateyan
tako.
10 Isonga adi tako men-asidelaw wenno
men-asibanag isnan maipanggep isnan
kankanen tako. Tay am-in tako et si Apo
Dios nan awnit mangbanag ken datako.
11 Kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin
Apo Dios. Kinwanin Apo Dios en,

“Nan kaneg nan katet-ewan nan
matatagowak et kanegna nan katet-
ewan nan awnit menpalintomen-
gan nan am-in ay ipogaw ken sak-
en. Awnitda kanan am-in en tet-ewa
ay sik-a nan Dios.”

12 Isonga awnit sag-es-angena datako am-
in ay mangipabaga ken datako isnan inik-
ikkan tako isnan batawa.

Adi Tako Ikkan Nan Mangsakit Isnan Nemnem Nan Iib-a Tako

13 Gapo tay kaneg todi nan ommat adi
tako iiyawen nan iib-a tako ay mamati.
Nodi nemnemen tako ay baken koma nan
kompolmi ay mangseyat ken daida ay
mangsolot ay osto ken Kristo is ikkan tako.
14 Tay isnan nemnemko ay esay maitatapi
ken Apo Jesus et maid makan is malawa.
Ngem no basol isnan nemnem di tapin di
ipogaw gag-awis no adida kanen tay bo-
masolda no ipapatida ay mangkakan isnan
kadodogisda. 15 Isonga no masaktan nan
nemnem nan ib-am ay mamati gapo isnan
mangkakanam isnan lawaena et baken
layad nan ipailam ken siya. Isonga adim
ipalobos ay madadael nan pammatin nan
esay ipogaw gapo isnan makan tay natey
si Kristo ay pala ken siya. 16 Owen, adi
tako ikkan nan kanan nan tapin di ipogaw
en ngawi ay olay baken ngawi isnan nem-
nem tako tapno maid domlawanda. 17 Tay
isnan mentolayan Apo Dios et baken nan
kanen nan ipogaw wenno nan inomena is
napateg. Nodi nan napateg et nan osto
ay maikkan ya nan natalna ay nemnem
ya nan gasing ay it-ited nan Ispirito Santo.
18 Nan mang-ik-ikkan is dadi isnan men-
ob-oblaana ken Kristo et men-gasing si
Apo Dios ken siya ya kagagasing nan tapin
di ipogaw siya. 19 Isonga ipakat tako ay
mang-ikkan isnan mang-olnos isnan nem-
nem di ipogaw ya nan mangbadang ken
datako isnan mangsolotan tako ken Kristo.
20 Kanak kasin nan kakakwanik. Adi tako
koma dadaelen nan pammatin nan iib-a
tako gapo isnan makan. Tet-ewa ay maid
law-en Apo Dios is makan ngem basol tako
mo siya nan maseyatan nan iib-a tako ay
nakapsot nan pammatida. 21 Isonga gag-
awis no adi tako mangan is sida wenno
ominom is alak wenno ikkan nan kom-
polmi ay maikkan no siya nan gapona ay
maseyatan nan osto ay mangsolotan nan
ipogaw ken Kristo.

22 Isonga nan patpatiyen nan tonggal esay ipogaw ay maipanggep isnan
mabalin ay kanena wenno inomena et
itoltoloyna ay patiyen ngem adina isong-
songbat isnan kaipoipogaw. Tay men-
gasing nan ipogaw ay adi mendowadowa
nan nemnemna gapo isnan patpatiyena.
23 Ngem nan mendowadowa nan nem-
nemna gapo isnan makan et basolna no
kanena tay olay kompolmi ay maikkan et
no mendowadowa nan nemnem tako et
tet-ewa ay bomasol tako no ipapati tako ay
ikkan.

15

Ipaon-ona Tako Nan Iib-a Tako Ay Baken Nan Kayat Tako

1 Datako ay napigsa nan pammatina
ay maid adoado is mendowadowaan nan
nemnemna et masapol ay an-anosan tako
nan mendowadowaan nan nemnem nan
nakapsot nan pammatina. Adi tako ipaon-
on-ona nan nemnem tako. 2 Nodi ipaona
tako nan iib-a tako tapno mabadangan ya
maipapigsada isnan pammatida. 3 Tay
siya di nan kaneg nan inik-ikkan Kristo.
Egayna inpaon-on-ona nan awakna nodi
inan-anosana nan ngawi ay inik-ikkan nan
ipogaw ken siya. Kaneg na nan naiso-
lat id kasikasin ay maipanggep ken siya
ay mangwani en, “Nan liget nan ipogaw
ken sik-a, Apo Dios, et sak-en nan nangi-
papasanda.” 4 Nan kaneg todi ay naiso-
lat ya nan am-in ay tapina ay naisolat
id kasikasin et inpasolat Apo Dios tapno
maisolowan tako tapno mabalin ay anosan
tako nan ligat ya maliwliwaliwan tako
tapno adi makak-aan ken datako nan gaw-
igawis ay namnamaen tako. 5 Si Apo Dios
nan mangliwliwaliw ya mangbadbadang
ken datako tapno makaitpe tako isnan
ligat. Sapay koma ta siya nan mangpos-
a isnan nemnemyo gapo isnan mangtolto-
ladanyo isnan ogalin Kristo. 6 Tay no kaneg
todi nan ik-ikkanyo et maeesa nan nemne-
myo ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay
Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako.

7 Isonga ibagak ken dakayo en laydenyo
ay mangdawat isnan iib-ayo ay mamati ay
olay baken paliso nan nemnemda isnan
nemnemyo. Dawatenyo daida ay kaneg
nan nangdawatan Kristo ken dakayo
tapno madayaw si Apo Dios. 8 Adiyo
kalkalingkingan ay inmali si Kristo ay
mangbadang isnan Judio tapno ipailana
ay tet-ewa nan inkalin Apo Dios isdin
alal-apoda. 9 Ya nan esa ay inmaliyana
et gapo isnan baken Judio gedan tay
kayatna ay daydayawenda si Apo Dios
abes gapo isnan seg-angna ay mangitapi
ay mangisalakan ken daida. Siya di nan
kaneg nan kinwanin Kristo ay naisolat id
kasikasin ay mangwani en,

“Maitapiyak isnan baken Judio ay maki-
dayaw ken sik-a. Olay nan kanta ay
mangdayaw ken sik-a et kantaek.”

10 Kanan nan esa pay ay naisolat en,

“Dakayo ay baken Judio et makigasing
kayo isnan ipogaw Apo Dios.”

11 Ya nan esa pay. Kankanana en,

“Dakayo ay baken Judio et dayawenyo si
Apo Dios. Am-in kayo ay ipogaw et
daydayawenyo siya.”

12 Nan esay mamadton Apo Dios ay si Isaias
et kinwanina abes en,

“Awnit maiyanak nan esay apon Jesse.
Awnit siya nan mentolay isnan am-
in ay baken Judio. Et siya gedan nan
kad-an nan namnamada.”

13 Isonga kanak en sapay koma ta si Apo
Dios ay nang-ited isnan namnamaenyo et
itedna abes koma nan natalna ay nem-
nem ya dadama ay gasing gapo isnan pam-
matiyo ken siya. Tay no siya di nan om-
mat et pomigpigpigsa nan mangpatiyanyo
isnan namnamaenyo gapo isnan kabaelan
nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken
dakayo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Mangibaga Isnan Gawis Ay Damag Isnan Addaaddawi Ay Il-ili

14 Bebsatko, isnan nemnemko et map-
nekak ay nan kanayon ay ikkanyo et gawis.
Getkek ay ostoosto nan mangtekanyo is-
nan maipanggep isnan pammatiyo. Ma-
balin ay isolowanyo nan iib-ayo. 15 Ngem
insolatko nan inbagak tapno adiyo kalka-
lingkingan. Maid dowadowak isnan in-
bagak tay wada nan lebbengko gapo tay
sak-en nan esay apostolis Kristo ay pinilin
Apo Dios. 16 Pinilina sak-en ay esay baan

Jesu Kristo ay men-obla isnan baken Judio
ay mangibagbaga ken daida isnan gawis
ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Is-
nan mang-ik-ikkanak is dana et ik-ikkak
nan kaneg nan oblan nan mensilsilbi is-
nan Templon Apo Dios. Nan gapo ay
mang-ik-ikkanak is dana et tapno dalosan
nan Ispirito Santo daida tapno mabalin
ay dawaten Apo Dios daida. 17 Adiyak
mabain ay mangibagbaga isnan inik-ikkak
ay pala ken Apo Dios gapo isnan mang-
tatakdowan Kristo ken sak-en. 18 Tay
maid teken is ibagbagak nodi kedeng nan
badang Kristo ken sak-en is gapo na ay
nakabadangak isnan baken Judio ta ma-
matida. 19 Binadbadangana sak-en isnan
inik-ikkak ya isnan kinkinwanik ya isnan
kabaelak ay nang-ik-ikkan isnan kaskas-
daaw gapo isnan kabaelan nan Ispirito
Santo. Isonga inlogik id Jerusalem ay eng-
gana id Ilirico et maid linaosak is egayak
mangibagaan isnan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo. 20 Tay nabayag ay
kakakakayatko ay mangibaga isnan gawis
ay damag isnan deeyda ay il-ili ay maid
inmona tay adiyak layden ay taktaken nan
epdas inmona. 21 Kayatko ay ikkan nan
kaneg nan naisolat ay mangwani en,

> “Nan egay mangdenge isnan maipanggep
> ken siya et awnitda ilaen siya
> ya awnitda maawatan nan
> maipanggep ken siya.”

22 Gapo isnan mangkaytak ay man-
gibaga isnan gawis ay damag isnan
natkenatken ay ili et siya di nan gapo ay
egayak pasyalen dakayo. 23-24 Ngem id
wani kinwasko nan oblak isnan adoado ay
ili ay naayda isonga kayatko ay pasyalen
dakayo isnan omayak id Espanya tay ado
ay tew-en ay ninemnemko ay pasyalen
dakayo. No mabalin koma kayatko ay
badanganyo sak-en isnan masapolko
isnan omayak id Espanya no maiyili-
wanak ken dakayo. 25 Ngem id wani
mensaganaak ay mangyey id Jerusalem
isnan inolnong nan tapin di mamati ay
mangbadang isnan mamati isdi. 26 Tay
nan mamati id Macedonia ya id Acaya et
ninemnemda en gawis no men-olnongda
is itedda isnan mamati ay makasapol
id Jerusalem. 27 Nin-gasingda ay mang-
ikkan isdi et maibagay tay kega wada
nan otangda isnan Judio. Kanak di tay
maitapida isnan Judio ay kakwa isnan
gawigawis ay badang Apo Dios ken daida
isonga gawis no men-itedda is masapol
nan Judio isnan biyagda. 28 Isonga no id-
anko nan ited nan baken Judio isnan Judio
id Jerusalem daket ilogi ay menbiyahi
ay omey id Espanya ngem domag-osak
ken dakayo omona. 29 Et getkek ay isnan
omayak ken dakayo et gawigawis nan
badang Kristo ken datako tapno am-amed
pomigsa nan pammati tako.

30-31 Nan esay kayatko ay ikkanyo
bebsatko, et badanganyo sak-en ay
mangilowalo ken Apo Dios ta badangana
sak-en tapno adi saksakitan nan adi
mamati ay Judio id Jerusalem sak-en.
Ilowalowanyo sak-en koma gapo isnan
layadyo ken Apo Jesu Kristo ya gapo isnan
layad ay inted nan Ispirito Santo ken
datako. Ilowaloyo abes tapno gawis nan
mangdawatan nan Judio ay mamati id
Jerusalem isnan olnong ay eyeyko ken
daida. 32 Tay no siya na nan ommat et
pilmi nan gasingko ay omey ken dakayo
no siya nan kayat Apo Dios. Et gapo isnan
men-asiilaan tako, gomasing tako. 33 Sapay
koma ta si Apo Dios ay mang-it-ited isnan
natalna ay nemnem nan mentetee ken
dakayo.

16

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

1 Wada nan esay mamati ay babai ay
esay men-ob-obla isnan simbaan id Cen-
crea ay omey id issa ken dakayo. Febe
nan ngadana. 2 Kayatko ay dawatenyo
siya ay gawis gapo tay ipogaw Kristo siya.
Ikkanyo ken siya nan maikkan ay maiba-
gay isnan ipogaw ay mamati. Badanganyo
siya koma isnan masapolna tay adoado
nan binadbadangana. Esangak abes ay
binadangana.

3 Komosta ken Akila yas asawana ay
Priscila ay men-ob-obla ay kanegko ay pala
ken Jesu Kristo. 4 Olay nan biyagda et
inpostada ay pala ken sak-en. Isonga men-
salamatak ken daida. Ngem bakenak et

kedeng is mensalamat nodi nan am-in ay baken Judio isnan kasimbasimbaan isnan il-ilida.
5 Adoado pay nan kayatko ay menpakomostaan. Nan mamati ay madagdagop isnan baey da Akila et daida nan esa ya nan kanegko besat ay si Epeneto abes ay damdamo ay mamati isnan probinsiya ay Asia. 6 Komosta abes ken Maria. Pilmi nan oblana ay mangbadbadang ken dakayo. 7 Da Adronico ken Junia ay iib-ak ay Judio nan ib-ana ay menpakomostaak. Namatida sakpay mamati et esangka nan naibalodanmi id kasin gapo isnan pammatimi. Pilmi nan lispiton nan aapostolis ken daida. 8-9 Menpakomostaak ken Ampliato yas Estakis ay pilmi nan layadko ken daida gapo isnan pammatimi ken Apo Jesus. Ya si Urbano ay esay ib-a tako isnan men-ob-oblaan tako ken Kristo. 10-11 Nemnemnemek abes si Apeles ay esay napaneknekan ay gawigawis nan pammatina ken Kristo. Nan pamilyan Aristobulo ya nan mamati isnan pamilyan Narciso et komosta ken daida am-in. Komosta abes ken Herodion ay esay ib-ak ay Judio.

12 Kananyo en komosta ken Trifena yas Trifosa ay tapin di men-ob-obla ay pala ken Apo Jesus. Si Persida abes ay laylayden nan am-in ay mamati issa. Siya nan esa pay ay pilmi nan oblana ay pala ken Jesus. 13 Komosta abes ken Rufo ay gawigawis nan mangsolsolotana ken Kristo. Itapiyo nan inana ay kanegko ina abes gapo isnan inik-ikkana ken sak-en. 14 Si Asincrito, si Flegonte, si Hermes, si Patrobas, si Hermas ya nan mamati ay maitatapi ken daida et ibagayo nan komostak ken daida am-in. 15 Itapiyo abes si Filologo yas Julia yas Nereo ya nan besatna ay babai yas Olimpas ya nan iib-ada ay mamati. 16 Menpinakomosta kayo abes ay mangipaila isnan men-asilaydanyo. Nan mamati isnan am-in ay tapin di simbaan et menpakomostada ken dakayo issa.

17 Wada nan bassit pay ay ibagak. Makailanyo tapno adiyo dawdawaten nan ipogaw ay mangipasongsongbat ya mangipaaddawi isnan ipogaw isnan osto ay pammati ay naitdo ay inpasnekyo. Addawiyanyo daida 18 tay baken si Kristo ay Apo tako is men-ob-oblaanda. Nodi kedeng nan awakda is nemnemnemenda. Gapo isnan laingda ay komali is gawigawis et nalaka ay maal-allilaw nan nalaka ay maawis. 19 Kinwanik dadi tay olay mamagtek isnan adoado nan osto ay mangsolsolotanyo ken Kristo ya siya nan esay men-gasingak ken dakayo ngem kayatko ay maam-amed nan mangtekanyo isnan ostoosto ay maikkan dayopay adi nemnemnemen nan ngawi. 20 Et si Apo Dios ay mang-it-ited isnan natalna ay nemnem tako et adi mabayag danat ipagatin si Satanas ken dakayo. Sapay koma ta likliknaenyo abes nan badang ya layad Apo Jesu Kristo.

21 Menpakomosta ken dakayo si Timoteo ay ib-ak isnan oblami ay pala ken Kristo. Menpakomosta abes nan iib-ak ay Judio ay da Lucio yas Jason yas Sosipatro. 22 Si Tercio ay ib-a tako ay mamati ay mangipasolsolatak isnan naay ay solat et menpakomosta siya gedan. 23 Menpakomosta ken dakayo gedan si Gayo ay menteteeak. Kanayon ay sangsangailiyena nan am-in ay mamati ay omal-ali isna. Maitapi ay menpakomosta nan besat tako ay si Cuarto yas Erasto ay mangidoldolin isnan siping di omili.* 24 (-)

25-27 Sapay koma ta daydaydayawen tako si Apo Dios ay enggana gapo ken Jesu Kristo. Kedkedeng siya is makagtek isnan am-in. Siya abes nan makabael ay mangipapipigsa ken dakayo isnan pammatiyo ay kaneg nan kankanan nan gawis ay damag ay ibagbagak ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan gawis ay damag ay naay et egay naipagtek isnan ipogaw id kasin. Ngem id wani naipagtek isnan mangibagbagaanmi isnan insolat nan mamadton Apo Dios id kasin. Inbilin nan wawawawada ay si Apo Dios ta ibagbagami tapno waday somya ay mamati am-in nan kaipoipogaw isnan batawa. Owen, dayawen tako siya koma ay enggana. Siya dana nan ibagak.

* **16:23** Isnan tapin di Biblia, naitapi nan versiculo 24 ay mangwani en, “Sapay koma ta wawawawada ken dakayo am-in nan badang nan Apo tako ay si Jesu Kristo.”

Nan Damo ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Pablo isnan mamati id Corinto et naisolat tasiyay badangana daida isnan kolang pay isnan pammati ya tapno mas-et nan baken osto ay ik-ikkanda tay nan nin-it-itdowan Pablo ken daida nan gapona ay mamatida ken Jesus.

Issan deey ay timpo et dakkel ay ili di Griego id Corinto et siya nan kapital nan Acaya ay esay probinsiya ay mentolayan di Roma. Nagtek nan deey ay ili gapo isnan kinabaknang nan ipogaw isdi ya nan nangsolsolotanda isnan sigod ay ogalida, nan adoado ay sinang didiosda ya nan ngawi ay ogalida ay mamabai ya lomalaki. Nan pilmi ay masapol ay esten Pablo ken daida et nan egay kapopos-aan nan nemnemda ya nan adida mangiyadyan isnan makikamkamolala. Adoado pay nan egayda maawatan ay osto ay kaneg nan maipanggep isnan ik-ikkanda isnan omasawaanda ya nan maik-ikkan isnan madagdagopanda isnan paggimonganda ya nan osto ay kaosalan nan laing ay ited nan Ispirito Santo isnan mamati ya nan matagowan kasin nan natnatey. Ngem inbagan Pablo ay mabalin ay getkenda nan osto ay maipanggep isnan naayda ay soot gapo isnan mangtekanda isnan gawis ay damag.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-9
Nan egay kapopos-aan nan nemnem nan mamati 1:10-4:21
Nan biyag di sinbaey ya nan kangawin nan mamabai ya lomalaki 5:1-7:40
Nan maipanggep isnan nateknan nan ik-ikkan nan mamati ya nan adi mamati 8:1-11:1
Nan osto ay maikkan isnan paggimongan di mamati 11:2-14:40
Nan kasin natagowan Jesus ya nan awnit matagowan nan mamati ken siya 15:1-58
Nan maolnong ay maited isnan mamati id Judea 16:1-4
Nan kombos nan solat 16:5-24

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken dakayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios ay mentetee id Corinto. Et inaboloyan Sostenes ay ib-a tako ay mamati nan ibagak isnan naay ay solatko.

Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkak. Mensolatak ken dakayo ay inalan Apo Dios ta menbalinena dakayo is ipogawna gapo isnan maitatapiyanyo ken Jesu Kristo. Owen, inayagana dakayo ay nadalosan ta ipogawna dakayo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna. Baken kayo kedkedeng is inayagana nodi am-in ay ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo ay Apo tako.

3 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Gawis Ay Inted Apo Dios

4 Kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios gapo isnan ganaganagwis ay it-itedna ay mangipaila isnan layadna ay mangbadang ken dakayo. Nabadangan kayo tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo gapo isnan mamatiyanyo ken siya. 5 Isonga adoado nan badangna ken dakayo. Nan esay badangna et nan ostoosto ay mangawatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken siya ya nan laingyo ay mangibagbaga is dana. 6 Owen, pinatiyo ay ostoosto nan inbagbagami ken dakayo ay maipanggep ken Kristo 7 isonga maid kolangyo isnan adoado ay kalasin di laing ay it-ited Apo Dios tapno mabadangan kayo ay mangsolsolot isnan kayatna isnan mangsedsed-anyo isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo. 8 Et siya nan mangitoltoloy ay mangbadang ken dakayo enggana isnan menpatenggaan nan biyagyo tapno maid polos madlawanyo isnan agew ay kasina omaliyan. 9 Tay si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo tapno maipos-a kayo ken Apo Jesu Kristo ay Anakna et pilmi ay matalek siya.

Nan Baken Gawis Ay Ik-ikkan Nan iCorinto

10 Dakayo ay ib-ak ay mamati, wada nan
ibagak ken dakayo gapo isnan lebbeng nan
Apo tako ay si Jesu Kristo. Kanak en pan-
gaasiyo ta eesangenyo nan nemnemyo.
Adi kayo tekteknen. 11 Kinwanik di beb-
satko, tay wada isnan pamilyan Cloe nan
nangibaga ay mensosongbat kayo gapo is-
nan nateknan nan nemnem nan esa ken
esa. 12 Siya na nan ik-ikkanyo ay baken
osto. Kankanan nan esa en, "Si Pablo nan
solsolotek." Dat kanan nan esa en, "Si
Apolos nan solsolotek." Wada nan tap-
ina ay mangmangwani en, "Maitatapiyak
ken Pedro." Dat wada pay nan mang-
mangwani en, "Sak-en abes et si Kristo
nan maitatapiyak." 13 Ay apo, ayke ma-
balin ay am-amam-asenyo si Kristo? Ay
sak-en nan natey isnan kros ay pala ken
dakayo? Wenno ay nan nangsolotanyo ken
sak-en nan gapo ay ninpabonyag kayo?
14-15 Men-gasingak tay bakenak is nang-
bonyag ken dakayo tapno adi mabalin ay
kananyo en gapo isnan nangsolotanyo ken
sak-en nan ninpabonyaganyo. Tay kedke-
deng da Crispo ken Gayo is binonyagak.
16 Ya da Estefanas ay sinbaey obpay kay-
man. Maid teken is getkek is binonbonya-
gak. 17 Tay baken nan menbonyagak is
ipogaw is gapo ay inbaan Kristo sak-en.
Nodi inbaana sak-en tapno ibagbagak nan
gawis ay damag ay maipanggep ken siya.
Et isnan nang-ik-ikkak is dana, baken nan
kali ay mangipaila isnan silib di ipogaw
is os-osalek tapno baken nan silib ay kali
nan makaawis isnan ipogaw. Nodi nan
maawatanda ay nateyan Kristo ay pala ken
daida di maawisanda.

Si Kristo Nan Kagtekan Nan Kabaelan Apo Dios

18 Nan adi mamati ay ipogaw ay
adi maisalakan et no dengngenda nan
damag ay ibagbagak ay maipanggep isnan
nateyan Kristo isnan basbasol di ipogaw
et kananda en maid silbina. Ngem ken
datako ay mamati ay isalsalakan Apo
Dios et getken tako ay siya nan esay
nangipailaana isnan kabaelana. 19 Maila
nan katet-ewan nan kinwanik isnan esay
naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios.
Kinwanin Apo Dios en,

"Nan silib di masilib ay ipogaw ay adi ma-
mati et awnitak dadaelen tapno adi
masilbi.
Ya nan laingda et awnitak ipaila ay maid
polos paayna ken sak-en."

20 No kaneg todi nan awnit ikkan Apo
Dios, sino ngen nan paay nan masilib ay
ipogaw ya nan kalalaingan ay mangtek
isnan linteg Moses ya nan nalaing ay mak-
isongbat ay wada isnan batawa? Tay olay
no adoado nan getken nan adi mamati et
inpailan Apo Dios ay maid kabaelan nan
silibda.
21 Nan gapo ay kanak en maid kabaelan
nan silibda et tay getken Apo Dios ay adi
mabalin ay nan silibda nan mangtekanda
ken siya. Nodi gapo isnan silibna nan
mangtekan di ipogaw ken siya tay ninem-
nemna ay maisalakan nan ipogaw gapo
isnan mangpatiyanda isnan maipanggep
ken Kristo ay ibagbagami. Ngem isnan
nemnem nan adi mamati et maid sil-
bin nan ibagbagami. 22 Tay isnan nem-
nem di Judio et kananda en masapol ay
wada nan kaskasdaaw ay ipailan Apo
Dios sadapay mamati. Et isnan nemnem
di Griego et adida patiyen nan maibaga
no isnan nemnemda et baken tet-ewa ay
silib. 23 Ngem nan ibagbagami et nan
nateyan nan mangisalakan isnan ipogaw
ay si Kristo et siya nan adyan nan Judio
ay dengngen ya isnan nemnem di Griego
et maid paay nan kaneg todi ay inommat.
24 Ngem isnan ipogaw ay nangpati isnan
ayag Apo Dios ken siya ay olay no Griego
wenno Judio et getkena ay nan inikkan
Kristo ay nangisalakan isnan ipogaw nan
nangipaila isnan kabaelan ya silib Apo
Dios. 25 Tay nan ik-ikkan Apo Dios ay maid
paayna isnan adi mamati et nangatngato
mo nan am-in ay silibda. Ya nan wada
isnan nemnemda ay kinakapsot Apo Dios
et napigpigsa mo nan am-in ay kabaelan di
ipogaw.

26 Bebsatko ay mamati, nemnemenyo
na. Atiatik nan ap-apo ken dakayo wenno
madaydayaw isnan silib wenno anak di
nangato ngem inayagan Apo Dios dakayo
kayet ta mamati kayo ken siya. 27 Tay
pinilin Apo Dios nan ipogaw ay kankanan
nan adi mamati en maid paayda tapno

nan mangmangwani en daida nan mapaay
ay ipogaw et daida nan awnit mabainan.
Nan maid kabaelanda nan pinilina abes
tapno mabainan nan mangmangwani en
daida nan wada nan kabaelanda. 28 Et
nan nababa ay ipogaw ay adi paayen nan
adi mamati et daida nan pinilin Apo Dios
tapno maila ay nan mangipangato isnan
nemnemda nan tet-ewa ay maid paayna
ken siya. 29 Inikkana di tapno magtek
ay maid polos somya is ikkan di ipogaw
ay mangipangato isnan awakda ken siya.
30 Tay nan am-in ay wada ken datako et
nagapo ken siya. Owen, siya nan nangitapi
ken datako ken Jesu Kristo. Et siya di nan
gapo ay wada nan silib tako ya nan gapo
ay awnit maid mangdelawan Apo Dios ken
datako. Si Kristo gedan nan nangsobot
ken datako ya nan gapo ay mabalin ay
nadiosan tako ay ipogaw. 31 Isonga kaneg
nan naisolat id kasin en no waday ipan-
gato tako et baken nan awak tako nodi si
Kristo nan maipangato.

2

Nan Damag Ay Maipanggep Ken Kristo Et Siya Nan Kapatgan

1 Bebsatko, isdin inmayak ken dakayo ay
mangibaga isnan ipabagbagan Apo Dios ay
maipanggep ken Kristo et baken nan kali
ay mangipaila isnan silib is kinkinwanik.
2 Tay ninemnemko ay masapol ay kedke-
deng si Jesu Kristo ya nan nateyana ken
datako is wada isnan nemnemko. 3 Isdin
nakiteteak ken dakayo et mabainak ay
men-itdo modatya kolang nan getkek ay
mangibaga isnan maipanggep ken Kristo.
Isonga ninpaypayegpegak gapo isnan
pilmi ay egyatko ay men-itdo. 4 Et isdin
nin-itdowak ken dakayo et baken nan silib
di ipogaw is inpailak isnan kinkinwanik
ay nang-awis isnan kaipoipogaw. Nodi
inpailan Apo Dios nan kabaelana gapo
isnan Ispiritona et siya di nan kailasinana
ay tet-ewa nan inbagbagak. 5 Kaneg todi
nan inikkak tapno mamati kayo gapo
isnan nangtalkanyo isnan kabaelan Apo
Dios ay baken nan nangtalkanyo isnan
silib di ipogaw.

6 Ngem wada nan silib ay ipagpagtekko
isnan ipogaw ay naeteng nan pammatida.
Ngem baken kaneg nan silib ay maga-
pgapo isnan nemnem di ipogaw isnan
batawa wenno silib ay magapgapo isnan
aap-apo tay nan silibda et nakokombos
ay kaneg nan nakokombosan nan men-ap-
apowanda. 7 Nodi nan silib Apo Dios ay
egay naipagtek id kasin nan ipagpagtekmi.
Ngem sapay boliwen Apo Dios nan batawa
et wada isnan nemnemna olay egayna
inpagtek. Nan silib ay kanak et siya
nan mangipagtek isnan inikkan Apo Dios
tapno awnit tako maitapi ken siya isnan
kangatona. 8 Nan nangangato ay ipogaw
isnan batawa et egayda naawatan dana
tay no naawatanda koma egayda pinatey
si Kristo ay kangatowan ay Apo.

9 Nan ibagbagami et siya nan kaneg nan
inpasolat Apo Dios id kasikasin ay mang-
wani en,

“Wada nan insaganan Apo Dios isnan
manglayad ken siya. Nan in-
saganana et nan egayda ilan wenno
dinnge wenno ninemnem ngem
siya dana nan awnit maited ken
daida.”

Siya dana nan inpasolat Apo Dios. 10 Et id
wani da tona nan inpabagana isnan Ispir-
ito Santona ken datako ay mamati. Tay
maid adi getken nan Ispiriton Apo Dios.
Olay am-in ay maipanggep ken Apo Dios
et getkena. 11 Kaneg nan ipogaw, maid
mangtek isnan wada isnan nemnem nan
esay ipogaw no adina ibaga. Kedkedeng
nan nemnemna is mangtek. Kaneg abes
ken Apo Dios. Kedkedeng nan Ispiritona is
mangtek isnan am-in ay maipanggep ken
siya.

12 Ngem datako ay mamati et baken nan
nemnem ay kaneg nan nemnem di adi
mamati isnan batawa is inted Apo Dios
ken datako. Nodi nan ostoosto ay nem-
nem nan intedna gapo isnan nang-itedana
ken datako isnan Ispiritona tapno ostoosto
nan mangtekan tako isnan adoado ay int-
edna ken datako. 13 Isonga isnan men-
it-itdowanmi, adimi os-osalen nan kali ay
mangipaila isnan silib di ipogaw nodi ibag-
bagami nan it-itdon nan Ispirito Santo ken
dakami. Iyis-ispikalmi nan tet-ewa ay

maipanggep ken Apo Dios isnan ipogaw ay mentetean nan Ispirito Santo. 14 Ngem nan ipogaw ay adi mamati ay adi mentetean nan Ispiriton Apo Dios et adyana ay mangdawat isnan magapgapo isnan Ispirito Santo. Maid paayna ken siya tay adi makaawat isnan kagawisda tay maid ken siya nan Ispiriton Apo Dios ay mangibagbaga ken siya isnan kagawisda. 15 Ngem nan ipogaw ay mamati et wada ken siya nan Ispiriton Apo Dios isonga mabalin ay mailasina am-in ay om-ommat dapay maid makailasin isnan ik-ikkana isnan ipogaw ay adi mamati.

16 Naisolat isnan inpasolat Apo Dios en,

“Ayke waday mangtek isnan nemnem
Apo Dios wenno makabagbaga ken
siya?”

Ngem kanak ken dakayo en wada nan getken tako ay maipanggep ken siya tay inpagtek Kristo nan nemnemna ken datako.

3

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Oblan Da Pablo Ken Apolos

1 Ngem bebsatko, isdin nakiteteak ken dakayo et egay kabalin ay itdowak dakayo ay kaneg nan nang-itdowak isnan ipogaw ay napigsa nan pammatida. Nodi init-itdowak dakayo ay kaneg oongong-a tay adoado pay nan inik-ikkanyo ay kaneg nan ik-ikkan di adi mamati. 2 Isonga pinalakak nan init-itdok ken dakayo tay egay kayo nakadawat isnan maitdo ay pala isnan naeteng nan pammatina. Olay id wani et egay pay laeng maeteng nan pammatiyo. 3 Tay adoado pay nan maiy-isowan nan nemnemyo isnan adi mamati. Kanak di tay ik-ikkanyo id wani nan kaneg nan ik-ikkanda tay makisongsongbat kayo ya manag-apal kayo. 4 Tay isnan mang-mangwaniyan nan tapina ay sak-en nan solsolotenda dapay kankanan abes nan tapina ay si Apolos nan gawis ay masol-solot et maila ay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkan nan adi mamati. 5 Tay sinowak ya sino si Apolos? Baan Apo Dios dakami et kedeng ay nin-it-itdo ken dakayo tapno mamati kayo ken Jesus. Inikkanmi nan ipaik-ikkan Apo Dios ken dakami. 6 Maidiligak isnan men-esek is mola tay sak-en nan nangibaga isnan pinatiyo. Et maidilig si Apolos isnan mensibog tay siya nan nangtapi isnan pammatiyo tapno am-amed pomigsa. Ngem si Apo Dios nan tet-ewa ay mangsiken ken dakayo tapno pomigpigpigsa nan pammatiyo. 7 Isonga atiatik nan silbin nan men-esek ya nan mensibog. Ngem nan mangsiken ay si Apo Dios et siya nan dakedake nan silbina. 8 Nan menmola ya nan mensibog et paliso nan paayda. Et awnit maligalowanda ay osto isnan ik-ikkanda.

9 Dakami ay men-it-itdo ken dakayo et dakami nan men-ob-obla ken Apo Dios. Ngem dakayo nan men-oblaanmi. No iyaligko na et kanegyo nan payew wenno baey ay sapsapowen Apo Dios. 10 Gapo isnan laing ay inted Apo Dios ken sak-en et sak-en nan kaneg nan nangsapo isnan pegnadna. Et ostoosto nan nang-ikkanak is dana. Ngem teken nan ipogaw ay mang-anay isnan kolangna. Ngem masapol ay makailan nan ipogaw ay mang-anay tapno ostoosto nan itapina. 11 Tay maid teken is mabalin ay osalen di ipogaw is pegnad nodi kedkedeng nan inosal Apo Dios ay si Jesu Kristo. 12 Ngem mabalin ay natke-natken nan maosal ay itapida isnan pegnadna tay wada nan gawis ya wada nan baken gawis ay it-itdon di ipogaw. Kaneg nan mensaad is baey tay nan tap-ina et nan gawigawis ay mabayabayag nan os-alenda ay kaneg nan segat wenno sam-into wenno temtem ay bato. Ngem nan tap-ina et nan nakapsot nan osalenda ay kaneg nan segak-a wenno goon wenno galami. 13 Ngem awnit maila isnan agew ay mangbanagan Kristo isnan am-in nan inikkan nan ipogaw ay nin-it-itdo. Tay awnitna ipadas nan apoy isnan sinapoda tapno maila no makneg wenno adi. 14 Et no adi mapoowan nan intapida isnan pegnad et maagtanda is gawis is ligaloda. 15 Ngem no mapoowan adida maagtan. Nodi maisalakan nan awakda et kedeng. Kaneg nan ipogaw ay maisalakan isnan mapop-oowan ay baey.

16 Ay adiyo getken ay dakayo nan kaneg baey Apo Dios tay mentetee si Apo Dios ken

dakayo gapo isnan Ispiritona? 17 Isonga
no waday mangdadael isnan baey Apo
Dios ay mang-itdo isnan baken tet-ewa,
awnit dadaelen Apo Dios abes siya. Tay
initken Apo Dios dakayo ay kowana ay
menteteana.

Maid Polos Lebbeng Nan Ipogaw Ay Men-et-etek

18 Adi kayo maal-allilaw ay mangnem-
nemnem en masilib kayo gapo tay adoado
nan getkenyo isnan getken di ipogaw isnan
batawa. No kaneg todi nan nemnemyo et
kanak en gag-awis no menbalinenyo nan
awakyo ay kaneg maid getkenyo tapno
ganabenyo nan tet-ewa ay silib ay magapo
ken Apo Dios. 19 Tay nan kankanan nan
ipogaw isnan batawa ay silibda et maid
paayna isnan nemnem Apo Dios. Kaneg
nan naisolat isnan kalina ay mangwani en,
“Awnit idadael Apo Dios nan laingda ken
daida.” 20 Inpasolat Apo Dios abes nan
nakwani en, “Getken Apo Dios ay maid
silbin nan nemnem di mangmangwani en
masilibda.” 21 Isonga adiyo ipapangato
nan esay ipogaw isnan esa tay nakikowa
kayo ken Kristo ay kakwa isnan am-in.
22-23 Isonga olay sak-en yas Apolos yas Pe-
dro et baayo dakami am-in. Am-iam-in ay
wada isnan batawa, nan biyag, tetey, nan
om-ommat id wani ya nan awnit ommat
et kowayo am-in dadi. Owen kowayo tay
kowan Kristo dakayo dapay kowan Apo
Dios si Kristo.

4

Nan Osto Ay Nemnem Isnan Oblan Di Aapostolis

1 Kaneg nan kinwanik en nan masapol
ay wada isnan nemnemyo ay maipanggep
ken dakami et baan Kristo dakami. Intalek
Apo Dios ken dakami nan ibagbagami ay
maipanggep ken Jesu Kristo ay egay gin-
tek nan kaipoipogaw id kasin. 2 Isonga
ik-ikkanmi ay gawis tay nan masapol ay
ikkan nan ipogaw ay wada nan oblana ay
naitalek ken siya et masapol ay ik-ikkana
nan kankanan nan apona. 3 Isonga olay
kompolmi nan mangnemnemnemanyo is-
nan ikkak ay men-obla tay baken kayo
wenno kompolmi ay ipogaw is mangbanag
ken sak-en no gawis nan oblak ay pala
ken Apo Dios wenno baken tay si Apo Dios
nan apok. Olay sak-en, adiyak kanan en
ostoosto wenno baken. 4 Tay olay maid
getkek is basolko, adiyak getken no siya
nan tet-ewa. Isonga bakenak is mangwani
en gawis nan oblak nodi si Kristo nan
makaibaga isnan tet-ewa. 5 Isonga dakayo
ay iCorinto, adiyo banbanagen nan iib-
ayo ay ipogaw. Tay awnit kasin omali si
Kristo ay mangbanag. Et siya di nan osto
ay timpo ay mabanaganda tay awnitna
ipaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnem
di ipogaw ay adi kagtek id wani. Dat
dayawen Apo Dios daida isnan maibagay
isnan inik-ikkanda.

6 Bebsatko, inbagak am-in nan
maipanggep isnan oblami ken Apolos
tapno waday adalenyo. Tay kayatko
ay menbasal kayo ken dakami ta adiyo
lakdangan nan kanan Apo Dios isnan
solatna en masapol ay maid ipapangatoyo
isnan tonggal esa ken dakayo. Isonga
ngawi no kananyo en gag-awis nan esa
isnan pinilina ay mang-it-itdo ken dakayo.
7 Dakayo ay men-et-etek, olay no waday
laingyo, ay baken si Apo Dios is nang-ited is
dadi? Ayke aped wada ken dakayo? Isonga
no maited ken dakayo aytay dakayon men-
et-etek ay kaneg dakayo nan nangsapo
isnan laingyo?

8 Ay apo kayo ay iCorinto. Isnan nemne-
myo et gintekyo et nan am-in ay masapol
ay getkenyo. Kankananyo isnan nemne-
myo en wada ken dakayo nan am-in ay
laing ay it-ited Apo Dios. Kaneg dakayo
nan men-ali. Ngem ken dakami ay aapos-
tolis, egay pay laeng. Gawis no tet-ewa ay
ali kayo tapno makiali kami abes. 9 Ngem
isnan nemnemko kega kayat Apo Dios no
dakami ay aapostolisna nan nababa is-
nan am-in. Kanegmi nan ipogaw ay na-
banag ay maipapatey isnan pobliko ta boy-
aen nan am-in ay ipogaw ya nan aanghel
abes. 10 Gapo isnan mangsolsolotanmi ken
Kristo et kankanan nan adi mamati en
maid nemnemmi ya kabaelanmi dadapay
kanan en maid paaymi. Ngem dakayo
et kankananyo en pilmi nan silibyo is-
nan mangtekanyo ken Apo Dios ya adoado
nan kabaelanyo dakayopay nangangato
ay ipogaw. Waay siya nan wada isnan

nemnemyo. 11 Ngem dakami et enggana
id wani ay timpo it-itpemi nan owat ya
ewewmi ya kolang nan badomi. Maid osto
is baeymi ya adoado nan mangpalpali-
gat ken dakami. 12 Mapalpaligatan kami
ay men-obla tapno waday katagowanmi.
Olay ngawi nan ik-ikkan di ipogaw ken
dakami ya olay no ngawi nan kalkaliyenda
ken dakami et ilowalowanmi daida tapno
badangan Apo Dios daida. No paliga-
tenda dakami et anosanmi. 13 No waday
solbog is kankananda ay maipanggep is-
nan ik-ikkanmi et adimi songsongbatan
is ngawi. Nodi iyammami ay mangwani
isnan gawis. Nan nemnem nan tapin
di ipogaw ken dakami et kankananda en
dakami nan kangawiyan ay ipogaw ay
maid polos paayna.

14 Egayak inbaga dana ay mangipabain
ken dakayo. Nodi laydek ay itdok ken
dakayo nan osto ay maikkan tay laylaydek
dakayo ay kanegko an-ak. 15 Tay olay wa-
day adoado is mangbagbaga ken dakayo
gapo tay mamati kayo ken Jesus et ked-
kedengak is kanegyo ama. Sak-en nan
amayo gapo tay sak-en nan gapo ay ma-
mati kayo ken Jesu Kristo gapo isnan nan-
gibagbagaak isnan gawis ay damag ken
dakayo. 16 Isonga pangaasiyo ta sak-en
nan toladenyo.

17 Gapo tay laydek ay toladenyo sak-
en et inbaak si Timoteo ay omey ken
dakayo. Siya nan esay laylaydek ay anakko
gapo isnan pammatina abes ken Kristo.
Matalek siya ay ipogaw isonga inbaak siya
tapno ipanemnemna ken dakayo kasin
nan kaneg nan ik-ikkak ay mangsolot
ken Kristo ay maiyiso isnan it-itdok isnan
ipogaw ay mamati isnan am-in ay il-ili.

18 Wada ken dakayo nan mangipapan-
gato isnan awakda. Kankananda en waay
omegyatak ay omey issa. 19 Ngem adi
mabayag daket omey issa no siya nan
kayat Apo Dios ay ikkak. Daket ilaen no tet-
ewa ay waday kabaelan nan menpapan-
gato. Masapol ay maila isnan ik-ikkanda
ay baken kedkedeng isnan kalkaliyenda.
20 Tay nan maitapi isnan mentolayan Apo
Dios et masapol ay maila nan kagawisda
isnan ik-ikkanda ay baken kedkedeng is-
nan kankananda. 21 Isonga ngan nan lay-
denyo? Ay masapol ay omeyak id issa ay
mangdosa ken dakayo wenno laydenyo ay
men-gasingak ay mangipaila isnan layad
ya anosko?

5

Nan Esay Basol Nan iCorinto

1 Siya na nan esay delawek ken dakayo.
Naibaga ken sak-en ay wada nan esay ib-
ayo ay mamati ay asiasi nan ik-ikkana.
Inasawana nan ininana. Olay nan adi ma-
mati et adida ikkan nan basol ay kaneg
todi. 2 Ngem dakayo et kankananyo
en gawigawis nan mangsolsolotanyo ken
Kristo dayopay inpalobos nan kaneg todi
ay ommat. Gag-awis no menseseg-ang
kayo gapo isnan ngawi ay basol ay inikkan
nan esa ken dakayo.

Siya na nan kanak ay masapol ay
ikkanyo. Pakaanenyo siya isnan maitat-
apiyana ken dakayo isnan simbaanyo.
3 Tay olay no maidak issa et epdasko
ninemnem nan masapol ay maikkan.
Isonga kanegak wada ken dakayo tay nan
nemnemko et wada ken dakayo. 4 Gapo
isnan lebbengko ay inted Jesus ay Apo
tako ken sak-en, kanak en madagop kayo
isnan simbaanyo. Et kanegak maitatapi
gapo isnan kawadan nan nemnemko ken
dakayo. 5 Et gapo isnan kabaelan Apo Jesus
ay wada ken dakayo abes, pakaanenyo
san deey ay lalaki isnan simbaanyo tapno
paligaten Satanas siya. Tay kayatko ay
ibabawina nan basolna tapno maisalakan
siya isnan agew ay mangbanagan Jesus
isnan kaipoipogaw.

6 Adi polos lombeng ay men-et-etek kayo.
Ay adiyo getken ay olay atiatik ay bobod
nan maitapi isnan kompolmi et sin-awyan
dadat maalisan am-in? Kaneg tona abes
nan ommat ken dakayo no adiyo kaanen
nan esay ngawi. 7 Isonga kaanenyo nan
ngawi ay ogali ay kaneg nan inik-ikkanyo
id kasin tapno bomalo nan biyagyo tay
nadalosan kayo gapo isnan mamatiyanyo.
Nan gapo ay nadalosan kayo et gapo tay
natey si Kristo isnan basbasol tako. Et
nan nateyana nan naiyaligan nan menpal-
paltiyan nan Judio is anak di kalnilo isnan

mangnemnemanda isnan nanglaosan nan anghel ay adi mangpatey isnan iyon-a ay anakda. 8 Isonga pagasingen tako si Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan Judio ay mangipagasing ken siya isnan deey ay fiestada. Ngem baken kaneg nan ik-ikkanda ay adi mangbobod isnan tinapayda nan ikkan tako. Nodi nan kaanen tako et nan am-iam-in ay ngawi ay kaiyaligan nan bobod ta sokatan tako is osto ay nemnem ya gawis ay maikkan.

9 Nan inbagak isnan esay solatko id kasin et kinwanik en masapol ay maisiyan kayo isnan ipogaw ay mamabai ya lomalaki. 10 Ngem baken di is kayatko ay kanan en maisiyan kayo isnan adi mamati ay mang-ik-ikkan isnan kaneg todi ya omaapal wenno mangakew wenno nan mamati isnan baken tet-ewa ay dios. Tay adi mabalin ay maisisiyan tako ken daida tay maid teken is mentetean tako isnan naay batawa ay kad-an tako am-in. 11 Nodi nan kayatko ay ikkanyo et adi kayo makigayyem isnan ib-ayo ay mangwani en mamati no ik-ikkana nan ngawi ay kaneg nan mamabai wenno botengan ya mangakew. No managsolbog siya ay ipogaw wenno apalana nan wada isnan iib-ana wenno patpatiyena nan baken tet-ewa ay dios et adiyo gaygayyemen. Ya adi kayo makikikan ken siya. 12-13 Maid biyang tako ay mangbanag isnan baken tako ib-a ay mamati tay si Apo Dios nan kabiyang is dadi. Nodi nan iib-a tako ay mamati nan masapol ay banagen tako. Isonga kaanenyo isnan simbaanyo nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inbagan Apo Dios isnan solatna.

6

Nan Osto Ay Maikkan No Waday Menasidalom Isnan Mangsolsolot Ken Kristo

1 Naayda pay di ibagak. No waday idalomyo isnan ib-ayo ay mamati ayke gawis no nan adi mamati di mangipabanbanaganyo? Nan mamati ken Jesus di mangipabanaganyo koma. 2 Ay adiyo getken ay nan ipogaw Apo Dios nan awnit mangbadang ay mangbanag isnan amin? No siya di nan awnityo ikkan, ayke adi mabalin ay banagenyo nan bassit nan pategna? 3 Olay nan aanghel et awnit tako badangan si Kristo ay mangbanag ken daida. Isonga am-amed ay mabalin ay banagen tako nan maipanggep nan wada isnan batawa. 4-6 Isonga no waday kasoyo aytay dayon eyey isnan adi mamati ay mangipabanag dayopay getken ay maid maiyisowan nan nemnemda isnan nemnem di mamati? Tay nan ik-ikkanyo et men-asidalom kayo dayopay ipabanbanag isnan ipogaw ay adi mamati. Kababain di is maikkan. Ayke maid nalaing ken dakayo is makabanag isnan kasoyo?

7 Olay nan men-asidalomanyo et ngawingawi di. Kaneg inabak nan ngawi dakayo. Gag-awis no baybay-anyo nan mang-ikkan isnan ngawi ken dakayo. Olay masos-owitik kayo basta adiyo omey ipabanbanag isnan adi mamati. 8 Ngem nan ik-ikkanyo et dakayo nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ya mangsos-owitik isnan ipogaw. Olay nan ib-ayo ay mamati et sowitikenyo daida. 9 Ay adiyo getken ay adi maitapi isnan mentolayan Apo Dios nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi? Adi kayo masogsogsogan ay mangpati isnan baken tet-ewa. Tay adi maitapi ken Apo Dios nan mamabai, nan menkamkamolala, nan lalaki ay mangbigaw isnan ib-ana ay lalaki ay asawaen ya nan mangpati isnan baken tet-ewa ay dios. 10 Adi maitapi abes isnan mentolayan Apo Dios nan menpidpidit, nan mangakakew, nan naimot, nan managsolbog ya nan botengan. 11 Id kasin kaneg todi nan inik-ikkan nan tapina ken dakayo. Ngem id wani nadalosan kayo tay pinakawan Apo Dios dakayo. Ninbalin kayo abes is ipogawna ay mensilbi ken siya. Et id wani gawis nan pangiilaan Apo Dios ken dakayo. Inommat am-in dadi gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako ya nan Ispiriton nan Dios tako.

Adi Tako Ikkan Nan Ngawi Tay Nan Awak Nan Mamati Nan Kaneg Baey Apo Dios

12 Wada pay nan ibagak ken dakayo. Tet-ewa ay am-in ay adi adyan Apo Dios et mabalin ay ikkan tako. Ngem adina kayat ay

kaliyen en isnan mang-ikkanan tako am-in is dana et mabadangan tako. Ya nan esa et baken gawis no pakaam-amden tako nan esay maikkan ay olay baken basol. Tay no siya di nan ikkan tako et menbalin is basol tay nan pakaam-amden tako et siya nan menbalin ay apo tako. 13 Kaspangaligan nan makan. Wada nan kaosalana tay ninsapo si Apo Dios is makan tapno kanen tako ya sinapona nan eges di ipogaw tapno siya nan omayan nan kanen tako. Ngem adina kanan en dadam-en tako. Tay baken dadi is napatepateg tay maid toloy nan makan ya nan eges di ipogaw. Ngem nan awak nan ipogaw et baken nan kinababailona is kaosalana. Tay nan osto ay kaosalan nan awak tako et ta ikkan tako nan kayat Kristo et si Kristo abes et ayayowanana nan awak tako. 14 Masapol ay nan gawis nan mang-osalan tako isnan awak tako tay siya nan wada nan toloyna tay awnit tagowen Apo Dios gapo isnan kabaelana ay kaneg nan nangtagowana ken Kristo.

15 Ay adiyo getken ay paltin nan awak Kristo nan awak nan mamati? Isonga ay mabalin ay om-omey kayo isnan kadan di mabaybayadan ay bababai dapay wada si Kristo ken dakayo? Baken osto di. 16 Tay nan mangiseyepan nan ipogaw isnan kaneg da todi ay bababai et menbalinda is esa. Tay kinwanin Apo Dios en, “Nan dowa et menbalinda is esa.” 17 Et wada nan maiyisowana ken Kristo ya nan maitatapi ken siya tay kanegda esesang gedan gapo isnan napos-aan nan nemnemda. 18 Isonga adi kayo mamabai. Nan tapin di basol et baken nan awak is pangawiyena. Ngem nan babailo et nan awakna nan pangawiyena. 19 Ay adiyo getken ay nan awakyo nan kaneg baey nan Ispirito Santo ay inted Apo Dios tay mentetee siya ken dakayo? Baken kayo is kakwa isnan awakyo nodi si Apo Dios. 20 Tay nangina nan inbayadna tapno mabalin ay ipogawna datako. Isonga masapol ay madaydayaw si Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkan tako.

7

Nan Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Omasawaan Di Ipogaw

1 Siya na nan songbatko isnan sinootyo isnan solatyo ay maipanggep isnan omasawaan nan ipogaw. No mabalin koma gawis no adida omasawa. 2 Ngem tapno adi madolog nan ipogaw ay mamabai ya lomalaki et gag-awis no omasawada. 3 Et mentinongpal koma nan sin-asawa. 4 Tay no omasawa nan babai et baken siya et kedeng is kakwa isnan awakna. Nodi wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna. Siyangna isnan lalaki. Wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna. 5 Isonga no sin-asawa kayo adi kayo men-asiadi malaksig no mentoya kayo omona tay laydenyo ay mangnemnem isnan lowaloyo ken Apo Dios is kaat ay agew. Dat no makwas nan kaat ay agew, maseyep kayo kasin tapno adi mabalin ay dologen Satanas dakayo ay omey isnan bakenyo asawa gapo isnan adiyo makateppelan isnan kayatyo.

6 Nan kinwanik et mabalin ay omasawa nan ipogaw ngem baken di is bilin. 7 Tay isnan nemnemko et gag-awis no adi omasawa nan ipogaw ay kanegko. Ngem getkek ay baken di is mabalin isnan am-in ay ipogaw. Tay natkenatken nan kabaelan ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna.

8 Isnan egay omasawa pay laeng ya isnan balo ay babai et kanak en gawis no itoloyda ay adi omasawa ay kanegko. 9 Ngem no adi kabalin ay teppelenda nan kayat nan awakda et omasawada. Tay gag-awis no omasawa nan ipogaw mo nan mangnemnemnemana isnan kaykayat nan awakna.

10 Siya na nan ibagak isnan sin-asawa. Bakenko bilin nan naay nodi bilin Apo Jesus. Kanak en adi koma isis-iyan nan babai nan asawana. 11 Ngem no taynana nan asawana et adi koma makias-asawa kasin. Kedkedeng nan sigod ay asawana is mabalin ay asawaena. Ya adi koma abes isis-iyan nan lalaki nan asawana.

12 Naay da pay di ibagak isnan tapin di ipogaw. Sak-en nan mangwani tay egay inbagan Apo Jesus na. Kanak en no wada ken dakayo ay lalalaki ay mamati ngem adi mamati nan asawana et adina isis-iyan no men-gasing siya ay makitetee ken

siya. 13 Siyang na isnan babababai ay mamati. No adi mamati nan asawana ngem no men-gasing siya ay makitetee ken siya et adina isis-iyan. 14 Tay nan adi mamati isnan sin-asawa et ibilang Apo Dios siya ay kanegna ipogaw gapo isnan pammatin nan asawana. Tay no adi ikkan Apo Dios di et adi kalak-am abes nan an-akda. Ngem baken tay maibilangda abes ay kanegna an-ak.

15 Ngem no adi layden nan adi mamati ay makitetee isnan asawana ay mamati, olay, bay-ana. Adi masapol ay ikakawena tay kayat Apo Dios ay nasingpa nan biyag nan ipogawna. 16 Tay olay adim ipalobos, adim getken no awnit maisalakan nan asawam gapo isnan badangmo ken siya.

17 Ngem siya dana nan esay bilinko isnan am-in ay mamati. Nan sigod ay biyag ay inted Apo Dios ken datako et itoltoloy tako isnan mamatiyan tako. Adi masapol ay padasen tako ay sokatan. 18 Kaspangaligan, ay epdas kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo? Adi masapol ay padasenyo ay sokatan. Wenno no egay kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo, adi masapol ay menpasegyat kayo. 19 Tay baken nan menpasegyatanyo wenno nan adi kayo menpasegyatan is mappay nodi nan mangsolsolotanyo isnan bilbilin Apo Dios nan mappay. 20 Isonga adi tako nemnemen ay masapol ay sokatan tako nan sigod ay biyag basta baken ngawi ken Apo Dios. 21 Ay baaka isnan namatiyam? Olay. Itoltoloymo ay mabaa. Ngem no waday somya ay mapalobosanka isnan mababaaam gawis no taynam. 22 Ngem ken Apo Dios olay no baaka isnan nemnem di ipogaw et bakenka baa isnan nemnemna no anakna sik-a. Et nan ipogaw ay olay baken baa isnan nemnem di ipogaw et baada tay baan Kristo daida no siya nan Apoda. 23 Ipogaw Apo Dios dakayo tay sinobotna dakayo is nanginangina. Isonga adi kayo menpabaa isnan nemnem ya kankanan nan aped ipogaw tapno adi kayo maisiyan isnan mensilsilbiyanyo ken Apo Dios. 24 Kanak kasin nan kinwanik, bebsatko. Adiyo nemnemen ay masapol ay masokatan nan sigod ay biyagyo no mamati kayo basta itoltoloyyo ay somagen ken Apo Dios.

25 Siya dana pay nan ibagak isnan omasawaan di ipogaw. No egay omasawa pay laeng nan ipogaw et ibagak nan wada isnan nemnemko ay maipanggep isnan gawis ay ikkanda. Maid inbilin Apo Jesus is maipanggep isnan naay ngem mabalin ay talkenyo nan ibagak tay matalekak gapo isnan layadna ay mangbadbadang ken sak-en. 26 Gapo isnan inmam-amedan nan ligat nan ipogaw id wani et kanak en gawis no adi sokatan nan ipogaw nan kasasaadna. 27 Nan kayatko ay kanan et no inmasawaka et adim isis-iyan nan asawam. No maid asawam adi masapol ay omasawaka. 28 Ngem no laydem ay omasawa baken basol. Ngem gag-awis no adi kayo omasawa. Kanak di tay kayatko ay adi kayo kapaligatan isnan sigod ay ligat di sin-asawa.

29 Bebsatko, nan kayatko ay ibaga et adi mabayag nan waya tako ay men-obla ken Apo Dios. Isonga menlogi id wani et nan ipogaw ay wada nan asawana baken nan asawana is madadanagana nodi nan oblana ken Apo Dios. 30 Nan gasing wenno nan seg-ang wenno nan kinabaknang et baken dadi koma is mangiyadi isnan men-ob-oblaam ken Apo Dios. 31 Olay nan am-in ay wada isnan batawa et adi tako nemnemnemen ay pilmi tay maid toloyda. Tay awnit mamaid nan batawa ay mentetean tako id wani.

32 Nan kayatko et baken koma adoado nan danagyo. Tay nan ipogaw ay maid asawana, kedeng nan oblana ken Apo Dios ya nan ikkana ay mangipagasing ken siya is nenemnemena. 33 Ngem nan inmasawa et masapol ay nemnemena nan biyagda isnan batawa tapno men-gasing nan asawana. 34 Isonga adi maolnos nan nemnemna tay nemnemnemena nan pamilyana danapay es nemnemnemen nan laydena ay ikkan ay pala ken Apo Dios. Siyang na isnan babai ay adi omasawa. Nemnemnemena omona nan masapol ay maikkan ay pala ken Apo Dios tay kayatna ay kedeng nan ipaik-ikkan Apo Dios is ik-ikkana. Ngem nan babai ay wada nan asawana et nan oblana ay

mangipagasing isnan asawana nan nemnemnemena. 35 Inbagak nan kinwanik tapno mabadangan kayo. Adiyak iyadi nan makiasawaanyo. Ngem inbagak tapno ostoosto nan ik-ikkanyo ya tapno adi kayo maisiyan isnan layadyo ay mangikkan isnan ipaik-ikkan Apo Jesus.

36 Ngem no wada nan mentolag ay menasawa dadat mentoya ay adi itoloy dat no liknaen nan lalaki ay adina mateppelan nan kayatna et itipona nan gayyemna. Baken basol di. 37 Ngem no nemnemena ay makaitpe ay adi makiasawa ya no nemnemena ay siya nan gawis ken siya ya maid mangpilpilit ken siya et gawis no ikkana. 38 Isonga no omasawa nan ipogaw et gawis di ngem gagag-awis no adi omasawa.

39 Nan mamati ay babai ay wada nan asawana et adi mabalin ay kasin omasawa no daan pay laeng nan asawana. Ngem no matey nan sigod et kigad siya no omasawa kasin ngem masapol ay mamati nan asawaena. 40 Ngem isnan nemnemko et gag-awis ken siya no adi omasawa kasin. Et waay siya abes nan nemnem nan Ispiriton Apo Dios.

8

Napatpateg Nan Ik-ikkan Tako Ya Nan Nemnem Tako Mo Nan Kanen Tako

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan maisda ay sinootyo ay naiboyag isnan sinang didios no mabalin ay kanen tako. Tet-ewa ay getken tako ay maid kabaelan nan sinang didios. Ngem baken nan mangtekan tako isna is makabadang isnan iib-a tako tay mabalin ay men-et-etek nan ipogaw gapo isnan getkena. Ngem no pilmi nan layad tako isnan iib-a tako et siya nan makabadang ken daida. 2 Tay no men-et-etek nan ipogaw ay mangmangwani en adoado nan getkena et ipailana ay baken osto pay laeng nan nemnemna. 3 Ngem no laylayden nan ipogaw si Apo Dios et ibilangna siya ay anakna.

4 Ngem isnan nangsootanyo isnan isda et siya na nan ibagak. Getken tako ay baken tet-ewa ay dios nan sinang didios tay es-esa et kedeng nan tet-ewa ay Dios. 5-6 Olay no waday adoado is patpatiyen nan ipogaw ay kananda en dios ngem ken datako et es-esang nan Dios ay Ama tako. Et siya nan nagapowan nan amin ay wada. Ya nan matatagowan tako et tapno ik-ikkan tako nan kayatna. Es-esang abes nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay nangboliw isnan am-in ya nang-ited isnan balo ay biyag tako. Ngem isnan adi mamati adoado nan dios ay ap-apowenda ay mentetee isnan batawa ya id daya. 7 Olay isnan tapin di mamati et adida maawatan kayet ay baken tet-ewa ay dios nan sinang didios. Tay inmingsada ay mangpatpati ken daida. Isonga no kanenda nan naiboyag isnan sinang didios et basol isnan nemnemda. Tay mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan sinang didios tay baken napigsa nan pammatida ken Apo Dios.

8 Ngem ibagak ken dakayo en baken nan kankanen tako is gapo na ay gawis nan nemnem Apo Dios ken datako. Paliso no kanen tako wenno adi. 9 Ngem masapol ay makailan tako nan iib-a tako ay nakapsot pay laeng nan pammatida ta adida bomasol gapo isnan ikkan tako. 10 Tay olay baken ngawi isnan nemnemmo ngem no waday mang-ila ken sik-a ay makikanka isnan baey di sinang didios waay kanana en mabalin ay maitapi siya ay mangan dapay mendowadowa nan nemnemna no basol di wenno baken. 11 Isonga gapo isnan inikkam olay getkem ay baken basol di et madadael nan pammatin nan ib-am ay nakapsot nan pammatina dapay siya abes nan esay nateyan Kristo. 12 Isonga binmasolka ken Kristo gapo isnan binmasolam isnan ib-am ay mamati ay mangipasakit isnan nemnemna gapo isnan kinakapsot nan pammatina. 13 Isonga no bomasol nan ib-ak ay mamati gapo isnan men-isdaak isnan naiboyag isnan sinang didios et adiyak polos ikkan tapno adi bomasol siya gapo ken sak-en.

9

Nan Lebbeng Nan Aapostolis

1-2 Olay nawayaak ay mangnemnem isnan ikkak ngem baken nan awakko

is paon-on-onaek. Olay esaak ay men-
lebbeng ay apostolis Kristo ya esaak ay
nang-ila ken siya ay Apo tako ngem adiyak
ipapati nan kayatko. Olay no kanan nan
tapin di ipogaw en bakenak apostolis
ngem getkenyo ay tet-ewa ay apostolisak
tay nan maitatapiyanyo ken Kristo gapo
isnan mamatiyanyo nan kailasinana ya
mangpaneknek ay tet-ewa ay men-ob-
oblaak ay pala ken siya. 3 Et siya dadi nan
songbatko isnan ipogaw ay adi mangpati
ay apostolis Kristo sak-en.
4 Nemnemenyo nan ik-ikkanmi. Wada
nan lebbengmi ay omala isnan men-
itdowanmi is kanenmi ya inomenmi
ngem adimi ik-ikkan dadi. 5 Wada
nan lebbengmi abes ay omasawa
ya mangikawit isnan asawami isnan
omayanmi ay men-itdowan ay kaneg nan
ik-ikkan Pedro ya nan tapin di apostolis
ya nan bebsat Jesus. 6 Isonga baken osto
no kananyo en masapol ay menlagbo
kami ken Bernabe ta waday katagowanmi.
7 Baken di is osto tay kaspangaligan,
maid soldado is manglaglagbo isnan
awakna nodi nan men-ob-oblaana nan
manglagbo ken siya. Ya maid menmola is
adi mangbolas isnan begas nan molana. Ya
maid menpaspastol is adi mang-in-inom
isnan gatas nan pastolna.
8 Ay nagapo isnan nemnem di ipogaw
nan kakakwanik? Baken, tay paliso nan
kinwanin Apo Dios isnan linteg ay inpa-
solatna ken Moses. 9 Tay naisolat isnan
linteg Moses nan mangwani en, “Adika
op-opotan nan topek nan baka ay men-
ilik isnan pagey.” Sootek ken dakayo en
ay kedeng nan baka is nenemnemen Apo
Dios? 10 Baken adi. Inbagana na tay
ninemnemna nan ipogaw. Tay osto is-
nan omey makialado wenno makiani ay
mangnamnama isnan lagboda. 11 Isonga
am-amed ken dakami tay nan napatepateg
ay nagapo ken Apo Dios nan init-itedmi
ken dakayo isonga bagayna no agtanyo
dakami is katagowanmi ay atiatik nan
banolna. 12 Isonga no osto ay maagtan
nan tapin di ipogaw et am-amed kami is
maagtan.
Ngem olay no bagayna ay omala kami
et egay kami omal-ala. Nan gapo ay
egay kami inmala et tay adimi layden
no waday mangsolin isnan gawis ay
damag ay ibagbagami. Isonga olay no
mapalpaligatan kami ay men-an-anap is
katagowanmi et an-anosanmi. 13 Ngem
wada nan lebbengmi ay omala no lay-
denmi. Kaneg nan ipogaw ay men-ob-
obla isnan Templon Apo Dios. Ay adiyo
getken ay maagtanda is kanenda? Ya
nan menpalti isnan maiboyag ken Apo
Dios isnan Templona et wada nan kowada
isnan paltiyenda. 14 Siyang na isnan
ipogaw ay omey mangibagbaga isnan
gawis ay damag. Tay siya nan esay bilin
Apo Jesus ay siya nan mang-alaanda isnan
katagowanda.
15 Ngem sak-en, egayak inmal-ala is-
nan men-it-itdowak olay waday lebbengko
ay omala. Et baken di is gapo ay in-
bagak na ta maagtanak. Olay mateyak
gapo isnan owatko. Gag-awis di mo nan
makaanan nan gasingko ay mangwani en
adiyak kalagbo ay men-itdo. 16 Tay maid
lebbengko ay maidayaw gapo isnan man-
gibagbagaak isnan gawis ay damag. Nodi
masapol ay ikkak tay inayan no adiyak
ikkan tay siya nan tet-ewa ay ipaob-oblan
Apo Dios ken sak-en. 17 No apedko nem-
nem ay ikkan ay egay inpaoblan Apo Dios
ken sak-en et osto no maagtanak is lagbok.
Ngem gapo tay siya nan inpaoblana ken
sak-en ay egayak ninemnem inmona et ik-
ikkak tay siya nan intalekna ken sak-en.
18 No keg todi, sino ngen nan ligalok ay
mang-ik-ikkan isnan oblak? Nan ligalok
et nan gasingko ay mangibagbaga isnan
gawis ay damag ay adi bayadan nan mang-
dengdenge ay olay waday lebbengko ay
omala is katagowak ken daida.
19 Isonga gapo tay maid manglagbo
ken sak-en maid abes kalebbengan nan
ipogaw ay mangibaa ken sak-en. Ngem
olay no keg todi nan tet-ewa et mabaaak
isnan kompolmi gapo isnan layadko
ay mang-ikkan tapno waday maawis
is adoado ay mangsolot ken Kristo.
20 Kaspangaligan no wadaak isnan Judio
solotek nan ogalin di Judio tapno maaw-
isda ay mangsolot ken Kristo. No kananda
en masapol ay masolot nan linteg Moses,

olay solotek tapno idngeda nan ibagak. Ngem getkek ay adi masapol ay masolot nan linteg Moses tapno maisalakan nan ipogaw.

21 Isnan ipogaw ay baken Judio ay adi mangsolot isnan linteg Moses et adiyak soloten abes tapno patiyenda nan ibagak ay maipanggep ken Kristo. Ngem adina kayat ay kanan en adiyak solsoloten nan bilin Apo Dios tay wada nan inbilin Kristo et siya dadi nan solsolotek. 22 Isnan ipogaw ay nakapsot nan pammatida et adiyak ikkan abes nan kananda en basol olay getkek ay baken tet-ewa ay basol. Ikkak tapno mabalin ay badangak daida isnan pammatida. Isonga ipamosposak nan kompolmi ay napateg isnan nemnem di ipogaw tapno waday maawis is mangpati ken Kristo tapno maisalakanda. 23 Amin dadi et ik-ikkak tapno omadoado nan mamati ken Jesu Kristo tay kayatko gedan ay maitapiyak isnan gawis ay ited Kristo isnan mangsolsolot ken siya.

Masapol Ay Maiyaddawi Tako Isnan Ngawi Tapno Adi Kaanen Apo Dios Nan Badangna

24 Iyaligko nan mangsolotan tako ken Kristo isnan kaneg nan ikkan nan menlomba. Getkenyo ay olay adoado nan makilomba ngem es-esa nan mangabak ay maligalowan. Keg datako abes tay masapol ay ipapati tako ay mang-ikkan isnan gawis ta maagtan tako is ligalo. 25 Nan ikkan nan makikontis ay mangtetena isnan amin tapno pomipigsa nan awakna et siya di nan kaneg nan ikkan tako koma ay mangipapigsa isnan pammati tako. Ikkana di tapno mangabak ay mang-ala isnan ligalo ay nalaka ay menpatengga. Ngem nan ligalo tako isnan ik-ikkan tako et maid patenggana. 26 Keg sak-en tay adiyak aped ik-ikkan nan maid paayna ay mangtaktaktak isnan oblak ken Apo Dios. 27 Nodi ten-ek nan am-in tapno abakek nan ngawi ay kayatko ay ikkan tay adiyak layden no awnit adi ligalowan Apo Dios sak-en gapo isnan inik-ikkak dakpay esay mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan ipogaw isnan osto ay ikkanda.

10

1 Tay no adi itoltoloy nan ipogaw ay mangtongpal ken Apo Dios et waay ngen kaanena nan badangna ken daida. Adiyo kalkalingkingan, bebsatko, nan inommat isdin alal-apo tako id kasikasin. Binadbadangan Apo Dios daida am-in tay maitaptapi siya isnan liboo ay mangiboboweg ken daida. Binadangana daida abes ay nanggedang isnan baybay ay Gadangdang nan ngadana. 2 Et din si Moses nan nangipangpango ken daida isdin inommatan todi isonga napos-a nan nemnemda am-in ay nangsolsolot ken siya. 3 Pinakpakan Apo Dios daida amin isnan makan ay nagapgapo ken siya. 4 Olay nan tapin di danom ay inin-inomda et inpabalana isnan bato. Naiyalig san bato ken Kristo ay mang-it-ited isnan masapol nan ipogawna. Tay si Kristo nan nangtaktakdo ken daida ay nang-it-ited isnan masapolda.

5 Ngem olay binadbadangan Apo Dios daida am-in et atiatik ken daida nan mengasingana tay atiatik nan managtongpal. Nagtek ay tet-ewa di tay natey nan adoado ken daida isnan kad-anda isnan pondag. 6 Inpasolat Apo Dios nan inommat id kasin ta makailan tako ay adi manggamgam isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkanda. 7 Adi tako gedan ikkan nan kaneg nan inik-ikkan nan tapina ken daida ay manggas-gasing isnan sinang didios. Getken tako ay inikkanda di tay naisolat isnan kalin Apo Dios nan mangwani en, “Nakwasda ay nangkakan isnan pinaltida ya inminomda ay mangdayaw isnan sinang didios ay sinapoda dadat ikkan nan ol-olay.” 8 Adi tako abes mamabai ya lomalaki ay kaneg nan inikkan nan tapina ken daida tay siya nan gapo ay natey nan dowampoo ya tolo ay libo isnan sin-agew. 9 Ya adi tako koma padpadasen nan anos Apo Dios ay kaneg nan inikkan nan tapina tay siya nan gapo ay inpa-ey Apo Dios nan menkedet ay oweg ay mangpatey ken daida. 10 Nan esay ngawi ay inikkan nan tapina et ninmotmotda isnan inikkan Apo Dios isonga inbaan Apo Dios nan esay anghel ay mangpatey ken daida.

11 Nan am-in ay inikkan Apo Dios ay
nangdosa ken daida et inommat tapno wa-
day men-adalan tako. Et naisolatda tapno
makailan tako tapno adi tako madosa ay
kaneg datodi. Tay id wani nganngani ay
menpatengga nan batawa. 12 Isonga no
waday ipogaw is mangnemnem en adina
ikkan nan ngawi tay napigsa nan pam-
matina et makailana ta modatya nalaka ay
bomasol siya.
13 Maid naitkenan nan madologam is-
nan madologan nan am-in ay ipogaw.
Ngem si Apo Dios et pilmi ay matalek ay
mangbadang ken sik-a. Tay adina ipalobos
ken sik-a nan adim kabaelan ay mang-adi.
Nodi no waday ipalobosna et itedna abes
nan kabaelam ay mang-adi tapno adim
ikkan.

Baken Gawis No Malaolaokan Nan Pam-matin Nan Ipogaw

14 Isonga dakayo ay laylaydek, adi
kayo maitaptapi ay mangdaydayaw isnan
sinang didios ta adi kayo madosa ay kaneg
din alal-apo tako. 15 Gapo tay getkenyo ay
mennemnem, kanak en nemnemenyo no
tet-ewa wenno baken nan ibagak. 16 Nan
mang-inoman tako isnan men-iyamanan
tako ken Apo Dios ay mangipanemnem
isnan nin-ayosan nan basan Jesus ay
badangna et siya nan mangipaila isnan
maitatapiyan tako ken Kristo. Ya nan
manganan tako isnan naamaamas ay
tinapay ay mangnemneman tako isnan
awak Jesus isnan nateyana et siya nan
esay mangipaila isnan maitatapiyan tako
ken siya. 17 Gapo tay es-esa ay tinapay
nan naam-amam-as ay pala ken datako et
ibagana ay olay adoado tako et kaneg tako
es-esa gapo tay es-esa nan maitatapiyan
tako ay si Kristo.
18 Nan esa ay pagbasalan et siya nan
ik-ikkan di Judio. Tay no maitapida ay
makikan isnan pinaltida ay iboyagda ken
Apo Dios et ipailada ay maitatapida ken
Apo Dios ay maitedan nan pinaltida.
19 Ay maawatanyo nan kayatko ay ibaga
gapo isnan kinwanik? Ay kananyo en
tet-ewa ay dios nan sinang didios wenno
kananyo en mappay nan napalti ay iboy-
agda ken daida? Baken di is kayatko ay
kanan. 20 Nodi nan kayatko ay kanan et
nan paltiyen nan adi mamati ay iboyagda
isnan sinang didiosda et nan adi kaila ay
akin-apo ken Satanas ay aanito nan tet-
ewa ay mangiboyboyaganda ay baken si
Apo Dios. Isonga adiyak layden no maitapi
kayo isnan ik-ikkanda tay adiyak layden
ay maitapi kayo isnan aanito. 21 Tay adi
kabalin ay maitaptapi kayo isnan mainom
ay mangipagtek isnan mamatiyanyo ken
Kristo dakayot abes maitapi isnan mangi-
pagtek isnan mamatiyanyo isnan anito.
Ya adi kabalin abes ay makikan kayo is-
nan mangipanemnem ken Kristo dakayot
makikan abes isnan naiboyag isnan an-
ito. 22 Tay no kaneg todi nan ikkanyo et
padpadasenyo ay mangipaliget ken Apo
Dios. Ayke kayo napigpigsa mo siya tapno
abakenyo siya?

Nemnemen Tako Omona Nan Iib-a Tako

23 Wadada nan mangwani en, “Nawaya
kami ay mang-ikkan isnan laydenmi basta
baken basol.” Ngem kanak en baken am-
in nan ik-ikkan tako et mabadangan nan
ib-a tako. 24 Tay masapol ay nemnemen
tako omona nan iib-a tako satakopay nem-
nemen nan awak tako. 25 Isonga kanak
en baken basol no kanenyo nan lang-ay
ay ilakoda isnan malkitan no adiyo sos-
ooten no naiboyag isnan sinang didios
gapo isnan mendowadowaan nan nem-
nemyo. 26 Mabalin ay kanenyo tay nan
batawa ya nan am-in ay wada et kowan
Apo Dios. 27 Isonga no ayagan nan adi
mamati sik-a ay makikan dat no laydem
dakat omey ya kanem nan kompolmi ay
itedda. Ngem adim nemnemnemen ay
masapol ay sootem no inboyagda nan
lang-ay. 28-29 Ngem no waday mamati isdi
is mangwani ay naiboyag isnan sinang did-
ios dakat adi kanen tay siya nan mangi-
paila ay basol isnan nemnemna no kanem.
Isonga adim kanen tapno adi masaktan
nan nemnemna.
Waay wada nan mangwani en, “Aytay
daken adi kanen dakpay getken ay baken
basol di?” Kananda pay en, “Dan mas-
apol ay solotek nan nemnem di esa dapay
baken osto nan nemnemna? 30 Tay no
men-iyamanak ken Apo Dios isnan makan

aytay dadan delawen sak-en?" Waay siya di nan sootenyo. 31 Ngem ibagak nan gapo ay masapol ay adi tako kanen. Nan gapo na et tay masapol ay madayaw si Apo Dios gapo isnan am-in ay ik-ikkan tako ay olay isnan kanen tako wenno isnan inomen tako. 32 Masapol ay adi mapasaksakitan nan nemnem nan iib-a tako am-in ay olay no Judioda wenno baken wenno iib-a tako ay mamati. 33 Toladenyo saken tay adiyak ipaona nan awakko nodi padpadasek ay mangipagasing isnan am-in ay ipogaw gapo isnan am-in ay ik-ikkak. Ik-ikkak di tapno idngeda nan ibagbagak tapno maisalakanda.

11

1 Owen, toladenyo sak-en ay kaneg gedan nan mangtoltoladak ken Kristo.

Nan Osto Ay Ikkan Di Babai Isnan Simbaan

2 Wada abes nan ibagak ay maipanggep isnan osto ay maikkan isnan madagdagopanyo isnan simbaanyo. Nan damo et gawis tay adiyo kalkalingkingan nan init-itdok ken dakayo dayopay solsoloten nan sigod ay bilin ken datako ay inbagbagak ken dakayo. 3 Ngem wada pay nan masapol ay getkenyo et siya na. Nan babai et nan asawana nan apona. Nan lalaki abes et si Kristo nan apona ya nan apon Kristo et si Apo Dios. 4 Isonga no menlowalo nan lalaki wenno waday ibagana isnan inpagtek Apo Dios ken siya et masapol ay adi men-aapongot. Tay no menkakalogong et kega ipababana nan awakna isnan ipogaw dapay si Kristo nan Apona. Et no siya di nan ikkana, ipabaina si Kristo. 5 Ngem no menlowalo abes nan babai wenno men-ibaga isnan inpagtek Apo Dios ken siya et masapol ay men-aapongot tay no adina ikkan et ipabaina nan asawana tay adina ipaila ay nabababa siya mo nan lalaki. Kababain isnan babai ay adi men-aapongot ay kaneg nan menpaapolog. 6 Isonga no adina layden ay komonan nan olona et kanak en menpaapolog siya. Ngem no mabain siya isnan mangikkanana isdi komonana koma nan olona no omey makisimba.

7 Nan gapo ay gawis no adi menkalogong nan lalaki isnan simbaan tay siya nan kailaan nan kinaapon Apo Dios. Ngem nan babai et siya nan kailaan nan kinaapon nan lalaki. Isonga gawis no men-aapongot. 8 Tay baken nan babai is nagapowan nan lalaki nodi nagapo isnan lalaki nan babai. 9 Ya egay binoliw Apo Dios nan lalaki ay pala isnan babai nodi binoliwna nan babai ay pala isnan lalaki. 10 Isonga masapol ay komonan nan babai nan olona ay mangipaila isnan kababana isnan lalaki tay olay nan aanghel id daya et il-ilaenda.

11 Ngem isnan maitatapiyan tako ken Kristo, adi mabalin ay kanan nan lalaki en adina masapol nan babai. Kaneg abes nan babai tay adi mabalin ay kanana en adina masapol nan lalaki. Tay men-asisapolda ay dowa. 12 Tay olay nagapo nan damo ay babai isnan lalaki ngem id wani et maid lalaki is adi maiyanak isnan babai. Ngem nan am-iam-in et nagapo ken Apo Dios.

13-15 Nemnemenyo na no tet-ewa wenno baken. Ay baken gawis isnan nemnem di ipogaw no andoando nan book di bababai? Ay baken di is esay mangipabgew ken daida? Owen siya tay inted Apo Dios ken daida ay mangipaila ay gawis no makomonan nan oloda. Siya dadi nan mangipagtek ay baken gawis no adi komonan nan bababai nan oloda no menlowaloda ken Apo Dios isnan simbaan. Ngem teken isnan lalalaki tay no paandowena nan bookna ay kaneg babai et maibabain siya. 16 No waday ipogaw is menlili gapo isnan inbagak kanak en kedeng di is it-itdok ay maipanggep isnan bababai ya kedeng di is ik-ikkan nan mamati isnan am-in ay simbaan. Isonga siya gedan nan masapol ay ik-ikkanyo.

Nan Osto Ay Maikkan Ay Mangtongpal Isnan Esay Bilin Kristo Ay Mangnemneman Nan Ipogaw Ken Siya

17 Isnan mangibagaak isnan osto ay tapin di maikkan et adi mabalin ay kanak en gawis nan ik-ikkanyo isnan madagdagopanyo. Tay kaneg maid silbin nan madagdagopanyo ay mangnemnem ken Apo Dios tay ad-ado nan ngawi ay ikkanyo mo nan gawis. 18 Tay nan esay

dinngek et masis-iyan nan nemnemyo. Et midyo patiyek 19 tay siya nan sigod ay ogalin di ipogaw. Ngem waay maosal nan masis-iyanan nan nemnemyo tay siya nan mangipasokal isnan ostoosto ay nemnem di esang ken esang.

20 Mail-ila ay baken gawis nan nemnemyo tay isnan madagdagopanyo ay makikan ay mangnemnem isnan nateyan Jesus et baken si Jesus is nemnemenyo. 21 Tay nan tonggal esa et ibobokodna nan eyeyna ay adina iwalas isnan iib-ana. Isonga wada nan maboteng gapo tay sobla nan kanen ya inomena dapay maooowat nan tapina. 22 Ayke maid baeyyo is mangananyo? Aytay dan maid lispitoyo isnan iib-ayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios dayopay ipabain nan kokodokdo? Ayke mabalin ay kanak en gawis nan ik-ikkanyo?

23 Ibagak ken dakayo kasin nan osto ay ikkanyo ay inpagtek Apo Jesus ken sak-en. Ikkanyo nan kaneg nan inommat isdin labi ay naisipsip siya. Nan inommat et inalan Apo Jesus nan tinapay ay kanenda. 24 Dat men-iyaman ken Apo Dios danat amamasen ay mangiwalas. Danat kanan en, “Siya na nan awakko ay itedko ay matey ay pala ken dakayo. Ik-ik-ikkanyo nan naay ay inikkak ay mangnemnemnem ken sak-en.” 25 Nakwas nan nangananda danat alaen nan inomenda. Danat kanan en, “Nan naay ay mainom et siya nan kaiyaligan nan balo ay tolag Apo Dios isnan ipogaw. Nan mangipatet-ewa isnan balo ay tolag et nan basak ay men-ayos isnan mateyak. Ik-ik-ikkanyo na ta adiyo kalkalingkingan sak-en.” Siya dadi nan inbilin Jesus. 26 Et isnan mangtongtongpalanyo isnan inbilina ay naay et ipagtekyo nan nateyana enggana isnan kasina omaliyan.

27 Gapo tay nan mang-ik-ikkanan tako isdi nan mangipagtek isnan nateyan Jesus et no waday aped maitapi ay makikan ay adi mangnemnem ay osto isnan kaosalana et bomasol siya tay adina lispitowen nan mangipanemnem isnan nateyan Jesus. 28 Isonga masapol ay nemnemen nan ipogaw omona no maid kaibabainana esapay mabalin ay maitapi ay makikan ya makiinom. 29 Tay no waday aped maitapi ay adi mang-awat ay osto isnan maipanggep isnan mangipanemnem isnan nateyan Jesus et dosaen Apo Dios siya. 30 Siya di nan gapo ay adoado nan masaksakit ya nakapsot ken dakayo ya wada abes nan natnatey. 31 Ngem no nemnemen tako omona nan ikkan tako tapno adi tako ik-ikkan nan ngawi et adi dosaen Apo Dios datako. 32 Ngem no dosaen Apo Dios datako ay mamati et ikkana di tapno adi tako itoloy ay mang-ikkan isnan ngawi ta adina itapi datako isnan ipogaw ay adi mamati ay awnit madosa ay enggana.

33 Isonga bebsatko, no madagop kayo ay mangan gapo isnan mangtongtongpalanyo isnan bilin Kristo et masapol ay mensineed kayo. 34 No wada es naowaowat et mangan siya omona isnan baeyna tapno adi dosaen Apo Dios siya. Awnitak ibaga nan tapin di ibilinko ken dakayo isnan omayak id issa.

12

Nan Osto Ay Mang-osalan Nan Mamati Isnan Laing Ay Nagapo Isnan Ispirito Santo

1 Bebsatko, id wani songbatak nan sinootyo ay maipanggep isnan laing ay ited nan Ispiriton Apo Dios isnan ipogawna tay kayatko ay getkenyo ay ostoosto. 2 Tay id kasin sakayopay mamati et getkenyo ay naawis kayo ay mamati isnan sinang didios ay maid leng-agda. Gapo isnan nangpatiyanyo ken daida et nalilo kayo ay inmaddawi isnan tet-ewa ay Dios. 3 Ngem isnan mamatiyanyo ken Apo Dios et mabalin ay getkenyo no tet-ewa ay magapo ken siya nan kankanan nan ipogaw wenno baken. Tay adi kabalin ay nagapo isnan Ispiriton Apo Dios no kankanan nan ipogaw en ngawi koma nan ommat ken Jesus. Ya adi kabalin abes ay kanan nan ipogaw ay si Jesus nan kangatowan ay Apo no baken nan Ispirito Santo is mangipagtek ken siya.

4 Ngem isnan laing ay maited isnan ipogaw Apo Dios et adoado ay kalasi ngem es-esa nan mang-ited ay nan Ispirito Santo. 5 Adoado abes nan kalasin di obla ay mangbadang isnan iib-a tako ngem es-esa nan

kaikkanana ay nan Apo tako ay si Kristo.
6 Adoado nan kailaan nan kabaelan Apo
Dios ken datako ngem kedkedeng siya is
nagapowana. 7 Tay tonggal esay mamati
et maagtan is mangipaila ay wada ken
siya nan Ispirito Santo ngem nan kaos-
alan nan intedna et ta menbinadang tako.
8 Ited nan Ispiriton Apo Dios isnan esay
ipogawna nan silibna ay mangibaga is-
nan maipanggep ken siya. Isnan esa et
itedna nan laingna ay mangiyispikal is
dadi. 9 Nan Ispiritona met laeng nan mang-
ited isnan kabaelan nan esay ipogaw ay
mangipagawis isnan sakit. Ya siya met
laeng nan mang-ited ay mangipapigsa is-
nan talek nan esa ken Apo Dios. 10 Isnan
esa et agtana siya is kabaelana ay mang-
ikkan isnan kaskasdaaw. Nan laing ay
itedna isnan esa et ibagbagana nan kayat
Apo Dios ay maibaga. Nan esay laing ay
itedna isnan esang et nan kabaelana ay
mangilasin isnan nagapowan nan ibagba-
gan nan ipogaw no nagapo isnan Ispiri-
ton Apo Dios wenno ken Satanas. Nan
laing ay itedna isnan esa et nan laing ay
menkali isnan kali ay egayna solowen.
Nan esay laing ay itedna isnan esang et
getkena ay mangiyispikal isnan kanan nan
kali ay egayna solowen. 11 Kedkedeng
nan Ispiriton Apo Dios is nagapowan am-
in nan laing ay naayda. Et siya abes nan
mangnemnem isnan kayatna ay ited isnan
tonggal esay ipogaw.

Es-esa Nan Awak Nan Mamati Gapo Is-nan Maitatapiyanda Ken Kristo

12 No nemnemen tako nan awak di
ipogaw et adoado nan paltina ngem es-
esa ay awak. Siyangna ken Jesu Kristo
ya nan mamati ken siya. 13 Tay olay no
adoado tako ay mamati et kaneg es-esa nan
awak tako gapo isnan maitatapiyan tako
ken Jesus, olay no Judio wenno baken ya
baa wenno baken. Tay es-esa nan Ispirito
ay naited ken datako et siya nan nang-esa
ken datako isnan naitapiyan tako ken Jesus
isnan menpabonyagan tako.

14 Kaneg nan kinwanik isnan awak.
Baken es-esa nan paltina nodi adoado.
15 Adi mabalin ay kanan nan siki en, “Bake-
nak is esa ay maitatapi isnan awak tay bak-
enak is ledeng.” Olay no kanana di baken
tet-ewa tay adi mabalin ay adi maitapi is-
nan awak.

16 Paliso isnan inga. Adi kabalin ay
adi maitatapi isnan awak olay kanana en,
“Bakenak is mata isonga adiyak maitatapi
isnan awak.” 17 Nemnemenyo na. No
mata et kedeng nan awak di ipogaw into
nan ikkana ay mendenge? Wenno no
inga et kedeng nan awak into nan ikkana
ay mensongsong? 18 Ngem baken kaneg
todi tay binoliw Apo Dios nan ipogaw
ay mangippey isnan am-in ay paltin di
awakna isnan ostoosto ay menteteana.
19 Tay no es-esa nan paltina ayke makwani
en awak? 20 Ngem nan kinatet-ewana et
adoado nan paltina ngem es-esa ay awak.
21 Isonga adi kabalin ay kanan nan mata
isnan ledeng wenno nan olo isnan siki
en, “Adik masapol sik-a.” 22 Nodi nan tet-
ewa et nan ipagalop tako ay waay adi ka-
paay isnan awak et daida nan am-amed
ay masapol tako mo nan tapina. 23 Ya nan
paltin di awak ay kanan tako en at-atik
nan paayna et daida nan pabegewen tako
isnan menbadowan tako. Ya nan paltin
di awak ay maibabainan tako et salinan
tako ay gawis. 24 Ngem adi tako salinan
nan gawis nan kaiilaana tay adi masapol.
Isonga getken tako ay sinapon Apo Dios
nan awak tapno patpatgen tako nan atiatik
nan paayna. 25 Inikkana di tapno maid
pakaam-amden tako isnan awak nodi pal-
iso nan ikkan tako ay mang-ayowan isnan
am-in ay paltin nan awak tako. 26 No men-
sakit nan esay paltin di awak et liknaen
nan awak am-in. No madayaw nan esay
paltina et men-gasing nan am-iam-in.

27 Isonga kaneg tako nan es-esa ay awak
ay adoado nan paltina tay es-esa nan mai-
tatapiyan tako ay si Kristo. Keg datako nan
awakna. Ngem adoado tako ay paltina.
28 Isonga natkenatken nan obla tako ay
ipaoblan Apo Dios ken datako ay mamati.
Nan damdamo ay kapatgan et nan oblan
nan apostolis. Nan maikadwa et siya
nan oblan nan mamadton Apo Dios ay
osalena ay mangibaga isnan kayatna ay

ibaga. Nan maikatlo et siya nan oblan di
men-it-itdo isnan kalina. Nan omonod et
daida nan mang-ikkan isnan kaskasdaaw
ya nan mabalin ay mangipagawis isnan
sakit di ipogaw ya nan mangbadang is-
nan iib-ada ya nan mangipangpango isnan
iib-ada ay mamati ya nan makakali isnan
kali ay egayda solowen. 29 Ayke kedke-
deng nan apostolis am-in wenno mamadto
am-in wenno ipogaw ay men-itdo am-in
di men-ob-oblaen Apo Dios? Baken. Ya
baken am-in ay makaikkan isnan kaskas-
daaw 30 wenno mangkaan isnan sakit di
ipogaw wenno menkali isnan teken ay kali
wenno mangibaga isnan kayat ay kanan
nan makakali isnan teken ay kali.
31 Gawis am-in nan kabaelan ay ited Apo
Dios ngem gawis no nan napatpateg di
dawatem. Ngem nan men-asilaydan tako
et siya pay laeng nan kagawisan.

13

Nan Kagawisan Ay Nemnem

1 Tay olay getkek ay mangikali isnan
natkenatken ay kalin di ipogaw ya olay
no getkek ay kaliyen nan kalin di aanghel
ngem no maid layadko isnan iib-ak ay
ipogaw et maid polos paay nan mangtekak
isnan adoado ay kali. Nodi apedak
ngalawngaw ay kaneg nan adi kagaeb
ay gangsa. 2 Olay no getkek nan am-in
ay maipanggep ken Apo Dios ya nan adi
kagtek no baken siya is mangipagtek, ya
no nalaingak ay mangibaga isnan kayat
Apo Dios ay ipagtek isnan kaipoipogaw
ya olay no mabalin ay bilinek nan bilig ta
men-alis isnan teken gapo isnan kapigsan
nan pammatik ngem no maid layadko
isnan kaipoipogaw et maid polos paayko.
3 Olay pigasek nan am-in ay bonagko
ay mangipakdaw ya itapik nan awakko
ay mapoowan ay matey ngem no baken
nan layadko isnan kaipoipogaw is gapona
et maid ganabek isnan mang-ikkanak is
dana.
4 Siya dana nan kaneg nan layad ay
ibagbagak. Managkoya ya managbadang.
Maid apal ken siya ya baken napasin-
dayaw. Nan ipogaw ay gawigawis nan
layadna et adina ipapangato nan awakna.
5 Managlispito siya ya adina ipapati nan
kayatna. Adi abes nalaka ay makaliget
ya nalaka ay kalingkingana nan ngawi ay
ikkan nan ipogaw ken siya. 6 Baken nan
ngawi ay ik-ikkan nan iib-ana is kagagas-
ingna nodi nan gawigawis ay maik-ikkan
di kagagasingna. 7 Nan ipogaw ay dadama
nan layadna et adi kaom-oma ay mang-
itpe isnan am-in ay om-ommat ken siya ya
maid lilina. Adi kakak-aan nan talekna ya
nan namnamana isnan iib-ana.

8 Nan am-in ay laing ya kabaelan ay it-
ited Apo Dios isnan ipogawna et awnitda
mapatengga. Ngem nan layad et maid
patenggana. Tay nan laing nan ipogaw
ay mang-it-itdo isnan inpagtek Apo Dios
et awnit makombos. Ya nan laing ay
menkali isnan kali ay egay nasolo et wada
abes nan pep-engna. Olay nan getken
nan ipogaw id wani ay maipanggep ken
Apo Dios et awnit adi maosal. 9 Tay nan
getken tako id wani et egay kaanay. Ya
nan mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios et
kolang pay laeng tay adi tako getken nan
am-in. 10 Ngem no maanay nan getken
tako ta maid kolangna, adiyet maosal
nan laing ay wada ken datako id wani.
11 Kaneg nan onga tay isdin kaongak
et nan wada isnan nemnemko ya nan
inikkak ay mennemnem ya nan inikkak
ay menkali et kaneg onga. Ngem id wani
ay am-amaak et tinaynak nan ogalin di
onga. 12 Siya na nan kaneg nan awnit
ommat ken datako tay awnit tako getken
nan am-in no ilaen tako ay mismo si Je-
sus. Ngem id wani kaneg tako mensal-
salming isnan masasalimaawan ay salm-
ing ay adi mangipaila ay ostoosto isnan
iilaen tako. Kanak di tay adi tako getken
nan am-in id wani. Ngem awnit maiy-
iso nan mangtekak isnan maipanggep ken
Apo Dios isnan mangtekana ken sak-en.
13 Isonga kanak en wada nan tolo ay map-
pay ay eng-enggana, nan mangtaltalkan
tako ken Apo Dios ya nan gawis ay nam-
nama ya nan gawigawis ay layad. Ngem
nan kagawisan isnan tolo et nan layad.
Isonga siya na nan nenemnemen tako
koma ay ikkan.

14

Napatpateg Nan Laing Ay Mangi-pagtek Isnan It-itdon Apo Dios Mo Nan Makakaliyan Nan Ipogaw Isnan Kali Ay Ipakalin Nan

Ispirito Santo

1 Ipakatyo nan kabaelanyo ay menli-
nayad ngem gawis abes no dawatenyo ken
Apo Dios nan tap-in di laing ay it-itedna
isnan ipogawna, am-amed nan laing ay
mang-itdo isnan ipagpagtek Apo Dios ay
baken nan menkaliyanyo isnan teken ay
kali. 2 Tay no menkali nan ipogaw is-
nan teken ay kali ay egayna solowen et
kedeng si Apo Dios is toytoyaena. Baken
nan ipogaw tay adida maawatan. Tay
nan ab-abiikna nan mangipakalkali ken
siya isnan adi getken nan tapin di ipogaw.
3 Ngem nan ipogaw ay mangipagtek is-
nan inpagtek Apo Dios ken siya et wada
nan badangna isnan mangdenge tay ipa-
pigsana nan nemnemda ya nan ikkanda
ay mangsolot ken Jesus danapay badan-
gan daida isnan madadanaganda. 4 Isonga
nan menkali isnan teken ay kali et ked-
kedeng nan awakna is badangana ngem
nan mangipagtek isnan kankanan Apo
Dios et nan iib-ana ay mamati nan bad-
badangana. 5 Kayatko koma ay makaikali
kayo am-in isnan kali ay egayyo solowen
ngem mas kaykayatko pay no ipagtekyo
nan kankanan Apo Dios. Tay mapap-
aay nan mang-ikkan isdi malaksig no
makaiyispikalka isnan kayat ay kanan nan
kaliyem tapno mabadangan nan iib-am ay
mamati.
6 Bebsatko, nemnemenyo na. No
omeyak ken dakayo dat nan teken ay kali
di osalek ay men-itdo, ay mabadangan
kayo ngen? Adi, tay masapol ay waday
ipagtekko isnan inpagtek Apo Dios ken
sak-en wenno waday itdok isnan getkek
ay maipanggep ken siya tapno tet-ewa ay
mabadangan kayo. 7 Tay kaspangaligan
nan kalaleng wenno kotengteng. No
nalaolaok nan kalina ayke getken nan
mangdenge nan osto ay ayogna? 8 Kaneg
abes nan tanggoyob ay osalen nan soldado
ay mang-ayag isnan iib-ana. No baken
osto nan ikkana ay mangtanggoyob, ayke
maawatan nan sosoldado ta mensaganada
ay makigobat? 9 Siyang na ken dakayo. No
nan kali ay adi maawatan di osalenyo et
maid mangtek isnan kankananyo. Kaneg
dagem di toytoyaenyo.
10 Tet-ewa ay adoado nan kalasin di
kali isnan batawa ya wada nan kayatda
ay kanan am-in. 11 Ngem no adiyak
maawatan nan kali ay kalkaliyen nan esa
et tekenak ken siya ya teken siya ken sak-
en. 12 Isonga gapo tay laydenyo ay maag-
tan is laing ay magapo isnan Ispirito Santo,
padasenyo koma ay mang-ala isnan laing
ay mangbadang isnan iib-ayo ay mamati.
13 Isonga no nan menkaliyanyo is teken
ay kali di inted nan Ispirito Santo is
laingyo, menlowalo kayo tapno itedna
abes nan laingyo ay mangibaga isnan
kayatna ay kanan. 14 Tay no men-
lowalowak isnan teken ay kali daket adi
maawatan et nan ab-abiikko nan mang-
ikkan ngem nan nemnemko et adi kailak-
am. 15 Isonga sino nan gawis ay ikkak?
Siya dana. Menlowalowak ken Apo Dios
isnan kali ay ipakalin nan ab-abiikko
ngem menlowalowak abes isnan kali ay
getkek. Menkantaak ay mangdayaw ken
Apo Dios isnan kali ay ipakalin nan ab-
abiikko ngem menkantaak abes isnan kali
ay getkek. 16 Tay no dayawen tako si Apo
Dios isnan teken ay kali et adi mabalin
ay owenan nan adi makaawat nan kanan
tako ay mangdayaw ken siya tay adida
getken nan kali ay inosal tako. 17 Olay no
gawigawis nan mangdayawam ken Apo
Dios ngem adi mabalin ay mabadangan
nan adi makaawat.
18 Men-iyamanak ken Apo Dios tay naag-
tanak is laing ay menkali isnan kali ay
egayak solowen. Waay abakek dakayo am-
in. 19 Ngem baken di is kapatgan tay nan
gag-awis et olay lima ay kali et kedeng
di ibagak ay men-itdo isnan kaipoipogaw
basta maawatanda mo nan simpoo ay libo
nan bilangna dadat adi maawatan.
20 Bebsatko, sapay koma ta baken nan
laing ay menkali isnan kali ay egayyo
solowen is gamgamgamanyo tay kaneg
kayo oongong-a is mennemnemnem no
siya di nan ikkanyo. Nodi nan naeteng

koma ay nemnem di wada isnan nem-
nemyo. Ngem no maipanggep isnan
ngawi, komaneg kayo koma engnga ay
adi mangtek ay mang-ikkan is ngawi.
21 Nemnemenyo nan kinwanin Apo Dios
ay mangwani en, “Awnitak osalen nan
teken ay ipogaw ay menkali isnan teken
ay kali tapno ibagada nan kayatko ay
ibaga isnan naayda kaipoipogaw. Ngem
olay no siya di nan ikkak et adida kayet
omidnge.” Siya di nan kinwanin Apo
Dios. 22 Magtek isnan kinwanina ay nan
mang-osalan Apo Dios isnan menkaliyan
nan ipogaw isnan teken ay kali et siya
nan kailasinan nan adi mamati ay tet-
ewa ay adida mamati. Baken isnan
ipogaw ay mamati is kaosalana. Ngem
nan mangipagtekan nan mamadto isnan
kayat Apo Dios ay ipagtek et siya nan
kailasinan nan mamati ay tet-ewa ay
mamatida. Isonga baken isnan adi mamati
nan kaosalana. 23 Isonga no madagop
kayo ay mamati isnan paggimgimonganyo
dakayot menkali am-in isnan teken ay
kali, ay adi kanan ngen nan adi mamati
en matawtawaw kayo? 24 Ngem no aam-
inenyo ay mangipagtek isnan kayat Apo
Dios ay kanan dat songgep nan adi mamati
et maamowana nan ngawi isnan ogalina
isonga nemnemena. 25 Danat liknaen ay
getken Apo Dios nan am-in ay basolna ay
adi maila isnan ipogaw. Isonga ibabawina
et dayawena si Apo Dios danapay kanan en
tet-ewa ay wada si Apo Dios ken dakayo.

Masapol ay Maolnos Nan Maikkan Isnan Simbaan

26 Isonga bebsatko, sino ngen nan gawis
ay maikkan? Ibagak ken dakayo en nan
mangbadang isnan ipogaw isnan pam-
matina et siya nan gawis. Isonga no
madagop kayo gawis no waday menkanta
ay mangdayaw ken Apo Dios. Wada nan
mangbiyang ay men-itdo. Biyangen nan
tapina ay mangipagtek isnan initdon Apo
Dios ken daida. Menkali nan tapina is-
nan teken ay kali dat waday mangibaga
isnan kayatna ay kanan isnan ipogaw.
27 Ngem no waday menkali isnan teken
ay kali, masapol ay adi somolok is tolo
ay ipogaw ya masapol ay masin-es-ada
ay komali. Masapol gedan ay waday
mangipalawag isnan kananda. 28 Ngem no
maid mangipalawag et adida ikkan isnan
simbaan. Nodi nan makekedenganda di
mang-ikkananda ta kedeng si Apo Dios is
makikaliyanda.

29 No waday mangipagtek isnan kayat
Apo Dios ay ibaga et gawis no dowa wenno
tolo nan mang-ikkan. Ngem masapol ay
nemnemen nan am-in ay mangdenge no
tet-ewa ay magapgapo isnan Ispirito Santo
nan kankanana. 30 Menbinanesda abes
ay mangibaga. No waday ipagtek nan
Ispirito Santo isnan esa isnan menkalka-
liyan nan esa et gawis no isaldeng nan
inmona ay menkalkali. 31 Tay mabalin
ay komali kayo am-in ngem masapol ay
mensinonson kayo tapno maitdowan ya
mabadangan nan am-in ay mangdedenge.
32 Tay mabalin ay geddengan nan mangi-
pagtek nan ipagpagtekna. 33 Tay baken
nan ngalawngaw is layden Apo Dios nodi
nan laydena et nan naolnos.

Baken Nan Bababai Is Men-itdo Isnan Simbaan

34 Isnan am-in ay simbaan di mamati et
baken koma nan babai is men-itdo. Adida
maipalobos ay mang-ikkan isdi tay mas-
apol ay nababababada mo nan lalalaki tay
siya nan kanan nan linteg ay naisolat id
kasin isnan kalin Apo Dios. 35 No waday
adida maawatan, gawis no somaada sada-
pay sooten isnan as-awada. Tay kababain
di is maikkan no adoado nan kalin di babai
isnan simbaan.

36 Ay adiyo layden ay patiyen nan
kanak? Ay magapo ngen ken dakayo
nan gawis ay damag wenno kedkedeng
kayo is mangtek isna? Baken adi. 37 Nan
mangwani en wada nan ipagpagtek Apo
Dios ken siya wenno no kanana en siya
nan esay mamadton Apo Dios et masapol
ay patiyena gedan ay tet-ewa ay bilin Apo
Dios nan insolatko ken dakayo. 38 Ngem
nan adi mangpati et adi tako abes patiyen
nan kankanana.

39 Bebsatko, nan kayatko ay kanan ay
maipanggep isnan laing ay ibagbagak et
gag-awis no dawatenyo ken Apo Dios nan
laing ay mangipagtek isnan ipagtekna ken
dakayo. Ya mabalin abes ay menkali kayo

isnan teken ay kali. 40 Ngem masapol ay
maoolnos am-in.

15

Nan Kapatgan Isnan Gawis Ay Damag

1 Bebsatko, kasinak ipanemnem nan in-
bagak id kasin ken dakayo ay pinatiyo ay
daan ay patpatiyenyo id wani. Et siya nan
gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.
2 Et siya abes nan maisalakananyo no
itoltoloyyo ay patiyen, malaksig no baken
tet-ewa ay mamati kayo.

3 Et siya dana nan kapatgan ay inbagba-
gak id kasin ay naitdo ken sak-en. Inbagak
nan nateyan Kristo ay pala isnan basbasol
di ipogaw ay epdas inpasolat Apo Dios id
kasikasin. 4 Inbagak abes nan naikaobana
ya nan nangtagowan Apo Dios ken siya
isnan maikatlo ay agew ay inbagan abes
nan epdasna inpasolat. 5 Inbagak nan
ninpailaana ken Pedro ya nan kasina nin-
pailaan ken daida am-in ay aapostolisna.
6 Idi nakwas di dat menpaila ay naming-
pingsan isnan adoado ay mamati ken siya
ay nasolok is limang gasot. Adoado nan
daan ken daida id wani. 7 Dat menpaila
siya abes ken Santiago dat kasin isnan am-
in ay aapostolisna.

8 Et sak-en nan naodi ay ninpailaana.
Et kanegak naiyanak ay kolang nan bi-
nowana tay golpi nan namatiyak ken siya
ay baken kaneg nan namatiyan nan tapin
nan aapostolisna. 9 Tay isnan nemnemko
et adiyak maibagay ay menbalin is esay
apostolisna. Sak-en nan kababaan tay sak-
pay mamati et pinalpaligatko nan mamati
ken siya. 10 Ngem gapo isnan anos ya
layad Apo Dios ken sak-en et nan oga-
lik id wani et baken kaneg nan ogalik
id kasin. Et wada nan paayko ken Apo
Dios id wani isonga nasilbi nan anosna
ken sak-en. Tay napigpigsa nan men-ob-
oblaak ken Apo Dios mo nan men-oblaan
nan tapina. Ngem nan tet-ewa et bakenak
is mang-ik-ikkan nodi magapgapo isnan
badang Apo Dios ken sak-en. 11 Ngem
no maipanggep isnan gawis ay damag ay
ibagbagami ay patpatiyenyo et paliso am-
in nan kankananmi ay aapostolis.

Nan Baken Tet-ewa Ay Kankanan Nan iCorinto

12 Aytay dan kanan nan tapina ken
dakayo en adi kasin matago nan ipogaw
ay natey dapay nan esay inbagbagami et
kasin natago si Kristo? 13 Tay no tet-ewa
ay adi matago kasin nan ipogaw waay egay
kasin natago si Kristo. 14 Et no egay natago
si Kristo et maid paay nan ibagbagami ya
maid polos paay nan pammatiyo. 15 No
tet-ewa nan kankananyo ay adi kasin
matago nan ipogaw ay natey, kampot nan
ibagbagami ay maipanggep ken Apo Dios
damipay ibagbaga en tinagon Apo Dios si
Kristo. 16 Tay no adi matago kasin nan
ipogaw ay natey et egay tinagon Apo Dios si
Kristo. 17 Et no kaneg todi maid polos paay
nan mamatiyanyo ken Kristo ya egay pay
laeng napakawan nan basbasolyo. 18 Ya
nan mamati ken Kristo ay natey et egayda
naisalakan isnan dosa. 19 No kedeng is-
nan matatagowan tako is kapaayan nan
namnamaen tako ay magapo isnan pam-
mati tako ken Kristo et kaseseg-ang tako ay
ipogaw mo nan am-in.

Nan Kasin Natagowan Kristo Nan Kailasinan Nan Awnit Kasin Matagowan Nan Mamati Ken Siya

20 Ngem nan tet-etet-ewa et tinagon Apo
Dios si Kristo. Siya nan damo ay natago
kasin isnan am-in ay natey ay mangipatet-
ewa isnan awnit kasin matagowan nan
am-in ay mamati ken siya. 21 Nan gapo ay
matey nan ipogaw et gapo isnan inikkan
nan esay ipogaw id sang-asang-adom ay
si Adam. Siyang na abes isnan awnit
matagowan di ipogaw tay esay ipogaw nan
gapona. 22 Tay kaneg nan mateyan tako
gapo isnan kaap-on Adam ken datako et
kaneg abes nan matagowan tako gapo is-
nan maitatapiyan tako ken Kristo. 23 Ngem
si Kristo nan damo ay kasin natago tay siya
di nan osto. Et awnit abes omonod nan
am-in ay ipogawna isnan agew ay kasina
omaliyan. 24-25 Makwas pay di dat omdan
nan kaodiyan ay timpo. Dat abaken Kristo
am-in ay ninkangangato ay mang-ap-apos
ken siya olay no ipogaw wenno si Satanas
ya nan iib-ana ay dimonyo. Tay awnit

mentolay si Kristo engganay abakena am-in ay mangbosboso ken siya. Danat ited am-in nan mentolayana ken Amana ay si Apo Dios.

26 Ngem wada pay nan masapol ay maabak kayet et nan tetey. Tay masapol abes ay kaanen Kristo nan esay boson di ipogaw ay tetey tapno adida matey. 27 Getken tako di tay naibaga isnan kalin Apo Dios en, “Awnitna ited nan am-in ken Kristo tapno maid nangatngato mo siya.” Ngem adi maitapi si Apo Dios isnan am-in ay men-apowan Kristo tay siya nan mangikkan is dadi. 28 Isnan mangabakan Jesus ay Anak Apo Dios isnan am-in danat isagong nan am-in ken Apo Dios ay nangited is dana ken siya. Itapina nan awakna ay mangipababa tapno si Apo Dios nan kangangatowan.

29 Ngem isnan kankananyo ay adi matago kasin nan ipogaw ay natey kanak en no tet-ewa ay adida matago kasin, aytay dakayon menpabonyag ay mangitakdeg isnan natey ay egay ninpabonyag ay kananyo en badang ken daida? Tay no esada adi kasin matago sino ngen nan paay nan mang-ik-ikkananyo is dasa? 30 Ya nan esa et aytay dakamin ipalobos nan biyagmi ay olay matey gapo isnan mangibagbagaanmi isnan maipanggep ken Kristo no adi matago kasin nan natey? 31 Dapay nan kinatet-ewana et inagew ay malililigatanak. Patiyenyo di tay inbagak nan tet-etet-ewa gapo isnan gasingko ken dakayo ay bebsatko gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo ay Apo tako. 32 No adi kasin matago nan natey maid polos paay nan napalpaligatak ay kaneg nan inommat id Efeso. Tay intoltoloyda ay nangsapsape ken sak-en. Ngem maid silbin nan nang-it-itpeak isnan ligat no esaak matey daket esa adi kasin matago. Tay no kaneg todi et ikkan tako ngalod nan kaneg nan kanayon ay kankanan di ipogaw en, “Gag-awis no nan gomasingan tako nan ikkan tako tay no matey tako dat kedeng.”

33 Ngem adi kayo maal-allilaw tay baken di is tet-ewa. Makailanyo ta adi kayo makigaygayyem isnan baken osto nan nemnemda modatya malak-am kayo. 34 Mennemnem kayo pod ay osto. Dokoganyo nan ngawi ay ogaliyo. Kanak di ta menbain kayo. Tay wada pay laeng nan tapiyo ay adi mangtek ken Apo Dios.

Nan Nateknan Nan Balo Ay Awak Isnan Sigod

35 Isnan matagowan kasin nan natey et waay wada nan mangsoot ay mangwani en, “Into nan ikakkana? Sino nan kaneg nan awakda?” Siya dadi nan sootenda. 36 Ngem kanak en ay maid nemnemyo? Nemnemen tako pod nan mola. No isekmo nan bowan di mola sino nan ommat? Ay adi masapol ay maikaob nan bowa sapay tomobo nan mola? 37 Ya nan esa, kedkedeng nan bowa is mais-ek olay pagey wenno teken. Ngem no tomobo baken bowa nan kailaana nodi teken. 38 Tay sapowen Apo Dios nan tobona ay kaneg nan kayatna. Tonggal esa ay mola ay bolboliwena et tobowana daida isnan maibagay isnan esa ken esa.

39 Paliso no nemnemen tako nan awak nan matatago tay nateketeken. Tay teken nan begas nan ingit nan ipogaw isnan begas nan ingit nan animalis. Ya teken abes nan begas nan ingit di koyat isnan ikan. 40 Wada abes nan mentetee id daya ay teken isnan mentetee isnan batawa. Teken nan begew nan wada id daya isnan begew nan wada isna. 41 Olay nan wada id daya ay kaneg nan agew, teken nan begewna isnan begew nan bowan. Dat teken abes nan katalatalaw. Olay nan katalatalaw et naitken nan esa isnan esa.

42 Siya dadi nan mangipaila ken datako isnan nateknan abes nan awak nan ipogaw ay tagowen Apo Dios isnan awak tako id wani. Tay nan awak nan ipogaw ay tagowen Apo Dios et adi katkatkatey. 43 Nan awak tako no matey et maid kabaelana dapay madonot. Ngem no matago kasin et menbelelegew ya wada nan kabaelana. 44 No maikaob et aped awak di ipogaw ngem isnan mangtagowan Apo Dios isnan awak tako et wada nan maiyisowana ken siya. Kaneg nan katet-ewana ay wada nan awak di ipogaw id wani et siya abes nan katet-ewana ay wada nan awak ay wada nan maiyisowana ken Apo Dios. 45 Getken tako dadi tay

wada nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en naagtan nan damo ay ipogaw ay si Adam is biyagna et siya nan kaneg tako ay nagapo ken siya. Ngem nan biyag ay nagapo ken Adam et matey. Ngem ninbalin si Kristo is ipogaw ay makwani en kombos Adam ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana. 46 Ngem baken nan balo ay awak ay maid patenggana is damo ay wada ken datako nodi nan awak ay matey. 47 Si Adam et naboliw ay nagapo isnan lota ngem si Kristo et id daya nan nagapowana. 48 Et gapo tay nagapo tako ken Adam, matey nan awak tako. Ngem am-in ay maitatapi ken Kristo et wada ken daida nan biyag ay maid patenggana ay kaneg nan biyag Kristo. 49 Owen, tet-ewa ay kaneg tako nan nagapo isnan lota. Et kaneg na abes nan katet-ewan nan awnit kakaneg tako isnan nagapo id daya.

Nan Mangabakan Kristo Isnan Am-in

50 Bebsatko, nan kayatko ay kanan gapo isnan kinkinwanik et adi mabalin ay maitapi tako isnan kad-an nan mentolayan Apo Dios no adi masokatan nan awak tako. Tet-ewa na tay adi mabalin ay maitapi nan awak ay matey isnan kad-an di adi katkatey ay eng-enggana. 51 Ibagak ken dakayo nan egay kaawatan id kasin. Siya na nan awnit ommat isnan mamati. Awnit tako esa adi matey am-in ngem am-in tako et masokatan nan awak tako. 52 Isnan ommatana, kaneg nan menkedeman nan mata ay siasiawyan. Ommat na isnan agew ay matanggoyoban nan tanggoyob Apo Dios. Tay awnit madnge nan tanggoyob Apo Dios dat matago kasin nan awak nan mamati ay natey et adiyet katkatey. Dapay maigiddan ay masokatan nan awak nan egay pay laeng natey ta adida katkatey abes. 53 Tay masapol ay maagtan tako ay sinkapogtong nan biyagna is balo ay awak ay adi katkatkatey ya masokat nan awak tako ay nalaka ay madonot is awak ay adi kadondonot. 54 No ommat di dat matongpal nan naisolat id kasin ay mangwani en, “Awnit mamaid nan tetey ta adiyet matmatey nan ipogaw. 55 Into pay obpay di kabaelam ay tetey? Naabakka et dadlo. Namaid nan kabaelam ay mangipaeg-egyat isnan ipogaw.” Siya na nan naisolat id kasin. 56 Tay nan bomasbasolan nan ipogaw et siya nan kagapowan nan kabaelan nan tetey ay mangpaligat ken daida. Ya nan kagapowan nan kabaelan nan basol ay mangdosa isnan ipogaw et gapo tay wada nan linteg Apo Dios. 57 Ngem dayawen tako si Apo Dios tay it-itedna ken datako ay mamati nan kabaelan tako ay mang-abak isnan tetey gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako. 58 Isonga kanak ken dakayo ay laylaydek ay bebsatko en itoltoltoloyyo ay mamati ya adi masoksokatan koma nan nemnemyo olay waday mangdoldolog ken dakayo. Ik-ikkanyo ay kanayon nan oblayo ay pala ken Kristo tay getken tako ay mapaay nan am-in ay ik-ikkan tako ay pala ken siya.

16

Nan Gawis Ay Maikkan Ay Maipanggep Isnan Olnong

1 Wada nan bassit pay ay ibagak. Nan maipanggep isnan olnongyo ay pala isnan mapalpaligatan ay mamati id Jerusalem et ikkanyo abes nan kaneg nan inbilinko isnan mamati id Galacia. 2 Kinwanik en dinomingo ay men-ited kayo is mabalin ay itedyo sigon isnan olnongyo. Isaganayo tapno baken nan omayak issa is men-ol-olnonganyo. 3 Et no omdanak issa et ipaw-itko isnan ipogaw ay talkenyo ay mangawit ta iyeyda id Jerusalem. Et wada abes nan solat ay ipaw-itko ay mangipagtek ay daida nan inbaak. 4 Ngem no esaak makanemnem ya gag-awis isnan nemnemko ay sak-en di esa mang-awit isnan maiyey dadat makkey ken sak-en.

Nan Tapina Ay Ibagbagan Pablo Isnan Kombos Nan Solatna

5 Nemnemnemek ay omeyak ay men-itdo isnan probinsiya ay Macedonia daket pasyalen dakayo. 6 Et mabayagak ngata is bassit ken dakayo. Waay makiteeak ken dakayo engganay makwas nan pinagandap. Et gawis no badanganyo sak-en isnan masapolko isnan mangtaynanak ken dakayo. 7 Tay adiyak layden ay pasyalek dakayo id wani dat siasiawyan et kedeng.

Nodi kayatko ay mabayagak is bassit no ipalobos Kristo sak-en ay mang-ikkan.

8 Ngem menteteeak id isna Efeso eng-
ganay omdan nan fiesta ay makwani en
Pentecostes 9 tay wada nan gawis ay somya
id wani ay men-itdowak isna ay olay
adoado nan mang-ap-apos ken sak-en.

10 No omey si Timoteo ken dakayo,
sangailiyenyo ay gawis tay ib-ak siya ay
men-ob-obla isnan Apo tako ay si Kristo.
11 Isonga lispitowenyo siya ay gawis.
Ikkanyo nan gawis ken siya tapno men-
gasing ken dakayo isnan komaanana ay
somagong ken sak-en tay sesed-ek siya ya
nan iib-ana ay bebsat tako ta dengngek
nan ibagana.

12 Si Apolos ay esay besat tako et inbagak
ken siya en kakakakayatko no makkey siya
isnan iib-a tako ay mamati ay mangpasyal
ken dakayo. Ngem adina layden ay omey
id wani. Awnit omey no waday wayana.

13 Isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et
makailanyo ta maitoloy ay osto nan pam-
matiyo. Am-amed kayo pomigsa koma ay
mang-ikkan isnan kayat Apo Dios. Adi
kayo omegyat ay mangsolot ken siya olay
naligat. 14 Ya isnan am-in ay ikkanyo et
ipailayo nan gawis ay layad.

15 Bebsatko, getkenyo da Estefanas ay
sinbaey ay daida nan damodamo ay ma-
mati id Acaya. Et isdin damo enggana id
wani adoado nan badangda isnan iib-ada
ay mamati. 16 Kanak en patiyenyo koma
nan kankananda ya nan kankanan abes
nan tapin di ipogaw ay kaneg todi nan ik-
ikkanda.

17 Pilmi nan gasingko isnan inmaliyan
da Estefanas ken Fortunato yas Acaico tay
naksayan nan iliwko ken dakayo gapo ken
daida. 18 Pinagasingda sak-en ay kaneg
nan nangipagasinganda ken dakayo.
Lispitowenyo ay gawis nan ipogaw ay
kanegda.

19 Gapo isnan maitatapiyan tako am-
in ken Kristo et menpakomosta nan
ipogaw isnan kasimbasimbaan isnan il-
ili ay probinsiyan di Asia ken dakayo.
Am-amed nan pakomostan da Akila ken
asawana ay Priscila ya nan am-in ay
madagdagop isnan baeyda ay mensolo
isnan maipanggep ken Apo Dios. 20 Olay
nan am-in ay mamati isna et kananda en
gawis koma nan biyagyo. Ipailayo nan
pananglispitoyo ya nan men-asilayadanyo
no men-asiila kayo.

21 Isnan inpasolatko ay naay et sak-en
nan nangitoloy ay nangisolat isnan kom-
bosna. 22 Nan kayatko et omali koma ay
dagos si Kristo. Nan aginpapati ay maid
polos layadda ken Kristo et awnitda ma-
dosa ay eng-enggana. 23 Sapay koma ta
likliknaenyo nan badang ya layad nan Apo
tako ay si Jesus. 24 Wada ken dakayo am-in
ay mamati nan layadko abes. Siya na nan
kombos nan insolatko isna.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo isnan iCorinto et insolatna isnan timpo ay naligatana ken daida tay nasokat nan nemnem nan tap-in di iCorinto ken siya. Nan tap-in di mamati isdi et wada nan ngawi ay inbagbagada ay maipanggep ken Pablo ngem baken kadi tet-ewa. Ngem olay no siya di nan inik-ikkanda et inpailan Pablo kayet nan pilmi ay anosna ay mangses-eed isnan menbabawiyanda. Et isnan nangbasaanda isnan solatna, ninbabawida ay tet-ewa. Isonga dadama nan gasing Pablo.

Isnan login nan solat et ibagbagan Pablo nan gawis ay nemnemna ken daida. Iyisispikalna nan gapo ay pilmi nan nangsagiitana ken daida isnan nang-iyawanda ya nang-ap-aposanda ken siya. Danat ibaga nan dadama ay gasingna tay gapo isnan nangislatana ken daida et ninbabawida ya ginmawis nan nemnemda kasin ken siya.

Nan esa ay inbagana isnan mamati isdi et men-olnongda koma is ibadangda isnan mamati id Judea ay makasapol is badang. Isnan kombos nan solatna et inbagan Pablo nan kalintegana ay men-apostolis tay wada nan ipogaw id Corinto ay aped mangmangwani en daida nan tet-ewa ay apostolis ay nangatngato mo si Pablo dapay baken kadi tet-ewa. Isonga inpagtek Pablo nan tet-ewa.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-11
Nan nemnem Pablo isnan mamati id Corinto 1:12-7:16
Nan maited ay badang isnan mamati ay makasapol id Judea 8:1-9:15
Nan nangpaneknekan Pablo isnan kalebbengana ay men-apostolis 10:1-13:10
Kombos nan solat 13:11-14

Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat
ay naay et aboloyan abes Timoteo ay ib-
a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo
sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo
Dios. Mensolatak ken dakayo ay mamati id
issa Corinto ya nan am-in ay ipogaw Apo
Dios isnan probinsiyayo ay Acaya. 2 Sapay
koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos,
nan layad ya nan natalna ay nemnem ay
magapgapo ken Ama tako ay Apo Dios yas
Jesu Kristo ay Apo tako.

Si Apo Dios Nan Mangbadbadang Isnan Ipogaw Ay Mapalpaligatan

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman
Apo Jesu Kristo ya Diosna tay dadama
ay maseg-ang ken datako danapay ay-
ayowen datako isnan am-in ay ligat.
4 Liwliwaliwena datako tapno getken tako
abes nan ikkan tako ay mangliwliwaliw is-
nan iib-a tako ay mapalpaligatan. Mabalin
ay badangan tako daida gapo isnan inadal
tako ay badang Apo Dios ken datako.
5 Owen, tay nan kaad-adon nan mapalpali-
gatak ay kaneg din napalpaligatan Kristo
et siya nan kaad-adon nan badang Apo
Dios ken sak-en gapo isnan maitatapiyak
ken Kristo. 6 Isonga olay no mapalpali-
gatan kami isnan mangibagbagaanmi
isnan gawis ay damag tay menpaay ken
dakayo tay siya di nan mabadanganyo ya
maisalakananyo. Et nan mangliwliwali-
wan Apo Dios ken dakami isnan ligat et
siya nan mangtekanmi ay mangliwliwaliw
ken dakayo isnan ligatyo tapno mabalin
ay an-anosanyo. 7 Isonga maid danagmi
ken dakayo tay getkenmi ay no mapal-
paligatan kayo ay kanegmi et badangan
Apo Dios dakayo gedan ay kaneg nan
mangbadbadangana ken dakami.

8 Wada nan ibagak bebsatko, tay laydek
ay getkenyo nan inommat ken dakami is-
nan il-ili id Asia. Dadama nan napalpali-
gatanmi isdi. Isonga kanak en adi kami
makaitpe isnan mendalalagsen ay ligat.
9 Tay isnan nemnemmi et waay siya di nan
timpo ay mateyanmi. Ngem inommat di
ta baken nan awakmi is talkenmi nodi si
Apo Dios ay makabael ay mangtago isnan
matey. 10 Et tet-ewa ay insalakana dakami
ta adi kami matey. Et getkek abes ay

itoltoloyna ay mangisalakan ken dakami isonga dadama nan talekko ken siya. 11 Et nan lowaloyo pala ken dakami nan esa ay mangbadang ken dakami. Et isnan mangsongbatan Apo Dios isnan lowalon nan adoado et maadoado abes nan mang-dayaw ken siya ay men-iyaman isnan gawis ay badangna.

Inbagan Pablo Nan Gapo Ay Sinokatana Nan Nemnemna

12 Men-gasing kami ay mangwani en maid polos getkenmi is inikkanmi is ngawi isnan ipogaw, am-amed ken dakayo. Ostoosto nan inik-ikkanmi ya maid polos kampot is wada isnan nemnemmi tay si Apo Dios nan nagapowana. Isnan am-in ay ik-ikkanmi et baken nan silib di ipogaw is magapgapowana nodi nagapo isnan badang Apo Dios isonga makaikkan kami isnan ostoosto. 13-14 Magtek ay maid kampot isnan nemnemmi tay maid sinalinanmi isnan am-in ay insolatko ken dakayo tay nalaka ay mabasa ya maawatan. Sapay koma ta nan bassit ay getkenyo id wani ay maipanggep isnan ogalimi et namnamaenmi ay awnit mataptapiyan enggana ay omdan nan agew ay kasin omaliyan Kristo tapno awnit maipaliso nan gasingyo ken dakami isnan gasingmi ken dakayo.

15-16 Gapo tay namnamaek ay men-gasing kayo ken dakami et ninemnemko en gawis no dinmag-os kami koma isnan kad-anyo isnan inmayanmi id Mace-donia dakamit kasin domag-os isnan somagonganmi. Kayatko no mamindowa ay ilaenmi dakayo tapno mamindowa ay mabadangan kayo. Et isnan komaanak ay omey id Judea gawis no bomadang kayo. 17 Waay kananyo ngen en no kaneg todi nan kayatko aytay dan egay natongpal? Ay kananyo ngen en nalaka ay masokat nan nemnemko gapo tay egayak tinongpal nan omayak ken dakayo? Ngem adiyo koma kanan en adiyak matalek ay ipogaw ay kaneg nan ipogaw ay maid nemnemna ken Apo Dios ay mangwani en owen dat nalaka ay sokatana nan nemnemna. 18 Tay baken tet-ewa di. Tay tet-etet-ewa nan ibagbagami ken dakayo ay kaneg nan katet-ewan nan kankanan Apo Dios. 19 Tay nan Anak Apo Dios ay si Jesu Kristo ay inbagbagami ken da Silas yas Timoteo ken dakayo et adi polos masokatan nan kankanana am-in. 20 Et siya nan natongpalan nan am-in ay inkalin Apo Dios ay maipanggep isnan mangisalakan isnan kaipoipogaw. Isonga gapo ken Kristo, oowenan tako nan katet-ewan nan inkalin Apo Dios et siya nan esay madaydayawana. 21 Et si Apo Dios nan mangipapapigsa ken datako isnan mang-solsolotan tako ken Kristo. Pinilina datako ay menbalin is ipogawna ay mang-ikkan isnan obla ay pala ken siya. 22 Intedna nan Ispiritona ken datako ay kailasinan nan maitatapiyan tako ken siya. Et gapo isnan kawadan nan Ispiritona ken datako getken tako ay tongpalena nan am-in ay awnitna ited ken datako.

23 Ngem ibagak id wani nan gapo ay egayak inmey id issa ay mangpasyal ken dakayo. Egayak inmey tapno maagtan kayo is waya ay mangibabawi isnan basbasolyo ta adi masapol ay dosaek dakayo. Getken Apo Dios ay tet-ewa di. 24 Ngem baken na is kayatko ay kanan ay pilpilitenmi dakayo maipanggep isnan pammati tako ken Kristo tay osto nan pam-matiyo. Ngem laydenmi ay mangbadang ken dakayo isnan mangsolsolotanyo ken siya tapno matapiyan nan gasingyo.

2

1 Owen, tet-ewa di. Egayak inmey tay epdasko ninemnem ay adiyak layden ay mangipaseg-ang kasin ken dakayo. 2 Tay maid mangpagasing ken sak-en no baken dakayo. Et adi mabalin ay pagasingenyo sak-en no menseseg-ang kayo. 3 Isonga siya di nan gapo ay ninsolatak omona ken dakayo. Inikkak di tapno ibabawiyo koma nan ngawi tapno adi mensakit nan nem-nemko gapo ken dakayo no omeyak issa. No mabalin koma et dakayo nan mangi-pagasing ken sak-en. Tay mamatiyak en no men-gasingak et men-gasing kayo abes. 4 Isonga isnan ninsolatak et nin-ayos nan agak gapo isnan dadama ay seg-angko. Ngem egayak ninsolat ay mangipaseseg-ang ken dakayo nodi ninsolatak tay kay-

atko ay ipaila nan pilmi ay layadko ken dakayo.

Masapol Ay Mapakawan Nan Nakabasol

5 Nan binmasol issa et bakenak is nasakitan nodi dakayo. Ngem baken kayo am-in is nasakitan. Kanak en baken kayo am-in tay adiyak layden ay paammeden nan kadagsen nan basol nan binmasol. 6-7 Isonga id wani omanay nan nangdosaan nan adoado ken dakayo ken siya. Isonga teknenyo nan nemnemyo ta pakawanenyo ya pagasingenyo siya tapno adi palalo ay menseseg-ang gapo isnan baina. 8 Pangaasiyo ta kasinyo ipaila nan layadyo ken siya. 9 Tay nan ninsolatak ken dakayo et tapno mapaneknekan no managpati kayo. 10 Isonga kanak en nan pakawanenyo et pakawanek abes. Tay no waday masapol ay mapakawan et pakawanek tapno mabadangan kayo abes et getken Kristo ay tet-ewa nan kankanak. 11 Tay adiyak layden no tongpalenyo si Satanas ay mangkayat ay bomasol kayo tay getken tako ay siya di nan oblana.

Nan Oblan Da Pablo Et Nan Mangibagbagaanda Isnan Maipanggep Ken Kristo

12 Itoloyko ay ibaga nan inmayak id Macedonia. Isnan inomdanak id Troas ay mangibaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo et gawis nan wayak ay men-itdo ay men-obla ken Apo Jesus. 13 Ngem gapo tay egayak inila nan gayyemko ay si Tito et nadanaganak ay pilmi. Isonga tinaynak nan gagayyemko ay mentetee isdi ta itoloyko ay omey id Macedonia. 14 Idi dinatngak siya et gawigawis nan inbagana ken sak-en isonga pilmi nan nangdayawak ken Apo Dios. Daydayawek siya tay isnan maitatapiyanmi ken Kristo et si Apo Dios nan Apomi ay mangipangpango ken dakami tapno am-in ay omay-ayanmi et osalena dakami ay mangibaga isnan gawigawis ay damag. 15 Men-galalasing si Apo Dios ken dakami gapo isnan mangibagbagaanmi ken Kristo. Et si Kristo ay ibagbagami et wada nan ipagpagtekna isnan am-in ay ipogaw ay omay-ayanmi ay mamati wenno adi mamati. 16 Nan mangpati isnan kananmi et laydenda ay mangdenge isnan ibagbagami tay siya nan maagtananda is biyag ay maid patenggana. Ngem nan adi mamati ay adi maisalakan et adyanda ay mangdenge tay siya di nan mangtekanda ay awnitda madosa ay engenggana. Isonga gapo tay napatepateg nan oblami kanak en maid ipogaw is maibagay ay mang-ikkan. 17 Ngem makaikkan kami tay inpaikkan Apo Dios ken dakami. Ibagbagami nan kayatna ay maibaga gapo isnan maitatapiyanmi ken Kristo. Maid polos ngawi isnan nemnemmi isnan mang-ik-ikkananmi is dadi tay getkenmi ay iiilaen Apo Dios dakami. Bakenmi kaneg nan adoado ay ipogaw ay men-it-itdo isnan kalin Apo Dios ay nan kalagbowanda et kedeng nan gamgamgamanda.

3

1 Ay sino nan nemnemnemenyo ay maipanggep ken sak-en gapo isnan kinkinwanik? Ay kananyo en men-et-etekak? Ay masapol ay waday ipailami is solat is nagapo isnan teken ay ipogaw ay mangpaneknek isnan kagawis nan ogalimi? Wenno masapol ay waday ipasolatmi ken dakayo ta ipailami isnan ipogaw isnan teken ay ili ay omayanmi ay men-itdowan? Siya di nan ik-ikkan nan tapin di ipogaw ngem adi masapol di ken dakami 2 tay dakayo nan kinasolatmi ay mangpaneknek ay tet-ewa nan ibagbagami tay mamati kayo gapo isnan oblami. Getkek ay tet-ewa di. Et nalaka ay getken nan tapin di ipogaw gedan. 3 Mailila isnan ik-ikkanyo ay nagapo ken Kristo nan pammatiyo et dakami nan inosalna ay nangibaga isnan pinatiyo. Bakenyo kaneg nan tet-ewa ay solat ay tinta nan naisolat nodi nan Ispiriton Apo Dios ay naleleng-agan ay Dios nan nangisolat. Et baken nan nadadapig ay bato ay kaneg nan naisolatan nan linteg Moses is nangisolatana nodi isnan nemnemyo ay mamati.

4 Mabalin ay kanak en ostoosto nan ik-ikkanmi tay si Apo Dios nan talkenmi ay bomadbadang gapo tay maitatapi si Kristo ken dakami. 5 Tay getkenmi ay

maid mabalin is ikkanmi is osto no kedkedeng nan awakmi is talkenmi. Nodi nan gapo ay makaikkan kami isnan ikkanmi et gapo tay badbadangan Apo Dios dakami.
6 Tay an-anayana nan kabaelanmi ay mangibaga isnan balo ay nakitolagana. Nan naay ay nakitolagana et baken kaneg nan damdamo ay naisolat ay linteg ay inbagan Apo Dios ken Moses. Nodi nan Ispirito Santo nan mangipagpagtek. Tay nan damo ay naisolat ay linteg et dosa ay maid patenggana nan itedna tay maid makasolot. Ngem nan ited nan Ispirito Santo et biyag ay maid patenggana.

Nan Balo Ay Tolag Et Siya Nan Kagawisan

7-8 Wada pay nan ibagak isnan nateknan nan nakitolagan Apo Dios isnan lintegna. Nan linteg ay naisolat isnan bato et naila isdi nan kinangaton Apo Dios. Ya olay si Moses ay nang-itedana et sinmilang ay pilmi nan angasna gapo isnan naisagenana ken siya. Et olay mamam-aid nan silangna, adi kayet makaila nan Judio ken siya tay nasilida. Isonga no naila nan kinangaton Apo Dios isnan linteg ay nang-ited isnan tetey, ay baken am-am-amed nan kail-an nan kinangaton Apo Dios isnan ik-ikkan nan Ispiritona ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana? 9 Owen, tay no maila nan kangaton Apo Dios isnan linteg ay mang-ited isnan dosa ay maid patenggana et am-am-amed nan mailaan nan kangatona isnan balo ay nakitolagana ay mang-ited isnan gawis ay pangiilaana isnan kaipoipogaw ta makiteeda ken siya ay eng-enggana. 10 Minaid nan kagawis nan nakitolagan Apo Dios nan kagawis nan linteg ay inmona. 11 Tay no maila nan kangaton Apo Dios isnan nalaka ay mamaid, am-am-amed nan kail-an nan kangatona isnan maid patenggana.

12 Gapo tay getkenmi ay kaneg todi nan pateg nan patpatiyenmi et maid salsalinanmi isnan mangibagbagaanmi isnan am-in isnan nakitolagan Apo Dios ay maipanggep ken Kristo. 13 Bakenmi kaneg si Moses ay nangsalin isnan angasna tapno adi ilaen nan Judio nan mamaidan nan silang nan angasna. 14 Ngem san deeyda ay Judio et menkenteg nan oloda. Olay nan Judio id wani ay timpo no basaenda nan insolat Moses id kasikasin et kaneg nasasalinan nan nemnemda tay adida maawatan nan tet-ewa ay kayat Moses ay ibaga. Kedkedeng nan mangtekanda ken Kristo is mabalin ay maawatanda. 15 Owen, tet-ewa sa tay olay id wani no mabasa nan linteg Moses et kaneg wada nan mangsasalin isnan nemnemda. 16 Ngem no mamatida ken Kristo et makaan nan mangsasalin isnan nemnemda. 17 Tay si Kristo nan Ispirito Santo ay mentetee isnan mamati. Et siya nan mangwaya isnan mabab-aan nan ipogaw isnan linteg ya isnan ngawi ay maikkan. 18 Isonga getken tako ay ostoosto nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ya nan kangatona tay nakaan nan nangsasalin isnan nemnem tako. Isonga gapo isnan mang-il-ilaan tako ken siya et gomawgawgawis tako engganay maipaliso tako ken Kristo. Et si Apo Jesus ay Ispirito Santo nan mang-ik-ikkan is dana.

4

Nan Ogalin Nan Mang-it-itdo Isnan Gawis Ay Damag

1 Gapo tay nan gawigawis ay kaneg todi nan ibagbagami et maid polos egyatko ay mangibaga ay olay no mapalpaligatak. Et maid teken is nagapowan nan kalebbenganmi ay mang-ikkan no baken nan layad ya seg-ang Apo Dios. 2 Isonga inadyanmi ay mang-ikkan isnan kababain ay mangibabain isnan ipogaw no magtek. Adimi siksikapan nan kaipoipogaw. Maid soksokatanmi isnan kankanan Apo Dios nodi kedeng nan tet-ewa is ibagbagami. Et siya dadi nan ik-ikkanmi ay mangpaneknek isnan ipogaw ay maid ngawi isnan nemnemmi. Et getken Apo Dios ay tet-ewa di tay iiilaena dakami. 3 Ngem wada nan kasasalinan nan gawis ay damag ay ibagbagami et kedkedeng isnan adi mamati ay awnit madosa ay eng-enggana.
4 Nan gapo ay adida mamati et gapo tay kinowap Satanas ay apon nan ipogaw isnan batawa nan nemnemda tapno adida getken nan kagawis nan damag ay mangipaila isnan kangaton Kristo ay mangipaila

isnan kaneg Apo Dios. 5 Tay nan ibag-
bagami et baken nan awakmi nodi si Jesu
Kristo et siya nan Apo ay inbaan Apo Dios.
Et kanegmi nan baa ay men-ob-obla ken
dakayo ay pala ken Kristo. 6 Tay si Apo
Dios ay nangboliw isnan mangsilsilaw is-
nan menbolinget et siya gedan nan nang-
tanggew isnan nemnemmi ta ipailana nan
kangatongatona ay il-ilaen tako ken Kristo.

Intalek Apo Dios Nan Kabanolan Ay Maitdo Isnan Aped Ipogaw

7 Nan gawigawis ay damag ay intalek
Apo Dios ken dakami tapno ibagbagami et
siya nan kababanolan. Ngem ken datako
ay ipogaw ay atiatik nan pategna ay kaneg
nan banga ay atiatik nan banolna nan
nangitalkana tapno magtek ay nan kabae-
lana ay maid polos naiyisowana nan ma-
gapgapowan nan kabaelan nan ipogaw
ay mang-ikkan isnan naitalek ken daida.
8 Tay adoado nan mapalpaligatanmi ngem
namnamaenmi ay mamaid. Namin ado
ay magogolo nan nemnemmi ngem egay
naam-amas. 9 Palpaligaten nan ipogaw
dakami ngem wawawawada si Apo Dios
ay bomadbadang ken dakami. Nganngani
ay pateyenda dakami ngem naibaliwan
kami. 10 Sasasagangenmi nan kateyanmi
ay kaneg nan inommat ken Jesus ngem
gapo isnan badangna ken dakami et daan
kami ay matatago. Isonga siya nan mang-
paneknek ay daan ay matatago si Je-
sus. 11 Tet-ewa nan kinwanik tay isnan
matatagowanmi et kanayon ay wada nan
ommat ay nganngani ay mateyanmi gapo
isnan pammatimi ya nan oblami ay pala
ken Kristo. Om-ommat di tapno mail-
ila nan manakabalin ay biyag Kristo ken
dakami ay aped ipogaw ay maid kabae-
lana. 12 Owen, tet-ewa nan mapalpali-
gatanmi ay pilmi ngem gawis di tay siya
nan gapo ay matagotago kayo ay eng-
enggana ken Apo Dios.

Awnit Masokat Nan Sigod Ay Awak Di Ipogaw Is Balo

13 Isonga olay no mapalpaligatan kami
et itoltoloymi kayet ay mangibaga isnan
maipanggep ken Apo Dios tay paliso
nan pammatimi isnan pammatin nan
esay ipogaw id kasikasin ay nangwani
en, “Patpatiyek nan kankanan Apo Dios
isonga ibagbagak.” 14 Tay getkenmi ay
si Apo Dios ay nangtago ken Apo Jesus
et awnitna tagowen dakami gapo isnan
maitatapiyanmi ken siya. Awnitna alaen
datako am-in ay mamati ay mangitapi ken
siya isnan kad-ana. 15 Isonga am-in ay ligat
et it-itpemi gapo isnan mangbadbadan-
ganmi ken dakayo. It-itpemi nan ligat
tapno omadoado nan ipogaw ay mangtek
isnan layad Apo Dios. Isonga omadoado
abes nan men-iyaman ken Apo Dios et
siya dadi nan esay madayawana. 16 Isonga
adi kami somadsadot ay mangibagbaga is
dana. Tay olay no komapkapkapsot nan
awak tako et inagew ay pomigpigpigsa
nan biyag ay wada ken datako ay adi
katkatkatey. 17 Isonga olay no likliknaen
tako nan ligat et olay tay siasiawyan. Tay
isaganan gedan nan ligat datako isnan
gawigawis ay awnit tako ganaben ay
maid patenggana. 18 Tay nan kanayon
ay wada isnan nemnemmi et baken nan
mail-ila isnan batawa ay gamgamgaman
nan kaipoipogaw nodi nan wada id
daya ay awnit ganaben nan mamati nan
nemnemnemenmi. Tay nan mail-ila et
wada nan patenggada dapay nan adi kaila
et maid patenggada.

5

1 Tay getken tako ay olay matey nan
sigod ay awak et wada nan balo ay awak ay
ited Apo Dios ay naitken isnan awak tako
tay nan balo ay awak et adi katey ya id daya
nan menteteana. 2 Isnan matatagowan
tako isnan naay batawa et naligaligat nan
biyag tako isonga kayat tako ay pilmi ay
siya dat maisokat nan balo ay awak 3 tapno
waday awak tako is mentean nan ab-abiik
tako ay dagos no taynan tako nan awak
tako ay sigod. 4 Tet-ewa nan kinwanik tay
naligaligat nan biyag tako id wani. Adoado
nan madanagan tako. Ngem adiyak kanan
en kayatko ay matey ta taynak nan sigod
ay awakko nodi nan kayatko et ta maisokat
nan balo ay awak ay adi katkatey isnan
sigod. 5 Et si Apo Dios nan nangisagana
ken datako ay mangganab isnan balo ay

awak ya intedna nan Ispiritona ay mentetee ken datako ay mangpanpaneknek ay awnit tako maagtan.

6 Isonga gapo tay wada nan Ispirito Santo ken dakami adi kami madanagan. Getkenmi ay maiyaaddawi kami ken Apo Jesus id daya isnan naay kadaanmi isnan naay batawa. 7 Ngem olay tay nan pammati tako nan napateg ay olay adi tako iilaen. 8 Isonga men-gasing kami kayet. Ngem gag-awis no taynanmi nan awakmi tapno makitee kami ken Apo Dios id daya. 9 Ngem olay nan kadaanmi wenno nan makiteanmi ken siya et nan mangipagasinganmi ken siya met laeng nan kapatgan ken dakami. 10 Tay am-in tako et awnit banagen Kristo datako tapno ganaben tako nan inik-ikkan tako no gawis wenno ngawi.

Gapo Isnan Inikkan Kristo Et Wada Nan Somya Isnan Ipogaw ay Menbalin Is Gayyem Apo Dios

11 Isonga gapo tay getkenmi ay kaeegyat nan menbanagan Kristo, siya nan mangipakpakatanmi ay mang-awis isnan ipogaw tapno patiyenda dakami. Getken Apo Dios ay maid ngawi isnan nemnemmi isnan men-it-itdowanmi. Et sapay koma ta getkenyo abes. 12 Adiyak menpangangato isnan nangwaniyak is dadi. Nodi ibagak nan tet-ewa tapno adi kayo polos mabab-ain ay mangsalaknib ken sak-en isnan mangdeldelaw ken sak-en. Baken nan tet-ewa ay gawis ay nemnem is napateg ken daida nodi nan mamaila ay maid pategda ken Apo Dios nan patpatgenda.

13 Ngem nan nemnemmi et baken kaneg nan nemnemda. Tay no kanan nan tapin di ipogaw en matawtawaw kami et olay tay pala ken Apo Dios nan am-in ay ik-ikkanmi. Wenno no kanan nan tapina en ostoosto nan nemnemmi et mabalin abes tay pala ken dakayo abes nan oblami. 14 Olay kompolmi nan kankananda tay nan tet-ewa et nan mangtekanmi isnan pilmi ay layad Kristo nan gapo ay ik-ikkanmi nan oblami. Tay getkenmi ay linak-am nan esa nan tetey ay pala isnan am-iam-in. Isonga am-in ay ipogaw et kanegda naitapi abes ken Kristo ay natey isnan nateyana. 15 Natey si Kristo ay pala isnan am-in tapno isnan matatagowan tako et adi tako ipaon-on-ona nan kayat tako. Nodi nan kayat Kristo ay natey dat kasin matago ay pala ken datako nan paon-on-onaen tako.

16 Isonga isnan nemnemko baken nan maiila ay napateg isnan ipogaw ay adi mamati is gapo ay kanak en gawigawis nan ipogaw. Nodi nan ostoosto ay wada isnan nemnem di ipogaw nan gapo ay gawisda wenno baken. Ngem nan nemnemko id kasin ken Kristo et kaneg nan nemnem nan adi mamati. Ngem nasokat et id wani. 17 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken Kristo et kanegda ninlopton tay binmalo nan nemnemda isnan nangtaynananda isnan sigod ay ogalida.

18 Nan balo ay nemnem et nagapo ken Apo Dios tay kinaana nan mangsolsolin ken datako ken siya gapo isnan inikkan Kristo. Danat italek ken datako nan omayan tako mangibagbagaan isnan inikkana tapno getken nan ipogaw ay namaid nan mangsolsolin ken daida isnan maitapiyanda ken Apo Dios. 19 Ibagbaga tako ay si Kristo nan kad-an nan somya ay mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tapno waday somya ay gayyemena daida. Siya dana nan intalek Apo Dios ken datako ay omey tako ibagbaga. 20 Isonga dakami nan kinatopek Kristo ay mangipagtek isnan kayatna ay ipagtek. Isonga as-asoganmi dakayo ta adiyo itoloy ay mang-adi ken Apo Dios ta makiinawat kayo ken siya. Tay aw-awisen Apo Dios dakayo isnan ibagbagami. 21 Tay inpaalina si Kristo ay maid polos basolna ta siya nan manglak-am isnan basbasol tako. Inikkana di tapno waday somya ay maitapi tako ken siya isnan kinagawisna gapo isnan maitatapiyan tako ken Kristo.

6

1 Isonga gapo tay maitatapi kami ken Apo Dios ay makiob-obla isnan oblana kanak en mensilbi kayo koma ken Apo Dios ta mapaay nan nangdawatanyo isnan inikkana ay mangisalakan ken dakayo. 2 Tay awnit komombos nan timpo ay badangan Apo Dios nan kaipoipogaw.

Kaneg nan mangwaniyan Apo Dios id kasikasin en,

“Wada nan osto ay timpo ay mangdedengak isnan lowaloyo ya wada nan osto ay timpo ay mangbadangak ay mangisalakan ken dakayo.”

Siya di nan kinwanina. Isonga kanak en menpabadang kayo ken siya id wani tay daan nan timpo ay mangisalakana isnan mamati ken siya. Tay adi tako getken nan komombosana.

Nan Ligat Ay It-itpen Da Pablo Nan Mangipaila Ay Si Apo Dios Nan Nangibaa Ken Daida

3 Isnan men-ob-oblaanmi ay pala ken Apo Dios et maid ik-ikkanmi is mabalin ay delawen nan kaipoipogaw tapno maid lasonda ay mang-adi isnan ibagbagami. 4 Nodi isnan am-in ay ikkanmi et ipail-ilami ay baan Apo Dios dakami. Mail-ila isnan mang-an-anosanmi ay mang-it-itpe isnan am-in ay ligat ya kaeegyat ay om-ommat ken dakami. 5 Inan-anosanmi nan nangpatpat-owanda ken dakami ya nan naibalbalodanmi ya nan nangliklikobanda ay mangpatey koma ken dakami ya nan naligat ay oblami. Init-itpemi nan owatmi ya seyepmi. 6 Mail-ila ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan kamaid ngawi isnan nemnemmi ya isnan osto ay mangtekanmi ken siya ya isnan gawis ay nemnem ya gawis ay ikkanmi isnan ipogaw. Mail-ila abes isnan badang nan Ispirito Santo ken dakami ya isnan layadmi isnan ipogaw. 7 Inpail-ilami ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan mangibagbagaanmi isnan tet-ewa ya isnan kabaelan Apo Dios ay wada ken dakami. Nan kanegmi almas et nan kagawis nan ogalimi. Et siya nan osalenmi ay ibanget ya mangsalaknib ken dakami no waday mang-ap-apos. 8 Itoltoloymi ay mang-ikkan isnan gawis ay olay no maipapangato kami wenno ipapagowabda dakami. No iiyawenda dakami wenno daydayawenda dakami et adi katken nan ik-ikkanmi. Olay kankanan nan tapin di ipogaw en agin-iisolo kami ngem nan ibagbagami et tet-ewa. 9 Isnan nemnem di tapin di ipogaw et maid paaymi ngem getken nan tapina nan tet-ewa ay maipanggep ken dakami. Matmateyan kami ngem ilaenyo et daan kami kayet. Nadosdosa kami ngem baken sobla tay osto ay men-gawisanmi. 10 Wada nan mangipaseseg-ang ken dakami ngem egay makak-aan nan gasingmi. Kodokdo kami ngem pabaknangenmi nan adoado ay ipogaw isnan gawis ay magapgapo ken Apo Dios. Maid gamengmi isnan batawa ngem maiwed abes bakenmi gameng tay maitapi kami ay makikwa isnan kowan Ama tako id daya.

11 Ilaenyo ay iCorinto, maid egayak inbaga ken dakayo ya pilmi abes nan layadko ken dakayo. 12 Baken kami is maid layadna ken dakayo nodi dakayo nan maid layadna ken dakami. 13 Isonga mensobalit kayo ta manglayad kayo tay dakayo nan kanegko an-ak.

Masapol Ay Adi Maipalpaliso Nan Mamati Isnan Adi Mamati

14 Nan esay ibilinko ken dakayo et adi kayo makias-asawa wenno makisossosyo isnan adi mamati ay ipogaw. Tay sino ngen nan men-isowan nan ostoosto ay maikkan isnan ngawi? Kaneg na nan adi men-isowan nan pat-a isnan bolinget. 15 Kaneg abes da Kristo ken Satanas et maid men-isowanda. Isonga maid abes men-isowan nan mamati ken Kristo isnan adi mamati. 16 Ayke maibagay no maitapi nan sinang didios isnan mentetean Apo Dios? Adi adi. Isonga siyang na ken datako. Adi kabalin ay matapiyan tako is ngawi tay datako ay mamati nan mentetean nan naleleng-agan ay Dios. Kaneg nan kinwanin Apo Dios en,

“Awnitak mentee ken daida. Sak-en nan Diosda ya daida nan ipogawko.”

17 Isonga kankanan Apo Dios en,

“Taynanyo nan am-in ay ngawi. Adi kayo maipalpaliso ken daida. Am-in ay baken nadalos ken sak-en et adiyo sagsag-enen. No kaneg todi nan ik-ikkanyo et dawatek dakayo ay omali ken sak-en. 18 Et sak-en nan Amayo ya dakayo nan an-akko.”

Siya dadi nan kinwanin nan kangatowan ay Apo.

7

1 Gagayyemko, gapo tay keg da todi nan
inkalin Apo Dios ken datako et kaanen
tako koma nan am-in ay ngawi ay maik-
ikkan ya ngawi ay nemnem. Ipakat tako
ay pagawgawisen nan ogali tako engganay
maanay gapo isnan mangpatpatgan tako
ken Apo Dios.

Nan Layad Pablo Isnan iCorinto

2 Kasinko kanan en pangaasiyo ta men-
gasing kayo ken dakami tay maid ngawi is
inikkanmi ken dakayo. Maid inpail-ilami
is ngawi ay ogali is mangipangawi ken
dakayo ya maid siniksikapanmi. 3 Egayak
kinwani na ay mangipabasol ken dakayo.
Tay tet-ewa nan kinwanik en laylaydek
dakayo. Olay makiteeak ken dakayo ay
engganay mateyak et mabalin no siya nan
kayat Apo Dios. 4 Pilmi nan talek ya
gasingko ken dakayo. Olay napalpali-
gatan kami ngem nakaan nan danagmi
isnan inmaliyan Tito. Men-galalasingak
gapo isnan gawis ay inbagana. 5 Tay
isdin inmayanmi id Macedonia et ma-
gogolo ay pilmi nan nemnemmi gapo is-
nan pilmi ay ligat ay dinatnganmi. Napal-
paligatan kami isnan mang-ap-apos ken
dakami ya isnan dadama ay danagko gapo
isnan mangnemnemnemak isnan mamati
ay initdowak modatya mamaid nan pam-
matida. 6 Ngem si Apo Dios ay mangipas-
ingsingpa isnan nemnem di madadana-
gan et kinaana nan danagmi gapo isnan
inmaliyan Tito. 7 Et baken kedkedeng
nan nang-ilaanmi ken siya is nangipas-
ingpa isnan nemnemmi nodi am-amed
nan gasingmi isnan gawis ay inbagana ay
maipanggep ken dakayo. Tay inbagana
nan nangipagasinganyo ken siya ay man-
gibaga isnan pilmi ay layadyo ay mang-
ila ken sak-en ya nan pilmi ay seg-angyo
isnan nangipasakitanyo isnan nemnemko.
Inbagana abes ay kayatyo ay ikkan nan
inbilinko ken dakayo.

8 Isonga id wani maid babawik is-
nan damo ay solatko ken dakayo olay
getkek ay nasaktan nan nemnemyo is sin-
awyan gapo isnan kinwanik. Ngem issan
nangisolatak ninbabawiyak tay gintekko
ay masakitan kayo. 9 Ngem id wani
men-galalasingak tay nan nasakitan nan
nemnemyo nan gapo ay tinaynanyo nan
ngawi. Tay nan inikkanyo ay menseg-ang
et pinaay Apo Dios. Isonga nabadangan
kayo gapo isnan solatko. 10 Tay nan
osto ay seg-ang ay kaneg nan layden
Apo Dios et siya nan mangbadang is-
nan ipogaw ta ibabawida nan ngawi
tapno maisalakanda. Isonga maid polos
babawiyo isnan ninbabawiyanyo. Ngem
nan menseseg-angan nan ipogaw ay adi
mamati ken Apo Dios et maid badang
nan menseg-angana nodi iyeyna isnan
tetey tay olay menseseg-ang et baken nan
basbasolna is menseseg-angana. 11 Isonga
nemnemenyo nan gawis ay inommat gapo
isnan seg-angyo ay inpaliknan Apo Dios
ken dakayo. Tay naam-amed nan layadyo
ay mang-ikkan isnan osto id wani. Palalo
ay kayatyo ay mangipaila ay baken ngawi
nan nemnemyo. Inadyanyo ay pilmi
nan naibabainanyo ay inikkan nan ib-
ayo. Inmegyat kayo modatya madosa
kayo. Kayatyo ay pilmi ay men-gasingak
ken dakayo kasin. Pilmi nan mang-ad-
adyanyo isnan ngawi tay dinosayo ay osto
nan nakabasol. Isnan am-in et inpailayo
ay maid polos egayyo esten isnan masapol
ay mas-et. 12 Isonga baken kedeng nan
nakabasol wenno nan nasaktan is gapo ay
ninsolatak. Nodi am-amed kayo is gapo ay
ninsolatak ta ipagtekko ken dakayo isnan
pangiilaan Apo Dios ay tet-ewa ay lay-
laydenyo ay mangipagasing ken dakami.
Isonga siya dadi nan ginmasinganmi.

13 Et am-amed nan gasingmi isnan nang-
ilaanmi ken Tito tay men-galalasing siya
isnan nakaanan nan danagna gapo isnan
gawis ay inilana ken dakayo. 14 Esapay
omey si Tito ken dakayo et inbagak ken
siya nan adoado ay gawis ay ik-ikkanyo.
Danat ilaen ay tet-ewa isonga egayak
nabain isnan kinwanik. Issan am-in
ay inbagak ken dakayo et maid polos
kampot. Et id wani nagtek abes ay tet-
ewa nan kinwanik en gawigawis kayo.
15 Id wani inmam-amed nan layad Tito
ken dakayo no nemnemnemena nan
gawis ay inikkanyo ay nangidnge isnan
inbagbagana. Inmegyat kayo ay adi
mangtongpal isnan am-in ay inbagbagana.

16 Isonga men-galalasingak id wani tay
getkek ay mabalin ay talkek dakayo ay
mang-ikkan isnan ostoosto.

8

Nan Maipanggep Isnan Badang Isnan Makasapol

1 Bebsatko, laydek ay getkenyo nan
gawigawis ay inikkan nan mamati isnan
probinsiya ay Macedonia gapo isnan
nangbadbadangan Apo Dios ken daida.
2 Tay olay pilmi nan mapalpaligatanda
ya dadama nan kakododa ngem gapo
isnan pilmi ay gasingda ken Apo Dios
adoado nan intedda ay badangda isnan
iib-ada. 3 Gapo tay kayatda ay ikkan et
ad-ado nan intedda mo nan nabay-an ay
masapolda. 4 Maid nangibagbaga ken
daida ay masapol ay men-itedda nodi
daida nan nangwani ken dakami en,
“Pangaasiyo ta maitapi kami ay bomadang
isnan iib-a tako ay mamati id Judea ay
makasapol is badang.” 5 Et ad-ado nan
intedda mo nan wada isnan nemnemmi
ay ikkanda. Tay sadapay men-ited is
badangda et intalekda on-ona nan biyagda
ken Apo Dios. Dadat italek abes ken
dakami tay getkenda ay siya nan layden
Apo Dios ay ikkanda.

6 Isonga inbagami ken Tito ay nangi-
palogi ken dakayo ay men-ited is badangyo
ta kasin omey issa ta badangana dakayo ay
mangikwas isnan epdasyo inlogi id kasin.
7 Gawigawis koma no wedwedaenyo nan
itedyo ay badangyo isnan kodokdo ay
kaneg nan kawedwedan nan pammatiyo,
nan osto ay mangtekanyo isnan tet-ewa
ay mait-itdo, nan laingyo ay mang-itdo is
dana, nan mangtongtongpalanyo ken Je-
sus ya nan pilmi ay layadyo ken dakami.

8 Egayak bilinen dakayo ay men-
ited ngem kinwanik dadi tay kayatko
ay ipasagid nan inikkan nan iMacedo-
nia tapno maila nan kinatet-ewan nan
layadyo. 9 Tay getkenyo nan kaneg nan
layad Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-
badang ken datako. Tay olay siya nan
kangatowan ay kakwa isnan am-in ngem
tinaynana am-in dadi isnan ninbalinana
is ipogaw gapo isnan layadna ken datako.
Inikkana di tapno wada nan somya ay
maitapi tako ken siya isnan kangatona ay
makikwa isnan am-in. 10 Isonga bagba-
gaak dakayo ta itoloyyo nan epdasyo inlogi
id tew-en. Tay dakayo nan damdamo
ay nangnemnem ya damdamo met laeng
ay nangilogi isdi. 11 Isonga itoloyyo ay
mangikwas ay men-ited is mabalin ay
itedyo tapno maipaliso nan ikkanyo isnan
wada isnan nemnemyo. 12 Tay no tet-ewa
ay laydenyo ay men-ited et men-gasing si
Apo Dios ay mangdawat isnan mabalin ay
itedyo. Baken nan ad-ado ay adi mabalin
ay itedyo is nemnemena.

13 Adiyak kanan en badbadbadanganyo
nan ib-ayo engganay mapaligatan kayo.
14 Ngem nan kayatko ay kanan et gawis
no nan soblan nan osalenyo nan itedyo ay
ibadang ken daida tapno no awnit kayo
makolangan et itedda abes nan soblaenda
ay mangbadang ken dakayo. Gawis no
kaneg todi nan maik-ikkan tapno palipal-
iso. 15 Kaneg nan naisolat id kasin en, “Nan
nangsolok isnan inalana et maid nabay-an
ken siya dapay nan nang-ala isnan atiatik
et inmanay.”

16 Men-iyamanak ken Apo Dios tay inpal-
isona nan nemnem Tito isnan nemnemko
ay bomadang ken dakayo. 17 Nagtek ay tet-
ewa na tay epdasna ninemnem ay kayatna
ay omey ken dakayo sakpay sooten ken
siya no mabalin. 18 Ipakkeymi ken Tito nan
esay ib-a tako ay mamati ay getkegetken
nan ipogaw isnan am-in ay paggimongan
di mamati gapo isnan laingna ay man-
gibagbaga isnan gawis ay damag. 19 Et
siya abes nan pinilin nan mamati isnan
tapin di paggimongan ay makkey ken sak-
en ay mangiyey id Jerusalem isnan in-
olnongyo. Ikkanmi di tapno am-amed
nan madayawan Apo Dios ya tapno ipail-
ami nan gawis ay nemnemmi ay mang-
badang isnan kodokdo. 20 Bakenak ked-
kedeng is mang-ikkan tapno maid somya
is mangdelawanda ken dakami ay mang-
wani en keskesayenmi nan kasipisiping ay
ol-olnongenmi. 21 Tay baken kedkedeng
nan ostoosto ken Apo Dios is laydenmi ay
ik-ikkan nodi ikkanmi isnan ipogaw abes.

22 Wada nan esa pay ay besat tako ay

makkey ken daida ay omey issa. Namin ado ay pinanpaneknekak siya et nail-ila ay nagaget siya ay mang-ikkan isnan oblana ken Apo Dios. Et id wani am-amed nan mangkaytana ay mangbadang ken dakayo tay pilmi nan panangtalekna isnan gawis ay ogaliyo. 23 Isonga si Tito et siya nan ib-ak ay men-obla ay pala ken dakayo ya nan iib-ana ay bebsat tako et daida nan kinaawak nan mamati isnan tapin di simbaan. Gapo isnan gawis ay ik-ikkanda et madaydayaw si Kristo. 24 Isonga ipailayo nan layadyo ken daida tapno mapaneknekan isnan iib-ayo ay mamati isnan tapin di simbaan. Ya tapno getkenda abes ay tet-ewa nan gawis ay inbagak ken daida ay maipanggep ken dakayo.

9

Itoltoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Maipanggep Nan Olnong

1 Getkek ay adi masapol ay bagbagaak dakayo maipanggep isnan olnong ay maited isnan iib-a tako ay mamati id Judea 2 tay getkek ay siya nan kayatyo ay ikkan. Isonga inbagbagak dakayo isnan iMacedonia ay mangwani en, “Nan ipogaw isnan probinsiya ay Acaya et nakasaganada ay bomadang enggana id tew-en.” Et gapo isnan inbagak ay maipanggep ken dakayo et adoado nan naitapi ay men-ited is badangda abes. 3 Ngem ipa-eyko san deeyda ay inbagak tapno maila ay tet-ewa nan kinwanik ay maipanggep isnan gawis ay ik-ikkanyo ya tapno isnan omayak issa epdas naisagana nan itedyo ay kaneg san epdasko kinwani. 4 Tay no waday iMacedonia is makkey ken sak-en ay omey issa, mabainanak no egay maisagana dakpay kinwani en tet-ewa ay naisagana. Et bakenak kedkedeng is mabainan nodi olay dakayo gedan.

5 Isonga ninemnemko en gawis no omeyda omona tapno epdas maisagana nan inkaliyo sakpay omdan issa. Tay no keg todi nan ikkanyo et maila ay nan gasingyo nan magapowan nan itedyo ay adi kayo mapilit. 6 Nemnemenyo pod na. No atiatik nan is-ek nan ipogaw atiatik abes nan apitena. Ngem no adoado nan is-ekna et adoado abes nan awnitna apiten. 7 No men-ited tako et gawis no tonggal esa ay mangnemnem omona isnan osto ay mabalin ay itedna. Danat ited gapo isnan gasingna ay mang-ikkan ay adi mapilit siya tay kagagasing Apo Dios nan mengasing ay men-ited. 8 Tay kabaelan Apo Dios ay mang-ited ken datako isnan ad-ad-ado mo nan masapol tako tapno adi tako polos makolangan ay men-ited is ad-ado isnan makasapol. 9 Kaneg nan kanan nan esay inpasolat Apo Dios ay maipanggep isnan ipogaw ay maid polos imotna en,

> “Adoado nan it-itedna ya badbadangana
> nan kodokdo. Isonga adi makalka-
> lkalingkingan nan gawigawis ay ik-
> ikkana.”

Siya di nan kanan nan naisolat. 10 Tay si Apo Dios ay mang-it-ited is esek isnan menmola ya isnan kanen di ipogaw et siya met laeng nan mangtaptapi isnan wada ken datako tapno mataptaptapiyan abes nan gawis ay ik-ikkan tako ay men-ited. 11 Owen, adoado nan ited Apo Dios ken datako tapno adoado abes nan ited tako isnan makasapol. Et no iyeymi nan itedyo isnan makasapol dadama nan men-iyamananda ken Apo Dios. 12 Isonga doway banag nan ik-ikkanyo tay mabadangan nan iib-a tako ay mamati ay makasapol ya madayaw ay pilmi si Apo Dios.

13 Tay no maila ay tet-ewa nan kankananyo ay pammatiyo isnan bomad-badanganyo et adoado nan mangday-dayaw ken Apo Dios gapo isnan gawis ya osto ay mangsolsolotanyo isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Dadapay dayawen si Apo Dios isnan badangyo ken daida ya isnan tapin di ipogaw. 14 Et isnan mangilowalowanda ken dakayo maitatapi nan layadda gapo isnan gawigawis ay ik-ikkanyo gapo isnan mangbadbadangan Apo Dios ken dakayo ay mang-ikkan. 15 Daydayawen tako si Apo Dios gapo ken Kristo ay Anakna ay insagotna ken datako ay maid polos makaatiw isnan kagawisna.

10

Nan Songbat Pablo Isnan Mangdeldelaw Ken Siya

1-2 Naayda pay di ibagak. Nan kayatko et ta gawis nan ik-ikkanyo tapno adiyak
dosaen dakayo tay kayatko ay ikkan ken
dakayo nan kaneg nan ik-ikkan Kristo ay
mang-an-anos ken datako. Ngem getkek ay
wada nan mangmangwani en no maiyaad-
dawiyak et natoledak ay mangislat ken
dakayo ngem no sasagangek dakayo et
egyatanak ay ipogaw. Ngem sak-en ay
mismo nan mangwani en pangaasiyo ta
adi masapol ay ipailak nan toledko no
omeyak issa. Tay wada nan kalintegak
ay mangipaila isnan toledko isnan ipogaw
ay mangmangwani en ngawiyak ay kaneg
nan ik-ikkan nan adi mamati. 3 Ngem
baken tet-ewa di tay olay apedak ipogaw
ay maid kabaelana, makaikkanak met
laeng isnan oblak tay baken nan awakko is
talkek ay manggobat isnan am-in ay ngawi
ay mang-ap-apos ken Apo Dios. 4 Tay nan
os-osalenmi ay pinakaalmasmi et naitken
isnan wada isnan batawa. Ngem isnan
nemnem Apo Dios et daida nan kapip-
igsaan tay daida nan kad-an nan kabae-
lan ay mangdadael isnan mang-ap-apos
ken siya. 5 Abakenmi am-in nan lason
nan ipogaw ay mang-adi isnan am-in ay
maipanggep ken Apo Dios. Abakenmi
abes nan ipapangatoda ay mangsosolin
ken daida isnan mangtekanda ken Apo
Dios. Isonga sokatanda nan nemnemda
tapno si Kristo nan patiyenda. 6 Isonga
magtek isnan kinwanik ay nakasaganaak
ay mangdosa isnan ipogaw ay adi mang-
pati isnan ibagbagak. Ngem agtak dakayo
omona is wayayo ay menbabawi.

7 Baken osto nan nemnemyo tay adiyo
paneknekan omona nan wada isnan nem-
nem di ipogaw. Tay wada nan mang-
mangwani en wada nan lebbengda ay
men-obla ken Kristo. Ngem no siya di
nan kankananda masapol ay getkenda
ay menlebbeng kami gedan. 8 Tay olay
no adoado nan ibagbagak ay maipanggep
isnan lebbengko et adiyak mabain tay
tet-ewa ay si Kristo nan nangiyali tapno
badangak dakayo ay baken nan mang-
dadaelak isnan pammatiyo is kaosalana.

9 Adiyak layden no apedyo kankanan en,
“Padpadasen Pablo ay paegyaten dakami
isnan insolsolatna.” 10 Tay baken tet-
ewa nan mangmangwaniyan nan tapin di
ipogaw isdi. Kankananda en, “Natoled
si Pablo ay nangisolat isnan kankanana.
Ngem no iilaem siya et kaneg kin-oy tay
maid toledna ya maid paay nan kalka-
liyena.” 11 Ngem kanak en masapol ay
maawatan nan mangmangwani is dana ay
nan kankanak isnan solatko et siya nan
awnitak ikkan no omeyak isnan kad-anyo.

12 San deeyda ay ipogaw ay mangipas-
pasindayaw isnan awakda et mabainak ay
mangipaliso isnan awakko isnan awakda.
Tay nangatngatoda mo sak-en. Ngem
lablabakko kadi di. Tay baken osto nan
ik-ikkanda tay kedkedeng nan ipogaw ay
maiyiisowan nan nemnemda ken daida is
mendildiliganda. Adida nemnemen nan
kankanan Apo Dios en gawis. Isonga
maid polos paay nan nemnemda. 13 Ngem
dakami et adimi kankanan en dakami
nan nang-ikkan isnan egaymi inikkan.
Nodi kedeng nan ostoosto ay inpaik-ikkan
Apo Dios ken dakami is kankananmi en
inikkanmi. Et nan oblami ken dakayo nan
esay ipap-aoblan Apo Dios ken dakami.
14 Isonga nan nin-it-itdowanmi ken dakayo
et siya nan biyangmi. Tay dakami nan
damdamo ay inmey ken dakayo ay nang-
itdo isnan gawis ay damag ay maipanggep
ken Kristo. 15 Adi kami men-et-etek ay
mangwani en dakami nan nang-ikkan is-
nan inpaoblan Apo Dios isnan teken ay
ipogaw. Nodi nan kayatmi et omostoosto
koma nan pammatiyo tapno mabalin ay
taynanmi dakayo ay omey isnan teken ay
ili 16 ta iyeymi abes nan gawis ay damag
isnan tapin di naiad-addawi ay il-ili ay
maid ipogaw is men-it-itdo tapno baken
nan biyang nan teken is it-ekmi ay mang-
wani en biyangmi.

17 Ngem kaneg nan nakwani isnan
solat Apo Dios en, “No layden nan
ipogaw ay mendayaw et baken nan
awakna is dayawena nodi si Apo Dios
nan dayawena.” 18 Tay baken nan mang-

daydayawan nan ipogaw isnan awakna is mangpanpaneknek ay tet-ewa nan kankanana nodi nan mangdayawan Apo Dios ken siya et siya nan mangpaneknek ay tet-ewa ay gawis siya.

11

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Lebbeng Pablo

1 Wada nan ibagak ay adiyak polos layden ay kanan tay kaneg adi kapaay ngem anosanyo koma. 2 Ngem mapilitak ay mangwani gapo isnan pilmi ay mangnemnemnemak ken dakayo modatya maawis kayo isnan dolog. Tay iimonak dakayo ay kaneg nan mang-iimonan Apo Dios ken dakayo. Tay intedko dakayo ken Kristo ay kaneg nan mang-itedan nan ama isnan anakna ay babassang isnan lalaki ay asawaena. Isonga kayatko ay mapopos-a nan pammatiyo. 3 Ngem omegyatak modatya masokat nan gawis ay nemnemyo ken Kristo ay mangpati isnan baken tet-ewa. Kaneg todi nan inommat ken Eva id kasikasin tay nasikapan siya gapo isnan laing nan oweg ay si Satanas ay nangdolog. 4 Madanaganak tay tonggal waday omey ay mangibagbaga ken dakayo isnan teken ay Jesus ay baken si Jesu Kristo ay ibagbagami et nalaka kayo ay maawis. Wenno mo ibagada nan teken ay ispirito ay baken nan Ispirito Santo ay inted Apo Dios wenno teken ay damag ay kananda en gawis ay damag et nalaka ay dawatenyo. 5 Isonga masapol ay ipailak ay bakenak nababa mo nan aginpapangato ay baken tet-ewa ay apostolis ay inmey ken dakayo. 6 Olay bakenak nalaing ay men-osal isnan menkapapateg ay kali ngem adiyak menkolang isnan getkek ay maipanggep ken Apo Dios. Inpailami ay tet-ewa di isnan am-in ay inililayo ken dakami.

7 Wada nan sootek. Ay kananyo en nakabasolak tay inpababak nan awakko ay egay ninpalagbo ken dakayo isnan mangibagbagaak ken dakayo isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios? Adiyo kanan en ngawi di. Nodi inikkak di tapno mabadangan kayo. 8 Tet-ewa ay maid inalak ken dakayo. Nodi nan mamati isnan teken ay il-ili nan nang-alaak isnan masapolko isnan nin-it-itdowak ken dakayo. Kanegak nangakew tay nan teken ay ipogaw nan nang-alaak isnan inososalko dapay bakenda is nin-oblaak. 9 Tay issan nakiteteak ken dakayo et baken kayo is naligligatan ay nangilaklak-am ken sak-en no waday masapolko. Nodi nan mamati ay nagapo id Macedonia nan nangited isnan masapolko. Isonga baken kayo is pinalpaligatko et ibagak ken dakayo ay awnit siya gedan nan itoltoloyko ay ikkan. 10 Et tet-etet-ewa ay maid makaipasaldeng ken sak-en isnan ik-ikkak ay adi omal-ala is katagowak isnan am-in ay probinsiyan di Acaya. Tet-ewa di ay kaneg nan katet-ewan nan ibagbagan Kristo ay wada ken sak-en.

11 Ay kananyo en maid layadko ken dakayo tay adiyak omala ken dakayo is masapolko? Adiyo kanan tay getken Apo Dios ay laylaydek dakayo. 12 Ngem itoltoloyko kayet ay ikkan nan sigod ay ik-ikkak tapno maid somya ay kanan nan men-et-etek ay men-it-itdo en paliso nan ik-ikkanda isnan ik-ikkak. Baken tet-ewa tay malaglagboda dapay dakami et adi.

13 San deeyda ay men-it-itdo et kankananda en aapostolis Kristo daida dapay baken tet-ewa kadi. Al-allilawenda nan it-itdowanda. Nan ipap-ailada et nan gawis ngem ngawi nan wada isnan nemnemda. 14-15 Ngem baken kaskasdaaw di tay nan apoda ay si Satanas nan kanegda. Tay mabalin ay menpaila siya ay kanegna nan anghel Apo Dios. Isonga siya nan ik-ikkan nan baana abes. Ipailada ay daida nan mang-it-itdo isnan gawis. Ngem nan awnit ommat ken daida et ngawi ay kaneg nan kangawin nan ik-ikkanda.

16 Kanak kasin en adiyo nemnemen ay maong-ong-ongak gapo tay nan awakko nan ibagbagak. Ngem olay kankananyo basta dengngenyo kayet nan ibagbagak. 17 Ngem ibagak ken dakayo omona ay baken nan kaneg nan ogalin Jesus ay Apo tako nan mangibagbagaak isnan awakko. Nodi toladek nan kaneg nan ik-ikkan nan baken osto nan nemnemna. 18 Ngem masapol ay ikkak nan ik-ikkan nan adoado

ay makitetee ken dakayo ay mang-it-it-ek isnan baken napateg ta dengngenyo abes nan ibagbagak. 19 Tay nan mang-os-osalanyo isnan silibyo et nan manglaylay-danyo ay mangdenge isnan maid paayna. 20 Owen, maiila ay laylaydenyo nan adi kapaay tay laylaydenyo nan ipogaw ay mangibab-aa ken dakayo wenno mang-al-ala isnan kowayo wenno mangipapan-gato isnan awakna ken dakayo wenno mang-amis ken dakayo. 21 Ayke gawis di? Baken kaneg todi nan toledko. Ngem nan kankananda ay maipanggep isnan awakda et mabalin ay kanak gedan ay olay adi kapaay.

22 Kankananda en Judioda ay makwani en Hebreo. Esangak abes ay Hebreo. Kankananda en din si Israel nan na-gapowanda. Esangak abes ay nagapo ken siya. Ay din si Abraham nan alapoda? Olay sak-en abes. 23 Kankananda abes en men-ob-oblada ay pala ken Kristo. Olay kanegak maong-ong-ong ngem ipapatik kayet ay mangwani en am-amed nan oblak ken Kristo. Il-ilaenyo nan katet-ewana tay ad-ado nan inik-ikkak ay pala ken Kristo mo daida. Ad-ado abes nan naibalbalodak gapo isnan inik-ikkak ay pala ken siya. Adi mabalin ay mabilang nan napatpat-owak. Namin ado ay nganngganiyak ay matey. 24 Naminlima ay inab-ablatan nan Judio sak-en is sintotlompoo ya siyam. 25 Namintolo ay napat-owanak is kaiw. Isnan namingsan pay et nagayangak is bato et napyadak. Isnan ninlogloganak isnan bapor et namintolo nadadadaelda. Isnan namingsan et ginegen-ak nan tabla et naitaptappakak isnan baybay is sin-agew ya sinlabiyan. 26 Isnan inmay-ayak isnan natkenatken ay ili et adoado nan kaeegyat ay in-inmat ken sak-en. Nan esa et nan napigsa ay danom isnan ginawang. Nan tapina et nan mangakew. Wada abes nan kaeegyat ay nagapo isnan ngawi ay inik-ikkan nan ib-ak ay Judio ya nan baken Judio ya nan aginpapati. No mamingsan wada nan ngawi ay om-ommat ken sak-en isnan dadadake ay il-ili ya isnan maid bab-aey ya isnan ninlogloganak isnan bapor.

27 Mail-ila ay tet-ewa ay apostolis Kristo sak-en isnan naligaligat ay obla ay ik-ikkak. Mail-ila abes tay namin ado ay egayak naseyseyep ya naow-owatak ya naew-ewewak ya nasnaskawak tay maid omanay is osalek. 28 Dakpay kanayon ay madanagan gapo isnan mangnemnemne-mak isnan mamati ken Kristo. 29 Tay no waday nakapsot nan pammatida kanegak liliknaen abes nan kinakapsotda. Wenno no waday makabasol et pilmi nan seg-angko.

30 Ngem nan kinatet-ewana et adiyak layden ay mangibaga isnan kabaelak. Nodi laydek ay mangibaga isnan kinakap-sotko tapno magtek ay nan kabaelan Kristo nan nagapowan nan kabaelak. 31 Si Apo Dios ay Dios ya Aman Apo Jesus et getkena ay tet-ewa. Siya nan madaydayaw ay eng-enggana.

32 Siya na nan esay inommat ay nangi-paila isnan kinakapsotko tay id Damasco, kayat nan gobilnadol ay pinilin Ali Aretas ay mangpadpap ken sak-en. Isonga wada nan sosoldado ay inbaana ay omey mangbantay isnan segpan nan ili. 33 Ngem egayda nakadateng tay nangbadang nan mamati ay nangipalayaw ken sak-en. Pinalonganda nan tiklis daket men-onog et oy-oyenda sak-en isnan ataatakdag ay toping ay baked nan ilida.

12

Itoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Tap-in Nan Lebbengna

1 Naayda pay di ibagak. Kaneg nan kinwanik en adiyak layden ay mang-it-ek isnan awakko ngem kapilitan ay ikkak ay olay adi kapaay. Isonga ibagak nan tapina ay inommat ken sak-en ay maipanggep isnan inpailan Apo Jesus ken sak-en. 2 Enggana isdin inommatana et simpoo ya epat ay tew-en nan nallos. Nan inommat et naiyeyak id daya isnan kad-an Apo Dios. Adiyak getken no kedkedeng nan ab-abiikko is inmey wenno naitapi nan awakko. Getken Apo Dios di. 3 Owen, inmeyak isnan mentetean Apo Dios ay makwani en Paraiso ngem kedkedeng si Apo Dios is mangtek no naitapi nan awakko wenno egay.

4 Id daya, dinngek nan adi kabalin ay
maibaga tay maid kali is makaibaga ya adi
gedan ipalobos Apo Dios ay ikkak. 5 Nan
inommat ken sak-en ay deey et no kay-
atko ay it-ek et lebbengna ngem adiyak
layden. Nodi nan kinakapsotko nan ibag-
bagak. 6 Ngem no kayatko ay ipangato
nan awakko et adi kabalin ay kananyo en
maong-ong-ongak tay tet-ewa ay inommat
nan ibagbagak. Ngem adiyak layden ay
men-et-etek tapno maid mangipapangato
ken sak-en. Nodi laydek no nan osto ay
il-ilaen ya dengdengngen nan ipogaw ken
sak-en di mang-alaanda is mangnemne-
manda ken sak-en.
7 Gapo tay adi layden Apo Dios ay
ipapangatok nan nemnemko gapo isnan
nabanobanol ay inpailana ken sak-en et
inpalobosna nan esay baan Satanas ay
mangpalpaligat ya mangpasaksakit ken
sak-en. 8 Olay namintolo ay ninlowalowak
ken Apo Jesus ta pakaanena 9 ngem
kinwanina en, “Adi masapol tay omanay
nan badangko ken sik-a tay ostoosto nan
kailaan nan kabaelak isnan nakapsot
ay ipogaw.” Isonga men-gasingak isnan
kinakapsotko tasiyay wawawawada nan
kabaelan Kristo ay mangbadbadang ken
sak-en. 10 Isonga men-gasingak isnan ligat
ya isnan kaeegyat ya isnan kinakapsotko.
No iiyawenda sak-en ya mangpalpaligatda
gapo isnan mangsolsolotak ken Kristo et
olay tay no maid pigsak et maam-amed
nan badangna ay mangipapigsa ken sak-
en.
11 Gapo tay nan awakko nan inbagak
kaneg baken osto nan nemnemko ngem
napilitak ay mangwani gapo isnan ik-
ikkanyo. Dapay gag-awis koma no
dakayo nan mangibaga isnan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en. Tay olay no maid
kabaelak ngem baken nan agin-aapostolis
is nangatngato mo sak-en ay olay no isnan
nemnemda et daida nan kangatowan.
12 Inil-ilayo ay tet-ewa ay apostolisak
isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak issan
nakiteteak ken dakayo. Inan-anosak ay
mang-ik-ikkan isnan mangipaila isnan
panakabalin Apo Dios. 13 Ayke waday
nateknan nan inik-ikkak ken dakayo isnan
inik-ikkak isnan tapin di mamati isnan
tapin di il-ili? Kedkedeng nan egayak
nin-al-alaan is katagowak ken dakayo is
naitken isnan inikkak. Ngem ayke basol
di?
14 Nakasaganaak id wani ay omey mang-
ila kasin ken dakayo. Et siya nan maikatlo
ay omayak issa. Adiyak kayet omal-ala ken
dakayo is masapolko ta adi kayo mapali-
gatan tay baken nan kowayo is gamgamga-
mak nodi dakayo nan kayatko ay awisen
ta nan ostoosto nan solotenyo. Tay sak-en
nan kanegyo ama et nan ama nan mang-
talaken isnan an-akna. Baken nan an-ak
is mang-ikkan. 15 Isonga men-gasingak
ay manggastos isnan wada ken sak-en.
Olay nan biyagko et itedko ta mabadan-
gan kayo. Ay makmaksayan nan layadyo
ngen ken sak-en isnan maam-amedan nan
layadko ken dakayo?
16 Nan esay idaldalomda ken sak-en et
kankananda en olay maid inyal-aliyo is
katagowak ngem inallilawko dakayo kano
ay nin-al-ala is kompolmi. 17 Ngem nan
isongbatko et ibagayo no intoy inkakkak.
Ay waday inal-alan nan inbab-aaak ay in-
mey ken dakayo? Maid polos. 18 Tay si
Tito nan esay inbaak et nakkey nan esay ib-
a tako ay mamati. Ay waday inalana ken
dakayo? Maid polos. Nodi paliso nan nem-
nemna ya nan inikkana isnan nemnemko
ya inik-ikkak.
19 Gapo isnan adoado ay inbagak ay ipa-
galopyo en salsalaknibak nan ik-ikkak?
Adi. Nodi nan ibagbagak et nan maiba-
gay ay ikkan nan mamati ken Kristo tay
baken kayo is mangbanag ken sak-en nodi
si Apo Dios nan mang-ikkan. Isonga nan
kinwanik et inbagak tapno mabadangan
kayo ay gagayyemko. 20 Omegyatak ay
datngan nan adiyak layden ay ilaen ay
ikkanyo no omeyak issa. Dat no kaneg
todi et ilaenyo abes nan adiyo layden ay
ilaen ken sak-en tay masapol ay dosaek
dakayo. Tay madadanaganak ay mang-
dateng isnan ngawi ay kaneg nan sol-
bog, nan imon, nan bonget, nan imot
ya nan etek. No adi kayo maolnos ya
mensinongbat kayo wenno mentinayok-
tok kayo et siya dadi nan adiyak layden.
21 Omegyatak modatya ipabain Apo Dios
sak-en ken dakayo ay mangdateng isnan

ngawi. Daket menseseg-ang ay pilmi gapo isnan adiyo mangibabawiyan isnan ngawi ay kinababailoyo ya nan tapina ay kaneg tona.

13

Masapol Ay Madosa Nan iCorinto No Adida Ibabawi Nan Ngawi Ay Ik-ikkanda

1 Siya na nan maikatlo ay omayak ken dakayo. Kanan nan naisolat isnan kalin Apo Dios en, "No waday mangidalom isnan ib-ana et masapol ay waday dowa wenno tolo is mang-aboloy isnan katet-ewana." 2 Issan naikadwa ay inmayak ken dakayo et inbagak isnan nakabasol ya isnan tapin di ipogaw en no omeyak kasin ya adida pay laeng ibabawi nan ngawi et dosaek daida. Et kasinko ibaga id wani. 3 Gapo tay kayatyo ay paneknekak ay si Kristo tet-ewa nan nangibaa ken sak-en et awnitak ipaila nan lebbengko ay mangdosa isnan mang-ikkan isnan ngawi. Tay si Kristo ay wada ken sak-en et maid polos kapsotna ay mangdosa isnan nakabasol nodi dadama nan kabaelana ay mang-ikkan. 4 Olay kanan nan tapin di ipogaw en maid kabaelan Kristo issan nangpateyanda ken siya ngem nan katatagowana id wani gapo isnan kabaelan Apo Dios et siya nan mangipaila isnan kabaelan Kristo. Et paliso ken dakami tay no mamingsan kega maid pigsami abes gapo isnan anosmi isnan maitatapiyanmi ken siya. Ngem no masapol ay awnitko dosaen dakayo et awnityo ilaen ay napigpigsaak ay kaneg nan pigsan Jesus gapo isnan kabaelan Apo Dios. 5 Isonga ilaenyo nan ik-ikkanyo ta paneknekanyo no tet-ewa nan pammatiyo. Aykeyo adi getken ay wada si Jesu Kristo ken dakayo? Malaksig no baken tet-ewa nan pammatiyo. 6 Ngem gawis no getkenyo ay tet-ewa ay apostolis Kristo sak-en ya tet-ewa nan kabaelak.

7 Nan ilol-owalok ken Apo Dios et ta maid koma ngawi is ik-ikkanyo. Ngem baken di is gapo na ay kayatko ay madayaw kami. Tay olay no adi patiyen nan tapin di ipogaw ay wada nan lebbengko basta gawis nan ik-ikkanyo. 8 Tay no gawis nan ik-ikkanyo et adi kabalin ay ipailak nan lebbengko ay mangdosa ken dakayo. Tay nan kaosalan nan lebbengko et kedkedeng isnan mang-ap-apos isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios. 9 Isonga kaneg nan kinwanik en mengalalasingak no adi masapol ay ipailak nan kabaelak ay mendosa. Olay no kankanan nan tap-in di ipogaw en nakapsot kami, basta gawigawis nan mangsolotanyo ken Jesus. Tay nan kayatko ya nan ilol-owalok ken Apo Dios et nan gomawisan nan ik-ikkanyo. 10 Isonga isolatko nan naayda ay ibagbagak sakpay omey issa tapno estenyo omona nan ngawi ay ik-ikkanyo tapno adi masapol ay ipailak nan lebbengko ay inted Apo Dios ken sak-en. Tay nan tet-ewa ay kaosalana et ta badangak dakayo isnan mangsolsolotanyo ken Jesus ay baken nan mangdadaelak isnan pammatiyo is kaosalana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

11 Bebsatko, siya dana nan kanak isnan kombos nan naay ay solatko. Estenyo nan ogaliyo tasiyay madiosan kayo. Patiyenyo nan ibagbagak isna. Pos-aenyo nan nemnemyo ta adi kayo men-asisongbat. No kaneg da todi nan ikkanyo et makitetee ken dakayo si Apo Dios ay manglayad ya mang-ited isnan talna. 12 No men-asiila kayo et ipailayo nan pananglispitoyo ya nan layadyo. 13 Menpakomosta nan mamati isna ken dakayo. 14 Kanayon koma ay liknaenyo am-in nan badang ya anos Apo Jesu Kristo ya nan layad Apo Dios ya nan kawadan nan Ispirito Santo ken dakayo. Sapay koma ta matongpal am-in nan inbagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Galacia

Nan Maipanggep Isnan Solat

Idi naibagbaga nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan baken Judio dat adoado ken daida nan namati. Isonga kanan nan tap-in di Judio en masapol ay tongpalenda nan linteg Moses tapno dawaten Apo Dios daida is an-akna. Ngem inbagbagan Pablo ay nin-is-isolo isnan iGalacia id kasin en adi masapol tay baken nan mangsolsolotan di ipogaw isnan linteg Moses is gapo ay maisalakanda. Nodi kedkedeng nan pammatida ken Jesus is gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida. Ngem wada nan inmey isnan mamati id Galacia ay mang-ap-apos ken Pablo ay teken nan init-itdoda. Kinwanida en masapol gedan ay masolot nan linteg Moses sapay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw.

Nan naay solat Pablo isnan iGalacia et naisolat tasiyay somagong isnan osto ay pammati nan deeyday ipogaw ay naaw-awis isnan baken tet-ewa ay mait-itdo. Pinaneknekana ken daida nan osto ay kalebbengana ay esay apostolis Jesu Kristo. Inpagtekna ay nan kalebbengana ay ninbalin is apostolis et nagapo ken Apo Dios ay baken isnan aped kompolmi ay ipogaw. Laydena ay maawatan nan iGalacia ay ostoosto ay kedkedeng nan pammati ken Jesus is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw. Isnan kombos nan solatna et inpagtek Pablo ay nan gawis ay ogalin di mamati et siya nan banag nan menlinlinayadanda gapo isnan pammatida ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-10
Nan kalebbengan Pablo ay esay apostolis 1:11-2:21
Nan gawis ay damag ay mangipagtek isnan badang Apo Dios 3:1-4:31
Nan mawayaan di mamati ay adi mangsolot isnan linteg Moses ya nan masapol ay ikkanda 5:1-6:10
Kombos nan solat 6:11-18

Nan Login Nan Solat

1-3 Sak-en si Pablo ay esay apostolis Jesu
Kristo ay mensolat ken dakayo ay mamati
ken siya ay mentetee isnan il-ili id issa
probinsiya ay Galacia. Menpakomosta
nan iib-a tako ay mamati ay wada isna ken
dakayo id issa. Sapay koma ta kanayon ay
liknaenyo nan layad ya anos ya nan na-
talna ay nemnem ay magapgapo ken Apo
Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Apostolisak et baken nan ipogaw is
nangpili wenno daida nan nangwani ken
sak-en en ibagak nan maipanggep ken
Kristo. Nodi si Jesu Kristo yas Apo Dios ay
Ama ay nangtago ken Kristo nan nangpili
ken sak-en ta ikkak nan ipaikkana. 4 Gapo
tay laydena ay mabadangan tako ay mang-
taynan isnan ngawi ay maik-ikkan isnan
batawa isonga inted Kristo nan biyagna
ay mangsobot ken datako isnan nangtong-
palana isnan layden Apo Dios ay Ama
tako. 5 Siya nan osto ay madayaw ay eng-
enggana. Sapay koma.

Es-esa Nan Tet-ewa Ay Gawis Ay Damag

6 Bebsatko issa, masdaawak ay pilmi
gapo isnan ik-ikkanyo id wani tay sin-
awyan dakayot dokogan si Apo Dios ay
nang-ayag ken dakayo gapo isnan layad
ya anos Kristo isnan ipogaw. Dat teken
nan dayopay solsoloten ay mait-itdo ay
kananyo en gawis ay damag. 7 Dapay
baken dadi is tet-ewa ay gawis ay damag
nodi kedkedeng nan maipanggep ken
Kristo is tet-ewa. Ngem wada nan men-
it-itdo ay mangngawngawngaw isnan
nemnemyo tay laydenda ay sokatan nan
gawis ay damag ay maipanggep ken
Kristo. 8 Ngem kanak ken dakayo en
no waday men-it-itdo is maibabangsa
isnan gawis ay damag ay inbagami ken
dakayo et kapilitan ay dosaen Apo Dios
ay mangipa-ey ken siya isnan impilno.
Olay dakami wenno anghel di mang-ikkan
isdi et madosa kami gedan. 9 Inbagak ken
dakayo id kasin nan kakakwanik ngem
kasinko ibaga tay siya nan masapol ay
patiyenyo. Kanak en no waday men-it-itdo
is damag ay naitken isnan gawis ay damag
ay pinatiyo ay nagapo isnan initdomi et
masapol ay madosa siya isnan impilno.

10 Gapo tay kinwanik di, ayke mabalin
ay kananyo en nan madayawak di an-
anapek? Baken, nodi nan tet-ewa ay
an-anapek et nan gomasingan Apo Dios
ken sak-en tay no nan mangdayawan nan
kaipoipogaw ken sak-en di an-anapek et
bakenak gawis is baan Kristo.

Ibagbagan Pablo Nan Nagapowan Nan Lebbengna Ay Men-apostolis

11 Bebsatko, laydek ay getkenyo ay baken
nan nemnem di ipogaw is nagapowan nan
gawis ay damag ay inbagak ken dakayo.
12 Baken gedan ipogaw nan nang-itdo is
dana nodi si Jesu Kristo nan nangipagtek
ken sak-en.
13-14 Dinngeyo nan inikkak ay nang-
solsolot isnan pammatin di Judio sak-
pay mamati ken Jesus. Ninlasinak isnan
adoado ay ib-ak ay katew-enak isnan nang-
wanwandanmi isnan linteg din al-apomi.
Isonga pinalpaligatko ay pilmi nan ipogaw
Apo Dios ay mamati ken Jesu Kristo tay
kanak en adida banolen nan linteg din
alal-apomi. Isonga din laydek et maid po-
los mangsolot ken Jesus. 15 Ngem teken
obpay nan mang-osalan Apo Dios ken sak-
en. Tay sakpay maiyanak epdas nangpili
et gapo isnan layadna, inayagana sak-en
ta mamatiyak isnan Anakna. 16 Isonga
isnan inomdanan nan timpo ay kayat Apo
Dios ay ipagtek ken sak-en ay tet-ewa ay
Anakna si Jesus tapno omeyak ibagbaga
nan maipanggep ken siya isnan ipogaw ay
baken Judio et maid polos esa is ipogaw is
inmayak ay ninpaitdowan. 17 Olay isnan
tapin di aapostolis ay wada id Jerusalem
ay damo ay pinilina et egayak inmey ay
ninpaitdo ken daida. Nodi inmeyak ay
dagos id Arabia. Idi nakwas nan nin-
teteak isdi daket somagong id Damasco.
18 Nallos nan tolo ay tew-en enggana is-
din namatiyak daket komaan id Damasco
et omeyak id Jerusalem ay mangpasyal
ken Pedro. Nakiteteak ken siya is doway
domingo. 19 Ngem kedkedeng si Pedro ya si
Santiago ay besat Jesus is apostolis is inilak
isdi. Maid teken. 20 Getken Apo Dios ay
baken kampot dana.
21 Issan kinmaanak id Jerusalem et in-
meyak nin-is-isolo isnan il-ili id Siria ya id
Cilicia. 22 Ngem issan timpo ay deey, egay
kayet getken nan mamati id Judea sak-en.
23 Nodi nan mangtekanda et kedeng et nan
mangmangwaniyan nan tapin di ipogaw
en, “Nan nangpalpaligat ken datako id
kasin ay si Pablo, et siya nan men-it-itdo is-
nan maipanggep ken Kristo id wani dapay
id kasin adyana no waday mangsolot ken
Jesus.” 24 Issan nangtekanda ay ninbal-
baliw nan nemnemko et dinaydayawda si
Apo Dios.

2

Nan Nakitoyaan Pablo Ken Da Santiago

1 Idi nakwas nan simpoo ya epat ay
tew-en daket omey kasin id Jerusalem
ay mentet-ean nan aapostolis. Nakkey
si Bernabe daket iboweg si Tito abes.
2 Inmeyak id Jerusalem tay inpagtek Apo
Dios ken sak-en ay kayatna ay omeyak
ilawlawag isnan mamati isdi nan kaneg
nan kankanak ay mang-itdo isnan gawis
ay damag isnan ipogaw ay baken Judio ay
makwani en Gentil. Inpalawagko omona
isnan nangangato ay mangipangpango is-
nan mamati isdi tapno getkek no owe-
nanda nan it-itdok wenno adi. Tay no
adida owenan kega maid silbin nan oblak
ay inikkak ya nan ikkak ay men-it-itdo
ken daida ay Gentil. 3 Et tet-ewa ay in-
aboloyanda am-in. Isonga tet-ewa nan
it-itdok ay mangwani en adi masapol ay
soloten nan baken Judio ay mamati nan
adoado ay linteg di Judio. Olay si Tito
ay esay baken Judio et egayda kanan ken
siya en masapol ay menpasegyat siya ay
kaneg nan kanan nan esay linteg di Ju-
dio. 4 Kedeng nan aginsosolot ken Kristo
is nangwani en masapol ay menpasegyat
siya. Inmalida ay mensiim ay mangtek
isnan it-itdok isnan baken Judio. Nan
gapona et tay adida layden ay mapalo-
bosan tako ay mangtaynan isnan linteg di
Judio gapo isnan pammati tako ken Jesus.
Nodi laydenda no mabab-aa tako isnan
menkaliligat ay linteg. 5 Ngem egaymi
polos patiyen nan kankananda tapno adi
madadael nan tet-ewa ay gawis ay damag
tapno masolotanyo ay osto.

6 Kaneg san kinwanik, san deeyday
menpangpango et maid intapida wenno
sinokatanda isnan it-itdok. Ngem olay
no daida nan ipangangaton nan tapin di
ipogaw et getkek ay maiwed paam-amden
Apo Dios isonga palipalisoda am-in is-
nan nemnemko. 7-9 Ngem tet-ewa, maid
sinokatanda isnan it-itdok. Nodi isnan
nangtekanda ay wada nan kabaelak gapo
isnan badang Apo Dios ken sak-en, kin-
wanin nan mangipangpango ay da Santi-
ago ken Pedro yas Juan ken dakami ken
Bernabe en, "Gawis nan ik-ikkanyo isonga
itoloyyo ta badanganyo dakami ay man-
gibagbaga isnan maipanggep ken Kristo.
Omey kayo isnan Gentil dakamipay omey
isnan Judio." Kinwanida di gapo tay
gintekda ay intalek Apo Dios ken sak-en
nan ikkak ay mangibagbaga isnan gawis
ay damag isnan baken Judio ay kaneg
nan nangtalkana ken Pedro ay mang-itdo
is dana isnan Judio. Tay si Apo Dios
nan mangbadbadang ken Pedro ay men-
itdo isnan Judio isnan maipanggep ken
Kristo et siya gedan nan mangbadbadang
ken sak-en ay men-it-itdo isnan baken Ju-
dio. 10 Ya kinwanida gedan en, "Adiyo
kalkalingkingan ay mangbadbadang is-
nan kodokdo." Daket kanan, "Owen," tay
siya nan esay kaykayatko ay ikkan. Daket
taynan daida.

Nan Nangsagiitan Pablo Ken Pedro

11 Ngem isnan inmaliyan Pedro id
Antiokia et wada nan baken gawis ay
inikkana. Isonga sinagiitko siya isnan
sagang nan tap-in di mamati. 12 Tay
issan kaal-alina et osto nan ik-ikkana
tay makikikan isnan baken Judio ay
mamati ay kaneg nan ik-ikkan nan tapin
di Judio ay mamati isdi. Ngem idi inmali
nan nagapo ken Santiago ay Judio ay
mangbanbanol isnan lintegda dat adiyet
makikikan si Pedro isnan baken Judio tay
omegyat isnan mangbanbanol isnan linteg
modatya oyawenda siya. Tay nan linteg di
Judio et law-enda ay makikan isnan baken
Judio. 13 Isonga wada nan nangsolot ay
tapin di Judio isnan inikkan Pedro olay
getkenda ay baken osto di. Olay si Bernabe
et sinmolot gedan.

14 Siya di nan gapo ay sinagiitko da Pe-
dro tay baken nan kaneg todi is mait-itdo
isnan gawis ay damag. Isonga kinwanik
ken Pedro isnan napoponokanmi am-in
en, "Olay no esaka ay Judio kanegka baken
tay adim soloten nan adoado ay linteg di
Judio tay getkem ay adi masapol. No sik-
a ay Judio nan adi mangsolot isnan linteg
tako, damen aped ilak-am nan baken Judio
ay mangsolot?" 15 Kanak en, "Tet-ewa ay
Judio tako ay mangtek isnan linteg Apo
Dios. Baken tako Gentil ay adi mangtek is-
nan lintegna. 16 Ngem getken tako kayet ay
adi mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken datako gapo isnan mangsolotan
tako isnan linteg. Nodi kedkedeng nan
pammati tako ken Jesu Kristo is gapo na.
Isonga olay no Judio tako et baken nan
linteg Moses is talken tako nodi pinati tako
si Jesu Kristo ta gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken datako tay baken nan mangsol-
solotan tako isnan linteg is mangwaniyana
en gawis tako." Siya di nan kinwanik ken
Pedro.

17 Isonga id wani baken nan mang-
solotan tako isnan linteg Moses is nen-
emnemen tako ta gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken datako. Nodi nan pam-
mati tako ken Kristo nan namnamaen tako
ay kaisalakanan tako. Siya na nan gapo
ay kankanan nan tapin di ipogaw en bo-
masbasol tako. Isonga pabasbasolenda si
Kristo gapo isnan mangpatiyan tako ken
siya. Ngem baken kadi di is tet-ewa ay
basol. 18 Nodi tet-ewa ay bomasolak no
sagongek nan init-itdok id kasin ay mang-
mangwani en masapol ay soloten nan
ipogaw nan linteg di Judio tapno gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya. 19 Owen, siya
di nan tet-ewa ay basol tay isnan nangsol-
solowak isnan linteg et getkek ay adiyak
makaikkan isnan am-in isonga getkek ay
baken di is mabalin ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken sak-en. Isonga tinaynak
nan linteg tapno nan kayat Apo Dios et
kedeng di kanayon is ikkak. 20 Isonga is-
nan nateyan Kristo kegak naitapi gedan ay
natey tay natken nan nemnemko id wani.
Et baken et nan laydek is ik-ikkak nodi
nan layden Kristo tay wada siya ay mang-
tatakdo ken sak-en. Isonga gapo isnan

pammatik ken siya, laylaydek ay mang-ikkan isnan layden Kristo ay Anak Apo Dios ay natey pala ken sak-en gapo isnan layadna. 21 Tay no mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan mangsolsolotanda isnan linteg et maid silbin nan nateyan Jesus. Ngem tay adi kabalin isonga natey. Isonga adi polos mabalin ay kanak en maid paay nan nateyan Jesus ay badang Apo Dios ken datako tapno mabalin ay maisalakan tako.

3

Nan Pammatin Di Ipogaw Nan Gapo Ay Mabalin Ay Maisalakanda

1 Ay apo, dakayo ay iGalacia. Maiila ay wada nan manggolgolo isnan nemnemyo. Dayon aped patiyen nan it-itdoda dapay inpaawatko ay gawis ken dakayo nan gapo ay natey si Kristo? 2 Wada kad nan sootek. Ay nan nangsolsolotanyo isnan linteg di Judio di gapo ay inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo? Baken. Nodi intedna gapo tay pinatiyo nan inbagak ay maipanggep ken Kristo. 3 Isonga ayke mabalin ay itoltoloyyo ay mangsolot ken Kristo no nan mang-ikkananyo isnan linteg di talkenyo dapay nan Ispiriton Apo Dios nan masapolyo isnan namatiyanyo ken siya? 4 Ay maid paay nan adoado ay inommat ken dakayo? Waay wada. 5 Owen, tay getkenyo ay baken nan nangsolotanyo isnan linteg is gapo ay inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo ya inpail-ilana nan kaskasdaaw nodi gapo isnan nangpatiyanyo isnan dindinngeyo ay maipanggep ken Kristo.

6 Siyang na ken Abraham ay alapomi id kasikasin. Nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya et tay pinatpatina nan kankanan Apo Dios. 7 Isonga getken tako ay maibilang en ap-on Abraham nan ipogaw no gawis nan pammatida ay kaneg nan pammatina. 8 Olay nan baken Judio et maitapida gedan isnan ipogaw ay gawis nan pangiilaan Apo Dios no mamatida. Inpagtek Apo Dios di ken Abraham id kasikasin. Kinwanina en, “Gapo ken sik-a awnitak badangan nan adoado ay ipogaw isnan am-in ay kailiili.” Isonga epdas nagtek isnan naisolat ay kalin Apo Dios nan gawis ay damag ay mangibaga isnan badangna isnan kaipoipogaw.

9 Isonga am-in ay ipogaw ay gawis nan pammatida et mabadanganda ay kaneg nan nangbadangan Apo Dios ken Abraham id kasin gapo isnan pammatina. 10 Ngem am-in ay mangtalek isnan mangsolsolotanda isnan linteg Moses et nabanagda ay awnit madosa isnan impilno. Nan gapo na et tay naisolat isnan kalin Apo Dios en, “Masapol ay maid malakdangan is olay esa isnan naisolat ay lintegna ta adi madosa nan ipogaw isnan dosa ay maid patenggana.” 11 Ngem maid makaikkan isnan am-in. Isonga nagtek ay maid ipogaw is gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya gapo isnan mangsolsolotana isnan linteg. Nodi kinwanin Apo Dios en kedeng nan pammatin nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangiilaana ken siya. Et siya di nan gapo ay matagotago siya ken Apo Dios ay eng-enggana. 12 Baken nan mamatiyam isnan linteg is gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken sik-a nodi nan mangtongpalam isnan linteg. Tay naibaga isnan kalin Apo Dios en, “Masapol ay ikkam am-in nan lintegna esapay mabalin ay matagotagoka ay eng-enggana.” 13 Ngem gawis tay sinobot Kristo datako ta adi tako mabanag ay madosa ay eng-enggana gapo isnan adi tako makasolotan isnan am-in ay linteg. Adi tako madosa tay si Kristo nan nanglakam isnan dosa tako. Nan inommat ken siya et kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, “Nan kailasinan nan pilmi ay mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw et maisakkey isnan kaiw.” 14 Inalan Kristo nan dosa tako tapno maitapi nan Gentil ay mangganab isnan badang ay inkalin Apo Dios isdin si Abraham ya tapno ganaben tako nan inkalina ay Ispiritona gapo isnan pammati tako.

Napatpateg Nan Badang Ay Inkalin Apo Dios Mo Nan Lintegna

15 Bebsatko, no isnan nemnemyo et napatpateg nan linteg Apo Dios mo nan inkalina ay badangna et ibagak ken

dakayo nan pagbasalan ta maawatanyo ay gawis en adi makasokat nan linteg isnan badang ay inkalin Apo Dios. Et siya na. Isnan ipogaw, no wada nan mentolaganda et adi mabalin ay masokatan no epdasda pinilmaan. 16 Kaneg todi nan inommat isdin nang-itedan Apo Dios isnan inkalina ken Abraham ya isnan awnitna apo ay si Kristo issan nintolaganda. Ngem baken isnan am-in ay ap-ona is nang-itedana nodi kedeng isnan esa. 17 Nan gapo ay kanak en kaneg todi nan inommat tay sokod nakwas nan epat gasot ya tolompoo ay tew-en esapay ited Apo Dios nan lintegna. Isonga san nintolaganda ken Abraham et adi mabalin ay sokatan nan lintegna tay epdasda inowenan san nintolaganda. 18 Tay no ited Apo Dios nan am-in ay kayatna ay ited isnan ipogaw gapo isnan mangsolotanda isnan lintegna et maid paay nan badang ay inkalina. Ngem baken kaneg todi. Tay no nemnemen tako si Abraham et getken tako ay inted Apo Dios nan intedna ken siya gapo tay inkalina.

Nan Kaosalan Nan Linteg Ay Inted Apo Dios Ken Moses

19 Waay kananyo en no keg tosa, ngan ngalod nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna? Ngan nan kaosalana? Siya na nan songbatko. Inted Apo Dios nan lintegna ay mangipagtek no sino nan basol. Ngem maosal et kedeng engganay maiyanak nan esay apon Abraham ay si Kristo ay nang-itedana isnan kinwanina. Et nan esay kailasinana ay nabanbanol nan inkalin Apo Dios mo nan linteg et tay nan aanghel nan inbaana ay nang-ited isnan linteg ken Moses. Dat ibagan Moses isnan ipogaw. 20 Ngem nan inmali ay nang-ited isnan inkalina et siya ay mismo.

21 Ngem adi mabalin ay kanan tako en kontalaen nan linteg Apo Dios nan inkalina tay no waday linteg is mabalin ay mang-ited is biyag ay maid patenggana et tet-ewa ay siya nan inosal Apo Dios tapno waday somya ay gawis nan pangiilaana ken daida. 22 Ngem kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, “Maid polos ipogaw is maid basolna tay baan nan basol datako am-in.” Tet-ewa di tasiyay kedeng nan mamatiyan nan ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay ited Apo Dios ken daida nan badang ay inkalina ay biyag ay maid patenggana.

23 Esapay inomdan nan timpo ay mamati nan ipogaw ken Kristo et kaneg tako balod tay pinopokok nan linteg datako tapno baken nan ngawi is ik-ikkan tako. Pinopokokna datako engganay inmali san pinatpati tako. 24 Tay binanbantayan nan linteg nan ipogaw ta ipagtekna no sino nan basol engganay naiyanak si Kristo. Ngem egay kaanen nan linteg nan basbasol tako. Ngem isnan inmaliyan Kristo wada dadlo nan somya ta gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan pammatida. 25-26 Isonga gapo isnan pammati tako ken Kristo et maibilang en an-ak Apo Dios datako am-in tay siya nan maitatapiyan tako. Isonga baken et nan linteg is mangbanbantay ken datako. 27 Owen, tay am-in ay ipogaw ay menpabonyag ay mangipagtek ay mamatida ken Kristo et maitapida ken siya. Isonga wada nan maiyisowanda ken siya isnan ogalina. 28 Isonga isnan ipogaw ay mamati, adi nemnemnemen Apo Dios no sino nan kaipogawda no Judioda wenno baken ya no baada wenno baken. Adina abes nemnemnemen no lalalakida wenno bababaida tay palipalisoda am-in. Kega es-esa nan kalasin di ipogaw ken siya gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo. 29 Isonga no maitatapika ken Kristo et apon Abraham sik-a et nakitawidka isnan inkalin Apo Dios ken siya.

4

Nan Esay Maidiligan Nan Linteg Moses

1 Naay di esay pagbasalan ay amed mang-anay isnan maawatanyo issan kaibagbagak. Isnan kaongan pay laeng nan anak di baknang ay awnit mangtawid isnan am-in ay kowan amana et bassit nan naitkenana isnan baan amana ay olay siya nan awnit mangtawid isnan am-in. 2 Tay adi mabalin ay kikigadena ay mang-ikkan isnan kayatna nodi masapol ay tongpalena nan kanan nan mang-ay-ayowan ken siya. Ya baken siya is mangnemnemnem isnan

kaosalan nan awnitna tawiden engganay
omdan nan timpo ay inbagan amana
ay mang-alaana isnan tawidna. 3 Siya
na nan kaneg tako id kasin satakopay
maawatan nan tet-ewa. Keg tako oongong-
a ay mabab-aa isnan nang-ik-ikkanan
tako isnan adoado ay paik-ikkan nan
ipogaw ay mangipagasing isnan diosda.
4 Ngem inpaalin Apo Dios nan Anakna
ay maiyanak isnan batawa isnan osto ay
timpo ay pinilina. Naiyanak ay Judio ay
mangsolsolot isnan linteg Moses 5 tapno
sobtena datako isnan mababalodan tako
isnan linteg tapno menbalin tako ay an-
ak Apo Dios. 6 Isonga id wani an-ak Apo
Dios dakayo et siya nan gapo ay intedna
nan Ispiriton nan Anakna ken dakayo.
Isonga mabalin ay kananyo en Ama no
menlowalo kayo ken siya. 7 Baken kayo
et kaneg nan baa nodi an-ak Apo Dios
dakayo. Isonga awnit ited Apo Dios ken
dakayo nan am-in ay ipatawidna isnan an-
akna.
8 Id kasin sayopay getken si Apo Dios
et pinatpatiyo ya sinolsolotyo nan baken
tet-ewa ay dios. Keg kayo baa ken daida.
9 Ngem gapo isnan nangnemneman Apo
Dios ken dakayo omona et getkenyo siya
id wani. Dan no getkenyo si Apo Dios
aytay dayon aped layden ay somagong is-
nan inik-ikkanyo ay maid paayna? Ay
laydenyo ay menbaa kasin? 10 Dayon
kankanan en masapol ay solotenyo nan ik-
ikkan di Judio ay men-obaya ya menpalti
isnan agew ay patpatgenda ta badangan
Apo Dios dakayo? 11 No keg tona nan ik-
ikkanyo omegyatak tay keg maid paay nan
oblak ay nin-it-itdo ken dakayo.

Mensakit Nan Nemnem Pablo Gapo Is-nan Ik-ikkan Nan iGalacia

12 Bebsatko, pangaasiyo ta toladenyo
sak-en. Tay baken nan linteg di Judio is
solsolotek. Et siya nan kanegyo id kasin
isdin kamaid linteg is getkenyo.

Isdin nakiteteak ken dakayo id kasin,
gawigawis nan inik-ikkanyo ken sak-
en. Isonga pangaasiyo ta nan gawis ay
ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak
di itoltoloyyo. 13 Isdin nasakitak et siya
nan gapo ay nakiteteak ken dakayo ya
getkenyo ay siya nan damok ay mang-
itdo ken dakayo isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Kristo. 14 Et olay
napalpaligatan kayo gapo isnan ngawi
ay sakitko egay kayo nadisdismaya ya
nang-ad-adyan nodi nang-an-anos kayo.
Sinangailiyo sak-en ay kaneg anghel is
nagapo ken Apo Dios. Gawis nan inik-
ikkanyo ken sak-en ay kaneg si Jesu Kristo
nan sinangailiyo. 15 Ngem aytay dan
teken nan nemnemyo id wani? Dan maid
gasingyo ken sak-en dapay id kasin et
pilmi din gasingyo? Tet-ewa di tay din
nakiteteak ken dakayo et no mabalin et
kaanenyo nan matayo ta iyaliyo ken sak-
en ta isokatko isnan matak ay mensakit.
16 Ngem dakayon natken id wani? Ay
kananyo ngen en bosbosowek dakayo
gapo isnan mangibagbagaak isnan tet-ewa
ken dakayo?

17 Nan men-it-itdo ken dakayo ay mang-
wani en masapol ay solotenyo nan linteg
Moses et as-asokalanda nan kankananda
tapno gawis nan nemnemyo ken daida.
Ngem baken nan gomawisanyo is nenem-
nemenda. Nodi laydenda ay dokoganyo
sak-en ya nan it-itdok. 18 Baken ngawi
no waday makigayyem ken dakayo basta
nan gapona et laydenda ay bomadang
ken dakayo. Olay no wadaak issa wenno
maidak. 19 Dakayo ay an-akko, mensakit
nan nemnemko gapo isnan ik-ikkanyo.
Mensakit ay kaneg nan likliknaen nan
babai isnan menpasikalana. Siya nan
kaneg nan likliknaek isnan mangsesed-ak
isnan osto ay mangsolotanyo isnan ogalin
Kristo. 20 Kayatko no wadaak koma issa ta
mabalin ay mentotya tako. Tay naligat ay
maawatan ya magtek nan osto ay kanak
gapo tay naiyaddaaddawiyak ken dakayo.

Nan Esa Pay Ay Maidiligan Nan Linteg Moses

21 Dakayo ay mangnemnemnem en mas-
apol ay solotenyo nan linteg Moses, ay
getkenyo nan kankanan nan linteg ay
deeyda? Dengngenyo ta ibagak. 22 Naisolat
isnan kalin Apo Dios din dowa ay anak
Abraham. Nan esa et anak din asawan
Abraham ay baana ya nan esa et anak din
asawana ay sigod. 23 Naliton din asawana

ay baa et baken kaskasdaaw tay sigod ay malitlitonan nan babai. Ngem egay naliton nan sigod ay asawana no egay inkalin Apo Dios ay awnit omanak tay nain-iin-ina siya.

24-25 Wada nan kayat ay kanan nan inommat ay keg todi. Siya dana nan kaiyaligan san doway asawan Abraham. San baa ay kangadan is Agar et aligna nan linteg ay inted Apo Dios ken Moses isnan bilig ay makwani en Sinai ay wada id Arabia. Nan gapo ay kanak en alig Agar nan linteg Moses et tay am-in ay ipogaw ay mangtaltalek isnan linteg Moses et daida nan kaneg nan an-ak Agar ay baa tay babaaen nan linteg daida. Et nan mangtaltalek isnan linteg Moses et daida nan Judio ay adi mamati ken Jesu Kristo. 26 Ngem nan kaiyaligan nan sigod ay asawan Abraham et siya nan esay katolagan ay inted Apo Dios ay mangwani en badangana nan ipogaw ay mangpati ken siya. Et am-in tako ay mamati ken Kristo et datako nan kaneg an-ak nan babai ay baken baa tay adi tako mabab-aa isnan linteg.

27 Wada nan kanegna isnan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,

“Gomasingka ay babai ay maid anakna.
Olay egayka omanak menlagsakka
gapo isnan gasingmo. Tay sik-a
ay tinaynan asawam et ad-ado nan
kanegmo an-ak mo nan babai ay
egay taynan asawana.”

28 Bebsatko, datako ay mamati nan palpalison din si Isaac ay anak nan baken baa. Tay naiyanak siya gapo isnan nangpatiyan nan napowana isdin inkalin Apo Dios. Et datako abes, an-ak Apo Dios datako gapo tay pinati tako nan inkalina. 29 Issan deey ay timpo nan inyanak san asawan Abraham ay baa et pinalpaligatna nan anak ay naiyanak gapo isnan badang nan Ispiriton Apo Dios. Et olay id wani siya gedan nan om-ommat tay palpaligaten nan adi mamati nan ipogaw ay mamati. 30 Ngem sino nan kanan nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Kinwanin Apo Dios ken Abraham en, “Pakaanem nan asawam ay baa ya nan anakna tay adi mabalin ay makitawid nan anakna isnan awnit tawiden nan anak nan baken baa.” 31 Bebsatko, getken tako ay baken nan baa is makinanak ken datako isonga awnit tako makitawid isnan ipatawid Apo Dios.

5

Adiyet Mabab-aa Nan Mamati Isnan Linteg Moses

1 Pinalobosan Kristo datako ta adi tako kasin mabab-aa isnan linteg. Isonga adi kayo kasin somagsagong isnan kabaa ken dakayo. 2 Ibagak ken dakayo en maid polos paay Kristo ken dakayo no kananyo en masapol ay solotenyo nan esay linteg ay mangwani en menpasegyat kayo. 3 Ibagak kasin ken dakayo en no laydenyo ay menpasegyat et masapol ngalod abes ay tongpalenyo am-iam-in nan linteg Moses. 4 Isonga nan ipogaw ay mangnemnemnem en masapol ay solotena nan linteg Moses esapay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya et maisiyan ken Kristo ya adi maitapi isnan badang Apo Dios isnan ipogaw ta maisalakan. 5 Ngem datako et namnamaen tako nan gawis ay pangiilaan Apo Dios ken datako gapo isnan pammati tako ken Kristo et nan Ispiritona nan mangbadbadang ken datako isnan mangses-eedan tako isnan katongpalana. 6 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo et baken nan ninpasegyatana wenno nan egayna ninpasegyatan is gapo ay gawis nan nemnem Apo Dios ken siya. Nodi nan gapo na et nan pammatina ay maipaila isnan manglaylaydana isnan ib-ana ay ipogaw.

7 Id kasin gawigawis nan inik-ikkanyo ay mangsolot ken Kristo. Ngem sino nan nangngawngaw ken dakayo ta adiyo et patiyen nan tet-ewa? 8 Baken si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo ta mamati kayo isnan Anakna is nagapowana. 9 Olay no es-esa ay ipogaw nan nanggolo isnan nemnemyo mabalin ay ngomawi kayo am-in. Kaneg nan bobod. Olay atiatik nan osalem, alisana am-in nan mangipay-am. 10 Ngem talkek nan badang Kristo ken dakayo ta adiyo patiyen nan mait-itdo ay teken isnan initdok. Et nan manggolgolo ken dakayo et awnit madosa.

11 Wada nan mangmangwani abes en it-itdok kano en masapol ay menpasegyat

nan Gentil no mamati siya. Ngem ibagak ken dakayo ay bebsatko, baken tet-ewa di tay no tet-ewa, adi koma mangpalpaligat nan Judio gapo isnan it-itdok ay maipanggep isnan nateyan Jesus. Dapay nan mangmangwaniyak en adi masapol ay masolot nan linteg Moses nan kaliligetda ken sak-en. 12 Sapay koma ta taynan nan ipogaw ay manggolgolo dakayo.

13 Bebsatko, kayat Apo Dios ay mawayaan kayo ta adi kayo mapilpilit ay mangsolot isnan linteg Moses. Ngem adiyo kanan en nawayaan kayo isnan linteg ta ikkanyo nan kompolmi ay kayatyo. Nodi menbinadang kayo gapo isnan menlinayadanyo. 14 Tay no solotenyo nan bilin Apo Dios ay mangwani en laydem nan ib-am ay ipogaw ay kaneg nan manglaylaydam isnan awakmo et matongpal nan am-in ay lintegna tay am-in ay linteg et wada isna. 15 Ngem no men-asiliget kayo, makailanyo modatya madadael nan olnosyo ay mangsolsolot ken Kristo.

Naitken Nan Kayat Nan Ispirito Santo Isnan Kayat Di Ipogaw

16 Siya dana nan kayatko ay ikkanyo. Solotenyo ay gawis nan am-in ay kayat nan Ispirito Santo ken dakayo ta adiyo koma ikkan nan ol-olay ay layden nan awakyo. 17 Tay nan kayat di ipogaw ya nan kayat nan Ispirito Santo et baken paliso. Kegda menbinoso isonga no mamingsan adi tako makaikkan isnan kayat tako ay ikkan tay mensinopla nan gawis isnan ngawi. 18 Ngem no nan kayat nan Ispirito Santo nan solotem et adi masapol ay solsolotenyo nan linteg Moses.

19-20 Nalaka ay mailasin nan aped magapgapo isnan kayat di ipogaw. Et siya dana; nan mamabai, mamati isnan sinang didios, mensapsapo isnan ib-ada ay ipogaw, malililit, makisosongbat, manag-apal, naimot, omaapos ya adi menkinaawatan, 21 mabotboteng ya nan tapina ay kaneg datona. Kasinko ibaga nan kaneg nan inbagak id kasin. Kanak en makailanyo tay nan ipogaw ay mangikkan isnan da tona et adida mabalin ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

22 Ngem dakkel nan nateknan nan maikkan ay magapo isnan Ispirito Santo. Siya dana nan magapgapo ken siya; layad, gasing, natalna ay nemnem, anos ya gawis nan ik-ikkam isnan ib-am, matalekka isnan ipogaw, 23 managpakombaba ya getkem ay mangtena isnan am-in ay ikkam. No ikkam am-in da tona et tongtongpalem nan am-iam-in ay linteg. 24 Et nan makwani en ipogaw Jesu Kristo et taynanda nan ngawi ay inik-ikkanda id kasin ta adida patpatiyen nan ol-olay ay kaykayatda. 25 Gapo tay wada nan balo ay biyag gapo isnan nang-itedan Apo Dios isnan Ispiritona ken datako et masapol ay ikkan tako ngalod nan gawis ay it-itdon nan Ispiritona ken datako. 26 Masapol ay adi tako pangangatowen nan nemnem tako ya adi tako makisongsongbat ya kaanen tako nan ngawi ay apal isnan nemnem tako.

6

Menbinadang Tako

1 Bebsatko, naay di kasinko ibaga. No waday mamati is makabasol masapol ay badangan nan ipogaw ay napigsa nan pammatina ya anosana ay mangbadang ken siya ay mangipaila isnan layadna. Ya makailana tay mabalin ay madolog siya gedan. 2 Menbinadang kayo ay mamati no waday menligatan nan esa ken dakayo. No siya di nan ik-ikkanyo et matongpal nan bilin Kristo ay mangwani en menlinayad tako. 3 Adi kayo mendine ay mangwani en adiyo masapol nan badang nan ib-ayo. Tay no keg tona nan nemnem nan ipogaw et al-allilawena nan awakna tay baken di is tet-ewa. 4 Isonga masapol tonggal esa ay mangnemnem isnan ik-ikkana ta paneknekana omona no osto wenno baken. Et no mapaneknekan ay gawis amin nan inikkana, men-gasing siya. Ngem baken koma nan kinakolang nan ib-am is mangidildiligam isnan kabaelam ta mabalin ay kanam en gag-awiska mo siya. 5 Tay tonggal esay ipogaw et wada nan

kinakapsotna ay nalaka ay bomasolana. Et siya nan masapol ay makailana.

6 Siya na nan esay it-itdok. Nan ipogaw ay mait-itdowan isnan kalin Apo Dios et masapol ay agtana isnan wada ken siya nan ipogaw ay mang-it-itdo ken siya.

7 Siya dana pay nan ibagak ken dakayo. Adi kayo masiksikapan. Tay nan ik-ikkan nan ipogaw ay gawis wenno ngawi et siya nan awnitna apiten tay adi mabalin ay maallilaw si Apo Dios. 8 No nan layden nan ipogaw et nan ik-ikkana ay ol-olay, awnit madosa siya ay eng-enggana. Ngem no ik-ikkana nan layden nan Ispirito Santo et awnitna ganaben nan biyag ken Apo Dios ay ited nan Ispirito Santo ken siya ay maid patenggana. 9 Isonga adi tako koma maom-oma ay mang-ik-ikkan isnan gawis tay no itoltoloy tako ay mang-ikkan awnit siya nan apiten tako no omdan nan osto ay timpo. 10 Isonga kanayon koma ay ikkan tako nan gawis isnan am-in ay ipogaw isnan matatagowan tako. Am-amamed isnan ib-a tako ay mamati.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

11 Isnan naay kombos nan solatko ken dakayo et sak-en ay mismo nan nangisolat. Isonga ilaenyo baw nan kadadaken nan solatko. 12 Kanak en nan men-it-itdo ken dakayo ay mangwani en masapol ay menpasegyat kayo ta maisalakan kayo et ik-ikkanda dadi ta madayawda. Ikkanda di abes tay no kananda en omanay nan nateyan Jesus gapo isnan basbasol di ipogaw et paligaten nan ib-ada ay Judio daida. Isonga kankananda en masapol ay masolot nan linteg Moses gedan. 13 Ngem olay ninpasegyatda adida kadi solsoloten nan am-in ay linteg Moses. Laydenda ay menpasegyat kayo ta mabalin ay menetekda ay mangwani isnan tapin di ipogaw en, “Ilaenyo, ninpasegyatda gapo tay solsolotenda nan it-itdomi.” 14 Ngem sak-en, baken nan kaneg todi is laydek ay ibaga. Nodi laydek ay ibaga nan nateyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay pala ken sak-en. Gapo isnan inikkana et id wani maid polos laydek isnan am-in ay maik-ikkan isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios tay maid polos paayda ken sak-en. 15 Tay nan napatepateg isnan biyag tako et nan balo ay nemnem ay nagapo ken Apo Dios. Baken nan menpasegyatan nan ipogaw. 16 Sapay koma ta liknaen nan am-in ay mangpatpati isnan kakakwanik nan seg-ang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios. Daida nan ipogaw Apo Dios olay no Judio wenno baken.

17 Menlogi id wani, adi kayo koma pomaligat ay mangsongsongbat isnan kankanak. Tay nan naay adoado ay kablatko ay nagapo isnan mang-ad-adi ken Jesus et da tona nan mangipagtek isnan kinatet-ewan nan men-ob-oblaak ay pala ken Jesus.

18 Bebsatko, sapay koma ta wawawawada ken dakayo nan layad ya anos Jesu Kristo ay Apo tako.

Siya dana et kedeng nan ibagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Efeso

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan naay ay insolat Pablo isnan mamati id Efeso et nan awnit ikkan Apo Dios ay mangpos-a isnan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is apoda. (1:10). Siya nan gapo ay binagbagaan Pablo nan mamati tapno osto nan ik-ikkanda ta mapos-a nan nemnemda.

Pangngalig nan tap-in nan inosal Pablo ta ipailana nan kaneg nan mapos-aan tako ay mamati. Kanana en nan mamati et kanegda nan esay awak et si Jesu Kristo nan kaneg olon nan awak ay deey. Kanana abes en kaneg baey nan mamati et si Kristo nan kanegna tokod. Indiligna pay nan sinasawa ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.

Nan wada isna:

Nan login nan solat 1:1-2
Nan mapos-aan Kristo ya nan mamati ken siya 1:3-3:21
Nan ik-ikkan nan mamati ken Kristo 4:1-6:20
Kombos nan solat 6:21-24

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay pinilin Apo Dios ay
esay apostolis Jesu Kristo. Naay di solatko
ken dakayo ay ipogaw Apo Dios id issa
Efeso ay mangitoltoloy ay mamati ken Jesu
Kristo.
2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo
nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay
magapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu
Kristo ay Apo tako.

Nan Kaskasdaaw Ay Seg-ang Apo Dios

3 Dadama nan panangdayaw tako ken
Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay
Apo tako. Gapo isnan maitatapiyan tako
ken Jesu Kristo et dadama nan badang
Apo Dios ken datako tay inpaiyalina isnan Ispiritona nan am-in ay gawis ay nagapo id daya. 4 Gapo ken Jesu Kristo
et olay isdin egay kaboliwan nan naay
batawa et epdas pinilin Apo Dios datako
ay men-ipogawna ta menbalinena datako
is nadiosan ay maid polos basbasolna ken
siya. 5 Id sang-adom et ninemnem Apo
Dios ay menbalinena datako is an-akna
maipoon isnan ikkan Jesu Kristo. Siya
nan layden Apo Dios ay ommat ken datako
gapo isnan dadama ay layadna ken datako.
6 Isonga daydayawen tako si Apo Dios
gapo isnan gawigawis ay egayna inyimimot ay badangna ken datako tay inbaana
ken datako nan laylaydena ay Anakna ay si
Jesu Kristo. 7 Nan basan Jesu Kristo ay inmayos isdin nateyana et siya nan nangsakbot ken datako isnan basbasol tako isonga
pinakawan Apo Dios datako. Gapo tay
managseg-ang siya 8 et dakkel nan badangna ken datako ay maid kankanegna. Si
Apo Dios et getkena nan am-in ay wada ya
ostoosto nan am-in ay ikkana. 9 Isonga inpagtekna ken datako nan awnit maikkan
ay egayna inpagtek isnan tap-in di ipogaw
ay epdasna ninemnem id sang-adom ay
awnit matongpal gapo ken Kristo. 10 Siya
na nan planona. No makwas nan am-in ay
masapol ay ommat dat pos-aen Apo Dios
nan am-in ay wada isnan batawa ya id
daya ta kedeng si Kristo is Apo.
11-12 Am-iam-in ay om-ommat et epdas
ninemnem Apo Dios ay awnit ommat.
Kaneg nan nangpiliyana ken dakami ay
Judio ta dakami nan omon-ona ay mamati
ken Jesu Kristo. Tay enggana id sangadom et dakami ay Judio nan nangsseseed isnan inbagana ay awnit omdan ta
madayaw si Apo Dios gapo isnan panakabalina. 13 Ngem id wani gawis tay olay
dakayo ay baken Judio et inpailan Apo
Dios ay ipogawna dakayo tay inidyana ken
dakayo nan Ispiritona ay kaneg din inbagana. Inikkana di tay namati kayo ken
Kristo issan nangdengnganyo isnan gawis
ya tet-ewa ay mait-itdo maipanggep isnan
inikkan Apo Dios ay mangisalakan ken
datako. 14 Nan makitetean nan Ispirito
Santo ken datako et siya nan manggetkan
tako ay tet-ewa ay tongpalen Apo Dios nan
am-in ay inkalina isnan ipogawna isonga
getken tako ay awnitna dawaten datako.
Daydayawen tako nan kaskasdaaw ay segang Apo Dios.

Nan Lowalon Pablo Pala Isnan Mamati

15 Gapo tay dinngek nan pammatiyo
ken Apo Jesus ya nan dadama ay layadyo
abes isnan am-in ay ib-ayo ay ipogaw
Apo Dios 16 et adiyak isalsaldeng ay men-
iyaman ken Apo Dios gapo isnan inikkana
ken dakayo ya ilol-owalowak dakayo ken
siya. 17 Menlol-owalowak ken Apo Dios
ay kadayawan ay Ama tako ay nangibaa
ken Apo Jesu Kristo. Dawdawatek ay
itedna koma ken dakayo nan silib ay
magapo isnan Ispirito Santo ay mangi-
pagtek isnan am-in ay maipanggep is-
nan kinadiosna tapno getkenyo siya ay
osto. 18 Idawdawatko pay ken Apo Dios ay
silawana nan nemnemyo tapno getkenyo
ay osto nan awnitna ited ken dakayo
ay biyag ay maid patenggana tay siya
nan gapo ay pinilina dakayo. Laydek
abes ay getkenyo nan kinaado ya kina-
gawis nan awnitna ited isnan ipogawna.
19 Idawdawatko gedan ay likliknaenyo
koma nan kabaelana ay mangbadang ken
datako ay mamati ken siya. Inpailan Apo
Dios nan kapigsan nan kabaelana ay maid
kanegna 20 isdin nangtagowana ken Jesu
Kristo isdin nateyana danat ipangato id
daya et patokdowena isnan makanawana
ay kad-an di madaydayaw. 21 Isonga wada
si Jesus id daya et siya nan kangatowan
ay Apo id wani ay eng-enggana. Maiwed
nangatngato mo siya isnan am-in ay man-
akabalin ay apo isnan batawa ya id daya
ay maila ya adi kaila. 22 Inpangaton Apo
Dios si Jesu Kristo ay men-apo isnan am-in
ay wada et siya gedan nan pinilin Apo Dios
ay Apon di mamati. 23 Isonga datako ay
mamati ken Jesu Kristo et kanega datako
nan awakna ya siya nan kaneg tako olo.
Tay si Kristo ay kangatowan ay Apo isnan
am-in et siya nan mangipaik-ikkan isnan
am-in ay laydena ay maikkan et datako
nan mang-ik-ikkan ya datako gedan nan
mangipagtek isnan kanegna.

2

Si Apo Dios Nan Mangipabalo Isnan Biyag Tako

1 Id kasin, isdin egay kayo namatiyan et
kaneg kayo natey gapo isnan basbasolyo.
2 Din ogaliyo et kaneg nan ngawi ay ikkan
nan mangnemnemnem isnan biyagda is-
nan naay ay batawa et kedeng tay pinat-
patiyo gedan nan layden Satanas ay apon
am-in di anito ya nan mang-adi ay mang-
pati ken Kristo. 3 Olay datako id kasin
et inik-ikkan tako abes nan aped tako is
laylayden ay olay no getken tako ay ngawi.
Nan layden nan awak tako ya nan wada
isnan nemnem tako et siya nan aped tako
inik-ikkan. Isonga no egay tako namati ken
Jesu Kristo et masapol ay dosaen Apo Dios
datako ay kaneg nan adi mamati.
4 Ngem olay no kaneg todi et dadama
kayet nan seg-ang ya badang Apo Dios tay
dadama nan layadna ken datako. 5 Olay
no kaneg tako natey gapo isnan menbas-
basolan tako et intapina datako isnan balo
ay biyag ken Kristo. Nan seg-ang Apo
Dios nan gapo ay intapina datako ken Jesu
Kristo tapno maisalakan tako. 6 Et gapo
isnan naitapiyan tako ken siya et awnitna
ipangato datako ta wada nan kalebbengan
tako ay makitolay ken siya id daya. 7 Nan
gapo ay inikkan Apo Dios nan naay et
ta maila ay eng-enggana nan kinapigsan
nan layadna ya nan seg-angna ken datako
gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu Kristo.
8 Tay nan seg-ang Apo Dios et kedeng nan
gapo ay dawatena datako no mamati tako.
Et maiwed polos inik-ikkan tako is gapo ay
insalakana datako nodi siya nan kanem-
nem et kedeng. 9 Isonga adi mabalin ay
men-etek nan ipogaw ay mangwani en
nan gawis ay inikkana nan gapo ay in-
salakan Apo Dios siya. 10 Tay si Apo Dios
et kedeng nan mangipabalo isnan biyag
tako gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu
Kristo tapno ikkan tako koma nan gawis ay
ninemnemna id kasin ay awnit tako ikkan.

Pinos-an Jesu Kristo Nan Nemnem Nan Am-in Ay Mamati Ken Siya

11 Isonga dakayo ay baken Judio ay
makwani en Gentil et nemnemenyo din
kanegyo id kasin. Dakayo et kanan nan
Judio en egay kayo naibilang ay ipogaw
Apo Dios tay egay kayo od kasegyatan.
Owen, tay id kasin et inbagan Apo Dios
en masapol ay masegyatanda tay siya nan
mangipaila ay ipogaw Apo Dios daida.
Ngem maid silbin nan apedda ikkan isnan

awakda no adida ikkan pay nan layden
Apo Dios. 12 Ngem nemnemenyo din
egayyo naitapiyan ken Kristo. Kaneg
kayo naiyaddaaddawi ken Apo Dios tay
baken kayo Judio ay ap-on Israel ay pinilin
Apo Dios ay ipogawna. Isonga egay
kayo gedan nailak-am isdin inkalin Apo
Dios isnan ipogawna en awnit omali nan
mangisalakan ken daida. Isdin nangi-
toltoloyanyo isnan sigod ay ogaliyo et maid
namnamayo ay awnit dawaten Apo Dios
dakayo tay egayyo getken nan maipanggep
ken siya. 13 Ngem id wani gawis tay naitapi
kayo ken Apo Dios ya ken dakami ay
ipogawna gapo isnan nateyan Jesu Kristo.
14 Isonga inamong Jesu Kristo datako ay
Judio ya nan baken Judio et ninbalin tako
ay kaneg sin-ag-i. Inesangna nan nemnem
tako tay minaidna nan poon nan men-
inaamisan tako 15 tay isnan nateyana et
minaidna nan linteg ay naited ken Moses
ya am-in nan bilbilina ay pinatpatimi ay
Judio id kasin ta maeesang si Apo Dios
is solsolotenmi ay Judio ya dakayo ay
baken Judio. Isonga id wani et siya nan
kaoolnosan tako tay pinabalona datako
ay ninbalinena ay es-esa ay ipogaw gapo
isnan maitatapiyan tako ken siya. 16 Gapo
isnan nateyan Jesu Kristo isnan kros et siya
nan nakaanan nan kedse tako tay pinos-
ana nan nemnem tako ay mamati ay Judio
ya Gentil ay kaneg esay ipogaw tasiyay
somag-en tako ken Apo Dios. 17 Isonga
inmali si Kristo ta ibagana ken dakayo ay
naiyaaddawi ken Apo Dios ya ken dakami
gedan ay naisasag-en ken siya nan gawis
ay damag ay mabalin ay maitapi tako ken
Apo Dios. 18 Et nan maitatapiyan tako ken
Kristo nan gapo ay makasag-en tako am-in
ken Apo Dios ay Ama tako tay wada nan
Ispirito Santo ken datako id wani.

19 Isonga dakayo ay egay kaibilang ay
ipogaw Apo Dios id kasin et naitapi kayo id
wani ken dakami ay ipogawna et men-an-
ak Apo Dios datako am-in. 20-22 Et maitapi
tako am-in isnan baey ay sas-aadena ay
mentetean di Ispirito Santo. Si Jesu Kristo
et siya nan kanegna tokod tay siya nan
mangipapakneg ya mangipadadakkel is-
nan baey dapay nan aapostolis ya nan
mamadton Apo Dios et daida nan kanega
kiling san baey tay daida nan omon-ona ay
mangipagtek isnan maipanggep ken Jesus.
Gapo isnan maitatapiyan nan mamati ken
Kristo et kanegda nan kaiw ay nateketeken
ngem wada nan kaosalanda am-in isnan
baey. Isonga dakayo pay ay mamati nan
tap-in di isaad Apo Dios isnan gawis ay
baeyna.

3

Si Pablo Nan Mangipagtek Isnan Maipanggep Ken Apo Dios Isnan Baken Judio

1 Gapo isnan am-in dadi ay kaibagba-
gak et ilol-owalowak dakayo. Owen sak-
en si Pablo ay naibalod gapo isnan nan-
gibagbagaak ken dakayo ay baken Judio
isnan maipanggep ken Jesu Kristo. 2 Waay
getkenyo met ay si Apo Dios nan nangyali
isnan kalebbengak ay mangipagtek ken
dakayo isnan layadna ya nan seg-angna
ta mabadangan kayo. 3 Tay inpagtek Apo
Dios ken sak-en nan egay naipagtek id
kasin et siya nan insolatko isnan logiyan
nan solat ay naay. 4 No basaenyo ay
osto et awnityo getken ay tet-ewa ay in-
pagtekna ken sak-en nan awnit ommat
isnan maipanggep ken Kristo. 5 Egayna
inpagtek isdin ipogaw id kasin ngem id
wani nan Ispiritona nan nangipagtek ken
dakami ay aapostolis ya mamadton Apo
Dios. 6 Et siya na nan inpagtekna. Baken
kami kedeng ay Judio is dawaten Apo
Dios nodi olay dakayo gedan ay baken
Judio ta maitapi kayo isnan mamati ken
Kristo dakayopay maagtan isnan am-in ay
inkalin Apo Dios en itedna isnan ipogawna
gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo
issan nangdengnganyo isnan gawis ay
damag.

7 Inbaan Apo Dios sak-en ta ibagak nan
gawis ay damag et inyalina gedan nan
laingko ay mang-ikkan gapo isnan kabae-
lana. 8 Olay sak-en nan kababaan isnan
am-in ay ipogawna ngem sak-en kayet
nan pinilina ay mangibaga ken dakayo ay
baken Judio isnan dadama ay layad Kristo
ken datako ay maid kanegna. 9 Tay si Apo
Dios ay nangboliw isnan am-in ay wada et

inbaana sak-en ay mangipagtek isnan am-in ay ipogaw nan ikkana ta matongpal nan panggepna ay egayna inpagtek id kasin enggana id wani 10 tasiyay no ilaen nan aap-apon di aanghel id daya ya nan tap-in di manakabalin ay adi kaila nan gawis ay ikkan Apo Dios ken datako ay mamati dadat getken ay osto nan kinapigsan di silibna ya nan kinagawis di nemnemna. 11 Tay olay id kasin et siya din ninemnemna ay ikkana ken datako et siya nan tet-ewa ay inikkana isnan nateyan Jesu Kristo ay Apo tako. 12 Isonga id wani adi tako mabain ay menlowalo ken Apo Dios tay getken tako ay idngena datako gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo. 13 Isonga adi kayo koma menseseg-ang gapo ken sak-en tay olay no mapalpaligatak et paggawisanyo met laeng.

Nan Lowalon Pablo

14 No nemnemek nan am-in ay inikikkan Apo Dios ay Ama tako daket menpalintomeng ken siya ay mangilowalo ken dakayo. 15 Siya nan makwani en Ama tay siya nan nagapowan nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya. 16 Adoado nan badang Apo Dios ken datako gapo isnan kabaelana ay maid kanegna. Isonga idawdawatko ken siya ta papigsaen nan Ispirito Santo nan nemnemyo 17 ta liknaenyo koma ay tet-ewa ay wada si Jesu Kristo ken dakayo gapo isnan pammatiyo. Idawdawatko abes ta pomigpigsa kayet nan layadyo ken Apo Dios ya isnan ibayo 18 ta mawada ken dakayo ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios nan laing ay manggetek ya makaawat isnan kinaamamed nan pigsan nan layad Jesu Kristo ken datako. 19 Tet-ewa ay maiwed makagtek ay osto isnan kapigsan nan layadna ngem mataptapiyan koma nan getkenyo ta maanay nan komaneganyo ken Apo Dios.

20 Madaydayaw si Apo Dios ay manakabalin ay mangbadbadang ken datako tay olay no ngan di dawaten tako wenno nemnemen tako et mabalin ay ikkana tay napigsa nan kabaelana ay mang-ikkan mo nan aped tako nenemnemen. 21 Amin tako ay mamati et daydayawen tako siya gapo isnan nangpos-aana ken datako ya gapo abes ken Jesu Kristo isonga si Apo Dios nan daydayawen tako ay engenggana. Sapay koma.

4

Mapopos-a Koma Nan Nemnem Di Mamati

1 Sak-en ay naibalod gapo ken Apo Jesus et ibagak en pangaasiyo koma ta tongpalenyo nan am-in ay maibagay ay ikkan nan pinilin Apo Dios. 2 Kaneg tona nan ikkanyo koma, managkoya kayo ay adi kayo men-et-etek nodi men-inanos kayo ay menlinayad. 3 Nan Ispirito Santo nan mangpopos-a isnan nemnem tako isonga gawis no itoltoloy tako ay mang-ik-ikkan isnan masapol ta adi kangawngaw nan mapopos-aan tako. 4 Tay am-in tako ay naitapi ken Jesu Kristo et kaneg tako esay awak ya es-esa nan Ispirito Santo ay makitetee ken datako am-in. Esang abes nan namnama tako gapo isnan nangpiliyan Apo Dios ken datako. 5 Es-esa nan patiyen tako et siya nan es-esa ay Apo tako ya es-esa nan mangipaila ay naitapi tako ken Kristo et siya nan kabonyagan tako. 6 Es-esa si Apo Dios ay Ama tako am-in et siya nan kangatowan ay Apo isnan am-in ya wada siya ay mangbadbadang ken datako am-in.

7 Ngem olay no es-esa nan pammati tako et nateketeken nan laing tako tay wasdin esa ken datako et inagtan Kristo is osto ay laingna. 8 Tay wada nan naisolat ay kalin Apo Dios ay maipanggep ken Kristo ay mangwani en, “Inabakna nan bosona danat ikawit nan adoado ay baana isnan somagongana id daya danat idya nan gawis ay laing isnan ipogawna.” 9 Ngan ngen nan kayatna ay kanan isnan nangwaniyana en somagong id daya? Kanana met en inmali siya tet-ewa isnan naay ay batawa ay nagapo id daya. 10 Tay san nagapo id daya et siya nan sinmagong kasin isonga id wani siya nan kangatowan ay Apon nan am-in ay nawada. 11 Et siya abes nan mang-id-idya is gawis ay laing isnan ipogawna ta makaikkanda isnan kayatna. Pinilina nan tap-ina ay men-apostolis ya nan tap-ina ay makwani en mamadto ay

mangibagbaga isnan kankanana. Wadada
abes nan pinilina ay omey mangibagbaga
isnan gawis ay damag isnan kailiili ya
wadada abes nan mang-it-itdo ya mang-
badbadang isnan mamati. 12 Nan gapo ay
inyalin Kristo nan laing tako et ta menbi-
nadang tako ta pomigsa koma nan pam-
matin nan ipogawna ay kanegna awak
13 ya ta mataptapiyan nan getken tako
ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak
Apo Dios ta maeteng nan pammati tako
ken siya. Tay no siya di nan ommat
et mapopos-a nan nemnem tako dapay
omosto et awaten tako nan gawigawis ay
ogalin Jesu Kristo.

14 No siya di nan ikkan tako et baken
tako dadlo kanega onga ay nalaka ay ma-
mati isnan kompolmi ay dengngena tay adi
tako aped mamatpati isnan teken ay sol-
solo ya adi tako gedan masiksikapan isnan
nalaing ay men-al-allilaw ay mangisolsolo
isnan baken tet-ewa. 15 Owen, baken
nalaka koma ay masokatan nan pammati
tako nodi kalkaliyen tako isnan ib-a tako
nan tet-ewa ay mait-itdo gapo isnan layad
tako ken daida ta omosto nan pammati
tako ken Jesu Kristo et komaneg nan ogali
tako isnan ogalina tay siya nan kaneg tako
olo 16 ya datako nan kanegna awak. Iyap-
apowana datako ta mapopos-a nan nem-
nem tako ay menbinadang. Tay am-in ay
paltin di awak et no ikkanda nan layden
nan olo et pomigpigsa ya domakdakkel
nan awak. Et siya nan kaneg tako no men-
linayad tako.

Komaneg Koma Isnan Ogalin Apo Dios Nan Ogaliyo

17 Ibagak nan naay ken dakayo tay si
Apo Jesus nan mangkayat ay ibagak. Mas-
apol ay adiyo itoltoloy ay mang-ikkan is-
nan ogalin nan adi mamati ken Apo Dios
tay nan ik-ikkanda ya nan nemnemda et
adi kapaay. 18 Gapo tay menkenteg nan
toktokda ay adida kabagbagaan et egay
natanggewan nan nemnemda isonga mai-
wed ken daida nan biyag ay ited Apo Dios.
19 Isonga maid polos bainda tay apedda ik-
ikkan nan layden nan awakda ay adida
ten-en nan ik-ikkanda ay ngawi.

20 Ngem dakayo et baken kaneg todi nan
sinolsoloyo isnan maipanggep ken Kristo.
21 Tay dinngeyo met nan tet-ewa ay init-
domi ay maipanggep ken siya et siya nan
solsolotenyo. 22 Isonga kaanenyo nan
sigod ay nemnemyo ya ogaliyo tay nan
ngawi ay layden nan awak tako et siya nan
mang-allilaw ken datako ay mang-ik-ikkan
isnan ngawi ya siya nan mang-engew ay
mangipangawi ken datako. 23 Isonga mas-
apol ay masokatan nan ogaliyo ya nan
nemnemyo is gawis. 24 Dawatenyo nan
mangpabalowan Apo Dios isnan biyagyo
ta komaneg kayo ken siya et maila ay na-
pabalo nan biyagyo isnan tet-ewa ya na-
diosan ay ik-ikkanyo.

25 Isonga adi tako koma menkamkampot
nodi nan tet-ewa et kedeng nan kankanan
tako isnan ib-a tako tay datako ay ma-
mati et naitapi tako am-in isnan awak
Jesu Kristo. 26 No makaliget tako datakot
pabaewen nan nemnem tako ta adi tako
bomasol ay mang-ikkan is ngawi. Adi
tako koma itoltoloy nan liget tako isnan
sin-agew 27 tapno maid wayan Satanas
ay mangdolog ken datako. 28 No wa-
day mangakew ken dakayo et masapol
ay isaldengna et ta bomikas ay men-obla
is katagowana ya tasiyay wada gedan di
ibadangna isnan kodokdo. 29 Adi tako
koma menkalkali is ngawi nodi am-in
ay kankanan tako et nan bomadang ay
mangipapigsa ya mangipaosto isnan nem-
nem di mendedenge. 30 Nan esa pay et
adi tako koma ipaseseg-ang nan Ispirito
Santo tay nan menteteana ken datako nan
mangipaila ay ipogaw Apo Dios datako ya
siya abes nan mangipagtek ay maitapi tako
ay maisalakan isnan kasin omaliyan Jesu
Kristo. 31 Isonga adiyo koma aamisen nan
ib-ayo. Masapol ay kaanenyo am-in ay
sakit di nemnemyo ya nan bongetyo ken
daida. Adi kayo makisapsape ya mak-
isongsongbat ya adiyo taytayoktoken nan
ib-ayo. 32 Baken koma kaneg todi nan
ikkan tako nodi men-inanos tako ya ipaila
tako nan seg-ang tako isnan ib-a tako. Men-
pinakawan tako ay kaneg nan inikkan Apo
Dios ay mangpakawan ken datako gapo
ken Jesu Kristo.

5

Mentetee Kayo Koma Isnan Menpat-a

1 Gapo tay datako nan an-ak Apo Dios
ay laylaydena et siya koma nan toltoladen
tako ta komaneg tako ken siya. 2 Laylayden
tako koma nan ib-a tako ay kaneg nan
pananglayad Kristo ken datako. Inyoogna
nan awakna ay matey tasiyay mabalin
ay pakawanen Apo Dios nan basbasol
tako isonga pinagasingna si Apo Dios is-
nan inikkana. 3 Isonga adi kayo koma
makikamkamolala ya men-ag-agom. Adi
kayo aped mensodsodok isnan kaneg todi
ay ngawi. Baken kaneg todi koma nan
ikkan nan ipogaw Apo Dios. 4 Adi maiba-
gay ay menkalkali is ngawi wenno naalas
nan ipogawna nodi nan gawis koma nan
kankanana tasiyay madayaw si Apo Dios
5 tay gegetken tako ay adi mabalin ay
maitapi isnan mentolayan Kristo ya si
Apo Dios nan mang-ik-ikkan is ngawi
ay kaneg nan makikamkamolala ya nan
naagom. Nan naagom et nan kinaagomna
nan kinadiosna tay siya nan kapatgan
ken siya. 6 Adi kayo maal-allilaw is-
nan menkamkampot ay mangmangwani
en baken ngawi nan mang-ikkan isnan
kaneg todi. Tay nan kaneg todi ay maik-
ikkan et siya nan gapo ay makaliget si Apo
Dios isnan adi mangpati ken siya isonga
dosaena daida. 7 Isonga adi kayo maibob-
oweg isnan kaneg da todi ay ipogaw.
8 Tay id kasin et kaneg menbolinget nan
nemnemyo ngem id wani ay tinanggе-
wan Jesu Kristo nan nemnemyo et kaneg
kayo mentetee isnan menpat-a gapo isnan
naitapiyanyo ken siya isonga ikkanyo nan
osto ay ikkan nan mentetee isnan menpat-
a. 9 Tay nan ipaik-ikkan Jesu Kristo isnan
tinanggewana et nan am-in ay gawis, nan
nalinteg ya nan tet-ewa. 10 Solowenyo
koma dayopay ikkan nan layden Apo Je-
sus. 11-12 Adi kayo makiik-ikkan isnan
adi kapaay ay ik-ikkan di egay katanggе-
wan di nemnemna. Owen, tay nan ik-
ikkanda ay ngawi ay adida ipapaila et
kababain is aped masodsodok. Ngem nan
gawis ay ik-ikkanyo et siya nan kanega
silaw ay mangipaila isnan kangawin nan
ik-ikkanda tasiyay omapalda koma isnan
gawis dadat isaldeng nan ngawi. 13 Tay no
masilawan nan wada isnan menbolinget
et maila nan tet-ewa ay kanegna. 14 Daet
no ilaenda nan kangawida et matanggе-
wan nan nemnemda dadat menbalin is
gawis. Et siya nan gapo ay wada nan day-
eng ay naay,

“Magidoka ay naseyep. Matagoka ay
natey,
Ta tanggewan Kristo nan nemnemyo.”

15 Isonga masapol ay nemnemen tako
ay gawis nan ik-ikkan tako ta adi tako
kaneg maong-ong-ong nodi kaneg tako
koma nan masilib 16 ay mang-ik-ikkan
is gawis. Siya di nan ikkan tako koma
tay id wani et adoado nan mang-ik-ikkan
is ngawi. 17 Adiyo koma oong-ongen
nodi nemnemenyo nan layden Apo Jesus
ay ikkanyo. 18 Adi kayo menbotboteng
tay nan maboteng et adina getken nan
kankanana ya nan ik-ikkana. Nodi nan
Ispirito Santo koma nan mangipanemnem
ken dakayo isnan gawis. 19 No madadagop
kayo dakayot menkanta ay mangdayaw
ken Jesu Kristo ngem masapol ay tet-ewa
koma ay dayawenyo siya isnan nemnemyo
ta baken kedeng nan topekyo is mang-
daydayaw. 20 Ya men-iyaman kayo ken
Apo Dios ay Ama tako isnan am-in ay om-
ommat olay no gawis wenno naligat gapo
isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Sin-asawa

21 Menpinateg kayo tay siya nan layden
Kristo ay Apo tako ay ikkanyo. 22 Dakayo
ay bababai et patgenyo nan as-awayo ay
kaneg nan panangpategyo ken Apo Jesu
Kristo. 23 Tay nan lalaki nan apowen nan
asawana ay kaneg gedan si Jesus ay apon
nan mamati ken siya tay kaneg siya nan
olon di mamati tay siya nan nangisalakan
ken datako ay kanegna awak. 24 Isonga
masapol ay patiyenyo ay bababai nan am-
in ay kanan nan as-awayo ay kaneg nan
mangpatpatiyan tako isnan am-in ay lay-
den Kristo.

25 Dakayo abes ay lalalaki, masapol ay
laylaydenyo nan as-awayo ay kaneg nan
pananglayad Jesu Kristo isnan ipogawna.
Tay nan inikkana et intedna nan awakna

ta isalakana datako 26 tasiyay menbalinena datako ay ipogawna ay maid basolna.
Tay kanegna inowasan nan basbasol tako
isnan nabonyagan tako ay mangipaila ay
patiyen tako am-in nan wada isnan kalin
Apo Dios. 27 Nan gapo ay natey siya et ta
kaanena nan am-in ay basol tako tasiyay
no omali siya ay mang-ala ken datako
et gawis tako ay maid polos kadelawana
isnan pangiil-ana. 28 Isonga dakayo ay
lalalaki et masapol ay laylaydenyo nan as-
awayo ay kaneg nan pananglayadyo is-
nan awakyo tay nan asawam et kanegmo
gedan awak. 29 Tay maiwed ipogaw is
mang-adi isnan awakna nodi ayowanana.
Et kaneg todi nan ik-ikkan Kristo ken
datako ay mamati 30 tay ibilangna ay
awakna datako. 31 Wada nan naisolat ay
kalin Apo Dios ay kanana en, “No makia-
sawa nan lalaki et taynana nan amana ya
inana ta maipos-a isnan asawana et men-
balinda ay es-esa.” 32 Naligat ay magtek
nan kayatna ay kanan ngem ken sak-en
et idiligko nan sin-asawa ken Kristo ya
nan mamati ken siya. 33 Ngem naay pay
di kanana ay maipanggep ken dakayo ay
sin-asawa. Sik-a ay lalaki et masapol
ay laylaydem nan asawam ay kaneg nan
pananglayadmo isnan awakmo. Ya sik-a
pay abes ay babai et masapol ay patpatgem
abes si asawam.

6

Nan Osto Ay Ikkan Nan Onga

1 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo nan
ama ya inayo tay siya nan osto ay ikkan
nan maitapi ken Jesu Kristo 2 tay wada nan
bilin Apo Dios ay mangwani en, “Masapol
ay patpatgem da amam ken inam.” Siya di
nan omon-ona ay bilin Apo Dios ay wada
nan ibagana ay ommat no matongpal.
3 Kanana en, “No tongpalem na et gawis
nan ommat ken sik-a dakapay matatago ay
mabayag isnan naay ay batawa.”

4 Dakayo pay ay am-a ya in-a et adiyo
paligligten nan an-akyo nodi itdoyo nan
gawis ay layden Jesu Kristo ya bag-
bagaanyo daida tasiyay gawis nan ik-
ikkanda.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Baa Ya Nan Apoda

5 Dakayo ay baa et patiyenyo nan apoyo
isnan batawa. Ipakatmo koma nan kabae-
lam ay mang-ikkan isnan ibagana ken sik-
a ay kaneg nan ikkam no si Kristo nan
mangbaa ken sik-a. 6-7 Baken koma ke-
deng nan mangiil-an nan apom ken sik-a
is mang-ikkanam isnan oblam ta dayawen
daka nodi men-gasingka dakapay men-
gaget koma ay mang-ikkan isnan am-in
ay ibagana tay siya nan layden Apo Dios.
Ikkam di tay nenemnemem ay baken ke-
deng nan ipogaw is apom nodi nan osto
ay apom et si Kristo 8 tay getkenyo ay
ligalowan Apo Dios nan mang-ik-ikkan is
gawis olay no baa siya wenno baken.

9 Dakayo abes ay wada nan baana et
masapol ay gawis abes nan ikkanyo is-
nan baayo. Adiyo paeg-egyaten daida tay
getkenyo ay es-esang si Apo Dios id daya ay
Apoyo isnan baam et maiwed pawedwed-
ena is ipogaw.

Nan Kaneg Salida Ay Ited Apo Dios

10 Siya na nan kombos nan ibagak ken
dakayo. Gapo isnan maitatapiyanyo ken
Jesu Kristo et dawatenyo ay papigsaena
koma nan pammatiyo. Mabalin ay ikkana
gapo isnan panakabalina. 11 Tay datako
et kaneg tako makigobgobat isnan boso
tako ay si Satanas ay mang-al-allilaw ken
datako isonga masapol ay osalen tako
nan am-in ay inted Apo Dios ay salida ta
adi tako maabak. 12 Tay baken ipogaw
nan kaboso tako nodi si Satanas ya nan
menkakekedse ay kaanianito ya nan tap-
in di adi kaila ay mang-ik-ikkan is ngawi
ay men-ap-apo isnan naay ay batawa ay
kad-an di menbolinget ay nemnem. 13 Siya
di nan gapo ay masapol ay osalen tako
am-in nan salida ay inyalin Apo Dios
tasiyay nakasagana tako no waday ommat
is ngawi ta olay no pomigsa nan ikkan
Satanas et adi polos makaabak ken datako.

14 Isonga isagana tako nan naayda ay
kanega salida ay masapol ay osalen tako.
Nan mangibagaan tako isnan tet-ewa et
siya nan kanega balikes ay salida. Nan
gawis ay ik-ikkan tako et siya nan kanega
salidan di pagaew. 15 Nan kaneg tako

sapatos ay mangipagawis isnan mendadaanan tako et nan manglaydan tako ay mangibaga isnan gawis ay damag. 16 Nan mentoltoloyan di pammati tako ken Jesu Kristo et siya nan kaneg tako kasay tay siya nan isalida tako isnan ngawi ay nemnem ya nan kaeegyat ay om-ommat tay daida nan kaneg menbidbidang ay balbeg ay igaygayang Satanas. 17 Nan kaneg abes salidan nan olo tako et nan pammati tako isnan nangisalakanan Jesu Kristo ken datako. Ya nan kaneg tako gamig ay manggobat ken Satanas et nan kalin Apo Dios ay inted nan Ispirito Santo. 18 Nan esa pay ay salida ay wada ken datako et nan lowalo. Masapol koma ay kanayon ay menlowalo tako isnan badang nan Ispirito Santo. Itoltoloyyo ay menlol-owalo olay ngan nan om-ommat dayopay adi kalkalingkingan ay ilowalowan nan am-in ay ipogaw Apo Dios.

19 Ilol-owalowanyo koma abes sak-en ta itdon Apo Dios nan kankanak no menisolowak ya ta tomoledak ay mangipagtek isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay egay naipagtek enggana id wani. 20 Siya di nan nangibaaan Apo Dios ken sak-en et siya nan gapo ay maibabalodak id wani. Isonga ilol-owalowanyo saken ta tomoledak koma ay mangibaga isnan kayatna.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Si Tikico nan ibaak ken dakayo ta ipagtekna nan am-in ay om-ommat ken sak-en. Siya nan esay gawigawis ay ibak ay naanos ay mangbadbadang ken saken isnan ik-ikkak ay pala ken Jesu Kristo. 22 Isonga inbaak siya ken dakayo ta ipadamagna nan om-ommat ken dakami isna ya ta papigsaena nan nemnemyo.

23 Dakayo ay bebsatko ay mamati et sapay koma ta si Apo Dios ay Ama tako ya si Apo Jesu Kristo nan mangipapigsa isnan pammatiyo tapno liknaenyo nan natalna ay nemnem ya menlinayad kayo. 24 Ya sapay koma ta liknaen nan am-in ay manglaylayad ay eng-enggana ken Apo Jesu Kristo nan gawis ay badang ya seg-ang Apo Dios.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Filipos

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan iFilipos. Daida nan damon di namati ken Kristo id Europa gapo isnan solsolon Pablo. Naibabalod si Pablo isdin nangisolatana isnan naay et mensakit nan nemnemna gapo isnan ngawi ay kankanan nan tap-in di men-is-isolo maipanggep ken siya dapay madanagan isnan deeyday mamati ay wada id Filipos tay wada nan baken osto ay naitdo ken daida. Ngem olay no siya di et maila isnan naay ay solat nan gasing Pablo ya nan talekna gapo isnan pammatina ken Jesu Kristo.

Nan osto ay gapo ay nangisolatan Pablo isnan naay et ta menpasalamat isnan badang nan deeyday mamati ay wada id Filipos ken siya. Bagbagaana gedan daida tapno papigsaena nan pammatida olay no ngan nan ommat ken siya wenno ken daida. Inbagana en ipababada nan awakda ay kaneg nan inikkan Jesus tapno adida men-im-imot ya men-et-etek. Inpanemnemna ken daida ay wada nan osto ay biyagda gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo et nan layad Apo Dios ken daida nan gapo na. Tay naidya ken daida na gapo isnan pammatida ay baken gapo isnan nangtongpalanda isnan linteg di Judio. Inpanemnem Pablo gedan nan gasing ya nan talnan di nemnem ay inidyan Apo Dios ken daida isnan naitatapiyanda ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-11
Nan inommat ken Pablo 1:12-26
Nan biyag di maitapi ken Kristo 1:27-2:18
Nan planon Pablo ken da Timoteo ken Epafrodito 2:19-30
Pamagbaga maipanggep isnan men-apapos ya nan ngawi ay solsoloda 3:1-4:9
Nan gasing Pablo isnan badang di iFilipos 4:10-20
Kombos di solat 4:21-23

Nan Login Nan Solat

1 Dakami da Pablo ken Timoteo ay baan
Jesu Kristo nan mensolat ken dakayo ay
mangipangpango ya mangbadbadang is-
nan mamati id issa Filipos ya ken dakayo
am-in abes ay ipogaw Apo Dios issa gapo
isnan pammatiyo ken Jesu Kristo. 2 Sapay
koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos,
layad ya natalna ay nemnem ay magap-
gapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu
Kristo ay Apo tako.

Nan Lowalon Pablo

3 Isnan am-in ay mangnemnemak
ken dakayo daket men-iyaman ken Apo
Dios 4 ya men-gasingak isnan mangilol-
owalowak ken dakayo am-in 5 gapo isnan
nangbadbadanganyo ken sak-en isnan
ik-ikkak ay mang-it-itdo isnan gawis ay
damag maipanggep ken Jesu Kristo. Tay
enggana isdin namatiyanyo enggana id
wani et nangbadbadang kayo. 6 Isonga
getkek ay itoltoloy Apo Dios nan gawis
ay ik-ikkana isnan biyagyo engganay
maanaanay isnan omaliyan kasin Jesu
Kristo. 7 Kanayon ay nemnemnemek
dakayo et osto no siya nan ikkak tay
makilaklak-am kayo isnan oblak ay inted
Apo Dios. Kaneg id kasin et binadbadan-
ganyo sak-en isnan nangipanpaneknekak
ay tet-ewa nan gawis ay damag ay
maipanggep ken Jesu Kristo ya id wani et
itoltoloyyo ay olay naibabalodak. Isonga
makilaklak-am kayo isnan badang Apo
Dios ken sak-en. 8 Getken Apo Dios ay
dadama nan iliwko ken dakayo tay lay-
laydek dakayo ay kaneg nan pananglayad
Jesu Kristo ken dakayo.

9 Siya na nan ilowalok ken Apo Dios.
Idawdawatko ay pomigpigsa kayet koma
nan layadyo ken siya ya nan ikkanyo
abes ay menlinayad ta mataptapiyan nan
getkenyo maipanggep ken Apo Dios ya nan
kabaelanyo ay mangtek ken siya. 10 No siya
di et getkenyo ay mang-ikkan is gawis ta
awnit maiwed mangipabasol ken dakayo
isnan omaliyan kasin Kristo tay gawis nan
ogaliyo. 11 Dat omad-ado nan gawis ay ik-
ikkanyo ay ipaikkan Jesu Kristo tay kedeng
siya is makapaikkan. Siya nan ikkana ta
madaydayaw si Apo Dios.

Nan Badang Nan Nabalodan Pablo

12 Bebsatko, waay kananyo en sinmaldeng nan maibagbagaan nan gawis ay
damag gapo isnan naibalodak. Ngem egay
tay amed pinmigsa nan maibagbagaana.
13 Tay dinngen nan am-in ay sosoldadon di
ali ya nan am-in ay ipogaw isna ay maid
teken is gapo ay naibalodak nodi kedeng
nan pammatik ken Jesu Kristo. 14 Isonga
pinmigsa nan pammatin nan adoado ay
bebsat tako ken Apo Jesu Kristo isnan
nang-ilaanda isnan ik-ikkak isnan naay
ay pagbalodan dadat amed tomoled ay
mangibaga isnan kalin Apo Dios.

15 Tet-ewa ay wadada nan mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo ay
baken is osto ay gandatda nodi gapo isnan apalda ken sak-en. Ngem wada nan
tap-ina ay osto nan gandatda 16 tay nan
maipanggep ken Kristo nan ibagbagada
gapo isnan layadda ken sak-en tay getkenda ay inpalobos Apo Dios ay naibalodak ta paneknekak ay tet-ewa nan gawis
ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.
17 Ngem san deeyda ay omapal et apedda
it-itdo nan maipanggep ken Kristo tay laydenda ay daida koma nan mangipango isnan ado ay ipogaw tay kananda en no siya
nan ikkanda et omam-amed nan ligatko
isnan naay ay pagbalodan no dengngek
nan ik-ikkanda. 18 Ngem olay no siya di
et olay. Tay no ngawi wenno gawis nan
gandatda basta maitdo nan maipanggep
ken Jesu Kristo et men-gasingak met laeng.

19 Owen, mentoltoloy nan gasingko tay
getkek ay paggawisak nan am-in ay inommat ken sak-en gapo isnan lowaloyo ya
nan mangbadbadangan nan Ispirito Santo
ken sak-en ay nan nangbadbadang gedan
ken Jesu Kristo. 20 Nan namnamak ya
nan osto ay laydek et ta maiwed koma ikikkak is gapo ay mabainak ken Apo Dios.
Et adi koma makmaksayan nan toledko
ta id wani ya isnan omali ay agew et
maitoltoloy ay madaydayaw si Jesu Kristo
isnan ik-ikkak isnan katatagowak ya olay
no mateyak. 21 Tay ken sak-en et isnan
matatagowak et ta ipailak koma nan kinagawis Jesu Kristo ngem no mateyak et gawgawis pay tay omeyak ken siya. 22 Ngem no
matatagowak et makaitoloyak isnan naay
ay nabanol ay ik-ikkak. Isonga no sakken nan menpili et adiyak getken no ngan
nan kagawisan 23 tay tet-ewa ay laydek
nan dowa. Kanak en gagag-awis no komaanak isnan naay batawa ta makiteeak
ken Kristo 24 ngem gapo tay masapolyo
sak-en et waay gawgawis no adiyak matey
id wani. 25 Isonga gegetkek ay adiyak
matey id wani tay masapol ay wadaak
ken dakayo tapno pomigpigsa kayet nan
pammatiyo dakayopay am-amed gomasing. 26 Kayatko gedan ay matatago pay
tapno isnan awnitak somagongan kasin
ken dakayo et siya nan amedyo mangdayawan ken Jesu Kristo.

27 Ngem olay no ngan nan ommat et masapol ay ikkanyo nan osto ay ikkan nan mamati isnan gawis ay damag ay maipanggep
ken Jesu Kristo. Dat olay no omeyak issa
wenno adi et nan dengdengngek koma ay
maipanggep ken dakayo et itoltoloyyo ay
maeesa nan nemnemyo ay manggobat ken
Satanas ya nan baana ta itakdegyo nan
pammatiyo. 28 Adi kayo koma omeg-egyat
isnan mangbosboso ken dakayo. Tay no
tomotoled kayo et siya nan mangipagtek
ay maabakda et madosada ay eng-enggana
dapay dakayo nan mangabak tay si Apo
Dios nan mangbadbadang ken dakayo ta
maitapi kayo ken siya ay eng-enggana.
29 Tay naagtan kayo is waya ay mamati
ken Jesu Kristo ta madayaw siya. Ngem
baken kedeng nan pammatiyo is naited
nodi masapol gedan ay mapaligatan kayo
ta madayaw siya. 30 Isonga maitapi kayo
ken sak-en ay manggobat ken Satanas ay
kaneg nan inil-ilayo ay nakigobgobatak id
kasin ya nan dengdengngenyo ay ik-ikkak
id wani.

2

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 Getkenyo ay pinmigsa nan nemnemyo
gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo ya
isnan layadna ken dakayo. Makitetee ken
dakayo abes nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken dakayo. Getkenyo abes
ay menlinayad ya mensineg-ang. 2 Isonga
anayenyo pay nan gasingko isnan amedyo
mangeesangan isnan nemnemyo ay nan

men-ginayyemanyo ya menlinayadanyo.
3 Baken koma nan madayawanyo ya maitekanyo is ik-ikkanyo nodi ipababayo nan nemnemyo dayopay patgen nan iib-ayo.
4 Baken kedeng nan paggawisanyo is nemnemenyo nodi olay nan masapol nan iib-ayo.
5 Solotenyo koma nan kaneg nan nemnem Jesu Kristo.
6 Olay no Dios si Kristo et adina nemnemnemen nan kinangatona
7 Nodi tinaynana nan kinangatona et menbalin is ipogaw danat ibilang ay baa siya.
8 Isnan ninbalinana is ipogaw et inpababana nan nemnemna
Ta tongpalena nan gandat Apo Dios ken siya ay enggana isnan kaeegyat ay ikateyna ay nan mailansaana isnan kros.
9 Isonga siya nan gapo ay inpangaton Apo Dios siya
Ta siya nan kangangatowan isnan am-in ay wada
10 Ta nan am-in ay wada et dayawenda siya.
Nan wada id daya ya isnan batawa ya nan natnatey gedan
Et awnitda menpalintomeng am-in ay mangdayaw ken siya
11 Ay mangwani en si Jesu Kristo nan es-esa ay Apo.
Et siya di nan kaidaydayawan Ama tako ay si Apo Dios.

Nan Mamati Et Kaneg Silaw Isnan Batawa

12 Isonga naay di ibagak ken dakayo ay laylaydek. No siya di nan inik-ikkan Kristo et masapol abes ay managpati tako. Isnan kad-ak ken dakayo et pinatpatiyo sak-en ngem id wani ay maiwedak ken dakayo et am-amed koma nan ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak. Itoltoloyyo ay mangikkan isnan layden Apo Dios ta matongpal nan gandatna ay omosto nan pammatiyo. Ngem gapo tay adi kayo makatongpal no adina badangan dakayo et masapol ay ikabainyo ya iyegyatyo siya. 13 Tay si Apo Dios ay mentetee ken dakayo nan mang-it-ited isnan layadyo ay mang-ikkan isnan laydena ya isnan kabaelanyo ay mangtongpal gedan.
14 Isnan am-in ay ik-ikkanyo et masapol ay adi kayo menlilili ya adi kayo gedan makisongsongbat 15 ta maiwed koma makaipabasol ken dakayo ay an-ak Apo Dios. Olay no makitetee kayo isnan mang-ik-ikkan is ngawi isnan naay ay batawa et adi kayo koma maal-alisan isnan ngawi ay ik-ikkanda nodi maila koma ay gawis ya osto nan ik-ikkanyo tay kanegyo nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw isnan batawa. 16 Tay nan kalin Apo Dios ay it-itdoyo et siya nan mang-ited ken daida isnan biyag ay maid patenggana. No siya di nan ik-ikkanyo et men-gasingak ay mang-it-ek ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo tay nan ik-ikkanyo nan mangipaila ay mapaay nan inpakpakatko ay inik-ikkan. 17 Waay awnitak mapatey gapo isnan oblak ay pala ken Apo Dios ngem olay tay siya nan mangipapigsa isnan pammatiyo. Kaneg nan pammatiyo nan igasingyo ken Apo Dios isonga men-gasingak tay kega anayan nan kateyak nan igasingyo. 18 Isonga olay no awnitak matey et makigasing kayo koma ken sak-en.

Da Timoteo Ken Epafrodito

19 Adi mabayag et ibaak si Timoteo ken dakayo no ipalobos Apo Jesu Kristo tasiyay no somagong siya daket men-gasing gapo isnan ipadamagna ay maipanggep ken dakayo. 20 Maid teken is ib-ak ay mangnemnemnem is paggawisanyo nodi siya et kedeng 21 tay nan tap-ina et kedeng nan paggawisanda is apedda nemnemnemen ay baken nan layden Jesu Kristo ay ikkanda. 22 Ngem si Timoteo et getkenyo met ay gawis nan ogalina tay kaneg kami sin-ama gapo isnan mang-it-itdowanmi isnan maipanggep ken Jesu Kristo. 23 Isonga ibaak siya ken dakayo ay dagos no getkek nan mabanagan nan kasok. 24 Et sapay koma abes ta ipalobos Apo Jesu Kristo ay adi mabayag daket omey gedan ken dakayo issa.
25 Ngem kanak en masapol ay pasagongek issa ay dagos nan ib-a tako ay si Epafrodito. Kanegko besat siya tay

nakiiib-a ken sak-en ay kaneg soldadon Apo Dios gedan. Siya nan inbaayo ken sak-en ay mangbadang isnan am-in ay masapolko. 26 Ngem ipasaak siya ken dakayo issa tay mailiw ken dakayo et am-amed nan seg-angna isnan nanggetkana ay dinngeyo ay nasakit siya. 27 Tet-ewa ay pilmi nan sakitna tay nganngani ay matey ngem sineg-angan Apo Dios siya et ginmawis. Baken kedeng siya is sineg-angan Apo Dios nodi sak-en gedan ta adi omam-amed nan ligatko no matey siya. 28 Isonga kakakakayatko ay pasagongen siya ta gomasing kayo kasin no ilaenyo siya ya ta makesayan nan danagko gedan. 29 Ipailayo koma ay men-gasing kayo isnan somagongana issa tay siya nan tet-ewa ay besat tako gapo isnan pammatina ken Apo Dios. Nan ipogaw ay kaneg ken Epafrodito et gawis no patgenyo. 30 Tay gistay ay matey gapo isnan inik-ikkana ay maipanggep ken Kristo. Adina imotan nan biyagna ay mangbadbadang ken sak-en isnan kamaidyo.

3

Nan Osto Ay Paggawisan

1 Kasinak ibaga ken dakayo ay bebsatko en men-galalasing kayo koma gapo isnan naitapiyanyo ken Apo Jesu Kristo. Adiyak maom-oma ay mangibagbaga isnan inbagbagak ken dakayo tay masapol ay maawatanyo ay osto ta adi mangawn-gawngaw nan pammatiyo. 2 Makailanyo nan menkenteg nan toktokda ay mang-ik-ikkan isnan ngawi tay ipapatida en no egay kayo kasegyatan et adi kayo kano maitapi ken Apo Dios. 3 Ngem datako nan tet-ewa ay an-ak Apo Dios tay baken kadi nan segyat di kailasinan nan tet-ewa ay anakna nodi nan mangdaydayawan tako ken Apo Dios isnan kabaelan nan Ispirito Santo ya nan mangipapangatowan tako ken Jesu Kristo. Siya nan osto ay talken tako, ay baken nan maikkan isnan awak tako ta katongpalan nan linteg ay kaneg nan kasegyatan di ipogaw.

4 No waday ipogaw is mabalin ay talkena isnan am-in ay inik-ikkana et maid teken nodi sak-en. No waday mangwani en maitapi siya ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkana ya nan kaipogawna et am-amed ken sak-en 5 tay ilaenyo, tet-ewa ay Judiowak tay Judio gedan da ama isonga nasegyatanak isdin maikawao ay agewko. Sak-en nan esay apon din si Israel tay nan anakna ay din si Benjamin nan apok et maid apok is baken Judio. No maipanggep isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et tinongpalko am-in dadi tay Fariseowak. 6 Pilmi nan nangpalpaligatak isnan mamati ken Jesus tay kanak en mamaidenda nan lintegmi. Maiwed met nangpabpabasol ken sak-en maipanggep isnan linteg Moses tay tinongtongpalko od am-in.

7 Ngem am-in dadi ay kanak en paggawisak et id wani ibilangko ay maid obpay paayda tay si Kristo et kedeng nan mang-ited is pagawisan di ipogaw. 8 Baken kedeng di nodi ibilangko ay maid polos paay nan am-in no idiligko daida isnan kagawisan ay maid kanegna isnan makiibaak ken Jesu Kristo ay Apok. Gapo ken siya et tinaynak nan am-in tay laydek ay getken ay osto si Jesu Kristo 9 tapno maitatapiyak ken siya. Baken nan gawis ay ikkak ay mangtongpal isnan linteg di gapo ay maibilangak ay gawis nodi isnan pammatik ken Jesu Kristo. Tay si Apo Dios nan kagapowan nan kinagawis nan mamati ken siya et gawis nan pangiilaana ken daida gapo isnan pammatida. 10 Isonga laydelaydek ay maawatak ay osto si Kristo. Padasek koma abes nan kabaelan Kristo ay wada ken siya isnan kasina natagowan. Kayatko ay mapaligatak ay kaneg nan napaligatana ya olay no mateyak ay kaneg nan nateyana 11 tay namnamaek ay no mateyak et tagowen kasin Apo Dios sak-en ta makiteteeak ken siya ay eng-enggana.

Ipakat Tako Ay Mang-ikkan Isnan Layden Apo Dios

12 Adiyak kanan en getkek ay osto nan maipanggep ken Kristo ya adiyak kanan gedan en maiwed kolang isnan ogalik. Ngem ipakatko nan am-in ay kabaelak ta ganabek koma nan gandat Kristo isnan nangpabalinana ken sak-en ay ipogawna. 13 Bebsatko, adiyak kanan en makaikkanak isnan am-in ay laydek ngem

id wani et baken nan am-in ay inik-ikkak is nemnemnemek nodi ipakatko ay mang-ikkan isnan layden Kristo. 14 Ipakpakatko ay mang-ikkan isna ta ganabek nan gongona ay awnit ited Apo Dios ken datako ay nan maitapiyan tako ken siya id daya gapo isnan inikkan Jesu Kristo.

15 Kaneg todi koma nan nemnem tako am-in ay naeteng nan pammatina. Ngem no wada nan teken di nemnemna ken dakayo et si Apo Dios nan mang-itdo isnan osto. 16 Nan masapol et nan mang-ik-ikkanan tako isnan am-in ay getken tako ay layden Apo Dios.

17 Bebsatko, nan inil-ilayo ay inik-ikkak nan toltoladenyo koma. Inpail-ilami nan osto ay maikkan isonga ilaenyo nan deey-day mangsolot tet-ewa 18 tay kaneg din inbagbagak id kasin et adoda nan mang-ik-ikkan is ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu Kristo tay kanegda iyawen nan nateyana isnan kros. No nemnemek daida et pilmi nan sakit di nemnemko isonga mentedt-edted nan agak. 19 Tay nan layden nan awakda et kedeng nan tongtongpalenda ay kaneg siya nan diosda. Et nan kababain ay maik-ikkan nan laydenda ay ipail-ila ya nan katatagowanda isnan batawa et kedeng nan apedda nemnemnemen. Ngem nan menbanaganda et madosdosada ay eng-enggana isnan impilno.

20 Ngem teken ken datako ay mamati tet-ewa tay olay no mentetee tako isnan batawa id wani ngem awnit tako omey id daya ay osto ay ili tako. Et siya gedan nan magapowan nan sedsed-en tako ay si Apo Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako. 21 Et awnitna menbalinen nan naay kaseseg-ang ay matmatey ay awak tako is kaneg nan gawis ay awakna. Et mabalin ay ikkana di gapo isnan kabaelana ay men-apo isnan am-in ay wada.

4

1 Isonga dakayo ay bebsatko, papigsaenyo nan pammatiyo ken Jesu Kristo. Mailiiliwak ken dakayo ay laylaydek tay dakayo nan mangipagasgasing ken sak-en ya dakayo pay nan gon-gonak isnan men-it-itdowak.

Nan Pamagbagan Pablo

2 Dakayo Evodias ken Sintike, pangaasiyo ta menkinaawatan kayo tay keg kayo sinbesat gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo. 3 Et sik-a abes ay matalek ay gayyemko, kadya badangam da tona ay bababai ta menkinaawatanda. Tay ninbikasda abes ay nangbadbadang ken sak-en isdin nangipadamdamagak isnan maipanggep ken Kristo. Owen, daida ken da Clemente ya nan tap-in di nang-badbadang ken sak-en. Epdas inlistan Apo Dios daida isnan liblona ay listaan di matagotago ken siya ay enggana.

4 Kanayon ay men-gasing kayo koma gapo tay wada si Jesu Kristo ken dakayo. Kasinek kasin ay mangwani en men-galalasing kayo koma.

5 Ipailayo nan anosyo isnan am-in ay ipogaw. Nganngani nan omaliyan kasin nan Apo tako. 6 Adi kayo koma aped madadanagan is kompolmi nodi men-lowalo kayo ken Apo Dios ta dawatenyo ken siya nan am-in ay masapolyo dakay-opay men-iyaman ken siya gapo isnan am-in. 7 No siya di nan ik-ikkanyo et gawis nan nemnemyo isnan mamatiyanyo ken Jesu Kristo tay idyan Apo Dios nan natalna ay nemnem ay adi tako manemnem.

8 Siya na nan kombos nan ibagak ken dakayo ay bebsatko, nemnemnemenyo nan tet-ewa ya nan napateg ya nan am-in ay osto ya gawis ay ikkan nan ipogaw. Nan am-in ay kadadayaw nan nenemnemenyo koma. 9 Nan sinolsoloyo ken sak-en ay inil-ilayo ya nan dindinngeyo et siya dadi nan ikkanyo. Et adi taytaynan Apo Dios dakayo danapay pagawisen gedan nan nemnemyo.

Nan Gasing Pablo Isnan Badangda Ken Siya

10 Men-galalasingak ya daydayawek si Apo Dios gedan tay olay no nabayag ay egay kayo nangbadbadang ngem isnan inpaiyaliyo id wani et ipailayo kasin ay kay-atyo ay mangbadang ken sak-en. Getkek ay egayyo kinalingkingan sak-en ngem maid wayayo ay bomadang. 11 Adiyak kanan na gapo isnan kakolang di masapolko tay inmingsaak ay mang-itpe isnan kompolmi ay ommat. 12 Pinadpadasko nan

kakolang di masapolko ya nan kasoblana
gedan isonga id wani olay no maoowatak
wenno mamabsogak ya olay no kolang
wenno sobla nan masapolko et mapnekak
gedan ay adiyak menlililili. 13 Mabalin ay
makaitpeak isnan am-in ay ommat tay nan
kabaelan Kristo nan mangbadbadang ken
sak-en.
14 Ngem olay no siya di et gawis met
laeng tay mangbadbadang kayo isnan ma-
ligligatak. 15 Dakayo ay iFilipos et getkenyo
met ay din damdamon di nangibagba-
gaak isnan gawis ay damag isdin na-
gapowak id Macedonia et maid teken is
nangbadbadang ken sak-en nodi dakayo.
Kedeng dakayo ay mamati id issa nan
nangiyal-ali isdin masapolko. 16 Olay is-
din kad-ak id Tesalonica et baken nam-
namingsan ay inpawpaw-ityo nan mas-
apolko. 17 Men-gasingak isnan mangbad-
badanganyo ken sak-en ngem nan am-
amedko men-gasingan et nan kawadan
nan awnityo gon-oden ay gon-gona ken
Apo Dios. 18 Id wani gapo isnan inpaw-
ityo ken Epafrodito et adiyak makolangan
is masapolko nodi sobla. Ya nan inyal-
aliyo ken sak-en et bakenak kedeng is
nangiyaliyanyo nodi ken Apo Dios gedan
isonga men-gasing siya gedan tay lay-
dena nan inikkanyo. 19 Et si Apo Dios
ay kakwa isnan am-in et siya nan mang-
idya ken dakayo isnan am-in ay masapolyo
gapo isnan naitapiyanyo ken Jesu Kristo.
20 Isonga si Apo Dios ay Ama tako nan
daydayawen tako ay eng-enggana koma.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Sak-en ya nan bebsatko isna et
nemnemnemenmi dakayo issa am-in ay
ipogaw Apo Dios gapo isnan pammatiyo
ken Jesu Kristo. 22 Am-in nan ipogaw Apo
Dios id isna Roma et menpakomostada ken
dakayo gedan ngem am-amed nan deeyda
ay wada isnan baey Ali Cesar.
23 Sapay koma ta si Apo Jesu Kristo nan
mangbadbadang ken dakayo am-in issa.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Colosas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan mamati ay wada id Colosas ay esay ili ay asag-en di Efeso id Asia. Baken si Pablo isnan nangisolsolo isnan mamati ken Kristo id isdi ngem kinwanin Pablo en wada nan biyangna ken daida tay inbaana nan mamati id Efeso ay omey id isdi. Gintek Pablo en wada nan men-is-isolo isnan baken tet-ewa id Colosas ay mangipapati en masapol kano ay daydayawen di ipogaw nan adi kaila esadapay maisalakan ya maitapi ken Apo Dios. Insoloda gedan en masapol ay matongpal nan am-in ay ogalida ay kaneg nan mensegyat ya nan masapol ay ikkanda isnan makmakan ya nan ib-an di ogali. Dat isolat Pablo na ta iyadina nan mangpat-patiyanda isnan deeyday baken tet-ewa. Kanana en kedkedeng si Jesu Kristo is-nan makaited ken daida isnan osto ay kaisalakananda dapay nan deeyday baken tet-ewa ay solsolo et apedna paaddawiyen daida ken Jesus.

Inpaw-it Pablo ken Tikiko nan naay ay solat ay omey isnan iColosas. Inpaiyeyna gedan si Onesimo (4:9). Si Onesimo nan baa ay inpasagong Pablo ken Filemon ay apona. Et siya nan gapo ay insolatna nan solat ay Filemon.

Nan wada isna:
Login di solat 1:1-8
Nan kaneg Kristo ya nan inik-ikkana 1:9-2:19
Nan balo ay biyag is ken Kristo 2:20-4:6
Kombos di solat 4:7-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat
ay naay et inaboloyan abes Timoteo ay ib-
a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo
sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo
Dios. 2 Mensolatak ken dakayo ay matalek
ay bebsatmi ay ipogaw Apo Dios id issa
Colosas gapo isnan pammati tako ken Jesu
Kristo.

Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo
nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay
magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako.

Nan Men-iyamanan Pablo Ya Nan Lowalona

3 No ilowalowanmi dakayo ken Apo
Dios ay Aman Jesu Kristo ay Apo tako et
kanayon ay men-iyaman kami ken siya
4 tay dinamagmi ay napigsa nan pam-
matiyo ken Jesu Kristo ya pilmi abes nan
layadyo isnan am-in ay ipogaw Apo Dios.
5 Siya di nan ik-ikkanyo tay getkenyo ay
awnityo dawaten nan insaganan Apo Dios
ken dakayo id daya et siya dadi nan
namnamayo enggana isnan nangdengn-
ganyo isnan tet-ewa ay gawis ay damag ay
maipanggep ken Jesu Kristo. 6 Nan naay
gawis ay damag ay inomdan ken dakayo
id kasin et maipadamdamag id wani isnan
am-in ay il-ili isnan batawa isonga mamati
nan adoado ay nangdenge dadat sokatan
nan ogalida ay kaneg nan nasokatan din
ogaliyo gedan isdin namatiyanyo. Tay
engganay dinngeyo na et napadasanyo
nan badang Apo Dios isonga getkenyo et
nan kinatet-ewana. 7 Nan nang-itdo isnan
naayda ken dakayo et si Epafras ay esay
matalek ay baan Jesu Kristo. Siya nan
esa ay laylaydek ay ib-ami ay men-it-itdo.
8 Inbagana ken dakami nan manglaylay-
danyo isnan ib-ayo ay maid teken is na-
gapowana nodi nan Ispirito Santo.

9 Isonga engganay dinngemi nan pam-
matiyo ken Jesu Kristo et adimi isalsaldeng
ay mangilol-owalo ken dakayo. Daw-
dawatenmi ken Apo Dios ta ipagtekna
ken dakayo nan am-in ay laydena ay ik-
ikkanyo ya ta awatenyo koma nan am-in
ay silibna ay ipagtek nan Ispiritona. 10 Dat
mabalin ay ikkanyo nan layden Apo Dios
ta dakayo nan mangipaila isnan gawis ay
ogalin di mamati ken Kristo ya nan mangi-
pagasing ken siya daet dadlo omad-ad-
ado nan getkenyo ay maipanggep ken Apo
Dios. 11 Dawdawatenmi abes nan panaka-
balin Apo Dios ay maid kanegna ta siya
nan mangipapigsa isnan pammatiyo ta
olay ngan di ommat ken dakayo et mabalin
ay maanosanyo ya gomasing kayo. 12 Et
baken siya di et kedeng nodi men-iyaman

kayo pay ken Dios Ama ay nang-idya isnan kalebbengan tako ay makitawid isnan ipatawidna isnan ipogawna ay natanggewan nan nemnemda. 13 Insalakana datako isnan kabaelan Satanas ay apon di menbolinget nan nemnemda. Tay intapina datako isnan mentolayan Jesu Kristo ay laylaydena ay Anakna ay 14 nangsobot ken datako ta mapakawan nan basbasol tako.

Nan Kaneg Jesu Kristo Ya Nan Inikkana

15 Si Jesu Kristo et siya nan nangipaila no ngan nan kaneg Apo Dios ay adi kaila. Si Kristo ay kangatowan et nawawada esapay mawada nan am-in ay naboliw 16 et gapo ken siya et naboliw am-in ay wada id daya ya isnan batawa. Tay siya nan nangboliw isnan am-in ay maila ya nan adi kaila, olay nan aanghel ya nan tapin di manakabalin ay adi kaila ya nan kababaan enggana isnan kangangatowan. Inpasapon Apo Dios dana ken Kristo et siya na nan naikkan ta madayaw si Kristo. 17 Nawawada si Kristo esapay mawada nan am-in et mentoltoloy nan am-in ay wada gapo ken siya. 18 Siya gedan nan kaneg tako toktok ay mamati ya datako nan kanegna awak. Tay siya ay Anak Apo Dios nan nagapowan nan balo ay biyag tako tay natago kasin siya isonga matatago abes ay enggana nan mamati ken siya. Isonga siya nan kangatowan isnan am-in. 19 Layden Apo Dios ay nan am-in ay wada ken siya et masapol ay wada gedan ken Jesu Kristo ay Anakna isonga paliso nan kadiosda. 20 Et layden Apo Dios gedan ay maipos-a kasin ken siya nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya tay naisiyanda ken siya. Isonga kinaana nan naisiyananda isnan inmayosan nan basan Kristo isnan nateyana isnan kros.

21 Olay dakayo id kasin et naiyaaddawi nan nemnemyo ken Apo Dios tay kanegyo boso siya gapo isnan ngawi ay ninemnemnemyo ya nan inik-ikkanyo. 22 Ngem id wani baken kaneg todi tay ninbalinen Apo Dios dakayo ay ib-ana gapo isnan nateyan nan Anakna isnan kros. Gapo isdin nateyana et nadalosan nan basbasolyo tasiyay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken dakayo ay maid kadeldelawanyo. 23 Ngem masapol ay ipakatyo ay mangitoltoloy isnan pammatiyo. Adi kayo koma kaawawis ay mangtaynan isnan pammatiyo ya isnan dinngeyo tay maid teken is namnaman di ipogaw ay maitapi ken Apo Dios no baken nan naay ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan naay ay makwani en gawis ay damag et naiwalas isnan batawa. Et sak-en si Pablo ay esay mangibagbaga.

Nan Badang Pablo Isnan Mamati

24 Olay no mapalpaligatak isnan naay ay pagbalodan gapo isnan naay ay it-itdok ken dakayo ay baken Judio et mengasingak kayet tay an-anayak nan am-in ay kinwanin Kristo en masapol ay liknaek gapo isnan iib-a tako ay mamati ay kanegna awak. 25 Si Apo Dios nan nangpili ken sak-en ta badangak nan am-in ay mamati. Am-amed dakayo ay baken Judio ta ipagtekko ken dakayo nan am-in ay kinwanin Apo Dios ay maikkan. 26 Enggana id sang-adom et maid nakagtek isnan ninemnem Apo Dios ay awnit maikkan ngem id wani et inpagtekna ken datako ay ipogawna 27 et maitapi kayo gedan ay baken Judio isnan ipogaw ay nangipagtekana. Maid kaisison nan kaskasdaaw ay ninemnemna ay naay, makitetee si Kristo ken datako et siya nan poon nan namnama tako ay maitapi ken Apo Dios. 28 Isonga si Kristo nan ibagbagami isnan am-in ay ipogaw. Itoltoloymi ay mangbagbaga ya mang-it-itdo isnan am-in ay getkenmi ay maipanggep ken Kristo tasiyay maeteng koma nan nemnemda am-in maipanggep isnan pammatida. 29 Ipakatko ay mangikkan is dana isnan am-in ay kabaelak et nan napigsa ay kabaelan Jesu Kristo nan nagapowan nan kabaelak.

2

1 Dakayo ay iColosas ya iLaodicea ya am-in ay mamati ay egayko inil-ila, kayatko ay getkenyo ay ipakpakatko nan kabaelak gapo ken dakayo. 2 Tay nan laydek ay ommat ken dakayo et ta pomigsa pay nan pammatiyo ya mapos-a nan nemnemyo gapo isnan tet-ewa ay menlinayadanyo.

No siya di et maawatanyo ay osto ta maid dowadowayo isnan gawis ay mait-itdo ay inpagtek Apo Dios ay egay naipagtek id kasin et siya nan maipanggep ken Jesu Kristo. 3 Tay wada gedan ken Jesus nan nemnem ya nan am-in ay silib Apo Dios isonga siya et kedeng nan makaipagtek isnan ipogaw. 4 Ibagak nan naayda ken dakayo ta adi kayo kaal-allilaw isnan nalaing ay men-allilaw. 5 Tay olay no adiyak makitetee ken dakayo issa, adiyak kalkalingkingan dakayo et men-gasingak gapo isnan napos-aan nan nemnemyo ya isnan kinapigsan nan pammatiyo ken Kristo.

Nan Kinagawis Nan Biyag Di Mamati Ken Kristo

6 Tet-ewa ay dinawatyo si Jesu Kristo ay Apoyo isonga masapol abes ay siya nan patiyenyo ay bomadang isnan am-in ay ikkanyo. 7 Nan pammatiyo ken siya et kaneg nan kaiw koma ay andoando nan lamotna tasiyay napaot. Solowenyo pay nan naitdo ken dakayo ay maipanggep ken siya tasiyay pomigsa kayet nan pammatiyo ya kanayon ay men-iyaman kayo ken Apo Dios.

8 Makailanyo nan mang-aw-awis ken dakayo tay kayatda ay allilawen dakayo ta daida koma nan solotenyo. Kaneg gawis nan it-itdoda ngem nan kinatet-ewana et maid paayna tay aped nan ogalin di ipogaw id kasin ay nagapo isnan ninemnemda ay maipanggep isnan naay batawa nan it-itdoda ay baken nan nagapo ken Kristo. 9 Tay si Jesu Kristo et ninbalin is ipogaw ngem wada kayet ken siya nan am-in ay wada ken Apo Dios 10 isonga am-amed nan kabaelan Jesu Kristo mo nan am-in ay manakabalin et nangatngato siya mo daida. Et dakayo et maid kolangyo isnan am-in ay masapolyo tay wada ken dakayo nan am-in ay wada ken siya gapo isnan naitapiyanyo ken siya.

11 Id kasin et wada nan inbagan Apo Dios ay menpasegyat nan Judio tay siya nan mangipaila ay ipogawna daida ngem id wani et wada nan teken ay makaan abes ken datako ay mangipaila ay ipogawna datako. Nan makaan id wani gapo isnan maitapiyan tako ken Kristo et baken nan segyat nodi nan makaanan nan ngawi ay nemnem tako. 12 Tay nan kakaanan nan nemnem tako ay ngawi et maipaila isnan kabonyagan tako tay kaneg tako natey ya kaneg tako naitapi ken Kristo ay naikaob datakot matago isnan balo ay biyag ken siya gapo isnan pammati tako isnan kabaelan Apo Dios ay nangtago ken Jesu Kristo gedan. 13 Isdin egay kayo namatiyan et kaneg kayo natey gapo tay egay nakaan nan basolyo ya maid getkenyo ay baken Judio isnan linteg Apo Dios. Ngem id wani tinagon Apo Dios dakayo tay intapina dakayo isnan balo ay biyag Jesu Kristo. Pinakawan Apo Dios nan am-in ay basol tako. 14 Id kasin et masapol ay madosa tako tay egay tako tinongpal nan linteg Apo Dios ngem id wani et adi masapol ay dosaena datako ay mamati tay kinaana nan basbasol tako isdin nangikalowan Kristo isdin nateyana isnan kros. 15 Et isdin nateyana inabakna si Satanas ya nan iib-ana et siya abes nan nangipailaana ay kinaana nan kabaelan nan dimonyo tay inabakna daida isnan pangiil-an nan am-in ay wada.

16 Isonga adiyo koma patpatiyen nan mangpabasbasol ken dakayo ay mangmangwani en lawa nan tapin di makan ya mainom ya nan kananda en masapol ay maikkan isnan men-obayaanda ay kaneg nan bomeskaan nan bowan ya nan Sabado ya nan tapin di agew ay ibilangda ay napateg. 17 Tay am-in da tona et apedda is pangngalig ay naitdo id kasin isnan maipanggep isnan awnit domateng. Ngem epdas dinmateng met si Jesus ay Kristo isonga soloten tako siya. 18 Adi kayo abes masiksikapan isnan mangwani en maid paayyo isonga masapol kano ay dayawenyo nan aanghel ta daida nan kinatopekyo kano ken Apo Dios ta itapina dakayo ken siya koma. Kanan nan naayda ay ipogaw en wada kano nan inpagtek Apo Dios ken daida ngem adiyo kadi patpatiyen tay apedda men-et-etek tay nan nemnemda et kedeng nan nagapowana ay baken ken Apo Dios. 19 Egayda itoltoloy ay mamati ken Kristo dapay si Kristo nan kaneg tako toktok ya datako ay mamati

nan kanegna awak. Am-in ay masapol nan awak ta masiken et magapo isnan toktok et siya gedan nan mangoolnos isnan awak ta masiken ay osto ay kaneg nan layden Apo Dios ay ommat ken datako.

20 Dakayo ay mamati et kaneg kayo naitapi ken Kristo isnan nateyana isonga siya nan naipalobosanyo isnan ogalin di ipogaw ya isnan kananda en bilin di adi kaila. No siya di dayon aped patiyen kayet nan lawlawaenda ay mangwani en 21 adiyo gengen-an dadi ya adiyo tamtamtaman dana? 22 Nan nagapowan nan deey ay bilin et nan nemnem di ipogaw et kedeng dapay binoliw Apo Dios nan am-in ta osalen nan ipogaw et maamin. 23 Nan bilinda ay deey et kanega wada nan kinagawisna tay kananda en masapol ay paligatenda nan awakda dadapay ipabababa nan nemnemda ay mangipaila ay ipakpakatda ay mangdayaw ken Apo Dios. Ngem maid paay nan ik-ikkanda tay wada kayet nan laylayden nan awakda ya ngawi ay nemnemda.

3

1 Ngem isnan natagowan kasin Kristo et naitapi tako ay natago isnan balo ay biyag. No siya di, masapol ay paayen tako nan mapaay ken Kristo isnan makanawan Apo Dios id daya ay kad-an di mentolay. 2 Nan wada koma isnan nemnem tako et nan maipanggep ken Kristo ta baken nan wada isnan naay batawa. 3 Tay datako ay mamati et kaneg tako natey isnan naay batawa. Ngem natago tako kasin tay wada ken datako nan biyag Jesu Kristo ay adi kaila ay wada ken Apo Dios id daya. 4 Tay si Kristo nan nagapowan nan tet-ewa ay biyag tako et no somagong kasin et mailakam tako isnan pat-an nan kinagawisna tay wada tako ken siya.

Nan Sigod Ay Inik-ikkan Tako Ya Nan Maik-ikkan Id Wani

5 Isonga masapol ay adyanyo ay mangikkan isnan am-in ay ngawi ay sigod ay ogalin di ipogaw isnan batawa ay kaneg nan mamabai ya lomalaki ya nan am-in ay layden nan awak ay ngawi. Baken kayo koma naagom tay nan naagom et nan kinaagomna nan kinadiosna tay siya nan kapatgan ken siya. 6 Awnit dadama nan panangdosan Apo Dios isnan mang-ikkan isnan kaneg da todi. 7 Isdin egay kayo namatiyan et nakiik-ikkan kayo abes is dadi.

8 Ngem id wani masapol ay isaldengyo abes ay mang-ik-ikkan am-in is dana. Adi kayo koma lomigliget, makisongsongbat ya adiyo taytayoktoken nan ib-ayo. Adiyo gedan aamisen nan ib-ayo. Masapol ay adiyo aped pabalbal-en nan ol-olay ay ngawi ay kali. 9 Adi kayo pay menlinlinastog tay inwasityo nan sigod ay nemnemyo ya ogaliyo 10 dayopay dinawat nan balo ay nemnem ay inted Apo Dios. Et an-an-anayana nan naay ay gawis ay nemnem ta mabalin ay maawatan tako nan maipanggep ken Apo Dios datakopay komankankaneg ken siya. 11 Ken Apo Dios et maiwed nateknan nan am-in ay ipogaw ay inpabalina ay an-akna ay olay no Judio wenno baken, olay nasegyatan wenno egay ya olay no nakaadal wenno egay, olay baa wenno baken. Palipalisoda am-in ken Apo Dios tay ipogawna daida ay mamati ken Jesu Kristo et wada siya ken daida.

12 Dakayo nan pinilin Apo Dios ay ipogawna ay laylaydena isonga masapol ay nan laydena nan ik-ikkanyo koma. Managseg-ang ya managbadang kayo koma isnan ib-ayo. Adiyo koma pangangatowen nan awakyo nodi ipababababayo nan nemnemyo ta adiyo paseseg-angen nan ib-ayo ya managkoya kayo. 13 Meninanos kayo isnan iib-ayo ta no waday bomasol dakayot menpinakawan ay dagos. Menpinakawan kayo ay kaneg nan inikkan Apo Jesus ay nangpakawan ken datako. 14 Nan kapapatgan ay ikkanyo et menlinayad kayo tay nan layad nan osto ay poon nan kapopos-an nan mamati. 15 Nan olnos ay nagapo ken Jesu Kristo nan dawdawatenyo tay pinos-an Apo Dios datako ay kaneg awak Jesu Kristo isonga laydena ay gawis nan menkakadwaan tako. Ya adi tako koma kalkalingkingan ay meniyaman ken siya. 16 Adiyo kalkalingkingan nan am-in ay dinngeyo ay inbagan Kristo nodi osalenyo nan silib ay intedna ken dakayo ay men-initdo ya menbinagbaga.

Kantaenyo nan mangipanemnem isnan kalin Apo Dios ya dayawenyo siya abes isnan kantayo. Ya men-iyaman kayo ay osto ken siya. 17 Isnan am-in ay ik-ikkanyo ya nan kankananyo, masapol ay nenemnemenyo si Jesu Kristo ta siya nan solotenyo ya masapol abes ay men-iyaman kayo ken Apo Dios ay Ama tako gapo ken Apo Jesu Kristo.

18 Dakayo ay bababai, patgenyo nan as-awayo tay siya nan masapol ay ikkan nan mamati ken Jesu Kristo. 19 Dakayo abes ay lalalaki et masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ya masapol ay naanos kayo ken daida.

20 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo nan am-in ay ibagan nan ama ya inayo tay siya nan mangpagasing ken Apo Dios. 21 Dakayo abes ay am-a ya in-a et adiyo dadam-en ay mangsagiit isnan an-akyo ta adida madisdismaya.

22 Dakayo ay baa, tongpalenyo nan am-in ay ibagan nan apoyo. Et baken koma kedeng nan mangiil-ana ken sik-a is mang-ikkanam isnan oblam ta dayawen daka nodi masapol ay men-gagetka ay mang-ikkan isnan ibagana gapo tay siya nan maibagay ay ikkan nan ipogaw Apo Dios. 23 Isonga am-in ay ikkam et men-gagetka ay mang-ikkan ay kaneg si Apo Dios nan kabaa ken sik-a ay baken nan ipogaw. 24 Nemnemenyo ay si Apo Dios nan mangligalo ken dakayo isnan inik-ikkanyo tay si Kristo nan tet-ewa ay kabaa ken dakayo et awnitna ited ken dakayo nan insasaganana. 25 Ya am-in ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et awnit abes masobalitan is ngawi tay ken Apo Dios et maid polos pawedwed-ena isnan awnitna mangbanagan isnan am-in ay ipogaw isonga nan inik-ikkana et sobalitan Apo Dios is kanegna.

4

1 Dakayo ay wada nan baana, masapol ay ikkanyo nan gawis ya osto isnan baayo. Nemnemenyo ay wada nan Apoyo gedan id daya.

2 Am-in kayo et itoltoloyyo koma ay menlol-owalo ya baken nan topekyo is aped magapgapowan nan lowaloyo nodi masapol ay ipasnekyo isnan nemnemyo ya men-iyaman kayo abes ken Apo Dios. 3 Ilol-owalowanyo abes dakami ta ited Apo Dios nan wayawayami ay mangipad-padamag isnan egay kaipagtek id kasin ay maipanggep ken Jesu Kristo. Ta olay no maibabalodak id wani gapo isnan men-isolsolowak et mabalin koma kayet ay itoltoloyko ay men-isolo. 4 Ya dawa-tenyo ken Apo Dios ta badangana sak-en tasiyay nalaka ay maawatan nan isolsolok. 5 Masapol ay makailanyo ta gawis nan ipap-ailayo isnan adi mamati ya no waday wayayo et masapol abes ay it-itdowanyo daida ta mamatida koma ken Apo Dios. 6 Masapol ay nemnemenyo nan osto ay songbatyo ta no wada di mensoot ken dakayo dat mayat nan songbatyo.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

7 Naay omey issa nan laylaydek ay be-sat tako ay si Tikico. Matalek siya ay mangbadbadang ken dakami isnan men-ob-oblaanmi gapo ken Apo Dios et siya nan awnit mangipadamag ken dakayo is-nan maipanggep ken sak-en. 8 Ibaak siya ken dakayo ta ipadamagna nan om-ommat ken dakami isna ya ta papigsaena nan nemnemyo. 9 Makkey gedan si Onesimo ay esay kailiyanyo ay laylaydenmi gedan. Matalek siya gedan ya maibilang ay esay besat tako ay mamati. Daida nan omey mangipadamag isnan am-in ay om-ommat isna.

10 Si Aristarco ay ib-ak isnan naay pag-balodan et menpakomosta ken dakayo. Ya kaneg abes si Marcos ay kasinsin Bern-abe. Wada din inbagak ken dakayo ay maipanggep ken siya isonga no omey siya ken dakayo dayot ayowanan ay gawis. 11 Si Jesu Justo et menpakomosta gedan ken dakayo. Am-in ay Judio ay wada isna et kedeng nan tolo ay naayda, da Aristarco, Marcos ya si Jesu, is nangbad-badang ken sak-en ay mangibagbaga is-nan maipanggep isnan mentoltolayan Apo Dios. Adoado nan badangda ya daida nan mangpagasgasing ken sak-en.

12 Si Epafras ay kailiyanyo gedan et menpakomosta ken dakayo. Siya gedan nan esay baan Jesu Kristo et kanayon

ay ipapasnekna ay mangilol-owalo ken dakayo ta pomigsa koma nan pammatiyo ya ta maid menkolkolangan nan nemnemyo tasiyay getkenyo ay tet-ewa nan layden Apo Dios. 13 Paneknekak ay si Epafras et pilmi nan inikkana ay mangbadang ken dakayo ya ken daida ay iLaodicea ya iHierapolis gedan. 14 Si Lucas ay doktol ay laylayden tako am-in ya si abes Demas et menpakomostada gedan ken dakayo.

15 Menpakomostaak gedan isnan iib-a tako ay mamati id Laodicea. Menpakomostaak gedan ken Nimfas ya nan iibana ay madagdagop isnan baeyna ay mamati ken Apo Dios. 16 No basaenyo nan naay ay solat dayot ipaey id Laodicea ta basaenda abes isnan madagdagopanda ay mamati isdi. Dayot alaen abes nan solatko ken daida ta basaenyo id issa Colosas. 17 Ibagayo gedan ken Arkipo en masapol ay kewasena nan oblana ay inted Apo Dios ken siya.

18 Sak-en si Pablo ay nangpilma isnan naay ay solat ay inpasolatko. Ibagak ken dakayo en adiyo kalkalingkingan ay wadaak isnan naay ay pagbalodan.

Sapay koma ta badbadbadangan Apo Dios dakayo.

Nan Damo ay Solat Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Id Tesalonica nan kapital nan Macedonia ay esay probinsiyan nan Roma. Wadanda nan mamati isdi gapo isnan nin-it-itdowan Pablo isnan kinmaanana id Filipos. Ngem egay nabayag dat wada nan Judio ay omapal gapo isnan nangpatiyan nan baken Judio isnan init-itdon Pablo ken daida ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dadat aamisen. Isonga napilitan si Pablo ay kinmaan id Tesalonica. Idi inomdan id Corinto danat dengngen ken Timoteo ay ib-ana ay men-it-itdo nan mapalpaligatan nan mamati id Tesalonica.

Isonga dat isolat Pablo nan damo ay solatna isnan iTesalonica ay mangipapigsa ya mangliwliwaliw isnan mamati isdi. Nin-iyaman siya gapo isnan dinngena ay gawis nan pammatida ya layadda. Inpanemnemna gedan san kaneg san biyagna issan nakiteteana ken daida danapay ibaga nan songbat nan sinos-ootda maipanggep isnan kasin somagongan Jesu Kristo. Tay sinootda no mabalin ay maitapi isnan biyag ay maid patenggana nan mamati ay epdas natey isnan somagongan Kristo. Sinootda gedan no tongona nan kasina omaliyan. Mabalin ay mabasa nan songbat nan soot ay naay isnan kapitolo 4 ya 5.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Nan mangdayawan Pablo ken Apo Dios gapo isnan iTesalonica 1:2-3:13
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 4:1-12
Pamagbaga maipanggep isnan kasin omaliyan Kristo 4:13-5:11
Kombos nan solat 5:12-28

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat
ay naay et inaboloyan da Silas ken Timoteo
abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati
ay mentetee id issa Tesalonica ay maitatapi
ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo
ay Apo tako. Sapay koma ta kanayon ay
liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay
nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Ibagbagan Pablo Nan Gawis Ay Ik-ikkan Nan iTesalonica

2-3 Isnan menlowalowanmi et adimi
kalkalingkingan ay ilol-owalowan dakayo
am-in. Kanayon ay men-iiyaman kami
ken Apo Dios ay Ama tako gapo tay nemnemnemenmi nan gawis ay ik-ikkanyo
gapo isnan tet-ewa ay pammatiyo. Meniiyaman kami abes isnan adoado ay ikikkanyo ay pala ken Apo Dios gapo isnan
layadyo ken siya. Ya nan esa et nan adi
makak-aanan nan namnamayo ken Jesu
Kristo ay Apo tako.

4 Bebsatko ay laylayden Apo Dios,
getkenmi nan nangpiliyan Apo Dios ken
dakayo ta maisalakan kayo. 5 Getkenmi
na tay dadama nan badang nan Ispirito
Santo ken dakami issan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag ken dakayo.
Tay baken kedeng nan kinkinwanimi is
dindinngeyo nodi linikliknayo nan kabaelan nan Ispirito Santo ay nangipagtek
isnan tet-ewa. Isonga pinatiyo san kinkinwanimi. Getkenyo nan gawis ay inikikkanmi isdin nakiteteanmi ken dakayo
et siya dadi gedan nan mangbadang ken
dakayo ta mamati kayo.

6 Gapo isnan namatiyanyo et tinoladyo dakami ya si Apo Jesus abes et olay
no napalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo isnan kalin Apo Dios ngem mengasing kayo kayet ay mangpatpati tay
nan Ispirito Santo nan mangipagasgasing
ken dakayo. 7 Isonga ninbalin kayo is
menbasbasalan nan am-in ay mamati ken
Jesu Kristo ay mentetee isnan kailiili id
Macedonia ya id Acaya. 8 Et baken kedeng nan iMacedonia ya iyAcaya is nangdenge isnan maipanggep ken Jesus nodi
dengdengngen nan tapin di kailiili abes
gapo isnan nangdenganda isnan gawis
ay pammatiyo. Isonga adi masapol ay
ibagami tay epdasda gintek. 9 Tay daida
nan mangibagbaga ken dakami isnan inommat issa. Ibagbagada nan gasingyo
ay nangdenge issan inbagami. Ibagbagada gedan nan nangtaynananyo isnan

sinang didios isnan namatiyanyo ta mensilbi kayo ken Apo Dios ay tet-ewa ay Dios ay matatago. 10 Ibagbagada abes nan mangses-eedanyo isnan kasin omaliyan nan Anakna ay magapo id daya. Et siya si Jesus ay kasin tinagon Apo Dios. Siya abes nan mangisalakan ken datako isnan dosa ay awnit omdan gapo isnan mangliligtan Apo Dios isnan am-in ay ngawi.

2

Nan Nin-itdowan Pablo Isnan iTesalonica

1 Dakayo ay ib-ak ay mamati ken Jesu Kristo, olay no wada nan mangmangwani en maid silbin nan inmayanmi id kasin issa ngem getkenyo ay nasilbi. 2 Getkenyo nan napaligatanmi id Filipos ya nan pilmi ay nang-iiyawanda ken dakami sakamipay omey issa. Ngem olay no adoado nan nang-ap-apos ken dakami et egay kami kayet inmeg-egyat ay nangibagbaga isnan gawis ay damag Apo Dios tay badbadbadangana dakami. 3 Maid egyatmi tay baken kampot nan ibagbagami ay mang-aw-awis isnan ipogaw ta mamatida ken Jesu Kristo. Maid kankananmi is mangsikap isnan ipogaw ya baken bababai nan wada isnan nemnemmi isdin inmayanmi issa ay ninitdo. 4 Nodi kanayon ay ibagbagami nan tet-ewa ay kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay taltalken Apo Dios tay talkena dakami ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Et baken nan gomasingan di ipogaw ken dakami is wada isnan nemnemmi nodi nan gomasingan Apo Dios tay siya nan makailasin isnan gawis wenno ngawi ay nemnem di ipogaw. 5 Getkenyo met ay egaymi inas-asokalan nan kinkinwanimi tapno maawis nan ipogaw. Ya baken nan bomaknanganmi is inan-anapmi issan nin-isolsolowanmi. Getken Apo Dios ay tet-ewa dana. 6 Et baken nan dayawyo ken dakami wenno nan dayaw di teken ay ipogaw is inan-anapmi. 7 Ngem no kayatmi ay madayaw et mabalin tay dakami nan pinilin Kristo ay aapostolisna. Ngem egaymi inpapangato nan nemnemmi nodi inan-anosanmi nan am-in ay inik-ikkanmi ay pala ken dakayo ay kaneg nan ikkan nan ina ay mang-ay-ayowan ay gawis isnan an-akna.

8 Isonga gapo isnan dadama ay layadmi ken dakayo et baken kedeng nan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag is it-itedmi ken dakayo ngem mabalin ay olay matey kami gapo ken dakayo basta getkenyo nan kalin Apo Dios. 9 Waay nemnemnemenyo kayet nan dadama ay ninoblaanmi. Labi ya kag-aw et intoltoloymi ay ninsapsapo is inlaklakomi dakamipay isolsolo nan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Ninsapsapo kami is inlaklakomi tasiyay waday menkatagomi tapno egay kayo napaligatan ay men-gasto pala ken dakami. 10 Inil-ilayo ya getken Apo Dios abes nan gawigawis ay ogalimi ken dakayo ay mamati id issa. Maid inik-ikkanmi is mabalin ay nadeldelaw nodi nan mangipagasgasing ken Apo Dios nan inik-ikkanmi. 11 Getkenyo ay kaneg nan gawis ay ikkan nan ama ay mang-it-itdo isnan an-akna nan kaneg nan inikkanmi ken dakayo. 12 Liniwliwaliwmi ya inpagpagagetmi dakayo ta adi kayo somadsadot ay mangsolsolot isnan gawis ay maikkan tapno pagasingenyo si Apo Dios ay nangayag ken dakayo tapno maibilang kayo isnan awnitna mentolayan ya isnan kinangatona abes.

Mapalpaligatan Nan Mamati Id Tesalonica Ngem Intoltoloyda Kayet Ay Mamati

13 Nan esa pay ay kanayon ay meniyamananmi ken Apo Dios et isnan nangdengnganyo isnan kalina ay inbagami et pinatiyo tay getkenyo ay baken aped kalin di ipogaw nodi kalin Apo Dios tay siya nan tet-ewa ay nagapowana. Tay nan kalina et kabaelana ay mangbadang isnan ipogaw ay mamati ta solotenda nan gawis. 14 Nailila nan kabaelana tay olay no pinalpaligat nan kailiyanyo ay adi mamati dakayo ngem egay nasokatan nan nemnemyo ay mangpati isnan kalin Apo Dios. Paliso nan inommat ken dakayo isnan inommat isnan mamati ken Jesu Kristo id Judea tay pinalpaligat gedan nan kailiyanda daida. 15 Nan Judio id kasikasin nan nangpatey isnan tapin di mamadton Apo Dios. Et

nan ap-oda ay Judio abes nan nangpatey ken Jesus ay Apo tako. Pinalpaligatda dakami abes. Isonga maid gasing Apo Dios ken daida isnan ik-ikkanda. Ap-aposenda am-in nan ipogaw 16 tay adida layden no ibagami isnan baken Judio nan maipanggep ken Kristo ta maisalakanda. Et siya nan mangtaptapiyanda isnan basolda engganay omadoado ay pilmi. Ngem epdasda nabanag ay madosa tay liniget Apo Dios daida gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Pilmi Nan Iliw Pablo Isnan Mamati Id Tesalonica

17 Dakayo ay naibilang ay kanegko bebsat, pilmi nan iliwmi ken dakayo isnan sinawyan ay naisiyananmi ken dakayo. Olay no maid kami ay makitetee ken dakayo ngem wada kayo kayet isnan nemnemmi. Gapo isnan iliwmi et inpakatmi ay somagong id issa ta kasin tako men-inila. 18 Namin ado ay pinadpadasko ay omey ngem inpaspasaldeng Satanas sak-en ya nan iib-ak gedan. 19 Pilmi nan layadmi ay mang-ila ken dakayo tay dakayo nan mangipagasgasing ken dakami gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo. Taltalkenmi dakayo ay mangitoltoloy ay mangsolsolot ken Jesu Kristo. Isonga awnit kami mengalalasing ay mangipaila ken dakayo ken Jesu Kristo isnan kasina omaliyan tay osto nan pammatiyo. 20 Tet-ewa na. Dakayo nan mangipagasgasing ken dakami et daydayawenmi si Apo Dios ay pilmi gapo isnan ostoosto ay pammatiyo.

3

Nan Nangibaaan Pablo Ken Timoteo Ay Omey Id Tesalonica

1-2 Isonga isnan kadadaman nan iliwko daket ibaa si Timoteo ay omey id issa ay olay no kedkedengak is nabayan id Atenas. Inbaak nan besat tako ay si Timoteo ay esay mangbadbadang isnan oblami ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo ta papigsaena dakayo isnan pammatiyo. Ibagana nan masapol ay ik-ikkanyo ta solotenyo ay gawis si Kristo 3 ta adiyo dokdokogan nan pammatiyo gapo isnan mapalpaligatanyo. Tay getkenyo ay masapol ay mapaligatan tako tay siya nan esay ipalpalobos Apo Dios ken datako. 4 Inbagami dadi ken dakayo isdin nakiteteanmi ken dakayo. Inbagami sapay ommat ay masapol ay liknaen tako nan ligat. Et getkenyo nan katet-ewana tay siya dadi nan inommat.

5 Isnan nangibaaak ken Timoteo et pilmi ay mensakit nan nemnemko gapo tay inmegyatak modatya nadolog kayo gapo isnan ik-ikkan Satanas. Tay no nadolog kayo dakayot taynan nan pammatiyo et maid silbin nan oblami ay nangibagbaga isnan kalin Apo Dios ken dakayo. 6 Ngem id wani sinmagong si Timoteo id isna ay mangipadamag isnan gawis ay maipanggep ken dakayo. Inbagana nan kapigsan nan pammatiyo ya nan manglaylayadanyo isnan ib-ayo. Inbagana abes nan gawis ay nemnemyo ken dakami ya nan mangkaytanyo ay mang-ila ken dakami ay kaneg nan mangkaytanmi ay mang-ila ken dakayo. 7 Isonga bebsatko, olay no waday adoado is ligat is likliknaenmi id wani ngem sinmingpa nan nemnemmi isnan nangtekanmi ay itoltoloyyo obpay ay mamati. 8 Tay isnan nemnemmi et olay no mapalpaligatan kami basta itoltoloyyo ay mangtalek ken Jesu Kristo ay Apo tako. Tay no kaneg todi nan ikkanyo et mamaid nan danagmi ken dakayo. 9 Maid getkek is kanak ay meniyaman ken Apo Dios tay dadama nan gasingmi ay nagapo ken siya gapo isnan gawis ay pammatiyo. 10 Itoltoloymi ay mangdawdawat ken Apo Dios ta kasin tako men-asiila ya tapno tapiyanmi nan kolang isnan pammatiyo.

11 Sapay koma ta kaanen Apo Dios ay Ama tako yas Jesus ay Apo tako nan mangtaktaktak ken dakami ta omeymi ilaen dakayo kasin. 12 Ya taptaptapiyan koma nan Apo tako nan layadyo isnan iib-ayo ya isnan am-in ay ipogaw. No mabalin koma et gawis no kaneg nan layadmi ken dakayo nan pananglayadyo abes isnan iib-ayo. 13 Tay no kaneg todi nan layadyo et mabalin ay papigsaen nan Apo tako dakayo ay mang-ik-ikkan isnan gawis tapno maid ilaen Apo Dios ay Ama tako

is ngawi ken datako isnan agew ay awnit kasin omaliyan Kristo ay makkeyan am-in nan ipogawna.

4

Nan Tapin Di Bilin Ay Masapol Ay Masolot

1 Naay da pay di ibagak ken dakayo ay bebsatko. Getkenyo nan gawis ay maik-ikkan tapno men-gasing si Apo Dios ken datako tay inad-adalyo ken dakami et siya nan ik-ikkanyo id wani. Ngem gapo tay wada nan kalebbengan Apo Jesus ken dakami et ipakpakaasimi ta taptapiyanyo kayet nan gawis ay ik-ikkanyo. 2 Tay getkenyo nan inbilinmi ken dakayo ay nagapo isnan kalebbengan Apo Jesus ay intedna ken dakami. 3 Kinwanimi en layden Apo Dios ay nadiosan kayo ay ipogaw. Masapol ay adi kayo mamabai. 4 Nodi nan ostoosto ay maid polos ngawi wenno kadelawan nan ikkanyo ay mangibabaey isnan as-awayo 5 ta baken koma kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios is ik-ikkanyo. Tay nan mangiseyepanda isnan babai nan pilmi ay nemnemnemenda. 6 Adiyo pod ikkan nan ngawi isnan ib-ayo ay mangiseyep isnan asawana tay awnit baesan Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dana. Insisigodmi ay nangibaga is dana id kasin. 7 Tay baken nan mamabaiyan nan ipogaw is kayat Apo Dios ay ikkan tako nodi laydena ay madiosan tako ay ipogaw. 8 Isonga no ikkanyo di et baken nan kankanan di ipogaw is adyanyo nodi nan kankanan Apo Dios dapay intedna nan nasantowan ay Ispiritona ken dakayo tay kayatna ay madiosan kayo.

9 Ngem isnan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay mamati et adi masapol ay waday ibagak tay si Apo Dios nan mangisolsolo ken dakayo isnan layadyo. 10 Tet-ewa di tay baken nan kailiyanyo et kedeng is laylaydenyo nodi am-in ay ipogaw isnan tapin di ili id Macedonia. Ngem kananmi en amamedenyo kayet nan layadyo.

11 Ya nan esay ibagak et ipasnekyo isnan nemnemyo nan nasingpa ay ogali tapno maoolnos kayo. Adi kayo abes makibibiyang isnan maid kabiyanganyo nodi men-obla kayo ay gawis ta waday katagowanyo. Siya na nan esay inbilinmi ken dakayo id kasin. 12 Men-obla kayo ay gawis tapno adi masapol ay kanayon ay menpabadbadang kayo isnan iib-ayo ya tapno lispitowen nan adi mamati dakayo.

Nan Maitdo Ay Maipanggep Isnan Mamati No Mateyda

13 Bebsatko, wada pay kayet nan ibagak ta getkenyo nan ommat isnan mamati ay natey. Ibagak ta adi kayo menseseg-ang ay kaneg nan ipogaw ay maid namnamada ay maipanggep isnan awnit matagowan nan awakda. 14 Pinati tako nan nateyan Jesus ya nan kasina natagowan. Isonga patiyen tako abes ay kasin matago nan natey ay mamati ken siya tay awnit ipakkey Apo Dios daida ken Jesus isnan kasina omaliyan isnan batawa. 15 Naay nan kinwanin Jesus ay Apo tako ay ibagbagak ken dakayo. No egay tako pay laeng matey isnan kasina omaliyan et baken tako is omona is mangsab-at ken siya nodi nan awak nan mamati ay natey ay tinaynan di ab-abiikda. 16 Siya na nan awnit ommat. Awnit menbogaw si Kristo ay mang-ayag isnan mamati ken siya. Dat menbogaw abes nan esay kangatowan ay anghelna ya madnge nan tanggoyob Apo Dios. Dat lomayog nan Apo tako ay si Jesus ay magapo id daya. Danat tagowen nan awak nan natnatey ay mamati ken siya. 17 Makwas pay di dat ayagan Jesus abes nan mamati ay egay pay laeng natey et sab-atenda siya am-in id ngato. Et makitetee tako ken siya ay maid patenggana. 18 Isonga masapol ay ibagbagayo nan kali ay naayda isnan ib-ayo ay mamati ta adida menseseg-ang ay pilmi no waday matey.

5

Nan Kasin Omaliyan Kristo

1 Bebsatko, adi masapol ay waday isolatko is maipanggep isnan timpo ay awnit omaliyan Kristo ay mangbanag isnan ipogaw 2 tay getkenyo ay maid mangtek isnan agew ay ommatana. Kaneg nan domatngan nan mangakew nan omaliyan Kristo tay adina ipagtek sapay ommat.

3 Isnan omdanan nan timpo ay deey et
nan wada isnan nemnem di adi mamati
et kananda en nasingpa nan biyagda ya
maid madadanaganda. Dat domateng ay
golpi nan dosa ay maid patenggana. Et
maid somya is lomayawanda. Kaneg nan
golpi ay menpasikalan nan omanak nan
kaneg nan domatngan nan dosa ay maid
patenggana ken daida.

4 Ngem dakayo ay mamati, baken kaneg
todi nan awnit ommat ken dakayo tay
baken nan menbolinget is menteteanyo
isonga adi kayo masdaaw isnan domat-
ngan nan dosa. 5 Tay nalawagan nan
nemnem tako ay baken kaneg nan adi
mamati ay menbolinget nan nemnemda
ay adi makaawat isnan tet-ewa. 6 Isonga
adi tako somadsadot ay mang-ik-ikkan
isnan gawis ay baken kaneg nan ik-
ikkan nan adi mamati. Itoltoloy tako
koma ay mang-ikkan isnan gawis ya
nemnemen tako omona ay osto nan am-
in ay ikkan tako tapno nakasagana tako
isnan awnit omaliyan Kristo. 7 Tay baken
tako kaneg nan adi mangtek ken Apo
Dios ay menbolinget nan nemnemda.
Kanegda maseseyep tay maid ikkanda
ay mensagana isnan awnitna omaliyan
nodi adoado nan ik-ikkanda ay ngawi
ay kaneg nan ipogaw ay mabotboteng.
8 Ngem teken ken datako ay mamati tay
nalawagan nan nemnem tako. Isonga ten-
en tako koma nan am-in ay ikkan tako ya
nan nemnem tako ta maid ngawi is ik-
ikkan tako. Adi tako kalkalingkingan nan
pammati tako ken Kristo ya layad tako
isnan iib-a tako. Adi tako kalkalingkingan
abes nan nangisalakanan Jesus ken datako
ta adi tako madosa. Tay nan pammati ya
nan layad ya nan nangisalakanan Jesus
ken datako et daida nan mangbadbadang
ay mangsalaknib ken datako isnan dolog.
9 Tay baken nan mangipailaan Apo Dios
isnan ligetna is gapo ay pinilina datako
nodi kayatna ay maisalakan tako gapo
isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.
10 Tay si Kristo nan natey ay pala ken
datako tapno olay no natey tako wenno
daan ay matatago tako isnan kasina
omaliyan et makitetee tako ken siya ay
eng-enggana. 11 Isonga nan ik-ikkanyo
ay men-ginasing ya menbinadang ay
mangipapapigsa isnan pammatiyo di
itoltoloyyo.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Daida

12 Naay da pay di ibagak ken dakayo.
Nan ipogaw ay mangipapaek ay mang-
bagbaga ya mangipangpango ken dakayo
isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et
kayatko ay lispitowenyo daida ay gawis.
13 Ipailayo nan layadyo ya banolenyo
daida tay daida nan men-ob-obla ay gawis
pala ken Kristo. Ya nan esay kayatko et
pos-aenyo koma nan nemnemyo am-in ay
mamati.
14 Ibagak abes ken dakayo ay mamati en
masapol ay ibilinyo isnan sadot ay men-
obla ta mentalabakoda ay gawis. Ay-
ayowenyo nan omegyat isnan ligat ya
badanganyo nan nalaka ay madoldolog ta
baken nan dolog is patpatiyenda. Mas-
apol ay anosanyo ay mangbadbadang is-
nan am-in ay ipogaw. 15 No waday mang-
ik-ikkan is ngawi ken dakayo adiyo bab-
aesan nodi nan gawis koma nan ikkanyo
ay kanayon isnan ib-ayo. 16 Olay no waday
ligat et adi koma makak-aan nan gasingyo.
17 Itoltoloyyo ay menlol-owalo ken Apo
Dios isnan am-in ay maik-ikkan. 18 Men-
iyaman kayo ken siya isnan am-in ay om-
ommat olay no naligat tay siya dana nan
kayatna ay ikkan tako gapo isnan maitat-
apiyan tako ken Jesu Kristo. 19 Adiyo sop-
soplaen nan ibagbagan nan Ispirito Santo
ken dakayo. 20 Lispitowenyo ay gawis
nan kankanan nan mamadton Apo Dios
21 ngem masapol ay paneknekanyo nan
ibagbagada ta getkenyo no tet-ewa ay na-
gapo ken Apo Dios 22 ya itoltoloyyo ay
mangpati isnan am-in ay gawis dakayopay
addawiyan nan am-in ay ngawi.
23 Sapay koma ta si Apo Dios ay mangi-
pasingsingpa isnan nemnem tako nan
mangipagawgawis ken dakayo isnan am-
in ay nemnemyo ya am-in ay ikkanyo
ta maid kadelawanyo isnan Apo tako
ay si Jesu Kristo isnan kasina omaliyan.
24 Matalek si Apo Dios ay nang-awis
ken dakayo ta mamati kayo isonga siya
gedan nan mangbadbadang ken dakayo

ay mang-ikkan isnan gawis ta masilbi kayo
ken siya.
25 Dakayo ay ib-ami ay mamati, ilol-
owalowanyo kad dakami. 26 Ibagayo abes
nan layadko isnan ib-ayo ay mamati issa.
27 Gapo isnan kalebbengak ay nagapo ken
Jesus ay Apo tako et ibilinko ken dakayo ay
ibasayo nan naay solatko isnan am-in ay
mamati id issa Tesalonica. 28 Sapay koma
ta likliknaenyo nan badang ya layad nan
Apo tako ay si Jesu Kristo.

Nan Maikadwa Ay Solat Pablo Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan mamati id Tesalonica et mangawngawngaw nan nemnemda tay adida maawatan ay gawis nan mait-itdo ay mangwani en awnit kasin somagong si Kristo. Isonga insolat Pablo nan naay ay maikadwa ay solatna isnan iTesalonica tasiyay ipakaawatna ay baken tet-ewa nan naibaga ay epdas sinmagong si Jesus. Kanana en egay pay laeng ommat tay esapay somagong et masapol ay omam-am-amed nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw gapo isnan awnitda mangpatpatiyan isnan mang-ap-apos ken Kristo. Binag-bagaana daida ta itoltoloyda koma nan gawis ay pammatida ken Kristo ay olay mapalpaligatanda. Inbagana gedan ay masapol ay men-oblada is menkatagoda ay kaneg san inikkana ya san iib-ana isdin nakiteteanda ken daida. Ya inbagana en am-amedenda koma ay mang-ikkan isnan gawis.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayawna ken daida gapo isnan kinagawisda 1:3-12
Pamagbaga maipanggep isnan omaliyan kasin Kristo 2:1-17
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 3:1-16
Kombos nan solat 3:17-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan
naay ay solat et inaboloyan da Silas ken
Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay
mamati id issa Tesalonica ay maitatapi ken
Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay
Apo tako. 2 Sapay koma ta nan layad, anos
ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo
ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo
tako di wawawawada ken dakayo.

An-anosan Tako Nan Ligat Tay Wada Nan Kaosalana Isnan Mamati

3 Bebsatko, masapol ay kanayon ay meniyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Ostoosto no ikkanmi di tay dadama nan inmam-amedan nan pammatiyo ya nan menlinayadanyo am-in. 4 Isonga idaydayawmi dakayo ay mangibagbaga isnan tapin di simbaan isnan mangitoltoloyanyo ay mamati ay olay waday mangpalpaligat ken dakayo. Ibagbagami abes nan mang-an-anosanyo isnan ligat. 5-6 Nan mang-an-anosanyo isnan ligat gapo tay solsolotenyo si Kristo et siya nan maibagayanyo ay maitapi ken Apo Dios isnan mentolayana danapay awnit dosaen nan mangpalpaligat ken dakayo. Siya dadi nan mangipagtek ay ostoosto nan men-ibanagan Apo Dios. 7 Tay awnit omdan nan timpo ay maiden Apo Dios nan am-in ay ligat ay om-ommat ken datako id wani. Awnit tako somingpa isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesus. Et makkey ken siya nan aanghelna ay mangipaila isnan pilmi ay kabaelana. Isnan omaliyana kasin ay magapo id daya et kaneg menbidbidang ay apoy nan awakna. 8 Et dosaena nan ipogaw ay mang-ad-adi ay mangtek ken Apo Dios ya adi mangpatpati isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ay Apo tako. 9 Nan dosada gapo isnan nang-adyanda isnan tet-ewa et maisiyanda ken Apo Dios ay eng-enggana ya adida polos makasag-en isnan pilmi ay kinangatona. 10 Awnit ommat am-in dana isnan somagongan Kristo isnan batawa ay mangbanag isnan ipogaw. Isnan timpo ay deey et awnit daydayawen ya patpatgen am-in nan ipogawna siya. Et maitapi kayo gedan tay ipogawna dakayo tay pinatpatiyo nan inbagbagami ken dakayo.

Nan Gawis Ay Ilol-owalon Pablo Ay Pala Isnan Mamati

11 Gapo tay nenenenemnemenmi amin dadi et kanayon ay ilol-owalowanmi dakayo tapno gawigawis nan mangsolsolotanyo ken Kristo tapno awnit kanan Apo Dios en maibagay kayo ay maitapi ken siya tay siya nan gapo ay inawisna dakayo. Ilol-owalomi abes ay gapo isnan kabaelan Apo Dios et tongpalena nan amin ay gawis ay kayatyo ay ikkan ya am-in ay gawis ay ipakpakatyo ay ikkan gapo isnan pammatiyo. 12 Tay no keg todi et madayaw

si Jesus ay Apo tako gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo ya madayaw kayo abes gapo isnan maitatapiyanyo ken siya. Ommat dadi tay badbadangan Apo Dios yas Jesu Kristo datako gapo isnan layad ya anosda ken datako.

2

Nan Masapol Ay Ommat Sapay Omali Kasin Si Kristo

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ya maipanggep isnan mangdagopana ken datako ay mamati ta makitetee tako ken siya ay eng-enggana. 2 Bebsatko, baken koma nalaka ay magolo nan nemnemyo no waday mangwani en inomdan nan timpo ay kasin omali si Jesus. Adiyo kadi patpatiyen olay no kankananda en mamadton Apo Dios daida wenno daida nan mangibagbaga isnan kalin Apo Dios wenno kananda en wada nan solat ay nagapo ken dakami ay mangwani is dana. 3 Adi kayo koma masogsogsogan tay adi omali si Kristo kasin ay sokod omdan nan timpo ay omadoado nan mangdokog ken Apo Dios. Ya nan esay kailasinana et domateng nan dakes ay ipogaw ay mangkayat ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ngawi ay adyan Apo Dios. Siya nan epdas nabanag ay awnit madosa isnan impilno. 4 Ipapangatona nan awakna et aposena nan am-in ay patiyen nan ipogaw ay kananda en diosda. Olay si Apo Dios danapay itapi ay mang-ap-apos gedan. Isonga awnit itokdona isnan Templon Apo Dios ay wada id Jerusalem danapay kanan en siya si Apo Dios.

5 Ay kinalingkinganyo din nangibagaak is dana ken dakayo isdin nakiteteak issa? 6 Getkenyo nan gapo ay egay kayet ommat tay wada nan mangiyad-adi isnan dakes ay ipogaw ay deey no omali. Isonga adi makaali engganay omdan nan osto ay timpo ay pinilin Apo Dios. 7 Ngem olay no egay pay laeng domateng nan deey ay mang-ap-apos ken Apo Dios et wada nan mangsas-ailo isnan ipogaw ta adyanda ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ngem masasalinan ay adi kaila. Ngem awnit komaan nan mangiyad-adi isnan deey dakes ay ipogaw dat omali tet-ewa ay adi et masasalinan. 8 Ngem no omali nan Apo tako ay si Jesus et awnitna dadaelen siya ay mangipaila isnan kinangatona. Et awnit olay kedeng nan angesna is isip-oyna ken siya et matey.

9-10 Isnan omaliyan nan dakes ay ipogaw ay deey et wada ken siya nan kabaelan Satanas. Isonga nalaing ay men-allilaw ya adoado nan kaskasdaaw ay mabalin ay ikkana ay mangsikap isnan ipogaw. Et nan nalaka ay masikapan et daida nan adi mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios. No patiyenda koma et maisalakanda. Ngem adida patiyen isonga awnitda madosa. 11 Gapo tay ad-adyanda nan tet-ewa et ipalobos Apo Dios ken daida nan nemnem ay mangpati isnan baken tet-ewa. 12 Isonga mabanagda ay madosa tay adida patiyen nan tet-ewa nodi nan ngawi ay maik-ikkan nan igasgasingda.

Nan Gapo Ay Kanayon Ay Men-iyaman Si Pablo

13 Ngem dakayo ay bebsatko ay laylayden nan Apo tako, gawigawis no kanayon ay men-iyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Men-iyaman kami tay olay id sang-asang-adom ay egay kayo pay laeng nawada et epdas pinilin Apo Dios dakayo ay maisalakan gapo isnan nangdalosan nan Ispirito Santo ken dakayo gapo isnan pammatiyo isnan tet-ewa ay maitit-itdo. 14 Inayagan Apo Dios dakayo ta maisalakan kayo gapo isnan nangdengnganyo isnan gawis ay damag ay inbagbagami. Owen, inayagana dakayo tapno maibilang kayo isnan kinangaton Jesu Kristo ay Apo tako. 15 Isonga bebsatko, masapol ay adi masoksokatan nan pat-patiyenyo. Adiyo kak-aanen nan tet-ewa ay insolomi ken dakayo isnan insolsolatmi ya isnan inbagbagami.

16-17 Sapay koma ta si Jesu Kristo ay Apo tako yas Apo Dios ay Ama tako nan mangipagagaget ya mangipapapigsa ken dakayo ta gawis nan am-in ay ik-ikkanyo ya am-in ay kankananyo tay si Apo Dios nan manglaylayad ken datako. Et gapo isnan layad ya anosna et it-itedna gedan nan gasing tako ay maid patenggana ya

nan gawis ay namnamaen tako ay awnit ommat.

3

Nan Kayat Pablo Ay Ilowaloda

1 Naay pay di atik ay ibagak ken dakayo
ay bebsatko. Kayatko ay ilowalowanyo
dakami tapno sin-awyan dat maiwalas
nan kalin Apo Dios ay ibagbagami.
Ilowaloyo koma abes ta patgen di kaipoi-
pogaw ya dawatenda ay kaneg nan
inikkanyo. 2 Ilowalowanyo dakami abes ta
salakniban Apo Dios dakami isnan dakes
ay ipogaw tay baken am-in ay ipogaw et
mamatida ken Apo Dios. 3 Ngem si Jesu
Kristo et dadama ay matalek. Et siya
nan mangipapapigsa ya mangsalsalaknib
ken dakayo isnan ngawi ay ik-ikkan
Satanas. 4 Isonga talkenmi dakayo ay
mangitoltoloy ay mang-ikkan isnan am-in
ay inbilinmi ken dakayo tay nan talekmi
ken Jesus nan mang-it-ited. 5 Sapay koma
ta paam-amdena nan mang-awatanyo
isnan pilmi ay mang-an-anosana isnan
ligat ya nan pilmi ay layad Apo Dios
ken dakayo ta mabadangan kayo isnan
mangsolsolotanyo ken siya.

Ngawi No Somadsadot Nan Ipogaw

6 Naay di esay ibilinmi ken dakayo ay
ibagak gapo isnan kalebbenganmi ay in-
yalin Jesu Kristo. Ibilinko ta adi kayo
makigaygayyem isnan ib-ayo ay mamati
ay sadot ay men-obla ay adi mangtongpal
isnan inadalyo ken dakami. 7 Tay getkenyo
ay egay kami sinmadsadot ay men-obla
isdin nakiteteanmi ken dakayo. Siya di
nan masapol ay solotenyo. 8 Maid inal-
alami is masapolmi is egaymi baybayadan.
Nodi nin-ob-obla kami ay pilmi ay inagew
ya linabi tapno adi masapol ay dakayo nan
men-gasto isnan masapolmi. 9 Baken di
kamaid lebbengmi is gapo ay egay kami
nindawdawat ken dakayo. Egay kami nin-
dawdawat is kanegmi lagbo ta baken di is
toladenyo nodi nan inikkanmi ay nin-obla
di toladenyo. 10 Issan nakiteteanmi ken
dakayo et kinkinwanimi en, “No adyan
nan ipogaw ay men-obla et masapol ay
adi mangan abes.” 11 Ibagbagak nan
naay kasin tay dinngemi ay wada ken
dakayo nan mang-adi ay men-obla. Nodi
adoado nan ibagbagada ay adi mapaay
ay mangtaktaktak isnan ib-ada. 12 Gapo
tay wada nan kalebbenganmi ay inyalin
Apo Jesu Kristo et ibilinmi en masapol
ay adida aped mentaktaktak nodi tonggal
esa ken daida ay omiyobla is katagowana.
13 Dakayo ay ib-ak ay mamati, adi kayo
koma maom-oma ay mang-ik-ikkan isnan
gawis.

14 No waday mang-adi ay mangpati is-
nan ibagbagami isnan solat ay naay et
masapol ay kananyo en ngawi nan nem-
nemna. Isonga adiyo gaygayyemen tapno
mabainan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.
15 Ngem gapo tay siya nan esay ib-ayo ay
mamati et adi kayo makalkaliget nodi bag-
bagaanyo bawet ay gawis ta ibabawina
nan ngawi ay ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

16 Sapay koma ta kanayon ay ited nan
Apo tako nan nasingpa ay nemnem ay
olay ngan nan ommat ken dakayo tay siya
nan kagapowan nan tet-ewa ay natalna ay
biyag. Sapay koma ta kanayon ay wada
siya ken dakayo am-in.

17 Nan kanak ay naay isnan kombos nan
solatko et sak-en si Pablo ay mangisolsolat
is dana. Siya di nan ik-ikkak isnan am-in ay
solatko ta getkenyo ay tet-ewa ay nagapo
ken sak-en. 18 Sapay koma ta am-in kayo
et likliknaenyo nan badang ya layad Jesu
Kristo ay Apo tako.

Kedeng dana is ibagak.

Nan Damo ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Timoteo et esay mamati ay iDerbe. Nan inana et Judio ngem nan amana et Griego. Ninbalin si Timoteo ay esay ib-an Pablo ay mangbadang ken siya isnan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan damo ay solat Pablo ken Timoteo et wada nan tolo ay napateg ay kayatna ay ibaga. Nan damo et ibagbagana nan ikkan Timoteo tasiyay iyadina nan baken osto ay mait-itdo. Nan naay ay mait-itdo et aped nagapo isnan nemnem di ipogaw. Nan maikadwa et inbagbagan Pablo nan masapol ay kaneg nan ogalin di mangipangpango isnan mamati ya nan osto ay ik-ikkan di mamati koma isnan paggimonganda. Isnan kombos nan solatna et inbagana ken Timoteo nan ikkana tasiyay am-amed gomawis ay baan Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Pamagbaga maipanggep isnan mamati ya nan menpangpango 1:3-3:26
Pamagbaga ken Timoteo maipanggep isnan oblana 4:1-6:21

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay pinilin Jesu
Kristo ay makwani en apostolis ay inbilin
Apo Dios ay mangisalakan ken datako yas
Jesu Kristo ay kad-an nan namnama tako.
2 Mensolatak ken sik-a Timoteo ay ibi-
langko ay kanegko tet-ewa ay anak gapo
isnan pammatim.
Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-
a nan seg-ang ya nan badang ya nan na-
talna ay nemnem ay magapgapo ken Apo
Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo
tako.

Masapol Ay Maipasaldeng Nan Ipogaw Ay Mang-it-itdo Isnan Baken Tet-ewa

3 Timoteo, adim kalkalingkingan din
napateg ay inbagak ken sik-a isdin kin-
maanak issa ay omey id Macedonia. Din
kinwanik et masapol ay itoltoloymo ay
mentetee id issa Efeso tay wada nan mang-
it-itdo isnan baken tet-ewa ay solsolo.
Masapol ay bilinem daida ta isaldengda.
4 Bilinem daida ta adida aped it-itdo nan
maid silbina ay is-istolya ay baken tet-ewa.
Ya adida tontontontonen nan alal-apoda
ay maid kombosna. Tay adi mapaay nan
kaneg todi ay maikkan tay kedkedeng nan
adoado ay soot is om-ommat dapay maid
magtek is songbatna. Maid ibadang nan
kaneg todi ay maikkan ken datako isnan
kayat Apo Dios ay ikkan tako. Nodi ke-
deng nan pammati tako ken siya is mak-
abadang ken datako. 5 Tay nan kayat Apo
Dios ay ommat ay banag nan ibagbagami
et nan manglaydan tako isnan iib-a tako
ay ipogaw. Magapgapo di isnan kamaid
ngawi isnan nemnem tako is mabainan
tako ya isnan katet-ewan nan pammati
tako ken Apo Dios. 6 Ngem nan men-it-
itdo is baken osto et teken nan nemnem-
nemenda isonga ik-ikkanda nan maid sil-
bina ay mangsapsapit isnan adi mapaay.
7 Laylaydenda ay daida nan mangisolo is-
nan linteg ay inted Apo Dios isdin si Moses
id sang-adom tay ipagalopda ay osto nan
it-itdoda ngem adida maawatan nan kayat
nan linteg ay kanan. Apedda menkalkali
ay adi mangtek isnan kankananda.
8 No nemnemen tako nan linteg Moses
et getken tako ay gawigawis no osto nan
mang-os-osalan di ipogaw. 9 Tay getken
tako ay baken nan ipogaw ay mangsolsolot
isnan gawis is gapo ay inted Apo Dios nan
linteg nodi intedna gapo tay wada nan
mang-ad-adi ay mailintegan. Ad-adyanda
ay mangpati isnan kankanan Apo Dios.
Masapol nan linteg isnan ipogaw ay bo-
masbasol ya isnan ngawingawi nan nem-
nemda tay maiwed nan ogalin Apo Dios
ken daida. Masapol abes isnan pomap-
atey ay olay amana ya inana et mabalin
ay pateyena. 10-11 Wada nan linteg abes
tay wada nan mamabai ya lomalaki ya
lalaki ay mang-alem isnan ib-ana ay lalaki
ta asawaen. Nan ipogaw ay mangdepap is-
nan ib-ana ay ipogaw ta menbaana ya nan
ipogaw ay menkampot ay olay no mensap-
atada et siya dadi nan gapo ay masapol ay
wada nan linteg. Am-in ay mait-itdo ay adi
maibagay isnan gawigawis ay damag ay

maipanggep ken Apo Dios ay kangatowan ya kaoostowan et siya dadi nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna isnan kaipoipogaw. Nan gawigawis ay damag ay kinwanik et siya di nan intalek Apo Dios ken sak-en ta it-itdok isnan kaipoipogaw.

Nan Men-iyamanan Pablo Ken Apo Dios

12-13 Men-iyamanak ken Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-it-ited isnan pigsak ay mang-ik-ikkan isnan oblak pala ken siya. Men-iyamanak ken siya tay taltalkena sak-en isonga pinilina sak-en ay mang-ikkan isnan ipaob-oblana ay olay inik-ikkak id kasin nan ngawingawi ken siya isnan adoado ay kinwanik ay nang-apos ken siya ya isnan nangpalpaligatak isnan ipogawna. Ngem gapo isnan seg-ang Apo Dios ken sak-en et pinakawana sak-en isnan am-in ay ngawi ay inik-ikkak id kasin tay maid gintekko is osto ay ikkak tay egayak namati ken siya issan timpo ay deey. 14 Inyalin Kristo ken sak-en nan pilmi ay layad ya anosna danapay inted ken sak-en nan gawis ay pammatik ya nan manglayadak isnan iib-ak tay siya dana nan it-itedna isnan maitatapi ken siya.

15 Nan naay mait-itdo maipanggep isnan gapo ay inmali si Kristo isnan batawa et gawigawis no talken ya patiyen nan am-in ay ipogaw tay tet-etet-ewa. Inmali siya tasiyay isalakana nan managbasol ta adida omey isnan impilno. Et sak-en nan kapilmiyan ay managbasol. 16 Ngem naseg-ang si Apo Dios ken sak-en ya binadangana sak-en tapno sak-en nan esay mailaan nan dadama ay anos Kristo. Tay no ilaen nan tapin di ipogaw ay awnit mamati ken siya nan anosna ken sak-en ay kapilmiyan ay managbasol et waay kananda en mabalin ay pakawanen Apo Dios daida gedan tapno matagotagoda ay eng-enggana ken siya. 17 Isonga patpatgen ya daydayawen tako si Apo Dios ay eng-enggana tay siya et kedeng nan Dios. Siya nan Ali ay eng-enggana. Adi kaila siya ngem nawada siya ay maid logina ya adi matmatmatey. Tet-etet-ewa nan kinwanik ay naay.

Nan Tapin Di Ibilin Pablo Ken Timoteo

18-20 Sik-a Timoteo, ay kanegko anak et naay di ibilinko ken sik-a. Itoltoloymo ay mangiyad-adi isnan am-in ay baken osto ken Apo Dios. Isnan mang-ikkanam isdi et masapol ay napigsa nan pammatim ya masapol abes ay maid ikkam is ngawi ta maid kabainam ken Apo Dios ya isnan ib-am ay ipogaw. Inpagtek Apo Dios ay siya nan kayatna ken sik-a isdin kinwanin nan mamadtona isdin nangibaaanda ken sik-a ay mangibaga isnan maipanggep ken Kristo. Adim kalkalingkingan nan inbagada tasiyay pomigpigsaka ay mang-ikkan is dadi. Ngem wada nan ipogaw ay maid bainda ay kaneg da Himeneo ken Alejandro tay ik-ikkanda nan ngawi olay getkenda nan kangawina. Siya di nan gapo ay maid pammatida id wani isnan am-in ay maipanggep ken Apo Dios dapay namatida id kasin. Inpalobosko daida isnan kabaelan Satanas ta liknaenda nan ligat ta adida itoltoloy ay mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep ken Apo Dios.

2

Nan Osto Ay Maikkan Isnan Mengimonganda

1 Naay pay di ibagak ken sik-a. Nan omona et masapol ay ilowalowan tako am-in ay ipogaw olay ngan nan kaipogawna. Dawaten tako ta badangan Apo Dios daida datakot adi kalkalingkingan ay meniyaman isnan badangna. 2 Ilowalowan tako nan ap-apo tako ay mentoltolay ken datako ya nan am-in ay ib-ada ay wada nan kalebbenganda ay mangipangpango ken datako. Ilowalowan tako daida ta gawis nan mentolayanda tapno nasingpa nan kailiili tako ya tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan mangipaila isnan mangpatgan tako ken Apo Dios ya isnan iib-a tako ay ipogaw. 3 Gawis no keg todi nan ik-ikkan tako et siya gedan nan men-gasingan Apo Dios ay mangisalakan ken datako. 4 Tay laylaydena no maisalakan am-in nan ipogaw dadapay getken nan tet-ewa ay maipanggep ken siya. 5 Tay es-esang nan Dios ya es-esang abes nan mabalin ay makikali ken Apo Dios pala ken datako ta mapakawan nan basbasol tako et siya si

Kristo ay naiyanak ay ipogaw. 6 Intedna
nan biyagna ay maibayad ay mangsobot
ken datako ay ipogaw isnan awnit tako
madosaan et nan nang-ikkanana isdi nan
nangipagtek ay laylayden Apo Dios no
maisalakan am-in nan ipogaw. Inommat
di isnan ostoosto ay timpo ay pinilin
Apo Dios. 7 Isonga pinilin Jesus sak-en
ta menbalinak is esay apostolisna tapno
ibagbagak nan tet-ewa ay maipanggep
ken siya isnan ipogaw ay baken Judio ta
mamatida. Tet-ewa na, baken kampot.

8 Naay da pay di iyanayko isnan kay-
atko ay ikkanyo. Isnan am-in ay pag-
gimongan di mamati ken Kristo et kay-
atko ay nan lalalaki nan mangipangpango
isnan menlowalowanyo. Ngem masapol
ay maid ngawi is nemnemda isnan ib-
ada tay baken gawis no wada nan ligetda
no menlowaloda. 9 Ya nan bababai et
masapol ay menbadoda isnan maiyosto
ay bado ken daida. Ya baken nan mang-
igwaanda isnan nabanol ay batek isnan
oloda ay kadayawanda wenno nan men-
badbadowanda is nangina ay mait-ekanda
is wada isnan nemnemda. 10 Nodi nan
gawis ay maikkan et siya nan masapol
ay wada koma isnan nemnemda tay siya
di nan maibagay isnan bababai ay mang-
wani en patpatgenda si Apo Dios.

11-12 Adiyak ipalobos nan babai ay men-
itdo isnan lalalaki isnan paggimonganyo
wenno siya nan mangipango ken daida.
Gag-awis no igiginek nan babai ay mang-
denge isnan men-it-itdo ta men-adal siya
et masapol ay adi makisongsongbat isnan
lalalaki. 13 Tay baken nan babai ay si
Eva is damo ay binoliw Apo Dios nodi
nan lalaki ay si Adam. 14 Ya baken si
Adam is nasogsogan nodi si Eva isonga siya
nan damo ay binmasol. 15 Siya nan gapo
ay mapaligatan nan bababai ay omanak
ngem badbadangan Apo Dios daida kayet
ta maisalakanda no itoltoloyda ay mamati
ken siya. Masapol abes ay managlayadda
isnan ib-ada ya nadiosan koma nan nem-
nemda ay mang-ikkan is ostoosto.

3

Nan Masapol Isnan Ogalin Di Mangi-pangpango Isnan Mamati

1 Tet-ewa nan naay ay kankanan di
ipogaw. Kankananda en no layden nan
ipogaw ay siya nan esay mangipango is-
nan mamati et siya nan gawis ay maikkan.
2 Ngem nan mangipango et masapol ay
maid ik-ikkana is kaoyawana isnan ib-
ana ay ipogaw. Masapol ay es-esa nan
asawana. Adina sobsoblaan nan osto
nodi getkena ay mangtena isnan am-in ay
ikkana ta maid ngawi is ikkana. Mas-
apol ay malispito nan ik-ikkana. Masapol
abes ay sangailiyena am-in ay omey is-
nan baeyda. Masapol ay getkena ay men-
isolo. 3 Adi mabotboteng. Adina layden
ay makisapsape wenno makisongsongbat
nodi naanos siya. Ya nan esay masapol
ken siya et baken nan bomaknangana is
nemnemnemena. 4 Masapol ay getkena
ay mang-olnos isnan pamilyana. Nan an-
akna et masapol ay managpatida. Lispi-
towenda nan napowanda. 5 Tay no ad-
ina getken ay mang-olnos isnan pamilyana
et am-amed nan mamati ken Kristo ay
ipangpangona is adina getken ay olnosen.
6 Masapol ay baken kaskaslek ay mamati
modatya ipapangatona nan nemnemna
gapo isnan napiliyana. Tay no men-et-
etek siya danat adi ibabawi et nabanag
siya ay awnit madosa ay kaneg nan na-
banagan Satanas isdin men-et-etekana id
kasikasin. 7 Ya nan esay masapol isnan
mangipangpango et masapol ay gawis siya
isnan nemnem nan adi mamati ken Jesu
Kristo. Tay no wada nan ilaen nan adi
mamati is ngawi ken siya et madelaw siya.
Tay no madelaw et nasailowan siya ken
Satanas.

8 Nan mangbadang isnan mangipang-
pango et masapol ay malispitoda gedan.
Masapol ay adida menkamkampot nodi
ibagbagada nan tet-ewa ay wada is-
nan nemnemda. Adida mabotboteng.
Baken nan bomaknanganda is gamgamga-
manda. 9 Masapol ay itoltoloyda ay
mamati ay ostoosto isnan maipanggep
ken Jesu Kristo ay inpagtek Apo Dios ay
egay nagtek id kasin. Isnan mamatiyanda
ken Kristo et masapol ay maid getkenda
is ngawi is naitapi isnan pammatida.

10 No layden nan ipogaw ay menbalin
ay bomadbadang isnan obla ay pala ken
Kristo masapol ay mapaneknekan siya
omona. No maid ik-ikkana is ngawi et
mabalin ay bomadang isnan obla. 11 Nan
as-awada gedan et masapol abes ay gawis
nan ik-ikkanda ta malispitoda. Adida
mentaytayoktok. Masapol ay matalekda
isnan am-in ay ikkanda.

12 Nan bomadbadang et masapol abes
ay es-esa nan asawana ya getkena abes ay
mang-olnos ay gawis isnan an-akna ya am-
in ay pamilyana. 13 Tay nan ipogaw ay
bomadang isnan adoado ay obla ay pala
ken Kristo et gawis nan panang-ilan nan
iib-ana ken siya no ikkana ay gawis nan
oblana. Ya nan esay gawis ay ommat et
omam-amed nan laingna ay mangibaga
isnan pammatina ken Jesu Kristo isonga
maid baina ay mangibaga.

Nan Napatepateg Ay Patpatiyen Nan Mamati Ay Maipanggep Ken Kristo

14-15 Sapay koma ta adi mabayabayag
daket maka-ey issa, Timoteo. Ngem men-
solatak ken sik-a id wani tapno getkem nan
osto ay ikkan nan mamati ken Apo Dios
tay modatya mabayagak pay. Tay nan ma-
mati ken Apo Dios et daida nan kanegna
baey tay daida nan kaneg mentetean nan
Dios tako ay matatago ay eng-enggana.
Kanegda abes nan pegnad di toping tay
daida nan mangipapapigsa ay mangibag-
baga isnan tet-ewa ay maipanggep ken
Kristo.

16 Napatepateg ay maid dowadowana
nan patpatiyen tako ay egay naipagtek id
kasin ngem id wani inpagtek Apo Dios.
Napateg tay ibagbagana nan maipanggep
ken Kristo. Kankanana en,

"Si Kristo et ninbalin is ipogaw dat mentee
isnan batawa.
Pinaneknekan nan Ispirito Santo ay siya
nan Anak Apo Dios ay maid basolna.
Inil-ilan nan aanghel siya.
Naibagbaga siya isnan ipogaw isnan
batawa ya adoado ken daida nan
mamati ken siya.
Inalan Amana siya ay mangipasagong id
daya."

4

Nan It-itdon Nan Kampot Ay Ipogaw

1 Timoteo, ibagbagan ay gawis nan Ispir-
ito Santo en awnit wada nan mangtay-
nan isnan patpatiyen tako ay maipanggep
ken Jesu Kristo. Awnitda soloten nan
mait-itdo ay magapo isnan adi kaila ay
menkamkampot ay makwani en dimonyo.
2 Nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan ibag-
bagan nan dimonyo et menkamkampotda.
Gapo tay inmingsada ay mang-adi isnan
kayat Apo Dios et adi mabalin ay getkenda
nan osto ya gawis. 3 Adoado nan it-itdoda
ay baken osto. Kankananda en baken osto
no omasawa nan ipogaw ya iyadida ay
mangan isnan tapin di makan dapay bino-
liw Apo Dios dana. Isonga nan mangtek
ya mangpati isnan tet-ewa et mabalin ay
kanenda. Laylayden Apo Dios no dawaten
tako nan intedna datakopay men-iyaman
ken siya. 4 Tay am-in ay binoliw Apo Dios
et gawisda et baken gawis no law-en tako.
Ngem masapol ay men-iyaman tako ken
siya. 5 Tay nan kalin Apo Dios ay osalen
tako ay menlowalo et siya nan mangipa-
gawis isnan makan.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Men-obla Ken Kristo

6 Timoteo, no bagbagaam daida ay ma-
mati issa ta solotenda nan kinwanik et
gawis nan ikkam ay men-obla pala ken
Jesu Kristo. Maila ay inpasnekmo ay gawis
nan patpatiyen tako ay maipanggep ken
Kristo ya nan gawis ay mait-itdo ay sinol-
solsolotmo. 7 Ngem addawiyam nan aped
sodsodok ay maid polos maibagayana ken
Apo Dios tay maid silbina. Nodi nan ikkam
ay mangpateg ken Apo Dios nan nemnem-
nemem ya solsolotem. 8 Tay olay no wa-
day paay nan mangipapigsaan tako isnan
awak tako ngem am-amed nan kagawisna
no papigsaen tako nan mangsolsolotan
tako ken Apo Dios. Tay nan maikkan ay
kaneg todi et siya nan mangbadbadang
ken datako isnan biyag tako id wani ya
isnan biyag tako ken Apo Dios. 9 Tet-
ewa nan kakakwanik en gawigawis no
patiyen tako am-in dadi ay maid dowad-
owan nan nemnem tako. 10 Ipapati tako ay
mang-ikkan isnan gawis tay taltalken tako

si Apo Dios ay matatago ay eng-enggana ay mangisalakan isnan am-in ay ipogaw. Ngem nan tet-ewa ay maisalakan et nan mamati ken siya. 11 Ibagam am-in dana, Timoteo, ya bilinem nan ipogaw ta solsolotenda.

12 Adim ipalobos ay maoyawka gapo isnan kaongam. Nodi sik-a koma nan menbasalan nan ib-am ay mamati. Ipailam nan gawis ay solotenda isnan kalkaliyem ya isnan am-in ay ik-ikkam. Ipailam nan manglaylayadam ken daida ya nan pammatim ken Apo Dios ya nan kamaid ngawi isnan nemnemmo. 13 Engganay omeyak issa itoltoloymo ay mangibasbasa isnan kalin Apo Dios isnan mamati isnan paggimonganda. Isolsolom ken daida nan kankanan Apo Dios ya bagbagaam daida abes ta solotenda. 14 Inted Apo Dios ken sik-a nan laingmo ay mangipangpango isnan mamati. Siya na san intedna issan nangipatangan san nangipangpango ay aamam-a isnan ledengda isnan olom issan nangilowalowanda ken sik-a. Inbagan san mamadton Apo Dios san kayat Apo Dios ay kaliyen issan nang-ikkananda isdi. Isonga ipasnekmo isnan nemnemmo nan oblam. 15 Itoltoloymo ay mang-ikkan is dadi. Ikkam ay gawis ta getken am-in nan ipogaw nan mataptaptapiyan nan laingmo ay mang-ikkan isnan ipaik-ikkan Apo Dios ken sik-a. 16 Makailam nan ik-ikkam ya nan it-itdom. Adim kalkalingkingan nan inbagak ay masapol ay ikkam tay no siya di nan ikkam et maisalakanka tet-ewa ya bakenka kedkedeng is maisalakan nodi maitapi nan mang-id-idnge ken sik-a.

5

1 Naay da pay di kayatko ay ikkam. Adim bogbogtaken nan am-ama mo sik-a. Nodi bagbagaam ay gawis ay kanegmo ama. Bagbagaam nan lalalaki ay naod-odi mo sik-a ay kanegmo bebsat. 2 Ya bagbagaam nan in-ina ay naet-eteng mo sik-a ay kanegmo ina. Ya bagbagaam abes nan bababai ay naod-odi mo sik-a ay kanegmo bebsat. Gawisem nan nemnemmo ken daida ta maid ipap-ailam is ol-olay ken daida ta maid kabainam ken Apo Dios.

Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Bababai Ay Balo

3 Timoteo, gawis no badanganyo ay mamati nan bababai ay balo no tet-ewa ay maid polos paltidosda is mangbadang ken daida. 4 Ngem no wada nan an-ak wenno aap-oda et masapol ay daida nan mangbadang ken daida isnan menkatagoda tay siya nan gawis ay ikkan nan mangsolsolot ken Apo Dios. Siya di nan kayat Apo Dios ay ikkan tako ay mangsobalit isnan badangda ken datako id kasin.

5 Nan balo ay babai ay maeesang ay maid ipogaw is mangbadang ken siya et si Apo Dios nan taltalkena ay mangbadbadang ken siya isonga itoltoloyna ay mendawdawat isnan kag-aw wenno labi. 6 Ngem nan balo ay kedeng nan kayat nan awakna is an-anapena et kaneg natey tay maid ken siya nan biyag Apo Dios ay maid patenggana. 7 Isonga ibilinko ay itapim nan kinwanik ay maipanggep isnan bababai ay balo isnan tapin nan bilin ta adi madelaw nan mamati ken Apo Dios. 8 Tay nan mamati ay mang-adi ay mangbadang isnan paltidosna am-amed no nan pamilyana et ipap-ailan nan ik-ikkana ay maid kapaayan nan pammatina ken siya. Et ngawngawi siya mo nan adi mamati.

9 Siya na nan ikkanyo ay mamati isnan balo ay bababai ay maid pamilyada is mangbadang ken daida. Nan mentewen is enempoo ya nasolok et daida nan ilistayo ay mabadangan. Masapol abes ay egay nakiid-idang. 10 Masapol abes ay waday mangpaneknek isnan gawis ay inik-ikkana ay kaneg nan gawis ay nang-ay-ayowanana isnan an-akna ya isnan ininmey ken siya ay sangailina. Egayna saksakiten ay nang-ik-ikkan isnan naibabaaana. Binadbadangana nan napaligatan ay ipogaw. Ninemnemnemna ay pilmi nan gawis ay ikkan isnan am-iam-in ay inik-ikkana.

11 Ngem nan balo ay baken palalo ay nain-ina et adi masapol ay itapiyo daida ay mangilista. Tay no pomigsa nan kayatda et awnitda layden ay omasawa kasin dadat taynan nan oblada ay pala ken Kristo. 12 Isonga maoyawda tay adida

tongpalen nan inkalida en adida omas-asawa kasin ta men-oblada ay pala ken Kristo. 13 Ya nan esay baken gawis et waay awnitda adi men-obla ay gawis. Apedda om-omey ay mangtaktaktak isnan ipogaw. Dat maam-amed nan ngawi ay ik-ikkanda tay mentaytayoktokda ay mangmangwani isnan adoado ay maid silbina. 14 Isonga gag-awis no omasawa kasin nan balo ay baken palalo ay nain-ina ta men-oblada ay mangipagawis isnan biyagda ay sinbaey. No keg todi nan ikkanda et maid somya is mang-oyawan nan adi mamati ken datako ay mamati. 15 Ibagbagak nan deey ay kinwanik tay wada nan balo ay bababai ay epdas nangsokat isnan nemnemda ay mang-ik-ikkan isnan kayat Satanas.

16 Kasinek nan kinwanik id kawni is-nan badang isnan bababai ay balo. No waday balo isnan paltidosyo ay mamati ken Apo Dios et masapol ay dakayo nan mangbadang ken daida tapno mabalin ay badangan nan sinkagimongan ay mamati nan tet-ewa ay maid mangbadang ken daida. Tay adi mabalin ay mabadanganda am-in ay maminpingsan.

Masapol Ay Malagbo Ay Gawis Nan Mangipangpango Ay Gawis Isnan Mamati

17 Naay pay di esay itdok Timoteo. Nan ipogaw ay gawigawis nan mangipangpan-gowana isnan mamati et masapol ay lispi-towenyo ay gawis dayopay lagbowen ay osto. Am-amed nan ipogaw ay men-ob-obla ay pilmi ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios ya mangisolsolo ay gawis isnan kayatna ay kanan ya nan osto ay maikkan. 18 Tay kankanan Apo Dios isnan naisolat ay kalina en, “Adika op-opotan nan topek nan baka ay men-ilik isnan pagey.” Kinwanina di tay olay baka et masapolna nan kanena tay siya di nan kanegna lagbo. Isonga am-amed nan ipogaw tay isnan esay naisolat ay kalin Apo Dios et kankanana abes en, “Nan makibalasa et masapol ay malagbo.”

19 No waday mangdelaw isnan mangi-pangpango ken dakayo ay mamati adika patpatiyen malaksig no waday dowa wenno tolo ay ipogaw is mangtistigo. 20 Ngem no tet-ewa ay wada nan basolna ya adina ibabawi et masapol ay masagiit isnan kad-an nan am-in ay ib-ana ay mamati tapno omegyat nan ib-an di mangipangpango ay mang-ik-ikkan isnan ngawi.

21 Dedengngen ya oowenan Apo Dios ya si Jesu Kristo ya nan nadiosan ay aanghelna nan ibagak ken sik-a en mas-apol ay patiyem nan kaibagbagak ngem masapol ay maid ipogaw is paam-amdem nodi palisowem nan nemnemmo ken daida am-in.

22-25 No waday piliyenyo is bomadang isnan obla ay pala ken Kristo, adiyo koma ipatang ay dagos nan ledengyo isnan olona ay mangdotok ken siya. Nodi masapol ay paneknekanyo omona no gawis siya ay ipogaw. Tay no baken gawis siya dakayot dotokan et maitapi kayo isnan kangawina. Isonga baken di is ikkam nodi masapol ay nan nadiosan nan ik-ikkam. Masapol ay mapaneknekan nan ipogaw tay olay no wada nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw ay mail-ila ngem wada abes nan ik-ikkan nan tap-ina ay adi kaila. Isonga masapol ay mapaneknekanda sakayopay piliyen. Paliso isnan ik-ikkan di ipogaw ay gawis. Wada nan mail-ila id wani ya wada nan adi. Ngem awnitda magtek am-in.

Ya nan esa Timoteo, baken kedeng di danom is in-inomem. Gag-awis no anok-an dakat ominom is bassit ay basi ta agasana nan sakit nan egesmo ya nan tapin di sakitmo tay namin ado ay masak-sakitka.

6

Nan Bilin Isnan Baa Ay Mamati

1 Wada nan ibagak isnan ipogaw ay nailako ay menbaa. Olay no baa no esa ay mamati ken Jesu Kristo et ikkana ay gawis nan am-in ay ipaikkan nan apona ken siya ay mangipaila isnan lispitona. Ikkana di tapno adi madelaw si Apo Dios wenno nan mait-itdo ay magapgapo ken siya. 2 No mamati nan apona abes ken Jesu Kristo et adina eeyaen. Nodi am-amedena koma ay mang-ikkan ay gawis isnan am-in ay kayatna tay ib-ana siya ay mamati ya lay-laydena.

Baken Koma Nan Kinabaknang Is Ananapen Di Ipogaw

3 Timoteo, siya dana nan masapol ay
itdom ay gawis ta masolot. No waday men-
it-itdo is adi maiyiso isnan insolsolon Jesu
Kristo ay Apo tako ya adi maiyiso isnan
gawis ay kayat Apo Dios ay ikkan tako
et 4 men-et-etek siya dapay maid getkena
isnan tet-ewa. Kaneg kolang nan nem-
nemna tay laylaydena ay makisongsong-
bat isnan adi mapaay ay kankanan nan
ipogaw. Dapay nan banag nan maik-ikkan
ay kaneg todi et apal, sape, solbog ya ngawi
ay nemnem isnan iib-a. 5 Siya dadi nan
banag nan ik-ikkan nan ipogaw ay maid
gawis isnan nemnemda isonga maid getk-
enda isnan tet-ewa ay maipanggep ken
Apo Dios. Tay kananda en no mamatida
et bomaknangda. 6 Tet-ewa ay wada nan
kinabaknang tako ay mamati ken Apo Dios
ngem baken siping wenno bonag. Basta
mamapnek tako isnan wada ken datako et
siya nan kinabaknang tako. 7 Tay isnan
naiyanakan tako et maid ginegen-an tako
ya awnit maid gegen-an tako is iyey tako is
magapo isnan batawa isnan mateyan tako.
8 Isonga no waday omanay is kanen tako
ya omanay is bado tako id wani et mapnek
tako koma.

9 Ngem nan ipogaw ay manglayad ay bo-
maknang et adoado nan madoldologanda.
Kanegda nabitowan tay nan adoado
ay adi masilbi ay an-anapenda et siya
dadi nan mangsakit ken daida ay awnit
mangyey ken daida isnan pagdosaan
ay maid patenggana. 10 Tay nan pilmi
ay manggamgaman nan ipogaw isnan
kinabaknang et siya nan magapgapowan
nan adoado ay ngawi ay ik-ikkanda. Gapo
tay an-anapenda ay pilmi nan bomaknan-
ganda et siya di nan gapo ay tinaynan nan
tapin di ipogaw nan pammatida ken Jesu
Kristo. Dat nan menbanagana et siya nan
pilmi ay mensakitan nan nemnemda gapo
isnan bainda isnan ngawi ay inik-ikkanda.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Timoteo

11 Ngem sik-a Timoteo, ay esa ay men-
ob-obla ay pala ken Apo Dios et adim sol-
soloten nan maik-ikkan ay kaneg da todi.
Ipasnekmo isnan nemnemmo nan mang-
ikkanam isnan gawis ya nemnem ay na-
diosan. Itoltoloymo ay mamati. Laylay-
dem ay pilmi si Apo Dios ya nan iib-am
ay ipogaw. Itoltoloymo ay mang-ikkan is-
nan kayat Apo Dios olay no mapaligatanka
dakapay an-anosan nan mangpaligat ken
sik-a. 12 Itoltoloymo ay mamati olay naligat
tay siya nan ostoosto ay maikkan tapno
ganabem nan biyag ken Apo Dios ay maid
patenggana. Tay inawis Apo Dios sik-a
ta maagtanka isnan biyag ay deey issan
nangwaniyam id kasin en mamatika ken
Jesu Kristo isnan nangdedengngan nan
adoado ay ipogaw.

13 Nan kanak ay naayda et dedengngen
ya oowenan Apo Dios ay mangtatago isnan
am-in ya dedengngen gedan Jesu Kristo ay
pagbasalan tako isnan kamaid egyatna ay
nangibaga isnan tet-ewa ken Poncio Pilato.
14 Isonga ibilinko ken sik-a ta makailam
nan am-in ay getkem ay maipanggep ken
Kristo ta maid ngawi is mailal-aok isnan
tet-ewa ta maid kaoyawan nan mait-itdo
ay maipanggep ken siya. Ikkam dana eng-
ganay kasin omali nan Apo tako ay si Jesu
Kristo. 15 Awnit omali isnan osto ay timpo
ay piliyen Apo Dios. Kedkedeng siya is
kagawisan is mentolay isnan am-in. Siya
nan kangatowan ay Ali isnan am-in ay
ali ya kangatowan ay Apo isnan am-in ay
apo. 16 Kedkedeng siya is adi mabalin ay
matey. Nan kad-ana et menpalalat-a ay
adi mabalin ay sag-enen di ipogaw. Maid
ipogaw is nang-il-ila ken siya tay adi kaila.
Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya
mentoltolay ay eng-enggana. Et matong-
pal koma.

17 Timoteo, ibagam isnan babaknang
ta adida pangangatowen nan nemnemda.
Baken nan kinabaknangda koma is taltalk-
enda tay adida getken no maitoltoloy nan
kinabaknangda. Nodi si Apo Dios nan
taltalkenda koma tay siya nan maid polos
imotna ay mang-it-ited ken datako isnan
am-in ay gawis ta ganasen tako. 18 Ibilinmo
ken daida ta nan gawis nan dadama ay ik-
ikkanda. Ya adida imotan nan kinabak-
nangda 19 tay no maid imotda et kega wa-
day idolinda id daya is awnit somagong
ken daida isnan kaoodiyan ay agew. Et

siya di nan mabalin ay talkenda ay tet-ewa. No keg todi nan ikkan nan babaknang et awnitda ganaben nan biyag ay tet-ewa ay wada nan silbina.

20 Ibagak ken sik-a Timoteo en makailam ta maid ngawi is mailal-aok isnan maisol-solo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios ken sik-a ay itdom. Addawiyam nan kalkaliyen nan adi mamati ay mang-mangwani en nan kankananda kano nan tet-ewa ay silib dapay maid kadi silbin nan ibagbagada ay maipanggep ken Apo Dios tay baken tet-ewa. Nodi apedda mak-isongsongbat. 21 Nan silib ay kananda en tet-ewa ay silib et baken kadi tet-ewa tay paaddaaddawiyena nan ipogaw ay mang-solsolot is dadi isnan tet-ewa ay pammati ken Apo Dios. Wadada nan mang-ik-ikkan isnan kaneg todi.

Kedeng di is ibagak id wani. Sapay koma ta nan badang ya layad Apo Dios di liklik-naenyo.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo ken Timoteo et siya nan nangisolatana isnan adoado ay pamagbaga ken Timoteo ay kanegna innodi ya mangbadbadang ken siya isnan oblana ay pala ken Kristo. Nan kapatgan isnan naay ay solat et nan mang-it-itpean nan mamati isnan ligat. Binagbagaana si Timoteo ay mangipapigpigsa ken siya tapno itoltoloyna ay mang-it-itdo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Binagbagaana siya gedan ta adina kalkalingkingan nan maibagbaga isnan gawis ay damag ya nan getkena maipanggep isnan inpasolat Apo Dios id kasikasin tasiyay itoltoloyna ay patgen. Binagbagaana gedan tasiyay ikkana nan osto ay oblana olay no adoado nan ligat ay likliknaena ya olay gedan maaamis siya.

Inbagan Pablo ken Timoteo ay masapol ay makailana ta adi maitaptapi ay makiap-apat isnan maid polos paayna. Tay maid polos badang nan kaneg todi nodi maidena nan pammatin nan ipogaw ay mangdedenge is dana.

Inpanemnem gedan Pablo ken Timoteo nan kaneg nan ik-ikkana ya gandatna ta siya nan menbasalana.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayaw ya pamagbaga 1:3-2:13
Nan mangbagbagaan Pablo ken Timoteo 2:14-4:5
Nan inom-ommat ken Pablo 4:6-18
Nan kombos nan solat 4:19-22

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken sik-a Timoteo ay laylaydek ay anakko. Sak-en nan esay apostolis Jesu Kristo ay ibabaana tay siya nan kayat Apo Dios. Inbaan Kristo sak-en ta ibagbagak isnan ipogaw nan biyag ay maid patenggana ay inkalin Apo Dios isnan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo. Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Men-iiyamanan Pablo Ken Apo Dios Isnan Kagawis Timoteo

3 Nenenenemnemek sik-a Timoteo isnan menlol-owalowak ken Apo Dios ay mensilsilbiyak ay mangipagasing ken siya ay kaneg din inikkan din alal-apok. Et men-iiyamanak ken siya isnan kagawis nan pammatim. 4 No nemnemek san nin-ayosan nan agam issan nangtaynak ken sik-a id kasin dat palalo nan iliwko ken sik-a. Olay kag-aw wenno labi et nemnemnemek sik-a et kayatko ay mang-ila ken sik-a tapno omam-amed nan gasingko. 5 Nenemnemek nan pammatim ay tet-etet-ewa ay kaneg nan pammatin Loida ay alapom ya nan pammatin Eunice ay inam. 6 Isonga ibagak ken sik-a en itoltoloymo ay osalen nan laing ay inidyan Apo Dios ken sik-a ay mangipango isnan mamati ken siya. Inidyana issan nangipatangak isnan ledengko isnan olom issan nangilowalowak ken sik-a. 7 Tay nan inted Apo Dios ken datako et nan Ispirito Santo. Et baken egyat nan inyalin nan Ispirito Santo ken datako nodi inomyali siya is kabaelan tako ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ya is layad tako ya is mangtekan tako ay mangtena isnan am-in ay ikkan tako. 8 Isonga adika mabab-ain ay mangipanekneknek isnan maipanggep ken Jesus ay Apo tako. Ya adika omeg-egyat wenno mabab-ain ay manggagayyem ken sak-en olay maibabalodak tay nan naibalodak et gapo isnan nangibagbagaak isnan maipanggep ken siya. Nodi lak-amem nan ligat ay domatdatdateng ken datako gapo isnan mangibagbagaan tako isnan maipanggep ken Kristo tay si Apo Dios nan mangipapapigsa ken sik-a.

Nan Gawigawis Ay Inikkan Apo Dios Ay Pala Ken Datako

9 Nan inikkan Apo Dios ken datako et insalakana datako ya kayatna ay toladen tako nan gawis ay ogalina. Ngem isnan nangisalakanan Apo Dios ken datako et baken nan kinagawis tako is gapona tay

kolang pay nan kinagawis tako tay man-
agbasol tako. Nodi insalakana datako
tay siya nan gandatna gapo isnan layad
ya anosna ken datako. Ninemnemna id
sang-asang-adom ay awnitna ited si Jesu
Kristo ay ibadangna ken datako. 10 Et na-
tongpal nan badangna tay inmali si Jesu
Kristo isnan batawa ay nangisalakan ken
datako. Gapo isnan inikkana et inabakna
nan tetey ya inpagtekna isnan gawis ay
damag ay wada nan biyag ay maid pateng-
gana. 11 Napiliyak ay esay apostolis Kristo
ay ibab-aana ta ibagbagak san deey ay
gawis ay damag. Ibagbagak nan kayat
Apo Dios ay maibaga ya it-itdok ay osto
nan gawis ay soloten tako. 12 Siya di nan
gapo ay palpaligaten nan adi mamati sak-
en. Ngem olay. Maid bainko gapo isdi
tay getkek si Apo Dios ay taltalkek. Getkek
abes ay kabaelana ay mang-ay-ayowan
ken sak-en isnan am-in ay intalekna ay
engganay omdan nan agew ay banagena
datako ay ipogaw.

13 Timoteo, nemnemnemem nan tet-
ewa ay mait-itdo ay inbagbagak ken sik-
a tasiyay ik-ikkam abes ya adi makmak-
sayan koma nan gawis ay pammatim
ya nan mangipap-ailaam isnan layadmo
isnan iib-am tay siya dadi nan wada ken
datako gapo isnan maitatapiyan tako
ken Jesu Kristo. 14 Gapo isnan kabaelan
nan Ispirito Santo ay wada ken datako
et makailam nan tet-ewa ay getkem ay
maipanggep ken Jesu Kristo ay naitalek
ken sik-a tapno maid masoksokatan.

15 Getkem ay dinokogan nan adoado
ay ipogaw ay mentetee id Asia sak-en.
Et naitapi da Figelo ken Hermogenes.
16-18 Ngem si Onesiforo et egay kabab-ain
ay nangbadbadang ken sak-en olay isnan
naibabalodak. Namin ado ay pinagasgas-
ingna sak-en. Isdin inmaliyana id isna
Roma et nang-anap ay dagos danat dat-
ngan sak-en. Getkenyo met nan badangna
ken sak-en id kasin id Efeso. Sapay koma
ta badbadbadangan Apo Dios daida ay sin-
baey. Ya maseg-ang koma si Apo Dios ken
siya isnan agew ay mangbanagana isnan
ipogaw.

2

Masapol Ay An-anosan Nan Mamati Nan Ligat

1 Gapo isnan inbagbagak isnan solat ay
naay, anakko, papigpigsaem pay nan pam-
matim tay badbadbadangan Jesu Kristo
sik-a gapo isnan maitatapiyam ken siya.
2 Nan sigod ay dindinngem ay it-itdok ay
dinngen met laeng nan kaipoipogaw et
siya dadi nan itdom isnan teken ay ipogaw
ay matalek tapno daida nan mangitoltoloy
ay men-itdo isnan tapin di ipogaw.
3 Masapol ay adika omegyat ay manglak-
am isnan ligat gapo isnan mangsolsolotam
ken Jesu Kristo. Toladem nan ikkan nan
gawis ay soldado 4 tay nan ikkana et lay-
dena ay mang-ik-ikkan ay gawis isnan
ipaik-ikkan nan apona tapno mapnek nan
apona ken siya. Isonga no wada nan
ipaikkan nan apona ken siya et adi om-
omey isnan teken ay obla. 5 Nan esay
pagbasalan et nan menlomba tay adi mak-
aganab isnan ligalo no adina patiyen nan
bilin isnan lomba. 6 Naay pay di esa. Nan
ipogaw ay kagagetan ay men-esek et siya
nan men-apit omona. 7 Nemnemem ay
gawis nan tolo ay pangngalig ay deey et
badangan Jesus sik-a ta maawatam am-in.
8 Ipasnekmo isnan nemnemmo nan
naay ay maipanggep ken Jesu Kristo.
Adim kalkalingkingan nan ninbalinana
is ipogaw ay nagapo isdin si Ali David.
Ya adim kalkalingkingan ay kasin natago
isonga wada siya id wani ay mang-
badbadang isnan ipogawna. Siya dadi
nan ibagbagak isnan gawis ay damag.
9 Mapalpaligatak ay kanega ngawi ay
ipogaw gapo tay ibagbagak nan gawis ay
damag ay deey. Maibabalodak ngem olay
tay adi mabalin ay maibalod nan kalin Apo
Dios. 10 Isonga olay no mapalpaligatak
et adiyak sakiten tay kayatko ay ipagtek
nan maipanggep ken Apo Dios isnan
ipogaw ay pilpiliyena tapno mamatida ta
maisalakanda ya matagotagoda ken Apo
Dios ay eng-enggana gapo isnan inikkan
Jesu Kristo.
11 Tet-ewa nan naay ay makwani.
"No adi tako imotan nan biyag tako is-
nan mangsolsolotan tako ken siya et

awnit tako matagotago ken siya ay
eng-enggana. 12 No adi tako maom-
oma ay mang-an-anos isnan ligat
awnit tako men-ali ay mangbad-
badang ken Jesu Kristo. Ngem no
is-isot tako nan mangtekan tako ken
siya et awnitna abes adyan datako.
13 Matalek ay pilmi si Kristo tay adi
mabalin ay masokatan nan nem-
nemna ay olay no masokasokat nan
nemnem tako."

Nan Tapin Di Gawis Ay Masapol Ay Ik-ikkan Di Mamati

14 Itoltoloymo ay mangipanemnem-
nem isnan kinkinwanik isnan ipogaw
ay bagbagaam ta adida kalkalingkingan.
Ibilinmo ken daida isnan ngadan Apo
Dios ta adida makisongsongbat isnan adi
masilbi ay kankanan di ipogaw. Tay nan
kaneg todi ay kali et paaddawiyena nan
ipogaw isnan mangsolsolotana ken Kristo.
15 Ipakatmo ay mang-ik-ikkan isnan kayat
Apo Dios tapno men-galalasing siya ken
sik-a. Tay no kaneg da tona nan ikkam
et kanegmo nan ipogaw ay men-ob-obla
ay maid kabainana isnan ik-ikkana tay
ostoosto nan mangibagbagaam isnan tet-
ewa ay kalin Apo Dios.

16 Adika maitaptapi ay makikalkali is-
nan mait-itdo ay maid polos paayna ken
Apo Dios. Tay nan kankanan di ipogaw
ay kaneg todi et ipaaddaaddawina nan
ipogaw isnan gawis ay layden Apo Dios
ay maik-ikkan. 17 Ngawi di ay kaneg nan
esay sakit ay mangdonot isnan awak nan
ipogaw. Nan doway ipogaw ay men-it-
itdo ay kaneg todi et da Himeneo ken
Fileto. 18 Dinokoganda nan tet-ewa tay
kankananda en epdas et natago nan ma-
mati gapo isnan balo ay biyagda isonga
adida kasin matago no mateyda. Isonga
golgolowenda nan pammatin nan tapin di
ipogaw. 19 Ngem am-in ay kankanan Apo
Dios et tet-etet-ewa ay adi masokasokat ay
kaneg nan dakkel ay bato ay maid makai-
wedwed. Et kankanana ay getkena nan tet-
ewa ay maitatapi ken siya. Ya kankanana
abes en no kanam en esaka ay maitatapi
ken siya et masapol ay adim ik-ikkan nan
ngawi.

20 Timoteo, nemnemem na. Is-
nan dakedake ay baey et wada nan
nateketeken ay maos-osal. Baken kedke-
deng nan nangina ay nasapo ay nagapo is-
nan balitok ngem wada nan nasapo ay na-
gapo isnan kaiw ya isnan lota. Wada nan
os-osalenda isnan napateg ay maikkan
ya wada nan os-osalenda isnan baken
napateg. 21 Timoteo, siya na nan kayatko
ay kanan isnan pangngalig ay naay. Kaneg
tako nan maos-osal. No layden tako ay
kaneg tako nan maosal isnan napateg ay
maikkan ay pala ken Kristo et masapol ay
adi tako ik-ikkan nan ngawi. No kaneg todi
nan ikkan tako et nadalos tako et mabalin
ay osalen nan Apo tako datako isnan
kompolmi ay gawis ay kayatna. 22 Isonga
dokogam, Timoteo, nan adoado ay ngawi
ay kaykayat nan bababallo. Ipasnekmo
isnan nemnemmo ay mang-ik-ikkan isnan
gawis ya mangipapigsa isnan pammatim
ya manglaylayad isnan ib-am. Ya ipos-am
nan nemnemmo isnan nemnem di ib-am
ay mamati ay menpabadang ken Kristo ay
maid mabainanda ken siya.

23 Kasinek nan kinwanik id kawni.
Dokogam nan songbat ay maid silbina
ay kankanan nan ipogaw ay adi mamati
ken Apo Dios tay getkem ay liget nan
padatengenda. 24 Tay nan ipogaw ay
menpabaa ken Kristo et masapol ay adi
makisongsongbat nodi naanos isnan am-
in ay ipogaw ya gawigawis nan men-it-
itdowana. Adina layden ay men-ibab-aes
isnan ngawi ay ikkan nan ipogaw ken
siya. 25 Nodi an-anosana ay mangpadas ay
mangpaosto isnan nemnem nan mang-ap-
apos ken siya ta baleng badangan Apo Dios
daida ta ibabawida nan ngawi ta nan tet-
ewa nan patiyenda. 26 No patiyenda nan
tet-ewa et malopsotda isnan kaneg biton
Satanas tay siya di nan mentetean nan adi
mamati ta ipaik-ikkan Satanas ken daida
nan kayatna.

3

Nan Kaneg Nan Ipogaw Ay Aginsosolot Ken Apo Dios

1 Masapol ay maawatam na. Isnan timpo
ay nganngani ay omali kasin si Kristo ay
makwani en kaodiyan ay timpo et omado

nan maik-ikkan ay mangpaligat isnan ipogaw ay mamati. 2 Tay nan adi mamati et awnit kedeng nan awakda is nemnemnemenda. Is bomaknanganda nan pilmi ay an-anapenda dadapay men-et-etek. Asiasi nan kankananda. Adida patiyen nan bilin nan napowanda ya adida getken ay men-iyaman. Maid polos ogalin Apo Dios is solotenda. 3 Kanegda baken ipogaw tay adida getken ay manglayad isnan anakda wenno isnan napowanda. No waday makaligtanda et adida kalkalingkingan nan ligetda. Adida getken ay mangtena isnan ikkanda dadapay makedse ay pilmi. Kaliligetda nan gawis. 4 Adida matalek ay ipogaw. No waday ilaenda is kaaapalda et adida nemnemen no gawis wenno baken. Apedda ipapati ay en mang-ala. Baken si Apo Dios is laydenda nodi nan kaykayatda nan kagagasingda. 5 Olay kankananda en mamatida ken Apo Dios ngem adida polos paayen nan kabaelana ay mangipagawis ken daida. Isonga dokogam nan ipogaw ay kaneg da todi.

6 Wada ken daida nan om-omey isnan bab-aey ay manggaygayyem isnan kabaey ta waday mamati isnan it-itdoda. Ik-ikkanda dadi tapno maawis nan bababai ay nalaka ay madologan. Siya dadi nan bababai ay nagolo nan nemnemda gapo isnan adoado ay basolda. 7 Dadat nalaka ay maawis isnan kompolmi ay dengdengngenda ngem adida makaawat isnan tet-ewa ay mait-itdo.

8 Nan aginsosolot ken Kristo et kanegda din da Janes ken Jambres tay inap-aposda din si Moses id kasikasin. Nan aginsosolot et ap-aposenda abes nan tet-ewa ay magapgapo ken Apo Dios. Asiasi nan nemnemda ya baken polos tet-ewa nan pammatida. 9 Ngem adi mabayag dat getken am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-ikkanda ay kaneg din inommat ken Janes yas Jambres.

Itoltoloy Tako Ay Mamati Olay No Mapalpaligatan Tako

10 Ngem sik-a Timoteo, gawis nan mangtekam isnan kaipogawko tay nangil-ilaka. Getkem nan it-itdok ya nan ik-ikkak ya nan gandatko isnan biyagko. Getkem ay sigod nan pammatik ya nan layadko isnan iib-ak ay ipogaw ya nan anosko olay ngan nan om-ommat ken sak-en. 11 Getkem abes nan nangpaligatanda ken sak-en id Antiokia ya id Iconio ya id Listra. Ngem insalakan Apo Dios sak-en. 12 Tet-etet-ewa ay nan am-in ay manglaylayad ay mangsolsolot isnan gawis ay ogalin Jesus gapo tay maitatapida ken siya et palpaligaten nan adi mamati daida. 13 Dapay nan ipogaw ay ngawi ya nan menkamkampot ay men-it-itdo et am-amed omad-ado nan ngawi ay ik-ikkanda. Al-allilawenda nan ib-ada ya maitaptapida gedan ay maallilaw.

14 Ngem sik-a, Timoteo, itoltoloymo ay mamati isnan am-in ay inad-adalmo ya pinatim tay gawis nan nangtekam isnan kaipoipogaw ay nangisolsolo ken sik-a. 15 Enggana isdin kaongam et getkem nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasikasin. Siya na nan nangtekam isnan osto tapno maisalakanka gapo isnan mamatiyam ken Jesu Kristo. 16 Tay am-in nan naisolat ay kalin Apo Dios et nagapo ken siya. Isonga mapamapaay ken datako tay siya nan mangipagpagtek ken datako isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios ya nan kayatna. Ibagbagana nan ngawi ta baken di is itoltoloy tako ay ik-ikkan. Ipagpagtekna ken datako nan am-in ay ikkan tako tapno gomawgawgawis nan ogali tako. 17 Ibagbagana dadi tapno maid menkolangan tako ay mamati tapno mabalin ay ikkan tako nan gawis ay kayat Apo Dios.

4

Nan Tapin Di Inbilin Pablo Ken Timoteo

1 Naay nan tapin di ibilinko ken sik-a Timoteo. Dedengngen Apo Dios ya si Jesu Kristo ay awnit omali ay mentolay ay mangibanag isnan ipogaw ay matatago ya natey. 2 Kanak ken sik-a en ipapatim ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios isnan ipogaw no laydenda ay mangdenge wenno adi. Ipagtekmo nan baken gawis ay ik-ikkanda ta nemnemenda tapno ibabawida. Ibagam abes nan masapol ay ikkanda tapno gawis nan

mangsolotanda ken Kristo. Adika isal-saldeng ay men-it-itdo dakapay an-ananosan nan am-in. 3 Tay awnit domateng nan timpo ay adyan nan ipogaw ay mang-denge isnan tet-ewa ay maisolo ay magapo ken Apo Dios. Nodi laydenda no waday men-itdo ken daida is adoado ay mait-itdo ay kayatda ay dengngen. 4 Dokoganda nan tet-ewa ay maitdo ay dindinngeda ta nan baken tet-ewa ay is-istolya ay maid silbina nan patiyenda.

5 Ngem sik-a Timoteo, masapol ay nem-nemem ay ostoosto nan am-in ay ikkam. Adika omeg-egyat isnan ligat. Itoltoloymo ay om-omey ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus ta waday mamati ken siya. Itoltoloymo ay mang-ik-ikkan isnan oblam ay pala ken Kristo engganay makwas. 6 Tay sak-en et nganngani ay tay-nak nan batawa. Ngem olay no mateyak tay maited nan biyagko ken Apo Dios tay siya nan kakwa ken sak-en. 7 Kinwasko nan ipaik-ikkan Apo Dios ken sak-en olay naligaligat ay kaneg gobat. Inik-ikkak ay gawis ya egayak sinoksokatan nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo is olay teeteen. 8 Isonga wada nan indolin Jesus ay Apo tako ay iligalona ken sak-en gapo tay osto nan mangsolsolotak ken siya. Tay si Jesus nan mangbanag isnan ipogaw ay ostoosto. Bakenak kedeng is mangganab isnan ligalo isnan agew ay mangbanagana isnan ipogaw nodi am-in ay mangkayat isnan kasin omaliyan Jesus et maitapida ay maagtan.

9 Ipakatmo ay omali isna ay adi mabayabayag. 10 Tay tinaynan Demas sak-en gapo tay nan wada isnan batawa nan pilmi ay nemnemnemena id wani. Inmey siya id Tesalonica. Inmey abes si Cresente id Galacia ya si Tito et inmey id Dalmacia. 11 Kedkedeng si Lucas is wada ken sak-en id wani. No omalika dakat dag-osen si Marcos ta mangbadang. 12 Inpa-eyko si Tikico id Efeso. 13 No omalika dakat dag-osen nan obolkotko ay tinaynak id Troas ken Carpo. Itapim nan kaliblolíblok ya am-amed nan solsolatko.

14 Si Alejandro ay bomebesa et adoado nan inik-ikkana ay nanggolgolo isnan it-itdok. Ngem awnit dosaen Apo Dios siya gapo isnan inik-ikkana. 15 Makailam siya tay dadama nan nang-ap-aposana isnan ibagbaga tako ay maipanggep ken Kristo.

16 Isnan damo ay nangbanagan nan iRoma ken sak-en et maid nangbadbadang ken sak-en isnan insongsongbatko. Nang-taynan am-in nan iib-ak. Sapay koma ta adi dosaen Apo Dios daida isnan nang-ikkananda isdi. 17 Ngem egay nangtay-taynan si Jesu Kristo. Pinapigsana sak-en isonga inbagbagak ay gawis am-in nan maipanggep ken siya ta dengngen nan adoado ay ipogaw ay baken Judio. Nang-badang si Jesus ay nangilisi ken sak-en isnan nganngani ay pomateyanda. 18 Ya getkek ay olay sino ay ommat ay kaeegyat et badbadbadangan Jesus sak-en et olay no pateyenda sak-en tay maitapiyak ken siya isnan mentolayana id daya. Sapay koma ta madaydaydayaw siya ay eng-enggana. Sapay koma ta matongpal.

19 Komosta ken Akila ya si asawana ay Priscila. Komosta abes ken Onesiforo ya nan am-in ay pamilyana.

20 Nataynan si Erasto id Corinto et si Trofimo et tinaynak id Mileto tay masak-sakit.

21 Ipakatmo ay omali isna sapay pinag-andap. Da Eubulo, Pudente, Lino ya si Claudia ya am-in ay mamati ay wada isna et pakomostaanda gedan dakayo issa.

22 Sapay koma ta kanayon ay wada si Kristo ken sik-a ya likliknaenyo abes nan badang ya layadna.

Kedeng dana is ibagak.

Nan Solat Pablo ken Tito

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Tito et baken Judio ngem mamati ken Jesu Kristo. Dat menbalin ay esay ib-an Pablo ay mangbadbadang ken siya isnan oblana ay mang-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ninsolat si Pablo ay men-it-itdo isnan mamati isdi.

Nan solatna et wada nan tolo ay napateg ay ibagana. Nan damo et inbagana ken Tito nan masapol ay kaneg nan ogalin nan mapili ay menpangpango isnan ipogaw isnan paggimonganda. Masapol di tay adoado nan ngawi ay ogalin di iCreta. Nan maisned et inbagana nan ikkan Tito ay mangisolo isnan aamam-a ya iinin-a ya nan katapitapina. Nan kombosna et inbagana ken Tito nan osto ay masapol ay ikkan di mamati tasiyay mapopos-a nan nemnemda ta maoolnos nan biyagda.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-4
Maipanggep isnan menpangpango isnan paggimongan di mamati 1:5-16
Nan masapol ay ikkan nan aamam-a ya iinin-a ya nan tap-in di mamati 2:1-15
Nan masapol ay makailanda ta adida ik-ikkan 3:1-11
Kombos nan solat 3:12-15

Nan Login Nan Solat

1-4 Sak-en si Pablo ay baan Apo Dios ay mensolat ken sik-a Tito ay anakko isnan pammati ay wada ken daita. Pinilin Jesu Kristo sak-en ay esay apostolisna tapno maibab-aaak ay mangbadbadang isnan ipogaw ay pinilin Apo Dios tapno mabadanganda isnan pammatida ya isnan mangtekanda isnan tet-ewa ay mait-itdo ay mangipagpagtek isnan nadiosan ay ogali. Nan maipoonan nan oblak et gapo isnan namnamaen tako ay biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Si Apo Dios ay maid polos kampotna et inkalina nan biyag ay deey id sang-asang-adom ngem sokod id wani sanapay ilawlawag ay osto tay id wani nan osto ay timpo ay pinilina ay mangipagtekana. Inpagtekna isnan gawis ay damag ay intalekna ken sak-en ay ibagbagak tay siya nan inbilin Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay mangisalakan ken datako.

Nan Ipaoblan Pablo Ken Tito Id Creta

5 Tito, tinaynak sik-a id Creta tapno ikkam nan nabay-an ay maikkan ay masapol ay mas-et ya tapno menpilika is mangipangpango isnan mamati isnan am-in ay il-ili id issa. Ngem adim kalkalingkingan nan inbagak maipanggep isnan mapili. 6 Kinwanik en masapol ay maid ngawi is ik-ikkana is mabalin ay delawen nan tapin di ipogaw. Masapol abes ay es-esa nan asawana ya mamati nan an-akna. Masapol ay managpatida ya adida madeldelaw ay men-ik-ikkan is ol-olay. 7 Tay nan ipogaw ay men-obla ken Apo Dios ay mangipangpango isnan ipogawna et masapol ay maid ik-ikkana is kadkadlawana. Masapol ay baken napati. Masapol abes ay adi mabotboteng wenno agom. Adi malililit ya baken makedse. 8 Nodi siya na nan masapol ay kaneg nan ogalina. Managsangaili siya ya laylaydena ay mang-ikkan isnan am-in ay gawis. Managtongpal am-in isnan gawis ay bilin, sol-solotena nan kayat Apo Dios ay maikkan ya getkena ay mangtena isnan am-in ay ik-ikkana tapno baken nan ngawi is ikkana.

9 Nan esay masapol isnan ik-ikkana et nan mait-itdo ay nagapo ken Kristo di eesangena is nenemnemena ta adina tay-taynan. Siya nan mait-itdo ay mabalin ay talken nan ipogaw tay tet-etet-ewa. Masapol ay nemnemena ay osto tapno mabalin ay ipapigsana nan pammatin nan iib-ana ya tapno getkena nan ostoosto ay isongbatna isnan ipogaw ay mang-ap-apos isnan tet-ewa tapno mapaneknekan nan katet-ewana. 10 Tay wada nan adoado ay ipogaw id wani ay mang-ad-adi ay mangpati isnan tet-ewa. Al-allilawenda nan tapin di ipogaw isnan adi mapaay ay kankananda. Am-amed nan Judio ay mamati ken Kristo ay nan linteg Moses nan

kapatgan kayet ken daida. 11 Am-in ay
men-it-itdo isnan baken tet-ewa et mas-
apol ay maipasaldengda tay golgolowenda
nan nemnem nan adoado ay ipogaw ya
olay am-in ay sinbaey tay it-itdoda nan
baken osto ay maitdo dapay kedeng nan
kalagbowanda is an-anapenda isnan men-
itdowanda.
12 Wada nan esay kailiyanda ay iCreta ay
mamadtoda ay nangwani en, “Nan iCreta
et menkamkampotda. Asiasi nan ogal-
ida. Adida layden ay men-obla dadapay
bokatot.” 13-14 Siya di nan kinwanin nan
esay kailiyanda et tet-ewa nan kinwanina.
Isonga sagiitem daida tapno baken nan
adoado ay aped sodsodok di Judio is sol-
solotenda wenno nan aped bilin di ipogaw
ay mang-ad-adi isnan tet-ewa ay mait-
itdo ay magapgapo ken Apo Dios. Nodi
ostoosto koma nan mangtekanda isnan
maipanggep ken Kristo. 15 Tay nan ipogaw
ay ngawi nan nemnemna ya adi mamati
isnan maipanggep ken Kristo et adoado
nan ngawi ken siya isnan am-in ay bino-
liw Apo Dios. Isonga adoado nan law-ena
tay adina getken ay mennemnem ay osto.
Ngem nan ipogaw ay nadiosan nan ogalina
et maid ngawi ken siya isnan am-in ay bi-
noliw Apo Dios isonga maid lawa ken siya.
16 Nan ipogaw ay ngawi nan nemnemda et
kankananda en getkenda si Apo Dios ngem
maiila ay baken tet-ewa nan kankananda
isnan ik-ikkanda. Adida patpatiyen nan
bilin Apo Dios. Adida makaikkan isnan
gawis tay ngawi nan nemnemda. Isonga
adyan Apo Dios daida gapo isnan ngawi ay
ik-ikkanda.

2

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mamati Ay Mangsobalit Isnan Inikkan Apo Dios

1 Ngem sik-a Tito, baken kaneg todi nan
ikkam. Nodi itoltoloymo ay mang-itdo is-
nan osto ay maisolo ay maibagay isnan tet-
ewa ay maipanggep ken Kristo. 2 Ibagam
isnan aamam-a tapno adida dadam-en
nan inomenda. Masapol ay ten-enda am-
in nan ik-ikkanda ta malispitoda. Bagba-
gaam daida ta ostoosto nan pammatida
ya nan manglayadanda isnan ib-ada ya
nan mangitoloyanda ay mamati olay ngan
nan ommat. 3 Ya nan iinin-a et bagba-
gaam daida abes tapno ipailada nan pam-
matida isnan am-in ay ik-ikkanda. Mas-
apol ay maid ngawi is kankananda is-
nan ik-ikkan nan ib-ada. Adida mabot-
boteng nodi getkenda ay mangtena is-
nan inomenda. Masapol ay it-itdoda nan
gawis ay maikkan 4 tapno maitdowan ay
gawis nan inannodida tapno gawis nan
layadda isnan as-awada ya isnan an-akda.
5 Bagbagaanda daida tapno ten-enda nan
am-in ay ik-ikkanda tapno maid ngawi is
ik-ikkanda. Masapol ay nadalos nan nem-
nemda ay adida lomalaki. Masapol ay
nan oblada isnan bab-aeyda nan nenem-
nemenda. Bagbagaan nan nain-ina daida
abes tapno naanosda ya managpatida is-
nan as-awada. No kaneg todi nan ik-
ikkanda et adi madeldelaw nan mait-itdo
ay nagapo ken Apo Dios.
6 Ibagam isnan lalalaki ay binnayan
tapno ten-enda abes nan am-in ay ik-
ikkanda tapno gawis. 7 Sik-a nan men-
basalanda ay mangipaila isnan gawis ay
maik-ikkan. Masapol ay mail-ila isnan
it-itdom nan kinagawis nan nemnemmo.
8 Paostowem ay gawis nan kanam tapno
adi mabalin ay madelaw tapno mabainan
nan mang-ap-apos ken datako gapo tay
maid somya is mangdelawanda ken
datako.
9 Nan ipogaw ay nalakowan ay mabab-
aa abes et bagbagaam daida tapno pat-
patiyenda nan apoda. Pagasingenda nan
apoda isnan am-in ay ik-ikkanda. Adida
songsongbatan daida 10 wenno menpid-
pidit isnan kowan nan apoda. Nodi
ipailada ay pilmi ay matalekda tapno ma-
daydayaw nan mait-itdo ay nagapo ken
Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.
11 Tay inpagtek Apo Dios nan badangna
ya nan layadna isnan am-in ay ipogaw ta
maisalakanda. 12 Et gapo isnan mangtekan
tako isnan gawis ay badangna et adalen
tako ay masapol ay taynan tako nan baken
gawis ay maikkan ay adi layden Apo Dios
tapno soloten tako nan osto ay maibagay
isnan laylayden Apo Dios. 13 Ikkan tako
am-in dadi isnan mangsedsed-an tako is-
nan gawigawis ay namnamaen tako. Et

siya nan kasin omaliyan Jesu Kristo ya nan kailaan nan dadama ay kinangatona. Siya nan Dios tako ay manakabalin ay mangisalakan ken datako. 14 Tay siya nan nang-ited isnan biyagna ay mangsobot ken datako ta adi tako itoltoloy ay mang-ikkan isnan ngawi. Natey siya tapno madalosan tako ay ipogawna ay mangkaykayat ay mang-ikkan isnan gawis.

15 Siya dadi am-in nan ibagbagam, Tito. Ibagam ta solotenda dakapay ipagtek nan baken gawis ay ik-ikkanda. Ipailam nan kalebbengam ay mang-ikkan is dana tapno adida kanan en maid kalebbengam ay men-itdo.

3

Nan Gawis Ay Ogalin Nan Mangsolot Ken Apo Dios

1 Nan esay ikkam et ipanemnemmo ken daida nan inbagak id kasin ay nangwani en masapol ay patiyenda nan mentoltolay ken daida. Adida ipapangato nan nemnemda isnan ipogaw ay nangatngato mo daida. Nodi nakasaganada koma ay bomadang no wada nan gawis ay ipaikkan nan mentolay ken daida. 2 Ya nan esay ibagam et adida taytayoktoken nan ib-ada ya adida makisongsongbat nodi nan gawis nan ik-ikkanda isnan am-in ay ipogaw. 3 Tay masapol ay baken kaneg nan inik-ikkan tako id kasin nan ikkan tako id wani. Id kasin maid gintek tako is maipanggep ken Apo Dios ya nan lintegna. Isonga egay tako pinati nan bilina. Sinolsolot tako nan baken tet-ewa ay solsolo ya pinatpati tako nan kompolmi ay kagagasing tako ay ngomawiyan nan awak tako tay maid kabaelan tako ay nang-adi is dadi. Tay id kasin men-inamis, men-inapal ya menliniget tako ay ipogaw. 4 Ngem idi inpailan Apo Dios ay mangisalakan ken datako nan layad ya anosna ken datako isnan nangibaaana ken Jesu Kristo isnan batawa 5 et insalakana datako. Ngem baken nan gawis ay inik-ikkan tako is gapo na. Nodi insalakana datako gapo isnan seg-angna. Gapo isnan nangkaanan nan Ispirito Santo isnan basbasol tako et inyalin Apo Dios nan balo ay biyag ay maid patenggana ken datako. 6 Inyalina nan Ispirito Santona ken datako gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako. Isnan nang-itedana isnan Ispiritona et maid polos olay teeteen is inimotana. 7 Owen, inikkana di tapno nan badangna nan gapo ay gawis nan pangiilaana ken datako ya maagtan tako isnan namnamaen tako ay biyag ay maid patenggana. 8 Tet-etet-ewa am-in dana.

Tito, am-in ay inbagbagak isnan solat ay naay et siya dadi nan kayatko ay ibilinmo ken daida id issa Creta tapno nan gawis ay maikkan nan tongtongpalen nan mamati ken Apo Dios. Tay siya di nan gawis ya mapaay isnan ipogaw. 9 Ngem adika maitaptapi isnan makisongsongbatan nan ipogaw isnan soot ay maid mangtek is songbatna tay maid paayda. Adika maitaptapi abes isnan ik-ikkan di ipogaw ay mangtontonton isnan alal-apoda tay maid kombosna. Ya adika makibibiyang ay makisongsongbat maipanggep isnan linteg Moses tay maid ibadang nan songbat isnan pammati tako.

10 No waday ipogaw is tayoktok ay mangkayat ay mangsis-iyan isnan nemnem di mamati et bilinem tapno isaldengna. No mamindowam ay bilinen ya adina patiyen dakat adi kadkadwaen. 11 Tay getkem ay nan ipogaw ay kaneg todi nan ik-ikkana et nabalinsowek nan nemnemna ay mang-ik-ikkan isnan ngawi. Olay siya abes et getkena ay ngawi nan ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

12 Isnan mangibaaak ken Artemas wenno ken Tikico id issa dakat ipakat ay omali ay mang-ila id Nicopolis tay isdi nan kayatko ay mentean engganay somaldeng nan pinag-andap. 13 Ipakatmo abes ay mangbadang ken Zenas ay abogado yas Apolos tapno waday osalenda isnan omay-ayanda ay men-itdowan. 14 Ya itdowam abes nan ib-a tako ay mamati tapno omingsada ay bomadang isnan pilmi ay makasapol is badang. Tay masapol ay menpaay nan ik-ikkan tako.

15 Am-in ay ib-ak ay mangbadbadang ken sak-en isna et menpakomostada ken

sik-a. Komosta abes isnan gagayyem tako ay mamati issa ay manglaylayad ken dakami gapo isnan pammati tako.

Sapay koma ta nan badang ya layad Apo Dios di kanayon ay liknaenyo.

Nan Solat Pablo ken Filemon

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Filemon et esay gawis ay mamati id Colosas ay kakwa isnan baa ay si Onesimo. Nan baa ay naay et linmayaw isnan apona ay si Filemon dat omey id Roma. Wada si Pablo isdi ay naibabalod et nin-asigetekda ken Onesimo isdi. Gapo ken Pablo et nin-balin si Onesimo is esay mamati. Nan solat Pablo ken Filemon et ibagbagana ken siya ta pakawanena nan baana ay ipasagong Pablo. Kayat Pablo ay dawaten Filemon siya koma ay baken kaneg baa et kedeng nodi dawatena ay kaneg besat gapo isnan pammatina.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-3
Panangdayaw ken Filemon 4-7
Menpakpakaasi si Pablo ta gawis nan ikkan Filemon ken Onesimo 8-22
Kombos nan solat 23-25

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay nangisolat isnan solat ay naay isnan naibabalodak gapo isnan oblak ay pala ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a, Filemon, ay esay gayyemko ay mangbadbadang isnan oblami ay pala ken Kristo. Mensolatak abes ken Apia ay kanegmi kababaiyan yas Arkipo ay esay mentaltalabako ay pilmi pala ken Jesus. Maitapi abes am-in ay mamati ay madagdagop isnan baeyyo ay mangdayaw ken Apo Dios ya mensolo isnan kalina. Ab-aboloyan Timoteo ay besat tako gapo isnan pammati tako nan kankanak isnan solat ay naay. 3 Sapay koma ta kanayon ay wada ken dakayo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya si Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kayat Pablo Ay Ikkan Filemon Ay Pala Ken Onesimo

4 Filemon, kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios isnan mangilol-owalowak ken sik-a 5 tay dengedengngek nan gawis ay pammatim ken Jesu Kristo ya nan layadmo isnan iib-a tako ay mamati. 6 Ilol-owalowak sik-a tapno gapo isnan mangibagbagaam isnan pammatim isnan tap-in di ipogaw et mataptapiyan nan mangtekanyo am-in isnan am-in ay gawis ay it-ited Kristo ken datako gapo tay maitatapi tako ken siya. 7 Besatko, gapo isnan manglaylayadam isnan iib-am ay mamati et inmam-amed nan gasingko ya pinmigsa nan nemnemko tay inpapigsam nan nemnemda. 8 Isonga wada nan kayatko ay ibaga ken sik-a tay getkek nan gawis ay ik-ikkam. No kayatko ay bilinen sik-a et mabalin tay wada nan kalebbengak gapo ken Kristo. 9 Ngem gapo tay men-asilayad tako, kadya sootek no mabalin ay ikkam nan kayatko. Pangaasim ta ikkam ay pala ken sak-en tay naam-amaak dakpay naibabalod gapo isnan mentaltalabakowak ken Jesu Kristo. 10 Isonga dawatek ken sik-a ta adim is-islat si Onesimo isnan somagongana ken sik-a nodi ikkam nan gawis ay pala ken siya. Inbilangko siya ay kanegko anak tay mamati siya isnan inbagak ay maipanggep ken Kristo isnan maibabalodak. 11 Olay no siya nan esay baam ay maid paayna ken sik-a id kasin ngem id wani mapaay siya ay pala ken sak-en ya ken sik-a abes. 12 Ipasagongko siya ken sik-a ngem ikakawitna nan layadko ken siya. 13 Kayatko koma pay ay makitetee siya isna tapno bomadang isnan kamaidmo ay mangbadang ken sak-en isnan naay ay maibabalodak gapo isnan mangibagbagaak isnan gawis ay damag. 14 Ngem isnan nemnemko et gag-awis no sootek ken sik-a omona tapno getkek nan nemnemmo tay adiyak layden no pilitek sik-a. Nodi no waday badangmo ken sak-en et gag-awis no magapo isnan gasingmo.

Nan Nasokatan Nan Nemnem Onesimo Gapo Isnan Namatiyana Ken Kristo

15 Waay nan gapo ay tinaynan daka is sin-awyan et ta maitdowan siya tapno makitetee ken sik-a ay eng-enggana. 16 Tay id kasin egay mamati isonga baam et kedeng. Ngem id wani et mamati. Isonga olay no baa siya ngem gawis no ibilangmo ay besat tay mamati kayo ay dowa ken Kristo. Pilmi nan layadko ken siya ngem

am-amed nan layadmo tay ninbalin ay kanegmo besat isonga inmam-amed nan badangna ken sik-a mo id kasin. 17 Isonga no tet-ewa ay ibilangmo sak-en ay ib-am ay mamati et sangailiyem siya ay kaneg nan ik-ikkam ay mangsangsangaili ken sak-en. 18 No waday ngawi is inikkana ken sik-a wenno waday bayadana ken sik-a et singilem ken sak-en. 19 Tet-ewa nan kinwanik. Sak-en nan nangisolat isnan naay en awnitak bayadan. Ngem waay adi masapol ay ipanemnemko ken sik-a ay otangmo ken sak-en nan balo ay biyagmo ay nagapo ken Apo Dios. 20 Isonga be-satko, pangaasim ta ikkam nan kayatko gapo isnan pammatita ken Jesus ay Apota. Pagasingem sak-en tay sik-a nan esay be-satko isnan mangpatpatiyanta ken Kristo. 21 Mensolatak ken sik-a tay getkek ay am-amed gawis nan ikkam ay pala ken Ones-imo mo nan idawdawatko ay ikkam.

Nan Kombos Nan Naay Solat Pablo

22 Wada pay nan esay ibagak ken sik-a. Gawis no omisaganaka is awnitak mentean ta sapay koma ta songbatan Apo Dios nan lowaloyo ta makapasyalak ken dakayo.

23 Komosta kayo ay kanan Epafras ay ib-ak ay naibabalod id wani gapo isnan oblana ken Kristo. 24 Komosta kayo abes ay kanan da Marcos ken Aristarco, Demas yas Lucas ay mangbadbadang ken sak-en isnan obla tako ay pala ken Kristo. 25 Sapay koma ta wada ken dakayo nan layad ya anos Jesu Kristo ay Apo tako.

Solat Isnan Hebreo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay naay et naisolat ay pala isnan Judio ay mamati ay makwani gedan en Hebreo. Naisolat tapno maipapigpigsa nan pammatida tay gapo isnan adoado ay ligat ay linikliknada et nganngani ay taynanda nan pammatida ken Jesu Kristo. Nan inikkan nan nangisolat ay mangipapigsa ken daida et inpagtekna ay si Kristo nan tet-ewa ay mangipaila isnan kayat Apo Dios ay ipaila isnan ipogaw. Maid teken nodi siya et kedeng.

Isnan nangibagbagaan nan nangisolat isnan maipanggep ken Jesus et tolo nan napateg ay inpagtekna. Nan damo et Anak Apo Dios si Jesus ay maid logina wenno patenggana. Ngem isdin ninbalinana is ipogaw et sinolsolona nan masapol ay ikkana ay mangtongpal ken Amana ay olay napalpaligatan siya. Gapo tay siya nan Anak Apo Dios isonga nangatngato mo din mamadton Apo Dios ya din si Moses ya olay nan aanghel Apo Dios.

Nan maikadwa ay inpagtekna et gagawis nan inikkan Jesus mo nan inik-ikkan nan papadin di Judio. Isonga siya nan nangsokat ken daida ay mangitatakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios ay eng-enggana. Nan maikatlo et gapo ken Jesus et tet-ewa ay maisalakan nan ipogaw. Siya nan tet-ewa ay kaiyaligan nan napalpalti ay ininted nan Judio ken Apo Dios tay napatey siya ay nang-ited isnan biyagna ay mangsobot isnan basbasol nan kaipoipogaw.

Isnan kapitolo 11 et inbagbagana nan kaneg nan gawis ay pammatin nan tapin di mamati id kasin tasiyay papigsaena nan pammatida. Nan wada isnan kombos nan solat et pamagbaga ya nan masapol ay makail-ilanda.

Nan wada isna:
Si Kristo nan mangipaila isnan ostoosto ay kaneg Apo Dios 1:1-3
Nan kinangaton Jesus mo nan aanghel 1:4-2:18
Nan kinangaton Jesus mo da Moses ken Josue 3:1-4:13
Nan kinangaton nan kinapadin Kristo 4:14-7:28
Nan kinangaton nan nakitolagan Kristo 8:1-9:28
Nan kinangaton nan inikkan Kristo ay mangisalakan isnan ipogaw 10:1-31
Nan pateg nan pammati 11:1-12:25
Kombos nan solat 13:1-25

Inpabagan Apo Dios Isnan Anakna Nan Kayatna Ay Ipagtek Isnan Ipogaw

1 Id kasin namin ado ay wada nan
inpagtek Apo Dios isnan alal-apo tako.
Natkenatken nan inikkana ay nangipag-
pagtek isnan kayatna ay ipagtek ngem is-
nan adoado ay mamadtona nan nangipag-
pagtekana ta ibagada isnan kaipoipogaw.
2 Ngem id wani et baken kaneg todi tay nan
Anakna nan inosalna ay mangipagpagtek
isnan kayatna ken datako. Siya nan nangi-
paboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada.
Et siya gedan nan pinilina ay mangtawid
isnan am-in. 3 Maiiiila ken siya nan kinan-
gaton Apo Dios. Nan kaneg Apo Dios et
siya gedan nan kaneg nan Anakna. Maid
polos nateknanda. Gapo isnan kabaelan
nan olay kalina et maooolnos nan am-in ay
binoliwna. Et siya gedan nan nangwaya
isnan ipogaw tapno mapakawan nan bas-
basolda. Idi nakwas dat somaa id daya.
Danat itokdo isnan makanawan Apo Dios
ay kad-an di kapatgan.

Nan Kinangaton Nan Anak Apo Dios

4 Isonga nan Anak Apo Dios et dadama
nan kinangatona mo nan aanghel. Olay
nan inpangadan Apo Dios ken siya et
napatpateg mo nan inpangadana isnan
aanghelna. 5 Tay maid nangwaniyan Apo
Dios isnan olay esa ay anghelna en,

“Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay
sak-en nan Amam.”

Ya maid nangwaniyana isnan aanghel en,

“Sak-en nan Amam ya sik-a nan Anakko.”

6 Nodi kinwanin Apo Dios isdin nan-
gibaaana isnan nangatongato ay
Anakna isnan batawa en, “Dakayo
ay aanghelko et dayawenyo siya.”

7 Nan kinwanina abes maipanggep isnan
aanghelna et, “Daida nan ibab-aak
ay kaneg nan dagem wenno apoy

ay om-omey ay mangtongpal isnan
kayatko."
8 Ngem nan kinwanina isnan Anakna et,
"Maid patenggan nan mentolayam,
Apo Dios. Nan ik-ikkam ay mentolay
et ostoosto 9 tay laylaydem nan
gawis dakapay adyan nan ngawi.
Siya di nan gapo ay dadama nan
mangipagasingan Apo Dios ay
Diosmo ken sik-a mo nan iib-am."
10 Kinwanina abes en, "Isnan damodamo
et sik-a Apo, nan nangboliw isnan
batawa ya sik-a gedan nan nang-
boliw isnan daya. 11 Awnitda ma-
maid ngem wawawawadaka ay eng-
gana. Daida et kanegda bado ay lo-
mogak. 12 Tay nan awnit ommat is-
nan batawa ya nan daya et kanegda
nan bado ay makopin dat maidolin.
Owen, tay awnitda masokatan ay
kaneg nan kasokatan nan nabayag
ay bado ay adi et maosal. Ngem sik-
a et adika polos menbalbaliw ya nan
biyagmo et maid kombosna gedan."
13 Nan esa pay ay mangipaila isnan
kinangatngaton nan Anak Apo
Dios mo nan aanghelna et nan
nangwaniyana en, "Itokdom isna
isnan makanawanko engganay ip-
agatinko ken sik-a nan bosbosom."
Tay egayna kinwani di isnan aanghelna
nodi isnan Anakna nan nangwaniyana et
kedeng. 14 Isonga ngan ngen nan ka-
paayan nan aanghelna? Daida nan adi
kaila ay mensilsilbi ken siya et ibab-aana
daida ay en mangbadbadang isnan awnit
maisalakan ta makiteeda ken siya.

2

Masapol Ay Idngen Nan Ipogaw Nan Inbagbagan Jesus

1 Gapo tay nan Anak Apo Dios nan
nangipagtek isnan inpagtek Apo Dios ken
datako et masapol ay am-amed nan mang-
solsolotan tako isnan dinnge tako tapno
adi tako maiyaddawi isnan tet-ewa. 2 Tay
id kasin et nadosa isnan maibagay isnan
basolna nan ipogaw ay egay nangpati is-
nan inpabagan Apo Dios isnan aanghelna
isdin alal-apo tako tay tet-ewa nan in-
bagbagada. 3 Isonga am-am-amed nan
dosa tako no adi tako patiyen nan nap-
atepateg ay naibaga ay maipanggep isnan
maisalakanan di ipogaw. Tay si Apo Je-
sus nan damodamo ay nangipagtek isnan
maisalakanan tako. Et nan nangdenge is-
nan inbagbagana et pinaneknekanda nan
katet-ewana ken datako. 4 Inpagtek gedan
Apo Dios nan mangoowenana isnan inbag-
bagada gapo isnan adoado ay kaskasdaaw
ay inpaik-ikkana ken daida ay nangibag-
baga isnan gawis ay damag. Ya nan esa
ay kailaana ay oowenana et intedna nan
Ispirito Santona isnan mamati gapo tay
kayatna.

Nan Mangisalakan Ken Datako

5 Baken nan aanghel Apo Dios is awnit
mentolayena isnan balo ay batawa
ay ibagbagami. 6 Nodi nan
ipogawna nan awnitna patolayen
ay kaneg nan naisolat isnan kalin
Apo Dios ay wada nan ipogaw ay
nangwani ken siya en,
"Ayke napateg nan ipogaw is gapo ay
nemnemnemem daida? Kaskas-
daaw nan mangsegseg-angam ken
daida ay aped ipogaw. 7 Id wani
ipababababam daida mo nan aanghel
ngem sin-awyan et kedeng. Tay
awnitmo ipangato ya patgepatgen
daida 8 ya patolayen daida isnan
am-in."
Isnan nakwaniyana en patolayen Apo Dios
nan ipogaw isnan am-in et mamagtek ay
maid polos adida itolayan. Ngem id wani
et baken kaneg todi nan il-ilaen tako tay
egay pay laeng inommat. 9 Ngem nan
getken tako ay epdas inmat et si Jesus nan
naipangato ya madaydayaw gapo isnan
inikkana ay natey ay pala isnan kaipoi-
pogaw. Sin-awyan nan naipababaana mo
nan aanghel isdin ninbalinana is ipogaw.
Inommat di tapno matey siya ay pala isnan
am-in ay ipogaw gapo isnan layad Apo
Dios ay mangbadang ken datako.
10 Tapno mabalin ay makitee nan
adoado ay anakna ken siya et inbaan Apo
Dios si Jesus isnan batawa ta mapaligatan
tapno menbalinena siya is ostoosto ay

pangolo tako ta siya nan mangipango ken datako ay makitee ken Amana. Et ostoosto di is inikkan Apo Dios ay nangboliw ya gapo ay naboliw nan am-in. 11 Si Jesus nan mangipagawis ken datako. Isonga nan Aman nan nangipagawis ya nan Aman nan pagawisena et es-esa. Siya di nan gapo ay maid bain Jesus ay mangwani en datako nan bebsatna. 12 Getken tako ay tet-ewa ay bebsatna datako gapo isnan nangwaniyana ken Apo Dios en, “Ibagbagak nan maipanggep ken sik-a isnan bebsatko. Daydayawek sik-a isnan madagdagopanda.” 13 Ya nan nangwaniyana en, “Talkek si Apo Dios,” ya nan nangwaniyana gedan en, “Naayak ay maitatapi isnan an-ak Apo Dios ay intalekna ken sak-en,” et siya dadi nan kagtekana ay ibilangna ay bebsatna datako.

14 Nan makwani en an-ak Apo Dios et datako ay ipogaw isonga ninbalin abes si Jesus is ipogaw ay kaneg tako. Inikkana di tapno abakena si Satanas ay makwani gedan en Diablo. Inabakna siya gapo isnan nateyana ay pala ken datako tay isnan nateyana kinaana nan kabaelan Satanas ay mang-eyey isnan ipogaw isnan tetey ay maid patenggana. 15 Isonga gapo isnan inikkana et winayaana nan ipogaw ta adida itoltoloy ay omegyat isnan tetey no mamatida tay engganay ginomtekda et kanegda baan nan egyatda isnan tetey. 16 Et nalaka ay magtek ay baken aanghel nan badbadangana nodi datako ay ipogaw. Kaneg todi nan kanan nan inpasolat Apo Dios en nan aap-on Abraham nan badbadangana. 17 Isonga masapol ay ninbalin siya is ostoosto ay kaneg tako ay bebsatna tapno menbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios ay mangsegseg-ang ken datako ya mang-ik-ikkan ay ostoosto isnan oblana isnan mensilsilbiyana ken Apo Dios tapno mapakawan nan basbasol tako. 18 Isonga id wani makabadang siya ken datako ay ostoosto isnan madologan tako tay napalpaligatan siya isnan napadpadasana abes ay madolog ngem egayna tinongpal.

3

Masapol Ay Tongtongpalen Tako Si Apo Dios Tapno Mabalin Ay Ganaben Tako Nan Itedna Ken Datako

1 Bebsatko ay pinilin Apo Dios ay mensilsilbi ken siya ay inayagana gedan ay maitapi ken siya et nemnemnemenyo koma si Jesus. Siya nan inbaan Apo Dios ay mangipagpagtek isnan pammati tako ya mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan kangatowan ay padi ken datako ay Judio. 2 Isnan nang-ik-ikkanana isnan inpaoblan Apo Dios ken siya et tinongtongpalna ay ostoosto nan am-in ay kaneg nan nangtongtongpalan din si Moses isnan inpaoblan Apo Dios ken siya ay nang-ay-ayowan isnan kanegna baey ay ipogawna. 3 Ngem napatpateg si Jesus mo si Moses ay kaneg nan kinapateg nan mensaad mo nan baey ay saadena. 4 Et nan am-in ay baey et adi aped mawada no maid mangsaad ngem si Apo Dios nan nangboliw isnan am-in.

5 Tet-ewa ay ostoosto nan nang-ik-ikkanan Moses isnan inpaoblan Apo Dios ken siya isnan ipogaw ay maiyalig ay baeyna. Siya nan baan Apo Dios ay nangibagbaga isnan awnit ipagtek Apo Dios. 6 Ngem si Jesus et siya nan Anak Apo Dios ay kakwa isnan baey et ostoosto gedan nan nang-ik-ikkanana isnan intalek nan Amana ken siya. Owen, datako nan kanegna baey no itoltoloy tako ay mamati olay ngan nan ommat ya no itoltoloy tako ay men-gasing isnan namnamaen tako. 7 Isonga ikkan tako nan kaneg nan kankanan nan Ispirito Santo ay mangwani en,

8 “Id wani, no dengngenyo nan kalin Apo
Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen
ay kaneg nan inik-ikkan din alal-
apoyo id kasin ay egay nang-id-
idnge. Tay isdin ninteteanda isnan
pondag et pinadpadasda si Apo Dios
ta ilaenda no dosaena daida isnan
bomasbasolanda.”

9 Inbagan Apo Dios nan maipanggep ken daida isnan nangwaniyana en,

“Pinadpadpadasda sak-en olay inil-il-ilada
nan panakabalinko isnan epatpoo
ay tew-en. 10 Siya di nan gapo ay

linmigetak ken daida ay nangwani
en ad-adyanda ay mangtongpal is-
nan bilbilinko ya kankanayon ay
mamatida isnan baken osto. 11 Gapo
isnan ligetko et insapatak ay adiyak
ipalobos daida ay songgep isnan it-
edko koma ken daida ay omillen-
ganda isnan ligat."

Siya dadi nan kinwanin Apo Dios.

12 Isonga bebsatko ay mamati, kanak en
makailanyo ta maid olay esa ken dakayo
is mangsolsolot isnan ngawi ay nemnem
ay adi mangpati ken Apo Dios ta adiyo
dokogan nan tet-ewa ay Dios. 13 Nodi
masapol ay menbinbinadang kayo isnan
pammatiyo id wani sapay makwas nan
timpo ay wayayo ay mamati. Ikkanyo
dana koma tapno adi komenteg nan oloyo
ay adi mangtongpal ken Apo Dios gapo
isnan maal-allilawanyo isnan bomasba-
solanyo. 14 Masapol ay adi masoksokatan
nan pammati tako ken Kristo ay pinatpati
tako isnan damo tapno maitoltoloy gedan
nan maitatapiyan tako ken siya isnan am-
in ay inted Amana ken siya. 15 Siya di nan
kankanan nan inpasolat Apo Dios id kasin
ay mangwani en,

"Id wani no dengngenyo nan kalin Apo
Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen
ay kaneg nan inik-ikkan din alal-
apoyo id kasin ay egay nang-id-
idnge."

16 Sinoda nan ipogaw ay nangdengdenge
isnan kinkinwanin Apo Dios dadat adi
tongpalen? Daida nan inboweg Moses ay
nangtaynan id Egipto. 17 Et sinoda nan
linmigetan Apo Dios isnan epatpoo ay tew-
en? Daida nan binmasbasol ay natey isnan
pondag. 18 Sino abes nan nangwaniyan
Apo Dios isnan nangisapataana en adina
polos ipalobos daida ay songgep isnan
ili ay omillenganda ay itedna koma ken
daida? Nan deeyda ay ipogaw ay nang-adi
ay mangpati ken siya. 19 Isonga getken tako
ay egayda nakasgep isnan insaganan Apo
Dios ken daida tay egayda pinatpati siya.

4

1 Ngem linak-am Apo Dios datako met
laeng isnan inkalina ay insaganana ay
awnit omillengan nan ipogawna. Isonga
makailan tako ta maid adi makaganab
ken datako. 2 Tay dinnge tako gedan nan
gawis ay damag ay kaneg din alal-apo
tako. Ngem olay dindinngeda et maid in-
badang nan dinngeda tay egayda pinatpati
ay awnit matongpal. 3 Ngem datako ay
mamati et awnit tako songgep isnan omil-
lengan tako ay inbagan Apo Dios isnan
nangwaniyana en,

"Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak
polos ipalobos daida ay songgep is-
nan itedko koma ken daida ay omil-
lenganda."

Owen, tet-ewa ay egayda nakasgep ay olay
insaganan Apo Dios nan omillenganda
enggana isdin nakwasan nan nangboli-
wana isnan batawa. 4 Getken tako ay nais-
agana tay wada nan naisolat isnan kalin
Apo Dios ay mangwani en, "Inmilleng si
Apo Dios isnan maikapito ay agew isnan
nakwasan nan oblana."

5 Isnan nangwaniyan Apo Dios en,
"Adiyak ipalobos daida ay songgep isnan
itedko koma ken daida ay omillenganda,"
et ipagtekna ay wada tet-ewa nan illeng
ay kayatna ay ited isnan ipogaw. 6 Ngem
nan damdamo ay nangdengdenge isnan
gawis ay damag et egayda pinatpati isonga
egayda ginanab. Ngem wada nan awnit
makaganab. 7 Isonga wada nan esa ay
timpo ay inted Apo Dios isnan kaipoi-
pogaw tapno mawayaanda ay mangganab
isnan illeng ay itedna. Et id wani nan
timpo ay kankanana ay deey. Getken tako
di tay idi nallos nan adoado ay tew-en issan
nangwaniyan Apo Dios isdi et wada nan
inpasolatna ken David ay mangwani en,

"Id wani no dengngenyo nan ibagbagan
Apo Dios ken dakayo et idngeyo ay
adiyo sosokilen."

8 Isnan nangwaniyan David isdi et getken
tako ay baken nan sinonggepan nan Judio
id Canaan is illeng ay inkalin Apo Dios.
Tay no mabalin ay ginanabda isdin nangi-
pangowan Josue ken daida ay songgep id
Canaan et egay kasin inbagan Apo Dios
isnan naodi ay agew ay wada pay laeng
nan omillenganda. 9 Isonga getken tako
ay wada pay laeng nan illeng ay awnit
ganaben nan ipogaw Apo Dios. Et nan
naay ay omillengan tako et gawigawis ay

kaneg nan inmillengan Apo Dios isnan maikapito ay agew. 10 Tay nan am-in ay mangganab isnan illeng ay inkalin Apo Dios et omillengda ay ostoosto isnan am-in ay oblada ay kaneg nan inikkan Apo Dios isnan maikapito ay agew. 11 Isonga ipakat tako ta adi tako ikkan nan kaneg nan inikkan din alal-apo tako ay adi mamati tapno ganaben tako nan deey ay illeng id daya ay kad-an Apo Dios.

12 Masapol ay patpatiyen tako si Apo Dios tay nan am-in ay kankanana et kega matatago tay pilmi nan kabaelana. Maidilig nan kalina isnan mentalaladem ay ispada ay dowa nan tademna tay makatebek is adaadaem. Siya di nan kaiyaligana tay makailasin isnan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ay olay nan adi polos magtek. 13 Owen, isnan am-in ay binoliw Apo Dios et maid mabalin is maigago ken siya tay getkena nan am-iam-in ay maipanggep ken daida. Isonga makail-ilan tako tay siya nan masapol ay awnit tako mangibagbagaan isnan am-in ay ik-ikkan tako isnan natatagowan tako isnan batawa no banagena datako.

Si Jesus Nan Mangbadbadang Ken Datako Tay Siya Nan Mangitatakdeg Ken Datako Ken Apo Dios

14 Kaneg nan kinwanik id kawni en wada nan inmey isnan kad-an Apo Dios ay mangitatakdeg ken datako ken siya. Et siya si Jesus ay Anakna. Isonga ipasnek tako isnan nemnem tako nan mangpatpatiyan tako ken siya 15 tay nan mangitatakdeg ken datako et mabalin dadlo ay seg-angana datako isnan kinakapsot tako. Tay isdin ninbalinana is ipogaw et wada nan nangsogsogsog ken siya ay kaneg nan om-ommat ken datako ngem egayna polos tinongtongpal. 16 Isonga adi tako omegyat ay somag-en ken Apo Dios tay kayakayatna ay mangipaila isnan anos ya layadna ken datako. No menpabadang tako ken siya et seg-angana ya badangana datako isnan kinakapsot tako.

5

1 Nan mapili is kangatowan ay padi isnan Judio ay mangitaktakdeg isnan iib-ana ay Judio ken Apo Dios et ipogaw tay ipogaw gedan nan itakdegana. Et siya nan mang-ik-ikkan isnan masapol ay maikkan ay mang-ited isnan masapol tapno mapakawan nan basbasolda. 2 Gapo tay ipogaw siya gedan ay nalaka ay bomasbasol et mabalin ay anosana nan iib-ana ay ipogaw ay bomasbasol gapo tay adida maawatan nan osto ay ik-ikkanda. 3 Et no iboyagna nan naibon-ong ken Apo Dios tapno pakawanena nan basbasolda et masapol ay menbon-ong siya omon-ona tay managbasol met laeng siya.

4 Ngem isnan mapiliyan nan ipogaw ay mangitakdeg isnan iib-ana ay ipogaw ken Apo Dios et baken siya is mangpili isnan awakna. Nodi si Apo Dios nan mangpili ken siya ta ik-ikkana nan naay ay napateg ay obla. Kaneg todi nan inommat isdin si Aaron id kasikasin tay si Apo Dios nan nangpili ken siya. 5 Isonga siyang na abes ken Kristo. Egayna inpangato nan awakna ay aped nang-ala isnan napateg ay obla ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw ken Apo Dios nodi pinilin Apo Dios siya ay mang-ikkan. Kinwanin Apo Dios ken siya en,

“Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay
sak-en nan Amam.”

6 Kinwanina abes isnan esa pay ay inpasolatna en,

“Ipaikkak ken sik-a nan oblan di padi ay
enggana. Maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg si
Melkisedec id kasikasin.”

7 Inpailan Jesus ay maibagay siya ay mang-ik-ikkan isnan oblan nan kangatowan ay padi tay isdin ngan-ngani ay mateyana isdin kad-ana isnan naay ay batawa et dadama nan nin-lowalowana ken Apo Dios ay makabael ay mangisalakan ken siya ta no mabalin koma et adi matey. Palalo ay nin-ag-aga ngem egayna inpapati nan kayatna nodi inpalobosna ay nan am-in ay layden Apo Dios nan masapol ay matongpal. Isonga dinngen Apo Dios nan lowalona. 8 Ngem olay no siya nan Anak Apo Dios et masapol ay napalpaligatan tapno makasolo siya isnan tet-ewa ay kayat ay kanan nan mang-tongpal ken Apo Dios. 9 Isonga gapo tay maid polos ngawi is inik-ikkana et siya nan

naibagay ay natey ay nangbayad isnan basbasol di ipogaw tapno maisalakan ay eng-enggana nan am-in ay mangpati ken siya. 10 Isonga pinilin Apo Dios siya ta siya nan mangitatakdeg ken datako ay maitatapi isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

Makailan Tako Ta Adi Tako Dokdokogan Nan Pammati Tako

11 Adoado pay nan kayatko ay ipagtek ken dakayo ay maipanggep isnan maiy-isowan Melkisedec ken Kristo ngem naligat ay mangiyispikal is dadi ken dakayo tay naligat kayo ay makaawat. 12 Dapay gag-awis no dakayo koma nan men-it-itdo isnan iib-ayo tay nabayabayag ay nait-itdowan kayo. Ngem masapolyo pay laeng di waday men-it-itdo ken dakayo isnan kalalakaan ay mait-itdo ay maipanggep is-nan ipagpagtek Apo Dios ken datako. Kan-egyo od nan onga ay adi pay laeng mangan nodi mensososo kayet. 13 Nan keg todi ay ipogaw et adina getken pay laeng ay mangilasin isnan ostoosto ya nan baken. 14 Ngem nan ipogaw ay naeteng nan nem-nemna et mabalin ay maitdowan isnan naligat tay getkena ay mangilasin isnan gawis ya nan baken tay siya nan kanayon ay ik-ikkana.

6

1 Isonga kanak ken dakayo en adi mas-apol ay kasikasinen tako nan nalakalaka ay mait-itdo ay maipanggep ken Kristo ay inadal tako issan damdamo tapno adalen tako abes nan mait-itdo ay pala isnan naeteng ay ipogaw. Adi masapol ay kaskaskasinen tako ay mang-adal isnan poon nan pammati tako ay kaneg nan nakwani en dokogan tako nan adi kapaay ay maik-ikkan ya patiyen tako si Apo Dios. 2 Ya nan tapina ay adi masapol ay kaskasi-nen tako et nan maitdo ay maipanggep isnan kaosalan nan maow-owasan di awak ay maiyalig isnan makak-aanan nan ngawi ken datako ya nan mangipatangan nan ipogaw isnan ledengda isnan olon nan esa ay ipogaw ay mangilowalo ken siya. Adi masapol ay kasinen tako abes nan sigod ay mait-itdo ay maipanggep isnan matagowan kasin nan ipogaw ya isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan am-in ay ipogaw ay adi kasokatan nan nemnemna no epdas nakwas. 3 Nodi nan ikkan tako koma et adalen tako nan mait-itdo ay pala isnan ipogaw ay naeteng nan pammatina. Et siya nan itdok ken dakayo no papigsaen Apo Dios sak-en ay mang-ikkan. 4 Tay maid paayna no makaskaskasin nan nalakalaka ay mait-itdo tay no tet-ewa ay maawatan nan ipogaw nan gawis ay damag ya liniknada nan gawigawis ay inted Apo Dios ya naitedda isnan Ispirito Santo dadat adyan ay mangitoltoloy ay mamati et adi kabalin ay maipababawida ta kasinda mamati. 5 No tet-ewa ay getkenda nan kinagawis nan naibaga isnan gawis ay damag ya likliknaenda abes nan panakabalin ay kaneg nan awnit ipailan Apo Dios isnan kaodiyan ay timpo 6 dadat dokogan am-in dadi et aped maitoltoloy nan mang-adyanda is dana. Maid polos waya ay maipababawida isnan inikkanda tay dadama ay ipababainda nan Anak Apo Dios. Kanegda ipalansa kasin siya isnan kros. 7 Nan kaneg da todi ay ipogaw et kanegda nan ngawi ay lota. Tay men-gasing si Apo Dios isnan gawis ay lota ay mang-is-isop isnan odan ay mang-op-op-ope tapno makatobo nan molmola. Gawis nan lota ay kaneg todi tay mapaay isnan mang-es-esek. 8 Ngem no loglogam ya sibsibit et kedeng nan tomobo isnan lota et maid paayna. Isonga nganngani ay dadaelen Apo Dios nan kaneg todi tay awnitna poowan ay kaneg nan ikkana isnan mangdokog isnan pammatina.

9 Bebsatko ay laylaydek, olay no keg todi nan kankanak et adiyak kanan en siya nan ommat ken dakayo. Tay getkek ay ik-ikkanyo nan gawis ay kaneg nan ikkan nan maisalakan ay ipogaw isonga gawis gedan nan maited ken dakayo. 10 Tay os-toosto nan ik-ikkan Apo Dios isonga adina kalkalingkingan nan gawis ay ik-ikkanyo ya nan mangipail-ilaanyo isnan layadyo ken siya isnan mangbadbadanganyo isnan iib-ayo ay mamati. 11 Et pilmi ay kay-atko ay itoltoloyyo am-in ay men-gasing ay mang-ikkan isnan gawis engganay omali

kasin si Kristo tapno matongpal nan namnamaenyo. 12 Isonga adi kayo somadsadot nodi toladenyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay gawis nan pammatida ay mang-an-anos ay mangses-eed isnan inkalin Apo Dios. Tay daida nan awnit mangganab isnan kalina.

Nan Kankanan Apo Dios Et Tet-ewa Ay Matongpal

13 Din si Abraham nan esay pagbasalan nan kakakwanik. Tay id kasikasin et wada nan inkalin Apo Dios ken siya. Et insapatana ay awnitna tongpalen. Gapo tay maid nangatngato mo siya isonga nan ngadana nan inosalna ay ninsapata. 14 Kinwanina ken Abraham en, "Ibagak ken sik-a ay awnit pilmi nan badangko ken sik-a ya agtak sik-a is adoado is apom." Siya di nan inkalina. 15 Isonga inananosan Abraham ay mangses-eed isnan katongpalan nan insapatana. Et tet-ewa ay tinongpal Apo Dios. 16-17 Insapatan Apo Dios di tay kayatna ay ipagtek isnan ipogaw ay nangibagbagaana ay adina polos soksokatan nan nemnemna. Kaneg nan ik-ikkan di ipogaw tay no laydenda ay mangipagtek ay tet-etet-ewa nan kankananda et mensapatada. Ngem no mensapatada et masapol ay mensapatada isnan nangatngato mo daida. Dat no siya di nan ikkanda et maid et teken is mabalin ay kanan nan tapin di ipogaw. 18 Isonga getken tako ay tet-ewa ay matongpal nan inkalin Apo Dios ken datako tay baken kedeng nan nangikaliyana nodi insapatana gedan ay tet-ewa ay tongpalena. Gapo tay kaneg todi nan inikkana et getken tako ay adina polos sokatan nan inbagana tay adi menkamkampot si Apo Dios. Isonga datako ay menpasalsalaknib ken siya et adi tako mendowadowa ay mangitoltoloy ay mangpati isnan namnamaen tako. 19 San deey ay namnamaen tako et siya nan mangipapigpigsa isnan pammati tako tay tet-etet-ewa ay matongpal ay maid polos dowadowana. Taltalken tako nan awnit tako mangganaban isnan inkalin Apo Dios tay wada si Jesus isdi isnan kadana. 20 Inmona siya mo datako ay omey isdi tapno badangana datako tapno tet-ewa ay makasgep tako. Ninbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg ay enggana ken datako ken Amana. Naitapi siya isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

7

Nan Maipanggep Isdin Si Melkisedec

1-2 Din si Melkisedec et siya nan esay padin nan kangatowan ay si Apo Dios. Siya din ali id kasin id Salem. Nan kayat ay kanan nan ngadana et ali ay ostoosto nan ik-ikkana. Nan kayat ay kanan nan ngadan nan ilina et naolnos isonga siya abes nan ali ay mang-it-ited is talna. Isdin sinmaaan Abraham isnan esay gobat ay nang-abakana isnan epat ay ali et sinab-at Melkisedec siya. Danat bindisyonan si Abraham. Dat agtan Abraham siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan nakigobatana. 3 Maid mangtek isnan alapon Melkisedec wenno no sino nan napowana. Maid naisolat abes is maipanggep isnan naiyanakana wenno nan nateyana. Isonga kega maid logina wenno patenggana. Et siya nan maiyisowana isnan Anak Apo Dios ay maid gedan logina wenno patenggana. Isonga maitoltoloy ay enggana nan menpapadiyana ay mensilsilbi ken Apo Dios.

4 Mamagtek nan kinangaton Melkisedec tay olay din si Abraham et inagtana siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan nakigobatana dapay siya nan kapatgan ken datako tay siya nan poon tako ay Judio. 5 Ya nan esa et nan wada isnan linteg et kankanana en nan ipogaw ay apon Levi ay menbalin is padi et daida nan agtan nan iib-ada ay Judio is pagkasimpoon nan ap-apitenda olay no sinbebsatda am-in ay ap-on Abraham. 6 Ngem olay no baken apon Levi si Melkisedec et inagtan Abraham siya kayet is pagkasimpoon nan inalana.

Et nan esa pay ay nangipagtek isnan kinangaton Melkisedec et nan kawadan nan kalebbengana ay nangbindisyon ken Abraham olay no napateg ay ipogaw si Abraham gedan tay siya nan nangibagaan Apo Dios isnan inkalkalina. 7 Isonga

getken tako ay tet-ewa ay nangatngato si Melkisedec mo si Abraham tay nan ipogaw ay wada nan kalebbengana ay menbindisyon et nangatngato mo nan ipogaw ay bindisyonana. 8 Ya nan esa et nangatngato siya mo nan ap-on Levi ay nait-itedan nan pagkasimpoon nan apit nan iib-ada tay natnateyda tay apedda ipogaw. Ngem si Melkisedec et maid naibaga is nateyana isnan inpasolat Apo Dios nodi kedeng nan natatagowana. 9-10 Olay si Levi ay esay napatepateg ay ipogaw tay nan ap-ona nan sigod ay naag-agtan is pagkasimpoon din apit et mabalin ay kanan tako en nalak-am siya ken Abraham ay nin-ited gedan ay olay egay pay laeng naiyanak tay si Abraham nan alapona.

Gapo Tay Nasokatan Nan Damo Ay Tolag Is Balo Ay Tolag Et Nasokatan Gedan Nan Mang-ik-ikkan Isnan Oblan Nan Kangatowan

Ay Padi

11 Inted Apo Dios nan lintegna ay makwani en linteg Moses isnan Judio tay wada nan ap-on Levi ay ninpadiyena ay mangikkan isnan kanan nan linteg ay masapol ay maikkan. Ngem nemnemenyo na. No mabalin ay menbalin tako is maibagay ay maitapi ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkan nan papadi ay ap-on Levi et adi masapol ay wada nan teken ay padi ay baken ken Levi is magapowana. Ngem gapo tay kolang nan inik-ikkan nan inmona ay kalasin di padi et masapol ay wada nan teken ay maiyiso isnan naitapiyan din si Melkisedec ay baken kaneg din si Aaron ay esay apon Levi. 12 Et no masokat nan kalasin di padi ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw et masapol abes ay masokat nan linteg ay tongtongpalena. 13-14 Mamagtek ay nasokat nan sigod ay kalasin di padi tay si Apo Jesus ay ibagbagak isna et baken din si Levi ay sigod ay nagapgapowan di papadi is nagapowana. Nodi mamagtek ay si Juda nan alapona id kasin et maid polos ap-ona is kabiyang ay mang-ikkan isnan oblan di padi. Owen, maid inbagan Moses is nagapo ken Juda is mabalin ay menpadi. 15 Am-amed abes ay mamagtek nan nangsokatan Apo Dios isnan sigod ay tolag is balo ay tolag isnan nangpiliyana isnan teken ay padi ay wada nan maiyisowana ken Melkisedec. 16 Tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay mangitaktakdeg ken datako et egayna sinolot nan sigod ay linteg di Judio ay masapol ay magapo ken Levi nan mapili. Nodi pinilina siya gapo isnan kabaelan nan biyagna ay adi katkatey ay enggana. 17 Kaneg todi nan naibaga isnan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani en,

> “Sik-a nan mangitatakdeg isnan kaipoipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Et maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.”

18 Isonga getken tako ay kinaan Apo Dios nan sigod ay linteg ay linteg Moses tay maid kabaelana ay mangbadang isnan kaipoipogaw tapno maisalakanda. 19 Tay nan linteg ay deey et adi kabalin ay pagawisena ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw tapno makasag-enda ken Apo Dios. Et id wani gag-awis nan namnamaen tako tay wada dadlo nan somya ay somag-enan tako ken siya.

20-21 Nan esa pay ay mangipagtek ay gag-awis nan balo mo nan sigod et tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay menpadi et ninsapata siya ay mangwani ken Jesus en,

> “Isapatak ken sik-a ay sik-a nan mangitatakdeg isnan ipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Adi polos kasoksokat nan nemnemko.”

Ngem isnan nangpiliyana isnan ap-on Levi et egay ninsapata ay mangwani en adi kabalin ay masokat. 22 San deey ay naitkenan Jesus isnan papadi ay nagapo ken Levi et siya nan esa ay mangipagtek ay tet-ewa ay gag-awis nan balo ay tolag mo nan damo.

23-24 Nan esa ay kinagawis nan ik-ikkan Jesus et adi katkatey siya. Isonga adi masapol ay maited nan oblana isnan teken ay mang-ikkan. Dapay san deeyda ay papadi ay nagapo ken Levi et natnateyda isonga masapol ay adoadoda tay masoksoksokatanda ay mang-ikkan isnan oblada. 25 Ngem gapo tay wawawawada

si Jesus et kabaelana ay mangisalakan ay ostoosto isnan menpabadang ken Apo Dios gapo ken siya tay maid patenggan nan menpabadbadangana ken Apo Dios ay pala ken datako.
26 Isonga kanak en si Jesus nan kagawisan ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Siya nan kagawisan tay nadiosan ay maid polos ngawi ken siya. Pilmi nan naitkenana ken datako tay managbasol tako. Inpangaton Apo Dios siya tapno siya nan kapatgan isnan am-in. 27 Bakena kaneg nan tapin di kangatowan ay padi ay masapol ay inagew ay waday ibon-ongda ken Apo Dios wenno itedda omona tapno mapakawan nan basbasolda sadapay ited nan masapol ta mapakawan nan iib-ada tay si Jesus et maid basolna. Isonga nan nang-itedana isnan awakna ay matey et omanay tapno mapakawan nan basbasol di kaipoipogaw. Maid polos teken is masapol ay maikkan.
28 Isnan nangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg Moses et nan iib-ada ay aped ipogaw ay bomasbasol nan mapilpili ay mangitakdeg ken daida ken Apo Dios. Ngem isnan ninsapataan Apo Dios et pinilina nan Anakna ta siya nan mangitaktakdeg isnan kaipoipogaw. Et siya nan ninbalin ay maid polos kolangna ay enggana tay tinongpalna nan am-iam-in. Getken tako ay si Jesus nan sokat nan linteg Moses tay nallos nan adoado ay tew-en isdin nang-itedana isnan damo ay linteg ken Moses.

8

Nan Kinangaton Nan Nakitolagan Kristo

1 Nan kayatko ay ipagtek isnan am-in ay inbagbagak et wada nan ostoosto ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Itotokdona isnan kad-an di kapatgan ay makanawan Apo Dios id daya. 2 Ik-ikkana nan oblan dikangatowan ay padi isnan tet-ewa ay mentetean Apo Dios ay kaiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan baey ay sinapoda ay mangpatpatganda ken Apo Dios. Et baken ipogaw nan nangsapo isnan naay ay kad-an Apo Dios nodi si Apo Dios ay Apo tako.
3 Nan ipogaw ay mangitakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios et siya nan napili ay men-ited is itedda ken Apo Dios ay kaneg nan maibon-ong ya nan tapina. Isonga paliso nan mangitatakdeg ken datako id wani tay masapol ay wada nan itedna abes. 4 No wada si Jesus isna et baken siya is esay padin di Judio tay baken apon Levi tay daida nan epdas naibaga ay kabiyang ay men-it-ited isnan masapol ay ibilbilin nan linteg Moses. 5 Ngem nan oblada et maiyalig et kedeng isnan tet-ewa ay wada id daya. Ipagtek nan ik-ikkanda ay wada nan tet-ewa ay kaneg todi id daya ay kaneg nan mangipagtekan nan alin-ew di awak ay wada nan tet-ewa ay awak. Siya di nan gapo ay inbagan Apo Dios ken Moses ay masapol ay makailana tasiyay ostoosto nan mangsapowanda isnan baey ay nangipagtekana ay wawawawada siya ken daida. Tay kinwanin Apo Dios ken siya en, “Toladenyo ay ostoosto nan am-in ay kaneg san inpailak ken sik-a issan ninteteam issan bilig.” 6 Ngem nan ipaik-ikkan Apo Dios ken Jesus et nangatngato mo nan oblan da Moses ay kaneg nan kinangatngaton nan balo ay tolag ay nan itatakdegan Jesus ay pala ken datako mo nan damdamo tay gag-awis nan ibagbagan Apo Dios isnan balo ay tolag. 7 No maid kolang nan damo et adi masapol ay sinapon Apo Dios nan balo ay tolag. 8 Ngem mamagtek ay wada nan kolangna tay binmasbasol kayet nan nangsolsolot. Isonga deldelawen Apo Dios daida isnan nangwaniyana en,

> “Kanak en awnit omdan nan timpo ay mangsapowak isnan balo ay tolag isnan ipogawko ay magapo isdin si Israel yas Juda. 9 Baken paliso isnan nakitolagak isnan alal-apoda id kasin isdin nangbadangak ken daida ay komaan id Egipto tay egayda tinongtongpal nan nakitolagak ken daida. Siya di nan gapo ay binaybay-ak daida. 10 Ngem siya na nan balo ay makitolagak isnan magapo ken Israel. Kanak en awnitak ipagtek nan lintegko isnan nemnemda. Ipanemnemko

ken daida ta adida polos kalka-
lingkingan. Awnit sak-en nan
Diosda ya daida nan ipogawko.
11 Adi masapol ay itdowanda nan
iib-ada ay Judio ay mangwani
en, ‘Getkenyo koma si Apo Dios,’
tay awnitda am-in getken sak-en
ay menlogi isnan kababaan ay
ipogaw enggana isnan kangatowan.
12 Awnitak pakawanen nan basba-
solda. Adiyak nemnemnemen kasin
nan ngawi ay inik-ikkanda.”
13 Issan nangibagaan Apo Dios isnan balo
ay tolag et inpagtekna ay adi et maosal nan
damo. Ya nan adi maos-osal et mamaid.

9

Naiyalig Nan Damo Ay Tolag Isnan Balo Ay Tolag Ay Mangipagtek Isnan Tet-ewa

1 Isnan damo ay nakitolagan Apo Dios
isdin alal-apo tako et wada nan inbilbilina
ay maipanggep isnan osto ay ikkanda ay
mangdayaw ken siya. Wada abes nan baey
ay inpasaad Apo Dios ken daida ta siya
nan osalenda isnan mangdaydayawanda
ken siya. 2 Wada nan doway kowal-
ton san baey. Nan inpangadanda is-
nan damo ay masgep et Nadiosan ay
Kowalto. Nan mentetee et nan os-osalenda
ay silaw ya nan lamisaan ay maipaypay-an
di tinapay ay iboyboyagda ken Apo Dios.
3 Wada nan menselelede ay balengbeng
ay manggegedwa ay mangsasalin isnan
maikadwa ay kowalto. Nan ngadan nan
maikadwa et Kadiosan ay Kowalto. 4 Nan
wada isdi et nan makwani en altar ay
kapop-oowan di bangbanglo ay makwani
en insinso ay os-osalenda ay mangdayaw
ken Apo Dios. Wada abes isdi nan kaneg
baol ay mentetean nan doway nadadapig
ay bato ay naisolatan nan simpoo ay linteg
Apo Dios ay nangipagpagtek isnan naki-
tolagana ken daida. Nan dowa pay ay
wada isnan leem nan kaneg baol et nan
balitok ay banga ay kad-an di manna ay
makan ay inted Apo Dios id kasikasin ya
nan natotobowan ay sokod din si Aaron.
Nan baol ya nan kapop-oowan di insinso et
napakpakanda is balitok. 5 Isnan oson nan
baol et wada nan doway sinang aanghel ay
nindedepa nan payakda. Daida nan sinyal
ay wada si Apo Dios isdi. Bibilagenda nan
payakda ay manglololong isnan baol ay
maiwakwaksiyan nan basan di maibon-
ong tapno mapakawan nan basbasol di
ipogaw. Ngem baken id wani is osto ay
mangibagaak isnan maipanggep is dadi
am-in.
6 Siya na nan inik-ikkan nan papadi ay
ninsilsilbi isnan sinapoda ay baey. Inagew
ay songgepda isnan damo ay kowalto ay
mangtongtongpal isnan inbilin Apo Dios
ken daida ay ikkanda. 7 Ngem isnan
maikadwa ay kowalto et kedkedeng nan
kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg
isnan ipogaw is mabalin ay songgep ngem
mamingsan et kedeng isnan makatew-en.
Et masapol abes ay omyey siya is basan
nan kapalpalti tasiyay iboyagna ken Apo
Dios ay pala isnan basbasolna ya isnan
basbasol di ipogaw no waday inik-ikkanda
is adida getken ay basol. 8 Gapo isnan
inik-ikkanda ay egay songsonggep isnan
Kadiosan ay Kowalto et ipagpagtek nan
Ispirito Santo ay issan deey ay timpo ay
daan pay nan ik-ikkanda isnan damo ay
kowalto et egay pay laeng inomdan nan
timpo ay mawayaan di ipogaw ay songgep
isnan kad-an Apo Dios. 9 Tay nan inik-
ikkanda ay deeyda et naiyalig isnan epdas
inommat id wani. Ipagpagtekda ay adi
kabalin ay makaan nan basbasol di ipogaw
ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios
gapo isnan it-itedna ken siya ay kaneg
nan napalti ya nan tapina pay. 10 Tay
nan kaosalan am-in da todi et maipanggep
isnan makan ya mainom ya isnan inik-
ikkanda ay nangdaldalos isnan awakda
sadapay somag-en ken Apo Dios. Ngem
nan deeyda ay bilbilin et maid kabaelanda
ay mangdalos isnan nemnem nodi nan
awakda et kedeng nan kaosalanda. Et
kayat Apo Dios ay adi et maosal san deeyda
ay bilin no wada nan balo ay linteg. 11 Et
wada id wani nan gawis ay balo ay linteg
tay epdas inmali si Kristo ay mang-ikkan
isnan oblan nan kangatowan ay padi. Et
gag-awis nan wada id wani mo nan naik-
ikkan id kasin. Tay nan mang-ik-ikkanan
Kristo isnan oblana et gag-awis mo nan
damo ay nang-ik-ikkanan nan papadi
isnan oblada. Tay baken baey ay sinapon

di ipogaw ya baken isnan naay ay batawa
nan kad-ana. 12 Et isnan sinonggepan
Jesus isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios
ay naiyaligan nan kowalto ay kananda en
Kadiosan ay Kowalto et baken basan di
kakalding wenno bakbaka nan inyeyna.
Nodi inyeyna nan osto ay basana tay nan
nateyana nan gapo ay maisalakan tako ay
enggana. Namingsan nan sinonggepana
et adi masapol ay ikkana kasin. 13 Tay
nan basan nan kakalding ya bakbaka ya
nan dapon di napoowan ay baka et teken
nan kaosalanda. Siya dadi nan inos-osalda
ay mangdalos isnan awakda gapo isnan
nangkapkapposanda isnan kadodogis ay
law-enda ay kaneg nan natey. Nawakwak-
siyanda is basa ya dapon di napoowan
ay baka tapno madalosanda sadapay
makasag-en ken Apo Dios. 14 No mabalin
ay nadalosanda gapo isnan basan di
animal et am-amed nan kadalosan nan
ipogaw gapo isnan basan Kristo. Tay gapo
isnan badang nan Ispirito Santo ay maid
patenggana et inted Kristo nan awakna ay
maid polos danyona ta matey ta siya nan
maited ken Apo Dios. Isonga nan basana
nan mangdaldalos isnan kinangawi tako
tapno mabalin ay mensilbi tako isnan tet-
ewa ay Dios ay matatatago ay enggana.
Isonga adi masapol ay ik-ikkan tako nan
kaneg nan inik-ikkan nan Judio id kasin
tay maid kabaelan nan inik-ikkanda ay
mangkaan isnan basbasol.

15 Gapo tay kaneg todi nan kabaelan nan
basan Kristo et siya nan mentetenga isnan
ipogaw ya ken Apo Dios ay mangipatet-
ewa isnan balo ay tolag. Inikkana di
tapno nan am-in ay inayagan Apo Dios et
makatawidda isnan inkalina ay itedna ay
maid patenggana. Mabalin ay maited dadi
tay natey si Kristo ay nangsobot ken datako
tapno mawayaan tako ay adi bomasbasol
ay kaneg nan inik-ikkan tako isnan nang-
solsolotan tako isnan damo ay tolag.

16-17 Nan esay ik-ikkan di ipogaw et siya
nan esay pagbasalan ay masapol ay natey
si Kristo satakopay ganaben nan ited Apo
Dios. Tay kaspangaligan no mamingsan
nan ipatawid nan ama isnan an-akna et
adida alaen engganay matey. Isonga
masapol ay mapaneknekan ay tet-ewa ay
natey nan menpatawid sapay makaala
nan mangganab isnan itedna. 18 Keg todi
abes nan inikkan Apo Dios. Tay olay nan
damo ay tolagna et adi kaosal no maid
matey tay masapol ay waday maibon-ong
ta maited nan basana. 19 Et siya nan
inikkan Moses id kasikasin. Inbagana
omona nan am-in ay bilin ay wada is-
nan linteg ay inted Apo Dios ken daida.
Dat omala is basan di napalti ay anak di
baka et tapiyana is danom. Danat alaen
nan esay logam ay makwani en hisop ay
nabebedbedan is men-gadangdang ay dot-
dot di kalnilo ay nalobid. Danat itab-
aw isnan basa et iwaksina isnan naiso-
latan nan linteg ya isnan kaipoipogaw
abes. 20 Danat kanan en, “Naay nan basa
ay maosal tapno tomet-ewa nan nakitola-
gan Apo Dios ay ipaikkana ken dakayo.”
21 Danat waksiyan abes nan baey ay nang-
daydayawanda ken Apo Dios ya nan am-in
ay maosal ay mentetee ay os-osalenda ay
mangpateg ken siya. 22 Owen, isnan nang-
solsolotanda isnan linteg et maid teken is
mangdalos isnan kankanan nan linteg ay
masapol ay madalosan no baken basa. Tay
ipagtekna ay adi kabalin ay mapakawan
nan basbasol no maid matey ay mang-ited
is basana.

23 Isonga olay san deeyda ay kaiyali-
gan nan tet-ewa ay wada id daya et mas-
apol ay madalosanda is basa. Ngem ma-
balin ay maosal nan basan di olay animal
ken daida tay kaiyaliganda nan tet-ewa et
kedeng. Ngem masapol ay nan kagaw-
isan nan maosal isnan tet-ewa ay wada id
daya. 24 Tay egay sinonggep si Kristo isnan
sinapon di ipogaw ay mangdaydayawanda
ken Apo Dios nodi inmey id daya isnan
osto ay kad-ana. Tay san deey ay sinapon
di ipogaw et baken di is tet-etet-ewa ay
mentetean Apo Dios. Nodi kaiyaligan et
kedeng nan tet-ewa. Isonga id wani wada
si Kristo id daya ay mangitatakdeg ken
datako ken Apo Dios. 25 Nan ik-ikkan nan
kangatowan ay padin di Judio et tinew-
en ay masapol ay men-iyey siya is basan
di napalti isnan Kadiosan ay Kowalto ay
naiyalig isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios.
Ngem baken tinew-en nan inikkan Kristo.
26 Tay no keg todi et masapol ay mamin ado

nan men-ikalowana enggana isdin naboliwan nan batawa. Ngem namingsan et kedeng nan nang-itedana isnan basana isnan nateyana ay mangkaan isnan basbasol tako tay omanay di. Inmali siya ay nang-ikkan isdi isnan osto ay timpo ay epdas pinilin Apo Dios. 27 Am-in tako ay ipogaw et tet-ewa ay mamingsan nan mateyan tako. Datakot mabanag am-in isnan kaodiyan ay timpo. 28 Paliso ken Kristo tay namingsan nan nang-itedana isnan biyagna. Natey siya tapno lak-amena nan basbasol di am-in ay ipogaw. Awnit omali kasin ngem baken nan kasina mateyan ay pala isnan basbasol tako is gapona. Nodi omali ay mang-ala ken datako ay mangsseeed ken siya tapno makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

10

Nan Kinangaton Nan Inikkan Kristo Ay Mangisalakan Isnan Ipogaw

1 Nan masolsolot isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et kaneg alin-ew. Kanak di tay baken di is tet-ewa nodi aped alin-ew ay mangipagtek isnan gawigawis ay awnit ommat. Isonga adi kabalin ay pagawisena nan ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan mang-it-it-itedanda ay tinew-en isnan kanan nan linteg ay masapol ay maited ken Apo Dios. 2 Tay no mabalin ay tet-ewa ay madalosan nan ipogaw isnan basbasolda gapo isnan it-itedda et adida koma itoltoloy ay men-ited. Ngem getken nan ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios ay adi kakak-aan kayet nan basolda. 3 Nodi nan basan di naibon-ong ay iboyboyagda ken Apo Dios et ipanemnemnemna ken daida ay wada kayet nan basbasolda. 4 Tay adi kabalin ay kaanen nan basan di kakalding wenno nan bakbaka nan basbasol di ipogaw. 5-6 Siya di nan gapo ay kinwanin Kristo ken Amana isdin nganngani ay maiyanakana isnan batawa en,

“Baken nan basan di naibon-ong wenno
nan tapin di mait-ited ken sik-a
is kaykayatmo. Baken gedan nan
kapop-oowan di animal is men-
gasingam. Nodi nan kayatmo et
ta menbalinak is ipogaw isonga
nin-isaganaka is awakko. 7 Isonga
kanak en, ‘Naayak, Apo Dios, ay
mangtongpal isnan kaykayatmo ay
kaneg nan nakwani isnan esa ay
inpasolatmo ay maipanggep ken
sak-en.’ ”

8 Nan damo ay kinwanin Kristo et baken nan napalti wenno nan tapin di it-itedda ken siya is an-anapen Apo Dios wenno men-gasingana. Adi men-gasing isnan napoowan ay animal ya nan tapina ay mait-ited ta mapakawan nan basbasolda. Kinwanina di olay siya dadi nan ik-ikkanda ay mangsolot isnan naibaga isnan linteg Moses. 9 Nan esay kinwanin Kristo et, “Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykayatmo.” Isonga getken tako ay inpasaldeng Apo Dios nan mang-it-itedan di ipogaw isnan ibonbon-ongda ya nan tapin di it-itedda tay nan nang-itedan Kristo isnan awakna nan sokatna. 10 Gapo tay tinongpal Jesu Kristo nan kayat Apo Dios et nadalosan nan basbasol tako. Tinmet-ewa di tay inted Kristo nan awakna ay matey ay pala ken datako. Maid teken nodi kedeng di is masapol ay ommat.

11 Nan papadi ay mangtongtongpal isnan patpatiyen di Judio et ik-ikkanda ay inagew nan oblada dapay madoblidobli nan it-itedda ken Apo Dios. Ngem maid polos kabaelan nan it-itedda ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw. 12 Ngem si Kristo et es-esa nan itedna tay namingsan nan nang-itedana isnan awakna ay pala isnan basbasol di ipogaw. Idi nakwas di danat itokdo isnan makanawan Apo Dios tay nan intedna et masilbi ay eng-enggana. 13 Isonga wada siya id wani ay mangsseeed isnan maabakan nan am-in ay bosbosona ta ipagatin Apo Dios daida ken siya. 14 Isonga kaneg nan kinwanik en gapo isnan es-esa ay intedna et pinagawisna nan ipogaw ay daldalosana tapno maid polos kadelawanda ken Apo Dios ay enggana. 15 Et panpaneknekan nan Ispirito Santo dadi gedan isnan nangwaniyana en,

16 “Kankanan Apo Dios en siya nan maki-
tolagak isnan ipogawko isnan omali
ay timpo. Awnitko ipaisnek nan

bilbilinko isnan nemnemda ta adida
kalkalkalingkingan."
17 Kinwanina gedan en,
"Awnitko adi nemnemnemen kasin nan
ngawi ay inik-ikkanda."
18 Isonga kanak en no mapakawan tet-ewa
nan basbasol di ipogaw et adi masapol
ay wada kasin nan maited ay pala isnan
basbasolda.

Mabalin Ay Somag-en Tako Ken Apo Dios Gapo Ken Kristo

19 Isonga bebsatko, gapo isnan nateyan
Kristo ay pala ken datako et nawayaan
tako dadlo ay songgep isnan tet-ewa ay
kad-an Apo Dios ay naiyaligan nan Ka-
diosan ay Kowalto isnan damdamo ay
baey ay sinapon di ipogaw ay mangday-
dayawanda ken siya. 20 Tay gapo isnan
nang-itedana isnan awakna et sinapona
nan balo ay waya ay somag-enan tako ken
Apo Dios. Tay kinaana nan nangseseyat
ken datako ay omey ken siya ay naiyaligan
san balengbeng isnan damdamo ay baey
Apo Dios. 21 Isonga wada si Kristo ay
kagawisan ay mangitatakdeg ken datako.
Et siya gedan nan mang-ay-ayowan ken
datako. 22 Isonga somag-en tako ken
Apo Dios gapo tay tet-etet-ewa ay layden
tako ay ikkan ya adi tako koma men-
dowadowa ay mamati ken siya. Somag-
en tako ken siya tay nadalosan tako gapo
isnan nateyan Kristo tay kinaana nan
ngawi isnan nemnem tako ya kegna in-
owasan nan awak tako is menlengleng ay
danom. 23 Isonga adi tako polos taytay-
nan nan namnama ay kankanan tako en
patpatiyen tako tay matalek si Apo Dios
ay nangibaga isnan namnamaen tako.
24 Nemnemnemen tako koma nan men-
gawisan nan iib-a tako. Menbinadang tako
ta nan gawis ya nan layad nan ipap-aila
tako isnan iib-a tako. 25 Adi tako abes
somadsadot ay makidagdagop ay mang-
dayaw ken Apo Dios ay kaneg nan ik-
ikkan nan tapina ken datako. Nodi am-
amed tako papigsaen nan pammatin nan
iib-a tako tay somagsagsag-en nan agew
ay kasin omaliyan Kristo ay Apo tako.
26 Tay no getken tako nan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo datakopay kayet
ipapati ay mangitoltoloy ay bomasbasol et
maid mabalin is mangkaan isnan basba-
sol tako. 27 Nodi pilmi ay omegyat tako
tay kedeng nan awnit tako mabanagan
isnan kaeegyat ay apoy ay awnit mang-
poo isnan mangbosboso ken Apo Dios
is sedsed-en tako. 28 Olay nan linteg
Moses et nan ipogaw ay nang-iiyaw et na-
pateyda. Sinomalyada siya omona dat no
waday dowa wenno ad-ado is ipogaw ay
mangpaneknek ay tet-ewa ay iniiyawna et
pinateyda siya ay egay nangseg-ang ken
siya. 29 Isonga am-amed nan dosan nan
ipogaw ay mang-iiyaw isnan Anak Apo
Dios. No nemnemnemena ay maid paay
nan basan Jesus ay intedna isnan nateyana
tapno matongpal nan balo ay tolag Apo
Dios ay nangdalos ken siya ya no iiyawena
nan Ispirito Santo ay mangiyal-ali isnan
gawigawis ay badang Apo Dios et bagayna
no pilmi nan dosana. 30 Getken tako nan
kabaelan Apo Dios ay nangwani en, "Sak-
en nan men-ibab-aes. Awnitak dosaen
nan lombeng ay madosa." Kinwanina
abes en, "Sak-en nan awnit mangbanag
isnan ipogawko." 31 Isonga kanak en pilmi
ay kaeegyat no maitedka ken Apo Dios
ay matatatago ay tet-ewa ta kigad siya is
ikkana ken sik-a.

32 Nemnemenyo koma san inommat is-
nan namatiyanyo. Nalawagan nan nem-
nemyo isnan nangdawatanyo isnan tet-
ewa ay mait-itdo. Isonga olay pilmi nan na-
palpaligatanyo ngem men-gasgasing kayo
kayet. 33 No mamingsan et pilmi ay
iiyawen nan adi mamati dakayo dada-
pay palpaligaten dakayo isnan mangiilaan
nan adoado ay ipogaw. Et no mam-
ingsan abes et kaneg kayo nakilak-am
isnan ngawi ay inik-ikkanda isnan iib-
ayo ay mamati gapo isnan seg-angyo ken
daida. 34 Sinegseg-anganyo ya binad-
badanganyo nan naibalbalod. Et isnan
nang-al-alaan nan adi mamati isnan kom-
polmi ay kowayo et binaybay-anyo daida
dakayopay men-gasing kayet. Egay nakak-
aan nan gasingyo tay getkenyo ay wada
nan am-amed gawis ay kowayo ay maid
patenggana id daya. 35 Isonga gapo tay
siya dadi nan inik-ikkanyo id kasin et
itoltoloyyo koma ay mangtalek ken Apo
Dios tay dadama ay gawis nan maited ken

dakayo no siya di nan ikkanyo. 36 Masapol
ay itoltoloyyo ay mang-an-anos ay mang-
itpe isnan ligat tapno tongtongpalenyo
nan kayat Apo Dios ya makaganab kayo
isnan gawis ay inkalina. 37 Tay kaneg nan
naisolat isnan inpasolat Apo Dios ay mang-
wani en,
"Sin-awyan dat omali nan awnit omali.
Adina bayabayagen. 38 Et nan
ipogaw ay gawis nan pangiilaak ken
daida et adi makak-aan nan gawis
ay pammatida ken sak-en isnan am-
in ay ik-ikkanda. Ngem no waday
mamati dat mensanod et maid polos
gasingko ken siya."
Siya di nan kinwanin Apo Dios. 39 Ngem
baken kaneg todi nan ik-ikkan tako tay
baken tako kaneg nan ninsanod ay mamati
ay adi maisalakan. Nodi itoltoloy tako ay
mamati tapno tet-ewa ay maisalakan tako.

11

Nan Osto Ay Pammati

1-3 Nan kanan tako en pammati et siya
nan mamatiyan tako ay awnit matongpal
tet-ewa nan namnamaen tako ay olay adi
tako iilaen id wani. Olay maid tako isdi ay
nangiila et mamati tako ay aped nawada
nan am-in ay wada tay patpatiyen tako ay
binoliw Apo Dios dadi gapo isnan kalina et
kedeng. Et nan pammati ay kaneg todi nan
gapo ay men-gasing si Apo Dios isnan tapin
di ipogaw id kasikasin. 4 Kaneg din si Abel
tay gapo isnan pammatina et gag-awis ken
Apo Dios nan inted Abel ken siya mo nan
inted Cain. Isonga gapo isnan pammatina
et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
Isonga dinawatna nan intedna et olay id
kasikasin nan nateyan Abel et wada kayet
nan ipagpagtekna gapo isnan pammatina.
5 Din si Enoc gedan nan esa ay pagbasalan.
Tay gapo isnan dadama ay pammatina et
egay natey. Nodi inalan Apo Dios si Enoc ta
makitee ken siya. Isonga egay dinatngan
nan ipogaw ay mang-an-anap ken siya.
Kega aped naamas. Ngem sapay alaen
Apo Dios siya et napaneknekan ay men-
gasing si Apo Dios ken siya. 6 Ngem adi
kabalin ay men-gasing si Apo Dios isnan
ipogaw ay maid pammatina ken siya. Tay
nan kompolmi ay mangkayat ay somag-
en ken Apo Dios et masapol ay mamatida
ay wada siya ya patpatiyenda ay nan ik-
ikkana isnan manglayad ay mangtek ken
siya et gawis.

7 Kaneg abes din si Noah tay nan pam-
matina gedan nan gapo ay pinatina nan
inbagan Apo Dios ken siya. Tay inbagan
Apo Dios nan kaeegyat ay awnit ommat
dat patiyen Noah ay olay maid inil-ilana
is kaneg todi. Isonga ninsapo is bapor
ay kaneg nan inbagan Apo Dios et siya
nan naisalakanan Noah ya nan pamilyana
isdin napsongan nan batawa. Gapo isnan
pammatina et gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya dapay nan tapin di ipogaw ay
egay namati et nadosada ay natey.

8 Nan pammatin Abraham abes nan
gapo ay inidngena nan inbagan Apo Dios
ken siya. Kinwanin Apo Dios en, "Taynam
nan naay ay ilim ta omeyka isnan teken
ay awnitak ited ken sik-a." Dat tet-ewa
patiyen Abraham ay olay egayna gintek
nan ili ay omayana. 9 Nakitee da Abraham
ay kaneg sangaili isnan ili ay pinatina ay
awnitna kowa tay siya nan inkalin Apo
Dios ken siya. Ninbabaeyda isnan aped
nasapo is kodil tay baken di is osto ay
menteteanda. Gapo tay paliso nan inkalin
Apo Dios ken daida et keg todi gedan nan
inikkan Isaac ay anakna. Siyang na gedan
nan apona ay si Jacob tay apedda nakitet-
ee ay kanegda sangaili. 10 Inan-anosan
Abraham ay nakitetee isnan bakenda ili
tay ninamnamana nan ili ay maid paten-
gana ay sinaad Apo Dios id daya. 11 Olay si
Sara gedan ay asawan Abraham et no pay
nain-ina siya ay adi makaanak ngem in-
manak gapo isnan pammatina. Inmanak
tay pinatina ay tongpalen Apo Dios nan
inkalina ken siya. 12 Isonga adoado nan ap-
on Abraham ay olay dadama ay naam-ama
esapay wada nan anakna. Adi kabilang
nan kaad-adoda tay kanegda nan kaad-
adon nan taltalaw wenno nan lagan isnan
benget di baybay.

13 Da todi ay ipogaw et nateyda sa-
pay matongpal nan sines-eedda. Ngem
olay egay natongpal isnan natatagowanda
et egayda dokdokogan nan pammatida.

Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et kanegda iiilaen tet-ewa nan awnit maited ken daida dadapay men-gasing ay mangdawat ay olay no mabayag nan matongpalana. Gintekda ay baken nan batawa is ostoosto ay ilida nodi kanegda aped sangaili isna. 14 Et nan ipogaw ay keg todi nan nemnemda et ipagtekda ay wada nan teken pay ay an-anapenda. Et siya nan ili id daya ay tet-ewa ay kowada. 15 Egay ninemnemnem da Abraham nan ili ay tinaynanda. Tay no siya nan inikkanda et wayawayada ay somagong. 16 Ngem egayda nodi kakakakayatda nan kagawisan ay ili et siya nan kad-an Apo Dios. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et maid polos kabainan Apo Dios isnan nangwaniyanda en si Apo Dios nan Diosda. Mamagtek ay tet-ewa di tay wada nan ili ay insaganana ay pala ken daida.

17-18 Nan esa ay mangipagtek isnan gawis ay pammatin Abraham et nan inikkana ken Isaac ay anakna. Inbagan Apo Dios ken Abraham ay nan magapo ken Isaac nan matongpalan nan inkalina ay awnit omadoado nan ap-ona. Dat isnan namingsan pinadas Apo Dios si Abraham ta maila no tet-ewa ay talkena siya. Kinwanina en masapol ay ited Abraham si Isaac ken siya. Isonga olay no kedkedeng si Isaac is anakna et ninsagana si Abraham ay mangpatey koma ken siya ay mang-ited ken Apo Dios. 19 Tay isnan nemnem Abraham et kabaelan Apo Dios ay kasin mangtago ken Isaac. Isonga olay egay inpalobos Apo Dios siya ay mangpatey isnan anakna ngem kega tet-ewa ay tinagona siya tay dandaney ay mapatey dat adi obpay.

20 Et isnan naam-amaan Isaac, inkalina isnan dowa ay an-akna ay da Jacob ken Esau nan awnit badang Apo Dios ken daida. Inkalina tay patpatiyena ay awnit tongpalen Apo Dios nan kinwanina ay olay egay pay laeng ommat. 21 Et si Jacob gedan et inbagana nan awnit badang Apo Dios isnan doway apona ay an-ak Jose isdin nganngani ay mateyana. Inbagana gapo tay pinatpatina ay awnit tongpalen Apo Dios nan epdasna inkali. Isnan nang-ikkanana isdi et ninyodong ay nangdayaw ken Apo Dios ay menkakawe isnan sokodna. 22 Kaneg abes si Jose et gapo isnan pammatina ken Apo Dios et inbagana nan awnit komaanan nan ap-on Jacob ay kangadan gedan is Israel id Egipto tay siya di nan inpagtek Apo Dios ay awnit ommat. Isonga isnan nganngani ay mateyana et inbilina gedan ken daida nan masapol ay awnitda ikkan isnan ingitna.

23 Nan napowan Moses nan esa ay gawis nan pammatida ken Apo Dios tay isdin naiyanakan Moses et egayda inmegyat ay adi mangtongpal isnan ngawi ay bilin nan alida. Isonga in-gagoda siya isnan tolo ay bowan tay menbelelegew ay onga. 24 Gapo isnan pammatin Moses isnan naetengana et inadyana ay maibilang ay anak nan nangtalaken ken siya ay nan babai ay anak nan ali id Egipto. 25 Nan gapo na et tay gag-awis isnan nemnemna no maitapi siya isnan ipogaw Apo Dios ay mapalpaligatan mo nan mangdokogana ken Apo Dios ta kigad siya ay mang-ikkan isnan laylaydena tay getkena ay nan biyag di ipogaw isnan batawa et sin-awyan et kedeng. 26 Tay ninemnemna en gag-awis no mapaligatan siya gapo isnan mangpatpatiyana isnan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay mo nan mangganabana isnan am-in ay kinabaknang nan iyEgipto tay ninemnemnemna nan ligalo id daya ay maited ken siya. 27 Gapo isnan pammatina et tinaynana id Egipto ya maid egyatna isnan liget nan ali ken siya isnan nang-ikkanana isdi. Maid polos sokat nan pammatina tay kegna inila si Apo Dios ay adi kaila. 28 Nan pammatina gedan nan gapo ay tinongpalna nan esay inbilin Apo Dios ken siya. Inpaikkana isnan alal-apo tako nan kanan tako en, ‘Nan Limaosan nan Anghel.’ Winaksiyanda nan segpan nan bab-aeyda is basan di napalti ay kalnilo tapno laosan nan anghel daida ay adi mangpatey isnan iyon-a ay an-akda.

29 Gapo isnan pammatin din alal-apo tako gedan et nakagedangda isnan baybay ay kangadan is Gadangdang ay kaneg maid danom. Ngem isnan nangpadasan nan iyEgipto ay manggedang ay mang-

onod ken daida et nalimonda am-in. 30 Nan pammatida abes nan gapo ay dinadael Apo Dios nan baked ay ataatakdag ay toping ay nangliliwes isnan ili id Jerico isnan nangtongpalanda isnan kinwanin Apo Dios en liwliwesenda nan ili is pito ay agew. 31 Gapo isnan pammatin Rahab ay olay siya nan esay malaklakowan nan kinababaina id Jerico sapay mamati et egay naitapi isnan napateyan nan kailiyana. Napateyda tay inad-adyanda ay mangtongpal ken Apo Dios. Ngem gapo isnan nangpatiyan Rahab ay si Apo Dios nan tetewa ay Dios et binadangana nan Judio ay inmey id Jerico ay mangsiim ay mang-ila isnan awnitda ikkan ay manggobat ken daida isonga egayda pinatey siya.

32 Ay itoloyko ay mangibaga isnan kapateg nan pammatin di ipogaw? Adi omanay isnan naay ay solat no ibagak nan maipanggep ken Gideon, Barac, Samson, Jefte, David, Samuel ya nan mamadton Apo Dios id kasikasin. 33 Gapo isnan pammatida et adoado nan inik-ikkanda. Wada ken daida nan nangabak isnan nanggobgobatanda isnan natkenatken ay ili. Nintoltolay ay ostoosto nan tapina ya inililada nan nangtongtongpalan Apo Dios isnan inkalkalina. Nan tapina ken daida et inagtan Apo Dios daida is kabaelanda ay mangipasaldeng isnan kaeegyat ay animal ay layon ta adida makapatey. 34 Nan tapin di inik-ikkanda et nakapatpateyda is napigsapigsa ay apoy ya nakalasatda isnan ipogaw ay mangpatey koma ken daida. Olay nakapsotda ngem inpapigpigsan Apo Dios daida. Isonga pilmi nan pigsada ay nang-abak isnan bosbosoda ay omey manggobgobat ken daida. 35 Gapo isnan pammatin nan tapin di bababai et natago kasin nan natey ay an-akda. Nan tap-ina ay napigsa nan pammatida et nan kaeegyat ay inikkan nan ib-ada ken daida nan inkateyda. Tay gag-awis ken daida no mateyda mo nan mangdokoganda ken Apo Dios tay getkenda ay kasinda matago isnan gag-awis ay biyag. 36 Nan tapina ken daida et naiyawda ay pilmi ya nasapsaplitda. Nan tapina abes et nakawkawalanda ya naibalbalodda. 37 Wada ken daida nan nagaygayang is bato ay napatey ya naam-amas nan awakda is lagadi ya napatpateyda is ispada. Kodokdo nan tapida et apedda ninbadbado is kodil di kakalnilo wenno kakalding. Inaamis ya pinalpaligat nan ipogaw daida. 38 Maid osto is ilida. Apedda nintet-ee isnan pondag wenno isnan bilig ay maid bab-aey wenno isnan lil-iyang. Gapo tay kaneg todi nan pammatida et kega adi maibagay no makiteeda isnan batawa tay gag-awisda mo nan amin ay wada isna.

39 Madaydayawda gapo isnan gawigawis ay pammatida. Ngem egayda kayet dinatngan nan esa ay inkalin Apo Dios ken daida. 40 Tay wada nan gag-awis pay ay ninemnem Apo Dios ay ikkana tay kayatna ay baken daida et kedeng is makaganab nodi kayatna ay maitapi tako gedan isnan mangtongpalana isnan esay inkalina et siya nan mangpagawisana ken datako am-in tapno maid polos ngawi is il-ilaena isnan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken siya.

12

Itoltoloy Tako Ay Mamati Ay Gawis

1 Isonga gapo isnan adoado ay inbagbagak ay maipanggep isnan alal-apo tako id kasin ay mangpanpaneknek isnan kinagawis nan pammatin di ipogaw et toladen tako daida koma. Isonga lisiyan tako nan am-in ay mangseseyat ken datako ay mangsolot ay ostoosto ken Apo Dios. Dokogan tako koma nan ngawi ay maikkan ay mangbab-aa ken datako. Itoltoltoloy tako ay adi polos maisis-iyan isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako. 2 Nemnemnemen tako ay kanayon si Jesus tay siya nan ostoosto ay mangipaila isnan tet-ewa ay pammati. Initpena nan nangilansaanda ken siya isnan kros ay maid polos lilina. Egayna polos nemnemnemen nan naipababainana tay ninemnemna nan pilmi ay gasingna no makwas nan oblana ay mangisalakan ken datako. Et id wani wada siya ay tomotokdo isnan kad-an di kapatgan ay wada isnan makanawan nan tomotokdowan Apo Dios ay mentoltolay. 3 Nemnemnemen tako koma nan inommat ay nangliligtan

nan ngawi ay ipogaw ken siya ngem inan-anosana. Isonga adi tako maom-oma tapno adi tako taytaynan nan mamatiyan tako. 4 Tay isnan mangpadpadasanyo ay mang-abak isnan ngawi ay maikkan et maid kayet napatey ken dakayo gapo isnan pammatiyo.

5 Ay kinalingkinganyo ngen nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangipapigsa ken dakayo ay an-akna? Kanana en,

"Anakko, idngem no esten Apo Dios nan ik-ikkam. Adika menseseg-ang no sagi-itena sik-a. 6 Tay estena nan ikkan nan am-in ay laylaydena danapay dosaen nan am-in ay ibilangna ay an-akna no lombeng ay madosa."

7 Isonga an-anosanyo nan naligat tay it-itdowan Apo Dios dakayo ay kaneg nan ikkan nan ama isnan an-akna. Tay maid an-ak is baybay-an nan amana ay mang-ikkan is ngawi nodi dosaena tapno mas-et nan ogalina. 8 No adi dosdosaen Apo Dios dakayo isnan ngawi ay ik-ikkanyo ay kaneg nan ik-ikkana isnan an-akna et baken kayo is tet-ewa ay an-akna.

9 Nan am-a tako et dinosdosada datako et lispitowen tako daida gapo isnan nang-ik-ikkananda isdi. Isonga am-amed koma nan manglispitowan tako ya mangpatiyan tako ken Apo Dios ay Ama tako id daya tay nan menbanagan nan mangdosdosaana ken datako et matatatago tako ay enggana. 10 Dinosdosan nan am-a tako datako id kasin ngem sin-awyan tay isdin kaongong-a tako et kedeng. Inik-ikkanda nan kananda en gawis ken datako. Ngem dosaen Apo Dios datako tay tet-ewa ay getkena ay siya nan gomawisan tako tapno menbalinena datako ay maiyiso ken siya isnan kinadalosna. 11 No madosa tako et masaktan tako isonga adi tako men-gasing isnan ommatana. Ngem gawis nan menbanagana tay no maitdowan tako et gomawgawis nan ogali tako isonga natalna nan nemnem tako gedan.

12 Isonga adi tako somadsadot ay olay naligat nan om-ommat. Papipigsaen tako nan nemnem tako. 13 Itoltoloy tako ay mang-ikkan isnan osto tapno isnan mang-il-ilaan nan nakapsot nan pammatida et adida maisis-iyan isnan osto ay mang-solotanda ken Kristo. Palakaenyo nan daa-nenda ay omey ken Apo Dios tapno adida maseseyatan.

14 Ipakatyo ay adi makisapsape tapno gawis nan nemnemyo isnan am-in ay ipogaw. Padasenyo abes ay mang-ikkan isnan gawigawis ay mangipaila ay mai-tatapi kayo ken Kristo. Tay no adi tako ikkan et adi tako makaila ken Apo Dios isnan kaodiyan ay agew. 15 Makailanyo tapno ostoosto nan mangsolsolotanyo ken Kristo tapno tet-ewa ay ganabenyo nan gawigawis ay badang Apo Dios ya makailanyo gedan tapno adi kayo baybay-an nan mang-ik-ikkan is ngawi tay no baybay-anyo daida et siya di nan menlogiyan di golo. Kanegna nan menpait ay no mailaok isnan gawis et papaitena nan am-in. 16 Adiyo ikkan nan ngawi ay mangiseyseyep isnan bakenyo asawa. Adiyo abes ik-ikkan nan kaneg nan inikkan Esau ay egay nangipaay ken Apo Dios. Tay insokat Esau isnan innodina nan tawidna isnan kinainoy-ana is makan ay sinkomakana et kedeng dapay nan bilin Apo Dios et nan inoy-a nan osto ay mangtawid. 17 Getken tako ay olay sinokatana nan nemnemna issan nakwasana ta ganabena nan ipatawid amana ken siya koma et adi mabalin tay epdas naikkan. Isonga adi mabalin ay ited amana ken siya nan tawidna tay adi kabalin ay masokat nan epdasna inikkan olay pilmi ay ninbabawi. Isonga adi tako ikkan nan kaneg todi ay adi mangpaay isnan kankanan Apo Dios.

18 Itoltoloy tako ay mamati ay ostoosto tay gag-awis nan balo ay tolag Apo Dios mo nan damdamo ay intedna isnan Ju-dio id kasin. Tay baken et kaeegyat nan ipagpagtek Apo Dios ken datako ay kaneg nan inpap-ailana ken daida. Tay adi tako iiilaen nan bilig ay makwani en Sinai ay menbidbidang. Adi menpail-ila ken datako nan napigsa ay dagem ya nan men-bolilinget ay olay isnan kag-aw. 19 Adi tako dengdengngen nan napigsa ay tanggoyob ya nan napigsapigsa ay kali. Isdin nang-dengnganda isnan ninkaliyan Apo Dios et ninpakpakaasida ta adi maitoloy 20 tay

pilmi ay inmegyatda ken Apo Dios isnan
nangwaniyana en, “No waday manggatin
isnan bilig ay olay animal et masapol ay
magayang is bato ay mapatey.” 21 Gapo
isnan pilmi ay kaeegyat ay ninpaila et
kinwanin Moses en, “Menpaypayegpegak
gapo isnan egyatko.”

22 Ngem datako id wani et teken
tay somagsag-en tako isnan tet-ewa ay
mentetean nan tet-ewa ay Dios ay mak-
wani en Jerusalem id daya ya nan esay
ngadana et Sion. Wada isdi nan kalibolibo
ay aanghel ay men-galalasing isnan mang-
dayawanda ken Apo Dios. 23 Maitatapi
tako isnan iib-a tako ay mamati ay naisolat
gedan nan ngadanda id daya tay datako
am-in nan an-ak Apo Dios. Somagsag-en
tako gedan isnan mamati ay epdas natey
ay makitetee ken Apo Dios id wani. Daida
nan gawis nan pangiilaan Apo Dios isdin
natatagowanda. Et id wani et adida polos
bomasbasol. Somagsag-en tako abes ken
Apo Dios ay mangbanag isnan am-in ay
ipogaw 24 ya ken Jesus ay nangipatongpal
isnan balo ay tolag. Nan nang-itedana
isnan basana isnan nateyana et gag-awis
nan inpagtekna mo nan basan Abel tay
kabaelan nan basan Jesus ay mangdalos
isnan basbasol di ipogaw. Ngem nan
basan Abel et baes nan ibagana.

25 Makailan tako ta idnge tako nan
kankanan Apo Dios. Tay id kasin et na-
dosa nan ipogaw ay egay nangpati isnan
inpabagana ken Moses. Isonga am-amed
nan dosa tako no adi tako patpatiyen nan
inpabagana isnan Anakna ay nagapo id
daya. 26 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et
ninyegyeg nan batawa isdin nakikaliyana
ken Moses id kasin ngem kinwanina en
id wani et baken kedeng nan batawa is
ipayegyegna nodi itapina nan daya gedan.
27 Isnan nangwaniyana ay kasina ipay-
egyeg nan batawa et ipagtekna ay awnitna
maiden nan naay ay batawa ay binoliwna
id kasikasin ta sokatana is balo ay adi ka-
balin ay mamaid.

28 Isonga dayawen tako si Apo Dios
tay nan awnit maited ken datako et nan
maitapiyan tako ken siya ay makitolay is-
nan deey ay balo ay batawa ay adi kamam-
aid. Men-iyaman tako ken siya ya pat-
gen tako siya ay ostoosto ay mang-ik-ikkan
isnan mangipagasing ken siya. Lispi-
towen tako siya ay osto ya adi tako kalka-
lingkingan nan kinangatona 29 tay si Apo
Dios et dadama nan kabaelana ay men-
dosa ay kaneg nan apoy ay mangpoo isnan
am-in.

13

Bilbilin Isnan Mamati

1 Siya dana pay nan ibilinko ken dakayo
ay mamati. Itoltoloyyo ay men-asilayad ay
kaneg sinbebsat. 2 Sangailiyenyo ay gawis
nan sangaili tay id kasin et wadada nan
nang-ikkan dat anghel obpay nan sinan-
gailida. 3 Makiseg-ang kayo isnan naiba-
balod ya nan mapalpaligatan ay kanegyo
likliknaen nan likliknaenda. 4 Paayenyo ay
osto nan omasawaanyo ta adiyo iseyseyep
nan bakenyo asawa. Tay banagen Apo
Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan
is dadi olay no waday asawana wenno
maid. 5 Adiyo gamgamgaman ay bomak-
nang nodi mapnek kayo isnan wada ken
dakayo tay kinwanin Apo Dios en, “Adiyak
polos taytaynan dakayo wenno mamaiden
nan badangko ken dakayo.” 6 Isonga adi
tako mabain ay mangwani en, “Si Apo Dios
nan mangbadbadang ken datako isonga
maid egyat tako tay maid ipogaw is ma-
balin ay mangpasakit ken datako.”

7 Adiyo kalkalingkingan din nangipang-
pango ken dakayo id kasin ay nang-it-itdo
isnan kalin Apo Dios ken dakayo. Nem-
nemnemenyo nan gawis ay pammatida
ay egay ninbalbaliw enggana ay nateyda
ta siya nan toltoladenyo. 8 Tay si Jesu
Kristo et adi menbalbaliw nodi paliso ay
eng-enggana. 9 Isonga makailanyo tapno
adi masoksokat nan nemnemyo ay mang-
pati isnan natkenatken ay baken tet-ewa
ay mait-itdo. Kaneg nan aped ibilbilin
di ipogaw ay adi kano kankanen nan
tapin di makan. Baken nan mangsol-
solotan di ipogaw isnan kaneg da todi is
mabadanganda. Nodi nan mangbadang
isnan kaipoipogaw et nan mapapigsaan
nan nemnemda gapo isnan badang Apo
Dios ken daida. 10 Tay nan nang-itedan

Jesus isnan awakna ay matey et siya
nan mabadangan tako. Ngem no adyan
nan ipogaw ay mangtaynan isnan damo
ay linteg ay linteg Moses et maid nga-
lod lebbengda ay maitapi isnan mang-
badbadang ken datako tay adyanda ay
mangpati isnan tet-ewa. 11 Tay nan esay
ibonbon-ongda ken Apo Dios et maiyalig
et kedeng isnan epdas inikkan Kristo.
Tay isgep nan kangatowan ay padi nan
basan nan kapalpalti isnan Kadiosan ay
Kowalto tapno mapakawan nan basba-
sol di ipogaw. Ngem nan awak nan
naibon-ong et iyeyda isnan ilit di ilida
tapno mapoowan. 12-13 Et siya di nan
kaiyaligan nan epdas inikkan Jesus tay
nin-ikalo siya ay natey isnan ilit nan ili
ta nan awakna nan mangtongpal isnan
inpaikkan Apo Dios isnan Judio id kasin.
Isonga taynan tako nan damo ay linteg
tay nan nang-itedan Jesus isnan basana
nan osto ay mapakawanan nan basbasol di
kaipoipogaw tapno madalosanda. Maitapi
tako koma ken Jesus ay olay no mapalpali-
gatan tako isnan mang-ikkanan tako isnan
naay. 14 Tay baken nan naay ay batawa is
mentetean tako ay enggana. Nodi namna-
maen tako nan ili ay awnit tako datngan.
15 Isonga gapo isnan mamatiyan tako ken
Jesus et baken et nan ibonbon-ong tako is
ited tako ken Apo Dios. Nodi nan dayaw
tako ken siya nan kanayon ay it-ited tako.
Tay nan mangibagbagaan tako ay si Jesus
nan Apo tako et siya nan esa ay mang-
dayawan tako ken Apo Dios. 16 Et nan
mang-ik-ikkanan tako isnan gawis ya nan
men-asibadangan tako nan ited tako ken
Apo Dios ay mangipagasing ken siya.

17 Tongtongpalenyo nan kankanan
nan mangipangpango ken dakayo. Ay-
ayowananda dakayo ay gawis isnan pam-
matiyo tay masapol ay awnitda ibaga ken
Apo Dios nan inik-ikkanda ay men-it-itdo.
No tongpalenyo daida et men-gasingda ay
mang-ikkan isnan oblada ngem no adi,
menseseg-angda ay mang-ikkan. Et no
menseseg-angda gapo ken dakayo et adiyo
likliknaen nan gawis nodi awnityo liknaen
nan dosa.

18 Itoltoloyyo koma ay mangilol-
owalo ken dakami tay maid getkenmi
is inikkanmi is ngawi ya kaykayatmi ay
itoltoloy ay mang-ik-ikkan isnan gawis.
19 Et kayakayatko ay ilowaloyo ta adi
mabayag daket somagong issa ken dakayo.

Kombos Nan Naay Solat

20-21 Sapay koma ta gapo ken Jesu Kristo
et ited Apo Dios ken datako nan masapol
tako tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan
kayatna ya menbalinena datako is gawis
ay ipogaw ay mangipagasing ken siya. Tay
siya nan Dios tako ay mang-it-ited isnan
natalna ay nemnem ya nangtago ken Jesus
ay Apo tako ay mang-ay-ayowan ay gawis
ken datako ay kanegna kakalnilo. Gapo
isnan nateyana et nasapo nan balo ay tolag
Apo Dios ay maid patenggana. Isonga day-
dayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay
koma ta matongpal.

22 Bebsatko, baken andoando nan naay
ay solatko ken dakayo isonga pangpan-
gaasiyo ta anosanyo ay mangdenge isnan
inbagbagak ay mangipapigsa ken dakayo.
23 Kayatko ay getkenyo ay naipabala nan
besat tako ay si Timoteo isnan pagbalodan.
No omali isna ay dagos et makkey ken
sak-en isnan omeyak mangpasyalan ken
dakayo.

24 Menpakomosta kami isnan mangi-
pangpango ken dakayo issa ya isnan am-
in ay ipogaw Apo Dios. Nan iib-a tako
ay mamati ay nagapo id Italia et men-
pakomostada gedan. 25 Sapay koma ta
wawawawada ken dakayo nan layad ya
anos Apo Dios.

Nan Solat Santiago

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Santiago ay pangolon di mamati id Jerusalem id kasikasin et pamagbaga ay naisolat ay pala isnan am-in ay mamati ken Apo Dios ay naiwawakat isnan batawa. Inpag-pagtekna ken daida nan osto ay ikkan di ipogaw no kananda en mamatida. Inos-osal Santiago nan adoado ay pangngalig ay mangipaawat isnan ninsolatana isnan tet-ewa ay kayatna ay ibaga tay laydena ay ostoosto nan ogalin di mamati.

Ibagbagana nan nemnem Apo Dios maipanggep isnan kinabaknang, nan ki-nakodo, nan mangdoldolog isnan ipogaw, nan baken gawis ay kankananda, nan tet-ewa ay silib ya nan tapina pay.

Nan napateg isna et masapol ay mail-ila nan pammatin di ipogaw isnan ik-ikkanda ay baken kedeng nan topekda is mang-mangwani.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Maipanggep isnan tet-ewa ay pammati ya silib 1:2-8
Maipanggep isnan kinakodo ya kinabak-nang 1:9-11
Maipanggep isnan padas ya dolog 1:12-18
Masapol ay adi aped dengdengngen nan ipogaw nan kalin Apo Dios nodi masapol ay tongpalenda 1:19-27
Nan kangawin di maipaam-amdan nan esay ipogaw mo nan esa 2:1-13
Masapol ay mail-ila nan pammatin nan ipogaw isnan ik-ikkanda 2:14-26
Masapol ay makailan tako nan kankanan tako 3:1-18
Masapol ay adi solsoloten nan mamati nan ik-ikkan di adi mamati 4:1-5:6
Tap-in di bilbilin 5:7-20

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Santiago ay baan Apo Dios
ya si Jesu Kristo ay Apo tako et naay di
solatko ken dakayo ay Judio ay mamati ken
Kristo ay inmey isnan natkenatken ay il-ili.
Komosta kayo.

Nan Tet-ewa Ay Pammati Ya Silib

2 Bebsatko, gawis no ibilangyo ay na-
gasat kayo olay adoado nan ligat ay lik-
liknaenyo 3 tay nan mang-an-anosanyo is-
nan ligat et siya nan mangpaneknek isnan
pammatiyo engganay menbalin kayo ay
makatpe. 4 Isonga itolok tako ay ommat
nan ligat ken datako tay siya nan mat-
aptaptapiyan nan anos engganay maid
menkolangan nan gawis ay ogali tako.
5 Ngem no wada ken dakayo nan kolang
nan mangtekana isnan osto ay ikkana dat
mendawat ken Apo Dios ta itdona nan
ikkana tay men-gasing siya ay mang-ited
ay maid polos imotana. 6 Ngem no men-
dawat kayo et masapol ay mamati kayo ay
maid dowadowana ay idyana nan dawa-
tenyo tay nan mendodowa et kanegna nan
dalloyon isnan baybay ay itaytayaw di
dagem. 7-8 Nan ipogaw ay kaneg todi et
menbalibaliw nan nemnemna isnan am-
in ay ik-ikkana isonga adina koma kanan
en ited Apo Dios nan dawatena tay tet-ewa
ay adi agtan Apo Dios siya.

Kodokdo Ya Babaknang

9 Men-gasing kayo koma ay kodokdo ay
mamati ken Kristo tay patpatgen Apo Dios
dakayo ay olay no adi paayen nan iib-
ayo dakayo. 10 Ngem dakayo ay babak-
nang ay mamati ken Kristo et men-gasing
kayo koma no ipapagowab nan adi ma-
mati dakayo tay olay no baknang ngem
nan biyag et kaneg sabsabong ay sin-
awyan dat may-osan et maango. 11 Tay no
men-alalatong et may-osan nan mola dat
matekdag nan bengada isonga omasiasi
nan ilada. Siya di nan kaneg nan ommat is-
nan baknang isnan mang-as-asikasowana
isnan kinabaknangna tay adi kapnek dat
matey.

12 Nan mamati et men-gasing no
anosanda ay mangitpe isnan ligat ay adi
kasoksokatan nan pammatida. Tay nan
makatpe et ligalowan Apo Dios is biyag ay
maid patenggana ay inkalina ay maited
isnan manglaylayad ken siya. 13 Ngem
no wada ken dakayo nan maligligatan
dat madologan et adina koma kankanan
en si Apo Dios nan nangdolog ken siya.
Tay si Apo Dios et adi kadolog ya adi

abes mendoldolog. 14 Tay nan madologan
nan ipogaw ay bomasol et maid teken
nodi nan manglayadan nan awakna ay
mang-ikkan isnan ngawi ay wada isnan
nemnemna. 15 Tay no nemnemnemen
nan ipogaw nan ngawi et adi mabayag
dat bomasol. Et nan bomasbasolana nan
gapo ay maisisiyan ken Apo Dios ay eng-
enggana. 16 Isonga dakayo ay bebsatko, adi
kayo kaal-allilaw ay mangwani en si Apo
Dios nan mangdoldolog ken datako 17 tay
kedeng nan gawis ya osto nan magapgapo
ken siya. Owen, magapo dadi ken Apo
Dios ay nangboliw isnan am-in ay silaw
id ngato ay nan talaw, bowan ya agew.
Ngem olay no menbalbaliw nan ilan nan
deeyday binoliwna et adi menbalbaliw si
Apo Dios.

18 Gapo tay laydena ay ikkan et pinilina
datako ay menbalin ay an-akna gapo isnan
mamatiyan tako isnan tet-ewa ay mait-itdo
ay inpabagana tapno datako ay mamati
nan kapatgan isnan am-in ay binoliwna.

Masapol Ay Tongpalen Tako Nan Pam-agbaga

19 Nemnemnemenyo na ay bebsatko,
gawgawis no mendenge tako ay adi tako
aped makanali ya am-amed ay adi tako
koma nalaka ay lomiget 20 tay nan liget di
ipogaw et maidena nan gawis ay nemnem
ya maikkan ay layden Apo Dios. 21 Isonga
masapol ay kaanen tako nan ngawi ay
nemnemnemen ya ik-ikkan tako. Ipababa
tako nan nemnem tako ta nan pamagbaga
ay inpagtek Apo Dios ken datako nan tong-
palen tako tay siya nan maisalakanan tako.

22 No kananyo en mamati kayo et adiyo
koma aped dengdengngen et kedeng nan
kalin Apo Dios nodi tongpalenyo ta adiyo
al-allilawen nan awakyo. 23 Tay nan mang-
dengdenge isnan kalin Apo Dios danat adi
tongpalen et kanegna nan mensalming ay
mang-ila ay nabingabingaw. 24 Dat aped
komaan ay mangkalingking ay nabingaw
siya ay adi omey mendaop. 25 Siya di nan
kaneg nan mangdengdenge isnan kalin
Apo Dios danat adi tongpalen. Ngem
nan mangnemnemnem ya mangtongtong-
pal isnan bilbilin Apo Dios et pagasingen
Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkana. Tay
nan bilbilin Apo Dios et maid kolangda
ya bolbolosanda isnan mabab-aaan nan
ipogaw isnan ngawi.

26 Nan mangwani en mamati ken Kristo
dat no menkali dat ngawi et al-allilawena
nan awakna. Isonga nan mangmang-
waniyana en mamati et maid silbina.
27 Ngem nan kanan Apo Dios ay Ama
tako en nan tet-ewa ay pammati et nan
mangtek ay mangbadang isnan ngoso ya
nan balo isnan maligligatanda ya adina
solsoloten nan ngawi ay ogalin nan adi
mamati ken Kristo.

2

Paliso Nan Ikkan Tako Isnan Kodo Ya Baknang

1 Bebsatko, no si Apo Jesu Kristo ay
kangatowan nan mamatiyanyo et masapol
ay maid paam-amdenyo isnan am-in ay
ipogaw. 2 Kaspangaligan no omey isnan
simbaanyo nan baknang ay ninsisingsing
is balitok ya ninbabado is gawigawis dat
domateng abes nan kodo ay ninbabado
is logak 3 dakat kanan isnan baknang en,
“Aka ta itokdom isnan gawis ay tokdowan
ay naay,” ngem damet kanan isnan kodo
abes en, “Basta itatakdegmo isnan soli isdi
wenno itokdom isnan dao.” 4 Ngawika no
nan kinabaknang nan ipogaw di gapo is
mangipapangatowam ken daida.

5 Bebsatko, dengngenyo pod nan kanak.
Ay adiyo getken ay adoado nan kodokdo
ay pinilin Apo Dios tapno bomaknangda
isnan pammatida ya isnan maitapiyanda
isnan mentolayana? Siya di nan inkalina
ay itedna isnan manglaylayad ken siya.
6 Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo
isnan kodokdo dayopay ipapangato nan
babaknang. Dapay daida nan mangsos-
owitik ken dakayo ya mangidaldalom ken
dakayo isnan menlelebbeng. 7 Ya daida
gedan nan mangmangwani is ngawi ay
mang-ap-apos ken Jesu Kristo ay Apo tako.

8 Gawis nan ikkanyo no tongtong-
palenyo nan kapatgan ay linteg Apo Dios
ay naisolat id sang-adom ay mangwani
en, “Masapol ay laylaydem nan ib-am ay
kaneg nan manglaydam isnan awakmo.”

9 Ngem no kedeng nan baknang is paam-
amdem et kanan nan linteg Apo Dios en
nakabasolka. 10 Tay olay es-esang nan
adim soloten isnan linteg et binmasolka
met laeng isnan am-in. 11 Tay nan
nangwani en, “Adi kayo menkamolala”
et siya gedan nan nangwani en, “Adi
kayo menpatpatey.” Isonga olay no adika
menkamolala ngem no menpateyka et
linakdangam nan am-in ay lintegna tay
egaymo tongpalen si Apo Dios ay nangsapo
isnan am-in ay linteg. 12 Isonga masapol ay
nan gawis nan kankanan ya nan ik-ikkan
tako tay awnit tako met laeng mabanag
gapo isnan ik-ikkan tako ay mangtong-
tongpal isnan bilin Kristo tay daida nan
mangbolbolos ken datako ta adi tako ikkan
nan ngawi. 13 Tay nan adi maseg-ang isnan
iib-ana et adi abes seg-angan Apo Dios
siya isnan awnitna mangbanagan isnan
ipogaw. Ngem nan managseg-ang isnan
iib-ana et maid iyeegyatna no banagen
Apo Dios siya.

Masapol Ay Maila Nan Pammatin Nan Ipogaw Isnan Ik-ikkanda

14 Bebsatko, no waday mangwani en
mamati ken Jesu Kristo dat maid ikkana
is kail-ana en mamati tet-ewa et maid
gedan silbin nan pammatina tay nan nang-
waniyana en mamati et adi omanay is
mangisalakan ken siya. 15 Kadya, no wa-
day besat tako is makasapol is badona
ya kanena 16 ngem dakat adi agtan siya
et maid silbin nan apedmo mangmang-
waniyan en, “Sapay koma ta gawis nan
biyagmo. Menbadoka dakapay mangan ay
gawis.” 17 Isonga paliso nan aped mang-
waniyan nan ipogaw en mamati ken Apo
Dios tay no adi maila nan pammatina is-
nan ik-ikkana et maid silbin nan pam-
matina.

18 Ngem wada nan awnit makisongbat
ay mangwani en, “Nateketeken nan ikkan
tako ay mamati tay nan tap-ina et wada
nan pammatina isnan nemnemda et ke-
deng ngem nan tap-ina et ik-ikkanda nan
pammatida.” Ngem nan kanak et ngan
nan mabalin ay ikkam ay mangipaila is-
nan tet-ewa ay pammatim no baken nan
gawis is ipailam isnan iib-am? Isonga nan
mangipailaak ay tet-ewa ay mamatiyak et
isnan gawis ay ikkak. 19 Ay kanam en tet-
ewa ay wada nan pammatim tay patiyem
ay es-esang nan Dios ay si Apo Dios? Gawis
no siya nan patiyem ngem kolang kayet
di is ik-ikkam tay olay nan didimonyo et
getkenda abes ay wada si Apo Dios isonga
menpaypayegpegda gapo isnan egyatda
ken siya. 20 Kega maid nemnem nan
ipogaw ay siya di nan nemnemnemena.
Ay masapol ay paneknekak ay maid silbin
nan pammati no maid ikkam ay mangi-
paila? 21 Nemnemenyo din si Abraham
ay alapo tako id sang-adom. Ngan nan
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken siya? Nan gapona et tay tinongtong-
palna si Apo Dios olay isnan nangpadasan
Apo Dios ken siya ay mangwani en itedna
ken siya nan anakna ay si Isaac ay map-
atey. 22 Isonga nan inikkan Abraham nan
mangipaila ay tet-ewa nan pammatina ken
Apo Dios tay nan nangtongtongpalana is-
nan layden Apo Dios nan kailaana ay maid
kolang nan pammatina. 23 Isonga natong-
pal din naisolat ay kalin Apo Dios id sang-
adom ay kanana en, “Si Abraham et egay
polos nindowadowa isnan inbagan Apo
Dios. Tinongtongpalna. Isonga gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya.” Isonga
siya nan makwaniyana en gayyem Apo
Dios si Abraham. 24 Isonga getken tako ay
nan mangtongpalan tako isnan kanan Apo
Dios nan gapo ay gawis nan pangiilaana
ken datako. Tay olay no kanan tako en
mamati tako ken siya et adi omanay di.

25 Kaneg abes din si Rahab ay iJerico
ay nangipabaybayad isnan kinababaina
id kasin. Olay no ngawi nan inikkana
sapay mamati et ninbalin ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya tay inpailana
nan pammatina isnan nangbadangana is-
din Judio ay inbaan Apo Dios ay omey
mangsiim ay mang-ila isnan ikakkan nan
ilina.

26 Isonga nan kayatko ay ipagtek isnan
inbagak et no kanam en mamatika ngem
maid ikkam is mailaana et maid silbin nan
pammatim. Kaneg awak is natey ay tinay-
nan di ab-abiikna.

3

Nan Kabaelan Nan Dila

1 Bebsatko, adi masapol ay adoado nan
menpangolo ay men-isolo isnan kalin Apo
Dios tay am-amed nan dosan nan men-
isolo mo nan isolowana no adina tong-
palen nan isolsolona. 2 Am-in tako ay
ipogaw et bomasbasol tako et am-amed
isnan ikkan tako ay menkali. Isonga no
waday maid basolna isnan kankanana et
mamagtek ay maid polos kadelawana et
matna nan am-in ay ik-ikkana ta adi bo-
masbasol. 3-5 Tay nan dilan di ipogaw
et olay teeteen ngem dakkel nan kabae-
lana. Kanegna nan teeteen ay landok
ay maippey isnan topek di kabayo ngem
dakkel nan ibadangna tay siya di nan
mangtongpalan nan kabayo isnan man-
gitolongan nan mensasakay. Nan kaneg
gedan nan dila tako et nan landok isnan
obet di bapor tay olay no teeteen et napigsa
tay itolongna kayet nan dakkel ay bapor is-
nan layden nan mangmanmaniho olay no
sab-atena nan napigsa ay dagem. Kanegna
gedan nan apoy tay olay bassit nan men-
logiyana et makapoo isnan bilig. 6 Owen,
nan dila tako et kaneg apoy tay olay tee-
teen et adoado nan ngawi ay mabalin ay
ikkana. Palalo ay paas-asiyena nan kai-
pogaw tako. Tay nan magapgapowan nan
ngawi ay kankanan tako et ken Satanas.

7 Kabaelan nan ipogaw ay mangipaamo
isnan am-in ay kalasin di menkiwkiwi
ay kaneg nan atap ay animal, nan men-
taytayaw, nan menkodkodong ya nan
wada isnan baybay 8 ngem adida kabaelan
ay isolowan nan dila tasiyay am-in ay
kankanana et osto. Kanega kedet is
nakasagana ay pomatey gapo isnan ngawi
ay kankanana.

9 Nan dila tako nan os-osalen tako ay
mangdayaw ken Apo Dios ay Ama tako
ngem siya gedan nan os-osalen tako ay
mangiiyaw ya mang-ap-apos isnan iib-a
tako dapay isdin nangboliwan Apo Dios
isnan ipogaw et wada nan maisowanda
ken siya. 10 Es-esa ay topek nan bomalbal-
aan nan mangdaydayawan tako ken Apo
Dios ya nan mang-ap-aposan tako isnan ib-
a tako. Bebsat, baken koma kaneg todi nan
ik-ikkan tako. 11 Ayke mabalin ay bomala
nan gawis ya menpait ay danom isnan es-
esa ay balaan? 12 Maid abes papaya is man-
gibgas is mangga ya maid abes tagombaw
is mangibgas is papaya. Ya nan balaan ay
bomalbal-an di menpait ay danom et adi
bomala nan gawis ay danom. Et siya koma
nan kaneg nan dila tako ta adi menlaok
nan gawis ya ngawi ay kali.

Nan Tet-ewa Ay Masilib

13 Ay wada ken dakayo nan masilib
ya manakaawat? No wada, masapol ay
ipailana nan kinasilibna isnan gawis ay ik-
ikkana ay adi polos men-et-etek. 14 Ngem
no palalo ay manag-apal ya naimot et adi
men-et-etek ay mangwani en masilib tay
baken tet-ewa. 15 Nan kaneg todi ay ki-
nasilib et baken ken Apo Dios is kagap-
gapowana nodi isnan ngawi ay nemnem di
ipogaw ya ken Satanas. 16 Tay no waday
manag-apal ya manag-imot et wada abes
nan am-in ay kalasin di ngawi ay maikkan
dapay maid polos olnos. 17 Ngem no si Apo
Dios nan kagapowan nan kinasilib tako et
gawis nan banagna tay dokogan tako nan
ngawi ay ogali ta nan gawis et kedeng nan
ik-ikkan tako. Makigayyem tako, omanos
tako ya adi tako ipapati nan layden tako.
Managseg-ang tako isnan iib-a tako ya
maid paamden tako isnan iib-a tako ya adi
tako menkamkampot. 18 Tay nan ipogaw
ay manglayad isnan olnos et olnosena nan
nemnem nan iib-ana et nan banagna et
adoado nan gawis ay om-ommat.

4

Si Apo Dios Nan Tongtongpalen Tako Koma

1 Ngem sino ngen nan kagapgapowan
nan mensapsapeanyo? Nan nagapowana
et tay wasdin mangkayat ay mang-ikkan
isnan gomasingana olay getkena ay ngawi.
2 Adoado nan kayatyo ay alan ngem adi
kayo makaganab isonga mensaspe kayo.
Olay menpatey et nakasagana kayo ay
mang-ikkan. Ngem nan gapo ay adi kayo
makaala isnan kayatyo et adi kayo od men-
dawat ken Apo Dios. 3 Ngem olay no men-
dawat kayo ken Apo Dios et nan ngawi
ay kagagasingyo nan mang-osalanyo isnan
dawdawatenyo isonga adina ited.

4 Ay apo kayo ay adi matalek ay mang-
tongpal ken Apo Dios. Tay nan il-ilaenyo
isnan batawa nan pakaam-amdenyo mo
siya. Ay adiyo getken ay no laylaydenyo
nan wada isnan batawa ay gomasingan di
adi mamati et adi kabalin ay gayyemenyo
si Apo Dios? Isonga no siya di nan kayatyo
ay ikkan et boson Apo Dios dakayo. 5 Adiyo
kanan en baken tet-ewa nan naisolat ay
kalin Apo Dios id kasin ay mangwani en,
“Adi polos layden nan Ispirito Santo ay
makitetee ken datako no waday pakaam-
amden tako mo si Apo Dios.” 6 Ngem
nan layad Apo Dios ken datako et dadama
isonga badbadangana datako tapno ma-
balin ay osto nan mangtongtongpalan tako
ken siya. Kaneg nan naisolat id kasin is-
nan kalin Apo Dios ay mangwani en, “Nan
mangipapangato isnan awakna et adyan
Apo Dios ngem nan mangipabababa is-
nan awakna et daida nan badbadbadan-
gan Apo Dios.” 7 Isonga tongtongpalenyo
si Apo Dios ta siya nan Apoyo. Adiyo id-
idnge si Satanas tay no siya nan ikkanyo et
taynana dakayo. 8 Si Apo Dios nan somag-
enan tako koma tay no ikkan tako di et
somag-en siya abes ken datako. Dakayo ay
managbasol et ibabawiyo nan basbasolyo
ta nan gawis di ikkanyo. Dakayo ay men-
dowadowa ay mangsolot ken Apo Dios et
sokatanyo nan nemnemyo ta si Apo Dios
nan tongpalenyo. 9 Masapol ay menseseg-
ang kayo ya men-aga kayo gapo isnan bas-
basolyo. Adi kayo aped men-gasgasing ay
adi mangnemnem isnan basbasolyo nodi
mabain kayo. 10 Ipagowabyo nan awakyo
ken Apo Dios et awnitna ipangato dakayo.

Adi Tako Men-in-iniyaw

11 Bebsatko ay mamati, adi kayo koma
men-in-iniyaw tay nan mangiiyaw isnan
iib-ana et kanegna iiyawen gedan nan
bilin Apo Dios ay mangwani en masapol
ay menlinlinayad tako. Isonga no men-in-
iniyaw kayo et siya nan kail-ana ay adiyo
patiyen nan bilin Apo Dios nodi kanegyo
kankanan en baken tet-ewa nan bilina
12 dapay kedeng siya is nagapowan nan
linteg isonga kedeng siya gedan is men-
ibanbanag ay ostoosto. Kedkedeng siya
is makaisalakan wenno makadosa ken
datako. Isonga maid polos lebbeng tako
ay mangibanag isnan iib-a tako ay aped
mangmangwani en, “Si todi et ngawi ay
ipogaw.”

Adi Layden Apo Dios Nan Men-et-etek

13 Dengngenyo od nan kanak, dakayo ay
mangmangwani en, “Siya na nan ikkanmi
id wani wenno is wakgat. Omey kami
isnan teken ay ili ta mentinda kami is
esay tew-en tasiyay omad-ado nan sip-
ingmi.” 14 Ngem aykeyo gegetken di om-
mat is wakgat? Tay nan biyag tako et
kanegna nan liboo ay wada id wani ngem
maaw-awni dat mamaid. 15 Isonga gaw-
gawis no nan kananyo koma et, “Kigad
si Apo Dios no laydena ay matatago tako
tasiyay makaikkan tako isnan ikkan tako.”
16 Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo
tay men-et-etek kayo dayopay laylayden
ay ibagbaga nan ik-ikkanyo. 17 Isonga
adiyo kalkalingkingan na, nan ipogaw ay
mangtek isnan osto ay maikkan danat adi
ikkan et nakabasol.

5

*Nan Awnit Ommat Isnan Agom Ay Bak-
nang*

1 Dakayo abes ay babaknang, dengngenyo
nan kanak. Menseseg-ang ya men-aga
kayo koma gapo isnan awnityo pilmi ay
mapaligatan. 2-3 Patpatgenyo nan kin-
abaknangyo ngem awnit mamaid tay nan
adoado ay osalenyo et awnitda mabakas.
Nan badbadoyo et awnit madonot ya nan
sipingyo et mabootan ya malatiyan. Nan
madadaelan nan idodolinyo et siya nan
kailaana ay awnit dosaen Apo Dios dakayo
gapo isnan kinaagomyo. Tay kedkedeng
nan bomaknanganyo is gamgamgamanyo
dapay id wani nan maodi ay timpo.
4 Getken Apo Dios ay kangatowan ay
Apo ay sos-owitikenyo nan mangsam-
sama isnan payewyo. Dengdengngena
nan mensegseg-anganda ken siya ta
badangana daida tay adi omanay nan
ilaglagboyo ken daida. 5 Ngem dakayo
et nan gawis ya naganas ay biyagyo nan
nemnemnemenyo et kedeng. Isonga kane-
gyo nan baka ay aped mangmangmangan
tasiyay lomames ngem adina getken ay

nganngani ay mapalti. 6 Nan esa pay
ay ngawi ay ik-ikkanyo et apedyo pabas-
basolen nan gawis ay ipogaw dayopay
patpateyen nan tap-ina ken daida olay no
maid basolda dapay maid ik-ikkanda ay
mangsalaknib isnan awakda.

Masapol Ay Naanos Tako

7 Ngem dakayo ay bebsatko, masapol
ay naanos kayo olay ngan di ik-ikkanda
ken dakayo engganay somagong si Jesu
Kristo. Nemnemenyo nan ikkan nan
mannalon. An-anosanda ay mangses-
eed isnan odan tasiyay mensamada da-
dat mentoned. Dadat abes an-anosan
ay mangses-eed engganay mabgasan nan
pagey sadapay aniyen. 8 Isonga masapol
abes ay anosanyo ay mangses-eed isnan
somagongan Apo Jesu Kristo. Papigsaenyo
nan nemnemyo ay mangtongpal ken siya
tay nganngani nan somagongana isnan
batawa. 9 Isonga adi kayo men-in-iniyaw
tasiyay adi dosaen Apo Dios dakayo tay
nganngani nan omaliyan Jesu Kristo ay
mangbanag ken datako.

10 Nemnemnemenyo bebsat, din ma-
madton Apo Dios ay inbab-aana ay nan-
gibagbaga isnan bilina. Naanosda ay olay
no naligligatanda. Et siya di koma nan
ikkanyo. 11 Din deeyda ay mamadto et
kanan tako en nagasatda tay nakaanosda
isnan ligat ay nangtongtongpal isnan
layden Apo Dios. Dinngeyo nan inommat
isdin si Job id sang-adom. Dadama din
ligatna ngem inan-anosana isonga idi
nakwas dat gawis nan ommat ken siya tay
si Apo Dios et managseg-ang ya dadama
nan layadna isnan ipogaw.

12 Nan esa ay napatepateg ay ibagak ken
dakayo ay bebsat et adi kayo mensapsap-
ata ay mang-osal isnan ngadan Apo Dios
wenno isnan kompolmi. Adi masapol di
tay masapol ay matalek kayo ay kanayon
ay men-ibagbaga isnan tet-ewa. Tay no os-
alem nan ngadan Apo Dios ay mensapata
et madosaka.

Masapol Ay Menlowalo Tako

13 No wada ken dakayo nan maligli-
gatan dat mendawat koma ken Apo Dios
ta badangana siya. Nan men-gasing abes
ken dakayo et gawis abes no dayawenda si
Apo Dios. 14 Et no wada ken dakayo nan
masaksakit et paayagna koma nan aap-
apon di mamati ta omeyda isnan baeyna
ta lanaanda siya dadapay mendawat ken
Apo Dios ta pagawisena siya. 15 No talk-
enda si Apo Dios ay mangipagawis isnan
sakitna et gomawis tet-ewa. No abes
nakabasol et pakawanen gedan Apo Dios
siya. 16 Isonga no binmasol kayo is-
nan iib-ayo et masapol ay menpakawan
kayo. Masapol gedan ay ilowalowanyo
nan iib-ayo tasiyay gomawis nan saksaki-
tyo. Tay nan lowalon nan mamati ay gaw-
igawis nan ik-ikkana et pilmi nan kabae-
lana. 17 Kaneg din si Elias ay mamadto id
kasikasin. Ipogaw siya ay kaneg tako ngem
inpapasnekna ay nangilowalo ken Apo
Dios ta adi omod-odan dat egay tet-ewa
inmod-odan is toloy tew-en ya kagedwa.
18 Dat kasin menlowalo ta omodan dat
omodan tet-ewa et tomobo nan molmola.

19-20 Bebsatko, nemnemnemenyo ay no
wada ken dakayo nan adi mangtongtong-
pal isnan linteg Apo Dios ngem dat wada
ken dakayo nan mangbagbaga ken siya
tasiyay solotena kasin si Apo Dios et bi-
nadangana siya tasiyay adi omey isnan ka-
dosdosaan di adi mamati et olay no adoado
nan basolna et pakawanen Apo Dios.

Nan Damo ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat ay nagapo ken Pedro ay esay apostolis Kristo et naipa-ey isnan mamati ken Jesu Kristo ay naiwakawakat isnan kailiili. Nan osto ay panggep nan solatna et ta papigpigsaena daida ay maaamis ya maligligatan gapo isnan pammatida. Ninsolat ken daida tasiyay ipanemnemna ken daida nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo tay gapo isnan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan awnitna somagongan et siya nan magapowan nan namnamada ay maitapi ken Apo Dios. Isonga gapo isnan mangnemnemnemanda ken Kristo et mabalin ay itpeda nan ligat tay siya di nan mapadasan nan kinatet-ewan nan pammatida. Et awnitda ganaben nan biyag ay maid patenggana isnan agew ay omaliyan kasin Jesu Kristo no adida taytaynan nan pammatida.

Baken kedeng nan mangbagbagaana ken daida ta adida madadanagan isnan ligat nodi ibilbilina ken daida ta gawis koma nan ik-ikkanda ay kaneg nan osto ay ikkan nan tet-ewa ay ipogaw Kristo.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-2
Mangipanemnem isnan mangisalakanan Apo Dios isnan ipogaw 1:3-12
Pamagbaga maipanggep isnan nadiosan ay ogali 1:13-2:10
Nan masapol ay ikkan nan mamati no maligatanda 2:11-4:19
Masapol ay adi menpapangato nan mamati ya nan masapol ay ikkanda ay mensilsilbi ken Apo Dios 5:1-11
Kombos nan solat 5:12-14

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pedro ay mensolat ken dakayo. Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay sangaili ay naiwalas id Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ya id Bitinia. 2 Ninemnem Apo Dios ay Ama tako dakayo sakayopay maiyanak et pinilina dakayo tapno patiyenyo si Jesu Kristo ya tapno mapakawan nan basbasolyo gapo isnan nangipalobosana ay matey siya. Nan Ispirito Santo nan inbadangna ken dakayo ta madiosan kayo ay ipogawna.

Sapay koma ta mataptapiyan ken dakayo nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken siya.

Nan Gawis Ay Ommat Isnan Mamati Ken Kristo

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman ya Dios Jesu Kristo ay Apo tako. Dayawen tako tay gapo isnan pilmi ay seg-angna intedna ken datako nan balo ay biyag gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Isonga wada nan gawigawis ay namnamaen tako ay awnit tet-ewa matongpal. 4 Et siya nan mangtekan tako ay wada nan indolin Apo Dios id daya ay awnitna ipatawid ken datako. Et maid polos kadelawan nan itedna ya mentoltoloy ay eng-enggana ay adi polos kamam-aid. 5 Gapo isnan kabaelana, salsalakniban Apo Dios dakayo gapo tay mamati kayo ken siya. Banbantayana dakayo tapno adi kayo nalaka ay madolog engganay omdan nan maodi ay agew ay omaliyana ay mang-ala ken dakayo tapno makitee kayo ken siya ay eng-enggana. 6 Isonga men-galalasing kayo olay waday adoado is kalasin di ligat is om-ommat tay nan ligat et adi maitoltoloy. 7 Nan gapo ay liknaenyo nan ligat et tapno mapaneknekan no tet-ewa nan pammatiyo. Tay kaspangaligan olay nan balitok ay adi maitoloy ay enggana et masapol ay mapaneknekan isnan apoy ta maila no tet-ewa ay balitok. Isonga gapo tay napatpateg nan pammatiyo mo nan balitok masapol ay mapaneknekan abes. Et no maila nan katet-ewan nan pammatiyo et dayawen ya ipangaton Apo Dios dakayo isnan agew ay kasin omaliyan Jesu Kristo. 8 Egayyo ilaen siya ngem laylaydenyo siya kayet. Olay id wani et adi kaila ngem mamati kayo ken siya. Isonga men-galalasing kayo ay pilmi ay maid kakwaniyana 9 tay nan maisalakananyo ay makitean ken siya ay enggana nan ginanabyo gapo isnan pammatiyo.

Inbagan Apo Dios Id Kasikasin Nan Mangisalakanana Isnan Ipogaw

10 Din mamadton Apo Dios id kasikasin
et egayda naawatan ay osto nan inpabagan
Apo Dios ken daida ay maipanggep isnan
badangna ay mangisalakan ken dakayo.
Isonga ninemnemnemda ya inan-anapda
nan kayatna ay ibaga. 11 Inan-anapda no
tongona nan ommatana ya nan kagtekana.
Tay egayda naawatan nan inpabagan nan
Ispiriton Kristo ken daida ay maipanggep
isnan awnit mapaligatan Kristo ya nan
awnitna maipangatowan. 12 Dat ipagtek
Apo Dios ken daida ay baken nan timpo
ay matatagowanda is ommatana nodi nan
timpo id wani nan ommatana. Et natong-
pal tet-ewa et siya di nan dindinngeyo is-
nan ipogaw ay nangibaga ken dakayo is-
nan gawis ay damag ay maipanggep ken
Kristo. Inbagbagada gapo isnan kabae-
lan nan Ispirito Santo ay mangbadbadang
ken daida ay inbaan Apo Dios. Olay nan
aanghel et kayatda ay maawatan ay gawis
nan maibagbaga isnan gawis ay damag ay
badang Apo Dios ay mangisalakan isnan
kaipoipogaw.

Nan Masapol Ay Ikkan Nan Mamati

13 Isonga gapo isnan gawis ay badang
Apo Dios ken dakayo et isaganayo nan
nemnemyo ta nan kayatna nan ikkanyo.
Ten-enyo nan am-in ay ik-ikkanyo ta
gawis. Ipasnekyo ay gawis isnan nem-
nemyo nan namnamaenyo ay ited Apo
Dios ken dakayo isnan kasin omaliyan Jesu
Kristo. 14 Gawis no kanegyo nan manag-
pati ay onga ta si Apo Dios di patpatiyenyo.
Adi kayo kasin solsoloten nan ngawi ay
ninemnemnemyo sakayopay getken si
Apo Dios. 15 Nodi komaneg kayo koma ken
siya ay maid polos basolna. Masapol ay
madiosan nan ogaliyo ay kaneg ken Apo
Dios ay nang-ayag ken dakayo ay maitapi
ken siya. 16 Tay naisolat isnan kalina
ay mangwani en, “Masapol ay madiosan
kayo tay sak-en et maid polos basolko.”
17 Et adiyo kalkalingkingan ay si Amayo
ay Apo Dios ay menlol-owalowanyo et
maid pakaam-amdena no men-ibanag siya
nodi awnit banagena nan tonggal esay
ipogaw gapo isnan tet-ewa ay inik-ikkana.
Isonga masapol ay iyegyatyo siya isnan
matatagowanyo. 18 Tay winayaan Apo
Dios dakayo ay mangtaynan isnan maid
paayna ay winanwanedyo ay inpaik-ikkan
nan alal-apoyo ken dakayo. Et getkenyo
ay baken aped siping ay malatlatiyan di
inosalna ay nangwaya ken dakayo. 19 Nodi
nan biyag Kristo ay nabanobanol nan
insakbotna. Kanegna nan kalnilo ay maid
polos danyona ay napalpalti ay naiboyag
ken Apo Dios. 20 Ninemnem Apo Dios
nan mangisakbotana ken Kristo sapay
mawada nan batawa ngem sokod isnan
naodi ay timpo sapay mawada siya isnan
batawa. Inmali si Kristo isnan batawa ay
mangbadang ken dakayo. 21 Et gapo isnan
inikkana et taltalkenyo ay pilmi si Apo Dios
id wani. Siya nan nangtago ken Kristo et
inpangatona siya. Isonga taltalkenyo si
Apo Dios ay mangbadang ken dakayo ya
namnamaenyo gedan nan gawis ay awnit
tako ganaben.

22 Gapo tay pinatiyo nan tet-ewa et
nadalosan et nan nemnemyo. Isonga ma-
balin ay laydenyo ay ostoosto nan iib-ayo
ay mamati. Isonga kanak en ikkanyo nga-
lod. 23 Tay wada nan balo ay biyagyo et
baken nan ipogaw ay nalaka ay matey is
nagapowana nodi nagapo ken Apo Dios ay
adi matmatmatey. Et wada ken dakayo tay
pinatiyo nan maid kombosna ay kalin Apo
Dios ay mang-it-ited isnan balo ay biyag.
24 Kaneg nan naibaga isnan inpasolat Apo
Dios id kasikasin ay mangwani en,

“Nan ipogaw et kanegda nan logam
tay nalaka ay may-osan ya nan
kabegewna et kaneg nan sab-
sabong ay nalaka ay matey.
25 Ngem nan kankanan Apo Dios et
wawawawada ay enggana.”

Et kanak ken dakayo en nan kalin Apo
Dios et siya gedan nan gawis ay damag ay
naibaga ken dakayo.

2

1 Isonga gapo tay wada nan balo ay
biyagyo et kaanenyo am-in nan ngawi. Adi
kayo menkamkampot ya adiyo taytayok-
token nan iib-ayo ay mangipadakes ken
daida dayopay kaanen nan ngawi ay apal
isnan nemnemyo. 2 Kaneg kayo engnga

tay kadawdawatyo nan biyag ay nagapo ken Apo Dios. Isonga masapol ay lay-laydenyo ay maitdowan isnan kalin Apo Dios ay kaneg nan mangkaykayatan nan engnga isnan sosona tapno maet-et-eteng kayo isnan pammatiyo engganay makitee kayo ken siya. 3 Gawis no laydenyo ay maitdowan tay likliknaenyo nan anos ya nan layad nan Apo tako.

Naiyalig Si Kristo Isnan Katemteman Ay Bato

4 Somag-en kayo ken Kristo ay matatatatago ya mang-ited is biyag ay maid patenggana. Kanegna nan katemteman ay bato ay maosal is pegnad di baey. Inadyan nan kaipoipogaw ngem ken Apo Dios et siya nan kabanolan isonga siya nan pinilina. 5 Et dakayo abes, no somag-en kayo ken Kristo et komaneg kayo ken siya ta kanegyo abes nan temtem ay bato ay mensilbi isnan baeyna. Tay am-in ay mamati et daida nan kinabaeyna. Isonga kanegyo nan papadi ay kedeng si Apo Dios is men-ob-oblaanda ay mang-it-ited isnan isagotyo ken siya et siya na nan gawis ay ik-ikkanyo. Et nan ik-ikkan Jesu Kristo ay pala ken dakayo nan gapo ay mabalin ay men-gasing si Apo Dios ay mangdawat isnan it-itedyo.

6 Tet-ewa nan kinwanik en kaneg Kristo nan katemteman ay bato tay naisolat isnan kalin Apo Dios nan nangiyaligana ken Kristo ay mangmangwani en,

“Ilaenyo, ipegnadko id Sion nan napili ay
nabanobanol ay bato et nan mang-
pati ken siya et adi polos mabainan.”

Siya di nan kinwanin Apo Dios sapay omali si Kristo isnan batawa. 7 Et tet-ewa di tay nabanobanol siya ken dakayo ay mamati. Ngem isnan ipogaw ay adi mamati, maid banolna ken daida. Ngem kinwanin Apo Dios en,

“Nan bato ay inadyan nan ninsaad et siya
nan ninbalin is pegnad ay kapatgan
isnan baey.”

8 Kinwanina abes en,

“San bato ay deey et siya nan madisdis-
mayaanda ay maolinanda.”

Kinwanin Apo Dios di. Et natongpal tay naseyatanda gapo isnan adida mamatiyan isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Isonga awnitda madosa.

Naitken Nan Mamati Isnan Adi Mamati Isonga Masapol Ay Teken Abes Nan Ik-ikkanda

9 Ngem bakenyo kaneg nan mang-adi ay mangpati ken Kristo tay napili kayo ay ipogawna. Masilbi kayo ay ipogaw ay os-osalen nan Ali ay si Kristo ay kaneg nan papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios. Insiyan Apo Dios dakayo isnan adi mamati tay inalana dakayo ay ipogawna. Pinilin Apo Dios dakayo ay ipogawna ta ibagayo isnan tapin di ipogaw nan gawigawis ay ik-ikkana. Siya nan nang-ayag ken dakayo ta taynanyo nan ngawi tapno makitee kayo ken siya isnan am-in ay kagawisna. Kanegna kinaan datako isnan menbolinget et iyeyna datako isnan menpalalat-a. 10 Id kasin baken ipogaw Apo Dios dakayo ngem id wani ipogawna dakayo. Id kasin egayyo liknaen nan segangna ngem id wani et likliknaenyo.

11 Gapo tay baken nan batawa is tet-ewa ay ili tako, ibagak ken dakayo ay gagayyemko en pangaasiyo ta adiyo ikkan nan ngawi ay kaneg din wada isnan nemnem tako satakopay mamati. Tay nan ngawi ay maik-ikkan et daida nan boson di ipogaw tay daida nan mang-amas isnan pammatin di ipogaw. 12 Kanayon ay ikkanyo nan gawis ta ilaen nan adi mamati. Tay no waday delawenda ken dakayo et masokatan nan nemnemda no ilaenda nan gawis ay ik-ikkanyo. Et awnitda dayawen si Apo Dios isnan timpo ay gomawis nan nemnemda ay mangpati ken siya.

13 Nan esay masapol ay ik-ikkanyo tapno maid kadlawan nan Apo tako et patiyenyo nan am-in ay ipogaw ay wada nan lebbengda ay magapo isnan gobilno. Olay nan kangatowan ay ali 14 wenno nan ibab-aana ay menlebbeng ay mendosa is ipogaw ay adi mangpati isnan bilinda wenno mangdayaw isnan ipogaw ay gawis nan ikkanda et patiyenyo daida. 15 Tay layden Apo Dios ay nan ipogaw ay adi mangtek ken siya ay baken osto nan nemnemda et maid somya is mangdelawanda

ken dakayo gapo isnan gawis ay il-ilaenda
ay ik-ikkanyo. 16 Tet-ewa ay nawaya kayo
ay ipogaw ay mangnemnem isnan kayatyo
ay ikkan isonga ipailayo nan wayayo
isnan ik-ikkanyo. Ngem baken nan ol-
olay is mang-osalanyo isnan wayayo.
Nodi masapol ay kanayon ay ikkanyo
nan gawis ay kaneg tet-ewa ay baan
Apo Dios. 17 Lispitowenyo am-in nan
ipogaw. Laydenyo nan iib-ayo ay mamati.
Iyeegyatyo si Apo Dios. Lispitowenyo
nan ali. Keg da tona nan masapol ay ik-
ikkanyo.

Si Kristo Ay Nang-anos Isnan Ligat Nan Menbasalan Tako

18 No baa kayo, patiyenyo nan apoyo ya
lispitowenyo. Baken kedeng nan naanos
ay apo is mang-ikkananyo is gawis nodi
ikkanyo met laeng isnan makedse. 19 Tay
no anosam nan mapalpaligatam ay maid
gapona gapo isnan mangnemnemnemam
ken Apo Dios et siya nan esay men-
gasingan Apo Dios ken sik-a. 20 Ngem
no kanam en nan binmasolam di mang-
anosam isnan dosam et baken di is gapo
ay dayawen daka ken Apo Dios tay osto no
madosaka gapo isnan basolmo. Ngem no
anosam nan dosa isnan kagawis nan ik-
ikkam et siya nan gawis isnan nemnem
Apo Dios. 21 Tay siya di nan kayat Apo
Dios ay ikkam tay inpailan Kristo nan
menbasalan tako. Tay pilmi nan napal-
paligatana ay pala ken datako 22 dapay
maid basolna ya maid polos kampotna.
23 Olay ngawi nan kinkinwanida ken siya
et maid ngawi is insongsongbatna. Ya
isnan nangpalpaligatanda ken siya et
egayna kankanan en awnitna baesan.
Nodi intoloyna ay mangtalek ken Apo Dios
ay ostoosto nan ikkana ay mangbanag.
24 Si Jesus nan nanglak-am isnan dosa tako
gapo isnan basbasol tako isonga natey
siya isnan kros. Inikkana di tapno adi
tako itoloy ay bomasol nodi nan gawis
ay kayatna nan ikkan tako. Gapo isnan
nasogasogatana et naagasan nan ngawi
ken datako. 25 Tay id kasin kaneg tako nan
naamas ay kakalnilo tay inmaddaaddawi
tako ken Apo Dios. Ngem id wani sinmag-
en tako ken siya ay mang-ay-ayowan ya
mangbanbantay ken datako.

3

Nan Gawis Ay Ikkan Di Sin-asawa

1-2 Naay abes di kayatko ay ibaga ken
dakayo ay bababai ay wada nan as-awada.
Masapol abes ay patpatiyenyo nan aas-
awayo ay kaneg nan kinwanik isnan
mangpatpatiyan nan ipogaw isnan men-
lebbeng. Tay olay no wada nan adi mamati
id wani et awnit mamati nan tapina gapo
isnan il-ilaenda ken dakayo. Olay maid
ibagayo ken daida ngem awnitda mamati
tay il-ilaenda nan gawis ay ik-ikkanyo ya
nan manglislispitowanyo ken Apo Dios.
3 Baken koma nan gawis ay bado ya nan
naaltiyan ay book ya nan tapin di al-alti ay
os-osalen di bababai is nenemnemenyo is
mangipabgew ken dakayo. 4 Nodi gag-awis
no nan gawis ay ogaliyo nan mangipabgew
ken dakayo tay no manag-anos kayo et siya
nan mangipabgew ay adi kakak-aan et siya
nan nabanobanol ken Apo Dios. 5 Siya dadi
nan inik-ikkan din nadiosan ay bababai
id kasikasin ay nangtalek ken Apo Dios.
Tay pinatpatida nan aas-awada. 6 Kaneg
din si Sara id sang-adom et pinatpatina si
Abraham ay asawana. Inbilangna siya ay
apo. Isonga no adi kayo omegyat ay mang-
ikkan isnan gawis ay olay mapaligatan
kayo et ap-on din si Sara dakayo.

7 Wada nan ibagak abes ken dakayo ay
lalalaki. Isnan makiteteanyo isnan aas-
awayo, ikkanyo nan getkenyo ay gawis
ken daida. Ayowananyo daida ay gawis
tay napigpigsa kayo mo daida. Ya lispi-
towenyo daida tay paliso nan nangganа-
banyo isnan balo ay biyag ay badang Apo
Dios ken dakayo. No keg todi nan ik-
ikkanyo et idngen Apo Dios dakayo no
menlowalo kayo ken siya.

Nan Gawis Ay Ikkan Am-in Nan Mamati

8 Naay da pay di ibagak ay ikkanyo am-
in. Pos-aenyo nan nemnemyo ya men-
asiseg-ang kayo. Laylaydenyo nan iib-
ayo ay mamati ay kaneg kayo sin-agi ya
masapol ay naanos kayo ay ipogaw dakay-
opay adi menpapangato. 9 No waday
mang-ikkan is ngawi ken sik-a et adim

ibaes. Olay no waday menkali is ngawi
ken sik-a adim gedan songsongbatan. Nodi
ilowalowam daida ta badangan Apo Dios
daida. Tay siya nan kayat Apo Dios ay
ikkanyo tapno gawis gedan nan awnitna
ited ken dakayo. 10 Kaneg nan inpasolat
Apo Dios id kasikasin. Kanana en,

"No layden nan ipogaw ay gawis nan
biyagna ya maitoltoloy nan gas-
ingna et baken nan ngawi wenno
kampot is kankanana. 11 Masapol ay
dokogana nan ngawi ta nan gawis
di ik-ikkana. Ya masapol ay nan
nasimpa ay biyag di kaykayatna.
12 Tay no nan gawis di ik-ik-ikkan
nan ipogaw et kanayon ay nemne-
men Apo Dios siya ya idngena nan
lowalona. Ngem kaliliget Apo Dios
nan mang-ik-ikkan isnan ngawi."

Siya di nan naisolat isnan kalin Apo Dios.

13 Ngem no nan gawis nan kanayon
ay laydenyo ay ikkan sinoy aped maka-
pasakit ken dakayo? 14 Ngem olay no
mapaligatan kayo gapo isnan gawis ay
ik-ikkanyo et adi koma masaksaktan nan
nemnemyo tay pilmi nan awnit badang
Apo Dios ken dakayo. Isonga adi kayo
koma omegyat ya adi kayo madanagan.
15 Nodi patgenyo si Kristo ya dayawenyo
siya isnan kinaapona. Kanayon ay men-
sagana kayo ta no waday mensoot ken
dakayo maipanggep isnan mamatiyanyo
ken Kristo et gawis ya osto nan song-
batyo. Ngem anosanyo ya gawisenyo
ay mangsongbat ken daida. 16 Masapol
abes ay maid ik-ikkanyo is maibabainanyo
tapno no iyawen nan mangmangwani is-
nan ngawi ay maipanggep isnan ogaliyo et
daida nan mabainan. 17 Tay no ipalobos
Apo Dios ay mapaligatan kayo et gag-awis
mo nan mang-ikkananyo isnan gawis di
mapaligatanyo mo nan mang-ikkananyo
isnan ngawi di gapo na. 18 Tay kaneg si
Kristo ay olay maid polos basolna ngem
napaligatan ay natey pala ken datako ay
managbasol. Et omanay nan namingsan
ay nang-ikkanana isdi. Inikkana di tapno
waday somya is ikkan tako ay makigayyem
ken Apo Dios. Pinateyda siya ngem nan
ab-abiikna et egay katey. 19 Inmey nan
ab-abiikna isnan pagbalodan di ab-abiik
di natey tay wada nan ibagana ken daida.
20 Nan deeyda ay natey ay inmayana et
daida nan nang-adi ay mangpati isnan
kankanan Apo Dios id kasin isdin tim-
pon Noah dapay inan-anosan Apo Dios is-
nan nabayag ay mangses-eed isnan ma-
matiyanda. Isdin timpo ay deey sinapon
Noah nan dakkel ay bapor. Et siya nan
naisalakanan nan waw-ao ay ipogaw is-
nan napsongan nan batawa. 21 Kaneg
nan naisalakanan da Noah isnan danom
ay napsong nan kaneg nan kaiyaligan
nan menpabonyagan di ipogaw. Tay siya
nan kailasinana ay naisalakan tako isnan
dosa gapo isnan kasin natagowan Jesu
Kristo. Baken nan kadalosan nan awak
isnan danom is gapo ay maisalakan tako
nodi gapo isnan menpakawanan tako ken
Apo Dios isnan basbasol tako tapno maid
mabainan tako ken siya.

22 Nakwas nan inmayan nan ab-abiik
Kristo isnan natey dat matago kasin nan
awakna et sinmaa id daya. Wada id wani
isnan makanawan Apo Dios ay mentean di
kangatowan. Isonga siya nan apowen nan
aanghel ya nan tapin di menkangangato
ay wada nan kabaelanda.

4

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 No nemnemen tako nan mapalpali-
gatan di mamati et nemnemen tako
abes nan napalpaligatan Kristo isdin
ninteteana isna ta toladen tako nan
nemnemna ay egay nang-adi isnan ligat.
Tay nan mapalpaligatan tako et siya nan
mang-ited ken datako isnan kabaelan
tako ay mang-adi isnan ngawi 2 tapno adi
tako patpatiyen nan ol-olay ay kayat nan
awak tako nodi soloten tako nan laylayden
Apo Dios ay maikkan. 3 Oston. Adiyo
kasin ikkan nan ngawi ay inik-ikkanyo
id kasin ay kaneg nan laylayden nan adi
mamati ay ikkan. Tay adida ten-en nan
ol-olay ay laylaydenda ay ikkan. Men-
gasingda ay menboteng ya mang-ik-ikkan
isnan ol-olay. Nan sinang didios nan
daydayawenda dapay iyad-adin Apo Dios
di is maikkan. 4 Masdaawda tay adi kayo

et maitaptapi isnan ngawingawi ay ik-ikkanda. Isonga oy-oyawenda dakayo.
5 Ngem awnit somalyaen Jesu Kristo daida tay nakasagana siya ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw ay natey wenno matatago. 6 Siya na nan gapo ay naibaga nan gawis ay damag isnan ipogaw sadapay natey tay olay natey nan awakda tay siya nan sigod ay ommat isnan ipogaw ngem matagotagoda ay kaneg Apo Dios no mamatida.
7 Naay da pay di ibagak. Gapo tay nan am-in et nganngani ay menpatengga isonga paostowenyo ay gawis nan nemnemyo dakayopay ten-en nan ik-ikkanyo tapno gawis nan menlowalowanyo. 8 Ya nan kapatgan ay ikkanyo koma et kanayon ay men-asilayad kayo tay no gawis nan layadyo et baken nan basbasol nan iib-ayo is nemnemnemenyo. 9 Men-gasing kayo koma ay mensinangaili. 10 Ya nan laing ay inted Apo Dios isnan tonggal esa ay mamati et osalenyo ay menbinadang. Osalenyo ay gawis ay kaneg nan baa ay mangtongpal ay osto isnan ipaik-ikkan nan apona. 11 No nan laing ay men-itdo nan inted Apo Dios ken sik-a et men-itdoka ay gawis tay nan kalin Apo Dios nan ibagbagam. No nan mangbadangam isnan iib-am nan laingmo et ipalisom isnan kabaelan ay inted Apo Dios. Masapol ay osalen tako ay gawis nan laing ay wada ken datako tapno madayaw si Apo Dios gapo ken Jesu Kristo. Ostoosto no si Apo Dios nan madaydayaw ya men-ali ay eng-enggana tay siya nan kangatowan.

Adi Tako Masmasdaaw No Mapaligatan Tako

12 Gagayyemko ay laylaydek, adi kayo masmasdaaw gapo isnan mapalpaligatanyo tay baken kaskasdaaw di. Nodi masapol ay ommat tapno mapaneknekan nan pammatiyo no tet-ewa. 13 Isonga mengasing kayo koma tay makiliklikna kayo isnan ligat ay kaneg nan inommat ken Kristo. Tay no keg todi et maam-amed nan gasingyo isnan mangipailaana isnan kangatona isnan kasina omaliyan. 14 Et nagasat kayo no nan mangsolsolotanyo ken Kristo di gapo na is madeldelawanyo tay siya nan mangipaila ay wada ken dakayo nan kangangatowan ay Ispirito ay Ispiriton Apo Dios. 15 Ngem no mapaligatan kayo, baken koma nan mang-ik-ikkananyo isnan ngawi ay kaneg nan pomatey, mangakew wenno makibibiyang isnan maid bibiyangyo is gapo na. 16 Ngem no gapo isnan mamatiyanyo ken Kristo et baken di is nemnemenyo is mabainanyo. Nodi dayawenyo si Apo Dios gapo tay ipogawna dakayo.
17 Inomdan nan timpo ay ilogin Apo Dios ay mangbanag isnan kaipoipogaw. Et datako ay ipogawna nan on-onaena ay somalyaen ya banagen. No nan mamati nan menlogiyana ngan ngen nan awnit ommat isnan adi mamati ay mang-adi ay mangpati isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios? Awnit pilmi nan dosada.
18 Kaneg nan nakwani isnan naisolat ay kalin Apo Dios. Kanana en,

> “No masapol ay mapaligatan nan mamati
> tapno adi mamaid nan pammatina
> ngan ngen nan kaneg nan ligat ay
> lak-amen nan managbasol ay adi
> mangpati ken siya?”

19 Isonga no mapaligatan tako gapo tay siya nan inpalobos Apo Dios ken datako et adi tako menseseg-ang. Nodi itoltoloy tako kayet ay mang-ikkan isnan gawis ya italek tako nan biyag tako ken Apo Dios ay nangboliw ken datako tay matalek siya ay pilmi.

5

Bilin Isnan Mangipangpango Isnan Mamati

1 Wada nan kayatko ay ibaga ken dakayo ay mangipangpango isnan mamati issa. Wada nan lebbengko ay mangwani tay sak-en abes et esaak ay mangipangpango dakpay inil-ila nan napalpaligatan Kristo. Et esaak abes ay esay awnit maitapi isnan kangaton Kristo ay awnitna ipaila.
2 Siya dana nan kayatko ay ikkanyo. Mengasing kayo koma ay mang-ayowan ay gawis isnan ipogaw ay intalek Apo Dios ken dakayo ay adi kayo mapilit. Baken koma nan mangnemnemnemanyo isnan lagboyo is manglaydanyo ay ikkan nodi

laydenyo ay ikkan gapo isnan gasingyo ay mensilbi ken Apo Dios. 3 Et adiyo ipapapati nan kayatyo nodi gapo isnan gawis ay ikkanyo et dakayo nan menbasalan nan ipangpangoyo. 4 No gawis nan mangipangowanyo isnan ipogaw et awnit agtan Kristo ay apon abes di mangipangpango dakayo is gawis ay ligalo ay adi makmakmaksay. Awnitna ited isnan kasina omaliyan.

Bilin Ken Datako Am-in

5 Dakayo ay bibinayan ay somolsolot et wada abes nan ibagak ken dakayo. Kanak en masapol ay patiyenyo ay gawis nan ititdon nan mangipangpango ken dakayo. Adiyo ipapangato nan nemnemyo. Managkoya kayo am-in tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, “Adyan Apo Dios nan menpapangato ngem badbadangana nan mangipabababa isnan nemnemna.” 6 Isonga menpababa kayo ken Apo Dios ay makabael isnan am-in tapno ipangatona dakayo isnan agew ay kayatna ay mang-ikkanan. 7 Talkenyo si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo isnan am-in ay danagyo tay nenemnemena ay kanayon dakayo ya laylaydena ay bomadang.

8 Makailanyo si Satanas ay boso tako. Ten-enyo nan am-in ta nan osto nan ik-ik-ikkanyo ta baken nan dologna is patiyenyo tay om-om-omey ay men-an-anap is dologena ta maisiyanda ken Apo Dios. 9 Papigsaenyo nan pammatiyo ta baken siya is patpatiyenyo. Adiyo kalkalingkingan ay baken kayo kedeng is mangliklikna isnan ligat tay olay nan iib-ayo ay mamati isnan natkenatken ay il-ili et likliknaenda gedan. 10 Ya adiyo kalkalingkingan abes ay sinkatpe nan mapalpaligatan tako isnan naay batawa. Et si Apo Dios ay kaanosan isnan am-in nan nang-awis ken dakayo ta awnit kayo makitee ken siya ay eng-enggana gapo tay maitatapi kayo ken Kristo. Et siya ay mismo nan mangipagawis isnan ikkanyo ya mangipapigsa ken dakayo. 11 Siya nan kaostowan ay mentoltolay ay eng-enggana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

12 Inpasolatko nan naay ay solat ken Silas ay esay ib-a tako ay gawigawis nan mangsolsolotana ken Kristo. Aptiaptik nan solatko ngem insolatko ta ipapigsak nan nemnemyo isnan mangsolsolotanyo ken Kristo ya aboloyak ay tet-ewa nan mait-itdo maipanggep isnan badang Apo Dios ay patpatiyenyo. Ipasnekyo isnan nemnemyo tapno adiyo kalkalingkingan.

13 Nan iib-ayo ay mamati ay pinilin Apo Dios abes ay wada id Babilonia et menpakomostada ken dakayo. Si Marcos abes ay kanegko anak et menpakomosta ken dakayo. 14 No men-asiila kayo et ipailayo nan menpinateganyo ya nan menlinayadanyo. Sapay koma ta natalna am-in nan nemnemyo ay maitatapi ken Kristo.

Kedeng di is ibagak.

Nan Maikadwa ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pedro et insolatna ay pala isnan adoado ay mamati. Nan napateg ay ibagan nan solatna et ta adida maaw-awis isnan baken osto ay kankanan nan agin-iitdo tay pilmi ay bomasol nan mangsolsolot ken daida. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloyda ay mamati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken Jesus ay dindinngeda ay nagapo isnan ipogaw ay tet-ewa ay nangila ken siya. Tay no siya di nan ik-ikkanda et adida nalaka ay maawis isnan baken tet-ewa.

Nan esa ay ibagbagana et nan songbat nan it-itdon nan mangmangwani en adi somagong kasin si Kristo. Kanana en nan mabaybayagan nan somagongan kasin Kristo et gapo tay adi kayat Apo Dios ay madosa nan olay sino ay ipogaw nodi kayatna ay am-in ay ipogaw et ibabawida nan basbasolda koma ta maitapida ken siya. Siya di nan gapo ay adi somagong ay dagos tay sedsed-ena nan menbabawiyanda.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-2
Nan kayat Apo Dios ay ik-ikkan di mamati 1:3-21
Nan baken osto ay mait-itdo 2:1-22
Nan kasin omaliyan Jesu Kristo 3:1-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Simon Pedro ay esay baan
Jesu Kristo. Esangak ay pinilina ay makwani en apostolis ay mangibagbaga isnan
maipanggep ken siya. Mensolatak ken
dakayo ay naagtan is pammati ay maid
polos naitkenana isnan pammatimi. Naag-
tan tako gapo isnan ostoosto ay ik-ikkan
Jesu Kristo ay Dios tako ay nangisalakan
ken datako. 2 Sapay koma ta gapo isnan
mataptaptapiyan nan mangtekanyo ken
Apo Dios yas Jesus ay Apo tako et matap-
taptapiyan abes nan mangliknaanyo isnan
anos ya layad ya natalna ay nemnem ay
magapgapo ken daida.

Nan Gawis Ay Itapi Tako Isnan Pammati Tako

3 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et
intedna nan kabaelan tako ay mang-
ikkan isnan am-in ay kayatna ay maikkan.
Mabalin ay ikkan tako tay getken tako
siya ay nang-ayag ken datako ta maitapi
tako ken siya isnan kagawisna ya isnan
kangatona. 4 Gapo isnan kagawisna et
intedna nan ganaganagwis ay mangbad-
badang ken datako ay inkalina tapno
maiyiso tako ken siya ya tapno mailisi tako
ay adi makiik-ikkan isnan ngawi ay ik-
ikkan di adi mamati ay magapgapo isnan
nemnemda ay ol-olay. 5 Isonga ipakat
tako ay mangitapi is dana isnan pammati
tako. Nan omona et masapol ay gawis nan
ogali tako. Ya nan maisned et masapol
ay osalen tako nan nemnem tako ay osto.
6 Nan maikatlo et ten-en tako nan ik-ikkan
tako. Dat masapol ay anosan tako nan
ligat. Nan maikalima et soloten tako nan
ogalin Apo Dios. 7 No ik-ikkan tako am-in
dadi et wada pay nan masapol ay maitapi.
Et siya nan gawis ay nemnem isnan iib-a
tako ay mamati ta menbinadang tako. Dat
mabalin ay ikkan tako nan esa et siya nan
manglaydan tako isnan am-in ay ipogaw.
8 No siya dadi nan maik-ik-ikkan et siya
dadi nan gawis ay mangbadbadang ken
datako ta mapaay nan mangtekan tako
ken Jesu Kristo ay Apo tako. 9 Ngem nan
ipogaw ay adi mangitapi isnan deeyda
ay inbagak et kegda nakowap tay olay
mamatida ngem adoado pay laeng nan
adida maawatan. Adida nemnemen nan
gawis ay inikkan Apo Dios ay nangkaan
isnan basbasolda.

10 Isonga bebsatko, gapo isnan gawis ay
badang Apo Dios, ipakat tako nan kabae-
lan tako ay mang-ikkan isnan gawis tapno
mapaneknekan nan nangpiliyan ya nang-
ayagan Apo Dios ken datako ay menbalin
is an-akna. Tay no siya dadi nan ik-
ikkan tako et adi tako dokogan nan pam-
mati tako. 11 Dat no omdan tako isnan
maid patenggana ay mentolayan Apo Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako et maid

mabainan tako tay men-galalasing siya ay mangdawat ken datako.

Gawis No Maidnge Nan Kankanan Pedro Tay Wada Nan Lebbengna Ay Mangibaga

12 Isonga olay getkenyo nan tet-ewa ya pinatiyo ay gawis et itoloyko kayet ay mangipanemnem ken dakayo is dadi. 13 Tay isnan nemnemko siya nan gawis ay ikkak isnan kadaanko. 14 Tay getkek ay adi mabayag daket matey. Getkek di tay inpagtek Apo Jesu Kristo ken saken. 15 Isonga ipanemnemnemko dadi ken dakayo id wani ay timpo tapno adiyo kalkalingkingan no mamaidak.

16 Nan ibagbagami ken dakayo ay maipanggep isnan kabaelan Jesu Kristo ya nan kasina omaliyan et baken aped sodsodok. Nodi tet-ewa tay inilami nan pilmi ay kabaelana. 17-18 Tay wada kami isnan bilig ay nang-abatan Apo Dios ken dakami isnan nangipailaana isnan kadios Jesus. Dinngemi nan kalin Apo Dios ay Amana ay nagapo id daya ay nangwani en, “Siya na nan laylaydek ay Anakko et pilmi nan gasingko ken siya.” 19 Nan inilami et siya nan mangpaneknek isnan katet-ewan nan inbagan din mamadton Apo Dios id sang-adom. Isonga gawis no idngeyo nan kankananda tay nan inbagbagada et siya dadi nan kaneg nan silaw ay mangtanggew isnan menbolinget. Ngem awnit omdan nan timpo ay adi tako masapol nan kankananda tay awnit omali nan tet-ewa ay manglawag isnan nemnem di ipogaw. 20-21 Ngem masapol ay getkenyo ay maid inbagbagan din mamadton Apo Dios is aped nagapo isnan nemnemda ya bakenda abes is aped mangibaga isnan kayatna ay kanan. Nodi kedeng nan inpabagbagan nan Ispirito Santo ken daida is inbagbagada.

2

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo Ya Nan Awnitda Madosaan

1 Kaneg id kasin wada nan mamadto ay baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios et wada abes nan awnit men-it-itdo ken dakayo is baken tet-ewa tay men-itdoda is mangdadael ay mangsolin isnan tet-ewa. Olay si Kristo ay nangsobot ken daida et isotda siya. Gapo isnan deeyda ay ngawi ay ik-ikkanda et awnitda madosa ay pilmi ya golpi ay adida getken. 2 Ngem awnit wada nan adoado ay iib-ayo ay mangsolot isnan anaanas-i ay ogalida et gapo isnan ngawi ay ikkanda et madelaw nan tet-ewa ay mait-itdo ay magapgapo ken Apo Dios. 3 Adoado nan kampot ay ibagbagan nan agin-iisolo tay nan sipingyo nan gamgamgamanda. Ngem enggana isdin damdamo et nabanagda ay madosa tay adi kaseseyep si Apo Dios nodi getkena nan am-in.

4 Olay nan aanghel ay binmasol id kasikasin et dinosan Apo Dios daida ay nangipaey ken daida isnan pagdosaan. Inpaeyna daida isnan adaadaem ay lengaw ay menbolinget. Wadada isdi engganay banagen Apo Dios nan am-in. No keg todi nan inommat ken daida olay no aanghelda et am-amed nan madosaan nan aped ipogaw ay binmasol. 5 Nan inikkan Apo Dios isdin timpon Noah et siya nan esay mangipagtek isnan ikkana ay menibanag. Tay inpaodana is pilmi engganay nalimon nan am-in isonga natey am-in nan ipogaw tay maid polos nemnemenda is maipanggep ken Apo Dios. Kedkedeng si Noah is nangkayat isnan gawis ya nangibagbaga isnan osto isonga insalakan Apo Dios siya ya nan pito pay. 6 Ya nan esa pay et nan inommat isnan ipogaw id Sodoma ya id Gomora. Gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda et pinoowan Apo Dios nan ilida ya nan am-in ay ipogaw ay nintetee. Et siya dana nan mangipagtek ay adyan Apo Dios nan ngawi isonga dosaena nan mang-ik-ikkan isnan ngawi. 7-8 Ngem wada nan esay ipogaw id Sodoma ay kangadan is Lot ay nang-ad-adi isnan ol-olay ay inik-ikkan nan ipogaw isdi. Mensakit ay pilmi nan nemnemna gapo isnan ngawi ay inil-ilana ya dindinngena ken daida. Isonga insalakan Apo Dios siya tapno adi maitapi ken daida ay matey tay osto nan nemnemna.

9 Gapo isnan deeyda ay inommat id kasin et mamagtek ay getken Apo Dios ay mang-ikkan isnan osto tay isalsalakana

nan mapalpaligatan ay ipogaw ay mangpati ken siya danapay dosaen nan adi mangpati ken siya. Awnitna dosaen isnan agew ay omdanan nan mangbanagana isnan ipogaw. 10 Am-amed nan madosaan nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan awakda ya maid lispitoda isnan menlebbeng ay nangatngato mo daida.

Nan deeyda ay agin-iisolo et ipapatida nan kompolmi ay laydenda ya maid polos bainenda. Olay nan manakabalin ay binoliw Apo Dios ay ad-ado nan kabaelanda mo nan ipogaw et adi iyegyat nan agin-iisolo daida. Nodi iiyawenda daida. 11 Dapay nan nangatngato ay aanghel mo daida et adida ik-ikkan nan kaneg nan ik-ikkan nan agin-iisolo tay adida iiyawen nan olay nababa ay iib-ada ay manakabalin ay mangipadakes ken daida ken Apo Dios. 12 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et kanegda nan animalis ay adi mangtek ay mennemnem ay aped mang-ikkan isnan ikkanda. Es-esa nan kaosalanda ay madpap ya mapatey. Et awnit paliso nan ommat isnan keg da todi ay ipogaw ay mang-am-ammeng ya mangmangwani isnan ngawi isnan adida maawatan 13 tay awnitda madosa gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Nan deeyda ay ipogaw et nan kagagasingda et nan mang-ikkananda isnan ol-olay ay kayatda olay kag-aw pay laeng. Maibabain kayo gapo isnan makikikananda ken dakayo dapay kedkedeng nan ngawi is wada isnan nemnemda. Et nan ngawi abes nan kagagasingda. 14 Adida mapnek isnan kinababailoda ya nan tapin di bomasbasolanda. Adoado nan ibagbagada isnan ipogaw ay baken napigsa nan pammatida tapno solotenda daida ay mang-ikkan isnan ngawi gedan. Nalaingda ay mang-ikkan isnan ol-olay ya mang-ala isnan kaykayatda tay siya di nan epdasda inpaingsa. Ngem epdasda abes nabanag ay awnit madosa. 15 Tinaynanda nan tet-ewa ay mait-itdo dadat soloten nan baken tet-ewa. Toltoladenda nan kaneg nan inikkan din si Balaam ay anak Bosor ay nanggamgamgam isnan siping ay olay getkena ay ngawi nan kalagbowana. 16 Ngem din si Balaam id kasin et naislat siya gapo isnan basol ay inikkana. Inpakalin Apo Dios nan kabayon Balaam ay makitoya ken siya. Ninkali is kalin di ipogaw tapno adi itoloy Balaam ay mang-ikkan isnan ngawi. Et tet-ewa ay egayna intoltoloy.

17 Ngem nan deeyda ay ipogaw et maid paayda. Kanegda nan natdok ay balaan ya kanegda abes nan liboo ay nalaka ay itayaw di dagem. Ngem epdas naisagana ken daida nan awnitda mentean ay menbolilinget. 18 Adoado nan ibagada ay maid polos paayna ya baken tet-ewa. Awnit dadama nan dosada tay doldologenda nan kaloglogi ay mamati ay nangtaynan isnan ngawi ay inik-ikkanda. Dadat maawis tay nan idoldologda ken daida et nan ol-olay ay kayat nan awakda ay kataytaynanda tay siya nan nalaka ay patiyen di ipogaw. 19 Kananda en, “No solotenyo nan it-itdomi adi kayo mabab-aa ay mang-ikkan isnan adiyo layden ay ikkan.” Ngem nan kinatet-ewana et daida nan tet-ewa ay mabab-aa tay baan di dakes ay nemnem daida. Tay nan ipogaw et baan nan kompolmi ay inmapo ken siya. 20 Ngem nan ipogaw ay mangtaynan isnan ngawi ay inik-ikkana gapo isnan nangtekana isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay mangisalakan dat kasin somagong ay mang-ikkan isnan ngawi et am-amed nan kangawina mo isnan egayna nangtekan ken Jesus. 21 Gagawis nan awnitna mabanagan no adina getken nan osto ay maikkan ay layden Apo Dios mo nan nangtekana danat dokogan nan bilin Apo Dios ay naibaga ken siya. 22 No keg todi nan ommat et keg nan esay sapsapit ay mangwani en, “Nan aso et sinmagong ay nangkakan isnan inyogatna. Ya nan beteg et olay no emsem et kasin somagong ay menlabnak.”

3

Tet-ewa Nan Awnit Somagongan Jesus

1 Gagayyemko, naay di maikadwa ay solatko ken dakayo. Isnan doway solatko et wada nan inbagak ay mangipanemnem ken dakayo kasin isnan epdasyo gintek ay maipanggep isnan osto ay maikkan. 2 Kayatko ay adiyo kalkalingkingan din

inbagbagan din nadiosan ay mamadton Apo Dios ya nan bilbilin nan Apo tako ay nangisalakan ken datako. Dakami ay aapostolisna nan nangibagbaga is dadi ken dakayo. 3 Masapol ay getkenyo dana. Isnan maodi ay timpo et omali nan ipogaw ay mangnemnemnem ay pilmi isnan kaykayat nan awakda. Ammenganda nan ipogaw ay mamati. 4 Kankananda en, “Ayke tet-ewa ay kasin somagong si Jesus ay kaneg nan inkalina? No tet-ewa di, tongona di omaliyana tapno ilaen tako? Nabayag nan nateyan nan alal-apo tako ngem egay kayet omali. Siyang na met laeng nan batawa ay kaneg isdin ninlogiyana.” Siya di nan kankananda.

5-6 Ngem ibagak ken dakayo en adida layden ay mangnemnem isnan mangdosaan Apo Dios isnan mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inikkana ay nangdadael isnan batawa id sang-adom. Adida layden tay adyanda ay patiyen nan awnitda madosaan. Tay isnan logina et binoliw Apo Dios nan am-in ay wada id daya. Et isnan apedna kali naboliwda. Inpabalina nan danom is batawa. Ya danom abes nan inosalna ay nangposong ay nangdadael isnan batawa. 7 Ngem inbagan Apo Dios abes ay awnit mapoowan nan batawa. Olay nan daya et maitapi abes ay mapoowan. Ngem sokod omdan nan agew ay kanan Apo Dios en ommatana. Et siya nan makwani en agew ay mabanag nan am-in et am-in ay maid pammatida ken siya et madadaelda.

8 Ngem bebsatko ay laylaydek, adiyo kalkalingkingan ay paliso nan esay agew ken Apo Dios isnan sinlibo ay tew-en ya nan sinlibo ay tew-en et paliso isnan esay agew tay kega maid agew wenno tew-en ken siya tay maid logina wenno odidina. 9 Isonga adi bayabayagen Apo Dios nan mangtongpalana isnan inkalina ay mangwani en awnit somagong si Jesus isnan batawa ay olay no kankanan nan tapin di ipogaw en dan mabayabayag. Ngem gapo tay adina layden ay madosa nan ipogaw ay omey isnan impilno isonga an-anosana ay mangses-eed no waday mangibabawi isnan basbasolda tay laydena ay maisalakanda am-in. 10 Ngem awnit omdan tet-ewa nan agew ay omali kasin si Kristo ay kaneg nan omaliyan di mangakew tay maid makagtek isnan ommatana. Isnan ommatana et madnge nan lolon nan daya ay maomas ya aped malonag nan am-in ay mentetee isdi dapay mapoowan gedan nan batawa ya am-in ay mentetee.

11 No keg da todi nan awnit ommat ngan ngen nan masapol ay ikkan tako? Masapol ay nadiosan tako ay ipogaw ay mangikkan ay kanayon isnan gawis. 12-13 Isnan mangses-eedan tako isnan agew ay deey et masapol ay ikkan tako nan am-in ay mabalin ay maikkan tapno adi mabayag nan omaliyan nan Apo tako. Adi tako omegyat isnan mapoowan nan batawa ya nan daya tay ses-eeden tako nan balo ay daya ya balo ay batawa ay inkalin Apo Dios. Isnan balo ay awnit sapowen Apo Dios et maid polos ngawi is mentee. 14 Isonga gagayyemko, ipakat tako ay mangsolot ay osto isnan ogalin Jesus tapno maid kadelawan tako isnan omaliyana isna et datngana ay natalna nan nemnem tako.

15 Nemnemenyo nan tet-ewa ay gapo ay adi somagong ay dagos si Kristo. Adi somagong ay dagos tay kayatna ay maisalakan nan ipogaw. Inbagan abes nan layden tako ay besat ay si Pablo nan naay isnan solatna ken dakayo gapo isnan silibna ay inted Apo Dios ken siya. 16 Isnan am-in ay solatna ay mangibagaana isna et kaneg todi nan inbagbagana. Isnan tapin di ibagbagana et wada nan naligat ay maawatan. Et siya nan al-alaen nan adi mangtek isnan tet-ewa ay nalaka ay masokat nan nemnemda. Alaenda tapno balinsowekenda nan tet-ewa ay kayatna ay kanan. Siya di nan ik-ikkanda abes isnan tapin di inpasolat Apo Dios ngem awnitda madosa ay eng-enggana gapo isnan ik-ikkanda ay ngawi.

17 Gagayyemko, gapo tay getkenyo ay wada nan agin-iisolo ay baken gawis nan ogalida isonga makailanyo tapno adiyo patiyen nan it-itdoda. Tay no maawis kayo isnan ik-ikkanda et mamaid ken dakayo nan tet-ewa ay patpatiyenyo. 18 Isonga baken kaneg todi nan ikkanyo nodi tap-taptapiyanyo nan gawis ay ogaliyo ya nan mangtekanyo isnan maipanggep isnan

Apo tako ay si Jesu Kristo ay nangisalakan
ken datako. Sapay koma ta madayaw siya
ay eng-enggana.

Nan Damo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Juan, ay esay apostolis Jesus, et wada nan dowa ay napateg ay ibagana. Ibagbagana isnan ninsolatana ay gawis koma nan ikkanda ta adida maisis-iyan ken Apo Dios ya isnan Anakna ay si Jesu Kristo. Ya binagbagaana daida ta adida solsoloten nan baken osto ay mait-itdo tay siya di nan mangisiyan ken daida ken Apo Dios. Nan naay baken tet-ewa ay it-itdoda et apedda ninemnem ay mangmangwani en ngawi nan wada isnan naay batawa. Isonga kinwanida en adi kabalin ay ninbalin si Jesus is tet-ewa ay ipogaw tay adi kabalin kano ay maitapi nan Dios isnan ngawi ay wada isnan batawa. Kankananda en adi masapol ay gawis nan ik-ikkan nan mamati wenno menlinayadda. Ngem baken kadi tet-ewa di. Isonga nan songbat Juan et ibagbagana ay tet-ewa ay ninbalin is ipogaw si Jesu Kristo id kasikasin. Ipagpagtekna gedan ay am-in ay mamati ken Jesu Kristo ya manglayad ken Apo Dios et masapol ay gawis nan ik-ikkanda ya menlinlinayadda.
Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-4
Nan gawis ya nan baken gawis ay kaiyaligan nan menpat-a ya nan menbolinget 1:5-2:29
Nan nateknan nan ik-ikkan nan an-ak Apo Dios isnan an-ak Satanas 3:1-24
Nan tet-ewa ya baken tet-ewa 4:1-6
Masapol ay menlinayad nan mamati 4:7-21
Nan kaneg nan pammati ay mangabak ken Satanas 5:1-21

Nan Makwani En Kali Ay Mang-ited Isnan Biyag Ay Maid Patenggana

1 Isnan solat ay naay, ibagak ken dakayo nan makwani en Kali. Siya si Jesu Kristo ay nagapowan nan biyag ay maid patenggana. Sapay mawada nan am-in ay naboliw et sigod ay wada siya. Ibagak nan maipanggep ken siya tay inil-ilami ay gawis. Dindinngemi nan kalina ya ginen-gen-anmi siya. 2 Inil-ilami siya tay ninbalin siya is ipogaw ay nintetee isnan batawa. Siya di nan gapo ay panpaneknekanmi siya. Ibagbagami ay siya nan nawada ken Apo Dios ay Ama tako enggana id sang-asang-adom. Maid login nan biyagna, aped nawada tay siya nan Dios. Ngem ninbalin is ipogaw et inil-ilami. 3 Ibagbagak ken dakayo nan inil-ilami ya nan dindinngemi ken Jesus tapno maitapi kayo ken dakami isnan makiiib-aanmi ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Anakna. 4 Mensolatak ken dakayo abes ta maanay ay gawis nan gasing tako ta maid kolangna.

Masapol Ay Soloten Nan Ipogaw Apo Dios Nan Gawis Ay Ogali

5 Siya na nan dindinngemi ay maipanggep ken Apo Dios ay insolsolon Jesus ay ibagbagami ken dakayo. Si Apo Dios et kanegna nan menpalalat-a ay silaw ay maid polos menbolinget is naitapi. Kanak di tay maid polos olay teeteen is ngawi ken siya. 6 Isonga no waday mangwani en kinibkib-ana si Apo Dios dapay no ngawi nan ik-ikkana et menkamkampot tay adina ik-ikkan nan kaneg nan kankanana. 7 Ngem no kanayon ay ik-ikkan tako nan gawis ay kaneg nan ogalin Apo Dios et gawigawis nan kagayyem tako isnan iib-a tako ay mamati. Dapay gomawgawgawis tako tay maowowasan nan basbasol tako gapo isnan ninayosan nan basan Jesus ay Anak Apo Dios isnan nateyana ay pala ken datako.

8 No waday mangwani en maid basolna et maid polos getkena isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Al-allilawena nan awakna tay baken tet-ewa nan nemnemna. 9 Ngem no ibaga tako ken Apo Dios en wada nan basbasol tako ya ibabawi tako et ikkana nan ostoosto ay mangpakawan isnan basbasol tako. Danapay pagawisen nan ogali tako tay matalek siya ay mangtongpal isnan inkalina ay ikkana gapo isnan nateyan Kristo ay nangsobot ken datako gapo isnan basbasol tako. 10 No waday mangwani en maid basolna dapay kanan Apo Dios en managbasol nan am-in et kanegna kanan en menkamkampot

si Apo Dios. No keg todi nan kalkaliyen nan ipogaw et baken nan kalin Apo Dios is solsolotena.

2

Si Jesu Kristo Nan Makikali Ken Apo Dios Ta Pakawanena Nan Basbasol Tako

1 Dakayo ay maibilang ay kanegko anak, mensolatak ken dakayo tay kayatko ay adi kayo bomasbasol. Ngem no waday bomasol wada si Jesu Kristo ay maid polos basolna ay makikali ken Apo Dios ta pakawanena nan nakabasol. 2 Tay si Kristo nan gapo ay mabalin ay pakawanen Apo Dios nan basbasol tako tay natey siya gapo isnan basbasol tako. Baken tako kedeng is nateyana nodi isnan basbasol am-in di ipogaw.

Masapol Ay Laylayden Nan Mamati Nan Ib-ana Ay Ipogaw

3 Nan kailasinana no tet-ewa ay getken tako si Apo Dios et nan mangsolsolotan tako isnan am-in ay bilina. 4 Ngem nan mangwani en getkena si Apo Dios danapay adi solsoloten nan bilina et kampotan. Adina polos soloten nan tet-ewa ay panodtodon Apo Dios. 5-6 Ngem nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan bilin Apo Dios et daida nan manglaylayad ay ostoosto ken siya. No kanan nan ipogaw en wada siya ay kanayon ken Jesu Kristo et masapol ay solsolotenda nan ogalina ya nan inik-ikkana. No keg tona nan ikkan tako et siya nan kagtekana ay maitatapi tako tet-ewa ken Apo Dios.

7 Dakayo ay laylaydek, baken balo ay bilin nan ipagtekko ken dakayo tay dingeyo nan bilin ay mangmangwani en menlinayad tako enggana isdin ninlogiyan din namatiyanyo ken Kristo. 8 Ngem kanega binmalo nan bilin ay naay. Kanak di tay id wani et getken tako nan ikkan tako ay mangtongpal tay il-ilaen tako ken Jesus. Isonga id wani et tongtongpalen tako gedan. Et gapo isnan nangtekan tako isna et kaneg makak-aan nan menbolinget isnan nemnem tako tay wada nan mangtatanggew ken datako ay mangipagpagtek isnan gawis.

9 No waday mangwani en nalawagan nan nemnemna tay si Kristo nan solsolotena danapay kaliliget nan ib-ana ay mamati et baken tet-ewa nan kankanana. Menbolinget kayet nan nemnemna. 10 Ngem nan manglaylayad isnan ib-ana et siya nan tet-ewa ay maitatapi ken Kristo. Kaneg mentetee isnan menpat-a. Et no wawawawada nan ipogaw isnan pat-a et baken nalaka ay bomasol. 11 Ngem nan mangliliget isnan ib-ana et kaneg mentetetetee isnan menbolinget. Adina getken nan gawis. Kanegna nan ipogaw ay adi mangtek isnan dad-aanena tay kaneg kokowapen nan menbolinget siya.

12 An-akko, nan gapo ay mensolatak ken dakayo et tay napakawan nan basbasolyo gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken datako. 13 Mensolatak ken dakayo ay naam-ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay sigod ay wada sapay mawada nan am-in ay naboliw. Nan gapo ay mensolatak ken dakayo ay egay kaam-ama tay inabakyo nan kagapgapowan nan am-in ay ngawi ay si Satanas. Mensolatak ken dakayo am-in ay mamati ken Kristo tay getkenyo si Apo Dios ay Ama tako. 14 Mensolatak ken dakayo ay naam-ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay maid logina. Sigod ay wada sapay mawada nan am-in ay naboliw. Mensolatak ken dakayo ay egay kaam-ama tay napigsa nan pammatiyo gapo isnan mangitoltoloyanyo ay mangnemnemnem isnan kalin Apo Dios. Siya di nan gapo ay inabakyo si Satanas.

Baken Koma Nan Ngawi Ay Wada Isnan Batawa Is Nemnemnemen Nan Mamati

15 Wada nan esa ay ibagak ken dakayo. Baken koma nan wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios is laylaydenyo. Tay no kaneg todi nan ikkan nan ipogaw et maid layadna ken Ama tako id daya. 16 Tay nan ngawi ay wada isnan batawa ay kaneg nan mangkaykaytan di ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya nan mangbigbigawanda isnan adoado ay il-ilaenda ya nan oman-anapanda is mait-ekanda et baken si Apo Dios is kagapgapowana nodi magapgapo isnan batawa. 17 Dapay nan batawa ya am-in ay ngawi

ay laylayden nan kaipoipogaw et awnitda mamaid. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan kayat Apo Dios et matagotagoda ken Apo Dios ay eng-enggana.

Masapol Ay Adi Patiyen Nan Mamati Nan Mang-ap-apos Ken Kristo

18 Dakayo ay maibilang ay kanegko an-ak, nganngani ay omdan nan timpo ay omaliyan Kristo kasin. Dindinngeyo id kasin en awnit wada nan esay omali ay mang-apos ken siya. Isonga getken tako ay nganngani ay omali tay id wani et in-madoado nan ipogaw ay mang-ap-apos ken siya. 19 Nan deeyda ay mang-ap-apos ken Kristo et naitaptapida ken datako id kasin ngem baken tet-ewa ay paliso nan pammatida isnan pammati tako. Tay no tet-ewa ay mamatida ken Kristo et egayda koma kinmaan. Ngem nan kinmaananda et siya nan kailasinana ay baken tet-ewa nan pammatida. 20 Ngem bakenyo kaneg daida. Am-in kayo et getkenyo nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo tay intedna nan Ispirito Santo ken dakayo. 21 Isonga baken nan adiyo mangtekan isnan tet-ewa is gapo ay mensolatak ken dakayo. Nodi mensolatak tay getkenyo no tet-ewa nan mait-itdo wenno baken. Ya getkenyo abes ay maid kampot is nagapo isnan tet-ewa ay mait-itdo.

22 Sino ngalod nan menkamkampot? Nan mangwani en baken si Jesus is pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay makwani en Kristo et siya nan menkamkampot. Siya nan mang-ap-apos ken Kristo. Adyana ay mamati ken Kristo ay Anak Apo Dios ya adyana gedan si Apo Dios ay Amana. 23 Tay nan mang-ad-adi ken Kristo et adyana gedan si Apo Dios ay Amana. Ngem nan mangdawat ken Kristo ya mangipagtek is-nan pammatina et wada abes si Apo Dios ken siya.

24 Ipasnekyo isnan nemnemyo nan am-in ay dindinngeyo ay maipanggep ken Kristo enggana isdin ninlogiyan nan pam-matiyo. No siya di nan ikkanyo et adi mamam-aid ken dakayo si Apo Dios yas Jesus ay Anakna. 25 Et maagtan tako is biyag ay maid patenggana tay siya nan esay inkalin Kristo ken datako.

26 Inbagak ken dakayo nan isolsolon nan ipogaw ay mangkayat ay mang-allilaw ken dakayo ay mangmangwani en baken si Jesus is Kristo 27 ngem adi masapol ay itdowak dakayo tay epdasyo gintek nan osto tay inted Kristo nan Ispirito Santo ken dakayo et siya nan mangisolsolo ken dakayo isnan osto. Isolsolona nan am-in ay masapol ay getkenyo. Et tet-ewa am-in nan kankanana. Isonga adi kayo maisis-iyan ken Kristo tay siya di nan esay insolon nan Ispirito Santo. 28 Itoltoloyyo ay maitatapi ken Jesu Kristo tapno maid kabainanyo nodi men-gasing kayo ay mang-ila ken siya isnan kasina omaliyan. 29 Getken tako ay maid ik-ikkan Kristo is ngawi. Isonga getken tako abes ay tet-ewa ay anak Apo Dios nan ipogaw ay mangtoltolad isnan ogalina.

3

Menbalinen Apo Dios Nan Mamati Is An-akna

1 Nemnemen tako nan pilmi ay layad Apo Dios ken datako. Nan kagtekan nan layadna et nan nangpabalinana ken datako is an-akna. Owen, an-ak Apo Dios datako ay mamati ken Kristo. Ngem nan adi mamati et adida maawatan nan ogali tako tay adida getken nan Ama tako ay si Apo Dios.

2 Dakayo ay laylaydek, id wani an-ak Apo Dios datako ngem adi tako getken nan am-in ay awnit tako menbalinan. Ngem getken tako ay isnan omaliyan kasin Kristo et wada nan maipalisowan tako ken siya tay ilaen tako ay gawis nan kanegna. 3 Isonga am-in ay ipogaw ay mangnamnama is dana et adida polos layden ay mang-ikkan isnan ngawi tay maid polos ngawi is ik-ikkan Kristo.

Nan Tet-ewa Ay An-ak Apo Dios

4 Am-in ay maikkan ya nemnem ay baken osto isnan linteg Apo Dios et siya dadi nan basol. Isonga am-in ay bo-masbasol et siya dadi nan ipogaw ay adi mangsolot isnan bilin Apo Dios. 5 Ngem getken tako ay inmali si Kristo isnan batawa ay matey ta mapakawan nan ba-sol di ipogaw ngem siya et maid polos

olay esa is basolna. 6 Isonga nan mangitoltoloy ay maitatapi ken siya et adi mabalin ay itoltoloyna ay bomasbasol. Ngem no itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol et adina getken si Kristo.

7 Dakayo ay kanegko an-ak, adi kayo madoldologan ay mangpati isnan baken tet-ewa tay siya na nan tet-ewa. Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan gawis ay layden Apo Dios et daida nan gawigawis ay ipogaw. Kanegda si Kristo ay gawigawis nan ogalina. 8 Ngem nan ipogaw ay mangitoltoloy ay bomasbasol et ipogaw Satanas. Tay basol nan sigod ay ogalin Satanas enggana isdin gapgapona. Ngem inmali nan Anak Apo Dios isnan batawa tapno kaanena nan kabaelan Satanas ay mangpabasbasol isnan ipogaw. 9 Isonga adi mabalin ay itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol no tet-ewa ay an-ak Apo Dios daida tay awatenda nan ogalin Apo Dios. Gapo isnan nangiyanakan Apo Dios ken daida et adi mabalin ay itoltoloyda ay bomasbasol. 10 Getken tako no si Apo Dios wenno si Satanas nan kaanak isnan ipogaw tay maila isnan ik-ikkana. Baken anak Apo Dios nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ya adi manglayad isnan iib-ana ay ipogaw.

Nan Napatepateg Ay Bilin Kristo

11 Getkenyo ay masapol ay menlinayad tako tay dindinngeyo na isdin ninlogiyanyo ay mamati. 12 Baken nan ngawi ay ogalin Cain koma is soloten tako. Tay sinolotna si Satanas et pinateyna nan innodina gapo tay kaliligetna nan gawis ay ogalina. 13 Isonga adi tako masmasdaaw no kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios datako tay kaneg nan ogalin Cain nan ogalida.

14 Getken tako ay adi tako madosdosa isnan impilno tay wada nan balo ay biyag ay inyalin Apo Dios ken datako. Getken tako di tay nan layad tako isnan iib-a tako nan mangipagpagtek. Ngem nan maid layadna isnan iib-ana et olay matatago siya ngem kanega natey tay nan biyag Apo Dios ay maid patenggana et maid ken siya. 15 Tay isnan nemnem Apo Dios, no kaliliget nan ipogaw nan iib-ana et kanegna nan ipogaw ay pomapatey. Et getken tako ay maiwed nan biyag Apo Dios ay maid patenggana isnan pomapatey.

16 Si Jesus et natey ta matagotago tako ay eng-enggana. Siya di nan kailaan nan kinatet-ewan nan layadna. Isonga siya di nan gawigawis ay soloten tako ta olay no matey tako isnan mangbadangan tako isnan ib-a tako et ikkan tako no masapol. 17 Ngem nan ipogaw ay wada amin nan masapolna danat ilaen nan esay ib-ana ay kolang nan masapolna danat adi agtan, aykena laylayden si Apo Dios? 18 Dakayo ay kanegko an-ak, ipaila tako nan layad tako isnan ib-a tako isnan mang-ikkanan tako isnan gawis ken daida. Siya di nan kailasinan nan tet-ewa ay layad. Adi omanay no kedeng nan mangmangwaniyam en laylaydem nan ib-am nodi masapol ay ipailam isnan ik-ikkam.

19 Isonga no menlinayad tako et getken tako ay tet-ewa nan mangsolsolotan tako ken Apo Dios. Et siya di nan mangipapapigsa isnan nemnem tako ta maid mabainan tako ken siya. 20 No mamingsan et nemnemnemen tako ay mangwani en waay adi layden Apo Dios datako tay ngawi tako. Ngem adi tako mendowadowa koma isnan nangiyanakan Apo Dios ken datako. Tay nangatngato nan nemnemna mo nan nemnem tako. Getkena nan am-iam-in isonga getkena ay wada nan basol tako ngem laylaydena kayet datako. 21 Isonga gagayyemko, no adi mendowadowa nan nemnem tako isnan kaan-ak Apo Dios ken datako et maid egyat tako ken siya. 22 Et olay no ngan nan dawaten tako ken siya, itedna tay patpatiyen tako nan bilina ya kaykayat tako ay ikkan nan mangipagasing ken siya. 23 Et siya na nan esay napatepateg ay bilina ken datako. Kanana en mamati tako isnan Anakna ay si Jesu Kristo ya menlinayad tako ay kaneg nan inbilin Jesus ken datako abes. 24 Am-in ay mangsolsolot isnan bilin Apo Dios et mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya. Getken tako ay mentetee si Apo Dios ken datako tay inyalina nan Ispirito Santona ken datako.

4

Masapol Ay Mapaneknekan Nan Maitdo Gapo Tay Adoado Nan Agin-iisolo

1 Gagayyemko, adi kayo aped mamatpati
isnan am-in ay mait-itdo tay adoado nan
ipogaw ay agin-iisolo id wani. Isonga mas-
apol ay paneknekanyo ay gawis no sino
nan nagapowan nan isolsolon nan ipogaw
no nagapo isnan Ispirito Santo wenno is-
nan teken. 2 Ibagak ken dakayo nan
mangtekanyo no nan Ispirito Santo wenno
baken nan mang-it-itdo ken daida isnan it-
itdoda. No kananda en tet-ewa ay si Jesus
nan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay
makwani en Kristo ya tet-ewa ay ninbalin
siya is ipogaw et siya di nan solsolo ay
nagapo isnan Ispirito Santo. 3 Ngem no
kananda en baken tet-ewa di, baken ken
Apo Dios is nagapowan nan it-itdoda. Nodi
nagapo isnan ispirito ay mang-ap-apos ken
Kristo. Dindinngeyo nan omaliyana isnan
batawa. Ilaenyo, inmali et, tay siya nan
mang-it-itdo isnan agin-iisolo.

4 Dakayo ay kanegko an-ak, an-ak Apo
Dios dakayo isonga inabakyo nan agin-
iisolo tay napigpigsa nan Ispirito Santo ay
wada ken dakayo mo nan teken ay ispirito
ay mang-ap-apos ken Kristo ay wada ken
daida ay baken an-ak Apo Dios. 5 Nan agin-
iisolo et men-iiso nan nemnemda isnan
iib-ada ay adi mamati ken Apo Dios. Isonga
ibagbagada nan kaneg nan kankanan nan
adi mamati. Siya di nan gapo ay laylayden
nan adi mamati ken Apo Dios ay mang-
dengdenge ken daida. 6 Adida layden ay
mangdengdenge isnan kankanan tako ay
an-ak Apo Dios tay baken ipogaw Apo Dios
daida. Ngem nan ipogaw ay mangtek ken
Apo Dios et siya dadi nan manglaylayad
ay mangdengdenge isnan it-itdo tako. Siya
nan esay kailasinana no tet-ewa ay nagapo
isnan Ispirito Santo wenno isnan teken
ay ispirito nan nagapowan nan it-itdon
di ipogaw. Tay no nagapo isnan Ispirito
Santo et adyan nan ipogaw ay adi mamati
ay mangdengdenge.

Masapol Ay Menlinayad Nan Mangsol-solot Ken Kristo

7 Dakayo ay laylaydek, menlinayad tako
tay si Apo Dios nan nagapowan nan layad.
Tay nan ipogaw ay manglaylayad isnan ib-
ana et siya nan anak Apo Dios ya getkena
tet-ewa si Apo Dios. 8 Ngem nan maid
layadna isnan iib-ana et adina getken si
Apo Dios tay si Apo Dios et layad nan
sigod ay ogalina. 9 Inpailana nan layadna
ken datako issan nangibaaana ken Jesu
Kristo ay es-esang ay Anakna isnan batawa
tapno matey ay pala ken datako tapno
matagotago tako ay eng-enggana ken siya.
10 Isonga siya na nan kagtekan nan tet-ewa
ay layadna. Tay olay maid layad tako ken
Apo Dios issan egay tako namatiyan ngem
laylaydena kayet datako. Isonga inbaana
nan Anakna ta matey tasiyay mapakawan
nan basbasol tako. 11 Gagayyemko, no
keg todi nan kapigsan nan layad Apo Dios
ken datako et masapol ay menlinayad tako
abes. 12 Tet-ewa ay maid ipogaw is makaila
ken Apo Dios. Ngem olay no adi kaila
no menlinayad tako et mentetee siya ken
datako et gomawgawgawis nan layad tako
engganay maid kolangna. 13 Getken tako
nan mentetean tako ken Apo Dios ya nan
menteteana ken datako tay inpateena nan
Ispirito Santona ken datako.

14 Dakami et inil-ilami si Jesus. Siya di
nan gapo ay ibagbagami en inbaan Apo
Dios nan Anakna tapno isalakana am-in
ay ipogaw isnan batawa tapno adida ma-
dosa isnan impilno no mamatida ken siya.
15 Isonga no mamati ya ipagtek nan ipogaw
ay si Jesus nan Anak Apo Dios et mentetee
ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken
siya.

16 Getken tako ya taltalken tako nan
layad Apo Dios ken datako. Managlayad
si Apo Dios tay siya di nan sigod ay
ogalina. Isonga nan ipogaw ay man-
aglayad et itoltoloyna ay mentetee ken Apo
Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya.
17 Isonga mataptaptapiyan nan layad tako
ken siya engganay ostoosto tapno maid
egyat tako ken siya isnan agew ay mang-
banagana ken datako ay ipogaw tay wada
nan maiyisowan tako ken siya isnan man-
aglayadan tako. 18 Tay no ostoosto nan
layad tako ken Apo Dios et adi mabalin
ay omegyat tako ken siya. Tay nan layad
ay maid kolangna et adi mabalin ay mat-

apiyan is egyat. Isonga no omegyat nan ipogaw ken Apo Dios et siya nan kailasinana ay kolang nan layadna tay omegyat gapo isnan mangnemnemnemana isnan dosa.
19 Nan gapo ay mabalin ay managlayad tako et tay inmona nan layad Apo Dios ken datako. 20 Ngem no kanan nan ipogaw en laylaydena si Apo Dios dapay no kaliligetna nan ib-ana ay ipogaw et menkamkampot siya. Tay no maid layadna isnan iib-ana ay il-ilaena et amamed si Apo Dios is adina layden tay adina iilan. 21 Dapay nan esay bilin Apo Dios ken datako et kanana en no laylaydem si Apo Dios et masapol ay laylaydem abes nan iibam ay ipogaw.

5

Nan Kailasinan Nan Tet-ewa Ay Layad

1 Nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan inbaan Apo Dios ay makwani en Kristo et daida nan an-ak Apo Dios. Ya am-in ay manglaylayad isnan Ama, laylaydena abes nan an-akna. 2 Isonga no laylayden tako si Apo Dios ya tongtongpalen tako nan bilbilina, getken tako ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay an-akna. 3 No tongtongpalen tako nan bilbilin Apo Dios et siya nan kailaan nan kinatet-ewan nan layad tako ken siya. Ya nan bilbilina et baken naligat ay matongpal. 4 Tay no anak Apo Dios sik-a, makaabakka isnan am-in ay wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios. Aytay dakan makaabak? Tay gapo isnan pammatim ken Jesu Kristo. 5 Tet-ewa di tay kedeng nan mangpati ay si Jesus nan Anak Apo Dios is makaabak isnan am-in ay wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios.

Nan Mangpaneknek Ay Anak Apo Dios Si Jesus

6-8 Isnan inmaliyan Jesu Kristo isnan batawa et wada nan tolo ay nangipagtek ay tet-ewa ay Anak Apo Dios siya. Naila isnan ninpabonyagana ken Juan. Baken kedeng nan ninpabonyagana is nailaana ay Anak Apo Dios siya nodi naila abes isnan nateyana. Ya nan maikatlo ay nangipagtek et nan Ispirito Santo et tet-ewa am-in nan kankanana. Paliso nan inpagtekda ay tolo ay maipanggep ken siya.
9 Kankanan Apo Dios en Anakna si Jesus. No patiyen tako nan kankanan di ipogaw isnan mangibagaanda isnan getkenda et am-amed nan kinwanin Apo Dios is patiyen tako koma tay napatpateg nan kankanana mo nan kankanan nan ipogaw.
10 Isonga nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan Anak Apo Dios et likliknaena nan katet-ewan nan patpatiyena. Ngem no adi patiyen nan ipogaw nan kinwanin Apo Dios ay maipanggep isnan Anakna et kanegna kankanan en menkamkampot si Apo Dios. 11 Tay kinwanin Apo Dios en intedna nan biyag ay maid patenggana ken datako ay mamati et si Jesus ay Anakna nan nagapowana. 12 Isonga nan ipogaw ay mentetean Jesus gapo isnan pammatina et matagotago siya ken Apo Dios ay engenggana. Ngem no adi mamati ken Jesus et adi makaganab isnan biyag ay naay.
13 Insolatko dana ken dakayo ay mamati isnan Anak Apo Dios ta ostoosto nan mangtekanyo ay ginanabyo nan biyag ay maid patenggana. 14 Ya adi tako mabain ay mendawat ken siya tay getken tako ay dengngena no nan ostoosto ay gawis ken siya nan dawaten tako. 15 Et no dengngena nan dawdawaten tako et getken tako ay awnitna ited.

Nan Tap-in Nan Gawis Ay Masolot

16 Naay pay nan esay ibagak. No ilaem nan esay ib-am ay bomasbasol dakat ilowalowan ta ited Apo Dios nan tet-ewa ay biyag ken siya. Ilowalowam siya malaksig no ikkana nan esay basol ay mangyey ken siya isnan dosa ay maid patenggana. Tay no siya di nan ikkana et adi kabaelan nan lowalom ay mangbadang ken siya. 17 Amin ay maikkan ay baken gawis et basol dadi. Ngem baken nan am-in ay basol is mangyey isnan ipogaw isnan dosa ay maid patenggana.
18 Getken tako ay nan ninbalin is an-ak Apo Dios et adida itoltoloy ay bomasbasol tay si Jesus ay Anak Apo Dios ay ninbalin is ipogaw et siya nan mang-ay-ayowan ken daida. Adi makaala si Satanas ay mangamis ken daida. 19 Ngem am-in ay ipogaw

ay adi mamati ken Kristo et napigsa nan
kabaelan Satanas ken daida. Ngem gawis
tay gegetken tako ay ipogaw Apo Dios
datako. 20 Getken tako gedan ay ninbalin is
ipogaw nan Anak Apo Dios et intedna ken
datako nan osto ay nemnem tapno getken
tako nan tet-ewa ay Dios. Maitatapi tako
ken siya ya ken Jesu Kristo ay Anakna.
Et si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios ay ka-
gapowan nan biyag ay maid patenggana.
21 Isonga dakayo ay kanegko an-ak, adi
kayo mamatpati isnan kompolmi ay baken
tet-ewa ay Dios.

Nan Maikadwa ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Juan et insolatna isnan kanana en laylaydena ay in-ina ya nan an-akna. Waay nan kayatna ay kanan et nan esay madagdagopan di mamati. Nan kapatgan ay ibagbagana isnan solatna et menlinlinayadda koma ya adida koma solsoloten nan kankanan nan agin-iisolo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3
Nan kinapateg nan layad 4-6
Pamagbaga maipanggep isnan baken osto ay mait-itdo 7-11
Kombos nan solat 12-13

1 Sak-en si Juan ay esay am-ama ay
mangipangpango isnan ipogaw ay mang-
solsolot ken Jesu Kristo. Mensolatak ken
sik-a ay in-ina ay pinilin Apo Dios ya isnan
an-akmo gedan.

Tet-ewa nan layadko ken dakayo. Et
bakenak kedkedeng is manglaylayad ken
dakayo nodi am-in ay ipogaw ay mangtek
isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu
Kristo. 2 Menlinlinayad tako tay getken
tako nan tet-ewa ay maipanggep ken
Kristo ay adi makak-aan isnan nemnem
tako ay eng-enggana. 3 Gapo tay inpasnek
tako isnan nemnem tako nan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo ya laylayden tako
nan iib-a tako et it-ited Apo Dios ay Ama
yas Jesu Kristo ay Anakna ken datako nan
gawigawis ay badangda. Maseg-angda
ken datako dadapay paspasingpaen nan
nemnem tako.

4 Men-galalasingak tay getkek nan
mangsolsolotan nan tapin di an-akmo
isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ay
kaneg nan inbilin Apo Dios ay Ama tako.
5 Ngem wada kayet nan laydek ay kanan
ken dakayo en masapol ay menlinayad
tako. Baken balo ay bilin na nodi nabayag
tay gintek tako isdin ninlogiyan nan
namatiyan tako.

6 Siya na nan ikkan tako ta maila
nan manglaydan tako isnan iib-a tako.
Masapol ay tongtongpalen tako nan bilin
Apo Dios. Dinngeyo id kasin nan esay
bilina ay mangmangwani en menlinayad
tako. 7 Masapol ay soloten tako ay gawis
nan bilin Apo Dios tay id wani naiwalas
nan adoado ay ipogaw ay mensogsogsog
ay men-it-itdo. Menkamkampotda tay
kankananda en egay ninbalin si Jesu
Kristo is tet-ewa ay ipogaw isnan in-
maliyana isnan batawa. Ngem daida
nan mangsolsolot isnan apon nan mang-
ap-apos ken Kristo. 8 Makailanyo ta adi
makak-aan ken dakayo nan ginanabyo ay
nagapo isnan oblami ay nangibagbaga ken
dakayo isnan gawis ay damag. Gawis no
awnityo ganaben nan am-in ay kayat Apo
Dios ay ited ken dakayo.

9 Nan ipogaw ay mang-it-itdo is teken ay
adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo et
adina getken si Apo Dios. Baken siya is
diosna. Ngem no solsoloten nan ipogaw
nan insolsolon Kristo et mentetee siya ken
Apo Dios ay Ama ya isnan Anakna abes.
10 Isonga no waday omey ken dakayo is
teken nan isolsolona et adiyo ipaspasgep
isnan baeyyo. Olay adiyo komkomostaen.
11 Tay no ikkanyo di, kanegyo badangan
siya isnan ngawi ay ik-ikkana.

12 Adoado pay nan kayatko ay kanan ken
dakayo isnan solat ay naay ngem mas gag-
awis samet no matotya tako. Kayatko ay
pasyalen dakayo ta matotya tako ay gawis
ta maanay nan gasing tako tay men-inila
tako dadlo. 13 Inpaw-it nan an-ak nan be-
satmo ay babai ay pinilin Apo Dios gedan
nan gawis ay pakomostada ken dakayo is-
nan solat ay naay. Kedengna is mabalinko
ay ibaga.

Nan Maikatlo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikatlo ay solat Juan et insolatna isnan esay mangipangpango isnan mamati ay si Gayo. Daydayawena si Gayo gapo isnan gawis ay nangbadbadangana isnan mamati ya am-amed isnan nangbadbadangana isnan men-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ibagbagana gedan ken siya ay masapol ay makailanda ta adida solsoloten nan ngawi ay ogalin nan am-ama ay kangadan is Diotrefes.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-4
Maidaydayaw si Gayo 5-8
Nan ngawi ay inik-ikkan Diotrefes 9-10
Nan gawis ay inik-ikkan Demetrio 11-12
Kombos nan solat 13-15

1 Sak-en si Juan ay nagapowan nan solat ay naay. Sak-en nan esay am-ama
ay mangipangpango isnan mamati ken
Kristo. Mensolatak ken sik-a Gayo ay tet-
ewa ay laylaydek. 2 Gayyemko, getkek
ay dadama nan pammatim. Isonga ilol-
owalowak sik-a ta gawis nan biyagmo
ya pomipigsa nan awakmo ay kaneg nan
kapigsan nan pammatim.
3 Dadama nan gasingko isnan nang-
dengngak isnan gawigawis ay ik-ikkam.
Inbagan nan iib-am ay mamati ay inmali
isna nan gawis ay mangsolsolotam isnan
tet-ewa ay maipanggep ken Kristo. 4 Maid
teken is kagagawisan ay gasingko nodi
nan mangdengngak ay solsoloten nan an-
akko nan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu
Kristo.
5 Ibagak ken sik-a ay gayyemko en gaw-
igawis nan mangbadbadangam isnan iib-
am ay mamati tay olay no adim get-
getken daida et badbadangam daida kayet.
6 Inbagada isnan mamati isna nan pilmi
ay layadmo ay inpailam ken daida. Gaw-
igawis no itoltoloymo ay mang-ik-ikkan
is dasa. Itedmo nan masapolda isnan
enda men-itdowan. Badangam daida ay
paliso isnan kayat Apo Dios ay ikkam.
7 Tay om-omeyda ay mangibagbaga isnan
maipanggep ken Kristo et adida omal-ala
is masapolda isnan ipogaw ay adi mamati.
8 Isonga masapol ay datako ay mamati nan
mangbadang ken daida tapno maitapi tako
isnan gawis ay ikkanda ay pala ken Kristo.
9 Wada nan insolatko ken dakayo ay
mamati issa ngem egay patiyen Diotre-
fes tay adi mamati isnan kalebbengak ay
menpangpango. Nodi laydena no siya
nan mangipangpango issa. 10 No omeyak
issa et awnitak ibaga ken dakayo ay ma-
mati nan am-in ay ngawi ay ik-ikkana.
Ap-aposena sak-en ay mangmangwani en
ngawiyak. Baken kedeng dana is ngawi ay
ik-ikkana nodi adina sangailiyen nan iib-
a tako ay mamati ay omey isnan iliyo. Ya
iyadina abes nan kailiyanyo ay mangsan-
gaili ken daida. Danapay ipabala daida
isnan simbaanyo no ikkanda na. 11 Gayo
ay gayyemko, adim solsoloten nan ngawi
ay keg todi. Nodi solotem nan gawis tay
nan mang-ik-ikkan isnan gawis et siya nan
anak Apo Dios. Ngem nan ipogaw ay
mang-ik-ikkan isnan ngawi et maid polos
getkena isnan maipanggep ken Apo Dios.
12 Si Demetrio pay et adoado nan
mangmangwani en gawigawis siya. Sak-
en abes, ibagbagak nan kagawis nan
ogalina et getkem ay maid kampot isnan
kankanak. Nan esay mangpanpaneknek
isnan kagawisna et nan ik-ikkana tay
mamagtek issa nan gawis ay ogalina.
13 Adoado pay nan kayatko ay ibaga
ngem gag-awis no baken isnan solat.
14 Sapay koma ta adi mabayag nan awnitak
mang-ilaan ken sik-a ta esata mentoya ay
gawis.
15 Sapay koma ta mentoltoloy nan nas-
ingpa ay biyagmo. Am-in ay gagayyemmo
ay omili isna et intapida nan pako-
mostada. Komosta abes isnan am-iam-in
ay gagayyem tako issa.

Nan Solat Judas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Judas ay esay besat Santiago et insolatna tasiyay bagbagaana nan mamati ta makail-ilanda nan baken osto ay mait-itdo ay init-itdon nan agiaginmamati. Nan aptiaptik ay solat ay naay et palpalison nan ibagbagan nan maikadwa ay solat Pedro. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloy tako ay mangpatpati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios. Tay siya nan ostoosto ay layden Apo Dios ay soloten di ipogaw.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-2
Nan ogali ya nan mait-itdo ya nan awnit dosan nan agin-iisolo 8-16
Pamagbaga tapno itoltoloy nan mamati ay mangsolot isnan osto 17-23
Lowalona ay menbindisyon 24-25

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Judas ay esay baan Jesu Kristo ya besat Santiago ay mensolat ken dakayo ay inayagan Apo Dios tapno mamati kayo ken Kristo. Laylayden nan Ama tako ay si Apo Dios dakayo ya banbantayana dakayo tapno maitoloy ay gawis nan pammatiyo engganay kasin omali si Jesu Kristo. 2 Sapay koma ta maam-amamed nan mangliknaanyo isnan seg-ang, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo

3 Gagayyemko, nan pilmi ay kayatko ay ibaga koma ken dakayo isnan solat ay naay et nan maipanggep isnan maisalakanan tako am-in ay mamati ken Kristo. Ngem gapo tay wada nan agin-iisolo id wani et baken di is itoloyko ay ibaga ken dakayo. Nodi ibagak en masapol ay salaknibanyo nan tet-ewa ay solsolo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios isnan mamati tay adi kabalin ay masokatan. 4 Kanak na tay wada nan ipogaw ay maid polos nemnemda ken Apo Dios ay maitaptapi ken datako. Egayda inpaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnemda isnan naitapiyanda ken datako. Ngem sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep isnan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tay kananda en mabalin ay ikkan nan mamati nan kompolmi ay ol-olay ay kayatda tay epdas napakawan nan basbasolda. Dinokoganda nan es-esa ay Apo tako ay si Jesu Kristo. Ngem epdas naisolat id sangadom nan madosaanda.

5 Ipanemnemko ken dakayo nan epdasyo gintek tapno nemnemenyo nan dosan nan ipogaw ay adi mangpati ken Apo Dios. Getkenyo met nan inommat id kasin ay olay insalakan Apo Dios nan am-in ay Judio isnan nangipakaanana ken daida id Egipto ngem idi wada ken daida nan adi mangpati ken siya danat dosaen daida ay mangpatey ken daida. 6 Ya nan aanghel gedan ay nangtaynan isnan osto ay menteteanda ya lebbengda et inbalod Apo Dios daida ay nangipaey ken daida isnan menbolinget engganay omdan nan agew ay banagena nan am-in ta madosada. 7 Dinosan Apo Dios gedan nan iSodoma ya iGomora ya nan ipogaw isnan tapin di il-ili ay naisasag-en. Pinateyna daida gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda tay nan lalalaki ken daida et nan iib-ada ay lalalaki nan binigawanda ay asawaen. Kaneg nan nang-adyan nan aanghel ay mang-ikkan isnan osto ay lebbengda et siya nan kaneg abes nan inikkan nan iSodoma ya iGomora ay nang-adi isnan osto ay maikkan. Nan nangpoowan Apo Dios ken daida ya nan il-ilida et siya nan nangipagtek ay dosaen Apo Dios nan mang-ik-ikkan isnan ngawi.

8 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et itoltoloyda kayet ay mang-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkan din iSodoma. Kega maid nemnemda isnan mangpatpatiyanda isnan baken tet-ewa. Maid anyaman nan kinababailoda. Adyanda ay mangpati isnan nangatngato mo daida. Olay nan aanghel et padadangiwanen nan agin-iisolo daida. 9 Dapay nan kangatowan ay anghel ay si Miguel et maid keg todi is inik-ikkana. Tay isdin ninsinopyatanda ken Satanas ay maipanggep isnan awak nan natey ay

si Moses et maid kinkinwanina is ngawi ken siya. Nodi kinwanina en, “Si Apo Dios nan kigad ay mangsopla ken sika.” 10 Ngem nan naayda ay ipogaw, awan, padadangiwanenda am-in ay adida getken ya maawatan. Apedda ik-ikkan nan kompolmi ay kayatda ay kaneg nan animal. Et siya nan awnit madosaanda ay eng-enggana. 11 Awnit mendalalagsen nan dosada tay toltoladenda nan ogalin din si Cain ay nang-adi isnan inbilin Apo Dios ken siya. Ik-ikkanda abes nan kaneg nan basol din si Balaam tay nemnemnemenda ay pilmi nan bomaknanganda isonga nan ol-olay nan ik-ikkanda. Adyanda ay mangpati isnan nangatngato mo daida ay kaneg nan inikkan Core id kasikasin. Isonga nabanagda gedan ay kaneg Core ay madosa ay omey isnan impilno.

12 Nan naitapiyanda ken dakayo isnan makikikananyo isnan simbaanyo et adi maibagay. Kega nailaok nan nalogit isnan nadalos tay maid bainda ken dakayo ya ken Apo Dios. Apedda bokbokodan nan kagawisan ay makan. Maid paayda ay kaneg nan liboo ay maid itedna is odan ay itaytayaw di dagem wenno kanegda nan kaiw ay adi bomgas isnan timpo ay bomgasanda. Kanegda namin dowa ay natey tay nateyda isnan kamaid begasda dadat magabot et maamko. 13 Kegda abes nan dakkel ay dalloyon isnan baybay tay kaneg nan kailaan nan kadodogis isnan osabna et kanegna abes nan kailaan nan ngawi ay ogalida. Ya kanegda nan talaw ay aped menlawlawlaw ay maid osto is menteanda isonga maid ibadangda. Isonga awnit ipaey Apo Dios daida isnan menbolilinget tapno isdi nan menteanda ay eng-enggana.

14 Wada nan inpabagan Apo Dios id sang-adom ken Enoc ay naikapito ay pangapon din si Adam ay maipanggep isnan deeyda ay agin-iisolo. Kinwanina en, “Ilaenyo, awnit omali si Apo Dios et makkey ken siya nan kalibolibo ay aanghelna. 15 Omali ay mangbanag isnan am-in ay kaipoipogaw et ipagtekna isnan nang-adi ay mangpati ken siya ay getkena nan am-in ay ngawi ay inik-ikkanda ya kinkinwanida ay nang-ap-apos ken siya isonga dosaena daida.” Siya dadi nan inbagan Enoc id kasikasin. 16 Nan ipogaw ay ibagbagak isna et daida nan managlili ay menmotmotmot. Ik-ikkanda nan ol-olay ay kaykayatda dadapay men-et-etek. It-itekda nan tapin di ipogaw tapno makaalada is kayatda ay alaen.

17 Ngem dakayo ay gagayyemko, masapol ay adiyo kalkalingkingan nan inbagbagan nan aapostolis Jesu Kristo ay Apo tako. 18 Inbagada ken dakayo en isnan maodi ay timpo et omali nan ipogaw ay mangipadadangiwan isnan gawis. Ipapatida ay mang-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan awakda. 19 Nan naayda ay ipogaw et kedkedeng nan wada isnan batawa is nemnemnemenda. Maid polos ken daida nan Ispiriton Apo Dios. Masis-iyan nan nemnem di mamati gapo isnan kankanan san deeyda ay agin-iisolo.

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Kristo

20 Ngem dakayo ay gagayyemko, baken koma dadi is ik-ikkanyo. Nodi taptaptapiyanyo nan mangtekanyo isnan gawigawis ay patpatiyenyo ay maipanggep ken Apo Dios. Menpabadang kayo isnan Ispirito Santo isnan menlowalowanyo tapno gawis nan lowaloyo. 21 Baken koma nan mangipaaddawi ken dakayo isnan layad Apo Dios is ikkanyo. Anosanyo ay mangses-eed isnan makiteean tako ay eng-enggana ken Jesu Kristo ay Apo tako tay siya nan awnitna ited gapo isnan segangna. 22 Maseg-ang kayo isnan mendowadowa nan nemnemna ta ipapigsayo nan pammatida. 23 Isnan ipogaw ay pagistay madosa isnan dosa ay maid patenggana gapo tay adida mamati et ibagayo nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo tapno maisalakanda no mamatida. Dat no mamatida et kanegyo insalakan daida isnan apoy. Isnan tapin di managbasol ay adi polos mamati et masapol ay seganganyo daida ngem adyanyo nan ngawi ay ik-ikkanda. Ya makailanyo modatya maitapi kayo ay bomasol.

Si Apo Dios Nan Kangatowan

24-25 Sapay koma ta madayaw ay eng-enggana nan es-esang ay Dios ay si Apo Dios ay nangisalakan ken datako gapo isnan inikkan nan Apo tako ay si Jesu Kristo. Kabaelana ay mangsalsalaknib ken dakayo ta adiyo ik-ikkan nan ngawi. Et awnitna ipatakdeg dakayo ay maid kadelawanyo isnan sagangna. Isonga awnit dadama nan gasing tako. Sapay koma ta si Apo Dios nan kangatowan isnan nemnem di ipogaw. Gawis no getken nan ipogaw am-in ay siya nan manakabalin ay Alin nan am-in enggana isdin damodamo ya eng-enggana. Tet-etet-ewa am-in dana.

Nan Inpagtek Apo Dios ken Juan

Maipanggep Isnan Liblo

Nan inpailan Kristo ken Juan maipanggep isnan awnit ommat et naisolat isdin timpo ay napalpaligatan nan mamati gapo isnan nangsolsolotanda ken Jesus. Nan kapatgan ay layden nan nangisolat ay ibaga et ta ipapipigsana nan nemnemda ta adida kalkalingkingan nan gawis ay nam-namada ta siya di nan mangbadang ken daida ay mangitoltoloy ay mangsolot isnan patpatiyenda olay mapalpaligatanda.

Nan adoado ay wada isnan naay liblo et nan inpail-ilan Apo Dios ken Juan ay wada nan kaiyaliganda am-in. Waay maawatan nan ipogaw isdin timpon Juan nan kay-atda ay kanan ngem id wani naligaligat ay maawatan. Nadoblidobli ay naibagbaga nan naipagtek isna ngem nateketeken nan inikkana ay nangipagtek.

Olay naligat ay magtek nan am-in ay kay-atna ay kanan ngem nalaka ay maawatan nan kapatgan ay ipailana et siya nan awnit mangkaanan Apo Dios isnan am-in ay mangbosboso ya mang-ap-apos ken siya. Ya nan esa pay et gapo ken Kristo awnit maligalowan is gawigawis nan am-in ay mamati ken siya ay adi mangtaytaynan isnan pammatida olay ngan nan ommat ken daida. Et makiteteteeda ken Apo Dios ay eng-enggana isnan balo ay batawa ay awnitna sapowen.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-8
Nan damo ay naipaila ya nan pito ay solat isnan pito ay paggimongan di mamati 1:9-3:22
Nan nalololon ay papil ay wada nan pito ay pilkatna 4:1-8:1
Nan pito ay tanggoyob 8:2-11:19
Nan dragon ya nan dowa ay kaeegyat 12:1-13:18
Nan nateketeken ay napail-ila 14:1-15:8
Nan pito ay malakong ay liget Apo Dios 16:1-21
Nan nadadaelan id Babilonia ya nan naabakan nan am-in ay boson Apo Dios 17:1-20:10
Nan mangbanagan Apo Dios isnan am-in isnan kaodiyan ay agew 20:11-15
Nan mangpabalowan Apo Dios isnan am-in 21:1-22:5
Kombos nan solat 22:6-21

Nan Login Nan Solat

1 Nan wada ay naisolat isnan liblo ay naay et nan inpagtek Jesu Kristo ken sak-en ay esay baana ay kangadan is Juan. Inpabagan Apo Dios ken Jesus tapno getken nan ipogawna nan nganngani ay ommat. Et siya nan inikkana tay inbaana nan esay anghelna ay mangipagtek is dana ken sak-en. 2 Isonga insolatko nan am-in ay inpailana ken sak-en. Et siya dana nan osto ay kalin Apo Dios ay inpagtek Jesu Kristo ken sak-en. 3 Men-gasing nan mangibasa isnan naay ay naipagtek ay awnit ommat ta dengngen nan iib-ana ya men-gasing gedan nan mangidnge isnan naisolat isna. Tay adi mabayag dat ommat dana.

4-6 Nan mangipaw-itak isnan solat ay naay et omey isnan mamati ken Apo Dios ay mentetee isnan pito ay ili ay tapin di ili isnan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta likliknaenyo nan gawis ay layad ya anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ya nan Ispiritona yas Jesu Kristo. Si Apo Dios et mawawawada ay maid logina wenno patenggana. Nan Ispiriton Apo Dios ay wada isnan sagangna et pito nan mangipailaana isnan panakabalin Apo Dios. Si Jesu Kristo et siya nan matalek ay mangpaneknek isnan maipanggep ken Apo Dios. Siya gedan nan damo ay natago kasin ay adi katkatey et siya gedan nan Apon am-in nan apo isnan naay ay batawa. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentoltolay ay enggana. Pilmi nan layadna ken datako. Sinakbotna datako isnan basbasol tako gapo isnan nateyana. Intapina datako isnan awnitna mentolayan et ninbalinena datako is mensilsilbi ken Amana ay Apo Dios ay kaneg nan ninsilsilbiyan nan papadin di Judio ken Apo Dios.

7 Nemnemen tako nan naay, tet-ewa ay
awnit somagong si Jesus isna ay maikawit
isnan liboo. Awnit ilaen nan am-in ay
ipogaw siya. Olay din nangdoy-ok ken siya
isnan nateyana et awnitda gedan ilaen.
Awnit kasiaadawag am-in ay ipogaw isnan
batawa gapo isnan egyatda ken siya. Tet-
etet-ewa na.
8 Nan es-esa ay manakabalin ay Dios
ay wawawawada ay maid logina wenno
patenggana et kankanana en, "Sak-en nan
nangwada isnan am-in ay wada et sak-en
gedan nan awnit mangkombos isnan am-
in."

Nan Inpailan Jesu Kristo Ken Juan

9 Sak-en si Juan ay esay besatyo ay ma-
mati. Gapo isnan pammati tako et ib-
ak dakayo ay mang-an-anos isnan mapal-
paligatan tako ya isnan maitapiyan tako
ken Jesus isnan mentolayana. Nan in-
ommat ken sak-en et insiyan nan adi
mamati sak-en ay mangipaey ken sak-en
id Patmos ay ili ay liniliwes di baybay.
Inikkanda di gapo isnan nangibagbagaak
isnan kankanan Apo Dios ya nan mait-itdo
ay inpagtek Jesu Kristo. 10 Ngem isnan esay
agew ay Domingo et kinapet nan Ispiri-
ton Apo Dios sak-en daket dengngen nan
napigsa ay kali isnan dodokogek ay kaneg
tanggoyob. 11 Kinwanina en, "Isolatmo
nan awnitmo il-ilaen ya dengdengngen ta
ipa-eymo isnan mamati ay madagdagop
isnan naay ay pito ay ili; id Efeso, id
Esmirna, id Pergamo, id Tiatira, id Sardis,
id Filadelfia ya id Laodicea."

12 Idi ninligosak ay mang-ila isnan mang-
toytoya ken sak-en daket ilaen nan pito ay
balitok ay maig-igwaan di silaw. 13 Isnan
tetengaenda et wada nan kaneg ipogaw
ay ninbabado is naisasagayad ya nangisas-
adley is nababalitokan ay galot. 14 Nan
bookna et mapolapolaw ay kaneg nan kap-
olawan ay kapes. Et menkililimat nan
matana ay kaneg apoy. 15 Nan sikina et
mensilsilangda ay kaneg nataneg ay gam-
bang ay nalaslalaslasan. Nan kalina et
kanega men-genggengaas is menpeypey-
as ay dakkel ay danom. 16 Et wada nan pito
ay talaw isnan kanawan ay ledengna et
wada gedan nan bomalbala isnan topekna
ay kaneg gamig ay dowa nan tademna ay
napalipalid. Et somili nan angasna ay
kaneg nan agew isnan kag-aw.
17 Isnan nang-ilaak ken siya et natokan-
gak isnan sasagangena ay kanegak natey
gapo isnan egyatko. Ngem danat ig-en
nan makanawan ay ledengna ken sak-en
ay mangwani en, "Adika omegyat tay sak-
en na. Sak-en nan nangwada isnan am-in
ay wada et sak-en gedan nan mangkombos
isnan am-in. 18 Matatatatagowak tay olay
no nateyak id kasin ngem kasinak natago
et mawawawadaak ay eng-enggana. Sak-
en gedan nan kalebbeng isnan mateyan
di ipogaw ya isnan pagbalodan nan ab-
abiikda ay makwani en Hades. 19 Isonga
isolatmo nan am-in ay ipailak ken sik-a
ay om-ommat id wani ya nan om-ommat
is kasin. 20 Nan pito ay talaw ay iilaem
isnan makanawan ay ledengko ya nan
pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw et
ipagtekko ken sik-a nan kayatda ay kanan.
Nan pito ay talaw et daida nan pito ay
mangipangpango ya mangbanbantay is-
nan mamati issan deey ay pito ay ili. Nan
pito abes ay maig-igwaan di silaw et daida
nan mamati ay madagdagop ay mangday-
dayaw ken Apo Dios issan pito ay ili." Siya
dana nan kalina ken sak-en.

2

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Efeso

1 Danat ibaga nan isolatko isnan mangi-
pangpango isnan mamati id Efeso. Et
kanana en, "Sak-en ay mamanggen is-
nan pito ay talaw isnan makanawan ay
ledengko ya wawawawada isnan tengan
di pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw
et siya na nan ibagak ken dakayo. 2 Getkek
am-in nan ik-ikkanyo. Isonga getkek
ay ipakpakatyo ay mang-ik-ikkan isnan
oblayo ay pala ken sak-en ya nan anosyo
ay mangitpe isnan ligat. Getkek abes ay ad-
adyanyo nan ngawi ay ipogaw tay pinan-
paneknekanyo nan mangmangwani en
apostolisda et getkenyo ay menkamkam-
potda. 3 Getkek gedan ay naanos kayo tay
olay no mapalpaligatan kayo gapo isnan
pammatiyo ken sak-en et adiyo dokdoko-
gan nan pammatiyo.

4 Ngem wada nan adiyak layden ay
ik-ikkanyo et siya na. Naat-atikan nan
layadyo ken sak-en ay baken kaneg din
damdamo. 5 Isonga nemnemenyo pod
kasin nan kaneg san layadyo isdin damo
ta ibabawiyo nan ik-ikkanyo id wani ta
solotenyo din inik-ikkanyo id kasin. Tay
no adyanyo ay dokogan nan basbasolyo
et awnitak omey dosaen dakayo ay
mangkaan ken dakayo isnan lombeng ay
menteanyo. 6 Ngem wada pay nan gawis
ay ik-ikkanyo tay kaseselatyo nan ik-ikkan
nan ipogaw ay makwani en Nikolaita
ay mang-it-itdo isnan baken tet-ewa ay
adiyak gedan layden.
7 No waday ingayo dakayot idnge pod
nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios is-
nan mamati ay madagdagop ay mangday-
dayaw ken sak-en isnan il-ili. Kanana en,
'Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas
siya et itedko nan kalebbengana ay man-
gan isnan begas di kaiw ay mang-ited is
biyag ay maiwed patenggana ay tomotobo
isnan kad-an Apo Dios.' "

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Esmirna

8 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Esmirna. Kanana, "Sak-en ay nangwada
isnan am-in ay wada ya mangkombos is-
nan am-in ya natey ay natago kasin et siya
na nan ibagak ken dakayo. 9 Gegetkek nan
napalpaligatanyo ya nan kakodokodoyo
ngem nan katet-ewana et baknang kayo
gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Getkek
gedan nan ngawi ay kankanan nan tap-
in di Judio ay mang-ap-apos ken dakayo.
Apedda kankanan en ipogaw Apo Dios
daida gapo tay Judioda ngem nan tet-
ewa et ipogaw Satanas daida tay adyanda
ay mamati ken sak-en. 10 Isonga nan
ibagak ken dakayo et adi kayo omegyat
isnan nganngani ay mapaligatanyo. Tay
nganngani ay padasen Satanas dakayo ay
mangkaan koma isnan pammatiyo. Nan
ikkana et awnitna ipabalod nan tap-ina
ken dakayo. Mapaligatan kayo is simpoo
ay agew. Ngem adiyo dokdokogan nan
pammatiyo ken sak-en ay olay no siya nan
ikateyyo tapno awnitak ited ken dakayo
nan gon-gonayo et siya nan biyag ay maid
patenggana.
11 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili. Nan am-in ay adi
mangipalobos ay abaken Satanas daida et
adida maitapi ay madosa ay eng-enggana
isnan makwani en maikadwa ay tetey."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Pergamo

12 Danat ibaga abes nan isolatko isnan
mangipangpango isnan mamati id Perg-
amo. Kanana, "Sak-en ay wada nan
gamigna ay dowa nan tademna ay napali-
palid et siya na nan ibagak ken dakayo.
13 Gegetkek nan makiteteanyo isnan kad-
an nan adoado ay mangdaydayaw ken
Satanas. Ngem gawis tay daan kayo ay
mangpatpateg ken sak-en. Olay isdin
nangpateyan nan kailiyanyo ay baan Sa-
tanas ken Antipas ay nangipagpagtek ay
ostoosto ken sak-en et egayyo dinokogan
nan pammatiyo.
14 Ngem wada nan bassit ay adiyak lay-
den ay ik-ikkanyo tay wada ken dakayo
nan mangsolsolot isdin initdon din si Bal-
aam ken Balak id sang-adom. Initdon
Balaam nan ikkan Balak tasiyay bomasol
koma nan an-ak Israel. Isonga inawisna
daida ay mangan isnan makan ay nai-
boyag isnan sinang didios ya mamabai ya
lomalaki. 15 Kaneg abes ken dakayo tay
wada nan mangsolsolot isnan ngawi ay it-
itdon di Nikolaita. 16 Isonga ibabawiyo nan
basbasolyo tay no adiyo, awnitak omey
ay dagos ay mangidosa ken dakayo isnan
kalik ay naiyalig is gamig ay bomalbala
isnan topekko.
17 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili. Nan adi mangipalo-
bos ay abaken Satanas et awnitak agtan
siya isnan makan ay makwani en manna
ay adi maila id wani. Wasdin esa ken
daida et agtak abes is polaw ay bato ay
naisolatan nan balo ay ngadana ay kedeng
nan mangdawat is mangtek."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Tiatira

18 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Tiatira. Kanana, “Sak-en ay Anak Apo Dios ay menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya mensilsileng nan sikina ay kaneg nalaslalaslasan ay gambang et siya na nan ibagak ken dakayo. 19 Gegetkek nan ik-ikkanyo isonga getkek nan pammatiyo ken sak-en ya nan layadyo. Getkek gedan nan badangyo isnan iib-ayo ya nan anosyo isnan maligligatanyo. Getkek ay inmamamed nan gawis ay ik-ikkanyo id wani mo isdin damo ay namatiyanyo.

20 Ngem wada abes nan adiyak layden ken dakayo. Aytay dayon aped baybayan nan ngawi ay ik-ikkan nan babai ay si Jezebel ay aped mangmangwani en mamadton Apo Dios siya? Tay gapo isnan ititdona et aw-awisena nan mamati ken sak-en ta mamabaida ya lomalakida dadapay makikikan isnan makan ay naiboyag isnan sinang didios. 21 Nabayag ay sesesesed-ek di mangibabawiyana koma isnan ngawi ay ik-ikkana ngem adyana. 22 Isonga nan ikkak et awnitak agtan siya is dadama ay sakit et adi makabangon ya maitapi gedan ay masakit nan iib-ana ay nakiik-ikkan is ngawi. Siya di nan ikkak no adida dokogan nan maitaptapiyanda ken siya ay mangikkan is ngawi. 23 Awnitak pateyen san deeyda ay nangsolsolot ken siya. Et siya dadi nan mangipaila isnan mamati ken sak-en isnan am-in ay ili ay gegetkek nan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ya nan laylaydenda. Owen, nan awnitak isobalit isnan tonggal esa ken dakayo et nan kaneg nan inik-ikkanda.

24-25 Ngem nan tap-ina ken dakayo id issa Tiatira et egayyo solsoloten san deeyday ngawi ay mait-itdo tay egayyo pay laeng solowen nan kananda en naoneg ay mait-itdo ay nagapo ken Satanas. Isonga ibagak ken dakayo en masapol ay itoltoloyyo ay mangpati isnan tet-ewa engganay somagongak kasin ken dakayo. Maiwed et ibagak is masapol ay ikkanyo ta adi omamamed nan ligatyo.

26-28 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas enggana isnan mateyana ay mang-an-anos ay mang-ik-ikkan isnan ipaikkak ken siya et awnitak ited ken siya nan kalebbengana ay makitolay ken sak-en isnan kailiili ay kaneg nan kalebbengak ay inyalin Ama ken sak-en. Mentolayda ay maid makaabak dadat dosaen nan mang-ik-ikkan is ngawi. Et nan kaidiligan nan ik-ikkanda ay mendosa et siya nan kaneg nan kagpakan nan banga no gepakem isnan landok. Awnitak ited abes ken daida nan gawigawis ay makwani en batakagan ay talaw isnan tan-o.

29 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili.”

3

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Sardis

1 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Sardis. Kanana, “Sak-en ay kad-an nan Ispiriton Apo Dios ay pito nan mailaan nan panakabalina ya manggegeen isnan pito ay talaw et siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek nan ik-ikkanyo. Isonga getkek gedan ay kankanan nan ipogaw en napigsa nan pammatiyo ken sak-en ngem baken kadi tet-ewa nodi kaneg kayo natey isnan kamam-aidan nan pammatiyo. 2 Isonga ilaenyo ta papigsaenyo nan daan pay laeng ay pammatiyo esapay mamaiwed. Tay inilak ay adi mapnek pay laeng si Apo Dios isnan pangiilaana ken dakayo. 3 Isonga nemnemenyo pod nan nait-itdo ken dakayo ay id-idngeyo id kasin. Ibabawiyo nan basbasolyo ta kasinyo tongpalen id wani. Tay no adiyo ikkan di et omaliyak ay mangdosa ken dakayo. Kaneg nan ikkan nan mangakew nan omaliyak ay adi kagtek no tongona nan domatngana.

4 Ngem wada nan tap-ina ken dakayo id issa Sardis ay egay kakilot nan badoda. (Nan kayatna ay kanan et adida bomasbasol.) Awnit dakayo nan maitapi ken sak-en ay menbabado is polaw tay gawis nan ik-ikkanyo. 5 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnit menbado is polaw et adiyak abes kaanen nan ngadanda isnan liblo ay listaan di

ngadan nan am-in ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana. Nodi awnitak kanan isnan kad-an Ama ya nan aanghelna en daida nan osto ay ipogawko.

6 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Filadelfia

7 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Filadelfia. Kanana, "Sak-en ay mang-
tongtongpal ken Apo Dios ya tet-ewa ay
matalek isnan am-in et wada nan ibagak
ken dakayo. Sak-en gedan nan nangbanes
isnan lebbeng din si Ali David ay mentolay
isnan am-in. Et mabalin ay ikkak nan
am-in ay kayatko ay ikkan ay maiwed
makasopla. 8 Siya na nan ibagak ken
dakayo. Gegetkek am-in nan ik-ikkanyo.
Getkek gedan ay at-atik et kedeng nan
kabaelanyo ngem an-anosanyo kayet ay
mang-ikkan isnan am-in ay inbagak ken
dakayo ya egayyo is-isot ay papasolotko
dakayo. Isonga wada nan kaneg segpan
ay tinokabak ken dakayo et maiwed
makailikep.

9 Dengngenyo gedan nan naay. Nan
ipogaw issa ay mangmangwani en ipogaw
Apo Dios daida gapo tay Judioda et awni-
tak piliten daida ay omeyda ay menpal-
intomeng ken dakayo tasiyay getkenda ay
dakayo nan laylaydek. Tay nan tet-ewa et
ipogaw Satanas daida ay menkamkampot.
10 Ngem gapo tay tongtongpalenyo nan in-
bagbagak ken dakayo en an-anosanyo nan
am-in ay mapalpaligatanyo gapo ken sak-
en et isalakanko dakayo isnan kaeegyat
ay ligat ay awnit omdan isnan batawa ay
mangpaneknek isnan ogalin di am-in ay
ipogaw.

11 Dandaneyak omali isonga ipapas-
nekyo nan pammatiyo ken sak-en ta
maid manggowad isnan awnityo ligalo ay
awnitko ited. 12 Tay nan adi mangipalobos
ay abaken Satanas et ipasgepko siya ay adi
makakakak-aan isnan kad-an Apo Dios.
Menbalinek siya ay kanega tokod isnan
Templon Apo Dios ay maid makakaan. Et
awnitak imalka ken siya nan ngadan Apo
Dios ya nan ngadan di ilin Apo Dios ay
makwani en balo ay Jerusalem ay awnit
magapo ken Apo Dios id daya ya imalkak
gedan ken siya nan balo ay ngadanko.

13 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Laodicea

14 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Laodicea. Kanana, "Sak-en ay makwani
en Tet-ewa tay matalekak ya am-in ay
ipagtekko ay maipanggep ken Apo Dios
et tet-etet-ewa et wada nan ibagak ken
dakayo. Sak-en gedan nan nangipaboli-
wan Apo Dios isnan am-in ay wada.
15 Kanak en gegetkek nan am-in ay ik-
ikkanyo. Isonga getkek abes ay kanegyo
nan mentineng-an ay poos di danom
tay adiyo ap-aposen sak-en ngem adiyo
gedan solsoloten ay osto. Gag-awis no
piliyenyo no ngan nan ikkanyo no osto ay
mamati kayo wenno adi. 16 Ngem gapo
tay kaneg nan midyo menpoos ay danom
nan pammatiyo ken sak-en et awnitak
itobba dakayo. 17 Kankananyo en maid
polos kolangyo isnan am-in ay masapolyo
isonga kananyo en baknang kayo. Ngem
adiyo getken ay nan tet-ewa et kokodokdo
kayo ya kaseseg-ang kayo. Kanegyo nan
ninlalabos ya kowap. 18 Isonga bagba-
gaak dakayo ta sak-en di omaliyanyo is
omalaan is kaneg kapatgan ay balitok
et siya nan osto ay pammati tasiyay tet-
ewa ay bomaknang kayo. Omala kayo
koma gedan is polaw ay bado ta adi
kayo menlalabos ta makaan nan bainyo.
Ya omala kayo gedan is iyagasyo isnan
matayo tasiyay makaila kayo kasin. 19 Am-
in ay laylaydek et bagbagaak ya dosdosaek
daida no ngawi nan ik-ikkanda tasiyay
maitdowanda. Isonga ababawiyo nan
basbasolyo ta patiyenyo sak-en ay osto.
20 Dengngenyo, itatatakdegko isnan seg-
pan nan kanegyo baey ay menkogkogkog.
No waday mangdenge danat tokaban et
songgepak et makiobongak ken siya.

21 Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnitak agtan is kalebbenganda ay makitokdo ken sak-en ay maitapi isnan kinangatok ay kaneg nan naitapiyak ken Ama isnan kinangatona issan nang-abakak ken Satanas.
22 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."
Siya dadi nan inpasolatna ken sak-en isnan ipogaw isnan pito ay ili.

4

Nan Kadadayaw Ay Mentoltolay Id Daya

1 Nakwas pay di daket tamaangen id daya daket ilaen nan natokaban ay eneb. Daket dengngen kasin san kali ay dingek issan damo ay kaneg nan kalin di tanggoyob ay mangmangwani en, "Omalika isna ta ipailak ken sik-a nan awnit ommat." 2 Dat makanapet nan Ispiriton Apo Dios ken sak-en daket wada id daya. Daket ilan isdi nan tokdowan di ali ay wada nan tomotokdo. 3 Nan kaiilaana et mensilsilang ay kanega nan nangina ay bato ay makwani en haspe ya karnelia. Isnan tokdowana et liniliwes nan mensilsilang ay kaneg batikaang ay bildi ay kaneg nan bildi ay bato ay makwani en esmeralda. 4 Nan tokdowana pay et liniliwes nan dowampoo ya epat ay ganaganagwis ay tokdowan et tomotokdo isdi nan dowampoo ya epat ay aamam-a ay nangato nan lebbengda et menbabadoda is polaw ya menkakalogongda is balitok ay kalogong di ali. 5 Magapgapo isnan kad-an di mentoltolay nan kimat ya nan ninkapipigsa ay kido. Isnan sagangna et wada nan pito ay mapapasgedan ay silaw et daida nan mangipaila isnan pito ay kailaan nan panakabalin di es-esa ay Ispiriton Apo Dios. 6 Nan esa pay ay inilak isnan sagang di tokdowana et kanega anaanawa ay salming ay mensilsileng ay kaneg nan makwani en kristal.

Isnan sag-en nan kasolisolin nan tokdowan di ali et wada nan epat ay matatago ay winadan Apo Dios et nakikilop nan awakda is kamatamata. 7 Nan omona et kaneg bolog is layon nan kaiilaana. Nan maikadwa et kaneg baka. Nan maikatlo et kaneg angas di ipogaw nan angasna. Nan maikap-at et kaneg labaan ay mentaytayaw. 8 Am-inda et napapayakanda is sagen-em et nakikilop nan ninsinombangil ay payakda is kamatamata. Inagew ya linabi et adida isalsaldeng ay menkankanta ay mangmangwani en,

"Maiwed polos makaiso ken Apo Dios isnan kinangatona ya nan kinaostona. Mawawawawada siya ay maid logina wenno patenggana."

9 Menkankanta san epat ay matatago ay mangdaydayaw isnan kinapateg san mentoltolay ay mawawawada ay eng-enggana dadapay men-iiyaman ken siya. Isnan menkankantaanda 10 et makikankanta gedan san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mangdaydayaw gedan isnan mawawada ay eng-enggana. Isnan mangdaydayawanda ken siya et menlokbobda dadapay kaanen nan kolonada ay balitok ay kanega kalogong di ali dadaet ippey isnan sagangna ay mangwani,

11 "Sik-a nan Apomi ya Diosmi. Maibagayka ay madayaw ya maipangato gapo isnan dadama ay panakabalinmo tay sik-a nan nangwada isnan am-in ay wada. Owen, gapo isnan layadmo ay nangwada isnan am-in et naboliwda."

5

Nan Nalololon Ay Papil Ya Nan Makwani En Kalnilo Ay Wada Nan Kalebbengana Ay Manglokat

1 Nakwas di daket ilaen nan nalololon ay papil ay gegen-an san tomotokdo ay mentolay isnan makanawan ay ledengna. San papil et nasosolatan nan ninsinombangil ya napipilkatan is pito tasiyay adi malokatan. 2 Daket ilaen abes nan napigsa ay anghel ay mangibibiyad isnan kalina ay mangmangwani en, "Sino nan maibagay ay manglatlat isnan naipipilkat ay papil ay naay ta lokatana?" 3 Ngem olay id daya wenno isnan batawa wenno isnan kad-an di natey et maiwed polos olay esa is dinatngana is wada nan kalebbengana ay manglokat isnan papil ta ilaena nan

naisosolat isdi. 4 Isonga daket men-agaaga
tay maiwed polos dinatngana is makalokat
isnan deey ay papil. 5 Ngem dat kanan
nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-
en, “Adika pod men-ag-aga. Ilam, wada
isna si Kristo ay nangadnan is Layon ay
nagapo ken Juda ya apon abes din si Ali
David. Siya nan nakaabak ken Satanas
isonga kalebbengana ay manglatlat isnan
pito ay naipipilkat ay papil ta bilagena san
nalololon ay papil.”
6 Idi kinwanina di daket ilaen ay wada
nan kanega anak di kalnilo ay tomatakdeg
isnan kad-an di tokdowan di ali ay linilikob
san epat ay matatago ya san dowampoo ya
epat ay aamam-a. San Kalnilo et kanega
napatey id kasin tay wada nan kablatna.
Wada nan pito ay sakgodna ya pito abes
nan matana ay mangipaila isnan panaka-
balin nan Ispiriton Apo Dios ay mang-il-ila
isnan am-in ay om-ommat isnan batawa.
7 Daet omey ay mang-ala isnan nalololon
ay papil isnan makanawan ay ledeng san
tomotokdo ay mentolay. 8 Isnan nang-
alaana isdi dat menpangalokbob san epat
ay matatago ya san dowampoo ya epat ay
aamam-a ay kasikokotengteng isnan mak-
wani en harpe ay mangdayaw isnan mak-
wani en Kalnilo. Wada abes ken daida nan
sag-es-a ay balitok ay malakong ay mapop-
oowan di insinso. Nan kaiyaligan nan
insinso et nan lol-owalon di kaipoipogaw
Apo Dios. 9 Dadat kantaen nan balo ay
kanta ay mangwani en,
“Kedkedengka is maibagay ay mang-ala is-
nan nalololon ay papil ya mangkaan
isnan pilkatna. Tay napateyka et
nan nateyam nan naisbot isnan bas-
basol di ipogaw ta waday menbalin
is ipogaw Apo Dios isnan magapo
isnan am-in ay ili ay natkenatken
nan kalida ya kaiilaanda. 10 Intapim
daida isnan mentoltolayan Apo Dios
ya ninbalinem daida is mensilsilbi
ken siya ay kaneg nan inik-ikkan di
papadin di Judio ya awnitda mento-
lay isnan batawa.”
11 Kasinak nintamaang daket ilaen nan
kalibolibolibo ay aanghel ay nangliliwes
isnan tokdowan di mentolay ya san epat
ay matatago ya san dowampoo ya epat ay
aamam-a. 12 Dadat ibibiyad nan kantada
ay mangmangwani en,
“Nan makwani en Kalnilo ay pinateyda
et maibagay ay madayaw ya map-
ateg ya maipangato tay maiwed po-
los menkolangan nan kabaelana ya
nan getkena ya nan kinagawisna.”
13 Dinngek gedan nan kantan di am-iam-
in ay naboliw, nan wada id daya, isnan
batawa, nan wada isnan baybay ya wada
isnan kad-an di natey. Am-iam-in ay bino-
liw Apo Dios et menkankantada ay mang-
mangwani en,
“Nan tomotokdo ay mentolay ya nan
makwani en Kalnilo et daida nan
kapigsaan isonga madaydayawda
ya mapatpategda ya maipapanga-
toda ay eng-enggana.”
14 Dat songbatan san epat ay matatago et
kananda en, “Tet-ewa am-in sa.” Dat kasin
menpangalokbob san dowampoo ya epat
ay aamam-a ay mangdayaw issan Kalnilo
ya san Mentolay.

6

Nan Nakaanan Di Enem Ay Naipipilkat Ay Papil Issan Nalololon Ay Papil

1 Daket ilaen san Kalnilo ay mangkaan
isnan damo ay pilkat. Isnan nangkaanana
daket dengngen nan napigsa ay kali ay
kaneg kido ay kalin di esa issan epat ay
matatago ay mangmangwani en, “Omalika
et.” 2 Daket ilaen ay bomalbala nan polaw
ay kabayo ay wada nan mensasakay ay
nananggen is pana ay igobatna. Dat wada
nan mang-ited ken siya is kalogong ay
singyal di mangabak. Dat omey makigobat
ay mang-abak isnan am-in ay kagobatna.
3 Dat kaanen nan Kalnilo nan maikadwa
ay pilkat isnan papil daket dengngen ay
kanan san maikadwa ay matatago en,
“Omalika et.” 4 Dat bomala nan men-
gadangdang ay kabayo. Nan mensasakay
et inagtanda is andoando ay ispada
ay mangipagtek isnan panakabalina ay
mangipagobat isnan ipogaw isnan batawa
ta menpinateyda.
5 Dat kaanen san Kalnilo nan maikatlo
ay pilkat daket dengngen ay kanan nan
maikatlo ay matatago en, “Omalika et.”
Daket ilaen nan menngitit ay kabayo. Nan

mensasakay et bibilalayena nan pagkilowan. 6 Daket dengngen nan kali ay nagapo issan kad-an di epat ay matatago ay mangwani en, “Awnit wada nan bitil isnan batawa isonga nan lagbon di ipogaw isnan sin-agew et dowa ay salmon ay bagas et kedeng wenno sinkasalop ay ginilling ay ballogo. Ngem adiyo panginnginaen nan mantika ya basi.”

7 Dat kaanen san Kalnilo san maikap-at ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikap-at ay matatago en, “Omalika et.” 8 Daket ilaen nan kabayo ay inmopsat. Nan ngadan nan mensasakay et Tetey et omon-onod ken siya si Hades ay pangwanida isnan kad-an di natey. Naagtanda is kalebbenganda ay mangpatey isnan pagkap-at di ipogaw isnan batawa. Nan ikateyda et nan gobat, bitil, sakit ya nan atap ay aanimalis.

9 Dat kaanen san Kalnilo nan maikalima ay pilkat isnan papil. Daket ilaen nan maig-igwaan di maiboyboyag ken Apo Dios ay makwani en altar et wada isnan silokna nan ab-abiik di kaipoipogaw ay napatpatey gapo tay pinatpatida nan kalin Apo Dios ya gapo isnan nangipanpaneknekanda isnan tet-ewa ay maipanggep ken siya. 10 Inbobogawda ay mangwani en, “Manakabalin ay Dios, tet-ewa nan am-in ay kanam ya osto nan ik-ikkam. Isonga tongona pay di mangbanagam isnan ipogaw isnan batawa ta baesam nan nangpatey ken dakami?” 11 Dadat maagtan am-in is polaw ay bado ya naibaga ken daida en omillengda pay is sin-awyan ta sed-enda nan am-in ay masapol ay mapatey ay bebsatda ay baan Apo Dios ay kaneg nan inpeseda.

12 Daket ilaen kasin ay kaanen san Kalnilo nan maikan-em ay pilkat. Dat manawada nan napigsa ay yegyeg isnan batawa dat mabanolinget nan agew ay kaneg nan menngalilitit ay galot dapay gomadangdang nan bowan ay kaneg basa. 13 Dat matekdag nan katalatalaw isnan batawa ay kaneg nan kaapgasan nan egay kaom ay begas di molmola isnan napigsa ay dagem. 14 Dat mamaid nan daya ay kaneg papil is nalolon et maaton nan am-in ay bilbilig ya olay nan bilig gedan isnan tengan di baybay. 15 Dat omegyat nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Nan aali, nan tap-in di mentolay, nan aapapon di sosoldado, nan babaknang, nan wada nan kabaelanda ya nan am-in ay tap-in di ipogaw ay baa ya baken et enda nin-gago am-in isnan lil-iyang ya isnan natetengyaban ay batbato isnan bilbilig. 16 Dadat kasibobogaw ay mangmangwani isnan bilbilig ya isnan batbato, “Magday kayo koma ta gab-onanyo dakami ta adi mang-ila nan tomotokdo ay mentolay ya ta adimi liknaen nan liget nan makwani en Kalnilo. 17 Tay id wani nan inomdanan nan kaeegyat ay ligetda et maid polos makaitoled is mangsango isnan ligetda.”

7

Nan Sin-gasot Ya Epatpoo Ya Epat Ay Libo Ay Ipogaw

1 Nakwas di daket ilaen nan epat ay anghel ay tomatakdeg ay nin-ang-anga isnan batawa ay mangseseyat isnan epat ay kagapowan di dagem ta maid omey is dagem isnan batawa ya baybay ya ta adi kaiwessawes nan kak-aiw. 2 Daida nan inagtan Apo Dios is kabaelanda ay mangdadael isnan batawa ya baybay. Daket ilaen nan esay anghel ay nagapo isnan batog di balaan di agew ay mamanggen isnan pala malkan Apo Dios ay malelengagan. 3 Danat ibogaw issan epat ay anghel ay mangwani en, “Awni. Adiyo saksakiten nan batawa, baybay ya nan kakaiw engganay malkaanmi nan kitkitong nan baan Apo Dios.” 4 Daket dengngen nan kabibilang nan namalkaan nan kitongda et sin-gasot ya epat poo ya epat ay libo. Nagapoda isnan simpoo ya dowa ay anak din si Israel. 5-8 Et sagsisimpoo ya doway libo nan nagapo isnan tonggal esa ay kaapowan Israel ay da Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon, Jose, yas Benjamin.

9 Idi mentamaangak kasin daket ilaen ay wada nan adoado ay ipogaw ay adi kabilang. Nagapoda isnan am-in ay ili isnan batawa ay nateketeken nan kalida ya kailaanda. Itatakdegda am-in isnan sagang

nan mentolay ya nan makwani en Kalnilo et wasdin ninbadbado is polaw ay naisasagayad ya wasdin nanggegeen is lamos ay mangipaila isnan gasingda. 10 Inbibiyadda ay mangmangwani en, “Maid teken is mangisalakan ken datako nodi nan Kalnilo et kedeng yas Apo Dios ay tomotokdo ay mentolay.” 11 Am-in ay anghel et linikobda nan tokdowan di ali, san aamam-a ya san epat ay matatago. Dadat menpangalokbob issan sagang di tokdowan ay mangdayaw ken Apo Dios. 12 Kananda en, “Tet-ewa nan naayda. Maibagay si Apo Dios ay madaydayaw ya maipangato ay eng-enggana. Men-iyaman tako ken siya tay maid polos menkolangan nan kabaelana ya nan getkena. Tet-ewa am-in dana.”

13 Dat sooten nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en en, “Ay getkem no sino nan ipogaw ay naayda ay nakabado is polaw ya into nan nagapowanda?”

14 Daket kanan, “Adiyak getken, apo. Waay sik-a nan mangtek.”

Danat kanan, “Da tona nan ipogaw ay mamati ay nangilasat isnan dadama ay ligat isnan batawa. Kanegda linabaan nan badoda isnan basan nan makwani en Kalnilo ta pomolaw ay maiyalig isnan naowasan nan basbasolda. 15 Isonga menteteeda id wani isnan sagang di tokdowan Apo Dios ta mensilsilbida isnan Templona ay inagew ya linabi. Et san tomotokdo ay mentolay et banbantayana daida tay wada siya ay maitatapi ken daida. 16 Isonga adida polos kasin kaowowat ya adida kasin kaew-ewew. Adida pay mapaligatan isnan kaeegyat ay agew ya mailisida isnan pilmi ay poos di kompolmi 17 tay nan Kalnilo ay wada isnan kad-an di tokdowan di ali et siya nan mangbanbantay ken daida ya siya nan mangipangpango ken daida isnan balaan di danom ay mang-ited is biyag ay maid patenggana. Et kaanen Apo Dios nan am-in ay seg-angda ta adida kasin men-agaga.” Siya dadi nan kinwanina.

8

Nan Nakaanan Di Maikapito Issan Naip-ipilkat Ay Papil

1 Idi kinaan nan makwani en Kalnilo nan maikapito ay pilkat isnan deey ay papil dat omneng am-in ay wada id daya is waay kagedwa ay olas. 2 Daket ilaen nan pito ay anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios dadat maagtan is sin-es-a ay tanggoyob. 3 Dat domateng nan esay anghel ay nananggen is balitok ay maipaypay-an di insinso dat omey tomakdeg isnan altar. Naagtan siya is adoado ay insinso ta maitapi isnan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios danat poowan isnan balitok ay altar ay wada isnan sagang di tokdowan di ali. 4 Dat ngomato nan asok di insinso ay nagapo issan ginegen-an di anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios ay maitapi isnan lol-owalon di ipogawna. 5 Inalan kasin san anghel san maipaypay-an di insinso danat ponowen is gabbang isnan altar et ibkasna isnan batawa. Daet mawanada nan kaeegyat ay kimat ya napigsa ay kido dapay manayegyeg nan batawa.

Nan Inpabalan Nan Pito Ay Tanggoyob

6 Nakwas di dat mensagana san deeyday pito ay anghel ay mentanggoyob. 7 Nintanggoyob nan damo ay anghel dat omodan is dalalo ya apoy ay malalaokan is basa. Dat mapoowan nan pagkatlon nan batawa ya nan pagkatlon abes di kak-aiw ya am-in ay logam.

8 Idi nintanggoyob nan maikadwa ay anghel dat mawada nan kaneg dakkel ay bilig ay menbidbidang et naibkas isnan baybay. Dat menbalin nan pagkatlon di baybay is basa 9 isonga natey nan pagkatlon di matatago isnan baybay ya nalimon nan pagkatlon di bapbapor ya bangbangka.

10 Idi nintanggoyob nan maikatlo ay anghel dat wada nan dakkel ay talaw ay menbidbidang ay kaneg silew ay maekdag ay nagapo id daya et ompa isnan pagkatlon nan am-in ay balaan di danom ya nan ginginawang. 11 Menpait nan ngadan san deey ay talaw et pinmait nan pagkatlon di danom isnan batawa isonga natey nan adoado ay ipogaw ay nang-inom isnan deey ay danom.

12 Idi nintanggoyob nan maikap-at ay
anghel dat mapontaan nan pagkatlon di
agew, nan pagkatlon di bowan ya nan
pagkatlon di taltalaw. Isonga namaid nan
pagkatlon di silawda. Et menbolinget is-
nan pagkatlon di kag-aw ya pagkatlon di
labi.
13 Idi mentamaangak kasin daket ilaen
nan labaan ay mentaytayaw id ngato ay
mangibobogaw ay mangmangwani en,
“Ay inayan tay am-amed kaeegyat nan
ommat pay isnan mentetee isnan batawa
no mentanggoyob nan tolo pay ay anghel.”

9

1 Dat mentanggoyob nan maikalima ay
anghel. Daket ilaen nan esay talaw ay
naekdag isnan batawa. Dat maagtan siya
is tolbek di eneb di lengaw ay maid pateng-
gan di kaad-adaemna. 2 Danat lokatan
nan lengaw dat bomala nan adoado ay
asok ay kaneg asok di dakedake ay apoy
et salinana nan agew. Isonga binmolinget
nan batawa gapo isnan kaeegyat ay asok
ay nagapo isnan lengaw. 3 Dat wada nan
ipabalan nan asok ay kaneg kadodododon
ay maiwakat isnan batawa et naagtanda
is kabaelan ay mensinget nan obetda ay
kaneg gayaman. 4 Ngem naibilin ken
daida ay adida dadaelen nan loglogam
ya nan kak-aiw nodi singtenda et kedeng
nan ipogaw ay maid malkan nan kitongda
ta kailasinanda isnan ipogaw Apo Dios.
5 Ngem egayda napalobosan ay mangpatey
isnan deeyday ipogaw nodi apedda pali-
gaten daida is limay bowan. Ya nan sakit
nan singetda et kaneg nan kaeegyat ay
singet di gayaman. 6 Issan deey ay mapal-
paligatanda et kayat san deeyday ipogaw
ay matey ngem adi kabalin.
7 Nan kaiilaan san deeyday kaneg dodon
et kaneg kabayo ay nakasagana ay makigo-
bat. Et wada nan kaneg balitok ay kolona
isnan oloda. Nan angasda et kaneg angas
di ipogaw. 8 Nan bookda et andoando
ay kaneg book di babai ya kaneg bab-
an di layon nan bab-ada. 9 Et wada is-
nan pegaewda nan kaneg salida ay lan-
dok. Nan kalin di paypayakda et kaneg
nan gogon di adoado ay kalisa ay omey
makigobat. 10 Nan singten nan obetda et
kaneg nan kaeegyat ay singten di gayaman
isonga nan obetda nan isingsingetda isnan
ipogaw isnan oneg di limay bowan. 11 Et
wada nan apoda ay siya gedan nan anghel
ay apo isnan lengaw ay maid patenggan
di kaad-adaemna. Nan ngadana isnan
kalin di Judio et Abaddon ya isnan kalin di
Griego et Apolion. Nan kayatna ay kanan
et mendadadael.
12 Nakwas nan omon-ona isnan tolo ay
kaeegyat ay ommat ngem wada pay nan
dowa ay omon-onod.
13 Dat mentanggoyob nan maikan-em ay
anghel daket dengngen nan kali et kaneg
nagapo isnan epat ay solin di balitok ay al-
tar isnan sagang Apo Dios. 14 Kinwanin san
kali isnan maikan-em ay anghel en, “Enka
palobosan nan epat ay anghel ay nanag-
od isnan sag-en di dakkel ay ginawang ay
Eufrates.” 15 Danat omey palobosan daida
tay naisaganada isnan naay ay osto ay tew-
en ya bowan, agew ya olas ay enda mang-
pateyan isnan pagkatlon am-in di ipogaw.
16 Daket dengngen ay nan kabibilang di
soldadoda ay mensasakay isnan kabayoda
et dowampoo ay libo nan gropoda et sag-
sisimpoo ay libo isnan esay gropo.
17 Et siya na nan kaneg di kabkabayo
ya nan mensasakay ay naipaila ken sak-
en. Nan salidan di pegaewda et tolo nan
kololda. Wada nan men-gadangdang ay
kaneg apoy, amarilyo ya asol ay kaneg nan
asol ay batek ay makwani en sapiro. San
deeyday kabayo et kaneg olon di layon
nan oloda et bomalbala isnan topekda
nan asok ya apoy ya nan menbidbidang
ay kaneg libo. 18 Isonga dat matey nan
pagkatlon di ipogaw isnan batawa gapo
isnan asok, apoy ya libo ay bomalbala is-
nan topekda. 19 Et dowa nan kabaelan
san deeyda ay kabayo ay mangpatey tay
nan topekda nan ipateyda ya nan ikoda
abes nan osalenda ay mangpaligat isnan
ipogaw tay nan ikoda et kaneg oweg.
20 Ngem nan nabay-an ay ipogaw ay
egay natey isnan deey ay ligat et egayda
polos tinaynan nan ngawi ay ik-ikkanda
ay mangpatpati isnan didimonyo ay aanito
ya nan apedda sinapsapo ay balitok,
gambang, landok, bato ya kaiw ay sinang

didiosda. Dapay nan deeyda ay sinang didios et adida polos makaila, makadnge ya makadaan. 21 Egayda gedan isaldeng nan ngawi ay ik-ikkanda ay menpatpatey ya mensapsapo isnan ib-ada ay ipogaw. Itoltoloyda gedan ay mangak-akew ya mamabai ya lomalaki.

10

Nan Banban-eg Ay Papil Ay Gegen-an Nan Anghel

1 Nintamaangak kasin daket ilaen ay wada pay nan napigsapigsa ay anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya. Kaneg nababadowan is liboo ya nabebedbedan is batikaang. Somili nan angasna ay kaneg agew ya nan sikina et kaneg menbid-bidang is apoy. 2 Gegen-ana nan banban-eg ay nabibilag ay solat. Isnan linmayo-gana danat igagatin nan kanawan ay sik-ina isnan baybay ya nan kanigid isnan lota. 3 Dat menbogaw et kaneg napigsa ay kalin di layon. Dat songbatan nan pito ay napigsa ay kido. 4 Daket isolat koma nan kinwanin nan kido ngem dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani, “Adim ipagpagtek nan kinwanin san pito ay kido. Adim isolat.”

5 San anghel ay inilak ay tomatakdeg isnan baybay ya lota et inpangatona nan kanawan ay ledengna. 6 Dat mensapata isnan ngadan Apo Dios ay adi katkatey ay nangboliw isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan am-in ay mentetee ken daida. Kinwanina en, “Maiwed et maiyaw-awniyana pay laeng 7 tay no mentang-goyob nan maikapito ay anghel et kewasen Apo Dios nan am-in ay ninemnemna ay maikkan ay kaneg din inbagana isdin bab-aana ay mamadtona id sang-adom ngem egay naipagtek isnan tap-in di ipogaw.”

8 Kinwanina di daket dengngen kasin san kali ay nagapo id daya ay mang-wani ken sak-en en, “Enka ta alaem san nabibilag ay solat ay gegen-an nan anghel ay tomatakdeg isnan baybay ya isnan lota.” 9 Isonga inmeyak isnan anghel daket ipaala san banban-eg ay papil. Danat kanan, “Alaem ta kanem. Nan tamtamna et mam-is ay kaneg dilo ngem no ok-monem et awnitna pasakiten nan egesmo gapo isnan paitna.” 10 Isonga inalak san banban-eg ay papil ay gegen-ana daket kanen et mam-is ay kaneg dilo. Ngem idi inokmonko dat somakit tet-ewa nan egesko. 11 Dat maibaga ken sak-en nan kayat ay kanan san paitna. Kanana en, “Masapol ay kasinmo ibagbaga nan kae-egyat ay awnit ommat isnan aali ya nan ipogaw ay nagapo isnan nateketeken ay ili ay natkenatken nan kalida ya kaiilaanda.”

11

Nan Doway Tistigos Apo Dios

1 Nakwas di dat wada nan mangiyali is pao ay pala lokod danapay ibaga en, “Enka lokoden nan Templon Apo Dios ya nan altar dakat bilangen abes nan mangday-dayaw ken siya isnan Templona. 2 Ngem adim loklokoden nan pantew di Templo tay epdas naited isnan adi mamati ken Apo Dios ta paasiasiyenda nan ilin Apo Dios is epatpoo ya doway bowan. 3 Ngem isnan deey ay epatpoo ya doway bowan ay sinlibo ya dowanggasot ya enempoo ay agew et siya gedan nan mangibaaak isnan doway tistigosko ay mangpaneknek ken sak-en. Et sako nan badoda ay mangipaila isnan menseseg-anganda gapo isnan om-ommat.”

4 San deey tistigos Apo Dios et daida nan nakwani id kasin en kaneg doway kaiw ay olivo ya doway silaw isnan sagang Apo Dios ay Apo isnan batawa. 5 Et no waday mangpadas ay mang-ikkan is ngawi ken daida et wada nan apoy ay bomala isnan topekda ay mangpoo ken daida. Et siya nan mapateyan nan bosoda. 6 Wada gedan nan kabaelanda ay mangipatiyagew ta adi omod-odan isnan mangibagbagaanda is-nan inbagan Apo Dios ken daida. Et wada abes nan kabaelanda ay mangipabalin is-nan danom is basa. Ya wada gedan nan kabaelanda ay mangpaligat isnan kaipoi-pogaw is kompolmi ay ligat basta lay-denda.

7 Idi nakwas san inbagbagan san doway tistigos Apo Dios dat bomala nan pilmi ay kaeegyat isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna et sapeena daida. Danat

pateyen san doway tistigos Apo Dios tay
inabakna daida. 8-9 Dat baybay-an nan
ipogaw nan awakda is tolo ay agew ya
kagedwa isnan esay kalsan nan dakkel ay
ili ay nailansaan met laeng nan Apo tako
isnan kros. Nan deey ay ili et nakadwaan is
ngadan ay Sodoma ya Egipto tay kaneg din
ngawi ay naikkan issan deeyda ay ili nan
maik-ikkan gedan isnan naay ay ili. Nan
kaipoipogaw isnan am-in ay nateketeken
ay ili isnan batawa et boyboyaenda nan
awak san doway natey dadapay iyadi ay
maikaob. 10 Tay men-galalasingda gapo
isnan nateyan san dowa ay mamadton Apo
Dios tay dadama nan nangpalpaligatanda
isnan kaipoipogaw isonga ninlalagsakda
dadapay menpinakdaw.

11 Ngem idi nakwas san tolo ay agew
ya kagedwa dat tagowen kasin Apo Dios
san dowa dadat bomangon. Isonga am-in
ay nang-ila et pilmi nan egyatda. 12 Dat
dengngen san dowa ay mamadto nan
napigsa ay kali ay nagapo id daya ay mang-
wani en, “Ngomato kayo isna.” Dat ilaen
nan mangliliget issan dowa ay makingat-
ngatoda isnan liboo ay omey id daya.
13 Dat manayegyeg nan batawa is napigsa
et madadael nan pagkasimpoon san deey
ay ili dapay wada nan natey ay pitoy libo
ay ipogaw. Dat dadama nan egyat nan tap-
in di ipogaw isonga dadat dayawen si Apo
Dios.

14 Nakwas nan maikadwa ay kaeegyat ay
ommat ngem omal-ali nan maikatlo.

Nan Kaodiyan Ay Tanggoyob

15 Idi nintanggoyob nan maikapito ay
anghel dat wada nan napigsa ay kakalikali
id daya ay mangmangwani en, “Menlogi
id wani et maid teken is mentolay isnan
batawa no baken kedkedeng nan Apo tako
ya nan inbaana ay si Kristo et daida nan
mentoltolay ay eng-enggana.” 16 Dat san
dowampoo ya epat ay aamam-a ay tomo-
tokdo isnan sagang Apo Dios et ninpanga-
lokbobda ay mangdayaw ken Apo Dios ay
mangwani en,

17 “Apo Dios ay Apomi ay manakabalin
ay wawawawada et men-iyaman
kami ken sik-a tay id wani inpailam
nan kaskasdaaw ay panakabalinmo
et menlogi et nan mentolayam.
18 Nan mang-ap-apos ken sik-a et
dadama nan ligetda ngem inomdan
id wani nan timpo ay ipailam nan
ligetmo gedan tay inomdan nan
agew ay banagem nan am-in ay
natey ta ligalowam nan bab-aam
ay mamadtom ya nan am-in ay
ipogawmo ay mangpatpateg ken
sik-a ay olay nan ninkabababa ya
nan ninkangangato dakapay dadae-
len nan kaipoipogaw ay nang-ik-
ikkan isnan ngawi isnan batawa.”

Siya di nan kinwanida.

19 Daket ilaen ay matokaban nan Tem-
plon Apo Dios id daya et inilak gedan nan
pokok ay nangipapay-anda isnan mangi-
panemnemnem isnan tolag Apo Dios isnan
ipogawna. Dat menkimat dapay menkido
is napigsa ya mendalalo dapay menyegyeg
gedan nan batawa.

12

Nan Babai Ya Nan Dragon

1 Idi nakwas di dat mawada isnan daya
nan esa ay kaskasdaaw ay napateg nan
kayatna ay ipaila. Wada nan babai ay
ninbabado is somili ay kaneg agew dana-
pay gagatinan nan bowan. Ninkakalo-
gong siya is kolona ay simpoo ya doway
talaw. 2 Makaan-anak siya isonga men-ad-
adawag gapo isnan sakit nan egesna.

3 Dat mawada gedan nan esay kaskas-
daaw ay dakedake ay kaneg bowaya ay
makwani en dragon ay men-gadangdang.
Pito nan olona ya simpoo nan sakgodna
et isnan am-in ay olona et nakolkolon-
aanda is kalogong di ali. 4 Nan ikona
et piniktiwna nan pagkatlon di talaw da-
dat maekdag isnan batawa. Dat omey
isnan sagang san babai ay makaan-anak
ta alaena koma nan anakna no bomala ta
kanena. 5 Ngem idi inmanak dat maeyey
ay dagos san anakna ay lalaki isnan kad-
an Apo Dios tay siya nan awnit mentolay
isnan batawa. Et maid polos makaabak
ya makasopla ken siya isnan mentolayana.
6 Ngem san babai et linmayaw ay omey
isnan pondag ay insaganan Apo Dios ay
menteana ta maay-ayowanan siya isdi is

sinlibo ya dowanggasot ya enempoo ay agew.

7 Dat id daya et men-giginobatda. Si Miguel ay esay anghel Apo Dios ya nan iib-ana ay anghel et ginobatda nan dragon ya nan baana ay aanghel gedan. 8 Ngem naabak san dragon isonga inpakaanda daida id daya tay maid kalebbenganda ay mentee pay isdi. 9 Isonga dadat bekasen siya ya nan aanghelna isnan batawa. San dakkel ay dragon et siya met laeng nan ninpaila ay oweg id sang-asang-adom. Nan ngadana et Satanas wenno Diablo ay nang-al-allilaw isnan kaipoipogaw isnan batawa.

10 Nakwas di daket dengngen kasin nan napigsa ay kali id daya ay mangmangwani en, "Id wani nan mangisalakanan Apo Dios isnan kaipoipogawna. Id wani gedan nan mangipailaana isnan kabaelana ay mentolay. Nan pinilina ay mentolay ay si Kristo et ipailana gedan id wani nan kalebbengana tay naabak si Satanas. Id kasin et tinmaktakdeg si Satanas isnan sagang Apo Dios ay mangisodsodsod isnan basol nan iib-a tako ay mamati isnan batawa ay inagew ya linabi ngem id wani et naipakaan siya id daya. 11 Inabak nan iib-a tako siya gapo isnan nin-ayosan nan basan nan makwani en Kalnilo isnan nateyana ya gapo gedan isnan nangipanpaneknekanda ken Apo Dios. Kinkinwanida en olay no mateyda gapo isnan pammatida tay adida polos imotan nan biyagda. 12 Isonga am-in kayo ay mentetee id daya et men-galalasing kayo gapo isnan naabakan Satanas. Ngem dakayo ay wada isnan batawa et kaseseg-ang kayo tay naibkas si Satanas isnan kad-anyo et dadama nan ligetna tay getkena ay sinawyan pay et kedeng nan mang-ikkanana isnan laydena." Siya di nan kinwanin nan ninkali.

13 Idi naibkas san dragon isnan batawa danat kedagen san babai ay inmanak is lalaki. 14 Ngem naagtan san babai is doway dadadadakke ay payak di labaan tasiyay makatayaw siya ay omey isnan pondag ta adi makadateng san dragon ken siya ta isdi nan mang-ay-ayowanan Apo Dios ken siya is tolo ay tew-en ya kagedwa. 15 Dat pabalaen san dragon isnan topekna nan adoado ay danom tapno maiyanod san babai. 16 Ngem binadangan nan lota san babai tay nang-ak et maonog nan danom ay nagapo isnan topek san dragon. 17 Dat dadama nan liget san dragon issan babai isonga danat omey sapeen nan tapin di an-akna. Daida nan mangtongtongpal isnan bilbilin Apo Dios ya mangpatpati gedan isnan tet-ewa ay inpagtek Jesus. 18 Dat omey san dragon isnan benget di baybay danat itakdeg isdi.

13

Nan Kaeegyat Ay Animal Ay Nagapo Isnan Baybay

1 Daket ilaen ay aped wada nan bomalbala isnan baybay ay kaeegyat. Kaneg animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna et isnan am-in ay sakgodna et nakolkolonaanda is kalogong di ali. Et isnan am-in ay olona et wada nan naisolat ay mangipadakes ken Apo Dios. 2 Nan ilan san kaeegyat et kaneg tigre. Ngem nan dapana et anaanando ya mentadem nan kokona ay kaneg nan dapan di bear. Nan topekna et kaneg topek di layon ay kaeegyat nan bab-ana. Dat ited nan dragon ken siya nan panakabalina ya lebbengna ay mentolay isnan itoltolayana. 3 Isnan esay olon san kaeegyat ay deey et wada nan dakkel ay kablat di kaeegyat ay sogat ay ikateyna koma ngem dat obpay gomawis. Isonga nasdanasdaaw nan kaipoipogaw isnan batawa dadat mamati ken siya 4 dadapay daydayawen san dragon tay siya nan nang-ited isnan kalebbengan san kaeegyat. Daydayawenda gedan san kaeegyat ay deey ay mangmangwani en, "Maiwed polos kaneg na. Ya maid abes makaabak ken siya."

5 Isnan epatpoo ya doway bowan et inpalobos Apo Dios san kaeegyat ay men-apo ya mang-it-it-ek isnan awakna ay mangiiyaw ken Apo Dios. 6 Aped menkalkali is ngawi maipanggep ken Apo Dios ya isnan kad-ana ya nan am-in ay mentetee isdi. 7 Naipalobos siya gedan ay manggobat isnan ipogaw Apo Dios danat abaken daida. Naagtan siya is kalebbengana ay men-apo

isnan am-in ay ipogaw isnan batawa isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida ya kaiilaanda. 8 Isonga am-in ay ipogaw isnan batawa et ninbalinenda san kaeegyat ay deey is diosda malaksig nan naisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay eng-enggana tay adida daydayawen siya. Esapay mawada nan batawa et nailista nan ngadngadanda isnan paglistaan ay kowan san makwani en Kalnilo ay napatey id kasin.

9 Dengngenyo nan naay no waday ingayo. 10 Nan natodingan ay mabalod et awnitda maibalod. Ya nan natodingan ay mapatey isnan gamig et awnitda mapatey isnan gamig. Isonga masapol ay napigsa nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ya nan kabaelanda ay mang-itpe isnan olay ngan ay ommat.

Nan Maikadwa Ay Kaeegyat Ay Animal

11 Idi nintamaangak kasin dat wada nan esa pay ay kaeegyat ay bomalbala isnan lota. Wada nan doway sakgodna ay kaneg sakgod di anak di kalnilo ngem nan kalina et kaeegyat ay kaneg kalin di dragon. 12 Wada ken siya nan am-in ay panakabalin san inmon-ona ay kaeegyat isnan mangitakdegana ken siya. Et inpapatina ay dayawen am-in ay wada isnan batawa san inmon-ona ay kaeegyat ay natey issan nasogatana dat gomawis. 13 Dat ipail-ilan san maikadwa nan kaskasdaaw isnan kaipoipogaw ay kaneg nan nangipalayogana isnan apoy ay nagapo id ngato. 14 Isonga inal-allilawna nan kaipoipogaw gapo isnan kaskasdaaw ay inpaikikkan san inmon-ona ay kaeegyat ken siya. Danapay ibaga isnan kaipoipogaw en somapoda is tinagtago is kaneg san nasogatan is gamig dapay kayet matatago ta ipailada ay patpatgenda siya. 15 Dat maagtan gedan san maikadwa ay kaeegyat is kabaelana ay mangleng-ag isnan tinagtago ta makakali dapay makapatey isnan am-in ay adi mangdayaw ken siya. 16 Dat ipapatin san maikadwa gedan ay mamalkaan nan am-in ay ipogaw isnan kanawan ay ledengda wenno isnan kitongda. Olay nan nangato ay ipogaw ya nan nababa, nan kadangyan ya nan kodokdo, nan baa ya nan baken et masapol ay mamalkaanda. 17 Isonga maid polos ipogaw is men-ilako ya lomako no adida omona mamalkaan is ngadan san inmon-ona ay kaeegyat wenno nan nomilo ay mangipagtek isnan ngadana.

18 Masapol ay masilib kayo sakayopay makamegas isnan ngadana. Ngem dakayo ay nalaing et mabalin ay makaibaga kayo isnan ipagtek nan nomilona ay 666 tay siya nan mangipagtek isnan ngadana.

14

Nan Kalnilo Ya Nan Insalakana Ay 144,000

1 Nintamaangak kasin daket ilaen ay tomatakdeg nan makwani en Kalnilo isnan bilig ay Sion. Et makitatakdeg ken siya nan sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay naisosolat isnan kitkitongda nan ngadana ya si Amana. 2 Daket dengngen nan kali ay nagapo id daya ay kaneg napigsa ay gengaas di danom ya kaneg kido. Et kaneg gedan kalin di adoado ay kotengteng. 3 Tomatakdeg san sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay mangsasagang issan tokdowan di ali ya nan epat ay matatago ya nan dowampoo ya epat ay aamam-a. Kankantaenda nan balo ay kanta ay maid teken is makagtek nodi daida et kedeng tay daida nan nasbot isnan batawa. 4 Nan naayday ipogaw et nadalosda ay maid nadnadlawanda ken Apo Dios. Makmakkeyda isnan Kalnilo olay intoy omay-ayana. Et daida nan damo ay naited ken Apo Dios ya isnan Kalnilo ay iib-an nan nasbot ay kaneg nan damdadamdamo ay maani ay nabgasan ay pagey. 5 Egayda polos ninkamkampot ya maiwed naipabasbasolanda.

Nan Inpadngen Nan Tolo Ay Anghel

6 Nakwas di daket ilaen nan esay anghel ay mentaytayaw id ngato ay wada nan gawis ay damag ay ibagbagana. Nan gawis ay ibagbagana isnan kaipoipogaw isnan batawa ay mentetee isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida et adi masokatan ay eng-enggana. 7 Inbibiyadna nan kalina ay mangmangwani en, “Patgenyo ay ostoosto

si Apo Dios dakayopay dayawen siya isnan kinangatona tay omal-ali nan timpo ay mangbanagana isnan am-in ay ipogaw. Daydayawen ya patpatgenyo siya ay nangboliw isnan am-in ay wada, ay nan daya, nan batawa, nan baybay ya nan bomabalbalaan nan dandanom."

8 Dat wada nan maikadwa ay anghel ay mangmangwani en, "Nadadael nan Babilonia ay madamdamag ay ili gapo isnan kinangawin di ipogaw isdi tay inawawisda nan tap-in di ipogaw isnan batawa ta taynanda nan tet-ewa ay Dios ta ikikkanda nan ol-olay ay mangsolsolot isnan sinang didios."

9 Dat wada nan maikatlo ay anghel ay mangibibiyad ay mangmangwani en, "Nan mangdaydayaw issan kaeegyat ya nan tinagtagona ya namalkaan nan kitongda wenno nan ledengda isnan malkana 10 et awnitda liknaen nan pilmi ay liget Apo Dios. Epdas nakasagana siya ay mangdosa ken daida ay maid polos segangna. Awnitda mapalpaligatan isnan apoy ya menbidbidang ay libo dapay iilaen nan aanghel Apo Dios ya nan makwani en Kalnilo. 11 Adi katkatey nan apoy ay mangpalpaligat ken daida ay eng-enggana. Aped men-as-as-asok. Isonga wadada isdi ay inagew ya linabi ay adi makalayaw tay daida nan nangdaydayaw isnan nang-apapos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay kanegna dadapay namalkaan is ngadana."

12 Isonga gapo tay keg todi nan awnit ommat isnan adi mamati et dakayo ay mamati ken Jesu Kristo ay ipogaw Apo Dios ya mangtongtongpal isnan bilina et amamed ay masapol ay itpeyo ay adi mangdokdokog isnan pammatiyo.

13 Daket kasin dengngen nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani en, "Isolatmo na. Menlogi id wani et nagasat nan mamati no mateyda."

Dat songbatan nan Ispirito Santo ay mangwani en, "Tet-ewa ay men-gasingda tay siya nan omillenganda isnan naligat ay oblada tay siya di gedan nan manggonodanda isnan gawis ay inik-ikkanda."

Nan Maapitan Di Adi Mamati Isnan Batawa

14 Idi nintamaangak kasin daket ilaen nan polaw ay liboo. Et wada nan tomotokdo isdi ay kaneg ipogaw ay nakokolonaan is balitok nan olona ya gegen-ana nan mentalaladem ay kompay. 15 Dat wada nan esa ay anghel ay bomala isnan Templo id daya ay mangibobogaw ay mangwani isnan tomotokdo isnan liboo en, "Enka ta men-gapaska tay id wani nan kaaniyan nan tap-in di ipogaw isnan batawa ay kaneg payew ay nabgasan nan pagey." 16 Isonga dat omey men-gapas dat menkakalpas nan ani.

17 Daket ilaen nan esa pay ay anghel ay bomala isnan Templon Apo Dios id daya ay manggegeen gedan is mentalaladem ay kompay. 18 Dat bomala kasin nan esa pay ay anghel ay kabiyang is apoy isnan altar. Danat bogawan san maikadwa ay anghel ay manggegeen is kompay et kanana en, "Enka bolasen nan obas isnan batawa. Kompayem nan nasabsablod ay begasda isnan ot-oteda tay naomda et." 19 Isonga danat iwasawas nan kompay et maala amin nan begas di obas danat ibkas isnan dakkel ay paggilingan ta masetset nan danomda. Ngem nan kayatna ay kanan et nan awnit ommat isnan ipogaw ay adi mamati isnan pilmi ay mangdosaan Apo Dios ken daida. 20 Et nin-ayos nan adoado ay basa is nasolok is tolong gasot ay kilometro ya nasolok is esay metro ya kagedwa nan kaad-adaemna ay naiyaligan nan nasetsetan nan danom di obas isnan nagilinganda isnan ilit di ili.

15

Nan Pito Ay Anghel Ay Mangiwalas Isnan Pito Ay Ligligat

1 Nakwas pay di daket ilaen id daya nan esa pay ay kaskasdaaw ay mangipaila isnan awnit ommat. Wada nan pito ay anghel ay pito nan kabaelanda ay mangpaligat isnan ipogaw. Et nan naayda nan kaodiyan ay ligat tay siya nan kaodiyan di ikkan Apo Dios ay mangipailaana isnan ligetna.

2 Inilak gedan nan anaanawa ay kaneg salming nan kail-ana ngem menbidbidang. Wada nan mentatakdeg isdi et daida nan nang-abak isnan kaeegyat

ay nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan
tinagtago ay kanegna tay egayda pinatpati
siya. Daida nan egay namalkaan is
ngadana wenno nan nomilon di ngadana.
Kasida gegeen is kotengteng ay inted Apo
Dios 3 et kankantaenda nan kantan Moses
ay esay baan Apo Dios id kasin ay kantan
gedan nan makwani en Kalnilo. Siya na
nan kankantaenda.
"Apo Dios ay manakabalin isnan am-in ay
wada,
kaskasdaaw ya kadadayaw nan ik-ikkam.
Sik-a nan Apon di am-in ay ili,
et ostoosto ya gawigawis nan am-in ay ik-
ikkam.
4 Maid polos adi mangpateg ken sik-a, Apo.
Maid polos gedan mang-adi ay mangi-
pagtek isnan kinangatom
tay sik-a et kedeng nan kasasantowan.
Isonga awnit omali nan ipogaw isnan am-
in ay ili ay mangdayaw ken sik-a
tay inil-ilada am-in nan ostoosto ay ik-
ikkam."
5 Idi nakakantada daket ilaen ay na-
tokaban nan kasantowan ay kowalto is-
nan Templon Apo Dios ay kananda en
osto ay teana. 6 Dat bomala san pito ay
anghel ay awnit mang-idya is pito ay ligat
isnan batawa. Ninbabadoda is nadalos
ay menpolololaw ya nabebedbedan nan
pegaewda is nabalitokan ay galot. 7 Idi
binmalada dat ited nan esa issan epat
ay matatago nan sag-es-ay malakong ay
balitok ay nanapno is liget Apo Dios ay
matatatago ay eng-enggana. 8 Dat mapno
nan Templon Apo Dios is asok ay mangi-
paila isnan panakabalina ya nan kinan-
gatona. Isonga maid makasgep isdi eng-
ganay makwas nan pito ay ligat ay ikkan
nan pito ay anghel.

16

Nan Maikolbowan Nan Liget Apo Dios Ay Wada Isnan Pito Ay Malakong

1 Idi maaw-awni daket dengngen nan
napigsa ay kali ay nagapo isnan Templo
ay kankanana isnan pito ay anghel en,
"Enkayo ta ikolboyo isnan batawa nan
liget Apo Dios ay wada isnan pito ay
malakong." 2 Isonga dat omey nan omon-
ona ay anghel ay mangikolbo isnan wada
isnan malakongna isnan batawa. Dat ma-
gaddil nan am-in ay ipogaw ay namalkaan
is ngadan san kaeegyat ya nan nangday-
dayaw isnan tinagtagona et dadama nan
sakit nan gaddilda.

3 Nakwas pay di dat omey nan
maikadwa ay anghel et ikolbona isnan
baybay nan wada isnan malakongna. Dat
menbalin nan danom is kaneg basan di
natey dat matey am-in ay mentetee isnan
baybay.

4 Nakwas pay di dat omey nan maikatlo
ay anghel et ikolbona isnan kaginagi-
nawang ya menbalbalaan di danom nan
wada isnan malakongna dat menbalin nan
danom is basa. 5 Daket dengngen ay
kanan nan anghel ay mangbanbantay is-
nan danom en, "Apo Dios ay maid kaneg
di kagawismo ay wawawawada et ostoosto
nan ikkam ay mendosa 6 tay nan dos-
dosaem et inwaswasitda nan basan nan
ipogawmo ya nan mamadtom isnan nang-
pateyanda ken daida isonga basa nan it-
edmo ken daida ay inomenda. Et siya
di nan maibagay ay maikkan ken daida."
7 Daket dengngen nan kali ay nagapo is-
nan altar ay mangwani en, "Apo Dios ay
manakabalin, tet-ewa ay tongpalem nan
kalim ay mendosa ya ostoosto nan mang-
ikkanam."

8 Nakwas pay di dat omey nan maikap-
at ay anghel et ikolbona isnan agew nan
wada isnan malakongna et dadama nan
poos isonga kinan di agew nan kollop di
ipogaw. 9 Maatoatonganda isonga dadat
menkalkali is ngawi ken Apo Dios ay na-
gapowan nan naayday ligat. Ngem adida
kayet ibabawi nan basbasolda ta siya nan
dayawenda koma isnan panakabalina.

10 Nakwas pay di dat omey nan
maikalima ay anghel et ikolbona nan wada
isnan malakongna isnan mentoltolayan
nan kaeegyat ay nagapo isnan baybay.
Dat bomolinget nan il-ili ay mentolayana.
Nan ipogaw isdi et gegetlaenda nan dilada
gapo isnan sakit di gaddilda 11 dadapay
menkalkali is ngawi ken Apo Dios id daya
gapo isnan ligatda ya sakitda. Ngem
adida kayet balbaliwan nan ngawi ay ik-
ikkanda.

12 Nakwas pay di dat omey nan maikan-
em ay anghel et ikolbona nan wada isnan
malakongna isnan dakkel ay ginawang ay
Eufrates dat matdok nan danom et mak-
agedang nan mentotolay ya nan sosoldado
isnan il-ili isnan makinlagod. 13 Daket
ilaen gedan nan tolo ay anaanas-i ay di-
monyo ay kaneg bakbak nan kaiilaanda.
Binmala nan esa isnan topek di dragon,
nan esa et isnan topek di kaeegyat ay na-
gapo isnan baybay ya nan maikatlo et bin-
mala isnan topek di menkamkampot ay
mamadto. 14 Nan deeyday toloy dimonyo
et mabalin ay ikkanda nan kaskasdaaw.
Om-omeyda isnan am-in ay kad-an di men-
tolay isnan batawa ay mangipadagop ken
daida ta mentotolagda ay manggobat ken
Apo Dios ay manakabalin isnan makwani
en kapapatgan ay agewna. 15-16 Dadat
dagopen nan al-ali ya nan sosoldadoda is-
nan kadagdagopanda ay kanan nan Judio
en Armagedon.

Ngem kankanan Jesu Kristo en,
“Dengngenyo na. Awnitak omali isnan
adiyo getken ay timpo ay kaneg nan
ikkan nan mangakew. Nagasat nan
nakasagana ay mangses-eed ken sak-en ay
adi kaseseyep nodi menbabado tasiyay adi
kabain isnan omaliyak.”

17 Nakwas pay di dat omey gedan nan
maikapito ay anghel et ikolbona isnan
dagem nan wada isnan malakongna. Dat
wada nan napigsa ay kali ay nagapo
isnan tokdowan di ali isnan Templo
ay mangwani en, “Kedeng. Nakwas.”
18 Dat mawanada nan kaeegyat ay kimat
ya napigsa ay kido dapay menyegyeg
nan batawa is napigsapigsa. Maiwed
kaneg tona is yegyeg engganay nawada
nan ipogaw isnan batawa tay nan naay
nan kapipigsaan ay yegyeg. 19 Nan
madamdamag ay ili ay Babilonia et
napagkatlo ay nang-ak isonga nadadael et
nadadael gedan nan am-in ay dadakkel ay
ili isnan batawa. Isonga tet-ewa ay egay
kalingkingan Apo Dios ay mangdosa isnan
iBabilonia ay nangipainom ken daida
isnan sinmoka ay tapey ay naiyaligan nan
ligetna. 20 Nan am-in ay ili ay liniliwes
di baybay et nalimonda ya nan bilbilig
abes et namaidda. 21 Dat mendalalo is
dadadadakke. Nan tap-ina et limampoo
ay kilo nan kadagsena. Pinontaanda nan
ipogaw isonga dadat menkalkali is ngawi
ken Apo Dios gapo isnan naay dadama ay
kaeegyat ay ligat.

17

Nan Madamdamag Ay Babai Ay Lomalaki

1 Idi nakwas di dat omali nan esa issan
pito ay anghel ay wada nan malakongda
danat kanan, “Aka ta ipailak ken sik-a nan
awnit dosan di babai ay madamdamag
nan kangawina isnan lomalakiyana. Ito-
tokdona ay mentolay isnan ili ay kad-an di
kaginaginawang. 2 Nan mentotolay isnan
naay ay batawa et nakiseyseyepda am-
in ken siya. Ya nan kaipoipogaw gedan
ay mentetee isnan batawa et kanegda
mabotboteng isnan mangsolsolotanda is-
nan ngawi ay lomalakiyana.”

3 Dat kapten nan Ispirito Santo sak-en
dat mangyey san anghel isnan pondag.
Daket ilaen nan babai ay mensasakay is-
nan kaeegyat ay men-gadangdang ay an-
imal ay pito nan olona ya simpoo nan
sakgodna. Nan awak san animal et na-
solasolatan is kali ay mangipadakes ken
Apo Dios. 4 Nan badon san babai et men-
gadangdang ya asol ay kaneg badon di
ali dapay naaltialtiyan siya is ado ay bal-
itok ya nangina ay bato ya batek. Wada
nan balitok ay apag ay gegen-ana ngem
nanapno isnan kadodogis ya ngawi ay ik-
ikkana. 5 Et naisosolat isnan naibebedbed
isnan kitongna nan ngadana ay wada nan
maiyaligana. Kanana en,

“Babilonia ay madamdamag
Inan di am-in ay lomalaki
Ya poon di am-in ay kababain ay maik-
ikkan isnan batawa.”

6 Daket ilaen ay naboteng san babai. Nan
nabotengana et nan gasingna isnan nin-
ayosan nan basan di adoado ay ipogaw
Apo Dios ay pinateyda gapo isnan pam-
matida ken Jesus.

Nasdanasdaawak issan nang-ilaak is-
san babai 7 ngem dat kanan san anghel
en, “Dakan aped masdaaw? Ibagak ken
sik-a no ngan nan kayat ay kanan san

babai ya nan animal ay sasakayana ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna.
8 San animal ay inilam et maiyalig isnan esa ay wada id kasin. Id wani et maiwed siya ngem adi isnan madandan daet bomala siya isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna ngem dat maiyey isnan madosaana ay maid patenggana. Masdamasdaaw nan ipogaw isnan batawa isnan mang-ilaanda ken siya tay natatago siya id kasin dat mamaid dat aped mawada kasin. Nan masmasdaaw et daida nan ipogaw ay egay kaisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay eng-enggana ay naisolat esapay masapo nan batawa."
9 Dat itoloy nan anghel ay mangwani en, "Masapol ay masilib nan ipogaw sadapay maawatan nan naay. Nan kayat ay kanan nan pito ay olo et pito ay bilig ay mentetean san babai. Nan kayatna ay kanan gedan et pito ay ali. 10 Ngem san pito ay ali et epdas nakaan nan lima ken daida. Mentoltolay nan esa id wani ya wada pay nan esa ay awnit omali ay mentolay ngem sin-awyan et kedeng. 11 San deey ay wada id kasin ay maid id wani et siya gedan nan esa issan pito ay ali et no bomala siya kasin dat siya nan maikawao ay ali ngem awnit maiyey isnan madosaana.
12 Nan simpoo ay sakgod ay inilam et daida nan simpoo ay ali ay egay pay laeng mentolay ngem awnitda maagtan is lebbengda ay makitolay issan kanega kaeegyat ay animal ngem is sin-awyan et kedeng. 13 Gapo tay es-esa nan gandatda isonga itedda nan kalebbenganda ya nan pigsada issan kaeegyat ay binmala isnan baybay. 14 Dadat gobaten nan Kalnilo ngem nan Kalnilo ya nan matalek ay pinilina ay mangsolot ken siya et abakenda daida. Tay siya met laeng nan Apon di am-in ay apo ya siya gedan nan Alin di am-in ay ali."
15 Intoltoloy san anghel ay mangwani ken sak-en en, "San kaginaginawang ay inilam isnan sag-en san ngawi ay babai et daida nan mangipagtek isnan kaipoipogaw isnan nateketeken ay ili isnan batawa ay menkali is nateketeken ay kali ya nateketeken nan kaiilaanda. 16 Ngem san animal ya san simpoo ay ali ay kayat ay kanan san simpoo ay sakgod et awnitda kaseselat san babai isonga alaenda am-in ay kowana engganay maid mabay-an ay olay nan badona. Kegda isda nan begasna isnan mangdadaelanda ken siya dadapay poowan. 17-18 San babai ay deey et siya nan kaiyaligan nan dakkel ay ili ay kalebbeng isnan am-in ay ali isnan batawa. Nan gapo ay ommat am-in nan naay et tay si Apo Dios nan nangipanemnem ken daida ay itedda nan kalebbenganda issan kaeegyat ta mentolay siya engganay matongpal am-in nan kinwanin Apo Dios."

18

Nan Nadadaelan Nan Ili Id Babilonia

1 Nakwas di daket ilaen nan esa pay ay anghel ay lomaylayog ay magapo id daya. Napigsa nan kalebbengana et sisilangana nan batawa isnan kinangatona. 2 Inbibiyadna ay mangwani en, "Nadadael et id wani. Nadadael nan ili ay Babilonia ay madamdamag isnan batawa. Id wani et siya nan mentetean di nateketeken ay kalasin di makedse ya isdi gedan nan mentetean nan kadodogis ay koykoyat. 3 Nadadael tay nan kababain nan inpaik-ikkana isnan kaipoipogaw isnan natkenatken ay il-ili isnan batawa. Nan mentotolay isnan naay ay batawa et kanegda nakiseyseyep am-in ken siya isnan naitapiyanda ken siya ay mangdokog ken Apo Dios. Nan men-ilaklako isnan batawa et binmaknangda gapo isnan adoado ay laylayden san babai ay laklakowan."
4 Kinwanina di daket dengngen nan esa pay ay kali ay nagapo id daya ay mangmangwani en, "Dakayo ay ipogawko, komaan kayo isnan sana ay ili. Lomayaw kayo ta adi kayo maitapi isnan bomasbasolana ya ta adi kayo maitapi gedan isnan kadosaana. 5 Tay nan kaad-adon nan basbasolna et kaneg nababantoog enggana id daya. Et adi kalkalingkingan Apo Dios nan ngawi ay ik-ikkana. 6 Isnan inik-ikkana ay nangpalpaligat isnan ipogaw et id wani maibaes abes ken siya ngem amamed tay madobli. Nan tasana ay pinona isnan sinmoka ay tapey ay inpainomna

isnan ipogaw et awnit abes madobli nan sokan nan maipainom ken siya ay naiyaligan nan pilmi ay liget Apo Dios. 7 Nan kaad-adon nan apedna is laylayden ay alalaen ya nan mangipapangatowana isnan awakna et siya gedan nan kaad-adon nan ligat ay awnit maikkan ken siya. Tay kankanan san ngawi ay babai ay naiyaligan san ili en, 'Sak-en nan mentotolay et maid polos kolangko. Bakenak kaneg nan balo tay maid polos gapona is menseseg-angak.' 8 Isonga gapo tay kaneg todi nan nemnemna et awnit mawanada isnan sinagew nan nateketeken ay ligatna. Awnit omdan nan adoado ay sakit, dadama ay seg-ang ya bitil dapay mapoowan tay si Apo Dios ay mangbanag ken siya et pilmi nan kabaelana." Siya di nan kinwanin san kali ay nagapo id daya.

9 Isonga am-in ay mentolay isnan naay batawa ay naitaptapi issan babai issan ngawi ay inik-ikkana ya nanggan-ganas ay nang-os-osal isnan laklakowana et dadama nan agada ya seg-angda isnan nang-ilaanda issan asok isnan kapoopowan san ili ay naiyalig is ngawi ay babai. 10 Ngem inmaddawida tay omegyatda ay maitapi. Isonga kasida kakakwani en, "Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay ili ay Babilonia. Kaseseg-ang siya tay olay no dakkel ya napateg ngem siasiawyan nan mamaidana tay golpi nan kabanagana."

11 Olay gedan nan men-ilaklako isnan am-in ay ili et dadama nan agada ya seg-angda tay maid et manglako isnan ilaklakoda. 12 Owen maid polos manglako isnan balitokda, pilak ya nan nangina ay bato ay nasapo is batek ya perlas ay maosal is oway. Maid gedan manglako isnan nangina ay galot ay gadangdang, asol ya nan tapin di napintas ay kolol ya nan sida ay galot. Ya nan abes ganaganagwis ay menbango ay kaiw ya nan kompolmi ay nasapo ay nagapo isnan saong di ilipanti, nan nangina ay kaiw, gambang, landok ya nan napintas ay bato. 13 Maid gedan manglako isnan lakoda ay nangina ay lana ay menbango, nan insinso ya nan mira ya frankinsince. Ya nan abes lakoda ay mainom, lana, alina ya bagas. Ya nan abes baka, kalnilo, kabayo ya kalisa. Ya maid abes manglako isnan ilaklakoda ay ipogaw ay menbalinenda is baa.

14 Am-in ay men-ilaklako et kankananda en, "Sayang nan ili ay deey tay madadael am-in nan gawis ay laylaydena. Isonga am-in ay kinabaknangna ya kaiday-dayawana et namaid et adi mabalin ay mawada kasin." 15 Siya di nan kankanan nan binmaknang ay men-ilaklako issan deey ay ili. Ngem adyanda ay somag-en ta adida maitapi isnan ligatna. Ngem men-ag-agada ya menseseg-angda ay mang-mangwani en, 16 "Kaseseg-ang san napateg ay ili tay id kasin et menbabado nan ipogaw isdi isnan nangina ay gadangdang ya asol ay galot ya men-oosalda is ado ay balitok ya nan nangina ay bato ya batek. 17 Ngem siasiawyan nan namaidanda am-in."

Am-inda gedan ay mentetee isnan bap-bapor ay nan men-ob-obla ya nan aapoda ya nan menlologan ay omey men-ilaklako ya am-in ay nan baybay nan mang-alaanda is katagowanda et inmaaddawida 18 ay mangiila isnan asok ay nagapo issan deey ay ili dadapay menbogbogaw ay mangmangwani en, "Kedeng. Maid et teken is kaneg san deey ay napateg ay ili." 19 Dadat pay-an is dapo nan oloda gapo isnan sakit di nemnemda et kasida aaga ay menseseg-ang dadapay kankanan en, "Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay napateg ay ili. Kaseseg-ang siya tay nan kinabaknangna nan inbaknang abes nan am-in ay wada nan baporna. Ngem sayang tay nagolpi ay namaid am-in nan wada isdi." Kinwanida di.

20 Ngem dakayo ay wada id daya et mengalalasing kayo gapo isnan nadosaana. Ya dakayo abes ay ipogaw Apo Dios ya nan aapostolisna ya nan mamadtona et mengasing kayo tay binanag Apo Dios san deey ay ili ay nangibaes isnan ngawi ay inik-ikkana ken dakayo.

21 Idi naipaila di ken sak-en dat mawada nan napigsa ay anghel ay lomak-ey is dakkel ay bato ay kaneg losongan danat ibkas isnan baybay. Danat kanan,

"Kaneg todi nan awnit ommat isnan
madamdamag ay ili ay Babilonia.

Awnit madadael ya mamaid et adi
polos kail-ila kasin. 22 Isonga adi
kasin madmadnge isnan deey ay
ili nan menkankanta ya nan kalin
di kotengteng, nan kalaleng ya nan
tanggoyob. Et awnit maid kasin
oblantisna ya maid pay madnge
is menbaybayo. 23 Maid gedan
awnit menbidbidang is silaw isdi
ya maid madmadnge pay is kalin di
makibabayas. Siya dadi nan dosan
di Babilonia tay nan nin-ilaklako
issan deey ay ili et nin-et-etekda
gapo tay daida nan kababaknangan
isnan batawa. Ya nan esa et inal-
allilawna nan am-in ay ipogaw
isnan batawa isnan kampotna."

24 Madosa gedan nan ili ay Babilonia tay siya nan nangpatey isnan mamadton Apo Dios ya nan tapin di ipogawna. Owen tay nail-ila isdi nan basan nan am-in ay mamati ay napatpatey isnan naay ay batawa.

19

Nan Gasing Di Mentetee Id Daya

1 Nakwas di daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kalin di adoado ay ipogaw id daya ay mangmangwani en,

"Madaydayaw si Apo Dios. Owen,
dayawen tako ya patgen tako siya is-
nan panakabalina ya nan mangisal-
salakanana ken datako. 2 Ostoosto
ya tet-ewa nan ikkana ay mang-
banag isnan ipogaw tay dinosana
san mendindinamag ay babai ay
nang-awis isnan kaipoipogaw ay
maitapi isnan ngawi ay ik-ikkana.
Inbaes Apo Dios issan ngawi ay
babai nan nangpatpateyana isnan
baan Apo Dios."

3 Kasinda inbibiyad nan kalida ay mangmangwani en,

"Madaydayaw si Apo Dios. Men-as-as-
asok ay enggana san deey ay ili tay
mapop-oowan ay madosdosa."

4 Dat nan dowampoo ya epat ay aamama ya nan epat ay matatago et ninpangalokbobda ay mangdayaw isnan tomotokdo ay mentolay ay si Apo Dios. Dadapay kankanan en,

"Tet-etet-ewa dadi. Madaydayaw si Apo
Dios."

5 Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan kad-an di tokdowan di mentolay ay mangwani en,

"Daydayawenyo nan Dios tako. Am-in
kayo ay ipogawna et daydayawenyo
siya. Dakayo ay mangpatpateg ken
siya olay no nangato kayo wenno
nababa kayo et daydayawenyo
siya."

6 Dinngek gedan nan kalin di adoado ay ipogaw ay kaneg nan gengaas di menpeypey-as ay dakkel ay danom ya kaneg gedan napigsa ay kido. Kankananda en,

"Daydayawen tako am-in nan Apo tako
tay si Apo Dios ay manakabalin
et siya et kedeng nan mentolay is-
nan am-in. 7 Men-galalasing tako
datakopay daydayawen si Apo Dios
isnan kangatongatona. Tay id wani
nan mang-alaan nan makwani en
Kalnilo isnan ipogawna tay nais-
aganada ay makitee ken siya ay
naiyalig isnan makikasal 8 ay naag-
tan is bado ay menpolololaw."

Nan kaiyaligan nan deey menpolololaw ay galot et nan gawis ay ik-ikkan nan ipogaw Apo Dios.

9 Kinwanin nan anghel ken sak-en en, "Isolatmo na. Kanam en, 'Nagasat nan naayagan ay maitapi isnan naiyaligan nan nakiasawaan nan makwani en Kalnilo.' "

10 Daket menpalintomeng ay mangdayaw koma issan deey ay anghel ngem danat kanan en, "Adim ikkan sa. Masapol ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem tay esaak ay baan Apo Dios gedan ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mangsolsolot isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpagtek Jesus. Tay nan inpagtekna nan nagapowan nan am-in ay inbagbagan nan mamadton Apo Dios."

Nan Mangabakan Nan Mensasakay Isnan Polaw Ay Kabayo Isnan Bosona

11 Maaw-awni pay daket ilaen ay menlokat nan daya dat bomala nan polaw ay kabayo. Et wada nan mensasakay ay kangadan is Matalek ya Tet-ewa tay nan ik-ikkana ay menbanag et ostoosto ya

nalinteg nan ikkana ay manggobat isnan mang-ap-apos ken siya. 12 Menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya nan olona et wada nan adoado ay kolona. Wada gedan nan ngadan ay naisosolat isnan awakna ay maid polos mangtek isnan kayatna ay kanan nodi siya et kedeng. 13 Nabasabasaan nan badona. Nan inpangadanda ken siya et Kalin Apo Dios. 14 Nan wada id daya et omon-onodda ken siya ay kanegda sosoldado ay mang-on-onod isnan apoda. Nakabadoda am-in is polaw ay maid polos kilotna ya nakasakayda is polaw ay kabayo. 15 San makwani en Kalin Apo Dios et wada nan bomalbala isnan topekna ay kanega mentalaladem ay gamig et siya nan osalena ay mangabak isnan ipogaw isnan am-in ay ili ay adi mamati ken siya. Isnan mentolayana et adi kabalin ay adi matongpal nan am-in ay kankanana. Dosaena nan masapol ay madosa ay mangipaila isnan pilmi ay liget Apo Dios ay manakabalin. Kaneg nan ikkan nan ipogaw ay mangpespes isnan obas ta bomala nan danomna et siya nan kaneg nan awnitna ikkan ken daida. 16 Nan naisosolat isnan badona ya isnan opona et nan ngadana ay mangwani en Alin di am-in ay ali ya Apon di am-in ay apo.

17 Idi mentamaangak kasin daket ilaen nan esay anghel ay tomatakdeg isnan agew. Bogbogawana nan am-in ay koyat ay mentaytayaw id tag-ey ay mangmangwani en, “Madagop kayo ay nateketeken ay koyat ta isdayo nan adoado ay patpateyen Apo Dios. 18 Akayo ta isdayo nan aw-awak di mentotolay ya nan sosoldado ya nan aap-apoda. Dakayot isda gedan nan awak di kakabayo ya nan mensasakay. Omali kayo ta isdayo nan awak nan am-in ay ipogaw ay nang-adi ken Apo Dios ay nangato ya nan nababa, nan baa ya nan baken baa.”

19 Nakwas di daket ilaen ay madagop san kaeegyat ay binmala issan baybay, nan mentoltolay ya nan sosoldadoda ta enda gobaten san mensasakay isnan polaw ay kabayo ya nan sosoldadona. 20 Ngem dadat depapen san kaeegyat dadapay depapen san menkamkampot ay mamadto ay nangipail-ila isnan kaskasdaaw isnan nangitaktakdegana isnan apona. San deeyday kaskasdaaw ay inpail-ilana et siya nan inyal-allilawna isnan kaipoipogaw ay namalkaan isnan malkan di kaeegyat ya nangdaydayaw issan tinagtagona. Issan nadpapan san dowa et naibkasda isnan menbidbidang ay apoy ay kaneg nalilibowan. 21 Am-in abes ay soldadoda et napateyda isnan gamig ay bomalbala isnan topek di mensasakay isnan kabayo. Et nabsog nan am-in ay koykoyat isnan inisdada ay aw-awak di natey.

20

Nan Naibalodan Satanas Is Sinlibo Ay Tew-en

1 Nakwas di daket ilaen kasin nan esay anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya ay manggegeen isnan dakkel ay kawal ya nan tolbek di eneb di lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna. 2-3 Danat depapen san dragon ay si Satanas ay nan esay ngadana et Diablo. Siya gedan nan ninbalin is oweg ay ninpaila ken Eva id sang-asang-adom. Kinawalan san anghel siya danat ibkas issan lengaw danat itolbek ta adi makaallilaw isnan nateketeken ay ili is esay libo ay tew-en. Ngem no makwas nan sinlibo ay tew-en et masapol ay maipalobos si Satanas kasin ngem sinawyan et kedeng.

4 Nakwas di daket ilaen ay wada nan kasitotokdo isnan tokdowan di ali et naagtanda abes is kalebbengan ay menbanag. Daida nan napatpatey gapo isnan nangipagpagtekanda isnan maipanggep ken Jesus ya nan kalin Apo Dios. Inadyanda ay mangdayaw issan kaeegyat ay nangap-apos ken Apo Dios ya san tinagtago ay kanegna ya egayda gedan inpamalka nan kitongda ya ledengda isnan malkana. Natagoda kasin et makitolayda ken Kristo is esay libo ay tew-en. 5 Siya di nan omona ay katagowan kasin di ipogaw. Ngem nan tap-ina et sokod makwas san sinlibo ay tew-en sadapay matago kasin abes. 6 Nan maitapi isnan omona ay katagowan di natey et nagasatda ya dadama nan gasingda tay adida polos liknaen nan ligat ay makwani en maikadwa ay tetey. Nodi

menbalinda is kaneg papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios yas Jesu Kristo dadapay makitolay ken Kristo is sinlibo ay tew-en.

Nan Naabakan Satanas Ya Nan Naibkasana Isnan Apoy

7 Ngem no makwas san sinlibo ay tew-en
dat maipalobos si Satanas isnan naibalo-
dana. 8 Dat omey ay mang-al-allilaw is-
nan ipogaw isnan nateketeken ay ili isnan
batawa. Et nan maallilaw et nan mang-ap-
apos ken Apo Dios et daida nan makwani
en Gog ya Magog. Dat dagopen Satanas
daida am-in ta maitapida ken siya ay omey
makigobat. Et adoadoda ay kaneg nan
lagan isnan benget di baybay ay adi ka-
bilang. 9 Dadat maiwakawakat ay man-
gliwes isnan ili ay laylayden Apo Dios ay
kad-an di ipogawna. Ngem dat wada nan
apoy ay lomayog ay magapo id daya ay
mangpoo ken daida am-in. 10 Et si Sa-
tanas pay ay nang-al-allilaw ken daida et
maibkas isnan apoy ay kaneg libo ay men-
bidbidang ay epdas naibkasan gedan san
deey ay kaeegyat ya nan menkamkampot
ay mamadtona. Et maid polos patenggan
nan mapalpaligatanda.

Nan Kaodiyan Ay Menbanagan Apo Dios

11 Nakwas di daket ilaen nan dakedake
ay masisilangan is polaw ay tokdowan
di ali ya nan tomototokdo. Gapo tay
wada siya isdi et namanaid nan naay
ay batawa ya nan daya et adida mail-ila
kasin. 12-13 Daket ilaen nan natnatey ay
tomatakdeg isnan sagang nan mentolay.
Nan nangato ya nan nababa et wadada.
Owen, nan am-in ay wada id Hades ay kad-
an di natey ya olay nan natnatey isnan
baybay et nadagopda ta wasdin esa ken
daida et mabanag gapo isnan inik-ikkana
isnan natatagowana. Dat wada nan mang-
bilag isnan deeyday liblo ay naisolsola-
tan nan am-in ay inik-ikkan di ipogaw.
Dat mabilag abes nan esa pay ay liblo
ay kailislistaan di ngadan di ipogaw ay
matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana.
Dat banagen Apo Dios nan kaipoipogaw
gapo isnan naisolat ay inik-ikkanda isnan
natatagowanda. 14-15 Dat iwasit Apo Dios
san am-in ay natey ay nagapo id Hades
ay kad-an di natey. Inbekasna daida is-
nan anaanawa ay menbidbidang ay apoy.
Isonga am-in ay ipogaw ay egay naisolat
nan ngadanda isnan liblo ay listaan di
ngadngadan di matagotago ken Apo Dios
ay eng-enggana et maiwasitda isnan deey
ay menbidbidang. Et siya di nan makwani
en maikadwa ay tetey.

21

Nan Balo Ay Daya Ya Nan Balo Ay Batawa

1 Idi nakwas di daket ilaen ay wada nan
balo ay daya ya balo ay batawa tay nan
inmon-ona ay daya ya batawa ya nan bay-
bay et namaidda. 2 Daket ilaen gedan nan
ilin Apo Dios ay lomaylayog ay nagapo ken
siya id daya. Siya nan ili ay makwani
en balo ay Jerusalem et menbelelegew
ay kaneg nan napintapintas ay babai ay
menbabado is gawis ay nakasagana is-
nan omayan nan mang-asawa ken siya.
3 Daket dengngen nan napigsa ay kali ay
nagapo isnan tokdowan di mentolay ay
mangwani en, “Id wani et makitetee si
Apo Dios isnan ipogaw. Iib-aana daida
et daida nan ipogawna. Owen, siya ay
mismo nan makitetee ken daida et siya
nan Diosda. 4 Awnitna kaanen nan am-in
ay gapo ay men-ag-agaanda. Awnit maid et
matmatey ya maid menseseg-anganda ya
maligligatanda tay am-in ay inom-ommat
id kasin et namaidda.”

5 Dat kanan nan tomotokdo isnan tok-
dowan di ali en, “Id wani et ipabalok am-
in ay wada.” Kinwanina gedan ken sak-
en en, “Isolatmo nan naayda ay kanak
tay tet-ewa ay awnit ommat.” 6 Danat
kanan abes, “Nakwas et tay kinwasko am-
in. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay
wada ya sak-en gedan nan mangkombos
isnan am-in. Nan maewew et agtak siya
is kalebbengana ay ominom isnan danom
ay adi kalakowan ay magapo isnan balaan
ay mang-ited is biyag ay maid patenggana.
7 Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas
daida et sak-en nan Diosda ya menbalinek
daida is an-akko. 8 Ngem nan mang-ik-
ikkan is ngawi et kaeegyat nan awnit om-
mat ken daida tay am-in ay mangsolot ken
Satanas ay kaneg nan adi matalek ya nan

mangdokog isnan pammatida gapo isnan egyatda isnan ligat ya nan makiseyseyep isnan bakenda asawa ya mang-ik-ikkan isnan tap-in di asiasi ay kaneg todi ya nan menpatey is ipogaw, nan mentala ya menap-apos, nan mangpatpati is sinang didios ya am-in ay menkamkampot et awnitda mentetetetee isnan anaanawa ay menbidbidangan nan apoy ay kaneg nalilibowan ay makwani en maikadwa ay tetey."

Nan Balo Ay Jerusalem Ay Nagapo Id Daya

9 Nalpas nan nangwaniyana isdi dat omali nan esa issan deeyday pito ay anghel ay wada nan pito ay malakongda ay kadan di pito ay kaodiyan ay ligat et kanana, "Aka ta ipailak ken sik-a nan asawan nan Kalnilo ay maiyalig isnan maitapiyana isnan kaipoipogawna." 10 Dat kapten nan Ispiriton Apo Dios sak-en kasin dat mangyey san anghel isnan toktok di andoando ay bilig. Danat ipaila ken sak-en nan ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay maid polos ngawi is mentetee. Lomaylayog san ili ay nagapo ken Apo Dios 11 et mensilsilang tay wada si Apo Dios isdi. Nan silangna et kaneg menbelelegew ay silang di nangina ay bato ay makwani en haspe. 12 Nan baked san deey ay ili et andoando ya wada nan simpoo ya doway segpana et tonggal esay segpan et wada nan esay anghel ay mangbanbantay. Tonggal esay segpan et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway an-ak din si Israel ay daida nan poon di am-in ay Judio. 13 Sagtotlo nan segpan isnan epat ay igid, ay makindaya, makinlaod, makinamyanan ya makin-abagatan. 14 San toping ay baked et wada abes nan simpoo ya dowa ay pegnadna et tonggal esay pegnad et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway apostolis nan makwani en Kalnilo.

15 San anghel ay ninkali ken sak-en et gegen-ana nan pala lokod ay balitok ta lokodena san ili ya nan bakedna ya segpana. 16 Et san deey ay ili et palipaliso nan kaan-andona, nan kaan-anawana ya nan kaat-atakdagna. Tay linokod san anghel et doway libo ya epat gasot ay kilometro nan kaan-andona et siya abes nan kaan-anawana ya nan kaat-atakdagna. 17 Linokod gedan san anghel nan baked et nganngani ay pitompoo ay metros nan kaat-atakdagna. Nan metros ay lokod ay inosal san anghel et paliso isnan metros ay iloklokod di ipogaw.

18 San ili et nasapo is natatanig ay balitok et mensisilang ay kaneg salming ya nan bakedna et nasapo is nangina ay bato ay makwani en haspe. 19 Nan simpoo ya doway pegnad di baked et naaltiyanda isnan nateketeken ay nangina ay menkimkimat ay bato ay naayda. Nan omona ay pegnad et naaltiyan is haspe, nan maikadwa et naaltiyan isnan bato ay makwani en sapiro, nan maikatlo et naaltiyan is kalsedonia, nan maikap-at et naaltiyan is esmeralda. 20 Nan maikalima pay et naaltiyan is sardonika, nan maikanem et naaltiyan is karnelia, nan maikapito et naaltiyan is krisolito, nan maikawao et naaltiyan is berilo, nan maikasiyam et topasio, nan maikasimpoo et krisoprasio, nan maikasimpoo ya esa et hasinto ya nan maikasimpoo ya dowa et amatista nan altina. 21 Tonggal esa isnan simpoo ya dowa ay segpan et sin-es-a ay perlas nan nasapo ya nan kalsa issan deey ay ili et natatanig ay balitok nan nasapo et mensilsilang ay kaneg salming.

Nan Kanegna Isnan Balo Ay Jerusalem

22 Maid inilak is templo wenno simbaan issan deey ay ili tay nan kinatemplona et si Apo Dios ay manakabalin ya san Kalnilo. 23 Nan ili gedan ay deey et adina masapol nan silaw di agew ya bowan tay menpat-a gapo isnan silang Apo Dios ya san Kalnilo. 24-26 Am-in nan ipogaw isnan batawa et matanggewanda isnan silawna. Ya am-in ay mentolay et iyeyda nan kinabaknangda isnan deey ay ili ay mangipaila isnan layadda. Owen, am-in nan kinabaknang ya kinadayaw isnan nateketeken ay ili et maeyey isnan deey ay ili. Nan deeyday segpan issan deey ay ili et adida kailiklikep nodi matototokaban ay eng-enggana tay adi kalablablabi isdi. 27 Ya adi polos gedan makasgep isdi nan baken nadalos isnan pangiilan Apo Dios ay kaneg nan menkamkampot ya nan mang-ik-ikkan is

kababain tay kedkedeng nan naisolat nan ngadanda isnan liblon di Kalnilo ay nailistaan di matatago ay eng-enggana nan mabalin ay songgep.

22

1 Nakwas pay di dat ipailan san anghel nan ginawang ay kad-an di danom ay mang-ited is biyag. Menlengleng nan danomna ay magapgapo isnan tokdowan di mentolay ya nan Kalnilo. 2 Men-ay-ayos isnan tengan di kalsa isnan deey ay ili. Isnan sinombangil nan ginawang et wada nan kak-aiw ay mang-ited is biyag. Binowan ay bomgasda isonga mamin simpoo ya dowa ay bomgas isnan esay tewen. Ya nan toboda et daida nan iyag-agas di kaipoipogaw. 3 Isnan deey ay ili et maiwed polos ngawi isnan pangiilan Apo Dios. Tay siya di nan osto ay kad-an Apo Dios ya nan Kalnilo ay mentotolay et amin ay baan Apo Dios et daydayawenda siya. 4 Iiilaenda nan angasna dapay maisolat nan ngadana isnan kitongda. 5 Adi polos kalablabi isdi isonga adida masapol nan silaw wenno silang di agew tay si Apo Dios nan silawda. Et makitoltolayda ken siya ay eng-enggana.

Nan Somagongan Jesus

6 Nakwas di dat kanan san anghel, “Tetewa am-in nan naibaga ken sik-a tay awnit matongpal tet-ewa. Et nan Apo tako ay si Apo Dios ay mang-it-ited isnan Ispiritona isnan mamadtona et siya gedan nan nangibaa ken sak-en ay anghelna ta ipagtekko ken dakayo am-in ay baana nan masapol ay ommat. Et isnan adi kabayag dat tetewa ay ommat.”

7 Naay nan kalin Jesus. Kanana en, “Dengngenyo nan kanak. Adi mabayag et somagongak ken dakayo. Et nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo et awnitda men-galalasing.”

8 Sak-en si Juan ay nangdengdenge ya nang-il-ila isnan naayda. Idi nakwas ay dinngek ya inilak am-in dana daket menpalintomeng koma isnan sagang san anghel ay nangipail-ila ken sak-en isnan deeyda ta dayawek koma siya. 9 Ngem danat kanan, “Adim ikkan sa. Tay masapol ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem tay esangak ay baan Apo Dios ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mamadton Apo Dios ya nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo.”

10 Intoloyna ay mangwani en, “Adim igagago nodi ipagtekmo nan inpagtekko ken sik-a ay wada isnan naay ay liblo tay nganngani ay ommat dana. 11 Tay no menlogi dana ay ommat et nan mang-ik-ikkan is ngawi et itoltoloyna ay mang-ikkan is ngawi ya nan mang-ik-ikkan is kababain et itoltoloyna ay mang-ikkan is kababain. Ngem nan gawis ay ipogaw ya nan nadiosan et itoltoloyda ay mang-ikkan is gawis tay daida nan ipogaw Apo Dios ay mang-ik-ikkan isnan laydena.”

12 Kinwanin Jesus, “Dengngenyo. Adi mabayag et somagongak ken dakayo ya ikawitko nan iligalok isnan ipogaw et nan inik-ikkan nan wasdin esa ken daida et siya nan kaneg nan ganabena. 13 Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan amin.”

14 Awnit dadama nan gasing nan mangdalos isnan badoda ay naiyalig isnan maowasan di basol tay daida nan wada nan kalebbenganda ay songgep isnan segpan nan deey ay ili ya wada gedan nan kalebbenganda ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag. 15 Ngem adi mabalin ay songgep isdi nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya bomabai ya lomalaki, nan mentala, nan menpat-patey is ipogaw, nan mangpatpateg is sinang didios, nan men-al-allilaw ya nan menkamkampot. Am-in nan mang-ik-ikkan is dana et adida makasgep.

16 Dat menkali si Jesus kasin ay mangwani en, “Sak-en si Jesus ay nangibaa isnan anghelko ta ena ibaga nan naayda ken sik-a tasiyay ipagtekmo gedan isnan mamati ken sak-en ay madagdagop isnan nateketeken ay ili. Sak-en nan tet-ewa ay Apon din si David ya sak-en gedan nan makwani en batakagan.”

17 “Omali kayo am-in ta maitapi kayo,” kanan nan Ispiriton Apo Dios ya nan

ipogawna ay kaiyaligan di awnit asawaen nan Kalnilo.

"Owen, omali kayo," kanan nan mangdenge isnan naayda. Am-in kayo ay mangkayat et ay-ayaganda dakayo ta am-in kayo ay maew-ewew et omali kayo koma ta dawatenyo ay ominom isnan danom ay maid bayadna ay mang-ited is biyag.

18 Sak-en si Juan ay mangwani en am-in kayo ay nangdenge isnan inpagtekko isnan naay ay liblo et makailanyo ta adiyo taptapiyan nan insolatko tay no wada nan mangtaptapi et tapiyan abes Apo Dios nan dosana ay kaneg nan ligat ay nakwani isnan naay ay liblo. 19 No wada gedan di mangkesay isnan naisolat isnan naay ay liblo et kaanen abes Apo Dios nan kalebbengana ay mangkakan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ya nan kalebbengana ay songgep isnan ilin Apo Dios ay naibaga isnan naay ay liblo.

20 Nan nangipagtek isnan naayda et kankanana en, "Tet-ewa ay nganngani nan somagongak." Isonga sinongbatak en, "Owen, omalika Apo Jesus."

21 Sapay koma ta wada nan badang ya anos Apo Jesus ken datako am-in.